TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 58

6'ncı Birleşim
14 Ekim 2025 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	Sayfa
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**27**
II.- GELEN KÂĞITLAR	**32**
III.- YOKLAMALAR	**135, 136**
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	**68**
A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI	*68:73*
1.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Iğdır'ın yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	68:69
2.- Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam'ın, Ankara'nın başkent oluşuna ilişkin gündem dışı konuşması	69:72
3.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, Amasra maden faciasının 3'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	72:73

Sayfa

V.- AÇIKLAMALAR **73, 95, 114, 117, 127, 135**

1.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 73

2.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 74

3.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 74:75

4.- Kütahya Milletvekili Mehmet Demir'in, dün Mısır'da imzalanan Gazze'yle ilgili barış anlaşmasına ilişkin açıklaması 75

5.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, dün Mısır'da imzalanan Gazze'yle ilgili barış anlaşmasına ilişkin açıklaması 75

6.- İstanbul Milletvekili Şengül Karslı'nın, dün Mısır'da imzalanan Gazze'yle ilgili barış anlaşmasına ilişkin açıklaması 76

7.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Türk lirasının yaşadığı değer kaybına ilişkin açıklaması 76

8.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a ilişkin açıklaması 76

9.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Gazeteci Hakan Tosun'a ilişkin açıklaması 76:77

10.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, 13 Nisan sonrası ÇKS kaydı yaptıran üreticilerin mağduriyetine ilişkin açıklaması 77

11.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, dün Mısır'da imzalanan Gazze'yle ilgili barış anlaşmasına ilişkin açıklaması 77

12.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'nın Aydınca ve Ezinepazar köyleri civarına bölgesel itfaiye istasyonu kurulması talebine ilişkin açıklaması 77:78

13.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Tarım Bakanına ilişkin açıklaması 78

14.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Habur Sınır Kapısı'na ilişkin açıklaması 78

15.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, Şair Ahmed Cevad'ın şehadetinin seneidevriyesine ilişkin açıklaması 78

Sayfa

16.- Kars Milletvekili Adem Çalkın'ın, dün Mısır'da imzalanan Gazze'yle ilgili barış anlaşmasına ilişkin açıklaması 78:79

17.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Erzincan Çayırlı Meslek Yüksek Okuluna ilişkin açıklaması 79

18.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, dün Mısır'da imzalanan Gazze'yle ilgili barış anlaşmasına ilişkin açıklaması 79

19.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Kocaeli'deki Körfezray Metro Hattı Projesi'ne ilişkin açıklaması 79:80

20.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, Rojin Kabaiş'e ilişkin açıklaması 80

21.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, KESK üyesi KHK mağdurlarının yürüyüşüne ve hasta mahpuslara ilişkin açıklaması 80

22.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, hafif tonajlı nakliye araçlarına tanınan muafiyetin geri alınmasına ilişkin açıklaması 80

23.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'de yaşanan kuraklığa ilişkin açıklaması 81

24.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana Fevzi Çakmak Kız Öğrenci Yurduna ilişkin açıklaması 81

25.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, TÜRK-İŞ'in eylül ayı verilerine ilişkin açıklaması 81

26.- İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'nun, Gazeteci Hakan Tosun'a ilişkin açıklaması 81:82

27.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Türkiye'deki tropikal meyve üretimine ilişkin açıklaması 82

28.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, Sivas'ta tabiat parkı ilan edilen alanlara ilişkin açıklaması 82

29.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, besicilerin sorunlarına ilişkin açıklaması 82

30.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, malulen emekli uzman çavuşlara ilişkin açıklaması 83

31.- Bingöl Milletvekili Zeki Korkutata'nın, dün Mısır'da imzalanan Gazze'yle ilgili barış anlaşmasına ilişkin açıklaması 83

32.- Elâzığ Milletvekili Erol Keleş'in, Elâzığ'da düzenlenecek olan 28'inci Uluslararası Hazar Şiir Akşamları'na ilişkin açıklaması 83

Sayfa

33.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, emekli aylıklarına ve sosyal ödemelere ilişkin açıklaması 83:84

34.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Türkiye'de azalan yeşil alanlara ve tarım arazilerine, Çorlu ve Ergene'deki hava kirliliğine ilişkin açıklaması 84

35.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, Gazeteci Hakan Tosun'a ilişkin açıklaması 84

36.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 13 Ekim 1923'te Ankara'nın başkent oluşuna ilişkin açıklaması 84:85

37.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, çalışma haftasına, Ankara'nın başkent oluşunun 102'nci yılına, Amasra maden faciasına, Sumud ve Özgürlük Filolarına, 13 Ekimde Mısır'da gerçekleştirilen barış zirvesine ilişkin açıklaması 85:87

38.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, oturumu yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a, "özgürlük" lafını konuşanlara ve İYİ Parti olarak kimlerle aynı masada oturmayacaklarına ilişkin açıklaması 87:88, 90:91

39.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve terörsüz Türkiye sürecine ilişkin açıklaması 95:96

40.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 96:97

41.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, 13 Ekim 1923'te Ankara'nın başkent oluşuna, Amasra maden faciasına, Trump'ın İsrail Parlamentosundaki sözlerine, Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonuna, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Nuri Aslan hakkında başlatılan soruşturmaya ilişkin açıklaması 98:99

42.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Gazze'deki soykırımın 2'nci yılında ateşkesin gündeme gelmiş olmasına ve bu konuda aldıkları sorumluluklara, terörsüz Türkiye sürecine ilişkin açıklaması 99:101

43.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 101:102

Sayfa

44.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 102

45.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 102:103

46.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 103:105

47.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Rojin Kabaiş'e ilişkin açıklaması 105

48.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'daki kahverengi kokarca istilasına ilişkin açıklaması 105:106

49.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir'de yapılması planlanan altın madeni projesine ilişkin açıklaması 106

50.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Rojin Kabaiş'e ilişkin açıklaması 106

51.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Selim Sadak'a ilişkin açıklaması 106

52.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 114:115

53.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, usule ilişkin açıklaması 115

54.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 115:116

55.- Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in, Gazze'deki soykırıma ilişkin açıklaması 117

56.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Gazeteci Hakan Tosun'a ve Elâzığ Günışığı Gazetesi sahibi Nafiz Koca'ya ilişkin açıklaması 117:118

57.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon KTÜ Diş Hastanesinin yeni bina inşaatına ilişkin açıklaması 118

58.- İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın, Cumhuriyet Halk Partisinin 12 Ekimde Brüksel'de yaptığı mitinge ilişkin açıklaması 118

59.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, D400 Kara Yolu'na ilişkin açıklaması 118

60.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Antakya'da depremden sonra yıkılan tarihî yapılara ilişkin açıklaması 119

Sayfa

61.- Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk'ün, zirai dondan zarar gören üreticilerin mağduriyetine ilişkin açıklaması 119

62.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, hasta mahpus Turan Çubuk'a ilişkin açıklaması 119

63.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'na ve Hattuşa Boğazkale İlçe Devlet Hastanesine ilişkin açıklaması 127

64.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, "kış dönemi vakıf okulu" adı altındaki etkinliklere ilişkin açıklaması 127

65.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, ek öğretmen ataması talebine ilişkin açıklaması 127

66.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, büyükşehirlerdeki küçük esnafın gerçek usul vergi sistemine geçirilmesine ilişkin açıklaması 127:128

67.- Mersin Milletvekili Ali Kıratlı'nın, Mersin'de yapılan yatırımlara ve Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 128

68.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Rojin Kabaiş'e ilişkin açıklaması 128

69.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 135

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI **91**

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban'ın Twitter'dan attığı mesaja ilişkin konuşması 91:94

VII.- ÖNERİLER **107, 116, 119, 128**

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ *107:114, 116:117, 119:126, 128:135*

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 20 milletvekili tarafından, son beş yılda tarihi yüz yılı aşan eserler üzerinde yapılan restorasyonların incelenmesi, muhtemel zararların tespiti

Sayfa

ve sorumluların belirlenmesi amacıyla 14/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Ekim 2025 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 107:114, 116:117

2.- İYİ Parti Grubunun, Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın ve 19 milletvekili tarafından, biyolojik çeşitliliği tehdit eden, gıda güvenliğini riske atan ve tarımsal sürdürülebilirliğe büyük zarar veren kahverengi kokarca zararlısının ülke genelindeki etkilerinin tespiti, mevcut mücadele yöntemlerinin etkililiğinin bilimsel ölçütlerle değerlendirilmesi ve entegre bir çözüm stratejisinin geliştirilmesi amacıyla 8/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Ekim 2025 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 119:126

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, cezaevlerindeki idare gözlem kurullarının infaz yakma kararlarının araştırılması amacıyla 14/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Ekim 2025 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 128:135

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI **137**

1.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Cumhurbaşkanına hakaret suçundan başlatılan soruşturma sayısına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30197) 137:139

2.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Van T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30200) 140:147

3.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, çalışmaya devam eden emeklilere ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30215) 148

4.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, iş yerlerinde mobbingin önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30216) 149:151

5.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, TÜBİTAK tarafından desteklenen AR-GE projelerinin sektörel dağılımlarına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30290) 152:157

Sayfa

6.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, TÜİK'in 2024 yılı Yıllık Sanayi Ürün İstatistiklerine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30292) 158:162

7.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Ulukışla ilçesinde gerçekleştirilmesi planlanan Endüstriyel Park Projesi'ne ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30293) 163:165

8.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30347) 166:172

9.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, kadına yönelik şiddet vakalarının önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30348) 173:179

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bazı kişilere gönderilen dolandırıcılık amaçlı bir mesaja ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30349) 180:184

11.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Kartepe ilçesinde kurulan ve kurulması planlanan sanayi tesislerinin çevresel etkisine,

- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, Malatya'nın Battalgazi ve Yeşilyurt ilçelerinde rezerv alan olarak belirlenen alanlara,

Murat Dağı yakınlarında yapılması planlanan bir altın madeni projesinin ÇED sürecine,

- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, Hatay'ın Samandağ ilçesindeki Milleyha Kuş Cenneti'nin korunması talebine,

- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Van'ın Çatak ilçesi Konalga Mahallesi'ndeki barınma ve altyapı sorunlarına,

- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, Bursa'nın Kestel ilçesinde Bulgaristan'dan göçen ailelere tahsis edilen bazı arsa ve konutların usulsüz olarak devredildiği iddiasına,

- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da bir belediye otobüsü şoförünün engelli bir kişiyi otobüse almamasına ve ildeki ulaşım altyapısının engelli erişimine uygunluğuna,

- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'de orman yangınlarına karşı alınan önlemlere,

- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa'nın Nilüfer ilçesine bağlı 30 Ağustos Zafer Mahallesi'ndeki kimyasal gaz sızıntısına,

- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, yapı kayıt belgesine sahip olmasına rağmen haklarında yıkım kararı verilen yapılara,

- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara,

Sayfa

- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Karlıova ilçesinde yapılması planlanan JES projesinin çevresel etkilerine,

- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Rusumat-4 Anıtı'nın teknik şartnameye aykırı yapılarak haksız kazanç elde edildiği iddiasına,

- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Düzce Belediyesi tarafından 2026 yılı için belirlenen arsa metrekare birim değerlerine,

- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır'ın Bağlar ilçesi Fatih Mahallesi'ndeki metruk yapılarla bağlantılı suçlara,

İlişkin soruları ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/30357), (7/30833), (7/30834), (7/30835), (7/30839), (7/30840), (7/30841), (7/31633), (7/31635), (7/31636), (7/31757), (7/31759), (7/31872), (7/31873), (7/32341) 185:237

12.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, cezaevlerinde annesiyle birlikte kalan 0-6 yaş arası çocuklara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30441) 238:242

13.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, 2020 yılından bu yana TCK 158 kapsamında açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30443) 243:247

14.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, bilişim sistemleri yoluyla işlenen dolandırıcılık suçunun kapsamı sebebiyle yaşanan mağduriyete ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30447) 248:251

15.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Elazığ Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun tahliye talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30449) 252:258

16.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'ın son beş yıldaki işsizlik verilerine ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30451) 259:260

17.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlık tarafından Ankara'ya yapılan kamu yatırımlarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30452) 261:262

18.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, engelli istihdamına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30453) 263:265

19.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, 2025 yılının Temmuz ayında İzmir'in ilçelerinde çıkan orman yangınlarının nedenine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30469) 266:268

Sayfa

20.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, 2025 yılının Temmuz ayında İzmir'in ilçelerinde çıkan orman yangınlarının nedenine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30473) 269:271

21.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, 2025 yılının Temmuz ayında İzmir'in ilçelerinde çıkan orman yangınlarının nedenine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30475) 272:274

22.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, 2025 yılının Temmuz ayında İzmir'in ilçelerinde çıkan orman yangınlarının nedenine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30478) 275:277

23.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, 2025 yılının Temmuz ayında İzmir'in ilçelerinde çıkan orman yangınlarının nedenine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30480) 278:280

24.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde yaşanan sanayi altyapısı sorununa ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30520) 281:283

25.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Kumluca ilçesine bağlı Adrasan Mahallesi'nde faaliyet gösteren teknelerin liman ihtiyacına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/30542) 284:286

26.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2023'ten bu yana internet üzerinden işlenen dolandırıcılık suçlarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30550) 287:289

27.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, ceza infaz kurumlarında hayatını kaybeden mahkûmlara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30551) 290:292

28.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2024'ten bu yana meydana gelen iş kazalarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30556) 293:294

29.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu Büyükşehir Belediyesinin bir bağlı kuruluşunda çalışan işçilerin maaş ve özlük haklarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30557) 295:296

30.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ta trafik kazalarının önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/30654) 297:299

31.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, yargı bağımsızlığının güçlendirilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30676) 300:302

Sayfa

32.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı'nın tutuklanması sonucu gerçekleşen protestolar nedeniyle gözaltına alınan kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30677) 303:305

33.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Çağlayan Adliyesinde yaşanan bir olaya ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30678) 306:309

34.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, düşünce ve ifade özgürlüğünün korunması ve geliştirilmesine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30681) 310:314

35.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 2024 yılı Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde Türkiye'nin sıralamasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30683) 315:318

36.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bir siyasi partinin kurultayının geçerliliği hakkında yürütülen yargılamaya ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30684) 319:322

37.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Cumhurbaşkanına hakaret suçu sebebiyle haklarında soruşturma ve kovuşturma başlatılan kişi sayısına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30685) 323:325

38.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, son beş yılda tutuklanan gazetecilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30687) 326:329

39.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Antalya S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30689) 330:334

40.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, belediyenin prim borçları karşılığında devredilen Kumburnu Sosyal Tesislerinin satışa çıkarılmasına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30693) 335:336

41.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son beş yıldaki çalışan ve işsiz sayılarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30694) 337:338

42.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, bir firmanın İstanbul'da bulunan bazı fabrikalarında yaşanan gıda zehirlenmesi vakasına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30695) 339:341

43.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, özel elektrik üretim şirketlerine sağlanacak teşviklere ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30719) 342:344

44.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 1 No.lu Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30811) 345:347

Sayfa

45.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 1 No.lu Cezaevinde bulunan bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30814) 348:350

46.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 1 No.lu Cezaevinde bulunan bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30815) 351:354

47.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 1 No.lu Cezaevinde bulunan bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30820) 355:360

48.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, siyasiler ve gazetecilerin yargılandığı bazı davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30891) 361:364

49.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Beşikdüzü T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30894) 365:370

50.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, Marmara 5 No.lu Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30897) 371:374

51.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, cezaevlerinde tutuklu bulunan kişilerin eşlerinin doğumlarında yanlarında bulunması talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30900) 375:377

52.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, cezaevlerinde annesiyle birlikte kalan çocuklara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30901) 378:380

53.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, 2020-2025 yılları arasında cezaevlerinde hak ihlali iddiasıyla yapılan şikâyet sayısına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30902) 381:384

54.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, bireysel kredi ve kredi kartı borcu nedeniyle haklarında icra takibi başlatılan kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30909) 385:387

55.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik suçu kapsamında başlatılan soruşturmalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31009) 388:391

56.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, 30 Haziran 2025 tarihinde İstanbul'da bir vatandaşın tutuklanmasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31010) 392:395

57.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, 2019 yılından bu yana Bakanlık tarafından yapılan ihalelere ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın cevabı (7/31021) 396:398

Sayfa

58.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, 2019 yılından bu yana Bakanlık tarafından yapılan ihalelere ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/31023) 399:400

59.- Edirne Milletvekili Ediz Ün'ün, ALO 182 Çağrı Merkezi çalışanlarının taşeron firma değişmesi nedeniyle yaşadıkları mağduriyete ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/31024) 401:402

60.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, 2019 yılından bu yana Bakanlık tarafından yapılan ihalelere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31106) 403:404

61.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, yenidoğan bebeklere sağlanan sağlık hizmetleri üzerinden haksız kazanç elde eden bir suç örgütüne yönelik soruşturmayla ilgili bilgilerin kamuoyuyla paylaşılması talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31434) 405:409

62.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, bir kişinin tahliyesi için bazı hâkim ve avukatlara para verildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31436) 410:414

63.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, 13 Temmuz 2025 tarihinde İstanbul'un Bayrampaşa ilçesinde bir olayda kolluk kuvvetlerinin kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31438) 415:418

64.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, İzmir 2 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkûmun tahliye talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31440) 419:425

65.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, sosyal medya paylaşımı nedeniyle hakkında soruşturma açılan kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31441) 426:428

66.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, bazı vatandaşların kesinleşmiş yargı kararına rağmen tazminatlarını alamadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31442) 429:431

67.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, 13 Temmuz 2025 tarihinde İstanbul'un Bayrampaşa ilçesinde bir olayda kolluk kuvvetlerinin kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31444) 432:436

68.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na giren mahkûmlara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31457) 437:440

69.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, hükümlülerin üniversite tercih sürecine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31458) 441:444

Sayfa

70.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, İzmir'in Aliağa ilçesinde bulunan gemi söküm tesislerinde yaşanan iş kazalarında hayatını kaybeden işçilere ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/31468) 445:448

71.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, SGK ve vergi borçlarında haklarında yasal takip başlatılan KOBİ'lere ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/31469) 449:451

72.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, İzmir'in Aliağa ilçesinde bulunan gemi söküm tesislerinde yaşanan iş kazalarında hayatını kaybeden işçilere ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/31470) 452:455

73.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, sanayi sitelerinde sigortasız ve çalışma izni olmadan işçi çalıştırdığı tespit edilen iş yerlerine ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/31472) 456:457

74.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/31475) 458:459

75.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Tekirdağ'da elektrik iletim ve dağıtım altyapısının bakım ve denetimine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/31488) 460:462

76.- Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin, Elazığ-Diyarbakır Hızlı Demiryolu Etüt Projesi'ne ve Ergani-Leylek-Diyarbakır-Bozdemir Demiryolu Etüt Projesi'ne ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31604) 463:465

77.- Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Bolu F Tipi Cezaevindeki bazı mahkûmların tahliye edilmediği iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31620) 466:469

78.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, 2015 yılından bu yana gençler hakkında TCK 158 kapsamında açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31621) 470:473

79.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, yüksek sıcaklıklara karşı yürütülen iş sağlığı ve güvenliği çalışmalarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/31627) 474:476

80.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Van'ın Tuşba ilçesine bağlı Beyüzümü ve Seyrantepe Mahalleleri arasındaki hemzemin geçidin kapatılmasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31699) 477:479

81.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Siverek ve Viranşehir ilçeleri arasında bulunan Karakeçi mevkiindeki yolun

Sayfa

iyileştirilmesi talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31703) 480:482

82.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri-Yerköy YHT Projesi'ne ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31704) 483:484

83.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'de son beş yılda meydana gelen ölümlü otobüs ve tren kazalarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31705) 485:487

84.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'deki Boğazköprü Lojistik Merkezi Projesi'nin faaliyete geçme tarihine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31707) 488:489

85.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, uluslararası bir örgüt tarafından yayımlanan Yolsuzluk Algı Endeksi'ne ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31710) 490:492

86.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31715) 493:496

87.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31719) 497:500

88.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 7 Temmuz 2025 tarihinde Ferizli Ceza İnfaz Kurumunda yaşanan iki intihar vakasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31723) 501:506

89.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Şanlıurfa 1 No.lu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûma verilen disiplin cezası nedeniyle tahliyesinin ertelenmesine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31724) 507:512

90.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan T Tipi Cezaevinde bulunan bir hükümlünün tahliye edilmediği iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31728) 513:515

91.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 2 No.lu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkûmun nakil talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31729) 516:519

92.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elazığ 1 No.lu Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun tahliye talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31731) 520:523

93.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, cezaevinde bulunan bir mahkûmun telefonda şarkı söylemesine izin verilmediği iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31732) 524:527

Sayfa

94.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Edirne F Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkûmun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31733) 528:531

95.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Aliağa-İzmir Bölünmüş Yol Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31843) 532:533

96.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, son beş yılda gerçekleşen kadına yönelik şiddet olayları ile kadın cinayetlerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31857) 534:539

97.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, İzmir'in bazı ilçelerinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/31882) 540:542

98.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, bazı firmaların sahte kapasite raporlarıyla Türkiye Şeker Fabrikalarından ucuz şeker temin ettiği iddiasına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/31972) 543:544

99.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Otoyol kavşağı- Torbalı-Belevi Devlet Yolu Projesi'nin akıbetine,

İzmir-Çeşme ayrımı ve Seferihisar-Selçuk-Kuşadası Ayrımı Yolu Projesi'nin akıbetine,

Kemalpaşa-Torbalı İl Yolu Projesi'nin akıbetine,

Foça Ayrımı-Seyrek-İzmir Ayrımı Yolu Projesi'nin akıbetine,

İlişkin soruları ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31975), (7/31976), (7/31977), (7/31978) 545:550

100.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, 2023-2025 yılları arasında altyapı projelerinin geçtiği ormanlık alanlarda çıkan yangın sayısına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31981) 551:552

101.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Tunceli-Ovacık ve Tunceli-Pülümür yollarında yaşanan kazaların önlenmesi için alınması gereken tedbirlere,

Tunceli'de bulunan kara yollarının iyileştirilmesi ve yol güvenliğinin artırılması için yapılan çalışmalara,

İlişkin soruları ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31982), (7/31983) 553:562

102.- Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, 6-8 Ekim olayları nedeniyle yapılan yargılamalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32003) 563:568

Sayfa

103.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Bolu F Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32004) 569:575

104.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde kalan çocuklu bir mahkûmun tahliye talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32012) 576:582

105.- Kırklareli Milletvekili Fahri Özkan'ın, kredi borçlarını ödemeyen emeklilerin maaşlarına haciz uygulanmasına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/32017) 583:585

106.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, kayıt dışı istihdam oranına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/32018) 586:588

107.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, HGS geçişlerinde ihlalli geçiş yapan ve süresi içinde ücretini ödemeyen sürücülere başlatılan icra takiplerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32096) 589:591

108.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkâri'de bir mezarlıkta kimsesizler bölümüne defnedilen cenazelere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32108) 592:595

109.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, Hakkâri'de bir mezarlıkta kimsesizler bölümüne defnedilen cenazelere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32115) 596:600

110.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, sahte diploma düzenleyen kişiler hakkında açılan soruşturmalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32117) 601:603

111.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Menemen R Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkûmun nakil talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32125) 604:607

112.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, alkollü araç kullanırken bir kişinin ölümüne sebep olan sanığın tahliye edilmesine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32126) 608:611

113.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa 2 No.lu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun tahliyesinin ertelenmesine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32129) 612:615

114.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in, Ulusal İş Sağlığı ve Güveliği Konseyi üyelerine ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/32135) 616:618

Sayfa

115.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Tire-Belevi Yolu Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32221) 619:620

116.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 2023'ten bu yana YHT seferlerinde yaşanan gecikmelere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32223) 621:623

117.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Hakkâri'de bir mezarlıkta kimsesizler bölümüne defnedilen cenazelere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32230) 624:628

118.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, iş kazalarının önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/32232) 629:631

119.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlık ve bağlı teşkilatlarında 2018-2025 yılları arasında fiilen çalışmadığı halde maaş aldığı tespit edilen personele ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/32233) 632:633

120.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlık ve bağlı teşkilatlarında 2018-2025 yılları arasında fiilen çalışmadığı halde maaş aldığı tespit edilen personele ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32295) 634:635

121.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, İzmir Limanı Modernizasyonu Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32296) 636:638

122.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, HGS'ye yönelik siber saldırılara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32297) 639:641

123.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32323) 642:645

124.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Antalya S Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkûmun nakil talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32331) 646:648

125.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 1 No.lu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32333) 649:654

126.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 6 No.lu Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32334) 655:658

Sayfa

127.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, İzmir'in Karşıyaka ilçesinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/32347) 659:661

128.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkâri'de bulunan bir köyün yol, altyapı, elektrik ve su sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32384) 662:663

129.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Kavak S Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32427) 664:667

130.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, okullarda görev yapan destek personelinin kadroya alınması ve TYP kapsamının genişletilmesi talebine ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/32462) 668:669

131.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, bir elektrik dağıtım şirketinin sebep olduğu mağduriyete ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/32477) 670:673

132.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Türkiye'de çıkarılan petrol ve doğal gazdan alınan devlet hissesinden illere aktarılan tutara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/32481) 674:677

133.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde bulunan Karacadağ bölgesinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/32482) 678:681

134.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, yapay zekâ tabanlı uygulamaların denetimine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32536) 682:684

135.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri iline bağlı Sarız ilçesinde bulunan yolların iyileştirilmesi talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32537) 685:686

136.- İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, Söke-Kuşadası kara yolunun Yaylaköy mevkiinde yaşanan çökmeye ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32538) 687:688

137.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Diyarbakır'ın Bismil ilçesine bağlı Çavuşoğlu köyünde DEDAŞ tarafından kesilen elektrik faturalarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/32651) 689:691

138.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türk plakalı bazı tırların Çin'de rehin alındığı olaya ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/32697) 692:694

Sayfa

139.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türk plakalı bazı tırların Çin'de rehin alındığı olaya ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32699) 695:696

140.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2024 yılında motosikletli kuryelerin karıştığı ölümlü kazalara,

Motosikletli kuryelerin sürüş güvenliği için yapılan çalışmalara,

İlişkin soruları ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32700), (7/32701) 697:700

141.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, Turizm Yolu Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32702) 701:702

142.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, afet durumlarında mobil haberleşme altyapısında yaşanan sorunların önlenmesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32704) 703:706

143.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Kuşadası-Söke kara yolunda meydana gelen çökmeye ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32706) 707:708

144.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Fethiye Körfezi'ndeki temizlik çalışmalarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32707) 709:710

145.- İzmir Milletvekili Rıfat Turuntay Nalbantoğlu'nun, İzmir PTT Başmüdürlüğüyle ilgili bazı usulsüzlük iddialarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32709) 711:713

146.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, PTT A.Ş. bünyesinde çalışan bazı taşeron işçilerin esnaf kurye modeline geçmeye zorlandığı iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32711) 714:715

147.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, Hakkâri'nin Yüksekova ilçesine otogar yapılması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32713) 716:717

148.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, Hakkâri-Çukurca kara yolunda yürütülen yol çalışmasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32714) 718:719

149.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, kara yolu yük taşımacılığı sektörünün sorunlarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32716) 720:722

150.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Suriye'ye yapılan doğal gaz ihracatına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/32743) 723:724

Sayfa

151.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, 10 Ağustos 2025 tarihinde Balıkesir'de meydana gelen depremin ardından yaşanan iletişim sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32790) 725:727

152.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, bir bakan yardımcısının öz geçmişinde belirttiği eğitim durumuna ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32791) 728:730

153.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Söke-Kuşadası kara yolunda çöken bir alana ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32793) 731:733

154.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesine araç muayene istasyonu kurulması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32794) 734:736

155.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Bergama ilçesindeki bir mahallenin telekom altyapı sorununa,

İzmir'in Dikili ilçesindeki bir mahallenin internet altyapısı sorununa,

İzmir'in Dikili ilçesindeki bir mahallenin TELEKOM altyapı sorununa,

İzmir'in Güzelbahçe ilçesine bağlı Yelki Mahallesi'ne baz istasyonu kurulmasına,

İzmir'in Kınık ilçesindeki bir mahallenin mobil iletişim altyapısı sorununa,

İzmir'in Torbalı ilçesindeki bir mahallenin internet altyapı sorununa,

İzmir'in Urla ilçesindeki bir mahallenin internet altyapısı sorununa,

İzmir'in Torbalı ilçesine bağlı Ahmetli Mahallesi'ne baz istasyonu kurulmasına,

İzmir'in Bergama ilçesindeki bir mahallenin mobil iletişim altyapısı sorununa,

İlişkin soruları ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32795), (7/32796), (7/32797), (7/32798), (7/32800), (7/32801), (7/32802), (7/32803), (7/32804) 737:747

156.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Buca ilçesine bağlı Ufuk Mahallesi'ne PTT şubesi açılmasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32805) 748:749

157.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, TEİAŞ tarafından yapılan bir ihaleye ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/32841) 750:752

158.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak ve benzer iklim koşullarına sahip illerde yaz aylarında elektrik faturası için özel tarife uygulanması talebine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/32843) 753:755

Sayfa

159.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, yurt dışındaki üniversitelerden mezun olup denklik belgesiyle Bakanlıkta işe başlayan personele,

- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, uyuşturucu bağımlılığına karşı alınan önlemlere,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İran'da öğrenim gören bir öğrencinin eğitimine Türkiye'de devam etme talebine,

- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak'ın Silopi ilçesinde bazı okul bahçelerine trafo kurulmasına,

- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Tekirdağ'da eğitim alanında yaşanan sorunlara,

- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Isparta'da depreme karşı güçlendirme yapılan okullara,

- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak'ın Silopi ilçesinde bulunan bir ortaokulun bahçesine trafo kurulmasına,

- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmasına,

- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, eğitim politikalarına,

- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Muğla'nın Ortaca ilçesine bağlı Fevziye köyünde bulunan öğrencilere sağlanan taşımalı eğitimin sonlandırılmasına,

- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, öğretmen atamalarına,

- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesindeki bazı okullarda taşımalı eğitimde kullanılan servislerin kaldırılmasına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/32868), (7/33176), (7/33623), (7/33625), (7/33719), (7/33720), (7/33804), (7/33809), (7/33810), (7/33811), (7/33891), (7/33894) 756:801

160.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, afet durumlarında mobil haberleşme altyapısında yaşanan sorunların önlenmesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32905) 802:804

161.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, afet durumlarında mobil haberleşme altyapısında yaşanan sorunların önlenmesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32907) 805:808

162.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, İzmir-Çeşme ayrımı, Balıkova-Mordoğan-Karaburun yolunun akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32908) 809:810

Sayfa

163.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'ın Dörtyol ilçesinde faaliyet gösteren bir liman işletmesinin canlı hayvan sevkiyatı iznine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32910) 811:813

164.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Güzelbahçe ilçesine bağlı bir mahalleye baz istasyonu kurulması talebine,

İzmir'in Karaburun ilçesine bağlı bir mahallenin TELEKOM altyapı sorununa,

İzmir'in Kınık ilçesine bağlı bir mahalleye baz istasyonu kurulması talebine,

İzmir'in Gaziemir ilçesine bağlı bir mahallenin TELEKOM altyapı sorununa,

İzmir'in Gaziemir ilçesine bağlı bir mahallenin TELEKOM altyapı sorununa,

İzmir'in Gaziemir ilçesine bağlı Beyazevler Mahallesi'nin GSM ve internet altyapısı sorununa,

İlişkin soruları ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32911), (7/32912), (7/32913), (7/32914), (7/32915), (7/32916) 814:820

165.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, maden işletmeleri tarafından yeraltı sularının kullanılması sebebiyle yaşanan sorunlara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/32967) 821:822

166.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, gıda israfını önlemeye yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/33015) 823:825

167.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesinde bulunan PTT şubesinin kapatılacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33017) 826:827

168.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Van Çevre Yolu Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33018) 828:829

169.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Muğla'da yapılan Göcek-1 ve Göcek-2 tünellerinden geçiş ücreti alınmasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33020) 830:832

170.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, THY'nin Lefkoşa-Hatay uçuşları için belirlediği bilet fiyatlarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33021) 833:834

Sayfa

171.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesine doğal gaz altyapısı ulaştırılması talebine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/33050) 835:836

172.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin'in Artuklu ilçesine bağlı Akbağ Mahallesi'nde kurulması planlanan GES'e ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/33053) 837:839

173.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak'ın İdil ilçesine bağlı Özbek köyünde DEDAŞ'a ait bir insansız hava aracının düşürülmesine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/33055) 840:842

174.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, PTT AVM'nin ortaklık yapısına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33112) 843:844

175.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, TEİAŞ Genel Müdürlük binasının tadilatında ana taşıyıcı kolonların kesildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/33138) 845:847

176.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, kırtasiye ürünlerinin fiyatlarında yaşanan artışa ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/33204) 848:850

177.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, PTT bünyesinde gerçekleştirilecek olası bir yapılanmaya ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33208) 851:853

178.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Sivas Nuri Demirağ Havalimanı'nda uçuşları artırmak için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33210) 854:856

179.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Kuş Yuvası tünelleri ile Mahmutlar arasındaki etap için ne zaman ihale yapılacağına,

D-400 Kara Yolu'nun Antalya'dan geçen bölümünün yol aydınlatmasına,

Antalya'nın Manavgat ilçesinden geçen D400 Kara Yolu'ndaki orta refüjde peyzaj düzenlemesi yapılmasına,

Antalya'nın Manavgat ilçesine köprülü kavşak yapılması talebine,

İlişkin soruları ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33212), (7/33213), (7/33214), (7/33215) 857:862

180.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'nın Mustafakemalpaşa ilçesindeki bor madenine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/33233) 863:865

Sayfa

181.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, esnaf ve sanatkârlar kooperatif başkanlarının sigorta prim ödemelerine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/33308) 866:867

182.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Kilis ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Hakkâri ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Tunceli ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Bingöl ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Bitlis ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Muş ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Van ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Ağrı ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Batman ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Siirt ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

İlişkin soruları ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/33452), (7/33453), (7/33454), (7/33455), (7/33456), (7/33457), (7/33458), (7/33459), (7/33460), (7/33461), (7/33462) 868:879

183.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, Uşak'ta faaliyet gösteren bir altın madeninin çevresel etkilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/33518) 880:882

184.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, OYAK'ın faaliyetlerine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/33546) 883:885

185.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, PTT'nin taşeron firmalar aracılığıyla yaptırdığı işlere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33564) 886:888

186.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Gabar Dağı'ndaki petrol üretimine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/33604) 889:890

187.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Kulp Çayı üzerinde bulunan HES'in çevresel etkilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/33606) 891:893

188.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de yapılması planlanan havaalanının akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33659) 894:895

Sayfa

189.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Eskişehir Hasan Polatkan Havalimanı'ndan tarifeli uçak seferi yapılması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33660) 896:897

190.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, TOKİ tarafından ülke genelinde yapılması planlanan toplu sığınaklara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/33741) 898:900

191.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bir futbol kulübüne verilen cezaya ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/33742) 901:903

192.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, TOKİ tarafından ülke genelinde yapılması planlanan toplu sığınaklara ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/33813) 904:906

193.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, vergi muafiyeti tanınan bir vakfa ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/33821) 907:908

194.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, yurt dışı çıkış harcına yapılan zamma ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/33822) 909:910

195.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Afyonkarahisar'da bulunan mermer üreticilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/33856) 911:913

196.- Van Milletvekili Sinan Çiftyürek'in, futbol kulüpleri tarafından yurt dışından yapılan transferlere ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/33908) 914:915

197.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, limon ve elma ihracatının kısıtlanmasına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/33909) 916:917

198.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, Türkiye ile Katar arasında imzalanan Ticari ve Ekonomik Ortaklık Anlaşması'na ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/33923) 918:919

199.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi bir kadının hayatını kaybetmesi üzerine yürütülen soruşturmaya ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/34028) 920:923

200.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Harran Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesindeki derslik sayısına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/34204) 924:925

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.03'te açılarak üç oturum yaptı.

Samsun Milletvekili Mehmet Karaman, Gazze'ye,

Kayseri Milletvekili Şaban Çopuroğlu, tarımsal üretimdeki yeniliklerin sahaya aktarılmasına ve çiftçilerin bunlardan haberdar edilerek onların mesleki bilgi ve birikimlerine katkı sağlanmasına, kadın ve genç çiftçilerin tarımsal üretimin ana unsuru olarak görülmesine,

Niğde Milletvekili Cumali İnce, Niğde'ye ve patatese,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Osmaniye Milletvekili Asu Kaya, Osmaniye'nin Esenevler Mahallesi'nde yapılan deprem konutlarına,

Kütahya Milletvekili Mehmet Demir,

Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer,

Kahramanmaraş Milletvekili Tuba Köksal,

İstanbul Milletvekili Ümmügülşen Öztürk,

Mersin Milletvekili Ali Kıratlı;

Gazze'de sağlanan ateşkese,

Mersin Milletvekili Havva Sibel Söylemez, 7 Ekim 2023'ten bu yana devam eden İsrail soykırımının 2'nci yılına,

Konya Milletvekili Barış Bektaş, canlı hayvan ve kırmızı et ithalatına,

Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu, Kahramanmaraş'ın Dulkadiroğlu ilçesinin sorunlarına,

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz, Yahudilere,

İzmir Milletvekili Gökçe Gökçen Göl, Akademisyen Aslı Aydemir'e,

İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım, Ulaştırma Bakanının dünkü açıklamasına,

Samsun Milletvekili Murat Çan,

Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk;

Kahverengi kokarca böceğiyle mücadeleye,

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar, yirmi üç yıllık hikâyenin sonunda ülkenin geldiği duruma,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, 10/10 Dünya Balıkesirliler Günü'ne,

Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko, ABD'yle yapılan doğal gaz anlaşmasına ve Cumhurbaşkanlığının günlük harcamasına,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Birleşmiş Milletlerin 80'inci Genel Kurulunda yaptığı konuşmaya,

Kars Milletvekili İnan Akgün Alp, Adalet Bakanına sormak istediği soruya,

Mersin Milletvekili Perihan Koca, 10 Ekim Ankara katliamının 10'uncu yıl dönümüne,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, şehir hastanelerine ödenen kira ve hizmet bedeline,

Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı, Eğirdir Gölü'ne,

Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı, Gazze'de sağlanan ateşkese ve Gazze'nin yeniden inşasına,

Antalya Milletvekili Aykut Kaya, Ukrayna'nın Türkiye'den gelen domates ve salatalık için uyguladığı gümrük vergisine,

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu, Bursa Mustafakemalpaşa'da TOKİ'nin yaptığı binalara,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, Adana'nın sorunlarına,

Mersin Milletvekili Gülcan Kış, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'e,

Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın, Ankara Gar katliamının 10'uncu yıl dönümüne ve Anayasa Mahkemesinin Veysel Atılgan için verdiği karara,

İstanbul Milletvekili Özgül Saki, Elâzığ'da 4 kız çocuğuna cinsel taciz davasına,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, emekli maaşına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, İsrail ile Hamas arasındaki ateşkese, "terörsüz Türkiye"ye ve dar gelirli kesime,

Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik, AK PARTİ iktidarına ve Komisyona seslendiğine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, sağlık emekçilerinin sorunlarına,

Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisinin dün sergilediği dayanışma örneğine, Vicdan gemisindeki 3 milletvekilinin son durumuna, AK PARTİ eski Milletvekili Hüseyin Kocabıyık'a, kahverengi kokarca böceğiyle mücadeleye, TÜİK verilerine göre Ekonomik Güven Endeksi'ne, Selimiye Camisi'ne ve Kültür Yolu Festivallerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, 10 Ekim Ankara Gar patlamasına, Gazze'de ateşkese, 3 milletvekiliyle ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisinin dün gösterdiği tavra, bugün ölüm yıl dönümleri olan 27 askere, Gazi Sayılmayanlar Derneği yetkililerinin dün kendisini ziyarete geldiklerine, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun tekstil sektörüyle ilgili verdiği araştırma önergesine ve milletle kavga edildiğine,

Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç, Horasan Erenleri Dergâhı Cemevi'ne, Türk Devletleri Teşkilatı 12'nci Zirvesi'ne, Gebele Bildirisi'ne ve Türk Devletleri Teşkilatının 16'ncı yılına,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, 9 Ekim komplosuna, 10 Ekim Ankara Gar katliamının yıl dönümüne ve AYM'nin Veysel Atılgan'la ilgili verdiği karara,

Ankara Milletvekili Murat Emir, AKP eski Milletvekili Hüseyin Kocabıyık'a, sanatçılara yapılan operasyona, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'e, GATA'ya ve 10 Ekim Ankara katliamına,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, bugün imzalanan ateşkes anlaşmasına, Gazze'de başlayan yeni sürece, Türkiye'ye getirilecek milletvekillerine ve sivillere; Holokost film endüstrisine, Ankara Milletvekili Murat Emir ile İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş, Siirt'te eğitim sistemindeki sorunlara,

Muş Milletvekili Sümeyye Boz, beyaz Toros simgesine,

Ankara Milletvekili Yüksel Arslan, 6360 sayılı Yasa'yla mahalleye dönüştürülen köylerdeki hazine arazilerine,

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba, deprem bölgelerinde mücbir sebep hâline,

Antalya Milletvekili Aliye Coşar, yeni Manavgat Devlet Hastanesine,

Ankara Milletvekili Aylin Yaman, öğrenci affına ve azami süre düzenlemesine,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla, gerçek gündeme,

Antalya Milletvekili Cavit Arı, Antalya Arkeoloji Müzesi'ne,

Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç, Kahramanmaraş'ın Çağlayancerit ilçesinin Helete (Düzbağ) beldesine,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, tekstil sektörüne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerine Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda 1'er, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda düşen 2 üyelik için aday olmak isteyen siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerinin 13 Ekim 2025 Pazartesi günü saat 17.00'ye kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına yazılı olarak müracaat etmelerine ilişkin duyuruda bulunuldu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş ve beraberindeki heyetin Pakistan'da düzenlenecek olan Azerbaycan-Türkiye-Pakistan Üçlü Parlamento Başkanları Konferansı'na katılımı hususuna ilişkin tezkeresi kabul edildi.

YENİ YOL Grubunun, 9/10/2025 tarihinde Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 19 milletvekili tarafından, KYK yurtlarının yapısal sorunlarının ve öğrencilerin barınma mağduriyetlerinin kapasite planlaması, altyapı ve hijyen koşulları, güvenlik ve sosyal yaşam olanakları bağlamında araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 9/10/2025 tarihinde Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve 19 milletvekili tarafından, Türkiye'de tekstil ve hazır giyim sektöründe teşvik, enerji, kredi ve maliyet uygulamalarının sektöre etkisi, işçi hakları, OSB altyapı yetersizlikleri ve kamu destek politikalarının incelenmesi, üretim, istihdam, ihracat kaybı ve fabrikaların üretimlerini sürdürebilmek için yurt dışına taşınmalarının sebeplerinin araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 9/10/2025 tarihinde Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, 10 Ekim katliamındaki kamu görevlilerinin sorumluluğunun ortaya çıkarılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 7/10/2025 tarihinde İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir ve arkadaşları tarafından, giderek artan yoksulluğun kadınların ve ev bütçesi üzerindeki etkilerinin, nedenlerinin, sonuçlarının ve çözüm yollarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 9 Ekim 2025 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 219 ve 214 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin aynı kısmın sırasıyla 1'inci ve 5'inci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun 9, 14, 15, 16, 21, 22, 23 ve 30 Ekim 2025 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine; 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ve teklifin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Ankara Milletvekili Okan Konuralp, Bahçelievler katliamının 47'nci yıl dönümü ile Ankara Gar katliamının 10'uncu yıl dönümüne,

Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal, bugün görüşülmesi planlanan 206 ve 96 sıra sayılı Kanun Tekliflerine,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Ankara Milletvekili Murat Alparslan'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Murat Emir,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit;

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin;

Ankara Milletvekili Murat Emir ile Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu ile Ankara Milletvekili Murat Emir'in AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba, Ankara Milletvekili Murat Alparslan'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasına alınan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3073) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S.Sayısı:219) görüşmeleri tamamlanarak yapılan açık oylamasından sonra kabul edildi.

2'nci sırasına alınan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malezya Hükümeti Serbest Ticaret Anlaşması Ortak Komitesi'nin 30 Ekim 2024 Tarihli ve 01/2024 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 206),

3'üncü sırasına alınan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malta Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1648) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 96),

4'üncü sırasına alınan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Hükümeti Arasında Uygun Görülen Alanlarda Gerçekleştirilecek Projelerin Finansmanı Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/70) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 43),

Yapılan açık oylamalarından sonra kabul edildi.

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın 219 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın 219 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine,

Antalya Milletvekili Uğur Poyraz, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında İYİ Partiye,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Alınan karar gereğince, 14 Ekim 2025 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşime 22.05'te son verildi.

Tekin BİNGÖL
Başkan Vekili

İshak ŞAN	*Rümeysa KADAK*
Adıyaman	İstanbul
Kâtip Üye	Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 8

10.10.2025 Cuma

Milletvekili Teklifleri

1.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy ve Konya Milletvekili Mehmet Baykan ile 54 Milletvekilinin; Milli Parklar Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3308) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm; Çevre; Plan ve Bütçe ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:10.10.2025)

2.- Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız ve Kars Milletvekili Adem Çalkın ile 95 Milletvekilinin; Vakıflar Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3309) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor; Plan ve Bütçe ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:10.10.2025)

3.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel ve 2 Milletvekilinin; Rüsumat No:4 Gemisine İstiklal Madalyası Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/3310) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:10.10.2025)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, Cumhuriyet'in ilanından günümüze kadar açılmayan askeri arşivlere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34203) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.09.2025)

2.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Harran Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesindeki derslik sayısına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34204) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

3.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, bir kişinin denetimli serbestlik başvurusunun reddine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34205) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.09.2025)

4.- İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, S ve Y Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumlarında bulunan mahkumlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34206) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.09.2025)

5.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, ailelerinden uzak illerdeki ceza infaz kurumlarında bulunan mahkumlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34207) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.09.2025)

6.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Sincan 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34208) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.09.2025)

7.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Suluca 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34209) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.09.2025)

8.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde 2021 yılından bu yana şartlı tahliye hakkından yararlandırılmayan hükümlü sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34210) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.09.2025)

9.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 20 Mayıs 2025 tarihinde Ankara'da yaşanan bir adli olayla ilgili soruşturma sürecine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34211) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.09.2025)

10.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kocaeli Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34212) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.09.2025)

11.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Hatay'da bir kişinin darp edildiği olayın araştırılmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34213) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.09.2025)

12.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, Diyanet İşleri Başkanlığınca yayınlanan cuma hutbelerindeki bazı ifadelere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34214) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.09.2025)

13.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremlerde yıkılan binaların yapımında kusuru bulunan kamu görevlilerinin yargılanmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34215) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

14.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Kayseri iline ayrılan ödeneğe ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34216) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

15.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Kırşehir S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34217) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

16.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34218) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

17.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Sincan 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34219) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

18.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri ilinde ANKA Çocuk Destek Programı'ndan yararlanan çocuklara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34220) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

19.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Kayseri iline ayrılan ödeneğe ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34221) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

20.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri'de yaşayan engelli bireylere verilen hizmetlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34222) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

21.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, alzheimer ve demans hastalarına sunulan sağlık hizmetlerine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34223) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

22.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri ilinde yaşlı bireylere evde sağlık hizmeti verilmesine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34224) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

23.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'deki genç işsizlik oranlarına ve istihdamın artırılması için yapılan çalışmalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34225) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

24.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Kayseri iline ayrılan ödeneğe ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34226) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

25.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, emeklilere sağlanan sağlık hizmetlerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34227) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

26.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Diyarbakır'da yapılan bir hasar tespit çalışmasının hatalı olduğu iddiasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34228) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.09.2025)

27.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin'in Mazıdağı ilçesinde faaliyet gösteren bir mucur işletmesinin çevresel etkilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34229) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

28.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin'in Mazıdağı ilçesinde faaliyet gösteren bir mucur işletmesinin çevresel etkilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34230) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

29.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Mardin'in Mazıdağı ilçesinde faaliyet gösteren bir mucur işletmesinin çevresel etkilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34231) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

30.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Kayseri iline ayrılan ödeneğe ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34232) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

31.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, atık yönetimi politikalarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34233) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

32.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Türkiye'de kuruyan göl sayısına ve göllerin kurumasının önüne geçmek için alınan tedbirlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34234) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

33.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, son 10 yılda ÇED muafiyeti kapsamında izin verilen hammadde üretim projelerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34235) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

34.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin'in Artuklu ilçesinde faaliyet gösteren kireç fabrikasının bacasına filtre takılması talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34236) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

35.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Van ilindeki içme suyu sorununa ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34237) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

36.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Şanlıurfa Tamirciler ve Nakliyeciler Küçük Sanayi Sitesi esnafının yer sorununa ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34238) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

37.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Merkez ilçesinde mera olarak kullanılan bir alana TOKİ tarafından konut yapılacağı iddiasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34239) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

38.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'da elektrik dağıtım hizmetlerinde yaşanan sorunlara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34240) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

39.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Kayseri iline ayrılan ödeneğe ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34241) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

40.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri'de yenilenebilir enerji kaynakları için sağlanan teşviklere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34242) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

41.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri'de doğalgaz altyapısı bulunmayan mahallelere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34243) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

42.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Kanada merkezli bir madencilik şirketinin projelerini yerli bir şirkete devretmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34244) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

43.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Kayseri iline ayrılan ödeneğe ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34245) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

44.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, çeşitli sebeplerle yıkım kararı alınmış binaların KYK yurdu olarak kullanılması talebine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34246) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

45.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, görme engelli bir vatandaşın özel bir bankada hesap açamamasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34247) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

46.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri'deki KOBİ'lerin e-ticaret sistemine geçişinin desteklenmesine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34248) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

47.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri'deki küçük esnafa mali destek sağlanması talebine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34249) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

48.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, yabancılara verilen aile ikamet izinlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34250) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.09.2025)

49.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Diyarbakır'da yapılan bir hasar tespit çalışmasının hatalı olduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34251) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.09.2025)

50.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Hatay'da bir kişinin darp edildiği olayın araştırılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34252) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.09.2025)

51.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, Bingöl'de yapılan bir etkinlik ile ilgili yapılan harcama ile ilgili iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34253) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

52.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Kayseri iline ayrılan ödeneğe ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34254) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

53.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, 20 Eylül 2025 tarihinde Rize'de yaşanan sel felaketine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34255) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

54.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Genç ilçesinde çığ bölgesi ilan edilen bir köye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34256) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

55.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Erzurum'da uyuşturucu ticaretiyle mücadeleye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34257) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

56.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, 2025 yılında Mardin'de yaşanan şüpheli ölüm ve intihar vakalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34258) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

57.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'deki turizm potansiyelinin geliştirilmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34259) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

58.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Kayseri iline ayrılan ödeneğe ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34260) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

59.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri ilinde akıllı müze projesi olup olmadığına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34261) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

60.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri ilindeki tarihi yapılar için dijital envanter oluşturulmasına yönelik çalışmalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34262) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

61.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Selimiye Camisi'nde yapılması planlanan restorasyon çalışmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34263) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

62.- Ankara Milletvekili Mesut Doğan'ın, Selimiye Camisi'nde yapılması planlanan restorasyon çalışmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34264) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

63.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı köylerdeki taşımalı eğitime ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34265) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.09.2025)

64.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, eğitim ve istihdamda yer almayan genç nüfusa ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34266) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

65.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi'nin, öğrencilerin almasının zorunlu tutulduğu iddia edilen ek kaynaklara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34267) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

66.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, gıda israfının önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34268) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

67.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak Üniversitesinde eğitim gören öğrencilerin barınma sorunlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34269) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

68.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesindeki okullarda öğrenci sayılarında yaşanan artışa ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34270) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

69.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, ilahiyat fakültesi mezunlarının sınıf öğretmeni olarak atandığı iddialarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34271) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

70.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak Üniversitesinde eğitim gören öğrencilerin barınma sorunlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34272) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

71.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak'ta özel eğitim hizmetlerinde yaşanan sorunlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34273) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

72.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Kayseri iline ayrılan ödeneğe ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34274) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

73.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen illerde verilen sağlık hizmetine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34275) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

74.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Kayseri iline ayrılan ödeneğe ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34276) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

75.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, diyaliz hastalarının kullanımına tahsis edilen araçların engelli erişimine uygun hale getirilmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34277) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

76.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Hakkari Derecik Devlet Hastanesinin istinat duvarının yıkılma riskine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34278) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

77.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir doktor tarafından yanlış ilaç uygulanması sebebiyle erken doğum yapan kişilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34279) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

78.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Şanlıurfa'nın Viranşehir ilçesine bağlı Cumhuriyet Mahallesi'nde bulunan atıl durumdaki sağlık ocağı lojmanlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34280) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

79.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'de bulunan devlet hastanelerinin personel ve fiziki yetersizliklerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34281) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

80.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Kayseri iline ayrılan ödeneğe ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34282) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

81.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, zirai dondan zarar gören ÇKS kaydı olmayan çiftçilere destek verilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34283) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.09.2025)

82.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Muğla'nın Milas ilçesinde bir şirket tarafından zeytin ağaçlarının sökülmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34284) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.09.2025)

83.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, antep fıstığı ithalatına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34285) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

84.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri ilinde su kaynaklarının azalmasına ve tarlaların kiralanmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34286) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

85.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Kayseri iline ayrılan ödeneğe ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34287) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

86.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, İç Anadolu Bölgesi'ndeki su kaynaklarının sürdürülebilirliğine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34288) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

87.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı'nın, çeltik alım fiyatının açıklanmamasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34289) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

88.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, İzmir Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliğine yapılan teftiş sürecine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34290) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

89.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Tunceli'de yaşanan zirai don olayının dut üretimine etkisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34291) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

90.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Rize'nin Çamlıhemşin ilçesi ile Ayder Yaylası arasında yer alan yol inşaatının ekolojik etkilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34292) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

91.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34293) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

92.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Merkez ilçesinde mera olarak kullanılan bir alana TOKİ tarafından konut yapılacağı iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34294) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

93.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, antep fıstığı ithalatına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34295) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

94.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, antep fıstığı üreticilerinin yaşadıkları sorunlara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34296) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

95.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, PTT'nin satışa çıkardığı taşınmazlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34297) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

96.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Kayseri iline ayrılan ödeneğe ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34298) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

97.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Rize'nin Çamlıhemşin ilçesi ile Ayder Yaylası arasında yer alan yol inşaatının ekolojik etkilerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34299) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

No: 9

13.10.2025 Pazartesi

Rapor

1.- Sayıştayda Boş Bulunan Üyeliklere 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu'nun 15 ve 16'ncı Maddeleri Hükümleri Gereğince Yapılacak Seçime Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1192) ile Sayıştay Başkanı ve Üyeleri Ön Seçim Geçici Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 225) (Dağıtma tarihi: 13.10.2025) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, uyuşturucu bağımlılığı ile mücadeleye ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34300) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

2.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, üniversite ek yerleştirme tercih kılavuzunun yayınlanma tarihine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34301) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

3.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Cumhurbaşkanı'nın 25 Eylül 2025 tarihinde gerçekleştirdiği ABD ziyaretine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34302) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

4.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, engellilere yönelik hizmetlerin tek çatı altında toplanması önerisine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34303) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

5.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, Mardin'in Midyat ilçesinde bulunan bir mahalleye yapılan cami inşaatının durdurulmasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34304) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

6.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'ya bölge adliye mahkemesi açılması talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34305) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

7.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Ankara'da olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34306) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

8.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Keskin T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34307) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Samsun S Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34308) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karatepe Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34309) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Espiye L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34310) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çarşamba S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34311) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun yargılanma sürecine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34312) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34313) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

15.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kayseri Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan mahkumların hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34314) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

16.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34315) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kandıra 1 Nolu F Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34316) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

18.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir F Tipi Cezaevi ile ilgili hak ihlali iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34317) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

19.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kavak S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34318) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

20.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34319) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 1 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun yargılanma sürecine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34320) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

22.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de intihar eden bir mahkuma ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34321) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

23.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun yeniden yargılanma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34322) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

24.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Kırşehir S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34323) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

25.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kavak S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34324) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

26.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34325) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

27.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in, Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34326) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

28.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34327) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

29.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Kadın Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34328) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

30.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34329) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

31.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Buca F Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34330) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

32.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34331) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

33.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tarsus T Tipi Cezaevinde bulunan iki mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34332) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Menemen R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34333) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34334) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

36.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34335) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

37.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Ankara'da olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34336) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

38.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, Bakanlık bünyesinde çalışan çocuk gelişimci sayısına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34337) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

39.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Sayıştayın 2024 yılı Denetim Raporu'nda Bakanlık ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34338) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

40.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, evde bakım yardımından yararlanmada uygulanan gelir kriterinin değiştirilmesi talebine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34339) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

41.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, iş kazalarına ve meslek hastalıklarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34340) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

42.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, iş kazasında hayatını kaybeden bir işçinin ailesinin mahkemede kazandıkları alacaklarını tahsil edememesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34341) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

43.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Çayırova ilçesinde bulunan bir fabrikada hayatını kaybeden Suriye uyruklu bir kişiye ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34342) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

44.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, 2022-2025 yılları arasında protez, ortez, işitme cihazı gibi tıbbi cihazlar için SGK tarafından yapılan ödeme tutarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34343) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

45.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, engelli bireylerin emeklilik haklarında iyileştirilme yapılmasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34344) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

46.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, muhtarların sosyal güvenlik statüsüne ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34345) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.10.2025)

47.- İstanbul Milletvekili Gökan Zeybek'in, Gökova Havzası'nın yakınlarında faaliyet gösteren taş ocaklarının çevresel etkilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34346) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

48.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, İstanbul'un Başakşehir ilçesinde bulunan bir askeri arazinin imara açılmasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34347) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

49.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Ankara'da olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34348) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

50.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Körfez ilçesine bağlı köylerde kar yağışı nedeniyle yolların kapanmaması için alınacak önlemlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34349) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

51.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sakarya'da bulunan bir fabrikadan yayılan kötü kokuya ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34350) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

52.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'den geçen D-100 karayolundaki yol şeritlerinin yenilenmesine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34351) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

53.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Körfez ilçesine otogar yapılması talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34352) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

54.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin İzmit ilçesine bağlı Bağdat Caddesi'nde yaşanan trafik sorununa ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34353) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

55.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Körfez ilçesine bağlı Esentepe Mahallesi'nde bir üst geçit yapılması talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34354) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

56.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde bulunan bir fabrikada kimyasal sızıntı yaşandığı iddiasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34355) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

57.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Kartepe ilçesinde yürütülen yol çalışmaları sebebiyle yaşanan mağduriyete ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34356) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

58.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Çayırova ilçesinde yol çalışması sebebiyle meydana gelen bir trafik kazasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34357) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

59.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Körfez ilçesinde bir mahallede yürütülen altyapı çalışmalarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34358) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

60.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gölcük Belediyesi'nde koordinatör olarak çalışan bir kişiyle ilgili usulsüzlük iddialarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34359) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

61.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilinde ağaçlara bakım yapılması talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34360) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

62.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Çayırova ilçesine bağlı Adnan Kahveci Caddesi'ndeki yol çalışmalarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34361) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

63.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, OYAK Çimento'nun Darıca'da kurmayı planladığı cüruf öğütme tesisine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34362) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

64.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Muğla'nın Milas ilçesine bağlı Aslanyaka köyündeki taş ocağının çevresel etkilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34363) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

65.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, Mersin ilinde kuraklığın etkilerini ortadan kaldırmak için yapılan çalışmalara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34364) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

66.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, Artvin'in Arhavi ilçesi sınırlarında bulunan çöp dökme alanına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34365) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

67.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu toplantısına katılan Türk heyetine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34366) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

68.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, ülkemizin Uluslararası Termonükleer Deneysel Reaktör Projesi'ne katılım statüsüne ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34367) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

69.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, Bolu'da yürütülen madencilik faaliyetlerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34368) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

70.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, Bolu'nun Mudurnu ilçesinde yapılması planlanan bir kalker ocağı projesinin çevresel etkilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34369) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

71.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak OSB Branşman Noktası-Alaşehir Demirköprü EİH Yenileme Projesi'nin akıbetine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34370) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

72.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, ABD ile imzalanan LNG tedarik anlaşmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34371) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

73.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Ankara'da olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34372) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

74.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Muğla'nın Milas ilçesine bağlı Aslanyaka köyündeki taş ocağıyla ilgili ruhsat sürecine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34373) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

75.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin'in Nusaybin ilçesinde yaşayan bir vatandaşa gelen elektrik faturasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34374) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

76.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, KYK yurtlarındaki fiziki koşulların engelli bireylere uygun hale getirilmesine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34375) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

77.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi öğrencilerinin barınma sorununa ve yurtların fiziki koşullarının iyileştirilmesi talebine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34376) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

78.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, engelli spor kulüplerine sağlanan desteklerin artırılması talebine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34377) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

79.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, kur korumalı mevduat hesapları için yapılan ödemelere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34378) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

80.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, engellilerin araç yenileme haklarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34379) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

81.- Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın'ın, TMSF'nin kayyımlık görevi kapsamında yönettiği şirketlere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34380) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.10.2025)

82.- Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın'ın, merkezi yönetim bütçesinden yapılan baskı ve cilt giderleri harcamalarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34381) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.10.2025)

83.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, uyuşturucu bağımlılığı ile mücadeleye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34382) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

84.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Ankara'da olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34383) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

85.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, muhtarların yıllık izin hakkına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34384) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.10.2025)

86.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Yeni Antalya Müzesi Projesi'ne ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34385) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

87.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'da düzenlenen Kültür Yolu Festivaline ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34386) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

88.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'da 2025 yılında düzenlenen Kültür Yolu Festivaline ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34387) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

89.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, Van'da bulunan Ermeni Varak Surp Haç Manastırı'nın restorasyonuna ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34388) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

90.- Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın'ın, Selimiye Camii Restorasyon Projesi'ne ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34389) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.10.2025)

91.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, ek ders ücreti karşılığı çalışan öğretmenlerin mezuniyet durumlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34390) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

92.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Denizli'nin Pamukkale ilçesinde bir okul müdürünün yaptığı sosyal medya paylaşımına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34391) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

93.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, üniversite ek yerleştirme tercih kılavuzunun yayınlanma tarihine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34392) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

94.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Tiyatro Bölümünde ders veren sanatçılara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34393) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

95.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, tutuklu bir öğrencinin yüksek lisans tezine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34394) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

96.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Ankara'da olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34395) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

97.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Adıyaman'da bulunan bir okulda kayıt parası istendiği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34396) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

98.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, ülkemizde eğitim gören yabancı uyruklu öğrencilerin yükseköğretim kurumlarına kayıt sürecine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34397) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

99.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Üniversitesinde yemekhane ücretlerine yapılan zamma ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34398) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

100.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi'nin, Sayıştayın 2024 yılı Denetim Raporu'nda Batman Üniversitesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34399) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

101.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, Siirt'te eğitim alanında yaşanan sorunlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34400) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

102.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin İzmit ilçesinde bulunan bir okulun temizlik ve güvenliğine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34401) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

103.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gebze ilçesinde beş ilkokul öğrencisinin okul kantininden aldıkları ürün sebebiyle zehirlenmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34402) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

104.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin İzmit ilçesinde depreme dayanıklı olmadığı gerekçesiyle boşaltılan bir binanın okul olarak kullanılmaya başlandığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34403) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

105.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, Hacettepe Üniversitesine ait öğrenci yurtlarında yaşanan su kesintilerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34404) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

106.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, ülkemizde eğitim gören yabancı uyruklu öğrencilerin yükseköğretim kurumlarına kayıt sürecine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34405) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

107.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, 2023-2025 yılları arasında yapılan ek ders ödemelerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34406) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

108.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, 2020 yılından bu yana il milli eğitim müdürlüklerindeki AR-GE birimlerinde istihdam edilen personele ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34407) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

109.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, KAAN savaş uçaklarında kullanılacak motorların tedarik sürecine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34408) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

110.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, Sayıştayın 2024 yılı Denetim Raporu'nda İstanbul Üniversitesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34409) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

111.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, 2020-2025 yılları arasında aile sağlığı merkezlerinde görev yapan sözleşmeli personele ve bu personelin beyaz kod uygulamasından yararlanmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34410) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

112.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, obeziteyle mücadele programlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34411) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

113.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, 2019 yılından bu yana meydana gelen iş kazalarına ve meslek hastalıklarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34412) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

114.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, uyuşturucu bağımlılığı ile mücadeleye ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34413) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

115.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Ankara'da olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34414) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

116.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, bazı özel hastanelerde hamile kadınlara rızaları dışında tıbbi müdahalelerde bulunulduğu iddialarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34415) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

117.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, yoğun bakım hemşirelerinin çalışma koşullarının iyileştirilmesi talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34416) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

118.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, 2024 yılındaki acil servis başvurularına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34417) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

119.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Sayıştayın 2024 yılı Denetim Raporu'nda Bakanlık ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34418) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

120.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Sayıştayın 2024 yılı Denetim Raporu'nda Bakanlık ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34419) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

121.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34420) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

122.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ankara'nın Polatlı ilçesinde bir vatandaşın ihmal sonucu yaşamını yitirdiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34421) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

123.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, yüksek teknoloji yatırımlarına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34422) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

124.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Munzur Üniversitesi Nadir Toprak Elementleri Uygulama ve Araştırma Merkezine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34423) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

125.- Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak'ın, Tekirdağ'a yapılan sulama yatırımlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34424) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

126.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, kapatılan bazı orman yangın eğitim merkezlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34425) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

127.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Muğla'nın Milas ilçesine bağlı Aslanyaka köyündeki taş ocağının çevresel etkilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34426) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

128.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, Orta Vadeli Program kapsamında tarım sektörüyle ilgili belirlenen hedef ve projelere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34427) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

129.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Adıyaman'daki tütün üreticilerinin sorunlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34428) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

130.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, otomotiv ithalatında uygulanan ilave gümrük vergisi ve korunma önlemlerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34429) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

131.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, Kars-Tiflis-Bakü demiryolu hattının Arpaçay ilçesinden geçen bölümünün güvenliğine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34430) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

132.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, TCDD'nin 2025 yılı yatırım programı kapsamında yürüttüğü bir projeye ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34431) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

133.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Ankara-İzmir Hızlı Tren Projesi'nin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34432) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

134.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, PTT tarafından yapılması planlanan gayrimenkul satışına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34433) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

135.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Ankara'da olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34434) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

136.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Başiskele ilçesindeki internet bağlantı sorunlarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34435) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

137.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli körfezinde gemi kazalarını önlemek için alınan tedbirlere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34436) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

138.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Samandağ-Antakya yolunda yürütülen yol çalışmasının akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34437) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

139.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Irak ile uluslararası tahkim yargılamasına konu olan bir hukuki uyuşmazlığa ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34438) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

140.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Mersin'in Çamlıyayla ilçesinde yaşandığı iddia edilen bir saldırı vakasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34439) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.08.2025)

141.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bir yargı mensubunun yaptığı sosyal medya paylaşımı üzerine açılan soruşturmaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34440) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

142.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bazı yargı mensuplarının rüşvet aldığı iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34441) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

143.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Van ilinde kaybolan bir üniversite öğrencisinin hayatını kaybetmesi üzerine yürütülen soruşturmaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34442) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

144.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34443) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

145.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Edirne L Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34444) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

146.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34445) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

147.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, Batman Kapalı ve T Tipi Kapalı Cezaevlerinde bulunan mahkumların sorunlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34446) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

148.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Menemen R Tipi Kapalı Cezaevinde hayatını kaybeden bir mahkuma ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34447) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

149.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde bir bebeğin yetersiz beslenme nedeniyle hayatını kaybetmesine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34448) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

150.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2025 yılları arasında evlilik dışı doğan bebek sayısına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34449) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

151.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Van ilinde kaybolan bir üniversite öğrencisinin hayatını kaybetmesi üzerine yürütülen soruşturmaya ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34450) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

152.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde bir bebeğin yetersiz beslenme nedeniyle hayatını kaybetmesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34451) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

153.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, derin deniz madenciliği konusunda yapılan çalışmalara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34452) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

154.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bitki örtüsü envanteri ve değerlendirme sistemi kurulması talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34453) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

155.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, hafriyat atıklarının geri dönüştürülmesi ve yeniden kullanımına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34454) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

156.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kuraklık riskine ve içilebilir su kaynaklarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34455) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

157.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 18 Temmuz 2025'te İzmir'in Çeşme ilçesinde bir vatandaşın hayatını kaybettiği olaya ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34456) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

158.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Sazlıbosna Baraj havzasına yapılması planlanan konut projesine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34457) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

159.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, Kastamonu'nun Hanönü ilçesinde bir firmanın atıklarını Gökırmak'a boşaltmasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34458) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

160.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de bulunan bir limanının denetlenmesine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34459) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

161.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, 20 Eylül 2025 tarihinde Rize'nin Çamlıhemşin ilçesinde yaşanan sel felaketine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34460) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

162.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, KKTC'nin egemen devlet statüsünün tanıtılması için yürütülen çalışmalara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34461) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

163.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, yabancı devletlerle veya uluslararası kuruluşlarla yapılan yazılı olmayan anlaşmalara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34462) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

164.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Akkuyu Nükleer Enerji Santraline ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34463) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

165.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, maden sahalarında arkeolojik ve kültürel varlık keşfine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34464) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

166.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, nadir elementlerin rezerv durumu ve üretim potansiyeline ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34465) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

167.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bazı dernek ve vakıflara ait öğrenci yurdu ve benzeri yapıların denetimine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34466) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

168.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Türkiye Futbol Federasyonu tarafından yapılan bazı harcamalara ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34467) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

169.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, yurt veya kiralık ev bulamayan öğrencilere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34468) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

170.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Van ilinde kaybolan bir üniversite öğrencisinin hayatını kaybetmesi üzerine yürütülen soruşturmaya ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34469) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

171.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Tunceli'nin Pertek ve Hozat ilçelerindeki üniversite öğrencilerinin barınma sorunlarına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34470) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

172.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Suriye ile imzalanan yatırım anlaşmasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34471) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.08.2025)

173.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Finans Merkezi'nde yer alan TCMB binası inşaatına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34472) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

174.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2025 yılı merkezi yönetim bütçesinin ilk altı aylık performans verilerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34473) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

175.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ücretli kesimin milli gelirden aldığı payın artırılmasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34474) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

176.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kamuda alınan tasarruf tedbirlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34475) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

177.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, GRECO'nun Türkiye hakkında yayımladığı rapora ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34476) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

178.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 18 Temmuz 2025'te İzmir'in Çeşme ilçesinde bir vatandaşın hayatını kaybettiği olaya ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34477) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

179.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kira artış oranlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34478) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

180.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ekonomi alanında yaşanan sorunlara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34479) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

181.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'da kişi başına düşen ortalama gelire ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34480) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

182.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, otomotiv sektöründeki ÖTV ve KDV oranlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34481) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

183.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Mersin'in Çamlıyayla ilçesinde yaşandığı iddia edilen bir saldırı vakasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34482) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.08.2025)

184.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde bir bebeğin yetersiz beslenme nedeniyle hayatını kaybetmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34483) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

185.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Sayıştayın 2023 yılı Denetim Raporu'nda Fatih Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34484) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

186.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bazı firmaların yabancı uyruklu kişilerin veri güvenliğini ihlal ettiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34485) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

187.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık bünyesinde verilen sözlü talimatlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34486) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

188.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Menemen Belediyesinde yaşandığı iddia edilen usulsüzlüklere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34487) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

189.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, suça sürüklenen çocuklar için yapılan çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34488) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

190.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 18 Temmuz 2025'te İzmir'in Çeşme ilçesinde bir vatandaşın hayatını kaybettiği olaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34489) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

191.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Van ilinde kaybolan bir üniversite öğrencisinin hayatını kaybetmesi üzerine yürütülen soruşturmaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34490) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

192.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, genç şair yetiştirme politikasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34491) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

193.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, yasadışı hazine ve define aramalarının önlenmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34492) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

194.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 18 Temmuz 2025'te İzmir'in Çeşme ilçesinde bir vatandaşın hayatını kaybettiği olaya ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34493) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

195.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Antalya Valiliği tarafından restore edilen Mermerli Plajının özel bir şirkete kiralanmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34494) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

196.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sinema sektörünün desteklenmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34495) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

197.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sahte elektronik imza yoluyla gerçekleştirilen usulsüz akademik ve idari işlemlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34496) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

198.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sahte diploma yoluyla kamu kurumlarına atanan kişilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34497) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

199.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kız çocuklarının eğitime erişimine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34498) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

200.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2025 LGS sınavına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34499) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

201.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2023-2025 yılları arasında üniversitelerdeki etkinliklere çağırılan sosyal medya fenomenlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34500) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

202.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Tunceli'nin Pertek ve Hozat ilçelerindeki üniversite öğrencilerinin barınma sorunlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34501) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

203.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, özel eğitim kurumlarına biyometrik kamera sistemi getirilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34502) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

204.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, resen yapılan öğretmen atamalarına ve anadilde eğitime ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34503) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

205.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, Yıldız Teknik Üniversitesi bünyesindeki bazı kulüp ve toplulukların kapatılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34504) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

206.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, adli ceza alan bir öğretmenin bölüm başkanı olarak atanmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34505) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

207.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 6 Temmuz 2025 tarihinde Kuzey Irak'ta gerçekleşen ve askerlerimizin şehit olduğu olaya ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34506) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

208.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 25 Temmuz 2025 tarihinde İskenderun Deniz Er Eğitim Alay Komutanlığında temel eğitimde bulunan iki askerin şehit olmasına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34507) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

209.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde bir bebeğin yetersiz beslenme nedeniyle hayatını kaybetmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34508) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

210.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul'daki bir hastanede meydana gelen kripto para dolandırıcılığı olayına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34509) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

211.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, otonom mikro-robot sistemlerinin kullanımına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34510) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

212.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bilimsel alandaki gelişmeleri takip etmek için yapılan çalışmalara ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34511) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

213.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, siber güvenliğin sağlanmasına yönelik çalışmalara ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34512) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

214.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, biyo-hibrit robot teknolojilerine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34513) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

215.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son 5 yılda Diyarbakır'a yapılan kamu destekli sanayi yatırımlarına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34514) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

216.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ülkemizde üretilen ve tüketilen buğday çeşitlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34515) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

217.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ÇED süreçleri ve tarım arazileriyle ilgili yapılması planlanan mevzuat değişikliğine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34516) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

218.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, evcil hayvanlara ve sokak hayvanlarına yönelik politikalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34517) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

219.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, orman yangınlarıyla mücadelede kullanılan kişisel koruyucu ekipmanlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34518) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

220.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, zeytinlik alanlar konusunda düzenlemeler içeren bir kanun teklifine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34519) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

221.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, zirai dondan etkilenen Isparta gülünün destek kapsamına alınmamasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34520) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

222.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Fransa'ya ihraç edilen bir zeytin prinası yağı ürününde kanserojen madde tespit edilmesine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34521) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

223.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'da tekstil sektörünün yaşadığı sorunlara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34522) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

224.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bazı deniz fenerlerinin restorasyon çalışmalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34523) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

225.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, erişim engeli getirilen uluslararası eSIM platformlarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34524) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

226.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gebze ilçesindeki internet bağlantı sorunlarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34525) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcısı (Cevdet YILMAZ)

1.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır'da yaşanan cinsel istismar vakasının soruşturma sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30186)

2.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, son on yılda yurt dışına göç eden üniversite mezunu vatandaşların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30187)

3.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, kamuda çalışan basın mensuplarının sarı basın kartına erişimde sıkıntı yaşadıkları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30193)

Adalet Bakanlığı

4.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Ankara'da görev yapan bir hakimin görev yerinin değiştirildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30194)

5.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır'da yaşanan cinsel istismar vakasının soruşturma sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30195)

6.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, son 3 yılda işlenen kadın cinayeti sayısına ve yürütülen adli süreçlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30196)

7.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, 20 Haziran 2025 tarihinde Balıkesir'in Edremit ilçesindeki bir alanda yapılan aramaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/30198)

8.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, son 3 yılda HSK tarafından ataması yapılan hakim ve savcı sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30199)

9.- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/30201)

10.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, Van T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30202)

11.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, Van T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/30203)

12.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Kırşehir Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir hükümlünün sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/30204)

13.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Van T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30205)

14.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, bir mahkumun tahliye talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30206)

15.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2025 yılında TCK 214 ve 216'ncı maddeleri kapsamında hakkında soruşturma açılan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30207)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

16.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, 2024-2025 yıllarında huzurevi yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezlerine yapılan başvuru sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30210)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

17.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, 25 Haziran 2025 tarihinde Diyarbakır'da hayatını kaybeden iki işçiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/30211)

18.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, çocuk işçiliğiyle mücadele konusunda yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30212)

19.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, 2025 yılının mayıs ayında TÜİK tarafından yayımlanan işsizlik verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30213)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

20.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, bir vakıf ile YÖK arasında imzalanan protokole ilişkin yazılı soru önergesi (7/30217)

21.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in, Bakanlık tarafından Esenyurt Belediyesine çöp toplama aracı hibe edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30218)

22.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, İzmir'in Aliağa ilçesinde sökümü yapılacak İngiliz menşeli bir geminin asbest içerdiği iddialarına ve bu sökümün çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30220)

23.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Ergene Nehri'nde yaşanan kirlilik sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/30221)

24.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerde yıkılan köy evleri için Gaziantep'in Nurdağı ilçesinde başlatılan yerinde dönüşüm faaliyetlerinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30222)

25.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Türkiye genelinde ve Manisa ilindeki ipotekli tarım alanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30223)

26.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, Antalya ve Burdur il sınırları içerisindeki bir kalker ocağının genişletilmesi projesinin çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30224)

27.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, içme sularındaki arsenik değerlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30225)

28.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'nın Yüreğir ilçesine bağlı Şehit Erkut Akbay Mahallesi'ndeki kentsel dönüşüm çalışmalarının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30226)

29.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin kıyılarında yaşanan deniz kirliliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30227)

30.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Murat Dağı'ndaki madencilik faaliyetlerinin çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30228)

Dışişleri Bakanlığı

31.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İran'da eğitim gören Türk öğrencilerin güvenliğinin sağlanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30229)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

32.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, Eskişehir'de inşa edilen yeni stadyumun ismine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30231)

33.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, KYK yurtlarının kapasitesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30232)

34.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, bir spor kulübünün isim değişikliği talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30233)

35.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, son 10 yılda öğrenim kredisi kullanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30234)

İçişleri Bakanlığı

36.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır'da yaşanan cinsel istismar vakasının soruşturma sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30242)

37.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, 2019 mahalli idare seçimlerinden bu yana soruşturma, ön inceleme veya denetim yapılan belediyelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30243)

38.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, sosyal medya uygulamaları üzerinden ücret karşılığı suç işlemeye yönelik ilan verildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30244)

39.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, terör örgütü üyeliği sebebiyle yargılanan Suriye uyruklu bir kişinin vatandaşlık başvurusunun akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30245)

40.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, kayıp Suriye vatandaşlarının yabancı istihbarat birimleri tarafından kullanılma ihtimaline karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30246)

41.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, 2025 Küresel Barış Endeksi Raporu'na ilişkin yazılı soru önergesi (7/30247)

42.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, son beş yılda kırmızı bülten veya difüzyon mesajı ile aranan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30248)

43.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Ankara'da 23 Haziran 2025'te gözaltına alınan bir kişiye kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30249)

44.- Bursa Milletvekili Mehmet Atmaca'nın, Bursa'da olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30250)

45.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, uyuşturucuyla mücadele kapsamında farklı toplum kesimlerine verilen eğitimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30251)

46.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'ın Lice ilçesinde uyuşturucu ile mücadele kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30252)

47.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, 2020 yılından bu yana Kars ilindeki ruhsatlı silah sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30253)

48.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, Yalova'da yaşanan trafik kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30254)

49.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, yol güzergahlarında alkollü içki satışının ve kullanımının kısıtlanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30255)

50.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2025 yılında kesilen trafik cezalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30256)

51.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yeşil pasaport uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30257)

52.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 2025 yılı Küresel Barış Endeksi'nde Türkiye'nin sıralamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30258)

53.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ta olası bir yangına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30259)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

54.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, antik kent tiyatrolarında yapılması planlanan konserlerin iptal edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30260)

55.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Bakanın bir açıklamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30261)

56.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, antik kent tiyatrolarında yapılması planlanan konserlerin iptal edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30262)

57.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, sanatçıların sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30263)

58.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, sanal bahis ve kumarla mücadele konusunda yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30264)

59.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Orman Genel Müdürlüğü tarafından Bakanlığa tasarruf hakkı verilen orman alanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30266)

60.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, Kars'ta bulunan Ani Tarihi Kenti'nin korunması amacıyla yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30267)

61.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Muğla ilinde kıyı kenar çizgisini belirleme esaslarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30269)

Sağlık Bakanlığı

62.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, aile hekimlerince düzenlenecek sağlık raporlarından ücret alınması uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30281)

63.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, aile hekimlerine 6 ayda bir gelmeyen hasta kesintisi yapılması uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30282)

64.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, 2000 yılından bu yana artan intihar vakaları hızına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30283)

65.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, İstanbul'da sıcak hava dalgalarının etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30284)

66.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, hastanelerde klinik eczacı istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30285)

67.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Hatay'da sürdürülen sağlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30286)

68.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, kırım kongo kanamalı ateşiyle mücadeleye yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30287)

69.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, hekim göçünün önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30288)

70.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, optisyen istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30289)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

71.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, dijital dolandırıcılıkla mücadele kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30291)

Tarım ve Orman Bakanlığı

72.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da sürdürülen tarım faaliyetlerine yönelik sulama altyapısına ve tarımsal desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30294)

73.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, son 5 yılda maden faaliyetlerine açılan tarım arazilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30295)

74.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, OGM tarafından Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na aktarılan tutarın akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30296)

75.- Aydın Milletvekili Ömer Karakaş'ın, Aydın ilinde orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30298)

76.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, orman işçilerinin mali ve özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30299)

77.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30300)

78.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, tarım sektöründe yaşanan sorunlara ve çiftçilere sağlanan maddi desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30301)

79.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, iklim değişikliğinin arıcılık sektörüne etkisini azaltmak için alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30302)

80.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Muğla'nın Marmaris ilçesine bağlı İçmeler Mahallesi'nde bulunan bir otel tarafından kamu yolunun kullanımının engellendiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30304)

81.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Bakanlık bünyesindeki yangın söndürme uçaklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30305)

82.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, arpa alım fiyatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30308)

83.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, Eskişehir ilindeki içme suyu projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30309)

84.- Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, 27 Haziran 2025'te Bilecik'te çıkan orman yangınından etkilenen vatandaşların mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30310)

85.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, son üç yılda Uşak'ta gerçekleştirilen ağaçlandırma faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30311)

86.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Murat Dağı'nda bulunan su kaynaklarının korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30312)

87.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30313)

88.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TMO'nun buğday stoklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30314)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

89.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Yomra ilçesindeki internet altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30320)

90.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Vakfıkebir ilçesindeki internet altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30321)

91.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Tonya ilçesindeki internet altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30322)

92.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Şalpazarı ilçesindeki internet altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30323)

93.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Sürmene ilçesindeki internet altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30324)

94.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Ortahisar ilçesindeki internet altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30325)

95.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Of ilçesindeki internet altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30326)

96.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Maçka ilçesindeki internet altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30327)

97.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Köprübaşı ilçesindeki internet altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30328)

98.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Hayrat ilçesindeki internet altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30329)

99.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Düzköy ilçesindeki internet altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30330)

100.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Dernekpazarı ilçesindeki internet altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30331)

101.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Çaykara ilçesindeki internet altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30332)

102.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Çarşıbaşı ilçesindeki internet altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30333)

103.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Beşikdüzü ilçesindeki internet altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30334)

104.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Arsin ilçesindeki internet altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30335)

105.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Araklı ilçesindeki internet altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30336)

106.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Akçaabat ilçesindeki internet altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30337)

107.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Sürmene ilçesinde bulunan Gültepe Mahallesi'nde yolların asfaltlanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30338)

No: 10

14.10.2025 Salı

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Adalet Bakanlığı

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Manisa 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30345)

2.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Kırşehir Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30346)

3.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Konya Seydişehir T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30350)

4.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlık tarafından Ankara'ya yapılan kamu yatırımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30440)

5.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Suluca 1 Nolu Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/30445)

6.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, olası yangın afetlerine karşı cezaevlerinde alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30446)

7.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Kayseri Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/30448)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

8.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, kadına yönelik şiddet vakalarının önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30351)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

9.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, SGK'ya borcu olan işletmelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30352)

10.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, memur ve emekli aylıklarına yapılacak zamma ilişkin yazılı soru önergesi (7/30353)

11.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, Bakanlığa ait olan bir binanın kiralanma bedeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/30454)

12.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, itfaiye personelinin mali ve özlük haklarında iyileştirme yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30455)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

13.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak'ta bulunan Gabar Dağı'nda yürütülen petrol arama ve sondaj faaliyetlerinin çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30354)

14.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Malatya'nın Kuluncak ilçesine bağlı İstiklal Mahallesi'ndeki bazı binaların yıkım kararı olmaksızın yıktırıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30355)

15.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İzmit Körfezi'nde gözlemlenen kahverengi renk değişimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30356)

16.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Adalar ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30358)

17.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesine bağlı Muallimköy Mahallesi'nde bulunan bir kamu arazisinin sosyal alan olarak kullanılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30359)

18.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesine bağlı Beylikbağı Mahallesi'nin altyapı eksikliklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30361)

19.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Arnavutköy ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30362)

20.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Ataşehir ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30363)

21.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Avcılar ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30364)

22.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Bağcılar ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30365)

23.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Bahçelievler ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30366)

24.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Bakırköy ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30367)

25.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Başakşehir ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30368)

26.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Bayrampaşa ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30369)

27.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Beşiktaş ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30370)

28.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Beykoz ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30371)

29.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Beylikdüzü ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30372)

30.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30373)

31.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Büyükçekmece ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30374)

32.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Çatalca ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30375)

33.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Çekmeköy ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30376)

34.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Esenler ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30377)

35.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Esenyurt ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30378)

36.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Eyüpsultan ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30379)

37.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Gaziosmanpaşa ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30380)

38.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Güngören ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30381)

39.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Kadıköy ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30382)

40.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Kağıthane ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30383)

41.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Kartal ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30384)

42.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Küçükçekmece ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30385)

43.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Maltepe ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30386)

44.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Pendik ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30387)

45.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Sancaktepe ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30388)

46.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Sarıyer ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30389)

47.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Silivri ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30390)

48.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Sultanbeyli ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30391)

49.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Sultangazi ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30392)

50.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Şile ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30393)

51.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Şişli ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30394)

52.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Tuzla ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30395)

53.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Ümraniye ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30396)

54.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Üsküdar ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30397)

55.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kandıra F Tipi Cezaevinin atık su şebekesinde yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30400)

56.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Zeytinburnu ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30401)

57.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, son 10 yılda İstanbul'un Fatih ilçesinde imara aykırı olduğu tespit edilen yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30402)

58.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, son 5 yılda Ankara'da yabancı uyruklu kişiler tarafından satın alınan konut ve arazilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30460)

59.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlık tarafından Ankara'ya yapılan kamu yatırımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30461)

60.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, itfaiyecilerin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30463)

Dışişleri Bakanlığı

61.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, son 5 yılda vize başvurusu reddedilen Türk vatandaşlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30468)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

62.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlık tarafından Ankara'ya yapılan kamu yatırımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30481)

63.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, antrenörlerin görevine son verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30482)

İçişleri Bakanlığı

64.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'ın Lice ilçesinde bulunan bir iş yerinin kolluk tarafından mühürlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30407)

65.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'da gerçekleştirilen bir yürüyüşte kolluk kuvvetlerinin kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30408)

66.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van Su ve Kanalizasyon İdaresi tarafından yapılan zamma ilişkin yazılı soru önergesi (7/30409)

67.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, kadına yönelik şiddet vakalarının önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30410)

68.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Muğla Geri Gönderme Merkezinde hayatını kaybeden Özbekistan uyruklu bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/30411)

69.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bazı kişilere gönderilen dolandırıcılık amaçlı bir mesaja ilişkin yazılı soru önergesi (7/30412)

70.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Ağrı İl Özel İdaresi hakkında bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30413)

71.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Savur Belediyesi tarafından gerçekleştirilen ihalelerle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30414)

72.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesine bağlı Beylikbağı Mahallesi'nde yaşanan asayiş sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30415)

73.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, uyuşturucuyla mücadele alanında faaliyetlerde bulunan sivil toplum kuruluşlarının akreditasyon sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30416)

74.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, son iki yılda gerçekleşen kadına yönelik şiddet olaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30485)

75.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, dijital mecralarda yaygınlaşan yasa dışı kumar ve bahis ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/30486)

76.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlık tarafından Ankara'ya yapılan kamu yatırımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30487)

77.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, 2021-2024 yılları arasında kesilen trafik cezalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30489)

78.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin'in Derik ilçesinde yaşanan kuraklık sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/30490)

79.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, Gaziantep'in Nurdağı ilçesinde konteyner kentte kalan depremzede bir ailenin sebep gösterilmeksizin konteynerden çıkartıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30491)

80.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'da uyuşturucu ile mücadele konusunda yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30492)

81.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Merkez ilçesine bağlı Armutlu mezrasına köy statüsü verilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30493)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

82.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde sürdürülen kentsel dönüşüm çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30417)

83.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya'nın Demre ilçesindeki sahil hattıyla ilgili imar planlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30418)

84.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Kumluca ilçesinde geçici turizm işletme belgeleri yenilenmeyen işletmelerin durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/30494)

85.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlık tarafından Ankara'ya yapılan kamu yatırımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30495)

86.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'ın Lice ilçesinde bulunan Birkleyn Mağarası çevresindeki maden çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30498)

Sağlık Bakanlığı

87.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, psikoloji bölümü mezunlarının sağlık meslek mensubu sayılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30426)

88.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Trabzon iline ayrılan ödeneğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/30427)

89.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesinde bulunan bir mahalleye aile sağlık merkezi açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30428)

90.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlık tarafından Ankara'ya yapılan kamu yatırımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30508)

91.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, hemşirelerin maaş ve özlük haklarında iyileştirilme yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30509)

92.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, yaşlı ve hasta bakım teknikerlerinin kamuda istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30510)

93.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, Çayırova Devlet Hastanesi Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30511)

94.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, uyuşturucu madde kullanımı sebebiyle acil servislere yapılan başvuru sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30512)

95.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, 2024-2028 Uyuşturucu İle Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı'na ilişkin yazılı soru önergesi (7/30513)

96.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, tedavi olan uyuşturucu bağımlısı kişilerin rehabilitasyon aşamasındaki sosyal uyum sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30514)

97.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, uyuşturucu bağımlısı iken arındırma tedavisini tamamlayarak rehabilitasyon aşamasına geçen kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30515)

98.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır Çocuk Hastalıkları Hastanesindeki altyapı ve personel eksikliklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30516)

99.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Antalya S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/30517)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

100.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlık tarafından Ankara'ya yapılan kamu yatırımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30518)

101.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2020-2025 yılları arasında Bakanlık tarafından Diyarbakır'a yapılan yatırımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30519)

Tarım ve Orman Bakanlığı

102.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, İzmir, Manisa ve Hatay'da çıkan orman yangınlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30429)

103.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, olası orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30430)

104.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, ülke genelinde hayvan pazarlarının kapatılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30431)

105.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı'nın, son 5 yılda ülke geneli ve Tekirdağ özelinde tarım arazilerinde çıkan yangınlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30432)

106.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, 28 Haziran 2025'te Manisa'nın Akhisar ilçesinde çıkan orman yangınına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30433)

107.- Bursa Milletvekili Mehmet Atmaca'nın, son 10 yılda ülke genelinde gerçekleşen orman yangınlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30434)

108.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Şavşat ilçesinde yapılması planlanan rüzgar enerji santrali projesinin çevreye etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30521)

109.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, ülke genelinde ve Balıkesir'de şap hastalığına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30522)

110.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, ülke genelinde tespit edilen şap hastalığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30523)

111.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, kavun ver karpuz üretiminin desteklenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30524)

112.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30525)

113.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, tarımda pestisit kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30526)

114.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, kirli yumurta satışının yasaklanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30527)

115.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlık tarafından Ankara'ya yapılan kamu yatırımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30528)

116.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'da faaliyet gösteren silor salatalık üreticilerinin yaşadıkları sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30529)

117.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2025 yılının Haziran ve Temmuz aylarında çıkan orman yangınlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30530)

118.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'daki buğday üreticilerinin TMO'nun belirlediği alım fiyatı sebebiyle yaşadığı mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/30531)

119.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, Bakanlık envanterinde bulunan yangın söndürme uçakları ve helikopterlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30532)

120.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, 2025 yılının Temmuz ayında İzmir'in ilçelerinde çıkan orman yangınlarının nedenine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30533)

121.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, Antalya'nın Manavgat ilçesinde bulunan bir hayvanat bahçesinin güvenlik denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30534)

122.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, fındık piyasasında faaliyet gösteren bir şirketin Rekabet Kurumuna sunduğu taahhütnamenin idare mahkemesi kararıyla iptaline ilişkin yazılı soru önergesi (7/30535)

123.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, şap hastalığına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30536)

124.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30537)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş ve 19 Milletvekilinin, su yönetiminde yaşanan sorunların tespit edilmesi ve bütüncül bir ulusal su politikası oluşturulması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3174) (Başkanlığa geliş tarihi:6.10.2025)

2.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin ve 19 Milletvekilinin, işsizliğin önlenmesi, kadın ve gençlerin çalışma yaşamına katılımının güçlendirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3175) (Başkanlığa geliş tarihi:6.10.2025)

3.- DEM PARTİ Grubu adına Grup Başkanvekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, 6-8 Ekim tarihinde gerçekleşen olaylara yönelik yargılama süreçlerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3176) (Başkanlığa geliş tarihi:7.10.2025)

4.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan ve 21 Milletvekilinin, üniversite öğrencilerinin barınma, beslenme, ulaşım, eğitim materyali gibi alanlarda yaşadığı ekonomik sorunların tüm boyutlarıyla araştırılarak çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3177) (Başkanlığa geliş tarihi:7.10.2025)

14 Ekim 2025 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6'ncı Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Iğdır'ın yerel sorunları hakkında söz isteyen Iğdır Milletvekili Sayın Yılmaz Hun'a aittir.

Buyurunuz Sayın Hun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Iğdır'ın yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

YILMAZ HUN (Iğdır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, seçim bölgem Iğdır'ın yerel sorunlarını konuşmak üzere gündem dışı söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, Iğdır halkı en temel insan hakkı olan sağlık hizmetlerine erişimde ciddi sıkıntılar yaşamaktadır. Şehrimizdeki devlet hastanesinde tıbbi cihaz ve donanım yetersizliğinden dolayı vatandaşlarımız basit sağlık sorunlarında bile Van, Erzurum ya da çevre illere gitmek zorunda kalmaktadır; bu durum erken teşhisi ortadan kaldırmaktadır. Iğdırlı hastalar hastaneye, doktora, tedaviye ulaşamadığı için bu yollarda sürekli olarak vefat etmekteler. Erzurum-Van yolları Iğdır halkları açısından âdeta çileye dönüşüyor. Iğdır Devlet Hastanesinde branş doktoru eksikliği artık kronikleşmiş bir sorun olmaktadır. Bazı alanlarda uzman doktor hiç bulunmamakta, bazı branşlarda ise uzman ve branş doktor sayısının yetersizliği nedeniyle aylarca süren randevu kuyrukları oluşmaktadır; bu durum sağlık hizmetlerine erişimi neredeyse imkânsız hâle getirmektedir. Her ne kadar Iğdır'da yeni devlet hastanesinin inşa edilmesine başlanmış olsa bile bu durum sorunu çözmeyecektir çünkü asıl sorunun yeni bir hastanenin inşası değil yeterli tıbbi ekipman ve uzman doktor eksikliği olduğu bilinmektedir. Iğdır gibi stratejik ve sınır hattında bulunan bir kentte bu kadar büyük sağlık açıklarının olması kabul edilemez, Sağlık Bakanlığını bu konuda acil adım atmaya çağırıyoruz.

Iğdır ekonomisinin büyük bölümünü oluşturan hayvancılık bugünlerde şap hastalığı nedeniyle durma noktasına gelmiştir. Son dönemlerde bölgede yayılan şap hastalığı zaten zor koşullarda üretim yapan çiftçilerimizi de iflasa sürüklemiştir; hayvan pazarı aylarca kapalı kalmış, alım satım faaliyetleri tamamen durmuş, binlerce hayvan telef olmuştur. Üstelik, Tarım ve Orman Bakanlığı bu süreçte zamanında aşı ve önleyici müdahalede bulunmadığı gibi üreticiye herhangi bir destek mekanizması da sunmamıştır. Bu ihmalkârlığın sonucu olarak hem hayvan kayıpları yaşanmış hem de vatandaşlarımızın geçim kaynağı olan hayvancılık büyük bir darbe almıştır. Iğdır, verimli Aras ovasına sahip olmasına rağmen tarımsal destekten yeterince faydalanamayan illerimizden bir tanesidir. Dolu, don, kuraklık gibi doğal afetler çiftçiyi her yıl vururken Tarım Bakanlığının müdahaleleri yetersiz kalmakta ya da hiç

yapılmamaktadır. Iğdır Ovası'nın hemen yanından Aras Nehri geçmesine rağmen Iğdırlı çiftçi sulama problemi yaşamaktadır. Sulama kanalları yetersiz, Aras Nehri üzerinde kurulan barajlar nedeniyle çiftçi tarlasını ekemez duruma gelmiştir. Tarım Sigortaları Sistemi işlevsizdir, zarar gören çiftçiler hak ettiği desteği alamamaktadır. Tarım ve hayvancılık şehri olan Iğdır tarımsal desteklemelerden daha fazla faydalandırılmalıdır. Üreticinin yaşadığı en büyük problemlerinden olan girdi fiyatları, özellikle mazot ve gübre desteği artırılmalıdır. Türkiye'de kendi bölgesinde hayvan sayısında 3'üncü sırada olmasına rağmen şehirde et entegre tesisi bulunmamaktadır. Binlerce hayvan başka şehirlere kesimlere gönderilmektedir. Hayvan sayısı fazla olmasına rağmen, mevcut yayla ve mera alanları bu hayvan varlığına yetmemektedir. Bu nedenle, üreticilerimiz hayvanlarını yaylaya çıkarmak için Kars, Erzurum, Ardahan gibi çevre illere yönelmek durumunda kalmaktalar. Ancak bu illerdeki valiliklerin yasak ve kısıtlamaları nedeniyle ciddi mağduriyetler yaşanmaktadır. Bu sorun yalnızca bir otlatma meselesi değil geçim ve yaşam meselesidir. Mera ve yayla sorunu çözülmeden hayvancılığın sürdürülebilirliğinden söz edilemez. Iğdır'ın Hoşhaber beldesinde mera üzerine kurulan GES projesi halkın geçim kaynağı olan hayvancılığı tehdit altına almaktadır. Halfeli beldesinde de GES projesi kurulmak istenmektedir. Bu projeler planlama yapılmadan, halkın rızası alınmadan, çevresel etkileri gözetilmeden hayata geçirilmektedir. GES panelleri kurulan alanlarda rüzgârlı havalarda oluşan yoğun toz bulutu tüm şehri kaplamakta, zaten havası en kirli şehirlerden biri olan Iğdır'da hava kalitesini daha da düşürmektedir. Üstelik bu yatırımların bölge halkına doğrudan bir faydası da yoktur. Enerji yatırımları yapılabilir ama doğayı, üreticiyi ve yaşamı yok sayarak değil. Meralar enerji şirketlerine değil o topraklarda hayvancılık yapan halkımıza aittir.

Seçim bölgem Iğdır Türkiye'de 3 ülkeye sınır tek şehirdir ama şehirde ticaret yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

YILMAZ HUN (Devamla) - Ermenistan'a açılan kapı olan Alican Sınır Kapısı tamamen kapalıdır, İran'a açılan Borualan Sınır Kapısı tamamen kapalıdır, Nahçıvan Özerk Yönetimi'ne açılan kapı olan Dilucu Sınır Kapısı kısmi olarak açıktır. Yurt dışı çıkış harcının yüksek olması sebebiyle bavul ticareti tamamen engellenmiş, halk ticaret yapamamaktadır. Iğdır halkı tarımdan sağlığa, meralardan hayvancılığa kadar birçok temel alanda ihmal edilmekte ve yok sayılmaktadır. Bu sorunlar yalnızca Iğdır'ın değil bu ülkenin üretim ve yaşam zincirinin çöküşüne işaret etmektedir. Tarım yapamayan, hayvancılık yapamayan, sağlık hizmetlerine ulaşamayan, turizm faaliyetlerinden yoksun olduğu için sürekli olarak göç veren bir şehirdir Iğdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Hun.

Gündem dışı ikinci söz, Ankara'nın başkent oluşu hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Lütfiye Selva Çam'a aittir.

Buyurun Sayın Çam. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam'ın, Ankara'nın başkent oluşuna ilişkin gündem dışı konuşması

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bizleri ekranları başında izleyen kıymetli vatandaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ankara, Türkiye Cumhuriyeti'nin kalbi ve başkenti, millî iradeyi, tarihi ve geleceği simgeleyen şehir; Hititler'den Osmanlı'ya, Millî Mücadele'den cumhuriyete kadar her büyük dönemeçte kararların alındığı, yönün tayin edildiği merkez. Ankara'nın başkent oluşu tesadüf değil stratejik bir tercihtir.

1919 yılı Ankara'yı kurtuluşun karargâhına dönüştüren bir milattır; o günden bugüne her türlü iç ve dış baskıya, darbeye ve vesayete karşı onurlu bir duruşun simgesi olmuştur. Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılmasıyla cumhuriyetin kuruluş şehri hâline gelmiştir. Hacı Bayram Veli Camisi bu kuruluşun manevi tanığı, Sakarya Meydan Muharebesi ise Ankara'nın tarihteki yerinin pekiştiği dönüm noktasıdır. Polatlı hattında kazanılan büyük zafer cumhuriyetin başkentliğine giden yolu açmıştır. 13 Ekim 1923'te Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararıyla Ankara, Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti ilan edilmiştir. Ankara Kalesi, At Pazarı, millî şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un İstiklal Marşı'mızı yazdığı Tâceddin Dergâhı, Mimar Sinan'ın Ankara'daki tek eseri Cenabi Ahmet Paşa Camii, Selçuklu mirası Arslanhane Camisi, Augustus Tapınağı'nın kalıntıları, Gordion izleri, Ulus-Kızılay aksı, taş sokaklar, hanlar, meydanlar bu şehrin karakterini ve hafızasını taşır. Ankara yalnızca siyasetin değil ticaretin, kültürün ve edebiyatın başkentidir. Evliya Çelebi Seyahatnamesinde Ankara'yı ipek ve tiftik ticaretinin kalbi olarak tanımlar. Münevver Ayaşlı, bu şehri bir ruh ve hafıza mekânı olarak anlatır. Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Ahmet Hamdi Tanpınar, Cemal Süreya, Behçet Necatigil, Nurullah Ataç ve daha nice isim Ankara'yı kelimelerinde yaşatır; bu kenti bir tarih, hafıza ve kimlik alanına dönüştürür.

Ankara, tarım ve sanayi şehridir; aynı zamanda üniversiteler şehri ve diplomasinin merkezidir. Türk Devletleri Teşkilatı Ankara'yı 2026 yılı için Türk Dünyası Turizm Başkenti ilan etti, seneye NATO Zirvesi şehrimizde yapılacak; devlet başkanları, liderler, uluslararası kuruluşlar ve dünya medyası Ankara'da olacak. Ankara, artık sadece klasik bir başkent olmaktan çıkmış, dünya diplomasisine yön veren, mazlumlara sahip çıkan, zalimlere heybetli duruş sergileyen dünyanın en önemli siyaset merkezi olmuşken suları akmayan, trafik sorunu öylece kalakalmış bir şekilde çözüm bekleyen bir şehir hâline geldi maalesef.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Evet, hepsi 2019'dan bu yana oldu.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Devamla) - Evet, bizler, hepimiz siyasetçiyiz, birbirimize hizmette yarışacağız; tabii ki sağlam bir şekilde rekabet içerisinde olacağız ancak Ankaralının hiç hak etmediği bu hâllere düştüğüne şahit olmak bizi gerçekten çok üzüyor.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Sizden daha kötü bir durumda değil şu anda Ankara.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Devamla) - Dünyaya meydan okuyan bir liderin ve hükûmetinin doğal olarak ona layık güç ve kudrette bir başkent yönetim anlayışı olması gerekiyor.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Parsel parsel satılmasına niye laf söylemiyorsunuz, kim sattı Ankara'yı?

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Devamla) - Sayın Yavaş'a bu kürsüden sesleniyorum: Şayet siz başkentimizin şehreminisiyseniz lütfe, sağa sola laf yetiştirmeyi bırakıp acilen çözün şu sorunları.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ankara'yı parsel parsel benim babam mı sattı, kim sattı? Ankara'yı benim babam mı sattı parsel parsel?

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Devamla) - Ve şayet, gerçekten Ankara'nın sorunlarını çözmeyi dert etmiş olsaydınız öyle ya da böyle mücadelenizi verir; gerekirse Cumhurbaşkanımızla, Hükûmetimizle...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ankara'yı parsel parsel satan kimin babasıydı?

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Ya, karıştırma ortalığı.

BAŞKAN - Arkadaşlar, dinleyelim.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Devamla) - ...hatta bizlerle yani milletvekillerimizle bir dayanışma içerisine girer, birlikte bir şekilde çözerdiniz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Soruyorum size: Ankara'yı parsel parsel satan kimin babasıydı?

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Devamla) - Ama siyasetçi kimliğinizi öne çıkararak...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Yok, yok, Ankara'yı parsel parsel satan Mahmut Tanal'ın babası mıydı?

ADEM ÇALKIN (Kars) - Ankara yerinde, yerinde.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Devamla) - ...sessizce ve kapalı kapılar ardında, gizemli bekleyiş ve gözlem yapmakla ne sorun çözersiniz ne de bu rotadan bir cumhurbaşkanı ismi çıkar.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Kimin babasıydı, bir söyler misiniz?

BAŞKAN - Sayın Tanal...

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Devamla) - Değerli arkadaşlar, her şey bir tarafa, artık yetersizlikler, kalitesizlikler ve zaaflarla anılan bir başkentte yaşama lüksümüz yok. Devletimiz, Cumhurbaşkanımız Washington'la, Paris'le, Londra'yla, Berlin'le, Pekin'le, Moskova'yla büyük bir rekabet içindeyken kusura bakmayın ama artık yerel belediyecilik anlayışında da güçlü ve rekabetçi bir üstünlüğü kurmak mecburiyetindeyiz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ya, Urfa'nın elektriği yok elektriği, neyin rekabetindesiniz? Urfa'da öğrenciler 60 kişilik sınıfta okuyor, rekabet hâlindeymişiz!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - ANKAPARK'ın önünden geçince ne hissediyorsunuz acaba?

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Devamla) - NATO zirvesine ev sahipliği yapmaya hazırlanan bir şehirde altyapı sorunlarının hâlâ konuşuluyor olması vizyon eksikliğinin ve yönetim zafiyetinin açık bir göstergesi. Günlerce süren su kesintileri yalnızca teknik bir sorun değil Ankara'nın devletin merkezi kimliğini doğrudan zedeleyen bir kriz. Yedi yıl boyunca onarılmayan, bakımı yapılmayan, yenilenmeyen her şey, kısacası her detay bu yönetimin sorumluluğundadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Devamla) - Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Devamla) - Ankara'nın bir kimliği var, bu şehir iddiasını bağırarak değil duruşuyla hissettirir; başkent olmak, Ankaralı olmak işte tam da budur.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Döneminizde gece kadınlar sokaklarda yürüyemiyordu karanlıktan.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Devamla) - Ankara'nın omuzlarında taşıdığı büyük miras yalnızca geçmişin değil geleceğin de sorumluluğudur.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Evet, duruşuyla hissettirdi.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Devamla) - Altyapısı güçlü, su kesintilerinin yaşanmadığı, yağmurda yolların göle dönmediği, trafiğin bir kabusa dönüşmediği bir Ankara artık bir tercih değil zorunluluktur.

Sözlerime son verirken Ankara'mızın başkent ilan edilişinin 102'nci yıl dönümünü büyük bir gururla kutluyorum.

Kararda imzası olan Cumhuriyetimizin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere dönemin tüm milletvekillerini ve bugüne kadar şehrimize emeği geçen herkesi rahmet ve minnetle anıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Çam.

Gündem dışı üçüncü söz, Amasra maden faciasının 3'üncü yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Bartın Milletvekili Sayın Aysu Bankoğlu'na aittir.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkanım, söz istiyorum.

BAŞKAN - Sonrasında size söz vereceğim Sayın Başkan.

Buyurun Sayın Bankoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, Amasra maden faciasının 3'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün burada bir utancı, bir acıyı, bir adaletsizliği bir kez daha dile getirmek için söz alıyorum.

(Hatibin elektronik cihazdan bir ses kaydı dinletmesi)

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Milletvekilimiz Genel Kurula hitap etsin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Böyle bir usul yok Sayın Başkan.

AYSU BANKOĞLU (Devamla) - Evet, üç yıl önce tam da bugün, bu akşam, Amasra maden ocağında yüzlerce madenci bu sese tanık oldu. Bu siren 43 madencimizin duyduğu son ses oldu. 43 canımızı, 43 madencimizi yerin yedi kat altındaki karanlığa gömdünüz ama o karanlık sadece yerin altında değildi, o karanlık göz göre göre gelen bir cinayete sessiz kalan bir yönetimin içindeydi. 43 canımızı kaybettik. Sayıştay raporları, uzmanlar, odalar hepsi uyarmıştı, "Metan gazı değerleri tehlikeli seviyede, havalandırma yetersiz, sistem alarm veriyor." demişlerdi. Madenciler "Ölüm geliyor." demişti ama bu uyarılar Ankara'da koltuklarda oturanlara hiç ulaşmadı, hiçbirisi umursamadı çünkü bu ülkede işçiyi feda et ama yandaşını koru anlayışı bir yönetim politikası hâline geldi.

Değerli milletvekilleri, üç yıl önce Amasra'da yaşanan bir iş kazası değildir, yaşanan göz göre göre gelen bir cinayettir. Defalarca uyarılmış, defalarca raporlanmış, defalarca dile getirilmiş bir faciadan "kader" diyerek sıyrılan sorumsuz bir zihniyetin sonucudur. Amasra'daki karanlık, liyakat yerine torpili, denetim yerine kayırmayı, insan hayatı yerine kârı seçen bir düzenin sonucudur. Peki, faciadan sonra ne oldu sayın milletvekilleri? Yine aynı senaryo, yine aynı tiyatro; tam 12 duruşma oldu ve bu süreçte gerçek sorumlulara Hükûmetiniz, bu iktidar kalkan oldu; bakanlıklarınıza dokunmadınız, kamu görevlileri başta olmak üzere soruşturma izni dahi vermediniz siz. Mahkemede 43 canın ölümüne neden olanların tamamı değil sadece Amasra müessesesindeki birkaç isim yargı önüne çıkarıldı; üst sorumlulara dokundurtmadınız, kalkan oldunuz, onları yargı önünden kaçırttınız siz. 43 insanın canı sanki bir idari hataymış, bir form eksikliğiymiş gibi bir de bu üst sorumlulara görevi kötüye kullanmaktan dava açıldı yani en üst cezayı alsalar bile yatarı yok. 43 insan hayatını kaybetti, bir form eksikliğiymiş gibi, bir idari hataymış gibi alacakları cezaların yatarı yok. Soruyorum size: Bu mudur adalet? Bu mudur 43 canın hayatını kaybetmesinin sonucu? Bu mudur vicdan? (CHP sıralarından alkışlar) O gün ocağa inen 43 madenciden her biri evinden çıkarken son kez ailesine, eşine, çocuğuna sarılmıştı. O akşam 43 ocağın ışığı söndü, şimdi o evlerde bir sandalye hâlâ boş. O anneler üç yıldır mezarlığa gidip toprağı okşuyor. O aileler her gece aynı kabusla bu siren sesini duyuyorlar ve biz bu acının, bu cinayetin telafisinin olmadığını biliyoruz.

Mahkeme salonlarında adalet de ne yazık ki göçük altında kaldı, adalet de karardı. 43 madencimiz şehit oldu, 43 aile dağıldı ama suçlular 43 can başına neredeyse birkaç ay ile birkaç yıl bile sürmeyen cezalarla kurtuldular. Kim bunu kabul eder soruyorum size; hangi hukuk, hangi vicdan, hangi adalet bunu kabul eder? Bugün hâlâ el üstünde tutulan, duruşmaya dahi getirilmeye tenezzül edilmeyen bürokratlar var. 43 canın asli sorumlusu olanlar, EYT'den emekli edilen bürokratlar var. Hâlâ madencinin değil koltuğun korunduğu, yandaşın korunduğu bir sistem var bu ülkede. Üç yıl geçti ya, koskoca üç yıl geçti, ne bir adalet ne de bir yüzleşme; bir istifa bile etmediler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

AYSU BANKOĞLU (Devamla) - Bir yüz kızarması yok. Bu Mecliste, utanmadan, ölen barutçu maden şehidimizi bile suçladınız siz. Ve bilin ki artık bu düzen çökmektedir sayın milletvekilleri ama biz bu cinayetin üstünü örten her gücü, her koltuğu, her yalanı teşhir etmeye devam edeceğiz; kapatıldı zannedilen, kapattığınızı sandığınız bu davalar gün gelecek yeniden açılacak çünkü bu mücadele sadece Amasra'nın değil Türkiye'nin adalet mücadelesidir ve bu cinayetleri "kader" diyerek meşrulaştıranlara asla sessiz kalmayacağız.

Amasra'da hayatını kaybeden maden şehitlerimizi rahmetle anıyorum. Amasra'nın siyasi hesabını biz soracağız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Bankoğlu.

Sayın Günaydın, söz talebiniz var.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz evvel konuşan AKP milletvekili Ankara'da suların akmadığını, trafiğin hareket etmediğini, halkın da çok şikâyetçi olduğunu söyledi. Hayretle dinledim, sebebi şu: Yirmi beş yıl Ankara'yı AKP, siz yönettiniz, cumhuriyetin başkentini yönetilemez bir karanlığa sevk ettiniz. Sonra, 2019 yılında Mansur Yavaş Ankara'yı kazandı ve cumhuriyetin ışığını Ankara'ya taşıdı. 2019'dan 2024'e kadar Büyükşehre eşlik eden Çankaya, Yenimahalle ve Elmadağ olmak üzere yalnızca 3 ilçemiz vardı. Sonra, 2024'ün Martına geldik, beş yıllık o yönetimden yani Mansur Yavaş'ın ve Cumhuriyet Halk Partisinin yönetiminden vatandaşın memnun olup olmadığının karnesini vatandaş 31 Mart 2024'te verdi. Etimesgut'a, Keçiören'e, Mamak'a, Ayaş'a, Beypazarı'na, Gölbaşı'na, Güdül'e...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın lütfen.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Suya gel, suya; sen sudan bahset, sudan! Havadan bahsetme, sudan bahset!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - ...Haymana'ya, Kalecik'e, Kızılcahamam'a, Nallıhan'a...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - İşiniz hava cıva! Havadan bahsetme; sudan bahset, sudan! Suya gel, suya Başkan; suya gel!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - ...Polatlı'ya ve şu Şereflikoçhisar'a Cumhuriyet Halk Partisinin bayrağını dikti. (CHP sıralarından alkışlar) Aynı iftiraları attınız, 2024'ten evvel de atıyordunuz, şimdi de atıyorsunuz.

Elinizde 9 tane ilçe kaldı, bize iftira atacağınıza o 9 ilçeye sarılın, ilk seçimde onları da alacağız elinizden.

Çok teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Sabah erken kalk, sabah erken kalk alacaksan.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Usta, sizin de söz talebiniz var, buyurun.

2.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, yedi yıldır Ankara'yı yöneten Belediye Başkanıyla ilgili Sayın Grup Başkan Vekilinin açıklamasını dinledim. Kesikköprü Barajı'nı yapan biziz, evet, Ankara'nın su ihtiyacını öngörerek bütün çalışmaları yapan biziz ancak yedi yıldır Ankara'ya su sağlayacak olan bu barajın borularına bakmayıp, temizliğini yapmayıp onarımını yapmadıkları için patlamış durumda. Büyükşehir Belediye Başkanı kendisi de kabul ediyor bunu, bakımlarının yapılmadığını. İşletmeyi, yönetmeyi, yatırımı beceremezseniz sonuç tabii ki böyle patlar. "Yaptık, yapıyoruz..." dediler. Ben de bir Ankaralıyım, Ankara'da yaşıyorum; sularımız kesiliyor, bu bir gerçek ve susuzlukla yaşıyoruz 2025 yılının sonlarına doğru. "Yaptık, yapıyoruz..." dediler, yine patladı.

Şimdi, Devlet Su İşlerimiz duruma el koydu, yaptıklarının da olmadığının farkındalar çünkü ehliyetli ve liyakatli bütün kadroları boşalttıkları için, iş yapacak adam kalmadığı için ellerinde yapamadılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - DSİ duruma el koydu, Ankaralıların bu su sorununu çözmek için şu anda Devlet Su İşlerimizin bütün o boru yenilenmesiyle ve takibiyle ilgili süreci devam ediyor.

Ankaralılar merak etmesinler, biz bu anlayışla mücadelemize devam edeceğiz; Ankaralıları susuz da bırakmayacağız, yolsuz da bırakmayacağız.

Teşekkür ederim Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Günaydın, Grup Başkan Vekillerine zaten söz vereceğim; o yüzden, bir seferde bitirirseniz, lütfen...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Tabii, tabii.

BAŞKAN - Buyurun.

3.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Şimdi, 2025'in Ekim ayındayız, 2024 Marttan evvel de aynı şeyler söyleniyordu; Mansur Yavaş kazanırsa su faturalarını teröristler getirecekti, sosyal yardımlar kesilecekti, sular kesilecekti.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Suyu bedava yapacaktı.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) - Susuzluk çeken bir Ankara var.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Şimdi, gördüğümüz şudur: Siz ne derseniz deyin, vatandaş hakemdir.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Evet, aynen öyle.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Başkan, sudan bahanelere sığınmayın. Su yok ya, su yok. Sudan bahane uyduruyorsun bana ya.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Vatandaş, Ankara Büyükşehir Belediyesi dâhil olmak üzere belediyelerimizin nasıl engellendiğini görüyor ve bu engellemelere rağmen, dürüstçe; ahlaklıca; insanların, vatandaşın gözüne bakarak; yanında koruma olmadan kentlerde dolaşan başkanlarımız oy oranlarını artırmaya devam ediyor. Dolayısıyla her türlü engellemenize rağmen Ankaralıyla bir olmaya ve beraber yürümeye devam edeceğiz, bunu da ifade etmek isterim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren sayın milletvekillerine yerlerinden birer dakika söz vereceğim ancak çok sayıda arkadaşımız sisteme girmiş, bunu özellikle ifade etmek istiyorum ve her birine birer dakikalık söz verirsek gerçekten yol alamayız. O yüzden, ilk 30 sayın milletvekiline söz vereceğim, geriye kalan diğer arkadaşlarımıza da gün içerisinde mutlaka söz vermeye çalışacağım, bilginiz olsun

Şimdi ilk söz Kütahya Milletvekili Sayın Mehmet Demir'e aittir.

Buyurun.

4.- Kütahya Milletvekili Mehmet Demir'in, dün Mısır'da imzalanan Gazze'yle ilgili barış anlaşmasına ilişkin açıklaması

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün imzalanan Şarm El-Şeyh Anlaşması Türkiye'nin, sadece bölgesinde değil tüm dünyada barışın, adaletin ve istikrarın öncüsü olduğunu bir kez daha göstermiştir. Bu tarihî adımın mimarı milletimizin güvendiği lider, mazlumun sesi, kararlılığı ve ferasetiyle dünya siyasetinde iz bırakan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'dır. Ancak ne yazıktır ki bu adımlar atılırken Netanyahu'nun eli hâlâ kana bulanmaya devam etmektedir. Filistin topraklarında süren zulüm artık insanlığın tahammül sınırlarını aşmıştır. Netanyahu bilmelidir ki zulümle abat olunmaz. Bu millet zalimin sofrasına oturmaz, mazlumun feryadına sırtını dönmez. Cumhurbaşkanımızın dik ve kararlı duruşu sayesinde Türkiye mazlumun yanında, zalimin karşısında olmaya devam edecektir.

Bu milletin duası Filistin'in yanındadır diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın Mehmet Sait Yaz...

5.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, dün Mısır'da imzalanan Gazze'yle ilgili barış anlaşmasına ilişkin açıklaması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Orta Doğu coğrafyasında emperyalistlerin yüz yıldır sürdürdüğü Sykes-Picot siyaseti dün Mısır'da bir kez daha bataklığa saplanmış ve oyun bozulmuştur. Tüm dünyanın gözü önünde cereyan eden Gazze Ateşkes Antlaşması, mazlumların umudu, medarıiftiharımız olan Cumhurbaşkanımızın samimi çabaları ve dik duruşuyla mühürlenip 20 İsrailli rehinenin karşılığında 2 bin Gazzeli esirin serbest bırakılmasıyla barışı temin, Gazzeli kardeşlerimizi de tatmin etmiştir. Bu faaliyetler bağımsız ve özgür Filistin devletinin yollarını açarak Mescid-i Aksa'nın kurtuluşuna umut olmuştur. Bu vesileyle Gazzelileri koruma nöbetinde Mehmetçik'in de yer alması umut vericidir. İşin bu düzeye gelmesinde yüksek katkısı olan Hariciyemiz ve diplomatlarımıza teşekkür eder, kalıcı bir barışa dönüşmesini temenni ederim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Şengül Karslı...

6.- İstanbul Milletvekili Şengül Karslı'nın, dün Mısır'da imzalanan Gazze'yle ilgili barış anlaşmasına ilişkin açıklaması

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan bir kez daha insanlığın onurunu koruyan bir iradenin, vicdanın ve liderliğin sembolü olmuştur. Mısır'da gerçekleştirilen Gazze Zirvesi Türkiye'nin bölgesel barışın öncüsü, küresel adaletin teminatı olduğunu göstermiştir. Her adımında kararlılık, her söyleminde cesaret vardır çünkü bu duruş hakikatin ve insanlığın yanında olma iradesidir. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliği inançla ve cesaretle yürütülen bu mücadelenin en güçlü ifadesidir. O, dünyanın suspus olduğu anlarda bile adalet demekten vazgeçmemiştir. Tarih bu sürecin her anını not etmiştir. Bizler bu kutlu mücadelenin tanıklarıyız ve biliyoruz ki dünya döndükçe de hep aynı cümleyi haykıracağız. Biz şahidiz, tarih şahittir ve insanlık bu kararlı duruşun önünde saygıyla eğilecektir.

BAŞKAN - Sayın Barış Bektaş...

7.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Türk lirasının yaşadığı değer kaybına ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elimde tuttuğum bu 5 lira 2009 yılında tedavüle ilk çıktığında yurttaşlarımız bu parayla 8 ekmek, 1 kilo tavuk ya da 7 kilo patates alabiliyordu, bugün ise aynı 5 lirayla sadece yarım ekmek, 100 gram tavuk derisi ya da yarım kilo patates alabiliyor. Bu, sadece Türk lirasının yaşadığı değer kaybını değil milyonlarca yurttaşımızın sofrasından eksilen lokmayı temsil eder. Bu tablo yıllardır uygulanan yanlış politikaların, liyakatsizliğin ve sorumsuzluğun doğrudan sonucudur. Bu tablonun mimarı AKP iktidarıdır. Asgari ücretliye, emekliye sırtını dönen; işçiyi, memuru, beyaz yakalıyı yoksulluğa mahkûm edenler Cumhurbaşkanlığı sarayı için her gün 39 milyon lira harcıyor. Yurttaşlarımız açlıkla sınanırken bu ülkenin kaynaklarının sarayın şatafatında buharlaşıyor olmasını hangi akıl, hangi vicdan kabul edebilir?

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Harun Mertoğlu...

8.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a ilişkin açıklaması

HARUN MERTOĞLU (Rize) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ne zaman "Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan bir dünya lideridir." desek bazı çevreler bundan rahatsızlık duyuyor çünkü bu milletin dünyada sözü dinlenen bir lidere sahip olmasını hazmedemiyorlar. Erdoğan yalnızca Türkiye'nin değil Gazze'nin, Karabağ'ın, Afrika'nın ve Balkanların umudu, mazlumların sesidir. "Dünya 5'ten büyüktür." diyerek zulme karşı meydan okumuş, "Daha adil bir dünya mümkün." diyerek insanlığın vicdanını ayağa kaldırmıştır. İşte bu vizyonun bir yansımasını dün Mısır'da gördük.

Hafta sonu Rize'mizdeydi Cumhurbaşkanımız; milletiyle bir arada, hemşehrileriyle kucaklaşırken o gönül bağına bir kez daha şahit olduk. Rize'nin her köşesinde bu liderliğin izini, sevgisini ve gücünü hissettik. Bugün Türkiye'nin sözü masada ağırlık, sesi dünyada yankı buluyorsa bunun adı; mazlumların umudu, adaletin sesi, dünyanın gönül lideri Recep Tayyip Erdoğan'dır.

BAŞKAN - Sayın Cem Avşar...

9.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Gazeteci Hakan Tosun'a ilişkin açıklaması

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Bir ağacın dalı kırılmasın, bir kuşun kanadı incinmesin diye mücadele eden; doğa için, gazetecilik için emek veren Hakan Tosun sokak ortasında acımasızca darp edilerek hayattan koparıldı. Ailesine haber verilmesi, gözaltı süreci ve olayın ayrıntıları birçok soru işareti

barındırıyor. Bu cinayet, ülke genelinde artan sokak infazları, çete hesaplaşmaları ve hukuk zafiyetinin kamu güvenliğini ne denli tehdit ettiğini bir kez daha gözler önüne seriyor. Biz, adalet yerini bulana, sorumlular hesap verene kadar bu cinayetin takipçisi olacağız, Hakan'ı unutmayacağız. Ülkenin her köşesinde hukuku, güveni ve huzuru tesis edene dek mücadeleye devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kadim Durmaz...

10.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, 13 Nisan sonrası ÇKS kaydı yaptıran üreticilerin mağduriyetine ilişkin açıklaması

KADİM DURMAZ (Tokat) - 11-12 Nisan 2025 tarihinde meydana gelen zirai don afeti nedeniyle Tokat'ta binlerce üreticimizin ürünü yüzde 100 zarar görmüştür, sadece Tokat'taki zarar 6,5 milyar Türk lirasıdır. Cumhurbaşkanlığı "13 Nisan 2025 tarihine kadar ÇKS kaydı bulunan üreticiler destekleme ödemesinden yararlanacaktır." demiştir. 13 Nisandan etkilenen ve bu tarihten sonra ilk kez ÇKS kaydı yaptıran yaklaşık 300 çiftçi mağdurdur. Oysa bu üreticilerin tarım il ve ilçe müdürlükleri tarafından zararı tespit edilmiş, tutanağı belgelenmiştir. Bu durum afetin yarattığı mağduriyeti daha da derinleştirmektedir. Tarım ve Orman Bakanlığına sesleniyorum: Tokat'ta ve ülkemizin diğer illerinde 13 Nisan sonrası ÇKS kaydı yaptırmış üreticilerimizin de destekleme kapsamına alınması zorunludur. Çiftçimizin emeği, alın teri ve umudu tarih farkıyla yok edilemez.

BAŞKAN - Sayın İsmail Çağlar Bayırcı...

11.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, dün Mısır'da imzalanan Gazze'yle ilgili barış anlaşmasına ilişkin açıklaması

İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Kütahya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün imzalanan Şarm El-Şeyh Barış Anlaşması'nda barış masasındaki dört ülkeden 1'i Türkiye oldu. Mazlum coğrafyaların umudu Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, Mısır'daki tarihî zirvede Gazze'de kalıcı barış için niyet beyanına imza attı. Bundan sonra kan ve gözyaşı duracak, Gazze özgür olacak elhamdülillah.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan "Netanyahu varsa ben yokum." demiş, eli kanlı zalim Netanyahu'nun Trump'la birlikte Barış Zirvesi'ne katılma hevesini de kursağında bırakmıştır. Cumhurbaşkanımız bu hamlesiyle liderliğini, kararlılığını ve ülkemizin Gazze için yıllardır sürdürdüğü mücadelesini tüm dünyaya bir kez daha göstermiştir. Bundan sonra tüm dünya susarken her platformda gerçekleri haykıran Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan Filistin direnişinin dönüm noktası ve miladı olarak anılacaktır. Dün olduğu gibi bugün de Gazze'nin yaralarını birlikte saracağız.

BAŞKAN - Sayın Reşat Karagöz...

12.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'nın Aydınca ve Ezinepazar köyleri civarına bölgesel itfaiye istasyonu kurulması talebine ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Amasya merkeze uzak köylerimiz oluşacak yangınlara karşı ciddi bir tehlikenin gölgesinde yaşıyor. Geçtiğimiz günlerde Sarayözü köyümüzde çıkan yangında Nadire teyzemizin evinin küle dönmesi bu gerçeği bir kez daha gözler önüne sermiştir. Köylerimizde evlerin ahşap yapıda ve dar sokaklar üzerinde bulunması yangının hızla yayılmasına neden olurken itfaiyenin uzak köylere ulaşması bazen bir saat sürüyor; bu süre bir evin, bir ahırın, bir hayatın kül olmasına yetiyor. Aydınca veya Ezinepazar köyleri civarında kurulacak bölgesel bir itfaiye istasyonu çevre köylerde çıkan yangınlara müdahaleyi hızlandıracak, vatandaşlarımızı büyük kayıplardan koruyacaktır. Yurttaşlarımız artık geçmiş olsun

dileği duymak değil yangın tehlikesine karşı icraat beklemektedir. Asli sorumluluğu köylere hizmet olan İl Özel İdaresi derhâl gerekli adımları atmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Evrim Karagöz...

13.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Tarım Bakanına ilişkin açıklaması

EVRİM KARAKOZ (Aydın) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; çiftçimiz üreterek, çalışarak maalesef iflas etme noktasına geldi. Bu yıl Aydın'ımızın bereketli topraklarında incir üreten zarar etti, zeytin üreten zarar etti, pamuk üreten zarar etti, buğday üreten zarar etti, domates üreten zarar etti, karpuz üreten zarar etti, et ve süt üreticimiz zarar etti. Kim ne ektiyse, kim ne diktiyse zarar etti. Kim kazandı? İthalat lobisi kazandı. Çiftçiyi bu hâle getiren Tarım Bakanı ya istifa etmeli ya da görevden alınmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Zeki İrmez...

14.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Habur Sınır Kapısı'na ilişkin açıklaması

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Habur Sınır Kapısı, ticaret hacmi bakımından Türkiye'nin en önemli sınır kapılarından biri olmasına rağmen diğer sınır kapılarında ihracata yönelik uygulanan vergisiz akaryakıt desteğinden maalesef yararlanamamaktadır. Bu nedenle, taşımacılık yapan yurttaşlarımız yakıt ihtiyaçlarını sınırın öte tarafında karşılamak zorunda kalmaktadır, bu da kalitesiz akaryakıt kullanımı nedeniyle araçlarda ciddi motor arızalarına yol açmaktadır. Geçtiğimiz günlerde Cizre Ticaret ve Sanayi Odasının Ticaret Bakanlığına yaptığı başvuruyu biz de destekliyoruz. Diğer sınır kapılarında ihracatla ve taşımacılıkla uğraşanlara sağlanan vergisiz akaryakıt desteğinin Habur'da da uygulanması mevcut haksızlığın giderilmesi açısından gereklidir. Ayrıca, Habur Sınır Kapısı'ndaki altyapı ve personel eksikliklerinin giderilmesi ve süregelen sorunların sonlanması için acilen adım atılmalıdır.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Akalın...

15.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, Şair Ahmed Cevad'ın şehadetinin seneidevriyesine ilişkin açıklaması

MEHMET AKALIN (Edirne) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ahmet Cevad, Azerbaycan'ın bağımsızlık mücadelesine kalemiyle, canıyla, onuruyla omuz vermiş bir dava adamıydı; yalnızca bir şair değil Türk dünyasının ortak vicdanıydı. Hepimizin yüreğinde yer eden o dizeleri hatırlayalım: "Çırpınırdı Karadeniz/ Bakıp Türk'ün bayrağına/ Ah ölmeden bir görseydim/ Düşebilsem toprağına." Bu dizeler bir türküden öte parçalanmış bir milletin sınırların ötesinden birbirine uzattığı kardeşlik elidir. Ahmet Cevad, Azerbaycan'ın millî marşını kaleme alırken yalnızca kendi halkına değil tüm Türk dünyasına seslenmiştir. Bu asil duruşunun bedelini de ağır ödemiştir, Türk milliyetçisi olduğu için 1937 yılında Sovyetler tarafından kurşuna dizilerek şehadete erişmiştir. Seneidevriyesinde bu büyük şairi, bu büyük mücahidi rahmetle, minnetle ve saygıyla yâd ediyorum; ruhu şad, mekânı cennet olsun.

BAŞKAN - Sayın Adem Çalkın...

16.- Kars Milletvekili Adem Çalkın'ın, dün Mısır'da imzalanan Gazze'yle ilgili barış anlaşmasına ilişkin açıklaması

ADEM ÇALKIN (Kars) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımız; 7 Ekim 2023 tarihinden bu yana tarihin gördüğü ve göreceği en dramatik,

en vahim savaş ve soykırım suçu İsrail tarafından işlenmiştir. Tüm dünya bu büyük vahşet karşısında ne yapacağını şaşırmıştır. Ülkemizin girişimleri, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın kararlı, tavizsiz, istikrarlı tutumu, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda yapmış olduğu konuşmalar, diplomatik girişimler karşılık bulmuştur. Ülkemiz bir kez daha kardeşlerinin, Gazze'nin, mazlumların yanında olduğunu tüm dünyaya göstermiştir. Cumhurbaşkanımız arabuluculuğunda insanlık tarihinin en anlamlı barışı gerçekleşmiştir. Gazze'de sağlanan bu barışın Filistinli kardeşlerimiz için hayırlı olmasını; katil İsrail'in zulmünün, soykırımının son bulmasını diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Mustafa Sarıgül...

17.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Erzincan Çayırlı Meslek Yüksek Okuluna ilişkin açıklaması

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Sayın Başkan, Erzincan Çayırlı Meslek Yüksek Okulumuzun Çayırlı'dan taşınması isteniyor. Orada 200 öğrencimiz var, Çayırlı'da, mağdur olmamaları lazım. O nedenle, mutlaka Çayırlı Meslek Yüksekokulumuzun Çayırlı'da bir yer bulunarak kalması lazım. Erzincan'da 200 öğrencimizin kalacağı yer yok. Esnaflarımıza büyük katkısı var. Çayırlı Meslek Yüksekokulu Çayırlıya mal olmuştur ve mutlaka bir yer bulunmalıdır.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Mestan Özcan...

18.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, dün Mısır'da imzalanan Gazze'yle ilgili barış anlaşmasına ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazze'de iki yılı aşkın bir süredir yaşanan insanlık dramı artık yüreklerimizi yakmaktan öte vicdanlarımızı da sarsmıştır. İşte tam da bu noktada Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan Mısır'da düzenlenen Barış İçin Şarm El-Şeyh Zirvesi'ne katılarak liderlerle birlikte niyet beyanını imzalamıştır. Bu imza mazlumun gözyaşına merhem olma iradesidir. Bu imza Türkiye'nin hakkın, adaletin ve insanlığın yanında yer alma kararlılığının mühürlenmiş hâlidir. Dünyanın sustuğu yerde Sayın Cumhurbaşkanımız konuşmuştur. Korkunun, menfaatin ve sessizliğin hüküm sürdüğü bir dönemde o, tarihin doğru tarafında yer almıştır. Gazze'de her bomba düştüğünde bir çocuk hayal kurmayı bırakıyor ama işte o hayalleri yeniden yeşerten, o umudu diri tutan bir ülke var; Türkiye ve o ülkenin başında vicdanı pusula, adaleti rehber, cesareti sarsılmaz bir lider var; Recep Tayyip Erdoğan.

Gazi Meclisten kahraman Filistin halkını saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Sami Çakır...

19.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Kocaeli'deki Körfezray Metro Hattı Projesi'ne ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) - Sayın Başkan, Kocaeli'de Körfezray Metro Hattı'nın temeli atıldı, hayırlı olsun. Körfezray 18 istasyonuyla Körfez-Derince-İzmit-Kartepe Hattı'nda hizmet verecek. İlk yıllarında günde yaklaşık 300 bin, ileride 500 bin yolcuya hizmet vereceği öngörülmektedir. Böylece kent içi raylı sistem ağı 61,2 kilometreye yükselecek. Bu proje şehre ciddi bir katkı sağlayacak; sanayinin başkenti Kocaeli modern, konforlu ve çevreci bir ulaşım ağına kavuşmuş olacaktır. Türkiye'nin en büyük 500 firmasının 80'i, ilk 1.000 işletmesinin 137'si Kocaeli'de faaliyet göstermektedir. Kocaeli yalnızca Türkiye'nin değil küresel ekonominin önemli bir aktörü olarak yapılan ve yapılacak her türlü hizmeti hak etmektedir.

Bu vesileyle, bu şehre, bu ülkeye hizmet noktasında taş taş üstüne koyan, emek veren her makama ve herkese en kalbî şükranlarımı sunuyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın İnan Akgün Alp...

20.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, Rojin Kabaiş'e ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın milletvekilleri, Van'da çok trajik bir olay var, toplumun buna büyük bir tepkisi var. Van'da üniversite öğrencisi Rojin'in tam bir yıl önce cansız cesedi bulunmuştu, ölümü de henüz aydınlatılmadı. Adli Tıp Kurumunun son raporuyla cinsel saldırı ve cinayet şüphesi daha da güçlendi. Rojin'in cansız bedeninin bulunduğu daha ilk anda, aile daha ambulanstayken Van Valisinin olayın bir intihar olduğu konusunda aileyi kabule zorladığı iddia ediliyor. Bu olayın etkin bir şekilde soruşturulması ve aydınlatılması için İçişleri Bakanlığından beklediğimiz; derhâl özel bir ekip kurması, Ankara'da, İstanbul'da ne kadar uzman ekip varsa derhâl Van'a göndermesi, devletin bütün imkân ve teknik kabiliyetini seferber etmesi ve soruşturmanın selameti bakımından, sorumsuzca bu cinayet için intihar açıklaması yapan Van Valisinin görevden el çektirilmesidir.

BAŞKAN - Sayın Ali Bozan...

21.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, KESK üyesi KHK mağdurlarının yürüyüşüne ve hasta mahpuslara ilişkin açıklaması

ALİ BOZAN (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

"İşimizi geri alacağız, hukuksuzluğa karşı yürüyoruz." diyerek Amed'den Ankara'ya doğru yola çıkan KESK üyesi KHK mağdurlarının yürüyüşünü selamlıyoruz. KHK mağdurlarının taleplerini bir kez daha bizler de Meclisten dile getiriyoruz. "Savaşa karşı barışı, ölüme karşı yaşamı, tekçiliğe karşı çoğulculuğu, karanlığa karşı aydınlığı savunacağız." diyen KESK'lilerin taleplerini en güçlü şekilde hayata geçirmek için yanlarında olmaya devam edeceğiz.

Sevgili iktidar, sevgili AKP; Filistin meselesinde aynı sizin gibi İsrail'i kınıyoruz ama size de "El insaf!" diyoruz. Filistinlilere olduğu kadar kendi halkınıza da Müslüman olun. Cezaevlerinde zulüm var. Cezaevlerinde hayatını tek başına idame ettiremeyecek yüzlerce hasta mahpus var. Filistin'de olsa buradan hep birlikte kınarsınız ama buradaki zulmün mimarı sizlersiniz. Gelin, zulme son verin ve hasta mahpusları derhâl serbest bırakın.

BAŞKAN - Sayın Nermin Yıldırım Kara...

22.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, hafif tonajlı nakliye araçlarına tanınan muafiyetin geri alınmasına ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ederim Başkanım.

Karayolları Genel Müdürlüğü 12 Nisan 2022'de aldığı kararla 3.500 kilogram ve altındaki kamyonetleri, hafif tonajlı nakliye araçlarını kantar zorunluluğundan muaf tutmuştu. Ancak şimdi "Suistimal ediliyor." gerekçesiyle yeniden denetime alınacağını duyurdu. Bu karar sadece Hatay'ı değil ulaşım sektöründe çalışan tüm şoförleri, ailelerini ve tüketim zincirini olumsuz yönde etkileyecektir. Tanınan muafiyet neden geri alınıyor? Bunun temel somut gerekçeleri nelerdir? Madem geri getireceksiniz daha evvel niye geri aldınız? Deprem bölgelerinde ve ülke çapında yoksulluğa mahkûm edilen, zorlukla geçinen, elektrik faturasını dahi ödeyemeyen bu insanlara bunu yapmayın. AKP Hükûmeti her zaman olduğu gibi işçiye, emekçiye, esnafa aşırı tonaj, kaçak geçiş cezalarıyla bu yükü -onlara- yüklüyor.

BAŞKAN - Sayın Aşkın Genç...

23.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'de yaşanan kuraklığa ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kayseri'nin can damarlarından biri olan Zamantı Irmağı kuruyor. Irmak yatağı yer yer tamamen boşalmış durumda. Nedeni açık: Denetimsiz yer altı su çekimi, kontrolsüz sondajlar, yanlış sulama politikaları ve açılan kaçak kuyular Bünyan, Pınarbaşı, Sarıoğlan ve çevresindeki su dengesini bozdu. Çiftçi tarlasını sulayamıyor, hayvancılık her geçen gün geriliyor. Kayseri'de yaşanan kuraklığın bir diğer göstergesi Felahiye'deki Tozlu Göleti'dir. Gölet neredeyse tamamen çekilmiş, yüzey kurumuş, balıklar ölmüştür. Kayseri'nin su kaynakları bu hızla tükenmeye devam ederse birkaç yıl içinde yalnızca tarım değil bölgenin ekolojik dengesi de geri dönüşsüz biçimde zarar görecektir. Suya sahip çıkmak toprağa, üreticiye ve memlekete sahip çıkmaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Orhan Sümer...

24.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana Fevzi Çakmak Kız Öğrenci Yurduna ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adana Fevzi Çakmak Kız Öğrenci Yurdunda sadece bu dönem üç farklı zehirli akrep bulunmuş durumda. Durumu endişeyle soran öğrencilerimize verilen cevap ise "İlaçlama yapıyoruz, elimizden gelen bu kadar." Bu ülkede KYK yurdunda asansör bakımı yapılmaz, yurtlarımızda yangın çıkar, üniversite öğrencilerimiz feci şekilde can verir; "Elden gelen bu kadar." Kız öğrenci yurtlarında yazın öğrencilerin odaları karıştırılır, özel eşyaları kullanılır, şikâyet gelince "Elden gelen bu kadar." Çocuklarımız üniversite kazanır, kalacak yurt bulamaz, "Elden gelen bu kadar." Yıllardır gençlerin barınma, güvenlik, beslenme sorunlarına çözüm üretemeyen bir iktidar "Elden gelen bu kadar." diyerek sorumluluğu üzerinden atamaz. Barınma, güvenlik, insan onuruna yakışır bir yaşam her öğrencimizin en temel hakkıdır. AKP iktidarı müteahhitlerinin konforunu düşündüğü kadar bu ülkenin geleceği olan üniversite öğrencilerinin yaşam hakkını düşünmek zorundadır.

BAŞKAN - Sayın Süleyman Bülbül...

25.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, TÜRK-İŞ'in eylül ayı verilerine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - TÜRK-İŞ eylül ayı verilerine göre açlık sınırı 27.970 TL, yoksulluk sınırı 91.109 TL, asgari ücret 22.104 TL; yoksulluk sınırı 4 asgari ücreti geçiyor. TÜİK'in rakamlarıyla halkın gerçeği gizlenemiyor. Çarşıda, pazarda, markette alışveriş torbasını dolduramayan vatandaş biliyor ki en güvenilir enflasyon ölçütü kendi cüzdanı. "Türkiye bir tarım ülkesidir. Tarımda kendi kendimize yetiyoruz." iddiası çoktan çöktü. Et, süt, tavuk, peynir; hepsinde yerli üreticinin yerini yabancı markalar aldı. Desteklenmeyen çiftçi, emeğinin karşılığını alamayan besici üretimden çekildi. Bu yüzden sadece fiyatlar değil gıdanın kalitesi de düştü. OECD'nin Hayat Nasıl 2024 Raporu'na göre gıda enflasyonunda ve gıdaya erişim konusunda en kötü ülke Türkiye. Bugün vatandaşın sofrasında yokluk, tarlada üreticinin emeğinde karşılıksızlık var. Bu düzeni değiştirmek, hem emeğin hem ekmeğin hakkını savunmak bizim görevimizdir. CHP olarak emeğin Türkiyesini yeniden kuracağız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kezban Konukçu...

26.- İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'nun, Gazeteci Hakan Tosun'a ilişkin açıklaması

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Hakan Tosun'a ne oldu? 90'lı yıllardan beri toplumsal mücadelenin, doğanın ve yaşam alanlarının sesi olmak için üreten gazeteci ve belgesel yapımcısı

Hakan Tosun uğradığı bir saldırı sonucu hayatını kaybetti. İnsan hayatının pamuk ipliğine bağlı olduğu bir ülkede yaşıyoruz. Hakan Tosun'a ne oldu bilmiyoruz, faillerin amacını bilmiyoruz. Ekolojistlerin kasten öldürüldüğü bu ülkede ciddi şüphelerimiz var. Etkin bir soruşturma yapılmalı ve Hakan Tosun'un şüpheli ölümü derhâl aydınlatılmalıdır. Direnişi görünür kılmak için çalışan, halkın sesi olmak için üreten insanların katilleri rahat uyumasın; hesabını soracağız!

BAŞKAN - Sayın Aykut Kaya...

27.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Türkiye'deki tropikal meyve üretimine ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Gazipaşa'mız, Alanya'mız ve Manavgat'ımız bugün Türkiye'de tropikal meyve üretiminin ana üssü hâline gelmiştir. 40'a yakın tropikal meyve türü bölgemizde adaptasyon sağlamış, bunlardan 18'i ekonomik değer kazanmıştır. Sadece Alanya'mızda tarımsal üretimin yüzde 30'unu tropikal meyve üretimi oluşturmaktadır ve Türkiye'deki avokadoların yüzde 60'ı Alanya'da yetişmektedir. Zamanında muz üreticisini korumak için ithal muzlara yüzde 148 vergi getirilmişti. Bu, doğru bir karardı. Bugün de tropikal meyve üreticilerimizi korumak için tropikal meyvelerin hasat döneminde bu ürünlerin ithalatı durdurulmalı ya da muzda olduğu gibi, tropikal meyvelerin ithalatına ek vergiler ve ithalat kotaları getirilmelidir. Bizim ürünlerimiz ithal edilen ürünlere göre tadı, aroması, vitamini ve kalitesiyle ayırt edici bir üstünlüğe sahiptir. Tropikal meyve üreticilerimize sahip çıkmaya devam edeceğiz.

BAŞKAN - Sayın Rukiye Toy...

28.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, Sivas'ta tabiat parkı ilan edilen alanlara ilişkin açıklaması

RUKİYE TOY (Sivas) - Alan koruma çalışmaları kapsamında geçtiğimiz temmuz ayında Sivas'ımızın doğal akvaryumu, berrak suyu ve turkuaz mavisi görünümüyle Gökpınar Gölü ve sedef hastalığının yeryüzündeki tek doğal merkezi olan, şifalı balıklarıyla Kangal Balıklı Göl Millî Parklar Kanunu gereğince tabiat parkı statüsüne kavuştu. Yine, ocak ayında, eşsiz peyzaj güzellikleri ve jeolojik yapılarıyla Dipsizgöl Şelalesi tabiat parkı olarak ilan edilmişti. Doğa Koruma ve Millî Parklar Genel Müdürlüğümüzle yakın temas içinde, bizim de takipçisi olduğumuz bu gelişmeler sayesinde Sivas'ımızın güzide mekânları hem daha iyi korunarak gelecek nesillere aktarılacak hem de turizm potansiyeli artarak yeni destinasyonlar hâline gelecek. Zengin gastronomisi, tarihî ve coğrafi güzellikleriyle doğa turizmi açısından önemli bir cazibe merkezi olan Sivas'ımıza tüm vatandaşlarımızı bekliyoruz.

BAŞKAN - Sayın İzzet Akbulut...

29.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, besicilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Burdur'umuz hayvancılıkta önde gelen illerden bir tanesidir. Ama şap hastalığı sebebiyle canlı hayvan pazarları şu anda kapalı. Hâliyle besicilerimiz sadece sütten para kazanmaktalar hayvanlarını canlı hayvan pazarlarına götüremedikleri için. Ama süt paraları da iki ay, üç ay gibi çok geriden geliyor. Bu anlamda, özellikle bu dönemde zamanında ödemelerin yapılmasına dikkat edilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Yine, besicilerimiz krediye ulaşmakta çok zorlanıyorlar. Bankalarda, özellikle zor günlerden geçtiği bu günlerde muhakkak krediye daha kolay ulaşılabilir hâle getirmek durumundayız çünkü her geçen gün yem paralarıyla, saman paralarıyla, silaj paralarıyla, küspe paralarıyla, bunlara gelen zamlarla mücadele ediyor besicilerimiz. Bu zor zamanda besicilerimizi yalnız bırakmayalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Eylem Ertuğ Ertuğrul...

30.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, malulen emekli uzman çavuşlara ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada malulen emekli bir uzman çavuşumuzun sözlerini aynen paylaşmak istiyorum: "Bizler görevimizi şanla, şerefle yaptık. Ne makam bekledik ne alkış ama bugün hakkaniyet ve adalet talep ediyoruz. Tarih bazen geç yazar ama adaletin bir gün tecelli edeceğine olan inancımız tamdır." 5510 sayılı Yasa kapsamında malulen emekli edilen uzman çavuşlarımız çalışmaya başladıklarında emekli maaşları tamamen kesilmektedir. Oysa aynı görevi yapmış, aynı riskleri almış uzman çavuşlarsa 2008 yılından önce emekli oldularsa sosyal güvenlik destek primi ödeyerek çalışabilmektedirler. Bu durum Anayasa'mızın 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesine aykırıdır, aynı vatan için omuz omuza görev yapanlar arasında ayrımcılığa sebep olmaktadır. Malulen emekli uzman çavuşlarımız adalet bekliyor.

BAŞKAN - Sayın Zeki Korkutata...

31.- Bingöl Milletvekili Zeki Korkutata'nın, dün Mısır'da imzalanan Gazze'yle ilgili barış anlaşmasına ilişkin açıklaması

ZEKİ KORKUTATA (Bingöl) - Sayın Başkan, Mısır'da gerçekleştirilen Barış İçin Şarm El-Şeyh Zirvesi uzun süredir kan ve gözyaşıyla anılan bölgede umut ışığı olmuştur. Ancak bu umut samimiyetle ve kararlılıkla korunmadığı sürece kırılgan kalacaktır. Bugün asıl mesele imzaların ötesine geçip adalete dayalı kalıcı bir düzeni inşa edebilmektir. İsrail-Filistin hattında barışın gerçek teminatı güvenlik değil karşılıklı halklara ve insan onuruna saygıdır. Türkiye, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde bu sürecin yapıcı ve ilkeli bir ortağı olarak insani yardımların kesintisiz işlemesi, Gazze'nin yeniden imarı ve iki devletli çözüm vizyonunun hayata geçmesi için her türlü çabayı sürdürecektir.

Unutmayalım ki adalet olmadan barış, barış olmadan istikrar olmaz, istikrar olmadan insanlık nefes alamaz.

BAŞKAN - Sayın Erol Keleş...

32.- Elâzığ Milletvekili Erol Keleş'in, Elâzığ'da düzenlenecek olan 28'inci Uluslararası Hazar Şiir Akşamları'na ilişkin açıklaması

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Elâzığ'ımız şiirin ve kültürün köklü birikimiyle gönül coğrafyamıza ışık tutmaya devam ediyor. 17-19 Ekim tarihleri arasında düzenlenecek olan 28'inci Uluslararası Hazar Şiir Akşamları'yla geçmişin birikimini geleceğe taşıyacağız, medeniyet değerlerimizi ve kardeşliğimizi hep birlikte yaşatacağız. Bu yılın teması Kutadgu Bilig'in yazarı Yusuf Has Hacib'e saygı olarak belirlenmiştir. Bilgeliği, adaleti ve erdemi merkeze alan bu tema kültürel mirasımızı yeniden gündeme taşıyacak, gençlerimize millî ve manevi sorumluluk bilincini aşılayacaktır. Şairlerimiz, sanatçılarımız ve gençlerimizle birlikte ortak tarihimizin, dilimizin ve duygularımızın sesini daha güçlü duyuracak, uluslararası kültürel diplomasiyi, dayanışmayı artıracağız.

Tüm vatandaşlarımızı bu anlamlı buluşmaya, aziz şehir Elâzığ'ımıza davet ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Müzeyyen Şevkin...

33.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, emekli aylıklarına ve sosyal ödemelere ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Emekli aylıklarında, sosyal ödemelerinde norm ve standart birliğinin sağlanması için 506 sayılı Kanun döneminde olduğu gibi gösterge sistemine geçilmeli ve alt sınır aylık bağlama oranı (ABO)

yüzde 70 olarak belirlenmelidir. Türkiye'de emekli, dul ve yetimler ile engelliler açlığın pençesinde. Emekli aylığı 16.880; dul ve yetim aylığı 3 bin lira ile 10 bin lira arasında değişiyor. En yüksek engelli aylığı ise 7.326 lira, asgari ücret 22.104 lira. Açlık sınırının 27 bin, yoksulluk sınırının 91 bin lira olduğu bir memlekette bu aylıkları belirleyenlerin hiç mi vicdanı yok? Öyle ya, birilerinin dediği gibi "Evin kirasını kim ödeyecek, elektrik parasını kim ödeyecek, su parasını kim ödeyecek; çoluk çocuğun okul masrafını kim karşılayacak?" Emekli taş kaynatıp suyunu mu içsin, ne yapsın? Biraz vicdanlı olun, emeklinin hakkını verin.

BAŞKAN - Sayın İlhami Özcan Aygun...

34.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Türkiye'de azalan yeşil alanlara ve tarım arazilerine, Çorlu ve Ergene'deki hava kirliliğine ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Başkanım.

Başkanlık sistemi yeşil alanı ve tarım alanlarını talan etti. Greenpeace'in araştırmasına göre, Türkiye 2018-2024 yılları arasında yaklaşık 1.860 kilometrekare doğa ve tarım alanı kaybederek Avrupa'da en çok yeşil alan kaybeden ülke oldu. Avrupa'daki toplam doğa kaybının beşte 1'inden fazlası Türkiye'de. Sayıştayın 2024 Raporu'nda tarımsal amaçlı toprak kaybının önlenmesi yönündeki planların hâlen hazırlanmaması da Greenpeace'i doğruluyor.

Türkiye'nin tarım arazilerini ve yeşil alanlarını kaybederek gıda enflasyonunda zirveye yerleşmesi tabii ki tesadüf değil. Bir grup maden şirketi için zeytinlikler talan ediliyor, Kaz Dağları başta olmak üzere büyük bir ağaç katliamı yapılıyor. Sonuçta bu kadar bereketli topraklarda gıda enflasyonunda zirveyi çekiyoruz. Avrupa'da en yüksek gıda enflasyonu ülkemizde. Bu ülkede tarımı bitiren bir iktidar var.

Ayrıca, seçim bölgem Çorlu ve Ergene'de vatandaşlarımız her gece zehir solumaya devam ediyor. Yetkilileri buradan davet ediyorum; bir an evvel bu sorunu çözelim, suçlular kimse bulup cezalandıralım diyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Perihan Koca...

35.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, Gazeteci Hakan Tosun'a ilişkin açıklaması

PERİHAN KOCA (Mersin) - İstanbul'un göbeğinde bir gazeteciyi döverek öldürdüler. TEKEL direnişinden Gezi'ye, Akbelen'den Samandağ'a direniş hafızasını kaydeden bir yurttaşı, Hakan Tosun'u sokak ortasında döverek katlettiler. Soruyoruz: Hakan Tosun'a ne oldu? Bakanlıklardan Valiliğe, Emniyete yetkililer günlerdir neden sessiz? Soruyoruz: Sermaye eliyle gerçekleştirilen her bir doğa yağmasının, katliamlarının haberine koşturan Hakan Tosun'un katledilmesi yaptığı haberlerle mi ilgilidir? Bir insan canı bu memlekette bu kadar ucuz mudur? Soruyoruz: Hakan'ı darbederek öldüren kimlerdir? Tutuklanan şahısların ifadeleri neden kamuoyundan gizlenmektedir? Hakan Tosun cinayeti tüm yönleriyle incelenmeli, etkin bir soruşturma uygulanmalı, bu cinayet derhâl aydınlatılmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Aliye Timisi Ersever, buyurun.

36.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 13 Ekim 1923'te Ankara'nın başkent oluşuna ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Teşekkür ederim.

13 Ekim 1923'te Gazi Meclisimiz Ankara'yı başkent ilan etti. Ankara sadece kadim bir şehir değildir; ulusal direnişin, yokluklar içinde kazanılan eşsiz zaferin ve bir milletin yeniden doğuşunun hikâyesidir. Ankara'nın başkent oluşu cumhuriyetin ilanına giden yolun ilk adımı, millet iradesinin

ete kemiğe bürünmüş hâlidir. Ankara öyle bir şehirdir ki emperyalizm bu topraklarda diz çökmüştür. Kaldırımlarında laikliğin, harf devriminin, çağdaşlaşmanın ayak izleri vardır. Ankara, eşit yurttaşlığın, kadın-erkek eşitliğinin, bilimin ve ilerlemenin simgesidir çünkü Ankara Atatürk'tür, Ankara cumhuriyettir ve sonsuza dek öyle kalacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz sayın milletvekilleri.

Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım. Sayın Grup Başkan Vekillerinden sonra birkaç milletvekilimize tekrar söz vereceğim.

Sayın Kaya, buyurun.

Süreniz beş dakika.

37.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, çalışma haftasına, Ankara'nın başkent oluşunun 102'nci yılına, Amasra maden faciasına, Sumud ve Özgürlük Filolarına, 13 Ekimde Mısır'da gerçekleştirilen barış zirvesine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; haftalık çalışmamızın hayırlara vesile olmasını dileyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken Ankara'nın başkent olarak ilanının 102'nci yılını tebrik ederek başlamak istiyorum. Ankara'nın hür ve bağımsız bir Türkiye'nin başkenti olarak -yıllarca- başkent oluşunu kutlayacağımız nice yılları hep beraber kutlamamız dileğiyle Ankara'nın başkent oluşunu tekrar tebrik ediyorum.

Amasra maden faciası... 2022 yılında maalesef 42 madencimiz Amasra maden faciasında hayatını kaybetmişti. Hayatını kaybeden madencilerimizi rahmetle anarken bu son olsun demiştik ama maalesef her maden kazasından sonra gerekli tedbirler alınmadığı için yeni maden kazalarıyla ülkemiz 2022'den sonra da karşı karşıya kalmaya devam etti. Dilerim ve umarım ki bir daha maden kazası faciasında madencileri yitireceğimiz kazaları yaşamamamız umuduyla.

Bir diğer önemli gündem maddesi de yetmiş beş yıllık bir işgal ve soykırım her geçen gün şiddetini ve yayılmacılığını artırmıştı. Ekim 2023'ten bu yana da vahşete dönen siyonist işgal dünya insanlık vicdanını da beraberinde ayağa kaldırmıştı; işgal, vahşet tanımayan İsrail her geçen gün bu vahşetini artırarak devam ettiriyordu. Birleşmiş Milletler ve devletler ile iktidarlar bu vahşeti durdurmak için aciz kalınca sivil vicdan tüm dünyada hem İsrail'in vahşetini ifşa etmek hem de kendi iktidarlarını ve devletlerini İsrail'in bu vahşetine karşı tutum almaya, müdahaleye zorlamak için insanlık vicdanını harekete geçirdiler. Hem ülkemizde hem dünya genelinde birçok sivil eylem, birçok sivil gösteri, birçok sivil aktivist harekete geçerek hem İsrail'i telin ettiler, lanetlediler hem onun zulmünü bütün dünyaya haykırarak ifşa ettiler hem de kendi iktidarlarını bu duruma karşı tutum almaya zorladılar. Bu sivil inisiyatiflerden bir tanesi ve dünya gündemine gelen önemli hususlardan bir tanesi de Sumud Filosuydu. Burada 46 ülkeye mensup 500'e yakın dünya vatandaşı bu vahşete dikkat çekmek ve iktidarlarının bu ambargoyu delememesiyle ilgili hususa da dikkat çekmek amacıyla Akdeniz'e açıldılar ve maalesef uluslararası sularda terörist İsrail tarafından alıkonuldular, daha sonra kendilerine eziyet edilerek sınır dışı edildiler. Ardından Özgürlük Filosu yola çıktı çünkü İsrail'in bu vahşetini dünyaya duyurmak ve iktidarları tutum almaya zorlamak için insanlık vicdanı geri adım atmadı. İşte, grubumuza mensup 3 değerli milletvekilimiz Sayın Sema Silkin Ün, Mehmet Atmaca ve Necmettin Çalışkan Bey'in ve Avrupa'dan bazı parlamenterler ile sivil vatandaşlarımızın bulunduğu Özgürlük Filosu da yola çıktı ve maalesef bu milletvekilleri de uluslararası hukuka aykırı bir şekilde İsrail tarafından zorla alıkonularak "deport" edilmek durumunda kaldılar. Ben buradan hem dünyada ayağa kalkmış olan milyonlarca aktivisti, Sumud Filosundaki 500'e yakın aktivisti ve Özgürlük Filosundaki bütün

vatandaşlarımızı ve dünya vatandaşlarını bir kez daha saygıyla selamlıyorum. Bu işgal ve vahşetin artık sürdürülemez olduğunu, dünya genelindeki bu yaygın gösterilerle ve her gün yalnızlaşan İsrail'in içine düştüğü durumun artık bir ateşkesi gündeme almak zorunda kaldığını hem dünya ülkeleri gördü hem de İsrail gördü. Bu sürdürülemez duruma karşı bu vahşetin artık yok sayılamayacağını gören ülkeler de dünyanın değişik yerlerinde bir şekilde sivil inisiyatifler aldılar. Birleşmiş Milletlerde Filistin'in tanınmasına dönük ülkelerin bir kısmı harekete geçti, bir kısım ülkeler kendi parlamentolarından kararlar çıkardılar. Bu kapsamda 13 Ekimde de dün Mısır'ın Şarm El-Şeyh kentinde Trump ve Sisi'nin Eş Başkanlığında 20 ülkenin katıldığı bir barış zirvesi yapıldı. Bu barış zirvesine ülkemiz de Mısır, Katar ve Amerika Birleşik Devletleri'yle beraber imza atan ve bu ateşkesin devamlılığıyla ilgili bir tutum alan ülkelerden biri oldu. Öncelikle, yıllardır vahşet ve soykırım altında hayat mücadelesi veren binlerce Filistinlinin hayatını kaybettiği, çocukların ambargo sebebiyle açlıkla karşı karşıya olduğu, Filistinlilerin gayriinsani koşullarda İsrail hapishanelerinde tutsak olduğu bu duruma azıcık da olsa nefes aldıran bir adım atılmasını elbette küçümsüyor değiliz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Filistinlilerin yüzünde tebessüm oluşturan her adım bizleri de sevindirir, bu adımda katkısı olan herkese de teşekkür ederiz. Fakat burada iki önemli noktaya dikkat çekmemiz lazım. Bir, bu durumun bir barış ve işgale son veren adım olmadığını bilmemiz ve İsrail'in işgalini sürekli gündemimizde tutmamız lazım. Dünyada yalnızlaşan İsrail'e dünya kamuoyunda oluşan haklı tepkiyi ortadan kaldırmaya dair bunu bir şova ya da PR'a kesinlikle dönüştürmemek lazım, dönüştürenlere de dikkat etmek lazım çünkü İsrail'in vahşeti hâlâ devam ediyor ve dünya insanlığı hâlâ İsrail'i lanetlemeye devam ediyor, İsrail'in bu yalnızlığı devam etmeli. Bunu bir zafer gibi sunanlar olsa olsa İsrail'in dünyadaki bu yalnızlaşma sürecini sadece ortadan kaldırmaya dönük ortak olmuş olurlar. Bu sebeple bu birinci hususu göz önünde bulundurmamız lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Dolayısıyla bu bir ateşkes mutabakatıdır, işgali ve savaşı sona erdirme, bütünlüklü sınırlara sahip bağımsız bir Filistin devletinin tanınması anlamına gelmiyor ve yine, Filistin'in Filistinliler tarafından yönetilmesi anlamına da gelmiyor, Gazze'ye uygulanan insanlık dışı ablukanın sona erdirilmesi manasına da gelmiyor; bunları gündemde tutmaya hep beraber devam edeceğiz.

Yine, ikinci bir husus da elbette bu ateşkesin sağlanmasında emeği geçen sivil ve iktidar yöneticileri var, onlara teşekkür ediyoruz ama hiç kimse ne bir sahte zafer havası çıkarsın ne de sahte kahramanlar çıkarmaya çalışsın. Zafer değil olsa olsa İsrail için bir "time out" gayesi taşıyan bir adımdır, ihtiyatlı bir iyimserlikle karşılamak lazım. Bu, sahte kahraman çıkarmak derdinde olanlar koyun can derdinde iken maalesef kasap et derdinde gibi bir durumla bu ülkeyi karşı karşıya bırakmasınlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Dolayısıyla bir kahraman varsa İsrail'in vahşi saldırısına karşı direnerek şehit olan 67 bin kişidir bu ateşkesin kahramanı, bir kahraman varsa binlerce çocuk açlıktan ölüm tehlikesiyle karşı karşıya kalmasına rağmen İsrail'e karşı onurlu bir şekilde direnen milyonlarca Gazzelinin zaferidir ve onlardır gerçek kahramanlar, bir kahraman varsa devletleri herhangi bir adım

atmamasına karşın meydanlara çıkan milyonlarca insandır, elinde güç olmamasına rağmen kendi iktidarlarını İsrail'e karşı tutum aldırmaya çalışanlardır. Bunlar varken, bu çocuklar, bu şehitler, bu gaziler varken Filistinlileri bırakıp başkasına selam çakmak yarışına girenler ahlaki bir problemle karşı karşıya kalırlar. Eğer bir zafer, bir kahraman varsa o kahramanı Filistin'de, o kahramanı Gazzelilerde aramak lazım ve hiç kimse selam çakma derdinde olmasın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Kaya.

İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Turhan Çömez.

Buyurun.

38.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, oturumu yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a, "özgürlük" lafını konuşanlara ve İYİ Parti olarak kimlerle aynı masada oturmayacaklarına ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Buldan, sizin iki şapkanızın olduğunu biliyorduk; bir tanesi Meclis Başkan Vekilliği, bir diğeri de milletvekilliği ve şu anda Atatürk'ün koltuğunda oturuyorsunuz ve savaş meydanlarında kurulmuş, bu ülkenin kurtuluş mücadelesini yönetmiş bir Mecliste çok önemli bir göreviniz var. Fakat geçtiğimiz hafta öğrendik ki sizin aynı zamanda mesaj taşımak gibi, ulaklık yapmak gibi de bir göreviniz varmış. İmralı'yı ziyaret ettiniz ve orada yaptığınız görüşmelerle topluma bir mesaj verdiniz. Bakın, sizin, 50 bin kişinin katili; polisimizi, askerimizi, öğretmenimizi, korucumuzu şehit etmiş, insanlarımızı katletmiş bir alçak teröristin mesajlarını Türkiye'ye taşımak gibi bir sorumluluğunuz yok; yapamazsınız bunu, bu son derece yanlış.

MAHMUT DİNDAR (Van) - Ağzından çıkanı kulağın duysun ya! Bir halkın liderine "alçak" diyemezsin, saygısızlık yapma!

BAŞKAN - Sizin bu sözlerinizi reddediyorum.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Reddedebilirsiniz.

MAHMUT DİNDAR (Van) - Saygısızlık yapma, düzgün konuş be! Düzgün konuş, saygısızlık yapma; adam gibi konuş!

BAŞKAN - Bu sözlerinizi reddediyorum, hiç kimse...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Reddedebilirsiniz, benim konuşmamı kesmeyin! Konuşmamı kesmeyin! (DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - ...hiç kimse size böyle bir hak veremez.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Had bildirmiyorum, o haddi siz bildiriyorsunuz; konuşmamı kesemezsiniz!

MAHMUT DİNDAR (Van) - Saygısızlık yapma!

BAŞKAN - Ben bu kürsüye saygısızlığı, bir insana saygısızlığı asla kabul etmem, ettirmem.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Konuşmamı kesemezsiniz, ben bitireceğim konuşmamı.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Otur yerine!

BAŞKAN - Hayır, bu sizin hakkınız değil.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Ben burada konuşmak...

BAŞKAN - Bu sizin hakkınız değil. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Burada konuşmak için millet bana görev verdi.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Tehditle konuşmayın, yerine otur!

MAHMUT DİNDAR (Van) - Buraya kavga etmeye mi geliyorsunuz, siyaset yapmaya mı geliyorsunuz; bu nasıl bir tavırdır ya?

BAŞKAN - Bu sizin hakkınız değil, söz söyleyemezsiniz, lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Ben size görevinizi hatırlatmak mecburiyetindeyim.

BAŞKAN - Ben bir iş yapıyorsam...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Eğer burada Başkansanız beni dinlemek zorundasınız, benim sözümü kesemezsiniz!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Otur yerine! Tehdit edemezsin Başkanı, yerine otur!

BAŞKAN - Ben bir iş yapıyorsam ulaklık değil...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Benim sözümü kesemezsiniz!

BAŞKAN - Ben bir iş yapıyorsam eğer Türkiye'nin geleceği için yapıyorum.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Benim sözümü kesemezsiniz, benim konuşmamı dinlemek zorundasınız!

MAHMUT DİNDAR (Van) - Otur yerine!

BAŞKAN - Türkiye'nin geleceği için yapıyorum, bu ülkenin barışı için yapıyorum, bu ülkenin geleceği için yapıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Daha benim konuşmama tahammül edemiyorsunuz, benim konuşmama tahammül edemiyorsunuz.

BAŞKAN - Birleşime on beş dakika ara veriyorum ve Grup Başkan Vekillerini arkaya davet ediyorum.

Kapanma Saati: 16.10

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.09

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6’ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.10

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.31

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6'ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Şimdi kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Buyurun.

38.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, oturumu yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a, "özgürlük" lafını konuşanlara ve İYİ Parti olarak kimlerle aynı masada oturmayacaklarına ilişkin açıklaması (Devam)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Az önce de ifade ettiğim gibi, 50 bin kişinin katili bir terör örgütünün elebaşının mesajları Türkiye'ye taşınmaz, taşınamaz. Kendisi medyaya yansıdığı kadarıyla şunu demiş, "Medyada bazı yorumcuların, bazı habercilerin, bazı kanalların sürecin aleyhine yorumlar yapmasından rahatsızım." bunu sorun olarak ifade etmiş. Arzu edilen şu: Ne istiyorlarsa o konuşulsun, ne söyleniyorsa o alkışlansın; kimse itiraz etmesin, kimse farklı bir şey söylemesin. Tabii, teröristbaşının vermiş olduğu bu mesajla biz başka bir şey daha öğrendik; sözüm ona bunlar demokrattı, 50 bin kişinin katilinden bir barış elçisi çıkartmaya çalışıyorlardı. "Söyletmen, vurun!" diyerek aslında bir anlamda da ne kadar diktatoryal bir karakter olduğunu, ne kadar despotik olduğunu ve ne kadar faşist ruhlu olduğunu göstermiş oldu; biz bunu reddediyoruz. Bu ülkede dostluğun, kardeşliğin, huzurun, birlik ve beraberlik ruhunun tesisi için herkes üstüne düşeni yapmalı ama bunun yolu teröristbaşının mesajını bu millete getirip dayatmak değil. Şimdi, diyor ki teröristbaşı: Bunun gereği yapılsın, susturulsun, farklı görüşleri ifade edenler konuşmasın, konuşulmasın. Peki, kim yapsın bunu? İktidar yapsın. İktidar nasıl yapacak? Medya da elinde, yargı da elinde; gereğini yapsın. Ha, şu isteniyor belki de: Aynen kumpas davalarında olduğu gibi, gereken yeniden yapılsın; itiraz eden kim varsa, ihanet sürecine "hayır" diyen kim varsa kellesi uçurulsun. Adam cezaevinden -bir teröristbaşı- bu talimatları veriyor. Hayır, biz buna "hayır" diyoruz, her platformda "hayır" diyeceğiz. Millet iradesinin tecelligâhı olan bu çatının altında da "hayır" dedik, bundan sonra da "hayır" demeye devam edeceğiz.

Şimdi "özgürlük" lafı konuşanlara sesleniyorum: Nerede kaldı sizin basın özgürlüğünüz? Meğer teröristbaşına son günlerde Sözcü ve Tele1 televizyonunu izleme fırsatı verilmiş ve onları izleyince de aydınlanıvermiş birden, "Aa, sürece itiraz edenler var." demiş, "O zaman bunların susturulması lazım." Şiddetle itiraz ediyoruz. Bu ülkede herkes görüşünü her yerde samimi olarak söyleyecek, paylaşacak ve muhatapları da bundan ders çıkartacak. "Ben ne dersem o olur, ben ne istersem o olur. Konuşturmam, söyletmem." diyenler bunun sandıkta da millî iradenin tecelligâhı olan çatının altında da gereğini, karşılığını bulur.

Bir de deniyor ki: "Sürece karşı olanlar varmış. Kimmiş karşı olan?" İYİ Parti. Evet, biz sürece karşıyız, ihanet sürecine karşıyız, uygulananlara karşıyız, yapılanlara karşıyız; Mecliste de karşı çıkacağız, bütün platformlarda da karşı çıkacağız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Terörle arasına mesafe koyamayanlarla, teröristle pazarlık yapanlarla, terörden talimat alanlarla biz aynı masada

oturmadık, oturmayacağız. Millet iradesinin tecelligâhına kastedenlerle aynı masada oturmadık, oturmayacağız. Teröristlerden ve terör elebaşından barış elçisi çıkartmaya çalışanlarla da aynı masada oturmadık, oturmayacağız. İstiklal Marşı okunurken başını önüne eğip İstiklal Marşı'nı okuyamayan ve söyleyemeyenlerle, utanç içerisinde olanlarla da aynı masada olmadık, olmayacağız. Milletvekili rozetinin üzerinde ay yıldız bulunduğu için onu yakasına takmaktan utananlarla aynı masada olmadık ve olmayacağız ve Türk Bayrağı'nı eline alamayıp paçavra açanlarla da aynı masada olmadık, olmayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Bitirin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Grup toplantılarına teröristbaşının takdis edildiği bir söylemle devam edenlerle, ona slogan attıranlarla, "Kürdistandan hoş geldiniz." diyerek Türkiye'de olmayan bir yeri var gibi gösterenlerle hiçbir zaman aynı platformda olmadık, aynı masada olmadık ve olmayacağız. Ve nihayetinde, gencecik askerlerimiz şehit olurken, pırıl pırıl evlatlarımız toprağa düşerken onlara, onların aziz naaşlarına hakaret edenlerle, onlara "ceset" diyenlerle aynı safta olmadık ve olmayacağız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bakın, birkaç gün önce Dünya Kız Çocukları Günü'ydü, görün burada olanları. Burada pırıl pırıl kız çocukları babalarını toprağın altına gömdüler hepsi. Küçücük kız çocukları Türk Bayrağı'na sarılı tabutlarını toprağa gömdüler. Şu resmi görüyor musunuz, şu resmi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitiyorum; son kez rica ediyorum, bitireceğim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Bitirin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sekiz aylık bebesinin zıbınını, elbisesini eline alıp onunla, terörle mücadele eden, sonra da canını feda eden kahramanların, onların küçücük çocuklarının sarıldığı tabutların olduğu bir yerde onlara saygı duymak yerine "ceset" diyenlerle bir arada olmadık, olmayacağız. Biz bu ülkede demokrasinin kurum ve kuralları işlesin, hukukun üstünlüğü tesis edilsin, insan hakları ve özgürlükler olsun istiyoruz. Bunun için mücadelemiz sürecek; bunu Parlamentoda yapacağız, sahada yapacağız, milletimizle beraber yapacağız ama asla ve asla ne terörle ne terör sevicilerle ne terörden talimat alanlarla, onlarla aynı mekânda, aynı mecrada, aynı masada olmadık, olmayacağız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban'ın Twitter'dan attığı mesaja ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi bir cevap verme hakkım doğdu. Ben Sayın Grup Başkan Vekillerine söz vermeden önce kendi düşüncelerimi paylaşacağım. Biraz önce de aynı şeyi söyledi İYİ Parti Grup Başkan Vekili, şimdi sözlerini aslında tekrarladı. Biz aslında bu zihniyeti çok iyi tanıyoruz; kandan, savaştan, hamasetten beslenen bu zihniyeti çok iyi tanıyoruz. Sizin bu ülkeye zerre kadar faydanızın olmadığını da çok iyi biliyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar, İYİ Parti sıralarından gürültüler)

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Kendinizi mi tarif ediyorsunuz?

BAŞKAN - Sizin bu ülkeye zerre kadar faydanızın olmadığını çok iyi biliyoruz.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - Bravo Başkan, bravo!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, kandan ve savaştan beslenen sizsiniz, 50 bin kişinin katilini muhatap alan sizsiniz. Bizi hedef alamazsınız. Oturduğunuz koltuğun hakkını verin.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Yerinize oturun!

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) - Otur yerine, dinleyin!

BAŞKAN - Bakın, biz bu ülkenin geleceği için konuşuyoruz, size konuşmuyorum.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Ben de size konuşmuyorum, Türk milletine konuşuyorum. 50 bin kişinin katilini muhatap alanlarla aynı şeyleri konuşamayız biz. Kandan beslenen sizsiniz, kandan beslenen sizsiniz! Bu alçakların mesajlarını buraya getiren sizsiniz, kandan beslenen sizsiniz!

BAŞKAN - Biz bu ülkenin geleceği için konuşuyoruz; biz bu ülkede anneler ağlamasın diye çalışıyoruz, biz bu ülkede gencecik insanlar toprağın altına girmesin diye çalışıyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Biz bu ülkede çocuklarımız ölmesin diye çalışıyoruz. O yüzden, sizin söylediklerinizin hiçbir hükmü yoktur bizim yanımızda, bunu da böyle bilin. "Barış" demeye devam edeceğiz, "kardeşlik" demeye devam edeceğiz, bu işi yürütmeye devam edeceğiz.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Hangi barıştan söz ediyorsunuz?

BAŞKAN - İstediğiniz kadar söyleyin, istediğiniz kadar karşı çıkın, umurumuzda değil! Haddinizi bilin, haddinizi bilin diyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Terörle mücadele etmeye devam edeceğiz, alçaklarla mücadele etmeye devam edeceğiz, ihanetle mücadele etmeye devam edeceğiz, arkasına emperyalizmi alanlarla mücadele etmeye devam edeceğiz.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Haddinizi bilin!

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Terbiyesiz!

BAŞKAN - Şimdi, sayın milletvekilleri...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Hadsiz!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Saygılı ol!

BAŞKAN - Hadsiz sensin! Bakın, sizin bir milletvekiliniz, Mehmet Mustafa Gürban, buradan teşhir ediyorum.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - "Hadsiz!" diyemezsin.

BAŞKAN - Mehmet Mustafa Gürban iki gün önce bana Twitter'dan cinsiyetçi bir mesaj attı. Cinsiyetçi bir mesaj attı bana sizin milletvekiliniz.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Neyi teşhir ediyorsun? Yok burada!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Terbiyesiz!

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - Allah belasını versin!

BAŞKAN - Cinsiyetçi bir mesaj attı bana sizin milletvekiliniz, bunu da buradan teşhir ediyorum. Buyurun, buyurun, nereye koyarsanız koyun!

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Bebeği kundaktayken...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan vekillerine söz vermeye devam edeceğim.

Sayın Akçay, buyurun lütfen, sözünüzü söyleyin...

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - Dolandırıcılıktan mahkûmiyeti olan milletvekilleri ancak hakaret edebilirler Başkan.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Dolandırıcı sizsiniz ya!

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - Dolandırıcısınız, mahkûmiyet kararı var.

(DEM PARTİ ve İYİ Parti milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Akçay'a söz verdim... Sayın Akçay'a söz verdim... Lütfen dinleyelim.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - O Gürban'ın mahkûmiyet kararı var, Gürban dolandırıcılıktan mahkûm oldu.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Apo mahkûm olmadı mı be! Siz hepiniz mahkûm oldunuz. Dağdan inmiş, Mecliste efelik taslıyor.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - Ta bu kadar mahkeme kararı var Gürban hakkında, dolandırıcı. Ancak dolandırıcılar hakaret eder.

BAŞKAN - Sayın Akçay, buyurun...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sizin gibi katil olmadık.

BAŞKAN - Arkadaşlar...

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - Dolandırıcı... Mahkeme kararı var, dolandırıcı.

BAŞKAN - Sayın Akçay, buyurun, size söz verdim...

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - Gürban yazın Twitter'a, yazın, mahkûmiyeti göreceksiniz.

BAŞKAN - Sayın Tiryaki...

Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Meclis Başkan Vekili parti sözcüsü gibi ne konuşuyor orada!

BAŞKAN - Hatibi dinliyoruz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Müsaade ederseniz biz de sözümüzü söyleyelim ya!

BAŞKAN - Hatibi dinliyoruz.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Hayır, bir dakika... Konuşacaksa orada konuşacak ya!

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Numan Kurtulmuş'u göreve davet ediyoruz. Yok böyle bir şey!

BAŞKAN - Kendinize gelin, kendinize!

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Meclis Başkan Vekili parti sözcüsü gibi o kürsüde konuşamaz!

BAŞKAN - Konuşurum!

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Konuşamaz!

BAŞKAN - Siz konuşursanız ben de size cevap veririm. Bu kadar net! Bu kadar net! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Kürsüden ineceksin, orada konuşacaksın!

BAŞKAN - Bana sataşma olursa ben cevap veririm buradan, bu senin haddin değil.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Cevap vereceksen orada! O kürsü bağımsızdır.

BAŞKAN - Ben buradan cevap veririm, ben buradan cevap veririm. Size sormam ben bunu. Oturun!

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - O kürsü tarafsız kürsü! O kürsü Atatürk'ün kürsüsü!

BAŞKAN - Oturun!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Otur yerine ya! Otur yerine!

BAŞKAN - Otur! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Böyle bir rezillik olamaz ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Meclis Divanına mı yürüyeceksin!

BAŞKAN - Sayın Akçay, buyurun, devam edin...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Bu şekilde konuşamazsın!

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sayın Başkan, devam edeceğim ama şimdi milletvekilleri sürekli bir gürültü ve laf atma içerisinde. Dolayısıyla...

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - "Gürültü" sana da yazıklar olsun be!

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sana da yazıklar olsun!

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Yazıklar olsun!

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sana da yazıklar olsun!

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Hele şu surata bak ya, şu surata bak ya!

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Başbuğ Türkeş'in...

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Şuna bak ya!

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Ayıp ya, ayıp ya! Nedir ya! Terör estiriyorsunuz ya, terör estiriyorsunuz! Gidin ya!

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sen her şeyi söyleyeceksin, sıra bize gelince...

BAŞKAN - Onlar her şeyi söyleyecek, sıra bize gelince susacağız, pusacağız! Vallahi hiç öyle bir dünya yok! Kusura bakmayın, hiç öyle bir dünya yok! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Ya, kimse size boyun eğmez! Sizin ağababalarınıza boyun eğmedik ki size mi boyun eğeceğiz!

BAŞKAN - Siz konuşursanız biz de cevabımızı veririz; bu kadar, bu kadar!

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Oradan konuşacaksın, oradan!

BAŞKAN - Ben buradan konuşurum, ben Meclisi yönetiyorum! Bana oradan hakaret ederse ben de cevabımı buradan veririm!

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Orada siyaset yapamazsın!

BAŞKAN - Konuşma! Haddini bil, konuşma!

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Orada siyaset yapamazsın!

BAŞKAN - Konuşmayın, haddinizi bilin!

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Atatürk'ün koltuğunda oturup Türk milletine ihanet ediyorsun!

BAŞKAN - Konuşma!

Sayın Akçay, buyurun lütfen, devam edin.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve terörsüz Türkiye sürecine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, kıymetli arkadaşlarım; Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekilleri olarak, siyasetçiler olarak her tartışmayı kendi mecrası içerisinde yürütmeyi ve devam ettirmeyi daha faydalı görüyorum; gerek kendi siyasi parti görüşlerimiz bakımından gerekse meramımızın kamuoyu tarafından daha iyi anlaşılması bakımından. Biraz önce Meclis Başkan Vekilimiz Sayın Pervin Buldan'ı şahsen hedef alan ifadeleri tasvip etmediğimi ve doğru bulmadığımı ifade ediyorum öncelikle.

Kıymetli milletvekilleri, bizim "terörsüz Türkiye" başlığıyla ifade ettiğimiz süreç millî ve tarihî bir hedef olarak menzile doğru ilerlemektedir. Tüm millet olarak kırk yıl boyunca çok ağır bedeller ödedik. On binlerce canımızı, şehitlerimizi toprağa verdik; analar ağladı, yas tuttu, ocaklar söndü, şehirlerimizde bombalar patladı, köylerimiz boşaldı.

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Kim yaptı Başkanım?

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Dağlarımıza, yaylalarımıza, bereketli ovalarımıza terörün gölgesi çöktü, yüz binlerce insanımız evini barkını gözyaşlarıyla ardında bırakmak zorunda kaldı. Yetti artık diyoruz, bu acıları bir kırk yıl daha yaşamayalım diyoruz.

Değerli arkadaşlar, ülkemizde yaşanan bütün acılar hepimizin hanesine yazıldı. Acıları unutmayalım ama yarıştırmayalım da. Gidilemeyen yaylalarımız, kurulamayan sofralarımız, camına ışık yansımayan beldelerimiz bugün festivallere, şampiyonalara, ulusal ve uluslararası buluşmalara ev sahipliği yapıyor. Bu dönüşüm kendiliğinden olmadı; devlet aklının, millet iradesinin ve kararlı bir siyasi duruşun eseridir. Terörsüz Türkiye güçlü, güvenli ve huzurlu Türkiye'dir; muasır ve müreffeh Türkiye'nin müjdesidir. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin liderliğinde ilkeli, sorumlu, sorun çözen, çözüm üreten bir siyasi akılla bu yola çıktık. "Önce ülkem ve milletim, sonra partim ve ben." diyen bir davanın mensuplarıyız. Kendi geleceğini ülkesinin geleceğine bağlamış, başkalarının gündemine savrulmamış, düğümü gören ve çözen bir hareketiz. Yeni bir nizam kurma kudretinin stratejik aklı bilge liderimiz Devlet Bahçeli'de tecessüm etmiştir. Onun her çağrısı tarih şuuruyla, jeopolitik gerçeklikle ve isabetli öngörülerle yoğrulmuş bir stratejinin tezahürüdür. 22 Ekim 2024'te bu çağrı stratejik bir çerçeveye kavuştu. Bu kavram yalnızca terörün bitmesini değil huzuru, güvenliği, barışı, kardeşliği ve demokratik gelişmeyi aynı potada birleştiren kapsayıcı bir vizyonu ifade etmektedir.

5 Ağustos 2025'te Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu çalışmalarına başladı. Tutanakları herkese açık olan bu süreç aracısız, aralıksız, bagajsız, pazarlıksız ve gizli gündemsiz ilerlemektedir. Pazarlık yok, arka kapı yok; var olan tek şey milletin meşru talebi, devletin şeffaf iradesi ve hukukun üstünlüğüdür. Bu süreci doğru anlamak için etrafımızdaki yangını görmek zorundayız. Son otuz beş yılda çevremizde 15 büyük savaş, iç savaşlar, vekâlet çatışmaları yaşandı. Kaynakların hızla tükendiği, iklim ve afet risklerinin büyüdüğü bir dünyada yaşıyoruz. İçeride ne kadar güçlü olursak dışarıdaki zorluklara da o denli mukavemet ederiz. Terörsüz Türkiye yalnız iç barışımızı değil mavi vatandan Kıbrıs'a, Balkanlar'dan Kafkasya'ya, Orta Asya'dan Afrika'ya uzanan stratejik derinliğimizin de teminatıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - İçeride güçlendikçe Suriye ve Irak'ın bütünlüğüne katkımız artacak; gönlü, aklı, kıblesi bizden kopmayan kardeşlerimizin yüreği de ferahlayacaktır.

Bu vesileyle bir gerçeğin altını çizerek ifade etmek istiyorum: Şehitlerimizin aziz ruhlarını, şehit ailelerimizi, gazilerimizi incitecek tek bir adım atılmamıştır, atılmayacaktır. Bu duruş şiddetten arınmış, meşru siyaset, hukuka sadakat, ortak fayda ve şeffaf süreç ilkeleriyle kalıcı olacaktır. Sorumluluğumuz büyüktür ve ortaktır. Şiddetin prangası kırıldıkça yatırım, üretim ve umut büyüyecek, ortak paydamız genişledikçe farklılıklarımız zenginliğe dönüşecektir; demokrasimiz daha da gelişecek, birlik ve beraberliğimiz, kardeşliğimiz daha da pekişecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Şunu da önemle vurgulamak istiyorum ki birlik aynılaşmak değildir, birlik farklılıklarımızı koruyarak aynı hedefe omuz vermektir. Hepimizin farklı hikâyeleri olabilir ancak ortak hikâyelerimiz çok daha fazladır. Çocuklarımız için kurmak istediğimiz güçlü, güvenli ve huzurlu Türkiye'nin omurgası işte bu kardeşlik ve dayanışma ruhudur ve duygularıdır. "Terörsüz Türkiye" bir slogan değildir, bir hamaset değildir, ortak vicdanın hareketidir. Biz bu sürecin takipçisi, savunucusu ve uygulayıcısı olacağız. Biz büyüdükçe, iç cephemiz kuvvetlendikçe boş sözlerle, kaosla, nifakla geçinenlerin uykuları kaçıyor. "Terör bitsin." dedikçe çılgına dönüyorlar çünkü ellerinde terör istismarından başka bir siyasetleri kalmadı ve provokatörlere de asla fırsat vermeyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Biz büyük bir aileyiz, biz Türkiye'yiz. Biz bu yola baş koyduk; ya devlet başa ya kuzgun leşe diyoruz. (MHP sıralarından alkışlar) Bu ruhun feyziyle birlik ve kardeşliğimizi tahkim ediyor, bu cepheyi ebedî kılıyoruz. Güzel vatanımızın güzel insanlarıyla işi kolay kılacağız. Bu milletin evlatları birbirinin kahrını yutmazsa başkalarının zehrini yutmak zorunda kalırız, biz bu zehri asla yutmayacağız. (MHP sıralarından alkışlar) Bu yolun sonunda kazanan 86 milyon aziz milletimiz olacaktır; kazanan, sınır boylarından şehir meydanlarına kadar kardeşliğin sesi olacaktır; kazanan, aydınlık yarınlarımızın teminatı evlatlarımız olacaktır.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akçay.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Sezai Temelli.

Buyurun.

40.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, konuşacağımız o kadar çok mesele varken, Türkiye'nin içinde yaşadığı bunca sorun varken, bu sorumluluk gereği bu sorunları konuşup çözüm üretmesi gereken yer Meclis varken sürekli olarak burada bir şiddetin dili, bir hakaretin dili, bir saldırgan dil, bir tehditkâr dille karşı karşıya kalıyoruz. Biz bu hakaretleri de bu saldırganlığı da kabul etmiyoruz. Burası artık barış Meclisi olmak zorundadır, barışın Meclisi olmak zorundadır. Bizim yegâne amacımız, ülkenin en

temel sorunu olan Kürt meselesinin demokratik çözüme kavuşmasıdır. Artık geçmişin diliyle, geçmişin yaklaşımıyla, o anlayışla yol alınamadığını hepimiz öğrenmek zorundayız, öğrenmiş olmalıyız. Ülkenin içine sürüklendiği durum bellidir, bölgedeki yaşananlar bellidir. Şimdi bir umut açığa çıkmıştır, bu umudun peşinden ısrarla gitmek zorundayız. Sürekli olarak "terör, terör, terör, terör..." Yaptığınız, burayı terörize etmektir. Artık terörize etmeyin; artık o masada yeriniz var, gelin siz de oturun o masaya çünkü o masada memleket meselesi konuşuluyor. Memleket meselesi konuşulurken siz "Biz yokuz." diyemezsiniz, siz hâlâ o masayı devirmeye çalışamazsınız. Bu ülkede masalar devrildikçe ne olduğunu hep birlikte yaşadık. Gelin siz de o taşın altına elinizi koyun çünkü bir çözüm üreteceksek hep birlikte üreteceğiz. Bu saldırganlık, bu hakaret, bu anlayışla kimse yol alamadı; alamadığımız için şimdi bir aradayız. Herkes bir aradayken demiyor musunuz ki: "Biz niye ayrıyız?" Hiç mi kendinize dönüp bakmıyorsunuz? Hep belli sosyal medyadan, oradan buradan cımbızladığınız şeylerle siyaset yapmaya çalışıyorsunuz. Bu, siyaset değil; bu, siyasete savaş açmaktır; bu, savaştan, şiddetten beslenmektir. Siyaset müzakeredir, siyaset diyalogdur, siyaset birbirini anlamaktır, birlikte çözüm üretmektir. Onun için bunun adı meclis yoksa ne gerek vardı meclislere? İşte, burada olmanın sorumluluğuyla hareket etmek zorundayız.

Erkan Başkan dedi ya "Biz bu yola baş koyduk." diye, ben de ona söylüyorum: Biz de bu yola baş koyduk. Ya barış olacak ya barış olacak! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gülüstan Kılıç Koçyiğit, arkadaşım, yoldaşım, her şeyden önce, bütün ömrünü sağlık mesleğinde insanların hayatını kurtarmak için adamış, bütün ömrünü ameliyathanelerde geçirmiş bir arkadaşım.

Siz de bir sağlık emekçisisiniz, Gülüstan Başkana yönelttiğiniz o eleştirileri asla kabul etmiyoruz. Bir anlık, o anki konuşma içinde meramını anlatırken ağzından kaçmış bir sözcük üzerinden, acılar üzerinden tepinerek yöneltmiş olduğunuz hakaretlerin hiçbirini kabul etmiyoruz. Evet, insan bir gün daha yaşasın diye bütün hayatını hastane koridorlarında, ameliyathanelerde geçirmiş arkadaşımıza yönelik bu hakaretinizi kabul etmiyoruz. Tıpta bir etik vardır, burada herhangi birimize bir şey olsa -ben inanıyorum- ilk siz koşacaksınız ama o koştuğunuz insan bilin ki organ torbası değil; o insanın bir kimliği var, dili var, kültürü var, tarihi var, ailesi var. Siz, sürekli olarak, bir hekim olmanıza rağmen kimliklerimize saldırıyorsunuz, hakaret ediyorsunuz. Bu nasıl insanlık, bu nasıl etik, bu nasıl tıp, bu nasıl hekimlik? O yüzden diyoruz ki: Hepimizin buradan çıkaracağımız dersleri var, geçmişten çıkaracağımız dersleri var. Hep birlikte çözüm üretecek bir aşamaya gelmişiz.

Bakın, gazeteciler sokak ortasında öldürülüyor; bakın, her gün bir başka şiddetle karşı karşıya geliyoruz. Bu toplumdan şiddeti dışlamak için bu Meclisin hiç mi sorumluluğu yok? Ama siz bu şiddet diliyle âdeta toplumu tahrik ediyorsunuz. Etmeyin, bu ülkeye bu kötülüğü yapmayın; bu kötü dilden, bu nefret söyleminden kurtulun. Benim size söyleyeceğim budur.

Biliyorum ki siz de bu ülkenin hayrına yapılacak bir şeyin içinde olmak istiyorsunuzdur ama siyasetin kısır çekişmeleriyle, kendi ikbal hesaplarınızla hareket ediyorsanız vay halinize! Bu konuda da size diyecek sözümüz yok.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Temelli.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Gökhan Günaydın.

Buyurun.

41.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, 13 Ekim 1923'te Ankara'nın başkent oluşuna, Amasra maden faciasına, Trump'ın İsrail Parlamentosundaki sözlerine, Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonuna, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Nuri Aslan hakkında başlatılan soruşturmaya ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, evet, sıcak bir tartışmanın içerisindeyiz. Türkiye Büyük Millet Meclisi, siyasi müktesebatların sözünü eksiksiz söyleyeceği bir yerdir. Birbirimizin sözünü kesme, birbirimize sözünü söyletmeme gibi bir durum içerisinde olamayız. Ancak bunun yanında, elbette, her birimiz birbirimizin müktesebatına saygı göstermek, makamlara saygı göstermek, üslubumuzu buna göre ayarlamak zorundayız. Hiç kimse sözünü bir sözcük eksik söylemesin ama burası nitelikli bir tartışma ortamı olma özelliğini de sürdürsün. Buna hep beraber gayret etmeliyiz.

Tabii, ben bu tartışmanın peşine takılacağım ve ben de bu tartışmanın içerisinde olacağım ya da Türkiye'nin -döneceğiz- temellerine gideceğiz. Yüz beş yıl evvel bu memlekette 23 Nisan 1920'de Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisi açıldı. Memleketin dört bir yanı düşman orduları tarafından işgal edilmişti. Millet Meclisinden çıkan Meclis Hükûmeti üzerinden Kurtuluş Savaşı verildi ve ondan üç buçuk yıl sonra 13 Ekim 1923'te Ankara Başkent ilan edildi. Ankara direnişin Başkentidir, Ankara bağımsızlığın Başkentidir, Ankara cumhuriyetin Başkentidir. Ben, bu çerçevede, cumhuriyeti ilan eden, Ankara'yı Başkent ilan eden, 23 Nisan 1920'de Meclisi kuran ve Türkiye Cumhuriyeti'ni bize armağan eden Mustafa Kemal Atatürk ve yoldaşlarını rahmetle ve saygıyla anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Saltanatın gölgesinden çıkıp halkın egemenliğine uzanan yol, dün olduğu gibi bugün de gelecekte de bizim yolumuzdur ve bizim yolumuz olmaya devam edecektir.

Evet, yakamızda "Amasra'yı Unutma!" var. Bu da Soner Ak, yaşamını kaybeden 43 arkadaşımızdan birisi, bir fotoğraf gibi görünüyor ama eşi var, annesi var, çocukları var. Bu arkadaşlarımız bir faciada yaşamlarını kaybetmediler, bu arkadaşlarımız bir iş cinayetine kurban gittiler. Bu, yalnızca benim fikrim değil; aynı zamanda iş güvenliği ve eğitim tatbikatlarının eksikliğini, havalandırma ve metan drenajı eksikliğini, üretim baskısını ortaya koyan resmî raporlarda da kanıtlanmıştır. Peki, 14 Ekim 2022 tarihinde meydana gelen bu faciadan sekiz yıl evvel Soma'da biz 301 çocuğumuzu kaybetmemiş miydik? Eğer Soma'dan ders alsaydık Amasra olmazdı, bugün de Amasra'dan ders aldığımızı düşünmüyorum. O yerin metrelerce altında geçimini sağlamaya çalışan ve kara kömüre kazma sallayan madenci kardeşlerimize selam olsun. Sağlıkla, huzurla yaşamlarına devam etmelerini ve evlerine ekmek parası götürmelerini diliyorum.

Evet, bugün bir başka hususu daha vurgulamamız gerekiyor. Âdeta bir Trump şova sahne oldu İsrail Parlamentosu ve arkasından Mısır. Bakın, değerli arkadaşlar, Srebrenitsa'da 8.377 kardeşimiz katledilmişti. Bunları katledenler bulundu, Bosnalı Sırplar savaş suçlusu ilan edildi ve uluslararası mahkemelerde yargılandılar. Gazze'de 67 bin kardeşimiz katledildi. Peki, bu savaş suçlularına ne yapıldı? 67 bin insanı katleden savaş suçlularına ne yapıldı? İsrail Parlamentosunda, Trump'ın eşliğinde her biri teker teker ayağa kaldırılarak alkışlandı. Savaş suçlularının birbirlerini akladığı, birbirlerini alkışladığı bir platform gerçekleşti. Trump orada faşist Netanyahu'ya "Sen bir savaş kahramanısın. En iyi silahlarımı sana verdim, iyi iş çıkardın." dedi ve şunu da ekledi: "Artık biraz daha nazik olabilirsin Bibi çünkü artık savaşta değilsin bebeğim." Şimdi, siz Netanyahu Mısır'a gelmedi diye övünüyorsunuz öyle mi? Netanyahu'ya o silahları veren, arkasını sıvazlayan ve 67 bin insanın ölümünü aslında Netanyahu üzerinden sağlayan Trump'la iş birliği yapıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Trump size diyor ki: "Yakışıklı adam, sert adam..." Aslında 67 bin yurttaşımızın, Filistinli kardeşimizin kanı ellerindedir; bunun da altını çizmek isterim.

Değerli arkadaşlar, nihayetinde şunu söyleyeyim: Evet, bir Komisyon 14'üncü, 15'inci toplantısını yapıyor. Bu Komisyonun istikşafi görüşmelere dönüşmemesi lazım. Buradan herkese soruyorum: Bu Komisyonun marifetiyle olmadan biz burada kayyumu kaldıramaz mıyız? Yani OHAL döneminde çıkarılmış ve açıkça antidemokratik olan kayyum düzenlemesini ortadan kaldıramaz mıyız? Anayasa Mahkemesi kararlarına ve AİHM kararlarına uyamaz mıyız? Buna uyulmasının Anayasa talimatı olduğunun altını çizemez miyiz? Kent uzlaşısını bir suç olmaktan çıkaramaz mıyız? Bir taraftan süreç yürütüyorsun, bir taraftan kent uzlaşısını bir suç olarak ilan ediyorsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Görüşü ne olursa olsun, hasta mahpuslara yönelik Adli Tıbbın tıp bilimine aykırı raporlar vermesinin önüne geçemez miyiz? Elbette geçebiliriz fakat bunları yapmak yerine başka şeyler yapıyorsunuz.

Biraz evvel bir haber geldi. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Vekilimiz Sevgili Nuri Aslan kardeşimize "görevi yaptırmamak için direnme" suçundan üç yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılması istemiyle bir soruşturma başlatılmış. Ekrem İmamoğlu'nu tutukladınız, Türkiye Belediyeler Birliğinde yerine gelen Zeydan Karalar'ı tutukladınız, Ekrem Başkanın avukatlarını tutukladınız, şimdi İBB'de Belediye Başkan Vekili seçtiğimiz Nuri Aslan'ı tutuklamaya kalkıyorsunuz; siz mi demokrasi getireceksiniz bu memlekete? Her şeyi görüyoruz, her şeyi biliyoruz ve şunu söyleyeyim: Bu memlekete ve bu millete hesap vermekten kaçamayacaksınız.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Günaydın.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Leyla Şahin Usta.

Buyurun.

42.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Gazze'deki soykırımın 2'nci yılında ateşkesin gündeme gelmiş olmasına ve bu konuda aldıkları sorumluluklara, terörsüz Türkiye sürecine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de Kıymetli Yüce Divanı ve milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Türkiye Büyük Millet Meclisinde hiç arzu etmediğimiz bir tartışmayla maalesef gündeme başladık. Tabii ki gündemlerimiz farklıydı. Ancak hiçbir milletvekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık makamına, Başkan Vekilliği makamına böyle bir had bildirme usulünde olamayacağını özellikle söylemek istiyorum. Böyle bir usulü hiç görmedik, bundan sonra da umarım görmeyiz diye özellikle vurgulamak istiyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisi bütün... Evet, Atatürk'ün bıraktığı bir makam, bir görevdesiniz şu anda ve bu görev size bu Meclis tarafından verilmiş bir görev. Şahsa olmasa bile makama ve şahsa da hassasiyetle davranılmalı ve konuşulması gerekir, bunu hiçbir milletvekilinin de unutmaması gerekir diye düşünüyorum.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - O oturanın da unutmaması lazım Leyla Hanım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Biz -sadece bugün değil- Grup Başkan Vekilleri olarak hem Meclis Başkan Vekiline hem de Divan heyetine her zaman için üslubumuza dikkat ederek konuşmamız gerektiğini her seferinde hatırlatıyoruz. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, milletin bize verdiği yetkiyi doğru kullanmakla en çok hepimiz sorumluyuz ve yükümlüyüz çünkü bu milletin verdiği yetkiyle burada oturuyoruz.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Senden öğreneceğiz!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - O yüzden, verilen yetkiyi de yanlış kullanmamak, işi hakarete dökmemek, yanlış söylemlerle kavga hâline getirmemek, burayı siyasi polemiğin veya siyasi PR'ın yapılacağı bir yer hâline getirmemek gerekiyor; bu, herkesin sorumluluğu.

Terörsüz Türkiye sürecinin dışında kalıp sonra da "Biz neden yokuz?" diyerek, "Neden yapamıyoruz?" diyerek kendi hezeyanlarıyla burayı bir şov alanına çevirmelerine müsaade etmeyeceğimizi defaatle söylemek istiyorum.

HASAN TOKTAŞ (Bursa) - Çok ayıp ya! Yazıklar olsun size!

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - "İyi ki yokuz." diyoruz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Türkiye, sadece kendi sınırları içerisinde değil bölgesinde de bir terör devletinin kurulmaması için büyük bir çaba içerisinde. Orta Doğu'daki barışın sağlanması için...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Siz Komisyonda şov yapmaya devam edin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Evet, konuşacağım ve dinleyeceksiniz.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Doğru konuşacaksın ama doğruları!

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Siz şov yapmaya devam edin Komisyonda.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Doğruyu da konuşuyoruz.

BAŞKAN - Siz devam edin Sayın Usta.

Buyurun.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bugün Türkiye, Orta Doğu'da barışın tesis edilmesi için çok önemli ve büyük bir adımın eşiğinde, bunu yapmak için de büyük bir çaba ve gayret içerisindeyiz; siyaset budur. Siyaset, ülkenin sorunlarını konuşabilmek, ülkenin meselelerine dair fikir üretmektir; birisine hakaret etmek, bir makama hakaret etmek değildir. Siyaset, ülkenin meselelerini her platformda savunmaktır, uluslararası sahada da savunmaktır, masada da savunmaktır.

Terör örgütü silah bırakmamışken "6'lı masada oturan kimdi?" diye Sayın Turhan Çömez'e de hatırlatmak isterim, kendi Genel Başkanlarıydı. O yüzden "Biz o masada hiç yoktuk." demekle kendi geçmişlerini bu milletin hafızasından silmeyecekler, bunu da hatırlatmak gerekir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, İYİ Parti sıralarından gürültüler)

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Ne diyorsun sen ya, ne diyorsun sen! Bilgisiz!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bugün Türkiye bu kadar güçlü ve başarılı ise kararlı bir liderin sayesinde bugün buradayız.

HASAN TOKTAŞ (Bursa) - Size göre!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Evet, Gazze'de çok büyük bir soykırımın 2'nci yılında ateşkesin gündeme gelmiş olması ve ateşkesle ilgili bir masanın kurulması ve sahada da Türkiye'nin gözlemci olması, Türkiye'nin ve Sayın Cumhurbaşkanımız, Genel Başkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın üstün bir başarısıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunu görmek istemeyenler görmez, takdir etmek istemeyenler takdir etmezler ama bu bir gerçektir. Kendileri işlerine geldiğinde Avrupa'ya gidip ülkesini şikâyet etmekten onur duyanların bugün Türkiye'nin Gazze konusundaki aldığı sorumluluğu anlamasını da açıkçası beklemiyoruz. Biz kaç yıldır -sadece 7 Ekimden beri değil yıllardır- Sayın Cumhurbaşkanımız da biz de Filistin halkının haklarını korumak için büyük bir mücadelenin içerisindeyiz, bu mücadeleden geri adım atmayacağız; bu mücadelede vardık, bugün de varız, yarın da var olacağız. Türkiye garantör ülke olarak Gazze'de Gazzelilerin ve Filistinlilerin hakkını savunmak için bulunacak ve bulunmaya da devam edecek. Bütün dünyaya burada yapılan soykırımı duyuran

Türkiye olmuştur. "Türkiye" derken, bizden bahsederken bir milletten bahsediyorum, Türkiye Büyük Millet Meclisinden bahsediyorum; biz burada defalarca bir araya geldik, İsrail'i kınayan bildirileri yayınladık ve hepimiz imzaladık. Filistin'in Cumhurbaşkanı Abbas hiçbir parlamentoda konuşamazken geldi burada konuştu, hepimiz dinledik. Bu başarı Türkiye'nin başarısıdır; bu başarıyı küçümsemek, bu başarıyı görmezlikten gelmek bu ülkenin vatandaşlarına ve milletine bir saygısızlıktır. Biz her zaman için Gazzelilerin ve Filistin'in yanında olmaya devam edeceğiz.

Evet, Türkiye güçlü bir ülke; bu başarıyı elde etmek için çok emek verdik, çok çaba verdik, şehitler verdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Şehitlerimizin yakınları da gazilerimiz de bize emanettir. Biz her zaman için hiçbir evladımızın daha burnunun kanamaması için bir sürecin içerisindeyiz; bu süreci baltalamaya çalışanlar var, bozmaya çalışanlar var ama buna fırsat vermeyeceğiz, bunun için çaba sarf edenlere de müsaade etmeyeceğiz.

Terörsüz Türkiye hem Türkiye için hem bölgemiz için çok önemli bir adımdır. Bu konuda irade gösteren Sayın Cumhurbaşkanımıza ve Devlet Bahçeli'ye böyle bir irade gösterdikleri için bir kere daha teşekkür ediyoruz ve inanıyoruz ki Mecliste kurulan Komisyonla birlikte, buradan alınacak yasal düzenlemelerle birlikte doğru adımlar atılacak ve ülkemizin ve bölgemizin barışı için büyük bir güven ve huzur ortamı sağlanmış olacak.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Usta.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun.

43.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Temelli mesleğimle ilgili bir yorum yaptınız, ona izninizle cevap vereceğim. Ben kırk küsur yıldır tıp mesleğinin içerisindeyim; dünyanın her yerinde her milletten, her cinsten, her farklı anlayıştan, her dinden insanı tedavi ettim, ömrümün sonuna kadar da tedavi etmeye devam edeceğim; DEM PARTİ'lileri de tedavi ettim, siz de biliyorsunuz. Dolayısıyla benim mesleğim üzerinden bir spekülasyon yaratmayın lütfen; ne mesleğime ne mesleki ahlakıma laf söyletmem, birincisi bu.

İkincisi: Sayın Grup Başkan Vekiliniz eğer şehitlerimize "ceset" dememiş olsaydı ben bu konuşmayı yapmazdım. Grup Başkan Vekiliniz çıkar "Ben aslında, Türk askerinin şehit olmasından, Türk polisinin şehit olmasından, alçak PKK terör örgütünün Türkleri şehit etmesinden rahatsızım, üzüntü duyuyorum." derse o zaman anlarım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim.

BAŞKAN - Tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çıkacaksınız Meclise, grubunuzun kürsüsünde "ceset" diyeceksiniz, sonra biz bunu eleştirdiğimiz zaman da kalkıp bize cevap vereceksiniz; önce Grup Başkan Vekiliniz bununla ilgili izahatını yapsın.

Öte yandan, Sayın Şahin, yirmi üç yıldır hangi adımları attınız bana bir özetler misiniz? Demokratik, hukuki, siyasi, askerî, diplomatik, istihbari, ekonomik hangi adımları attınız terörü bitirmek için?

ADEM ÇALKIN (Kars) - Allah'tan kork ya, terör mü kaldı ya!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Şimdi diyorsunuz ki: "Hadi gelin, hadi gelin bitirelim bu işi." Siz eğer bugüne kadar terörü bitirmek için doğru düzgün adım atmış olsaydınız ve bizden destek istemiş olsaydınız biz bunu yapardık.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Siz kimsiniz pardon! Kimsiniz!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Şimdi oturuyorsunuz, terör örgütüyle pazarlık yapıyorsunuz; 30 tane Keleş çanakta yakıldıktan sonra bir sürü dayatmaya, bir sürü pazarlığa "Evet." diyorsunuz.

Son bir şey daha söyleyeceğim; defalarca sorduk, cevap veremediniz: PYD/YPG terör ordusu, 100 bin kişilik terör ordusu Suriye'de silah bırakacak mı, bırakmayacak mı? Bunun cevabını verin, Parlamentonun huzurunda kayıt altına alın.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Sana ne, sana ne! Suriye'nin bakanısın da haberimiz mi yok!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Son birer sefer söz veriyorum, sonra gündeme geçeceğiz arkadaşlar.

Buyurun Sayın Temelli.

44.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir kere, her şeyden önce, Sayın Çömez o denli bir öfkeye tutsak olmuş ki bizleri dinlemiyor, duymuyor; tutanaklar ortada, ne dediğimiz ortada. Biz sizin siyasetçi kimliğinizi eleştirdik, acılar üzerinden siyaset yapmanızı eleştirdik yoksa tıp etiğiyle ilgili, sizin hekimliğinizle ilgili bir şey söylemedik; tam tersine, bunun ne kadar önemli olduğunu, bu gözle baktığınızda meseleyi anlayabileceğinizi ifade ettik. Kaldı ki Grup Başkan Vekilimiz Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit bu konuda açıklama yaptı, onu bile takip etmemişsiniz. Biraz önce Meclis Başkan Vekilimize yönelik hakaretamiz yaklaşımınızda da bunu gördük. Sayın Pervin Buldan, siyasetiyle, duruşuyla, barışa adadığı yaşamıyla aslında sizin hayal edemeyeceğiniz bir yolu yürüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Siz o yolu hayal edemediğiniz için, anlayamadığınız için tek sığındınız şey var, hakaret; tek sığındınız şey var, öfkeniz. Bu öfkeden arının, o tutanaklara bir bakın bakalım ne demişiz? O zaman anlayacaksınız. Tabii ki hekim olarak yardım ediyorsunuz ama yaptığınız işin aslını kaçırmayın. Burada mesele bir arada olmak, bir arada çözümleri üretmek. Bir karşıtlık, bir kamp aklıyla, bir ötekileştirme aklıyla, bir nefret söylemiyle nereye varacaksınız? Söylediğimizi anlamıyorsunuz, bir de kalkıyorsunuz, cevap verirken hani daha da beter bir yere kendinizi sürüklüyorsunuz. Ben sizin adınıza üzüldüm açıkçası.

BAŞKAN - Sayın Günaydın, buyurun.

45.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir alışkanlık var tabii, laf arasında bir şey söylemeye gayret etmek. İkili bir anlayış. Neymiş? Cumhuriyet Halk Partisi memleketi yurt dışına şikâyet ediyormuş. Bunun gerekçesi ne? Brüksel'de miting yapmış. Biz Türkiye'de 60 tane miting yaptık, yurt dışında da miting yapıyoruz. Bir kere şunu bir düşünün: Sosyalist Enternasyonalin Başkanı aynı zamanda İspanya'nın Başbakanı ve Filistin'e karşı Filistin'de yapılan zalimliğe karşı çıkan ilk devlet İspanya oldu. Bu bizim birlikte yaptığımız iş birliği ve konuşmalarla gerçekleşti. İsrail Parlamentosunda faşistler ve sağcılar Netanyahu'yu ve Trump'ı ayakta alkışlarken 2 sosyal demokrat milletvekili "Allah belanızı versin." diyerek orayı terk etti. Hiç bunlardan ders almaz mısınız? Sumud Filosunda yol alan uluslararası dayanışmanın insanlarından, aktivistlerinden hiç utanmaz mısınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ayrıca, şunu söyleyeyim: Zamanında Avrupa İnsan Hakları mahkemesine Türkiye'yi şikâyet ettiğinizi bilmiyor muyuz? Yani şimdi bunu hiç görmemiş gibi, yapmamış gibi yapacaksın, buradan bize laf söylemeye çalışacaksın. Partinizin kapatılma sürecinde Avrupa'da kapı kapı dolaşmadınız mı? Bunların hepsini kaydetmedik mi?

Ha, bir de böyle çok ünlü ve omurgalı bir lidermiş. Ya, şu laflarınızı bir toparlayalım. "Binali Yıldırım'ı mı seçeceksiniz, Sisi'yi mi seçeceksiniz?" diyordunuz değil mi? Daha dün Mısır'da Sisi'yle el tokalaşmadınız mı? Ne anlatıyorsunuz siz? "Rus uçağını sen düşürdün." "Ben düşürdüm." laflarından sonra gidip de Rus televizyonunun canlı yayınında kapıda beklemediniz mi? "Rahip Brunson'u bu memlekette kimse serbest bırakamaz bu can bu bedende olduktan sonra." demediniz mi? Dedikten sonra da Rahip Brunson kanatlanmadı mı? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - "İsveç'i, Finlandiya'yı NATO'ya almayacağız." dediniz, sonra koşa koşa ilk imzayı siz atmadınız mı? Birleşik Arap Emirlikleri'ni darbenin finansörü olarak ilan etmiştiniz, gidip Birleşik Arap Emirlikleri'nden para dilenmediniz mi? Kaşıkçı'yı burada erittiler, Suudi Arabistan'ın parasını almak için Kaşıkçı'nın dosyasını Suudi Arabistan'a göndermediniz mi? Yahu, daha ne sayayım! Dolayısıyla Cumhuriyet Halk Partisinin içeride sağlam, dışarıda uluslararası dayanışmayla olan yürüyüşünü hazmedeceksiniz ve buna saygı duyacaksınız.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Usta, buyurun.

46.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yirmi üç yıldır terörü bitirmek için ne yaptığımıza en iyi örnek şu: Tavsiye ederim, Gabar Dağı'na bir gidin, orada petrol kuyuları kuruldu, doğal gaz arama kuyularımız kuruldu ve keşifler yapıldı. Bunların hepsini yirmi üç yıldır AK PARTİ iktidarıyla biz yaptık. Terörün gezdiği dağlarda bugün...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Onun için zam yapıyorsunuz, onun için Amerika kapılarında doğal gaz pazarlığı yapıyorsunuz. Madem doğal gazı buldunuz, ne işiniz var Amerika kapılarında, doğal gaz istiyorsunuz?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Onlar değil mesele; yirmi üç yıldır yaptığımızın ne olduğunu anlamayacak kadar dinlemekten bile âcizsiniz, bir dinleyin. Bir gidin görün bakalım yirmi üç yıldır ne yapmışız? Ayrıca...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Amerika'da ne işiniz var? Trump'la doğal gaz pazarlığı yapıyorsunuz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Doğal gaz pazarlığını doğal gazın satıldığı her ülkeyle yapıyoruz farkındaysanız ve nereden daha ucuza alınabilir diye bir piyasa araştırmasıyla yapılıyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - 3 katı fiyatla alıyorsunuz, 3 katı!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bildiğiniz işlerle ilgili konuşun da bilmediğiniz işleri bırakın, biz de işimizi yapalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Hiç bilmediğiniz o kadar net ki, o kadar net ki bilmediğiniz, sadece elinizdeki notu okuyorsunuz.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Şimdi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bir hukuk süreci olarak, dava süreciyle, hukuk süreciyle işletilmiş, Türkiye Cumhuriyeti'nin de resmî olarak tanıdığı bir kurumsal yapı, gidip oraya dava açmak ile Avrupa'da Türkiye'nin düşmanı olduğu çok net bilinen Avrupa Parlamentosundaki -soy ismi Nardella'ydı galiba- Türkiye düşmanı bir milletvekilini kürsüye çıkarıp da konuşturmak çok farklı şeyler; elma ile armudu karıştırmayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, elmayı armudu bilseniz karıştıracaksınız da bilemiyorsunuz, sorun orada; bilsen karıştıracaksın yani.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Evet, AİHM'e gittim, dava açtım. Ha, bugün Genel Başkanınız grup toplantısında da konuşmuş; güya dava kazanılmış, tazminat alınmış. Davayı da kazanmadık ayrıca, o bir gerçek, orada da siyasi bir lobi döndüğü için, onu da biliyorsunuz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - "Ben gider şikâyet ederim, sen gidemezsin." diyorsun yani.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Hayır, gidebilirsiniz, gidiyorsunuz da zaten, sizden de dava açanlar var, bu ülkenin pek çok vatandaşı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidip dava açabiliyor; ondan bahsetmiyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Neden bahsediyorsun?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Gidip, miting yapmak amacıyla Türkiye düşmanlarına söz verip Türkiye'yi yuhalatmak, Cumhurbaşkanını yuhalatmak ancak sizin yapabileceğiniz bir iş; ondan bahsediyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Trump'la beraber iş tutmak ancak sizin yapabileceğiniz bir şey, Netanyahu'yla el sıkışmak sizin yapabileceğiniz bir şey.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - "Suud'dan paralar alındı." vesaire gibi iddialar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım, tamamlayacağım.

BAŞKAN - Sayın Usta, lütfen tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Tamamlıyorum.

Uluslararası hukuk gereği, işlenen bir cinayetle ilgili bir araştırmanın nerede yapılacağına uluslararası hukuk karar verdiği için bu kararlar alınmıştır ama siz dönüp kendinize bakın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - İnanarak söylüyorsunuz değil mi bunu? Ya, benim topraklarımda cinayet işleniyor, "Uluslararası hukuk" öyle mi? Vay, vay, vay; yazık ya, insan böyle açıklamaz be! Yazık kardeşim, yazık!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Önce "boykot" dediniz, sonra gittiniz, bir kahve zinciriyle para karşılığında anlaştınız, boykot listesinden çıkardınız; bunları yapan sizsiniz, aklınız fikriniz böyle çalışıyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Tabii, tabii!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Ülkenin de böyle yönetildiğini zannediyorsunuz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Parayı sen bilirsin, sen; sen bilirsin!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Ülke yönetmek sizin CHP'yi yönettiğiniz gibi değil; ülke yönetmek ciddi bir iştir, diplomasi gerektirir.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Boykot ettiğimiz her firma bize gelecek, her firma.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Dış ilişkilerde de uluslararası çalışmalarda da biraz yaptıklarımızı dinleyin, örnek almaya çalışın.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Nesini örnek alacağız!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Memleketi biraz da biz mi batıralım!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Umarım, yüz yıllık CHP'yi bir an önce derler toparlar; bu kadar şaibenin, bu kadar kavganın, gürültünün içerisinden çıkarırsınız ve önünüze bakabilirsiniz diyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Usta.

Sayın milletvekilleri, yerlerinden bir dakikalık söz için sisteme giren milletvekili arkadaşlarıma yerlerinden söz vereceğim ama hepsine değil arkadaşlar, ara ara söz vermeye çalışacağım çünkü çok sayıda sayın milletvekili sisteme girmiş, hepsine birden söz verirsek çok zaman kaybı olacak. Dolayısıyla bir başlayalım ama ara ara, peyderpey herkese söz vereceğim; onu söyleyeyim.

Mahmut Dindar'dan başlayalım, sonra grup önerilerine geçeceğiz.

Buyurun.

47.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Rojin Kabaiş'e ilişkin açıklaması

MAHMUT DİNDAR (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Rojin Kabaiş, okul okumak için geldiği üniversitede ömrünün baharında yaşamını yitirdi. Bu süreçte açık ve ağır ihmaller zinciri var. Aileye geç bilgi verilmesi, kamera kayıtlarının yetersiz olması, arama çalışmalarının geç başlaması ve geç tamamlanması ağır ihmallerdir. Maalesef bunun için henüz hiç kimse hesap vermemiş ve soruşturma geçirmemiştir, vicdani ve hukuki sorumluluğu gereği kimse istifa etmemiştir. Öte yandan, henüz ATK süreci tamamlanmadan resmî mercilerin intihar ettiği yalanını yayması şüphe uyandırmıştır. Kamuoyuna yansıyan ATK raporu bir kere daha Rojin'in intihar etmediğini açığa çıkarmıştır. Ortada bir intihar yok, bir kadın cinayeti vardır. Tüm kadın cinayetleri gibi bu da politik bir konudur. DNA kayıtlarının hangi faillere ait olduğu açığa çıkarılmalıdır, failler yargılanmalıdır. Ailemiz ve kamuoyu adalet beklemektedir.

Teşekkürler Başkanım.

BAŞKAN - Peki, teşekkürler.

Sayın Elvan Işık Gezmiş, buyurun.

48.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'daki kahverengi kokarca istilasına ilişkin açıklaması

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Defalarca uyardığımız hâlde gerekli önlemler alınmadı, kahverengi kokarca fındığın başkenti Giresun'umuzu istila etti. Kokarca, bölgemizde fındık başta olmak üzere tüm tarım ürünlerinde ciddi

zararlara sebep oldu. Tekrar söylüyoruz: Böyle giderse önümüzdeki sene fındık ve bölge tarımı büyük zarar görecektir. Halk sağlığı ciddi tehdit altındadır. Böcek istilasından dolayı vatandaşlarımız evlerinin kapısını, penceresini açamaz durumdadır. Eylül ortalarında yapılması gereken ilaçlama gecikmiştir. Böceklerin kışlamak için ev, ahır gibi kapalı alanlara girdiği şu günlerde rakım farkı gözetilmeksizin fındık üretimi yapan tüm bölgeye ilaçlama desteği verilmelidir. Tarım ve Orman Bakanlığı acil eylem planını yürürlüğe koymalıdır.

BAŞKAN - Sayın Metin İlhan...

49.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir'de yapılması planlanan altın madeni projesine ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) - Teşekkür ederim Başkanım.

30 Ekimde Çevre, Şehircilik ve iklim Değişikliği Bakanlığında yapılacak olan İDK toplantısına Kırşehirli hemşehrilerimizi ve çevreye duyarlı tüm yurttaşlarımızı davet ediyoruz. Kırşehir'de yapılması planlanan altın madeni projesi doğamıza, tertemiz havamıza, kısıtlı su kaynaklarımıza, tarım alanlarımıza, hayvancılığımıza ve gelecek nesillerimizin yaşam hakkına açıkça zarar verecektir. Bu nedenle ÇED başvurusunun reddedilmesi için sesimizi birleştirmemiz, doğamıza ve yaşam alanlarımıza sahip çıkmamız hepimizin ortak sorumluluğudur. Gelin, birlik ve dayanışma içinde, doğamızın, toprağımızın ve suyumuzun yanında olduğumuzu yabancı şirketlerin yerli taşeronlarına gösterelim. Kırşehir'in ve Türkiye'nin geleceği için 30 Ekim Perşembe saat 10.00'da hep birlikte Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı önünde buluşalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Dilan Kunt Ayan, buyurun.

50.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Rojin Kabaiş'e ilişkin açıklaması

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi Rojin Kabaiş'in şüpheli ölümünün ardından bir yıl geçti. Van Valisinden Üniversite Rektörüne, Yurt Müdüründen Emniyete kadar Rojin'in ölümü intihar olarak gösterilmek istendi, cinayet ihtimali reddedildi. Başta acılı ailesi olmak üzere öğrenciler ve kadın örgütleri Rojin için adalet aramaya devam etti. ATK'nin açıkladığı rapora göre ise iki farklı erkek DNA'sı olduğu belirtildi. Bir yıl geçtikten sonra hazırlanan bu rapor, soruşturmanın etkin yürütülmediğini bir kez daha bizlere gösterdi. Rojin için adalet arayan herkesi selamlıyor ve bir kez daha bu Meclisten sesleniyoruz: Rojin'e ne oldu?

BAŞKAN - Sayın Murat Çan... Yok sanırım.

Sayın Utku Çakırözer... Yok.

Sayın Sırrı Sakik...

51.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Selim Sadak'a ilişkin açıklaması

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sevgili arkadaşlar, hepinize merhaba.

Şu gördüğünüz fotoğraftaki arkadaşımız eski bir parlamenter, bir siyasetçi; buralarda oturdu, yerelde belediye başkanlığı yaptı, bu benim kırk yıllık mücadele arkadaşım Selim Sadak. Bu arkadaşımız sürgünde. Bu arkadaşımızla hücrede birlikte kaldık, bu arkadaşımızla birlikte cezaevinde kaldık, sonra sürgüne gitti. Bu sürgün bu Parlamentonun ayıbıdır, bu sürgün bu ülkenin ayıbıdır, bu sürgün bu ülkenin yüz karasıdır. Bir an önce bu kavgadan arınmalı ve bu sürgünde olan arkadaşlarımızın bir an önce geri dönmesi lazım. Ağır bir hastalıkla cebelleşiyor, şu anda durumu çok ağır; kendisine geçmiş olsun diyorum. Sürgünde olan herkese de selam ve sevgiler gönderiyorum.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 20 milletvekili tarafından, son beş yılda tarihi yüz yılı aşan eserler üzerinde yapılan restorasyonların incelenmesi, muhtemel zararların tespiti ve sorumluların belirlenmesi amacıyla 14/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Ekim 2025 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

14/10/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 14/10/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya
İstanbul
Grup Başkanı

Öneri:

Muğla Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Selçuk Özdağ ve 20 milletvekili tarafından, son beş yılda tarihi yüz yılı aşan eserler üzerinde yapılan restorasyonların incelenmesi, muhtemel zararların tespiti ve sorumluların belirlenmesi amacıyla 14/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 14/10/2025 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Selçuk Özdağ.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grup önerimiz üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemiz, mevcut iktidarın yönetim anlayışı ve derinliksiz tarih, din, kültür ve sanat tasavvuru yüzünden Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçtiğimizden beri bir yıkımla yüz yüze kalmıştır. Daha önce defalarca ifade ettiğim gibi, bu iktidar yol verdiği sığınmacı ve kaçak istilasıyla ülkemizin demografik yapısını bozarak Anadolu'da kentsel dönüşüm ve rezerv yasalarıyla bu milleti mülksüzleştirme politikasını adım adım uygularken her konuda bu milletin değerlerine paslı hançer saplamayı da ihmal etmiyor. Güya iddia ettikleri imar ve yapılaşmadaki başarıları örnek verdikten sonra "Ama kültür ve sanatta hegemonyamızı kuramadık. Bu konuda maalesef yaya kaldık." derken ne anlatmak istediklerini elbette anlıyoruz ama biz onların derdinin ne olduğunu çok iyi biliyoruz. Mevcut iktidar bir konuda başarısız olduğunu söylüyorsa bunun anlamı "Biz bu konuda yeterince yıkıcı olamadık." manasını taşır çünkü bu kafadan sâdır olan hiçbir şeyin ülke ve millet yararına olmadığını çok tecrübe ettik maalesef. "Reklam arası" dedikleri, devletimizden rövanş almak için aportta bekleyenlerin tarihimize, kültürümüze, dilimize, insani ve vicdani kazanımlarımıza, önderlerimize, hukukumuza, emeklemeye başlayan demokrasimize fillerin züccaciye dükkânına daldığı gibi dalmayacağını düşünmek maalesef saflık olur. Zaten kendilerinin her fırsatta ifade ettikleri bu gerçeği biz söylediğimizde hemen garip bir savunmaya girişmeleri ne kadar sakil ise sözlerinin arkasında duramamaları da ayrı bir ilkesizlik olsa gerek. Hani her konuda destan yazıyorlar ya; yol, köprü, tünel

inşa ediyorlar ya; yeni bir devlet kurduklarını, bu devletin banisinin de Sayın Recep Tayyip Erdoğan olduğunu söylüyorlar ya; işte -tırnak içinde- kurdukları bu yeni devlette eskiye ait beğenmedikleri ne varsa tarumar etmeye yemin etmiş gibi davranıyorlar. Güya tarihe ve kültüre pek bir duyarlı olduğunu söyleyen -yalan yanlış tarihî dizilerden biliyoruz- bu anlayış pek bir Osmanlıcı ama Osmanlı'dan kalma tarihî eserlere Sünger Bob görünümlü restorasyon yapmakta çok liyakatli!

Bu yıkım ve talandan, tarihî birçok yapının yanında son yıllarda özellikle tarihî camilerimizin de nasibini aldığını görüyoruz. Aslında son çeyrek asırdır bilinçli bir şekilde bu topraklardaki Türk kültürünü, sanatını ve folklorik değerlerini katleden bir istilayla karşı karşıyayız. "Restorasyon" adı altında -ki restorasyon sözcüğünün anlamı, kültürel hazinelerin korunması, geleceğe aktarılması ve tarihî yapıların harap olan bölümlerinin daha fazla tahrip olmasını önlemek amacıyla aslına uygun biçimde yenilenmesidir- ne yapıldığı ortadadır. Ancak ülkemizde tarihî eserlerin, özellikle camilerin restorasyonunda bu iktidarın özensizliğinden bahsetmek ise tek başına yeterli değildir. Bu, güpegündüz kasıtlı ve bilinçli şekilde gerçekleştirilen bir yıkım faaliyetidir yani "restorasyon" adı altında kültür ve sanat cinayeti işlenen bir süreci resmen dayatıyorlar.

Değerli milletvekilleri, esasen, ülkemiz insanlık tarihinin en zengin kültürel katmanlarına sahip coğrafyalarından birinde bulunmaktadır. Anadolu'nun her köşesi binlerce yıllık medeniyetlerin izlerini, estetik anlayışlarını, inançlarını ve sanatını barındırmaktadır. Bu birikim, yalnızca bizim değil bütün insanlığın ortak mirasıdır. Bu nedenle tarihî ve kültürel varlıklarımızın korunması Anayasa'da da yerini bulmuştur.

Mesela ciddi bir tartışma konusu olan son örnek Edirne Selimiye Camisi ve Külliyesi'nde planlanan restorasyon çalışmalarıdır. Mimar Sinan'ın "ustalık eserim" dediği ve 2011 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınan bu eşsiz yapının ana kubbesinde yer alan kalem işi süslemelerin ve hat yazılarının kazınarak değiştirilmesi yönündeki iddialar, tarihî mirasın korunması açısından bu iktidarın zihin kodlarının nasıl çalıştığının en somut göstergesidir. Gerekçede "16'ncı yüzyıl özgünlüğüne dönüş" gibi bir ifade, restorasyon mantığından vareste bilimsel, etik ve sanatsal sınırları aşan bir yaklaşımdır. Oysa koruma biliminin temel umdesi mevcut durumu geleceğe en az müdahaleyle aktarmaktır. Dolayısıyla tarihî bir eseri yeniden üretmek değil onu çağlar boyunca taşıdığı izleriyle birlikte korumak esastır. Son yıllarda ülkemizde yapılan çok sayıda restorasyon uygulamasında bu ilkelere aykırı örneklerin arttığı görülmektedir. Vaktim az olduğu için konunun teknik boyutlarına girmeyeceğim ama yukarıda da ifade ettiğim ve sosyal medyada mizah konusu olan Sünger Bob görseli restorasyonların da başta Mimar Sinan gibi bir dehaya ve tarihimize bir hakaret olduğunu hatırlatırım.

Mesela İzmit Orhan Camisi... Şimdi, bu eski hâli arkadaşlar, bu eski hâli. Görüyorsunuz değil mi bunu? Bu eski hâli, bu da yeni hâli. Bunu görüyorsunuz. Şimdi, bunu yapmak için akıldan bir noktada vareste olmak gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, saymakla bitmeyecek o kadar çok ihanet örneği var ki ne söylesek kâfi gelmez.

Bitirmeden ifade etmem gereken bir konu da Selimiye Camisi'ne ilahi kelamı duymak için gittiğini söyleyen Heyet Başkan Yardımcısı Profesör Doktor Saadettin Ökten'in şu sözleri arkadaşlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, lütfen tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Teşekkür ederim Başkanım.

Ne demiş sayın uzman: "İslam Medeniyeti noktasından bakıldığında bu tezyinatın teşekkürlerle tarihe intikal ettirilmesi, onun yerine bizim Sinan camilerinde gördüğümüz ve üstatlarınca malum

olan bir tezyinatın yapılması icap eder. Öncelikle, bizim için orası Mescid-i Nebevî'nin Edirne'deki iz düşümüdür, tevhidin ve sünnetin sembolüdür; tevhide ve sünnete götürmeyen her türlü unsurun oradan edepli şekilde kaldırılması icap eder."

Şimdi, ben bu kişiye sormak istiyorum: Osmanlı'nın padişahları, mimarları, sanat üstatları bunları bilmiyor da siz mi biliyorsunuz? Yani siz Osmanlı'dan daha Osmanlı, o günkü Müslümanlardan daha mı Müslümansınız? Bu ne biçim bir tarih bilmezlik böyle? Söze geldi mi "Tarihe, Osmanlı'ya sahip çıkalım." ama iş icraata geldi mi "Onlar yanlış yaptı, biz doğrusunu yapıyoruz." Vallahi, eğer siz doğru bir şey yapacaksanız sadece bu işlerden elinizi ayağınızı çekin diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Zamanım doldu ama Sayın Başkanım, buradan, bu kürsüden bana otuz saniye daha müsaade edin; tamam, mikrofonu açmayın ama kayıtlara geçsin.

BAŞKAN - Buyurun, buyurun, devam edin lütfen; tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Manisa'da Hafsa Sultan var. Kimdir Hafsa Sultan? Her yıl mesir şenlikleri yapıyoruz. Yavuz Sultan Selim Han'ın tek eşi. Öldü. "Mezarı nerede?" diye merak ettim milletvekili olduktan sonra, İstanbul'da olduğunu buldum; daha sonra Merkez Efendi'nin mezarının da orada olduğu buldum. "Bununla ilgili restorasyon çalışması yapalım." diyerek büyük gayretler sarf ettim Başbakan Yardımcısıyla beraber fakat dediler ki: "Yapamayız bu restorasyonu." "Niçin yapamayız?" "Çünkü aslına uygun bir resmin olması lazım." dediler. Aradık taradık, bulamadık. En son, tesadüfen, bir şahıs Alman Başkonsolosluğunda çalıştığını söyledi, oradaki resimler tarandı ve 1864 yılındaki, son deprem olduğundan önceki resmi bulundu; son fotoğraflar, fotoğraf makineleri çıktığı zaman. Aldık bunu götürdük ve aslına uygun, ona uygun bir şekilde yaptırdık arkadaşlar. 5 metre altında da Yavuz Sultan Selim Han'ın diğer kızının, Şah Sultan'ın mezarı çıktı, onu da restore ettirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bu restorasyon yapılırken, bugün Anıtlar Kurulu son hâlini merak ederken siz, Mimar Sinan'ın... Abdülmecit zamanında yapılmış olan restorasyona -depremden sonra- nasıl olur da "Biz bunu aykırı buluyoruz." dersiniz, "Sünnetinebeviye aykırı." diyebilirsiniz, "Sünnetiseniyyeye aykırı." diyebilirsiniz. Ya, yapmayın Allah aşkına ya! Son hâli neyse o şekilde restore edin ve gelecek kuşaklara da bu şekilde tahsis edin. Bu şekilde onlarca camimiz var, tarihî eserlerimiz var.

Son söz olarak şunu söylüyorum: Son yüz yıl içerisinde yapılmış olan yani 100 yaşında olan tüm eserlerin -son beş yıl içerisindeki- araştırılması için bir araştırma komisyonu kuralım ve araştıralım. Göreceksiniz tarihimizi ne kadar tahrip etmişler, 3 kuruş için, 5 kuruş para için, bunu görmüş olacağız. İnşallah "evet" oyu verirsiniz ve böylece tarihimiz de gelecek kuşaklara doğru bir şekilde takdim edilir diyor, saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Özdağ.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Mehmet Akalın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle çok önem arz eden bir araştırma önergesi olduğundan önergeyi desteklediğimizi belirtmek istiyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Şimdi, ilk olarak şehrim Edirne'de yaşanan bir restorasyon çalışmasına değineceğim. Tüm insanlığın ortak mirası olan Mimar Sinan'ın "ustalık eserim" dediği Selimiye Camisi'nin restorasyonu hakkında değerlendirme yapmak istiyorum ancak bu değerlendirme yalnızca bir caminin taşına, çinisindeki hat yazısına dair değildir; bu değerlendirme, kültürel mirasımıza nasıl davrandığımızın, kamu kaynaklarını nasıl kullandığımızın, liyakat ve ehliyetle yönetilip yönetilmediğimizin bir aynası niteliğindedir. Selimiye Camisi'nde restorasyon öncesi projeler ile sahada yapılan uygulamalar arasında ciddi farklılıklar bulunduğu kamuoyunun bilgisindedir. Bu farklılıklar yalnızca teknik detaylarla sınırlı olmayıp doğrudan tarihimize, kimliğimize ve UNESCO Dünya Kültür Mirası'na kayıtlı bir eserin özgünlüğüne zarar verecek boyuttadır. Dört yüz elli yıllık orijinal hat yazılarının yerini günümüz hattatlarının imzalı eserleri alacak olursa bu artık bir restorasyon değil kültürel tahribat olacaktır. Hat sanatı konusunda dünya çapında kabul görmüş Ahmet Şemsettin Karahisari ekolünün izlerini silmeye kimin hakkı vardır? Şimdi, burada kim 16'ncı yüzyıldan bugüne ulaşan Hasan Çelebi'nin yazılarını "güncelleme" adı altında değiştirmeye kalkışabilir? Ve daha da vahimi ve en önemlisi, 3 kez bilim kurulu tarafından reddedilen bu projenin nasıl olup da yüksek kuruldan onay alabildiğidir. Bu ülkenin bilim insanları, sanat tarihçileri, hattatları ve restorasyon uzmanları bu projeye karşı uyarılarını yaparken hangi gerekçelerle bu sesler yok sayılmıştır? Grup Başkan Vekilimiz Sayın Buğra Kavuncu bundan tam otuz beş gün önce bu konuya ilişkin yazılı soru önergesi vermiştir ancak cevap alamamıştır.

Değerli milletvekilleri, görülmektedir ki liyakatsiz kadrolarla, denetimsiz uygulamalarla yürütülen restorasyon faaliyetleri sadece Selimiye Camisi'ni değil Türkiye'nin dört bir yanındaki kültürel miraslarımızı tehdit etmektedir. Bakın, şimdi ülkemizden size bazı restorasyon çalışmalarının görsellerini göstermek istiyorum: Birinci görselde Selimiye Camisi'ni görüyorsunuz, kubbesi sağ taraftaki orijinal hâlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKALIN (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET AKALIN (Devamla) - Diğer, sol taraftaki de yapılmak istenendir. Yine, Selimiye Camisi'nin orijinal hâli ve yapılmak istenen hâlini görüyorsunuz. Örnekler çok.

Çok önemli bir örnek: Bakın, İstanbul'da Süheyl Bey Camisi; orijinal hâlini görüyorsunuz ve restorasyondan sonraki hâlini görüyorsunuz, kubbesi bile yok edilmiş. Bunun gibi birçok örnek var elimde.

Bakın, bu, Marmara Üniversitesinde tarihî bir hamam, V. Murad'a tahsis edilen bir hamamdır ve orijinal hâli ve son yapılan restorasyon sonrası hâlini görüyorsunuz.

Evet, bu uygulamalar bize gösteriyor ki her fırsatta ecdadımızla övünenler iş ecdadın emanetine sahip çıkmaya gelince tarihî hafızamızı yaşatacak bir kültür politikası değil ne yazık ki ranta dayalı bir ihale politikası ortaya koymaktadır diyor, Genel Kurulu ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Zeki İrmez.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle, ekranları başında bizleri izleyen tüm Türkiye halklarını ve cezaevlerinde bulunan tüm siyasi tutsakları saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Şunu belirtmeliyim ki kültürel ve tarihî mirasların korunması, tarihî yapılara verilen önem ve değer siyasetin dışında bir konu değil tam da merkezinde yer alan bir meseledir. Zira bu değerlere yönelik yaklaşımlar ve uygulanan politikalar, mensubu olunan siyasal düşüncenin içinde geçmekte ve politik duruşu açıkça yansıtmaktadır.

Önergede özellikle örnek olarak sunulan Edirne Selimiye Camisi üzerinden tartışılan konu tekil bir örnek değildir; Türkiye'de pek çok tarihî ve kültürel yapı skandal niteliğindeki restorasyon çalışmalarıyla sık sık gündeme gelmektedir. Arama motorlarına "Türkiye, restorasyon, skandal" anahtar sözcüklerini yazdığınızda karşınıza sayısız örnek mutlaka çıkacaktır. Bunlardan yalnızca birkaçını burada hatırlatmak istiyorum: Özellikle, İstanbul Şile 'de çizgi film karakteri Sünger Bob'a benzetilen Ocaklı Ada Kalesi restorasyonu, geçmiş yıllarda Galata Kulesi'nde başlatılan restorasyon, Sümela Manastırı restorasyonunda projelere uyulmadığı iddiaları, dünyada eşi benzeri bulunmayan Diyarbakır Surlarının maalesef içler acısı hâli, ayrıca Hatay Arkeoloji Müzesinde yaşananlar ve elbette daha birçok restorasyon rezaleti. Bu yaşananlar artık hata olarak tanımlanamayacak bir noktadadır, zira durum yapısal bir soruna işaret etmektedir; alanında ehil olmayan yandaşlara ait şirketlere verilen ihaleler, denetim mekanizmalarının işletilmemesi ve esas olarak meselenin öneminin kavranmaması bu yapısal problemin temelini oluşturmaktadır. Şırnak'ta, memleketimde de birçok tarihî yapı ya yanlış restore edilmiştir ya birilerinin kullanımına sunulmuştur ya da hiç restore edilmemiştir. Özellikle Faki Teyran Medresesi bunun en çarpıcı örneklerinden biridir. Bir de iyi bildiğim diğer örnek ise Şırnak'ın Cizre ilçesinde bulunan tarihî Bırca Belek surları; tarihi altı bin yıl öncesine dayanan bu yapının restorasyonunda kepçeler mi kullanılmadı, duvarları yıkılma tehlikesi mi geçirmedi, restorasyonu yandaşlara mı verilmedi; en dikkat çekici olanı ise Bırca Belek'in AKP'lilerin hem kişisel hem de siyasi faaliyetlerini yürüttükleri bir ofis olarak kullanılmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Devamla) - Kültür Bakanlığı bu ofisin boşaltılmasını her ne kadar talep etmiş olsa da bu talep yerine getirilmemiş, tarihî yapı candaşların kullanımına sunulmuştur. Kültür Bakanlığına verdiğimiz soru önergesinde Bırca Belek'in işgaline karşı hangi adımların atılacağı ve yapının ne zaman boşaltılacağı yönündeki sorularımız cevapsız bırakılmıştır.

Sonuç olarak, kültür politikası bütünlüklü bir yaklaşımla ele alınmalıdır. Bir an önce hatalı restorasyonların durdurulması, sorumluların açığa çıkarılması ve bu alana gereken önemin verilmesi gerekmektedir diyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın İsmet Güneşhan.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün sizlere, AKP iktidarı döneminde tarihî ve kültürel mirasımızın nasıl usulsüz ihaleler ve liyakatsiz ellerle tahrip edildiğini anlatmak istiyorum. Türkiye, Anadolu, bildiğiniz gibi değerli arkadaşlar, binlerce yıllık bir geçmişe sahip; Hititlerden Bizans'a, Selçuklulardan Osmanlı'ya uzanan çok katmanlı zengin bir kültüre sahibiz. Bu yapıların korunması yalnızca estetik değil aynı zamanda tarihsel, sosyolojik hatta ekonomik bir sorumluluktur ancak ne yazık ki son yirmi yılda, AKP iktidarında, bu mirasın korunması değil ranta açılması öncelik hâline gelmiştir. AKP iktidarı döneminde birçok

restorasyon ihalesi şeffaf olmayan süreçlerle işin ehli olmayan firmalara verilmiştir, bu ihalelerde kamu yararından çok siyasi yakınlık ve çıkar ilişkileri ön plana çıkarılmıştır. Usulsüzlükler yalnızca ihalenin veriliş aşamasında değil uygulama sürecinde de devam etmiştir. Örneğin, tarihî camilerde, hanlarda, medreselerde "restorasyon" adı altında yapılan uygulamalar çoğu zaman yapının özgün dokusunu bozmuş, tarihî özelliğini kaybettirmiştir. Özellikle orijinal taşların yerine beton dökülmüş, özgün motiflerin üstü sıvanmış, hat yazıları silinmiş, çiniler yerinden sökülüp yerine fabrikasyon seramikler konulmuştur.

Değerli arkadaşlar, işin en çarpıcı yanı bu uygulamaların büyük bir kısmının ehil olmayan, restorasyon tecrübesi olmayan firmalara verilmiş olmasıdır. Birçok kez ihale şartnamesine uygun olmayan firmalar çeşitli torpil mekanizmalarıyla devreye sokulmuş, sonuçta hem kamu zarara uğratılmış hem de kültürel miras telafisi mümkün olmayan bir şekilde zarar görmüştür. Bazı örneklerde ihale süreçleri adrese teslim hâle getirilmiş, ihaleye girecek diğer firmaların dışlanmasında ise teknik yeterlilik şartları keyfî olarak belirlenmiştir, denetim mekanizmaları ise devreye sokulmamış ya da göstermelik yapılmıştır. Peki, değerli arkadaşlar, bu neden önemli? Çünkü tarihî yapılar sadece bir taş yığını değildir; onlar bizim kimliğimizdir, onlar bizim kolektif hafızamızdır, onlar bizim yaşanmışlıklarımızdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

İSMET GÜNEŞHAN (Devamla) - Bir medreseyi aslına uygun restore etmezseniz orada verilen eğitimi, bir caminin hatlarını bozarsanız o dönemin sanat anlayışını, bir hamamı beton kaplarsanız yaşam kültürünü yok edersiniz yani sadece bir yapıyı değil bir dönemi, bir halkı, bir hafızayı silmiş olursunuz.

Özetle, AKP döneminde "restorasyon" adı altında yapılan birçok uygulama bir yandan kamu kaynaklarının israfına, diğer yandan kültürel mirasımızın zarar görmesine neden olmuştur. Liyakatsiz kadrolar, denetimsiz süreçler ve rant odaklı anlayış Türkiye'nin tarihî zenginliğini tehdit eden ciddi bir soruna dönüşmüştür. Bu nedenle, tarihî ve kültürel mirasın korunması konusunda daha şeffaf, daha katılımcı ve bilimsel temellere dayanan bir anlayışa acilen ihtiyaç vardır. Kültür politikaları siyasi değil tarihsel sorumlulukla şekillendirilmelidir.

Yüce Meclisimizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Atay Uslu.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ATAY USLU (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Restorasyon konusu sosyal medya üzerinde de çokça konuşuluyor. İşin aslını öğrenmeden, sorgulamadan, fikir sahibi olunmadan, restorasyonla ve sanat tarihiyle uzaktan yakından ilgisi olmayan insanların çokça yazıp çizdiği bir konu hâline gelmiş.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Allah Allah! Gözlerimiz görmüyor, duymuyoruz, bilmiyoruz; aşağılamaya bak!

ATAY USLU (Devamla) - Şunu ifade etmek istiyorum arkadaşlar: Restorasyon işi hem yapılması hem değerlendirilmesi teknik bir konudur; siyasetin alanı değildir, bilimsel bir alandır. Elbette herkesin fikri olacak, özgürce ifade edecek ancak uzman kurulların aylar süren çalışmalar sonunda verdiği

kararları şöyle, günübirlik, anlık cümlelerle değerlendirmek doğru değil. Ülkemizde restorasyonlar Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılıyor. Eserlerimiz, zenginliklerimiz, kültürel hazinelerimiz koruma kurullarının, uzmanların, akademisyenlerin çalışmaları sonunda restore ediliyor. Kültür varlıklarını koruma kurulları var biliyorsunuz, bu kurullarda tescil kararları da veriliyor, imar planları da onaylanıyor; koruma imar planları, tarihî ve kültürel taşınmaz varlıkların yenilenerek korunması, yaşatılarak kullanılması için de yapılan projeler onaylanıyor. Buralarda arkeoloji, sanat tarihi, şehir plancısı ve mimarlardan oluşan heyetler var. Yine bir yüksek kurul var, yüksek kurulda da yine aynı uzmanlığa sahip akademisyenler, öğretim görevlileri var. Bunlar restorasyon süreçlerini Türkiye'de şekillendiriyor arkadaşlar. Bu çalışmalar uzmanlarınca bilimsel ve teknik olarak yapılıyor. Bazen bir yenilemeye karar veriliyor, bazen bir korumaya "conservation"a karar veriliyor, bazen bir tamamlamaya, bazen eksik olan bir kısmın yeni dönemin mimarisiyle tamamlanması konusunda bir karar veriliyor.

MEHMET AKALIN (Edirne) - Değiştiriyorsunuz ama.

ATAY USLU (Devamla) - Bakıyorsunuz, bir binada iki zıt mimari ortaya çıkabiliyor ama arkadaşlar, bunlar siyaset meselesi değil ki bunlar uzmanlık konusu, teknik konular. Siyasetçilerin "O taşı değil bu taşı, o tekniği değil bu tekniği kullan." demesi mümkün değil. Uzmanlar arasında farklı görüş ayrılıkları ortaya çıkabiliyor.

MEHMET AKALIN (Edirne) - Uzman olarak konuşmuyorum.

ATAY USLU (Devamla) - Sizin için söylemiyorum, ben genel olarak söylüyorum, üstünüze almayın.

Farklı görüşler ortaya çıkabiliyor uzmanlar arasında ama nihayetinde yaptığımız her iş uzmanların verdiği karar sonunda oluyor.

Kültür hazinesinin korunması, geleceğe aktarılması, tahrip olmasının engellenmesi, aslına uygun biçimde yenilenmesi önemli; koruma, kullanma dengesi önemli; fiziksel, statik olarak yapının ayakta kalması önemli; bu eserin kültürel ve estetik olarak korunması önemli ama bunların üstünde şunun farkındayız: Onları korumak sadece taşları onarmak değildir, köklerimize ve geleceğimize sahip çıkmaktır. Onları korumak, coğrafyamızın hafızasına, medeniyetimizin kodlarına sahip çıkmaktır; onlar geçmiş ile gelecek arasında bir köprüdür. Biz yirmi üç yıldır bu bilinçle çalışıyoruz. AK PARTİ olarak da muhteşem çalışmalar yaptık. Hepiniz biliyorsunuz, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü yaklaşık olarak 3 bin, Vakıflar Genel Müdürlüğümüz 6 binden fazla olmak üzere 10 bin eserin restorasyonunu bugüne kadar tamamladı arkadaşlar, yirmi üç yılda.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - İnşaatı restorasyon olarak sunuyorsun bize ya!

ATAY USLU (Devamla) - 10 bin eser...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

ATAY USLU (Devamla) - Tamamlıyorum Başkanım.

AK PARTİ olarak biz, ecdat yadigârı eserlere de sahip çıkıyoruz, Anadolu mirasını geleceğe taşımak için de çaba sarf ediyoruz. Yalnızca Anadolu'da değil Balkanlarda da yapıyoruz bunu, Orta Doğu'da da yapıyoruz, Asya'da da yapıyoruz.

Bakın, Türkiye'de birkaç tane çalışma yaptık. Kız Kulesi'yle ilgili çalışma yaptık, ikonik tarihî kule. Ne dediler biliyor musunuz? Kız Kulesi'nin bir şekilde çalınacağından bahsettiler, arkadaşlar. Eğer o Kız Kulesi restore edilmeseydi, bugün yıkılmış olabilirdi. Dedim ya iş bilmezlerin sözü bazen iş bilenlerin sözünü bastırıyor ne yazık ki bu konuda. Biz işimizi biliyoruz ve gereğini de yapıyoruz.

(AK PARTİ sıralarından alkışlar) Galata Kulesi'nde de aynı tartışma ortaya çıktı, Galata Kulesi'ni de yaptık; Ayasofya'yı da hem cami hâline getirdi Recep Tayyip Erdoğan hem de restorasyon yaptı ve restorasyonlarına devam ediyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Deprem bölgesindeki eserleri de restore ediyoruz. Kaş Kalkan Lami Bey Camisi'ni de Süleyman Çavuş Camisi'ni de Patara'daki deniz fenerini de yapıyoruz, yetmiş yıl sonra Kaleköy Camisi'ni de orada ibadete açtık değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ATAY USLU (Devamla) - Antalya'nın her noktasında restorasyonlara devam ediyoruz.

Sonuç olarak şunu söylüyorum: Restorasyon konunun uzmanlarının imza attığı bir süreçtir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Özdağ, söz talebinde bulundu.

Buyurun.

Sonra oylamayı yapacağım.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, arkadaşımız konuşurken "fikir sahibi olmadan" ifadesini kullandı ve de bazı sataşmalarda bulundu. Biz kendilerine "Restorasyon çalışmaları yapmıyorsunuz." demiyoruz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Ne diyorsun?

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - "Bu restorasyon çalışmalarında aslına uygun olarak yapılmayan işler var." diyoruz.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Biz yapmadıklarımızdan dolayı değil yaptıklarımızdan dolayı eleştiriliyoruz ya! Sen neden bahsediyorsun!

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Önce lütfen bizim ne söylediğimizi, grup önerimizin ne anlam ifade ettiğini anlayacaksınız, sonra cevap vereceksiniz.

ATAY USLU (Antalya) - Zaten ben de onu dedim, teknik bir konu.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - "Şunu yaptık, bunu yaptık." değil.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Hiç, yapmadığımızdan dolayı bizi eleştirdiniz mi? Hep yaptıklarımızdan dolayı eleştiriyorsunuz.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Adem Bey, arkadaş bir konuşmasını tamamlasın, söz alırsın, bırak tamamlasın.

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Adem Bey, biraz sonra söz istersiniz sataşmadan. Başkan Vekili size izin verir, çıkar cevap verirsiniz. Niye o şekilde laf atıyorsunuz?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Veririz Başkanım, sıkıntı yok.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Ben ne diyorum? Hakaret mi ediyorum size?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Hayır, hayır, hakaretlik bir şey yok.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Yalan yanlış bir şey mi söylüyorum?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Atay Bey de hakaret etmiyor. Atay Bey hakaret mi ediyor?

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Biz "Restorasyon yapmıyorsunuz." demiyoruz ki grup önerimizde, "Bu restorasyon çalışmalarında çok ciddi şekilde aslına uymayan işlemler yapılıyor. Bunlarla ilgili elimizde onlarca done var." diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bununla ilgili olarak bilim adamları da onlarca, yüzlerce kişi de kalktılar imza attılar. Gelin diyoruz, sizin söylediklerinizdoğruysa eğer bu yapılan tarihî eserlerde aslına uygun olmayan herhangi bir restorasyon yapılmamışsa o zaman size eyvallah diyeceğiz.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - 10 bin tane yer yapmışız; gidin, hepsine bakın; gelin, hangisinde hata yapmışız ortaya koyun, bulabilirseniz tabii.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Araştırma önergesini kabul edin, "evet" oyu verin, araştıralım ve sizden de özür dileyelim, "Özür diliyoruz, hakikaten güzel işler yapmışsınız." diyelim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - "Selimiye Camisi'ni de aslına uygun yapmışsınız." diyeceğiz, işte bu kadar. O nedenle lütfen "evet" oyu verin, hep beraber araştıralım.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Selçuk Ağabey, başka işler var, boş ver onları şimdi.

BAŞKAN - Sayın Özdağ, teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Usta, çok kısa lütfen.

Buyurun.

53.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, usule ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım, grup önerileriyle ilgili, hangi grup verdiyse, o gruptan grup kimi yetkilendirdiyse, kim konuşacaksa ilk o çıkıp konuşuyor değil mi? Sonra bütün siyasi partilerin milletvekilleri çıkıyor, konuyla ilgili görüşlerini bildiriyor, bizden de bir milletvekilimiz çıkıyor, öneriyle ilgili konuşuyor. Sonra tekrar başa dönüyoruz, bir daha, grup önerisini veren veya muhalefetten birileri tekrar söz alıp aynı şeyleri söylüyor; bu usul doğru değil, bunu yapmayalım lütfen. Her siyasi partinin grup önerileriyle ilgili konuşmacıları var, konuşmacılarını dinleyelim ve oylamamıza geçelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Usta.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, cevap vermem lazım.

BAŞKAN - Sayın Kaya, buyurun.

54.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, herkes kürsüden dilediği şekilde önerge hakkında konuşabilir ama hatip sataşma veya hakaret içeren cümleler kullandığı zaman buna cevap vermek her grubun hakkıdır, kendileri de bunu sık sık yapıyorlar zaten.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Sataşma yok, hakaret yok, hatibimiz çok nazik bir insan.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Dolayısıyla kürsüye çıkan arkadaşın eline tutuşturulan kâğıdı okuma dışında bu konuda hangi uzmanlığı var da başkalarının uzmanlığını eleştiriyor?

Genel Kurula saygı sunuyorum.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, önergeyi...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Ya, seviyesizleşme Bülent!

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Terbiyesiz sensin Adem! Terbiyesiz olmasan buraya cevap vermezsin! Sen muhatabım değilsin ki ya, bırak o cevap versin! Her şeye maydanoz mu olacaksın? Bırak o cevap versin!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Seviyesiz herif, adam gibi konuş be! Seviyesiz adamsın be!

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Terbiyesiz herif!

BAŞKAN - Sevgili arkadaşlar...

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 20 milletvekili tarafından, son beş yılda tarihi yüz yılı aşan eserler üzerinde yapılan restorasyonların incelenmesi, muhtemel zararların tespiti ve sorumluların belirlenmesi amacıyla 14/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Ekim 2025 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, önergeyi oylarınıza sunuyorum... Kabul edenler...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Karar yeter sayısı istiyorum efendim.

BAŞKAN - Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - İhtilaf var efendim.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 2 kâtip üye arasında ihtilaf olduğundan dolayı elektronik cihazla oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.57

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.32

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6'ncı Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

YENİ YOL Partisi grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Başkanım, karar yeter sayısı yok içeride.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yok karar yeter sayısı, yok.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Karar yeter sayısı yok.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, yerlerinden birer dakikalık söz isteyen sayın milletvekillerinin bir kısmına söz vereceğim yine.

Sayın Ayça Taşkent...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in, Gazze'deki soykırıma ilişkin açıklaması

AYÇA TAŞKENT (Sakarya) - Tam yedi yüz gün boyunca Gazze'ye bombalar yağdırıldı, on binlerce insan katledildi; bütün bir halk açlıkla, susuzlukla terbiye edilmeye çalışıldı. Bu süre içinde dün birbirlerini ağırlayanlar ve alkışlayanlar savaşı durdurmak için konuşmak dışında hiçbir şey yapmadılar. Peki, bu soykırım için İsrail'e bir yaptırım uygulanacak mı? Görünen o ki hayır. Filistin halkının acısı küresel sağ popülizmin oy malzemesi hâline getirildi. Dün Trump'ın İsrail parlamentosundaki konuşmasını dinleyen ülkemizdeki Trump'severler ne düşünüyor çok merak ediyorum. Dünya tarihinin utanç sayfalarına yazılan bu katliamın bir parçası olmak istemiyorsak Gazze'deki her bir çocuğun sesi olmalıyız, her bir nefesin sesi olmalıyız. Filistin özgür olana kadar biz susmayacağız.

BAŞKAN - Sayın Utku Çakırözer...

56.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Gazeteci Hakan Tosun'a ve Elâzığ Günışığı Gazetesi sahibi Nafiz Koca'ya ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye'de gerçeğin peşinde koşan gazeteciler ya öldürülerek ya hapsedilerek susturuluyor. İşte, doğa katliamlarına, talana, ranta karşı yaptığı belgesel ve haberleriyle direnenlerin sesi olan gazeteci Hakan Tosun İstanbul'un göbeğinde saldırıya uğradı; kafasına aldığı darbe sonrası baygın bulundu, beyin kanaması geçirdiği ortaya çıktı ve maalesef yaşamını kaybetti. Ailesi kimlik tespiti yapılmadı diye geç müdahale edildiğini, kendilerine de haber verilmediğini söylüyor.

Bu sabah da Elâzığ Günışığı gazetesi sahibi Nafiz Koca silahlı saldırıya uğradı. Buradan sesleniyoruz: Gazetecilere saldırıları önlemenin tek yolu saldırıların aydınlatılması, faillerin cezalandırılmasıdır. Ve soruyoruz: Hakan Tosun neyin peşindeydi? Onu kim, neden öldürdü? Emniyet,

Bakanlık bu konuda soruşturma başlattı mı? Bu vahşi cinayet çözülmeden Türkiye'de gazetecilere saldıralar bitmeyecektir, uyarıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Sibel Suiçmez...

57.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon KTÜ Diş Hastanesinin yeni bina inşaatına ilişkin açıklaması

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Trabzon KTÜ Diş Hastanesi 2025 yılı bitmeden hizmete açılmalıdır. Diş Hekimliği Fakültesine bağlı yeni diş hastanesinin yüzde 90'ı bitirilmiş olmasına rağmen "Ödenek yok." denilerek tamamlanıp halka hizmet için açılmamaktadır. Diş hastanemiz bugün 120 ünite kapasiteyle hizmet vermektedir, bu nedenle vatandaşlarımız tel tedavisi, implant gibi işlemler için aylarca randevu beklemektedir. Yeni bir binanın devreye girmesiyle kapasite 250 üniteye çıkacak ve halkın mağduriyeti giderilecektir.

Hazine ve Maliye Bakanlığına, Sağlık Bakanlığına sesleniyorum: Müteahhit işi bitirmeye hazır, binanın yüzde 90'ı tamamlanmış, hizmete engel sadece ödenek. 180 milyon liralık ödenek acilen gönderilmeli, 2025 yılı bitmeden yeni KTÜ Diş Hastanesi hizmete açılmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Adem Yıldırım...

58.- İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın, Cumhuriyet Halk Partisinin 12 Ekimde Brüksel'de yaptığı mitinge ilişkin açıklaması

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Teşekkürler Başkanım.

Cumhuriyet Halk Partisi 12 Ekimde Brüksel'de yaptığı mitingde Avrupalı milletvekili müsveddesi Nardella'yı kürsüye çıkararak Türkiye'nin iç işlerine karışan ifadeler kullandırtmış ve Cumhurbaşkanımızın ismini zikrederek Batılı iş birlikçilere yuhalatmıştır. Tüm dünya Cumhurbaşkanımız olmadan barış ve ateşkes masalarına bile oturamazken Cumhurbaşkanımıza ve Türkiye Cumhuriyeti'ne yönelik Avrupalı parlamenter tarafından sarf edilen alçakça ifadeleri kendisine iade ediyor, ülkemizin iç işlerine dil uzatan bu hadsiz milletvekilini haddini bilmeye davet ediyorum.

CHP Genel Başkanı Sayın Özel'e "Ne zaman ülkeni yabancılara şikâyet etmekten vazgeçeceksin, ne zaman yerli ve millî olacaksın?" diye sormadan da geçemiyorum.

Teşekkürler Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Gülcan Kış...

59.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, D400 Kara Yolu'na ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Sayın Başkan, Mersinli vatandaşlarımızın her gün kullandığı, kentimizin can damarı D400 Kara Yolu'nun vahim durumunu yıllardır söylüyoruz. Çok kere Mecliste dile getirdim, komisyonlarda tartıştık, önergeler verdik ama tablo değişmedi. Mersin D400 Kara Yolu kara kaza noktası olarak işaretlenmiş, insan hayatının riske dönüştüğü bir noktaya gelmiştir. Can kayıplarının yaşandığı, her gün binlerce aracın geçtiği bu güzergâhta trafik güvenliği yok, kavşaklar yetersiz, yollar bakımsız. D400'ün ıslahının yapılması bir sabır testi değildir, bir devlet görevidir. Bu görevi yerine getirmeyenler Mersin halkının vicdanında mahkûm olacaktır.

Mersin, Türkiye ekonomisine nefes aldıran bir kent olmasına rağmen yatırım sırası geldiğinde hep ötelenmektedir. D400 artık bir ulaşım sorunu değil yaşam mücadelesidir. Mersin halkı bir an önce çözüm beklemektedir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Mehmet Güzelmansur...

60.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Antakya'da depremden sonra yıkılan tarihî yapılara ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Antakya, Roma'nın, Bizans'ın izini, Osmanlı'nın ihtişamını aynı sokakta taşır; binlerce yıllık medeniyetlerin beşiği, uygarlığın kalbidir. Depremden sonra bu kalp kepçelerle söküldü. Depremde yıkılmayan, ayakta kalmayı başaran yüz elli yıllık taş evler gecenin karanlığında bir imaj uğruna yerle bir edildi. Sadece kültürümüz değil hafızamız da yok ediliyor. Antakya'nın ruhu Barudi'nin duvarlarında, Asi kıyısındaki taşlarda, o dar sokaklarda saklıydı; şimdi o ruh kamyon kasalarında savruluyor. Bu bir temizlik değil kültürel bir cinayettir. Buradan iktidara sesleniyorum: Biz kültürüyle ayağa kalkmış bir Antakya istiyoruz. Kepçeleri Antakya'nın tarihî dokusundan çekin, bu vahşi operasyonları daha fazla tarihî yapı yok olmadan acilen durdurun.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Naci Şanlıtürk...

61.- Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk'ün, zirai dondan zarar gören üreticilerin mağduriyetine ilişkin açıklaması

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Teşekkür ediyorum.

Bu yıl yaşanan zirai don üreticilerimizi olumsuz etkilemiştir. Çiftçilerimizin bankalardan kullanmış olduğu zirai krediler faizsiz olarak bir yıl ertelenmelidir. Özellikle fındık üreticisi gibi yılda bir kez ürün alan ve ürettiği üründen başka hiçbir geliri olmayan üreticilerimize ek kredi verilmelidir. Ayrıca, TARSİM tarafından yüzde 100'ün altında hasar gören üreticilerimizin ödemeleri banka şubelerine yatırılmış, üreticinin günü geçen borcu olmamasına rağmen gelecek aylardaki ödeyeceği taksit bahane edilerek ilgili banka şubeleri hesaplara bloke koymuş ve on beş günden önce ödeme yapmamaktadır. Bu ödemeler geciktirilmeden ve blokede tutulduğu sürenin de yasal faiziyle birlikte üreticiye derhâl ödenmelidir. Zaten zor durumda olan üreticimizin banka uygulamalarıyla mağdur edilmesine izin verilmemelidir.

BAŞKAN - Sayın Nejla Demir...

62.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, hasta mahpus Turan Çubuk'a ilişkin açıklaması

NEJLA DEMİR (Ağrı) - Dördüncü evre kanser tedavisi gören ağır hasta mahpus Turan Çubuk'un cezasının infazı Ağrı 1. Ağır Ceza Mahkemesince ATK raporuna uygun şekilde ertelenmiştir ve şu an tedavisi dışarıda, Ağrı ilinde devam etmektedir. Ancak yeniden değerlendirme için ATK 11'inci İhtisas Kurulu, Turan Çubuk'un İstanbul'a götürülmesini talep etmektedir ancak hem yaşı hem ağır hastalığı nedeniyle il dışına çıkacak durumda değildir; kendisi aynı zamanda felçlidir ve desteksiz ev içinde dahi hareket edememektedir. Mahpusun yeniden cezaevine girmemesi için rapor alınması gerektiğinden ATK'nin Ağrı Hastanesindeki evraklar üzerinden karar vermesi için gerekli girişimlerde bulunulmalıdır, aksi durum kişiye ve aileye işkenceden başka bir şey değildir.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın ve 19 milletvekili tarafından, biyolojik çeşitliliği tehdit eden, gıda güvenliğini riske atan ve tarımsal sürdürülebilirliğe büyük zarar veren kahverengi kokarca zararlısının ülke genelindeki etkilerinin tespiti, mevcut mücadele yöntemlerinin etkililiğinin bilimsel ölçütlerle değerlendirilmesi ve entegre bir çözüm stratejisinin geliştirilmesi

amacıyla 8/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Ekim 2025 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

14/10/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 14/10/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın ve 19 milletvekili tarafından, biyolojik çeşitliliği tehdit eden, gıda güvenliğini riske atan ve tarımsal sürdürülebilirliğe büyük zarar veren kahverengi kokarca zararlısının ülke genelindeki etkilerinin tespiti, mevcut mücadele yöntemlerinin etkililiğinin bilimsel ölçütlerle değerlendirilmesi ve entegre bir çözüm stratejisinin geliştirilmesi amacıyla 8/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 14/10/2025 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, İYİ Parti Grubu adına Sayın Yavuz Aydın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Değerli milletvekilleri, İYİ Parti Grubu olarak, Türkiye'nin ve Karadeniz'in baş belası olan kahverengi kokarca böceğinin ülke genelinde yol açtığı tarımı, ekolojik dengeyi ve toplumsal yaşamı tehdit eden etkilerinin araştırılması amacıyla vermiş olduğumuz araştırma önergesi hakkında söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ilk kez 2017 yılında tespit edilen istilacı kahverengi kokarca böceği bugün birçok ilimize yayılmış durumdadır. Bu böcek artık yalnızca tarım ürünlerini değil, sosyal hayatı da tehdit etme noktasına gelmiştir. Evlerin duvarlarını, balkonları, okulları ve kamu binalarını istila eden bu canlı vatandaşlarımızın yaşam alanlarına, hatta ve hatta yatak odalarına kadar girmiştir. Seçim bölgem Trabzon başta olmak üzere Ordu, Giresun ve Karadeniz'in dört bir yanından her gün onlarca şikâyet, görüntü, video ve telefon almaktayım. Vatandaşlarımız çaresizdir, isyan etme noktasına gelmiştir. Şimdi, bu gördüğünüz kahverengi kokarca böceği, bir dişisi bunun sezonda 3 bin yumurta bırakıyor ve günde 30 kilometre yol alabiliyor, böyle bir canlıyla karşı karşıyayız. Şimdi, bununla ilgili bir yıl önce, tam bir yıl önce, 8/10/2024 tarihinde bir araştırma önergesi vermişim ve geçen yıl da bu konuyu Meclisin gündemine getirdik fakat kürsüye çıkan AK PARTİ milletvekili mücadele ettiklerini, bilgilendirme toplantıları yaptıklarını, kamu spotu hazırladıklarını, afiş ve broşür dağıttıklarını ifade etti. Şimdi bir sezonda 3 bin yumurta bırakan, bir günde de 30 kilometre yol alan, sizin bu afiş ve broşürlerinizden, kamu spotunuzdan ve bilgilendirmelerinizden bihaber olmuş durumda yani onları izleyip göremediği için, broşürlerinizi de alıp okuyamadığı için bu kokarca böceği ne yazık ki üremeye devam etmektedir. Şimdi, ben konuşmamda ne demiştim; bu, Karadeniz Bölgesi'nin 2'nci pandemisi demiştim değerli

milletvekilleri ve acilen zirai afet bölgesi ilan edilmesi gerekir demiştim. Bununla ilgili milletvekili olduğumuz andan itibaren 3 tane soru önergesi vermişim; 2023'te vermişim, 2024'te vermişim ve 2025 yılında vermişim. Bu soru önergelerime yine biraz önce bahsettiğim gibi "Mücadele edilmekte, afiş ve broşürler dağıtılmakta ve kamu spotu hazırlandı." diyerek kahverengi kokarca böceğiyle ilgili çalışma yaptıklarını ifade ettiler ama bu arkadaşlar, Tarım Bakanlığı düşünmüşler taşınmışlar "Bunu nasıl çözelim? İlkokul çocuklarına bunu toplatalım." diyerek bir kampanya hazırlamışlar. İşte burada belgesi. Bakın, bu canlıyı ilkokul çocuklarıyla buluşturmak için ve toplatmak için bir kampanya. Ne diyor bu kampanyada? Diyor ki: "Biyoteknik, biyolojik ve kimyasal yöntemlerin tamamı kullanılarak mücadele edilmektedir." Bakın arkadaşlar, "Kimyasal yöntemlerle mücadele edilmektedir." diyor. "Mücadeleyi teşvik etmek amacıyla kahverengi kokarca toplama projesi başlatılmıştır." Kim için? Kime? İlkokul çocuklarına, dereceye giren... Hatta burada, şimdi onu göstereyim, böyle bir kampanya; bunu da görsel yapmışlar Tarım Bakanlığında. Yani bunu çalışırken, bunun talimatını verirken, bunu hazırlarken, il müdürlüklerine gönderirken ya da il müdürlükleri bunu aldığı zaman "Ya, böyle bir şey olabilir mi..." Çocuklara bunu toplatmak, burada yarış yaptırmak ve akabinde 1'inci gelen öğrencilere de bisiklet hediye etmek üzere bir kampanya başlatmışlar. Ne diyor? "Bil, tanı, topla, kazan!" Nerede? Ordu, Giresun ve Samsun illerinde 1'incilere bisiklet. Yarışmaya nasıl katılacak bu çocuklar? Bakın -şu çocuklara- bunu Ordu İl Müdürlüğü aynı zamanda sosyal medyasında da yayınlamış "Kahverengi kokarca topluyoruz, samuray arıcığı üretiyoruz." diye. İl Müdürlüğümüzde uygulanan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

YAVUZ AYDIN (Devamla) - 6 öğrenciye bisiklet hediye ettiklerini söylüyorlar ve Bakan İbrahim Yumaklı'yı da burada etiketliyorlar. Şimdi, çocukları toplamışlar okulun önüne, bu broşürü de ellerine vermişler ve bu çocuklara, yutulduğunda ölümcül olabilen, aynı zamanda dokunulduğunda da cilde ve göze zarar veren bu canlı ne yazık ki ilkokul çocuklarına kampanya yaparak toplatılmak istenmektedir. Bu bir skandaldır değerli arkadaşlar; bu, devlet ciddiyetinin iflasıdır; bu, aymazlıktır; bu, gafilliktir. Şimdi, bu benim araştırma önergemde söz alacak olan AK PARTİ milletvekili acaba bu kampanya için ne söyleyecek? Bu gafleti ve ciddiyetsizliği milletimizin vicdanına havale ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Başta Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı olmak üzere, çocuklarımızı bu sorumsuzluğa ortak eden Millî Eğitim Bakanı Sayın Yusuf Tekin'i ve halk sağlığını korumakta sınıfta kalan Sağlık Bakanı Sayın Kemal Memişoğlu'nu derhâl istifaya davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Sadullah Kısacık.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Karadeniz'in bereketli topraklarını, fındık dallarını ve çiftçimizin alın terini sessizce kuşatan büyük bir tehditle karşı karşıyayız. Görünüşte küçücük olan kahverengi kokarca böceği etkisiyle tarımımızı, ihracatımızı ve gıda güvenliğimizi tehdit edecek kadar büyük bir tehlike hâline gelmiştir. Artık mesele sadece tarımsal bir zarar değil ülkemizin tarımını, ihracatını ve gıda güvenliğini sarsacak stratejik bir krize dönüşmektedir. 2017 yılında Gürcistan üzerinden ülkemize giren bu zararlı kısa sürede Karadeniz

Bölgesi'ne yayılmış, başta dünya üretiminin yüzde 70'ten fazlasını üstlendiğimiz fındık olmak üzere meyve, sebze ve süs bitkilerini de tehdit eden büyük bir istilaya dönüşmüştür. Bugün vatandaşlarımız çatı aralarında ve evlerin kapalı alanlarında yuvalanan bu böceklerden şikâyet ederken çiftçimiz tarlasında, bahçesinde ürününün geleceği için derin bir endişe duymaktadır.

Değerli milletvekilleri, bu tehdidi, daha bugünkü kadar büyümemişken, tam iki yıl önce Tarım ve Orman Bakanlığına yazılı soru önergesiyle taşımıştık. O önergede sorulan sorular bugün hâlâ güncelliğini korumaktadır. Bu sorular: "Verim kaybına karşı acil eylem planı olacak mıdır? Şu ana kadar hangi tedbirler alındı? Bundan sonra ne yapılacaktır? Diğer ürünlere verdiği zararların bilimsel tespitleri var mıdır? Fındıktaki kayıpların telafisi nasıl sağlanacaktır?" Bu sorulara yanıt aradık, maalesef bulamadık. "Tedbir alın." dedik, "Acil eylem planı açıklayın." dedik, "Önlem alınmazsa fındıkta, tarımda çok büyük verim kaybı olacak." dedik ama ne yazık ki dinletemedik. Eğer bu zararlıya karşı bundan sonra vakit kaybetmeden kararlı ve kapsamlı bir mücadele yürütülmezse çok ciddi verim kayıplarıyla karşı karşıya kalacağımız aşikârdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Bu da üreticimizin emeğini, tüketicimizin sofrasını, ülkemizin ekonomisini ve nihayetinde milletimizin geleceğini doğrudan etkileyecektir. Tam da böylesine hayati bir tablo ortadayken Tarım ve Orman Bakanlığının geçtiğimiz günlerde Ordu, Samsun ve Giresun'da ilkokul öğrencilerini devreye sokarak kahverengi kokarca böceğini toplatmak için hediye yarışmaları başlatması krizi çözmek yerine derinleştiren, çocuklarımızı riske atan ve devlet ciddiyetiyle bağdaşmayan bir sorumsuzluk örneği olmuştur.

İşte, tam da bu nedenle çağrımız nettir: Bu mesele artık ertelenecek, ötelenecek bir sorun değildir. Kahverengi kokarcayla mücadele Türkiye'nin gıda güvenliğinin stratejisinin en acil başlıklarından biri olarak ele alınmalı ve çok boyutlu bir mücadele planıyla kararlılıkla yürütülmelidir diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Nejla Demir.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA NEJLA DEMİR (Ağrı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin tarım alanında zararlı böceklerle ilgili verdiği önerge üzerine konuşacağım.

Öncelikle, Artvin'de tespit edilen "kahverengi kokarca" adlı zararlı böcekten söz etmek isterim. Bu istilacı tür son zamanlarda tüm Karadeniz illerine yayılmakta, fındıktan fasulyeye, mısıra kadar hemen hemen yetiştirilen her ürüne zarar vermektedir; zararları ve ekonomik kayıpları büyüktür. Elbette bu konuda acilen çalışma başlatılmalıdır ancak mesele yalnızca tek bir tür değildir ne yazık ki istilacı türlere her geçen gün yenileri ekleniyor ve eklenecek de çünkü ülkede yasal zemini hazırlanan ekokırım uygulamalarıyla doğamız her gün biraz daha tahrip ediliyor. İşte, bu ekolojik yıkıma neden olan rant odaklı politikalar ve sermaye yanlısı destek kararları bütün mücadelemize rağmen oy çokluğuyla Meclisten geçirildi. Bu kürsüden defalarca dile getirdik, bir kez daha tekrar etmekte fayda görüyorum: Adımbaşı açılan, açılmak istenen maden ocaklarıyla tertemiz akan dereler siyanür ve benzer kimyasallarla kirletiliyor, ormanlar yakılıp tahrip ediliyor, tarımda üretim daraltılıyor, doğadaki doğal besin zinciri avcılık ihaleleriyle bozuluyor. Tüm bu uygulamalar Türkiye halklarına yapılmış büyük bir ihanettir ne yazık ki. Bu yüzden biz bu meseleyi yalnızca bir zararlı istilası olarak değil aynı zamanda

iklim krizinin, ekosistemin bozulmasının ve yıllardır uygulanan hatalı, eşitsiz tarım politikalarının bir sonucu olarak görüyoruz. Evet, Karadeniz'de çam kese böceklerine karşı çözüm arayışı olmalıdır ve önemlidir. Aynı zamanda, sorumluluğunuzu bir kez daha hatırlatmak isterim: Karadeniz'de böcek istilasına Meclis araştırması isterken öte yandan da Cudi'de, Gabar'da, Akbelen'de ormanların yakılıp yok edilmesine sessiz kalamazsınız; kalırsanız ne yazık ki doğa da "Nezaketle değil bağıra bağıra sellerle, kuraklıkla, istilacı türlerle geri geldim." der.

Sayın milletvekilleri, bakın, tarım politikalarında aynı çifte standardı görüyoruz yine. Kürdistan'da rant uğruna maden sahaları açılırken tarım alanları tahrip ediliyor, üretici halk üretimden koparılıp ucuz iş gücüne dönüştürülüyor; biz bu sömürü düzeni değişsin, dönüşsün istiyoruz. Barış, ekoloji ve demokratik toplum mücadelesini birlikte yürüten bir anlayışla doğaya, insana ve emeğe saygılı politikaların hayata geçmesi için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

NEJLA DEMİR (Devamla) - Teşekkürler.

...Meclis araştırma komisyonu kurulmasını destekliyoruz ama yalnızca bir bölgeye değil her bölgeye hassasiyet gösterelim çünkü doğa bir bütündür, soruna daha bütüncül yaklaşarak kalıcı çözümler geliştirelim. Cudi'de yanan ormanlar, Botan'da kuruyan topraklar, Kaz Dağları'nda yok edilen ekosistemler için de bir tedbir alalım, politika geliştirelim diyorum ve Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Adıgüzel.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ben bu böceğin anatomisini anlatmayacağım çünkü bu böceğin anatomisini arkadaşlar anlattı. Ben kokarcayla mücadelede Hükûmetin anatomisini konuşacağım.

Şimdi, arkadaşlar, öncelikle Hükûmeti bu konuyu ciddiye almaya davet ediyorum çünkü ciddiye almıyorlar. İki yıl önce bir "samuray arısı" denildi, samuray arısını saldıkları bahçede kokarca zararı daha fazla görüldü. Geçen yıl da bir sülün kuşundan bahsedildi. Ordu iline sekiz yüz sülün salındı, Ordu'da 200 bin dönüm fındık bahçesi var yani doğal seleksiyonu, avcıları falan bırakın, sülünlerin tamamı yaşasa sülün başına 250 hektar fındık bahçesi var arkadaşlar. Yani bu iş Türkiye'de samurayın kahramanlık hikâyesinden bir Sülün Osman hikâyesine dönmüştür. (CHP sıralarından alkışlar) Bu işi ciddiye almıyorsunuz arkadaşlar. Acaba bu sene ne çıkacak diye beklerken bir baktık, efendim, neymiş? "Kokarcayı topla, bisikleti kap!" Sayın Bakan, sen hiç kokarca eline aldın mı veya hiç gördün mü merak ediyorum? Zannetmiyorum çünkü kokarca ile Sayın Bakanı ben tanıştırdım arkadaşlar. Bölgeye çağırdım, çağırdım, gelmedi; bu sefer bölgeden kokarcayı topladım, Tarım Bakanlığının önüne getirdim, dedim ki: "Sayın Bakan, seni çağırdık, gelmedin, kokarcayı biz sana getirdik. Biz uğraştık, beceremedik, al biraz da sen uğraş."

Şimdi, geçen yıl bütçe görüşmelerinde aynı konuyu konuştuğumda dedim ki: "Sayın Bakan, bunu sadece Karadeniz'in sorunu zannediyorsunuz ama güneye indi, İstanbul'da otel odasında gördüm, Ankara'ya geldi." Bana dedi ki: "Sayın Vekilim, onu Ankara'ya sen getirdin." Bakanlığın önüne getirdim ya. O yüzden diyorum ya sizi ciddiyete davet ediyorum. Ben onu bir farkındalık olsun diye yapmıştım ama yeterince yapamamışım, farkına varamamışsınız; bir dahakine bölgeden çiftçilerle, traktörlerle, patpatlarla toplayacağım, o Bakanın önüne onu dökmezsem namerdim. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, şimdi bu kokarcayla mücadele de sıra çocuklara kaldı. Vakıf ve cemaatlerle anlaşma yapıp çocuklara cami temizlettiniz, okul temizlettiniz, şimdi sıra bunu toplamaya geldi.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu öyle bir böcek ki bunu erişkinler tutamıyor, çocuklar tutacakmış; çocukların tutmasını, bunu toplamasını istiyorlar. Şimdi, uzmanlar diyor ki: Bunun sıvısı -bu ürktüğü zaman, tehlikede olduğu zaman bir sıvı salıyor- cilde değdiği zaman tahriş ediyor, üzerine bakteri eklendiği zaman enfeksiyon oluyor. Yine, alerjiden çocukları kaybedebilirsiniz, çok tehlikeli bir şeyden bahsediyoruz. Allah size akıl versin diyorum, yetişkinlerin dokunamadığı bir şeyi çocuklar toplayıp bisikleti kapacakmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Devamla) - Ben şimdi buradan bir teklifte bulunuyorum Sayın Bakana: Bu kokarcayı sen topla, gel bisikleti ben sana vereceğim çünkü milletle kafa buluyorsunuz; bu bisikletle gezersiniz açık havada, temiz hava, güneş, belki kendinize gelirsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Tek sorun kokarca da değil arkadaşlar; zirai don oldu, eylül ayında kararname yayınlandı, bir buçuk aydır, hâlâ tek kuruş ödeme yapılmadı. Ta Şubat ayındaki zirai don için eylül oldu, ekim, kasım geldi, hâlâ ödeme yapmadınız ki zaten ÇKS kaydı olmayanlara ödeme de yapmıyorsunuz. ÇKS kaydı olacak, nasıl yapacak? 2B arazilerini tapuya geçirecek. 2B arazilerinin fiyatları, rayiç bedelleri şu anda şehir merkezindeki arsalardan bile pahalı. O yüzden, çiftçiye hiçbir şey vermediğiniz gibi çiftçiye zulüm etmeye devam ediyorsunuz.

Şimdi, bu şekilde, afaki, uyduruk projelerle iş yapacağınıza adam gibi çalışın, şu işi bitirelim.

Teşekkür ediyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Adem Korkmaz.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Sakın bir şey demeyin, vallahi Meclise getiririm! “Çok iyi mücadele ettik.” demeyin, Meclise getiririm vallahi!

AK PARTİ GRUBU ADINA ADEM KORKMAZ (Burdur) - Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; grubumuz adına, kahverengi kokarca zararlısına ilişkin grup önerisi münasebetiyle söz almış bulunuyorum. Heyetinizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, son yıllarda dünyada ve ülkemizde tarımsal üretimi tehdit eden en önemli istilacı türlerden biri kahverengi kokarca. Ana vatanı Doğu Asya olan bu zararlının küresel ticaret yoluyla önce Amerika’ya, ardından da Avrupa’ya, 2017 yılında ise ülkemize girdiği tespit edilmiştir. 2023’e kadar ekonomik etkisi sınırlı olan, sosyal etkisi sınırlı olan bu tür, iklim koşullarının da etkisiyle bugün hem tarımsal üretimi hem de sosyal hayatı olumsuz etkileyen bir boyuta gelmiş. Bu bağlamda da devletimiz bu konuda gerekli önlemleri almıştır. Devletimizin aldığı, Hükûmetimizin aldığı önlemleri, Bakanlıklarımızın yaptığı çalışmaları anlatmayalım mı? Ne diyelim, anlatmayalım mı?

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Çünkü görüyoruz.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Anlat da biz de öğrenelim.

ADEM KORKMAZ (Devamla) - Hoş, anlatsak da her şeye bir karşılık veriyorsunuz. Programlar yapılsa, projeler yapılsa “Bu proje olur mu?” diye burada, ekranlarda millete bunu sunuyorsunuz.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Sonuca bakalım.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Kokarcalar orada duruyor, duruyor.

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Sonuçtan bak, sonuçtan.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sayın Vekilim, Burdur'da var mı kokarca? Burdur'da kokarca var mı?

ADEM KORKMAZ (Devamla) - Bakın, 2023 yılında Kahverengi Kokarca Eylem Planı uygulanmaya başlanıyor. Eylem planı diyoruz, seferberlik diyoruz; "Nerede?" diyorsunuz.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Vallahi, evlerde, milletin yatak odasında o kokarcalar artık. "Eylem planı"ymış!

ADEM KORKMAZ (Devamla) - Bakın, 2024 yılında kahverengi kokarcaya karşı seferberlik ilan ediyoruz.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Bu mu projeniz? En büyük projeniz bu. En büyük projeniz ilkokul çocuklarına toplatmak mı? İlkokul çocuklarına toplatıyorsunuz.

ADEM KORKMAZ (Devamla) - Bakın, bir zararlıyla genel anlamda mücadele ettiğiniz zaman bir eylem planı hazırlarsınız.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Trabzon Milletvekiliniz orada, ona sorun.

ADEM KORKMAZ (Devamla) - Bu eylem planının ayakları vardır, özellikle pandemi döneminde de bunu bütün dünya gördü. Bunun önemli bir kısmı farkındalık ve bilinçlendirmedir. Zararlıyla mücadele ederken, biyolojik ve kimyasal önlemleri alırken bir taraftan da toplum refleksini oluşturmanız gerekiyor. Toplumun desteğini almadan asla yaygın bir yayılımı önleme şansınız yoktur, yapılan odur.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Ya, kokarca böceğiyle mücadele etmek için toplum sizden destek bekliyor.

ADEM KORKMAZ (Devamla) - Bakın, önlemlerden bahsedeyim: Eğitim ve farkındalık çalışmaları, biyolojik mücadelede 83 bin feromon tuzağı dağıtılmış, yeni bitki koruma ürünleri ruhsatlandırılmış ve piyasaya sürülmüş. 2024 yılında 207 bin, 2025 yılında zararlıyla mücadelede 1 milyondan fazla arı sahaya sürülmüş. Yine, Doğa Koruma ve Millî Parklar sülün desteğini, 2.350 adet sülünü mücadelede devreye sokmuş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sayın Vekil, şuna cevap verir misiniz...

ADEM KORKMAZ (Devamla) - 1 milyondan fazla hane ilaçlanmış, şimdi ben bunu anlatmayayım mı?

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Anlat da sonu yok yani sonucu yok.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Araştıralım, önergeye "evet" deyin sadece.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Şunu çocuklara toplatmaya bir cevap verir misin?

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen.

Buyurun, tamamlayın.

ADEM KORKMAZ (Devamla) - Tekrar anlatıyım mı, tekrar anlatayım mı?

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - İlkokul çocuklarına bunu nasıl toplatıyorsunuz?

ADEM KORKMAZ (Devamla) - Bakın, bir mücadele yapılırken toplumsal boyutla beraber... Sadece çocuklar değil, broşürler dağıtılmış.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Burdur'da kokarca var mı?

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Başarısız olunmuş, önergeye "evet" deyin.

ADEM KORKMAZ (Devamla) - Sayın Vekil, diyorsunuz ki: "Broşürleri kokarcalar okuyamamış." Broşürler insanlar içindir.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Ben size hediye edeceğim, Burdur'a götürürsünüz.

ADEM KORKMAZ (Devamla) - Belki bununla nasıl mücadele edileceği konusunda bir bilgi notunu alır okursunuz da siz de buna destek verirsiniz. Bu bir toplumsal mücadeleyle çözülebilir. Devlet burada her türlü önlemi alır, desteği verir, zirai mücadele yöntemlerini, biyolojik mücadele yöntemlerini alır, uygular ama yaygınlığı kırmanız için bu toplumsal farkındalık ve bilinç çalışmalarını yapmak zorundasınız.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - İlkokul çocuklarına mı toplatacaksınız?

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Ya, yapıldı, onu kimse inkâr etmiyor.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Sayın Vekilim, size getirelim de Burdur'a götürün.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Siz kendi çocuğunuza toplatır mısınız?

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Ya, inkâr edilmiyor ki onlar.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Böyle bitmez ama ya. Konuşmanızı yaptınız, oturun dinleyin ya!

ADEM KORKMAZ (Devamla) - Broşürlerle toplumu bilgilendirmek, kamu spotlarıyla toplumu bilgilendirmek devletin temel görevidir.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sen kendi çocuğuna toplatır mısın?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADEM KORKMAZ (Devamla) - Bunun için bu çalışmaları yapmaya Hükûmetimiz devam edecek ve çalışmalarımız da kaldığı yerden devam edecek inşallah. En kısa zamanda bu çalışmalar sonuçlanacaktır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Tabii, "inşallah"la "maşallah"la halledelim(!)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Şuna cevap verir misin... Bak, bir kelime edemedin....

ADEM KORKMAZ (Burdur) - Anlamamaya niyet etmişsiniz, size de broşür göndereyim.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Burdur'da kokarca var mı? Var mı Burdur'da kokarca?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sizin çocuklar toplasın.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) - "Bizim çocuklar" "sizin çocuklar" mı var? Çocuklar herkesin çocukları.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, sistemde bir dakikalık söz isteyen milletvekillerimiz var, 7 arkadaşımız var, hepsine birden söz vereceğim. Bundan sonra gelen söz taleplerini dikkate almayacağız, haberiniz olsun.

Sayın Mehmet Tahtasız...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

63.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'na ve Hattuşa Boğazkale İlçe Devlet Hastanesine ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu bugün Mecliste nöbetçiydi fakat kendisine maalesef ulaşamadık.

Sayın Bakan, yedi bin beş yüz yıllık tarihi olan, Hititlerin başkenti, ilk yazılı anlaşma olan Kadeş Barış Anlaşması'nın imzalandığı Hattuşa Boğazkale İlçe Devlet Hastanemizde -Çorum'un tüm ilçe hastanelerinde olduğu gibi- uzman doktor eksiğimiz var. Turizm şehrinde sadece 1 uzman aile hekimi ve 3 pratisyen hekim var. Hastalarımız sürekli Sungurlu ve Çorum'a gitmek zorunda kalıyor. 3 katlı hastanemizde maalesef asansör arızalı, aylardır yapılmıyor. Hastanemizin rögarı tıkanmış, binanın bodrum katını kanalizasyon suyu basmış, ilçede vidanjör yok; pis koku ve mikrop hastanemizi sarmış durumda, gelen hastalarımızın sağlığını tehdit ediyor. Hastanemizin eksiklerinin bir an önce giderilmesi için Sağlık Bakanına Meclisten tekrar sesleniyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Mühip Kanko...

64.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, "kış dönemi vakıf okulu" adı altındaki etkinliklere ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Millî Eğitim Bakanlığına ayrılan 1 trilyon 452 milyar liralık dev bütçeye rağmen devlet okullarında öğrenciler hâlâ sabun, temizlik malzemesi hatta soba yakacağı bulmakta zorlanıyor. Buna karşın, TÜGVA gibi vakıflar "kış dönemi vakıf okulu" adı altında buz pateni, yüzme havuzu, 3D yazıcı ve gezilerle dolu etkinlikler düzenliyorlar. Peki, bu vakıf bu imkânları hangi kaynakla sağlıyor, bu kadar büyük bütçelere nasıl ulaşıyor ve hangi denetim mekanizmasıyla faaliyet yürütüyor? Devletin kendi okullarına 1 lira dahi bulmakta zorlandığı bu dönemde bu vakıfların böylesine geniş imkânlara sahip olması toplumun her kesiminde haklı bir sorgulamayı beraberinde getiriyor. Kendisini âdeta millî eğitimin üzerinde konumlandıran ve çocuklara kendi ideolojik anlayışına göre yön vermeye çalışan bu yapıların amacı nedir? Unutulmamalıdır ki milletin vergileri ayrıcalıklı vakıflara, tarikatlara değil devletin kendi okullarına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yılmaz Hun...

65.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, ek öğretmen ataması talebine ilişkin açıklaması

YILMAZ HUN (Iğdır) - Sayın Başkan, 2024 KPSS sonuçlarıyla yapılan öğretmen atamasında yalnızca 15 bin kadro açılmıştır, oysaki 100 bine yakın öğretmen açığı bulunmaktadır. Bu tablo, iktidarın eğitimi bir kamu hakkı olarak değil bir maliyet kalemi olarak gördüğünü açıkça göstermektedir. Eğitim emekçileri kadrolu istihdam beklerken iktidar bu açığı ek ders karşılığı çalışan güvencesiz ücretli öğretmenlerle kapatmaya çalışıyor. Bu, açık bir emek sömürüsüdür; öğretmenleri güvencesizliğe, öğrencileri ise eşitsizliğe mahkûm eden bu politikalardan derhâl vazgeçilmelidir. Buradan çağrımız nettir: Madem 100 bin öğretmen açığımız var, 2024 KPSS puanıyla bu yıl içinde ek bir atama yapılsın, ücretli öğretmenliğe son verilsin, eğitim emekçileri sömürülmesin ve artık nitelikli, ana dilinde, kamusal, laik ve bilimsel bir eğitim politikası hayata geçirilsin.

BAŞKAN - Sayın Murat Çan...

66.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, büyükşehirlerdeki küçük esnafın gerçek usul vergi sistemine geçirilmesine ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Basit usul vergi sisteminin kaldırılarak büyük şehirlerdeki küçük esnafın gerçek usule geçirilmesi adaletle değil çaresizlikle açıklanabilir bir karardır. Zaten artan kira, akaryakıt ve girdi maliyetleri altında ezilen esnafımıza şimdi bir de ağır vergi yükü bindirilmektedir. 1 Ocakta

yürürlüğe girecek düzenleme şoförü, taksicisi, minibüsçüsü, tamircisi, bakkalı, kasabı, berberiyle mahalle ekonomisinin bel kemiğini kıracak, binlerce işletmeyi kapanma noktasına getirecektir. Zira bu esnafımızın sırtındaki vergi yükü yeni uygulamayla birlikte yüzde 50-55 seviyesinde artacaktır. İktidar bütçe açığını dar gelirlinin, küçük esnafın sırtına yüklemekten artık vazgeçmelidir. Vergide adalet çok kazananın çok, az kazananın az vergi vermesiyle sağlanır, küçük esnafın gırtlağını sıkmakla değil.

BAŞKAN - Sayın Ali Kıratlı...

67.- Mersin Milletvekili Ali Kıratlı'nın, Mersin'de yapılan yatırımlara ve Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ KIRATLI (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mersin'imiz ulaştırmada, sağlıkta, her anlamda güneyin parlayan yıldızı. AK PARTİ iktidarları döneminde almış olduğu yatırımlarla gerçekten, Mersin pırıl pırıl parlıyor. Az önce Mersin Milletvekilimiz Sayın Kış'ın da ifade ettiği -büyük ihtimalle eksik bilgi olduğunu düşünüyorum, sayın vekilimiz bilseydi bu şekilde ifade etmezdi- D400 kara yolumuzun ilk etap ihalesinde serbest bölge ve cam sanayisi kavşakları arasındaki 10,7 kilometre yolun ihalesini yaptık, inşallah 2026 yılı yatırım programına alınıyor, Allah izin verirse de kazmayı vuruyoruz ama onun dışında, yine Mersinimizde "Yapılamaz." denilen Akdeniz Sahil Yolu'nu yüzde 90'nın üzerinde tamamlayarak 228 kilometrenin 204 kilometresini tamamladık. Yine, bununla beraber Çeşmeli-Kızkalesi yolu şu anda yüzde 80 seviyesine ulaştı, tamamlandı. Yine, Mersin-Adana-Gaziantep yüksek hızlı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Asu Kaya, son...

Buyurun.

68.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Rojin Kabaiş'e ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Van'da şüpheli şekilde hayatını kaybeden Rojin Kabaiş'in bedeninde maalesef iki farklı erkek DNA'sı tespit edildi ve bu kritik bilgi aylardır ailesinden ve kamuoyundan gizlendi. Açıkça adaletin üssü kapatıldı, açıkça deliller karartıldı. Bugün Adalet Bakanının yanıtlaması istemiyle bir yazılı soru önergesi verdim ve buradan da soruyorum: Bu DNA bulguları neden karartıldı? Savcılığa ne zaman ulaştı? Neden tek bir kişi bile gözaltına alınmadı? Bu dosyayı kapatmaya çalışan kamu görevlileri hakkında neden işlem yapılmıyor? Kadınların şüpheli ölümlerini "intihar" diye kapatmak, delil karartmak, fail korumak artık bir devlet pratiği hâline mi geldi? Ama bu dava kapanmayacak, Rojin'in katilleri de katilleri saklayanlar da delilleri gizleyenler de yargılanacak. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, cezaevlerindeki idare gözlem kurullarının infaz yakma kararlarının araştırılması amacıyla 14/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Ekim 2025 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

14/10/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu, 14/10/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli
Muş
Grup Başkan Vekili

Öneri:

14 Ekim 2025 tarihinde Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli ve Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, cezaevlerindeki idare gözlem kurullarının infaz yakma kararlarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan 14411 grup numaralı Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 14/10/2025 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Ali Bozan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ALİ BOZAN (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Ne yazık ki bu akşam saatlerinde çok üzücü bir haber aldık, özgür basın geleneğinin değerli ismi ve cezaevlerinin sesi olan sevgili Hüseyin Aykol ağabeyimiz maalesef bir beyin kanaması geçirdi ve şu anda ameliyata alındı; kendisine acil şifalar diliyorum. Diren Hüseyin Ağabey diyorum, dualarımız seninle diyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bir ülkenin tüm cezaevlerinde hukuksuzluk ve adaletsizlik olur mu? Gerçekten oluyormuş. Cezaevlerini ziyaret ediyoruz, mahpusları dinliyoruz, idarelerle görüşüyoruz. Adalet Bakanı âdeta her bir cezaevini ayrı bir hukuksuzluk, ayrı bir keyfiyet yeri hâline getirmiş; her bir cezaevine sen şu hukuksuzluğu yerine getir, sen şu keyfiyeti yerine getir demiş ve kendine de bir isim vermiş, demiş ki: Ben de Türkiye hukuk devletidir deme Bakanıyım.

Cezaevlerinin en büyük sorunlarından bir tanesi idare ve gözlem kurulları. Bu kurullar şu anda infaz yakma avcısı olmuş. Kurulların tarihî saçmalıklarından birkaç tane örnek vereyim: Fazla su kullanmak, fazla kitap okumak, az kitap okumak, halay çekmek, arkadaşlarıyla selamlaşmak, ALES'e girmek, ALES'e girmemek, serzenişte bulunmak, şarkı söylemek, cezaevi imamıyla görüşmemek, üniversite bitirmemek, Kürtçe türkü söylemek, görüşçülerle selamlaşmak, fazla dilekçe vermek, kurum cezaevi personeline kayıtsız kalmak... İşte, bunlar mahpusların özgürlüklerinin keyfî olarak engellenmesinin sözüm ona gerekçeleri.

Dedim ya başta, hukuksuzlukları paylaştırmış. Bir cezaevine demiş ki: Sen bu cezaevinde fazla kitap okuyan bir mahpus olursa bu gerekçeyle o kişinin tahliyesini engelle. Başka bir cezaevine demiş ki: Bu cezaevinde az kitap okuyan bir mahpus olursa sen onun tahliyesini engelle. Yine aynı şekilde başka bir cezaevine demiş ki: ALES'e girmeyi suç say. Başka bir tanesine demiş ki: ALES'e girmemeyi suç say. Yani hukuksuzluğun, keyfiyetin de ortası yok; nereden tutsanız her yönüyle elinizde kalıyor.

Sevgili arkadaşlar, değerli milletvekilleri; bu ülkede şu anda tam 7 kez tahliyesi engellenen mahpus var. Hemen şu anda, yanı başımızda, Sincan Kadın Kapalı Cezaevi; 2021 yılından bu yana

tahliyesi engellenmeyen tek bir siyasi mahpus yok. Artık ben hukuku, adaleti bir kenara bıraktım; vicdan diyorum, sadece birazcık vicdan. Ya, o koca, devasa Adalet Bakanlığı binasında vicdan sahibi tek bir kişi yok mu? Bu olanlara "Dur!" diyecek, bu zulme "Dur!" diyecek tek bir kişi yok mu? "Bu idare gözlem kurulları yanlış yapıyor, bunları kapatalım." diyecek tek bir kişi yok mu?

Size iki örnek daha vereyim, daha somutlaştırayım: Düzce T Tipi Kapalı Cezaevinde etkinlik olmadığı hâlde "Sen etkinliğe katılmadın." deyip mahpusun tahliyesi engelleniyor. Yine bu cezaevinde, bakın, bu cezaevinde -mahpusun ailesi uzakta, ekonomik nedenlerden dolayı cezaevine gelemiyor- diyor ki: Sen görüşe çıkmadın; bu nedenle, senin puanın düşük, senin tahliyeni engelliyorum. Buna aslında ne denir biliyor musunuz? Buna "hukuk sahtekârlığı" denir. Bu hukuk sahtekârlığı şeytanın bile aklına gelmez.

Değerli arkadaşlar, biraz sonra iktidar kanadından bir hatip gelecek, burada "hukuk" diyecek, "adalet" diyecek, "kanun" diyecek, "bağımsız mahkemeler" diyecek ve idare ve gözlem kurullarını savunacak, cezaevlerini savunacak. Şimdi, sizin o her yaptıklarını savunduğunuz cezaevlerinden size örnek vereyim. Elimde iki kitap var, Arafta Düet ve Dad; sevgili Selahattin Demirtaş'ın kitapları. Bu kitaplar bandrollü, Bakanlıktan izinli, her yerde satılan kitaplar. Bu kitaplar, Arafta Düet ve Dad kitapları kargoyla Suluca 1 No.lu Yüksek Güvenlikli Cezaevine gönderilmiş. Peki, sizin o "Her şeyi doğru yapıyor." dediğiniz, her şeyini savunduğunuz cezaevi idaresi ne yapmış biliyor musunuz? Cezaevi idaresi "Biz bu kitapları, Selahattin Demirtaş'ın bu kitaplarını cezaevine alırsak cezaevinin iç güvenliği, düzen ve disiplini bozulur." demiş. Sevgili arkadaşlar, sevgili Selahattin Demirtaş'ın bu kitapları cezaevine girdiğinde ancak orayı aydınlatır. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Bozuk olan sizin yarattığınız hukuk düzenidir. Ya, vallahi 2 tane kitapla cezaevinin düzeni, iç güvenliği bozuluyorsa vay o cezaevinin hâline, vay o Adalet Bakanlığının hâline!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ BOZAN (Devamla) - Peki, sevgili arkadaşlar...

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

ALİ BOZAN (Devamla) - Tamamlayacağım Başkanım.

Peki, dedim ya "bağımsız mahkemeler" diyorsunuz. Sizin o "bağımsız" dediğiniz mahkemeler ne yapmış? Mahpus, infaz hâkimliğine itirazda bulunmuş. O "bağımsız" dediğiniz mahkeme demiş ki: "Karar doğrudur." Demiş ki: "Ya, hadi infaz hâkimi yanlış yapmış olabilir, ağır ceza mahkemesine gideyim." 3 hâkim, "bağımsız" dediğiniz 3 hâkim oturmuş, demiş ki: "Bu karar doğrudur." Alın size hukuk, alın size adalet, alın size bağımsız mahkeme! Hadi bakalım. Her zaman her sözünüzde diyorsunuz ya: "Uçuyoruz, göçüyoruz." Hadi bakalım, bunların hepsine cevap verin. Şimdi, biraz sonra Harun Mertoğlu cevap verecek bunlara. Sizden ricam şu: Sadece sorduğum sorulara cevap verin, başka hiçbir şey söylemeyin.

Şuna cevap verin: Cezaevlerinde sağlığa erişimi engelleyen, insan onurunu ayaklar altına alan ağız içi arama hakkında ne düşünüyorsunuz? Sizin ya da bir yakınınızın başına gelse ne hissedersiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ BOZAN (Devamla) - Bir doktor ya da jandarma sizi kelepçeyle muayene etmek istese ne hissedersiniz, ne düşünürsünüz ya da bir cezaevinde içmek için, duş almak için, günlük ihtiyaçlarınızı karşılamak için sadece bir saat su verilse bu uygulamayı yapanlar için ne düşünürsünüz? Sizden ricam, aynı zamanda bir hukukçusunuz, lütfen bu sorulara cevap verin.

Tekrardan Genel Kurulu saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Birol Aydın.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA BİROL AYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. DEM PARTİ Grubunun kamuoyunda infaz uzatma olarak bilinen durumla ilgili vermiş olduğu önerge üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, kıymetli milletvekilleri; öncelikle bir ülkenin diğer tüm meselelerine bakabilmek ve sağlıklı neticeler elde edebilmek için adliye koridorlarına ve cezaevi koğuşlarına mercek tutmamız gerekir, zira buralar eğitim ve ekonomi başta olmak üzere, her alanla ilgili net tabloları ortaya çıkarır koyar. Özellikle son on-on beş yıldır Türkiye'de adalet kurumu ve buna bağlı olarak cezaevleri bir şekilde sürekli gündemde ve dikkat edin, yine son on-on beş yıldır ekonomi başta olmak üzere diğer tüm göstergeler de aşağıya doğru bir gösterge ortaya koymaktadır. Ne kadar ekmek o kadar köfte denir ya, aslında ne kadar adalet o kadar ekmek dememiz gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, iktidarı devam ettirme matematiğine endekslenmiş adalet anlayışı olmaz, dönemlik adalet olmaz, kişilere ve birtakım gruplara özel adalet anlayışı olmaz, adalet üzerinden bilek güreşi ve siyasi ticaret yapmak olmaz, olmamalı. "Bizimkiler için adalet" anlayışından ülkemizi ve insanımızı kurtarmamız gerekiyor. Zira "bizimkiler için adalet" anlayışı ne bizimkiler olarak kabul edilenlere ne de öteki olarak varsayılanlara yarar; sadece ve sadece iktidarın hoyratlığını artırır, pekiştirir. Biz biliyoruz ki bu iktidarın dostluğu da düşmanlığı da kısa ömürlü.

Yine, aynı şekilde, suç ve suçlu tanımları da her dönem değişmektedir, değişmeye de devam edecektir. O nedenle, ortak çabamız herkes için adalet arayışı olmalıdır.

Son söz: Terörsüz Türkiye'nin de enflasyonsuz Türkiye'nin de ön koşulu adil Türkiye'dir diyor; bu vesileyle, infazda eşitlik ve hukukun üstünlüğü ilkelerini bir kez daha hatırlatıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Hakan Şeref Olgun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Değerli milletvekilleri, cezaevlerinde adaletin en çok tartışıldığı ama en az konuşulan konu cezaevi idare ve gözlem kurulları. Kâğıt üstünde amaç güzel, hükümlülerin sadece cezasını çekmesi değil pişman olup topluma yeniden kazandırılması hedefleniyor. Kurul da bunun için kurulmuş; kim iyi hâlli, kim kurallara uymuş, bunlara bakıyor. 7242 sayılı Kanun'la yapılan değişikliklerle eskiden eleştirilen otomatik iyi hâl uygulaması kaldırıldı, yeni sistemde iyi hâl gerçekten gözlenip ölçülsün diye yeni kurallar getirildi. 2021'de yürürlüğe giren yönetmelikle de cezaevi gözlem merkezleri kuruldu ama sorun şu: Her yıl birkaç ayda bir yeni düzenleme geliyor; kimi düzenlemeler gerçekten isabetli. Örneğin, iyi hâlin otomatik değil gözleme dayalı olarak belirlenmesi doğru bir adımdı. Her yeni yönetmelik bir öncekini bozuyor, her gelen genelge ötekini değiştiriyor; ne hükümlü ne idare neye göre hareket edeceğini kestiremiyor, bütünlük yok, kapsamlı bir infaz yasası şart.

Ne zaman "adalet" denilse hemen işi kimliğe, siyasete, aidiyete bağlayanlara da birkaç şey söylemek istiyorum: Sanki bu ülkede haksızlık sadece siyasi hükümlülere yapılıyormuş gibi anlatıyorlar. Yok öyle bir şey. Bu ülkenin her köşesinde, her görüşten insan aynı adaletsizliği yaşıyor. Ve açık söylüyorum: Bu ülkede adalet sistemindeki haksızlıkları, hukuksuzlukları en çok dile getiren biziz; yasaların eksiklerini, keyfî uygulamaları, insan onurunu zedeleyen her kararı cesaretle söylüyoruz ama siz "hukuk" deyince de "adalet" deyince de sadece kendi kimlik siyasetinizin dar çerçevesinden bakıyorsunuz. Mesela, hukuk mesleklerine giriş sınavı bugün on binlerce gencin önünde bir duvar

gibi duruyor. Bu sınav, adil bir ölçme aracı olmaktan çıkmış, geleceği gasbeden bir eleme sistemine dönüşmüştür; sorular ölçmeye değil elemeye dayalıdır; alan bilgisini, hukuk nosyonunu değil, ezberi ölçmektedir. Ben bu konuda somut bir adım attım, Türkiye Büyük Millet Meclisine bir kanun teklifi verdim. Teklifimiz, bu sınavın yeniden düzenlenmesini, barajın düşürülmesini ve her hukuk mezununa staj yapma hakkı verilmesini öngörüyor. Buradan çağrımı yineliyorum: Bu teklif derhâl gündeme alınmalı, komisyonlarda bekletilmeden Genel Kurula getirilmelidir. Adaletin kapısında bekleyen hukuk fakültesi mezunlarının sesini duyalım, o kapıyı onlara kapatmayalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) - Ve gelelim asıl meseleye: Burada, bu Gazi Mecliste "terör" dediğimizde, "bebek katili" dediğimizde yerinde duramayanlar, kusura bakmayın, tahammül edeceksiniz. Bu kürsü, bebek katillerine güzelleme yapılan bir kürsü değildir. Aynı zamanda, hoşunuza gitmeyen sözleri susturmak için parmak sallayacağınız yer de değildir ve hiç kimse, evet, hiç kimse makamını kullanarak bu kürsüden bize had bildiremez diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Turan Taşkın Özer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TURAN TAŞKIN ÖZER (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; "Bugün cezaevlerinde hak ihlalleri yaşanıyor." demek okyanusta bir damlayı tarif etmek gibi çünkü bugün cezaevleri âdeta eziyet evlerine dönmüş durumda. Dışarısı-içerisi ayrımı kalmayan ülkede muhalif olan her kesim her yerde tecrit altında ama bu eziyet evlerinde koşullar çok daha ağır. Bugün hapishanelerin toplam kapasitesi 300 bin, cezaevlerinde tutulanların sayısı 400 bin; tabii, siz bundan bihabersiniz. Yani, kapasitenin çok üzerinde, insanlık dışı koşullarda mahkûmlar âdeta yaşam mücadelesi veriyorlar. Yatak bulamayan geceyi koridorlarda, dolap ve tuvalet önlerinde geçiriyor; sağlık hakkına ulaşamayan ilaçsız hastalıklarını atlatmaya çalışıyor. Haftada bir kapalı görüş hakkını kullanmak isteyenler görüş için verdiği isimlerin onayını aylarca bekliyorlar. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Anayasa devlete bu konuda açık bir sorumluluk yükler, mahpusları insan onuruna yakışır koşullarda tutmak. Anayasa Mahkemesi defalarca hüküm vermiş, "Yer olmaması nedeniyle mahpusların yerde yatması, kişi başına düşen yaşam alanının 3 metrekarenin altına düşmesi insan onurunu zedeleyen işkence ve kötü muamele yasağını ihlal eden ağır bir hak ihlalidir." diye karar vermiş ama gelin görün ki ülkenin eziyet evlerine dönen cezaevlerinde bu hükümlerin esamesi dahi okunmuyor. Bunlar yetmiyormuş gibi iktidar bir de kuyu tipi cezaevleri yaptı; havalandırma alanı yok, pencereler metal levhalarla kaplı, güneş ışığı yok; hücrede bile mahrem yok, kameralarla yirmi dört saat izlenen hücreler var. Kapılar elektronik sistemlerle açılıp kapanıyor, sistem arızalanırsa günde bir saat havalandırma hakkından bile mahrum kalınıyor. Bırakın sohbeti, binlerce insanın kaldığı cezaevlerinde insan dahi görmüyor mahkûmlar. Spor hakkı ayda bir defa, sağlık muayenesi sadece kelepçeli, kelepçe istemezseniz sağlık muayeneniz de yok; bunun adı kötülüktür, bunun adı açıkça işkencedir. (CHP sıralarından alkışlar)

Mesela, Avukat Mehmet Pehlivan, Çorlu kuyu tipi cezaevinde dört aydır tutsak; siz bir avukatı 12 metrekarelik bir alanda bu şekilde tutuyorsunuz.

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Ayıp ya, ayıp! Utanıyorum ya!

TURAN TAŞKIN ÖZER (Devamla) - Peki, suçu ne? Avukatlık yapmak. Bunu ben söylemiyorum, bunu sizin savcılarınız söylüyor, tutuklama istemiyle gönderildiği sulh ceza hâkimliğinin tutanağında bu açıkça yazıyor. Tutuklama gerekçesine "suç" diye yazılan her bir madde avukatlık faaliyeti.

Değerli vekiller, size başka bir ikiyüzlülük örneği vereyim ve konuşmamı bu şekilde bitirmiş olayım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURAN TAŞKIN ÖZER (Devamla) - Başkanım, tamamlıyorum.

Mecliste, biliyorsunuz, Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonumuz var ve biliyorsunuz, ben de bu Komisyonun üyesiyim. Komisyonda birkaç hafta önce "Türkiye uzlaşısı" adıyla sunumlar dinlenirken "kent uzlaşısı" adı altında iki yüzü aşkın gündür bizim cezaevlerinde tutuklu arkadaşlarımız var. Araştırmacı Mehmet Ali Çalışkan bunlardan birisi. Nerede tutuyorlar? İzmir'de kuyu tipi cezaevinde tutsak, 12 metrekare bir hücrede bir damla güneş ışığı dahi görmüyor. Mimari yapıları ve uygulanan rejim nedeniyle mahpusların dış dünyayla bağını neredeyse tamamen koparan, insan onurunu zedeleyen, akıl sağlığını yitirmelerine yol açan, intihar etmelerine neden olan koşullara sahip bu yerlerde yapılmak isteneni biz çok iyi biliyoruz. Bunlar size dert olmaz ama bu eziyet evlerinde yaşanan hak ihlalleri bizim derdimizdir, bu yerleri kapatmak bizim görevimiz olacak.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Harun Mertoğlu.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HARUN MERTOĞLU (Rize) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

DEM PARTİ'si grup önerisi verdi ama...

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - DEM PARTİ, "si" yok, DEM PARTİ!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - ...Ali Bey sağ olsun "AK PARTİ milletvekili de gelecek..." dedi, ne konuşacağımıza da karar vermiş.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Biliyoruz, tecrübeyle sabit.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Biraz dinleseniz AK PARTİ döneminde yapılan, insan haklarında, hukuk devletinde yapılanları anlatmaya çalışacağız, anlamayacaksınız. Ben gündemime geçeyim en iyisi.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Doğru; işkence, kötü muamele, ne desen var!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ'nin vermiş olduğu grup önerisinin üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Dünyadaki tüm infaz sistemleri, özellikle çağdaş infaz sistemleri, tutuklu ve hükümlülerin ceza infaz kurumuna gelmesine neden olan suçtan pişmanlık duymasını ve aynı suçu tekrar işlemeyeceğini esas alarak iyileşme kriterleri çerçevesinde tahliyeyi öne çekme mekanizmaları kurmuştur. Amaç, cezayı sadece yerine getirmek değil, hükümlüyü topluma yeniden kazandırmak ve sosyal hayata hazırlamaktır.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Cezaevine giren, çıkarken suç makinesi olarak çıkıyor sayenizde.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Ancak, burada önemli bir hususu vurgulamak gerekiyor. Şartlı tahliye bir hak değil hak edilmesi gereken bir durumdur.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Haktır.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Hem de mutlak haktır.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Yani şartlı tahliye ceza süresini otomatik olarak kısaltan bir işlem değildir. Hükümlünün ceza infaz kurumunda geçirdiği süre topluma uyum sağlaması, suçtan uzaklaşması ve kendini iyileştirmesi için bir süreçtir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Aleviler imamla görüşmedi diye infazları yakılıyor.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Ceza infaz kurumunda geçirilen süre aynı zamanda sosyal hayata hazırlanma ve iyileşme sürecidir. 7242 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikler tam da bu anlayış doğrultusunda yapılmıştır. Bu düzenlemeyle amaçlanan erken tahliyenin otomatik olmaktan çıkarılması ve objektif koşullara bağlı iyileşme kriterlerinin net olarak ortaya konmasıdır.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - 300 bin kişilik cezaevlerinde 415 bin kişi var, bunu biliyor musunuz?

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Sadece siyasilere uygulanıyor bu, adliler bırakılıyor. Biat etmeyecekler, ne yaparsanız yapın.

BAŞKAN - Lütfen dinleyelim.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Hükümlünün cezaevi kurallarına uyumu, disiplin durumu, eğitimi ve rehabilitasyon programlarına katılımı, sosyal ve kültürel faaliyetlerdeki performansı gibi unsurlar sistemli bir biçimde değerlendirilmekte ve takip edilmektedir. Bu kriterleri taşımayan bir hükümlünün hak ettiğinden daha önce tahliye edilmemesi infazın uzatılması anlamına da gelmez, sadece erken tahliye edilmemesi anlamına gelir. Dolayısıyla araştırma önergesinde dile getirilen "infazların uzatıldığı" ifadesi teknik olarak doğru ifade değildir.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Otuz yılın üzerine koyduğunuz her gün infaz uzatmadır. Hiç bir hukuk literatüründe, uluslararası hukukta otuz yıldan fazla hiçbir hükümlü cezaevinde tutulamaz; tutulursa bu infaz uzatmadır, bunun adı infaz uzatmadır.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Buna ek olarak 7242 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikler gereği yapılan tüm değerlendirme ve uygulamalar yargı denetimine tabidir. İnfaz hâkimliği ve ilgili mahkemeler, ulusal önleme mekanizması görevi gören TİHEK...

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - TİHEK kaç karar almış acaba 2025 yılına kadar?

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Nereyi denetliyorsunuz ya Allah aşkına? Millet yatak bulamıyor yatacak, yerde yatıyorlar açıkta.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Şaka gibi ya!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - ...Kamu Denetçiliği gibi kurumlar cezaevlerini sürekli denetlemekte, hukuka aykırı bir durumun önüne geçmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

Arkadaşlar, dinleyin lütfen.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Yargı denetimine tabi bir konuda keyfîlikten söz etmek hukuki olarak bir karşılığı olmayan bir iddiadan ötesini ifade etmemektedir.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Vallahi gülüyoruz artık ya, yemin ederim yazık günah ya!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; infaz sistemimizin hukuk devletinin tüm kuralları çerçevesinde işletildiğini ve erken tahliye süreçlerinin objektif kriterlere dayandırıldığını bir kez daha vurgulamak isteriz.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Aklımızla dalga geçiyor. Vallahi aklımızla dalga geçiyorsunuz ya! Yazıktır, günahtır ya! Bu kadar toplumdan, olan bitenden uzaksınız ya!

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - İdare ve gözlem kurullarını paralel mahkeme gibi davranmakla veya ideolojik kararlar almakla suçlamak kurul üyelerine ve onların sorumluluk bilinciyle yürüttükleri görevlere haksızlıktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Vallahi sizin yaptığınız haksızlıktır.

ALİ BOZAN (Mersin) - Harun Bey, sizi alkışlıyorum, beni yanıltmadınız(!) Beni yanıltmadınız, alkışlıyorum sizi, zerre yanılmadım(!)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Temelli söz istiyor.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

69.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Şimdi, sayın hatip konuşmasına başlarken hakaretamiz bir dille "Anlamıyorsunuz." dedi. Neyi anlamayacağız? Cezaevlerinde yaşanan bu vahim durumu siz hiç görmüyor musunuz, gözlemiyor musunuz? Çıkıp bize cezaevi el kitabı okur gibi metin okuyacağınıza birkaç tane cezaevi dolaşın, biraz da hukukçuluğunuzdan utanın da orada nasıl hukuk ihlalleri olduğunu gözlemleyin.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

HARUN MERTOĞLU (Rize) - Ben çok cezaevi dolaştım, çok dolaştım.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın milletvekilleri...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yoklama istiyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Yoklama talebi var.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım, bir söz talebim var ama... Sayın Başkanım...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Söz talebi var, söz!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Önce yoklama talebi için el kaldırıldı.

BAŞKAN - Sayın Günaydın, Sayın Kış, Sayın Ersever, Sayın Akbulut, Sayın Güneşhan, Sayın Akay, Sayın Özer, Sayın Dinçer, Sayın Güzelmansur, Sayın Genç, Sayın Işık Gezmiş, Sayın Tahtasız, Sayın Taşkent, Sayın Süllü, Sayın Çakırözer, Sayın Coşar, Sayın Kayışoğlu, Sayın Kavaf, Sayın Yanıkömeroğlu, Sayın Ertuğrul.

Şimdi yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.41

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.48

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6’ncı Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı yoktur.

Yapılan ikinci yoklamada da toplantı yeter sayısı bulunamadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 15 Ekim 2025 Çarşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.51

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Cumhurbaşkanına hakaret suçundan başlatılan soruşturma sayısına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30197)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu; Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 24.06.2025

Av. Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili

Ülkemizde; 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 299'uncu maddesi gereğince kovuşturma yapılması Adalet Bakanının iznine bağlı olan "Cumhurbaşkanına hakaret" suçu nedeniyle yapılan soruşturma işlemleri ile anılan Kanun'un "Türklüğü, Cumhuriyeti, Devletin kurum ve organlarını aşağılama" kenar başlıklı 301'inci maddesinde yer alan suçlardan dolayı Cumhuriyet başsavcılıklarındaki toplam dosya sayısı 55 bini aşmış durumdadır.

TCK 299 ve 301'inci maddeleri kapsamında 2017'de 27 bin soruşturma dosyası açılırken; Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçilmesinin ardından katlanarak artan dosya sayısı 2024 yılının sonunda yaklaşık 56 bin olmuştur. Yalnızca 2024 yılında açılan 25 bin 33 dosya ile birlikte toplam dosya sayısı, 55 bin 459'a ulaşmıştır.

Cumhuriyet başsavcılıklarındaki TCK 299 ve 301 kapsamındaki dosya sayısının, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçişin bir yıl öncesinde, 2017 yılında 27 bin 396 olduğu, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile geçilen 2018'in sonunda ise 36 bin 664'e çıktığı belirtilmektedir.

Cumhurbaşkanına hakaret iddiasını içeren TCK 299 ve 301 dosyaları, 2019 yılında 50 bin 503'e yükselmiştir. 2020 yılında 44 bin 71 olan dosya sayısı; 2021 yılında 48 bin 69, 2022 yılında 51 bin 77, 2023 yılında 53 bin 583, 2024 yılında ise 56 bin 459 olmuştur.

Bu Bağlamda;

1- Günümüz itibarıyla TCK 299 ve 301'inci maddeleri kapsamında açık olan kaç adet soruşturma dosyası bulunmaktadır?

2- Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçişle birlikte; Cumhurbaşkanına hakaret iddiasını da içeren TCK 299 ve 301 dosyalarındaki azami artışların gerekçeleri nelerdir?

3- Kamuoyunda ifade özgürlüğünün önündeki en büyük engellerden biri olarak gösterilen, halkımızda infial yaratan ilgili maddelere ilişkin açılan soruşturmalar nedeniyle son 5 yılda kaç kişi ceza almış, kaç dosya kapanmış, kaç dosyanın soruşturmasına devam edilmektedir?

4- Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçişin bir yıl öncesinde 2017 yılında 27 bin 396 olan dosya sayısının iki katından fazla artış göstermesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1194-3825/5338
Konu : Yazılı soru önergesi 13. / 10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 15/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1664867 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30197 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1194-3823/5336
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

Sayın Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30197 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, Dördüncü Kısım, Üçüncü Bölümünde düzenlenen "Devletin Egemenlik Alametlerine ve Organlarının Saygınlığına Karşı Suçlar"a ilişkin Cumhuriyet başsavcılıklarında soruşturma evresinde açılan ve karara bağlanan dosya, şüpheli ve suç sayıları ile ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan dosya, sanık ve suç sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "https://www.adlisicil.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

2.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Van T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30200)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü 'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca ***Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ*** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **30.06.2025.**

Nevroz Uysal Aslan
Şırnak Milletvekili

Cezaevleri, yalnızca bireyin fiziki özgürlüğünün sınırlandığı yerler değil; aynı zamanda ifade, kimlik ve kültürel haklarının da kısıtlandığı kapalı sistemlerdir. Bu sistemler, erkek mahpus varsayımıyla şekillendiği için kadın mahpuslar açısından ek hak kayıplarına ve görünmeyen mağduriyetlere yol açmaktadır. Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde yaşanan son uygulamalar, bu durumun çarpıcı bir örneğini sunmaktadır.

8 Mart 2025 tarihinde, Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle yüksek sesle şarkı söyledikleri gerekçesiyle altı kadın mahpusa — Hividar Aydın, Reyhan Hacıoğlu, Ayşe Düzen, Belma Nergiz, Felem Aker ve Jiyan Alpsar'a — disiplin soruşturması açılmış, sonrasında bu kadınlara disiplin cezaları verilmiştir. Oysa aynı gün cezaevindeki başka koğuşlarda etkinliklerin gece 02:00'ye kadar devam ettiği bilinmektedir. Mahpuslar yalnızca barışçıl kutlama yaptıklarını ifade etmiş, nitekim Van İnfaz Hakimliği de bu cezaları 07 Mayıs 2025 tarihinde iptal etmiştir.

Mahpusların itiraz sürecinde dile getirdiği ifadeler, cezaevi idaresinin uygulamalarının yalnızca keyfi değil, aynı zamanda sistematik ayrımcılık içerdiğini göstermektedir. Nitekim mahpuslardan Jiyan Alpsar, SEGBİS yoluyla yaptığı savunmasında şu ifadeleri kullanmıştır: *"Cezaevi idaresi tarafından Kürt siyasi kadın tutsaklar olarak ceza üstüne ceza ile karşı karşıya bırakılmaktayız."*

Bu açıklama, Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde uygulanan disiplin yaptırımlarının, siyasi kimlik ve toplumsal cinsiyet temelli ayrımcılık içerdiği yönünde ciddi bir beyan niteliği taşımaktadır. Alpsar'ın ifadesi yalnızca bireysel bir yakınma değil; Kürt kadın mahpuslara yönelik cezaevi politikasının ayrımcı niteliğine dikkat çeken yapısal bir eleştiridir. Bu yönüyle, cezaevi

idaresinin belirli kimlik gruplarına yönelik farklı ve daha ağır muamelede bulunup bulunmadığının kapsamlı şekilde incelenmesi bir zorunluluk hâline gelmiştir.

Benzer bir keyfi müdahale 21 Mart 2025 günü Newroz Bayramı'nda tekrarlanmıştır. Kadın mahpuslar bu bayramı sembolik biçimde kutlamak üzere cezaevi yönetiminden izin istemiş; kendilerine olumlu ya da olumsuz hiçbir yanıt verilmemiştir. Bu nedenle mahpuslar gazete parçalarıyla küçük çaplı bir ateş yakarak kutlama gerçekleştirmiştir. Bu eylem infaz koruma memurlarının gözetiminde gerçekleşmiş olmasına rağmen, kadınlara bu kez de "kurumda panik ve korku yaratmak" iddiasıyla disiplin cezası verilmiştir. Bu cezaya yapılan itiraz ise bu kez reddedilmiştir.

Tüm bunlara ek olarak, kadın mahpuslar, yaz mevsiminde günlerin geç kararmasına rağmen havalandırma kapılarının erken kapatıldığını, cezaevi kantinlerinde ped, saç kremi, kaliteli şampuan, bitki çayı ve cımbız gibi temel ürünlerin bulunmadığını belirtmektedir. Bu taleplerinin kurum tarafından bilinçli şekilde karşılanmadığı da yine dile getirilen şikâyetler arasındadır. Bu uygulamalar, cezaevlerinde kadınların temel ihtiyaçlarının yok sayıldığını ve ceza infazının insan onuruyla bağdaşmayan bir yapıya büründüğünü göstermektedir.

Bu bağlamda;

1- Ceza infaz kurumlarında kültürel kimlik ve inanca dayalı sembolik kutlamaların (örneğin Newroz, 8 Mart) yasaklanmasına ilişkin genel bir iç düzenleme mevcut mudur?

2- Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde 8 Mart 2025 tarihinde yüksek sesle şarkı söyledikleri gerekçesiyle disiplin cezası verilen kadın mahpus sayısı kaçtır? Bu cezaların gerekçeleri ve türleri nelerdir?

3- 21 Mart 2025 tarihinde Newroz Bayramı vesilesiyle kadın mahpuslarca kurum idaresine yazılı dilekçelerle kutlama talebinde bulunulmasına rağmen, bu dilekçelere olumlu ya da olumsuz hiçbir şekilde yanıt verilmemesinin gerekçesi nedir? Cezaevi yönetiminin mahpuslardan gelen yazılı başvuruları yanıtsız bırakması, Ceza İnfaz Kurumları İdaresi ile mahpuslar arasındaki resmi iletişim usul ve esaslarına uygun mudur? Bu durumun keyfi bir uygulama olup olmadığı Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir?

4- 21 Mart 2025 tarihinde Newroz Bayramı kapsamında yapılan sembolik kutlama için "korku ve panik yaratmak" gerekçesiyle kadın mahpuslara disiplin cezası verilmiştir. Oysaki koğuş önünde bulunan infaz koruma memurlarınca söz konusu kutlamanın

izlendiği, yan koğuşların gazete parçacıklarının yakıldığından dahi haberleri olmadığı iddia edilmiştir. Bu çerçevede kutlamanın gerçekleştiği sırada herhangi bir güvenlik riski ya da kurum düzenini bozucu durum tespit edilmiş midir?

5- Mahpuslardan Jiyan Alpsar'ın SEGBİS yoluyla yaptığı savunmada yer alan "Kürt siyasi kadın tutsaklar olarak ceza üstüne ceza ile karşı karşıya bırakılmaktayız." ifadesi, cezaevi idaresinin uygulamalarında siyasi kimlik ve toplumsal cinsiyet temelli ayrımcılık yapıldığına dair ciddi bir iddiayı gündeme getirmektedir. Bakanlığınız, bu yöndeki ayrımcılık iddialarını araştırmak üzere Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde herhangi bir idari inceleme veya denetim çalışması yürütmüş müdür?

6- Cezaevi disiplin kurulları tarafından verilen kararların, ölçülülük, ifade özgürlüğü ve barışçıl gösteri hakkı gibi anayasal haklarla çelişip çelişmediği bakanlığınızca değerlendirilmekte midir?

7- Kadın mahpusların taleplerine rağmen cezaevi kantinlerinde ped, kaliteli şampuan, saç kremi, cımbız ve bitki çayı gibi hijyen ve bakım ürünlerinin sağlanmadığı iddiası doğru mudur? Bu ürünlerin teminiyle ilgili standartlar nelerdir?

8- Yaz mevsiminde günlerin geç kararmasına rağmen havalandırma alanlarının erken kapatıldığı iddiası doğru mudur? Cezaevi havalandırma saatlerinin belirlenmesinde mevsimsel farklılıklar dikkate alınmakta mıdır?

9- Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü bünyesinde kadın mahpusların ihtiyaçlarına özel olarak tasarlanmış bir izleme ve denetim birimi mevcut mudur? Mevcut değilse bu yönde bir çalışmanız var mıdır?

10- Cezaevlerinde kadın mahpuslara yönelik toplumsal cinsiyet eşitliğini önceleyen yapısal reformlara ilişkin bakanlığınızın 2025 yılı ve sonrası için planladığı düzenlemeler nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1197-4476/6213
Konu : Yazılı soru önergesi

17 / 10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 15/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1664867 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30200 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1197-5344/7357
Konu : Yazılı soru önergesi

13.10./2025

Sayın Nevroz UYSAL ASLAN
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30200 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türk ceza mevzuatında "tutsak" kavramı yoktur. Ceza infaz kurumlarında, haklarında verilen mahkûmiyet kararı kesinleşen "hükümlü"ler ve mahkûmiyet kararı verilen ancak hükmü kesinleşmemiş "hükümözlü"ler ile mahkemeler ve sulh ceza hâkimliklerince tutuklama kararı verilen "tutuklu"lar barındırılmaktadır.

II- Ceza ve infaz mevzuatımızda "siyasi suçlu" veya "siyasi mahpus" kavramları bulunmamaktadır. 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 2. maddesinde terör suçlusu, 3. maddesinde ise terör suçları tanımlanmıştır. Ayrıca 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun, hükümlülerin gruplandırılmasını düzenleyen 24. maddesi ile hükümlünün barındırılması ve yatırılmasını düzenleyen 63. maddesinde "terör suçluları"ndan söz edilmektedir. Buna göre ceza infaz kurumlarında, terör suçlarından hükümlü terör suçluları ile terör suçlarından tutuklu veya hükümözlü kişiler barındırılmaktadır.

III- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler

düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

IV- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 37. maddesinin birinci fıkrasında, kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumlar, kusurlu olarak ihlâl edildiğinde, hükümlüler hakkında eylemlerinin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezalarının uygulanacağı hükmü yer almaktadır.

Kanunun 38. maddesinde hükümlü ve tutukluların belirtilen kurallara uymamaları hâlinde uygulanabilecek disiplin cezalarına yer verilmiş olup, 39 ilâ 44. maddelerinde disiplin cezalarının niteliği, uygulanma usulleri ile bu cezaları gerektiren eylemler, 47 ve 48. maddelerinde ise disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı halinde belirlenecek disiplin cezaları ile disiplin cezalarının soruşturulması, infaz edilmesi ve kaldırılması usulleri düzenlenmiştir.

Ayrıca hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin kendileriyle ilgili her türlü disiplin işlemine karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı ise ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunduğu malûmlarıdır. Bu şekilde bağımsız yargı denetiminden geçerek kesinleşen disiplin cezası kararları infaz edilmekte olup bu kararların uygulanmasında herhangi bir keyfilik söz konusu değildir.

V- 28/03/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin "Psiko-sosyal yardım servisi" kenar başlıklı 12. maddesinin birinci fıkrasında; psiko-sosyal yardım servisinin, personel ve hükümlülerin ruh ve beden sağlığı ve bütünlüğüne ilişkin koruyucu, geliştirici programları araştıran, uygulayan ve gerektiğinde tedavi sürecine katılarak psikolojik destek ve müdahalede bulunan, ayrıca hükümlülerin bireysel özelliklerini, yaşam koşullarını ve suç işleme nedenlerini belirleyerek bireysel gelişmelerine yardımcı olan, kurum yaşamına uyumlarını ve toplumsal yaşamla uyumlaşmalarını sağlayan ve bireyin yeniden suç işlemesini engelleyecek önlemleri alan ve bu amaçla gerektiğinde kurum en üst amirinin bilgisi dahilinde, aileler ve sosyal çevreyle görüşme yapan servis olduğu, psiko-sosyal yardım servisinde, psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog ve çocuk gelişimi uzmanının görev yapacağı; ikinci fıkrasında, bu servisin, iyileştirme programları kapsamında spor alanları, çok amaçlı salon, kütüphane ve iş atölyelerinden yararlanma, meslek edinme kursları gibi faaliyetlere katılabilecek durumdaki hükümlüler ile kurumun iç hizmetlerinde çalıştırılacak hükümlüleri belirleyerek idare ve gözlem kuruluna sunma görevi bulunduğu hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

VI- A) Ceza İnfaz Kurumlarına giren her hükümlü ve tutukluya, psikolog ve sosyal çalışmacılar tarafından Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi (BİSİS) kapsamında Araştırma

Değerlendirme Formu (ARDEF) doldurulmaktadır. ARDEF'ten çıkan sonuçlar doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ihtiyaçlarına uygun bireysel müdahale ya da grup çalışmalarına yönlendirilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların kuruma kabul edildiği andan salıverilme sürecine kadar risk-ihtiyaç-uygunluk modeli doğrultusunda değerlendirilmesi ve ruh sağlığı hizmetlerinin etkin kanıta dayalı standart uygulamaları içermesine ilişkin olarak Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından, Yapılandırılmış Ruhsal Değerlendirme ve Müdahale Programı (YARDM) geliştirilmiştir. YARDM programı kapsamında geliştirilen Ruhsal Sorunlara Bireysel Müdahale Uygulama Rehberi ile ilgili ceza infaz kurumlarında görevli uzmanlara yönelik eğitimler düzenlenmiş ve ceza infaz kurumlarında en sık karşılaşılan ruhsal ve davranışsal sorunlara yönelik bireysel müdahale programı ile ilgili bilgiler aktarılmıştır.

C) Hükümlü ve tutukluların iyileştirilmesine yönelik kurumlarda psiko-sosyal yardım servisi tarafından; Öfke Kontrolü Programı, Sigara Alkol ve Madde Bağımlılığı Programı (SAMBA), Salıverilme Öncesi Mahkûm Gelişimi Programı, Önce Düşün Programı, Özel Gözetim ve Denetim Programı, İntihar ve Kendine Zarar Verme Davranışı Risk Yönetimine Yönelik Personelde Farkındalık Programı yürütülmektedir.

Ayrıca, Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün lehtarı olduğu Değerlendirme, Profil Araçları ve Rehabilitasyon Programlarının Geliştirilmesi Projesi (DEPAR) kapsamında 11 grup müdahale programı, Bağımlılıkla Mücadelede Yargının ve İnfaz Sisteminin Kurumsal Kapasitesinin Artırılması Teknik Destek Projesi (BAŞARI) ve Araştırma Değerlendirme Formu (ARDEF) ile bireysel ve grup müdahale programlarının (SAMBA) güncellenme çalışmaları tamamlanarak, bağımlılık bireysel görüşme modülü, aile seminerleri ve hükümlü ile tutuklu seminerleri geliştirilmiştir.

Ç) Ceza infaz kurumlarımızda psiko-sosyal yardım servisi tarafından tutuklu ve hükümlüler ile bireysel görüşmeler yapılmakta, tutuklu ve hükümlülerin bireysel ve grup müdahale programlarına katılımları sağlanmakta, aileye yönelik yapılan çalışmalar kapsamında tutuklu ve hükümlülerin aileleri ile görüşmeler gerçekleştirilmektedir. Ayrıca tutuklu ve hükümlülerin ihtiyaçlarına göre kurum dışı veya kurum içi ilgili birimlere veya kurumlara yönlendirme konusunda çalışmalar da yürütülmekte, psiko-sosyal içerikli seminer, konferans ve sportif faaliyetler uygulanmaktadır.

Ceza infaz kurumlarında bulunan ve tahliyesi yaklaşan hükümlülere yönelik olarak "Salıverilme Öncesi Mahkum Gelişimi Programı" uygulanmaktadır. Programın amacı; başarılı bir salıverilme süreci için hükümlülerin hangi becerilere ihtiyacı olduğunu tespit etmek ve bu yönlerini geliştirmektir.

Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi (ACEP) kapsamında, ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların, kurum içerisindeki kantin alışverişi, mektup gönderme, aileleriyle görüntülü konuşma gibi ihtiyaçlarını KİOSK cihazları ile karşılamaları planlanmıştır. Bu kapsamda KİOSK cihazları, çocuk hükümlü ve tutuklular, kadın hükümlü ve tutuklular ile yanlarında 0-6 yaş grubu çocuk kalan hükümlü ve tutukluların psiko-sosyal gelişimlerinin tamamlanabilmesi ve topluma uyum süreçlerinde aile ilişkilerinin güçlendirilebilmesine yönelik olarak öncelikle kadın, çocuk ve gençlik ile çocuk eğitimevlerine kurularak görüntülü görüşmeler gerçekleştirilmeye başlanmıştır.

VII- Van Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 24/07/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen üç hükümlü, iki hükümözlü ve bir tutuklunun Van T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, adı geçen tutuklunun 13/06/2025 tarihinde tahliye edildiği, diğerlerinin hâlen bu Kurumda barındırıldığı,

B) Adı geçenlerin odada yüksek sesle slogan atarak şarkı söylemeleri nedeniyle Kurum Disiplin Kurulu tarafından eylemlerine uyan disiplin cezaları ile cezalandırıldıkları, adı geçenlerin haklarında verilen disiplin cezalarına yönelik şikâyet kanun yoluna başvurmaları neticesinde infaz hâkimliği kararı doğrultusunda disiplin cezalarının kaldırıldığı,

C) Kurumda barındırılan hükümlü ve tutukluların odalarında ateş yakmaları nedeniyle Kurum İdaresi tarafından eylemlerine uyan disiplin cezası ile cezalandırıldıkları, adı geçenlerin haklarında verilen disiplin cezalarına yönelik şikâyet ve itiraz kanun yolu başvurularının infaz hâkimliği ve ağır ceza mahkemesinin denetiminden geçmek suretiyle kesinleştiği,

Ç) Kurumda odaların havalandırma bahçesine açılan kapılarının açılış ve kapanış saatlerinin Ceza İnfaz Kurumları Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin 33. maddesi gereğince belirlendiği,

D) Kurumda kantin için satın alınan ürün ve malzemelerin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre şeffaf ve rekabetçi koşullarda temin edilerek Muayene Kabul Komisyonu tarafından tek tek incelendiği, hükümlü ve tutukluların belirlenen kantin günlerinde alışverişlerini yapabildikleri,

Ülkemizdeki tüm ceza infaz kurumlarında olduğu gibi anılan Kurumda da konsinye satış sisteminin uygulandığı, aynı ürün ya da ürün grubunda birden çok markanın satışa sunulabildiği, ürün fiyatlarının tüm kantinlerde aynı olduğu, kantinde bulunmayan ürünlerin talep edilmesi halinde ve uygun görüldüğü takdirde dış kantin aracılığıyla temin edilerek tutuklu veya hükümlüye teslim edildiği,

E) Kurumda barındırılan kadın ve çocuk hükümlü ve tutukluların kişisel hijyen malzemelerinin Kurum tarafından ücretsiz karşılandığı,

F) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

G) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

3.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, çalışmaya devam eden emeklilere ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30215)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

TBMM İçtüzüğünün 96. ve 99. maddeleri ile Anayasa'nın 98. maddesi gereğince aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 30.06.2025

Bekir BAŞEVİRGEN
Manisa Milletvekili

1- Türkiye'de 2025 yılı haziran ayı itibari ile kaç emekli vardır?
2- Emekli maaşı almaya devam ederken aynı zamanda çalışmayı da sürdüren emekli sayısı kaçtır?
3- 2025 yılı haziran ayı itibari ile İŞKUR'a iş başvurusunda bulunan 60 yaş üstü vatandaşlarımızın sayısı kaçtır?
4- En çok çalışan emeklinin bulunduğu iller hangileridir? Bu illerin sıralaması nasıl ve kaç kişidir?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-275
Konu : Soru Önergesi (7/30215)

10.10.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1664867 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Manisa Milletvekili Sayın Bekir BAŞEVİRGEN tarafından yöneltilen 7/30215 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"Ülkemiz işgücü piyasasına ilişkin veriler Türkiye İstatistik Kurumunun web sayfasında yer almakla birlikte İŞKUR'a kayıtlı işsizlere ilişkin veriler İŞKUR web sayfasında (www.iskur.gov.tr) yayınlanmakta olan aylık istatistik bültenleri ve istatistik yıllıklarında yayınlanmaktadır.

Bununla birlikte, önergede yer alan konulara ilişkin veriler Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) resmi web sitesinde (www.sgk.gov.tr) yayımlanmaktadır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

4.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, iş yerlerinde mobbingin önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30216)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat IŞIKHAN** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **25/06/2025**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve Özyeğin Üniversitesi iş birliğiyle yürütülen ve 3.007 kişiyle yüz yüze görüşmeler temelinde hazırlanan "İş Yerinde Şiddet ve Taciz Algıları ve Deneyimleri" başlıklı araştırmanın bulguları, Türkiye'de çalışma hayatında şiddetin yalnızca bireysel değil, yaygın ve yapısal bir sorun olduğunu açık biçimde ortaya koymaktadır.

Araştırmaya göre Türkiye'deki çalışanların %75'inden fazlası, kariyerleri boyunca en az bir kez iş yerinde şiddete maruz kalmıştır. Şiddetin biçimleri psikolojik, cinsel, ekonomik ve fiziksel şiddeti kapsamakta; bu şiddet türlerinin birçoğu bir arada yaşanmakta, özellikle kadınlar, düşük eğitim seviyesine sahip olanlar ve özel sektör çalışanları daha yüksek risk altında bulunmaktadır.

Her dört kadın çalışandan biri iş hayatı boyunca en az bir kez cinsel şiddete uğradığını belirtmiş, bu oranın erkeklere göre iki kat daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Yönetici pozisyonundaki kadınlar psikolojik şiddete en çok maruz kalan gruplardan biri olurken, ayrımcılık vakaları kıyafet ve görünüş temelinde özellikle kadın çalışanlar tarafından bildirilmiştir.

Öte yandan katılımcıların yaklaşık %60'ı ekonomik şiddete maruz kaldığını belirtmiş; bu oran özel sektörde çalışanlar arasında kamu sektörüne göre neredeyse iki kat daha yüksektir. Fiziksel şiddete maruz kalma oranı da %30'un üzerindedir. Katılımcıların %90'a yakını ise çalıştıkları kurumların iş yerinde şiddet ve tacizle ilgili hiçbir bilgilendirme yapmadığını ifade etmiştir. Araştırma, iş yerlerinde şiddete maruz kalındığında başvuru yollarına erişimin sınırlı, destek mekanizmalarının ise nadir ve güvensiz olduğunu ortaya koymaktadır. Tanık olanların çoğunluğu ise sessiz kalmayı tercih etmektedir.

Bu bulgular, Türkiye'de çalışanların fiziksel ve ruhsal bütünlüklerinin korunmasında ciddi boşluklar bulunduğuna, iş yerinde güvenli çalışma ortamının sağlanması konusunda kamu denetiminin yetersiz kaldığına ve özellikle kadın çalışanların haklarının sistematik biçimde ihlal edildiğine işaret etmektedir. Şiddet vakalarının bu denli yaygın ve çoklu biçimlerde yaşanması, mevcut iş sağlığı ve güvenliği sisteminin işlevsiz kaldığını, caydırıcılık ve hesap verebilirlikten uzak olduğunu göstermektedir.

Bu bağlamda:

1. Türkiye'de çalışma yaşamında şiddet ve tacizin farklı türlerde ve sektörlerde yaygın biçimde yaşandığına dair ulusal ve uluslararası çok sayıda araştırma, saha gözlemi ve rapor kamuoyuyla paylaşılmıştır. Bu yapısal sorunun önlenmesi amacıyla Bakanlığınız bünyesinde hangi kurumsal birimler görev yapmaktadır? Bu birimlerin 2020 sonrası yürüttüğü denetim, önleme, bilgilendirme ve izleme faaliyetlerinin kapsamı nedir?

2. Kadın çalışanların işyerinde cinsel ve psikolojik şiddete orantısız düzeyde maruz kaldığına işaret eden çok sayıda veri bulunmaktadır. Bu doğrultuda, Bakanlığınız kadınların işyerlerinde maruz kaldığı şiddet, taciz ve ayrımcılık biçimlerine karşı hangi sektörel önlemleri almıştır? 2022-2025 yılları arasında bu kapsamda geliştirilen özel politika, denetim stratejisi ya da kamu kampanyası bulunmakta mıdır?

3. Özellikle özel sektör çalışanlarının ekonomik şiddete ve hak gaspına daha yoğun biçimde maruz kaldığı verilerle sabittir. 2022–2025 yılları arasında özel sektörde ücret gaspı, mobbing, fazla mesaiye zorlama, işten çıkarmada keyfilik gibi uygulamalara ilişkin Bakanlığınıza ulaşan başvuru sayısı nedir? Bu başvuruların illere, sektörlere ve cinsiyete göre dağılımı nasıldır? Kaçı hakkında işlem yapılmış ve sonuçlandırılmıştır?

4. "İş Yerinde Şiddet ve Taciz Algıları ve Deneyimleri" başlıklı araştırma kapsamında işverenlerin işyerinde şiddet ve tacizi önleme, bilgilendirme yapma ve güvenli çalışma ortamı sağlama yükümlülükleri bulunmasına rağmen, bu yükümlülüklerin büyük oranda yerine getirilmediği görülmektedir. Bakanlığınız bu yükümlülüklerin uygulanmasını izlemek için hangi yöntemleri kullanmaktadır? 2022–2025 arasında hangi sayıda işyerinde bu başlıkta denetim yapılmış ve kaçında ihlal tespit edilmiştir? Uygulanan yaptırımlar nelerdir?

5. İş yerinde şiddete tanık olanların çoğunun sessiz kaldığı, mağdurların ise kurumsal destek mekanizmalarına erişemediği bilinen bir gerçekliktir. Bu bağlamda, Bakanlığınızın son üç yıl içinde yürüttüğü kamu bilgilendirme kampanyaları, danışma hatları, çevrim içi başvuru sistemleri ve psikososyal destek hizmetleri nelerdir? Bu araçlar kaç kişi tarafından kullanılmış, ne ölçüde sonuç üretmiştir?

6. Çalışanların büyük kısmının birden fazla şiddet türüne aynı anda maruz kaldığı çoklu mağduriyet örüntüsü, işyerlerinde şiddetle mücadelede bütüncül politikalar geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bakanlığınız, psikolojik, ekonomik ve cinsel şiddetin birlikte yaşandığı vakaları dikkate alan çok disiplinli bir önleme ve müdahale modeli geliştirmekte midir? Böyle bir model mevcut değilse, neden bugüne dek hayata geçirilmemiştir?

7. Sendika üyeliğinin, özellikle kadın çalışanlar açısından cinsel şiddet ve ayrımcılığa karşı koruyucu bir rol oynadığı çeşitli araştırmalarda açıkça vurgulanmaktadır. Gençlerin ve kadınların sendikalara erişiminin düşüklüğü göz önüne alındığında, Bakanlığınız bu grupların örgütlenme hakkına erişimini kolaylaştırmak üzere hangi stratejik adımları atmaktadır? Sendikal baskıya karşı işletilen idari süreçlerin sonuçlarına dair kamuya açık bir veri seti paylaşılmakta mıdır?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-276
Konu : Soru Önergesi (7/30216)

10. .10. 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1664867 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Uşak Milletvekili Sayın Op. Dr. Ali KARAOBA tarafından yöneltilen 7/30216 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"Bakanlığımız, çalışma hayatında insana yakışır iş anlayışının yaygınlaştırılması ve işyerlerinde şiddete sıfır tolerans gösterilmesi hususlarına önem vermekte ve bu konuda politikalar üretmektedir. Bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör işyerlerinde gerçekleşen psikolojik taciz (mobbing) olaylarının önlenmesi amacıyla hazırlanan 'İşyerlerinde Psikolojik Tacizin Önlenmesi' konulu 2011/2 sayılı Genelgenin 5 inci maddesi uyarınca Bakanlığımız bünyesinde 'Psikolojik Tacizle Mücadele Kurulu' oluşturulmuştur. 2025/3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile Kurul yeniden teşekkül ettirilmiştir.

Söz konusu Kurul psikolojik tacizin önlenmesine yönelik olarak ülke çapında politikaların belirlenmesine katkı sağlama, eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerini koordine etme, rapor, rehber ve bilgilendirme dokümanları hazırlama çalışmalarını yürütmekte ve Bakanlığımız koordinasyonunda toplanmaktadır.

Bununla birlikte, Bakanlığımız tarafından ALO 170 hattının yanı sıra Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) ve çalışanlar tarafından bireysel dilekçeler yoluyla yapılan mobbing şikayet süreçleri takip edilmektedir. Bu kapsamda başvurular, başvuruyu yapan kişinin kamu veya özel sektörde çalışmasına bağlı olarak farklı şekilde değerlendirilmektedir. Özel sektör çalışanlarınca yapılan başvurular, başvuruyu yapan kişinin çalıştığı ildeki Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından incelenmekte; kamu sektöründe çalışanlar tarafından yapılan başvurular ise tacizin gerçekleştiği kurum tarafından incelenmekte ve Bakanlığımıza bilgilendirme yapılmaktadır.

Öte yandan, sendikal örgütlenme hakkı, işçilere, işverenlere ve kamu görevlilerine tanınan Anayasal bir haktır. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda sendikaya üye olmanın serbest olduğu ve hiç kimsenin sendikaya üye olmaya veya olmamaya zorlanamayacağı, işçi veya işverenin sendikalaşma hakkı ve sendika özgürlüğü ile ilgili hükümleri belirtilmiştir.

Ayrıca hükümlere uyulmaması durumunda, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda, 4857 sayılı İş Kanununda ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda çeşitli yaptırımlar öngörülmüştür.

Diğer taraftan; Bakanlığımız koordinasyonunda ve çalışma hayatının tüm paydaşlarının işbirliği ile hazırlanan Ulusal İstihdam Stratejisinin (2025-2028); 'Kapsayıcı İstihdamın Geliştirilmesi' temel politika ekseni çerçevesinde gerçekleştirilen faaliyetleri dönemsel olarak takip edilmektedir."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

5.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, TÜBİTAK tarafından desteklenen AR-GE projelerinin sektörel dağılımlarına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30290)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih KACIR tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 03.07.2025

Ali YÜKSEL
Konya Milletvekili

TÜBİTAK, bilimsel araştırmaları teşvik etme, Ar-Ge projelerini destekleme bilim insanlarının yetiştirme ve ulusal inovasyon ekosistemine katkı sağlamak amacıyla kurulmuş önemli bir kamu kurumudur. Ancak son yıllarda kamuoyuna yansıyan çeşitli eleştiriler; destek programlarında liyakat ilkesinin zayıfladığı değerlendirme süreçlerinde şeffaflık eksikliği yaşandığı ve bilim insanlarının kuruma olan güveninin azaldığı yönündedir. Ayrıca genç araştırmacılar bursiyerler ve üniversite tabanlı projelerde ciddi bürokratik engellerle karşılaşıldığı da ifade edilmektedir. Bu çerçevede aşağıdaki soruların yanıtlanması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1- 2020 -2024 yılları arasında TÜBİTAK tarafından desteklenen akademik ve endüstriyel ar-ge projelerinin yıllara, üniversitelere ve sektörlere göre dağılımı nasıldır?

2- TÜBİTAK destek programlarında proje değerlendirme süreçlerinin ortalama süresi kaç gündür? Bu süreçte yaşanan gecikmelerin gerekçesi nedir?

3- Destek almaya hak kazanamayan proje başvurularının yüzde kaçı gerekçeli ve detaylı şekilde başvuru sahiplerine bildirilmiştir?

4- TÜBİTAK burs programlarına (2020-2025 yılları arası) başvuran öğrenci sayısı ile desteklenen öğrenci sayısının yıllara göre oranı nedir?

5- 2020'den bu yana TÜBİTAK'ta görevden alınan veya istifa eden üst düzey yönetici ve uzman sayısı kaçtır? Bu değişimlerin nedeni nedir?

6- TÜBİTAK desteklerinin bölgesel dağılımında gelişmiş bölgeler ile geri kalmış bölgeler arasında ne kadar fark bulunmaktadır? Bu farkı azaltmak için bakanlığınızın planladığı tedbirler nelerdir?

7- TÜBİTAK'ın yapay zeka, iklim değişikliği, yenilenebilir enerji ve savunma sanayii alanlarında desteklediği stratejik projeler nelerdir? Bu projelerin sonuçlarına ilişkin kamuoyuyla paylaşılan raporlar var mıdır?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7337132 09/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 15.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1664867 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Konya Milletvekili Sayın Ali YÜKSEL tarafından tevcih edilen 7/30290 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ YÜKSEL'İN

7/30290 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

TÜBİTAK, bilimsel araştırmaları teşvik etme, Ar-Ge projelerini destekleme bilim insanlarının yetiştirme ve ulusal inovasyon ekosistemine katkı sağlamak amacıyla kurulmuş önemli bir kamu kurumudur. Ancak son yıllarda kamuoyuna yansıyan çeşitli eleştiriler; destek programlarında liyakat ilkesinin zayıfladığı, değerlendirme süreçlerinde şeffaflık eksikliği yaşandığı ve bilim insanlarının kuruma olan güveninin azaldığı yönündedir. Ayrıca genç araştırmacılar bursiyerler ve üniversite tabanlı projelerde ciddi bürokratik engellerle karşılaşıldığı da ifade edilmektedir. Bu çerçevede aşağıdaki soruların yanıtlanması gerekmektedir.

Bu bağlamda,

Soru 1- 2020-2024 yılları arasında TÜBİTAK tarafından desteklenen akademik ve endüstriyel ar-ge projelerinin yıllara, üniversitelere ve sektörlere göre dağılımı nasıldır?

Soru 2- TÜBİTAK destek programlarında proje değerlendirme süreçlerinin ortalama süresi kaç gündür? Bu süreçte yaşanan gecikmelerin gerekçesi nedir?

Soru 3- Destek almaya hak kazanamayan proje başvurularının yüzde kaçı gerekçeli ve detaylı şekilde başvuru sahiplerine bildirilmiştir?

Soru 4- TÜBİTAK burs programlarına (2020-2025 yılları arası) başvuran öğrenci sayısı ile desteklenen öğrenci sayısının yıllara göre oranı nedir?

Soru 5- 2020'den bu yana TÜBİTAK'ta görevden alınan veya istifa eden üst düzey yönetici ve uzman sayısı kaçtır? Bu değişimlerin nedeni nedir?

Soru 6- TÜBİTAK desteklerinin bölgesel dağılımında gelişmiş bölgeler ile geri kalmış bölgeler arasında ne kadar fark bulunmaktadır? Bu farkı azaltmak için bakanlığınızın planladığı tedbirler nelerdir?

Soru 7- TÜBİTAK'ın yapay zeka, iklim değişikliği, yenilenebilir enerji ve savunma sanayii alanlarında desteklediği stratejik projeler nelerdir? Bu projelerin sonuçlarına ilişkin kamuoyuyla paylaşılan raporlar var mıdır?

CEVAPLAR:

TÜBİTAK tarafından büyük bir titizlikle yürütülmekte olan ve proje değerlendirmelerinin liyakat ilkesi çerçevesinde, bilimsel kriterler ışığında ve azami şeffaflık anlayışı ile gerçekleştirildiği çeşitli destek programları; toplumun geniş kesiminden vatandaşlarımız ve hedef kitlemiz için son derece önemli bir fonksiyona sahiptir.

Bu bağlamda, TÜBİTAK'ın araştırma ve destek programları kapsamında 2020 yılında 1.334, 2021'de 1.804, 2022'de 2.197, 2023'te 3.024 ve 2024 yılında 3.010 olmak üzere toplamda 11.369 proje desteklenmiş olup bunların 560'ı üniversiteler dışındaki kuruluşlara aittir. Desteklenen projelerin alanlara göre dağılımı incelendiğinde ilk beş sektör, sırasıyla; Sağlık Bilimleri (%17,5), Sosyal ve Beşerî Bilimler (%16,3), Kimya ve Biyoloji (%14,5), Tarım, Ormancılık ve Veterinerlik (%12,5) ile Mühendislik (%12,5)'tir. Burada, Uluslararası İş Birliği Projelerinin oranı ise %9'dur.

TÜBİTAK tarafından; bilim insanı destek programları bağlamında 2020 yılında 183, 2021'de 327, 2022'de 163, 2023'te 323 ve 2024 yılında 258 olmak üzere toplamda 1.254 proje desteklenmiştir. Bu programda en fazla projesi desteklenen üniversiteler Koç Üniversitesi (83 proje), ODTÜ (72 proje), Ege Üniversitesi (46 proje), İTÜ (46 proje) ve Hacettepe Üniversitesi (45 proje)'dir. Üniversiteler dışındaki kuruşların da 41 projesine destek sağlanmıştır. Desteklenen projelerin alanlara göre dağılımı ise şu şekildedir: Teknik Bilimler (%35,2), Temel Bilimler (%34,6), Sağlık Bilimleri (%13,5), Sosyal ve Beşerî Bilimler (%10,2) ve Tarımsal Bilimler (%6,5).

İlaveten; teknoloji ve yenilik destek programları çerçevesinde 2020-2024 yılları arasında desteklenen projelerin alanlara göre dağılımına göre ilk sıraları; Bilgi ve İletişim Teknolojileri (3.082 proje), Sağlık (1.339 proje), Gıda, Tarım ve Hayvancılık (908 proje), Makine ve İmalat Teknolojileri (884 proje), Otomotiv (839 proje), Savunma (618 proje) ve Enerji (600 proje) almaktadır.

Bunların yanı sıra; TÜBİTAK'ın uluslararası iş birliği destek ve ödül programları bünyesinde 2020 yılında 843, 2021 yılında 374, 2022 yılında 541, 2023 yılında 536 ve 2024 yılında 573 olmak üzere toplamda 2.867 proje desteklenmiştir.

TÜBİTAK tarafından birçok farklı alanda muhtelif kişi ve gruplara (*ilköğretim, ortaöğretim, ön lisans, lisans ve lisansüstü öğrenim grupları, bilim insanları, özel sektör kuruluşları vb.*) destek vermekte olup proje değerlendirme süreçleri destek programları bazında farklılık göstermektedir. Bu bağlamda değerlendirme süreçleri; bilgi-belge kontrolü yapılması, dış danışman/panelist değerlendirmesi, uzman hakem değerlendirmesi, bağımsız değerlendiricilerin değerlendirmeleri, ALES puanı, üniversite giriş sıralaması, mezuniyet not ortalaması, akademik yetkinliklere göre belirlenen ek puanların değerlendirilmesi gibi bilimsel ve formül bazlı çeşitli aşamalardan oluşmaktadır. Her bir programın başvuru şartları ve süreçleri ise kendi içerisinde önemli farklılıklar gösterebilmektedir.

Bu çerçevede; bilimsel değerlendirme yapılan programlarda reddedilen proje sahiplerine ret raporu gönderilmekte, formül bazlı değerlendirme yapılan programlarda ise başvurusu reddedilen kişiye baraj puanı açıkça yazılarak başvurusunun baraj altında kaldığı bilgisi verilmektedir. Destek almaya hak kazanamayan proje başvurularına detaylı ret gerekçesi iletilmekte olup talep eden kuruluşlara toplantı ile ret gerekçeleri ilaveten açıklanmakta ve nihai karar detaylı ve gerekçeli ret raporları ile bildirilmektedir.

Burs programları BİDEB bünyesinde yürütmekte olup bu minvalde, azami sayıda başvuru sahibi öğrenciye burs verilmesi hedeflenmektedir. Nitekim 2020-2025 döneminde (Eylül ayı sonu itibariyle) toplamda 123.062 öğrencimize burs imkânı sağlanmıştır.

Destek programları; bölge bazlı ödenek ayrımı olmaksızın, gelen proje destek başvurularının Ar-Ge, yenilik ve teknoloji niteliğine göre yürütülmekte olup bölge bazlı herhangi bir destek sınırı bulunmamaktadır.

Akademi ve kamuya yönelik destek programları kapsamında 2020-2024 yılları arasında 2025 yılı fiyatlarıyla, yapay zekâ alanında 851 projeye 1,6 milyar TL, iklim değişikliği başlığı çerçevesinde 180 projeye 390,2 milyon TL, yenilenebilir enerjide 321 projeye 881,2 milyon TL ve savunma sanayi alanında 147 projeye 4,3 milyar TL hibe desteği sağlanmıştır. Desteklenen stratejik projeler gizlilikleri nedeniyle açıklanamamakta olup gizlilik derecesi olmayan projeler ise belirli dönemlerde çeşitli yayın organlarında kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Bilim insanlarına yönelik burs ve destek programları çerçevesinde ise; yine aynı dönemde yapay zeka alanında 6.183 bilim insanı ve öğrenciye 8,31 milyar TL, yeşil dönüşüm ve iklim değişikliği alanında 3.014 bilim insanı ve öğrenciye 740,30 milyon TL, yenilenebilir enerji alanında 2.111 bilim insanı ve öğrenciye 1,35 milyar TL, savunma sanayinde ise 2.462 bilim insanı ve öğrenciye 378,63 milyon TL 2025 yılı fiyatlarıyla destek sağlanmıştır.

Ayrıca, 2022 yılında 1711 Yapay Zeka Ekosistem çağrısı başlatılmış olup ilk çağrıda desteklenen 10 projenin kapanış süreçleri tamamlanmak üzeredir. Bahse konu projelerin anonimleştirilmiş çıktılarının TÜBİTAK Yapay Zekâ Enstitüsü vasıtasıyla tüm ekosistem ile paylaşılması planlanmaktadır.

6.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, TÜİK'in 2024 yılı Yıllık Sanayi Ürün İstatistiklerine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30292)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih KACIR** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nimet ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili

TÜİK tarafından yayımlanan 2024 yılına ilişkin Yıllık Sanayi Ürün İstatistikleri, Türkiye sanayi üretiminde dikkat çekici gelişmelere ve yapısal zorluklara işaret etmektedir. 2024 yılında üretimden yapılan satışlar 18 trilyon 800 milyar TL'**ye** ulaşırken, bu satışların yalnızca %3,5'i yüksek teknoloji ürünlerinden oluşmuştur. Aynı dönemde ara malları üretim satış değerinde %44,6 ile ilk sırayı alırken, giyim ve tekstil sanayiinde fason üretim oranlarının yüksekliği dikkat çekmektedir. Motorlu kara taşıtı üretiminin büyük ölçüde yalnızca beş ile (Kocaeli, Bursa, Sakarya, Aksaray, İstanbul) yoğunlaşması ise bölgesel kalkınma dengesizliklerini gözler önüne sermektedir. Diğer yandan geri dönüşüm faaliyetlerinden 2024 yılında 2 milyon 456 bin ton ikincil hammadde elde edilmiştir.

Bu çerçevede,

1.) 2024 yılında üretimden yapılan satışların yalnızca %3,5'inin yüksek teknoloji ürünlerinden oluştuğu açıklanmıştır. Türkiye'nin imalat sanayinde katma değeri yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu üretimi artırmak için Bakanlığınızca yürütülen somut destek mekanizmaları nelerdir?

2.) Düşük ve orta-düşük teknoloji gruplarının satış değerindeki payı %68,4 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran 2023 yılına göre artmış mıdır? Bu durumu tersine çevirmek için planlanan Ar-Ge, teknoloji transferi ve sanayi dönüşüm programları var mıdır?

3.) Giyim eşyaları imalatında fason üretimin %36,4 gibi yüksek bir orana sahip olması, yerli markalaşma ve tasarım gücünün zayıflığına işaret etmektedir. Bu alanda katma değeri artıracak markalaşma, yerli tasarım ve tescil teşvikleri yürütülmekte midir?

4.) Motorlu kara taşıtı imalatında satışların %82,3'ü yalnızca beş ilde (Kocaeli, Bursa, Sakarya, Aksaray, İstanbul) gerçekleşmiştir. Üretimin coğrafi olarak dengeli dağılması ve Anadolu'nun diğer bölgelerinde otomotiv alt yapısının güçlendirilmesi için bir planlama mevcut mudur?

5.) 2024 yılında sanayi üretiminden elde edilen satışlar 18,8 trilyon TL olurken, bunun %14,9'u gıda sanayine aittir. Gıda sanayiinin stratejik bir alan olduğu düşünüldüğünde, bu alandaki kapasite artışları ve teknolojik modernizasyon sürecine yönelik hangi destek programları uygulanmaktadır?

6.) 2024 yılında 2 milyon 456 bin ton ikincil hammadde elde edilmiştir. Döngüsel ekonomi stratejisinin sanayide etkinleştirilmesi adına bu geri kazanım oranını artırmak için Bakanlığınızca geliştirilen veya desteklenen yeni programlar nelerdir?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7336107 09/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 15.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1664867 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, İstanbul Milletvekili Sayın Nimet ÖZDEMİR tarafından tevcih edilen 7/30292 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN NİMET ÖZDEMİR'İN

7/30292 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

TÜİK tarafından yayımlanan 2024 yılına ilişkin Yıllık Sanayi Ürün İstatistikleri, Türkiye sanayi üretiminde dikkat çekici gelişmelere ve yapısal zorluklara işaret etmektedir. 2024 yılında üretimden yapılan satışlar 18 trilyon 800 milyar TL'ye ulaşırken, bu satışların yalnızca %3,5'i yüksek teknoloji ürünlerinden oluşmuştur. Aynı dönemde ara malları üretim satış değerinde %44,6 ile ilk sırayı alırken, giyim ve tekstil sanayiinde fason üretim oranlarının yüksekliği dikkat çekmektedir. Motorlu kara taşıtı üretiminin büyük ölçüde yalnızca beş ile (*Kocaeli, Bursa, Sakarya, Aksaray, İstanbul*) yoğunlaşması ise bölgesel kalkınma dengesizliklerini gözler önüne sermektedir. Diğer yandan geri dönüşüm faaliyetlerinden 2024 yılında 2 milyon 456 bin ton ikincil hammadde elde edilmiştir.

Bu çerçevede,

Soru 1- 2024 yılında üretimden yapılan satışların yalnızca %3,5'inin yüksek teknoloji ürünlerinden oluştuğu açıklanmıştır. Türkiye'nin imalat sanayinde katma değeri yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu üretimi artırmak için Bakanlığınızca yürütülen somut destek mekanizmaları nelerdir?

Soru 2- Düşük ve orta-düşük teknoloji gruplarının satış değerindeki payı %68,4 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran 2023 yılına göre artmış mıdır? Bu durumu tersine çevirmek için planlanan Ar-Ge, teknoloji transferi ve sanayi dönüşüm programları var mıdır?

Soru 3- Giyim eşyaları imalatında fason üretimin %36,4 gibi yüksek bir orana sahip olması, yerli markalaşma ve tasarım gücünün zayıflığına işaret etmektedir. Bu alanda katma değeri artıracak markalaşma, yerli tasarım ve tescil teşvikleri yürütülmekte midir?

Soru 4- Motorlu kara taşıtı imalatında satışların %82,3'ü yalnızca beş ilde (Kocaeli, Bursa, Sakarya, Aksaray, İstanbul) gerçekleşmiştir. Üretimin coğrafi olarak dengeli dağılması ve Anadolu'nun diğer bölgelerinde otomotiv alt yapısının güçlendirilmesi için bir planlama mevcut mudur?

Soru 5- 2024 yılında sanayi üretiminden elde edilen satışlar 18,8 trilyon TL olurken, bunun %14,9'u gıda sanayine aittir. Gıda sanayiinin stratejik bir alan olduğu düşünüldüğünde, bu alandaki kapasite artışları ve teknolojik modernizasyon sürecine yönelik hangi destek programları uygulanmaktadır?

Soru 6- 2024 yılında 2 milyon 456 bin ton ikincil hammadde elde edilmiştir. Döngüsel ekonomi stratejisinin sanayide etkinleştirilmesi adına bu geri kazanım oranım artırmak için Bakanlığınızca geliştirilen veya desteklenen yeni programlar nelerdir?

CEVAPLAR:

Ülkemizin orta-yüksek ve yüksek teknoloji ürün ihracatı 2002'de yalnızca 10 milyar Dolar seviyesinde iken 2024 yılında yaklaşık 10 kat artarak 101 milyar Dolara yükselmiştir. Son 22 yılda, Ar-Ge'yi ve yüksek katma değerli üretimi önceleyen yaklaşımımız, nitelikli insan kaynağına yapılan yatırımlar ve Millî Teknoloji Hamlesi vizyonu doğrultusundaki yoğun çalışmalar neticesinde Türkiye küresel üretimin merkez üslerinden biri haline gelirken; güneş panelinden ticari araçlara, beyaz eşyadan demir çeliğe pek çok alanda, Avrupa değer zincirlerinin önemli bir parçası olunmuştur. Ar-Ge harcamaları yıllık 1,2 milyar Dolardan 16 milyar Dolara yükselmiş ve bu meblağın 3'de 2'si özel sektör firmaları tarafından gerçekleştirilmiştir. Ar-Ge'ye yapılan yatırımın milli gelirimizdeki payı gelişmiş ülkeler seviyesine ulaşmıştır. Hâlihazırda özel sektörümüz bünyesindeki yaklaşık 1.700 kadar Ar-Ge ve tasarım merkezinde görev yapan nitelikli mühendis ve teknisyenlerimiz, Türkiye'de yüksek katma değerli üretimi mümkün kılan yenilikçi çözümler geliştirmekte ve sayıları 113'ü bulan teknoparklarımızda faaliyet gösteren 11.700'den fazla firmamız inovasyon odaklı çalışmalar yürütmektedir. Ayrıca, 2030 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi kapsamında "Yüksek Teknoloji", "Dijital Ekonomi", "Yeşil Dönüşüm", "Küresel Entegrasyon" ve "Yapısal Dönüşüm" temel amaçlar olarak belirlenmiş olup bu bağlamda yüksek teknolojide ve kritik alanlarda Ar-Ge ve yerli üretim kapasitesinin artırılması ve dışa bağımlılığın ortadan kaldırılması hedeflenmektedir.

Tekstil ve giyim eşyaları imalatı sektörüne yönelik olarak KOSGEB, TÜBİTAK ve Ticaret Bakanlığı gibi kurumlarımızın çeşitli destekleri bulunmaktadır. Sektöre yönelik destekler hem proje bazlı hem de genel destek niteliğindedir. Bu bağlamda, TÜBİTAK'ın 1501-Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı ve 1507-KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı Çağrısı gibi desteklerinden yararlanılabilir. Bu yıl başında, KOSGEB'in "Küresel Rekabetçilik Destek Programı" ve "Kapasite Geliştirme Destek Programı" da devreye alınmıştır. Bunlardan ilki ile KOBİ'lerin yenilikçi ve rekabetçi ürünler geliştirerek inovasyon odaklı çözümler üretmesi öngörülmektedir. Kapasite Geliştirme Desteği vasıtasıyla ise işletmelerin ölçek büyütme yatırımları hızlandırılacaktır. Ayrıca, markalaşma, tasarım ve tescil alanlarında katma değeri artıracak pek çok destek, ilgili diğer kurumlarca da yürütülmektedir.

Ülkemizde motorlu kara taşıtı üretimine yönelik yatırımlar; olgun kümelenme yapısı, insan kaynağı, teknolojik altyapı, lojistik olanaklar gibi nedenlerle bazı bölgelerde yoğunlaşmıştır. Ancak, farklı illerimizde yeni yatırımların hayata geçmesi için çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca, Bakanlığımız Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen ve 21/06/2025 tarihli ve 32933 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2025/1) ile mevcut tesislerdeki makine-teçhizatın yeni yatırım alanlarına taşınması destek kapsamına alınarak Anadolu'da üretimin coğrafi dengelenmesi için güçlü bir adım atılmıştır.

Gıda sektörü üretiminin ülke ihtiyaçlarını karşılamanın yanı sıra ihracat potansiyelini de sürdürebilmesi için bu sektörün yerli makine ve teçhizatlar ile teknolojik olarak yenilenmesi ve kapasitesinin geliştirilmesi amacıyla Bakanlığımızca Millî Teknoloji Hamlesi başta olmak üzere farklı teşvik mekanizmaları yürürlüğe konulmuştur. Bu desteklerimizin de katkısıyla, toplam imalat sanayi satışları içinde 2022 yılında %12,6, 2023 yılında %13,7 paya sahip olan gıda sektörü, 2024 yılında bu payını %14,9'a yükseltmiştir.

Türkiye, Paris Anlaşması'nı onaylamış ve 2053 yılına kadar net sıfır emisyon hedefini benimsemiştir. Bu hedef doğrultusunda, sanayinin çevreye duyarlı şekilde dönüşümü büyük önem taşımaktadır. Türkiye'nin bu kapsamda attığı önemli adımlardan biri, Dünya Bankası tarafından desteklenen Türkiye Yeşil Sanayi Projesi'dir. Bahse konu projenin ana amacı, sanayi işletmelerinin daha az enerji ve su kullanarak üretim yapmalarını sağlamak ve geri dönüştürülemeyen atık miktarını azaltmaktır. Projede ayrıca, firmaların yeşil inovasyon kapasitelerini artırarak küresel değer zincirlerine daha entegre hale gelmelerine yardımcı olunması hedeflenmektedir.

Süresi 6 yıl olan söz konusu projenin uygulayıcıları; Bakanlığımız, KOSGEB ve TÜBİTAK'tır. Burada Bakanlığımız, tüm proje bileşenlerinin koordinasyonu, politika ve düzenleme önerilerinin geliştirilmesi ve sonuçların izlenmesi görevini yürütmektedir. Projenin KOSGEB bileşeni altında bulunan "Sanayi KOBİ'lerinin Güneş Enerjisi Yatırımlarının Desteklenmesi" ve "Temiz ve Döngüsel Ekonomi için Sanayinin Mobilize Edilmesi" çağrıları kapsamındaki başvurular KOSGEB tarafından alınmıştır. "Yeşil İnovasyon Teknoloji Mentörlük Desteği", "Sanayide Yeşil Dönüşüm Desteği" ve "SAYEM Yeşil Dönüşüm Desteği" ise TÜBİTAK tarafından yürütülmektedir.

7.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Ulukışla ilçesinde gerçekleştirilmesi planlanan Endüstriyel Park Projesi'ne ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30293)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğünün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sn. Mehmet Fatih Kacır tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 30.06.2025

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

Ulukışla ilçemizde hayata geçirilmesi planlanan Endüstriyel Park Projesi, ilçemizin ekonomik kalkınması, istihdam olanaklarının artırılması ve bölgenin ulusal ölçekte bir yatırım merkezi haline gelmesi açısından büyük bir önem taşımaktadır. Ancak bu önemli proje ile ilgili olarak kamuoyunun bilgilendirilmesi gereken bazı konular bulunmaktadır.

Bu bağlamda,

1. Ulukışla'da hayata geçirilmesi planlanan Endüstriyel Park Projesi'nin şu ana kadarki ilerleme durumu nedir? Projenin hayata geçirilmesi için belirlenen takvim doğrultusunda herhangi bir aksama yaşanmış mıdır?
2. Çin'den gelen yatırımcı heyeti ile gerçekleştirilen görüşmelerin somut çıktıları nelerdir? Yatırım taahhüdünde bulunulan sektörler hangileridir ve bu sektörlerde ne tür yatırımlar planlanmaktadır?
3. Projenin finansmanı, hangi kaynaklardan sağlanmaktadır? Çinli yatırımcıların yanı sıra ulusal ya da uluslararası finans kuruluşlarından destek alınması planlanmakta mıdır?
4. Projenin altyapı çalışmalarına ilişkin ihale süreci tamamlanmış mıdır? Eğer tamamlanmadıysa, altyapı projelerinin hangi aşamada olduğu ve ne zaman tamamlanmasının öngörüldüğü açıklanabilir mi?
5. Endüstriyel Park'ın tamamlanmasıyla birlikte öngörülen yıllık istihdam kapasitesi ve ekonomik getiriler nelerdir?
6. Bölgedeki çevresel etkilere yönelik herhangi bir ÇED (Çevresel Etki Değerlendirme) çalışması yapılmış mıdır? Bu çalışmaların sonuçları nelerdir?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7335816 09/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 15.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1664867 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER tarafından tevcih edilen 7/30293 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'İN

7/30293 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Ulukışla ilçemizde hayata geçirilmesi planlanan Endüstriyel Park Projesi, ilçemizin ekonomik kalkınması, istihdam olanaklarının artırılması ve bölgenin ulusal ölçekte bir yatırım merkezi haline gelmesi açısından büyük bir önem taşımaktadır. Ancak bu önemli proje ile ilgili olarak kamuoyunun bilgilendirilmesi gereken bazı konular bulunmaktadır.

Bu bağlamda,

Soru 1- Ulukışla'da hayata geçirilmesi planlanan Endüstriyel Park Projesi'nin şu ana kadarki ilerleme durumu nedir? Projenin hayata geçirilmesi için belirlenen takvim doğrultusunda herhangi bir aksama yaşanmış mıdır?

Soru 2- Çin'den gelen yatırımcı heyeti ile gerçekleştirilen görüşmelerin somut çıktıları nelerdir? Yatırım taahhüdünde bulunulan sektörler hangileridir ve bu sektörlerde ne tür yatırımlar planlanmaktadır?

Soru 3- Projenin finansmanı, hangi kaynaklardan sağlanmaktadır? Çinli yatırımcıların yanı sıra ulusal ya da uluslararası finans kuruluşlarından destek alınması planlanmakta mıdır?

Soru 4- Projenin altyapı çalışmalarına ilişkin ihale süreci tamamlanmış mıdır? Eğer tamamlanmadıysa, altyapı projelerinin hangi aşamada olduğu ve ne zaman tamamlanmasının öngörüldüğü açıklanabilir mi?

Soru 5- Endüstriyel Park'ın tamamlanmasıyla birlikte öngörülen yıllık istihdam kapasitesi ve ekonomik getiriler nelerdir?

Soru 6- Bölgedeki çevresel etkilere yönelik herhangi bir ÇED (Çevresel Etki Değerlendirme) çalışması yapılmış mıdır? Bu çalışmaların sonuçları nelerdir?

CEVAPLAR

Özel endüstri bölgesi olarak ilan edilen bahse konu alanda hâlihazırda sürdürülen kamulaştırma sürecinin ardından imar ve parselasyon planı ile altyapının yapılması aşamalarına geçilecektir. Potansiyel yatırımcı ve yatırımlarla ilgili çalışmalar devam etmektedir.

8.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30347)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü 'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca ***Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ*** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **30.06.2025.**

Mahmut DİNDAR

Van Milletvekili

Cezaevleri, yalnızca bireyin fiziki özgürlüğünün sınırlandığı yerler değil; aynı zamanda ifade, kimlik ve kültürel haklarının da kısıtlandığı kapalı sistemlerdir. Bu sistemler, erkek mahpus varsayımıyla şekillendiği için kadın mahpuslar açısından ek hak kayıplarına ve görünmeyen mağduriyetlere yol açmaktadır. Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde yaşanan son uygulamalar, bu durumun çarpıcı bir örneğini sunmaktadır.

8 Mart 2025 tarihinde, Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle yüksek sesle şarkı söyledikleri gerekçesiyle altı kadın mahpusa — Hividar Aydın, Reyhan Hacıoğlu, Ayşe Düzen, Belma Nergiz, Felem Aker ve Jiyan Alpsar'a — disiplin soruşturması açılmış, sonrasında bu kadınlara disiplin cezaları verilmiştir. Oysa aynı gün cezaevindeki başka koğuşlarda etkinliklerin gece 02:00'ye kadar devam ettiği bilinmektedir. Mahpuslar yalnızca barışçıl kutlama yaptıklarını ifade etmiş, nitekim Van İnfaz Hakimliği de bu cezaları 07 Mayıs 2025 tarihinde iptal etmiştir.

Mahpusların itiraz sürecinde dile getirdiği ifadeler, cezaevi idaresinin uygulamalarının yalnızca keyfi değil, aynı zamanda sistematik ayrımcılık içerdiğini göstermektedir. Nitekim mahpuslardan Jiyan Alpsar, SEGBİS yoluyla yaptığı savunmasında şu ifadeleri kullanmıştır: *"Cezaevi idaresi tarafından Kürt siyasi kadın tutsaklar olarak ceza üstüne ceza ile karşı karşıya bırakılmaktayız."*

Bu açıklama, Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde uygulanan disiplin yaptırımlarının, siyasi kimlik ve toplumsal cinsiyet temelli ayrımcılık içerdiği yönünde ciddi bir beyan niteliği taşımaktadır. Alpsar'ın ifadesi yalnızca bireysel bir yakınma değil; Kürt kadın mahpuslara yönelik cezaevi politikasının ayrımcı niteliğine dikkat çeken yapısal bir eleştiridir. Bu yönüyle, cezaevi

idaresinin belirli kimlik gruplarına yönelik farklı ve daha ağır muamelede bulunup bulunmadığının kapsamlı şekilde incelenmesi bir zorunluluk hâline gelmiştir.

Benzer bir keyfi müdahale 21 Mart 2025 günü Newroz Bayramı'nda tekrarlanmıştır. Kadın mahpuslar bu bayramı sembolik biçimde kutlamak üzere cezaevi yönetiminden izin istemiş; kendilerine olumlu ya da olumsuz hiçbir yanıt verilmemiştir. Bu nedenle mahpuslar gazete parçalarıyla küçük çaplı bir ateş yakarak kutlama gerçekleştirmiştir. Bu eylem infaz koruma memurlarının gözetiminde gerçekleşmiş olmasına rağmen, kadınlara bu kez de "kurumda panik ve korku yaratmak" iddiasıyla disiplin cezası verilmiştir. Bu cezaya yapılan itiraz ise bu kez reddedilmiştir.

Tüm bunlara ek olarak, kadın mahpuslar, yaz mevsiminde günlerin geç kararmasına rağmen havalandırma kapılarının erken kapatıldığını, cezaevi kantinlerinde ped, saç kremi, kaliteli şampuan, bitki çayı ve cımbız gibi temel ürünlerin bulunmadığını belirtmektedir. Bu taleplerinin kurum tarafından bilinçli şekilde karşılanmadığı da yine dile getirilen şikâyetler arasındadır. Bu uygulamalar, cezaevlerinde kadınların temel ihtiyaçlarının yok sayıldığını ve ceza infazının insan onuruyla bağdaşmayan bir yapıya büründüğünü göstermektedir.

Bu bağlamda;

1- Ceza infaz kurumlarında kültürel kimlik ve inanca dayalı sembolik kutlamaların (örneğin Newroz, 8 Mart) yasaklanmasına ilişkin genel bir iç düzenleme mevcut mudur?

2- Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde 8 Mart 2025 tarihinde yüksek sesle şarkı söyledikleri gerekçesiyle disiplin cezası verilen kadın mahpus sayısı kaçtır? Bu cezaların gerekçeleri ve türleri nelerdir?

3- 21 Mart 2025 tarihinde Newroz Bayramı vesilesiyle kadın mahpuslarca kurum idaresine yazılı dilekçelerle kutlama talebinde bulunulmasına rağmen, bu dilekçelere olumlu ya da olumsuz hiçbir şekilde yanıt verilmemesinin gerekçesi nedir? Cezaevi yönetiminin mahpuslardan gelen yazılı başvuruları yanıtsız bırakması, Ceza İnfaz Kurumları İdaresi ile mahpuslar arasındaki resmi iletişim usul ve esaslarına uygun mudur? Bu durumun keyfi bir uygulama olup olmadığı Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir?

4- 21 Mart 2025 tarihinde Newroz Bayramı kapsamında yapılan sembolik kutlama için "korku ve panik yaratmak" gerekçesiyle kadın mahpuslara disiplin cezası verilmiştir. Oysaki koğuş önünde bulunan infaz koruma memurlarınca söz konusu kutlamanın

izlendiği, yan koğuşların gazete parçacıklarının yakıldığından dahi haberleri olmadığı iddia edilmiştir. Bu çerçevede kutlamanın gerçekleştiği sırada herhangi bir güvenlik riski ya da kurum düzenini bozucu durum tespit edilmiş midir?

5- Mahpuslardan Jiyan Alpsar'ın SEGBİS yoluyla yaptığı savunmada yer alan "Kürt siyasi kadın tutsaklar olarak ceza üstüne ceza ile karşı karşıya bırakılmaktayız." ifadesi, cezaevi idaresinin uygulamalarında siyasi kimlik ve toplumsal cinsiyet temelli ayrımcılık yapıldığına dair ciddi bir iddiayı gündeme getirmektedir. Bakanlığınız, bu yöndeki ayrımcılık iddialarını araştırmak üzere Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde herhangi bir idari inceleme veya denetim çalışması yürütmüş müdür?

6- Cezaevi disiplin kurulları tarafından verilen kararların, ölçülülük, ifade özgürlüğü ve barışçıl gösteri hakkı gibi anayasal haklarla çelişip çelişmediği bakanlığınızca değerlendirilmekte midir?

7- Kadın mahpusların taleplerine rağmen cezaevi kantinlerinde ped, kaliteli şampuan, saç kremi, cımbız ve bitki çayı gibi hijyen ve bakım ürünlerinin sağlanmadığı iddiası doğru mudur? Bu ürünlerin teminiyle ilgili standartlar nelerdir?

8- Yaz mevsiminde günlerin geç kararmasına rağmen havalandırma alanlarının erken kapatıldığı iddiası doğru mudur? Cezaevi havalandırma saatlerinin belirlenmesinde mevsimsel farklılıklar dikkate alınmakta mıdır?

9- Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü bünyesinde kadın mahpusların ihtiyaçlarına özel olarak tasarlanmış bir izleme ve denetim birimi mevcut mudur? Mevcut değilse bu yönde bir çalışmanız var mıdır?

10- Cezaevlerinde kadın mahpuslara yönelik toplumsal cinsiyet eşitliğini önceleyen yapısal reformlara ilişkin bakanlığınızın 2025 yılı ve sonrası için planladığı düzenlemeler nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1208-4913/6811
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 16/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1666085 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Van Milletvekili Mahmut Dindar tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30347 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1208-4912/6810
Konu : Yazılı soru önergesi 13/10/2025

Sayın Mahmut DİNDAR
Van Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30347 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza ve infaz mevzuatımızda "siyasi tutsak" kavramı bulunmamaktadır. 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 2. maddesinde terör suçlusu, 3. maddesinde ise terör suçları tanımlanmıştır. Ayrıca 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun, hükümlülerin gruplandırılmasını düzenleyen 24. maddesi ile hükümlünün barındırılması ve yatırılmasını düzenleyen 63. maddesinde "terör suçluları"ndan söz edilmektedir. Buna göre ceza infaz kurumlarında, terör suçlarından hükümlü terör suçluları ile terör suçlarından tutuklu veya hükümözlü kişiler barındırılmaktadır.

II- Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular hakkında, başta 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun olmak üzere, ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılmakta olup, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarında, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

III- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek

Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

IV- 5275 sayılı Kanunun 37. maddesinin birinci fıkrasında, kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumlar, kusurlu olarak ihlâl edildiğinde, hükümlüler hakkında eylemlerinin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezalarının uygulanacağı hükmü yer almaktadır.

Kanunun 38. maddesinde hükümlü ve tutukluların belirtilen kurallara uymamaları hâlinde uygulanabilecek disiplin cezalarına yer verilmiş olup, 39 ilâ 44. maddelerinde disiplin cezalarının niteliği, uygulanma usulleri ile bu cezaları gerektiren eylemler, 47 ve 48. maddelerinde ise disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı halinde belirlenecek disiplin cezaları ile disiplin cezalarının soruşturulması, infaz edilmesi ve kaldırılması usulleri düzenlenmiştir.

Ayrıca hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin kendileriyle ilgili her türlü disiplin işlemine karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı ise ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunduğu malûmlarıdır. Bu şekilde bağımsız yargı denetiminden geçerek kesinleşen disiplin cezası kararları infaz edilmekte olup bu kararların uygulanmasında herhangi bir keyfilik söz konusu değildir.

V- 5275 sayılı Kanunun "Temizlik" kenar başlıklı 13. maddesinin birinci fıkrasında; hükümlülerin koğuş, oda veya eklentilerinde, kantinden temin edilmek koşuluyla kişisel ve çevresel temizliklerini temin için tarak, saç fırçası, sabun, kese, diş macunu, diş fırçası, tıraş sabunu, şampuan, parfüm, krem, saç boyası, çakısı bulunmayan tırnak makası, plastik saplı tıraş bıçağı, beş adet plastik elbise askısı, çamaşır mandalı ve gündelik hayatta kullanılan plastik eşyalar ile idarece uygun görülen uzunlukta çamaşır ipi bulundurabileceği hükmüne yer verildiği malûmlarıdır.

VI- "Ceza İnfaz Kurumlarının Tahsisi, Nakil İşlemleri ve Diğer Hükümler" konulu, 22/01/2007 tarihli ve 45/1 Nolu Genelgenin "Ortak Etkinlikler" başlıklı Üçüncü Bölümünün 13. maddesinde, güvenlik bakımından tehlike yaratmadığı ölçüde, idare ve gözlem kurulu tarafından belirlenen istekli hükümlü ve tutukluların, 10 kişiyi aşmayacak gruplar hâlinde ve idarenin gözetiminde, açık görüş alanlarında veya diğer ortak yerlerdeki sosyal faaliyetler çerçevesinde haftada toplam 10 saati aşmamak üzere sohbet amacıyla bir araya getirilebileceği, bu faaliyetin hafta içerisinde açık görüş, avukat ve ziyaretçi görüşlerini aksatmayacak şekilde yaptırılacağı belirtilmiştir.

VII- Van Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 24/07/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen 3 hükümlü ve 1 hükümözlünün Van T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, soru önergesinde adı geçen tutuklunun ise Kurumda barındırılmaktayken 13/06/2025 tarihinde Kurumdan tahliye edildiği,

B) 21/03/2025 tarihinde Kurumda ateş yakma olayına ilişkin olarak eylemde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan disiplin soruşturması neticesinde verilen kararın infaz hâkimliği ve ağır ceza mahkemesi denetiminden geçerek kesinleştiği,

C) Kurumda kantin için satın alınan ürün ve malzemelerin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre şeffaf ve rekabetçi koşullarda temin edilerek Muayene Kabul Komisyonu tarafından tek tek incelendiği, hükümlü ve tutukluların belirlenen kantin günlerinde alışverişlerini yapabildikleri,

Ülkemizdeki tüm ceza infaz kurumlarında olduğu gibi anılan Kurumda da konsinye satış sisteminin uygulandığı, aynı ürün ya da ürün grubunda birden çok markanın satışa sunulabildiği, ürün fiyatlarının tüm kantinlerde aynı olduğu, kantinde bulunmayan ürünlerin talep edilmesi halinde ve uygun görüldüğü takdirde dış kantin aracılığıyla temin edilerek tutuklu veya hükümlüye teslim edildiği,

Ç) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

D) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

9.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, kadına yönelik şiddet vakalarının önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30348)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın ***Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ*** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. **01.07.2025**

Gülderen VARLİ

Van Milletvekili

Kadına yönelik şiddetle mücadelede uluslararası bağlayıcılığı bulunan en önemli sözleşmelerden biri olan İstanbul Sözleşmesi, 24 Kasım 2011 tarihinde Türkiye'de yürürlüğe girmiştir. Ancak 20 Mart 2021 tarihinde Türkiye, bir gece yarısı Cumhurbaşkanlığı kararı ile sözleşmeden çekilmiş, karar 1 Temmuz 2021 itibarıyla yürürlüğe girmiştir

"İç hukuk yeter" ve "şiddete sıfır tolerans" söylemlerinin aksine, sözleşmeden çekilmenin ardından, ülkede kadın katliamları, şüpheli kadın ölümleri, kadına yönelik şiddet artmış, cinsel şiddet ve taciz vakaları kamuoyuna sıkça yansımıştır. Cezasızlık politikaları, "iyi hal" indirimleri ve yargının etkin kullanılmaması, kadına yönelik şiddetle mücadele eden dernek, platform ve ilgili kişiler tarafından sürekli olarak eleştirilmektedir. Kadın cinayetlerinin arttığı bu dönemde, siyasi iktidar kadınların temel kazanımlarına da saldırmakta; 6284 sayılı Kanun, boşanma hakkı, Medeni Kanun gibi haklar tartışmaya açılmakta, 2025 yılı "Aile Yılı" ilan edilerek bu söylemler kurumsallaştırılmaktadır.

Yakın tarihte Şırnak'ın Silopi ilçesinde Gülizar Yıldız aynı işyerinde çalıştığı erkek çalışan R.K. tarafından vahşice katledildi. Van'da Şüpheli bir şekilde yaşamını yitiren Rojin Kabaiş'in, ölüm nedeni hala açıklanmadı. Diyarbakır'da 19 gün sonra cansız bedeni bulunan Narin Güran'ın kim tarafından öldürüldüğü hala bulunamadı. Yıllardır akıbeti bulunamayan Gülistan Doku'ya ne oldu? Hala bunun cevabı bulunamadı. Muğla'da vahşice katledilen Pınar Gültekin davasında Yargıtay tarafından "Tasarlayarak ve canavarca hisle öldürme" suçundan değil, "Niteliksiz kasten öldürme" suçundan haksız tahrik indirimi uygulanarak yargılanmasını istemesi ve İpek Er davası gibi sayısız örnek bulunmaktadır. Kadınların yaşam hakları elinden

alındığı gibi, şiddete maruz kaldığında gideceği alanların sınırlı olması da şiddeti arttıran sebeplerin arasında yer almaktadır.

Kadınların yaşam alanlarının daraltılması, yetersiz sığınak sayısı, Van'da kayyımlar tarafından kadın müdürlüklerinin etkisizleştirilmesi, sosyal hakların iptali ve çok kimlikli kadınların taleplerinin yok sayılması gibi sorunlar kadınlara yönelik şiddeti artıran nedenler arasında yer almaktadır. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadınların yaşam haklarının korunması demokratik bir toplumun temel sorumluluğudur.

Bu bağlamda:

1. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararının ardından Türkiye genelinde kadın cinayetleri, taciz ve kadına yönelik şiddet vakalarında bir artış yaşandığına dair iddialar hakkında bakanlığınız tarafından bir açıklama yapılacak mıdır? 2021–2025 yılları arasında bu kapsamdaki yıllık istatistikleri açıklar mısınız?
2. 2021–2024 yılları arasında Türkiye genelinde ve Van özelinde kadın cinayetleri, taciz, cinsel şiddet ve şüpheli kadın ölümlerine ilişkin açılan dava sayısı kaçtır? Davaların güncel durumları hakkında kamuoyuna dair bir açıklamanız olacak mıdır?
3. Van'da kadın cinayetlerinin önlenmesi amacıyla alınan tedbirler var mıdır? Yoksa, böyle bir planlama düşünülmekte midir?
4. Son 10 yılda KADES uygulaması Van'da kaç kişi tarafından kullanılmış ve bu başvurulara ortalama müdahale süresi ne olmuştur?
5. Van ilinde son 5 yıldır polis, asker ve korucular tarafından kadına yönelik şiddet nedeniyle yapılan başvuru sayısı nedir? Bu başvurulardan kaçına koruma tedbiri uygulanmıştır? Yapılan şikayetlerden dolayı hakkında soruşturma devam eden personel sayısı kaçtır?
6. Kadın cinayetlerinde "iyi hal indirimi" uygulanma oranı nedir? Bu indirimin kaldırılmasına yönelik bir yasal düzenleme yapılması Bakanlığın projeleri arasında yer almakta mıdır?
7. Ülke 'de 2016'dan bugüne kadar failleri korucu, asker ve polis olan kaç davaya müdahil oldunuz? Bu davalar hangileridir? Bu davaların sonucunda soruşturmaya tabi tutulan personel sayısı kaçtır?
8. Türkiye'de bulunan sığınak sayısı kaçtır? Bunun illere göre dağılımı nasıldır? Bu sığınakların kapasitesi mevcut başvuruları karşılamakta yeterli midir? Son 5 yılda kaç sığınak kapatılmıştır?

9. Son 5 yılda Türkiye'de kapatılan kadın kurumu sayısı kaçtır? İllere göre dağılımı nasıldır?
10. Kayyım atanan belediyelerde kadın müdürlüklerinin işlevi ne durumdadır? Kayyım sürecinde iptal edilen sosyal destekler hangileridir? Kayyımlar tarafından kadınlara psikolojik baskı uygulandığı iddiaları hakkında Bakanlığınız tarafından herhangi bir açıklama yapılacak mıdır?
11. Bölge illerinde yaşayan çok dilli ve çok kimlikli kadınlara özgü, anadil temelli veya kültürel hassasiyetleri gözeten hangi politikalar uygulanmaktadır? Uygulanan farklı politikalar yoksa bunun gerekçesi nedir?
12. İstanbul Sözleşmesi'nin iç hukukta bağlayıcılığını kaybetmesinin ardından hangi ulusal düzenlemelerle kadınların şiddetten korunması hedeflenmiştir? Bu düzenlemeler kadın örgütlerinin katılımıyla mı hazırlanmıştır?
13. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmenin ardından, kadına yönelik şiddetle mücadelede bakanlığınız tarafından yürütülen faaliyetlerde ne gibi değişiklikler yapılmıştır?
14. İstanbul Sözleşmesi'nin yürürlükten kalkmasının ardından kadınların korunmasına yönelik hangi yeni yasal ya da kurumsal düzenlemeler hayata geçirilmiştir?
15. Sözleşmeden çekilme kararının alınma sürecinde hangi kamu kurumlarının görüşü alınmıştır? Bu görüşlerin yazılı kayıtları kamuya açık mıdır?
16. Son 5 yılda sığınak evlerinde bulunan kaç kadın alınmayan önlemlerden dolayı erkekler tarafından öldürülmüştür?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1209-4396/6124
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 16/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1666085 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Van Milletvekili Gülderen Varli tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30348 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1209-4395/6123
Konu : Yazılı soru önergesi

13. /10.. /2025

Sayın Gülderen VARLİ
Van Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30348 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

III- A) 10/06/2020 tarihli ve 31151 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 63 sayılı Suç Mağdurlarının Desteklenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin

18. maddesiyle 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine "Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı" kenar başlıklı 53. madde eklenmiş ve bu Başkanlık, Bakanlığımızın hizmet birimleri arasında yerini almıştır. Bu maddeye göre Başkanlığın görevleri; kırılgan gruba yönelik hak ve hizmetlerin geliştirilmesi ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, mağdurların kendilerine tanınan haklar ve yardımlar konusunda bilgilendirilmesine yönelik çalışmalar yürütmek, adli desteğe ihtiyaç duyanlara uygun müdahale programları geliştirmek, tekrarlanan mağduriyetleri önleyici tedbirler almak, psiko-sosyal destek hizmetlerinin geliştirilmesine ve uygulanmasına yönelik faaliyetleri yürütmek, mağdurların adalete erişimini güçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak ve uygulamak, adli süreçte tanıklara yönelik hizmetlerin geliştirilmesine ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, adliyelerde görev alan pedagog, psikolog ve sosyal çalışmacı gibi uzmanların çalışma usul ve esaslarını belirlemek, adli yardımla ilgili mevzuatın Bakanlığa verdiği görevleri ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği halinde yürütmek ve adli yardım hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde işleyişine yönelik tedbirleri almak, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları veya sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapmak, mağdurların her alanda desteklenmesini sağlamak amacıyla toplumsal farkındalığı artırıcı faaliyetlerde bulunmak şeklinde belirlenmiştir.

Başkanlığın başlıca hedefleri arasında; başta çocuklar, kadınlar, yaşlılar ve engelli bireyler olmak üzere tüm suç mağdurlarının ve tanıkların, sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulabilecek yardım ve destek hizmetleri konusunda bilgilendirilmeleri ve kırılgan gruba mensup mağdurların adli süreçte etkin şekilde desteklenerek adalete erişimlerinin kolaylaştırılması yer almakta olup Başkanlığın çalışmaları bu yönde devam etmektedir.

02/09/2022 tarihinde Başkanlık bünyesinde çocuk, kadın, yaşlı, engelli ve tanıklara yönelik politikalar geliştirilmesi ile adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerince sunulan hizmetlerin etkinliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yürütmek üzere Bakan Oluru ile Çocuk Hizmetleri Daire Başkanlığı ve Kadın Hizmetleri Daire Başkanlığı ile Adli Destek ve Yardım Hizmetleri Daire Başkanlığı kurulmuştur.

B) Bakanlığımızca 63 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca adliyelerde kurulan "adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri" bünyesinde yer alan bürolar aracılığıyla suç mağdurlarına yönelik bilgilendirme ve yönlendirme faaliyetleri ile kırılgan gruba dahil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik hizmetler, tüm ülke genelinde yürütülmektedir.

Müdürlüklerin kurulmasıyla birlikte; daha önce çocuk ve aile mahkemelerinde görev yapan uzmanlar aracılığıyla sağlanan psiko-sosyal destek faaliyetleri Cumhuriyet başsavcılıkları ile tüm mahkemeleri kapsayacak şekilde genişletilmiş, hizmet sunumuna ilişkin standartlar geliştirilmiş, vaka yönetiminin uygulandığı etkin bir sistem oluşturulmuştur.

Adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri bünyesinde yer alan "bilgilendirme ve yönlendirme büroları"nda tüm suç mağdurları; adli süreç ve bu süreçte sahip oldukları haklar ile kendilerine hizmet sunan kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları konusunda bilgilendirilmekte ve ihtiyaçları doğrultusunda hizmet alabilecekleri kurum ve kuruluşlara yönlendirilmektedir. Bu sayede değişik kurumlar tarafından mağdurlara sunulan hizmetlerin etkin, kesintisiz ve bütüncül bir şekilde yerine getirilmesi sağlanmaktadır.

Çocuklar ve kadınlar gibi bireysel özellikleri nedeniyle suçtan daha fazla etkilendiği tespit edilen kırılgan gruba dâhil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik

çeşitli hizmetler de sunulmaktadır. Maruz kalınan suçtan daha fazla etkilendiği ve desteğe ihtiyaç duyduğu anlaşılan bu kapsamdaki mağdurlara yönelik olarak "kırılgan grup destek büroları"nda çalışan adli destek görevlileri tarafından yapılan bireysel değerlendirme sonucunda adli destek planı hazırlanmakta ve gerektiğinde vaka yönetimi uygulanmak suretiyle etkin bir şekilde psiko-sosyal destek hizmeti sunulmaktadır.

C) Bakanlığımız tarafından, faille yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen, öncelikli olarak cinsel suç ve aile içi şiddet suçu mağdurları, engelli birey ve kırılgan gruba dâhil mağdurlar, diğer mağdurlar ve tanıklar ile suça sürüklenen çocukların ifade ve beyanlarının uzman eşliğinde özel ortamda alınması için 2017 yılında adli görüşme odaları (AGO) uygulamasına geçilmiştir.

Ç) Suç mağdurlarının bilgilendirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında mağdurların sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulan hizmetlere dair bilgilerin yer aldığı "https://magdurbilgi.adalet.gov.tr/" internet sitesi üç farklı dilde erişime açılmıştır. Suç mağdurları internet sitesini ziyaret ettiklerinde yaşadıkları mağduriyet türüne göre hangi haklara sahip olduklarını, hangi hizmeti hangi kurumlardan alabileceklerini ve bunun için nasıl bir yol izlemeleri gerektiğini kolaylıkla öğrenebilmektedir.

Suç mağdurlarının adli süreç hakkında bilgilendirilmeleri amacıyla bazı temel haklar ile suç türleri hakkındaki bilgilerin yer aldığı çeşitli broşürler de fiziki ve dijital ortamda erişime sunulmuştur.

Belirtilen hususlara ek olarak; "magdur@adalet.gov.tr" e-posta hesabı üzerinden mağdurların başvuruları Başkanlık tarafından ivedi bir şekilde ele alınarak gereğinin yapılması için ilgili yerlere yönlendirilmektedir.

IV- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmıştır. Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, İkinci Kısım, Birinci Bölümünde düzenlenen "Hayata Karşı Suçlar"a ilişkin Cumhuriyet başsavcılıklarında soruşturma evresinde açılan ve karara bağlanan dosya, şüpheli ve suç sayılarıyla ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan dosya, sanık ve suç sayılarına ait istatistikler ile 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "https://www.adlisicil.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

V- Soru önergesinde belirtilen diğer hususlara ilişkin olarak Bakanlığımızda bilgi ve belge bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bazı kişilere gönderilen dolandırıcılık amaçlı bir mesaja ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30349)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

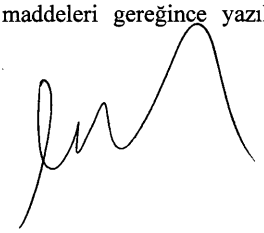

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Son dönemde birçok yurttaşın cep telefonlarına, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 102, 103 ve 105. maddelerine (cinsel istismar suçları) atıf yapılarak, haklarında Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından dava açılacağı yönünde mesajlar gönderildiği tespit edilmiştir.

Bu mesajlarda aynı zamanda, uzlaşma talebinde bulunmak isteyenlerin belirli bir telefon numarasıyla iletişime geçmesi istenmekte ve "Av. Çağlar Işıkbaş" ismi kullanılmaktadır. Şu örnek mesaj metni kamuoyuna da yansımıştır:

"YASAL TAKİP

5237 Sayılı TCK'nın 102/103/105 Maddesi gereğince hakkınızda Cumhuriyet Başsavcılığına (CİNSEL İSTİSMAR) suçundan dava açılacaktır.

Uzlaşma talebiniz var ise vakit kaybetmeksizin bizimle iletişime geçiniz. **AV. Çağlar Işıkbaş – GSM: 0535 294 20 41**"

Yargı sistemine aitmiş gibi gösterilen bu mesajlar vatandaşta panik, korku ve telaş yaratmakta; bu duygulardan faydalanarak kişilerin dolandırılması amaçlanmaktadır. Söz konusu mesajların sahte olduğu, içerikte geçen kişinin avukat olmadığı ve yasal sürecin bir parçası olmadığı anlaşılmıştır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınıza bu mesajlarla ilgili bugüne kadar iletilen şikâyet sayısı nedir? Başvuru yapan vatandaş sayısı kaçtır?

2. "Av. Çağlar Işıkbaş" ismi ve 0535 294 20 41 numaralı telefon hattı hakkında herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır?
3. Söz konusu mesajların gönderildiği GSM hatları kimin üzerine kayıtlıdır? Hattın kime ait olduğu tespit edilmiş midir?
4. Bu tür mesajları organize şekilde yayan bir suç şebekesi tespit edilmiş midir? Edildiyse bu yapıya karşı yürütülen soruşturmaların seyri nedir? Gözaltına alınan ya da tutuklanan kişi sayısı kaçtır?
5. Vatandaşları hedef alan bu tarz dolandırıcılık yöntemlerine karşı kamuoyunu bilgilendirme ve farkındalık yaratma çalışmaları yapılmakta mıdır?
6. Mobil hatların bu şekilde dolandırıcılık amaçlı kullanılmasının önüne geçmek amacıyla Bakanlığınız BTK ile eşgüdümlü bir denetim ve önleme çalışması yürütmekte midir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1210-4799/6682
Konu : Yazılı soru önergesi 13/10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 16/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1666085 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30349 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1210-4798/6681
Konu : Yazılı soru önergesi 13 /10 /2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30349 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Ankara, İstanbul ve İzmir Cumhuriyet Başsavcılıklarıyla yapılan yazışmalara verilen 25/07/2025 ve 28/07/2025 tarihli cevaplarda; soru önergesinde belirtilen hususa ilişkin olarak herhangi bir soruşturma kaydına rastlanmadığı bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

11.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Kartepe ilçesinde kurulan ve kurulması planlanan sanayi tesislerinin çevresel etkisine,

- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, Malatya'nın Battalgazi ve Yeşilyurt ilçelerinde rezerv alan olarak belirlenen alanlara,

Murat Dağı yakınlarında yapılması planlanan bir altın madeni projesinin ÇED sürecine,

- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, Hatay'ın Samandağ ilçesindeki Milleyha Kuş Cenneti'nin korunması talebine,

- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Van'ın Çatak ilçesi Konalga Mahallesi'ndeki barınma ve altyapı sorunlarına,

- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, Bursa'nın Kestel ilçesinde Bulgaristan'dan göçen ailelere tahsis edilen bazı arsa ve konutların usulsüz olarak devredildiği iddiasına,

- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da bir belediye otobüsü şoförünün engelli bir kişiyi otobüse almamasına ve ildeki ulaşım altyapısının engelli erişimine uygunluğuna,

- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'de orman yangınlarına karşı alınan önlemlere,

- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa'nın Nilüfer ilçesine bağlı 30 Ağustos Zafer Mahallesi'ndeki kimyasal gaz sızıntısına,

- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, yapı kayıt belgesine sahip olmasına rağmen haklarında yıkım kararı verilen yapılara,

- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara,

- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Karlıova ilçesinde yapılması planlanan JES projesinin çevresel etkilerine,

- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Rusumat-4 Anıtı'nın teknik şartnameye aykırı yapılarak haksız kazanç elde edildiği iddiasına,

- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Düzce Belediyesi tarafından 2026 yılı için belirlenen arsa metrekare birim değerlerine,

- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır'ın Bağlar ilçesi Fatih Mahallesi'ndeki metruk yapılarla bağlantılı suçlara,

İlişkin soruları ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/30357), (7/30833), (7/30834), (7/30835), (7/30839), (7/30840), (7/30841), (7/31633), (7/31635), (7/31636), (7/31757), (7/31759), (7/31872), (7/31873), (7/32341)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 26.06.2025

Saygılarımla.

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

Dilovası, uzun yıllardır kontrolsüz sanayi, plansız yapılaşma ve çevre kirliliği nedeniyle Kocaeli'nin diğer ilçeleri açısından en olumsuz konumdadır. Kuralsız sanayi, yoğun hava-emisyonu, ağır trafik yükü ve yüksek göç baskısı, bu ilçenin sağlıklı kentleşme ve yaşanabilirlik performansını ciddi biçimde zedelemiştir.

Şimdilerde Kartepe'de planlanan çelik haddeleme ve geri dönüştürülmüş hurdayla çelik üretim tesisi için başlatılan yerel ve toplumsal direniş, kamuoyunda haklı olarak destek görmektedir. Aynı hassasiyetin, geçmişte Dilovası için de gösterilmediği; çıkarılması gereken derslerin izlendiği görülmektedir.

Kartepe için sanayi yatırımlarında çevre sağlığı göz ardı edilerek yapılan planlamalarda sadece ağır sanayi yükü artmayacak, aynı zamanda çevreyle, turizmle, tarımla rekabet halinde olan bir ekonomik yapı içinde trafik sıkışıklığı, çoğalan göç, hava kirliliği ve yaşam alanı daralması gibi sorunları daha da derinleştirecektir.

Bu nedenle Bakanlığınızın sanayi yatırımlarını onaylama sürecinde, çevre, kentleşme ve sosyal adalet dengeleri gözetilerek "sanayi yükünün adil dağıtımı" perspektifiyle kararlar alınması hayati önem taşımaktadır.

Yukarıdaki bilgiler çerçevesinde;

1) Bakanlığınız mevcut çevre ve şehircilik mevzuatı uyarınca, "endüstri bölgeleri ile tesis kurulumu" süreçlerinde yerleşim yerlerine yük binmesi bakımından herhangi bir strateji veya kriter seti uygulamakta mıdır? Dilovası'nda yaşanan yük birikimi bu kapsamda değerlendirilmiş midir?

2) Kartepe'de önerilen çelik haddeleme ve hurdadan çelik üretimi tesisine ilişkin çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) süreci tamamlanmış mıdır? Bu süreçte; hava kalitesi, su kaynakları, trafik yükü ve kamusal altyapı etkileri nasıl analiz edilmiştir?

3) Bu etkiler, Dilovası benzeri sanayi yükü yoğunluğu yaşanması ihtimaliyle karşılaştırılmış mıdır?

4) Dilovası'da yıllardır artan sanayi baskısı sonucu yaşanan hava kirliliği, trafik sorunları, altyapı çöküntüsü, sağlık sorunları gibi yapısal sonuçlar dikkate alınarak, Kartepe'de benzer sonuçlar doğurabilecek tesislere karşı hangi önlemler alınacaktır?

5) Sanayi yükünün adil dağılımı amacıyla Bakanlığınızca planlanan mekânsal eşitlik veya yük dengesi politikaları mevcut mudur? Eğer yoksa, bu yönde hem mevcut tesisler hem de yeni yatırımlar için ulusal düzeyde eşitlikçi bir strateji geliştirmeyi düşünüyor musunuz?

6) Yerel toplumun, sivil toplum kuruluşlarının ve yerel yönetimlerin "Kartepe'ye sanayi baskısı artırılmasın" yönündeki talepleri doğrultusunda Bakanlığınız hangi düzeyde katılım, saydamlık ve yönetişim mekanizmaları uygulamaktadır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 10.07.2025

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

6 Şubat depremlerinin ardından Malatya'da belirlenen rezerv alanlarda yürütülen konut projeleri ile ilgili tartışmalar giderek büyümektedir. Özellikle Battalgazi ve Yeşilyurt ilçelerindeki rezerv alan uygulamaları, bölge halkının mağduriyetine neden olmaktadır. Vatandaşlar hayatlarını kurdukları alanlardan taşınmak istememekte, adaletsiz bir şekilde mahallelerinden atılmaya itiraz etmektedirler.

Bu çerçevede;

1) Bakanlığınız tarafından Malatya'nın Battalgazi ve Yeşilyurt ilçelerinde rezerv alanı ilan edilirken esas alınan kriterler nelerdir?
2) Bahse konu alanlarda mahalle sakinlerinin taleplerinin ve bölgelerin sosyo-ekonomik yapısının gözetildiği bir ön çalışma yapılmış mıdır?
3) TOKİ tarafından bölgede yürütülecek konut projelerinde "Yerinde Dönüşüm" seçeneği neden yeterince değerlendirilmemektedir?
4) Bölge sakinlerinin mağduriyet yaşamaması adına, yerinde dönüşüm ve rezerv alan uygulamalarında katılımcı demokrasi ilkesi kapsamında halk toplantıları düzenlenmesi düşünülmekte midir?
5) Bu tartışmaların daha geniş kapsamlı sosyal sorunlara dönüşmemesi için Bakanlığınızca ne tür adımlar atılacaktır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 10.07.2025

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

Kütahya ve Uşak arasında bulunan Murat Dağı, zengin bir ekosistem ve bitki örtüsüne sahip olan önemli bir doğal alandır. Gediz Nehri'nin de doğduğu yer olan alan, bölgenin içme ve sulama suyu ihtiyacını büyük ölçüde karşılayan bir su kaynağı ve gelişmekte olan bir turizm merkezidir. Bunun yanı sıra, aktif bir fay hattının bulunduğu bölge 1. derece deprem bölgesi durumundadır.

Bölgede faaliyet göstermesi planlanan Anadolu Export Madencilik şirketine ait altın madeni projesiyle ilgili Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) süreci ve hukuki kararlar, kamuoyunda önemli endişelere sebep olmaktadır. Çevre ve insan sağlığı açısından hassas bir bölgede yer alan proje için 2019 yılında hazırlanan ÇED raporuna Bakanlık tarafından olumlu karar verilmiş olup açılan dava neticesinde "ÇED olumlu" kararı iptal edilmiştir. Şirketin itirazı üzerine Danıştay iptal kararını onamıştır. Buna rağmen ilgili şirket, 2023 seçimlerinin hemen öncesinde siyanür havuzlarını projeden çıkarttığı ve projedeki eksiklikleri giderdiği gerekçesiyle tekrar ÇED süreci başlatmıştır. Bakanlığınızın tekrar olumsuz görüş vermesi üzerine şirketin yeniden açtığı iptal davası mahkemece reddedilmiştir. Şirketin dosyayı Danıştay'a taşıması üzerine Danıştay 4. Dairesi yeniden keşif yapılması için dosyayı mahkemeye geri göndermiştir. Geçtiğimiz günlerde alanda yeni bir keşif çalışmasına başlanmıştır.

Bu çerçevede;

1) Maden sahasının çevresel etkileri yeterince değerlendirilmiş mid k izi, hayvan ölümleri ve ekosistem üzerindeki riskler açısından alınan önlemler nelerdir?
2) Bölgedeki endemik türler nasıl koruma altına alınacaktır?
3) Gediz ilçesinin deprem bölgesinde olduğu dikkate alındığında, maden faaliyetlerinin deprem riski açısından değerlendirmesi yapılmış mıdır?
4) Anadolu Export Madencilik şirketinin faaliyetlerinin denetimi nasıl gerçekleştirilecektir?
5) Maden sahasında çıkarılan cevherler hangi tesislerde işlenecektir?

6) Bölgede maden faaliyetleri esnasında kullanılacak siyanür havuzlarının yerleri tam olarak nerede olacaktır ve olası kapasite artırımı durumunda yeni siyanür havuzları kurulacak mıdır?
7) Revize edilen ÇED raporunun, pek çok kriter açısından yetersiz olduğu yönündeki iddialar göz önüne alındığında, bu raporun hukuki ve çevresel yeterliliği Bakanlığınız tarafından nasıl değerlendirilmiştir?
8) Söz konusu altın madeninde çıkartılacak cevherin Türkiye ekonomisine öngörülen katkısı nedir?
9) Bu kesim ve madencilik işlemlerinin, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle ne ölçüde uyumlu olduğu Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 11.07.2025

Evrim RIZVANOĞLU
İstanbul Milletvekili

Hatay'ın Samandağ ilçesinde bulunan Milleyha Kuş Cenneti, yaklaşık 300 hektarlık alanı, 312 kuş türü, 300'ü aşkın bitki taksonu, 2000'e yakın deniz kaplumbağası yuvası ve çok sayıda kelebek, memeli, sürüngen ve amfibi türüyle Türkiye'nin en önemli kıyı-sulak alanlarından biridir. Aynı zamanda Afrika'dan Avrupa'ya uzanan göçmen kuş rotasının ilk duraklarından biri olan Milleyha, yerel olduğu kadar küresel düzeyde de kritik bir ekolojik konuma sahiptir.

Alan, 2021 yılında "Mahalli Öneme Sahip Sulak Alan" ilan edilmiş olsa da, iklim değişikliğine bağlı olarak artan sıcaklık, düşen yağış miktarı ve buharlaşma, tarımsal su kullanımı, yukarı havza müdahaleleri, dere yataklarındaki değişiklikler ve yetersiz koruma önlemleri sebebiyle ciddi bir kuruma riskiyle karşı karşıyadır. Bölgeden gelen veriler, sazlıkların gerilediğini, kuş göçlerinin zayıfladığını ve su rejiminin çökme noktasına geldiğini göstermektedir.

Bu tablo, yalnızca bir doğa alanının yok oluş süreci değil, aynı zamanda Türkiye'nin iklim krizine karşı ne ölçüde hazırlıklı olduğu, ekosistem temelli koruma politikalarının etkinliği ve sulak alan yönetişiminin kapasitesi hakkında da ciddi sorular doğurmaktadır.

Bakanlığınız, kamuoyuna 12 Mayıs 2025 tarihinde yaptığı açıklamada Milleyha için "doğal sit alanı ilanı çalışmalarının başlatıldığını" ve bir "Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu" hazırlanacağını duyurmuştur. Ancak aradan geçen süreye rağmen herhangi bir resmi ilan yapılmamış, rapor kamuoyuyla paylaşılmamış, sahadaki tahribat ise ilerlemiştir.

Bu durum, iklim krizinin ön saflarında yer alan ekosistemlerin korunmasına yönelik kamu müdahalesinin hem zamanlaması hem de derinliği bakımından yetersiz kaldığını göstermektedir.

Bu bağlamda;

1. Milleyha bölgesinin doğal sit alanı ilan edilmesine ilişkin Bakanlığınızca 12 Mayıs 2025'te başlatıldığı duyurulan süreç ne aşamadadır? Sit statüsü için herhangi bir resmi karar alınmış mıdır? Ne zaman ilan edilmesi planlanmaktadır?
2. Söz konusu bölge için hazırlanmakta olduğu açıklanan "Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu" tamamlanmış mıdır? Tamamlanmadıysa gecikmenin gerekçesi nedir ve raporun kamuoyuna açıklanacağı tarih belli midir?
3. Bu raporun ön bulgularında belirtildiği gibi, alanın nesli tehlike altında olan türlere, yeşil deniz kaplumbağalarının yuvalama alanlarına ve çok sayıda endemik türe ev sahipliği yaptığı tespit edilmişken, neden geçici dahi olsa bir koruma tedbiri ya da faaliyet kısıtlaması devreye alınmamıştır?
4. Milleyha'nın su rejiminin bozulmasında etkili olan tarımsal faaliyetler, sulama altyapıları, drenaj sistemleri veya dere yatağı müdahaleleri hakkında Bakanlığınızca yapılmış herhangi bir denetim, etki analizi ya da idari işlem bulunmakta mıdır?
5. Bölgedeki kuraklık eğilimi, su kayıpları, biyoçeşitlilikteki azalma ve habitat bozulması, Bakanlığınızın izleme sistemleri tarafından hangi tarihlerde tespit edilmiştir? Bu izleme sonuçları kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
6. Milleyha'da yaşanan bu süreç, Bakanlığınız açısından iklim değişikliğine karşı doğa temelli çözümlerin uygulanmasında bir başarısızlık olarak değerlendirilmekte midir? İklim krizi koşullarında sulak alanların dayanıklılığını artırmaya dönük özel bir programınız bulunmakta mıdır?
7. Bakanlığınız 2024–2025 yılları arasında Türkiye genelinde kaç sulak alanı doğal sit olarak ilan etmiştir? Kaç alanda ekolojik temelli bilimsel araştırma raporu tamamlanmış, kaçı uygulamaya geçmiştir? Milleyha, bu süreçte neden hâlâ resmi koruma kapsamına alınmamıştır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda sıralamış bulunduğum sorularımın ***Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum*** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim

Zülküf Uçar
Van Milletvekili

Van İli Çatak İlçesi'ne bağlı Konalga Mahallesi, 2000 yılında köy-kent projesi kapsamında inşa edilmiş ve Konalga etrafında yer alan en az 12 mezrada yaşayan yüzlerce insan zorla bu köye yerleştirilmiştir. Yurttaşların aktardığı verilere göre mahallede inşa edilen konutlar dayanıksız malzemelerle yapılmış olup çoğu kendiliğinden yıkılmaktadır. Mahalle, 2017 yılında sürekli toprak kaymaları ve bataklıklar olduğu iddiasıyla afet bölgesi ilan edilmiştir. Bu süreçte, mahalledeki okul ve sağlık ocağı gibi temel kamu hizmet binaları kapatılmış, mahalle sakinlerine yıllar önce geldikleri köylere geri dönmeleri gerektiği belirtilmiştir. Oysa 25 yıl önce boşaltılan köylerde yaşamak için hiçbir imkan ve şart kalmamıştır. Buna rağmen yurttaşlara ne eski köylerine dönüş için ne de mevcut mahallede yaşamlarını sürdürebilmeleri için herhangi bir çözüm sunulmamıştır. Altyapı ve iyileştirme çalışmaları yapılmamış, yetkililer tarafından bu konuda herhangi bir sorumluluk üstlenilmemiştir.

Mahallede hazihazırda 140 hane bulunmaktadır. Bu hanelerde yaşayan yurttaşlardan 246 kişi hak sahibi olarak TOKİ yapımı binalara yerleştirilmek istenmekte, 141 kişi ise hak sahibi dahi olamamıştır. Hak sahibi yurttaşlara TOKİ dairesine yerleşmenin ön şartı olarak Konalga'da bulunan evlerinin yıkılması dayatılmaktadır. Bunu kabul etmeyen yurttaşlara hak sahibi oldukları dairenin verilmesi engellenmektedir. Bunun yanında anılı TOKİ binaları

mahalleden 130 km uzaklıkta bir yerleşim yeridir. Oysa yurttaşlar kaldıkları mahallede tarım ve hayvancılık yapmakta, ekonomik geçimlerini buradan sağlamaktadır. Mahalleden göç etmeleri bu yönüyle ciddi hak kayıpları yaratacaktır.

Konalga Mahallesi sakinleri, afet bölgesi ilanından sonra temel ihtiyaçlarını karşılayamaz hale gelmiş, eğitim, sağlık ve ibadet gibi haklardan mahrum bırakılmıştır. Mahallede yaşayan yurttaşlar, ne güvenli bir yaşam alanı ne de yeni bir yerleşim yeri için destek alabilmiştir. Bu durum, Anayasa'nın 56. maddesinde belirtilen "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir" ilkesine aykırı bir tablo oluşturmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Konalga Mahallesi'nin afet bölgesi ilan edilmesinden sonra, mahallede yaşayan yurttaşların sağlıklı ve güvenli bir çevrede yaşama hakkını temin etmek için Bakanlığınızca hangi çalışmalar yapılmıştır?

2. Yurttaşların ekonomik uğraşlarının yoğunlaştığı mahalleden yaklaşık 130 kilometre uzaklıkta olan TOKİ yapılarına yerleşmelerinin, ekonomik istikrarı bozmaması için gerekli tedbirler alınmış mıdır?

3. TOKİ hak sahipliği şartları nasıl belirlenmiştir? Hak sahibi olamayan mahalle sakinleri için hangi alternatif çözümler düşünülmektedir?

4. Yurttaşların önceki köylerine dönmeleri gerektiği sonucuna varılmadan önce yerinde alternatif çözümler üzerine çalışmanız olmuş mudur? Olmuşsa bu yöntemlere başvurmama sebebi nedir?

5. Toprak kaymaları ve bataklık oluşumu gibi çevresel sorunların çözümü için hangi bilimsel ve teknik incelemeler gerçekleştirilmiştir, bu afetlere karşı hangi önlemler alınmıştır?

6. Mahallede altyapı ve iyileştirme çalışmalarının yapılmamasının gerekçeleri nelerdir? Mahallede yaşamaya devam eden yurttaşların ihtiyaçları hangi yollarla sağlanmaktadır?

7. Konalga Mahallesi sakinlerinin mevcut yerleşim yerinde yaşamlarını sürdürebilmeleri veya yeni bir yerleşim alanına taşınmaları için Bakanlığınızca bir planlama yapılmış mıdır? Yapılmadıysa, bu eksikliğin giderilmesi için hangi adımlar atılacaktır?

8. Afet bölgesi ilanından sonra mahalle sakinlerinin mağduriyetlerini gidermek amacıyla Bakanlığınızca herhangi bir maddi veya teknik destek sağlanmış mıdır? Sağlanmışsa bunlar nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla 10.07.2025

Orhan Sarıbal
Bursa Milletvekili

1990'lı yıllarda, Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulan ve sonrasında Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına kabul edilen göçmenlerin barınma hakkını sağlamak amacıyla, Hazine'ye ait taşınmazların bu kişiler tarafından kurulan yapı kooperatiflerine tahsisi ve satışı yapılmıştır. Bu işlemler, başta 12.12.2001 tarihli 4726 sayılı 2002 Yılı Bütçe Kanunu'nun 48'inci maddesi ve **260 sayılı Milli Emlak Genel Tebliği** olmak üzere çeşitli yasal düzenlemelere dayanmaktadır.

Bu kapsamda, **Bursa ili Kestel ilçesi Soğuksu Köyü mevkiinde** bulunan 1130-1142 sayılı parseller üzerinde, sadece zorunlu göçle gelmiş kişilerin üye olabileceği yapı kooperatiflerine arsa tahsisi yapılmıştır. Bu tahsisler, **"VEFA HAKKI"** şerhiyle tapuya işlenmiş; taşınmazların amacına uygun kullanımını ve üçüncü şahıslara devrini engellemek üzere özel şartlara bağlanmıştır.

Ancak özellikle bu bölgede faaliyet yürüten **SS Kestel Everest Konut Yapı Kooperatifi** ile ilgili gelişmeler, devletin koyduğu şartların ve tahsis gerekçesinin açıkça ihlal edildiğini göstermektedir.

Kooperatifin inşaat faaliyetine başlamak amacıyla anlaştığı yüklenici firmanın (Atlas İnşaat San. Tic. Ltd. Şti.), işin gereğini yerine getirmediği, kooperatifin mal varlığına yönelik icra takibi başlattığı, üyelerin bilgisi dışında bazı parselleri **icra yoluyla satışa çıkardığı, bu** satışlarda göçmen olmayan, hiçbir üyelik hakkı bulunmayan kişilere, değerinin çok altında taşınmazların geçtiği iddia edilmektedir.

Bu işlemlere karşı açılan **ihalenin feshi davası** yerel mahkemede kabul görmüş; ancak Yargıtay tarafından karar **kısmen bozulmuş** ve bu durum göçmen hak sahiplerinin mağduriyetine neden olmuştur. Ayrıca bazı kooperatiflerin hiçbir inşaat faaliyeti yürütmemiş olmalarına rağmen, bu parsellerin **ferdileştirilerek üçüncü kişilere satıldığı**, böylece kamu taşınmazlarının amacı dışında özel mülkiyete geçirildiği yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır.

Bu gelişmeler, **260 sayılı tebliğde belirtilen özel tahsis gerekçeleri, vefa hakkı şerhleri** ve devletin taahhütleriyle açıkça çelişmekte, kamu arazilerinin amacına aykırı şekilde el değiştirdiğine işaret etmektedir.

Bu kapsamda;

1. 1991 yılında başlatılan, Bulgaristan'dan zorunlu göçle gelen yurttaşlara konut tahsisi ve arsa satışına ilişkin program kapsamında, ülke genelinde bugüne kadar kaç kişiye arsa tahsisi yapılmış, kaç kişi konut sahibi olmuştur?

2. Bursa ili Kestel ilçesi Soğuksu mevkiinde, 260 sayılı tebliğ kapsamında tahsis edilen 1130–1142 sayılı Hazine parsellerinin toplam yüzölçümü nedir? Bu parseller hangi kooperatiflere ve hangi şartlarla devredilmiştir?

3. Bu parseller üzerine tapuya şerh edilen "vefa hakkı" uygulamasına rağmen, taşınmazların üçüncü kişilere satış yoluyla geçtiği yönündeki iddialar kapsamında taşınmazların göçmen olmayan kişilere satılması veya devri hukuken nasıl mümkün olmuştur?

4. SS Kestel Everest Konut Yapı Kooperatifi'nin yüklenici firma ile yaptığı sözleşmeden kaynaklı olarak başlatılan icra işlemleri kapsamında, vefa hakkı bulunan taşınmazların satışına nasıl izin verilmiştir?

5. Bakanlığın bu satışlara karşı açtığı herhangi bir iptal ya da müdahale davası var mıdır?

6. Devletin arsa tahsisi yaparken üzerine düşen altyapı yatırımlarını (yol, kanalizasyon, elektrik vb.) gerçekleştirmemesi, kooperatiflerin inşaat yapamamasında doğrudan bir sebep değil midir? Bu konuda kamu kurumlarının sorumluluğu araştırılmış mıdır?

7. Kestel Soğuksu bölgesindeki parsellerde hiçbir inşaat faaliyeti gerçekleştirmeyen kooperatiflerin ferdileştirme talebinde bulunduğu ve bu taleplerin kabul edildiği, arsaların alınıp satıldığı iddiaları doğru mudur? Eğer doğruysa, bu durum tahsis gerekçesine ve tebliğe açıkça aykırı değil midir?

8. Bugüne kadar göçmen olmayan kişi veya şirketlerin, bu tür tahsisli araziler üzerinde mülkiyet kazanmasına ilişkin kaç işlem gerçekleşmiştir? Bu işlemler nasıl onaylanmıştır?

9. Konuya ilişkin kamu zararının ve hak kaybının önlenmesi adına Bakanlığınız nasıl bir planlama ve denetim süreci öngörmektedir? SS Everest Kooperatifi gibi mağduriyet yaşayan diğer kooperatiflerle ilgili nasıl bir çözüm politikası izlenecektir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yer alan sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **11.07.2025**

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ve bağlı ikincil düzenlemeler kapsamında, kentsel ulaşım araçlarının ve altyapının engellilere uygun şekilde düzenlenmesi; kamu kurumları, yerel yönetimler ve ilgili meslek disiplinleri açısından bağlayıcı bir yükümlülüktür. Bakanlığınız, hem kentleşme politikalarının hem de yapılı çevrenin erişilebilirliğinin denetlenmesi konusunda ana yetkili kurumlardandır. Kamusal alanlarda fiziksel erişim engelleri, toplumsal dışlanmanın ve ayrımcılığın temel sebeplerindendir.

07 Temmuz 2025 tarihinde sosyal medya platformu X'te (eski adıyla Twitter), @sanliurfasanli adlı yerel bir haber hesabı tarafından paylaşılan bir videoda, Şanlıurfa'da bir belediye otobüsü şoförünün, engelli bir kadını "araçta engelli sandalyesine uygun alan bulunmadığı" gerekçesiyle otobüse almadığı görülmektedir. Görüntülerde vatandaşların ve engelli bireyin duruma tepki gösterdiği açıkça anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Şanlıurfa ilinde engelli bireylerin toplu taşımaya erişimini kolaylaştırmaya yönelik Bakanlığınızca yürütülen herhangi bir proje veya denetim çalışması mevcut mudur?

2. Bakanlığınız, belediyelere ait toplu taşıma araçlarında ve duraklarında engelli erişimi standartlarının uygulanıp uygulanmadığını denetlemekte midir?

3. Söz konusu olayın yaşandığı otobüsün teknik ve fiziki altyapısı Bakanlık kriterlerine uygun mudur?

4. Engelli bireylerin şehir içi ulaşım, kaldırımlar, duraklar, geçitler ve kentsel donatılara erişimi bakımından Türkiye genelinde erişilebilirlik raporlaması yapılmakta mıdır? Şanlıurfa bu raporlamada hangi düzeydedir?

5. 2025 yılı itibarıyla belediyelere yönelik, erişilebilirlik kriterlerine uymayan yapılar veya hizmetler nedeniyle Bakanlığınızca uygulanan idari yaptırım sayısı kaçtır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM** tarafından, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer Faruk HÜLAKÜ

Bingöl Milletvekili

Orman yangınları ekosistemle birlikte iklim değişikliğiyle mücadele politikalarını da doğrudan ilgilendirmektedir. Ormanların tahrip olması, biyoçeşitliliğin yok olması ve toprak yapısının bozulması, yerel ekolojik dengeleri kalıcı biçimde sarsmaktadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın iklim politikası bağlamında riskli bölgelerde çevresel tahribatları izleme ve raporlama, zarar gören bölgelerin rehabilitasyonu ve yeniden ağaçlandırılması gibi görevleri bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

1) 2025 yılı içinde Bingöl'de meydana gelen orman yangınlarının yol açtığı çevresel tahribatı ölçmek amacıyla herhangi bir etki analizi ya da çevresel hasar değerlendirmesi yapılmış mıdır?
2) Bu tahribatın iklim değişikliğiyle ilişkisine dair Bakanlıkça hazırlanan bir rapor, tespit veya uyarı var mıdır?
3) Bingöl ilinde son 10 yılda orman yangınları nedeniyle tahrip olan alanların kaç hektarı yeniden ağaçlandırılmıştır?
4) 2025 yılında yangınlardan zarar gören bölgelerde yapılması planlanan çevresel rehabilitasyon çalışmaları nelerdir? Bu çalışmalara ne zaman başlanacaktır?
5) Bingöl'deki ormanlık alanlarda, yangın öncesi alınan çevresel koruma tedbirlerine dair (yangına dayanıklı türlerin ekilmesi, koruma ormanı alanlarının artırılması) herhangi bir proje geliştirilmiş midir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Cumhuriyeti Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasanın 98 ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü 'nün 96 ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını için gereğini saygılarımla arz ederim. **19/07/2025**

Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU
Bursa Milletvekili

Bursa'nın Nilüfer ilçesinde bulunan ve son yıllarda hızla gelişen **30 Ağustos Zafer Mahallesi'nde,** yayılan yoğun kimyasal kokular mahalle halkını ciddi şekilde etkilemektedir. Özellikle akşam saatlerinden itibaren artan bu kimyasal salınım; vatandaşların nefes almasını zorlaştırmakta, uyku uyuyamaz hale getirmekte ve yaşam kalitesini ciddi şekilde düşürmektedir. **17 Temmuz 2025** gecesi yaşanan son olayda **4** vatandaşımızın keskin kimyasal kokudan zehirlenerek hastaneye kaldırıldığı ve **AFAD** ekiplerinin mahalleye intikal ettiği haberleri de basına yansımıştır.

Bu bağlamda:

SORU 1- 30 Ağustos Zafer Mahallesi'nde yayılan yoğun kimyasal kokular için Bakanlığınızın yürüttüğü bir çevre denetim süreci mevcut mudur? Son 3 yılda bu bölgede kaç çevre denetimi yapılmıştır?

SORU 2- Yapılan denetimlerde kokuya neden olan işletmeler tespit edilmiş midir? Edildiyse bu işletmelere herhangi bir yaptırım uygulanmış mıdır?

SORU 3- Söz konusu bölgede hava kalitesi ölçümü yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa, son **12** aya ait ölçüm verileri nelerdir?

SORU 4- Bu tür kimyasal salınımların önlenmesi için alınan tedbirler nelerdir? Yeni tedbirler alınması planlanmakta mıdır?

SORU 5- Vatandaşların sağlığını ve çevreyi tehdit eden bu tür durumların tekrar yaşanmaması adına bölgesel filtreleme, baca kontrol sistemleri ve düzenli izleme mekanizmaları kurmayı düşünüyor musunuz?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98. ve içtüzüğün 96. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 23.07.2025

Av. Hasan ÖZTÜRKMEN
Gaziantep Milletvekili

Yapı Kayıt Belgesi alarak evlerini yasal hale getirdiğini düşünen pek çok vatandaş, belgelerinin iptal edilmesiyle hukuki ve maddi sıkıntılarla karşı karşıya kalmıştır. Özellikle "Büyükşehir Yasası" ile köylerin mahalle statüsüne getirilmesi, kırsalda yaşayan, geçimini tarım ve hayvancılıkla sağlayan vatandaşları da zor durumda bırakmıştır.

Hem mahalle statüsüne sokulan köylerde hem ilçelerde hem de şehir merkezlerinde bu durumdan kaynaklı mağduriyetler yaşanmaktadır.

Bu bağlamda;

1- Yapı Kayıt Belgesi almış olmasına rağmen imar sorunu devam eden yapı sayısı kaçtır?
2- Tapusunda tarla yazdığı için yıkılan ya da uyarılan yapı sayısı kaçtır?
3- Yapı Kayıt Belgesi almış olmasına rağmen, yapısına ceza kesilen kişi sayısı kaçtır?
4- Bu kapsamdaki imar sorunları nedeniyle yıktırılan ve ceza kesilen yapıların yıktırılmadan önce deprem ve doğal afetlere karşı direnci test edilmiş midir?
5- Rant kaygısı nedeniyle kaçak imar edilen yapılar haricinde, barınma ve hayvancılık ihtiyacı nedeniyle imar edilen yapıların durumuyla ilgili bir çalışma planlanmakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorumun **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin OLAN

Bitlis Milletvekili

Bitlis ilinde ve ilçelerinde bulunan kamu kurumlarının doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirdiği harcamalara dair şeffaflık ve denetlenebilirlik konusunda ciddi soru işaretleri bulunmaktadır.

Bazı kişi ve şirketlere ayrıcalık tanındığı, usulsüzlüklerin yaşandığına dair kamuoyuna yansıyan iddialar nedeniyle bu harcamaların ayrıntılarıyla ortaya konması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Bitlis Meteoroloji Müdürlüğü tarafından 2023–2025 yılları arasında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesi kapsamında doğrudan temin yöntemiyle yapılan harcamaların toplam sayısı, tutarı, alım yapılan kişi/şirket bilgileri ve bu süreçlere ilişkin gerçekleştirilmiş herhangi bir denetim ya da soruşturma olup olmadığına dair bilgi verir misiniz?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM** tarafından, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer Faruk HÜLAKÜ

Bingöl Milletvekili

Bingöl ili Karlıova ilçesine bağlı Kaynarpınar Köyü'nde yapılması planlanan Jeotermal Enerji Santrali (JES) projesi, doğal varlıkları, yerel ekosistemi ve kırsal yaşamı tehdit eden ciddi riskler barındırmaktadır. Söz konusu proje, aynı zamanda bölgenin en önemli doğal alanlarından biri olan Peri Vadisi'nin bütünlüğünü de doğrudan etkileyecek bir konumdadır.

Peri Vadisi, barındırdığı biyolojik çeşitlilik, verimli tarım alanları, doğal su kaynakları ve kültürel peyzajıyla sadece bölge halkı için değil, ekolojik açıdan korunması gereken nadide alanlardan biridir; ancak JES projeleri, yapıları gereği yüksek ısıda ve basınçta çalışan, yer altından alınan zehirli akışkanların doğaya salınması, toprak ve su kirliliği yaratması ve çevresel tahribata neden olmasıyla bilinmektedir. Bu projeler toprağın tarıma elverişsiz hâle gelmesine, içme ve sulama sularının kirlenmesine, yerel flora ve faunanın yok olmasına, hatta doğrudan insan sağlığının bozulmasına kadar varan sonuçlar doğurabilmektedir.

Projenin planlandığı alanda yaşayan yurttaşların büyük bölümü geçimini hayvancılık, arıcılık ve küçük ölçekli tarım faaliyetleriyle sağlamaktadır. JES faaliyetleri ise bu geçim kaynaklarını ciddi şekilde tehdit etmektedir. Tarımsal üretimin azalması, hayvancılığın sürdürülemez hâle gelmesi, köydeki ekonomik döngüyü durma noktasına getirecektir. Bu da kırsaldan kente zorunlu göçü artıracak, demografik ve sosyal yapıyı olumsuz etkileyecektir.

Bununla birlikte, projeye ilişkin Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinin şeffaflık ve katılım ilkelerine uygun yürütülmediği yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır. Yerel halkın sürece dahil edilmediği, ÇED raporunun kamuoyundan gizlendiği ve halkın rızasının alınmadığı yönündeki bulgular hem hukuki hem de etik açıdan projenin meşruiyetini tartışmalı hâle getirmektedir.

Geçmişte aynı vadide inşa edilen baraj projelerinin doğa üzerindeki kalıcı yıkımları hâlâ giderilememişken, yeni bir enerji projesinin daha hayata geçirilmesi, bölgedeki doğa tahribatını derinleştirecektir. Doğal yaşamın, insan sağlığının ve kültürel bütünlüğün geri dönülemez şekilde zarar görme ihtimali, bu projeyi kamu yararı açısından kabul edilemez kılmaktadır.

Bu bağlamda;

1) JES projesi için düzenlenen ÇED raporu hangi kurumlarca incelenmiş ve onaylanmıştır?
2) Bölgenin doğal sit alanı, ekolojik koridor ya da endemik tür barındıran bir yapıya sahip olup olmadığı değerlendirilmiş midir?
3) Peri Vadisi'ndeki yaşam dengesi gözetilerek bir etki azaltma planı hazırlanmış mıdır?
4) Aynı bölgede geçmişte yapılan HES ve barajların yol açtığı tahribat göz önünde bulundurulmuş mudur?
5) Bakanlığınız, bu projenin doğa hakları açısından iptali yönünde bir girişimde bulunacak mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. Mustafa Adıgüzel
Ordu Milletvekili

Ordu'da yürütülen ve kamuoyuna "tarihi değerlerin ihyası" başlığıyla sunulan "Rüsumat-4 Gemisi ve Açık Hava Müzesi" hakkında tarafımıza ulaşan bilgiler ve yerel kaynaklara yansıyan görüntüler, hem Rüsumat-4'ün hatırasına saygısızlık hem de şartnameye uygun olmayan ucuz yöntemlerle firmaya haksız kazanç temin edildiği yönünde ciddi bililer mevcuttur.

Söz konusu anıtın, şartnameye göre yapılmadığı, gemi personelini ve Ordu halkını betimleyen insan figürlerinin modelaj tekniğinde ve 0.5 ila 1 cm kalınlığında polyester döküm olması gerekirken, bunun yerine yalnızca vitrin mankenlerine elbise giydirilip sprey boya ile yüzeyin kaplandığı, yani niteliksiz yapıldığı ve bu şekilde maliyetin düşürülerek baştan savma ve tarihe saygısızlık sayılabilecek bir çalışma yapıldığı tespit edilmiştir.

Elde edilen bilgiler firmanın buradan o günkü para ile 7 milyon TL'nin üzerinde haksız kazanç elde ettiği yönündedir.

Bu bağlamda;

1. Rusumat-4 anıtı için hazırlanan teknik şartname ve ihale dosyası kamuya açık mıdır? Bu belgeler Bakanlığınızca incelenmiş midir?

2. Maketin üretiminde kullanılan teknik ve malzemeler, şartnamede belirtilen modelaj tekniği ve polyester dökümün kalınlığı ve kalitesi ile örtüşmekte midir?

3. Kullanılan teknik malzeme ve üretim yöntemi bakımından, ilgili yüklenici firma şartnameye uygunluk belgesi sunmuş mudur? Yüklenici firmadan teslim alınırken uygunluk denetimi yapılmış mıdır?

4. Maketin üzerindeki figürlerin hazır mankenler üzerine sprey boya uygulanarak yapıldığı, sanat ve teknik bakımdan niteliksiz bir işlem olduğu iddiası doğru mudur?

5. Söz konusu işin toplam maliyeti nedir? Bu şekilde eksik ve basit malzeme ile üretilmesi sonucunda elde edilen haksız kazanç ne kadardır?

6. Ortaya çıkan ürünün kültürel mirasın temsiline katkısı ve tarihsel doğruluğu konusunda bir akademik ya da uzman incelemesi yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?

7. İşin bu haliyle teslim alınması, kamu zararı doğurmuş mudur? Basında çıkan haberler üzerine herhangi bir idari veya hukuki işlem başlatılmış mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki yazılı sorularımın Anayasanın 98. Ve TBMM İç Tüzüğünün 96. Maddeleri gereğince Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ve talep ederim. 24.07.2025

Talih Özcan
Düzce Milletvekili

Düzce Belediyesi Arsa Metrekare Birim Değeri Komisyonu tarafından 20 Haziran 2025 tarihli ve 14 sayılı karar doğrultusunda, 2026 yılı için belirlenen arsa metrekare birim değerlerinde bazı bölgelerde %1400'leri aşan artışlar yapılmıştır. Örneğin, 2025 yılı için 600 TL/m² olan bir rayiç değerin 2026 yılı için 9.200 TL/m²'ye çıkarıldığı kamuoyuna yansımıştır. Bu durum, özellikle dar gelirli, sabit gelirli vatandaşlarımızı ve emekli vatandaşlarımızı ciddi biçimde etkilemektedir. Rayiç değerlerdeki bu artış doğrudan emlak vergilerine yansımakta ve vatandaşların ekonomik yükünü artırmaktadır. Yapılan artışlar hem ülkemizdeki gerçek ekonomik gerekçelerle hem de sosyal adalet ilkeleriyle örtüşmemektedir.

Bu çerçevede,

1. Düzce Belediyesi tarafından 2026 yılı için belirlenen arsa metrekare birim değerlerinin belirlenme süreci hakkında Bakanlığınızın bilgi ve denetim mekanizmaları nasıl işlemektedir? Bu süreçte Bakanlığınıza herhangi bir bildirim yapılmış mıdır?
2. Arsa rayiç bedellerinde, kısa sürede %1000'in üzerinde artışların yaşanmasının gerekçelerine ilişkin Bakanlığınızın teknik veya idari bir değerlendirmesi mevcut mudur? Varsa, bu değerlendirme kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?
3. Bu tür fahiş artışların, sabit ve dar gelirli vatandaşların ödeyeceği emlak vergisi tutarlarına yansıyan etkisi bakanlığınızca nasıl öngörülmektedir? Bakanlığınız bu etkilerin azaltılmasına yönelik ne tür önlemler planlamaktadır?
4. Düzce'deki arsa metrekare birim değer artışlarına yönelik vatandaşlardan veya sivil toplum kuruluşlarından Bakanlığınıza ulaşan bildirimler, şikayetler veya itirazlar olmuş mudur? Olduysa eğer bu başvurular nasıl değerlendirilmiştir?
5. Rayiç bedel artışlarıyla ilgili olarak belediyelere rehberlik eden herhangi bir merkezi kriter, standart ya da sınırlayıcı düzenleme mevcut mudur? Eğer yoksa, bu tür keyfi uygulamaların önüne geçilmesi için yeni bir yasal ya da idari düzenleme yapılması gündemde midir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, ***Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum*** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA ÇUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'ın **Bağlar ilçesine bağlı Fatih Mahallesi'nde**, yaklaşık 14 bin 500 vatandaşın yaşadığı bir yerleşim bölgesinde, **30'a yakın metruk yapının uyuşturucu kullanımı, fuhuş ve diğer yasa dışı faaliyetlerin merkezi haline geldiği** basına yansımıştır. Mahalle sakinleri, can ve mal güvenliği açısından ciddi tehditler oluşturan bu yapılar nedeniyle tedirginlik yaşamakta, çocuklar için tehlike büyümektedir. Hatırlanmalıdır ki 17 Temmuz'da madde bağımlısı 16 yaşındaki Z.A'nın 14 yaşındaki kız kardeşi R.A.'yı darbederek öldürdüğü haberleri henüz soğumamıştır. Anlaşılacağı üzere uyuşturucu kullanım oranının hayli yükselip, kullanım yaşının ise giderek düştüğü; uyuşturucu kullanımının sebep olduğu infial yaratan olaylara her gün bir yenisinin eklendiği Diyarbakır'daki bu metruk yapılar; adeta bu yangına benzin taşıyan kamusal güvenlik, halk sağlığı ve çevre güvenliğinin tehdit merkezlerine dönüşmüştür.
Mahalle muhtarı ve yurttaşların defalarca ilgili kurumlara başvurmasına rağmen bugüne kadar bir ilerleme kaydedilmemiştir. Kamuoyuna yansıdığı kadarıyla bazı yapıların sahiplerine ulaşılamaması, bazılarına ilişkin yıkım ihalelerine yüklenici firmaların katılmaması gibi gerekçeler sürecin tıkanmasına neden olmaktadır.

Bu bağlamda:

1. Diyarbakır'ın Bağlar ilçesi Fatih Mahallesi'nde tespit edilmiş metruk yapı sayısı kaçtır? Bu yapılardan kaçı hakkında yıkım kararı alınmıştır?
2. Bahsi geçen mahallede yıkımı yapılamayan metruk yapılar için Bakanlığınızın bir planı var mıdır?
3. Metruk yapıların yıkımı konusunda, mülkiyet sahiplerine ulaşılamadığı ya da ihaleye katılım olmadığı durumlar için Bakanlığınızın geliştirdiği herhangi bir özel prosedür veya acil eylem planı var mıdır?

4. Bakanlığınızın, uyuşturucu ve suç merkezi haline gelen metruk yapılarla mücadele kapsamında yerel yönetimlere sağladığı kaynak, teknik destek veya özel bir program mevcut mudur?
5. Şubat 2023 depremleri sonrasında hasarlı olup da hâlâ yıkılamayan yapıların akıbetine ilişkin özel bir takip veya denetim mekanizmanız bulunmakta mıdır?
6. Fatih Mahallesi'nde yaşayan yurttaşların can güvenliği ve çocukların korunması açısından, söz konusu yapılarla ilgili acil müdahale planınız var mıdır? Varsa bu plan ne zaman devreye alınacaktır?

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-13749864
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

07 Ekim 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN LÜTFÜ TÜRKKAN'IN TBMM 7/30357 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Dilovası, uzun yıllardır kontrolsüz sanayi, plansız yapılaşma ve çevre kirliliği nedeniyle Kocaeli'nin diğer ilçeleri açısından en olumsuz konumdadır. Kuralsız sanayi, yoğun hava-emisyonu, ağır trafik yükü ve yüksek göç baskısı, bu ilçenin sağlıklı kentleşme ve yaşanabilirlik performansını ciddi biçimde zedelemiştir.

Şimdilerde Kartepe'de planlanan çelik haddeleme ve geri dönüştürülmüş hurdayla çelik üretim tesisi için başlatılan yerel ve toplumsal direniş, kamuoyunda haklı olarak destek görmektedir. Aynı hassasiyetin, geçmişte Dilovası için de gösterilmediği; çıkarılması gereken derslerin izlendiği görülmektedir.

Kartepe için sanayi yatırımlarında çevre sağlığı göz ardı edilerek yapılan planlamalarda sadece ağır sanayi yükü artmayacak, aynı zamanda çevreyle, turizmle, tarımla rekabet halinde olan bir ekonomik yapı içinde trafik sıkışıklığı, çoğalan göç, hava kirliliği ve yaşam alanı daralması gibi sorunları daha da derinleştirecektir.

Bu nedenle Bakanlığımızın sanayi yatırımlarını onaylama sürecinde, çevre, kentleşme ve sosyal adalet dengeleri gözetilerek "sanayi yükünün adil dağıtımı" perspektifiyle kararlar alınması hayati önem taşımaktadır.

Yukarıdaki bilgiler çerçevesinde;

1- Bakanlığınız mevcut çevre ve şehircilik mevzuatı uyarınca, "endüstri bölgeleri ile tesis kurulumu" süreçlerinde yerleşim yerlerine yük binmesi bakımından herhangi bir strateji veya kriter seti uygulamakta mıdır? Dilovası'nda yaşanan yük birikimi bu kapsamda değerlendirilmiş midir?

2- Kartepe'de önerilen çelik haddeleme ve hurdadan çelik üretimi tesisine ilişkin çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) süreci tamamlanmış mıdır? Bu süreçte; hava kalitesi, su kaynakları, trafik yükü ve kamusal altyapı etkileri nasıl analiz edilmiştir?

3- Bu etkiler, Dilovası benzeri sanayi yükü yoğunluğu yaşanması ihtimaliyle karşılaştırılmış mıdır?

4- Dilovası'nda yıllardır artan sanayi baskısı sonucu yaşanan hava kirliliği, trafik sorunları, altyapı çöküntüsü, sağlık sorunları gibi yapısal sonuçlar dikkate alınarak, Kartepe'de benzer sonuçlar doğurabilecek tesislere karşı hangi önlemler alınacaktır?

5- Sanayi yükünün adil dağılımı amacıyla Bakanlığımızca planlanan mekânsal eşitlik veya yük dengesi politikaları mevcut mudur? Eğer yoksa, bu yönde hem mevcut tesisler hem de yeni yatırımlar için ulusal düzeyde eşitlikçi bir strateji geliştirmeyi düşünüyor musunuz?

6- Yerel toplumun, sivil toplum kuruluşlarının ve yerel yönetimlerin "Kartepe'ye sanayi baskısı

artırılmasın" yönündeki talepleri doğrultusunda Bakanlığınız hangi düzeyde katılım, saydamlık ve yönetişim mekanizmaları uygulamaktadır?

CEVAPLAR

Kocaeli İli'nin Kartepe İlçesi'ne bağlı Uzunbey Mahallesi Cumhuriyet Caddesi'ndeki Bahçealtı ve Çayırlar Mevkii'nde, Yıldız Demir Çelik Sanayi A.Ş. tarafından yapılması planlanan Çelikhane ve Haddehane (Sıvı Çelik Üretimi 4.000.000 Ton/Yıl, Sıcak Haddeleme Kapasitesi 3.500.000 Ton/Yıl) projesi ile ilgili olarak Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci Bakanlığımızda devam etmektedir. ÇED Yönetmeliği'nin Ek I Listesi'nde yer alan ve Bakanlığımıza müracaatta bulunulan projelerle ilgili olarak Yönetmeliğin 8. maddesi gereğince projeye özgü ilgili kurum ve kuruluşlardan oluşan bir İnceleme-Değerlendirme Komisyonu teşkil edilmektedir. ÇED prosedüründe sunulan tüm rapor, dosya ile diğer tüm bilgi ve belgeler bu komisyon tarafından incelenip değerlendirilmekte olup, Bakanlığımızca da bu komisyon tarafından yapılan inceleme ve değerlendirmeye göre ÇED Yönetmeliği kapsamında karar verilmektedir. Bu kapsamda bahse konu proje için ilgili kurum ve kuruluşlardan komisyon oluşturulmuş ve komisyon tarafından hava kalitesi, su kaynakları trafik yükü vb. hususlar alınacak önlemler ÇED süreci içerisinde incelenip değerlendirilmektedir.

2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanun'a istinaden çıkarılan mevzuatlar kapsamında Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmakta olup, Çevre Kanunu'na aykırı faaliyet gösteren veya kirliliğe sebebiyet verdiği tespit edilen kurum, kuruluş ve işletmelere, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 20. maddesine göre idari yaptırımlar uygulanmakta, ayrıca çevre ve insan sağlığı için tehlike yaratan işletmelerin faaliyeti ise kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır. Bununla birlikte çevre kirliliğine sebebiyet verenler hakkında, Cumhuriyet Savcılıkları'na suç duyurusunda bulunulmaktadır.

Bu doğrultuda; Bakanlığımızca Kocaeli İli'nde e-denetim sistemi verilerine göre hava emisyonu konulu çevre denetimleri sonucunda 01.01.2021 tarihinden bugüne kadar 5788 adet denetim gerçekleştirilmiştir. 142 adet denetimde 50.382.862 TL idari para cezası uygulanmış olup, 5 tesisin faaliyeti durdurulmuştur.

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN HAYDAR ALTINTAŞ'IN
TBMM 7/30833 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

6 Şubat depremlerinin ardından Malatya'da belirlenen rezerv alanlarda yürütülen konut projeleri ile ilgili tartışmalar giderek büyümektedir. Özellikle Battalgazi ve Yeşilyurt ilçelerindeki rezerv alan uygulamaları, bölge halkının mağduriyetine neden olmaktadır. Vatandaşlar hayatlarını kurdukları alanlardan taşınmak istememekte, adaletsiz bir şekilde mahallelerinden atılmaya itiraz etmektedirler.

Bu çerçevede;

1- Bakanlığınız tarafından Malatya'nın Battalgazi ve Yeşilyurt ilçelerinde rezerv alanı ilan edilirken esas alınan kriterler nelerdir?

2- Bahse konu alanlarda mahalle sakinlerinin taleplerinin ve bölgelerin sosyo-ekonomik yapısının gözetildiği bir ön çalışma yapılmış mıdır?

3- TOKİ tarafından bölgede yürütülecek konut projelerinde "Yerinde Dönüşüm" seçeneği neden yeterince değerlendirilmemektedir?

4- Bölge sakinlerinin mağduriyet yaşamaması adına, yerinde dönüşüm ve rezerv alan uygulamalarında katılımcı demokrasi ilkesi kapsamında halk toplantıları düzenlenmesi düşünülmekte midir?

5- Bu tartışmaların daha geniş kapsamlı sosyal sorunlara dönüşmemesi için Bakanlığınızca ne tür adımlar atılacaktır?

CEVAPLAR

06/02/2023 tarihinde meydana gelen depremlerden etkilenen illerimizde oluşan hasarların giderilmesi, inşa ve ihyasına yönelik olarak Bakanlığımızca yürütülen uygulamalar 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ve bu Kanun'un Uygulama Yönetmeliği uyarınca yürütülmekte olup, anılan Kanun uyarınca belirlenen alanlarda, tespit, tahliye, yıkım ve yenileme faaliyetleri Bakanlığımızca , Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ve yapım faaliyetlerine iştirak eden Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) işbirliğinde sürdürülmektedir.

Anılan depremler dolayısıyla gerek alt yapı gerekse üst yapıya ilişkin hasar tespit çalışmaları ivedilikle yapılmış, bir yandan acil konut ihtiyacı belirlenerek öncelikle yaşanan barınma krizinin kalıcı çözüme kavuşturulması amacıyla belirlenen iskân alanlarında yapım uygulamaları devam ederken, diğer taraftan ortaya çıkan hasar verileri doğrultusunda yıkılan ve ağır derecede hasar gören yapıların yoğunlukta bulunduğu bölgelerde uygulama bütünlüğü de göz önüne alınarak belirlenen uygulama alanlarında yerinde imar ve ihya çalışmaları başlatılmıştır. Eş zamanlı olarak geçici

barınma ve ticaret yerleşkeleri oluşturulurken hak sahiplerine kira ve tahliye yardımı, geçici işyeri temini gibi ayni ve nakdi destekler verilerek yaşanan krizlerin etkilerinin azaltılması, ortaya çıkan kalıcı konut ve işyeri ihtiyacının ivedilikle karşılanması; kamu düzeni ve güvenliğinin bir an evvel sağlanarak olağan hayata dönüşün süratlendirilmesi maksatlanmıştır.

Afet sonrası yürütülen kentsel dönüşüm süreçleri sadece konut ve işyeri yapımından ötede bugün ve geleceğe yönelik imar ve ihya süreçleri olarak değerlendirmelidir. Kısa vadede işsizliğin azalmasına ve yerel ekonominin canlanmasına katkı sağlanırken, yeni ticaret merkezleri, konutlar, altyapılar ve kamu tesislerinin inşasıyla birlikte bölgesel ekonomik büyüme hızlandırılmakta ve süreçler kentteki iş imkanlarını artırılmakta, daha modern ve güvenli yaşam alanlarının oluşması, insanların yaşam kalitesini artırırken bölgedeki sosyal yapı üzerinde pozitif etkiler oluşturulmaktadır. Yerinde yenilenen ve estetik ve kültürel açıdan zengin bir çevre oluşturan dönüşüm projeleri turizm gelirlerini artırırken; yenilenen yapılar ve meydanlar, turistik cazibe merkezlerine çevrilmekte ve şehirdeki ticari faaliyetlerin canlanmasına vesile olmaktadır.

Bununla birlikte, yürütülen kentsel dönüşüm ya da başka bir deyişle imar ve ihya çalışmaları hibe ve kredi destekleri yönünden incelendiğinde ise; yeniden inşa sürecinin hızlandığı, yerel ekonomiye doğrudan canlılık geldiği, özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin ayakta kalmasının kolaylaştığı, psikolojik olarak yorgun düşen afetzedelerin toparlanmasını kolaylaştırdığı ve sosyal uyumun hızla arttığı, sosyal istikrarın ve kentte yeniden yerleşme eğiliminin güçlendiği, afetzedelerde oluşan yalnızlık hissinin bertaraf edildiği özetle ekonomik, sosyal ve psikolojik toparlanmanın hızlandığı görülmektedir.

Bu suretle, yaşanan deprem afeti sonrasında Bakanlığımızca yönetici ve uzmanların katılımı ile dönüşüm uygulamalarına yönelik dönüşüm alanlarının belirlenme sürecinden gayrimenkul devir sözleşmesi aşamasına kadar hak sahiplerine dönüşüm süreci hakkında bilgilendirme toplantıları yapılmakta, hak sahiplerinin kentsel dönüşüm sürecinin her aşamasında müdahil kalması sağlanmaktadır. Halkın katılımı ile yapılan toplantılar doğrultusunda uygulama alanlarında yapılan analizler ile sınır, tasarım ve proje revizyonları yapılmakta; yerel yönetimler, mülki idareler ve mahalle muhtarları, sivil toplum kuruluşları ve diğer yerel kaynaklar ile sürekli haberleşme sağlanmakta; hak sahiplerinin istek ve şikayetlerine anında çözüm üretilmek üzere gerekli çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Bu suretle vatandaşlara kentsel dönüşüm çalışmalarının her aşamasında gerekli bilgilendirmeler sağlanmakla birlikte, tüm süreç şeffaf ve denetlenebilir olarak yürütülmektedir. Vatandaşların talep ve beklentileri dikkate alınarak, bütünsel bir bakış açısı ve kamu yararı gözetilerek her bir hak sahibinin mağduriyet yaşamasının önüne geçilmek üzere gayret gösterilmektedir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN HAYDAR ALTINTAŞ'IN
TBMM 7/30834 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Kütahya ve Uşak arasında bulunan Murat Dağı, zengin bir ekosistem ve bitki örtüsüne sahip olan önemli bir doğal alandır. Gediz Nehri'nin de doğduğu yer olan alan, bölgenin içme ve sulama suyu ihtiyacını büyük ölçüde karşılayan bir su kaynağı ve gelişmekte olan bir turizm merkezidir. Bunun yanı sıra, aktif bir fay hattının bulunduğu bölge 1. derece deprem bölgesi durumundadır.

Bölgede faaliyet göstermesi planlanan Anadolu Export Madencilik şirketine ait altın madeni projesiyle ilgili Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) süreci ve hukuki kararlar, kamuoyunda önemli endişelere sebep olmaktadır. Çevre ve insan sağlığı açısından hassas bir bölgede yer alan proje için 2019 yılında hazırlanan ÇED raporuna Bakanlık tarafından olumlu karar verilmiş olup açılan dava neticesinde "ÇED olumlu" kararı iptal edilmiştir. Şirketin itirazı üzerine Danıştay iptal kararını onamıştır. Buna rağmen ilgili şirket, 2023 seçimlerinin hemen öncesinde siyanür havuzlarını projeden çıkarttığı ve projedeki eksiklikleri giderdiği gerekçesiyle tekrar ÇED süreci başlatmıştır. Bakanlığınızın tekrar olumsuz görüş vermesi üzerine şirketin yeniden açtığı iptal davası mahkemece reddedilmiştir. Şirketin dosyayı Danıştay'a taşıması üzerine Danıştay 4. Dairesi yeniden keşif yapılması için dosyayı mahkemeye geri göndermiştir. Geçtiğimiz günlerde alanda yeni bir keşif çalışmasına başlanmıştır.

Bu çerçevede;

1- Maden sahasının çevresel etkileri yeterince değerlendirilmiş midir? Karbon ayak izi, hayvan ölümleri ve ekosistem üzerindeki riskler açısından alınan önlemler nelerdir?

2- Bölgedeki endemik türler nasıl koruma altına alınacaktır?

3- Gediz ilçesinin deprem bölgesinde olduğu dikkate alındığında, maden faaliyetlerinin deprem riski açısından değerlendirmesi yapılmış mıdır?

4- Anadolu Export Madencilik şirketinin faaliyetlerinin denetimi nasıl gerçekleştirilecektir?

5- Maden sahasında çıkarılan cevherler hangi tesislerde işlenecektir?

6- Bölgede maden faaliyetleri esnasında kullanılacak siyanür havuzlarının yerleri tam olarak nerede olacaktır ve olası kapasite artırımı durumunda yeni siyanür havuzları kurulacak mıdır?

7- Revize edilen ÇED raporunun, pek çok kriter açısından yetersiz olduğu yönündeki iddialar göz önüne alındığında, bu raporun hukuki ve çevresel yeterliliği Bakanlığınız tarafından nasıl değerlendirilmiştir?

8- Söz konusu altın madeninde çıkartılacak cevherin Türkiye ekonomisine öngörülen katkısı nedir?

9- Bu kesim ve madencilik işlemlerinin, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle ne ölçüde uyumlu olduğu Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir?

CEVAPLAR

Kütahya İli'nin Gediz İlçesi'ne bağlı Karaağaç Köyü'nde İR:85899 ruhsat numaralı sahada yapılması planlanan "*İR:85899 Nolu Yıldız Altın-Gümüş Madeni Kapasite Artırımı, Cevher Zenginleştirme Tesisi ve Kırma Eleme Tesisi*" projesi ile ilgili yürütülen Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinde, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri de alınarak bahse konu proje için 08.05.2019 tarihli ve 5508 sayılı ÇED Olumlu Karar'ı verilmiştir. Karar sonrasında, ÇED Olumlu Kararı'nın yürütmesinin durdurulması ve iptali talebiyle Bakanlığımız aleyhine Kütahya İdare Mahkemesi'nin 2019/348 Esası'na kayden açılan davalar sonucunda 16.12.2019 tarihli ve E.2019/348, K.2019/738 sayılı karar ile dava konusu işlemin iptaline hükmedilmiştir.

İptal kararı Danıştay 6. Dairesi nezdinde temyiz edilmiş olup, ilgili Daire'nin 28.04.2020 tarihli ve E.2020/709, K.2020/3859 sayılı kararı ile temyiz istemlerinin reddi ile Kütahya İdare Mahkemesi'nin 16.12.2019 tarihli ve E.2019/348, K.2019/738 sayılı kararının onanmasına karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere hükmedilmiş ve bu suretle Kütahya İdare Mahkemesi'nin bahse konu kararı kesinleşmiştir.

Bahse konu proje ilgili olarak, Bakanlığımızın 2009/7 sayılı Genelgesi gereğince Mahkemece yürütmesi durdurulan / iptal kararı verilen mahkeme kararı gerekçelerini yerine getirmek koşuluyla İnceleme Değerlendirme Kurulu (İDK) toplantısı aşamasından ÇED süreci yeniden başlatılmıştır. Söz konusu proje ile ilgili olarak 21.06.2021 tarihinde Mahkeme'nin iptal kararı gerekçeleri yerine getirilerek hazırlanan ÇED Raporu Bakanlığımıza sunulmuştur. Mahkeme gerekçeleri dikkate alınarak proje kapsamından zenginleştirme tesisi çıkarılmıştır.

Sonuç olarak; Kütahya İli'nin Gediz İlçesi'ne bağlı Karaağaç Köyü'nde İR:85899 ruhsat numaralı sahada yapılması planlanan "Yıldız Altın-Gümüş Madeni Kapaiste Artırımı ve Kırma-Eleme Tesisi" projesi hakkında ÇED Yönetmeliği'nin 14. maddesi gereğince Bakanlığımızca "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumsuz Kararı" verilmiştir.

Davacı Anadolu Export Maden Sanayi ve Tic. A.Ş. vekili tarafından, bahse konu *"Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumsuz"* kararının; hukuka aykırı olduğu, sebep, konu ve amaç unsurları yönünden sakatlık içerdiği, idarenin takdir yetkisini, gerekli araştırma ve incelemeleri yapmaksızın ve üstün kamu yararı gözetilmeksizin kullandığı ileri sürülerek iptali" talebiyle, Kütahya İdare Mahkemesi'nin 2023/34 Esası'na kayden Bakanlığımız aleyhine açılan davada, 10.10.2024 tarihli ve E:2024/34 - K:2024/987 Esas sayılı karar ile *"davanın reddine"* karar verilmiş, söz konusu kararın bozulması istemine ilişkin davacı tarafından temyiz yoluna gidilmesi neticesinde; Bakanlığımıza tebliğ edilen, Danıştay 4. Dairesi'nin 25/02/2025 tarihli ve 2024/3705 E. 2025/1128K. sayılı kararı ile *"Bozulmasına"* kesin karar verilmiştir.

Danıştay 4. Dairesi'nin 25/02/2025 tarihli ve 2024/3705E. 2025/1128K. sayılı kararı ile "Bozulmasına" karar verilmesi üzerine ilk derece mahkemesine gönderilen dosyada 2025/294E. Esası ile görülmekte olan davaya ilişkin olarak 04/07/2025 tarihinde keşif ve bilirkişi incelemesi gerçekleşmiş olup, dava süreci devam etmektedir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN EVRİM RIZVANOĞLU'NUN
TBMM 7/30835 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Hatay'ın Samandağ ilçesinde bulunan Milleyha Kuş Cenneti, yaklaşık 300 hektarlık alanı, 312 kuş türü, 300'ü aşkın bitki taksonu, 2000'e yakın deniz kaplumbağası yuvası ve çok sayıda kelebek, memeli, sürüngen ve amfibi türüyle Türkiye'nin en önemli kıyı-sulak alanlarından biridir. Aynı zamanda Afrika'dan Avrupa'ya uzanan göçmen kuş rotasının ilk duraklarından biri olan Milleyha, yerel olduğu kadar küresel düzeyde de kritik bir ekolojik konuma sahiptir.

Alan, 2021 yılında "Mahalli Öneme Sahip Sulak Alan" ilan edilmiş olsa da, iklim değişikliğine bağlı olarak artan sıcaklık düşen yağış miktarı ve buharlaşma, tarımsal su kullanımı, yukarı havza müdahaleleri, dere yataklarındaki değişiklikler ve yetersiz koruma önlemleri sebebiyle ciddi bir kuruma riskiyle karşı karşıyadır. Bölgeden gelen veriler, sazlıkların gerilediğini, kuş göçlerinin zayıfladığını ve su rejiminin çökme noktasına geldiğini göstermektedir.

Bu tablo, yalnızca bir doğa alanının yok oluş süreci değil, aynı zamanda Türkiye'nin iklim krizine karşı ne ölçüde hazırlıklı olduğu, ekosistem temelli koruma politikalarının etkinliği ve sulak alan yönetiminin kapasitesi hakkında da ciddi sorular doğurmaktadır.

Bakanlığınız, kamuoyuna 12 Mayıs 2025 tarihinde yaptığı açıklamada Milleyha için "doğal sit alanı ilanı çalışmalarının başlatıldığını" ve bir "Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu" hazırlanacağını duyurmuştur. Ancak aradan geçen süreye rağmen herhangi bir resmi ilan yapılmamış, rapor kamuoyuyla paylaşılmamış, sahadaki tahribat ise ilerlemiştir.

Bu durum, iklim krizinin ön saflarında yer alan ekosistemlerin korunmasına yönelik kamu müdahalesinin hem zamanlaması hem de derinliği bakımından yetersiz kaldığını göstermektedir.

Bu bağlamda;

1- Milleyha bölgesinin doğal sit alanı ilan edilmesine ilişkin Bakanlığınızca 12 Mayıs 2025'te başlatıldığı duyurulan süreç ne aşamadadır? Sit statüsü için herhangi bir resmi karar alınmış mıdır? Ne zaman ilan edilmesi planlanmaktadır?

2- Söz konusu bölge için hazırlanmakta olduğu açıklanan "Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu" tamamlanmış mıdır? Tamamlanmadıysa gecikmenin gerekçesi nedir ve raporun kamuoyuna açıklanacağı tarih belli midir?

3- Bu raporun ön bulgularında belirtildiği gibi, alanın nesli tehlike altında olan türlere, yeşil deniz kaplumbağalarının yuvalama alanlarına ve çok sayıda endemik türe ev sahipliği yaptığı tespit edilmişken, neden geçici dahi olsa bir koruma tedbiri ya da faaliyet kısıtlaması devreye alınmamıştır?

4- Milleyha'nın su rejiminin bozulmasında etkili olan tarımsal faaliyetler, sulama

altyapıları, drenaj sistemleri veya dere yatağı müdahaleleri hakkında Bakanlığınızca yapılmış herhangi bir denetim, etki analizi ya da idari işlem bulunmakta mıdır?

5- Bölgedeki kuraklık eğilimi, su kayıpları, biyoçeşitlilikteki azalma ve habitat bozulması, Bakanlığınızın izleme sistemleri tarafından hangi tarihlerde tespit edilmiştir? Bu izleme sonuçları kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?

6- Milleyha'da yaşanan bu süreç, Bakanlığınız açısından iklim değişikliğine karşı doğa temelli çözümlerin uygulanmasında bir başarısızlık olarak değerlendirilmekte midir? İklim krizi koşullarında sulak alanların dayanıklılığını artırmaya dönük özel bir programınız bulunmakta mıdır?

7- Bakanlığınız 2024-2025 yılları arasında Türkiye genelinde kaç sulak alanı doğal sit olarak ilan etmiştir? Kaç alanda ekolojik temelli bilimsel araştırma raporu tamamlanmış, kaçı uygulamaya geçmiştir? Milleyha, bu süreçte neden hâlâ resmi koruma kapsamına alınmamıştır?

CEVAPLAR

Mileyha Sulak Alanı Potansiyel Doğal Sit Alanı Bakanlığımızca hazırlatılan Dört Mevsim Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu ve Mersin Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu kararı doğrultusunca 27.08.2025 tarih ve 13396800 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile Nitelikli Doğal Koruma Alanı, Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı Olarak tescil edilmiştir. Sit alanı ilanı ile birlikte alandaki faaliyetler mer'i mevzuat kapsamında sınırlandırılmış, alanın koruma- kullanma dengesi gözetilerek sürdürülebilir şekilde ileriki nesillere aktarılması noktasında önemli bir adım atılmıştır.

VAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN ZÜLKÜF UÇAR'IN
TBMM 7/30839 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Van İli Çatak İlçesi'ne bağlı Konalga Mahallesi, 2000 yılında köy-kent projesi kapsamında inşa edilmiş ve Konalga etrafında yer alan en az 12 mezrada yaşayan yüzlerce insan zorla bu köye yerleştirilmiştir. Yurttaşların aktardığı verilere göre mahallede inşa edilen konutlar dayanıksız malzemelerle yapılmış olup, çoğu kendiliğinden yıkılmaktadır. Mahalle, 2017 yılında sürekli toprak kaymaları ve bataklıklar olduğu iddiasıyla afet bölgesi ilan edilmiştir. Bu süreçte, mahalledeki okul ve sağlık ocağı gibi temel kamu hizmet binaları kapatılmış, mahalle sakinlerine yıllar önce geldikleri köylere geri dönmeleri gerektiği belirtilmiştir. Oysa 25 yıl önce boşaltılan köylerde yaşamak için hiçbir imkan ve şart kalmamıştır. Buna ragmen yurttaşlara ne eski köylerine dönüş için ne de mevcut mahallede yaşamlarını sürdürebilmeleri için herhangi bir çözüm sunulmamıştır. Altyapı ve iyileştirme çalışmaları yapılmamış, yetkililer tarafından bu konuda herhangi bir sorumluluk üstlenilmemiştir.

Mahallede hazihazırda 140 hane bulunmaktadır. Bu hanelerde yaşayan yurttaşlardan 246 kişi hak sahibi olarak TOKİ yapımı binalara yerleştirilmek istenmekte, 141 kişi ise hak sahibi dahi olamamıştır. Hak sahibi yurttaşlara TOKİ dairesine yerleşmenin ön şartı olarak Konalga'da bulunan evlerinin yıkılması dayatılmaktadır. Bunu kabul etmeyen yurttaşlara hak sahibi oldukları dairenin verilmesi engellenmektedir. Bunun yanında anılı TOKİ binaları mahalleden 130 km uzaklıkta bir yerleşim yeridir. Oysa yurttaşlar kaldıkları mahallede tarım ve hayvancılık yapmakta, ekonomik geçimlerini buradan sağlamaktadır. Mahalleden göç etmeleri bu yönüyle ciddi hak kayıpları yaratacaktır.

Konalga Mahallesi sakinleri, afet bölgesi ilanından sonra temel ihtiyaçlarını karşılayamaz hale gelmiş, eğitim, sağlık ve ibadet gibi haklardan mahrum bırakılmıştır. Mahallede yaşayan yurttaşlar, ne güvenli bir yaşam alanı ne de yeni bir yerleşim yeri için destek alabilmiştir. Bu durum, Anayasa'nın 56. maddesinde belirtilen "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir" ilkesine aykırı bir tablo oluşturmaktadır.

Bu bağlamda;

1- Konalga Mahallesi'nin afet bölgesi ilan edilmesinden sonra, mahallede yaşayan yurttaşların sağlıklı ve güvenli bir çevrede yaşama hakkını temin etmek için Bakanlığınızca hangi çalışmalar yapılmıştır?

2- Yurttaşların ekonomik uğraşlarının yoğunlaştığı mahalleden yaklaşık 130 kilometre uzaklıkta olan TOKİ yapılarına yerleşmelerinin, ekonomik istikrarı bozmaması için gerekli tedbirler alınmış mıdır?

3- TOKİ hak sahipliği şartları nasıl belirlenmiştir? Hak sahibi olamayan mahalle sakinleri için hangi alternatif çözümler düşünülmektedir?

4- Yurttaşların önceki köylerine dönmeleri gerektiği sonucuna varılmadan önce yerinde

alternatif çözümler üzerine çalışmanız olmuş mudur? Olmuşsa bu yöntemlere başvurmama sebebi nedir?

5- Toprak kaymaları ve bataklık oluşumu gibi çevresel sorunların çözümü için hangi bilimsel ve teknik incelemeler gerçekleştirilmiştir, bu afetlere karşı hangi önlemler alınmıştır?

6- Mahallede altyapı ve iyileştirme çalışmalarının yapılmamasının gerekçeleri nelerdir? Mahallede yaşamaya devam eden yurttaşların ihtiyaçları hangi yollarla sağlanmaktadır?

7- Konalga Mahallesi sakinlerinin mevcut yerleşim yerinde yaşamlarını sürdürebilmeleri veya yeni bir yerleşim alanına taşınmaları için Bakanlığınızca bir planlama yapılmış mıdır? Yapılmadıysa, bu eksikliğin giderilmesi için hangi adımlar atılacaktır?

8- Afet bölgesi ilanından sonra mahalle sakinlerinin mağduriyetlerini gidermek amacıyla Bakanlığınızca herhangi bir maddi veya teknik destek sağlanmış mıdır? Sağlanmışsa bunlar nelerdir?

CEVAPLAR

Söz konusu işin arsası İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) tarafından belirlenmiş olup, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) ile Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) arasında yapılan protokol ile "Van İli Tuşba İlçesi Kalecik Mahallesi 357 Adet Konut İnşaatı İle Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşi" kapsamında ihaleye çıkılmış fakat arsa kaynaklı sorunlar dolayısıyla konut sayısı 337'ye indirilmiş olup, 337 adet konut tamamlanarak AFAD 'a teslim edilmiştir.

Bu konutlara ilişkin başvurular, hak sahiplerinin belirlenmesi, konut kuralarının çekilişi, becayiş, konut teslimleri, borçlandırma sözleşmesi imzalattırılması, geri ödeme iş ve işlemleri hususlarında İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD)'ndan bilgi edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BURSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ORHAN SARIBAL'IN
TBMM 7/30840 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

1990'lı yıllarda, Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulan ve sonrasında Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına kabul edilen göçmenlerin barınma hakkını sağlamak amacıyla, Hazine'ye ait taşınmazların bu kişiler tarafından kurulan yapı kooperatiflerine tahsisi ve satışı yapılmıştır. Bu işlemler, başta 12.12.2001 tarihli 4726 sayılı 2002 Yılı Bütçe Kanunu'nun 48'inci maddesi ve **260 sayılı Milli Emlak Genel Tebliği** olmak üzere çeşitli yasal düzenlemelere dayanmaktadır.

Bu kapsamda, **Bursa ili Kestel ilçesi Soğuksu Köyü mevkiinde** bulunan 1130-1142 sayılı parseller üzerinde, sadece zorunlu göçle gelmiş kişilerin üye olabileceği yapı kooperatiflerine arsa tahsisi yapılmıştır. Bu tahsisler, **"VEFA HAKKI"** şerhiyle tapuya işlenmiş; taşınmazların amacına uygun kullanımını ve üçüncü şahıslara devrini engellemek üzere özel şartlara bağlanmıştır.

Ancak özellikle bu bölgede faaliyet yürüten **SS Kestel Everest Konut Yapı Kooperatifi** ile ilgili gelişmeler, devletin koyduğu şartların ve tahsis gerekçesinin açıkça ihlal edildiğini göstermektedir.

Kooperatifin inşaat faaliyetine başlamak amacıyla anlaştığı yüklenici firmanın (Atlas İnşaat San. Tic. Ltd. Şti.), işin gereğini yerine getirmediği, kooperatifin mal varlığına yönelik icra takibi başlattığı, üyelerin bilgisi dışında bazı parselleri **icra yoluyla satışa çıkardığı, bu** satışlarda göçmen olmayan, hiçbir üyelik hakkı bulunmayan kişilere, değerinin çok altında taşınmazların geçtiği iddia edilmektedir.

Bu işlemlere karşı açılan **ihalenin feshi davası** yerel mahkemede kabul görmüş; ancak Yargıtay tarafından karar **kısmen bozulmuş** ve bu durum göçmen hak sahiplerinin mağduriyetine neden olmuştur. Ayrıca bazı kooperatiflerin hiçbir inşaat faaliyeti yürütmemiş olmalarına rağmen, bu parsellerin **ferdileştirilerek üçüncü kişilere satıldığı,** böylece kamu taşınmazlarının amacı dışında özel mülkiyete geçirildiği yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır.

Bu gelişmeler, **260 sayılı tebliğde belirtilen özel tahsis gerekçeleri, vefa hakkı şerhleri** ve devletin taahhütleriyle açıkça çelişmekte, kamu arazilerinin amacına aykırı şekilde el değiştirdiğine işaret etmektedir.

Bu kapsamda;

1- 1991 yılında başlatılan, Bulgaristan'dan zorunlu göçle gelen yurttaşlara konut tahsisi ve arsa satışına ilişkin program kapsamında, ülke genelinde bugüne kadar kaç kişiye arsa tahsisi yapılmış, kaç kişi konut sahibi olmuştur?

2- Bursa ili Kestel ilçesi Soğuksu mevkiinde, 260 sayılı tebliğ kapsamında tahsis edilen 1130-1142 sayılı Hazine parsellerinin toplam yüzölçümü nedir? Bu parseller hangi kooperatiflere ve hangi şartlarla devredilmiştir?

3- Bu parseller üzerine tapuya şerh edilen "vefa hakkı" uygulamasına rağmen, taşınmazların üçüncü kişilere satış yoluyla geçtiği yönündeki iddialar kapsamında taşınmazların göçmen olmayan kişilere satılması veya devri hukuken nasıl mümkün olmuştur?

4- SS Kestel Everest Konut Yapı Kooperatifi'nin yüklenici firma ile yaptığı sözleşmeden kaynaklı olarak başlatılan icra işlemleri kapsamında, vefa hakkı bulunan taşınmazların satışına nasıl izin verilmiştir?

5- Bakanlığın bu satışlara karşı açtığı herhangi bir iptal ya da müdahale davası var mıdır?

6- Devletin arsa tahsisi yaparken üzerine düşen altyapı yatırımlarını (yol, kanalizasyon, elektrik vb.) gerçekleştirmemesi, kooperatiflerin inşaat yapamamasında doğrudan bir sebep değil midir? Bu konuda kamu kurumlarının sorumluluğu araştırılmış mıdır?

7- Kestel Soğuksu bölgesindeki parsellerde hiçbir inşaat faaliyeti gerçekleştirmeyen kooperatiflerin ferdileştirme talebinde bulunduğu ve bu taleplerin kabul edildiği, arsaların alınıp satıldığı iddiaları doğru mudur? Eğer doğruysa, bu durum tahsis gerekçesine ve tebliğe açıkça aykırı değil midir?

8- Bugüne kadar göçmen olmayan kişi veya şirketlerin, bu tür tahsisli araziler üzerinde mülkiyet kazanmasına ilişkin kaç işlem gerçekleşmiştir? Bu işlemler nasıl onaylanmıştır?

9- Konuya ilişkin kamu zararının ve hak kaybının önlenmesi adına Bakanlığınız nasıl bir planlama ve denetim süreci öngörmektedir? SS Everest Kooperatifi gibi mağduriyet yaşayan diğer kooperatiflerle ilgili nasıl bir çözüm politikası izlenecektir?

CEVAPLAR

Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulan ve daha sonra Türk vatandaşlığına kabul edilenleri konut sahibi yapmak üzere 1991 yılında başlatılan çalışmalar çerçevesinde başvuruda bulunanların bir kısmı konut sahibi olmuş, bir kısmına yatırdıkları avans tutarları geri ödenmiş, büyük bir kısmı ise konut sahibi olamamıştır.

Bu nedenle, Devlet tarafından başlatılan bu uygulama dolayısıyla, avans ödemesinde bulunan ve konut sahibi olamayan vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla 20/12/2000 tarihli ve 4611 sayılı 2001 Mali Yılı Bütçe Kanunu'nun 57'nci maddesinde aşağıdaki düzenlemeye yer verilmiştir.

"Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulan ve daha sonra Türk vatandaşlığına alınanlardan, konut veya arsa sahibi olmak üzere başvuruda bulunarak öngörülen avansı açılan banka hesaplarına yatırmış olanların (avansları iade edilenler hariç) kurdukları kooperatiflere, mülkiyeti Hazineye ait arsa ve arazileri, metrekare değeri ikiyüzkırkbin Türk Lirası'ndan aşağı olmamak üzere harca esas değerinden satmaya; satış bedelinden, avansın yatırıldığı tarihteki T.C. Merkez Bankası Alman Markı alış kurundan karşılığının, satışın yapılacağı tarihteki T.C. Merkez Bankası Alman Markı alış kuru karşılığı Türk lirasına çevrilerek bulunan tutarı mahsup etmeye ve bu konudaki esas ve usulleri belirlemeye Maliye Bakanı yetkilidir."

Bu kapsamda, 2001 tarihli Bütçe Kanunu ve devam eden yıllar bütçe kanunlarında tekrar eden düzenleme gereğince 250 sıra sayılı Milli Emlak Genel Tebliği yayımlanmıştır.

Sonrasında aynı konuya ilişkin yayımlanan 260 sıra sayılı Milli Emlak Genel Tebliği'nin "Satışa İlişkin Esas ve Usuller" başlıklı 3.1 maddesinde de;"Hak sahiplerinin konut ihtiyaçlarının karşılanabilmesi amacıyla satılacak Hazine taşınmaz malları mevcut imar durumu da dikkate alınarak tespit edilecektir. Bu amaçla yetkili makamlarca onaylanmış 1/5000 ölçekli nazım ve/veya 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarının bulunduğu ve konut yapımı için ayrılan alanlar seçilecektir. Bu nitelikteki taşınmaz malın/malların bulunmaması halinde, plansız alanlardaki Hazine taşınmaz mallarından konut yapımına uygun olanları, imar planlarına ilişkin her türlü masrafı ilgili kooperatifler tarafından karşılanmak şartıyla isteyen kooperatiflere satılabilecektir. Plansız alanlarda satılabilecek taşınmaz malın miktarı, kooperatifin üye sayısıyla 500 m² nin çarpımı sonucu bulunacak miktarı geçemez. Ancak taşınmaz mallardaki %10'a kadar fazlalık, ifrazın mümkün olmaması durumunda kooperatifin talep etmesi halinde, rayiç bedel üzerinden satılabilir." denilmektedir.

Söz konusu tebliğ uyarınca soydaşlar tarafından kurulan 12 konut yapı kooperatifine Bursa İli, Kestel İlçesi, Soğuksu Mahallesi'nde bulunan ve plansız alanda kalan 12 adet taşınmaz satılmıştır.

Söz konusu taşınmazlarla ilgili taraflarca imzalanan "Geri Alım Hakkı Sözleşmesi"nin 5'inci maddesinde; kooperatiflere satış yapılan taşınmaz mallar satış amacına aykırı olmamak şartıyla üyelerine kat mülkiyeti esaslarına göre devredileceği, aynı sözleşmenin 6'ıncı maddesinde; "Bu amaçla yapılan satışlarda, taşınmaz amaç dışında kullanılamayacağı ve bu hususta mal sahibi Hazine'nin, Medeni Kanun'un 736' ncı maddesi uyarınca 10 (on) yıl süre ile geri alım hakkına sahip olduğu yönünde tapuya şerhler konulmuştur.

Geri alım sözleşmeleri kapsamında yapılan satış işlemi neticesinde, satış bedellerini yatıran kooperatifler adına 27.01.2004 tarihinde tapu tescil işlemlerinin yapıldığı ve 10 (on) yıl süre ile geri alım haklarının (vefa hakkı) 27.01.2014 tarihinde dolduğu anlaşılmış olup, 27.01.2014 tarihi öncesi geri alım hakkı şerhinin mevcut olduğu dönemde Bakanlığımız Milli Emlak Genel Müdürlüğü izniyle yapılan herhangi bir satış işlemi gerçekleşmemiştir.

ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AV. MAHMUT TANAL'IN
TBMM 7/30841 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ve bağlı ikincil düzenlemeler kapsamında, kentsel ulaşım araçlarının ve altyapının engellilere uygun şekilde düzenlenmesi; kamu kurumları, yerel yönetimler ve ilgili meslek disiplinleri açısından bağlayıcı bir yükümlülüktür. Bakanlığınız , hem kentleşme politikalarının hem de yapılı çevrenin erişilebilirliğinin denetlenmesi konusunda ana yetkili kurumlardandır. Kamusal alanlarda fiziksel erişim engelleri, toplumsal dışlanmanın ve ayrımcılığın temel sebeplerindendir.

07 Temmuz 2025 tarihinde sosyal medya platformu X'te (eski adıyla Twitter), @sanliurfasanli adlı yerel bir haber hesabı tarafından paylaşılan bir videoda, Şanlıurfa'da bir belediye otobüsü şoförünün, engelli bir kadını " araçta engelli sandalyesine uygun alan bulunmadığı" gerekçesiyle otobüse almadığı görülmektedir. Görüntülerde vatandaşların ve engelli bireyin duruma tepki gösterdiği açıkça anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda;

1- Şanlıurfa ilinde engelli bireylerin toplu taşımaya erişimini kolaylaştırmaya yönelik Bakanlığınızca yürütülen herhangi bir proje veya denetim çalışması mevcut mudur?

2- Bakanlığınız, belediyelere ait toplu taşıma araçlarında ve duraklarında engelli erişimi standartlarının uygulanıp uygulanmadığını denetlemekte midir?

3- Söz konusu olayın yaşandığı otobüsün teknik ve fiziki altyapısı Bakanlık kriterlerine uygun mudur?

4- Engelli bireylerin şehir içi ulaşım, kaldırımlar, duraklar, geçitler ve kentsel donatılara erişimi bakımından Türkiye genelinde erişilebilirlik raporlaması yapılmakta mıdır? Şanlıurfa bu raporlamada hangi düzeydedir?

5- 2025 yılı itibarıyla belediyelere yönelik, erişilebilirlik kriterlerine uymayan yapılar veya hizmetler nedeniyle Bakanlığınızca uygulanan idari yaptırım sayısı kaçtır?

CEVAPLAR

Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan alınan bilgide;

Şanlıurfa İli'nin merkez ve kırsal ilçelerinde bulunan durakların %97'lik kısmına engelli vatandaşların engelsiz bir ulaşım anlayışıyla montajının yapıldığı, %3'lük kısmında ise dış faktörlerden kaynaklı kaldırımların dar olması ve çevresel faktörlerden kaynaklı yaya rampasının uygulanamadığı,

Soru önergesinde bahsi geçen olayın yaşandığı özel halk otobüsü ile ilgili belediyenin arşiv kayıtlarında yapılan inceleme neticesinde; söz konusu araç sahibinin 28.08.2024 tarihinde Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi'ne başvuruda bulunarak gerekli tüm evraklarını tamamladığı ve çalışma ruhsatı aldığının tespit edildiği, belediye tarafından toplu taşıma sistemine dâhil edilen tüm araçlarda olduğu gibi bu araç için de araç uygunluk ve denetim formu düzenlendiği ve işlemlerin bu doğrultuda gerçekleştirildiği, mevcut uygulama kapsamında söz konusu formda yer alan şartlar arasında erişilebilirlik engelli rampası zorunluluğu bulunduğu ve bu şartların sağlanmadan hiçbir araca çalışma izni verilmediği, bu çerçevede bahse konu otobüsün teknik ve fiziki altyapısının bakanlık erişilebilirlik kriterlerine uygun olduğu, ayrıca belediyenin denetim ve ruhsatlandırma süreçlerinden geçtiğinin anlaşıldığı belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ile bu Kanun'a dayanarak hazırlanan 20.07.2013 tarihli ve 28713 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmelik hükümleri doğrultusunda umuma açık hizmet veren her türlü yapılar ve açık alanlar ile toplu taşıma araçlarında erişilebilirliğin izleme ve denetimine ilişkin bilgilerin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'ndan edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BİNGÖL MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖMER FARUK HÜLAKÜ'NÜN
TBMM 7/31633 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Orman yangınları ekosistemle birlikte iklim değişikliğiyle mücadele politikalarını da doğrudan ilgilendirmektedir. Ormanların tahrip olması, biyoçeşitliliğin yok olması ve toprak yapısının bozulması, yerel ekolojik dengeleri kalıcı biçimde sarsmaktadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın iklim politikası bağlamında riskli bölgelerde çevresel tahribatları izleme ve raporlama, zarar gören bölgelerin rehabilitasyonu ve yeniden ağaçlandırılması gibi görevleri bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

1- 2025 yılı içinde Bingöl'de meydana gelen orman yangınlarının yol açtığı çevresel tahribatı ölçmek amacıyla herhangi bir etki analizi ya da çevresel hasar değerlendirmesi yapılmış mıdır?

2- Bu tahribatın iklim değişikliğiyle ilişkisine dair Bakanlıkça hazırlanan bir rapor, tespit veya uyarı var mıdır?

3- Bingöl ilinde son 10 yılda orman yangınları nedeniyle tahrip olan alanların kaç hektarı yeniden ağaçlandırılmıştır?

4- 2025 yılında yangınlardan zarar gören bölgelerde yapılması planlanan çevresel rehabilitasyon çalışmaları nelerdir? Bu çalışmalara ne zaman başlanacaktır?

5- Bingöl'deki ormanlık alanlarda, yangın öncesi alınan çevresel koruma tedbirlerine dair (yangına dayanıklı türlerin ekilmesi, koruma ormanı alanlarının artırılması) herhangi bir proje geliştirilmiş midir?

CEVAPLAR

Önergedeki hususlara ilişkin bilgilerin Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BURSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU'NUN
TBMM 7/31635 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Bursa'nın Nilüfer ilçesinde bulunan ve son yıllarda hızla gelişen **30 Ağustos Zafer Mahallesi'nde,** yayılan yoğun kimyasal kokular mahalle halkını ciddi şekilde etkilemektedir. Özellikle akşam saatlerinden itibaren artan bu kimyasal salınım; vatandaşların nefes almasını zorlaştırmakta, uyku uyuyamaz hale getirmekte ve yaşam kalitesini ciddi şekilde düşürmektedir. **17 Temmuz 2025** gecesi yaşanan son olayda 4 vatandaşımızın keskin kimyasal kokudan zehirlenerek hastaneye kaldırıldığı ve **AFAD** ekiplerinin mahalleye intikal ettiği haberleri de basına yansımıştır.

Bu bağlamda:

SORU 1- 30 Ağustos Zafer Mahallesi'nde yayılan yoğun kimyasal kokular için Bakanlığınızın yürüttüğü bir çevre denetim süreci mevcut mudur? Son 3 yılda bu bölgede kaç çevre denetimi yapılmıştır?

SORU 2- Yapılan denetimlerde kokuya neden olan işletmeler tespit edilmiş midir? Edildiyse bu işletmelere herhangi bir yaptırım uygulanmış mıdır?

SORU 3- Söz konusu bölgede hava kalitesi ölçümü yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa, son **12** aya ait ölçüm verileri nelerdir?

SORU 4- Bu tür kimyasal salınımların önlenmesi için alınan tedbirler nelerdir? Yeni tedbirler alınması planlanmakta mıdır?

SORU 5- Vatandaşların sağlığını ve çevreyi tehdit eden bu tür durumların tekrar yaşanmaması adına bölgesel filtreleme, baca kontrol sistemleri ve düzenli izleme mekanizmaları kurmayı düşünüyor musunuz?

CEVAPLAR

1- Bursa İli'nin Nilüfer İlçesine bağlı 30 Ağustos Zafer Mahallesi etrafında bulunan Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve işletmelerde Çevre Denetimi Yönetmeliği kapsamında Bursa Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) denetim personelleri tarafından sahada ani, planlı ve şikayet üzerine denetimler devam etmekte olup, şikayete konu mahalle etrafında 01.01.2022 – 01.08.2025 tarihleri arasında toplam 263 adet denetim gerçekleştirilmiştir. Ayrıca bölgede koku ölçüm konusunda Bakanlığımızdan yetki almış Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Marmara Araştırma Merkezi (TUBİTAK MAM) tarafından sahada koku ölçümleri yapılmıştır.

2- Bursa Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) denetim personelleri tarafından yapılan denetimler sonucunda koku yaptığı tespit edilen işletmelerde Koku Oluşturan Emisyonların Kontrolü Hakkındaki Yönetmelik kapsamında koku ölçümü

yaptırılmış olup, ölçüm sonuçları İlgili Yönetmelik sınır değerlerini sağlaması nedeniyle herhangi bir idari yaptırım uygulanmamıştır.

3- 30 Ağustos Zafer Mahallesi'ne en yakın Marmara Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'ne bağlı Bursa Uludağ Üniversitesi sınırları içerisinde bulunan temiz hava izleme istasyonu bulunmakta olup, istasyon tarafından yapılan ölçüm sonuçlarına göre son 12 aylık verilere bakıldığında hava kalitesinin genel itibariyle iyi olduğu tespit edilmiştir.

4- Bursa Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) denetim personelleri tarafından sahada yapılan kontroller sonucunda Koku Oluşturan Emisyonların Kontrolü Hakkındaki Yönetmelik kapsamında koku ölçümü yaptırılmış olup, ölçüm sonuçlarının Yönetmelik sınırlarının dışında olması durumunda işletmelere kokunun giderilmesi için ilave tedbirler aldırılacaktır.

5- Şikayete konu mahalle yakınlarında bulunan Kayapa Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) içerisinde ağırlıklı olarak otomotiv yan sanayi, metal parça şekillendirme ve kalıp ve plastik enjeksiyon işlerinin yapıldığı, ayrıca 12.10.2011 tarihli ve 28082 sayılı Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri Tebliği kapsamında şikayete konu mahalle yakınlarında Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemine (SEÖS) tabi işletmelerin bulunmadığı, bununla birlikte Bursa Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) denetim personelleri tarafından yapılan denetimler sonucunda filtre kurma zorunluluğu bulunan işletmelere filtre sistemleri kurdurulmuştur.

GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ
SAYIN AV. HASAN ÖZTÜRKMEN'IN
TBMM 7/31636 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Yapı Kayıt Belgesi alarak evlerini yasal hale getirdiğini düşünen pek çok vatandaş, belgelerinin iptal edilmesiyle hukuki ve maddi sıkıntılarla karşı karşıya kalmıştır. Özellikle "Büyükşehir Yasası" ile köylerin mahalle statüsüne getirilmesi, kırsalda yaşayan, geçimini tarım ve hayvancılıkla sağlayan vatandaşları da zor durumda bırakmıştır.

Hem mahalle statüsüne sokulan köylerde hem ilçelerde hem de şehir merkezlerinde bu durumdan kaynaklı mağduriyetler yaşanmaktadır.

Bu bağlamda;

1- Yapı Kayıt Belgesi almış olmasına rağmen imar sorunu devam eden yapı sayısı kaçtır?

2- Tapusunda tarla yazdığı için yıkılan ya da uyarılan yapı sayısı kaçtır?

3- Yapı Kayıt Belgesi almış olmasına rağmen, yapısına ceza kesilen kişi sayısı kaçtır?

4- Bu kapsamdaki imar sorunları nedeniyle yıktırılan ve ceza kesilen yapıların yıktırılmadan önce deprem ve doğal afetlere karşı direnci test edilmiş midir?

5- Rant kaygısı nedeniyle kaçak imar edilen yapılar haricinde, barınma ve hayvancılık ihtiyacı nedeniyle imar edilen yapıların durumuyla ilgili bir çalışma planlanmakta mıdır?

CEVAPLAR

3194 sayılı İmar Kanunu'nun Geçici 16'ncı maddesi kapsamında ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapıların kayıt altına alınması amacıyla yapı için düzenlenen Yapı Kayıt Belgesi, bir yapının ruhsat ve eklerine uygun yapıldığını gösteren Yapı Kullanma İzin Belgesi'ne eşdeğer bir belge niteliği taşımamaktadır. Zira İmar Kanunu'nun Geçici 16'ncı madde kapsamında, Yapı Kayıt Belgesi'ne istinaden yapıya ve yapı maliklerine, taşınmazın niteliği de gözetilerek geçici olarak bazı haklar (yapıya elektrik, su, doğalgaz bağlanması, imar mevzuatına aykırılık sebebiyle verilen cezaların iptali, kat mülkiyetine geçiş ve cins değişikliği yapılması vs.) tanınmış olup, bu itibarla Yapı Kayıt Belgesi sadece yapının geçici olarak kullanımına müsaade eden bir belge niteliği taşımaktadır.

Buna göre alınan Yapı Kayıt Belgesi'ne istinaden yapıdaki imar mevzuatına aykırılıklardan dolayı 3194 sayılı İmar Kanunu uyarınca alınan yıkım kararları ile tahsil edilmemiş idari para cezaları iptal edilmekte, böylece imar mevzuatına aykırı olarak yapılmasına rağmen ilgili idaresince imar planındaki kullanım kararlarına göre uygulama yapılıncaya veya kentsel dönüşüm uygulamasına kadar mevcut haliyle

yapının kullanılmasına müsaade edilmesi neticesi ortaya çıkmakta,S diğer bir ifadeyle imar mevzuatına ve imar planlarına aykırılık yapının kullanılmasına engel teşkil etmemektedir.

Ancak söz konusu İmar Kanunu'nun Geçici 16'ncı maddenin (4) üncü fıkrasında açıkça belirtildiği üzere, Yapı Kayıt Belgesi alınan yapılarla ilgili olarak sadece imar mevzuatına aykırılık sebebiyle 3194 sayılı İmar Kanunu uyarınca alınmış yıkım kararları ile tahsil edilemeyen idari para cezaları iptal edilecek olup, belirtilen Kanun dışında herhangi başka bir Kanun (775 sayılı Gecekondu Kanunu, Orman Kanunu, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu vb.) uyarınca veya herhangi bir Mahkemece verilmiş yıkım kararı veya para cezası var ise alınan Yapı Kayıt Belgesi bu kararların uygulanmasına engel teşkil etmemektedir. Dolayısıyla söz konusu yapılar hakkında taşınmazın tabi olduğu özel kanun (Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu gibi) uyarınca yıkım kararı veya para cezası verilir ise alınan Yapı Kayıt Belgesi bu kararların uygulanmasına engel teşkil etmemekte ve söz konusu kararlar uygulanabilmektedir.

Ayrıca, Yapı Kayıt Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esasların 10'uncu maddesinin (1) inci fıkrasında "Yapı Kayıt Belgesi verilmesine ilişkin iş ve işlemler Bakanlık tarafından denetlenebilir." hükmü yer almakta olup, zikredilen hüküm uyarınca, ilk etapta beyan esasına dayalı olarak alınmış olan söz konusu belgeleri incelenmekte, bu suretle hatalı beyan içeren belgelerin düzeltilmesi sağlanmakta,Yapı Kayıt Belgesi düzenlenemeyecek yapılar için alınmış olan belgeler ise iptal edilmektedir. Bu kapsamda usulsüz alındığı için iptal edilen bir Yapı Kayıt Belgesi'ne istinaden verilen hakların geri alınması veya bu belgeye istinaden imar barışı kapsamında herhangi bir haktan faydalanılmasının önüne geçilmesi amacıyla ilgili tüm kurum ve kuruluşlara bilgi verilmekte, bu suretle yapının artık 3194 sayılı Kanun uyarınca verilen veya verilecek cezalardan muaf olmadığı ve var ise bu yapılar hakkında verilmiş cezaların uygulanması gerektiği bilgisinin ilgili idaresine (Belediye, İl Özel İdaresi) bildirilmektedir. Belirtilen çerçevede, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun Geçici 16'ncı madde kapsamında Yapı Kayıt Belgesi iptal edilen yapılar hakkında yapılacak işlemler, verilecek cezalar mer'i mevzuat hükümlerine göre ilgili idaresince değerlendirilmektedir.

Bu bağlamda ilgili idarelerce daha evvel ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapılar için 3194 sayılı İmar Kanunu uyarınca nasıl bir işlem tesis ediliyorsa, Yapı Kayıt Belgesi iptal olan söz konusu yapılar için de aynı şekilde işlem tesis edilmesi söz konusu olmaktadır.

BİTLİS MİLLETVEKİLİ
SAYIN HÜSEYİN OLAN'IN
TBMM 7/31757 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Bitlis ilinde ve ilçelerinde bulunan kamu kurumlarının doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirdiği harcamalara dair şeffaflık ve denetlenebilirlik konusunda ciddi soru işaretleri bulunmaktadır.

Bazı kişi ve şirketlere ayrıcalık tanındığı, usulsüzlüklerin yaşandığına dair kamuoyuna yansıyan iddialar nedeniyle bu harcamaların ayrıntılarıyla ortaya konması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1- Bitlis Meteoroloji Müdürlüğü tarafından 2023-2025 yıllan arasında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesi kapsamında doğrudan temin yöntemiyle yapılan harcamaların toplam sayısı, tutarı, alım yapılan kişi / şirket bilgileri ve bu süreçlere ilişkin gerçekleştirilmiş herhangi bir denetim ya da soruşturma olup olmadığına dair bilgi verir misiniz?

CEVAPLAR

1- Bitlis Meteoroloji Müdürlüğü tarafından 2023-2025 yılları arasında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesi kapsamında doğrudan temin yöntemiyle 9 adet ihale yapılmış olup, toplam ihale tutarı 457.229,94 TL'dır. Bu süreçte Bitlis Valiliği Meteoroloji Müdürlüğü'nün geçirdiği bir denetim ya da soruşturma bulunmamaktadır.

BİNGÖL MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FARUK HÜLAKÜ'NÜN TBMM 7/31759 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Bingöl ili Karlıova ilçesine bağlı Kaynarpınar Köyü'nde yapılması planlanan Jeotermal Enerji Santrali (JES) projesi, doğal varlıkları, yerel ekosistemi ve kırsal yaşamı tehdit eden ciddi riskler barındırmaktadır. Söz konusu proje, aynı zamanda bölgenin en önemli doğal alanlarından biri olan Peri Vadisi'nin bütünlüğünü de doğrudan etkileyecek bir konumdadır.

Peri Vadisi, barındırdığı biyolojik çeşitlilik, verimli tarım alanları, doğal su kaynakları ve kültürel peyzajıyla sadece bölge halkı için değil, ekolojik açıdan korunması gereken nadide alanlardan biridir; ancak JES projeleri, yapıları gereği yüksek ısıda ve basınçta çalışan, yer altından alınan zehirli akışkanların doğaya salınması, toprak ve su kirliliği yaratması ve çevresel tahribata neden olmasıyla bilinmektedir. Bu projeler toprağın tarıma elverişsiz hâle gelmesine, içme ve sulama sularının kirlenmesine, yerel flora ve faunanın yok olmasına hatta doğrudan insan sağlığının bozulmasına kadar varan sonuçlar doğurabilmektedir.

Projenin planlandığı alanda yaşayan yurttaşların büyük bölümü geçimini hayvancılık, arıcılık ve küçük ölçekli tarım faaliyetleriyle sağlamaktadır. JES faaliyetleri ise bu geçim kaynaklarını ciddi şekilde tehdit etmektedir. Tarımsal üretimin azalması, hayvancılığın sürdürülemez hâle gelmesi, köydeki ekonomik döngüyü durma noktasına getirecektir. Bu da kırsaldan kente zorunlu göçü artıracak, demografik ve sosyal yapıyı olumsuz etkileyecektir. Bununla birlikte, projeye ilişkin Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinin şeffaflık ve katılım ilkelerine uygun yürütülmediği yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır. Yerel halkın sürece dahil edilmediği, ÇED raporunun kamuoyundan gizlendiği ve halkın rızasının alınmadığı yönündeki bulgular hem hukuki hem de etik açıdan projenin meşruiyetini tartışmalı hâle getirmektedir.

Geçmişte aynı vadide inşa edilen baraj projelerinin doğa üzerindeki kalıcı yıkımları hâlâ giderilememişken, yeni bir enerji projesinin daha hayata geçirilmesi, bölgedeki doğa tahribatını derinleştirecektir. Doğal yaşamın, insan sağlığının ve kültürel bütünlüğün geri dönülemez şekilde zarar görme ihtimali, bu projeyi kamu yararı açısından kabul edilemez kılmaktadır.

Bu bağlamda;

1- JES projesi için düzenlenen ÇED raporu hangi kurumlarca incelenmiş ve onaylanmıştır?

2- Bölgenin doğal sit alanı , ekolojik koridor ya da endemik tür barındıran bir yapıya sahip olup olmadığı değerlendirilmiş midir?

3- Peri Vadisi'ndeki yaşam dengesi gözetilerek bir etki azaltma planı hazırlanmış mıdır?

4- Aynı bölgede geçmişte yapılan HES ve barajların yol açtığı tahribat göz önünde bulundurulmuş mudur?

5- Bakanlığınız, bu projenin doğa hakları açısından iptali yönünde bir girişimde bulunacak mıdır?

CEVAPLAR

Bingöl Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) tarafından Bingöl İli'nin Karlıova İlçesi'ne bağlı Kaynarpınar Köyü Mevkii'nde Kurban Mad. İnş. Müh. Gıda Teks. Turz. Tic. ve San. Ltd. Şti. tarafından kurulup işletilmesi planlanan "Jeotermal Kaynak Arama, İşletme ve Tarımsal Seracılık" projesi için 24.03.2023 tarih ve E-202341 sayılı "Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Gerekli Değildir" kararı verilmiştir.

Bahse konu projeye jeotermal kaynak arama ve tarımsal seracılık kapsamında karar verilmiş olup, jeotermal enerji üretimi için Bingöl Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) tarafından verilmiş herhangi bir karar bulunmamaktadır.

ORDU MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR. MUSTAFA ADIGÜZEL'İN
TBMM 7/31872 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Ordu'da yürütülen ve kamuoyuna "tarihi değerlerin ihyası" başlığıyla sunulan "Rüsumat-4 Gemisi ve Açık Hava Müzesi" hakkında tarafımıza ulaşan bilgiler ve yerel kaynaklara yansıyan görüntüler, hem Rüsumat-4'ün hatırasına saygısızlık hem de şartnameye uygun olmayan ucuz yöntemlerle firmaya haksız kazanç temin edildiği yönünde ciddi bilgiler mevcuttur.

Söz konusu anıtın, şartnameye göre yapılmadığı, gemi personelini ve Ordu halkını betimleyen insan figürlerinin modelaj tekniğinde ve 0.5 ila 1 cm kalınlığında polyester döküm olması gerekirken, bunun yerine yalnızca vitrin mankenlerine elbise giydirilip sprey boya ile yüzeyin kaplandığı, yani niteliksiz yapıldığı ve bu şekilde maliyetin düşürülerek baştan savma ve tarihe saygısızlık sayılabilecek bir çalışma yapıldığı tespit edilmiştir.

Elde edilen bilgiler firmanın buradan o günkü para ile 7 milyon TL'nin üzerinde haksız kazanç elde ettiği yönündedir.

Bu bağlamda;

1- Rusumat-4 anıtı için hazırlanan teknik şartname ve ihale dosyası kamuya açık mıdır? Bu belgeler Bakanlığınızca incelenmiş midir?

2- Maketin üretiminde kullanılan teknik ve malzemeler, şartnamede belirtilen modelaj tekniği ve polyester dökümün kalınlığı ve kalitesi ile örtüşmekte midir?

3- Kullanılan teknik malzeme ve üretim yöntemi bakımından, ilgili yüklenici firma şartnameye uygunluk belgesi sunmuş mudur? Yüklenici firmadan teslim alınırken uygunluk denetimi yapılmış mıdır?

4- Maketin üzerindeki figürlerin hazır mankenler üzerine sprey boya uygulanarak yapıldığı, sanat ve teknik bakımdan niteliksiz bir işlem olduğu iddiası doğru mudur?

5- Söz konusu işin toplam maliyeti nedir? Bu şekilde eksik ve basit malzeme ile üretilmesi sonucunda elde edilen haksız kazanç ne kadardır?

6- Ortaya çıkan ürünün kültürel mirasın temsiline katkısı ve tarihsel doğruluğu konusunda bir akademik ya da uzman incelemesi yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?

7- İşin bu haliyle teslim alınması, kamu zararı doğurmuş mudur? Basında çıkan haberler üzerine herhangi bir idari veya hukuki işlem başlatılmış mıdır?

CEVAPLAR

Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan alınan bilgide;

1- "Rüsumat-4 Gemisi ve Teşhir Alanı Yapım İşi"nin 06.09.2021 tarihinde Kamu İhale Kurumunca açık ihale usulü ile ihalesinin yapıldığı, ihale dosyasının ve teknik şartnamelerin kamuya açık olduğu, Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinden 2021/45113 ihale kayıt numarası ile teknik şartname ve ihale dosyasına erişilebildiği,

2- Söz konusu heykellerin modellemelerinin teknik şartnameye uygun bir şekilde modelaj tekniğiyle döküldüğü, yine teknik şartnamede belirtildiği üzere polyester kalınlığının minimum 6 mm olduğu ve teknik şartname ile örtüştüğü,

3- Modellerin teknik şartnamesine uygun olarak kontrollerin yapıldığı, yüklenicinin anatomik yapıyı koruyarak ve ayrıntılı detaylardan kaçınarak modelaj tekniğiyle modelleri ürettiği, yüklenicinin modelaj görsellerini Belediye ile paylaştığı ve onay aldığı,

4- Maketin üzerindeki figürlerin teknik şartnameye uygun bir şekilde modelaj tekniğiyle üretildiği, sanatçının teknik şartnamede belirtildiği üzere konuya ilişkin diğer birim elemanlarının (sandık, çuval, silah vb.) kompozisyona uygun olarak belirleyebileceği, heykellerin hazır manken olması ve sprey boya gibi uygulamaların söz konusu dahi olmadığı,

5- Söz konusu işin birim fiyatlar ile tamamlandığı ve tutarın 6.193.327,30 TL ile 2.437.643,89 TL fiyat farkı olmak üzere toplam 8.630.971,19 TL olduğu, bu tutarın yapım işine ait imalatların maliyeti olduğu, modellerin maliyetinin 533.333,33 TL olduğu,

Haksız kazancın olmadığı, Rüsumat-4 gibi büyük bir projede 7.000.000 TL tutarında haksız kazanç elde edildiği iddiasının asılsız olduğu,

6- Mevcut eserin yapıldığı alanın 2007 yılında tamamlanan Rüsumat-4'ü temsil eden Ordu İlk Adım Anıtı'nın yanında olduğu ve Ordu ili ve halkı için değerinin büyük olduğu, akademisyen ve uzman görüşlerinin alındığı,

7- Söz konusu yapım işinin teknik şartnameye uygun bir şekilde yapıldığı, kamu zararı oluşmadığı, basında çıkan haberlerin gerçeği yansıtmadığı, Belediye'nin idari ve hukuki işlem hakkının saklı olduğu belirtilmiştir.

DÜZCE MİLLETVEKİLİ
SAYIN TALİH ÖZCAN'IN
TBMM 7/31873 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

7/31873

SORULAR

Düzce Belediyesi Arsa Metrekare Birim Değeri Komisyonu tarafından 20 Haziran 2025 tarihli ve 14 sayılı karar doğrultusunda, 2026 yılı için belirlenen arsa metrekare birim değerlerinde bazı bölgelerde %1400'leri aşan artışlar yapılmıştır. Örneğin, 2025 yılı için 600 TL/m^2 olan bir rayiç değerin 2026 yılı için 9.200 TL/m^2'ye çıkarıldığı kamuoyuna yansımıştır. Bu durum, özellikle dar gelirli, sabit gelirli vatandaşlarımızı ve emekli vatandaşlarımızı ciddi biçimde etkilemektedir. Rayiç değerlerdeki bu artış doğrudan emlak vergilerine yansımakta ve vatandaşların ekonomik yükünü artırmaktadır. Yapılan artışlar hem ülkemizdeki gerçek ekonomik gerekçelerle hem de sosyal adalet ilkeleriyle örtüşmemektedir.

Bu çerçevede,

1- Düzce Belediyesi tarafından 2026 yılı için belirlenen arsa metrekare birim değerlerinin belirlenme süreci hakkında Bakanlığınızın bilgi ve denetim mekanizmaları nasıl işlemektedir? Bu süreçte Bakanlığınıza herhangi bir bildirim yapılmış mıdır?

2- Arsa rayiç bedellerinde, kısa sürede % 1000'in üzerinde artışların yaşanmasının gerekçelerine ilişkin Bakanlığınızın teknik veya idari bir değerlendirmesi mevcut mudur? Varsa, bu değerlendirme kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?

3- Bu tür fahiş artışların, sabit ve dar gelirli vatandaşların ödeyeceği emlak vergisi tutarlarına yansıyan etkisi bakanlığınızca nasıl öngörülmektedir? Bakanlığınız bu etkilerin azaltılmasına yönelik ne tür önlemler planlamaktadır?

4- Düzce'deki arsa metrekare birim değer artışlarına yönelik vatandaşlardan veya sivil toplum kuruluşlarından Bakanlığınıza ulaşan bildirimler, şikayetler veya itirazlar olmuş mudur? Olduysa eğer bu başvurular nasıl değerlendirilmiştir?

5- Rayiç bedel artışlarıyla ilgili olarak belediyelere rehberlik eden herhangi bir merkezi kriter, standart ya da sınırlayıcı düzenleme mevcut mudur? Eğer yoksa, bu tür keyfi uygulamaların önüne geçilmesi için yeni bir yasal ya da idari düzenleme yapılması gündemde midir?

CEVAPLAR

Düzce Belediye Başkanlığı'ndan alınan bilgide;

Hazine ve Maliye Bakanlığınca yayımlanan "2025/1 Seri No'lu Emlak Vergisi Kanunu İç Genelgesi" kapsamında; 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun Mükerrer 49' uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine konu arsa ve arsa sayılacak yerler için asgari ölçüde metrekare birim değerlerini belirlemek amacıyla anılan Kanun'un 72'nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen üyelerden oluşan takdir komisyonunun oluşturulduğu ve aynı

Kanun'un 88'inci maddesi doğrultusunda komisyon başkan ve üyelerinin yemin işleminin İl İdare Kurulu tarafından yaptırılarak komisyonun çalışmalara başladığı,

Komisyon arsa ve arsa sayılacak yerler için asgari ölçüde metrekare birim değerlerini belirlerken bahse konu İç Genelge'nin *"IV. Arsalara Ait Takdirlerde Uyulacak Esaslar"* başlığı altında geçen; genel kullanılış biçimleri, başlıca bölge tipleri, bölgelerin nüfus ve yapı yoğunlukları, yerleşim alanlarının gelişme yön ve büyüklükleri, iş yeri merkezlerine ve meskûn yerlere uzaklık ve yakınlıkları, ulaşım durumu, su, elektrik, doğalgaz ve kanalizasyon gibi alt yapı hizmetlerinin olup olmadığı, imar planlarındaki durumu, topoğrafik durumu ve turizm, sanayi, toplu konut, sit, rekreasyon ve benzeri alanlar içerisinde bulunup bulunmadığı gibi kriterlerin dikkate alındığı ve yapılan değerlendirmeler sonucunda takdir komisyon kararlarının oluşturulduğu,

Ayrıca, komisyon çalışmalarında arsa ve arsa sayılacak yerlerin önceki yıllara ait metrekare birim değerine bakılmaksızın güncel piyasa değerlerinin esas alınarak değerlendirme yapıldığı ve komisyonun artış oranı ile ilgili taban veya tavan değer olarak bir sınırlamanın mevzuatta bulunmadığı belirtilmiştir.

DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ
SAYIN CEYLAN AKÇA CUPOLO'NUN
TBMM 7/ 32341 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Diyarbakır'ın **Bağlar ilçesine bağlı Fatih Mahallesi'nde,** yaklaşık 14 bin 500 vatandaşın yaşadığı bir yerleşim bölgesinde, **30'a yakın metruk yapının uyuşturucu kullanımı, fuhuş ve diğer yasa dışı faaliyetlerin merkezi haline geldiği** basına yansımıştır. Mahalle sakinleri, can ve mal güvenliği açısından ciddi tehditler oluşturan bu yapılar nedeniyle tedirginlik yaşamakta, çocuklar için tehlike büyümektedir. Hatırlanmalıdır ki 17 Temmuz'da madde bağımlısı 16 yaşındaki Z.A'nın 14 yaşındaki kız kardeşi R.A.'yı darbederek öldürdüğü haberleri henüz soğumamıştır. Anlaşılacağı üzere uyuşturucu kullanım oranının hayli yükselip, kullanım yaşının ise giderek düştüğü; uyuşturucu kullanımının sebep olduğu infial yaratan olaylara her gün bir yenisinin eklendiği Diyarbakır'daki bu metruk yapılar; adeta bu yangına benzin taşıyan kamusal güvenlik, halk sağlığı ve çevre güvenliğinin tehdit merkezlerine dönüşmüştür.

Mahalle muhtarı ve yurttaşların defalarca ilgili kurumlara başvurmasına rağmen bugüne kadar bir ilerleme kaydedilmemiştir. Kamuoyuna yansıdığı kadarıyla bazı yapıların sahiplerine ulaşılamaması, bazılarına ilişkin yıkım ihalelerine yüklenici firmaların katılmaması gibi gerekçeler sürecin tıkanmasına neden olmaktadır.

Bu bağlamda:

1- Diyarbakır'ın Bağlar ilçesi Fatih Mahallesi'nde tespit edilmiş metruk yapı sayısı kaçtır? Bu yapılardan kaçı hakkında yıkım kararı alınmıştır?

2- Bahsi geçen mahallede yıkımı yapılamayan metruk yapılar için Bakanlığınızın bir planı var mıdır?

3- Metruk yapıların yıkımı konusunda, mülkiyet sahiplerine ulaşılamadığı ya da ihaleye katılım olmadığı durumlar için Bakanlığınızın geliştirdiği herhangi bir özel prosedür veya acil eylem planı var mıdır?

4- Bakanlığınızın, uyuşturucu ve suç merkezi haline gelen metruk yapılarla mücadele kapsamında yerel yönetimlere sağladığı kaynak, teknik destek veya özel bir program mevcut mudur?

5- Şubat 2023 depremleri sonrasında hasarlı olup da hâlâ yıkılamayan yapıların akıbetine ilişkin özel bir takip veya denetim mekanizmanız bulunmakta mıdır?

6- Fatih Mahallesi'nde yaşayan yurttaşların can güvenliği ve çocukların korunması açısından, söz konusu yapılarla ilgili acil müdahale planınız var mıdır? Varsa bu plan ne zaman devreye alınacaktır?

CEVAPLAR

Bakanlığımızca yürütülen kentsel dönüşüm uygulamaları 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ve 6306 sayılı Kanun'un Uygulama Yönetmeliği uyarınca yürütülmektedir.

Söz konusu kentsel dönüşüm uygulamalarına konu alan ve yapıların (Riskli Alan, Rezerv Yapı Alanı ve Riskli Yapı) belirlenmesine dair usul ve esaslar, anılan 6306 sayılı Kanun ve Uygulama Yönetmeliği ile tanımlanmış olup, Bakanlığımızca anılan mevzuat kapsamında uygulama yapılmaktadır. Metruk binaların tespit, tahliye ve yıkımına ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesi ise 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 39' uncu maddesi uyarınca ilgili belediyeler ve valiliklerin sorumluluğunda yürütülmektedir.

Diğer taraftan, 06.02.2023 tarihinde meydana gelen depremler neticesinde 7269 sayılı Kanun kapsamında hasar tespiti yapılan yapıların yıkım süreçleri ilgili Valilikler koordinasyonunda yürütülmekte olup, bu hususlaki bilgilerin İçişleri Bakanlığı Diyarbakır Valiliği'nden edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

12.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, cezaevlerinde annesiyle birlikte kalan 0-6 yaş arası çocuklara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30441)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğünün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 04.07.2025

Hüseyin YILDIZ
Aydın Milletvekili

Ceza infaz kurumlarında anneleriyle birlikte kalan çocuklar, hem suçsuz hem de kırılgan bir konumda yaşamlarını sürdürmektedir. Bu çocukların fiziksel, psikolojik, sosyal ve eğitsel gelişimlerinin cezaevi koşulları altında sağlıklı bir şekilde ilerleyemeyeceği; çeşitli ulusal ve uluslararası çocuk hakları belgelerinde açıkça vurgulanmaktadır. Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları, devletin çocukları her türlü ayrımcılıktan, ihmalden ve gelişimlerini engelleyici uygulamalardan koruma yükümlülüğünü ortaya koymaktadır.

Ne var ki, kamuoyuna yansıyan bilgiler ve sivil toplum kuruluşlarının raporları, Türkiye'de cezaevlerinde anneleriyle birlikte kalan çocukların sayısının azımsanmayacak düzeyde olduğunu; bu çocukların oyun, eğitim, beslenme ve sosyal hayata katılım gibi temel haklara erişimlerinde ciddi yetersizlikler bulunduğunu göstermektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye genelinde cezaevlerinde anneleriyle birlikte kalan 0-6 yaş arası çocuk sayısı nedir? Bu sayı yıllara göre nasıl değişmiştir?

2. Söz konusu çocukların gelişimlerini desteklemek üzere cezaevlerinde hangi hizmet ve olanaklar sunulmaktadır? (Oyun alanı, kreş, psikolojik destek, sosyal hizmet uzmanı, pedagojik destek vb.)

3. Cezaevlerinde kalan çocuklara yönelik erken çocukluk eğitimi sağlanmakta mıdır? Sağlanıyorsa, bu eğitim kimler tarafından, hangi program doğrultusunda verilmektedir?

4. Bu çocukların dış dünya ile bağlantı kurmaları ve sosyal gelişimlerinin desteklenmesi için hangi mekanizmalar uygulanmaktadır? Çocukların haftalık ya da aylık olarak dış ortamla temas etmelerine olanak tanınmakta mıdır?

5. Cezaevinde büyüyen çocukların psikolojik ve sosyal gelişimlerine ilişkin Bakanlığınızın hazırladığı bir rapor veya bilimsel değerlendirme var mıdır?

6. Çocuklu kadın tutukluların cezaevleri dışında denetimli serbestlik, elektronik kelepçe ya da alternatif infaz yöntemlerinden yararlanmasına ilişkin özel bir düzenleme veya planlama yapılmakta mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1213-4492/6230
Konu : Yazılı soru önergesi 13. /10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 19/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1668474 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30441 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1213-4491/6229
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

Sayın Hüseyin YILDIZ
Aydın Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30441 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hükümlünün bakıma muhtaç çocuklarının barındırılması" kenar başlıklı 65. maddesinde, anaları hükümlü olup da dışarıda korumasına bırakılacak kimsesi bulunmayan sıfır-altı yaş grubundaki çocukların, analarının yanında kalabileceği, bu çocukların gündüzleri ceza infaz kurumu bünyesindeki veya Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu veya diğer kurum ve kuruluşlara ait kreş ve gündüz bakımevlerinde barındırılacağı, analarının yanında kalan çocuklara, yaş ve durumlarına ve ihtiyaçlarına göre yiyecek ve içecek verileceği, üç yaşını doldurmuş çocukların, hâkim kararıyla çocuk yuvalarına veya yetiştirme yurtlarına yerleştirilebilecekleri ve bu çocukların belirlenecek bir program ve usule göre zaman zaman analarıyla temaslarının sağlanacağı hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

III- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinde;

A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara, kuruma kabul aşamasında psikolog ve sosyal çalışmacılar tarafından Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi (BİSİS) kapsamında Araştırma Değerlendirme Formu (ARDEF) doldurulduğu, ARDEF ile hükümlünün risk ve ihtiyaçlarının ortaya konulduğu ve her hükümlü ve tutuklu için ekonomik, sosyal, hukuki, psiko-sosyal ve ruhsal ihtiyaçlarına uygun olarak bireysel ve grup müdahale programının belirlendiği, ARDEF'ten çıkan sonuçlar doğrultusunda hükümlü ve

tutukluların, ihtiyaçlarına uygun bireysel müdahale ya da grup çalışmalarına yönlendirildiği,

B) Ceza infaz kurumlarında annesinin yanında barındırılan çocuklarla ilgili olarak;

1- Bakanlığımız ile Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) arasında 21/11/2011 tarihinde imzalanan "Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevlerinde Annesinin Yanında Kalan Çocukların Gelişimlerinin Desteklenmesi Hakkında İş Birliği Protokolü" çerçevesinde, ceza infaz kurumlarında annesinin yanında barındırılan 0-3 yaş (0-36 ay) grubu çocukların, Halk Eğitim Merkezlerinde çocuk gelişimi alanında eğitim almış usta öğreticilerin görevlendirildiği oyun alanlarından faydalandırıldıkları; 3-6 yaş (36-72 ay) grubundaki çocukların ise, öncelikli ve sıraya alınmaksızın MEB'e bağlı anaokulları ve ana sınıflarından ücretsiz olarak faydalandırıldıkları,

2- Ceza infaz kurumlarında annesinin yanında barındırılan çocukların psiko-sosyal gelişimlerinin öncelikle psiko-sosyal yardım servisleri tarafından desteklendiği ayrıca Bakanlığımız ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı arasında 27/06/2021 tarihinde imzalanan "Tutuklu, Hükümlü veya Yükümlüler ile Çocuklarının Sosyal Hizmetlerden Yararlandırılması Hakkında İş Birliği Protokolü" çerçevesinde anılan çocukların psiko-sosyal gelişimlerinin desteklenmesi, eğitim, barınma ve benzeri ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik çalışmaların yapıldığı,

3- Çocukların fiziksel ve sosyal ortamlarının geliştirilmesi amacıyla gerçekleştirilen "Annemleyim" projesi kapsamında; ceza infaz kurumlarında annesinin yanında kalan çocuklar için 'Günlük Yaşam ve Eğitim Programı', kadın tutuklu ve hükümlüler için 'Ebeveynlik Programı' ile annesinin yanında kalan çocuklar ile çalışan personel için 'Anne ve Çocuklara Karşı Tutumlar Programı'nın geliştirildiği ve yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmaların devam ettiği,

4- Kurum yaşamının çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek ve çocukların gelişimine destek olmak amacıyla bazı kurumlarda anne çocuk üniteleri ve çocuk dostu alanların oluşturulduğu,

C) 29/07/2025 tarihi itibarıyla ceza infaz kurumlarında hükümlü ve tutuklu anneleriyle birlikte kalan 0-6 yaş grubu çocuk sayısının 891 olduğu,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

13.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, 2020 yılından bu yana TCK 158 kapsamında açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30443)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 07.07.2025

Şerafettin KILIÇ
Antalya Milletvekili

Türk Ceza Kanunu'nun 158. maddesi uyarınca cezalandırılan nitelikli dolandırıcılık suçu, özellikle kamu kurumları, bankalar, dini inançlar, bilişim sistemleri ve zor durumdaki kişilerin istismarı yoluyla işlenen dolandırıcılık vakalarını kapsamakta olup, bu suç türü son yıllarda yaygınlaşarak toplumsal bir mağduriyet alanı haline gelmiştir. Vatandaşlarımız, özellikle sosyal medya, banka uygulamaları, sahte yatırım platformları, kargo/ödül mesajları, sahte yardım kampanyaları gibi yöntemlerle maddi ve manevi zarara uğratılmakta; birçok dolandırıcılık vakasında soruşturmalar gecikmekte veya mağduriyetin telafisi mümkün olamamaktadır. Adli süreçlerin yavaş işlemesi, mağdurların zararlarının tazminine yönelik etkili bir sistemin bulunmaması ve kamu kurumları arasında yeterli koordinasyonun sağlanamaması, yargıya olan güveni de sarsmaktadır.

Bu bağlamda;

1. 2020 yılından bu yana TCK 158 kapsamında açılan soruşturma ve dava sayısı yıllara göre kaçtır? Bu davalardan sonuçlanan ve mahkûmiyetle neticelenenlerin sayısı nedir?
2. TCK 158 kapsamındaki dolandırıcılık suçlarında mağdur olan vatandaş sayısı nedir? Bu mağdurların yaş, cinsiyet ve bölgelere göre dağılımı istatistiksel olarak tutulmakta mıdır?
3. Bu suçlara ilişkin yargılama süreçlerinin ortalama süresi ne kadardır? Mağdurların zararlarını tazmine yönelik bir yargı içi veya dışı telafi mekanizması bulunmakta mıdır?
4. Nitelikli dolandırıcılık suçlarına karışan faillerin suç işleme yöntemlerine ilişkin Bakanlığınızın hazırladığı bir analiz raporu veya istatistik çalışma mevcut mudur?
5. Özellikle bilişim sistemleri, sahte internet siteleri ve sosyal medya üzerinden gerçekleştirilen dolandırıcılık vakalarıyla mücadelede Adalet Bakanlığı'nın BTK, İçişleri Bakanlığı ve MASAK gibi kurumlarla eşgüdümlü yürüttüğü özel bir eylem planı var mıdır?
6. Kamu görevlisi sıfatı kullanılarak (örneğin savcı, polis, vergi memuru gibi tanıtılarak) işlenen dolandırıcılık vakalarında vatandaşların güvenlik ve hukuki desteğe ulaşması için özel bir danışma hattı veya rehberlik hizmeti sunulmakta mıdır?
7. TCK 158 mağdurlarının korunması, bilgilendirilmesi ve zararlarının telafi edilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı bünyesinde mağdura özel bir izleme birimi veya hukuk destek platformu kurulması düşünülmekte midir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1215-4413/6144
Konu : Yazılı soru önergesi

13. / 10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 19/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1668474 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30443 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1215-5410/7431
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

Sayın Şerafettin KILIÇ
Antalya Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30443 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) 10/06/2020 tarihli ve 31151 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 63 sayılı Suç Mağdurlarının Desteklenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 18. maddesiyle 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine "Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı" kenar başlıklı 53. madde eklenmiş ve bu Başkanlık, Bakanlığımızın hizmet birimleri arasında yerini almıştır. Bu maddeye göre Başkanlığın görevleri; kırılgan gruba yönelik hak ve hizmetlerin geliştirilmesi ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, mağdurların kendilerine tanınan haklar ve yardımlar konusunda bilgilendirilmesine yönelik çalışmalar yürütmek, adli desteğe ihtiyaç duyanlara uygun müdahale programları geliştirmek, tekrarlanan mağduriyetleri önleyici tedbirler almak, psiko-sosyal destek hizmetlerinin geliştirilmesine ve uygulanmasına yönelik faaliyetleri yürütmek, mağdurların adalete erişimini güçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak ve uygulamak, adli süreçte tanıklara yönelik hizmetlerin geliştirilmesine ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, adliyelerde görev alan pedagog, psikolog ve sosyal çalışmacı gibi uzmanların çalışma usul ve esaslarını belirlemek, adli yardımla ilgili mevzuatın Bakanlığa verdiği görevleri ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği halinde yürütmek ve adli yardım hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde işleyişine yönelik tedbirleri almak, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları veya sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapmak, mağdurların her alanda desteklenmesini sağlamak amacıyla toplumsal farkındalığı artırıcı faaliyetlerde bulunmak şeklinde belirlenmiştir.

Başkanlığın başlıca hedefleri arasında; başta çocuklar, kadınlar, yaşlılar ve engelli bireyler olmak üzere tüm suç mağdurlarının ve tanıkların, sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulabilecek yardım ve destek hizmetleri konusunda bilgilendirilmeleri ve kırılgan gruba mensup mağdurların adli süreçte etkin şekilde desteklenerek adalete erişimlerinin kolaylaştırılması yer almakta olup Başkanlığın çalışmaları bu yönde devam etmektedir.

02/09/2022 tarihinde Başkanlık bünyesinde çocuk, kadın, yaşlı, engelli ve tanıklara yönelik politikalar geliştirilmesi ile adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerince sunulan hizmetlerin etkinliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yürütmek üzere Bakan Oluru ile Çocuk Hizmetleri Daire Başkanlığı ve Kadın Hizmetleri Daire Başkanlığı ile Adli Destek ve Yardım Hizmetleri Daire Başkanlığı kurulmuştur.

B) Bakanlığımızca 63 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca adliyelerde

kurulan "adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri" bünyesinde yer alan bürolar aracılığıyla suç mağdurlarına yönelik bilgilendirme ve yönlendirme faaliyetleri ile kırılgan gruba dahil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik hizmetler, tüm ülke genelinde yürütülmektedir.

Müdürlüklerin kurulmasıyla birlikte; daha önce çocuk ve aile mahkemelerinde görev yapan uzmanlar aracılığıyla sağlanan psiko-sosyal destek faaliyetleri Cumhuriyet başsavcılıkları ile tüm mahkemeleri kapsayacak şekilde genişletilmiş, hizmet sunumuna ilişkin standartlar geliştirilmiş, vaka yönetiminin uygulandığı etkin bir sistem oluşturulmuştur.

Adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri bünyesinde yer alan "bilgilendirme ve yönlendirme büroları"nda tüm suç mağdurları; adli süreç ve bu süreçte sahip oldukları haklar ile kendilerine hizmet sunan kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları konusunda bilgilendirilmekte ve ihtiyaçları doğrultusunda hizmet alabilecekleri kurum ve kuruluşlara yönlendirilmektedir. Bu sayede değişik kurumlar tarafından mağdurlara sunulan hizmetlerin etkin, kesintisiz ve bütüncül bir şekilde yerine getirilmesi sağlanmaktadır.

Çocuklar ve kadınlar gibi bireysel özellikleri nedeniyle suçtan daha fazla etkilendiği tespit edilen kırılgan gruba dâhil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik çeşitli hizmetler de sunulmaktadır. Maruz kalınan suçtan daha fazla etkilendiği ve desteğe ihtiyaç duyduğu anlaşılan bu kapsamdaki mağdurlara yönelik olarak "kırılgan grup destek büroları"nda çalışan adli destek görevlileri tarafından yapılan bireysel değerlendirme sonucunda adli destek planı hazırlanmakta ve gerektiğinde vaka yönetimi uygulanmak suretiyle etkin bir şekilde psiko-sosyal destek hizmeti sunulmaktadır.

C) Bakanlığımız tarafından, faille yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen, öncelikli olarak cinsel suç ve aile içi şiddet suçu mağdurları, engelli birey ve kırılgan gruba dâhil mağdurlar, diğer mağdurlar ve tanıklar ile suça sürüklenen çocukların ifade ve beyanlarının uzman eşliğinde özel ortamda alınması için 2017 yılında adli görüşme odaları (AGO) uygulamasına geçilmiştir.

Ç) Suç mağdurlarının bilgilendirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında mağdurların sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulan hizmetlere dair bilgilerin yer aldığı "https://magdurbilgi.adalet.gov.tr/" internet sitesi üç farklı dilde erişime açılmıştır. Suç mağdurları internet sitesini ziyaret ettiklerinde yaşadıkları mağduriyet türüne göre hangi haklara sahip olduklarını, hangi hizmeti hangi kurumlardan alabileceklerini ve bunun için nasıl bir yol izlemeleri gerektiğini kolaylıkla öğrenebilmektedir.

Suç mağdurlarının adli süreç hakkında bilgilendirilmeleri amacıyla bazı temel haklar ile suç türleri hakkındaki bilgilerin yer aldığı çeşitli broşürler de fiziki ve dijital ortamda erişime sunulmuştur.

Belirtilen hususlara ek olarak; "magdur@adalet.gov.tr" e-posta hesabı üzerinden mağdurların başvuruları Başkanlık tarafından ivedi bir şekilde ele alınarak gereğinin yapılması için ilgili yerlere yönlendirilmektedir.

II- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, İkinci Kısım, Onuncu Bölümünde düzenlenen "Malvarlığına Karşı Suçlar"a ilişkin Cumhuriyet

başsavcılıklarında soruşturma evresinde açılan ve karara bağlanan dosya, şüpheli ve suç sayıları ile ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan dosya, sanık ve suç sayılarıyla bir dosyanın ortalama görülme süresine ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "https://www.adlisicil.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

III- Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde kurulu olan Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından Dolandırıcılıkla Mücadele Eylem Planı Taslağı hazırlanmış olup Bakanlığımız Ceza İşleri Genel Müdürlüğünce eylem planı çalışmalarına katkıda bulunulmaktadır.

Öte yandan, bilişim suçlarına ilişkin delillere kısa süre içerisinde ulaşılması, bu suçlara ilişkin soruşturma ve araştırma işlemlerinin uzmanlık gerektirmesi ve soruşturmaların makul sürede sonuçlandırılması amacıyla 149 ağır ceza Cumhuriyet başsavcılığı bünyesinde "Bilişim Suçları Soruşturma Büroları" kurulmuştur. Daha sonra farklı yer ve tarihlerde "Bilişim Suçları Değerlendirme Toplantıları" düzenlenmiş ve bu toplantılarda uygulamada yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri üzerinde durulmuştur.

Bu suçlara yönelik soruşturmaların etkin ve hızlı şekilde yapılması amacıyla duyuru yazıları ve kılavuzlar hazırlanarak Cumhuriyet başsavcılıklarına bildirilmiştir. Bilişim suçları soruşturmalarında yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri noktasında ilgili kurumlarla irtibatlı olarak çalışmalara devam edilmektedir.

IV- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

14.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, bilişim sistemleri yoluyla işlenen dolandırıcılık suçunun kapsamı sebebiyle yaşanan mağduriyete ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30447)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasanın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 96. Maddesi gereğince aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

08/07/2025
Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

Türk Ceza Kanunu'nun 158'inci maddesinin (f) bendi, "bilişim sistemlerinin, banka veya kredi kurumlarının araç olarak kullanılması suretiyle dolandırıcılık" suçunu nitelikli hale getirmektedir. Ancak uygulamada bu düzenlemenin kapsamı oldukça geniş yorumlanmakta, özellikle internet üzerinden yapılan para transferlerinde veya para alışverişlerinde iyi niyetli birçok vatandaş ve genç, ağır ceza tehdidiyle karşı karşıya kalmaktadır. Bu durum, ticari ve sosyal hayatta özellikle gençlerin adli sicil kaydı edinmesine, uzun soruşturma ve kovuşturma süreçlerinde mağduriyet yaşamalarına ve toplumsal yaşamda damgalanmalarına yol açmaktadır. Farklı illerde mahkemeler arasında aynı fiillere ilişkin farklı uygulamalar yapılması, hukuki güvenliği zedelemektedir.

Bu bilgilendirme ışığında:

1-Son beş yıl içinde TCK 158'inci maddesinin (f) bendi kapsamında kaç kişi hakkında soruşturma açılmıştır? Bu kişilerin yaş dağılımı nasıldır?

2-Bu dönemde açılan davalarda kaç kişi hakkında mahkûmiyet kararı verilmiştir? Kaçı 18-30 yaş aralığındaki gençlerden oluşmaktadır?

3-Bakanlığınız, TCK 158/f bendinin kapsamının belirsizliği nedeniyle özellikle gençlerin haksız şekilde ceza soruşturmalarına maruz kaldığı iddialarını nasıl değerlendirmektedir?

4-Söz konusu bendin kapsamının daraltılması veya bilişim sistemlerinin araç olarak kullanılması halinin uzlaştırma kapsamına alınması yönünde bir yasal düzenleme çalışmanız bulunmakta mıdır?

5-Mahkemeler arasında benzer dosyalarda farklı kararlar verildiği, bazı mahkemelerde basit dolandırıcılık olarak görülen fiillerin başka mahkemelerde TCK 158/f bendinden değerlendirildiği iddiaları doğru mudur? Bu konuda uygulama birliği sağlamak için bir çalışma yapılmakta mıdır?

6-Bu bendin haksız sicil kaydı oluşturan sonuçlarını gidermek amacıyla, mağdur olan gençlerin adli sicil kayıtlarının silinmesine veya süreçlerinin hızlandırılmasına yönelik bir planınız var mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1219-3868/5420
Konu : Yazılı soru önergesi 13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 19/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1668474 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İzmir Milletvekili Mustafa Bilici tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30447 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1219-3867/5417
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

Sayın Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30447 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, İkinci Kısım, Onuncu Bölümünde düzenlenen "Malvarlığına Karşı Suçlar"a ilişkin Cumhuriyet başsavcılıklarında soruşturma evresinde açılan ve karara bağlanan dosya, şüpheli ve suç sayıları ile ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan dosya, sanık ve suç sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "https://www.adlisicil.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

III- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun

tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

15.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Elazığ Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun tahliye talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30449)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ç.Otlu

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Elazığ Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan 67 yaşındaki Besra Erol, Suruç'ta 20 Temmuz 2015 tarihinde IŞİD'in canlı bomba saldırısı sonrası hayatını kaybeden 33 kişiden biri olan oğlu Evrim Deniz Erol'un mezarının başında yaptığı konuşma nedeniyle 7 yıl 6 ay hapis cezası almış ve 30 Nisan 2019 tarihinde tutuklanmıştır. Besra Erol, ceza infaz süresini tamamladıktan sonra 2024 yılı aralık ayında şartlı tahliye koşullarına erişmiştir. Ancak Elazığ Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu İdare ve Gözlem Kurulu'nun "Pişman mısın?", "Neden siyasi tutukluların arasında kalıyorsun?" yönündeki sorulara verdiği yanıtlar nedeniyle tahliyesi tekrar 6 ay süreyle ertelenmiştir. Besra Erol, ceza infaz kurumunda bulunduğu süre içerisinde ciddi sağlık sorunları yaşamaktadır. Kanser riski taşıyan tiroit nodüllerinin yanı sıra bel fıtığı, kasık fıtığı, siyatik, guatr, diyabet, yüksek tansiyon ve yüksek göz tansiyonu gibi ağır hastalıkları mevcuttur. Besra Erol, bel fıtığı nedeniyle üç defa ameliyat olmasına rağmen yürümekte zorlanmaktadır. Bir gözünü kaybetme riskiyle karşı karşıyadır. Cezasının infaz süresinin dolmasına ve şartlı tahliyesi mümkün hale gelmesine rağmen ağır sağlık sorunları bulunan Besra Erol'un tahliyesinin ertelenmesi, cezaevi idaresinin tarafsız davranmadığı iddiasını oluşturmuştur.

Yasalar ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler gereği ceza infaz kurumlarında hasta tutukluların sağlık ve yaşam haklarının korunması devletin sorumluluğundadır. Anayasa'nın 17. maddesine göre herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS), tutuklunun yaşam hakkını tanımlamış, insanlık dışı ve onur kırıcı muameleyi kesin olarak yasaklamıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), bazı davalarda cezaevinde uygun tedavi sağlanmamasını ağır hak ihlali saymıştır. Besra Erol'un tahliyesinin ertelenmesi Anayasa'nın 17. maddesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin işkence ve kötü muamele yasağını düzenleyen 3. maddesi açısından ciddi ihlaller doğurmaktadır. Ailesi ve demokratik

kitle örgütleri, ağır sağlık sorunları bulunan Besra Erol'un ceza infaz kurumu koşullarında kalmasının yaşam hakkını ihlal ettiğini savunmaktadır.

Bu bağlamda;

1- Elazığ Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan 67 yaşındaki hasta tutuklu Besra Erol'un mevcut sağlık durumu hakkında Bakanlığınızın bilgisi var mıdır?

2- Ağır sağlık sorunları bulunan Besra Erol neden tahliye edilmemiştir?

3- Besra Erol'un "Pişman mısın?", "Neden siyasi tutsakların arasında kalıyorsun?" sorularına verdiği yanıtlardan ötürü tahliyesinin önce bir yıl daha sonra altı ay ertelendiği Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?

4- Elazığ Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu İdare ve Gözlem Kurulu'nun keyfi tutumla ve siyasi gerekçelerle Besra Erol'un tahliyesini ikinci kez ertelediği iddiasına ilişkin açıklamanız var mıdır?

5- Besra Erol'un tahliyesinin altı ay ertelemenin sağlık ve yaşam hakkını ihlal ettiği iddiasına ilişkin açıklamanız var mıdır?

6- Besra Erol'un sağlık durumu cezaevi idaresi tarafından takip edilmekte ve Bakanlığınız bilgilendirilmekte midir?

7- Ailesi ve demokratik kitle örgütlerinin Besra Erol'un cezaevinde kalmasının hayatını tehlikeye atmakta olduğu uyarısı dikkate alınacak mıdır? Besra Erol'un yaşam hakkı nasıl güvence altına alınmaktadır?

8- Hasta tutukluların cezası tamamlanmış olsa bile tahliye edilmeyerek cezalarının fiilen uzatılması hukuka uygun mudur?

9- Besra Erol'un mevcut durumu Bakanlığınız tarafından tekrar değerlendirilecek midir?

10- Ağır hastalığı olan siyasi tutukluların sağlık ve yaşam haklarının korunması amacıyla infazlarının ertelemesi için Bakanlığınızın yürüttüğü bir çalışma var mıdır? Bu konuda yasalar ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden doğan yükümlülüklerinizi yerine getirecek misiniz?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1221-4481/6219
Konu : Yazılı soru önergesi

17. / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 19/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1668474 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30449 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1221-4480/6218
Konu : Yazılı soru önergesi

17. /10 /2025

Sayın Çiçek OTLU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30449 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza ve infaz mevzuatımızda "siyasi suçlu" veya "siyasi mahpus" kavramları bulunmamaktadır. 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 2. maddesinde terör suçlusu, 3. maddesinde ise terör suçları tanımlanmıştır. Ayrıca 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun, hükümlülerin gruplandırılmasını düzenleyen 24. maddesi ile hükümlünün barındırılması ve yatırılmasını düzenleyen 63. maddesinde "terör suçluları"ndan söz edilmektedir. Buna göre ceza infaz kurumlarında, terör suçlarından hükümlü terör suçluları ile terör suçlarından tutuklu veya hükümözlü kişiler barındırılmaktadır.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adlî Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyete geçirilmiştir.

III- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmî

sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adlî Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkrada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

C) Geçici 6. maddesinin ikinci fıkrasında, 30/03/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere; sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile yetmiş yaşını bitirmiş hükümlüler hakkında 105/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "iki yıl"lık sürenin, "dört yıl" olarak uygulanacağı; maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen altmışbeş yaşını bitirmiş hükümlülerin koşullu salıverilmeleri için ceza infaz kurumlarında geçirmeleri gereken sürelerin, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilebileceği; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca veya Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen bir raporla belgelendirileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

IV- A) 5275 sayılı Kanunun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 107. maddesinde, "Mükerrirlere ve bazı suç faillerine özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri" kenar başlıklı 108. maddesinde ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 17. maddesinde, koşullu salıverilme süreleri ve oranları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

B) 5275 sayılı Kanunun;

1- "Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı, disiplin cezalarının infazı ve kaldırılması" kenar başlıklı 48. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, disiplin cezalarının tamamı infaz edilip kaldırılmadıkça koşullu salıverilme işleminin yapılmayacağı, ancak bu sürenin hakederek salıverme tarihini geçemeyeceği; dördüncü fıkrasında, infaz edildiği tarihten itibaren disiplin cezasının kaldırılmasında ve iyi hâlin kazanılmasında verilen disiplin cezasının niteliğine göre fıkrada belirlenmiş sürelerin (onbeş gün ilâ bir yıl)

esas alınacağı ve bu süreler sonunda yeni bir disiplin cezası almamak ve iyi hâlli olmak koşuluyla bu cezaların kaldırılacağı,

2- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 89. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra uyarınca yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı; altıncı fıkrasında, açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin olarak tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tabi tutulma sürelerinin bir yılı geçemeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

5275 sayılı Kanunun 89. maddesinde, 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla yapılan ve yukarıya alınan değişiklikler, 01/01/2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

C) 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin;

1- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 109. maddesinin; birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme risklerinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra gereğince yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirmeye yönelik psiko-sosyal ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetleri, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikaları, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı,

2- "Disiplin eylemi nedeniyle iyi hâl kararı verilmesine engel hâller ve şikâyet" kenar başlıklı 110. maddesinin birinci fıkrasında, gözlem değerlendirme raporu veya gelişim değerlendirme raporunda yazılı olup da henüz kaldırılmamış disiplin cezası bulunan hükümlü

hakkında iyi hâl kararı verilemeyeceği, hükümlünün iyi hâline ilişkin değerlendirmenin, ancak daha önceden verilmiş olup da disiplin cezası infaz edilmiş ve bu cezası kaldırılmış olanlar hakkında yapılabileceği; ikinci fıkrasında, disiplin cezasını gerektiren bir eylemi işlemiş olmasına rağmen, koşullu salıverilme tarihinde bu eyleminden dolayı disiplin soruşturması henüz sonuçlandırılmayan hükümlüler hakkında iyi hâl kararının verilip verilmemesinin idare ve gözlem kurulunca takdir edileceği; üçüncü fıkrasında, idare ve gözlem kurulunca, hükümlü hakkında, süre belgesindeki muhtemel koşullu salıverilme tarihi de dikkate alınarak iyi hâle ilişkin olarak bir karar verileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Bu kapsamda idare ve gözlem kurulunca verilen kararlara karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı da ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz kanun yoluna başvurulabilmektedir.

V- Elazığ Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 25/07/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Elazığ T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, çeşitli rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde gerektiğinde Elazığ Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi ve Elazığ Fethi Sekin Şehir Hastanesinin ilgili polikliniklerinde muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

B) Adı geçen hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri sonucu adı geçenin ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettirebileceğine dair raporlar düzenlendiği, son olarak 10/03/2025 tarihli Elazığ Fethi Sekin Şehir Hastanesinden alınan raporda da adı geçenin ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettirebileceğine dair rapor düzenlendiği,

Öte yandan adı geçenin koşullu salıverilmesi için aranan iyi hâlli olma şartını taşımadığına ilişkin 26/12/2024 tarihinde Kurum İdare ve Gözlem Kurulu tarafından verilen kararın infaz hâkimliği ve ağır ceza mahkemesinin denetiminden geçerek kesinleştiği,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Ç) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

16.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'ın son beş yıldaki işsizlik verilerine ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30451)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Prof. Dr. Vedat** Işıkhan'ın yanıtlaması tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin Tanrıkulu
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'da işsizlik oranı ve genç işsizlik Diyarbakır ilinde işsizlik oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir. Özellikle genç nüfus arasında işsizlik kaygı verici boyuttadır.

Bu bağlamda:

1. Diyarbakır'da son beş yılda TÜİK ve İŞKUR verilerine göre işsizlik oranı nasıl değişmiştir?
2. Diyarbakır'da kayıtlı iş arayan sayısı kaçtır?
3. 18–29 yaş arası genç işsiz sayısı kaçtır?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-277
Konu : Soru Önergesi (7/30451)

10.10.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1668474 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. Sezgin TANRIKULU tarafından yöneltilen 7/30451 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"Türkiye İş Kurumuna (İŞKUR) kayıtlı işsizlere ilişkin veriler İŞKUR web sayfasında (www.iskur.gov.tr) yayımlanmakta olan aylık istatistik bültenleri ve istatistik yıllıklarında, Ülkemiz işsizlik oranına ilişkin veriler Türkiye İstatistik Kurumunun web sayfasında yer almaktadır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

17.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlık tarafından Ankara'ya yapılan kamu yatırımlarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30452)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat IŞIKHAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Aliye TİMİSİ ERSEVER
Ankara Milletvekili

Ülke kaynaklarının etkili, verimli ve kamu yararına uygun şekilde kullanılabilmesi açısından, büyük ölçekli yatırımların kamuoyuna şeffaf biçimde sunulması ve bu yatırımların ekonomik, sosyal etkilerinin değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Özellikle büyükşehirlerde yürütülen ve maliyeti 10 milyon TL'nin üzerinde olan kamu projeleri; yalnızca hizmet üretimi açısından değil, aynı zamanda kent ekonomisi, istihdam ve sosyal bütünleşme bağlamında da dikkatle takip edilmelidir.

Bu bağlamda;

1- 1 Ocak 2020 ile 2025 yılının ilk yarısını kapsayan dönemde, Ankara ili sınırları içerisinde Bakanlığınız ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlar tarafından projelendirilen, yapımına başlanılan ve tamamlanan; toplam maliyeti 10 milyon TL'nin üzerinde olan kamu yatırımları nelerdir?

2- Bu projelerin isimleri, kapsamları, başlangıç ve bitiş tarihleri nedir?

3- Başlangıçta öngörülen maliyet ile fiilen gerçekleşen toplam maliyet arasındaki fark nedir?

4- Ankara ili sınırları içerisinde, hâlihazırda yapımı devam eden ve toplam maliyeti 10 milyon TL'nin üzerinde olan kamu yatırımları nelerdir?

5- Bu projelerin isimleri, kapsamları, fiziki gerçekleşme oranları, öngörülen bitiş tarihleri ve şu ana kadar harcanan tutarları nedir? Bu yatırımların planlanan hizmete alım tarihleri ne zaman olacaktır?

6- Ankara'da yürütülen söz konusu yatırımların kent genelindeki sosyal, ekonomik ve toplumsal yapıya katkılarına ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir değerlendirme veya etki analizi çalışması mevcut mudur?

7- Bu yatırımların bölgesel kalkınma, istihdam artışı, sosyal refah ve kamu hizmetlerine erişim açısından yarattığı somut etkiler nelerdir?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-278
Konu : Soru Önergesi (7/30452)

10 . 10 . 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1668474 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Ankara Milletvekili Sayın Aliye TİMİSİ ERSEVER tarafından yöneltilen 7/30452 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yayınlanan bütçe hazırlanması ve sınıflandırılmasına ilişkin rehberde il bazında ödenek tahsis edilebilecek ayrı bir bütçe tertibi bulunmamakta olup, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca bütçeyle ödenek tahsisi harcama birimi bazında yapılmaktadır.

Öte yandan, Bakanlığımız ile bağlı ve ilgili Kuruluşlarının faaliyetlerine ilişkin İdare Faaliyet Raporları her yıl kamuoyuna duyurulmaktadır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

18.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, engelli istihdamına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30453)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğünün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 04.07.2025

Hüseyin YILDIZ
Aydın Milletvekili

Engelli bireylerin ekonomik ve toplumsal hayata aktif katılımı, hem bir insan hakkı hem de sosyal devletin temel sorumluluklarından biridir. Ancak Türkiye'de engelli yurttaşların istihdama katılım oranı hâlâ son derece düşüktür. İş gücü piyasasında yaşadıkları ayrımcılık, erişilebilirlik sorunları, yeterli destek politikalarının eksikliği ve özel sektörün yetersiz yükümlülükleri bu durumun başlıca nedenleri arasındadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarının verileri, engelli bireylerin eğitim, mesleki gelişim ve istihdam olanaklarına erişimlerinin ciddi kısıtlamalarla karşı karşıya olduğunu ortaya koymaktadır. Engelli kontenjanlarının kamu ve özel sektörde yeterince doldurulmaması da önemli bir sorun alanıdır.

Bu bağlamda;

1. Türkiye genelinde istihdam çağındaki engelli birey sayısı kaçtır? Bunların kaçı aktif olarak iş gücüne katılmaktadır?

2. Kamu kurumlarında istihdam edilmesi gereken engelli personel sayısı ile fiilen çalışan engelli personel sayısı kaçtır? Engelli memur atamalarında kontenjanların neden sürekli eksik kaldığına ilişkin bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

3. Özel sektörde faaliyet gösteren işletmelerin engelli istihdam yükümlülüğüne ne ölçüde uyduğu denetlenmekte midir? Denetim sonuçlarına göre yükümlülüğünü yerine getirmeyen firmalara uygulanan yaptırımlar nelerdir?

4. Engelli bireylerin nitelikli iş gücü haline gelebilmesi amacıyla Bakanlığınızca yürütülen mesleki eğitim, işbaşı eğitim ve beceri kazandırma programları var mıdır? Son 5 yılda bu programlara kaç engelli yurttaş katılmıştır?

5. Engelli bireylerin uzaktan çalışma, evden üretim, sosyal kooperatifçilik gibi alternatif istihdam modelleriyle iş hayatına kazandırılması için Bakanlığınızca yürütülen özel bir proje ya da teşvik mekanizması bulunmakta mıdır?

6. Engelli bireylerin kamu ve özel sektörde iş başvuru süreçlerinde karşılaştığı fiziksel erişim ve dijital erişilebilirlik sorunlarının giderilmesine yönelik bir eylem planınız var mıdır?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610- 273 10 . 10 . 2025
Konu : Soru Önergesi (7/30453)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1668474 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Aydın Milletvekili Sayın Hüseyin YILDIZ tarafından yöneltilen 7/30453 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"Bakanlığımız tarafından tüm ülke genelinde istihdamı artırmak ve işsizliği önlemek amacıyla çeşitli politikalar belirlenmekte ve uygulanmaktadır. 4857 sayılı İş Kanununun 'Engelli ve Eski Hükümlü Çalıştırma Zorunluluğu' başlıklı 30'uncu maddesine istinaden işverenler, elli (tarım ve orman işlerinin yapıldığı işyerlerinde 51) veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli işçiyi meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlü olup, çalıştırmakla yükümlü oldukları bu işçileri Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) aracılığı ile sağlamaktadırlar. İstihdamı zorunlu engelli işçi kontenjanlarının takip ve denetimi düzenli olarak Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerimiz tarafından yürütülmektedir.

Engelli işçi çalıştırma yükümlülüğüne uymayan işveren veya işveren vekiline çalıştırmadığı her engelli işçi ve çalıştırmadığı her ay için Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünce 4857 sayılı İş Kanununun 101'inci maddesine istinaden idari para cezası uygulanmaktadır. Engelli ve eski hükümlü çalıştırmayan işverenlerden veya işveren vekillerinden tahsil edilen idari para cezaları, söz konusu Kanunun 30'uncu maddesi gereğince kurulan Komisyon tarafından, engellilerin ve eski hükümlülerin; mesleki eğitimleri, iş bulmalarını sağlayacak destek teknolojileri, işe yerleştirilmeleri, işe ve işyerine uyumlarının sağlanması mesleki rehabilitasyonları ve kendi işlerini kurmalarına yönelik projelerin finansmanı için kullanılmaktadır.

Bununla birlikte, aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında engelli vatandaşlarımızın istihdam edilebilirliğinin artırılması amacıyla mesleki eğitim kursları ve işbaşı eğitim programları düzenlenmekte; iş ve meslek danışmanları ile meslek seçimi aşamasında bulunan, iş bulmada/seçmede güçlükleri olan, mesleki uyum problemleri bulunan, mesleki becerilerini geliştirmek ve mesleğini/işini değiştirmek isteyen kişilere ve işgücü arayan işverenlere yönelik iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri sunulmakta; İş Kulüpleri Projesi ile işgücü piyasasında dezavantajlı olan vatandaşlarımıza danışmanlık hizmeti sunulmakta; iş arama kanalları, özgeçmiş hazırlama, mülakat teknikleri gibi konularda hem teorik hem de uygulamalı eğitimler verilmekte ve işverenler İş Kulübüne davet edilerek iş arayanlarla buluşturulmaktadır. Engelli bireylerin istihdama kazandırılması için istihdam modeli (Engelli İş Koçluğu) uygulaması 2018 yılında hayata geçirilmiştir.

Ayrıca, engeli olan bireylerin istihdama katılması yolunda desteklenmesi ve engelli birey istihdam etmek isteyen işverenler için tek bir platform üzerinden İŞKUR hizmetlerine ve diğer birçok hizmete erişim imkânı ve bilgi sağlamak amacıyla "Engelsiz İŞKUR Platformu" oluşturulmuş olup, bu platforma https://engelsiz.iskur.gov.tr/ internet adresi üzerinden ulaşılabilmektedir.

Ülkemizde elli ve daha fazla işçi çalıştıran işyeri sayısı ile bunların işçi statüsünde çalıştırdıkları engelli sayılarına ilişkin veriler İŞKUR web sayfasında (www.iskur.gov.tr) yayınlanan "İstihdamı Zorunlu Kontenjanları" istatistiklerinde; engellilere yönelik sunulan hizmetlere ilişkin verilere ise aylık istatistik bültenlerinde, istatistik yıllıklarında ve yıllık faaliyet raporlarında yer almaktadır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

19.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, 2025 yılının Temmuz ayında İzmir'in ilçelerinde çıkan orman yangınlarının nedenine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30469)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan Bayraktar tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.04.07.2025

Deniz Demir

CHP Ankara Milletvekili

İzmir Valisi Süleyman Elban, günlerdir İzmir'de devam eden yangınların tamamının elektrik hatlarından kaynaklı çıktığını açıklamıştır. Vali Elban tarafında "Çeşme Ildır Mahallesi'nde ve Ödemiş'te dün başlayan yangınlar, hafta sonu Seferihisar'da, daha önce Foça ve Aliağa'daki yangınların tamamı elektrik hatlarından kaynaklı başladı. Elektrik hatlarından çıkan kıvılcımlar hemen yakınındaki otları tutuşturup kısa süre içerisinde etrafa ve ormana yayıldı. İnsan ya da sabotaj kaynaklı bir yangın yok." ifadeleri kullanılmıştır.

Bu çerçevede;

1- Yaşanan yangınların elektrik hatları kaynaklı olduğu bilgisi doğru mudur? Hatlarda yapılması gereken bakım çalışmalarında ve alınması gereken önlemlerde eksiklikler var mıdır?

2- Elektrik dağıtım şirketlerinin, mevcut tarifeden kazanç sağlayamadıkları gerekçesiyle geçtiğimiz aylarda altyapı yatırımları ve bakım çalışmalarını aksattığı iddiaları doğru mudur?

3- Çevre halkının şikayetlerine rağmen yazın sıcaklık nedeniyle genleşen ve deforme olan tellerin bakımının yapılmadığı iddiaları doğru mudur?

4- Yangın elektrik hatları kaynaklı çıktı ise bu konuda elektrik dağıtım şirketlerine soruşturma başlatılacak mı? Konu hakkında alınacak önlemler ve şirketlere yönelik yaptırımlar olacak mı?

5- Elektrik dağıtım şirketlerinin düzenli olarak yapması gereken altyapı ve bakım çalışmaları denetleniyor mu?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 359269
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-30469)

10-10-2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1668474 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Sayın Deniz DEMİR'in tarafıma tevcih ettiği 7/30469 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7/30469 Esas Numaralı Önerge Cevabı

	ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN DENİZ DEMİR'İN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/30469

Ormanlık alandan geçen enerji nakil hatlarında meydana gelebilecek yangınların önlenmesi amacıyla direk dip betonlama faaliyetlerinin yapılması, can ve mal güvenliği problemi oluşturabilecek trafoların yenilenmesi, ömrünü tamamlamış ağaç direklerin demir veya beton direklerle değiştirilmesi, havai hat iletkenlerin yenilenmesi, iletken sehimlerinin alınması, ağaç kesimi ve koridor açılması, yangın riski oluşturabilecek bitki örtüsünün temizliği ve risk teşkil eden noktalarda budama faaliyetleri gibi çalışmalar düzenli olarak gerçekleştirilmekte olup, söz konusu faaliyetler de Bakanlığımız tarafından düzenli olarak takip edilmektedir.

İzmir ilimizde meydana gelen yangınlara ilişkin teknik ve hukuki süreçler ilgili resmî kurumlar tarafından yürütülmekte olup, yangınların nedeni ve sorumlularına ilişkin bilgiler henüz kesinleşmemiştir.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve ilgili ikinci mevzuat çerçevesinde elektrik dağıtım şirketleri, dağıtım faaliyeti kapsamında dağıtım tesislerinin bakım ve onarımlarını gerçekleştirmekle yükümlüdür. 18/11/2020 tarihli ve 31308 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Planlı Bakım Harcamalarının Tarife Hesaplamalarında Dikkate Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar"da planlı bakım faaliyetlerinin sınıflandırılması, bütçelendirilmesi ve bütçe kullanımının izlenmesine yönelik düzenlemeler tanımlanmıştır. Söz konusu Usul ve Esaslar çerçevesinde 2021-2025 uygulama döneminde yıllık planlı bakım bütçesini eksik kullanan şirketler için eksik kalan tutarlar katlı olarak şirketlerden tarife düzenlemelerinde geri alınmakta olup, bu suretle şirketlerin planlı bakım faaliyetleri kapsamındaki yıllık/mevsimlik bakım çalışmalarını zamanında ve programlı bir şekilde yapmaları sağlanmaktadır.

Bu kapsamda İzmir ilimizde elektrik dağıtım faaliyetlerini yürütmekle sorumlu olan GDZ Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 2021-2024 yılları arasında günümüz fiyatlarıyla 22.992.211.750 TL tutarında bakım ve yatırım harcaması gerçekleştirilmiş olup, 2025 yılı için planlanan bakım ve yatırım harcaması tutarı ise 28.741.566.390 TL'dir.

Bununla birlikte lisanslarında belirtilen bölgede dağıtım hizmeti veren elektrik dağıtım şirketleri, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) tarafından 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında periyodik olarak denetlenmekte, icra edilen denetimler neticesinde tanzim edilen inceleme ve denetim raporları da gereği için Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna (EPDK) gönderilmektedir. Söz konusu raporların 6446 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat kapsamında değerlendirilmesi neticesinde mevzuata aykırı faaliyetleri sabit görülen elektrik dağıtım şirketleri hakkında idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Bu çerçevede, TEDAŞ tarafından 10.07.2025-18.07.2025 tarihleri arasında GDZ Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi nezdinde yürütülen denetime ilişkin olarak düzenlenen denetim raporu EPDK'ya gönderilmiştir.

20.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, 2025 yılının Temmuz ayında İzmir'in ilçelerinde çıkan orman yangınlarının nedenine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30473)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan Bayraktar tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Seda KÂYA ÖSEN
İzmir Milletvekili

İzmir'de son günlerde ardı ardına orman yangınları yaşanmaktadır. Bu yangınlar, rüzgârın etkisi ile ormanlık alandan yerleşim bölgelerine sıçramış ve birçok yurttaşımız evini kaybetmiştir. İzmir'in Çeşme, Menderes, Seferihisar, Gaziemir, Buca ve Tire ilçelerinde son günde yaşanan yangınlarda on binlerce hektar alan yanarak kül olmuştur. Yöre halkı, yangınların; gevşek elektrik tellerinin birbirine sürtünmesi sonucu çıktığını ve bakımların düzenli yapılmadığını iddia etmektedir. İzmir Valisi Süleyman Elban'ın yangınlara ilişkin yaptığı açıklamada "Elektrik hattından kaynaklı çıktığını düşünüyoruz" ifadesine yer vermesi bölge halkının iddiasını kuvvetlendirmektedir.

Bu bağlamda;

1- İzmir ilinde bulunan elektrik direk ve trafo bakımları düzenli yapılmakta mıdır? Yapılıyor ise son bakım hangi tarihte gerçekleştirilmiştir?
2- Söz konusu yangınların meydana geldiği bölgelerdeki enerji nakil hatlarının bakım, denetim ve güvenlik kontrolleri hangi kurumun sorumluluğundadır?
3- Son 5 yıl içinde İzmir'de enerji nakil hatlarından kaynaklı kaç adet orman yangını çıkmıştır? Bu yangınların nedenleri ve sorumluları belirlenmiş midir?
4- Çeşme ilçesinden gelen şikâyet veya ihbar olmuş mudur?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 352280
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-30473)

10 -10- 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1668474 sayılı yazımız.

İzmir Milletvekili Sayın Seda KAYA ÖSEN'in tarafıma tevcih ettiği 7/30473 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7/30473 Esas Numaralı Önerge Cevabı

	İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN SEDA KAYA ÖSEN'İN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/30473

Ormanlık alandan geçen enerji nakil hatlarında meydana gelebilecek yangınların önlenmesi amacıyla direk dip betonlama faaliyetlerinin yapılması, can ve mal güvenliği problemi oluşturabilecek trafoların yenilenmesi, ömrünü tamamlamış ağaç direklerin demir veya beton direklerle değiştirilmesi, havai hat iletkenlerin yenilenmesi, iletken sehimlerinin alınması, ağaç kesimi ve koridor açılması, yangın riski oluşturabilecek bitki örtüsünün temizliği ve risk teşkil eden noktalarda budama faaliyetleri gibi çalışmalar düzenli olarak gerçekleştirilmekte olup, söz konusu faaliyetler de Bakanlığımız tarafından düzenli olarak takip edilmektedir.

İzmir ilimizde meydana gelen yangınlara ilişkin teknik ve hukuki süreçler ilgili resmî kurumlar tarafından yürütülmekte olup, yangınların nedeni ve sorumlularına ilişkin bilgiler henüz kesinleşmemiştir.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve ilgili ikinci mevzuat çerçevesinde elektrik dağıtım şirketleri, dağıtım faaliyeti kapsamında dağıtım tesislerinin bakım ve onarımlarını gerçekleştirmekle yükümlüdür. 18/11/2020 tarihli ve 31308 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Planlı Bakım Harcamalarının Tarife Hesaplamalarında Dikkate Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar"da planlı bakım faaliyetlerinin sınıflandırılması, bütçelendirilmesi ve bütçe kullanımının izlenmesine yönelik düzenlemeler tanımlanmıştır. Söz konusu Usul ve Esaslar çerçevesinde 2021-2025 uygulama döneminde yıllık planlı bakım bütçesini eksik kullanan şirketler için eksik kalan tutarlar katlı olarak şirketlerden tarife düzenlemelerinde geri alınmakta olup, bu suretle şirketlerin planlı bakım faaliyetleri kapsamındaki yıllık/mevsimlik bakım çalışmalarını zamanında ve programlı bir şekilde yapmaları sağlanmaktadır.

Bu kapsamda İzmir ilimizde elektrik dağıtım faaliyetlerini yürütmekle sorumlu olan GDZ Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 2021-2024 yılları arasında günümüz fiyatlarıyla 22.992.211.750 TL tutarında bakım ve yatırım harcaması gerçekleştirilmiş olup, 2025 yılı için planlanan bakım ve yatırım harcaması tutarı ise 28.741.566.390 TL'dir.

Bununla birlikte lisanslarında belirtilen bölgede dağıtım hizmeti veren elektrik dağıtım şirketleri, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) tarafından 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında periyodik olarak denetlenmekte, icra edilen denetimler neticesinde tanzim edilen inceleme ve denetim raporları da gereği için Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna (EPDK) gönderilmektedir. Söz konusu raporların 6446 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat kapsamında değerlendirilmesi neticesinde mevzuata aykırı faaliyetleri sabit görülen elektrik dağıtım şirketleri hakkında idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Bu çerçevede, TEDAŞ tarafından 10.07.2025-18.07.2025 tarihleri arasında GDZ Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi nezdinde yürütülen denetime ilişkin olarak düzenlenen denetim raporu EPDK'ya gönderilmiştir.

21.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, 2025 yılının Temmuz ayında İzmir'in ilçelerinde çıkan orman yangınlarının nedenine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30475)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri uyarınca Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan Bayraktar tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 03.07.2025

Av. İnan Akgün ALP

Kars Milletvekili

İzmir Valisi tarafından yapılan açıklamada, Ilıdır, Ödemiş, Seferihisar ve Foça'da meydana gelen orman yangınlarının tamamının elektrik iletim hatlarından kaynaklandığı ifade edilmiştir. Özellikle enerji nakil hatlarının bakım ve onarım sorumluluğunun ilgili elektrik dağıtım şirketlerine ait olduğu göz önünde bulundurulduğunda, bu yangınların ihmaller sonucu ortaya çıkmış olabileceği yönünde kamuoyunda ciddi endişeler oluşmuştur.

Bu bağlamda;

1- İzmir'in çeşitli ilçelerinde çıkan orman yangınlarının enerji nakil hatlarıyla ilgisi olup olmadığına dair Bakanlığınızın yürüttüğü herhangi bir teknik inceleme veya denetim süreci var mıdır?
2- Söz konusu yangınlara neden olduğu iddia edilen iletim hatlarının bakım ve kontrol yükümlülüğü hangi elektrik dağıtım şirketine aittir? Bu şirketin son bir yıl içinde ilgili bölgelerde gerçekleştirdiği bakım faaliyetleri nelerdir?
3- Elektrik dağıtım şirketlerinin ormanlık alanlardan geçen hatlara yönelik periyodik bakım ve temizlik yükümlülükleri nelerdir? Bu yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediği nasıl denetlenmektedir?
4- İzmir'deki yangınlara ilişkin sorumluluğu tespit edilen şirket veya kurumlara yönelik bir idari veya hukuki işlem başlatılmış mıdır?
5- Bakanlığınızın elektrik dağıtım şirketlerinin benzer ihmallerini önlemeye yönelik yürüttüğü herhangi bir denetim, ceza veya yaptırım uygulaması bulunmakta mıdır? Varsa detayları nelerdir?
6- Enerji iletim hatlarından kaynaklanan orman yangınlarını önlemek amacıyla yeni bir yasal ya da idari düzenleme yapılması düşünülmekte midir?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 353277
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-30475)

10-10-2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1668474 sayılı yazınız.

Kars Milletvekili Sayın İnan Akgün ALP'in tarafıma tevcih ettiği 7/30475 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7/30475 Esas Numaralı Önerge Cevabı

	KARS MİLLETVEKİLİ SAYIN İNAN AKGÜN ALP'İN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/30475

Ormanlık alandan geçen enerji nakil hatlarında meydana gelebilecek yangınların önlenmesi amacıyla direk dip betonlama faaliyetlerinin yapılması, can ve mal güvenliği problemi oluşturabilecek trafoların yenilenmesi, ömrünü tamamlamış ağaç direklerin demir veya beton direklerle değiştirilmesi, havai hat iletkenlerin yenilenmesi, iletken sehimlerinin alınması, ağaç kesimi ve koridor açılması, yangın riski oluşturabilecek bitki örtüsünün temizliği ve risk teşkil eden noktalarda budama faaliyetleri gibi çalışmalar düzenli olarak gerçekleştirilmekte olup, söz konusu faaliyetler de Bakanlığımız tarafından düzenli olarak takip edilmektedir.

İzmir ilimizde meydana gelen yangınlara ilişkin teknik ve hukuki süreçler ilgili resmî kurumlar tarafından yürütülmekte olup, yangınların nedeni ve sorumlularına ilişkin bilgiler henüz kesinleşmemiştir.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve ilgili ikinci mevzuat çerçevesinde elektrik dağıtım şirketleri, dağıtım faaliyeti kapsamında dağıtım tesislerinin bakım ve onarımlarını gerçekleştirmekle yükümlüdür. 18/11/2020 tarihli ve 31308 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Planlı Bakım Harcamalarının Tarife Hesaplamalarında Dikkate Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar"da planlı bakım faaliyetlerinin sınıflandırılması, bütçelendirilmesi ve bütçe kullanımının izlenmesine yönelik düzenlemeler tanımlanmıştır. Söz konusu Usul ve Esaslar çerçevesinde 2021-2025 uygulama döneminde yıllık planlı bakım bütçesini eksik kullanan şirketler için eksik kalan tutarlar katlı olarak şirketlerden tarife düzenlemelerinde geri alınmakta olup, bu suretle şirketlerin planlı bakım faaliyetleri kapsamındaki yıllık/mevsimlik bakım çalışmalarını zamanında ve programlı bir şekilde yapmaları sağlanmaktadır.

Bu kapsamda İzmir ilimizde elektrik dağıtım faaliyetlerini yürütmekle sorumlu olan GDZ Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 2021-2024 yılları arasında günümüz fiyatlarıyla 22.992.211.750 TL tutarında bakım ve yatırım harcaması gerçekleştirilmiş olup, 2025 yılı için planlanan bakım ve yatırım harcaması tutarı ise 28.741.566.390 TL'dir.

Bununla birlikte lisanslarında belirtilen bölgede dağıtım hizmeti veren elektrik dağıtım şirketleri, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) tarafından 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında periyodik olarak denetlenmekte, icra edilen denetimler neticesinde tanzim edilen inceleme ve denetim raporları da gereği için Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna (EPDK) gönderilmektedir. Söz konusu raporların 6446 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat kapsamında değerlendirilmesi neticesinde mevzuata aykırı faaliyetleri sabit görülen elektrik dağıtım şirketleri hakkında idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Bu çerçevede, TEDAŞ tarafından 10.07.2025-18.07.2025 tarihleri arasında GDZ Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi nezdinde yürütülen denetime ilişkin olarak düzenlenen denetim raporu EPDK'ya gönderilmiştir.

22.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, 2025 yılının Temmuz ayında İzmir'in ilçelerinde çıkan orman yangınlarının nedenine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30478)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

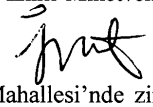

2 Temmuz 2025 tarihinde İzmir'in Çeşme ilçesi Ildır Mahallesi'nde ziraat alanında başlayan ve kısa sürede rüzgarın etkisiyle ormanlık alanlara yayılan yangın, başta Kutlu Aktaş Barajı çevresi olmak üzere geniş bir bölgeyi tehdit etmiş, üç mahallenin (Ildır, Germiyan, Nohutalan) tahliyesine neden olmuştur. Yangın, otoyol ulaşımının da kapatılmasına yol açmıştır.

İzmir Valisi Süleyman Elban'ın açıklamasına göre yangının çıkış nedeni olarak elektrik hatları gösterilmektedir. Benzer şekilde, 2 Temmuz gecesi Ödemiş ilçesindeki Tosunlar ve Suçıktı mahalleleri arasında çıkan yangının da elektrik hatlarından kaynaklandığı ifade edilmiştir. Bu durum, İzmir'in farklı ilçelerinde arka arkaya yaşanan yangınların temelinde enerji iletim altyapısının ciddi ihmallerle ve denetimsizlikle karşı karşıya olduğunu göstermektedir.

Orman yangınlarının bu denli yayılmasında sadece iklimsel koşullar değil, şirketlerin bakım-yenileme sorumluluklarını yerine getirmemesi, kamu otoritelerinin ise etkin denetim yükümlülüğünü yerine getirmemesi önemli rol oynamaktadır. Elektrik şirketlerinin bu olaylarda birinci derece sorumlu olması mümkündür.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. İzmir'in Çeşme ve Ödemiş ilçelerinde çıkan yangınlarda adı geçen elektrik iletim hatları hangi şirket ya da şirketlerin sorumluluğundadır? Bu şirketlerin kamudan aldığı başka ihaleler de mevcut mudur?
2. Bu şirketlere yönelik son 5 yılda yürütülen bakım-denetim faaliyetleri nelerdir? Söz konusu hatlarda bakım/iyileştirme eksikliği tespit edilmiş midir? Tespit edilmiş ise

daha sonra bakım/iyileştirme yapılıp yapılmadığı kontrol edilmiş midir? Edilmiş ise ne gibi bir sonuçla karşılaşılmıştır? Edilmemiş ise neden edilmemiştir?

3. Elektrik şirketlerinin yangın riski taşıyan bölgelerde hat güvenliği ve izolasyonu konusunda uymakla yükümlü olduğu mevzuat hükümleri nelerdir? Bu kuralların ihlali durumunda hangi yaptırımlar uygulanmaktadır?
4. Yangına sebebiyet verdiği değerlendirilen enerji altyapısı şirketlerine yönelik idari ya da cezai bir soruşturma başlatılmış mıdır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 359273
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-30478)

10 -10- 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1668474 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın İbrahim AKIN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/30478 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7/30478 Esas Numaralı Önerge Cevabı

	İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN İBRAHİM AKIN'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/30478

Ormanlık alandan geçen enerji nakil hatlarında meydana gelebilecek yangınların önlenmesi amacıyla direk dip betonlama faaliyetlerinin yapılması, can ve mal güvenliği problemi oluşturabilecek trafoların yenilenmesi, ömrünü tamamlamış ağaç direklerin demir veya beton direklerle değiştirilmesi, havai hat iletkenlerin yenilenmesi, iletken sehimlerinin alınması, ağaç kesimi ve koridor açılması, yangın riski oluşturabilecek bitki örtüsünün temizliği ve risk teşkil eden noktalarda budama faaliyetleri gibi çalışmalar düzenli olarak gerçekleştirilmekte olup, söz konusu faaliyetler de Bakanlığımız tarafından düzenli olarak takip edilmektedir.

İzmir ilimizde meydana gelen yangınlara ilişkin teknik ve hukuki süreçler ilgili resmî kurumlar tarafından yürütülmekte olup, yangınların nedeni ve sorumlularına ilişkin bilgiler henüz kesinleşmemiştir.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve ilgili ikinci mevzuat çerçevesinde elektrik dağıtım şirketleri, dağıtım faaliyeti kapsamında dağıtım tesislerinin bakım ve onarımlarını gerçekleştirmekle yükümlüdür. 18/11/2020 tarihli ve 31308 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Planlı Bakım Harcamalarının Tarife Hesaplamalarında Dikkate Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar"da planlı bakım faaliyetlerinin sınıflandırılması, bütçelendirilmesi ve bütçe kullanımının izlenmesine yönelik düzenlemeler tanımlanmıştır. Söz konusu Usul ve Esaslar çerçevesinde 2021-2025 uygulama döneminde yıllık planlı bakım bütçesini eksik kullanan şirketler için eksik kalan tutarlar katlı olarak şirketlerden tarife düzenlemelerinde geri alınmakta olup, bu suretle şirketlerin planlı bakım faaliyetleri kapsamındaki yıllık/mevsimlik bakım çalışmalarını zamanında ve programlı bir şekilde yapmaları sağlanmaktadır.

Bu kapsamda İzmir ilimizde elektrik dağıtım faaliyetlerini yürütmekle sorumlu olan GDZ Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 2021-2024 yılları arasında günümüz fiyatlarıyla 22.992.211.750 TL tutarında bakım ve yatırım harcaması gerçekleştirilmiş olup, 2025 yılı için planlanan bakım ve yatırım harcaması tutarı ise 28.741.566.390 TL'dir.

Bununla birlikte lisanslarında belirtilen bölgede dağıtım hizmeti veren elektrik dağıtım şirketleri, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) tarafından 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında periyodik olarak denetlenmekte, icra edilen denetimler neticesinde tanzim edilen inceleme ve denetim raporları da gereği için Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna (EPDK) gönderilmektedir. Söz konusu raporların 6446 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat kapsamında değerlendirilmesi neticesinde mevzuata aykırı faaliyetleri sabit görülen elektrik dağıtım şirketleri hakkında idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Bu çerçevede, TEDAŞ tarafından 10.07.2025-18.07.2025 tarihleri arasında GDZ Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi nezdinde yürütülen denetime ilişkin olarak düzenlenen denetim raporu EPDK'ya gönderilmiştir.

23.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, 2025 yılının Temmuz ayında İzmir'in ilçelerinde çıkan orman yangınlarının nedenine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30480)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasanın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 96. Maddesi gereğince aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

08/07/2025
Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

İzmir'in Ödemiş ilçesine bağlı Tosunlar ve Yeniköy mahallelerinde geçtiğimiz günlerde meydana gelen orman yangınlarının, bölgedeki eski ve bakımsız elektrik direklerinden kaynaklandığı iddia edilmektedir. Basına yansıyan haberlere göre, GDZ Elektrik yetkilileri tarafından yıllardır söz verilen direk yenileme çalışmaları yapılmamış, bölgedeki eski ahşap direkler tehlike arz etmeye devam etmiştir. Yangınların yol açtığı tahribatın yanı sıra vatandaşların can ve mal güvenliğinin böylesine ihmaller yüzünden riske atılması kamuoyunda büyük tepki toplamaktadır. Bu doğrultuda gerekli denetimlerin yapılıp yapılmadığı, sorumlular hakkında işlem başlatılıp başlatılmadığı ve benzer olayların önüne geçilmesi için ne gibi önlemler alındığı hususlarının açıklığa kavuşturulması elzemdir.

Bu bilgilendirme ışığında:

1-Ödemiş Tosunlar ve Yeniköy mahallelerinde meydana gelen yangınların eski ve bakımsız elektrik direklerinden kaynaklandığı iddiaları doğru mudur? Bu konuda yürütülen teknik incelemeler hangi aşamadadır?

2-GDZ Elektrik tarafından bölgedeki direklerin yenileneceği yönünde daha önce verilen sözlerin tutulmamasının gerekçesi nedir? Bu konuda ilgili firmaya herhangi bir idari yaptırım uygulanmış mıdır?

3-İzmir genelinde enerji nakil hatları ve elektrik direklerinin bakım ve yenileme çalışmaları hangi takvim doğrultusunda yürütülmektedir? 2023-2025 yılları arasında İzmir'de bakım ve yenileme işlemleri için ayrılan bütçe ne kadardır?

4-Son 5 yıl içinde İzmir genelinde elektrik hatlarından kaynaklı kaç yangın meydana gelmiştir? Bu yangınların ilçelere göre dağılımı nasıldır?

5-Söz konusu yangınlara ilişkin sorumluluğu bulunan kamu kurumları ya da özel şirketler hakkında başlatılan adli veya idari bir soruşturma var mıdır? Varsa akıbeti nedir?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 357220
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-30480)

10 -10- 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1668474 sayılı yazımız.

İzmir Milletvekili Sayın Mustafa BİLİCİ'nin tarafıma tevcih ettiği 7/30480 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7/30480 Esas Numaralı Önerge Cevabı

	İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA BİLİCİ'NİN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/30480

Ormanlık alandan geçen enerji nakil hatlarında meydana gelebilecek yangınların önlenmesi amacıyla direk dip betonlama faaliyetlerinin yapılması, can ve mal güvenliği problemi oluşturabilecek trafoların yenilenmesi, ömrünü tamamlamış ağaç direklerin demir veya beton direklerle değiştirilmesi, havai hat iletkenlerin yenilenmesi, iletken sehimlerinin alınması, ağaç kesimi ve koridor açılması, yangın riski oluşturabilecek bitki örtüsünün temizliği ve risk teşkil eden noktalarda budama faaliyetleri gibi çalışmalar düzenli olarak gerçekleştirilmekte olup, söz konusu faaliyetler de Bakanlığımız tarafından düzenli olarak takip edilmektedir.

İzmir ilimizde meydana gelen yangınlara ilişkin teknik ve hukuki süreçler ilgili resmî kurumlar tarafından yürütülmekte olup, yangınların nedeni ve sorumlularına ilişkin bilgiler henüz kesinleşmemiştir.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve ilgili ikinci mevzuat çerçevesinde elektrik dağıtım şirketleri, dağıtım faaliyeti kapsamında dağıtım tesislerinin bakım ve onarımlarını gerçekleştirmekle yükümlüdür. 18/11/2020 tarihli ve 31308 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Planlı Bakım Harcamalarının Tarife Hesaplamalarında Dikkate Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar"da planlı bakım faaliyetlerinin sınıflandırılması, bütçelendirilmesi ve bütçe kullanımının izlenmesine yönelik düzenlemeler tanımlanmıştır. Söz konusu Usul ve Esaslar çerçevesinde 2021-2025 uygulama döneminde yıllık planlı bakım bütçesini eksik kullanan şirketler için eksik kalan tutarlar katlı olarak şirketlerden tarife düzenlemelerinde geri alınmakta olup, bu suretle şirketlerin planlı bakım faaliyetleri kapsamındaki yıllık/mevsimlik bakım çalışmalarını zamanında ve programlı bir şekilde yapmaları sağlanmaktadır.

Bu kapsamda İzmir ilimizde elektrik dağıtım faaliyetlerini yürütmekle sorumlu olan GDZ Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 2021-2024 yılları arasında günümüz fiyatlarıyla 22.992.211.750 TL tutarında bakım ve yatırım harcaması gerçekleştirilmiş olup, 2025 yılı için planlanan bakım ve yatırım harcaması tutarı ise 28.741.566.390 TL'dir.

Bununla birlikte lisanslarında belirtilen bölgede dağıtım hizmeti veren elektrik dağıtım şirketleri, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) tarafından 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında periyodik olarak denetlenmekte, icra edilen denetimler neticesinde tanzim edilen inceleme ve denetim raporları da gereği için Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna (EPDK) gönderilmektedir. Söz konusu raporların 6446 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat kapsamında değerlendirilmesi neticesinde mevzuata aykırı faaliyetleri sabit görülen elektrik dağıtım şirketleri hakkında idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Bu çerçevede, TEDAŞ tarafından 10.07.2025-18.07.2025 tarihleri arasında GDZ Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi nezdinde yürütülen denetime ilişkin olarak düzenlenen denetim raporu EPDK'ya gönderilmiştir.

24.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde yaşanan sanayi altyapısı sorununa ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30520)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih KACIR** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ferit ŞENYAŞAR

Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa'nın batısında yer alan ve yoğun şekilde tarım ve hayvancılıkla geçinen Suruç ilçesi, artan nüfusu ve gelişen ekonomik yapısına rağmen hâlâ yeterli bir sanayi altyapısından yoksundur. Mevcut sanayi sitesinin fiziksel koşulları, kapasitesi ve altyapısı hem esnafın hem de vatandaşların ihtiyaçlarını karşılamaktan uzaktır. Elektrik, su, kanalizasyon ve ulaşım gibi temel altyapı yetersizliklerinin yanı sıra, güvenlik ve denetim eksiklikleri de ciddi sorunlara yol açmaktadır. Ayrıca, mevcut sanayi alanlarının şehir merkezinde kalması, genişleme imkânı sunmaması ve yeni yatırımlara engel olması ilçede istihdamı ve kalkınmayı olumsuz etkilemektedir.

Bu kapsamda:

1. Suruç ilçesinde mevcut sanayi sitesinin yetersizlikleriyle ilgili Bakanlığınızın tespitleri var mıdır? Varsa, bu tespitlerin içeriği nedir?
2. Yeni bir sanayi sitesi kurulmasına ilişkin bir planlama veya yatırım programınız bulunmakta mıdır?
3. Suruç Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanlığı tarafından 21.09.2023 tarihinde yapılan ve Küçüksergen Mahallesi'nde 88.097,96 m²'lik alanın Suruç Küçük Sanayi Sitesi olarak ayrılmasını talep eden başvuruya bugüne kadar neden yanıt verilmemiştir?
4. Bakanlığınızca bu başvurunun ne zaman sonuçlandırılması öngörülmektedir?
5. İlçede sanayi altyapısının geliştirilmesine yönelik kısa, orta ve uzun vadeli projeleriniz var mıdır?
6. Bu bölgedeki sanayi yatırımlarının artırılması, esnafın desteklenmesi ve yerel istihdamın güçlendirilmesi amacıyla hangi adımlar atılması planlanmaktadır?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7335868 09/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 19.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1668474 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ferit ŞENYAŞAR tarafından tevcih edilen 7/30520 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ SAYIN FERİT ŞENYAŞAR'IN

7/30520 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Şanlıurfa'nın batısında yer alan ve yoğun şekilde tarım ve hayvancılıkla geçinen Suruç ilçesi, artan nüfusu ve gelişen ekonomik yapısına rağmen hâlâ yeterli bir sanayi altyapısından yoksundur. Mevcut sanayi sitesinin fiziksel koşulları, kapasitesi ve altyapısı hem esnafın hem de vatandaşların ihtiyaçlarını karşılamaktan uzaktır. Elektrik, su, kanalizasyon ve ulaşım gibi temel altyapı yetersizliklerinin yanı sıra, güvenlik ve denetim eksiklikleri de ciddi sorunlara yol açmaktadır. Ayrıca, mevcut sanayi alanlarının şehir merkezinde kalması, genişleme imkânı sunmaması ve yeni yatırımlara engel olması ilçede istihdamı ve kalkınmayı olumsuz etkilemektedir.

Bu kapsamda,

Soru 1- Suruç ilçesinde mevcut sanayi sitesinin yetersizlikleriyle ilgili Bakanlığınızın tespitleri var mıdır? Varsa, bu tespitlerin içeriği nedir?

Soru 2- Yeni bir sanayi sitesi kurulmasına ilişkin bir planlama veya yatırım programınız bulunmakta mıdır?

Soru 3- Suruç Esnaf ve Sanatkârlar Odası Başkanlığı tarafından 21.09.2023 tarihinde yapılan ve Küçüksergen Mahallesi'nde 88.097,96 m2'lik alanın Suruç Küçük Sanayi Sitesi olarak ayrılmasını talep eden başvuruya bugüne kadar neden yanıt verilmemiştir?

Soru 4- Bakanlığınızca bu başvurunun ne zaman sonuçlandırılması öngörülmektedir?

Soru 5- İlçede sanayi altyapısının geliştirilmesine yönelik kısa, orta ve uzun vadeli projeleriniz var mıdır?

Soru 6- Bu bölgedeki sanayi yatırımlarının artırılması, esnafın desteklenmesi ve yerel istihdamın güçlendirilmesi amacıyla hangi adımlar atılması planlanmaktadır?

CEVAPLAR:

Bakanlığımızca Sanayi Sitelerindeki işyerlerinin, fiyat artışları ve yer yetersizliğine yönelik çözüm arayışları kapsamında yeni sanayi siteleri oluşturularak sanayicilerimize tahsis edilebilecek yeni işyerlerinin sunulması ve böylece arzın artırılması yönündeki çalışmalarımız sürdürülmektedir.

Bununla birlikte, bilindiği gibi Bakanlığımızca sanayi sitelerine kredi desteği verilmekte ve kredi talebinde bulunan sanayi sitelerinin kurulacağı alan kredilendirmeye uygunluk açısından incelenmektedir. Sanayi sitelerinin kuruluş yeri ise ancak, imar planlarının ruhsat makamı (ilgili Belediye veya Valilik) tarafından onaylanarak yürürlüğe girmesini takiben kesinleşmektedir. Dolayısıyla, Bakanlığımızca sanayi sitesi alanına ilişkin olarak kredilendirme dışında bir onaylama yapılması söz konusu değildir. Bu kapsamda, söz konusu Sanayi Sitesine ait olası yer taleplerine ilişkin işlemler, ilgili Yerel Yönetimlerce yürütülmektedir.

25.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Kumluca ilçesine bağlı Adrasan Mahallesi'nde faaliyet gösteren teknelerin liman ihtiyacına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/30542)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Aşağıda yer alan sorularımın T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 02.07.2025

Aykut Kaya
Antalya Milletvekili

Antalya'nın Kumluca ilçesine bağlı Adrasan Mahallesi'nde, yaklaşık 10.000 kişinin geçim kaynağı olan 150 tur teknesi ve çok sayıda balıkçı teknesi faaliyet göstermektedir. Ancak bölgede hâlâ ciddi bir deniz ulaşımı altyapı eksikliği bulunmaktadır.

Turistler, dalgalı denizde ve kaygan taşlar üzerinden teknelere binmek zorunda kalmakta, bu da can ve mal güvenliği açısından ciddi bir risk oluşturmaktadır.

Bu çerçevede:

1) Adrasan Mahallesi'nde turizm ve balıkçılık amaçlı faaliyet gösteren teknelerin güvenli yanaşabilmesi için Bakanlığınızca 2025 yılı itibarıyla planlanmış bir yüzer iskele veya liman altyapısı projesi bulunmakta mıdır?

2) Adrasan sahilinde tonozlarla sabitlenecek bir yüzer iskele yapımı için herhangi bir etüt, keşif ya da yatırım süreci başlatılmış mıdır?

3) 2025 ve 2026 yılları için Kumluca ilçesine yönelik kıyı altyapısı yatırımı planlarınız var mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3028658
Konu : Antalya Milletvekili Sayın Aykut KAYA'nın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.07.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1668474 sayılı yazınız.

Antalya Milletvekili Sayın Aykut KAYA'nın 7/30542 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYKUT KAYA'NIN 7/30542 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Bakanlığımıza, Antalya Valiliğine ve Kumluca Kaymakamlığına intikal eden başvurular kapsamında; Antalya İli, Kumluca İlçesi, Adrasan Mahallesinde hizmet verecek tekne bağlama kıyı yapısı ihtiyacını karşılamak amacıyla "Adrasan Tekne Barınağı Etüt Proje İşleri" Bakanlığımız yatırım programına alınmış, ihalesi gerçekleştirilerek çalışmalara başlanmıştır. Adrasan Tekne Barınağı'nın 165 tekne yanaşma kapasiteli olacak şekilde projeleri hazırlanmış olup, ÇED Raporu ve koruma amaçlı imar planının onay süreçleri devam etmektedir.

Yüzer iskele için; Bakanlığımız tarafından bölgeye ait 50 yıllık yapı önü dalga değerlerine göre bölgede çalışmalar yapılmıştır. Yüzer iskelelerin kış aylarında emniyetli bir şekilde stabilitesini korumasının mümkün olmadığı, Adrasan kumsalının orta bölümünde yanaşma yeri yapılmasının can ve mal emniyeti açısından uygun olmayacağı anlaşılmıştır.

Bu nedenle; yapılması düşünülen iskele sistemi için ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda kumsalın güney ucunda planlama yapılmasının daha uygun olacağı ve kumsalın kullanımını olumsuz etkilemeyecek şekilde tekne yanaşma iskelelerinin dalga etkilerine karşı emniyetli şekilde projelendirilmesi sağlanmıştır,

Diğer yandan Antalya İli, Kumluca İlçesi, Karaöz Mahallesi sahilinde "Mavikent Karaöz Balıkçı Barınağı Etüt Proje İşleri" Bakanlığımız yatırım programına alınmış olup, ihalesi gerçekleştirilerek çalışmalarına başlanmıştır. Mavikent Karaöz Balıkçı Barınağı'nın 60 tekne yanaşma kapasiteli olacak şekilde projeleri hazırlanmış olup, ÇED Raporu ve koruma amaçlı imar planının onay süreçleri devam etmektedir

26.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2023'ten bu yana internet üzerinden işlenen dolandırıcılık suçlarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30550)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Aliye TİMİSİ ERSEVER
Ankara Milletvekili

Dijitalleşmeyle birlikte internet ve sosyal medya üzerinden gerçekleştirilen dolandırıcılık türleri artış göstermekte; vatandaşlarımız "kripto para yatırımı", sahte alışveriş siteleri, romantik ilişki tuzakları, kimlik avı, yapay zekâ destekli içerik manipülasyonu gibi yöntemlerle ciddi maddi ve manevi kayıplara uğramaktadır. Bu faaliyetler yalnızca bireyleri değil, kamu düzenini ve ulusal ekonomiyi de tehdit etmektedir. Dolandırıcılık suçları bakımından açılan dava sayılarındaki artış, bu tehdidin ulaştığı boyutu gözler önüne sermektedir.

Bu bağlamda;

1- 2023, 2024 yıllarında ve 2025 yılının ilk yarısında internet ve sosyal medya üzerinden gerçekleştirilen dolandırıcılık suçları kapsamında adli mercilere intikal eden toplam başvuru/dosya sayısı kaçtır?

2- Aynı yıllarda dijital dolandırıcılık nedeniyle açılan soruşturma ve dava sayısı nedir?

3- Bu suçlar neticesinde tespit edilen toplam mali zarar miktarı ne kadardır?

4- Kripto para, sahte yatırım platformları, romantik dolandırıcılık, kimlik avı, tiny house projeleri, arazi kampanyaları vb. sahte sosyal medya profilleri ve benzeri yöntemler kullanılarak işlenen dolandırıcılık suçlarının sayıları nedir?

5- Yapay zekâ teknolojilerinin kötüye kullanımına karşı Adalet Bakanlığı ve ilgili kurumlarca yürütülen veya planlanan çalışmalar var mıdır? Kapsamı nedir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1224-3998/5589
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669523 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30550 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1224-5406/7422
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10/2025

Sayın Aliye TİMİSİ ERSEVER
Ankara Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30550 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

II- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, İkinci Kısım, Onuncu Bölümünde düzenlenen "Malvarlığına Karşı Suçlar"a ilişkin Cumhuriyet başsavcılıklarında soruşturma evresinde açılan ve karara bağlanan dosya, şüpheli ve suç sayıları ile ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan dosya, sanık ve suç sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "https://www.adlisicil.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

27.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, ceza infaz kurumlarında hayatını kaybeden mahkûmlara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30551)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. **07.07.2025**

Yüksel Taşkın
İzmir Milletvekili

TBMM Genel Kurulu'nun 09.12.2024 tarihli Birleşiminde yapılan "2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi İle Sayıştay Raporlarının Komisyon Görüşmelerinde Sorulan Soru ve Cevapları" kapsamında, 28.11.2024 tarihi itibarıyla ceza infaz kurumlarında hayatını kaybeden tutuklu ve hükümlü sayısı 709 olarak açıklanmıştır. Adalet Bakanlığının, 7/20764 Esas No'lu soru önergesine verdiği cevapta ise 2024 yılında ceza infaz kurumlarında farklı sebeplerle hayatını kaybeden toplam 818 hükümlü ve tutuklu bulunduğu belirtilmiştir.

Bu bağlamda;

1-) Ceza infaz kurumları içerisinde hayatını kaybeden hükümlü ve tutuklu sayısı kaçtır?
2-) Hastanede tedavi altında iken hayatını kaybeden hükümlü ve tutuklu sayısı kaçtır?
3-) İntihar sonucu hayatını kaybeden hükümlü ve tutuklu sayısı kaçtır?
4-) Hastaneye sevk sırasında (örneğin ring aracı içinde) hayatını kaybeden hükümlü ve tutuklu sayısı kaçtır?
5-) Kurum dışına verilen izin (örneğin açık ceza infaz kurumundaki izinli mahpuslar) Sırasında hayatını kaybeden hükümlü ve tutuklu sayısı kaçtır?
6-) Başka herhangi bir sebeple kurum dışında (örneğin adli muayene sırasında ya da mahkeme sevkinde) hayatını kaybeden hükümlü ve tutuklu sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1225-4638/6422
Konu : Yazılı soru önergesi 13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669523 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30551 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1225-4637/6421
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

Sayın Yüksel TAŞKIN
İzmir Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30551 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; soru önergesinde istenilen ayrıntıda bilgi sunulamamakla birlikte, 01/01/2025 ilâ 05/08/2025 tarihleri arasında ceza infaz kurumlarında hayatını kaybeden toplam 652 hükümlü ve tutuklu bulunduğu anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

28.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2024'ten bu yana meydana gelen iş kazalarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30556)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat IŞIKHAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Aliye TİMİSİ ERSEVER
Ankara Milletvekili

Hükümetin önlem alıyoruz söylemine karşın, ülkemizde iş kazaları, iş cinayetlerinin önlenmesine ilişkin bir somut gelişme olmadığı görülüyor. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi (İSİG) başta olmak üzere pek çok bağımsız kurumun raporlarına göre, iş kazalarının büyük bir bölümü önlenebilir olmasına rağmen alınmayan tedbirler ve yetersiz denetim mekanizmaları sebebiyle işçiler yaşamını yitirmekte ya da kalıcı şekilde yaralanmaktadır. Özellikle çocuk işçilik, kayıt dışı istihdam, denetim eksikliği ve işveren sorumluluklarının yerine getirilmemesi, bu sorunun başlıca sebepleri arasında yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1- 2024 ve 2025 yılının ilk yarısında meydana gelen iş kazası sayısı nedir? Bu iş kazalarının sektörlere göre dağılımı nedir? Aynı dönemde iş kazasında hayatını kaybedenlerin cinsiyet, yaş ve öğrenim durumuna göre dağılımı nasıldır? İllere göre dağılımı nedir?

2- 2024 ve 2025 yılının ilk yarısında meydana gelen iş kazalarında kayıt dışı çalışan işçilerin oranı nedir?

3- İş kazalarının önüne geçilememesinin temel nedenleri nelerdir? Bakanlığınızca iş kazalarının önlenmesi ile ilgili alınan somut önlemler nelerdir? Bu önlemlerin uygulanmasına yönelik denetimler nasıl yapılmaktadır?

4- 2024 ve 2025 yıllarında iş sağlığı ve güvenliği müfettişi sayısı kaçtır? Kaç işyeri denetlenmiştir? Denetimler sonucunda hangi yaptırımlar uygulanmıştır?

5- Çocuk işçiliğin önlenmesine ilişkin olarak 2024 ve 2025 yıllarında özel bir denetim programı var mıdır? Varsa kapsamı nedir?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610- 296 10.10.2025
Konu : Soru Önergesi (7/30556)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669523 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Ankara Milletvekili Sayın Aliye TİMİSİ ERSEVER tarafından yöneltilen 7/30556 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun amacı; işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenlemek olup ilgili Kanun; kamu ve özel sektöre ait bütün işlere ve işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine, çırak ve stajyerler de dâhil olmak üzere tüm çalışanlarına faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanmaktadır. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamak için her türlü tedbirin alınması işverenin yükümlülüğünde olup Kanunun hükümlerinin uygulanmasının izlenmesi ve teftişi, iş sağlığı ve güvenliği yönünden teftiş yapmaya yetkili Bakanlık iş müfettişlerince yerine getirilmektedir.

Bakanlığımızca yıl içinde yürütülen iş teftişi faaliyetleri, geçmiş yıllara ait istatistikî veriler, ulusal politikalar ve ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak, çalışma hayatının riskleri ve öncelikleri ile Bakanlığımızın kaynakları dikkate alınarak programlı teftişler ve program dışı teftişler şeklinde yürütülmektedir. Programlı teftişler, çalışma hayatındaki sorunların değerlendirilmesi ve önceliklendirilmesi sonucu belirlenen alanlarda veya sektörlerde yahut özel bir risk grubu hedeflenerek belirlenen işyerlerinde çalışma hayatı ile ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanmasının denetlenmesi amacıyla gerçekleştirilen teftişlerdir. İncelemelerden oluşan program dışı teftişler ise programlı teftişler dışında kalan ihbar, şikâyet vb. talepler üzerine veya Bakanlığa intikal eden evraklardan teftiş hizmetiyle bağdaşır nitelikte olanların teftiş programına alınması sonucu gerçekleştirilmektedir.

Öte yandan, yürütülen tüm denetim ve rehberlik çalışmaları sırasında çocuk işçiler öncelikli risk grubu olarak göz önünde bulundurulmaktadır. Mevzuat kapsamında 15-18 yaş grubunda bulunan ve az tehlikeli/ hafif işlerde çalıştırılabilen çocuk işçilerin kayıt dışı istihdamı başta olmak üzere tüm çocuk işçiliği yönünden mevzuata aykırı durumlarla mücadele edilmektedir. Bu bağlamda, işyeri denetimleri sırasında çalışan çocukların sigortalılıkları kontrol edilmekte, kayıt dışı çalışanlar varsa tescilleri sağlanıp ilgili mevzuatı yönünden işverenler bilgilendirilmektedir. Ayrıca, dönem dönem yıllık çalışma plan ve programları kapsamında işyerlerinde yapılan rehberlik faaliyetlerinde de konu hakkında bilgilendirmeler yapılmaktadır.

Diğer taraftan, önergede yer alan iş kazalarına ilişkin veriler Sosyal Güvenlik Kurumu resmî web sitesinde (www.sgk.gov.tr) yer almaktadır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

29.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu Büyükşehir Belediyesinin bir bağlı kuruluşunda çalışan işçilerin maaş ve özlük haklarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30557)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. Mustafa Adıgüzel
Ordu Milletvekili

Ordu Büyükşehir Belediyesi ve bağlı kuruluşu OSKİ'de çalışan işçiler arasında ciddi ücret adaletsizlikleri ve sosyal hak farkları oluşmuştur. 2024 yılı Şubat ayında Büyükşehir Belediyesi çalışanları için Toplu İş Sözleşmesi yapılmışken, OSKİ'de yetkili sendika olan Hizmet-İş'in sözleşme süreci, Belediye-İş Sendikasının itirazıyla yargıya taşınmış ve bu nedenle OSKİ çalışanları toplu sözleşme haklarından faydalanamamıştır.

Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Hilmi Güler, belediye önünde yaptığı açıklamada OSKİ ve Büyükşehir işçilerinin aynı maaşı alacağını kamuoyu önünde taahhüt etmiş, genel müdüre bunu uygulaması yönünde talimat vermiştir. Ancak sonrasında yapılan uygulamada OSKİ çalışanlarına Büyükşehir maaş skalasındaki en alt kademe (yardımcı beden işçisi) ücreti esas alınmış, sosyal haklar ise eski sözleşme düzeyinde bırakılmıştır. Bayram ikramiyeleri dahil birçok ödemeden OSKİ personeli mahrum bırakılmıştır.

2025 yılı itibarıyla Ordu Büyükşehir Belediyesi'nde en düşük maaş 46.500 TL iken, OSKİ'de bu maaş 37.500 TL'de kalmıştır. Aradaki fark 9.000 TL ile 30.000 TL arasında değişmekte ve her geçen ay artmaktadır. Ayrıca OSKİ Genel Müdürlüğü'nün, sendikal pazarlık sürecinde çalışanları ilçelere gönderdiği amirler aracılığıyla işçileri iş bırakmamaları yönünde baskı altına aldığı, konuşmamaları yönünde telkinlerde bulunduğu da tarafımıza ulaşan bilgiler arasındadır.

Bu bağlamda:

1. OSKİ ile Ordu Büyükşehir Belediyesi arasında çalışan işçilere uygulanan ücret ve sosyal hak farklarını eşitleyici bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
2. Belediye başkanının kamuoyu önünde verdiği eşit ücret sözü neden yerine getirilmemiştir?
3. OSKİ Genel Müdürlüğü tarafından sendikal süreçte işçilere yönelik iddia edilen mobbing ve baskılara dair herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?
4. OSKİ çalışanlarının 2024 yılı boyunca uğradığı maddi kayıplar geriye dönük olarak telafi edilecek midir?
5. Kamu kurumlarında aynı statüdeki çalışanlara farklı maaş ve sosyal haklar verilmesi Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı değil midir?
6. Sözleşme sürecinin 27 Haziran 2025 tarihinde sona erdiği dikkate alındığında, bu mağduriyetin çözüme kavuşması adına Bakanlığınızın arabulucu ya da denetleyici bir adım atması planlanmakta mıdır?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610- 297
Konu : Soru Önergesi (7/30557)

10. 10. 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669523 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Ordu Milletvekili Sayın Dr. Mustafa ADIGÜZEL tarafından yöneltilen 7/30557 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"Sendikal örgütlenme hakkı, işçilere, işverenlere ve kamu görevlilerine tanınan Anayasal bir haktır. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda sendikaya üye olmanın serbest olduğu ve hiç kimsenin sendikaya üye olmaya veya olmamaya zorlanamayacağı, işçi veya işverenin sendikalaşma hakkı ve sendika özgürlüğü ile ilgili hükümleri belirtilmiştir.

Ayrıca hükümlere uyulmaması durumunda 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda, 4857 sayılı İş Kanununda ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda çeşitli yaptırımlar öngörülmüştür.

Öte yandan, Bakanlığımız çalışma hayatında insana yakışır iş anlayışının yaygınlaştırılması ve işyerlerinde şiddete sıfır tolerans gösterilmesi hususlarına önem vermekte ve bu konuda politikalar üretmektedir. Bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör işyerlerinde gerçekleşen psikolojik taciz (mobbing) olaylarının önlenmesi amacıyla hazırlanan 'İşyerlerinde Psikolojik Tacizin Önlenmesi konulu 2011/2 sayılı Genelgenin 5 inci maddesi uyarınca Bakanlığımız bünyesinde 'Psikolojik Tacizle Mücadele Kurulu' oluşturulmuştur. 2025/3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile Kurul yeniden teşekkül ettirilmiştir.

Söz konusu Kurul psikolojik tacizin önlenmesine yönelik olarak ülke çapında politikaların belirlenmesine katkı sağlama, eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerini koordine etme, rapor, rehber ve bilgilendirme dokümanları hazırlama çalışmalarını yürütmekte ve Bakanlığımız koordinasyonunda toplanmaktadır.

Bununla birlikte, Bakanlığımızca yıl içinde yürütülen iş teftişi faaliyetleri, geçmiş yıllara ait istatistikî veriler, ulusal politikalar ve ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak, çalışma hayatının riskleri ve öncelikleri ile Bakanlığımızın kaynakları dikkate alınarak programlı teftişler ve program dışı teftişler şeklinde yürütülmektedir. Programlı teftişler, çalışma hayatındaki sorunların değerlendirilmesi ve önceliklendirilmesi sonucu belirlenen alanlarda veya sektörlerde yahut özel bir risk grubu hedeflenerek belirlenen işyerlerinde çalışma hayatı ile ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanmasının denetlenmesi amacıyla gerçekleştirilen teftişlerdir. İncelemelerden oluşan program dışı teftişler ise programlı teftişler dışında kalan ihbar, şikâyet vb. talepler üzerine veya Bakanlığa intikal eden evraklardan teftiş hizmetiyle bağdaşır nitelikte olanların teftiş programına alınması sonucu gerçekleştirilmektedir."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

30.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ta trafik kazalarının önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/30654)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **07/07/2025**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili

Uşak ve ilçelerinde Haziran–Temmuz 2025'in 40 gününde özellikle Ulubey, Banaz ve Sivaslı ilçeleri yolunda, merkezde ve çevre yollarında meydana gelen çok sayıda ölümcül ve yaralanmalı trafik kazası (kamyon–otomobil çarpışmaları, şarampole devrilmeler, motosiklet kazaları) kamuoyunda ciddi tedirginlik yaratmaktadır.

Uşak'ta artan bu trajik kazalar, emniyet denetimlerinin yetersizliğine, hız, kural ihlalleri, ehliyetsiz sürücü ve sokak düzenlemelerindeki eksikliklere, uzun yıllardır tamamlanmayan çevre yollarındaki risklere işaret etmektedir.

Uşak il merkezi ve çevresinde görülen ölümcül trafik kazaları, özellikle Ulubey–Uşak ve Banaz güzergâhları ile Sivaslı yakınlarında ciddi yol güvenliği eksikliklerinin varlığını da ortaya çıkarmıştır. Karayolundaki eğimin ve çukurların fazla olduğu alanlar, tabela eksiklikleri, görüş açısının yetersizliği ve emniyet bariyerlerinin yetersizliği benzeri altyapı sorunlarının kazaları artırdığı düşünülmektedir.

Bu bağlamda,

1- Uşak iline bağlı ana ve tali karayolları üzerinde kazaların yoğunlaştığı noktalarda (örneğin Ulubey-Uşak, Gedikler civarı) mevcut yol geometrisi ve emniyet donanımlarının teknik şartlarının durumu nedir?

2- Trafik kazalarının sık görüldüğü kesimlerde hız tabelası, bariyer, ayna, uyarı işareti gibi güvenlik unsurları eksik midir? Eksiklikler varsa hangi tarihte giderilmesi planlanmıştır?

3- Ulaştırma Bakanlığı'nın şimdiye kadar Uşak'ta yürüttüğü "tehlikeli yol" kapsamında iyileştirme, desenli yol yapma, sıcak asfalt, reflektör sistemleri gibi projeler var mıdır? Uygulama var ise maliyet, yatırım süresi ve tamamlanma tarihleri nelerdir?

4- Uşak çevresindeki yolların bakım, onarım çalışmalarının rutin periyotları nelerdir? 2025 yılı içinde güvenlik iyileştirmesi yapılan yol uzunluğu ve harcama kalemi nedir?

5- Bakanlık, trafik kazalarının azaltılması amacıyla yerel yönetimler ve emniyet teşkilatına yönelik ortak farkındalık projeleri yürütmekte midir? İletişim planı ve zamanlaması nasıldır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-2986733
Konu : Uşak Milletvekili Sayın Op. Dr. Ali KARAOBA'nın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669523 sayılı yazınız.

Uşak Milletvekili Sayın Op. Dr. Ali KARAOBA'nın 7/30654 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

UŞAK MİLLETVEKİLİ SAYIN OP. DR. ALİ KARAOBA'NIN 7/30654 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Ulubey- Uşak arasında; Ulubey girişine kadar devam eden 32 km'lik kesim ile Ulubey - Eşme İl Yolunun projeleri; bulundukları arazinin topografyasına, yerleşim planlarına, maliyet analizlerine ve Karayolları Teknik Standartlarına göre incelenerek hazırlanmıştır. Söz konusu kesimdeki yapım çalışmaları; onaylı projesine ve iş programına uygun olarak devam etmektedir.

Uşak – Ulubey ve Ulubey – Eşme İl Yollarında yol yapım çalışmaları kapsamında tamamlanan kesimlerde Karayolu Trafik İşaretleme Standartlarına uygun şekilde yatay ve düşey işaretlemeler tesis edilerek bahse konu yol trafiğe açılmıştır. Çalınma, kurşunlanma, bükülme, sert bir cisimle çizilme, çarpılma vb. nedenlerle hasara uğratılan levhaların bakımları, silinmiş olan yatay işaretlemeler ile hasarlı otokorkuluklar düzenli bir şekilde yenilenmektedir.

Uşak ilinde Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluk ağındaki yollarda 7 gün 24 saat esasına göre bakım, onarım ve trafik güvenliği çalışmaları yapılmaktadır. Onaylı projeleri doğrultusunda devam eden işlerimizin de tamamlanmasıyla birlikte trafik güvenliği ve yol sürüş konforunun arttırılması planlanmaktadır.

Ayrıca; Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığınca her yıl yayımlanan (https://data.tuik.gov.tr/Bulten) yıllık kaza verileri analiz edilerek, özellikle kazaların yoğunlaştığı kesimlerde varsa altyapıdan kaynaklı eksikliklerin giderilmesi amacıyla bütçe ödenekleri doğrultusunda iyileştirme çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

31.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, yargı bağımsızlığının güçlendirilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30676)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Demokratik bir hukuk devletinin temel ilkelerinden biri, yargının bağımsız ve tarafsız olmasıdır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 138. maddesi uyarınca, mahkemeler her türlü organ, makam, merci veya kişiden bağımsız olarak karar vermelidir. Ancak son yıllarda, yargı bağımsızlığına yönelik kamuoyunda ciddi tartışmalar yaşanmakta, yargı kararlarının siyasi baskılar altında alındığına dair iddialar artmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Son 5 yıl içerisinde, hâkim ve savcıların bağımsızlığını zedeleyebilecek şekilde herhangi bir siyasi baskıya maruz kaldığına dair kaç şikâyet yapılmıştır? Bu şikâyetler hakkında hangi işlemler gerçekleştirilmiştir?
2. Hakimler ve Savcılar Kurulu'nun (HSK) yapısının yargı bağımsızlığına etkisi hakkında bir değerlendirme yapılmış mıdır? HSK'nin daha bağımsız hale getirilmesine yönelik bir yasal düzenleme planlanmakta mıdır?
3. Son 5 yıl içerisinde, yargı mensuplarının meslekten ihraç edilmesi veya yer değiştirmesiyle ilgili kaç karar alınmıştır? Bu kararların gerekçeleri nelerdir?
4. Uluslararası kuruluşların Türkiye'de yargı bağımsızlığı konusunda yaptığı değerlendirmeler doğrultusunda hangi önlemler alınmıştır?
5. Son yıllarda verilen tartışmalı yargı kararları hakkında herhangi bir inceleme yapılmış mıdır?
6. Mahkemelerin tarafsızlığına ve bağımsızlığına gölge düşürebilecek siyasi açıklamalar hakkında herhangi bir işlem yapılmakta mıdır?
7. Türkiye'de yargının bağımsızlığını güçlendirmek adına yapılması planlanan reformlar nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1228-4950/6862
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30676 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1228-4949/6861
Konu : Yazılı soru önergesi

13. /10. /2025

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30676 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Soru önergesiyle aynı mahiyette olan 7/27209 Esas Nolu soru önergesine, 11/07/2025 tarihli ve 2969/4168 sayılı yazımızla cevap verilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

32.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı'nın tutuklanması sonucu gerçekleşen protestolar nedeniyle gözaltına alınan kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30677)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

19 Mart 2025-28 Mart 2025 tarihleri arasında Anayasal haklarını kullanarak gösterilere katılan gençlerin tutuklanma süreçlerine ilişkin çeşitli hukuksuzluk iddiaları kamuoyunda geniş yankı bulmuştur.

Bazı hukukçular tarafından da dile getirilen iddialar arasında;

- **Somut delil bulunmadığı halde kişilerin tutuklanması,**
- **Terör isnadı bulunmayan dosyaların terör savcılarına verilmesi,**
- **Avukatlara ana dosyanın gösterilmemesi,**
- **Salt eyleme katılmanın suç sayılması,**
- **Delilsiz ve savunmasız tutuklamalar yapılması,**
- **Yasal olarak yatarı olmayan suçlamalarla yüzlerce kişinin tutuklanması,**
- **Polis tarafından fiziksel şiddet görenlerin fişlenme korkusuyla şikayetçi olamaması,**

gibi ciddi hukuk ihlali iddiaları bulunmaktadır.

Bu bağlamda ;

1. Söz konusu iddialar hakkında Bakanlığınız tarafından yürütülen herhangi bir inceleme veya soruşturma bulunmakta mıdır?
2. Avukatların gözltına alınan tutuklanan müvekkillerinin ana dosyalarına erişemedikleri yönündeki şikayetler doğru mudur? Eğer doğruysa, bu hukuka aykırı uygulamaların sorumluları hakkında bir işlem yapılmış mıdır veya yapılacak mıdır ?
3. Terör suçlaması bulunmayan dosyaların terörle mücadele savcılarına sevk edildiklerinin yasal dayanağı nedir ?
4. Terör suçlaması bulunmayan kaç dosya terörle mücadele savcılarına intikal ettirilmiştir ?
5. Gösterilere katılmanın tek başına suç olarak değerlendirildiği tutuklamaların sayısı nedir ?
6. Somut delil/deliller olmaksızın gerçekleştirilen tutuklamaların toplam sayısı nedir ?
7. Fişlenme korkusuyla şikayetçi olamayan bireylerin korunması adına hangi hukuki ve idari tedbirler alınmıştır ?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1229-4905/6803
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Dr. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30677 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1229-4904/6802
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

Sayın Dr. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30677 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

33.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Çağlayan Adliyesinde yaşanan bir olaya ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30678)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM içtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

İstanbul Çağlayan Adliyesi'nde görev yapan bir hâkimin eşi olan Avukat Ateş ÖCAL'ın, polis memurlarına yönelik tehdit ve hakaret içeren sözleri, kamu görevlilerine mukavemette bulunması, adliye nezarethanesine zarar vermesi ve kamu düzenini bozan eylemleri basına ve kamuoyuna yansımıştır.

Bu bağlamda:

1. Adalet Bakanlığı, Çağlayan Adliyesi'nde yaşanan bu olaylarla ilgili herhangi bir soruşturma başlatmış mıdır; başlatıldıysa soruşturma hangi aşamadadır?
2. Ateş ÖCAL hakkında, polis memurlarına yönelik tehdit ve hakaretleri nedeniyle yasal işlem yapılmış mıdır?
3. Ateş ÖCAL hakkında daha önceden yapılan şikayetler, suç duyuruları ve açılan davalar var mıdır?
4. Şüphelinin "Ben VIP'im. Kanun da benim, kral da benim" ifadeleri ve Cumhuriyet Başsavcısı ile olan yakın ilişkisine dair iddialar göz önüne alındığında, yargı bağımsızlığı açısından bir inceleme başlatılmış mıdır?
5. Kamu görevlilerine karşı yapılan tehdit ve mukavemet olaylarına karşı Bakanlığınızın tutumu nedir?
6. Adliyelerde güvenlik güçlerine yönelik saldırıların önlenmesi adına alınacak ek önlemler var mıdır?
7. Şüphelinin adliye nezarethanesine zarar verdiği tutanak altına alınmıştır. Bu zararların tazmini için herhangi bir işlem başlatılmış mıdır?
8. Adliyelerde görev yapan hâkim, savcı ve avukatların aile üyelerinin adliye içindeki yetki ve ayrıcalıkları konusunda bir düzenleme yapılması düşünülmekte midir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1230-4775/6637
Konu : Yazılı soru önergesi

13.10.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30678 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1230-4774/6636
Konu : Yazılı soru önergesi 13/10/2025

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30678 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte, açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

II- İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 15/08/2025 tarihli cevapta; soru önergesinde belirtilen hususlara ilişkin olarak adı geçen hakkında yürütülen soruşturmalar sonucunda açılan 2 farklı kamu davasının devam ettiği, ayrıca UYAP üzerinden yapılan kontrollerde de adı geçen hakkında yürütülen 4 farklı soruşturma sonucunda kovuşturmaya yer olmadığına dair kararlar verildiğinin tespit edildiği bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

34.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, düşünce ve ifade özgürlüğünün korunması ve geliştirilmesine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30681)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Düşünce ve düşünceyi ifade özgürlüğü, demokratik bir hukuk devletinin temel ilkelerinden biridir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 25. ve 26. maddeleri ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. maddesi kapsamında güvence altına alınan bu hak, bireylerin özgürce düşüncelerini açıklayabilmelerini sağlamaktadır. Ancak son yıllarda, sosyal medya paylaşımları, gazetecilik faaliyetleri, akademik çalışmalar ve çeşitli açıklamalar nedeniyle kişilere yönelik soruşturmalar ve yargılamalar artmış, düşünce özgürlüğünün sınırları tartışma konusu olmuştur.

Bu bağlamda;

1. Son 5 yıl içinde, düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında açılan soruşturma ve davaların sayısı nedir?
2. Sosyal medya paylaşımları nedeniyle gözaltına alınan, yargılanan ve mahkum edilen kişi sayısı yıllara göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
3. Basın ve sosyal medya yoluyla yapılan eleştiriler nedeniyle "Cumhurbaşkanına hakaret" (TCK 299) ve "Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, devletin kurum ve organlarını aşağılama" (TCK 301) suçları kapsamında açılan dava sayısı nedir? Bu davalardan kaçı mahkumiyetle sonuçlanmıştır?
4. Düşünce özgürlüğü nedeniyle tutuklanan gazeteci, yazar, akademisyen ve sanatçı sayısı kaçtır? Bu kişilerin meslek gruplarına göre dağılımı nedir?
5. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) tarafından Türkiye aleyhine verilen ifade özgürlüğü ihlali kararlarının sayısı nedir? Bu kararların gereği yerine getirilmiş midir?
6. Akademik özgürlük kapsamında üniversitelerde ifade özgürlüğü ihlalleri yaşanmış mıdır? Son 5 yıl içinde kaç akademisyen, düşünce açıklamaları nedeniyle idari veya hukuki yaptırımlara maruz kalmıştır?
7. Türkiye'de düşünce ve ifade özgürlüğünü korumak adına yeni bir yasal düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
8. Türkiye'de ifade özgürlüğünün geliştirilmesi ve bireylerin düşüncelerini özgürce dile getirebilmesi için hangi önlemler alınmaktadır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1233-4472/6209
Konu : Yazılı soru önergesi

13. / 10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30681 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1233-4471/6208
Konu : Yazılı soru önergesi

13 /10 /2025

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30681 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında

sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

III- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Kuruma alınma ve kayıt işlemleri" kenar başlıklı 21. maddesinde hükümlülerin ceza infaz kurumlarına kabulleri esnasında kaydedilecek kişisel bilgilerin gösterildiği; 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin aynı kenar başlıklı 55. maddesinde de benzer bir düzenlemeye yer verilerek beşinci fıkrasının (d) bendinde hükümlülerin meslek ve sanatı olup olmadığı, var ise seviyesinin belirleneceğine dair hükümlere yer verildiği malûmlarıdır.

B) Ceza infaz kurumlarına alınan kişilerin mesleğini basın çalışanı olarak beyan etmesi ya da bazı listelerde adının basın çalışanı olarak geçmesi durumunda, Sosyal Güvenlik Kurumu ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığından basın kartı sahibi olup olmadıkları araştırılmaktadır.

IV- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Adlî istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Suçun işleniş biçimi, suç faillerinin makam ve sıfatları, meslek ve meşguliyetleri esas alınarak bilgi derlemesi yapılmadığından, Bakanlığımızda soru önergesine konu edilen hususlarda ayrıntılı istatistikî veri bulunmamaktadır.

Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, Dördüncü Kısım, Üçüncü Bölümünde düzenlenen "Devletin Egemenlik Alametlerine ve Organlarının Saygınlığına Karşı Suçlar"a ilişkin Cumhuriyet başsavcılıklarında açılan ve sonuçlanan soruşturma dosya sayılarına ve ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "https://www.adlisicil.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

V- Bakanlığımız ile Dışişleri Bakanlığı arasında imzalanan 14/11/2011 tarihli işbirliği protokolü gereğince; 01/03/2012 tarihinden geçerli olmak üzere, daha evvel Dışişleri Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine (AİHM) yapılan başvurularda Hükûmeti savunma ve AİHM'in ihlâl kararlarının icrası görevi, dış politikayı ilgilendiren başvurular ve Devlet başvuruları için öngörülen istisnalar saklı kalmak kaydıyla, Bakanlığımız tarafından üstlenilmiştir.

VI- 10/07/2018 tarihli 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 40. maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı, Bakanlığımız hizmet birimleri arasında sayılmış olup, anılan Kararnamenin 49. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre; Dışişleri Bakanlığı ile işbirliği yapmak suretiyle, Türkiye Cumhuriyeti aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvuruları takip etmek, bu başvurulara ilişkin, ilgili tüm kurum ve kuruluşlardan her türlü bilgi, belge ve görüş istemek, savunmaları hazırlamak ve gerektiğinde oturumlara temsilci göndermekle görevlendirilmiştir.

VII- AİHM'e yapılan bir başvuru, AİHM tarafından Ülkemize iletildiği zaman bilgi sahibi olunmaktadır. Başvuruların, AİHM tarafından Ülkemize iletilmesi, yapıldığı yıla göre

değil, kendi kurduğu sistem çerçevesinde ele alma sırasına göre gerçekleştirilmektedir. Bu nedenle, AİHM'e hangi yılda kaç başvuru yapıldığı, ancak AİHM tarafından yapılacak bir istatistikî çalışma sonucunda öğrenilebilecek bir konudur.

VIII- AİHM tarafından Ülkemiz aleyhine verilen kararlara ait istatistiklere Bakanlığımız İnsan Hakları Dairesi Başkanlığının "https://www.inhak.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

IX- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; ceza infaz kurumlarında 08/08/2025 tarihi itibarıyla salt basın faaliyeti dolayısıyla barındırılan herhangi bir hükümlü ve tutuklu olmadığı, soru önergesinde belirtilen diğer hususlarda ise istenilen ayrıntıda bilgi ve belge bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

35.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 2024 yılı Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde Türkiye'nin sıralamasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30683)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu; Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 02.07.2025

Av. Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili

Uluslararası raporlara göre Türkiye, hukukun üstünlüğü endeksinde 142 ülke arasında 117'nci sıraya kadar gerilemiştir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Türkiye'ye yönelik istatistikleri de yargı sisteminin içinde bulunduğu durumu bir kez daha ortaya koymuştur. Türkiye'nin 117. sırada yer alması, bu kriterlerin çoğunda ciddi zafiyetler yaşandığını göstermektedir. Bu durum, uluslararası arenada Türkiye'nin hukuk devleti imajını olumsuz etkilemekte ve vatandaşların adalete olan güvenini sarsmaktadır

Aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 47 Avrupa ülkesi hakkında AİHM'e yapılan başvuru sayısı 2024'ün sonunda 60 bin 350'ye ulaştmıştır. Türkiye hakkında yapılan ve tüm başvuruların yüzde 36'sını oluşturan şikayetlerin sayısı, 21 bin 600 olarak kayıtlara geçmiştir. Türkiye, henüz çözülemeyen ve derdest durumda bekleyen 21 bin 600 başvuru ile hakkında en çok başvuru yapılan ülke olarak dikkat çekmektedir.

Son yıllarda Türkiye hakkında AİHM'den çıkan ihlal kararı sayılarına bakıldığında; verilen 341 ihlal kararı ile 2009 yılı zirve noktasındadır. 2007 yılı da 319 ihlal kararı ile 1995-2024 döneminde en yüksek ihlal kararı alınan ikinci yıl olarak kayıtlara geçmiştir.

AKP dönemini kapsayan 2002-2024 döneminde; Türkiye'ye yönelik AİHM'den çıkan ihlal kararı sayılarının toplamı ise 3 bin 363 olarak hesaplanmıştır. AİHM tarafından 2012-2024 yılları arasında karara bağlanan başvurular içinde ihlal kararlarının oranlarının da paylaşıldığı verilere bakıldığında, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne taraf 47 ülkedeki ihlal kararlarının toplam karar sayısı içindeki oranının yüzde 1,5 olarak gerçekleşirken; yalnızca Türkiye'de ihlal kararlarının toplam karar sayısı içindeki oranının ise yüzde 1,1 olduğu belirtilmiştir.

Bu bağlamda,

1) Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde Türkiye'nin sıralamasının bu denli düşük olmasının nedenleri nelerdir? Bu sıralamanın yükseltilmesi için Bakanlığınız nezdinde hangi çalışmalar yürütülmektedir?

2) Yargı bağımsızlığını güçlendirmek için hangi reformlar planlanmaktadır? Bu reformların uygulanması için bir takvim belirlenmiş midir?

3) Yargı süreçlerinin hızlandırılması ve adalete erişimin kolaylaştırılması için ne gibi önlemler alınmaktadır? Bu konuda hangi somut adımlar atılacaktır?

4) Ülkemizde adalet sistemine yönelik güvenin güçlendirilmesi adına hangi politikalar uygulanmaktadır?

5) Adalet sistemindeki yolsuzluklarla mücadele kapsamında hangi adımlar atılmaktadır?

6) Hukukun üstünlüğü ilkesinin sağlanması adına, devlet kurumlarının bağımsızlığı ve tarafsızlığı nasıl güvence altına alınmaktadır?

7) Türkiye'nin hukukun üstünlüğü sıralamasında bu denli kötü bir pozisyona düşmesinin sorumluları kimlerdir?

8) Hukukun üstünlüğü endeksindeki düşük sıralamanın uluslararası alandaki yansımalar nasıldır? Bu durumda ülkemizin hukukun üstünlüğü alanında itibarını geri kazanması ve sıralamada üst basamaklara çıkması adına Bakanlığınız nezdinde yürütülen çalışmaları listeler misiniz?

9) Türkiye'nin henüz çözülemeyen ve derdest durumda bekleyen 21 bin 600 AİHM başvurusu ile en çok başvuru yapılan ülke konumunda olmasının gerekçeleri nelerdir?

10) AKP dönemini kapsayan 2002-2024 yıllarında; Türkiye'ye yönelik AİHM'den çıkan ihlal kararı sayılarının toplamının 3 bin 363 olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

11) İlgili verilere bakıldığında; Türkiye hakkında AİHM'den çıkan ihlal kararı sayılarındaki azami artışın sorumluları kimlerdir?

12) Ülkemizde adalet sistemine güvenin yeniden tesis edilmesi ve AİHM tarafından alınan ihlal kararları örneğindeki olumsuzlukların ortadan kaldırılması adına Bakanlığınız nezdinde hangi çalışmalar yürütülmektedir? Detaylarını kamuoyuyla paylaşır mısınız?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1235-4184/5869
Konu : Yazılı soru önergesi

13 /10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30683 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1235-4183/5868
Konu : Yazılı soru önergesi

13 /12 /2025

Sayın Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30683 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Temel hak ve özgürlüklerin daha etkin korunması, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının geliştirilmesi, hukuki güvenliğin güçlendirilmesi, adalete erişimin kolaylaştırılması, makul sürede yargılanma hakkının gözetilmesi, yargıya güvenin artırılması ve insan odaklı hizmet anlayışının geliştirilmesi, günümüzde ana ilke ve değerler olarak kabul edilmektedir. Ülkemizde 2002 yılından günümüze kadar aralıksız bir şekilde süregelen reform iradesi de bu ilke ve değerlerin geliştirilmesinin somut bir tezahürüdür.

2009, 2015 ve 2019 yıllarında açıklanan yargı reformu strateji belgeleriyle reform çalışmaları ivme kazanmıştır. Katılımcı bir anlayışla, uygulayıcı hâkim ve savcıların, baro temsilcilerinin, akademisyenlerin, sivil toplum kuruluşları ile birçok paydaşın görüşü alınarak Bakanlığımızca hazırlanan ve Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 23 Ocak 2025 tarihinde açıklanan 4. Yargı Reformu Strateji Belgesinde "Türkiye Yüzyılı Adaletin Yüzyılı" hedefi doğrultusunda "hukukun üstünlüğünü esas alan, gecikmeyen ve öngörülebilir bir adalet sistemi" vizyonu ön plana çıkarılmıştır.

Önceki reform belgelerinin devamı ve tamamlayıcısı durumunda olan 2025-2029 dönemini kapsayan ve 5 amaç, 45 hedef ve 264 faaliyetin yer aldığı yeni reform strateji belgesiyle, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının daha da güçlendirilmesi, hukuki güvenliğin kuvvetlendirilmesi, yargılamaların makul sürede tamamlanması, çözüm merkezli ve öngörülebilir bir adalet sisteminin oluşturulması, yargılama usullerinin sadeleştirilerek verimliliğin artırılması, yargıya ilişkin güven ve memnuniyetin yükseltilmesi, onarıcı ve telafi edici adalet uygulamalarının yaygınlaştırılması, ceza adalet sisteminin etkinlik ve caydırıcılığının tahkim edilmesi hedeflenmiştir. Söz konusu Belgede yer verilen faaliyetler, Bakanlığımızca hazırlanan Eylem Planında öngörülen uygulama takvimi çerçevesinde hayata geçirilecektir.

4. Yargı Reformu Strateji Belgesine Bakanlığımız "https://yargireformu.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

36.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bir siyasi partinin kurultayının geçerliliği hakkında yürütülen yargılamaya ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30684)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından Anayasa'nın 98. maddesi ile İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Türkiye, son yıllarda ekonomik kriz, yoksulluk, işsizlik, çiftçilerin iflası, esnafın kepenk kapatması, gençlerin gelecek umudunu kaybetmesi gibi çok ağır sorunlarla boğuşurken; hukukun asli görevlerinden uzaklaştırıldığı, siyasete müdahale aracı haline getirildiği yeni bir döneme tanıklık etmekteyiz.

Cumhuriyet Halk Partisi'ne dair iki yıl önce gerçekleşmiş bir kurultaya ilişkin açılan dava, hiçbir şekilde Asliye Hukuk Mahkemesi'nin görev alanında olmamasına rağmen görüşülmekte ve bu şekilde hem kamuoyunun dikkati gerçek sorunlardan uzaklaştırılmakta hem de siyasi bir operasyon görüntüsü yaratılmaktadır.

Hukuki bir içtihat değil, tamamen siyasi hedeflerle açılan bu tür davaların hem yargıya olan güveni yerle bir ettiği hem de muhalefetin itibarsızlaştırılması amacı taşıdığı açıkça görülmektedir.

Bu bağlamda:

1. İki yıl önce yapılmış ve tüm yasal prosedürleri tamamlanmış olan CHP Kurultayı'nın, Asliye Hukuk Mahkemesi'nde görüşülmesinin hukuki dayanağı nedir?

2. Yargıtay içtihatları ve yüksek yargı kararlarına göre siyasi partilerin kongre ve kurultaylarına dair itirazların çözüm mercii Yüksek Seçim Kurulu iken, neden bu dosya görevli olmayan bir mahkemeye tevdi edilmiştir?

3. Bu davanın açılması sürecinde Adalet Bakanlığı'na bağlı adli teşkilatın herhangi bir yönlendirmesi ya da onayı olmuş mudur?

4. CHP'ye yönelik açılan bu davanın zamanlamasının, Türkiye'de artan ekonomik kriz, yoksulluk ve sosyal çöküntü tartışmalarını gölgelemek üzere gündem mühendisliği olarak planlandığı yönündeki değerlendirmelere Bakanlığınızın yanıtı nedir?

5. Yargı yoluyla siyasi parti içi tartışmaların tırmandırılması ve kamuoyunun dikkatinin gerçek sorunlardan uzaklaştırılması, demokratik hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşıyor mu?

6. Bu davaların ardında siyasi iradenin yönlendirmesi olduğu yönünde kamuoyunda oluşan kanaati dağıtmak için Bakanlığınız ne tür adımlar atmayı planlamaktadır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1236-4344/6070
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Dr. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30684 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1236-4343/6069
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

Sayın Dr. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30684 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

37.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Cumhurbaşkanına hakaret suçu sebebiyle haklarında soruşturma ve kovuşturma başlatılan kişi sayısına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30685)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

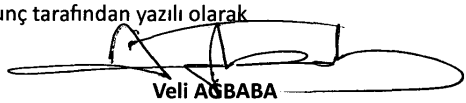

Veli AĞBABA

Malatya Milletvekili

Recep Tayyip Erdoğan, cumhurbaşkanı olarak göreve başladıktan sonra cumhurbaşkanına hakaret veya tehdit suçlamasıyla birçok kişiye dava açılmış ve bu davalar yazılı ve görsel medyada haber olmuştur. Son örneği Gazeteci Fatih Altaylı da karşımıza çıkan Cumhurbaşkanına tehdit suçlaması gibi altı doldurulamayan sebeplerle insanların özgürlüklerinden alı konulması kamuoyunun tepkisini çekmektedir.

Bu çerçeveden hareketle;

1. 2020-2025 yılları arasında Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret edildiği gerekçesiyle kaç dava açılmıştır?
2. 2020-2025 yılları arasında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açtığı hakaret davalarının kaçında davalıya para cezası verilmesi kararlaştırılmıştır? Hapis cezası verilen veya tutuklanan var mıdır?
3. Bu davaların kaçı sosyal medyada sesli, yazılı veya görüntülü bir ileti ile hakaret içeriği taşımaktadır?
4. 10'uncu Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve 11'inci Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer cumhurbaşkanı oldukları dönemde kaç kişi hakkında bu nedenle şikayette bulunmuşlardır? Kaç kişiye bu suçlamayla dava açılmıştır?
5. Son 5 yıl içerisinde Erdoğan'ın açtığı davalar dikkate alındığında, bu davaların kaçında davalılar öğrenci veya gazetecidir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1237-3942/5531
Konu : Yazılı soru önergesi

13. / 10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30685 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1237-3941/5530
Konu : Yazılı soru önergesi

13 /10 /2025

Sayın Veli AĞBABA
Malatya Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30685 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Suçun işleniş biçimi, suç faillerinin makam ve sıfatları, meslek ve meşguliyetleri esas alınarak bilgi derlemesi yapılmadığından, Bakanlığımızda soru önergesine konu edilen hususlarda ayrıntılı istatistikî veri bulunmamaktadır.

Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, Dördüncü Kısım, Üçüncü Bölümünde düzenlenen "Devletin Egemenlik Alametlerine ve Organlarının Saygınlığına Karşı Suçlar"a ilişkin Cumhuriyet başsavcılıklarında soruşturma evresinde açılan ve karara bağlanan dosya, şüpheli ve suç sayıları ile ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan dosya, sanık ve suç sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "https://www.adlisicil.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

38.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, son beş yılda tutuklanan gazetecilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30687)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasanın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 96. Maddesi gereğince aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

04/07/2025
Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

Gazetecilerin son haftalarda sosyal medya hesabından yaptığı açıklamalar sonrasında gözaltına alınıp tutuklanması, ifade özgürlüğü ve yargı bağımsızlığı açısından ciddi soru işaretlerine yol açmıştır. Özellikle tutuklama kararından önce bazı Cumhurbaşkanlığı danışmanlarının sosyal medya üzerinden doğrudan hedef alan ve uyarı ya da tehdit olarak değerlendirilebilecek paylaşımlarda bulunması, yargı kararlarında yürütmenin etkisi olup olmadığına dair tartışmaları yeniden gündeme getirmiştir.

Bu gelişmeler, Türkiye'de yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığına gölge düşüren çok sayıda örnekten yalnızca biri olarak kamuoyunda yankı bulmuştur.

Bu bilgilendirme ışığında:

1-Gazetecilerin tutuklanmasına gerekçe gösterilen somut suçlamalar ve deliller nelerdir?

2-Tutuklama kararı alınmadan önce bazı Cumhurbaşkanlığı danışmanlarının gazetecileri hedef alan açıklamaları Bakanlığınızca yargıya müdahale veya telkin olarak değerlendirilmiş midir?

3-Hükümete veya Cumhurbaşkanlığı makamına eleştiri içeren açıklamaların, doğrudan tutuklama veya soruşturmaya konu edilmesi Bakanlığınızca ifade özgürlüğü kapsamında mı değerlendirilir?

4-Son beş yılda gazeteciler hakkında açılan soruşturmalar sonucunda kaç kişi tutuklanmıştır? Bu tutuklamalardan kaçı hakaret ya da "kamu görevlisine yönelik suç" kapsamında gerçekleşmiştir?

5-Adalet Bakanlığı'nın yargının bağımsız karar almasını güvence altına almak adına yürütmeye bağlı kişilerin sosyal medya üzerinden yaptığı yönlendirme içeren açıklamalarla ilgili herhangi bir denetim veya gözlem mekanizması var mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1239-4419/6150
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İzmir Milletvekili Mustafa Bilici tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30687 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1239-4418/6149
Konu : Yazılı soru önergesi 13. /10. /2025

Sayın Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30687 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Kuruma alınma ve kayıt işlemleri" kenar başlıklı 21. maddesinde hükümlülerin ceza infaz kurumlarına kabulleri esnasında kaydedilecek kişisel bilgilerin gösterildiği; 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin aynı kenar başlıklı 55. maddesinde de benzer bir düzenlemeye yer verilerek beşinci fıkrasının (d) bendinde hükümlülerin meslek ve sanatı olup olmadığı, var ise seviyesinin belirleneceğine dair hükümlere yer verildiği malûmlarıdır.

B) Ceza infaz kurumlarına alınan kişilerin mesleğini basın çalışanı olarak beyan etmesi ya da bazı listelerde adının basın çalışanı olarak geçmesi durumunda, Sosyal Güvenlik Kurumu ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığından basın kartı sahibi olup olmadıkları araştırılmaktadır.

III- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; ceza infaz kurumlarında 08/08/2025

tarihi itibarıyla salt basın faaliyeti dolayısıyla barındırılan herhangi bir hükümlü ve tutuklu olmadığı, soru önergesinde belirtilen diğer hususlarda ise istenilen ayrıntıda bilgi ve belge bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

39.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Antalya S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30689)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü 'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca ***Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ*** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **08.07.2025.**

Nevroz Uysal Aslan

Şırnak Milletvekili

Antalya S Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan mahpus Devrim Ayık'ın sağlık durumuna ilişkin tarafımıza iletilen bilgi ve belgeler, infaz sisteminde hasta mahpuslara yönelik uygulamalarda ciddi yapısal sorunlar bulunduğunu göstermektedir.

Devrim Ayık'ın geçmiş yıllarda geçirdiği bağırsak ameliyatları sonucunda 100 cm bağırsağı alınmış, Crohn hastalığına bağlı olarak ciddi kilo kaybı yaşamış, baş ağrısı, görme ve işitme kaybı gibi çoklu kronik sağlık sorunları bulunmaktadır. Ayrıca ciddi diş ve cilt problemleri yaşayan Devrim Ayık görme yetisi neredeyse tamamen kaybetmiş, işitme kaybı ise raporlara göre çift kulakta orta ve ileri düzeydedir. Mahpus hakkında 2019 yılında düzenlenen engellilik raporunda %76 engellilik oranı tespit edilmiş; son sağlık kurulu raporlarında bu oranın daha da arttığı, engellilik durumunun ilerlediği görülmektedir.

Ancak bu sağlık sorunlarına rağmen Devrim Ayık, tedaviye erişiminin kısıtlandığını, hastane sevklerinin çoğu zaman gerçekleşmediğini ve bazı muayene süreçlerinin tamamlanmadan sonlandırıldığını belirtmektedir. Ayrıca Devrim Ayık, infaz erteleme talebi kapsamında Adli Tıp Kurumu'na (ATK) sevk edilmesi gerekirken, yalnızca Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Sağlık Kurulu raporu esas alınarak ATK süreci başlatılmaksızın savcılıkça infazın ertelenmesi talebinin reddedildiğini ifade etmiştir.

Özellikle Devrim Ayık'ın yalnızca birkaç yüzeysel soru yöneltilerek sağlık kurulu raporu düzenlendiği yönündeki beyanı, cezaevlerinde benzer şekilde gerçekleştirilen yüzeysel

muayene uygulamalarının yaygın olup olmadığının araştırılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda konu, hem tıbbi etik hem de hukuki denetim açısından önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Hasta mahpusların infazının ertelenmesi, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 16. maddesi uyarınca ancak tam teşekküllü devlet hastanesinden alınacak sağlık kurulu raporunun Adli Tıp Kurumu (ATK) tarafından incelenmesiyle mümkündür. Yani ATK değerlendirmesi, kanunen zorunlu bir aşamadır. Ancak Devrim Ayık örneğinde bu açık hüküm görmezden gelinmiş; yalnızca hastane raporuna dayanılarak, ATK'ya hiç sevk yapılmaksızın infaz erteleme talebi savcılıkça reddedilmiştir. Bu durumda, devletin bir yandan 'hastane raporu yeterli değildir' deyip mahpusları ATK'ya gönderdiği durumlar varken, Devrim Ayık gibi ağır bir hastalık tablosu olan kişiye 'hastane raporu yeterlidir' denilerek ATK'ya bile gönderilmemesi açık bir çelişki değil midir? Bakanlığınız, bu çelişkili ve mevzuata aykırı uygulamayı nasıl açıklamaktadır?
2. Mahpus Devrim Ayık'ın ihtiyaç duyduğu uzmanlık muayenelerine, diş ve kulak ameliyatlarına, özel diyet ve tedavi süreçlerine erişememesiyle ilgili olarak cezaevi idaresine yönelik bir denetim veya disiplin işlemi yapılmış mıdır?
3. Hasta mahpuslar hakkında düzenlenen sağlık kurulu raporları ile infaz savcılıklarının verdiği kararlar arasında çelişki bulunması hâlinde, bu çelişkinin giderilmesine yönelik Bakanlığınızca belirlenmiş bir izleme veya itiraz mekanizması mevcut mudur?
4. Bakanlığınız verilerine göre, son üç yıl içinde cezaevinde tutulmasına engel teşkil edecek sağlık durumu olmasına rağmen ATK'ya sevk edilmeden infaz erteleme talebi reddedilen mahpus sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1241-4539/6298
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30689 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1241-4538/6297
Konu : Yazılı soru önergesi 13/10/2025

Sayın Nevroz UYSAL ASLAN
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30689 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adlî Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyete geçirilmiştir.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adlî Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkrada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya

daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

C) Geçici 6. maddesinin ikinci fıkrasında, 30/03/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere; sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile yetmiş yaşını bitirmiş hükümlüler hakkında 105/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "iki yıl"lık sürenin, "dört yıl" olarak uygulanacağı; maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen altmışbeş yaşını bitirmiş hükümlülerin koşullu salıverilmeleri için ceza infaz kurumlarında geçirmeleri gereken sürelerin, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilebileceği; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca veya Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen bir raporla belgelendirileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

III- Soru önergesinde istenilen ayrıntıda bilgi sunulamamakla birlikte, Ülkemizdeki ceza infaz kurumlarında barındırılan tutuklu ve hükümlü sayılarına ilişkin istatistiklere Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün "https://www.cte.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

IV- Antalya Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 01/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Antalya S Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, adı geçenin Kurum revirinde gerektiğinde Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinin ilgili polikliniklerinde muayene, tetkik ve tedavilerinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği, son olarak 25/07/2025 tarihinde adı geçenin Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Gastroenteroloji Polikliniğine sevkinin sağlandığı, adı geçenin sağlık durumunun titizlikle ve aksatılmadan takip edildiği,

B) Adı geçen hakkında Kurum idaresi tarafından başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 17/04/2025 tarihli Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi raporunda adı geçenin hastalığının kronik olduğunun, takip ve tedavi gerektirdiğinin, ağır hastalık ya da kocama durumunun söz konusu olmadığının, R tipi bir ceza infaz kurumunda kalmasına ve infazının ertelenmesine gerek olmadığının belirtildiği,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Ç) Soru önergesinde yer alan aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

40.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, belediyenin prim borçları karşılığında devredilen Kumburnu Sosyal Tesislerinin satışa çıkarılmasına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30693)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat IŞIKHAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Foça Belediyesi'ne ait olan ve kamusal kullanımda bulunan Kumburnu Sosyal Tesisleri, belediyenin prim borçları nedeniyle SGK'ya devredilmiş ve ardından SGK tarafından satışa çıkarılmıştır. Daha önce de benzer süreçler yaşanmış ve halkın tepkisi üzerine bazı satışlardan vazgeçilmiştir. Ancak, kamu mallarının özelleştirilmesi yönündeki bu tür uygulamalar halkın kıyı alanlarına erişimini kısıtlamakta ve kamu yararına aykırı bir durum oluşturmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Türkiye genelindeki tüm belediyelerin prim borçları karşılığında 1 Oacak 2024 tarihinden bugüne dek SGK'ya devirleri oanaylanan taşınmazların tam listesi nedir ?
2. Foça Belediyesi tarafından prim borçlarına karşılık ilçedeki 29 taşınmazını SGK İzmir İl Müdürlüğüne devir teklifi neden kabul görmemiştir?
3. SGK'ya devredilen taşınmazlar arasında neden yalnızca Kumburnu Sosyal Tesisleri'nin devri teklifi kabul edilerek Kumburnu Sosyal Tesisleri'nin satışa çıkarılmasına karar verilmiştir?
4. Kamuya ait kıyı ve sosyal tesislerin satışı, kıyıların herkesin kullanımına açık olması gerektiğine dair Anayasa'nın 43. Maddesi hükümlerine aykırı değil midir?
5. Foçalı yurttaşların ve sivil toplum kuruluşlarının itirazları dikkate alınarak Kumburnu Sosyal Tesisleri satış kararı yeniden gözden geçirilecek midir ?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-280 10. 10. 2025
Konu : Soru Önergesi (7/30693)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. Sezgin TANRIKULU tarafından yöneltilen 7/30693 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"Sosyal Güvenlik Kurumu, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca kısa ve uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası kapsamında sigortalı ve hak sahiplerine gelir ve aylık ödemesi yapmakta ve sağlık hizmeti finansmanı sağlamaktadır. Bu hizmetlerin sunulabilmesinin en önemli teminatı aktüeryal hesaplamalar neticesinde belirlenen ve SGK tarafından tahsili sağlanan sigorta primleridir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 88 inci maddesinin 16 ncı fıkrasında 'Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç, diğer maddeleri uygulanır.' hükmü yer almaktadır. Bu bakımdan Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) borcu olanlar hakkında bu madde hükümleri gereği tahsilat işlemleri yapılmaktadır. Ayrıca, SGK tarafından ilgili mevzuat hükümleri gereğince gerekli icra ve haciz işlemleri de yapılmaktadır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

41.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son beş yıldaki çalışan ve işsiz sayılarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30694)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat IŞIKHAN** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

1. Türkiye genelinde son 5 yıl içerisinde kayıtlı işsiz sayısı yıllar bazında nasıl değişmiştir? İşsizliğin bölgesel dağılımı ve cinsiyet/yaş gruplarına göre durumu nedir?
2. Ülkemizde ev hanımı olarak kayıtlı birey sayısı yıllar bazında nasıl değişim göstermiştir? Ev hanımlarının sosyal güvenlik ve istihdama katılım oranları nasıldır?
3. Asgari ücretle çalışan kişi sayısı yıllar bazında nasıl değişmiştir? Asgari ücretli çalışanların sektörlere ve bölgelere göre dağılımı nasıldır?
4. Kamu sektöründe istihdam edilen çalışan sayısı yıllar bazında nasıl değişmiştir? Kamu kurumlarındaki personelin dağılımı (memur, işçi, sözleşmeli personel vb.) nasıldır?
5. Özel sektörde istihdam edilen çalışan sayısı yıllar bazında nasıl değişmiştir? Özellikle hizmet, sanayi ve tarım sektörlerinde çalışan sayıları nasıldır?
6. Özel sektörde asgari ücretle çalışan kişi sayısı yıllar bazında nasıl değişmiştir? Asgari ücretin üzerindeki maaş alan çalışanların oranı nedir?
7. Özel sektörde ortalama çalışma saati nedir? Haftalık ve aylık çalışma saatleri ile ilgili yasal düzenlemelere uyum oranı nedir?
8. Özel sektörde ödenen fazla mesai tutarı yıllar bazında ne kadardır? Fazla mesai ödemelerinde sektörel ve bölgesel farklılıklar mevcut mudur?
9. Kamu sektöründe yaş ve prim günü şartlarını doldurmuş olup hala aktif olarak çalışan personel sayısı nedir? Bu personelin emeklilik hakları ve çalışma koşulları nelerdir?
10. Çalışma hayatında kadınların ve gençlerin istihdamını artırmaya yönelik son 5 yılda uygulanan projeler ve destek programları nelerdir?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-281
Konu : Soru Önergesi (7/30694)

10 . 10 . 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından yöneltilen 7/30694 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"Bakanlığımız, kadınlarımızın ve gençlerimizin işgücü piyasasına girebilmelerini ve kalıcı olabilmelerini sağlamak, iş hayatında sahip oldukları konumlarını güçlendirmek, çalışma hayatının değişen ve gelişen koşullarına uygun politikalar üreterek istihdamlarına destek vermek adına faaliyetler yürütmektedir. On İkinci Kalkınma Planı esas alınarak Bakanlığımız koordinasyonunda ve çalışma hayatının tüm paydaşlarının katkılarıyla, tüm ülkemiz illeri ve vatandaşlarını kapsayacak şekilde hazırlanan 2025-2028 dönemi yeni Ulusal İstihdam Stratejisi 01.02.2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bununla birlikte, 18-29 yaş aralığında olup ne eğitimde ne istihdamda yer alan (NEET) kadınların sorunlarının ve ihtiyaçlarının görünür kılınması ile ilgili 2021-2025 (Mart) dönemini kapsamak üzere Geleceğini Kuran Genç Kadınlar Projesi yürütülmüştür. Projenin 2. fazına ilişkin çalışmalar devam etmekte olup 2. faz 2025-2027 döneminde uygulanacak ve faaliyetlerde 18-35 yaş NEET kadınların ekonomik ve sosyal anlamda güçlendirilmesi üzerine odaklanılacaktır.

5510 Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi (4/1-(a)) kapsamında sigortalı çalıştıran özel sektör işyeri işverenlerine ve (b) bendi (4/1-(b)) kapsamındaki sigortalılara yönelik prim indirim ve destekleri uygulanmaktadır. Diğer yandan, İşsizlik Sigortası Kanunu kapsamında sağlanan istihdam teşvikinde, kadınları istihdam eden işverenlere 24 ila 54 ay arasında değişen sürelerle prim desteği sunulmaktadır.

Genç Girişimci Teşviki, Evde Çocuk Bakım Hizmetleri Yoluyla Kayıtlı Kadın İstihdamının Desteklenmesi Projesi (NANNY, 2015-2017), Kurumsal Çocuk Bakım Hizmetleri Yoluyla Kayıtlı Kadın İstihdamının Desteklenmesi Projesi (INST-CARE), Eğitimli Çocuk Bakıcılarının Teşviki Yoluyla Kayıtlı Kadın İstihdamının Desteklenmesi Projesi (EDU-CARE), Eğitimli Çocuk Bakıcılarının Teşviki Yoluyla Kayıtlı Kadın İstihdamının Desteklenmesi Projesi II (EDUCARE II), Kayıtlı Kadın İstihdamının Desteklenmesi Projesi (WOMEN-UP), Kayıtlı Kadın İstihdamının Desteklenmesi Projesi-II (Women Up-II), İş Pozitif Projesi, Kadın İstihdamı İçin Pozitif Ayrımcılık Projesi (KİPAP), İş Kulüpleri Projesi, Nitelikli İşgücü Yetiştirme Programı (NİYEP), İŞKUR Gençlik Programı gibi projeler ile kadın istihdamı desteklenmiştir.

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından kayıtlı işsizler ve işe yerleştirilmesine aracılık edilenlere ilişkin veriler İŞKUR internet adresinde (www.iskur.gov.tr) yayımlanmakta olan aylık istatistik bültenleri ve istatistik yıllıklarında, ülkemiz işgücü piyasasına ilişkin veriler Türkiye İstatistik Kurumunun web sayfasında, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi (4/1-(a)) ve (c) bendi (4/1-(c)) kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) bildirimi yapılan sigortalı sayılarına ilişkin veriler SGK internet sayfasında (www.sgk.gov.tr) yayımlanmaktadır.

Yine İŞKUR tarafından gençlere sunulan hizmetleri tek bir çatı altında toplayan ve gençlerin söz konusu hizmetleri tek kanaldan takip etmelerine imkân sağlayan İŞKUR Gençlik Platformu'na https://genclik.iskur.gov.tr/ adresinden, İŞKUR'un uyguladığı hedef grubu kadın ve genç olan ulusal ve uluslararası kaynaklı çeşitli projelere ilişkin bilgilere de https://www.iskur.gov.tr/kurumsal/uluslararasi-iliskiler-ve-projeler/projeler/adresinden ulaşılmaktadır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

42.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, bir firmanın İstanbul'da bulunan bazı fabrikalarında yaşanan gıda zehirlenmesi vakasına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/30695)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **04.07.2025**

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

Kocaeli'nde faaliyet gösteren ve Türkiye'nin en büyük ikinci sanayi kuruluşu olan Ford Otosan, yalnızca otomotiv sektöründe değil, Türkiye'deki sermaye düzeninin yarattığı eşitsizliklerde de öne çıkan bir tekel konumundadır. Koç Holding'e bağlı faaliyet gösteren şirket, 2024 yılında 356 milyar TL üretimden satış geliri elde etmiş, aynı yıl net kârını milyarlarca liraya çıkarmış, İstanbul Sanayi Odası (İSO) 500 listesinde ikinci sırada yer almış ve ihracat şampiyonları arasında gösterilmiştir. Ayrıca, 1,31 milyar TL ertelenmiş vergi yükümlülüğü ile kamusal yükümlülüklerini dahi geciktirebilecek imtiyazlara sahiptir.

Tüm bu parıltılı "başarı" hikâyesinin arkasında ise, şirketin işçilere en temel hakları olan sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamını sağlamadığı, 3 Temmuz 2025'te Yeniköy ve Gölcük Fabrika'larında yaşanan toplu gıda zehirlenmesiyle bir kez daha ortaya çıkmıştır. Basına ve işçilerin aktardıklarına göre, verilen yemekteki humustan kaynaklanan zehirlenme nedeniyle yüzlerce işçi mide bulantısı ve ishal şikâyetleriyle fabrika revirine ve çevredeki hastanelere başvurmak zorunda kalmış, üretim hattı durdurulmuştur. Aralarında hamile işçilerin de bulunduğu çok sayıda çalışanın sağlığı riske atılmıştır.

Ford Otosan yönetimi yaptığı açıklamada, "3 Temmuz tarihinde bir grup çalışanımız sindirim problemleri yaşamıştır…Çalışma arkadaşlarımızın sağlığı her zaman birinci önceliğimiz olmuştur ve olmaya devam edecektir" demiştir. Ancak zehirlenen işçi sayısına dair net bir bilgi hâlâ verilmemiş; aralarında hamile işçilerin de bulunduğu çalışanların sağlık durumları hakkında kamuoyuna bilgi sunulmamıştır. Olayın boyutu ve nedenleri hakkında kamuoyunun yeterince bilgilendirilmediği açıktır.

Türkiye'nin ihracat rekorları kıran ve yüksek kârlılığıyla övünen bir şirketin, işçilere sağlıklı ve güvenli yemek sunmaması, bunu ciddi şekilde denetlememesi ve sonucunda yüzlerce işçinin sağlığını tehlikeye atması, şirketin işçi sağlığı konusundaki yükümlülüklerini yerine getirmediğini göstermektedir. Bu tür olayların tekrarlanmaması için işçilerin sağlığı ve hayatı şirket yönetimlerinin keyfine bırakılmamalı; üretim sürecinin her aşamasında gıda güvenliği ve işçi sağlığı düzenli ve şeffaf biçimde denetlenmeli, ihmali bulunan tüm kişi ve kurumlar hakkında gerekli işlemler ivedilikle yapılmalıdır.

Bu Bağlamda;

1. 3 Temmuz 2025 tarihinde Ford Otosan Yeniköy Fabrikası'nda yaşanan toplu gıda zehirlenmesi sonucu kaç işçi etkilenmiştir? Kaçı hastanede tedavi altına alınmış, kaçı taburcu edilmiştir? İşçilerin güncel sağlık durumları nedir?
2. Olayın kesin nedeni belirlenmiş midir? Humus dışında başka herhangi bir gıda maddesi de zehirlenmeye yol açmış mıdır? Gıda numuneleri alınmış ve analiz edilerek sonuçları kamuoyuna açıklanmış mıdır?
3. Ford Otosan'ın Yeniköy ve Gölcük fabrikalarında gıda hizmetlerini hangi şirket veya şirketler sağlamaktadır? Bu şirketlerle yapılan sözleşmelerdeki hijyen, saklama, üretim ve dağıtım standartları nelerdir? Sözleşmelerde işçi sağlığını korumaya yönelik açık yükümlülükler yer almakta mıdır?
4. Ford Otosan fabrikalarında verilen yemeklerde, özellikle sıcak yaz aylarında, gıdaların saklanması ve servis edilmesi için nasıl bir protokol uygulanmaktadır? Uygulanan bu protokoller mevcut yasal mevzuata ve hijyen standartlarına uygun mudur?
5. Son bir yıl içinde Ford Otosan'ın Yeniköy ve Gölcük tesislerinde gıda güvenliği ve hijyen açısından kaç kez denetim yapılmıştır? Bu denetimlerde herhangi bir eksiklik veya ihlal tespit edilmiş midir? Tespit edildiyse bu eksikliklerin giderilmesi için hangi işlemler yapılmıştır?
6. Türkiye'nin en büyük ikinci sanayi kuruluşu olarak 2024 yılında milyarlarca lira net kâr açıklayan, İSO 500 listesinde üst sıralarda yer alan ve ihracat şampiyonları arasında olan Ford Otosan'ın, bu ölçekteki kaynak ve imkânlarına rağmen işçilerinin sağlığını koruyamamasının sorumluluğu kimdedir? Ayrıca, 1,31 milyar TL ertelenmiş vergi yükümlülüğü de göz önünde bulundurulduğunda, Koç Holding ve bağlı şirketlerinin işçilerin sağlığı, çalışma koşulları ve emeği pahasına kârlarını büyütme eğilimi, devletin sağladığı teşvikler, imtiyazlar ve denetimsizlik tarafından cesaretlendirilmekte midir?
7. Bakanlığınız, bu ve benzeri toplu gıda zehirlenmesi vakalarının önlenmesi için, özellikle büyük ölçekli işletmelerde denetimlerin etkinleştirilmesi ve işçi sağlığını korumaya yönelik ilave tedbirlerin alınması konusunda bir çalışma yürütmekte midir? Yürütülüyorsa içeriği nedir?

İşçilerin işyeri denetimlerine bizzat katılmalarına ve işçi sağlığını ilgilendiren konularda söz sahibi olmalarına yönelik yasal bir düzenleme yapılması gündeminizde midir? Bu bağlamda:

8. Yemekhaneler, üretim hattı, iş güvenliği önlemleri ve gıda tedarik zincirinin, işçi temsilcileri ve bağımsız sağlık uzmanlarının denetimine açılması sağlanacak mıdır?
9. Denetimlerin göstermelik değil, işçilerin katılımıyla düzenli ve şeffaf biçimde yürütülmesi için bir mekanizma oluşturulacak mıdır?
10. İşçilerin kendi seçtikleri komiteler aracılığıyla yemek kalitesini, tedarik sürecini ve saklama koşullarını denetleyip raporlamalarının önü açılacak mıdır?
11. Olası ihmallerde yalnızca taşeron veya tedarikçi firmaların değil, asıl işveren olan Ford Otosan'ın da doğrudan sorumlu tutulmasına yönelik hukuki düzenlemeler yapılacak mıdır?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-282
Konu : Soru Önergesi (7/30695)

19.10.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile İstanbul Milletvekili Sayın İskender BAYHAN tarafından yöneltilen 7/30695 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"Ülkemizde 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile yüksek standartlara sahip bir mevzuat alt yapısı oluşturulmuş, iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunlara çözümler getirilmiştir. Değişen ve gelişen koşullara göre iyileştirme çalışmaları yapılmaktadır.

15/06/2013 tarihli ve 28678 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Biyolojik Etkenlere Maruziyet Risklerinin Önlenmesi Hakkında Yönetmelikte, Biyolojik etkenler; 'herhangi bir enfeksiyona, alerjiye veya zehirlenmeye neden olabilen, genetik olarak değiştirilmiş olanlar da dâhil şeklinde tanımlanmış mikroorganizmalar, hücre kültürleri ve insan endoparazitleri' olup bu Yönetmelik kapsamında, çalışanların işyerindeki biyolojik etkenlere maruziyetinden kaynaklanan veya kaynaklanabilecek sağlık ve güvenlik risklerinin önlenmesi ve bu risklerden korunmasına dair asgari hükümler düzenlenmektedir. Ayrıca 20/07/2013 tarihli ve 28713 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre işyeri hekimlerinin kantin, yemekhane, yatakhane, kreş ve emzirme odaları ile soyunma odaları, duş ve tuvaletler dahil olmak üzere işyeri bina ve eklentilerinin genel hijyen şartlarını sürekli izleyip denetleyerek, çalışanlara yürütülen işin gerektirdiği beslenme ihtiyacının ve uygun içme suyunun sağlanması konularında işverene tavsiyelerde bulunması gerekmektedir. Bunlara ek olarak 17/07/2013 tarihli ve 28710 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre işverenlerin yemeklerini işyerinde yemek durumunda olan çalışanlar için, rahat yemek yenebilecek nitelik ve genişlikte, uygun termal konfor ve hijyen şartlarını haiz yeteri kadar ekipman, araç, gereç ile donatılmış yemek yeme yeri sağlaması gerektiği, tuvalet ve lavaboları ise insan ve çevre sağlığı yönünden risk oluşturmayacak şekilde su depolarından, su geçen yerlerden, gıda maddelerinin depolandığı veya işlendiği yerlerden uzak yerleştirilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Kanun kapsamında tüm işverenlerin; mesleki riskleri önlemesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbiri alması, iş sağlığı ve güvenliği açısından gerekli organizasyonu yapması, gerekli araç ve gereçleri sağlaması, sağlık ve güvenlik tedbirlerini değişen şartlara uygun hale getirmesi, risk değerlendirmesini gerçekleştirmesi, çalışanları sağlık gözetiminden geçirmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapması gerekmekte olup ayrıca çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önüne almalıdır.

Bakanlığımızca yıl içinde yürütülen iş teftişi faaliyetleri, geçmiş yıllara ait istatistikî veriler, ulusal politikalar ve ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak, çalışma hayatının riskleri ve öncelikleri ile Bakanlığımızın kaynakları dikkate alınarak programlı teftişler ve program dışı teftişler şeklinde yürütülmektedir. Programlı teftişler, çalışma hayatındaki sorunların değerlendirilmesi ve önceliklendirilmesi sonucu belirlenen alanlarda veya sektörlerde yahut özel bir risk grubu hedeflenerek belirlenen işyerlerinde çalışma hayatı ile ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanmasının denetlenmesi amacıyla gerçekleştirilen teftişlerdir. İncelemelerden oluşan program dışı teftişler ise programlı teftişler dışında kalan ihbar, şikâyet vb. talepler üzerine veya Bakanlığa intikal eden evraklardan teftiş hizmetiyle bağdaşır nitelikte olanların teftiş programına alınması sonucu gerçekleştirilmektedir."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

43.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, özel elektrik üretim şirketlerine sağlanacak teşviklere ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30719)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan BAYRAKTAR** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

E-95224937-261.01-2864171 sayılı TEİAŞ 2025 Yılı Kapasite Mekanizmasının Tahmini Aylık Bütçe Dağılımı konulu resmi belgede, özel elektrik üretim şirketlerine 2025 yılı için 17.500.000.000 TL (17 Milyar 500 Milyon TL) tutarında kapasite mekanizması teşviki ödeneceği belirtilmektedir. Bu teşvik tutarı, 791.711 adet asgari ücrete veya 1.209.482 adet emekli maaşına denk gelmektedir.

Bu bağlamda;

1. Özel elektrik üretim santrallerine kapasite mekanizması kapsamında sağlanacak 17,5 milyar Türk lirası tutarındaki teşvikin gerekçesi nedir?
2. 17,5 milyar Türk lirası tutarındaki teşvik hangi kriterlere göre dağıtılacaktır ve hangi özel şirketler ne kadar Türk lirası tutarlarında söz konusu teşvikten yararlanacaktır?
3. Üretilmemiş elektrik için özel santrallere ödeme yapılması, kamu kaynaklarının etkin ve adil kullanımına aykırı değil midir?
4. Kapasite mekanizması kapsamında son beş yılda hangi özel elektrik üretim şirketlerine toplam kaç Türk lirası tutarlarında teşvik ödemesi yapılmıştır ?
5. Kapasite mekanizması kapsamında geçmiş yıllarda yapılan ödemeler ve bunların sonuçlarına ilişkin bir etki analizi yapılmışsa etki analizinin sonuçları nelerdir?
6. Özel elektrik üretim şirketlerine sağlanan teşvikler, vatandaşlarımızın elektrik faturalarına fiyat artışları olarak mı yansıtılacaktır?
7. 17,5 milyar TL'lik teşvik tutarının başka alanlara (örneğin sosyal yardımlar, eğitim, sağlık) yönlendirilmesi hususunda Bakanlığınızca neden bir değerlendirme yapılmamıştır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 357237
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/30719)

10-10-2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin TANRIKULU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/30719 esas numaralı yazılı soru önergesi Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: Önerge Cevabı

	DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU'NUN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/30719

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun (Kanun) amacı ilgili Kanun'da; elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösteren, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin yapılmasının sağlanması olarak tanımlanmış olup, bu kapsamda kapasite mekanizmaları, arz güvenliğinin temini için gerekli yedek kapasite de dâhil olmak üzere yeterli kurulu güç kapasitesinin oluşturulması bağlamında Kanunun amacına hizmet etmektedir.

Kapasite Mekanizması yerli kaynaklara öncelik vermek suretiyle işletilen bir mekanizma olup, bu mekanizmanın çıkış noktası, sisteme girmesine veya sistemde kalmasına ihtiyaç duyulan santrallerin piyasa koşulları içerisinde çalışabilmesini sağlamak için uygulanmaktadır. Bu çerçevede üretime katkısı olmayan, başka bir ifadeyle emre amade kapasite bildirmeyen santrallere Kapasite Mekanizmasından ödeme yapılmamaktadır.

Kapasite Mekanizmasının etkinliği ve adil dağıtımı ile ilgili olarak; ilgili ödemeler Elektrik Piyasası Kapasite Mekanizması Yönetmeliği uyarınca gerçekleştirilmektedir. Kapasite ödemelerinin hesaplanmasında dikkate alınan sabit ve değişken maliyet bileşenleri her kaynak türü için ayrı ayrı olmak üzere belirlenmekte ve bu bileşenler Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Kurul Kararı ile belirlenen formüller uyarınca aylık olarak güncellenmektedir. Ayrıca Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) tarafından bütçe dağılımı aylık bazda EPDK'ya raporlanmakta ve bu dağılımın kontrolü EPDK tarafından gerçekleştirilmekte olup, bu suretle gerekli kontrolleri yapılan Kapasite Mekanizması kapsamındaki ödemeler de TEİAŞ internet sitesinde aylık olarak yayımlanmaktadır.

Kapasite Mekanizmasından yararlanan santrallerin Emre Amade Kapasitelerinin kontrolü ise bu santrallerin her gün için saatlik bazda TEİAŞ Piyasa Yönetim Sistemi (TPYS) üzerinden yapmak zorunda oldukları bildirimler üzerinden denetlenmektedir.

44.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 1 No.lu Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30811)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

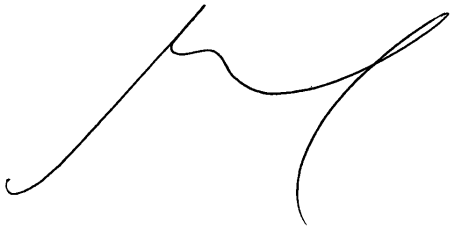

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen mesajda; "Erzurum Dumlu 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde kalan Şükrü Aybek'e cezaevi idaresi tarafından Selahattin Demirtaş'ın "Onurlu Yaşam Davası Savunmalarım" isimli kitabı verilmemiş. Kemal Burkay'ın kitapları başka mahpusa verilmiş ama kendisine verilmemiş." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1)Yukarıda bahsi geçen iddialar doğru mudur?
2)Şükrü Aybek isimli yurttaşa Selahattin Demirtaş'ın ve Kemal Burkay'ın kitaplarının verilmediği iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa kitapların verilmeme gerekçesi nedir?
3)Eğer bu iddialar doğruysa haklarında toplatılma kararı olmayan kitapların mahpuslara verilmeme gerekçeleri nelerdir?
4)Son 5 yılda cezaevi idareleri ile ilgili tarafınıza iletilen şikayet sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1243-4470/6207
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669540 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30811 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1243-4469/6206
Konu : Yazılı soru önergesi 13. /12. /2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30811 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Süreli veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 62. maddesinde düzenlenmiş olup, maddenin birinci fıkrasında hükümlünün, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla süreli ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahip olduğu; ikinci fıkrasında resmî kurumlar, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından çıkartılan gazete, kitap ve basılı yayınların, hükümlülere ücretsiz olarak ve serbestçe verileceği; eğitim ve öğretimine devam eden hükümlülerin ders kitaplarının denetime tâbi tutulamayacağı; üçüncü fıkrasında kurum disiplinini, düzenini veya güvenliğini bozan ya da tehlikeye düşüren, hükümlülerin iyileştirilmesi amacına ulaşmayı zorlaştıran yahut müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayının hükümlüye verilmeyeceği; dördüncü fıkrasında ilan ve reklamın geçici süreyle kesilmesi hâli dışında Basın İlân Kurumu aracılığıyla resmî ilan ve reklam yayınlama hakkı bulunmayan gazetelerin, ceza infaz kurumuna kabul edilmeyeceği, yabancı dilde yayımlanmış gazete ve dergilerin ceza infaz kurumuna kabul edilmesinde Adalet Bakanlığının yetkili olduğu hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

II- Erzurum Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 30/07/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı,

B) Adı geçene kargo yoluyla gelen kitapların Kurum Eğitim Kurulunun 12/09/2024 tarihli kararıyla ilgilisine verilmemesine karar verildiği, verilen kararın infaz hâkimliği ve ağır ceza mahkemelerinin denetiminden geçerek kesinleştiği,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

45.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 1 No.lu Cezaevinde bulunan bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30814)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

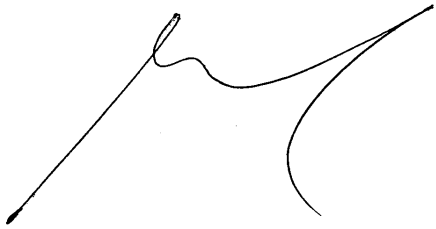

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen mesajda; "Erzurum Dumlu 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde kalan Naci Acar isimli yurttaşın kolesterol, tansiyon, emboli, kalp ritm bozukluğu, kalp kapakçığında hasar olduğu, epilepsi hastası olduğu ve ayağından ameliyat olması gerektiği, %74 engelli raporu olduğu." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1)Naci Acar isimli yurttaşın sağlık durumu nasıldır?
2)Naci Acar isimli yurttaşın tedavileri yapılmakta mıdır?
3)Son 5 yılda cezaevleri ile ilgili tarafınıza iletilen şikayet sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1246-4767/6617
Konu : Yazılı soru önergesi

17 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669540 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30814 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1246-4766/6616
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30814 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adlî Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyete geçirilmiştir.

II- Erzurum Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 30/07/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümözlünün Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı,

B) Adı geçenin çeşitli rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Atatürk Üniversitesi Araştırma Hastanesinin ilgili polikliniklerine sevkinin sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği, hükümözlünün epilepsi hastalığına istinaden 20/06/2025 tarihinde anılan Hastanenin nöroloji hekimi tarafından muayenesinin gerçekleştirildiği ve üç ay sonra kontrol şeklinde hekim notunun bulunduğu,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Bildirilmiştir.
Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

46.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 1 No.lu Cezaevinde bulunan bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30815)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

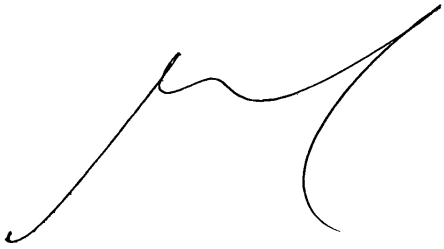

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen mesajda; "Erzurum Dumlu 1 No'lu Cezaevi'nde kalan Metin Erişmiş hastane sevklerinde sorunlar olduğunu, epilepsi nöbeti geçirdiğini, banyoda düştüğünü ve ilaçlarını düzgün bir şekilde kullanamadığını, mektup zarfında iki kişiye mektup gönderemediğini, fence telleri için atılan slogan nedeniyle 14 ay görüş cezası aldığını söyledi." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1)Erzurum Dumlu 1 No'lu Cezaevi'nde mahpusların hastane sevklerinde sorunlar yaşadıkları iddiaları doğru mudur?
2)Metin Erişmiş isimli yurttaşın Erzurum Dumlu 1 No'lu Cezaevi'nde epilepsi nöbeti geçirdiği iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa Metin Erişmiş isimli yurttaşın tedavisi ne şekilde yürütülmektedir?
3)Metin Erişmiş isimli yurttaşın sağlığı ne durumdadır?
4)Metin Erişmiş isimli yurttaşın ilaçlarını düzgün bir şekilde kullanamadığı iddiası doğru mudur?
5)Erzurum Dumlu 1 No'lu Cezaevi'nde mahpusların mektup zarfında iki kişiye mektup gönderemediği iddiası doğru mudur?
6)Metin Erişmiş isimli yurttaşın atılan slogan nedeniyle 14 ay görüş cezası verildiği iddiası doğru mudur?
7)Son 5 yılda cezaevleri ile ilgili tarafınıza iletilen şikayet sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1247-4152/5822
Konu : Yazılı soru önergesi 13.10./2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669540 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30815 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1247-4151/5821
Konu : Yazılı soru önergesi

13../10./2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30815 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Hükümlü ve tutukluların; ayakta ve yatarak tedavilerinde muayene, tetkik, tahlil, kontrol, ilaç, diş protezi ve tıbbi malzemeleri Sağlık Bakanlığı, hastane tarafından temini mümkün bulunmayan tıbbi malzemeler (ortez, protez, gözlük, işitme cihazı, şeker ölçüm çubuğu vb.) ile ilaç bedelleri ise Adalet Bakanlığı tarafından karşılanmaktadır.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun, "Hükümlünün mektup, faks ve telgrafları alma ve gönderme hakkı" kenar başlıklı 68. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlünün, bu maddede belirlenen kısıtlamalar dışında, kendisine gönderilen mektup, faks ve telgrafları alma ve ücretleri kendisince karşılanmak koşuluyla, gönderme hakkına sahip olduğu, hükümlünün usul ve esasları Adalet Bakanlığınca belirlenmek suretiyle, gerekli teknik altyapının bulunduğu kurumlarda elektronik yöntemlerle de mektup alıp gönderebileceği; ikinci fıkrasında, hükümlü tarafından gönderilen ve kendisine gelen mektup, faks ve telgrafların mektup okuma komisyonu bulunan kurumlarda bu komisyon, olmayanlarda kurumun en üst amirince denetleneceği; üçüncü fıkrasında, kurumun asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşüren, görevlileri hedef gösteren, terör ve çıkar amaçlı suç örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının haberleşmelerine neden olan, kişi veya kuruluşları paniğe yöneltecek yalan ve yanlış bilgileri, tehdit ve hakareti içeren mektup, faks ve telgrafların hükümlüye verilmeyeceği, hükümlü tarafından yazılmış ise gönderilmeyeceği; dördüncü fıkrasında, hükümlü tarafından resmî makamlara veya savunması için avukatına gönderilen mektup, faks ve telgrafların denetime tâbi olmadığı, bu iletilerin, alıcısı dışındaki kişilerin erişimini engelleyici tüm tedbirler alınarak hükümlünün

talebine göre posta yoluyla veya elektronik ortamda alıcısına ulaştırılabileceği hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular anılan maddede belirtilen kısıtlama sebeplerini içermemesi kaydıyla mektup, faks ve telgraflarını gönderebilmekte, kendilerine gelen mektup, faks ve telgrafları kabul edebilmektedirler.

III- 5275 sayılı Kanunun 37. maddesinin birinci fıkrasında, kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumlar, kusurlu olarak ihlâl edildiğinde, hükümlüler hakkında eylemlerinin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezalarının uygulanacağı hükmü yer almaktadır.

Kanunun 38. maddesinde hükümlü ve tutukluların belirtilen kurallara uymamaları hâlinde uygulanabilecek disiplin cezalarına yer verilmiş olup, 39 ilâ 44. maddelerinde disiplin cezalarının niteliği, uygulanma usulleri ile bu cezaları gerektiren eylemler, 47 ve 48. maddelerinde ise disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı halinde belirlenecek disiplin cezaları ile disiplin cezalarının soruşturulması, infaz edilmesi ve kaldırılması usulleri düzenlenmiştir.

Ayrıca hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin kendileriyle ilgili her türlü disiplin işlemine karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı ise ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunduğu malûmlarıdır. Bu şekilde bağımsız yargı denetiminden geçerek kesinleşen disiplin cezası kararları infaz edilmekte olup bu kararların uygulanmasında herhangi bir keyfilik söz konusu değildir.

IV- Erzurum Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 30/07/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, çeşitli rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Atatürk Üniversitesi Araştırma Hastanesinin ilgili polikliniklerine sevkinin sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

Ayrıca adı geçenin epilepsi rahatsızlığı nedeniyle nöroloji polikliniğinde düzenli olarak takibinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kontrollü şekilde kendisine verildiği,

B) Adı geçenin farklı tarihlerde güvenlik önlemleri kapsamında takılan fens tellerini protesto etmek amacıyla slogan atması nedeniyle Kurum Disiplin Kurulu tarafından iki ay haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama disiplin cezasıyla cezalandırıldığı, Kurul kararının infaz hâkimliği ve ağır ceza mahkemesi denetiminden geçerek kesinleştiği,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Ç) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

47.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 1 No.lu Cezaevinde bulunan bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30820)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen mesajda; "Erzurum Dumlu 1 No'lu Cezaevi'nde kalan Ekrem Karabulut'un ciğer, dalak, kalp yetmezliği ve koah hastalıkları olduğu, bypass geçmişi olduğu, hastalık raporunda göğüs hastalıkları ile ilgili raporun verilmediği, raporların yenilenmesi gerektiği, George isimli Gürcü bir mahpusun mektuplarının gitmediği ve ailesi ile mektuplaşamadığı, George isimli mahpusun diğer Gürcü mahpuslar ile bir araya getirilmediği, televizyon kanallarının verilmediği, diyet yemeğinin yağlı geldiği." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1)Erzurum Dumlu 1 No'lu Cezaevi'nde mahpusların televizyon kanallarının verilmediği ve diyet yemeğinin yağlı olduğu iddiaları doğru mudur?
2)Ekrem Karabulut isimli yurttaşın Erzurum Dumlu 1 No'lu Cezaevi'nde ciğer, dalak, kalp yetmezliği ve koah hastalıkları olduğu iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa Ekrem Karabulut isimli yurttaşın tedavisi ne şekilde yürütülmektedir?
3)Ekrem Karabulut isimli yurttaşın sağlığı ne durumdadır?
4)Ekrem Karabulut isimli yurttaşın raporunun yenilenmediği iddiası doğru mudur?
5)George isimli mahpusun mektuplarının gönderilmediği ve diğer Gürcü mahpuslar ile bir araya getirilmediği iddiası doğru mudur?
6)Erzurum Dumlu 1 No'lu Cezaevi'nde mahpusların mektup zarfında iki kişiye mektup gönderemediği iddiası doğru mudur?
7)Metin Erişmiş isimli yurttaşın atılan slogan nedeniyle 14 ay görüş cezası verildiği iddiası doğru mudur?
8)Son 5 yılda cezaevleri ile ilgili tarafınıza iletilen şikayet sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1252-4619/6403
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669540 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30820 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1252-4618/6402
Konu : Yazılı soru önergesi

13. / 10. /2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30820 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adlî Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyete geçirilmiştir.

II- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hükümlünün beslenmesi" kenar başlıklı 72. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlüye Adalet ve Sağlık bakanlıklarınca birlikte belirlenecek kalori esasına göre, sağlıklı ve güçlü kalması için nitelik ve nicelik olarak besleyici, sağlık koşullarına uygun, makul çeşitlilikte, yaş, sağlık, çalıştığı işin özelliği, dinî ve kültürel gerekleri göz önünde tutularak besin verileceği ve içme suyu sağlanacağı,

B) Hükümlü ve Tutuklular ile Ceza İnfaz Kurumları Personelinin İaşe Yönetmeliğinin;

1- "Devlet tarafından iaşe edilecek kişiler" kenar başlıklı 4. maddesinin üçüncü fıkrasında, görevi başında bulunan personelin, hükümlü ve tutuklu ile aynı şekilde iaşe edileceği, personel için özel yemek veya tabldot çıkarılamayacağı, günlük olarak mahkeme veya hastaneye sevk olan hükümlü ve tutuklular ile sevkte görevli memurların, kurumda

bulunmadığı öğünler için kumanya verileceği; dördüncü fıkrasında, görev başında bulunan personel, kurumlara staj için gelenler, eğitim-öğretim, kültürel ve sportif faaliyetler ile görevlendirilen görevliler ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından görevlendirilen personel, eğitim merkezlerinde eğitim görenler ya da ceza infaz kurumunda mevcut olan hükümlü ve tutukluların, hangi öğünlerde kurumda hazırsa o öğüne ait iaşe miktarından yararlanacakları, ancak, günlük iaşe miktarının içinde kalmak koşulu ile gece vardiyasında görev yapan personele kumanya verileceği; yedinci fıkrasında, çocuk hükümlü ve tutuklular ile kurumda annesiyle birlikte kalan çocuklara, süt emziren anneler ve hamilelere durumlarına uygun ve Bakanlıkça belirlenen tutarda gıda verileceği,

2- "Günlük iaşe miktarı" kenar başlıklı 5. maddesinde, günlük iaşe miktarının, Sağlık Bakanlığı ile birlikte belirlenen günlük kalori ihtiyacı ve bütçe imkânları da değerlendirilerek saptanan tutar olduğu,

3- "Hastaların iaşe edilmesi" kenar başlıklı 9. maddesinin birinci fıkrasında, hasta hükümlü ve tutukluya, diyetisyen veya hekimlerin belirleyeceği besinlerin verileceği; ikinci fıkrasında, inancı gereği veya vegan, vejeteryan türü özel bir beslenme şekline sahip hükümlü ve tutukluların taleplerinin, iaşe miktarı ile sınırlı kalmak üzere karşılanacağı,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

Bakanlığımız ve Sağlık Bakanlığı tarafından bir kişi için günlük kalori ihtiyacı ortalama 2300 kalori olarak belirlendiğinden, hasta hükümlü ve tutuklulara, diyetisyen veya hekimlerin belirleyeceği besinler bu ölçülerde verilmektedir. Öte yandan, inancı gereği veya vegan, vejetaryen türü özel bir beslenme şekline sahip hükümlü ve tutukluların talepleri de azami ölçüde karşılanmaktadır.

III- 5275 sayılı Kanunun 37. maddesinin birinci fıkrasında, kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumlar, kusurlu olarak ihlâl edildiğinde, hükümlüler hakkında eylemlerinin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezalarının uygulanacağı hükmü yer almaktadır.

Kanunun 38. maddesinde hükümlü ve tutukluların belirtilen kurallara uymamaları hâlinde uygulanabilecek disiplin cezalarına yer verilmiş olup, 39 ilâ 44. maddelerinde disiplin cezalarının niteliği, uygulanma usulleri ile bu cezaları gerektiren eylemler, 47 ve 48. maddelerinde ise disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı halinde belirlenecek disiplin cezaları ile disiplin cezalarının soruşturulması, infaz edilmesi ve kaldırılması usulleri düzenlenmiştir.

Ayrıca hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin kendileriyle ilgili her türlü disiplin işlemine karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı ise ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunduğu malûmlarıdır. Bu şekilde bağımsız yargı denetiminden geçerek kesinleşen disiplin cezası kararları infaz edilmekte olup bu kararların uygulanmasında herhangi bir keyfilik söz konusu değildir.

IV- 5275 sayılı Kanunun, "Hükümlünün mektup, faks ve telgrafları alma ve gönderme hakkı" kenar başlıklı 68. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlünün, bu maddede belirlenen kısıtlamalar dışında, kendisine gönderilen mektup, faks ve telgrafları alma ve ücretleri kendisince karşılanmak koşuluyla, gönderme hakkına sahip olduğu, hükümlünün usul ve esasları Adalet Bakanlığınca belirlenmek suretiyle, gerekli teknik altyapının bulunduğu kurumlarda elektronik yöntemlerle de mektup alıp gönderebileceği; ikinci fıkrasında,

hükümlü tarafından gönderilen ve kendisine gelen mektup, faks ve telgrafların mektup okuma komisyonu bulunan kurumlarda bu komisyon, olmayanlarda kurumun en üst amirince denetleneceği; üçüncü fıkrasında, kurumun asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşüren, görevlileri hedef gösteren, terör ve çıkar amaçlı suç örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının haberleşmelerine neden olan, kişi veya kuruluşları paniğe yöneltecek yalan ve yanlış bilgileri, tehdit ve hakareti içeren mektup, faks ve telgrafların hükümlüye verilmeyeceği, hükümlü tarafından yazılmış ise gönderilmeyeceği; dördüncü fıkrasında, hükümlü tarafından resmî makamlara veya savunması için avukatına gönderilen mektup, faks ve telgrafların denetime tâbi olmadığı, bu iletilerin, alıcısı dışındaki kişilerin erişimini engelleyici tüm tedbirler alınarak hükümlünün talebine göre posta yoluyla veya elektronik ortamda alıcısına ulaştırılabileceği hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular anılan maddede belirtilen kısıtlama sebeplerini içermemesi kaydıyla mektup, faks ve telgraflarını gönderebilmekte, kendilerine gelen mektup, faks ve telgrafları kabul edebilmektedirler.

V- 5275 sayılı Kanunun "Hükümlünün radyo, televizyon yayınları ile internet olanaklarından yararlanma hakkı" kenar başlıklı 67. maddesinin birinci fıkrasında, ceza infaz kurumlarında merkezî yayın sistemi bulunduğu takdirde bu sisteme bağlı olarak hükümlünün radyo ve televizyon yayınlarını izleme hakkına sahip olduğu; ikinci fıkrasında, merkezî yayın sistemi bulunmayan kurumlarda, yararlı olmayan yayınların izlenmesini ve dinlenmesini engelleyecek önlemler alınmak suretiyle bağımsız anten kullanılarak televizyon ve radyo izlenmesine ve dinlenmesine izin verileceği, bu cihazların, bedelinin hükümlü tarafından ödenmesi koşuluyla hükümlü adına kurumca satın alınacağı, her ne biçimde olursa olsun dışarıdan gelenler tarafından getirilen radyo, televizyon ve bilgisayarların kuruma alınmayacağı; üçüncü fıkrasında, kapalı ve açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde ancak, eğitim ve iyileştirme programları çerçevesinde kurum yönetimince belirlenen yerlerde görsel ve işitsel eğitim araç ve gereçlerinin kullanımına izin verilebileceği, eğitim ve iyileştirme programları gerekli kıldığı takdirde denetim altında internetten yararlanılabileceği, hükümlünün odasında bilgisayar bulunduramayacağı, ancak Adalet Bakanlığının uygun görmesi hâlinde eğitim ve kültürel amaçlı olarak bilgisayarın ceza infaz kurumuna alınmasına izin verilebileceği; dördüncü fıkrasında, bu hakların tehlikeli hâlde bulunan veya örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabileceği hükümlerinin yer aldığı mâlumlarıdır.

VI- Erzurum Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 30/07/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen üç hükümlünün Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldıkları,

B) Hükümlülerden birinin çeşitli rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Erzurum Şehir Hastanesi ve Erzurum Atatürk Üniversitesi Araştırma Hastanesinin ilgili polikliniklerine sevkinin sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

C) Hükümlülerden diğerinin 13/01/2025 ve 17/03/2025 tarihlerinde kendisine gelen mektupların Mektup Okuma Komisyonu tarafından incelenip hükümlüye teslim edildiği,

Ç) Hükümlülerden bir diğeri hakkında Kurum Disiplin Kurulu tarafından 2 ay "Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama" disiplin cezası

verildiği, soru önergesinde belirtilen 14 ay görüş yasağı verildiği iddialarının gerçeği yansıtmadığı,

D) Kurumda barındırılan hükümlü ve tutukluların izleyeceği televizyon kanallarının anket usulüyle belirlendiği, en çok talep edilen kanalların Kurul kararıyla yayına verildiği, Kurumda HD yayın olarak 42 TV kanalı ve 4 radyo kanalının; SD yayın olarak ise 30 TV kanalı ve 2 radyo kanalının hükümlü ve tutukluların kullanımında bulunduğu,

E) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

F) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

48.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, siyasiler ve gazetecilerin yargılandığı bazı davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30891)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Demokratik bir hukuk devletinde yargının bağımsız, tarafsız ve adil olması esastır. Ancak, son yıllarda çeşitli siyasi figürler, gazeteciler, akademisyenler, sivil toplum kuruluşları ve muhalif görüşlere sahip kişiler hakkında açılan davalar ve yürütülen soruşturmalar, yargının siyasi müdahalelere açık olduğu yönünde ciddi endişelere neden olmaktadır. Siyasi nitelikli olduğu iddia edilen gözaltılar, tutuklamalar ve mahkumiyet kararları, hukuk devleti ilkesi açısından kamuoyunda büyük tartışmalara yol açmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Son 5 yıl içinde, siyasi parti üyeleri, gazeteciler, akademisyenler ve sivil toplum aktivistleri hakkında açılan soruşturma ve davaların sayısı nedir? Bu davaların kaçı mahkumiyetle sonuçlanmıştır?
2. Siyasi içerikli olduğu iddia edilen operasyonlar kapsamında gözaltına alınan ve tutuklanan kişilerin sayısı nedir? Tutuklama kararlarının gerekçeleri nelerdir?
3. Kamuoyunda siyasi baskı altında olduğu iddia edilen yargı mensuplarıyla ilgili herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?
4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) ve Anayasa Mahkemesi tarafından siyasi nitelikli olduğu belirtilen davalarda verilen ihlal kararları uygulanmış mıdır? Uygulanmadıysa gerekçesi nedir?
5. Siyasi saiklerle yapıldığı iddia edilen yargılamalara ilişkin Hâkimler ve Savcılar Kurulu (HSK) tarafından herhangi bir inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır?
6. Türkiye'de yargının siyasi etkilerden arındırılması ve hukukun üstünlüğünün güçlendirilmesi adına hangi adımlar atılmaktadır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1257-4928/6834
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669862 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30891 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1257-5500/7548
Konu : Yazılı soru önergesi 13/12./2025

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30891 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- Temel hak ve özgürlüklerin daha etkin korunması, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının geliştirilmesi, hukuki güvenliğin güçlendirilmesi, adalete erişimin kolaylaştırılması, makul sürede yargılanma hakkının gözetilmesi, yargıya güvenin artırılması ve insan odaklı hizmet anlayışının geliştirilmesi, günümüzde ana ilke ve değerler olarak kabul edilmektedir. Ülkemizde 2002 yılından günümüze kadar aralıksız bir şekilde süregelen reform iradesi de bu ilke ve değerlerin geliştirilmesinin somut bir tezahürüdür.

2009, 2015 ve 2019 yıllarında açıklanan yargı reformu strateji belgeleriyle reform çalışmaları ivme kazanmıştır. Katılımcı bir anlayışla, uygulayıcı hâkim ve savcıların, baro temsilcilerinin, akademisyenlerin, sivil toplum kuruluşları ile birçok paydaşın görüşü alınarak Bakanlığımızca hazırlanan ve Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 23 Ocak 2025 tarihinde açıklanan 4. Yargı Reformu Strateji Belgesinde "Türkiye Yüzyılı Adaletin Yüzyılı" hedefi doğrultusunda "hukukun üstünlüğünü esas alan, gecikmeyen ve öngörülebilir bir adalet sistemi" vizyonu ön plana çıkarılmıştır.

Önceki reform belgelerinin devamı ve tamamlayıcısı durumunda olan 2025-2029 dönemini kapsayan ve 5 amaç, 45 hedef ve 264 faaliyetin yer aldığı yeni reform strateji belgesiyle, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının daha da güçlendirilmesi, hukuki güvenliğin

kuvvetlendirilmesi, yargılamaların makul sürede tamamlanması, çözüm merkezli ve öngörülebilir bir adalet sisteminin oluşturulması, yargılama usullerinin sadeleştirilerek verimliliğin artırılması, yargıya ilişkin güven ve memnuniyetin yükseltilmesi, onarıcı ve telafi edici adalet uygulamalarının yaygınlaştırılması, ceza adalet sisteminin etkinlik ve caydırıcılığının tahkim edilmesi hedeflenmiştir. Söz konusu Belgede yer verilen faaliyetler, Bakanlığımızca hazırlanan Eylem Planında öngörülen uygulama takvimi çerçevesinde hayata geçirilecektir.

4. Yargı Reformu Strateji Belgesine Bakanlığımız "https://yargireformu.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

III- A) 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır.Suçun işleniş biçimi, suç faillerinin makam ve sıfatları, meslek ve meşguliyetleri esas alınarak bilgi derlemesi yapılmadığından, Bakanlığımızda soru önergesine konu edilen hususlarda ayrıntılı istatistikî veri bulunmamaktadır.

Bu çerçevede, istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte, yıllar itibarıyla Anayasa Mahkemesine yapılan bireysel başvuru sayılarına ilişkin istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "https://www.adlisicil.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden,

B) AİHM tarafından Ülkemiz aleyhine verilen kararlara ait istatistiklere Bakanlığımız İnsan Hakları Dairesi Başkanlığının "https://www.inhak.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden,

Ulaşılması mümkün olabilecektir.

IV- Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Sekreterliğiyle yapılan yazışmaya verilen 31/07/2025 tarihli cevapta;

Hâkim ve Savcı Şikâyet Bürosu kayıtlarının tetkikinde, soru önergesinde belirtilen hususa ilişkin yeterli düzeyde bilgi verilmediğinden araştırma yapılamadığı, Terfi Bürosu kayıtlarının tetkikinde ise hâkim ve savcıların terfi işlemlerine dayanak teşkil eden ilke kararlarında değişikliğe gidildiği, Nisan 2020 terfi döneminden itibaren terfi incelemesi kapsamında olan hâkim ve savcıların, Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ihlal kararına konu olan dosyalardaki sorumluluklarının terfi görüşmeleri sırasında Hâkimler ve Savcılar Kurulu İkinci Dairesi tarafından değerlendirildiği, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Anayasa ile teminat altına alınan hakların korunması konusunda yeterli olmadığı düşünülen bazı yargı mensuplarının terfi defterlerinin takdiren bir alt dereceye çekilmesi uygulamasının başlatıldığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

49.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Beşikdüzü T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30894)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğünün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

George ASLAN

Mardin Milletvekili

Türkiye'de baskı ve hak ihlallerinin en yoğun yaşandığı alanların başında cezaevleri gelmektedir. Tutuklu ve hükümlülerin haklarını koruyan yasal düzenlemelere ve uluslararası sözleşmelere rağmen, cezaevlerinde binlerce mahpus sağlık, savunma, tedavi, iletişim ve adil yargılanma gibi pek çok alanda hak ihlallerine maruz kalmaktadır. Özellikle cezaevi yönetimi ve infaz koruma memurlarının uygulamaları, kimi zaman ağır sonuçlara yol açabilmektedir.

Tarafıma iletilen bilgilere göre; Trabzon Beşikdüzü T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan Aykut Öztürk, çeşitli hak ihlallerine maruz bırakılmaktadır. Özellikle cezaevindeyken dinini değiştirerek Hristiyan olmasından sonra, kendisine yönelik baskıların daha da arttığı belirtilmektedir.

Aykut Öztürk'ün, Hristiyan olmaya karar verdikten sonra bir din görevlisiyle görüşme talebinin engellendiği, Hristiyan olduktan sonra ise boynunda taşıdığı haçın cezaevi görevlileri tarafından çıkarılarak hakaret ve aşağılayıcı muamelelere maruz kaldığı ifade edilmiştir.

Öte yandan, cezaevinde yaşanan uyuz salgını nedeniyle Aykut Öztürk'ün 4-5 kez bu hastalığa yakalandığı, iyileşmesine rağmen hijyenik olmayan koşullar nedeniyle hastalığın tekrar ettiği bildirilmiştir. Tüm bu süreçte, temiz yatak talebi ise uzun süre karşılanmamıştır.

Bu bağlamda;

1. Beşikdüzü T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan Aykut Öztürk'ün maruz kaldığı hak ihlallerinden Bakanlığınız haberdar mıdır? Bu hak ihlallerinin, kendisinin Hristiyan olmasından kaynaklandığı doğru mudur?
2. Aykut Öztürk'ün boynunda taşıdığı haçın cezaevi görevlilerince çıkarılması, hakaret ve aşağılayıcı muameleye maruz bırakılmasıyla ilgili Bakanlığınızca başlatılmış bir inceleme veya soruşturma var mıdır?
3. Beşikdüzü T Tipi Cezaevi'nde dini inancı nedeniyle ayrımcılığa uğrayan başka mahpuslar hakkında Bakanlığınıza ulaşan bir şikayet bulunmakta mıdır?
4. Aykut Öztürk'ün maruz kaldığı söz konusu hak ihlallerine ilişkin Bakanlığınıza ve cezaevi idaresine yaptığı başvurular neden sonuçsuz bırakılmıştır? Öztürk'ün dilekçeleri Bakanlığımıza ulaşmış mıdır? Ulaştıysa dilekçelerle ilgili hangi işlemler yapılmıştır?
5. Söz konusu cezaevinde yaşanan uyuz salgınına karşı Bakanlığınız tarafından ne tür önlemler alınmıştır?
6. Cezaevlerinde dini özgürlüklerin ve sağlık hakkının korunması için hangi adımları atacaksınız?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1260-4690/6520
Konu : Yazılı soru önergesi

13 /10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669862 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Mardin Milletvekili George Aslan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30894 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1260-4689/6519
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

Sayın George ASLAN
Mardin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30894 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular hakkında, başta 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun olmak üzere, ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılmakta olup, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarında, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

II- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül

edilmektedir.

III- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

IV- Arama, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Arama" kenar başlıklı 36. ve 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin, "Arama, güvenlik tatbikatı ve sayım" kenar başlıklı 34. maddesinde düzenlenmiştir.

Arama hükümlerini düzenleyen ceza infaz mevzuatımız, Ülkemizin taraf olduğu sözleşmeler ve uluslararası düzenlemeler dikkate alınmak suretiyle hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararının "Arama ve Kontroller" başlığını taşıyan 54. maddesinde, görevlilerin arama yaparken uyacakları detaylı prosedürlerin olması, arama yapılacak hallerin ve arama şekillerinin ulusal mevzuatta düzenlenmesi, aranan kişilerin küçük düşürülmemesi, aramanın hemcins olan görevliler tarafından yapılması gibi hususlara yer verilmiştir. Yönetmeliğin 34. maddesinde yer alan düzenleme de söz konusu Tavsiye Kararındaki hükümler ile paralellik arz etmektedir.

Aramanın amacı, kurumda bulundurulması yasak olan eşya ve kanunla yasaklanan uyuşturucu maddelerin yanı sıra telefon ve sim kartı gibi haberleşme araçları ile bıçak ve jilet gibi kesici ve bereleyici aletlerin kuruma girişinin önüne geçmektir. Ayrıca, terör örgütlerinin ceza infaz kurumundaki hükümlü ve tutuklularla bağlantılarını kesmek için örgütsel iletişim niteliğinde değerlendirilebilecek haberleşme evrak ve belgelerinin kuruma girişinin engellenmesi hedeflenmektedir.

Bu çerçevede insan onuru ve haysiyetine saygı ile utanma duygusunun ihlal edilmemesi esasları doğrultusunda yapılan aramalar, kurumların güvenliğinin sağlanabilmesi için tedbir amaçlı gerçekleştirilmekte olup, herhangi bir keyfî uygulama söz konusu değildir.

V- A) 1- 5275 sayılı Kanunun "Din ve vicdan özgürlüğü" kenar başlıklı 70. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlünün ceza infaz kurumunda, mensup bulunduğu dinin ibadetlerini, düzeni bozmayacak ve çalışmayı engellemeyecek biçimde serbestçe yerine getirebileceği, ibadette kullanılan eşyayı, dinî yaşamı bakımından zorunlu olan kitap ve eserleri temin ve bulunduğu yerlerde muhafaza edebileceği; ikinci fıkrasında hükümlünün, mensup bulunduğu dinin görevlilerince ziyaret edilmesine ve onlarla iletişim kurmasına, kurum güvenliğini tehlikeye düşürmemek koşuluyla izin verileceği,

2- Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmeliğin "Din adamları

tarafından ziyaret" kenar başlıklı 39. maddesinin birinci fıkrasında; Türkiye Cumhuriyetinin yetkili makamları tarafından faaliyetleri kabul edilmiş dinlerin resmî temsilcileri veya din adamlarının, kendi dinlerine mensup hükümlü ve tutuklularla istekleri halinde ve ceza infaz kurumunun güvenliğini tehlikeye düşürmemek kaydıyla, Cumhuriyet başsavcılığının izniyle görüşebileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, mevzuat hükümleri gereğince mensubu bulundukları ve Türkiye Cumhuriyetinin yetkili makamları tarafından faaliyetleri kabul edilen dinlerin din görevlileriyle hiçbir ayrıma tabi tutulmaksızın görüşebilmekte, mensubu bulunduğu dinin ibadetlerini, düzeni bozmayacak ve çalışmayı engellemeyecek şekilde serbestçe yerine getirip ibadette kullanılan eşyayı, dini yaşamı bakımından zorunlu kitap ve eseri temin ve muhafaza edebilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutukluların dini ve ahlaki eğitimleri ile manevi rehberlik hizmetleri, "Adalet Bakanlığı ile Diyanet İşleri Başkanlığı Arasında Tutuklu ve Hükümlülerin Dini ve Ahlaki Gelişimlerini Sağlamaya Yönelik Protokol" kapsamında Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yerine getirilmektedir.

VI- Trabzon Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 30/07/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı,

B) Adı geçenin Kurumda Hristiyan din adamı ile görüştüğünün tespit edildiği,

C) Adı geçene ait kolyenin ebatlarının büyük ve geniş olması nedeniyle Kurum personeli tarafından yapılan aylık oda aramasında mevzuat hükümlerine uygun olup olmadığının tespiti için incelenmek suretiyle teslim alındığı, yapılan incelemede herhangi bir sakınca bulunmadığının tespit edilmesi üzerine kolyenin hükümlüye teslim edildiği,

Ç) Adı geçenin Kurum idaresine iletmiş olduğu 29 dilekçesinin bulunduğu, dilekçelerin ilgili kurumlara gönderildiği,

D) Kurumda uyuz salgınına ilişkin gerekli olan bütün önlemlerin alındığı, Kurumun oda, koğuş ve eklentilerinin sürekli olarak temizlendiği, kükürtlü sabun temin edilerek hükümlülere dağıtımının gerçekleştirildiği, nevresim takımları ve yatakların yenilendiği, hükümlü ve tutukluların uyuz hastalığı konusunda bilinçlenmesi sağlanarak hijyen konusunda gerekli bilgilendirmelerin yapıldığı, Kurumda uyuz veya herhangi bir bulaşıcı hastalığın bulunmadığı,

E) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

F) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

50.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, Marmara 5 No.lu Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30897)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MESLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ve talep ederim.

Turan Taşkın Özer
İstanbul Milletvekili

Kamuoyuna yansıyan iddialara göre;

Marmara Ceza İnfaz Kurumu'nda mahpusların revire çıkışı ayda yalnızca bir kez ile sınırlandırılmakta, belirlenen günler dışında sağlık hizmetine erişimlerine izin verilmemektedir. Revirde yapılan muayeneler sonucunda yazılan ilaçlar mahpuslara uzun gecikmelerle ulaştırılmakta, bu nedenle tedavi süreçleri fiilen engellenmektedir. Daha ileri tetkik ve tedavi gerektiren durumlarda ise kampüs hastanesine sevk işlemleri aylarca sürmekte, hastaların mağduriyetleri artmaktadır. Öte yandan, cezaevinde diş tedavisi hizmetlerinin tamamen durdurulduğu bildirilmektedir. Mahpuslardan birinin spor sırasında parmağı kırılmasına rağmen yalnızca ağrı kesici verilerek koğuşuna geri gönderildiği, parmağındaki şişlik ve hareket kısıtlılığına rağmen hâlâ tedavi edilmediği ifade edilmektedir.

Anılan hususlar, mahpusların insan onuruna yakışır yaşam hakkını ihlal etmektedir. Bu nedenle, konuya ilişkin iddiaların araştırılması, gerekli tedbirlerin ivedilikle alınması ve kamuoyunun bilgilendirilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Marmara (Silivri) 5 No'lu Cezaevi'nde mahpusların sağlık hizmetine erişiminde neden kısıtlamalar uygulanmaktadır? Ayda yalnızca bir kez revire çıkma sınırlaması hangi yasal ya da idari düzenlemeye dayanmaktadır?
2. Revirde muayene edilen mahpuslara yazılan ilaçların gecikmeli verilmesinin sebebi nedir? Bakanlığınızın bu sorunun çözümüne yönelik bir çalışması var mıdır?
3. Cezaevi kampüsündeki hastaneye sevk sürelerinin aylarca sürmesinin sebebi nedir?
4. Diş tedavisi hizmetlerinin durdurulmasının gerekçesi nedir?
5. Anılan iddialar karşısında Bakanlığınızca bugüne kadar herhangi bir inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa sonuçları nelerdir?
6. Cezaevlerinde mahpusların sağlık hakkına erişimlerinin insan onuruna uygun biçimde sağlanabilmesi için Bakanlığınızca planlanan yeni bir düzenleme veya iyileştirme çalışması var mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1263-4405/6135
Konu : Yazılı soru önergesi

13 /10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669862 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30897 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1263-4404/6134
Konu : Yazılı soru önergesi 13. /10. /2025

Sayın Turan Taşkın ÖZER
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30897 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Hükümlü ve tutukluların; ayakta ve yatarak tedavilerinde muayene, tetkik, tahlil, kontrol, ilaç, diş protezi ve tıbbi malzemeleri Sağlık Bakanlığı, hastane tarafından temini mümkün bulunmayan tıbbi malzemeler (ortez, protez, gözlük, işitme cihazı, şeker ölçüm çubuğu vb.) ile ilaç bedelleri ise Adalet Bakanlığı tarafından karşılanmaktadır.

Bu kapsamda, söz konusu ilaç alımlarının sağlıklı bir biçimde yürütülmesi, denetiminin yapılması, tutuklu ve hükümlü sağlığının daha iyi korunması, ilaç kullanımının izlenebilir ve kontrol edilebilir hâle gelmesi ile ilaç kullanımındaki suistimallerin önüne geçilmesi ve finansman planlamasının öngörülebilmesi amacıyla Reçete Provizyon Sistemi (CETAS) kurulmuştur.

Ç) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adlî Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyete geçirilmiştir.

D) Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi (ACEP) kapsamında e-doktor görüntülü muayene işlemleri Adalet Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve

Türk Telekom iş birliği ile yürütülen çalışmalar sonucunda aktif olarak kullanılmaya başlanmıştır.

E-doktor uygulamasıyla; ceza infaz kurumlarındaki sağlık hizmetlerinin teknolojik gelişmelerden faydalanılarak geliştirilmesi, hükümlü ve tutukluların sağlık hakkına erişiminin hızlandırılması, ceza infaz kurumlarındaki sağlık uygulamalarının memnuniyetinin artırılması amaçlanmıştır.

II- Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 30/07/2025 tarihli cevapta;

A) Marmara 5 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan hükümlü ve tutukluların şikâyetleriyle ilgili olarak Kurum revirinde muayene edildikleri gibi gerektiğinde diğer sağlık kuruluşlarının ilgili polikliniklerine sevklerinin sağlanarak muayene, tetkik ve tedavilerinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendilerine teslim edildiği,

Bununla birlikte Kurumda bulunan diş hekimi tarafından diş muayenesi, diş çekimi, diş dolgusu, kanal tedavisi, detertraj tedavisi ve ilaç tedavisinin yapıldığı, ileri tetkik ve tedavi gerektiren durumlar için de Marmara Ceza İnfaz Kurumları Devlet Hastanesine sevk işlemlerinin yapıldığı,

B) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

C) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

51.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, cezaevlerinde tutuklu bulunan kişilerin eşlerinin doğumlarında yanlarında bulunması talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30900)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğünün 96. Maddesi gereğince Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Orhan Sümer
Adana Milletvekili

Ceza infaz kurumlarında tutuklu bulunan ancak henüz hüküm giymemiş kişilerin, eşlerinin doğumlarında yanında olma hakları fiilen tanınmamaktadır. Oysa doğum, insan hayatında eşsiz ve özel bir an olup, babanın bu sürece eşlik etmesi hem aile birliğini güçlendirir hem de insan hakları çerçevesinde değerlendirilmelidir.

Bu konuda tutuklu kişilerin zaman zaman ilgili mercilere başvurduğu, ancak izinlerin çoğunlukla verilmediği ya da uygulamada ciddi engellerle karşılaşıldığı yönünde kamuoyuna yansıyan bilgiler bulunmaktadır. Tutuklu kişilerin mahkûmiyet kararları kesinleşmediğinden, bu hak ihlali Anayasa ve uluslararası sözleşmelere de aykırılık teşkil etmektedir.

Bu bağlamda:

1. Cezaevlerinde tutuklu bulunan kişilerin eşlerinin doğumlarında yanlarında bulunabilmeleri için Bakanlığınızın mevcut bir çalışması veya planladığı bir düzenleme var mıdır?
2. Son **3 yıl içinde**, tutuklu kişilerin eşlerinin doğumuna katılabilmek amacıyla Bakanlığınıza veya cezaevi idarelerine yaptığı başvuru sayısı kaçtır?
3. Bu başvuruların kaçı olumlu sonuçlanmış, kaçı reddedilmiştir? Red gerekçeleri nelerdir?
4. Hüküm giymemiş, sadece tutuklu statüsünde olan kişilere bu hakkın verilmemesi hangi yasal gerekçelerle açıklanmaktadır?
5. Bakanlığınızın, doğum gibi özel ve insani anlarda tutukluların aile birliğini koruyacak bir uygulama başlatması gündeminizde midir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1266-4866/6764
Konu : Yazılı soru önergesi

13./10./2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669862 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Adana Milletvekili Orhan Sümer tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30900 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1266-4865/6763
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

Sayın Orhan SÜMER
Adana Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30900 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

II- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; soru önergesine konu edilen hususlara ilişkin olarak Bakanlığımızda ayrıntılı istatistikî veri bulunmadığı, Ülkemizdeki ceza infaz kurumlarında tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

52.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, cezaevlerinde annesiyle birlikte kalan çocuklara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30901)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından Anayasa'nın 98'inci maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Süleyman Bülbül

Aydın Milletvekili

1. Cezaevlerinde annesi ile birlikte kalan kaç çocuk vardır? Bu çocukların yaş dağılımı nedir?
2. 18 yaşının altında olup cezaevlerinde hükümlü, tutuklu veya hüküm özlü olarak tutulan çocuk sayısı kaçtır? Bu çocukların yaş dağılımı nedir?
3. Son 5 yılda, her yıl ayrı ayrı belirtilmek kaydıyla, cezaevinde doğum yapan kadın sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1267-4666/6460
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669862 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30901 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1267-4665/6459
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10/2025

Sayın Süleyman BÜLBÜL
Aydın Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30901 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; 29/07/2025 tarihi itibarıyla ceza infaz kurumlarında anneleriyle birlikte kalan sıfır-altı yaş grubu çocuk sayısının 891 olduğu anlaşılmıştır.

II- Soru önergesinde istenilen ayrıntıda bilgi sunulamamakla birlikte, Ülkemizdeki ceza infaz kurumlarında barındırılan tutuklu ve hükümlülerin yaş gruplarına göre dağılımlarına ilişkin istatistiklere Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün "https://www.cte.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

53.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, 2020-2025 yılları arasında cezaevlerinde hak ihlali iddiasıyla yapılan şikâyet sayısına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30902)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MESLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ve talep ederim.

Turan Taşkın Özer
İstanbul Milletvekili

Cezaevlerinde tutulan mahpusların sağlık, barınma, beslenme, şiddet ve kötü muamele gibi temel haklarının ihlali konusunda gerek kamuoyuna gerekse tarafımıza sıklıkla çok sayıda şikayet ve ihbar ulaşmaktadır. Cezaevlerinde yaşanan bu hak ihlalleri, Anayasa ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınan insan haklarına aykırı bir tabloyu gözler önüne sermektedir.

Bu bağlamda,

1. 2020–2025 yılları arasında cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri iddiasıyla Bakanlığınıza veya Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'ne ulaşan toplam şikayet ve ihbar dilekçesi sayısı kaçtır?
2. Söz konusu şikayet ve ihbarların yıllara, cezaevi türlerine ve illere göre dağılımı nasıldır?
3. Şikayet ve ihbar dilekçeleri doğrultusunda bugüne kadar kaç cezaevi personeli hakkında idari veya adli işlem başlatılmıştır?
4. Başvurular sonucunda hak ihlali tespit edilen cezaevi sayısı kaçtır? Bu cezaevlerinde alınan idari tedbirler nelerdir?
5. Cezaevlerinde insan hakları ihlallerini önlemeye ve mahpusların yaşam koşullarını iyileştirmeye yönelik Bakanlığınızca yürütülen mevcut çalışmalar ve yeni planlanan düzenlemeler nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1268-4441/6174
Konu : Yazılı soru önergesi

13. /10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669862 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30902 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1268-4440/6173
Konu : Yazılı soru önergesi 13 /10 /2025

Sayın Turan Taşkın ÖZER
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30902 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- Mahpuslara Muameleye Dair Birleşmiş Milletler Asgari Standart Kuralları ve Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Ceza İnfaz Alanındaki Tavsiye Kararlarında

belirtilmiş olan minimum ceza infaz kurumu standartları dikkate alınarak, 2000 yılından itibaren ceza infaz sistemimizde reform niteliğinde çalışmalar yapılmaktadır. Özellikle ceza infaz kurumlarının fizikî yapısı ve hükümlü rehabilitasyonu alanında çağdaş standartlar yakalanmıştır. Bu çerçevede, Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi tarafından ortaya konulan minimum ceza infaz kurumu standartlarına uygun nitelikte kurumların inşa edilerek hizmete açılması; fiziki olarak ekonomik ömrünü dolduran ve yeterli eğitim ve iyileştirme çalışmalarına elverişli durumda bulunmayan kurumların da kapatılması öngörülmüştür.

III- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; Bakanlığımızda soru önergesine konu edilen hususlarda ayrıntılı istatistikî veri bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

54.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, bireysel kredi ve kredi kartı borcu nedeniyle haklarında icra takibi başlatılan kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30909)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından Anayasa'nın 98'inci maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Süleyman Bülbül

Aydın Milletvekili

Türkiye'nin içinde bulunduğu yüksek enflasyon ve hayat pahalılığı vatandaşı kredi kartı kullanımına mecbur bırakmıştır. Açlık sınırının altında kalan asgari ücret, emekli maaşı ve günden güne eriyen maaşlar sebebiyle vatandaşlar, bankalara borçlanmak zorunda kalmaktadır. Geçinemeyen yurttaşlar, ihtiyaç kredileriyle ve kredi kartlarıyla yaşam masraflarını karşılamaya çalışmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Ülkemizde halihazırda kaç kişi hakkında kredi kartı borçları sebebiyle icra takibi başlatılmıştır?
2. İşbu önerge tarihi itibariyle, kredi kartı borcu sebebiyle icra takibine konulan alacak toplamı ne kadardır?
3. Ülkemizde halihazırda kaç kişi hakkında kredi borçları sebebiyle icra takibi başlatılmıştır?
4. İşbu önerge tarihi itibariyle, bankalara olan kredi borcu sebebiyle icra takibine konulan alacak toplamı ne kadardır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1275-4009/5600
Konu : Yazılı soru önergesi

13.10.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669862 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30909 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1275-4008/5599
Konu : Yazılı soru önergesi

17.10./2025

Sayın Süleyman BÜLBÜL
Aydın Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30909 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Bu çerçevede, istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; yıllar itibarıyla icra ve iflas dairelerinde açılan ve sonuçlanan dosya sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "https://www.adlisicil.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

55.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik suçu kapsamında başlatılan soruşturmalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31009)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Hasan ÖZTÜRK
Bursa Milletvekili

Türk Ceza Kanunu'nun 216. maddesi, halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etmeyi suç saymakta ve bu suçun cezai yaptırımını öngörmektedir. Ancak sosyal medyada bu suça konu olabilecek çok sayıda içerik üretilmesine rağmen, yapılan işlemler büyük ölçüde seçici, siyasi ve çifte standartlı bir biçimde uygulanmaktadır.

Muhalefet mensubu siyasetçilerin, sanatçıların veya akademisyenlerin paylaşımlarına hızla soruşturma açılırken; nefret dili kullanan bazı gazeteciler, sosyal medya trolleri ya da iktidar yanlısı kişiler hakkında işlem yapılmaması kamuoyunda ciddi rahatsızlık yaratmaktadır.

Bu bağlamda:

1. 2020–2025 yılları arasında Türk Ceza Kanunu'nun 216. maddesi kapsamında açılan toplam soruşturma sayısı kaçtır? Bu soruşturmaların kaçı sosyal medya paylaşımları kaynaklıdır?
2. Hangi gerekçelerle bu soruşturmalar başlatılmış, hangi gerekçelerle takipsizlik kararı verilmiştir?
3. Nefret söylemi, ayrımcılık, ırkçılık, mezhepçilik gibi içerikler nedeniyle cezai işlem uygulanan sosyal medya hesaplarının siyasi eğilim dağılımına dair bir analiz yapılmakta mıdır?
4. Siyasi kimliği olmayan vatandaşlar hakkında uygulanan cezai işlemlere kıyasla kamuoyunca bilinen kişiler için uygulanan kararlar arasında oran farkı var mıdır?
5. Hükümete yakın medya organlarının veya yorumcuların, açıkça nefret suçu kapsamına girecek beyanları hakkında herhangi bir işlem yapılmakta mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1278-4298/6024
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 28/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1671563 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Bursa Milletvekili Hasan Öztürk tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31009 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1278-4297/6023
Konu : Yazılı soru önergesi 13/10/2025

Sayın Hasan ÖZTÜRK
Bursa Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31009 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, İkinci Kısım, Yedinci Bölümünde düzenlenen "Hürriyete Karşı Suçlar" ile İkinci Kitap, Üçüncü Kısım, Beşinci Bölümünde düzenlenen "Kamu Barışına Karşı Suçlar"a ilişkin Cumhuriyet başsavcılıklarında soruşturma evresinde açılan ve karara bağlanan dosya, şüpheli ve suç sayıları ile ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan dosya, sanık ve suç sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "https://www.adlisicil.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

56.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, 30 Haziran 2025 tarihinde İstanbul'da bir vatandaşın tutuklanmasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31010)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. ***10.07.2025***

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili

30 Haziran gecesi, bir karikatürü dolayısıyla İBDA-C taraftarları Leman dergisine yönelik saldırıda bulunmuştur. Açıkça cana ve mala zarar verme kastıyla hareket eden saldırganlar hakkında herhangi bir işlem yapılmazken saldırı anında kitleye tepki gösteren ve linç girişimine maruz kalan Aslı Aydemir, olay yerinde yaşananlar gerekçe gösterilerek "polise mukavemet" ve "kasten yaralama" suçlamalarıyla tutuklanmıştır. Yasal mevzuata göre tutuklama gerekçelerinin hiçbiri oluşmayan ve hukuken izahı bulunmayan bu durum, kamuoyunda tek adam iktidarının muhalifi olan herkesin suçlu ilan edilerek toplumsal muhalefetin sindirilmesi yorumunu doğurmuştur.

Dergi binasına saldıran ve tehditler savuran linç güruhundan kimseye tek bir soruşturma bile açılmazken, bu gruba demokratik tepkisini gösteren bir yurttaşın hukuksuz ve mesnetsizce tutuklanması açık bir biçimde linç grubunun devlet tarafından desteklendiğini, ses çıkaran yurttaşlara ise göz dağı verilmek istendiğini göstermektedir.

Bu bağlamda;

1. Anayasal ilkeler ve evrensel ceza hukuku ilkeleri gözetilerek, hiçbir kasıt barındırmayan bu olayın "kasten yaralama" kapsamında değerlendirilebilmesi hangi somut delil ve hukuki gerekçelere dayanmaktadır?
2. Anayasa ile güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı göz önüne alındığında; atılı suçun işlenmiş olduğu kabulünde dahi tutuklamanın koşullarının oluştuğunu savunmak mümkün müdür?
3. Bu kararın kamuoyunda linç güruhunu meşru göstermek, demokratik hakkını kullanan yurttaşı kriminalize etmek şeklinde oluşan yorumu değiştirmek üzere Bakanlığınız bir adım atacak mıdır?
4. Kamuoyunca büyük tepki toplayan tutuklama kararı ve soruşturma dosyası Bakanlığınız tarafından değerlendirilmiş midir? Benzer yönde karar veren ve siyasi tavır aldığı yorumuna yol açan hakim ve savcılar için Bakanlığınız ne tür adımlar atmaktadır?
5. Adalet Bakanlığı tarafından sistematik olarak, akademisyen, gazeteci ve muhaliflere yönelik benzer tutuklama kararlarının önüne geçecek bir plan bulunmakta mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1279-4527/6272
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 28/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1671563 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31010 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1279-4526/6271
Konu : Yazılı soru önergesi

13.10.2025

Sayın Sevda KARACA
Gaziantep Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31010 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Tutuklama nedenleri" kenar başlıklı 100. maddesinin birinci fıkrasında, kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin ve bir tutuklama nedeninin bulunması halinde, şüpheli veya sanık hakkında tutuklama kararı verilebileceği, işin önemi, verilmesi beklenen ceza veya güvenlik tedbiri ile ölçülü olmaması halinde, tutuklama kararı verilemeyeceği,

2- "Tutuklama kararı" kenar başlıklı 101. maddesinin birinci fıkrasında, soruşturma evresinde şüphelinin tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından, kovuşturma evresinde sanığın tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine veya re'sen mahkemece karar verileceği; bu istemlerde mutlaka gerekçe gösterileceği ve adlî kontrol uygulamasının yetersiz kalacağını belirten hukukî ve fiilî nedenlere yer verileceği; ikinci fıkrasında, tutuklamaya, tutuklamanın devamına veya bu hususta bir tahliye isteminin reddine ilişkin kararlarda, kuvvetli suç şüphesini, tutuklama nedenlerinin varlığını, tutuklama tedbirinin ölçülü olduğunu, adlî kontrol uygulamasının yetersiz kalacağını gösteren delillerin somut olgularla gerekçelendirilerek açıkça gösterileceği,

3- "Cumhuriyet savcısının tutuklama kararının geri alınmasını istemesi" kenar başlıklı 103. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, şüphelinin adlî kontrol altına alınarak serbest bırakılmasını sulh ceza hâkiminden isteyebileceği; hakkında tutuklama kararı verilmiş şüpheli ve müdafiinin de aynı istemde bulunabileceği,

4- "Şüpheli veya sanığın salıverilme istemleri" kenar başlıklı 104. maddesinin birinci

fıkrasında, soruşturma ve kovuşturma evrelerinin her aşamasında şüpheli veya sanığın salıverilmesini isteyebileceği; ikinci fıkrasında, şüpheli veya sanığın tutukluluk hâlinin devamına veya salıverilmesine hâkim veya mahkemece karar verileceği; bu kararlara itiraz edilebileceği; üçüncü fıkrasında, dosya bölge adliye mahkemesine veya Yargıtaya geldiğinde salıverilme istemi hakkındaki kararın, bölge adliye mahkemesi veya Yargıtay ilgili dairesi veya Yargıtay Ceza Genel Kurulunca dosya üzerinde yapılacak incelemeden sonra verileceği; bu kararın re'sen de verilebileceği,

5- "Tutukluluğun incelenmesi" kenar başlıklı 108. maddesinin birinci fıkrasında, soruşturma evresinde şüphelinin tutukevinde bulunduğu süre içinde ve en geç otuzar günlük süreler itibarıyla tutukluluk hâlinin devamının gerekip gerekmeyeceği hususunda, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından 100. madde hükümleri göz önünde bulundurularak, şüpheli veya müdafii dinlenilmek suretiyle karar verileceği; ikinci fıkrasında, tutukluluk durumunun incelenmesinin, yukarıdaki fıkrada öngörülen süre içinde şüpheli tarafından da istenebileceği; üçüncü fıkrasında, hâkim veya mahkemenin, tutukevinde bulunan sanığın tutukluluk hâlinin devamının gerekip gerekmeyeceğine her oturumda veya koşullar gerektirdiğinde oturumlar arasında ya da birinci fıkrada öngörülen süre içinde de re'sen karar vereceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

Değinilen hükümler çerçevesinde, şüpheli veya sanığın tutuklanmasına, tutukluluğunun devamına ve tutuksuz yargılanmak üzere tahliye edilmesine ilişkin kararlar, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilmektedir.

II- İstanbul ve Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılıklarıyla yapılan yazışmalara verilen 13/08/2025 ve 05/08/2025 tarihli cevaplarda; soru önergesinde adı geçen ve Marmara Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan tutuklu hakkında başlatılan soruşturmanın devam ettiği bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

57.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, 2019 yılından bu yana Bakanlık tarafından yapılan ihalelere ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın cevabı (7/31021)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet Akalın
Edirne Milletvekili

Kamu yönetiminde şeffaflık, hesap verebilirlik ve liyakat ilkeleri, hem anayasal hem de toplumsal bir gerekliliktir. Son yıllarda Sayıştay raporlarına ve kamuoyuna yansıyan haber ve iddialarda; çeşitli bakanlıklara bağlı kurumlarda usulsüz harcamalar, şeffaflıktan uzak ihaleler ve liyakat dışı atamalar gündeme gelmektedir. Bu nedenle, kamunun denetim hakkı ve parlamentonun gözetim yetkisi çerçevesinde bu soruların yöneltilmesi zorunlu hale gelmiştir.

1. 2019-2024 yılları arasında Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan ihalelerin sayısı, yöntemi (açık, pazarlık, doğrudan temin) ve toplam tutarı nedir? Bu ihaleleri kazanan firmalar arasında aynı gruba veya kişilere ait şirketler bulunmakta mıdır?

2. Aynı dönemde kamuya yapılan personel alımlarının kaçı KPSS ile, kaçı istisnai kadrolar yoluyla veya doğrudan mülakat ile gerçekleştirilmiştir? Mülakatla alınan personelin kaçı, Bakanlık yöneticileriyle akrabalık ya da siyasi yakınlık ilişkisi taşımaktadır?

3. Bakanlığınıza bağlı kurumların tanıtım, temsil, ağırlama ve organizasyon giderleri yıllara göre ne kadardır? Bu harcamaların kalem kalem dökümü nedir ve kamuoyuna açık mıdır?

4. Son 5 yılda Bakanlığınız tarafından sivil toplum kuruluşlarına, derneklere veya vakıflara sağlanan ayni veya nakdi desteklerin toplamı nedir? Bu desteklerden faydalanan kuruluşların isimleri nelerdir ve hangi kriterlere göre belirlenmiştir?

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-72079556-610-17914510
Konu : Soru Önergeleri (7/31021)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.07.2025 tarihli ve 1671563 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Edirne Milletvekili Sayın Prof. Dr. Mehmet AKALIN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/31021 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/31021 Cevap Metni

Edirne Milletvekili Sayın **Prof. Dr. Mehmet AKALIN**'a Ait **7/31021** Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız merkez ve taşra harcama birimleri tarafından yapılan ihaleler 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında yapılmakta ve ihalelere ilişkin sözleşmelerin düzenlenmesi ve uygulanması ile ilgili esas ve usuller ise 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na göre belirlenmekte olup, söz konusu ihalelere ilişkin bilgilere Elektronik Kamu Aydınlatma Platformu'ndan (EKAP) ulaşılabilmektedir.

Ayrıca Bakanlığımız Taşra Teşkilatında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B maddesi kapsamında çalıştırılmak üzere, 06.06.1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar'ın ek 2 nci maddesine göre, KPSS puan sıralaması esas alınmak suretiyle mülakatsız 2390 sözleşmeli bakım personel alımını gerçekleştirmiştir.

Öte yandan, Bakanlığınıza bağlı kurumların yıllara göre tanıtım, temsil, ağırlama ve organizasyon giderleri Bakanlığımız anılan yılın Kesin Hesap Kanunu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Genel Kurul oylamasının yanı sıra Plan ve Bütçe Komisyonunda onaylanmakta olup aynı zamanda ve Faaliyet Raporunda kamuoyuna açıklanmaktadır. Ayrıca, Bakanlığımız tarafından sivil toplum kuruluşlarına, derneklere veya vakıflara ayni ya da nakdi herhangi bir destek yapılmamaktadır.

58.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, 2019 yılından bu yana Bakanlık tarafından yapılan ihalelere ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/31023)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet Akalın
Edirne Milletvekili

Kamu yönetiminde şeffaflık, hesap verebilirlik ve liyakat ilkeleri, hem anayasal hem de toplumsal bir gerekliliktir. Son yıllarda Sayıştay raporlarına ve kamuoyuna yansıyan haber ve iddialarda; çeşitli bakanlıklara bağlı kurumlarda usulsüz harcamalar, şeffaflıktan uzak ihaleler ve liyakat dışı atamalar gündeme gelmektedir. Bu nedenle, kamunun denetim hakkı ve parlamentonun gözetim yetkisi çerçevesinde bu soruların yöneltilmesi zorunlu hale gelmiştir.

1. 2019-2024 yılları arasında Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan ihalelerin sayısı, yöntemi (açık, pazarlık, doğrudan temin) ve toplam tutarı nedir? Bu ihaleleri kazanan firmalar arasında aynı gruba veya kişilere ait şirketler bulunmakta mıdır?

2. Aynı dönemde kamuya yapılan personel alımlarının kaçı KPSS ile, kaçı istisnai kadrolar yoluyla veya doğrudan mülakat ile gerçekleştirilmiştir? Mülakatla alınan personelin kaçı, Bakanlık yöneticileriyle akrabalık ya da siyasi yakınlık ilişkisi taşımaktadır?

3. Bakanlığınıza bağlı kurumların tanıtım, temsil, ağırlama ve organizasyon giderleri yıllara göre ne kadardır? Bu harcamaların kalem kalem dökümü nedir ve kamuoyuna açık mıdır?

4. Son 5 yılda Bakanlığınız tarafından sivil toplum kuruluşlarına, derneklere veya vakıflara sağlanan ayni veya nakdi desteklerin toplamı nedir? Bu desteklerden faydalanan kuruluşların isimleri nelerdir ve hangi kriterlere göre belirlenmiştir?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-267
Konu : Soru Önergesi (7/31023)

10.10.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1671563 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Edirne Milletvekili Sayın Prof. Dr. Mehmet AKALIN tarafından yöneltilen 7/31023 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"Bakanlığımız ilgili mevzuatta verilen görevleri yerine getirmek amacıyla, ihtiyaç duyulan mal ve hizmet alımlarını 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile diğer mevzuat hükümlerine uygun şekilde yapmakta olup, Bakanlığımız faaliyetlerine ilişkin bilgiler her yıl yayınlanan İdare Faaliyet Raporlarında, Bütçe Kesin Hesaplarında, Sayıştay Denetim Raporlarında yer almaktadır.

Öte yandan Cumhurbaşkanlığı tarafından Bakanlığımıza verilen atama izni doğrultusunda "Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde, Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS) sonuçlarına göre merkezi yerleştirme ile Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Başkanlığınca yerleştirilen adayların atamaları gerçekleştirilmektedir."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

59.- Edirne Milletvekili Ediz Ün'ün, ALO 182 Çağrı Merkezi çalışanlarının taşeron firma değişmesi nedeniyle yaşadıkları mağduriyete ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/31024)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat IŞIKHAN** tarafından yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Ediz ÜN
Edirne Milletvekili

Sağlık Bakanlığına bağlı ALO 182 çağrı merkezinde görev yapan yaklaşık 2.500 çalışan, taşeron firmanın değişmesi nedeniyle ciddi mağduriyetler yaşamaktadır. Yeni firma ile yapılan sözleşme sürecinde, çalışanlara çeşitli baskılar uygulanmış; işsiz kalma korkusu suistimal edilmiştir. Bu süreçte, çalışanlar kıdem tazminatlarını almadan yeni firmada işe başlatılmış, geçmişe yönelik hakları göz ardı edilmiştir.

Yeni firmaya imza atmaları karşılığında haklarını alacakları belirtilmiş olmasına rağmen bu vaatler yerine getirilmemiştir. SGK çıkış kodlarının "34 - İşveren tarafından fesih" olarak girilmesi sebebiyle çalışanlar kıdem tazminatlarını alamamıştır.

Bu bağlamda:

1. ALO 182 çağrı merkezinde çalışanların yaşadığı mağduriyete ilişkin Bakanlığınıza ulaşan herhangi bir şikâyet bulunmakta mıdır? Medyada yer alan haberler ihbar kabul edilerek başlatılmış bir inceleme mevcut mudur?
2. Çalışanların SGK çıkış kodlarının düzeltilmesi ve kıdem tazminatlarını alabilmeleri için Bakanlığınız tarafından yürütülen bir çalışma var mıdır?
3. Söz konusu firmaların işçilere yönelik uygulamalarına ilişkin herhangi bir denetim yapılmakta mıdır?
4. Aynı işi yıllardır yapan ve halen yapmaya devam eden çalışanların yeni taşeron firmaya "sıfır başlangıç" ile geçirilip geçirilmediği denetlenmiş midir? Böyle bir durum tespit edilmişse, bu firmalara yönelik ne tür idari işlemler yapılacaktır?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-268 10.10. 2025
Konu : Soru Önergesi (7/31024)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1671563 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Edirne Milletvekili Sayın Ediz ÜN tarafından yöneltilen 7/31024 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"Bakanlığımızca yıl içinde yürütülen iş teftişi faaliyetleri, geçmiş yıllara ait istatistikî veriler, ulusal politikalar ve ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak, çalışma hayatının riskleri ve öncelikleri ile Bakanlığımızın kaynakları dikkate alınarak programlı teftişler ve program dışı teftişler şeklinde yürütülmektedir. Programlı teftişler, çalışma hayatındaki sorunların değerlendirilmesi ve önceliklendirilmesi sonucu belirlenen alanlarda veya sektörlerde yahut özel bir risk grubu hedeflenerek belirlenen işyerlerinde çalışma hayatı ile ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanmasının denetlenmesi amacıyla gerçekleştirilen teftişlerdir. İncelemelerden oluşan program dışı teftişler ise programlı teftişler dışında kalan ihbar, şikâyet vb. talepler üzerine veya Bakanlığa intikal eden evraklardan teftiş hizmetiyle bağdaşır nitelikte olanların teftiş programına alınması sonucu gerçekleştirilmektedir.

Bununla birlikte, kayıt dışı istihdam ile mücadele kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından şikâyet üzerine denetimler yapılmakta ayrıca veri analizi çalışmaları sonucunda riskli olduğu değerlendirilen işyerlerinde inceleme/soruşturma yapılarak mevzuat kapsamında rehberlik ve bilgilendirme faaliyetleri ile asgari işçilik incelemeleri faaliyetleri yürütülmektedir. Bu kapsamda yapılan denetimler sonucunda hazırlanan raporlar, tespit edilen hususlarla ile ilgili olarak 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanun ve mer'i mevzuat uyarınca gerekli iş ve işlemlerin yapılması için ilgili birimlere gönderilmektedir."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

60.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, 2019 yılından bu yana Bakanlık tarafından yapılan ihalelere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31106)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet Akalın
Edirne Milletvekili

Kamu yönetiminde şeffaflık, hesap verebilirlik ve liyakat ilkeleri, hem anayasal hem de toplumsal bir gerekliliktir. Son yıllarda Sayıştay raporlarına ve kamuoyuna yansıyan haber ve iddialarda; çeşitli bakanlıklara bağlı kurumlarda usulsüz harcamalar, şeffaflıktan uzak ihaleler ve liyakat dışı atamalar gündeme gelmektedir. Bu nedenle, kamunun denetim hakkı ve parlamentonun gözetim yetkisi çerçevesinde bu soruların yöneltilmesi zorunlu hale gelmiştir.

1. 2019-2024 yılları arasında Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan ihalelerin sayısı, yöntemi (açık, pazarlık, doğrudan temin) ve toplam tutarı nedir? Bu ihaleleri kazanan firmalar arasında aynı gruba veya kişilere ait şirketler bulunmakta mıdır?

2. Aynı dönemde kamuya yapılan personel alımlarının kaçı KPSS ile, kaçı istisnai kadrolar yoluyla veya doğrudan mülakat ile gerçekleştirilmiştir? Mülakatla alınan personelin kaçı, Bakanlık yöneticileriyle akrabalık ya da siyasi yakınlık ilişkisi taşımaktadır?

3. Bakanlığınıza bağlı kurumların tanıtım, temsil, ağırlama ve organizasyon giderleri yıllara göre ne kadardır? Bu harcamaların kalem kalem dökümü nedir ve kamuoyuna açık mıdır?

4. Son 5 yılda Bakanlığınız tarafından sivil toplum kuruluşlarına, derneklere veya vakıflara sağlanan ayni veya nakdi desteklerin toplamı nedir? Bu desteklerden faydalanan kuruluşların isimleri nelerdir ve hangi kriterlere göre belirlenmiştir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3025532
Konu : Edirne Milletvekili Sayın Prof. Dr. Mehmet AKALIN'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.07.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1671563 sayılı yazınız.

Edirne Milletvekili Sayın Prof. Dr. Mehmet AKALIN'ın 7/31106 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

EDİRNE MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. MEHMET AKALIN'IN 7/31106 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Bakanlığımız ile bağlı kuruluşlarımızın yapmış olduğu tüm ihaleler; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun ilgili mevzuatı doğrultusunda ve 5'inci maddesinde belirtilen "Temel İlkeler" dikkate alınarak gerçekleştirilmekte olup yapılan ihalelere ait detaylı bilgilere; Kamu İhale Kurumu'nun resmi internet sayfası (https://ekap.kik.gov.tr) "İhale İşlemleri" bölümünden ulaşılabilmektedir.

Temsil, ağırlama, tören, fuar, tanıtma ve benzeri faaliyetlerle ilgili olarak yapılan her türlü mal ve hizmet alımları ile ilgili harcamalar ise; Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin 47'nci maddesi kapsamında Bakanlık ve/veya kurum bütçesinin "Temsil ve Tanıtım Giderleri" tertibinden ayrılmış miktarları aşmamak üzere yapılmaktadır. Ayrıca; son beş yılda dernek ve vakıflarla yapılan herhangi bir ayni veya nakdi yardım bulunmamaktadır.

Öte yandan Bakanlığımız ile bağlı kuruluşlarına; ilgili mevzuat gereği istisnai kadrolar ve/veya doğrudan mülakat yoluyla personel alımı yapılmamaktadır. 2019-2024 yılları arasında **Bakanlığımıza** KPSS ile 587 personel, bağlı kuruluşlarımızdan **Karayolları Genel Müdürlüğüne** KPSS ile sözleşmeli ve memur olmak üzere toplam 592 personel, **Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne** ise; EKPSS ve KPSS ile toplam 3 personel alımı yapılmıştır.

61.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, yenidoğan bebeklere sağlanan sağlık hizmetleri üzerinden haksız kazanç elde eden bir suç örgütüne yönelik soruşturmayla ilgili bilgilerin kamuoyuyla paylaşılması talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31434)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **04/07/2025**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili

2 Temmuz 2025'te görülen Yenidoğan çetesi davasında ulusal basına yansıyan gelişmelere göre "İstanbul'da bebek acil hastalarını önceden anlaştıkları özel hastanelerin yenidoğan ünitelerine sevk edip ölümlerine neden oldukları ve haksız kazanç sağladıkları öne sürülen 19'u tutuklu 57 sanığın yargılandığı davada 3 sanık tahliye edilmiştir."

Kamuoyunda "yenidoğan çetesi" davası olarak bilinen soruşturma ve dava sürecinde yaşanan gelişmeler hem kamu vicdanını derinden sarsmakta hem de sağlık sistemine duyulan güveni zedelemektedir. Sahte rapor düzenleme ve kamu kaynaklarının istismarı gibi son derece ciddi iddialarla açılan davada, birçok sanığın tahliyesi ve kamuoyunun yeteri kadar bilgilendirilmemesi toplumda büyük tepki çekmektedir. Özellikle yargı sürecinin şeffaflığına dair soru işaretleri oluşmuş; Sağlık Bakanlığı'nın bu konuda toplum huzurunu sağlayacak bir açıklama yapmamış olması da vatandaşlarımızdaki soru işaretlerini arttırmaktadır.

Kamu sağlığını ve etik değerleri doğrudan ilgilendiren bu süreçte, ilgili makamların sorumluluğu yalnızca yargı kararlarına değil; aynı zamanda kamuoyunu bilgilendirme ve sağlık hizmetlerinde güveni tesis etme görevini de kapsamaktadır. Bakanlığın bu dava özelinde süreci nasıl izlediği, iddialara ilişkin ne gibi incelemelerde bulunduğu ve tahliyelere yönelik tutumu kamuoyu açısından açıklığa kavuşturulmalıdır.

Bu bağlamda,

1- "Yenidoğan çetesi" davası olarak bilinen soruşturmada tutuklu yargılanan sanıkların tahliye gerekçesi, davanın güncel durumu hakkında Sağlık Bakanlığı bilgilendirilmekte midir?
2- Bu dava kapsamında Sağlık Bakanlığı'nın yürüttüğü idari inceleme veya soruşturmaların davaya ve davada alınan kararlara etkisi ne olmuştur?
3- Adalet Bakanlığı'nın dava ve davada alınan kararlarla ilgili kamuoyunda toplum vicdanını rahatlatacak bir açıklama yapmamasının sebebi nedir?
4- Bu davaya konu olan olayların gerçekleştiği dönemde görevde bulunan hastane yöneticileri, başhekimler ve diğer idari personel hakkında Sağlık Bakanlığı tarafından tarafınıza herhangi bir talep ulaştırılmış mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1288-4488/6226
Konu : Yazılı soru önergesi

13. / 10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 01/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Uşak Milletvekili Ali Karaoba tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31434 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1288-4487/6225
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

Sayın Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31434 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte, açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

II- Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 13/08/2025 tarihli cevapta; soru önergesinde belirtilen olaya ilişkin olarak yürütülen soruşturma neticesinde açılan kamu davasının devam ettiği bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

62.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, bir kişinin tahliyesi için bazı hâkim ve avukatlara para verildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31436)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı **Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin Olan

Bitlis Milletvekili

"Lvbel C5" adıyla bilinen sanatçı Süleyman Burak Bodur'un 5 Mayıs 2025'te tutuklanması sonrasında ortaya çıkan rüşvet iddiaları, Türk yargısının tarafsızlığı ve bağımsızlığına yönelik ciddi bir güven krizine neden olmuştur. Basına ve kamuoyuna yansıyan bilgilere göre, Süleyman Burak Bodur'un yakınları, Bodur'un tahliyesi için O.Y adında bir hâkim tarafından yönlendirildikleri E.A adında bir avukattan 500 bin dolar rüşvet talebiyle karşılaşmış, bu süreç organize bir yargı içi şebekenin varlığına işaret edecek şekilde kayıt altına alınmış, operasyon sonucunda avukat suçüstü yakalanmış ve tutuklanmıştır. Söz konusu avukat, sadece bir hâkimle değil, çok sayıda hâkim ve savcıyla birlikte çalıştığını iddia etmiş, bu kişiler aracılığıyla cezaevine alınan varlıklı bireylerin tahliye edilmesinde rüşvetin aracısı olduğunu açıkça beyan etmiştir. Ayrıca bazı adliyelerde sistematik olarak rüşvet karşılığı tahliye uygulamaları yapıldığını ve bu "tarife"nin adliye adliye değiştiğini söylemiştir. Bu açıklamalar sadece bireysel bir suistimali değil, adalet mekanizmasında örgütlü bir suç yapısının varlığını gündeme getirmiştir.

Bu bağlamda;

1. Olayda adı geçen hâkim O.Y. hakkında Hakimler ve Savcılar Kurulu (HSK) tarafından başlatılan inceleme ne aşamadadır?
2. Rüşvet pazarlığında adı geçtiği iddia edilen diğer hâkim ve savcılar kimlerdir? Bu kişiler hakkında herhangi bir idari ya da adli işlem başlatılmış mıdır?
3. Rüşvet pazarlığında adı geçen hâkim ve savcılar hangi dosyalarda karar süreçlerine etki etmiştir?

4. Adalet Bakanlığı'na bağlı herhangi bir birim, bu olay ortaya çıkmadan önce söz konusu yargı mensupları hakkında herhangi bir şikâyet ya da disiplin başvurusu almış mıdır?
5. Avukat E.A.'nın suçüstü yakalandığı sırada bazı hâkim ve savcılarla doğrudan bağlantılı olduğu telefon kayıtları, banka hareketleri ya da mal varlığı ilişkileri incelendiyse sonucu nedir?
6. Bu olayda adı geçen avukatın, daha önce başka ceza dosyalarında benzer şekilde arabuluculuk yaptığına dair bir inceleme yapılmış mıdır? Yapıldıysa kaç dosyada benzer bir yapı tespit edilmiştir?
7. Başka avukatların ve yargı çalışanlarının rüşvet vb. bir şekilde suça karıştıkları olaylar varsa nelerdir?
8. Yaşanan bu olayın siyasi ve bürokratik arka planında kimler bulunmaktadır?
9. Hakimler Savcılar Kurulu'nun bu konuda ihmali veya kastı var mıdır?
10. Türkiye'de son 10 yıldır hangi adliyelerde rüşvet, iş takibi, aracılık, para karşılığı tahliye ve tutuklama kararları ve usulsüzlük gibi iddialar üzerinden soruşturma başlatılmıştır ve bu soruşturmaların il ve adliye bazında akıbetleri nedir? Siyasi iktidarın bu soruşturmalarda dolaylı ya da doğrudan ilişkisi var mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1290-4965/6889
Konu : Yazılı soru önergesi

13. / 10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 01/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31436 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1290-4964/6888
Konu : Yazılı soru önergesi

13../10./2025

Sayın Hüseyin OLAN
Bitlis Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31436 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- Gebze Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 13/08/2025 tarihli cevapta; soru önergesinde belirtilen olayla ilgili olarak başlatılan soruşturmanın devam ettiği bildirilmiştir.

III- Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Sekreterliğiyle yapılan yazışmaya verilen 14/08/2025 tarihli cevapta;

A) Kurul Genel Sekreterliği Hâkim ve Savcı Şikâyet Bürosu kayıtlarının tetkikinde; soru önergesinde belirtilen olay nedeniyle Hâkimler ve Savcılar Kurulu Birinci Dairesinin 13/05/2025 tarihli teklifi ve Kurul Başkanının 14/05/2025 tarihli "Olur"u ile bir ilgili hakkında inceleme ve soruşturma izni, diğer iki ilgili hakkında ise inceleme izni verildiği, inceleme ve soruşturma izni verilen ilgili yönünden Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından gönderilen soruşturma raporunun 09/07/2025 tarihinde Hâkimler ve Savcılar Kurulu İkinci Dairesi Disiplin Bürosuna gönderildiği, inceleme izni verilen iki ilgili hakkında ise Teftiş Kurulu Başkanlığının soruşturma izin talebi üzerine Hâkimler ve Savcılar Kurulu Birinci

Dairesinin 17/07/2025 tarihli teklifi ve Kurul Başkanının 18/07/2025 tarihli "Olur"u ile soruşturma izni verildiği,

B) Kurul Genel Sekreterliği Disiplin Bürosu kayıtlarının tetkikinde; soru önergesinde belirtilen olay nedeniyle Hâkimler ve Savcılar Kurulu İkinci Dairesinin 17/07/2025 tarihli kararıyla bir ilgili hakkında kovuşturma izni verilmesine ve ilgilinin tedbiren üç ay süreyle görevden uzaklaştırılmasına karar verildiği,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

63.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, 13 Temmuz 2025 tarihinde İstanbul'un Bayrampaşa ilçesinde bir olayda kolluk kuvvetlerinin kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31438)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Anayasa'nın 17. maddesi uyarınca herkesin yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma hakkı güvence altına alınmışken; Türk Ceza Kanunu'nun işkenceyi, hürriyeti tahdit ve görevi kötüye kullanma suçlarını düzenleyen ilgili maddeleri doğrultusunda, kamu görevlilerinin sistematik fiziksel müdahaleleri, mağdurda kalıcı zarara yol açan eylemleri ve keyfi gözaltı uygulamaları açıkça suç teşkil etmektedir. İstanbul Bayrampaşa'da Kürtçe müzik dinlediği gerekçesiyle bir ailenin hedef alınması, aralarında hamile bir kadının da bulunduğu kişilerin darp edilerek gözaltına alınması, annenin karnına aldığı tekmeyle sezaryen doğuma zorlanması ve bebeğin kafa travmasıyla küvöze alınması gibi iddialar, yalnızca fiziksel şiddet değil, aynı zamanda kimliğe yönelik nefret saikiyle işlenmiş ağır bir hak ihlali niteliği taşımakta; anayasal güvenceleri, ceza hukukunu ve evrensel insan hakları ilkelerini doğrudan ihlal etmektedir. Bu nedenle olayın tüm yönleriyle adli makamlarca soruşturulması, ilgili kamu görevlilerinin cezai sorumluluklarının belirlenmesi ve kamuoyunun şeffaf biçimde bilgilendirilmesi hayati önem taşımaktadır.

Bu bağlamda:

1. İstanbul Bayrampaşa'da 10 Temmuz 2025 tarihinde yaşandığı bildirilen bu polis müdahalesiyle ilgili İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından resen bir adli soruşturma başlatılmış mıdır?
2. Olayda gözaltına alınan yurttaşların, özellikle hamile kadının, darp ve kötü muameleye maruz kaldığına dair adli tıp raporları düzenlenmiş midir? Bu raporlar savcılık makamına ulaşmış mıdır?
3. Hamile kadının karın bölgesine aldığı darbe nedeniyle sezaryen doğuma zorlandığı, bebeğin kafa travmasıyla kuvözde tedavi altına alındığı yönündeki iddialar adli delil olarak değerlendirilmiş midir?
4. Olay sırasında görevde bulunan kolluk kuvvetlerinin ifadeleri alınmış mıdır? Bu kişiler hakkında adli veya idari anlamda herhangi bir işlem (görevden el çektirme, adli kontrol, açığa alma vb.) uygulanmış mıdır?

5. Müdahale ve gözaltı anına ilişkin bodycam, araç içi kamera veya MOBESE görüntüleri savcılıkça delil olarak talep edilmiş midir? Bu görüntülerin incelenmesi sonucunda olayın seyri hakkında ne tür bulgular elde edilmiştir?
6. Söz konusu kamu görevlileri hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 94. (işkence), 95. (ağırlaşan işkence), 109. (kişiyi hürriyetinden yoksun kılma) ve 257. (görevi kötüye kullanma) maddeleri kapsamında ceza soruşturması başlatılmış mıdır?
7. Olayın, ailenin Kürtçe müzik dinlemesi nedeniyle gerçekleştiği dikkate alındığında, nefret saikiyle işlenmiş bir suç olup olmadığına ilişkin ayrı bir değerlendirme yapılmakta mıdır?
8. Son beş yıl içinde Türkiye genelinde kolluk kuvvetleri hakkında işkence, kötü muamele veya keyfi gözaltı nedeniyle açılmış adli soruşturma ve kovuşturma sayısı kaçtır? Bunlardan kaçı mahkûmiyetle sonuçlanmıştır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1292-4580/6353
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 01/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Muş Milletvekili Sümeyye Boz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31438 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1292-4579/6352
Konu : Yazılı soru önergesi 13 / 10 /2025

Sayın Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31438 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Adlî istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, İkinci Kısım, Üçüncü Bölümünde düzenlenen "İşkence ve Eziyet"e ilişkin Cumhuriyet başsavcılıklarında soruşturma evresinde açılan ve karara bağlanan dosya, şüpheli ve suç sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "https://www.adlisicil.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

III- İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 13/08/2025 tarihli cevapta; soru önergesinde belirtilen olaya ilişkin olarak açılan soruşturmanın devam ettiği bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

64.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, İzmir 2 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkûmun tahliye talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31440)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü 'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca ***Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ*** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **16.07.2025.**

Nevroz Uysal Aslan
Şırnak Milletvekili

İzmir 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulan Abdullah Yılmaz hakkında, 30 yıllık infaz süresini tamamladığı 05.07.2025 tarihinden hemen önce, 01.07.2025 tarihinde İdare ve Gözlem Kurulu (İGK) tarafından infazın 3 ay süreyle uzatılması kararı alınmıştır.

Karar incelendiğinde, hukuk devleti ilkesini ve ceza infaz rejiminin temel ilkelerini ihlal eden çok sayıda çelişki ve keyfilik göze çarpmaktadır:

Mahpusun cezaevi içinde herhangi bir disiplin suçu bulunmamasına rağmen; sırf 30 yıl önceki mahkûmiyetine konu olan suçu kabul etmemesi "algı eksikliği" olarak yorumlanmış ve "pişmanlık" göstermediği belirtilmiştir.

İGK kararında, Abdullah Yılmaz'ın iyi hâl puanı yasal alt sınırın üstünde olmasına rağmen, eski disiplin cezaları üzerinden niyet okuması yapılarak yeniden suç işleyebileceği varsayılmıştır.

Söz konusu kararda mahpusun tutulduğu koğuş, mevzuata uygun şekilde belirlenmiş olmasına rağmen, bu durum "örgütle irtibat" delili olarak kullanılmıştır.

Mahpusun hesap hareketlerine, telefon görüşmelerine ve görüştüğü avukatların isimlerine karar metninde ayrıntılı şekilde yer verilmiştir.

Ayrıca geçmiş yıllarda (2015, 2017, 2018, 2019) kendisine tebliğ edilmeyen bazı mektupların "sakıncalı" bulunması karara gerekçe gösterilmiştir. Ancak söz konusu mektupların içeriği hakkında hiçbir somut bilgi paylaşılmamıştır.

Bu karar, yalnızca bir bireyin değil, benzer durumda bulunan birçok mahpusun da infaz sürecinde karşı karşıya kaldığı yapısal ve sistematik sorunları yansıtmaktadır. Hukuki çerçevesi açıkça tanımlanmamış, ideolojik yönelimlere göre biçimlenen bu tür infaz uygulamaları, ceza infaz rejimini adaletten uzaklaştırmakta; mahpusların ifade özgürlüğünü, onurunu ve temel haklarını ihlal etmektedir.

Bu bağlamda;

1- Yargılama ve infaz sürecinin hiçbir aşamasında üzerine atılı suçu kabul etmeyen bir mahpusun, bu tutumunu koruması neden "suç farkındalığı eksikliği" olarak değerlendirilmektedir?

2- Bu değerlendirme, hukuken korunması gereken bir savunma hakkı ve vicdani kanaat beyanı değil midir?

3- Suçu kabul etmeyen bir kişiden "pişmanlık" beklenmesi mantıksal bir çelişki değil midir?

4- Kişi, pişmanlık gösterebilmesi için önce suçu kabul etmiş olmalı değil midir?

5- Bu durumda "suçu kabul et, pişmanlık göster, yoksa tahliye olamazsın" yaklaşımı, itiraf baskısı anlamına gelmez mi?

6- Bu yaklaşım, Bakanlığınızca özgürlüğe erişim için ideolojik sadakat testi uygulanması anlamına mı gelmektedir?

7- Abdullah Yılmaz'ın gelişim puanı alt eşik değerin (42) üzerindeyken, infazının uzatılmasının gerekçesi nedir?

8- Bu gelişim puanına rağmen özgürlükten alıkonulması, objektif kriterlerin ihlali değil midir?

9- Disiplin cezası bulunmayan bir mahpusun geçmişteki cezaları üzerinden "niyet okuma" yapılması, bilimsel ya da hukuki hangi kriterlere dayanmaktadır?

10- İyi hal, geçmiş değil, bugünkü tutuma göre belirlenmesi gereken bir kavramsa, geçmişteki cezaların bugüne etkisi nasıl meşrulaştırılmaktadır?

11- Abdullah Yılmaz'ın cezaevi içindeki koğuşu, 5275 sayılı Kanun'un 24 ve 63. maddelerine göre idare tarafından belirlenmişken, bu koğuş yerleştirmesi nasıl olur da "örgütsel ilişki" imasıyla infaz uzatma gerekçesi yapılabilmektedir?

12- Mahpusun iradesi dışında belirlenen ve sonradan belirlenen koğuştan ayrılma gibi bir kanuni zorunluluk bulunmaz iken bu yerleştirme işlemi, neden "iyi hal değerlendirmesinde" mahpusun aleyhine kullanılmaktadır?

13- Abdullah Yılmaz'ın hesap hareketleri, telefon görüşmeleri, aile üyelerinin isimleri ve avukatlarının kimlikleri gibi kişisel verilere kurul kararında ayrıntılı şekilde yer verilmesi, hangi hukuk normuna dayanmaktadır?

14- Avukat isimlerinin listelenmesi savunma hakkının gizliliğini ihlal etmiyor mu?

15- Bakanlığınız, İdare ve Gözlem Kurullarının kişisel verileri "fişleme" biçiminde kullanmalarını engelleyecek herhangi bir denetim veya yönerge uygulamakta mıdır?

16- Abdullah Yılmaz hakkında, 2015, 2017, 2018 ve 2019 yıllarında alınan ve kendisine hiçbir zaman tebliğ edilmemiş, içeriği de açıklanmamış 4 adet "sakıncalı mektup"un, bugünkü infaz kararına gerekçe yapılması hukuk devleti ilkesine uygun mudur?

17- İçeriği bilinmeyen, muhatabına bildirilmemiş belgeler nasıl olur da bir infaz kararında hukuki delil gibi kullanılabilir?

18- Bu durum, mahpus hakkında bilgiye erişim hakkının ihlali değil midir?

19- Mahpusun koğuşta slogan atması ya da kapıya vurma gibi eylemlere yıllar önce katıldığını beyan etmesine rağmen, bu açıklaması "iyi hal almak için planlı davranıyor" şeklinde yorumlanarak niyet okuması yapılmıştır. Bakanlığınız, samimi açıklamaları bu denli çarpıtan bir değerlendirme dilini ne ölçüde hukuka uygun bulmaktadır?

20- Kurul kararlarında "samimiyet", "pişmanlık", "niyet" gibi psikolojik ve ideolojik tahminlere dayalı subjektif kavramların kullanılması Adalet Bakanlığı'nın bilgi ve onayı dahilinde mi yapılmaktadır?

21- Abdullah Yılmaz kararında görülen çelişkiler, Türkiye genelinde siyasi mahpuslara dönük sistematik bir uygulamanın parçası mıdır?

22- Bakanlığınız, bu türden infaz uzatma kararlarında politik kimlik ve aidiyetlerin rol oynayıp oynamadığını izlemekte midir?

23- Benzer içerikte kaç infaz uzatma kararı alınmıştır ve bu kararların kaçında mahpusların "suçu kabul etmemesi" temel gerekçe yapılmıştır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1294-4779/6652
Konu : Yazılı soru önergesi

13. / 10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 01/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31440 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1294-4778/6651
Konu : Yazılı soru önergesi

13 /10 /2025

Sayın Nevroz UYSAL ASLAN
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31440 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza ve infaz mevzuatımızda "siyasi mahpus" kavramı bulunmamaktadır. 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 2. maddesinde terör suçlusu, 3. maddesinde ise terör suçları tanımlanmıştır. Ayrıca 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun, hükümlülerin gruplandırılmasını düzenleyen 24. maddesi ile hükümlünün barındırılması ve yatırılmasını düzenleyen 63. maddesinde "terör suçluları"ndan söz edilmektedir. Buna göre ceza infaz kurumlarında, terör suçlarından hükümlü terör suçluları ile terör suçlarından tutuklu veya hükümözlü kişiler barındırılmaktadır.

II- A) 5275 sayılı Kanunun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 107. maddesinde, "Mükerrirlere ve bazı suç faillerine özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri" kenar başlıklı 108. maddesinde ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 17. maddesinde, koşullu salıverilme süreleri ve oranları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

B) 5275 sayılı Kanunun;

1- "Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı, disiplin cezalarının infazı ve kaldırılması" kenar başlıklı 48. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, disiplin cezalarının tamamı infaz edilip kaldırılmadıkça koşullu salıverilme işleminin yapılmayacağı, ancak bu sürenin hakederek salıverme tarihini geçemeyeceği; dördüncü fıkrasında, infaz edildiği tarihten itibaren disiplin cezasının kaldırılmasında ve iyi hâlin kazanılmasında verilen disiplin cezasının niteliğine göre fıkrada belirlenmiş sürelerin (onbeş gün ilâ bir yıl) esas alınacağı ve bu süreler sonunda yeni bir disiplin cezası almamak ve iyi hâlli olmak koşuluyla bu cezaların kaldırılacağı,

2- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 89. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra uyarınca yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat

programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı; altıncı fıkrasında, açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin olarak tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tabi tutulma sürelerinin bir yılı geçemeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

5275 sayılı Kanunun 89. maddesinde, 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla yapılan ve yukarıya alınan değişiklikler, 01/01/2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

C) 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin;

1- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 109. maddesinin; birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme risklerinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra gereğince yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirmeye yönelik psiko-sosyal ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetleri, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikaları, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı,

2- "Disiplin eylemi nedeniyle iyi hâl kararı verilmesine engel hâller ve şikâyet" kenar başlıklı 110. maddesinin birinci fıkrasında, gözlem değerlendirme raporu veya gelişim değerlendirme raporunda yazılı olup da henüz kaldırılmamış disiplin cezası bulunan hükümlü hakkında iyi hâl kararı verilemeyeceği, hükümlünün iyi hâline ilişkin değerlendirmenin, ancak daha önceden verilmiş olup da disiplin cezası infaz edilmiş ve bu cezası kaldırılmış olanlar hakkında yapılabileceği; ikinci fıkrasında, disiplin cezasını gerektiren bir eylemi işlemiş olmasına rağmen, koşullu salıverilme tarihinde bu eyleminden dolayı disiplin soruşturması henüz sonuçlandırılmayan hükümlüler hakkında iyi hâl kararının verilip verilmemesinin idare ve gözlem kurulunca takdir edileceği; üçüncü fıkrasında, idare ve gözlem kurulunca, hükümlü hakkında, süre belgesindeki muhtemel koşullu salıverilme tarihi de dikkate alınarak iyi hâle ilişkin olarak bir karar verileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Bu kapsamda idare ve gözlem kurulunca verilen kararlara karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı da ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz kanun yoluna başvurulabilmektedir.

III- İzmir Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 07/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen ve İzmir 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan hükümlünün iyi hâlli olmaması nedeniyle koşullu salıverilmesinin uygun olmadığına ilişkin 01/07/2025 tarihli Kurum İdare ve Gözlem Kurulu kararının şikâyet yoluna başvurulmadan kesinleştiği,

B) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

C) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

65.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, sosyal medya paylaşımı nedeniyle hakkında soruşturma açılan kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31441)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Gülcan KAÇMAZ SAYYİĞİT

Van Milletvekili

Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde ifade ve düşünce özgürlüğü koruma altındaki temel haklardan olmasına rağmen söz konusu hakkın kullanılması sıklıkla gözaltı ve tutuklanmaya sebep olmaktadır. Özellikle sosyal medyanın yaygınlaştığı günümüzde yurttaşlar, paylaşımlarından dolayı soruşturmalarla karşı karşıya kalabilmektedir. Her ne kadar geçmiş yıllarda siyasi iktidar temsilcileri "tweet attığı için tutuklanan kimse yok" deseler de soruşturma sayılarının hayli yüksek olduğu gerçeği ortada durmaktadır.

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Öğretim Görevlisi Balkar Selçuk Bağlar'ın da 11 Temmuz 2025 tarihinde sosyal medya paylaşımından dolayı tutuklandığı kamuoyuna yansımıştır. Bağlar'ın X'te yaptığı birçok paylaşımı varken belli kesimler tarafından hedef gösterildiği de avukatı tarafından belirtilmektedir. Kaçma şüphesi bulunmayan Bağlar'ın sabit bir ikameti ile mesleği olmasına rağmen tutuklanması yönünde karar verilmiştir. Sosyal medya paylaşımlarının sıklıkla gözaltı ve tutuklanma gerekçesi yapılması, fikir hürriyetini geriletmektedir.

Bu bağlamda;

1- Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Öğretim Görevlisi Balkar Selçuk Bağlar'ın da 11 Temmuz 2025 tarihinde tutuklanması hakkında Bakanlığınızda hangi bilgiler bulunmaktadır?

2 – Öğretim görevlisi Balkar Selçuk Bağlar'ın ırkçı kesimlerin hedef göstermesinden dolayı tutuklandığı iddiası doğru mudur?

3 – Sosyal medya paylaşımları neden yüksek oranda soruşturmalarla karşı karşıya kalmaktadır? İfade ve düşünce özgürlüğü dengesi neden gözetilmemektedir?

4 – Son 5 yılda sosyal medya paylaşımı gerekçesiyle açılan soruşturma sayısı önerge tarihine kadar kaçtır? Bunun son 5 yıla göre dağılımı nedir?

5 – Son 5 yılda sosyal medya paylaşımı gerekçesiyle kaç kişi tutuklanmıştır? Bunun yıllara göre dağılımı nedir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1295-4535/6294
Konu : Yazılı soru önergesi 13. / 10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 01/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31441 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1295-4534/6293
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

Sayın Gülcan KAÇMAZ SAYYİĞİT
Van Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31441 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- Van Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 14/08/2025 tarihli cevapta; soru önergesinde adı geçen ve Van T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan tutuklu hakkında başlatılan soruşturma sonucunda bir kısım suçlardan kamu davası açıldığı, bir kısım suçlardan ise dosyada tefrik kararı verildiği ve soruşturma işlemlerinin devam ettiği bildirilmiştir.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Adlî istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, Bakanlığımızda soru önergesine konu edilen hususlarda ayrıntılı istatistikî veri bulunmamaktadır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

66.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, bazı vatandaşların kesinleşmiş yargı kararına rağmen tazminatlarını alamadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31442)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. ***17.07.2025***

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili

Gaziantep'te faaliyet gösteren Özel Akademi Hastanesi, 2023 yılında kapanmıştır. Hastanenin bağlı olduğu Gentaş firmasının, işçilere hak ettikleri tazminatların çok altında teklifler sunduğu; bu teklifleri kabul etmeyen işçilerinse alacakları için mahkemeye başvurduğu bilinmektedir. Ancak, davaları kazanan işçiler kesinleşmiş yargı kararlarına rağmen tazminatlarını hâlâ alamamıştır. İşçilerin parasal haklarını gasp eden Gentaş firması; ihracat, akaryakıt ve inşaat gibi sektörlerde faaliyet göstermeye devam etmektedir. Üstelik son icraatlarından biri tam da Gaziantep Adliyesi karşısında yaptığı Gentaş Tower isimli iş merkezidir.

Bu durum, yalnızca bireysel mağduriyet değil, aynı zamanda mahkeme kararlarının fiilen uygulanmadığı bir çalışma rejiminin göstergesidir. İşverenlerin işçilerin hak ve alacaklarını ödemesinin devlet garantisi altına alınmadığı bu sistemde; işverenler suç işlemeye teşvik edilmektedir.

Bu bağlamda:

1. Özel Akademi Hastanesi'nde çalışmış ve işçilik alacaklarını kesinleşmiş yargı kararıyla kazanmış kaç işçi bulunmaktadır?
2. Bu işçilerin tazminatlarını alamamalarının gerekçesi nedir? Bakanlığınız bu mağduriyetin giderilmesi için ne yapmaktadır?
3. Gentaş firması hangi alanlarda faaliyet göstermektedir? Bu firmanın kamuya açık güncel ticari faaliyetleri hakkında Bakanlığınızda hangi veriler bulunmaktadır?
4. İşçilerin alacaklarını ödemekten kaçan şirket yöneticilerine ilişkin herhangi bir inceleme ya da yaptırım uygulanmış mıdır?
5. İşten çıkarmalarda işverenlerin işçilerin alacaklarını ödemekten kaçmasının önüne geçecek ve işçilik alacaklarının devlet garantisi altına alınmasına dönük yasal bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1296-4930/6836
Konu : Yazılı soru önergesi

13 /10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 01/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31442 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1296-4929/6835
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

Sayın Sevda KARACA
Gaziantep Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31442 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

III- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; soru önergesinde belirtilen hususlara ilişkin olarak Bakanlığımızda bilgi ve belge bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

67.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, 13 Temmuz 2025 tarihinde İstanbul'un Bayrampaşa ilçesinde bir olayda kolluk kuvvetlerinin kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31444)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki soruların, **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Özgül Saki
İstanbul Milletvekili

13 Temmuz 2025 tarihinde İstanbul'un Bayrampaşa ilçesinde, piknikten dönen bir ailenin, araçlarında Kürtçe müzik dinledikleri gerekçesiyle kimliği belirsiz kişiler tarafından izinsiz şekilde videoları çekilmiştir. Ailenin bu duruma gösterdiği tepkinin ardından olay yerine gelen polis ekipleri, aralarında çocukların ve yaklaşık yedi aylık hamile bir kadının da bulunduğu 10 kişiyi paylaşılan video görüntülerinde de görüldüğü üzere işkenceyle gözaltına almıştır.

Sosyal medyada yayılan görüntülerde, yere yatırılmış yurttaşların tekmelendiği, yüzlerine doğrudan biber gazı sıkıldığı ve ters kelepçe uygulandığı açıkça görülmektedir. Özellikle 29 haftalık hamile bir kadının karnına defalarca darbe aldığı, "Ben hamileyim" diye bağırmasına rağmen işkencenin devam ettiği kamuoyuna yansıyan bilgiler arasındadır. Yaşanan bu ağır şiddet sonucunda hamile kadının plasentasının ayrıldığı, acilen sezaryene alındığı ve hem kadının hem de erken doğan bebeğin yoğun bakımda yaşam mücadelesi verdiği bildirilmektedir. Bebek, kafa travması nedeniyle entübe edilerek küveze alınmış; sağlık durumunun kritik olduğu belirtilmiştir.
İşkence suçu TCK 94. Maddesine göre; çocuğa, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye ya da **gebe kadına karşı işlenmesi halde** sekiz yıldan onbeş yıla kadar hapis cezasını gerektirirken, olayda işkence suçunu işleyen kolluk hakkında hiçbir işlem yapılmaması işkence suçunun kamu idaresince meşru kılmaya çalışıldığını göstermektedir.
Bunun yanı sıra 14 yaşında bir çocuğun çenesinden darbe aldığı, bir kadının parmaklarının kırıldığı, gözaltına alınan kişilerin doktor muayenesine erişimlerinin engellendiği ve darp raporlarının kolluk tarafından düzenlenmesine izin verilmediği bilinmektedir. Mağdurlardan

Z.K., yaşananlara ilişkin ifadesinde "Polis ırkçı küfürlerle saldırdı, olay bu şekilde başladı" demiş; küfürlerin Kürt kimliğine yönelik olduğu, olayın arkasında nefret saiki bulunduğunu dile getirmiştir.

Tüm bunlar, söz konusu olayın yalnızca bir polis şiddeti vakası değil, aynı zamanda Kürt halkının dili, kimliği ve kültürel varlığına yönelik kurumsallaşmış bir baskı ve ayrımcılığın yansıması olduğunu açıktır. Kürtçe müzik dinlemek gibi en temel kültürel hakka dahi tahammül gösterilmemesi, çok kimlikli bir toplumun barış içinde bir arada yaşama iradesine yönelik ağır bir tehdit olarak değerlendirilmelidir.

Olayın hemen ardından İstanbul Valiliği tarafından yapılan açıklamada yalnızca "polise mukavemet" iddiasına yer verilmiş; kolluk kuvvetlerinin gerçekleştirdiği şiddete, ağır darp görüntülerine, hamile kadının ve bebeğin sağlık durumuna ilişkin herhangi bir bilgiye yer verilmezken, darp edilen ve gözaltına alınan aile bireylerinin 8'inden 3'ü 'polise mukavemetten' tutuklanmıştır.

Buna göre;

1. 13 Temmuz 2025 tarihinde İstanbul Bayrampaşa'da yaşanan bu olayla ilgili olarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından resen bir adli soruşturma başlatılmış mıdır?

2. Gözaltına alınan yurttaşların, özellikle hamile kadın ve çocukların, darp ve kötü muameleye uğradığına ilişkin adli tıp raporları düzenlenmiş midir? Bu raporlar savcılığa ulaşmış mıdır?

3. Videoya yansıyan görüntülerde de açık olduğu gibi işkence suçunu işleyen kolluğun ifadesi alınmış mıdır? Bu kolluk güçleri hakkında idari ve adli bir soruşturma açılacak mıdır?

4. Olay anına ilişkin bodycam (göğüs kamerası), araç içi kamera ve MOBESE kayıtları delil olarak toplanmış mıdır?

5. Olayın Kürtçe müzik dinlenmesi nedeniyle başlamış olması ve etnik kökene yönelik nefret saikiyle işlenmesi gerekçesiyle TCK 122. madde kapsamında işlem başlatılmış mıdır?

6. Gözaltına alınan kişilerin doktor muayenesine erişimlerinin engellendiği, darp raporlarının düzenlenmesine izin verilmediği ve adli işlemlerin baskı altında yürütüldüğü iddiaları hakkında herhangi bir soruşturma açılmış mıdır?

7. Hakarete uğrayan, ayrımcılığa maruz bırakılan ve işkence gören Kaya ailesiyken, 'polise mukavemet' suçlamasıyla aile mensubu 3 kişinin tutuklanmasının gerekçesi nedir?

8. Kürt sorunun demokratik zeminde çözümü sürecine yeniden girildiği ve halklar arasındaki barışın toplumsallaşmasının konuşulduğu bu süreçte Kürtçe diline ve Kürt halkına karşı geliştirilen bu bariz ayrımcılık kasıtlı mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1298-4897/6795
Konu : Yazılı soru önergesi

13. /10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 01/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Özgül Saki tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31444 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1298-4896/6794
Konu : Yazılı soru önergesi

13/12/2025

Sayın Özgül SAKİ
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31444 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 13/08/2025 tarihli cevapta; soru önergesinde belirtilen olaya ilişkin olarak başlatılan soruşturmanın devam ettiği bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

68.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na giren mahkûmlara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31457)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. **17.07.2025**

Yüksel Taşkın
İzmir Milletvekili

21 ve 22 Haziran 2025 tarihlerinde gerçekleştirilen Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na (YKS), mahpuslar da katılım sağlamıştır. Mahpusların bu sınava katılımı, öğrenim hakkının bir parçası olarak değerlendirilmekte olup sınav süreci, hazırlık aşaması ve sonrasındaki tercih ve kayıt işlemleri ceza infaz kurumlarında özel düzenlemeleri ve destekleyici uygulamaları gerektirmektedir.

Bu bağlamda;

1) 2025 YKS'ye ceza infaz kurumlarından kaç mahpus başvurmuş ve kaçı sınava katılmıştır?
2) Katılanların kaçı açık ceza infaz kurumunda, kaçı kapalı ceza infaz kurumunda bulunmaktadır?
3) Ceza infaz kurumlarında bulunan mahpusların YKS'ye hazırlık sürecinde kullanabileceği kaynak kitap, deneme sınavı ve rehberlik hizmetleri sunulmakta mıdır? Sunuluyorsa bu hizmetlerin kapsamı ve yaygınlığı nedir?
4) Mahpusların sınav başvurularını yapabilmeleri için ceza infaz kurumları tarafından nasıl bir destek sağlanmaktadır?
5) Başvurular elektronik ortamda mı yapılmaktadır?
6) Mahpusların fotoğraf çekimi ve başvuru ücretlerinin ödenmesi nasıl organize edilmektedir?
7) 2025 YKS sonuçlarına göre yerleşen mahpusların kayıt işlemlerini gerçekleştirebilmeleri için Adalet Bakanlığı ile üniversiteler arasında özel bir protokol veya kolaylaştırıcı uygulama mevcut mudur?
8) Mahpusların öğrenim hakkını kullanırken karşılaştığı engellerin giderilmesine yönelik olarak 2025 yılında yürürlüğe konulmuş yeni bir düzenleme veya iyi uygulama örneği var mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1311-4644/6432
Konu : Yazılı soru önergesi 13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 01/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31457 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1311-4643/6431
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

Sayın Yüksel TAŞKIN
İzmir Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31457 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun, "Öğretimden yararlanma" kenar başlıklı 76. maddesinin birinci fıkrasında, açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin tüm öğretim türlerinden, diğer ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin ise kurum içinde verilebilen yaygın, dışarıdan ve açık öğretim programlarından yararlanmalarının sağlanacağı; ikinci fıkrasında, kapalı ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerin, kurum içinde açılan örgün öğretim programlarına kurum disiplin, düzen ve güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek şekilde, kurumsal kapasite ve imkânların uygunluğu ölçüsünde devam edebileceği ve yaş, eğitim düzeyi, engellilik durumu, sosyal ve ekonomik durum ile benzeri ölçütlere göre ihtiyacı olan hükümlülere öncelik verileceği; üçüncü fıkrasında, kayıtlı olduğu eğitim kurumlarının ilgili mevzuatına göre gerekli şartları taşıyan ve kapalı ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerin sınavlarının, kişi ve kurum güvenliği ile kurum disiplin ve düzeninin bozulmasını önleyici tedbirler alınarak aşağıda belirtilen usule göre ceza infaz kurumu içinde yapılacağı, buna göre hükümlülerin kayıtlı oldukları ortaöğretim, ön lisans, lisans ve benzeri öğretim programları kapsamındaki sınavlar ile mesleki yeterlilik gibi yazılı veya sözlü sınavlarının, ilgili kurum ile koordinasyon sağlanarak öncelikle çevrim içi, bunun mümkün olmaması halinde ise ilgili eğitim kurumu görevlisinin gözetiminde yüz yüze yapılacağı ve hükümlülerin merkezi sınavlar ile açık öğretim kurumları sınavlarına, sınav merkezi olarak belirlenen ceza infaz kurumlarında katılacağı; dördüncü fıkrasında, kurum ve kuruluşlar ile üniversitelerin, sınavlara ilişkin olarak üçüncü fıkrada belirtilen konularda gerekli düzenlemeleri yapmak ve tedbirleri almakla yükümlü oldukları; beşinci fıkrasında, açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin öğretimden yararlanması veya sınavlara katılmasının, hükümlünün; başarısız olması, devamsızlık göstermesi, eğitim ve sınav alanlarında bu Kanunda yazılı disiplin cezasını gerektiren eylemlerden birini gerçekleştirmesi veya öğretim programının ceza infaz kurumunun işleyişine yer ve zaman itibarıyla uygun olmaması halleri dışında engellenemeyeceği hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

II- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

A) Ülkemizdeki ceza infaz kurumlarında yürütülen eğitim-öğretim faaliyetleri kapsamında, 2025 yılı Yükseköğretim Kurumları Sınavına (YKS) açık ceza infaz kurumlarında barındırılan 2.678 ve kapalı ceza infaz kurumlarında barındırılan 14.864 tutuklu ve hükümlünün başvuru yaptığı ve katıldığı,

B) Ülkemizdeki ceza infaz kurumlarında, ceza infaz kurumlarının şartları, yapısı ile tutuklu ve hükümlülerin talebi doğrultusunda YKS hazırlık kurslarının açıldığı, ayrıca YKS'ye hazırlık sürecinde kullanılabilecek kaynaklar ile aileler tarafından gönderilen kitap ve notlardan faydalanarak tutuklu ve hükümlülerin sınava hazırlık yapma imkanlarının bulunduğu,

C) Ceza infaz kurumlarında bulunan eğitim ve öğretim hizmetleri bürosunda görev yapan personel ile öğretmenler tarafından tutuklu ve hükümlülere sınav başvurusu ve kayıt işlemi yapmalarında yardımcı olunduğu, söz konusu sınav başvurularının genellikle elektronik ortamda yapıldığı, açık ceza infaz kurumu hükümlüsü olanların izinliyken dışarıda sınav başvurusunu kendilerinin de yüz yüze yapabildikleri,

Öte yandan, hükümlü ve tutukluların fotoğraf çekimlerinin kurum içerisinde görevli fotoğrafçılar tarafından gerçekleştirildiği, sınav başvuru ücretlerinin de tutuklu ve hükümlülerin hesabından veya ilgilinin ailesi tarafından ödendiği, ancak hükümlü ve tutuklunun hesabında parasının olmaması ya da ailesi tarafından sınav ücretinin ödenmemesi durumunda kurum idaresi tarafından ücretin ödenmesi konusunda yardımcı olunduğu,

Ç) Açık ceza infaz kurumunda barındırılan hükümlü öğrencilerin derslerine yüz yüze katılabildikleri, kapalı ceza infaz kurumunda barındırılan hükümlü öğrencilerin ise sınavlarına ceza infaz kurumu içerisinde çevrim içi veya üniversite görevlileri eşliğinde yüz yüze katılabildikleri,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

69.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, hükümlülerin üniversite tercih sürecine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31458)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. **17.07.2025**

Yüksel Taşkın
İzmir Milletvekili

22.07.2025 tarihinde 2025 Yılı Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) sonuçlarının açıklanmasının ardından başlayacak olan üniversite tercih süreci, ceza infaz kurumlarında bulunan mahpuslar açısından bilgiye erişim, tercih hakkının kullanımı ve teknik altyapı yönlerinden özel düzenlemeleri gerekli kılmaktadır. Bu çerçevede, tercih yapma hakkına sahip mahpusların sürece etkin katılımının sağlanıp sağlanmadığı kamuoyunun merak ettiği önemli bir konudur.

Bu bağlamda;

1. Mahpuslar için üniversite tercih sürecine dair özel bir bilgilendirme ya da kılavuz hazırlanmış mıdır? Hazırlandıysa kapsamı nedir ve hangi yöntemlerle dağıtılmıştır?
2. ÖSYM tarafından yayınlanacak olan "Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu" mahpusların erişimine nasıl sunulacaktır? Bu kılavuz tüm ceza infaz kurumlarına basılı olarak gönderilecek midir? Yoksa yalnızca dijital ortamda mı erişilebilecektir?
3. Ceza infaz kurumlarında bulunan mahpusların doğrudan internet veya bilgisayar erişimi yoluyla tercih yapabilmesine imkân tanıyan bir sistem bulunmakta mıdır?
4. Tercih sürecinde, mahpusların yakınlarından, öğretmenlerinden veya rehberlik servislerinden destek alabilmesi için özel bir uygulama geliştirilmiş midir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1312-4554/6320
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 01/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31458 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1312-4553/6319
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

Sayın Yüksel TAŞKIN
İzmir Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31458 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hükümlünün radyo, televizyon yayınları ile internet olanaklarından yararlanma hakkı" kenar başlıklı 67. maddesinin birinci fıkrasında, ceza infaz kurumlarında merkezî yayın sistemi bulunduğu takdirde bu sisteme bağlı olarak hükümlünün radyo ve televizyon yayınlarını izleme hakkına sahip olduğu; ikinci fıkrasında, merkezî yayın sistemi bulunmayan kurumlarda, yararlı olmayan yayınların izlenmesini ve dinlenmesini engelleyecek önlemler alınmak suretiyle bağımsız anten kullanılarak televizyon ve radyo izlenmesine ve dinlenmesine izin verileceği, bu cihazların, bedelinin hükümlü tarafından ödenmesi koşuluyla hükümlü adına kurumca satın alınacağı, her ne biçimde olursa olsun dışarıdan gelenler tarafından getirilen radyo, televizyon ve bilgisayarların kuruma alınmayacağı; üçüncü fıkrasında, kapalı ve açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde ancak, eğitim ve iyileştirme programları çerçevesinde kurum yönetimince belirlenen yerlerde görsel ve işitsel eğitim araç ve gereçlerinin kullanımına izin verilebileceği, eğitim ve iyileştirme programları gerekli kıldığı takdirde denetim altında internetten yararlanılabileceği, hükümlünün odasında bilgisayar bulunduramayacağı, ancak Adalet Bakanlığının uygun görmesi hâlinde eğitim ve kültürel amaçlı olarak bilgisayarın ceza infaz kurumuna alınmasına izin verilebileceği; dördüncü fıkrasında, bu hakların tehlikeli hâlde bulunan veya örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabileceği hükümlerinin yer aldığı mâlumlarıdır.

II- Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin "Hükümlünün radyo, televizyon yayınları ile internet olanaklarından yararlanma hakkı" kenar başlıklı 75. maddesinin üçüncü fıkrasında, kapalı ve açık kurumlar ile çocuk eğitimevlerinde ancak eğitim ve iyileştirme programları çerçevesinde kurum yönetimince belirlenen yerlerde görsel ve işitsel eğitim araç ve gereçlerinin kullanımına izin verilebileceği, eğitim ve iyileştirme programları gerekli kıldığı takdirde denetim altında internetten yararlanılabileceği, hükümlünün odasında bilgisayar bulunduramayacağı, ancak Bakanlığın uygun görmesi hâlinde eğitim ve kültürel amaçlı olarak bilgisayarın kuruma alınmasına izin verilebileceği; dördüncü fıkrasında, bu hakların idare ve gözlem kurulu kararı ile tehlikeli hükümlü oldukları saptananlar veya örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabileceği; beşinci fıkrasında, işlediği suçun nitelik ve işleniş biçimi göz önüne alındığında, toplum için ciddi bir tehlike oluşturan, kurumdaki tutum ve davranışlarıyla, suç işlemek amacıyla kurulan silahlı örgütün yöneticiliğini yapmaya devam eden, bu konuda

herhangi bir yöntemle, kurum içi veya dışındaki kişilere talimat veya mesaj veren hükümlülerin, idare ve gözlem kurulu kararıyla televizyon yayınlarını izlemesine ve bilgisayar ile internetten yararlanmasına izin verilmeyeceği hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

III- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

A) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutukluların tercih dönemlerinde istedikleri ve puanlarının yettiği okulları tercih etme ve kayıt olma hakkına sahip olduğundan Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yayınlanan kılavuza erişmeleri ve bu kılavuz vasıtasıyla tercih yapmalarının mümkün olduğu, söz konusu tercih döneminde ceza infaz kurumu öğretmenleri rehberliğinde gerekli işlemlerin yürütüldüğü,

B) Tercih kılavuzunu talep etmeleri halinde fotokopi yoluyla temin etmeleri ve üniversite kayıt döneminde kurum öğretmenleri rehberliğinde üniversite tercihlerini yapmalarının mümkün olduğu, ceza infaz kurumlarında bulunan kurum öğretmenleri, eğitim ve öğretim servisi memurları tarafından, tercih edebilecekleri okullara ilişkin bilgiler verildiği ve gerekli rehberlik yapılarak tercih işlemlerinin gerçekleştirildiği,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

70.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, İzmir'in Aliağa ilçesinde bulunan gemi söküm tesislerinde yaşanan iş kazalarında hayatını kaybeden işçilere ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/31468)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat IŞIKHAN** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 14.07.2025

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili

İzmir Aliağa'daki gemi söküm tesisleri, Türkiye'de hem işçi sağlığı hem de çevre sağlığı açısından en ağır ihlallerin yaşandığı alanlardan biri haline gelmiştir. Aliağa, Avrupa ve Kuzey Amerika'nın gözden çıkardığı, yüksek asbest ve ağır metal içeren tehlikeli gemilerin söküldüğü; ucuz işgücü ve gevşek denetim koşullarıyla işçilerin hayatını ve bedenlerini tüketen, doğayı ve toplumu zehirleyen bir emek ve ekoloji kıyımı olarak varlığını sürdürmektedir. Burada yıllardır devam eden sistematik ihlallerle birlikte ucuz emek sömürüsü, güvencesizlik ve sendikasızlaştırma da derinleşmektedir.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin raporlarına göre, 2013–2022 yılları arasında yalnızca Aliağa'da en az 97 işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiştir; bunların %28'i doğrudan gemi söküm sektöründe çalışıyordu. Aliağa'daki iş cinayetlerinin oranı Türkiye ortalamasının yaklaşık 30 katına ulaşmıştır. Bu çarpıcı gerçeklik, 31 Ağustos 2023'te yaşanan bir iş cinayeti ile yeniden görünür olmuştur. Işıksan Gemi Söküm Tesisi'nde bağımsız işçi olarak çalışan 58 yaşındaki İbrahim Karakaya, Norveç bandıralı Bideford Dolphin petrol platformunun sökümünde gerekli gaz ölçümleri yapılmadan içeri sokulmuş, azot ve argon gazlarıyla dolu gemide fenalaşarak hayatını kaybetmiştir. Üç işçi de günlerce yoğun bakımda yaşam mücadelesi vermiştir. Olaydan bir hafta sonra AFAD'ın ancak girebildiği gemide oksijen seviyesi hâlâ normalin çok altında, %8 düzeyindeydi. Bilirkişi raporları gaz ölçümü yapılmadığını, risk analizi ve acil durum planı bulunmadığını açıkça ortaya koymuştur. Aynı tesiste 2021'de de 22 yaşında bir işçi üzerine korkuluk devrilerek yaşamını yitirmiş, yine önlemlerin alınmadığı belgelenmiştir. Üstelik bu tesis, 2022'de Avrupa Birliği'nden aldığı çevre sertifikasını kaybetmesine rağmen çalışmaya devam etmiştir.

Aliağa'daki çalışma koşulları, işçileri yalnızca ani ve görünür iş cinayetleriyle değil, aynı zamanda uzun vadeli bir "yavaş ölüm" ile de karşı karşıya bırakmaktadır. Gemilerin iç yüzeylerinde ve yalıtım malzemelerinde bulunan asbest, mezotelyoma (akciğer zarı kanseri) ve

akciğer kanseri başta olmak üzere ölümcül meslek hastalıklarına yol açmaktadır. Asbest lifleri yalnızca işçiler değil, çevrede yaşayan halk tarafından da solunmakta; bunun yanı sıra silikozis, kurşun zehirlenmesi ve çeşitli solunum hastalıkları hem işçilerin hem de bölge halkının sağlığını ciddi biçimde tehdit etmektedir.

Gaz ölçümü yapılmadan başlanan sökümler, ölümcül zehirlenmelere ve patlamalara yol açmakta; sahte "gas-free" belgeleri nedeniyle işçiler hayatlarını kaybetmektedir. Ayrıca koruyucu ekipman eksikliği, eğitim verilmemesi, risk analizi yapılmaması ve temel iş güvenliği önlemlerinin alınmaması nedeniyle işçiler sık sık kazalara maruz kalmakta, ağır yaralanmakta veya yaşamını yitirmektedir.

Sökülen gemiler, asbestin yanı sıra kurşun, cıva, arsenik, PCB, yağ ve petrol kalıntıları gibi son derece zehirli atıklar barındırmakta; çoğu açık alanda, gerekli önlemler alınmadan sökülmekte; rüzgârla asbest lifleri havaya karışmakta, yağ ve ağır metaller toprağa ve denize sızmaktadır. Çevredeki köylerde ve ilçelerde yaşayan halk bu atıklardan doğrudan etkilenmekte; bölgede kanser vakaları, solunum hastalıkları ve ağır metal birikimine bağlı rahatsızlıklar Türkiye ortalamasının çok üzerinde seyretmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Yakın dönemde Metaş tesisinde Veli Bal ve İlyas Ulusoy'un, Şimşekler tesisinde Yıldırım Kipel ve Turan Arslan'ın, Işıksan tesisinde Can Sönmez'in ve yine Metaş'ta Oğuzhan Taşkın'ın yaşamını yitirdiği iş cinayetlerine ilişkin yürütülen soruşturmaların sonuçları nelerdir? Patronun kusurları bilirkişi raporlarıyla tespit edilmiş midir? Hangi yaptırımlar uygulanmıştır?
2. Aliağa'daki gemi söküm tesislerinde 2013–2024 yılları arasında meydana gelen yaralanma ve iş cinayetlerine ilişkin raporların ve bilirkişi incelemelerinin tamamı kamuoyu ile paylaşılacak mıdır? Bu raporlarda patronlara atfedilen kusur oranları nedir?
3. 31 Ağustos 2023'te İbrahim Karakaya'nın ölümüyle sonuçlanan iş cinayeti hakkında bakanlığınız tarafından herhangi bir idari veya cezai soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa şu ana kadar hangi işlemler yapılmıştır? Sorumluluğu olan şirket yetkilileri ve kamu görevlileri hakkında ne tür işlemler yürütülmektedir?
4. Olay yerinde yapılan denetimler sonucunda Işıksan Gemi Söküm Tesisi hakkında hangi yaptırımlar uygulanmıştır? Faaliyet durdurma, para cezası, ruhsat iptali gibi yaptırımlar gündeme gelmiş midir? Bu yaptırımların caydırıcı olmasını sağlamak için bakanlığınızın özel bir planı var mıdır?
5. Bakanlığınızın resmi kayıtlarında 2010–2025 yılları arasında Aliağa'daki gemi söküm işçilerinin maruz kaldığı iş cinayetleri ve meslek hastalıklarıyla ilgili toplam kaç vaka bulunmaktadır? Bu vakaların kaçına yönelik etkin soruşturma yürütülmüş, kaçında gemi söküm patronlarına yaptırım uygulanmıştır?
6. Aynı tesiste 2021 yılında yaşanan diğer iş cinayeti sonrasında bakanlığınız hangi tedbirleri almıştır? Alınan bu tedbirler neden yeni ölümleri önleyememiştir? Denetim sonuçları kamuoyuyla neden paylaşılmamaktadır?
7. Bakanlığınızın Aliağa'daki gemi söküm sektöründe işçi sağlığı ve güvenliği standartlarının sağlanması için özel bir denetim programı var mıdır? Denetimler kaç yılda bir yapılmakta ve hangi standartlara göre gerçekleştirilmektedir? Denetim sıklığını ve etkinliğini artırmaya dönük bir hazırlığınız var mıdır?
8. Bakanlığınız, ucuz işgücü ve denetimsizliğin yarattığı ağır sömürü koşullarında çalıştırılan işçilere, mesleklerinin gerektirdiği düzenli sağlık taraması sağlamakta mıdır? Son 5 yılda kaç işçiye tarama yapılmış ve hangi bulgulara ulaşılmıştır? Taramalar sırasında olumsuz sağlık bulguları tespit edilen işçilere herhangi bir hak kaybı yaşatılmadan, iş güvenceleri ihlal edilmeden ve ücretli izin verilerek tedavi imkânı sağlanmış mıdır?
9. 31 Ağustos 2023'te gerçekleşen iş cinayetinde yaralanan diğer işçilerin "şikayetçi değilim" şeklinde ifade vermelerinin, iş güvencesi ve geçim kaygısı nedeniyle bir zorunluluktan kaynaklandığı açıkken, bu tür beyanların soruşturma süreçlerini etkisizleştirdiği gerçeği hakkında bakanlığınız

nasıl bir değerlendirme yapmaktadır? Bu durumun ortadan kaldırılması için işçilerin iş güvencesini teminat altına alacak bir yasal veya idari düzenleme planlanmakta mıdır?

10. Bakanlığınız, Aliağa Gemi Söküm Bölgesi'nde sürekli tekrar eden iş cinayetlerini önlemek için kalıcı ve etkin bir denetim ve yaptırım mekanizması kurmayı planlamakta mıdır? Aliağa'daki işçi ölümleri karşısında yıllardır süren duyarsızlığın nedeni nedir?

11. Gaz ölçümleri ("gas-free" belgeleri) ve risk analizlerinin düzenli, doğru ve şeffaf biçimde yapılmasını sağlamak için bakanlığınızın denetim mekanizması güçlendirilmiş midir? Sahte "gas-free" belgelerinin tespit edilmesi halinde sorumlu işveren ve denetçilere yönelik hangi cezai ve idari yaptırımlar uygulanmaktadır? Bugüne kadar sahte belge tespit edilen kaç vaka olmuştur?

12. Asbeste ve diğer zehirli maddelere maruziyet nedeniyle işçilerde gelişen meslek hastalıklarının tanısı, takibi ve tazmini için özel bir izleme ve tazminat mekanizması oluşturulması için bir çalışma başlatılmış mıdır? Bu mekanizma neden hâlâ hayata geçirilmemiştir?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-269 10.10.2025
Konu : Soru Önergesi (7/31468)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Gaziantep Milletvekili Sayın Sevda KARACA tarafından yöneltilen 7/31468 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında işverenlerin, çalışanlara vermesi gereken iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin usul ve esasları 15/05/2013 tarihli ve 28648 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikle düzenlenmiştir.

Gemi söküm tesislerinde çalışanların maruz kalabileceği en önemli risklerin başında asbest tozuna maruziyet gelmekte olup çalışanların bu maruziyetten doğacak sağlık risklerinden korunmasına yönelik hususlar 25.01.2013 tarihli ve 28539 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelikle düzenlenmiştir. Ayrıca 20.07.2013 tarihli ve 28713 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre az tehlikeli sınıftaki işlerde en geç beş yılda bir, tehlikeli sınıftaki işlerde en geç üç yılda bir, çok tehlikeli sınıftaki işlerde en geç yılda bir defa olmak üzere sağlık muayenelerinin periyodik olarak tekrarlanması zorunludur.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun hükümlerinin uygulanmasının izlenmesi ve teftişi, iş sağlığı ve güvenliği yönünden teftiş yapmaya yetkili Bakanlığımız iş müfettişlerince yapılmakta olup işverenlerin iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde uygulanacak idari para cezaları ve uygulamalarına yönelik hususlar Kanunun 26 ncı maddesinde düzenlenmiştir.

İş sağlığı ve güvenliği kültürünün geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik ilgili kamu kurumları, üniversiteler, sendikalar ve sivil toplum kuruluşları ile ulusal ve uluslararası projeler yürütülmekte, eğitim, seminer, toplantı, çalıştay ve bilgilendirici faaliyetler düzenlenmekte, kısa film, çizgi film, mobil uygulamalar, kamu spotları, rehber, broşür ve afişler hazırlanmakta olup ayrıca çeşitli sektörlerde çalışan kişilerin ve profesyonellerin bilgi düzeyini geliştirecek eğitimler verilmektedir.

Diğer taraftan, önergede bahsi geçen konu ile ilgili olarak gerekli araştırma ve inceleme süreci başlatılmıştır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

71.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, SGK ve vergi borçlarında haklarında yasal takip başlatılan KOBİ'lere ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/31469)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Reşat Karagöz
CHP Amasya Milletvekili

Sosyal Güvenlik Kurumu'nun (SGK) tahsilat politikaları, üretim odaklı faaliyet gösteren KOBİ'lerin ayakta kalabilmesi bakımından kritik öneme sahiptir. İhracat, ithalat ve yerli üretim yapan pek çok firmanın üretim kanallarına, şirket araçlarına, taşınmazlarına, malzemelerine haciz konması üretici firmalar üzerindeki ekonomik baskıyı gözler önüne sermektedir.

Birçok üretici, pandemi sonrası dönemde istihdamı kaybetmiş, üretimi durdurmuş ancak kamusal yükümlülüklerini yerine getirmeye gayret göstermektedir. Kamu alacaklarının tahsilinde anayasal sosyal devlet ilkesinin gözetilmesi gerekirken, yüksek faizli borç büyümesi ve orantısız tahsilat yöntemleri, üretimden kopuşu hızlandırmaktadır. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun hem tahsilat politikaları hem de yapılandırma yöntemleri bu bağlamda yeniden değerlendirilmelidir.

Bu bağlamda;

1. SGK ve ya Vergi Dairesi üreticilerin banka hesaplarına ansızın haciz koyma hakkını hangi yasal dayanaktan almaktadır? Tefeci faizi işletilerek mali zorluklar yaşayan üreticilere zor kullanarak tahsil işlemi gerçekleştirilmesinin sebebi nedir?
2. Üretimleriyle ve ticaret geçmişleriyle yıllardır varlığı sürdüren firmaların yaşadığı mali zorluklar karşısında yapılandırma, borç silme, faiz silme vs. gibi çözüm yöntemleri düşünülmekte midir?
3. Üreticilerimiz istihdam kaybına uğrarken ve çalışanlarıyla yollarını ayırırken SGK bu işçi ayrımlarının sebeplerini sorgulamakta mıdır? Ekonomik zorluklar neticesinde istihdam kaybı yaşayan firmaların faaliyetlerinin devam edebilmesi için çözüm üreten bir birim var mıdır? Kurulması planlanmakta mıdır?
4. İstihdam kaybı yaşayan firmalara bu istihdam kaybının önüne geçmek için destek imkanları sunulmakta mıdır?
5. SGK tarafından uygulanan gecikme faizi ve fer'i alacak oranları nedir? Bu oranlar enflasyon, kamu borç yönetimi veya piyasa faizleriyle kıyaslandığında orantılı mıdır?
6. Kamu alacaklarına yönelik uygulanan haciz, bloke ve araç şerhi gibi yaptırımlar için "önce yapılandırma teklifi – sonra haciz" ilkesi neden uygulanmamaktadır? Bu konuda herhangi bir iç yönerge, kurum içi talimat ya da düzenleme bulunmakta mıdır?
7. Son 5 yıl içinde SGK tarafından Türkiye genelinde kaç firmaya borçlarından dolayı banka hesaplarına haciz uygulanmıştır? Bu firmalardan kaçı üretici niteliğinde küçük ve orta ölçekli işletmedir (KOBİ)?
8. Son 5 yıl içinde SGK tarafından Amasya genelinde kaç firmaya borçlarından dolayı banka hesaplarına haciz uygulanmıştır? Bu firmalardan kaçı üretici niteliğinde küçük ve orta ölçekli işletmedir (KOBİ)?
9. SGK'nın, borcunu ödemeye niyetli olduğunu beyan eden ve yapılandırma taleplerini sürdüren firmalara karşı yeni yapılandırma veya faiz affı sunma planı bulunmakta mıdır?
10. SGK'nın kamu alacaklarını tahsil ederken sosyal devlet ilkesine, borçlunun ödeme kabiliyetine, iyi niyetine ve üretim-istihdam katkısına dair kriterleri gözettiği bir sınıflandırma veya önceleme sistemi var mıdır?
11. Üretim yapamayan, tesislerini kiraya vererek sadece borç ödemeye çalışan firmalara, faaliyet durumu ve ödeme niyeti dikkate alınarak daha esnek ödeme koşulları sunulması yönünde bir kurum politikası oluşturulması düşünülmekte midir?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-270 10.10. . 2025
Konu : Soru Önergesi (7/31469)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Amasya Milletvekili Sayın Reşat KARAGÖZ tarafından yöneltilen 7/31469 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) sosyal sigortacılık ilkelerine dayalı olarak, etkin, adil, kolay erişilebilir, aktüeryal ve mali açıdan sürdürülebilir, çağdaş standartlarda sosyal güvenlik hizmeti sunmayı amaçlamaktadır. Sosyal güvenlik sisteminin sağlıklı ve kesintisiz yürütülmesi, primler başta olmak üzere kurum gelirlerinin zamanında ve tam olarak tahsil edilmesine bağlıdır.

SGK'nın süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanunun 51, 102 ve 106 ncı maddeleri hariç diğer hükümleri uygulanmakta; SGK, bu Kanunun uygulanmasında Hazine ve Maliye Bakanlığı ile diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanmaktadır. Anılan Kanunun 55 inci maddesinde Kurum alacağını vadesinde ödemeyenlere 15 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları gerektiği, ödeme yapılmaması veya mal bildiriminde bulunulmaması halinde borcun cebren tahsil edileceği lüzumu bir ödeme emri ile tebliğ olunacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Kanunun 62 nci maddesinde ise borçlunun, mal bildiriminde gösterdiği veya tahsil dairesince tespit edilen borçlu veya üçüncü şahıslar elindeki menkul malları ile gayrimenkullerinden, alacak ve haklarından SGK alacağına yetecek miktarı tahsil dairesince haciz olunacağı, tahsil dairesi alacaklı amme idaresi ile borçlunun menfaatlerini mümkün olduğu kadar telif etmekle mükellef olduğu hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi (4/1-(a)) ve (b) bendi (4/1-(b)) kapsamındaki sigortalılara çeşitli Kanunlarda yer alan sigorta prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanabilme imkânı sağlanmıştır.

Öte yandan, ödenmeyen SGK alacaklarına ilişkin 5510 sayılı Kanunun 'Prim borçlarına halef olma, gecikme cezası ve gecikme zammı ile iadesi gereken primler' başlıklı 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası hükümleri uygulanmaktadır.

SGK'nın tahsilat süreçlerinde, sosyal devlet ilkesi çerçevesinde borçlunun ödeme gücü ve mali durumu dikkate alınmaktadır. Bu kapsamda, borçlulara taksitlendirme gibi çeşitli ödeme kolaylıkları sunulmakta; özellikle 'çok zor durum' halinin serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavir tarafından düzenlenen raporla belgelenmesi halinde, borcun azami 36 aya kadar taksitler hâlinde ödenmesine imkan tanınmaktadır. Ayrıca, borçlu tarafından kademeli taksitlendirme talep edilmesi durumunda, taksitlerin başlangıçta daha düşük, ilerleyen dönemlerde ise kademeli olarak artırılması esas alınmakta, böylece ödeme planı borçlunun mali durumuna uygun şekilde daha esnek ve sürdürülebilir hâle getirilmektedir. Bu uygulama, borçlunun ödemelerini düzenli olarak yapmasını kolaylaştırmaktadır. Tüm borçlulara adil, ödeme güçlerine göre, objektif ve mevzuata uygun şekilde işlem yapılmakta, bu süreçte Kurum alacağının zamanında ve etkin tahsili esas alınmaktadır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

72.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, İzmir'in Aliağa ilçesinde bulunan gemi söküm tesislerinde yaşanan iş kazalarında hayatını kaybeden işçilere ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/31470)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **14.07.2025**

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

İzmir Aliağa'daki gemi söküm tesisleri, Türkiye'de hem işçi sağlığı hem de çevre sağlığı açısından en ağır ihlallerin yaşandığı alanlardan biri haline gelmiştir. Aliağa, Avrupa ve Kuzey Amerika'nın gözden çıkardığı, yüksek asbest ve ağır metal içeren tehlikeli gemilerin söküldüğü; ucuz işgücü ve gevşek denetim koşullarıyla işçilerin hayatını ve bedenlerini tüketen, doğayı ve toplumu zehirleyen bir emek ve ekoloji kıyımı olarak varlığını sürdürmektedir. Burada yıllardır devam eden sistematik ihlallerle birlikte ucuz emek sömürüsü, güvencesizlik ve sendikasızlaştırma da derinleşmektedir.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin raporlarına göre, 2013–2022 yılları arasında yalnızca Aliağa'da en az 97 işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiştir; bunların %28'i doğrudan gemi söküm sektöründe çalışıyordu. Aliağa'daki iş cinayetlerinin oranı Türkiye ortalamasının yaklaşık 30 katına ulaşmıştır. Bu çarpıcı gerçeklik, 31 Ağustos 2023'te yaşanan bir iş cinayeti ile yeniden görünür olmuştur. Işıksan Gemi Söküm Tesisi'nde bağımsız işçi olarak çalışan 58 yaşındaki İbrahim Karakaya, Norveç bandıralı Bideford Dolphin petrol platformunun sökümünde gerekli gaz ölçümleri yapılmadan içeri sokulmuş, azot ve argon gazlarıyla dolu gemide fenalaşarak hayatını kaybetmiştir. Üç işçi de günlerce yoğun bakımda yaşam mücadelesi vermiştir. Olaydan bir hafta sonra AFAD'ın ancak girebildiği gemide oksijen seviyesi hâlâ normalin çok altında, %8 düzeyindeydi. Bilirkişi raporları gaz ölçümü yapılmadığını, risk analizi ve acil durum planı bulunmadığını açıkça ortaya koymuştur. Aynı tesiste 2021'de de 22 yaşında bir işçi üzerine korkuluk devrilerek yaşamını yitirmiş, yine önlemlerin alınmadığı belgelenmiştir. Üstelik bu tesis, 2022'de Avrupa Birliği'nden aldığı çevre sertifikasını kaybetmesine rağmen çalışmaya devam etmiştir.

Aliağa'daki çalışma koşulları, işçileri yalnızca ani ve görünür iş cinayetleriyle değil, aynı zamanda uzun vadeli bir "yavaş ölüm" ile de karşı karşıya bırakmaktadır. Gemilerin iç yüzeylerinde ve yalıtım malzemelerinde bulunan asbest, mezotelyoma (akciğer zarı kanseri) ve akciğer kanseri başta olmak üzere ölümcül meslek hastalıklarına yol açmaktadır. Asbest

lifleri yalnızca işçiler değil, çevrede yaşayan halk tarafından da solunmakta; bunun yanı sıra silikozis, kurşun zehirlenmesi ve çeşitli solunum hastalıkları hem işçilerin hem de bölge halkının sağlığını ciddi biçimde tehdit etmektedir.

Gaz ölçümü yapılmadan başlanan sökümler, ölümcül zehirlenmelere ve patlamalara yol açmakta; sahte "gas-free" belgeleri nedeniyle işçiler hayatlarını kaybetmektedir. Ayrıca koruyucu ekipman eksikliği, eğitim verilmemesi, risk analizi yapılmaması ve temel iş güvenliği önlemlerinin alınmaması nedeniyle işçiler sık sık kazalara maruz kalmakta, ağır yaralanmakta veya yaşamını yitirmektedir.

Sökülen gemiler, asbestin yanı sıra kurşun, cıva, arsenik, PCB, yağ ve petrol kalıntıları gibi son derece zehirli atıklar barındırmakta; çoğu açık alanda, gerekli önlemler alınmadan sökülmekte; rüzgârla asbest lifleri havaya karışmakta, yağ ve ağır metaller toprağa ve denize sızmaktadır. Çevredeki köylerde ve ilçelerde yaşayan halk bu atıklardan doğrudan etkilenmekte; bölgede kanser vakaları, solunum hastalıkları ve ağır metal birikimine bağlı rahatsızlıklar Türkiye ortalamasının çok üzerinde seyretmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Yakın dönemde Metaş tesisinde Veli Bal ve İlyas Ulusoy'un, Şimşekler tesisinde Yıldırım Kipel ve Turan Arslan'ın, Işıksan tesisinde Can Sönmez'in ve yine Metaş'ta Oğuzhan Taşkın'ın yaşamını yitirdiği iş cinayetlerine ilişkin yürütülen soruşturmaların sonuçları nelerdir? Patronun kusurları bilirkişi raporlarıyla tespit edilmiş midir? Hangi yaptırımlar uygulanmıştır?
2. Aliağa'daki gemi söküm tesislerinde 2013–2024 yılları arasında meydana gelen yaralanma ve iş cinayetlerine ilişkin raporların ve bilirkişi incelemelerinin tamamı kamuoyu ile paylaşılacak mıdır? Bu raporlarda patronlara atfedilen kusur oranları nedir?
3. 31 Ağustos 2023'te İbrahim Karakaya'nın ölümüyle sonuçlanan iş cinayeti hakkında bakanlığınız tarafından herhangi bir idari veya cezai soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa şu ana kadar hangi işlemler yapılmıştır? Sorumluluğu olan şirket yetkilileri ve kamu görevlileri hakkında ne tür işlemler yürütülmektedir?
4. Olay yerinde yapılan denetimler sonucunda Işıksan Gemi Söküm Tesisi hakkında hangi yaptırımlar uygulanmıştır? Faaliyet durdurma, para cezası, ruhsat iptali gibi yaptırımlar gündeme gelmiş midir? Bu yaptırımların caydırıcı olmasını sağlamak için bakanlığınızın özel bir planı var mıdır?
5. Bakanlığınızın resmi kayıtlarında 2010–2025 yılları arasında Aliağa'daki gemi söküm işçilerinin maruz kaldığı iş cinayetleri ve meslek hastalıklarıyla ilgili toplam kaç vaka bulunmaktadır? Bu vakaların kaçına yönelik etkin soruşturma yürütülmüş, kaçında gemi söküm patronlarına yaptırım uygulanmıştır?
6. Aynı tesiste 2021 yılında yaşanan diğer iş cinayeti sonrasında bakanlığınız hangi tedbirleri almıştır? Alınan bu tedbirler neden yeni ölümleri önleyememiştir? Denetim sonuçları kamuoyuyla neden paylaşılmamaktadır?
7. Bakanlığınızın Aliağa'daki gemi söküm sektöründe işçi sağlığı ve güvenliği standartlarının sağlanması için özel bir denetim programı var mıdır? Denetimler kaç yılda bir yapılmakta ve hangi standartlara göre gerçekleştirilmektedir? Denetim sıklığını ve etkinliğini artırmaya dönük bir hazırlığınız var mıdır?
8. Bakanlığınız, ucuz işgücü ve denetimsizliğin yarattığı ağır sömürü koşullarında çalıştırılan işçilere, mesleklerinin gerektirdiği düzenli sağlık taraması sağlamakta mıdır? Son 5 yılda kaç işçiye tarama yapılmış ve hangi bulgulara ulaşılmıştır? Taramalar sırasında olumsuz

sağlık bulguları tespit edilen işçilere herhangi bir hak kaybı yaşatılmadan, iş güvenceleri ihlal edilmeden ve ücretli izin verilerek tedavi imkânı sağlanmış mıdır?

9. 31 Ağustos 2023'te gerçekleşen iş cinayetinde yaralanan diğer işçilerin "şikayetçi değilim" şeklinde ifade vermelerinin, iş güvencesi ve geçim kaygısı nedeniyle bir zorunluluktan kaynaklandığı açıkken, bu tür beyanların soruşturma süreçlerini etkisizleştirdiği gerçeği hakkında bakanlığınız nasıl bir değerlendirme yapmaktadır? Bu durumun ortadan kaldırılması için işçilerin iş güvencesini teminat altına alacak bir yasal veya idari düzenleme planlanmakta mıdır?
10. Bakanlığınız, Aliağa Gemi Söküm Bölgesi'nde sürekli tekrar eden iş cinayetlerini önlemek için kalıcı ve etkin bir denetim ve yaptırım mekanizması kurmayı planlamakta mıdır? Aliağa'daki işçi ölümleri karşısında yıllardır süren duyarsızlığın nedeni nedir?
11. Gaz ölçümleri ("gas-free" belgeleri) ve risk analizlerinin düzenli, doğru ve şeffaf biçimde yapılmasını sağlamak için bakanlığınızın denetim mekanizması güçlendirilmiş midir? Sahte "gas-free" belgelerinin tespit edilmesi halinde sorumlu işveren ve denetçilere yönelik hangi cezai ve idari yaptırımlar uygulanmaktadır? Bugüne kadar sahte belge tespit edilen kaç vaka olmuştur?
12. Asbeste ve diğer zehirli maddelere maruziyet nedeniyle işçilerde gelişen meslek hastalıklarının tanısı, takibi ve tazmini için özel bir izleme ve tazminat mekanizması oluşturulması için bir çalışma başlatılmış mıdır? Bu mekanizma neden hâlâ hayata geçirilmemiştir?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-272
Konu : Soru Önergesi (7/31470)

10.10. . 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile İstanbul Milletvekili Sayın İskender BAYHAN tarafından yöneltilen 7/31470 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında işverenlerin, çalışanlara vermesi gereken iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin usul ve esasları 15/05/2013 tarihli ve 28648 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikle düzenlenmiştir.

Gemi söküm tesislerinde çalışanların maruz kalabileceği en önemli risklerin başında asbest tozuna maruziyet gelmekte olup çalışanların bu maruziyetten doğacak sağlık risklerinden korunmasına yönelik hususlar 25.01.2013 tarihli ve 28539 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelikle düzenlenmiştir. Ayrıca 20.07.2013 tarihli ve 28713 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre az tehlikeli sınıftaki işlerde en geç beş yılda bir, tehlikeli sınıftaki işlerde en geç üç yılda bir, çok tehlikeli sınıftaki işlerde en geç yılda bir defa olmak üzere sağlık muayenelerinin periyodik olarak tekrarlanması zorunludur.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun hükümlerinin uygulanmasının izlenmesi ve teftişi, iş sağlığı ve güvenliği yönünden teftiş yapmaya yetkili Bakanlığımız iş müfettişlerince yapılmakta olup işverenlerin iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde uygulanacak idari para cezaları ve uygulamalarına yönelik hususlar Kanunun 26 ncı maddesinde düzenlenmiştir.

İş sağlığı ve güvenliği kültürünün geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik ilgili kamu kurumları, üniversiteler, sendikalar ve sivil toplum kuruluşları ile ulusal ve uluslararası projeler yürütülmekte, eğitim, seminer, toplantı, çalıştay ve bilgilendirici faaliyetler düzenlenmekte, kısa film, çizgi film, mobil uygulamalar, kamu spotları, rehber, broşür ve afişler hazırlanmakta olup ayrıca çeşitli sektörlerde çalışan kişilerin ve profesyonellerin bilgi düzeyini geliştirecek eğitimler verilmektedir.

Diğer taraftan, önergede bahsi geçen konu ile ilgili olarak gerekli araştırma ve inceleme süreci başlatılmıştır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

73.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, sanayi sitelerinde sigortasız ve çalışma izni olmadan işçi çalıştırdığı tespit edilen iş yerlerine ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/31472)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat IŞIKHAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yavuz AYDIN
Trabzon Milletvekili

Türkiye genelinde, özellikle sanayi sitelerinde kayıt dışı ve güvencesiz istihdam uygulamaları her geçen gün artmakta; başta Suriyeli ve Afganistanlı olmak üzere kaçak sığınmacıların hiçbir iş sağlığı ve güvenliği tedbiri alınmadan, sigortasız ve eğitimsiz biçimde çalıştırıldığına dair yaygın şikâyetler kamuoyuna yansımaktadır.

Bu durum sadece iş güvencesi ve işçi sağlığı açısından değil, aynı zamanda Türkiye'de çıraklık eğitimi alan öğrencilerin sahada yer bulmasını da zorlaştırmaktadır. Meslek liseleri ve mesleki eğitim merkezlerinden çıkan öğrenciler, bu iş yerlerine yerleştirilememekte; yerli ustaların sayısının azalması ve iş yerlerinin kayıt dışılığa yönelmesi nedeniyle çıraklık eğitimi fiilen uygulanamaz hâle gelmektedir.

Bu bağlamda:

1. Sanayi sitelerinde kaçak veya sigortasız şekilde çalıştırılan kaçak işçilere yönelik Bakanlığınızca yürütülen denetim ve yaptırım faaliyetleri nelerdir?
2. Çalışma izni bulunmayan yabancıların iş güvenliği ve sosyal güvenlik kurallarına aykırı şekilde çalıştırılmasıyla ilgili son 3 yıl içinde kaç denetim yapılmış, kaç işletmeye ceza uygulanmıştır?
3. Mesleki eğitim merkezleri ile çıraklık eğitimi veren kurumların, öğrencilerini sahada yerleştirecek uygun iş yeri bulmakta zorlandıkları doğru mudur? Bu krizi çözmeye yönelik bir planlamanız var mıdır?
4. Yerli ustaların yerine denetimsiz ve eğitimsiz kaçak insanların çalıştırılması nedeniyle çıraklık sisteminin çökme tehlikesiyle karşı karşıya kaldığı dikkate alındığında, bu alanın yeniden düzenlenmesine yönelik kapsamlı bir çalışma başlatılması düşünülmekte midir?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610- 273 14.10. 2025
Konu : Soru Önergesi (7/31472)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Trabzon Milletvekili Sayın Yavuz AYDIN tarafından yöneltilen 7/31472 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"Ülkemizde çalışmak isteyen yabancılara ilişkin çalışma izin başvuruları 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu ve diğer ilgili mevzuat kapsamında Bakanlığımızca değerlendirilmekte ve istemi uygun bulunanlara çalışma izni verilmektedir.

Kanunun 6 ncı maddesinde, yabancıların çalışma izni olmaksızın Türkiye'de çalışmaları veya çalıştırılmalarının yasak olduğu; 23 üncü maddesinde yabancıların ve işverenlerin kanundan doğan yükümlülüklerinin denetlenmesi, ihlallerin bildirilmesi, idari yaptırımların uygulanması ve çalışma izni olmayan yabancıların sınır dışı edilmek üzere İçişleri Bakanlığına bildirilmesini düzenlemektedir.

Kayıt dışı istihdam ile mücadele kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından sigortalılık ve işyeri denetimleri, mevzuat kapsamında rehberlik ve bilgilendirme faaliyetleri ile asgari işçilik incelemeleri yapılmaktadır. Bu kapsamda yapılan denetimler sonucunda hazırlanan raporlar, tespit edilen hususlarla ile ilgili olarak 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanun ve mer'i mevzuat uyarınca gerekli iş ve işlemlerin yapılması için ilgili birimlere gönderilmektedir.

Bununla birlikte, mesleki eğitim merkezleri ile çıraklık eğitimi veren kurumların öğrencilerinin uygun iş yerlerinde sahada uygulamalı eğitim almalarını sağlamak, ülkemizin nitelikli işgücü yetiştirme politikaları açısından büyük önem arz etmektedir. Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ile Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü iş birliğinde, meslek lisesi mezunu gençlerin kendi alanlarında istihdamını desteklemeye yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda, İŞKUR tarafından özel sektör iş yerlerinde düzenlenen işbaşı eğitim programlarına meslek lisesi mezunlarının katılımını teşvik edecek destek mekanizmaları uygulanmaktadır. Meslek lisesi mezunu gençlerin kendi alanlarında düzenlenen işbaşı eğitim programlarına katılmaları halinde ödenecek cep harçlığı tutarında %30 oranında artış yapılmıştır.

Ayrıca mesleki eğitim gören, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrenciler ile aday çırak ve çırakların işletmelerde bu eğitimlerine devam edecekleri işyerlerine daha kolay ulaşmalarını sağlamak için 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun geçici 12 nci maddesi hükümleri doğrultusunda staj desteği uygulanmaktadır. Bu destek ile işverenler, çalıştırdıkları sigortalı sayısına ve öğrencinin öğrenimine devam ettiği sınıfa göre öğrencilere ödemek zorunda oldukları ücretin belirli bir oranını veya tamamını devlet desteği olarak almaktadır.

Diğer yandan gençlerin işyerlerinde durumlarına uygun açık staj pozisyonlarını görmelerinin yanı sıra işverenlerin de talep ettikleri staj pozisyonlarında aradıkları nitelikteki stajyer adaylarına ulaşabildikleri ve bu sayede de gençlerin staj yapma imkânı bulduğu tamamen ücretsiz olan Staj Portalı oluşturulmuştur. Staj Portalı da dahil olmak üzere İŞKUR tarafından gençlere sunulan hizmetleri tek bir çatı altında toplayan ve gençlerin söz konusu hizmetleri tek kanaldan takip etmelerine imkân sağlayan 'İŞKUR Gençlik Platformu'na https://genclik.iskur.gov.tr/ adresinden ulaşılmaktadır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

74.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/31475)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhan** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **18/07/2025**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili

Türkiye'de her yıl on binlerce vatandaşımız, geçimlerini sağlamak için tarım sezonlarında bulundukları illerden ayrılarak başka bölgelere göç etmekte ve mevsimlik tarım işçisi olarak çalışmaktadır. Bu döngüde en temel sorunlardan biri, bu insanların büyük çoğunluğunun sigortasız, kayıt dışı, düşük ücretli ve güvencesiz biçimde çalıştırılmasıdır.

Ağır çalışma koşulları, yetersiz ücretler, uzun mesailer ve insan onuruna yakışmayan yaşam alanları bu işçilerin karşı karşıya kaldığı başlıca sorunlardır. Kadınlar ve çocuklar bu döngüde çok daha kırılgan durumdadır. Tüm bu koşullar, sosyal devlet anlayışına ve çalışma hayatında asgari insan haklarına aykırı bir tabloyu ortaya koymaktadır. Bu bağlamda;

1- Bakanlığınızın, mevsimlik tarım işçilerinin kayıt altına alınması ve sosyal güvenlik kapsamına alınmasına yönelik özel bir programı veya eylem planı mevcut mudur?
2- Son beş yılda mevsimlik tarım işçisi olan vatandaşlarımızın kaçı sosyal güvenlik kapsamı dışında, sigortasız olarak çalışmıştır? Bu konuda bölgesel dağılım verisi mevcut mudur?
3- Mevsimlik tarım işçilerinin barınma, temizlik, içme suyu ve güvenlik gibi temel insani ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik olarak işverenler tarafından yerine getirilmesi gereken yasal yükümlülükler bulunmakta mıdır? Bu yükümlülükler etkin biçimde denetlenmekte midir?
4- Bu işçilerin çalıştıkları alanlarda meydana gelen iş kazaları, meslek hastalıkları ve ölümlerle ilgili herhangi bir kayıt ve izleme sistemi bulunmakta mıdır?
5- Mevsimlik kadın tarım işçilerinin maruz kaldığı ayrımcılık, sağlık sorunları ve hak ihlallerine dair özel bir çalışmanız veya destek programınız var mıdır?
6- 2024 yılı için mevsimlik tarım işçilerine yönelik olarak Bakanlığınız tarafından yürütülen denetim faaliyetleri nelerdir?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-266 10.10.2025
Konu : Soru Önergesi (7/31475)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Uşak Milletvekili Sayın Op. Dr. Ali KARAOBA tarafından yöneltilen 7/31475 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"2024/5 sayılı 'Mevsimlik Tarım İşçileri' konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi kapsamında tüm kamu kurum ve kuruluşları kendi görev alanına giren konulara ilişkin gerekli çalışmaları yürütmekte ve mevsimlik tarım işçileri ile ailelerinin çalışma ve yaşam koşulları iyileştirilmektedir. İl düzeyinde alınacak tedbirler ise valiliklerce ilan edilmekte ve tüm bu tedbirlere yönelik çalışmalar valilerin gözetim ve denetiminde yürütülmektedir.

Valiliklerin talebi üzerine, mevsimlik tarım işçilerinin temel ihtiyaçlarını karşılamak, eğitim, sağlık ve sosyal faaliyetlere yönelik imkânlar sunmak ve elektrik, su ile kanalizasyon alt ve üst yapısına sahip geçici yerleşim alanları oluşturmak amacıyla Bakanlığımızca ödenek tahsis edilmiştir. Ayrıca bu alanlarda kullanılan elektrik ve su giderleri de Bakanlığımız tarafından karşılanmaktadır.

Kayıt dışı istihdam ile mücadele kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından sigortalılık ve işyeri denetimleri, mevzuat kapsamında rehberlik ve bilgilendirme faaliyetleri ile asgari işçilik incelemeleri yapılmaktadır. Bu kapsamda yapılan denetimler sonucunda hazırlanan raporlar, tespit edilen hususlarla ile ilgili olarak 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanun ve mer'i mevzuat uyarınca gerekli iş ve işlemlerin yapılması için ilgili birimlere gönderilmektedir.

Yapılan denetimler veya ilgili kurum ve kuruluşlardan alınan bilgilerin sorgulanması neticesinde, kayıt dışı çalıştığı tespit edilen kişiler re'sen kayıt altına alınmakta olup söz konusu kişileri çalıştıran işverenler hakkında da 5510 sayılı Kanunun 102. maddesi gereği idari para cezası uygulanmaktadır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

75.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Tekirdağ'da elektrik iletim ve dağıtım altyapısının bakım ve denetimine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/31488)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

Tekirdağ'ın Şarköy ilçesinde çıkan ve ormanlık alanlara da sıçrayarak büyük bir ekolojik tahribata yol açan yangının, Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş.'ye (TREDAŞ) ait elektrik dağıtım hatlarından kaynaklandığı iddia edilmektedir. Elektrik iletim ve dağıtım altyapısının yeterli bakım ve güvenlik önlemleriyle donatılmaması, yangının çıkmasına ve büyümesine neden olmuş olabilir.

Bahsi geçen TREDAŞ şirketi, IC İçtaş Holding'e ait olup özelleştirme politikaları neticesinde kamu hizmeti niteliğindeki bir sektörde faaliyet göstermektedir. Şirketin son üç yılda yalnızca 356 milyon TL kurumlar vergisi ödediği, buna karşın yalnızca ilk beş ayda kamudan 455 milyon TL teşvik aldığı görülmektedir. Bu tablo, kamu zararını büyüten, halkın sırtına yük bindiren bir "teşvik politikası"nın açık örneğidir.

Aynı holdingin, enerji sektöründeki diğer yatırımları da benzer şekilde vergi muafiyetleri ve kamu garantileri ile desteklenmektedir. Kamu kaynaklarının bu derece plansızca, denetimsizce ve halkın yaşam hakkını riske atacak biçimde kullanılmasına karşılık hiçbir yaptırım uygulanmaması dikkat çekicidir.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. Şarköy'de çıkan yangının TREDAŞ'a ait elektrik hatlarından kaynaklandığı iddiası Bakanlığınız tarafından araştırılmış mıdır? Konuya dair idari ve teknik denetim başlatılmış mıdır?
2. TREDAŞ'ın elektrik dağıtım altyapısının bakım, denetim ve güvenlik politikaları Bakanlığınızca yeterli bulunmakta mıdır?
3. Özelleştirme sonrası kamu yararı gözetilmeden sürdürülen enerji dağıtımı uygulamalarının yol açtığı risklere dair Bakanlığınız herhangi bir izleme, raporlama ya da müdahale mekanizması işletmekte midir?
4. TREDAŞ'a bugüne kadar verilen kamu destekleri, teşvikler ve ihaleler toplamda ne kadardır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 357232
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/31488)

10-10-2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın İbrahim AKIN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/31488 esas numaralı yazılı soru önergesi Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: Önerge Cevabı

	İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN İBRAHİM AKIN'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/31488

Elektrik dağıtım hatlarının yıllık/mevsimlik bakımları zamanında ve programlı bir şekilde yürütülmektedir. Ormanlık alandan geçen enerji nakil hatlarında meydana gelebilecek yangınların önlenmesi amacıyla direk dip betonlama faaliyetlerinin yapılması, iletken sehimlerinin alınması, ağaç kesimi ve koridor açılması, yangın riski oluşturabilecek bitki örtüsünün temizliği ve risk teşkil eden noktalarda budama faaliyetleri gibi çalışmalar düzenli olarak gerçekleştirilmektedir.

Orman yangınlarına ilişkin yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından dağıtım şirketinin mevzuata aykırı iş ve işlemlerinin bulunduğuna yönelik tespitlerin bildirilmesi durumunda ilgili dağıtım şirketi nezdinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından işlem tesis edilmektedir.

Dağıtım şebekelerinin yenilenmesi işi, mevcut dağıtım şebekelerinin ekonomik ömrüne, kondisyon durumuna, kesinti süre ve sıklığı ile etkilenen kullanıcı sayısına (SAIDI, SAIFI), arızaya müdahale süresine, gerilim düşümü problemlerine, trafo güç yetersizliğine ve yeni bağlantı talebi kriterlerine göre değerlendirilmekte ve bu kriterlere göre bir programa bağlanmaktadır.

Bakım faaliyetleri kapsamında; "*Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Planlı Bakım Harcamalarının Tarife Hesaplamalarında Dikkate Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar*" çerçevesinde geçici kabulü yapılmış tüm dağıtım tesisleri için birinci seviye planlı bakım faaliyetleri 2 yılda bir, ikinci seviye planlı bakım faaliyetleri enerji nakil hatları hariç diğer tesis ve teçhizat için 2 yılda bir, enerji nakil hatları için 5 yılda bir yapılmakta olup, üçüncü seviye planlı bakım faaliyeti ise öngörülen bütçenin altında olmamak kaydıyla bölgesel ihtiyaçlar dikkate alınarak belli periyotlarda gerçekleştirilmektedir.

Bununla birlikte lisanslarında belirtilen bölgede dağıtım hizmeti veren elektrik dağıtım şirketleri, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) tarafından 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında periyodik olarak denetlenmekte, icra edilen denetimler neticesinde tanzim edilen inceleme ve denetim raporları da gereği için EPDK'ya gönderilmektedir. Söz konusu raporların 6446 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat kapsamında değerlendirilmesi neticesinde mevzuata aykırı faaliyetleri sabit görülen elektrik dağıtım şirketleri hakkında idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

76.- Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin, Elazığ-Diyarbakır Hızlı Demiryolu Etüt Projesi'ne ve Ergani-Leylek-Diyarbakır-Bozdemir Demiryolu Etüt Projesi'ne ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31604)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın ***Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU*** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Rüştü TİRYAKİ

Batman Milletvekili

Diyarbakır'ın ulaşım ve altyapı yatırımları kapsamında büyük önem taşıyan demiryolu projeleri arasında Elazığ-Diyarbakır Hızlı Demiryolu Etüt Projesi ve Ergani-Leylek-Diyarbakır-Bozdemir Demiryolu Etüt Projesi yer almaktadır. Bu projeler, bölgenin ekonomik ve sosyal kalkınması, ticaretin artırılması ve vatandaşların daha hızlı ve konforlu ulaşım imkanlarına kavuşması açısından stratejik niteliktedir.

2025 Yılı Yatırım Programı'na (Resmi Gazete, 16.01.2025, Sayı: 32431 Mükerrer) göre: Elazığ-Diyarbakır Hızlı Demiryolu Etüt Projesi'nin (Proje Kodu: 2015E01-2274) 200 km/saat tasarım hızına sahip olacağı, toplam 127 km uzunluğunda olacağı, 19 adet köprü/viyadük ve 5 adet tünel içereceği belirtilmiştir. Projenin başlangıç tarihi 2018, bitiş tarihi ise 2024 sonrası olarak öngörülmüştür. Yatırım Programına göre toplam proje bedeli 96.351.000,00 TL olarak belirlenmiştir.

Yine Bakanlığınızın yayınladığı "Diyarbakır" kitapçığında Elazığ-Diyarbakır Hızlı Demiryolu Projesi'nin 200 km/s hızında ve 127 km çift hat olarak planlandığı, Ergani-Leylek-Diyarbakır (Bozdemir) Hattı'nın ise 70 km uzunluğunda, mevcut tek hattın çift hatta çıkarılması için projelendirme çalışmalarının devam ettiği bilgileri yer almaktadır. Kitapçıkta ayrıca, Diyarbakır'ın demiryolu ağındaki önemine ve projelerin bölge için taşıdığı potansiyele vurgu yapılmaktadır.

Bakanlık verilerine göre her iki projenin de 2024 yılı itibarıyla bitiş tarihi öngörülmesine rağmen, kamuoyunda projelerin fiziki ve idari ilerlemesi hakkında belirsizlikler bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Projelere ilişkin fiziki gerçekleşme oranları ve etüt çalışmalarının tamamlanma durumları ile projelerin öngörülen tarihte tamamlanmamış olmasının gerekçeleri nelerdir?
2. Elazığ-Diyarbakır Hızlı Demiryolu Etüt Projesi'nin inşaat aşamasına geçişi için güncel takvim ve bütçeleme çalışmaları ne durumdadır? Bu projenin bölgeye hızlı tren bağlantısı sağlaması ve Diyarbakır'ın Ankara ve İstanbul ile olan demiryolu ulaşım süresini kısaltması öngörülen faydaları ne zaman hissedilir hale gelecektir?
3. Ergani-Leylek-Diyarbakır-Bozdemir Demiryolu Projesi'nde mevcut tek hattın çift hatta çıkarılmasına yönelik projelendirme çalışmaları hangi aşamadadır? Bu projenin ne zaman tamamlanarak mevcut hat kapasitesini ve yük taşıma potansiyelini artırması hedeflenmektedir?
4. "Diyarbakır" kitapçığında belirtilen projelerin güncel fiziki ve parasal gerçekleşme oranları nedir? Bu projelerin tamamlanması ile Diyarbakır'ın bölgesel ve ulusal demiryolu ağındaki konumunun güçlendirilmesine yönelik Bakanlığınızın orta ve uzun vadeli stratejileri nelerdir?
5. Her iki projenin de tamamlanması durumunda, Diyarbakır ve çevre illerde beklenen ekonomik kalkınma, istihdam artışı ve turizm potansiyeline ilişkin Bakanlığınızın somut analizleri ve öngörüleri nelerdir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3032451
Konu : Batman Milletvekili Sayın Mehmet Rüştü TİRYAKİ'nin yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazınız.

Batman Milletvekili Sayın Mehmet Rüştü TİRYAKİ'nin 7/31604 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

BATMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ'NİN 7/31604 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Elazığ-Diyarbakır arası mevcut hattın toplam uzunluğu 183 km'dir. Karma işletmeciliğin yapılacağı 200 km/saat hıza uygun, çift hatlı, elektrikli ve sinyalli olarak planlanan "Elazığ-Diyarbakır Hızlı Demiryolu Hattı" ise 127 km uzunluğunda olup "Malatya-Elazığ Demiryolu Projesi"ne müselles hat ile bağlantısı sağlanacaktır.

Diğer taraftan, etüt proje çalışmaları devam eden "Elazığ-Diyarbakır Hızlı Demiryolu Hattı" ve "Ergani-Leylek-Diyarbakır-Bozdemir Demiryolu Hattı" için %95 oranında ilerleme sağlanmış olup bu hatlara ait etüt proje çalışmalarının 2025 yıl sonunda tamamlanması planlanmaktadır.

77.- Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Bolu F Tipi Cezaevindeki bazı mahkûmların tahliye edilmediği iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31620)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 22.07.2025

Vezir Coşkun PARLAK

Hakkari Milletvekili

Türkiye'nin birçok cezaevinde koşullu salıverme şartları oluştuğu halde serbest bırakılmayan yüzlerce mahpus bulunmaktadır. Kamuoyunda "infaz yakmalar" olarak da bilinen bu uygulamalarda Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulları keyfi karar vererek mahpusların yasal haklarını kullandırmamaktadır. Basına yansıyan haberlere göre "fazla kitap okuma veya az sayıda kitap okuma, cezaevi imamıyla görüşmeme, pişman olduğunu beyan etmeme, halay çekme, fazla su tüketme, elektrik faturasının yüksek olması, görüşçülerle selamlaşma, kurum personeline kayıtsız kalma" gibi gerekçelerle birçok kişi tahliye haklarını kaybetmiştir.

Bolu F Tipi Cezaevi infaz yakmaların en yoğun olduğu cezaevi olarak öne çıkmaktadır. Tahliyesi engellenene tutsakların isimleri ve kaç kez engellendiğine ilişkin bilgileri aşağıdaki gibidir:

Nedim Yılmaz 8 kez, Abdulhamit Ahraz 7 kez, Abdullah Çelik 7 kez, Ahmet Abdi İbrahim 4 kez, Ahmet Mustafa 4 kez, Ali Murat Çelik 4 kez, Ataş Göbe 4 kez, Aydın Adıyaman 3 kez, Aydın Yüce 2 kez, Bülent Güneş 4 kez, Deniz Öztürk 7 kez, Feridun Kurt 1 kez, Hacı Ekinci 4 kez, Halil Dağ 7 kez, Hasan İnci 3 kez, Keyfo Başak 6 kez, Şirin Bozçalı 6 kez, Maruf Türken 2 kez, Mehmet Deniz Güzel 2 kez, Mehmet Zeki Eşin 2 kez, Muhammed İsmail 1 kez, Murat Çetinkaya 2 kez, Muzaffer Akış 4 kez, Nurettin Ataman 6 kez, Metin Dalan 1 kez, Ömer Okul 2 kez, Özgür Sincer 2 kez, Ramazan Vural 3 kez, Sabit Kaya 4 kez, Salih Korkut 5 kez, Serhat Öztürk 3 kez, Sinan Türkmen 5 kez, Suat Gökalp 5 kez, Şahap Elbasan 7 kez, Tuncay Doğan 2 kez.

Bu bilgiler ışığında;

1- Koşullu salıverme şartları oluştuğu halde mahpusların tahliye edilmemesinin gerekçesi nedir?
2- Cezaevi İdare ve Gözlem Kurullarının, koşullu salıverme kararı vermenin önkoşulu olarak mahpuslardan istediği "pişmanlık beyanı" hukuka uygun mudur?
3- Bolu F Tipi Cezaevi yönetiminin kararlarının neredeyse tamamının "infaz yakma" yönünde olması Bakanlığınız açısından bir inceleme konusu olacak mıdır?
4- 1 Ocak 2023 – 22 Temmuz 2025 tarihleri arasında Türkiye genelindeki cezaevlerinde koşullu salıverilme şartlarını sağladığı halde Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulları tarafından infazları uzatılan kaç mahpus bulunmaktadır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1319-4478/6215
Konu : Yazılı soru önergesi 13 /10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 04/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675623 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31620 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1319-4477/6214
Konu : Yazılı soru önergesi 13 /10 /2025

Sayın Vezir Coşkun PARLAK
Hakkâri Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31620 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türk ceza mevzuatında "tutsak" kavramı yoktur. Ceza infaz kurumlarında, haklarında verilen mahkûmiyet kararı kesinleşen "hükümlü"ler ve mahkûmiyet kararı verilen ancak hükmü kesinleşmemiş "hükümözlü"ler ile mahkemeler ve sulh ceza hâkimliklerince tutuklama kararı verilen "tutuklu"lar barındırılmaktadır.

II- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 107. maddesinde, "Mükerrirlere ve bazı suç faillerine özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri" kenar başlıklı 108. maddesinde ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 17. maddesinde, koşullu salıverilme süreleri ve oranları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

B) 5275 sayılı Kanunun;

1- "Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı, disiplin cezalarının infazı ve kaldırılması" kenar başlıklı 48. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, disiplin cezalarının tamamı infaz edilip kaldırılmadıkça koşullu salıverilme işleminin yapılmayacağı, ancak bu sürenin hakederek salıverme tarihini geçemeyeceği; dördüncü fıkrasında, infaz edildiği tarihten itibaren disiplin cezasının kaldırılmasında ve iyi hâlin kazanılmasında verilen disiplin cezasının niteliğine göre fıkrada belirlenmiş sürelerin (onbeş gün ilâ bir yıl) esas alınacağı ve bu süreler sonunda yeni bir disiplin cezası almamak ve iyi hâlli olmak koşuluyla bu cezaların kaldırılacağı,

2- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 89. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra uyarınca yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı; altıncı fıkrasında, açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin olarak tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tabi tutulma sürelerinin bir yılı geçemeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

5275 sayılı Kanunun 89. maddesinde, 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla yapılan ve yukarıya alınan değişiklikler, 01/01/2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

C) 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin;

1- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 109. maddesinin; birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme risklerinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra gereğince yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirmeye yönelik psiko-sosyal ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetleri, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikaları, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı,

2- "Disiplin eylemi nedeniyle iyi hâl kararı verilmesine engel hâller ve şikâyet" kenar başlıklı 110. maddesinin birinci fıkrasında, gözlem değerlendirme raporu veya gelişim değerlendirme raporunda yazılı olup da henüz kaldırılmamış disiplin cezası bulunan hükümlü hakkında iyi hâl kararı verilemeyeceği, hükümlünün iyi hâline ilişkin değerlendirmenin, ancak daha önceden verilmiş olup da disiplin cezası infaz edilmiş ve bu cezası kaldırılmış olanlar hakkında yapılabileceği; ikinci fıkrasında, disiplin cezasını gerektiren bir eylemi işlemiş olmasına rağmen, koşullu salıverilme tarihinde bu eyleminden dolayı disiplin soruşturması henüz sonuçlandırılmayan hükümlüler hakkında iyi hâl kararının verilip verilmemesinin idare ve gözlem kurulunca takdir edileceği; üçüncü fıkrasında, idare ve gözlem kurulunca, hükümlü hakkında, süre belgesindeki muhtemel koşullu salıverilme tarihi de dikkate alınarak iyi hâle ilişkin olarak bir karar verileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Bu kapsamda idare ve gözlem kurulunca verilen kararlara karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı da ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz kanun yoluna başvurulabilmektedir.

III- Bolu Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 08/08/2025 tarihli cevapta;

A) Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

B) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

78.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, 2015 yılından bu yana gençler hakkında TCK 158 kapsamında açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31621)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırılmasını saygılarımla arz ederim. 21.07.2025

Barış BEKTAŞ
Konya Milletvekili

Anayasa'nın 2. maddesinde tanımlandığı üzere Türkiye Cumhuriyeti, "hukuk devleti" ilkesine dayalıdır. Hukuk devleti, yalnızca yasaların varlığıyla değil, aynı zamanda bu yasaların adil, ölçülü, öngörülebilir ve hakkaniyetli bir biçimde uygulanmasıyla mümkündür. Ancak özellikle son yıllarda, Türk Ceza Kanunu'nun 158. maddesi (nitelikli dolandırıcılık) kapsamında yargılanan 18-25 yaş arası gençlerin mağduriyetine ilişkin çok sayıda başvuru ve kamuoyu şikâyeti gündeme gelmiştir.

TCK 158 kapsamında suçun oluşması için "hileli davranışlarla kişilerin kandırılması" gerekirken, çok sayıda genç, yalnızca banka kartlarını veya IBAN bilgilerini üçüncü şahıslara kullandırdıkları gerekçesiyle, suç örgütlerinin paravan işlemlerinde figüran olarak yer aldıkları iddiasıyla ağır cezalarla karşı karşıya bırakılmaktadır. Bu gençlerin çoğu, söz konusu fiilin suç oluşturduğundan habersiz şekilde hareket etmekte; küçük meblağlar karşılığında kartlarını kullandırmakta ya da borç yapılandırmak, hesap açmak gibi masum gerekçelerle hareket etmektedir.

Ancak soruşturma ve yargılamalarda kast unsuru, suçtan doğrudan menfaat sağlama, örgüt üyeliği bilinciyle hareket etme gibi unsurlar göz ardı edilerek, bu gençler hakkında 6 ile 10 yıl arasında değişen ağır cezalar verilebilmektedir. Özellikle bazı dosyalarda etkin soruşturma yürütülmemesi, gerçek faillerin bulunmaması, yargının iş yükü altında ezilmesi ve teknik bilirkişi raporlarının yetersizliği gibi nedenlerle adaletin ciddi şekilde zedelendiği görülmektedir.

Bu durum yalnızca bireysel adalet duygusunu değil, aynı zamanda gençlerin eğitime, istihdama ve sosyal hayata erişim haklarını da kökten etkilemekte; sabıka kaydı nedeniyle yaşam boyu sürecek bir damgalanma yaratmaktadır. Dahası, cezaevinde bulunan bu gençlerin önemli bir kısmı, eğitimini yarıda bırakmakta, ailesinden kopmakta ve rehabilitasyon imkanlarından yoksun kalmaktadır.

Kamuoyunda bu bağlamda bir genel af beklentisi, öğrenci affı, ehliyet affı gibi konular da giderek artan bir toplumsal talep haline dönüşmüştür. Gençlerin geleceğini karartan bu cezai süreçlerin, failleştirici değil, onarıcı bir yaklaşımla yeniden ele alınması gerekliliği gün geçtikçe daha yüksek sesle dile getirilmektedir.

Bu bağlamda;

1. Son 10 yıl içerisinde TCK 158. madde kapsamında yargılanan kişi sayısı kaçtır? Bu kişilerin yaş dağılımı nasıldır?
2. 18-25 yaş arası olup, yalnızca banka kartı/IBAN paylaşımı gibi gerekçelerle TCK 158 kapsamında ceza alan gençlerin sayısı kaçtır?
3. Bu gençler hakkında verilen mahkûmiyet kararlarında failin elde ettiği menfaat, örgütsel bağlantı ve kasten hareket etme kriterlerinin her biri hangi oranda belirleyici olmuştur? Bu konuda bakanlığın herhangi bir istatistiksel çalışması var mıdır?
4. 2015-2025 yılları arasında bu suç tipiyle ilgili olarak beraat, hükmün açıklanmasının geri bırakılması (HAGB), ceza ertelemesi ve doğrudan mahkûmiyetle sonuçlanan dava sayıları kaçtır?
5. Cezaevlerinde halen TCK 158 kapsamında hükümlü olarak bulunan 25 yaş altı genç sayısı kaçtır? Bu gençlerin eğitim durumları ve ceza süreleri nelerdir?
6. Bu gençlerin farkında olmadan suçun bir parçası haline geldikleri savunmaları karşısında, ceza hukuku bağlamında taksir – kast ayrımı, iştirak hükümleri, kasten yardım etme – araçsallaştırılma gibi kavramlar yeterince dikkate alınmakta mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1320-4468/6205
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 04/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675623 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Konya Milletvekili Barış Bektaş tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31621 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1320-4467/6204
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

Sayın Barış BEKTAŞ
Konya Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31621 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, İkinci Kısım, Onuncu Bölümünde düzenlenen "Malvarlığına Karşı Suçlar"a ilişkin ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan dosya, sanık ve suç sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "https://www.adlisicil.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

III- Soru önergesinde istenilen ayrıntıda bilgi sunulamamakla birlikte, Ülkemizdeki ceza infaz kurumlarında barındırılan tutuklu ve hükümlü sayıları ile yaş gruplarına göre dağılımlarına ilişkin istatistiklere Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün "https://www.cte.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

79.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, yüksek sıcaklıklara karşı yürütülen iş sağlığı ve güvenliği çalışmalarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/31627)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat IŞIKHAN** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.24.07.2025

Ahmet ŞIK
TİP İstanbul Milletvekili

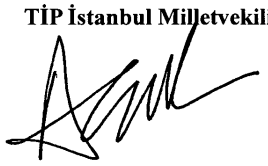

Küresel iklim krizinin etkileriyle birlikte, ülkemizde de yaz aylarında ekstrem sıcaklık artışları daha sık ve daha yoğun şekilde yaşanmakta; bu durum, özellikle açık alanda ya da yeterli iklimlendirme altyapısı bulunmayan kapalı ortamlarda çalışan işçiler açısından ciddi bir sağlık ve güvenlik riski oluşturmaktadır.

Bugünlerde İzmir'de 41, Hatay'da 39, Adana'da 38 santigrat dereceyi bulan sıcaklarda işçiler açık havada güneşin altında veya fabrikalarda makine başında çalışmaya devam etmektedirler. Bu sıcaklığın üzerine bir de fabrikalardaki makina ısısı da eklenince, işyerlerinde zaman zaman 50 dereceyi geçen sıcaklıklarda çalışmak zorunda kalınıyor.

Bu hafta ülkemize gelmekte olan yüksek ısı dalgası da göz önünde bulundurulduğunda, hava sıcaklığının bazı illerde 40 dereceyi geçmesi beklenmektedir, bu durum bazı işyerlerinde sıcaklığın 50 dereceye yaklaşması riskini doğurmaktadır.

Sıcak hava dalgaları, başta sıcak çarpması ve sıvı kaybı olmak üzere birçok akut sağlık sorununa yol açabilmekte, ağır iş yükü altında çalışan emekçilerin hayati tehlike sınırında çalışmasına neden olabilmektedir. Bu çerçevede, aşırı sıcak koşullarda çalışma sürelerinin, mola aralıklarının ve işyeri fiziki şartlarının mevzuata uygun biçimde düzenlenmesi, işçilerin temel sağlık ve güvenlik hakkının korunması açısından elzemdir. Bu bağlamda, konuya ilişkin mevcut denetim, düzenleme ve önleyici uygulamaların ortaya konulması amacıyla işbu soruların yanıtlanması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Yüksek sıcaklıkların çalışma koşullarını olumsuz etkilediği dönemlerde, işyerlerinde bulunması gereken havalandırma ve iklimlendirme sistemlerine ilişkin herhangi bir denetim faaliyeti yürütülmekte midir? Bu yükümlülüğe riayet etmeyen işyerlerine yönelik uygulanan idari yaptırımlar nelerdir? Ayrıca, çalışma ortamındaki sıcaklığın belirli bir eşik değerin üzerine çıkması halinde işin durdurulmasına veya işyerinin geçici olarak tatil edilmesine yönelik yürürlükte olan bir mevzuat veya idari uygulama mevcut mudur?

2. Aşırı sıcaklık koşullarında çalışan işçilerin sağlık ve güvenliğini teminen, çalışma sürelerinin yeniden düzenlenmesi, dinlenme aralıklarının artırılması ve molalar sırasında su, soda vb. içeceklerin ücretsiz temin edilmesi yönünde Bakanlığınızca yürütülen herhangi bir yasal ya da idari çalışma bulunmakta mıdır?

3. Ülkemizin bu hafta itibarıyla maruz kalacağı aşırı sıcak hava dalgası dikkate alındığında, iş sağlığı ve güvenliği açısından risk taşıyan sektörlerde veya coğrafi bölgelerde iş faaliyetlerinin geçici olarak durdurulması yönünde Bakanlığınızca alınmış bir tedbir ya da planlama mevcut mudur?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610- 238 10. 10. 2025
Konu : Soru Önergesi (7/31627)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675623 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile İstanbul Milletvekili Sayın Ahmet ŞIK tarafından yöneltilen 7/31627 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun amacı; işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenlemek olup ilgili Kanun; kamu ve özel sektöre ait bütün işlere ve işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine, çırak ve stajyerler de dâhil olmak üzere tüm çalışanlarına faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanmaktadır. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamak için her türlü tedbirin alınması işverenin yükümlülüğünde olup Kanunun hükümlerinin uygulanmasının izlenmesi ve teftişi, iş sağlığı ve güvenliği yönünden teftiş yapmaya yetkili Bakanlık iş müfettişlerince yerine getirilmektedir.

17/07/2013 tarihli ve 28710 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre işyeri bina ve eklentilerinde; yemekhane, barınma, dinlenme, bekleme yerleri, soyunma odaları, tuvalet, duş, lavabolar, kantin ve ilk yardım odaları da dâhil olmak üzere tamamında kullanım amaçlarına göre yeterli havalandırma ve termal konfor şartları sağlanmalıdır. İşyerlerinde termal konfor şartları sağlanırken çalışanları rahatsız etmeyecek, çalışanların fiziksel ve psikolojik durumlarını olumsuz etkilemeyecek şekilde olmasına dikkat edilmelidir. Çalışılan ortamın sıcaklığı; çalışma şekline ve çalışanların harcadıkları güce uygun olmalıdır. Ayrıca ısıtma veya soğutma amacıyla kullanılan araçlar, kaza riski oluşturmayacak şekilde yerleştirilmeli, bakım ve kontrolleri yapılmalıdır.

Bununla birlikte, Bakanlığımızca yıl içinde yürütülen iş teftişi faaliyetleri, geçmiş yıllara ait istatistikî veriler, ulusal politikalar ve ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak, çalışma hayatının riskleri ve öncelikleri ile Bakanlığımızın kaynakları dikkate alınarak programlı teftişler ve program dışı teftişler şeklinde yürütülmektedir. Programlı teftişler, çalışma hayatındaki sorunların değerlendirilmesi ve önceliklendirilmesi sonucu belirlenen alanlarda veya sektörlerde yahut özel bir risk grubu hedeflenerek belirlenen işyerlerinde çalışma hayatı ile ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanmasının denetlenmesi amacıyla gerçekleştirilen teftişlerdir. İncelemelerden oluşan program dışı teftişler ise programlı teftişler dışında kalan ihbar, şikâyet vb. talepler üzerine veya Bakanlığa intikal eden evraklardan teftiş hizmetiyle bağdaşır nitelikte olanların teftiş programına alınması sonucu gerçekleştirilmektedir."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

80.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Van'ın Tuşba ilçesine bağlı Beyüzümü ve Seyrantepe Mahalleleri arasındaki hemzemin geçidin kapatılmasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31699)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda sıralamış bulunduğum sorularımın ***Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu*** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Zülküf Uçar
Van Milletvekili

Van İli Tuşba İlçesi'ne bağlı Beyüzümü ve Seyrantepe mahalleleri arasında bulunan hemzemin geçit, iki mahalleyi birbirine bağlayan ve bölgedeki işlek bir cadde üzerinde yer alan önemli bir geçiş noktasıdır. Söz konusu hemzemin geçidin geçtiği arazi, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları'na (TCDD) ait olmakla birlikte uzun yıllardır aktif olarak kullanılmamaktadır. Ancak son bir hafta içinde bu hemzemin geçidin kapatıldığı ve gerekçe olarak arazinin TCDD'ye ait olduğunun belirtildiği tarafımıza iletilmiştir. Kapatma işlemi sırasında vatandaşlara herhangi bir alternatif güzergah sunulmaması nedeniyle bölgede yaşayan yurttaşlar ciddi mağduriyetler yaşamaktadır. Diğer yandan, geçidin ana cadde ile olan bağlantısı sebebiyle ciddi bir trafik sorununa da yol açılmıştır. Anılan mahalleler arasında bağlantı sağlayan bu yol günlük hayatta oldukça önemli bir yer tutmaktadır. Yurttaşları mağdur eden bahse konu keyfi kapatma sorunun bir an önce çözülmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda:

1. Beyüzümü ve Seyrantepe mahalleleri arasındaki hemzemin geçidin kapatılma kararı hangi gerekçelere dayandırılmıştır? Kapatma kararı alınmadan önce bölgede yaşayan yurttaşların görüşleri alınmış mıdır?

2. Söz konusu hemzemin geçidin kapatılmasıyla ortaya çıkan mağduriyetlerin giderilmesi için Bakanlığınız tarafından hangi önlemler alınmıştır veya alınması planlanmaktadır?

3. Vatandaşların günlük ulaşım ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için kapatılan hemzemin geçide alternatif bir güzergâh veya ulaşım çözümü sunulmuş mudur? Eğer sunulmadıysa, bu konuda bir çalışma yapılmakta mıdır?

4. TCDD'ye ait olup uzun süredir kullanılmayan arazilerin, bölgede yaşayan yurttaşların ihtiyaçları doğrultusunda değerlendirilmesi için herhangi bir proje bulunmakta mıdır?

5. Bakanlığınız, hemzemin geçitlerin kapatılması süreçlerinde vatandaşların mağdur edilmemesi için hangi standart prosedürleri uygulamaktadır? Bu prosedürler Van'daki söz konusu olayda uygulanmış mıdır?

6. Vatandaşların mağduriyetlerinin önlenmesi ve trafik sorunlarının giderilmesi amacıyla kısa, orta ve uzun vadede ne tür adımlar atılması planlanmaktadır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3025234
Konu : Van Milletvekili Sayın Zülküf UÇAR'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1675623 sayılı yazınız.

Van Milletvekili Sayın Zülküf UÇAR'ın 7/31699 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

VAN MİLLETVEKİLİ SAYIN ZÜLKÜF UÇAR'IN 7/31699 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Beyüzümü ve Seyrantepe mahalleleri arasında bulunan ve soru önergesinde bahsi geçen bölgede, TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğünce açılmış herhangi bir resmi hemzemin geçit bulunmamaktadır. Ayrıca anılan hemzemin geçidin 400 metre ilerisinde demiryolu sonlanmaktadır.

Hemzemin geçitlerin kapatılması, ilgili valilikler tarafından gerçekleştirilmekte olup burada geçidin kapatılması değil kaçak geçişlerin engellemesi sağlanmıştır. Anılan geçidin kapatılması kararı alınmadan bir ay önce Van Gar Müdürlüğü tarafından Valilik ile İl ve İlçe Belediye Başkanlıklarına bilgi verilerek alternatif yolların kullanılması istenmiştir. Bu noktada halihazırda güvenli alternatif karayolu bulunmakta olup karayolu ulaşımı engellenmemiş ve hem tren trafiği güvenliği sağlanmış hem de vatandaşların can ve mal güvenliği teminat altına alınmıştır.

Bunun yanı sıra, ihtiyaç olan kesimlerde gerekli alt veya üst geçitleri yapmak; 11.02.2023 tarihli ve 32101 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Demiryolu Hemzemin Geçitlerinde Alınacak Tedbirler ve Uygulama Esaslarına Dair Yönetmelik"in 5'inci maddesi gereğince ilgili belediyenin sorumluluğunda bulunmaktadır.

Diğer taraftan, TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü; işletmecilik haricinde bulunan arazileri, mevcut mevzuat dahilinde, yolcu ve vatandaşlarımızın ihtiyaçları doğrultusunda en uygun yöntemlerle değerlendirmektedir.

81.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Siverek ve Viranşehir ilçeleri arasında bulunan Karakeçi mevkiindeki yolun iyileştirilmesi talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31703)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **21.07.2025**

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa'nın iki büyük ilçesi olan Siverek ve Viranşehir ilçelerini birbirine bağlayan Karakeçi (Mızar) mevkisinden geçen kara yolu, yıllardır "ölüm yolu" olarak anılmaktadır. Yoğun tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin olduğu bu hatta, mevsimlik tarım işçilerinin taşındığı araçlar da dahil olmak üzere ciddi trafik yoğunluğu yaşanmaktadır. Ancak altyapı bu yoğunluğa uygun şekilde düzenlenmemiştir. Nitekim bu yolda hareket halindeyken tarım işçilerini taşıyan iki aracın çarpışması sonucu 11 kişi yaralanmıştır. Aynı güzergâhta her ay onlarca kaza olmakta, bazı günlerde üçten fazla trafik kazası meydana gelmektedir. Yolun teknik yetersizliği, ulaştırma konusundaki altyapı eksikliği ve denetimsizlik ciddi bir kamu güvenliği sorununa dönüşmüştür.

Bu bağlamda;

1. Şanlıurfa'nın Siverek ve Viranşehir ilçeleri arasında yer alan Karakeçi (Mızar) mevkisinden geçen yolun toplam uzunluğu ve mevcut genişliği kaç metredir?

2. Bu yolun mevcut hali Karayolları Teknik Şartnamesi'ne ve Ulaştırma Bakanlığı'nın yol standardı kriterlerine uygun mudur?

3. Son 10 yıl içinde bu yolda herhangi bir iyileştirme, bakım, asfaltlama, genişletme veya güçlendirme çalışması yapılmış mıdır? Yapıldıysa hangi tarihlerde ve hangi kilometre aralıklarında yapılmıştır?

4.Yolun genişletilmesi ve duble yol haline getirilmesi için bugüne kadar yapılmış bir etüt, proje veya yatırım planlaması var mıdır?

5. Bu yolun genişletilmesine veya iyileştirilmesine ilişkin olarak 2024 ve 2025 yılı yatırım programlarında herhangi bir ödenek ayrılmış mıdır?

6. Yolun duble hale getirilmesi planlanıyorsa, bu projenin fizibilite, kamulaştırma ve çevresel etki değerlendirme süreçleri başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa hangi aşamadadır?

7. Siverek-Viranşehir arasındaki bu yolun, özellikle Karakeçi mevkisindeki yapısal durumunun uydu görüntüleri ve yol analiz verileriyle birlikte teknik risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

8. Tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin bu yol güzergâhında yoğun olarak yapılması göz önüne alındığında, bu ekonomik faaliyetleri destekleyici bir altyapı planlaması Bakanlığınızın gündeminde midir?

9. Son 5 yıl içerisinde bu yol güzergâhında meydana gelen ölümlü ve yaralanmalı trafik kazalarının sayısı kaçtır? Hangi kilometre aralıklarında yoğunlaşmaktadır?

10. Bu yolun genişletilmesine ilişkin olarak yerel yönetimlerin (ilçe belediyesi, büyükşehir belediyesi, il özel idaresi) Bakanlığınıza ilettiği talepler bulunmakta mıdır?

11. Yolun yer yer 3 metreye kadar daralması sebebiyle can kayıplarının yaşanması, Bakanlığınızca kamu güvenliğini tehdit eden bir altyapı sorunu olarak değerlendirilmekte midir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3015072
Konu : Şanlıurfa Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1675623 sayılı yazınız.

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'ın 7/31703 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. MAHMUT TANAL'IN 7/31703 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

(Şanlıurfa-Viranşehir) Ayrım-Karakeçi-Siverek il yolu; 68 km uzunluğunda sathi kaplamalı tek yol olarak trafiğe hizmet vermekte olup yolun mevcut platform genişliği ortalama 6-7 metredir. Mevcut yolun 30'uncu ile 35'inci km'leri arasının fiziki standartları yükseltilmiş olup, 2025 yılında 8'inci ile 13'üncü km'leri arasının platform genişliğinin arttırılması ve temel takviyeli sathi kaplama yapılması için çalışmalara başlanılmıştır.

Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluk ağında bulunan tüm yollarda olduğu gibi (Şanlıurfa-Viranşehir) Ayrım-Karakeçi-Siverek il yolunda da 7 gün 24 saat esasına göre bakım, onarım ve trafik güvenliği çalışmaları yapılmaktadır. Ayrıca bahse konu yolun fiziki standartlarını yükseltmek amacıyla 63 km uzunluğundaki yeni güzergâh proje çalışmaları da devam etmektedir.

Karayollarındaki yol standartları; topoğrafya, mevcut yapılaşma, uygulama imar planları, yol yapım ekonomisi, yol üzerinde mevcut trafik miktarı, gelecekteki trafik miktarları gibi birçok kriter dikkate alınarak tasarlanmakta; oluşturulan trafik etüt raporuna göre yol sınıfı ve şerit sayısı belirlenmektedir. Bahse konu il yolunda, 2023 yılı Yıllık Ortalama Günlük Trafik (YOGT) değeri 1500-3500 taşıt/gün aralığında değişmekte olup, trafik hacmine ve bölgedeki gelişime bağlı olarak bölünmüş yol yapımı ileriki yıllarda değerlendirilecektir.

Diğer taraftan, Trafik kazası tespit tutanaklarının düzenlenmesi ve istatistiki verilerin toplanması İçişleri Bakanlığı'nın, istatistiklerin yayımlanması ve dağıtımı ise, Türkiye İstatistik Kurumu'nun uhdesinde bulunmaktadır.

82.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri-Yerköy YHT Projesi'ne ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31704)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Aşkın GENÇ

Kayseri Milletvekili

Kayseri-Yerköy YHT hattı projesi ilk olarak 2014 yılında duyurulmuş, ancak aradan geçen 11 yılda beş farklı Ulaştırma Bakanı değişmesine rağmen proje ilerleme kaydetmemiştir. Yapım süreci ancak 2025 yılında başlayabilmiş ve başlangıçta 2028 olarak planlanan açılış tarihi şimdi 2031'e ertelenmiştir.

Bu bağlamda;

1. Projenin yıllarca beklemesinin temel sebepleri nelerdir?
2. İhale iptalleri, finansman bulunamaması veya idari ihmaller söz konusu mudur?
3. Özellikle 2022-2023 döneminde ihalelerin Danıştay kararıyla iptal edildiği ve finansman arayışlarının uzadığı bilinmektedir. Bu süreçte ortaya çıkan maliyet artışları ve kamunun uğradığı zarar ne kadardır?
4. Projenin 2031'e sarkması kabul edilemez bir durumken, sorumlular hakkında herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?
5. Kayseri halkına defalarca verilen hızlı tren sözünün tutulmaması hakkında Bakanlık bir açıklama yapacak mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3028618
Konu : Kayseri Milletvekili Sayın Aşkın GENÇ'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1675623 sayılı yazınız.

Kayseri Milletvekili Sayın Aşkın GENÇ'in 7/31704 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SAYIN AŞKIN GENÇ'İN 7/31704 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

"Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Projesi"; Ankara-Sivas Hızlı Tren Hattı'nın hizmete açılmasının akabinde bu hatta bağlanacak şekilde projelendirilmiştir.

"Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Projesi"nin yapım çalışmaları 2023 yılında başlamıştır. Çalışmaların 2028 yılında tamamlanarak hattın hizmete açılması planlanmaktadır.

Proje; Yerköy YHT Garı ile Kayseri arasında yapılacaktır. Söz konusu hattın işletmeye alınması ile birlikte Kayseri'ye hızlı trenle ulaşım sağlanmış olacaktır.

83.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'de son beş yılda meydana gelen ölümlü otobüs ve tren kazalarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31705)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Aşkın GENÇ

Kayseri Milletvekili

Sayıştay raporlarında, Ulaştırma sektöründe denetim eksikliği nedeniyle kazaların arttığına dair bulgular yer almıştır (örneğin, demiryolu ve karayolu çalışanlarının aşırı mesai yapmasının kaza riskini artırdığı tespiti).

Bu bağlamda;

1. Kayseri özelinde son 5 yılda meydana gelen ölümlü tren ve otobüs kazalarının sayısı nedir?
2. Bu kazaların kaçı ihmal, denetimsizlik veya altyapı eksikliğinden kaynaklanmıştır?
3. Kayseri'deki karayollarında ve taşıma firmalarında denetimleri artırmaya yönelik bir plan var mıdır?
4. Özellikle uzun yol otobüs şoförlerinin çalışma saatleri, araç bakım kontrolleri gibi konularda bölgeye özgü ek denetimler yapılmakta mıdır?
5. Demiryolu bakım ve sinyalizasyon güvenliği Kayseri'de düzenli olarak denetleniyor mu?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3024899
Konu : Kayseri Milletvekili Sayın Aşkın GENÇ'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1675623 sayılı yazınız.

Kayseri Milletvekili Sayın Aşkın GENÇ'in 7/31705 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SAYIN AŞKIN GENÇ'İN 7/31705 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Yolcu ve yük taşımacılığında Bakanlığımız ve denetimle yetkili diğer kurumlar tarafından denetimler planlı ve sürekli olarak yapılmaktadır. Bakanlığımız Bölge Müdürlüklerince taşımacılık mevzuatı (Yolcu / Eşya) ve tehlikeli mal taşımacılığı konusunda yol kenarı ve işletme denetimleri yürütülmektedir. Karayolları Denetim İstasyonlarında (KDİ) yoğunluklu olarak yük denetimleri gerçekleştirilmektedir. Yolcu taşımacılığı denetimleri ise; elektronik veriler üzerinden yapılan denetimler, havaalanında yapılan denetimler, yolcu terminallerinde yapılan denetimler ve trafik zabıtasıyla birlikte karayolunda seyyar denetimler şeklinde gerçekleştirilmektedir.

Buna ilave olarak, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunun 27'nci maddesi gereğince trafik zabıtasının (Emniyet ve Jandarma trafik birimleri) müstakil olarak yolcu ve yük taşımacılığı mevzuatı kapsamında denetim yapmaya ve ceza düzenlemeye yetkileri bulunmaktadır.

Yapılan araştırmalara göre; meydana gelen trafik kazalarının tamamına yakını trafik kurallarına uyulmaması (aşırı hız, dikkatsizlik, trafik işaretlerine uyulmaması vb.) nedeniyle sürücü hatasından kaynaklanmaktadır. Trafik kazası tespit tutanaklarının düzenlenmesi ve istatistiki verilerin toplanması İçişleri Bakanlığı'nın, istatistiklerin yayımlanması ve dağıtımı ise Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığının uhdesinde bulunmaktadır.

Demiryolu hatlarının periyodik ölçüm, kontrol ve bakımları; TCDD Hat Bakım Konsepti ve mevcut mevzuatlar çerçevesinde yapılmakta olup, ihmal, denetimsizlik veya altyapı eksikliğinden kaynaklanan herhangi bir kaza meydana gelmemiştir. Meydana gelen kazaların nedenleri ise; demiryolu hattına yaya olarak izinsiz girilmesi, intihar ve serbest hemzemin geçide kontrolsüz araç girmesi olarak tespit edilmiştir.

Diğer taraftan, Ülkemizdeki yurt içi taşımalar için sürüş ve dinlenme süreleri; İçişleri Bakanlığınca hazırlanan "Karayolları Trafik Yönetmeliği" ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan "Haftalık İş Günlerine Bölünemeyen Çalışma Süreleri Hakkında Yönetmelik" çerçevesinde belirlenmiş olup şoförlerin özlük hakları ve çalışma şartları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı uhdesinde bulunmaktadır. Uluslararası taşımacılık kapsamındaki sürüş ve dinlenme süreleri ise; Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Yapan Taşıtlarda Çalışan Personelin Çalışmalarına İlişkin Avrupa Anlaşması (AETR) ile belirlenen esaslara tabi olup, bu süreler AETR'ye taraf ülkeler arasında yapılan taşımaların tamamında zorunludur.

Bu itibarla, yolcu taşımacılığında kullanılan otobüs şoförlerinin çalışma saatleri ve araçların muayeneleri gibi konulara ilişkin ülke genelinde denetimler anılan Bakanlıklar tarafından yapılmaktadır.

84.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'deki Boğazköprü Lojistik Merkezi Projesi'nin faaliyete geçme tarihine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31707)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

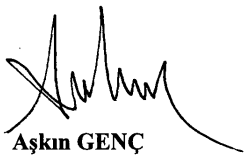

Aşkın GENÇ

Kayseri Milletvekili

Kayseri'de inşa edilmekte olan Boğazköprü Lojistik Merkezi Projesi, Bakanlıkça Türkiye'nin 13'üncü lojistik üssü olarak ilan edilmiştir. Yaklaşık 670 bin m² alanda, yıllık 1,8 milyon ton yük kapasitesine sahip olacak merkezin 2024 sonu itibarıyla %98 oranında tamamlandığı ve 1,647 milyar TL harcama yapıldığı bildirilmektedir.

Bu bağlamda;

1. Lojistik merkezi tam olarak ne zaman faaliyete geçecek ve özel sektöre kiralanması/işletilmesi konusunda bir plan var mı?
2. Proje maliyetinde bir artış yaşandı mı, başlangıçta öngörülen bütçeyi aştıysa sebepleri nelerdir?
3. Ayrıca Kayseri'nin stratejik konumu gereği bu merkezin tam kapasite kullanılması için demiryolu bağlantıları, çevre yolu bağlantıları gibi yan yatırımlar yapılıyor mu?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3032419
Konu : Kayseri Milletvekili Sayın Aşkın GENÇ'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1675623 sayılı yazınız.

Kayseri Milletvekili Sayın Aşkın GENÇ'in 7/31707 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SAYIN AŞKIN GENÇ'İN 7/31707 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

"Kayseri Boğazköprü Lojistik Merkezi Yapım İşi Projesi (1'inci Etap)" kapsamında Lojistik Merkezinin yapım çalışmaları tamamlanarak 13.12.2024 tarihinde geçici kabulü yapılmış olup, lojistik merkezinin işletmeye açılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir. Firmalar tarafından taşıma amaçlı kullanım veya taşımayı tamamlayıcı nitelikte hizmet sağlanmasına yönelik talepte bulunulması halinde TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğünün "Hizmet Tarifesi" kapsamında gerekli işlemler tesis edilecektir.

Ayrıca; yapım çalışmaları devam etmekte olan "Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı Projesi"nin tamamlanmasıyla birlikte, lojistik merkezi ile demiryolu bağlantısı da sağlanmış olacaktır.

Öte yandan, Boğazköprü Lojistik Merkezi'nin yakınından geçen Kayseri Kuzey Çevre Yolu, 27,3 km uzunluğunda bitümlü sıcak karışım kaplamalı bölünmüş yol olarak hizmet vermektedir. İlgili kesimde 2x2 olarak hizmet veren 15,5 km'lik kesiminin 2x3 olarak genişletilmesi ve 11,8 km'lik kesimde de üstyapı onarım yapımı işinin 28.05.2025 tarihinde ihalesi yapılmış olup çalışmalara başlanılacaktır.

85.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, uluslararası bir örgüt tarafından yayımlanan Yolsuzluk Algı Endeksi'ne ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31710)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

Yolsuzlukla mücadelede dünyanın önde gelen sivil toplum kuruluşlarından olan Uluslararası Şeffaflık Örgütü 1995 yılından bu yana yaptığı anketlerle dünya genelindeki yolsuzluk algısını ölçen raporlar yayımlamaktadır. Söz konusu örgütün 2024 Yolsuzluk Algısı Endeksi Raporuna göre Türkiye 180 ülke arasında 107'nci sırada yer almıştır.

Diğer taraftan, Türkiye'nin Yolsuzluk Algısı Endeksinde yıllar itibarıyla durumu giderek kötüleşmektedir. Nitekim Türkiye 2002 yılında 102 ülke arasında 64'üncü sırada iken, 2013 yılında 175 ülke arasında 53'üncü sıraya, 2020 yılı ise 180 ülke arasında 86'ncı sıraya gerilemiştir.

Bu bilgiler ışığında;

I- Türkiye'nin Uluslararası Şeffaflık Örgütü tarafından yayımlanan Yolsuzluk Algısı Endeksinde geri sıralarda yer almasının sebepleri nelerdir?

2- Türkiye'nin Yolsuzluk Algısı Endeksinde 2002 yılından bu yana düzenli olarak gerilemesinin altında yatan etkenler nelerdir?

3- Türkiye'nin, küresel sıralamada ekonomik, sosyal ve politik istikrarsızlıkların yoğun olduğu, demokrasi ile tanışmamış birçok ülkenin gerisinde kalmasının ülkemizin itibarı açısından olumsuz olduğunu düşünmüyor musunuz?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1321-4537/6296
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1677855 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31710 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1321-4536/6295
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10./2025

Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31710 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Ülkemiz, Avrupa Konseyinin temel düzenlemelerinden olan Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesi ve Yolsuzluğa Karşı Özel Hukuk Sözleşmesine taraf olup, GRECO değerlendirmelerine herhangi bir kayıt ya da şart sunulmadan tabi olunacağını kabul etmiştir. Yolsuzluk olgusuyla mücadele konusundaki irade ve kararlılığının bir göstergesi olarak da 1 Ocak 2004 tarihinden itibaren Avrupa Konseyi Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubuna (GRECO) üye olunmuştur.

Ülkemiz, GRECO çalışmalarına Başbakanlık (2018 yılına kadar), Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı temsilcilerinden oluşan daimî bir heyetle iştirak etmiş olup, halihazırda ise Türkiye'ye ilişkin raporların görüşmelerine ilgili tüm bakanlık ve kurumların temsilcileriyle en geniş şekilde katılım sağlamaktadır.

GRECO'nun amacı, üye ülkelerce soru formlarına verilen cevaplar ve yerinde değerlendirme ziyaretleri yoluyla üyelerin yolsuzlukla mücadele sistemlerini değerlendirerek tavsiyelerde bulunmak ve bu tavsiyelerin uygulanmasını izlemek suretiyle yolsuzlukla mücadele kapasitesinin artırılmasına yardımcı olmaktır.

GRECO tarafından Ülkemizin de içinde bulunduğu birçok ülke hakkında hazırlanan yolsuzlukla mücadele değerlendirme ve alınacak önlemlere ilişkin uyum raporları ile son olarak Ülkemiz hakkında düzenlenen "Dördüncü Değerlendirme Aşaması Raporu" GRECO'nun resmî internet sitesinde yayınlanmıştır. Beşinci Değerlendirme Aşaması ise devam etmekte olup, Dördüncü ve Beşinci Değerlendirme Aşamaları kapsamında GRECO tavsiyelerinin yerine getirilmesine yönelik çalışmalar ilgili kurumlarca yürütülmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

86.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31715)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; "Ben Necmiye Birkoç Marmara Kapalı Cezaevi'nde kalmaktayım ve 17 aydır tutukluyum. Her ay mahkemem oluyor ve her ay üzerime verilen yalan ifadeleri kanıtlarıyla açıklıyorum. Ne verdiğim deliller nede şahitler dikkate alınmıyor. Tutuklanmamı gerektirecek hiçbir şey olmamasına rağmen tahliye edilmiyorum. Kardeşim Pınar'ın eylemi nedeniyle içerde tutuluyorum. Gerçekte var mı yok mu belli olmayan sözde gizli tanığın soyut ifadeleriyle cezaevine atıldım. 17 aydır tutukluyum ve bu süreçte başımıza gelmeyen kalmadı. Ailecek hem maddi hem de manevi anlamda çok zor günler yaşıyoruz. Tahliye olup bu zor günlerde aileme destek olmak istiyorum." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Necmiye Birkoç neden 17 aydır cezaevinde tutulmaktadır?
3) Necmiye Birkoç'un cezaevinde bulunmasını gerektirecek deliller nedelerdir?
4) Necmiye Birkoç'un gerçeği yansıtmayan soyut ifadelerle cezaevinde tutulduğu iddiası doğru mudur?
5) Necmiye Birkoç'un tahliye edilmesi için Bakanlık olarak ne yapmayı planlıyorsunuz?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1326-4781/6654
Konu : Yazılı soru önergesi

14 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1677855 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31715 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1326-4780/6653
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31715 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte, açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

II- Bakırköy ve İstanbul Cumhuriyet Başsavcılıklarıyla yapılan yazışmalara verilen 15/08/2025 ve 25/08/2025 tarihli cevaplarda; soru önergesinde adı geçen ve Marmara Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan tutuklu hakkında açılan kamu davasının devam ettiği bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

87.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31719)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorumun **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin OLAN
Bitlis Milletvekili

Bitlis ilinde ve ilçelerinde bulunan kamu kurumlarının doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirdiği harcamalara dair şeffaflık ve denetlenebilirlik konusunda ciddi soru işaretleri bulunmaktadır.

Bazı kişi ve şirketlere ayrıcalık tanındığı, usulsüzlüklerin yaşandığına dair kamuoyuna yansıyan iddialar nedeniyle bu harcamaların ayrıntılarıyla ortaya konması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Ahlat T Tipi Kapalı Ve Açık Ceza İnfaz Kurumu tarafından 2023–2025 yılları arasında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesi kapsamında doğrudan temin yöntemiyle yapılan harcamaların toplam sayısı, tutarı, alım yapılan kişi/şirket bilgileri ve bu süreçlere ilişkin gerçekleştirilmiş herhangi bir denetim ya da soruşturma olup olmadığına dair bilgi verir misiniz?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1330-4990/6915
Konu : Yazılı soru önergesi

13. /10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1677855 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31719 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1330-4989/6914
Konu : Yazılı soru önergesi

13 /10 /2025

Sayın Hüseyin OLAN
Bitlis Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31719 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "Amaç" kenar başlıklı 1. maddesinde, bu Kanunun amacının, kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirlemek olduğu,

B) 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun, "Amaç" kenar başlıklı 1. maddesinde, bu Kanunun amacının, Kamu İhale Kanununa göre yapılan ihalelere ilişkin sözleşmelerin düzenlenmesi ve uygulanması ile ilgili esas ve usulleri belirlemek olduğu; "Kapsam" kenar başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun, Kamu İhale Kanununa tabi kurum ve kuruluşlar tarafından söz konusu Kanun hükümlerine göre yapılan ihaleler sonucunda düzenlenen sözleşmeleri kapsadığı,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen, yapım, mal veya hizmet alımı gibi her türlü ihaleye ilişkin işlemler, amaç ve kapsamına yukarıda değinilen kanunların hükümleri doğrultusunda yerine getirilmektedir.

Söz konusu kanunlarda, hangi tür işin hangi tür ihale yöntemiyle yaptırılacağı; ihale, sözleşme ve edimin ifası süreçlerinin hangi usul ve esaslara uygun olarak sürdürüleceği; ihale işlemlerinin gözetimi ve denetiminin hangi kurum tarafından ne şekilde yerine getirileceği; yüklenicinin iflası, işi bitirememesi veya ilave iş artışı ile süre uzatımı hâllerinde ne şekilde işlem tesis edileceği hususlarında da ayrıntılı düzenlemelere yer verilmiştir.

İhtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması, kaynakların verimli kullanımı ile açıklık ve rekabetin sağlanması esasları doğrultusunda, yasal şartlara uygun olarak gerçekleştirilen Bakanlığımız ihalelerine ilişkin sonuçlar, Kamu İhale Kurumu tarafından yayınlanan Kamu İhale Bülteninde kamu denetimine açık olarak ilan edilmektedir. Hangi tür işin hangi ihale yöntemiyle gerçekleştirildiği, ihaleyi yüklenen firmalar, ihale bedelleri, işe başlama ve bitirme tarihleri ile işin süresine ilişkin bilgiler gibi önergeye konu edilen hususlar, sözü edilen ilanlardan takip edilebilmektedir.

II- 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun;

A) "Harcama yetkisi ve yetkilisi" kenar başlıklı 31. maddesinin birinci fıkrasında, "Bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir.",

B) "Harcama talimatı ve sorumluluk" kenar başlıklı 32. maddesinde;

"Bütçelerden harcama yapılabilmesi, harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkündür. Harcama talimatlarında hizmet gerekçesi, yapılacak işin konusu ve tutarı, süresi, kullanılabilir ödeneği, gerçekleştirme usulü ile gerçekleştirmeyle görevli olanlara ilişkin bilgiler yer alır.

Harcama yetkilileri, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun ve diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumludur.",

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

Yukarıdaki hükümler çerçevesinde, her bir harcama biriminin bütçeyle tahsis edilen ödenek ölçüsünde harcama yapma imkânı bulunmaktadır. Bakanlığımız bütçesi içinde harcama birimi olarak merkez harcama birimleri, merkez dışı birimleri olan mahkemeler, ceza infaz kurumları, denetimli serbestlik müdürlükleri, Adli Tıp Kurumu Başkanlığı, Uyuşmazlık Mahkemesi ile Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı yer almaktadır.

III- Bakanlığımız bütçesi içinde yer alan harcama birimlerinin bütçe ödenek tertiplerinden yaptıkları ayrıntılı harcamaların, 5018 sayılı Kanun gereğince ilgili harcama biriminin yetki ve sorumluluğunda olması nedeniyle hangi iş ve faaliyetler için hangi kişi veya firmalardan alım yapıldığı Bakanlığımız tarafından takip edilmemektedir.

IV- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; Ahlat T Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumunun son olarak 20/05/2025 ilâ 02/07/2025 tarihleri arasında denetlendiği ve herhangi bir olumsuz duruma rastlanmadığı anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

88.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 7 Temmuz 2025 tarihinde Ferizli Ceza İnfaz Kurumunda yaşanan iki intihar vakasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31723)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

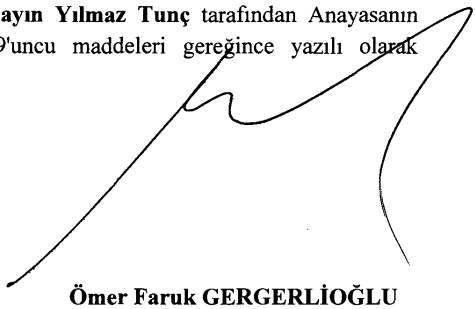

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; "Sakarya ili Ferizli ilçesinde bulunan Ferizli Ceza İnfaz Kurumları Kampüsü'nde 7 Temmuz 2025 tarihinde iki mahpusun hayatını kaybettiği kamuoyuna yansımıştır. Edinilen bilgilere göre 67 yaşındaki Ramazan Ergin ile 34 yaşındaki Kadir Birlik, farklı koğuşlarda kendilerini asarak intihar etmiştir. İki mahpusun aynı gün, benzer yöntemlerle yaşamlarına son vermesi, hapishanedeki denetim mekanizmaları, psikolojik destek süreçleri ve önleyici tedbirlerin yeterliliği konusunda ciddi soru işaretleri doğurmaktadır. Bu olayın ardından kamuoyuna yansıyan bilgilerde adli ve idari soruşturmaların başlatıldığı belirtilmiş, ancak olayın nasıl gerçekleştiğine dair hapishane yönetimi tarafından kapsamlı bir açıklama yapılmamıştır. Öte yandan, hapishanelerde benzer vakaların tekrar yaşanmaması için alınacak önlemler konusunda da kamuoyu aydınlatılmamıştır. " ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Ferizli Ceza İnfaz Kurumu'nda 7 Temmuz 2025 tarihinde yaşanan intihar vakalarıyla ilgili başlatılan adli ve idari soruşturmaların kapsamı nedir? Bu soruşturmalar kimler tarafından yürütülmektedir?
3) Ramazan E. ve Kadir B.'nin hapishane girişlerinden itibaren psikososyal değerlendirmeleri yapılmış mıdır? Bu kişilere yönelik daha önce herhangi bir psikolojik destek, tedavi ya da intihar riski takibi uygulanmış mıdır?
4) Söz konusu iki mahpusun kaldıkları koğuşlarda olay öncesinde ve sonrasında yapılan denetimlerde herhangi bir ihmale rastlanmış mıdır?
5) Aynı gün içerisinde, farklı koğuşlarda, benzer yöntemlerle gerçekleşen iki intihar vakası, hapishane içerisindeki güvenlik ve denetim sistemlerinde yapısal bir sorun olduğuna işaret etmekte midir?
6) Bu olayın ardından Ferizli Ceza İnfaz Kurumu'nda hangi önlemler alınmıştır? Benzer olayların yaşanmaması adına tüm hapishanelerde yeni bir uygulamaya geçilmesi planlanmakta mıdır?
7) Son 5 yılda cezaevlerinde hayatını kaybeden mahpus sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1334-4842/6740
Konu : Yazılı soru önergesi 13. /10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1677855 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31723 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1334-5457/7491
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31723 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında

Yönetmeliğin "Psiko-sosyal yardım servisi" kenar başlıklı 12. maddesinin birinci fıkrasında; psiko-sosyal yardım servisinin, personel ve hükümlülerin ruh ve beden sağlığı ve bütünlüğüne ilişkin koruyucu, geliştirici programları araştıran, uygulayan ve gerektiğinde tedavi sürecine katılarak psikolojik destek ve müdahalede bulunan, ayrıca hükümlülerin bireysel özelliklerini, yaşam koşullarını ve suç işleme nedenlerini belirleyerek bireysel gelişmelerine yardımcı olan, kurum yaşamına uyumlarını ve toplumsal yaşamla uyumlaşmalarını sağlayan ve bireyin yeniden suç işlemesini engelleyecek önlemleri alan ve bu amaçla gerektiğinde kurum en üst amirinin bilgisi dahilinde, aileler ve sosyal çevreyle görüşme yapan servis olduğu, psiko-sosyal yardım servisinde, psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog ve çocuk gelişimi uzmanının görev yapacağı; ikinci fıkrasında, bu servisin, iyileştirme programları kapsamında spor alanları, çok amaçlı salon, kütüphane ve iş atölyelerinden yararlanma, meslek edinme kursları gibi faaliyetlere katılabilecek durumdaki hükümlüler ile kurumun iç hizmetlerinde çalıştırılacak hükümlüleri belirleyerek idare ve gözlem kuruluna sunma görevi bulunduğu hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

III- A) Ceza İnfaz Kurumlarına giren her hükümlü ve tutukluya, psikolog ve sosyal çalışmacılar tarafından Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi (BİSİS) kapsamında Araştırma Değerlendirme Formu (ARDEF) doldurulmaktadır. ARDEF'ten çıkan sonuçlar doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ihtiyaçlarına uygun bireysel müdahale ya da grup çalışmalarına yönlendirilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların kuruma kabul edildiği andan salıverilme sürecine kadar risk-ihtiyaç-uygunluk modeli doğrultusunda değerlendirilmesi ve ruh sağlığı hizmetlerinin etkin kanıta dayalı standart uygulamaları içermesine ilişkin olarak Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından, Yapılandırılmış Ruhsal Değerlendirme ve Müdahale Programı (YARDM) geliştirilmiştir. YARDM programı kapsamında geliştirilen Ruhsal Sorunlara Bireysel Müdahale Uygulama Rehberi ile ilgili ceza infaz kurumlarında görevli uzmanlara yönelik eğitimler düzenlenmiş ve ceza infaz kurumlarında en sık karşılaşılan ruhsal ve davranışsal sorunlara yönelik bireysel müdahale programı ile ilgili bilgiler aktarılmıştır.

Uygulama Rehberinde yer alan "İntihar ve kendine zarar verme davranışına yönelik bireysel müdahale" kapsamında, bu davranışların belirtileri, bu düşünce ve davranışa sahip kişilerle ilgili dikkat edilmesi gereken noktalar ile bu kişilerin sevk ve izlemi, psiko-sosyal servisin yapacağı kısa ve ileri müdahale konularında müdahale basamakları açıklanmış, tüm ceza infaz kurumu müdürlerine bu konularda eğitim verilmiştir.

C) Değerlendirme, Profil Araçları ve Rehabilitasyon Programları (DEPAR) kapsamında "Yüksek Etkili Suçları İşlemiş Hükümlülere Yönelik İntiharın Önlenmesi Müdahale Programı" geliştirilmiştir. Bu program ile, intihar riski olduğu tespit edilen uzun süreli hapis cezası alan hükümlülerin intihar düşünceleri ve girişimlerine müdahale edebilmek ile onları yeniden hayata bağlamak amaçlanmıştır.

Ç) Tüm ülkelerde, ceza infaz kurumlarında intihar ve kendine zarar verme davranışı toplumdaki normal popülasyona göre daha sık yaşanmaktadır. Tekrarlayıcı bir davranış olan kendine zarar verme, kişinin vücudunun belirli bölümlerine zarar vermesi olarak karakterize edilmekte, birçok ruhsal bozuklukla birlikte görülebilmektedir. Bu nedenle, anlık iyileşmeler olsa bile ceza infaz kurumlarında uzun süre izlem yapılmakta ve uzun vadeli önlemler alınmaktadır. Ayrıca intihar ve kendine zarar verme davranışı, ceza infaz kurumu personeli için de travmatik bir etki oluşturmakta, bu konuda personelin desteklenmesi yönünde

çalışmalar yürütülmektedir.

Anılan programlar, psiko-sosyal yardım servisi tarafından yürütülen destek çalışmaları ve kurumsal yaklaşım kapsamında kendine zarar verme ve intihar riski bulunan hükümlü ve tutuklular ile ilgili tüm kurum müdürlerine verilen eğitimlere ve alınan tedbirlere rağmen kişinin tekrar tekrar intihar ve kendine zarar verme davranışı sergilemesi durumunda kurumca gerekli adlî ve idarî süreçler başlatılmaktadır.

D) Hükümlü ve tutukluların iyileştirilmesine yönelik kurumlarda psiko-sosyal yardım servisi tarafından; Öfke Kontrolü Programı, Sigara Alkol ve Madde Bağımlılığı Programı, Salıverilme Öncesi Mahkûm Gelişimi Programı, Önce Düşün Programı, Özel Gözetim ve Denetim Programı, İntihar ve Kendine Zarar Verme Davranışı Risk Yönetimine Yönelik Personelde Farkındalık Programı yürütülmektedir.

İntihar ve Kendine Zarar Verme Davranışı Risk Yönetimine Yönelik Personelde Farkındalık Programı kapsamında kurum müdürleri başkanlığında psikolog, sosyal çalışmacı, öğretmen, sağlık memuru, infaz koruma baş memuru ve ilgili infaz koruma memurunun yer aldığı vaka değerlendirme toplantıları aracılığıyla hükümlü ve tutukluların risk değerlendirme formları incelenerek risk taşıyan kişilere yönelik bakım ve gözetim planları yapılmakta, gözlem çalışmaları yürütülmektedir. Ek olarak intihar ve intihar girişimi vakaları yüksek görülen kurumların personeline yönelik, Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü İyileştirme ve Topluma Kazandırma Daire Başkanlığında görev yapan psikolog ve sosyal çalışmacılar tarafından "İntiharın Önlenmesi Eğitim Programı" uzaktan eğitim yoluyla düzenlenmektedir.

IV- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma başlatılması, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar, Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

V- Sakarya Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 22/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen ve Sakarya 2 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılmaktayken 07/07/2025 tarihinde vefat eden hükümlünün vefatı ile ilgili olarak başlatılan adlî ve idarî soruşturmaların devam ettiği,

Kurum İdare ve Gözlem Kurulunun 19/06/2025 tarihli kararı ile riskli eylemleri ve umutsuzluk söylemleri nedeniyle adı geçenin bir süre yakından takip edilmesine ve intihar risk grubuna alınmasına karar verildiği, söz konusu karara istinaden psiko-sosyal servis tarafından yakından takip edildiği ve Kurumda barındırıldığı süre içinde psiko-sosyal servisin hükümlü ile çeşitli tarihlerde birçok kez görüşme sağladığı,

B) Soru önergesinde adı geçen ve Sakarya 3 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılmaktayken 07/07/2025 tarihinde vefat eden tutuklunun vefatı ile ilgili olarak başlatılan adlî ve idarî soruşturmaların devam ettiği,

Adı geçenin uyuz rahatsızlığı nedeniyle tekli odaya alındığı, Kurumda barındırıldığı süre içinde psiko-sosyal servisin adı geçen ile gerçekleştirdiği bireysel görüşmelerde daha önce intihar girişiminde bulunmadığı ve intihar düşüncesinin olmadığı yönünde beyanda bulunduğu ve tutuklunun kendine zarar verme riskinin bulunmadığının değerlendirildiği,

C) Kurumlarda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

89.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Şanlıurfa 1 No.lu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûma verilen disiplin cezası nedeniyle tahliyesinin ertelenmesine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31724)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer Faruk HÜLAKÜ

Bingöl Milletvekili

Urfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan Ayhan Bayar, 30 yıllık infaz süresini tamamlamıştır. 2023 yılı haziran ayında şartlı tahliye hakkı doğmasına rağmen cezaevi idaresi tarafından verilen disiplin cezası gerekçesiyle gözlem kurulu değerlendirmesine çıkarılmamış ve tahliyesi bir yıl ertelenmiştir. 2024 yılı temmuz ayında kurula çıkarılan Bayar hakkında, "iyi halli olmadığı" gerekçesiyle tahliyenin 3 ay daha ertelenmesine karar verilmiştir. Bayar, 31 yıldır ceza infaz kurumundadır.

Bu bağlamda;

1) Ayhan Bayar hakkında verilen disiplin cezasının içeriği nedir?
2) Bu disiplin cezasına karşı infaz hâkimliğine başvuru yapılıp yapılmadığı tespit edilmiş midir? Başvuru yapıldıysa sonucu ne olmuştur?
3) Disiplin cezası alan mahpusların gözlem kurulu değerlendirmesine çıkarılmasının engellenmesi hangi açık mevzuat hükmüne dayanmaktadır?
4) Gözlem kurulunun "iyi halli değildir" kararında hangi somut gerekçelere yer verilmiştir? Gözlem kriterlerinden hangileri olumsuz olarak değerlendirilmiştir?
5) Gözlem kurullarının, ceza infaz kurumları dışındaki eylem ve açıklamaları "iyi hâl" değerlendirmesine gerekçe yapma yetkisi var mıdır?
6) Gözlem kurulu kararlarının denetimi hangi idari ve yargısal mekanizmalarla sağlanmaktadır?
7) Gözlem kurulları tarafından şartlı tahliyesi ertelenen mahpus sayısı son üç yıl itibariyle kaçtır? Kaçı 30 yılı aşkın süre cezaevinde bulunan mahpuslardır?
8) Son üç yıl içinde gözlem kurulu kararları yargı yoluna taşınan hükümlü sayısı kaçtır ve bu başvurulardan kaçı mahkemelerce iptal edilmiştir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1335-4765/6614
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1677855 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31724 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1335-4764/6613
Konu : Yazılı soru önergesi 13/10/2025

Sayın Ömer Faruk HÜLAKÜ
Bingöl Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31724 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 37. maddesinin birinci fıkrasında, kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumlar, kusurlu olarak ihlâl edildiğinde, hükümlüler hakkında eylemlerinin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezalarının uygulanacağı hükmü yer almaktadır.

Kanunun 38. maddesinde hükümlü ve tutukluların belirtilen kurallara uymamaları hâlinde uygulanabilecek disiplin cezalarına yer verilmiş olup, 39 ilâ 44. maddelerinde disiplin cezalarının niteliği, uygulanma usulleri ile bu cezaları gerektiren eylemler, 47 ve 48. maddelerinde ise disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı halinde belirlenecek disiplin cezaları ile disiplin cezalarının soruşturulması, infaz edilmesi ve kaldırılması usulleri düzenlenmiştir.

Ayrıca hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin kendileriyle ilgili her türlü disiplin işlemine karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı ise ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunduğu malûmlarıdır. Bu şekilde bağımsız yargı denetiminden geçerek kesinleşen disiplin cezası kararları infaz edilmekte olup bu kararların uygulanmasında herhangi bir keyfilik söz konusu değildir.

II- A) 5275 sayılı Kanunun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 107. maddesinde, "Mükerrirlere ve bazı suç faillerine özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri" kenar başlıklı 108. maddesinde ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 17. maddesinde, koşullu salıverilme süreleri ve oranları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

B) 5275 sayılı Kanunun;

1- "Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı, disiplin cezalarının infazı ve kaldırılması" kenar başlıklı 48. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, disiplin cezalarının tamamı infaz edilip kaldırılmadıkça koşullu salıverilme işleminin yapılmayacağı, ancak bu sürenin hakederek salıverme tarihini geçemeyeceği; dördüncü fıkrasında, infaz edildiği tarihten itibaren disiplin cezasının kaldırılmasında ve iyi hâlin kazanılmasında verilen disiplin cezasının niteliğine göre fıkrada belirlenmiş sürelerin (onbeş gün ilâ bir yıl) esas alınacağı ve bu süreler sonunda yeni bir disiplin cezası almamak ve iyi hâlli olmak

koşuluyla bu cezaların kaldırılacağı,

2- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 89. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra uyarınca yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı; altıncı fıkrasında, açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin olarak tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tabi tutulma sürelerinin bir yılı geçemeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

5275 sayılı Kanunun 89. maddesinde, 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla yapılan ve yukarıya alınan değişiklikler, 01/01/2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

C) 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin;

1- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 109. maddesinin; birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme risklerinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra gereğince yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirmeye yönelik psiko-sosyal ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetleri, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikaları, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı,

2- "Disiplin eylemi nedeniyle iyi hâl kararı verilmesine engel hâller ve şikâyet" kenar başlıklı 110. maddesinin birinci fıkrasında, gözlem değerlendirme raporu veya gelişim değerlendirme raporunda yazılı olup da henüz kaldırılmamış disiplin cezası bulunan hükümlü hakkında iyi hâl kararı verilemeyeceği, hükümlünün iyi hâline ilişkin değerlendirmenin,

ancak daha önceden verilmiş olup da disiplin cezası infaz edilmiş ve bu cezası kaldırılmış olanlar hakkında yapılabileceği; ikinci fıkrasında, disiplin cezasını gerektiren bir eylemi işlemiş olmasına rağmen, koşullu salıverilme tarihinde bu eyleminden dolayı disiplin soruşturması henüz sonuçlandırılmayan hükümlüler hakkında iyi hâl kararının verilip verilmemesinin idare ve gözlem kurulunca takdir edileceği; üçüncü fıkrasında, idare ve gözlem kurulunca, hükümlü hakkında, süre belgesindeki muhtemel koşullu salıverilme tarihi de dikkate alınarak iyi hâle ilişkin olarak bir karar verileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Bu kapsamda idare ve gözlem kurulunca verilen kararlara karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı da ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz kanun yoluna başvurulabilmektedir.

III- Şanlıurfa Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 18/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, 15/02/2025 tarihinde yapılan aramada bulunan ve hükümlüye ait olan kitapla ilgili Kurum Disiplin Kurulunun 08/03/2025 tarihli kararıyla 11 gün hücreye koyma disiplin cezası verildiği, adı geçenin verilen disiplin cezasına karşı şikâyet hakkını kullandığı, infaz hâkimliğince şikâyetin kabul edilerek disiplin cezasının iptaline karar verildiği, verilen karara karşı Cumhuriyet savcısınca yapılan itiraz üzerine ağır ceza mahkemesince itirazın kabulüne ve infaz hâkimliği kararının kaldırılmasına karar verildiği,

B) Adı geçenin iyi halli olmadığına ilişkin Kurum İdare ve Gözlem Kurulunca verilen 16/07//2025 tarihli karara yasal süresinde şikayette bulunmadığı,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

90.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan T Tipi Cezaevinde bulunan bir hükümlünün tahliye edilmediği iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31728)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

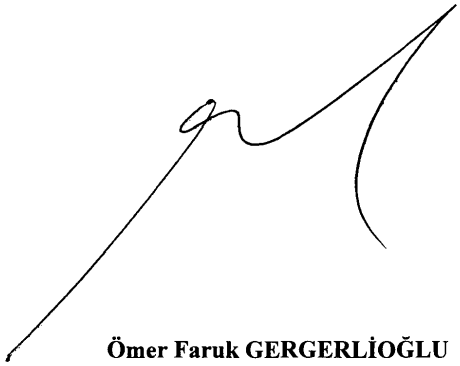

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; "Ben Muhammed Emin Yıldız, Sincan T Tipi Cezaevinde kalıyorum. Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde azami verilebilecek cezayı dahi bitirdiğim halde tutuklu yargılanmaktayım. Yargıtay dosyamı 2 defa lehime esastan gerekçesiz fazla ceza tayini nedeniyle dosyayı bozduğu halde mahkeme hakkımda tahliye kararı vermemektedir. " ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Muhammed Emin Yıldız azami verilebilecek cezasını bitirdiği halde neden tahliye edilmemektedir?
3) Muhammed Emin Yıldız'ın bir an evvel tahliye edilebilmesi için ne yapmayı planlıyorsunuz?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1339-4911/6809
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1677855 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31728 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1339-4910/6808
Konu : Yazılı soru önergesi 13/10/2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31728 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- Ankara Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 14/08/2025 tarihli cevapta; soru önergesinde adı geçen tutuklunun Sincan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılmaktayken 26/06/2025 tarihinde tahliye edildiği bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

91.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 2 No.lu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkûmun nakil talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31729)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; "Ben Mithat Öztürk, Sincan 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde kalıyorum. Kuyu tipi cezaevlerinde tutulmamız ve hasta tutsakların serbest bırakılması için süresiz dönüşümsüz açlık grevine başlamıştık. Koğuş arkadaşım Baki Can Işık'ın 179. günde talebi kabul edilerek başka bir cezaevine sevk edildi. Fakat ben, Halil Top, Gazi Nefes ve Sincan 1 No'lu da bulunan 2 arkadaşımın sevki gerçekleşmedi. Açlık grevimiz sürüyor. Bizi sevk etmiyorlar çünkü sağlık durumumuzun daha kötüye gitmesi ve kalıcı hasarların oluşması amaçlanıyor. " ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Mithat Öztürk ve arkadaşlarının sevk talepleri neden gerçekleştirilmiyor?
3) Bakanlık olarak Mithat Öztürk ve arkadaşlarının sevk istedikleri cezaevlerine gönderilmesi için ne yapmayı planlıyorsunuz?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1340-4850/6748
Konu : Yazılı soru önergesi 13 / 10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1677855 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31729 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1340-4849/6747
Konu : Yazılı soru önergesi

13. /10. /2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31729 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türk ceza mevzuatında "tutsak" kavramı yoktur. Ceza infaz kurumlarında, haklarında verilen mahkûmiyet kararı kesinleşen "hükümlü"ler ve mahkûmiyet kararı verilen ancak hükmü kesinleşmemiş "hükümözlü"ler ile mahkemeler ve sulh ceza hâkimliklerince tutuklama kararı verilen "tutuklu"lar barındırılmaktadır.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hükümlülerin Nakilleri" başlıklı Dokuzuncu Bölümünün "Kendi istekleri ile nakil" kenar başlıklı 54. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlülerin kendi istekleri ile bulundukları kurumdan başka kurumlara nakledilebilmeleri için; gitmek istedikleri kurumlardan durumlarına uygun en az üç yeri belirten bir dilekçe vermeleri, çocuk hükümlüler ile maddi durumunun yetersiz olduğunu belgelendiren hükümlüler hariç olmak üzere nakil giderlerini peşin olarak ödemeyi kabul etmeleri, ceza infaz kurumlarında bulunması gereken sürenin üç aydan fazla olması, iyi hâl göstermeleri, disiplin cezası almamış veya kaldırılmış olması, istekte bulunulan kurumda yer, kapsama gücü ve sınıfının uygun bulunması ve tutukevi olmaması, mahkûmiyet sürelerine uygun hükümlülerin barındırıldığı bir kurum olması, daha önce disiplin nedeniyle ayrılmak zorunda kaldıkları kurum olmaması gerektiği; ikinci fıkrasında ise bu hükümlülerin nakledildikleri kurumlarda, eğitim öğretim veya hastalık nedeniyle nakil hariç, bir yıl kalmak zorunda olduğu, çocuklar bakımından bu sürenin altı ay olarak uygulanacağı hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

III- 5275 sayılı Kanunun "Hükümlünün kendisine verilen yiyecek ve içecekleri reddetmesi" kenar başlıklı 82. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlülerin, hangi nedenle olursa olsun, kendilerine verilen yiyecek ve içecekleri sürekli olarak reddetmesi halinde; bu hareketlerinin kötü sonuçları ile bırakacağı bedensel ve ruhsal hasarlar konusunda ceza infaz kurumu hekimince bilgilendirileceği, psiko-sosyal hizmet birimince de bu hareketlerinden vazgeçmeleri yolunda çalışmalar yapılacağı ve sonuç alınamaması hâlinde, beslenmelerine kurum hekimince belirlenen rejime göre uygun ortamda başlanacağı düzenlenmiştir.

IV- Ankara Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 18/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlü ve iki arkadaşının Sincan 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı,

Adı geçen iki hükümlünün Kurumda barındırıldıkları süre boyunca açlık grevi

eyleminde bulunmadıkları,

B) Adı geçenin farklı tarihlerde nakil talebinde bulunduğu, talep edilen ceza infaz kurumlarının kapasitesinin uygun olmaması nedeniyle nakil taleplerinin karşılanamadığı,

C) Kurumda açlık grevi eyleminde bulunan hükümlü ve tutukluların sağlık durumlarının düzenli olarak takip edildiği, Kurum doktorlarının kontrolünde öncelikle B kompleks vitaminleri olmak üzere gerekli görülen vitaminlerin, tuz, şeker, limon ve sıvıların kendilerine verildiği, her gün sağlık birimi tarafından periyodik olarak tansiyon, şeker, kilo ve nabız ölçümlerinin yapıldığı,

Ç) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

D) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

92.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elazığ 1 No.lu Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun tahliye talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31731)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

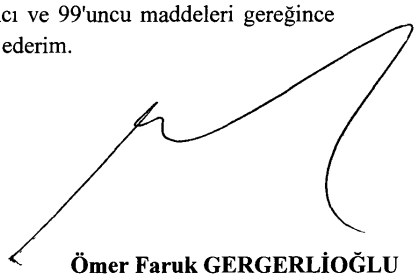

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; "Ben Fevzi Aktı, Elazığ 1 Nolu Kapalı Cezaevinde kalıyorum. 06.07.2021 tarihinde yakalanarak Bolu T tipine götürüldüm. Sonrasından karantina koğuşu denilen A-23 numaralı koğuşa verildim. Koğuşta 21 kişi kalıyorduk. Her türlü suç grubundan tehlikeli mahkumlar vardı. Koğuştaki mahkumlar olay çıkardılar ve 1 gardiyanı rehin aldılar. Bu olaydan dolayı kurum müdürü ifademizi aldı. Ben kendilerine bu olayla alakam yok 4 günlük tutukluyum ve hiç kimseyle bir sorunum olmadığını söyledim. Bunun üzerine kurum müdürü sen bu olayı engellemeliydin dedi ve bana da 5275 sayılı kanunun 9. Maddesinin 3. Bendini uygulayarak Elazığ 1 Nolu Cezaevine nakil ettiler. Toplam cezamın 1/3 'ünü iyi halli yatmadan 9/3 maddesinin kalkmayacağını söylediler. İdare ve Gözlem Kurulu benim adıma 9/3 maddesinin kalkması için defalarca başvuru yaptı. İyi halle bir mahkum olduğumu belirtmelerine rağmen bu madde kaldırılmadı. Bolu 1 Asliye mahkemesinde bu olaydan yargılamadan beraat aldım. Bu kararı istinaf ve Yargıtay mahkemesi de onayladı. Cezamın 1/3 ünü tamamladım, kurum tarafından birçok ödül aldım ve beraat kararlarını Cezaevi Tevkif Evleri Genel Müdürlüğüne yollayarak 9/3 maddesinin kaldırılması için başvurdum. Fakat red cevabı aldım. Bu madde sebebiyle tüm anayasal haklarım elimden alındı. Hiçbir etkinliğe çıkamıyorum. Denetimli serbestliğe ayrılmam gerekirken 9/3 maddesi nedeniyle evime gidemiyorum. Kovid yasasından faydalanmama rağmen 9/3 maddesi nedeniyle denetimli serbestliğe gidemiyorum." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Eğer bu iddialar doğruysa Fevzi Aktı isimli yurttaş hakkında verilen 9/3 maddesi hükmünün kaldırılmama gerekçesi nedir?
3) Fevzi Aktı için 9/3 hükmünün kaldırılarak denetimli serbestlikten yararlandırılması için Bakanlık olarak ne yapmayı planlıyorsunuz?
4) Soru önergesinin yazıldığı tarih itibariyle cezaevlerinde haklarında 9/3 hükmü bulunan mahpus sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1342-4917/6815
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1677855 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31731 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1342-4916/6814
Konu : Yazılı soru önergesi 13/10/2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31731 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hükümlülerin Nakilleri" başlıklı Dokuzuncu Bölümünün "Kendi istekleri ile nakil" kenar başlıklı 54. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlülerin kendi istekleri ile bulundukları kurumdan başka kurumlara nakledilebilmeleri için; gitmek istedikleri kurumlardan durumlarına uygun en az üç yeri belirten bir dilekçe vermeleri, çocuk hükümlüler ile maddi durumunun yetersiz olduğunu belgelendiren hükümlüler hariç olmak üzere nakil giderlerini peşin olarak ödemeyi kabul etmeleri, ceza infaz kurumlarında bulunması gereken sürenin üç aydan fazla olması, iyi hâl göstermeleri, disiplin cezası almamış veya kaldırılmış olması, istekte bulunulan kurumda yer, kapsama gücü ve sınıfının uygun bulunması ve tutukevi olmaması, mahkûmiyet sürelerine uygun hükümlülerin barındırıldığı bir kurum olması, daha önce disiplin nedeniyle ayrılmak zorunda kaldıkları kurum olmaması gerektiği; ikinci fıkrasında ise bu hükümlülerin nakledildikleri kurumlarda, eğitim öğretim veya hastalık nedeniyle nakil hariç, bir yıl kalmak zorunda olduğu, çocuklar bakımından bu sürenin altı ay olarak uygulanacağı,

B) "Zorunlu nedenlerle nakil" kenar başlıklı 56. maddesinde, kurumların elverişsiz ve yetersiz kalması, kapsama gücünün aşılması, kullanılamaz hâle gelmesi, asayiş, güvenlik, doğal afet, yangın ve büyük onarım gibi zorunlu nedenlerle başka kurumlara nakledilmeleri gerekli görülen hükümlülerin, yargı çevresi dışında Adalet Bakanlığınca belirlenen ve konumlarına uygun olan diğer kurumlara nakledilebileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

II- 5275 sayılı Kanunun 37. maddesinin birinci fıkrasında, kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumlar, kusurlu olarak ihlâl edildiğinde, hükümlüler hakkında eylemlerinin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezalarının uygulanacağı hükmü yer almaktadır.

Kanunun 38. maddesinde hükümlü ve tutukluların belirtilen kurallara uymamaları hâlinde uygulanabilecek disiplin cezalarına yer verilmiş olup, 39 ilâ 44. maddelerinde disiplin cezalarının niteliği, uygulanma usulleri ile bu cezaları gerektiren eylemler, 47 ve 48. maddelerinde ise disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı halinde belirlenecek disiplin cezaları ile disiplin cezalarının soruşturulması, infaz edilmesi ve kaldırılması usulleri

düzenlenmiştir.

Ayrıca hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin kendileriyle ilgili her türlü disiplin işlemine karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı ise ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunduğu malûmlarıdır. Bu şekilde bağımsız yargı denetiminden geçerek kesinleşen disiplin cezası kararları infaz edilmekte olup bu kararların uygulanmasında herhangi bir keyfilik söz konusu değildir.

III- 5275 sayılı Kanunun "Yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları" kenar başlıklı 9. maddesinin üçüncü fıkrasında, eylem ve tutumları nedeniyle tehlikeli hâlde bulunan ve özel gözetim ve denetim altında bulundurulmalarının gerekli olduğu saptananlar ile bulundukları kurumlarda düzen ve disiplini bozanlar veya iyileştirme tedbir, araç ve usûllerine ısrarla karşı koyanların bu kurumlara gönderilecekleri hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

IV- Bolu ve Elazığ Cumhuriyet Başsavcılıklarıyla yapılan yazışmalara verilen 18/08/2025 ve 20/08/2025 tarihli cevaplarda;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Bolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılmaktayken 12/07/2021 tarihinde zorunlu nedenlerle Sincan 3 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna, 15/07/2021 tarihinde ise 5275 sayılı Kanunun 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildiği ve hâlen bu Kurumda barındırıldığı,

B) Kurumlarda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

C) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

93.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, cezaevinde bulunan bir mahkûmun telefonda şarkı söylemesine izin verilmediği iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31732)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

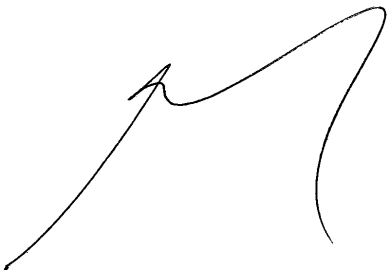

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; "Ben Aytaç Ünsal, Cezaevinden ailemizi aramak için bayramın ikinci günü telefon hakkımız vardı. Aileme bayram için bir şarkı söylemek istedim. Grup yorumdan "Gel ki şafaklar tutuşsun" şarkısını söylemeye başladım. Telefon birden kesildi. Tekrar aradım ve yine kesildi. İlk başta teknik bir arıza olduğunu söylediler. Tekrar arayıp şarkıyı söylemeye başlayınca tekrar kesildi. Sonunda açıkça Grup Yorum'un yasaklı olduğunu söyleyerek hapishanede şarkılarını söyleyemeyeceğimi belirttiler. Eğer söylemeye devam edeceksen telefonu bitirip hücreye götüreceğiz dediler. Bayram günü aileme bir şarkı söylememize bile izin verilmiyor." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Telefonda ailesine şarkı söylemek isteyen Aytaç Ünsal'ın telefon hakkı neden engellenmiştir?
3) Aytaç Ünsal'a "şarkı söylemeye devam edersen seni hücreye götürürüz" denildiği iddiası doğru mudur? Eğer iddia doğruysa sebebi nedir?
4) Son zamanlarda cezaevlerinde artan şarkı söylediği gerekçesi ile tehdit edilen mahpusların şikayetleri ile ilgili bakanlığınızın yapmış olduğu çalışmalar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1343-4672/6469
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1677855 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31732 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1343-5413/7434
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31732 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hükümlünün telefon ile haberleşme hakkı" kenar başlıklı 66. maddesinin birinci fıkrasında,

kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlülerin, Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre idarenin kontrolündeki ücretli telefonlar ile görüşme yapabileceği, telefon görüşmesinin idarece dinleneceği ve kayıt altına alınacağı, bu hakkın tehlikeli hâlde bulunan ve örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabileceği; ikinci fıkrasında, açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde hükümlülerin, ücretli telefonlarla serbestçe görüşme yapabileceği; üçüncü fıkrasında, açık ve kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlülerin altsoy, üstsoy, eş ve kardeşlerinin ölüm, ağır hastalık, salgın hastalık veya doğal afet hâllerinde, kuruma ait telefon ve faks cihazından derhâl yararlandırılacağı, görüşmelerin, tutanak ile belgeleneceği ve tutanakların özel bir dosyada saklanacağı; dördüncü fıkrasında, hükümlülerin açık ve kapalı ceza infaz kurumlarında, çocuk eğitimevlerinde araç telefonu, telsiz telefon veya cep telefonu ve benzeri iletişim araçlarını bulunduramayacağı ve kullanamayacağı,

B) 28/03/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin "Telefonla görüşme hakkı" kenar başlıklı 74. maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendinde, hükümlülerin görüşebilecekleri yakınlarından bir veya birden fazla kişi ile haftada bir kez ve bir telefon numarasıyla bağlantı kurarak kesintisiz görüşme yapabileceği, herhangi bir nedenle görüşme gerçekleşememişse daha önceden bildirilen numaralardan bir diğeriyle görüşebileceği, konuşma süresinin görüşme başladığı andan itibaren on dakikayı geçemeyeceği, deprem, salgın hastalık, doğal afet gibi zaruri hâllerde Bakanlık kararı ile telefon ile görüşme süresi ve sayısının artırılabileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

III- Edirne Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 15/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Edirne F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, 07/06/2025 tarihinde vasisi ile gerçekleştirmiş olduğu haftalık telefon görüşmesinin altıncı dakikasında telefon görüşmeleri için konulan kurallara aykırı davranması nedeniyle görüşmenin sonlandırıldığı, adı geçene gerekli uyarıların yapıldığı ve geri kalan süresinin tekrardan kullandırıldığı, aynı gün hükümlünün 10 dakika babası ile 10 dakika da vasisi ile toplamda 20 dakika telefonla görüşme hakkını kullandığı, telefonla görüşme süresinde herhangi bir kısıtlama yapılmadığı,

B) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

C) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

94.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Edirne F Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkûmun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31733)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

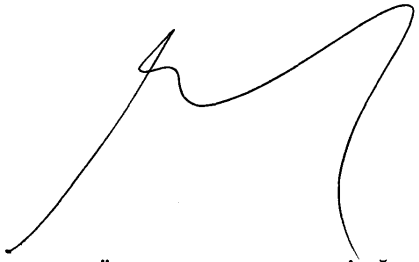

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; "Ben Ali Ülgü, Edirne F Tipi Cezaevi'nde kalıyorum. Birkaç ay önce annemle telefonda konuşurken yanındaki komşularla da merhabalaşıp karşılıklı hal hatır sorduk. Bu duruma soruşturma açıp disiplin cezası verdiler. Gerekçe gösterilen konusu ise telefon numarası sahibi dışındakilerle görüşmek. İnfaz Hakimliği de bu cezayı onayladı. Komşularımla konuşmayı sonlandırmadığım için ceza vermişler. Tüm nezaketi ve insani gereklilikleri bir kenara bırakıp "Allah kurtarsın" demek isteyen insanların yüzüne kapatmam gerekiyormuş. İkinci bir sesi duymamıza bile tahammül edemiyorlar. " ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Ali Ülgü'ye komşularıyla telefonda konuşması gerekçe gösterilerek ceza verildiği iddiası doğru mudur? Eğer iddia doğruysa sebebi nedir?
3) Ali Ülgü'ye verilen cezanın yeniden gözden geçirilerek bozulması için Bakanlık olarak ne yapmayı planlıyorsunuz?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1344-4785/6660
Konu : Yazılı soru önergesi 13. /10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1677855 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31733 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1344-4784/6659
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31733 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hükümlünün telefon ile haberleşme hakkı" kenar başlıklı 66. maddesinin birinci fıkrasında, kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlülerin, Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre idarenin kontrolündeki ücretli telefonlar ile görüşme yapabileceği, telefon görüşmesinin idarece dinleneceği ve kayıt altına alınacağı, bu hakkın tehlikeli hâlde bulunan ve örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabileceği; ikinci fıkrasında, açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde hükümlülerin, ücretli telefonlarla serbestçe görüşme yapabileceği; üçüncü fıkrasında, açık ve kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlülerin altsoy, üstsoy, eş ve kardeşlerinin ölüm, ağır hastalık, salgın hastalık veya doğal afet hâllerinde, kuruma ait telefon ve faks cihazından derhâl yararlandırılacağı, görüşmelerin, tutanak ile belgeleneceği ve tutanakların özel bir dosyada saklanacağı; dördüncü fıkrasında, hükümlülerin açık ve kapalı ceza infaz kurumlarında, çocuk eğitimevlerinde araç telefonu, telsiz telefon veya cep telefonu ve benzeri iletişim araçlarını bulunduramayacağı ve kullanamayacağı,

B) 28/03/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin "Telefonla görüşme hakkı" kenar başlıklı 74. maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendinde, hükümlülerin görüşebilecekleri yakınlarından bir veya birden fazla kişi ile haftada bir kez ve bir telefon numarasıyla bağlantı kurarak kesintisiz görüşme yapabileceği, herhangi bir nedenle görüşme gerçekleşememişse daha önceden bildirilen numaralardan bir diğeriyle görüşebileceği, konuşma süresinin görüşme başladığı andan itibaren on dakikayı geçemeyeceği, deprem, salgın hastalık, doğal afet gibi zaruri hâllerde Bakanlık kararı ile telefon ile görüşme süresi ve sayısının artırılabileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 37. maddesinin birinci fıkrasında, kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumlar, kusurlu olarak ihlâl edildiğinde, hükümlüler hakkında eylemlerinin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezalarının uygulanacağı hükmü yer almaktadır.

Kanunun 38. maddesinde hükümlü ve tutukluların belirtilen kurallara uymamaları

hâlinde uygulanabilecek disiplin cezalarına yer verilmiş olup, 39 ilâ 44. maddelerinde disiplin cezalarının niteliği, uygulanma usulleri ile bu cezaları gerektiren eylemler, 47 ve 48. maddelerinde ise disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı halinde belirlenecek disiplin cezaları ile disiplin cezalarının soruşturulması, infaz edilmesi ve kaldırılması usulleri düzenlenmiştir.

Ayrıca hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin kendileriyle ilgili her türlü disiplin işlemine karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı ise ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunduğu malûmlarıdır. Bu şekilde bağımsız yargı denetiminden geçerek kesinleşen disiplin cezası kararları infaz edilmekte olup bu kararların uygulanmasında herhangi bir keyfilik söz konusu değildir.

III- Edirne Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 15/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Edirne F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, adı geçen hakkında yapılan disiplin soruşturması neticesinde verilen kararın kesinleştiği,

B) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

C) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

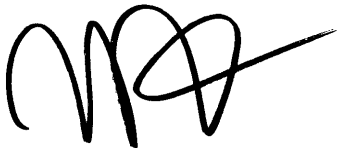

Yılmaz TUNÇ
Bakan

95.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Aliağa-İzmir Bölünmüş Yol Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31843)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

İzmir ili, AKP iktidarları döneminde ulaştırma yatırımları alanında büyük bir ihmale uğramıştır. Yıllar itibarıyla Kamu Yatırım Programlarına özellikle karayolu ulaştırması açısından bakıldığında projelendirilen yatırımların tamamlanması için ayrılan kaynakların yetersizliği ve bu çerçevede tamamlanma tarihlerinin sürekli uzatıldığı dikkat çekmektedir.

Nitekim yapımına 2008 yılında başlanan Aliağa-İzmir Bölünmüş Yolunun 2014 Yılı Yatırım Programında 2017 yılında tamamlanması planlanırken, yıllar itibarıyla gerekli kaynağın ayrılmaması neticesinde sürekli ertelenmesi söz konusudur. 2023 Yılı Yatırım Programında 2026 yılında tamamlanması öngörülen başlanan Aliağa-İzmir Bölünmüş Yolunun 2024 Yılı Yatırım Programında 2027 yılında tamamlanması, 2025 Yılı Yatırım Programında ise 2028 yılında tamamlanması öngörülmüştür.

Bu bilgiler ışığında;

1- Aliağa'nın ülkemizin en önemli sanayi bölgelerinden birisi olduğu düşünüldüğünde 2008 yılında yapımına başlanan Aliağa-İzmir Bölünmüş Yolunun yatırımın planlanmasının üzerinden 17 yıl geçmiş olmasına rağmen halen tamamlanmamış olmasını nasıl açıklıyorsunuz?

2- Söz konusu yatırımın tamamlanmasının sürekli ileriye atıldığı düşünüldüğünde 2028 yılında tamamlanması mümkün olabilecek midir?

3- Yatırımların tamamlanmasında ortaya çıkan gecikmelerin İzmir ili ve ilçelerinin ekonomik ve sosyal gelişmesinde bir gerileme etkisi yarattığını düşünmüyor musunuz?

4- Yatırımların tamamlanmasında ortaya çıkan gecikmelerin ortaya çıkardığı maliyetleri hesaplamak amacıyla Bakanlığınızca yapılmış etki değerlendirme analizleri mevcut mudur?

5- Türkiye'nin üçüncü büyük kenti olan İzmir'in ulaştırma yatırımları alanında bu kadar ihmal edilmiş olmasının sebebini açıklar mısınız?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3015010
Konu : İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ'nin yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1677855 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ'nin 7/31843 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAHMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN 7/31843 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

İzmir-Aliağa Devlet Yolu 33 km'dir. Yolun tamamı Bitümlü Sıcak Karışım Kaplamalı (BSK) Bölünmüş Yol olarak tamamlanmıştır. Tamamlanan bölünmüş yolun muhtelif kesimlerindeki eksikliklerin giderilmesi için 24.06.2025 tarihinde BSK onarım ihalesi yapılmıştır.

Türkiye'nin üçüncü büyük şehri olan İzmir'deki karayolu yatırımları, şehrin ve bölgenin gelişimine paralel olarak artarak devam etmektedir. İzmir ilimizde 2002 yılı sonuna kadar il genelinde 431 kilometre bölünmüş yol yapılmışken, 2003-2025 yılları arasında yapılan 549 kilometre ilave ile toplamda 980 kilometre bölünmüş yol ağına ulaşılmıştır. İzmir ilimizde yer alan 1.571 km uzunluğundaki yol ağının %62'si Bölünmüş Yollardan oluşmakta olup halen devam etmekte olan 17 ayrı karayolu projesi bulunmaktadır.

Öte yandan, son yıllarda tamamlanan; İzmir-İstanbul Otoyolu, Menemen-Aliağa-Çandarlı Otoyolu, İzmir Çevre Yolu, Konak Tüneli, Sabuncubeli Tüneli, İzmir-Manisa Yolu, Bornova-Turgutlu-Salihli Yolu, Bergama-Soma-Akhisar Yolu, (İzmir-Çeşme) Ayrım-Seferihisar Yolu, Havalimanı Kavşağı ve Menderes Yolu, İzmir Bayraklı Entegre Sağlık Kampüsü Kavşağı Yapım İşi gibi önemli yatırımlarla şehir içi ve şehirlerarası ulaşım ağı daha da güçlendirilmiştir.

96.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, son beş yılda gerçekleşen kadına yönelik şiddet olayları ile kadın cinayetlerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31857)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu; Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 28.07.2025

Av. Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili

Kadına şiddet vakaları ülkemizde her geçen gün artmaktadır. Kadına şiddet olaylarındaki tehlikeli artış önemli bir güvenlik sorunu meydana getirmektedir. Kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınan tedbirlerin ve uygulanan politikaların yetersiz kalması sebebiyle her geçen gün kadın cinayetlerinde artış olduğu uzmanlar tarafından dile getirilmektedir.

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu verilerine göre 2024 yılında 394 kadın cinayeti işlenmiş, 258 kadın şüpheli biçimde hayatını kaybetmiştir. İlgili raporlara göre sadece 2025 yılı haziran ayında 15 kadın cinayeti, 26 şüpheli kadın ölümü gerçekleşmiştir. 2025'in ilk 6 ayında ise toplamda 136 kadının öldürüldüğü belirtilmektedir.

Son olarak Mersin'de bir günde 3 kadının öldürülmesi halkımızda infial yaratmıştır. Mut ilçesinde Belkıs D., oğlu Ali D. tarafından öldürülürken, Akdeniz ilçesinde Türkan S. ve kızı Aygül Ç., Türkan S.'nin kayınbiraderi tarafından vahşice katledilmiştir. Olayların ardından faillerin kayıplara karışması, cinayetlerin çözülmesindeki belirsizlikleri artırırken, kadına yönelik şiddetin sistematik hale geldiği bir kez daha gözler önüne serildiği ifade edilmektedir.

Ülkemiz genelinde kadınların büyük bir kısmı boşanmak istediği, psikolojik ve fiziksel şiddete maruz kalmak istemediği için eşleri, sevgilileri veya aile bireyleri tarafından vahşice katledilmektedir. Katledilen kadınlardan bazılarının koruma karan bulunurken, bazılarının şiddet uygulayan kişiye karşı uzaklaştırma kararı aldırdığı bilinmektedir. Buna rağmen kadınlar; sokakta, evde, çocukların veya ailelerinin gözleri önünde öldürülmektedir. Tüm bu hususlar resmi kurumların sorumlu davranmadığı ve kadınları alınmış kararlara rağmen koruyamadığını gözler önüne sermektedir.

Bu bağlamda;

1- Son 5 yıl içerisinde Türkiye genelinde işlenen kadın cinayetlerinin yıllara göre dağılımı nedir?

2- 2025 yılı içerisinde, cinayet kurbanı olan kaç kadın öncesinde resmi makamlara başvurmuş, şikâyet oluşturmuş ya da koruma talep etmiştir?

3- Son 5 yıl içerisinde şiddet gördüğü gerekçesiyle kaç kadın resmi makamlara başvurmuştur?

4- Son 5 yıl içerisinde koruma kararı talep eden kadın sayısı kaçtır? Hakkında koruma kararı verilen kadın sayısı kaçtır? Koruma kararı devam ederken cinayete kurban giden kadın sayısı kaçtır?

5- Kadın cinayetlerine ilişkin olarak, faillerin yakalanma ve cezalandırılma oranları nedir?

6- 2025 yılı genelinde katledilen kadınlardan kaçının failine iyi hal indirimi verilmiştir?

7- Kaçı haksız tahrik indiriminden yararlanmıştır? Kaçı doğrudan tahliye edilmiş veya şartlı salıverilmiştir?

8- Kadın cinayetlerinin önüne geçmek amacıyla bakanlığınızın nezdinde yürütülen çalışmalar nelerdir?

9- Ülkemiz genelinde Şiddet şikâyetiyle başvuran kadınların korunması için kullanılan sığınma evlerinin sayısını ve kapasitelerinin iller bazında listeler misiniz? İlgili sayı ve kapasiteler her geçen gün artan şiddet vakaları karşısında yeterli midir?

10- Ülkemiz genelinde Koruma ya da Uzaklaştırma kararı almasına rağmen şiddet görmekten ya da cinayete kurban gitmekten kurtulamayan birçok kadın olduğu bilgisi ışığında; "Koruma veya Uzaklaştırma kararı alınmış kadınların güvende olması için hangi tedbirler uygulanmaktadır?

11- Bu kararların daha etkili uygulanması adına hangi önlemler alınacaktır? İlgili bakanlıklar nezdinde; yetersiz kalan yasal düzenlemelerin daha caydırıcı tedbirleri barından ve kadını koruma odaklı şekilde düzenlenmesi adına herhangi bir çalışma mevcut mudur?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1345-4614/6398
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 12/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1679907 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31857 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1345-4613/6397
Konu : Yazılı soru önergesi 13. / 10. /2025

Sayın Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31857 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

III- A) 10/06/2020 tarihli ve 31151 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 63 sayılı Suç Mağdurlarının Desteklenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin

18. maddesiyle 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine "Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı" kenar başlıklı 53. madde eklenmiş ve bu Başkanlık, Bakanlığımızın hizmet birimleri arasında yerini almıştır. Bu maddeye göre Başkanlığın görevleri; kırılgan gruba yönelik hak ve hizmetlerin geliştirilmesi ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, mağdurların kendilerine tanınan haklar ve yardımlar konusunda bilgilendirilmesine yönelik çalışmalar yürütmek, adli desteğe ihtiyaç duyanlara uygun müdahale programları geliştirmek, tekrarlanan mağduriyetleri önleyici tedbirler almak, psiko-sosyal destek hizmetlerinin geliştirilmesine ve uygulanmasına yönelik faaliyetleri yürütmek, mağdurların adalete erişimini güçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak ve uygulamak, adli süreçte tanıklara yönelik hizmetlerin geliştirilmesine ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, adliyelerde görev alan pedagog, psikolog ve sosyal çalışmacı gibi uzmanların çalışma usul ve esaslarını belirlemek, adli yardımla ilgili mevzuatın Bakanlığa verdiği görevleri ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği halinde yürütmek ve adli yardım hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde işleyişine yönelik tedbirleri almak, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları veya sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapmak, mağdurların her alanda desteklenmesini sağlamak amacıyla toplumsal farkındalığı artırıcı faaliyetlerde bulunmak şeklinde belirlenmiştir.

Başkanlığın başlıca hedefleri arasında; başta çocuklar, kadınlar, yaşlılar ve engelli bireyler olmak üzere tüm suç mağdurlarının ve tanıkların, sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulabilecek yardım ve destek hizmetleri konusunda bilgilendirilmeleri ve kırılgan gruba mensup mağdurların adli süreçte etkin şekilde desteklenerek adalete erişimlerinin kolaylaştırılması yer almakta olup Başkanlığın çalışmaları bu yönde devam etmektedir.

02/09/2022 tarihinde Başkanlık bünyesinde çocuk, kadın, yaşlı, engelli ve tanıklara yönelik politikalar geliştirilmesi ile adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerince sunulan hizmetlerin etkinliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yürütmek üzere Bakan Oluru ile Çocuk Hizmetleri Daire Başkanlığı ve Kadın Hizmetleri Daire Başkanlığı ile Adli Destek ve Yardım Hizmetleri Daire Başkanlığı kurulmuştur.

B) Bakanlığımızca 63 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca adliyelerde kurulan "adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri" bünyesinde yer alan bürolar aracılığıyla suç mağdurlarına yönelik bilgilendirme ve yönlendirme faaliyetleri ile kırılgan gruba dahil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik hizmetler, tüm ülke genelinde yürütülmektedir.

Müdürlüklerin kurulmasıyla birlikte; daha önce çocuk ve aile mahkemelerinde görev yapan uzmanlar aracılığıyla sağlanan psiko-sosyal destek faaliyetleri Cumhuriyet başsavcılıkları ile tüm mahkemeleri kapsayacak şekilde genişletilmiş, hizmet sunumuna ilişkin standartlar geliştirilmiş, vaka yönetiminin uygulandığı etkin bir sistem oluşturulmuştur.

Adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri bünyesinde yer alan "bilgilendirme ve yönlendirme büroları"nda tüm suç mağdurları; adli süreç ve bu süreçte sahip oldukları haklar ile kendilerine hizmet sunan kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları konusunda bilgilendirilmekte ve ihtiyaçları doğrultusunda hizmet alabilecekleri kurum ve kuruluşlara yönlendirilmektedir. Bu sayede değişik kurumlar tarafından mağdurlara sunulan hizmetlerin etkin, kesintisiz ve bütüncül bir şekilde yerine getirilmesi sağlanmaktadır.

Çocuklar ve kadınlar gibi bireysel özellikleri nedeniyle suçtan daha fazla etkilendiği tespit edilen kırılgan gruba dâhil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik

çeşitli hizmetler de sunulmaktadır. Maruz kalınan suçtan daha fazla etkilendiği ve desteğe ihtiyaç duyduğu anlaşılan bu kapsamdaki mağdurlara yönelik olarak "kırılgan grup destek büroları"nda çalışan adli destek görevlileri tarafından yapılan bireysel değerlendirme sonucunda adli destek planı hazırlanmakta ve gerektiğinde vaka yönetimi uygulanmak suretiyle etkin bir şekilde psiko-sosyal destek hizmeti sunulmaktadır.

C) Bakanlığımız tarafından, faille yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen, öncelikli olarak cinsel suç ve aile içi şiddet suçu mağdurları, engelli birey ve kırılgan gruba dâhil mağdurlar, diğer mağdurlar ve tanıklar ile suça sürüklenen çocukların ifade ve beyanlarının uzman eşliğinde özel ortamda alınması için 2017 yılında adli görüşme odaları (AGO) uygulamasına geçilmiştir.

Ç) Suç mağdurlarının bilgilendirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında mağdurların sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulan hizmetlere dair bilgilerin yer aldığı "https://magdurbilgi.adalet.gov.tr/" internet sitesi üç farklı dilde erişime açılmıştır. Suç mağdurları internet sitesini ziyaret ettiklerinde yaşadıkları mağduriyet türüne göre hangi haklara sahip olduklarını, hangi hizmeti hangi kurumlardan alabileceklerini ve bunun için nasıl bir yol izlemeleri gerektiğini kolaylıkla öğrenebilmektedir.

Suç mağdurlarının adli süreç hakkında bilgilendirilmeleri amacıyla bazı temel haklar ile suç türleri hakkındaki bilgilerin yer aldığı çeşitli broşürler de fiziki ve dijital ortamda erişime sunulmuştur.

Belirtilen hususlara ek olarak; "magdur@adalet.gov.tr" e-posta hesabı üzerinden mağdurların başvuruları Başkanlık tarafından ivedi bir şekilde ele alınarak gereğinin yapılması için ilgili yerlere yönlendirilmektedir.

IV- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmıştır. Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, İkinci Kısım, Birinci Bölümünde düzenlenen "Hayata Karşı Suçlar"a ilişkin Cumhuriyet başsavcılıklarında soruşturma evresinde açılan ve karara bağlanan dosya, şüpheli ve suç sayılarıyla ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan dosya, sanık ve suç sayılarına ait istatistikler ile 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "https://www.adlisicil.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

97.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, İzmir'in bazı ilçelerinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/31882)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan Bayraktar tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Seda KÂYA ÖSEN
İzmir Milletvekili

İzmir'in Karabağlar, Foça, Aliağa, Bergama ve Konak ilçelerinde son günlerde sıklıkla elektrik kesintileri yaşanmaktadır. Kesintiler yaygın olmakla birlikte uzun sürelidir. Örneğin; Karabağlar ilçesi Bahar Mahallesinde yaşanan kesintide 26 saat elektrik verilmemiştir. Bu kesintiler yalnızca haneleri değil; resmî kurumları da etkilemekte ve hem kamu kurumlarının hem de vatandaşın işinin aksamasına neden olmaktadır. Öte yandan vatandaşlar; yaşanan kesintiler nedeni ile evlerinde bulunan beyaz eşyaların zarar görmeye başladığını iddia etmektedir.

İzmir'de elektrik dağıtım işini gerçekleştiren GDZ Elektrik ile iletişime geçildiğinde ise kesintilerin, trafolarda yaşanan ısınmadan kaynaklı yaşandığı ve yaşanmaya da devam edeceği belirtilmiştir. GDZ Elektrik ekiplerinin araçlarla buz gezdirerek trafoları soğutmaya çalıştığını gösteren haberlerin yayınlanması buralarda altyapı yatırımları, trafo yenileme çalışmaları ve elektrik kartlarının yer altına alınması gibi çalışmaların yapılmadığı iddialarını doğrular niteliktedir.

Bu bağlamda;

1- İzmir'de yaz mevsimi sıcaklıkları her yıl bu seviyelerde seyretmesine karşın GDZ Elektrik bu soruna karşı bu zamana kadar neden bir önlem almamıştır?
2- Bakanlığınız tarafından bu soruna kalıcı biçimde çözüm getirecek bir çalışma yürütülecek midir? Yapılacak ise bu çalışma nedir ve çalışmalara hangi tarihte başlanacaktır?
3- Vatandaşların evlerinde bulunan beyaz eşyaların yaşanan elektrik kesintisi kaynaklı bozulmalarının sorumluluğu GDZ Elektrik tarafından üstlenilecek midir?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 357243
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/31882)

10 -10- 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1679907 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Seda KÂYA ÖSEN'in tarafıma tevcih ettiği 7/31882 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7/31882 Esas Numaralı Önerge Cevabı

	İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN SEDA KÂYA ÖSEN'İN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/31882

Hava muhalefeti kaynaklı olayların dağıtım şebekesine olumsuz etkileri, şebekeye yapılan üçüncü şahıs müdahaleleri, tarımsal sulama tesisatları başta olmak üzere üçüncü şahıs hatlarında meydana gelen arızalar ve üçüncü şahıs elektrikçilerin bu arızalara müdahale yöntemlerinde gözlemlenen uygunsuz çözümler gibi nedenlerden dolayı plansız enerji kesintileri gerçekleşebilmektedir. Bununla birlikte, ilgili elektrik dağıtım şirketince uygulanan yatırım ve bakım çalışmaları kapsamında planlı kesintiler gerçekleşebilmektedir

Gerçekleşen kesintiler ilgili dağıtım şirketlerinin internet adreslerinde yayımlanmakta olup, bu bilgiler aynı zamanda Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığı'na (EPDK) aylık olarak bildirilmektedir. Türkiye Elektrik Dağıtım Şirketi (TEDAŞ) ve EPDK nezdinde yapılan çalışmalar ile bu kesintiler detaylı olarak incelenmekte ve kesintilerin önlenmesi için yatırım ve bakım programları oluşturulmaktadır. Meydana gelen elektrik kesintilerine yapılan önleyici ve koruyucu bakım onarım çalışmaları ile anında müdahale edilmekte, faaliyet alanındaki elektrik tesislerine yönelik periyodik arıza önleyici bakım programları uygulanmaktadır.

Bakım faaliyetleri kapsamında ise; "*Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Planlı Bakım Harcamalarının Tarife Hesaplamalarında Dikkate Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar*" çerçevesinde geçici kabulü yapılmış tüm dağıtım tesisleri için birinci seviye planlı bakım faaliyetleri 2 yılda bir, ikinci seviye planlı bakım faaliyetleri enerji nakil hatları hariç diğer tesis ve teçhizat için 2 yılda bir, enerji nakil hatları için 5 yılda bir yapılmakta olup, üçüncü seviye planlı bakım faaliyeti ise öngörülen bütçenin altında olmamak kaydıyla bölgesel ihtiyaçlar dikkate alınarak belli periyotlarda gerçekleştirilmektedir.

Bu kapsamda İzmir ilimizde elektrik dağıtım faaliyetlerini yürütmekle sorumlu olan GDZ Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 2021-2024 yılları arasında günümüz fiyatlarıyla 22.992.211.750 TL tutarında bakım ve yatırım harcaması gerçekleştirilmiş olup, 2025 yılı için planlanan bakım ve yatırım harcaması tutarı ise 28.741.566.390 TL'dir.

Elektrik dağıtım şirketlerinin tedarik sürekliliğine ile teknik kalite ve cihaz hasarlarına ilişkin yükümlülükleri Elektrik Dağıtımı ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliği (Yönetmelik) çerçevesinde düzenlenmiş olup, yıllık teknik ve teknik olmayan kayıp oranı %40'ın altında olan ilçelerde bulunan kullanıcıların Yönetmeliğin 18'inci ve 27'nci maddeleri kapsamında belirtilen yıllık kesinti eşik süre ve sayılarının aşılması durumunda tazminat hakkı doğmaktadır. Aboneler elektrik dağıtım sisteminden kaynaklanan kalite sorunları nedeniyle teçhizatlarında oluşan hasara ilişkin zararın tazmini için dağıtım şirketlerine talepte bulunabilmekte, dağıtım şirketleri ile aboneler arasında uyuşmazlık olması durumunda ise bu uyuşmazlık tüketici hakem heyetlerinde ve/veya tüketici mahkemelerinde değerlendirilebilmektedir. Yıllık kesinti tazminatına ilave olarak günlük kesinti süresinin kentsel dağıtım bölgesinde 10 saat, kent altı dağıtım bölgesinde 11 saat ve kırsal dağıtım bölgesinde 12 saati aşan ve sebebi şebeke işletmecisi veya dışsal olan kesintiler için kullanıcıların başvurusuna gerek olmaksızın kesintiden etkilenen her bir kullanıcıya dağıtım şirketi tarafından uzun süreli kesinti tazminatı ödenmektedir.

Bu kapsamda elektrik dağıtım şirketlerine gerek çağrı merkezi kanalı ile gerekse de TEDAŞ Mobil uygulama ile gelen arıza ihbarlarına öncelikli olarak müdahale edilerek arızalar giderilmektedir. TEDAŞ mobil üzerinden yapılan ihbarların belli süre içerisinde giderilememesi durumunda ise cezai işlem uygulanmaktadır.

Bununla birlikte lisanslarında belirtilen bölgede dağıtım hizmeti veren elektrik dağıtım şirketleri, TEDAŞ tarafından 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında periyodik olarak denetlenmekte, icra edilen denetimler neticesinde tanzim edilen inceleme ve denetim raporları da gereği için EPDK'ya gönderilmektedir. Söz konusu raporların 6446 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat kapsamında değerlendirilmesi neticesinde mevzuata aykırı faaliyetleri sabit görülen elektrik dağıtım şirketleri hakkında idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

98.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, bazı firmaların sahte kapasite raporlarıyla Türkiye Şeker Fabrikalarından ucuz şeker temin ettiği iddiasına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/31972)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Sn. Ömer BOLAT** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 30.07.2025

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili

Basında yer alan haberlere göre, bazı firmaların Mart 2022-Haziran 2023 yılları arasında, sahte kapasite raporları düzenleyerek Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'den (Türkşeker) ucuz fiyatla şeker temin ettiği, bu şekeri üretimde kullanmak yerine serbest piyasada fahiş fiyatlarla satarak hem devleti zarara uğrattığı hem de vatandaşları mağdur ettiği iddia edilmektedir.

Konuyla ilgili olarak CİMER'e yapılan şikayetler üzerine Türkşeker yetkilileri bazı firmalar hakkında Vergi Denetim Kurulu ve Ticaret Bakanlığı'na bildirim yaptığı anlaşılmıştır.

Ancak bugüne kadar kamuoyuna açıklanmış bir soruşturma sonucu veya yaptırım bilgisi bulunmamaktadır.

Bu bağlamda, aşağıdaki soruların yanıtlanması kamuoyunun bilgi alma hakkı açısından önem arz etmektedir;

1. Sahte kapasite raporlarıyla ucuz şeker temin ederek piyasada yüksek fiyatla satış yaptığı tespit edilen firma sayısı kaçtır? Bu firmaların isimleri nelerdir?

2. Bu firmalar hakkında başlatılan idari ve cezai soruşturmaların akıbeti nedir? Soruşturmalar tamamlanmış mıdır?

3. Vergi Denetim Kurulu ve Ticaret Bakanlığı'nın bu firmalarla ilgili herhangi bir vergi cezası ya da ticari yaptırım uygulamış mıdır?

4. Skandalın tekrarlanmaması için kapasite raporlarının doğruluğunu denetleyen sistemlerde herhangi bir iyileştirme yapılacak mıdır?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00113859307 /0114533063 13.10.2025
Konu : Soru Önergesi (7/31972)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1679907 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Manisa Milletvekili Sayın Şenol SUNAT tarafından verilen 7/31972 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ömer Bolat

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Manisa Milletvekili Sayın Şenol SUNAT'a Ait 7/31972 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-4) 2022 yılında, haksız kazanç sağlamak amacıyla yeni şirket veya işletmelerin kurularak kapasite raporu alındığı ve bu raporlarla şeker fabrikalarından temin edilen şekerin imalatlarda kullanılmayarak iç piyasaya yüksek fiyattan satıldığına ilişkin duyumların alındığı belirtilerek konuya ilişkin şüpheli olarak değerlendirilen bazı firmaların listesi Bakanlığımıza iletilmiştir.

Söz konusu firmalardan 3 tanesinin Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından onaylı kapasite raporu bulunduğu tespit edilmiş olup, bunlar hakkında TOBB tarafından yapılan inceleme sonucunda, iki firmanın kapasite raporunun gerçeği yansıttığı ve usulüne uygun olarak üretim yaptıkları tespit edilmiş, diğer taraftan bir firmanın üretimini sonlandırdığı tespit edilerek kapasite raporu iptal edilmiştir.

99.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Otoyol kavşağı- Torbalı- Belevi Devlet Yolu Projesi'nin akıbetine,

İzmir-Çeşme ayrımı ve Seferihisar-Selçuk-Kuşadası Ayrımı Yolu Projesi'nin akıbetine,

Kemalpaşa-Torbalı İl Yolu Projesi'nin akıbetine,

Foça Ayrımı-Seyrek-İzmir Ayrımı Yolu Projesi'nin akıbetine,

İlişkin soruları ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31975), (7/31976), (7/31977), (7/31978)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

İzmir ili, AKP iktidarları döneminde ulaştırma yatırımları alanında büyük bir ihmale uğramıştır. Yıllar itibarıyla Kamu Yatırım Programlarına özellikle karayolu ulaştırması açısından bakıldığında projelendirilen yatırımların tamamlanması için ayrılan kaynakların yetersizliği ve bu çerçevede tamamlanma tarihlerinin sürekli uzatıldığı dikkat çekmektedir.

Nitekim yapımına 2013 yılında başlanan Otoyol Kavşağı-Torbalı-Belevi Devlet Yolunun 2017 yılında tamamlanması planlanırken yıllar itibarıyla gerekli kaynağın ayrılmaması neticesinde sürekli ertelenmesi söz konusudur. Son olarak 2025 yılı Yatırım Programında 2028 yılında bitmesi öngörülmüştür.

Bu bilgiler ışığında;

1- 2013 yılında yapımına başlanan Otoyol Kavşağı-Torbalı-Belevi Devlet Yolunun yatırımın planlanmasının üzerinden 12 yıl geçmiş olmasına rağmen halen tamamlanmamış olmasını nasıl açıklıyorsunuz?

2- Yapımına 2013 yılında başlandığı eski yılların Kamu Yatırım Programları incelendiğinde kolaylıkla görülebilecek olan Otoyol Kavşağı-Torbalı-Belevi Devlet Yolunun başlangıç yılının 2025 Yılı Yatırım Programında 2022 olarak belirtilmesinin sebebi nedir?

3- İzmir'in ilçelerinin birleştirilmesine yarayacak bu yatırımın tamamlanamamasının ortaya çıkardığı ekonomik maliyetin hesaplanması için yürüttüğünüz bir çalışma var mıdır?

4- Söz konusu yatırımın tamamlanmasının sürekli ileriye atıldığı düşünüldüğünde 2028 yılında tamamlanması mümkün olabilecek midir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

İzmir ili, AKP iktidarları döneminde ulaştırma yatırımları alanında büyük bir ihmale uğramıştır. Yıllar itibarıyla Kamu Yatırım Programlarına özellikle karayolu ulaştırması açısından bakıldığında projelendirilen yatırımların tamamlanması için ayrılan kaynakların yetersizliği ve bu çerçevede tamamlanma tarihlerinin sürekli uzatıldığı dikkat çekmektedir.

Nitekim yapımına 2011 yılında başlanan İzmir-Çeşme ayrımı, Seferihisar-Selçuk-Kuşadası ayrımı yolunun 2014 yılı yatırım programında 2017 yılında tamamlanması planlanırken, yıllar itibarıyla gerekli kaynağın ayrılmaması neticesinde sürekli ertelenmesi söz konusudur. 2023 yılı Yatırım Programında 2026 yılında tamamlanması öngörülen İzmir-Çeşme ayrımı, Seferihisar-Selçuk-Kuşadası ayrımı yolunun, 2024 yılı Yatırım Programında 2027 yılında bitmesi, 2025 yılı Yatırım Programında ise 2028 yılında bitmesi öngörülmüştür.

Bu bilgiler ışığında;

1- 2011 yılında yapımına başlanan İzmir-Çeşme ayrımı, Seferihisar-Selçuk-Kuşadası ayrımı yolunun yatırımın planlanmasının üzerinden 14 yıl geçmiş olmasına rağmen halen tamamlanmamış olmasını nasıl açıklıyorsunuz?

2- Yapımına 2011 yılında başlandığı eski yılların Kamu Yatırım Programları incelendiğinde kolaylıkla görülebilecek olan İzmir-Çeşme ayrımı, Seferihisar-Selçuk-Kuşadası ayrımı yolunun başlangıç yılının 2025 Yılı Yatırım Programında 2017 olarak belirtilmesinin sebebi nedir?

3- Ülkemizin en önemli turizm merkezlerinin birleştirilmesine yarayacak bu yatırımın tamamlanamamasının ortaya çıkardığı ekonomik maliyetin hesaplanması için yürüttüğünüz bir çalışma var mıdır?

4- Söz konusu yatırımın tamamlanmasının sürekli ileriye atıldığı düşünüldüğünde 2028 yılında tamamlanması mümkün olabilecek midir?

5- Türkiye'nin üçüncü büyük kenti olan İzmir'in ulaştırma yatırımları alanında bu kadar ihmal edilmiş olmasının sebebini açıklar mısınız?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

İzmir ili, AKP iktidarları döneminde ulaştırma yatırımları alanında büyük bir ihmale uğramıştır. Yıllar itibarıyla Kamu Yatırım Programlarına özellikle karayolu ulaştırması açısından bakıldığında projelendirilen yatırımların tamamlanması için ayrılan kaynakların yetersizliği ve bu çerçevede tamamlanma tarihlerinin sürekli uzatıldığı dikkat çekmektedir.

Nitekim yapımına 2013 yılında başlanan İzmir-Turgutlu Ayrımı, Kemalpaşa-Torbalı İl yolunun 2014 Yılı Yatırım Programında 2017 yılında tamamlanması planlanırken, yıllar itibarıyla gerekli kaynağın ayrılmaması neticesinde sürekli ertelenmesi söz konusudur.

2023 Yılı Yatırım Programında 2026 yılında tamamlanması öngörülen İzmir-Turgutlu ayrımı, Kemalpaşa-Torbalı İl Yolunun 2024 Yılı Yatırım Programında 2027 yılında bitmesi, 2025 Yılı Yatırım Programında ise 2028 yılında bitmesi öngörülmüştür.

Bu bilgiler ışığında;

1- Büyükşehirlerin dış ilçelerinin hem birbirlerine hem de şehir merkezine bağlanmalarının büyük önem arz ettiği ortadayken bu yatırımların bir türlü tamamlanmamasının ve bu çerçevede tamamlanma sürelerinin sürekli uzatılmasının sebebi nedir?

2- Yapımına 2013 yılında başlandığı eski yılların Kamu Yatırım Programları incelendiğinde kolaylıkla görülebilecek olan İzmir-Turgutlu Ayrımı, Kemalpaşa-Torbalı İl yolunun başlangıç yılının 2025 Yılı Yatırım Programında 2016 olarak belirtilmesinin sebebi nedir?

3- 2013 yılında yapımına başlanan İzmir-Turgutlu Ayrımı, Kemalpaşa-Torbalı İl Yolunun yatırımın planlanmasının üzerinden 12 yıl geçmiş olmasına rağmen halen bitmemiş olmasını nasıl açıklıyorsunuz?

4- Söz konusu yatırımın tamamlanmasının sürekli ileriye atıldığı düşünüldüğünde 2028 yılında tamamlanması mümkün olabilecek midir?

5- Söz konusu gecikmelerin ilçelerimizin ekonomik ve sosyal gelişmelerinde bir eksiklik yarattığını düşünmüyor musunuz?

6- Türkiye'nin üçüncü büyük kenti olan İzmir'in ulaştırma yatırımları alanında bu kadar ihmal edilmiş olmasının sebebini açıklar mısınız?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

İzmir ili, AKP iktidarları döneminde ulaştırma yatırımları alanında büyük bir ihmale uğramıştır. Yıllar itibarıyla Kamu Yatırım Programlarına özellikle karayolu ulaştırması açısından bakıldığında projelendirilen yatırımların tamamlanması için ayrılan kaynakların yetersizliği ve bu çerçevede tamamlanma tarihlerinin sürekli uzatıldığı dikkat çekmektedir.

Nitekim yapımına 2022 yılında başlanan Foça Ayrımı-Seyrek-İzmir Ayrımı Yolunun 2025 yılında tamamlanması planlanırken, yıllar itibarıyla gerekli kaynağın ayrılmaması neticesinde sürekli ertelenmesi söz konusudur.

2025 Yılı Kamu Yatırım Programı incelendiğinde Foça Ayrımı-Seyrek-İzmir Ayrımı Yolunun proje maliyetinin 2025 yılı fiyatlarıyla 1.041.768.922 TL olduğu, 2024 yılı sonuna kadar sadece 14.979 TL harcandığı, 2025 yılında ise 10.000 TL harcanmasının planlandığı anlaşılmaktadır.

2025 Yılı Yatırım Programında 2028 yılında bitmesi öngörülen söz konusu projenin tamamlanması muhtemelen 22. Yüzyıla kalacaktır.

Bu bilgiler ışığında;

1- Yapımına 2022 yılında başlanan Foça Ayrımı-Seyrek-İzmir Ayrımı Yolu projesine 2022-2025 döneminde ciddi bir kaynak aktarılmamasının sebebi nedir?

2- Foça Ayrımı-Seyrek-İzmir Ayrımı Yolu projesi ne zaman tamamlanarak hizmete açılacaktır.

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3074453
Konu : İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ'nin yazılı soru önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1679907 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ'nin 7/31975, 7/31976, 7/31977 ve 7/31978 esas sayılı yazılı soru önergelerinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAHMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN 7/31975, 7/31976, 7/31977 VE 7/31978 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGELERİNİN CEVABI

Otoyol Kavşağı-Torbalı-Belevi Devlet Yolu 46,5 km uzunluğunda olup 25,4 km'lik kesimi bitümlü sıcak karışım kaplamalı bölünmüş yol olarak tamamlanmıştır. 4735 sayılı Kanuna eklenen geçici 4. madde doğrultusunda tasfiye edilen işin ihalesi tekrar yapılmış olup yeni ihale kapsamında 5,2 km'lik kesim daha tamamlanmıştır. Kalan 15,9 km'lik kesimde çalışmalar bütçe imkanları ve iş programı doğrultusunda devam etmektedir.

Halen trafiğe hizmet vermekte olan 86 km uzunluğundaki (İzmir-Çeşme) Ayrım-Seferihisar-Selçuk-Kuşadası Ayrımı Yolunun 43 km'si bitümlü sıcak karışım kaplamalı, 10 km'si sathi kaplamalı olmak üzere toplam 53 km'si bölünmüş yol standardında tamamlanmıştır. 2 km'lik kesimde yapım çalışmaları devam etmektedir. 2025 yılı Yatırım Programında yer alan yolun kalan kesimlerinin bitümlü sıcak karışım kaplamalı bölünmüş yol standardında yapımı ihalesi bütçe imkanlarına bağlı olarak değerlendirilebilecektir

(İzmir-Turgutlu) Ayrımı- Kemalpaşa-Torbalı İl Yolu 31 km uzunluğunda sathi kaplamalı bölünmüş yol olarak trafiğe hizmet vermektedir. 2025 yılı Yatırım Programında yer alan yolun, bitümlü sıcak karışım kaplamalı yol yapım ihalesi bütçe imkanlarına bağlı olarak değerlendirilebilecektir.

Foça Ayrım- Seyrek- İzmir Ayrım İl Yolu 22,4 km uzunluğunda olup bitümlü sıcak karışım kaplamalı bölünmüş yol standardındaki projesi onaylanmıştır. 2025 yılı Yatırım Programında yer alan yolun bütçe ödeneklerine bağlı olarak yapım ihalesi değerlendirilebilecektir.

100.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, 2023-2025 yılları arasında altyapı projelerinin geçtiği ormanlık alanlarda çıkan yangın sayısına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31981)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların **Ulaştırma Ve Altyapı Bakanı Abdulkadir** Uraloğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Türkiye'de 2023-2025 yılları arasında yapılan karayolu, hızlı tren ve diğer altyapı projeleri kapsamında ormanlık alanlarda yürütülen çalışmaların yangın riskine olan etkisi endişe konusu olmuştur. İş makineleri faaliyetleri, yol açma ve bakım uygulamalarının yanı sıra kontrollü ateş uygulamalarının yangınları tetiklediğine dair iddialar mevcuttur.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. 2023-2025 yılları arasında altyapı projelerinin geçtiği ormanlık alanlarda çıkan yangın sayısı ve bu yangınların toplam zarar yüzölçümü nedir?
2. Karayolu ve demiryolu inşaatları kapsamında yapılan iş makineleri faaliyetlerinin yangın riskini artırdığına dair yapılan değerlendirmeler var mıdır?
3. Bakanlığınızca, altyapı projelerinin ormanlık alanlarda yangın riskini azaltmak için alınan önlemler nelerdir?
4. Kontrollü ateş uygulamaları yapılmakta mıdır? Varsa bu uygulamalar hangi bölgelerde ve hangi zamanlarda gerçekleştirilmiştir?
5. Yangın riskine karşı altyapı projelerinde acil müdahale ekipleri ve erken uyarı sistemleri var mıdır?
6. Altyapı projeleri nedeniyle yangın çıkan bölgelerde hasar tespiti ve rehabilitasyon faaliyetleri yapılmakta mıdır?
7. Bakanlığınız, altyapı projelerinin yangın riskini artırması nedeniyle çevresel etki değerlendirme süreçlerinde nasıl bir yaklaşım sergilemektedir?
8. Orman yangınlarının önlenmesi amacıyla ilgili kurumlarla işbirliği protokolleri yapılmış mıdır?
9. Yangın bölgelerinde altyapı projeleri kapsamında çalışan personel için yangın eğitimi verilmekte midir?
10. Yangın risk yönetimi ve acil müdahale süreçlerinin iyileştirilmesine yönelik planlarınız nelerdir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3068183
Konu : İzmir Milletvekili Sayın İbrahim AKIN'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1679907 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın İbrahim AKIN'ın 7/31981 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN İBRAHİM AKIN'IN 7/31981 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

2023–2025 yılları arasında çıkan yangın sayısı/zarar alanı, yangın sonrası hasar tespiti ve rehabilitasyon/iyileştirme (erozyon kontrolü, fidan dikimi vb.) işlemleri Orman Genel Müdürlüğünün (OGM) sorumluluğundadır.

İş makineleri faaliyetlerinin yangın riskini artırdığına dair bilimsel ve resmi bir değerlendirme bulunmamaktadır. Aksine, tüm projelerde yangın riski azaltıcı tedbirler alınmakta olup, şantiyelerde ve çalışma alanlarında iş makinelerinde yangın söndürme tüpleri ve acil müdahale ekipmanı bulundurulması zorunlu kılınmıştır. Ayrıca, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 11' inci maddesine göre gerekli tüm önlemler alınmaktadır. Diğer yandan tüm iş makineleri, çıkan yangınlarda yardımcı makine/ekipman olarak Orman Birimleri emrine verilmektedir.

Ülkemizde de yangın riskine karşı en hassas yapılarımız olan tünellerde altyapı güvenlik kriterleri; "2004/54/EC sayılı Trans-Avrupa Karayolu Ağı Tünelleri İçin Minimum Güvenlik Gereksinimleri Direktifi" esas alınarak belirlenmektedir. Tünel içinde ve yardımcı binalarımızda yangın algılama, haberleşme, kapalı devre televizyon (Closed-Circuit Television veya CCTV) ve olay algılama gibi birçok erken uyarı sistemi ve özellikle 3000 m üzerindeki tünellerde bakım işletme ve onarım kapsamında acil müdahale ekipleri mevcuttur. Bu ekipler yangına müdahale konusunda yetkili kurum olan itfaiye ile koordineli olarak çalışmalar yürütmektedirler.

Diğer yandan, Bakanlığımız ile Tarım ve Orman Bakanlığı, Orman Genel Müdürlüğü arasında iş birliği protokolleri imzalanmıştır. Bu protokoller uyarınca, projelerin ormanlık alanlardan geçtiği bölgelerde ortak çalışmalar ve denetimler yürütülmektedir.

101.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Tunceli-Ovacık ve Tunceli-Pülümür yollarında yaşanan kazaların önlenmesi için alınması gereken tedbirlere,

Tunceli'de bulunan kara yollarının iyileştirilmesi ve yol güvenliğinin artırılması için yapılan çalışmalara,

İlişkin soruları ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/31982), (7/31983)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ayten KORDU
Tunceli Milletvekili

Coğrafi yapısı gereği oldukça engebeli ve dağlık bir alanda yerleşik olan Dersim'in ulaşım ağının güvenli ve sürdürülebilir bir biçimde sağlanması hem yerel halk hem de bölgeyi ziyaret eden yurttaşlar açısından yaşamsal bir önem taşımaktadır.

Ancak ne yazık ki, il genelinde özellikle iki önemli güzergâhta — Dersim-Ovacık ve Dersim-Pülümür yollarında —başta tünel güzergahları olmak üzere temel yol güvenliği önlemlerinin yetersizliği, bazı yerlerde neredeyse hiç önlem olmaması, her yıl ölümlü ve yaralanmalı trafik kazalarına neden olmakta, kamuoyunda ciddi endişelere yol açmaktadır. Bariyer yetersizliği sık sık düşen taş ve kaya parçaları, tünellerin ışıksız ve bakımsızlığı konusunda coğrafyanın özgünlüğü dikkate alınarak çözüm düşünülmeli ve çalışma yürütülmeldir.

Özellikle yol eğimi ve virajların keskinliği, bu iki hatta ciddi tehlike arz etmektedir. Yurttaşların yıllardır karayolları ekiplerine durumu bildirmesine rağmen gerekli yapısal iyileştirmeler hayata geçirilmemiştir. Bölge halkı, çareyi kendi imkânlarıyla bazı tehlikeli noktalara "kaza riski" var diyerek el yazısıyla uyarılarda bulunarak tedbir alınmasını sağlamaya çalışmışlardır. Ancak bu bireysel çabalar, can kayıplarını ve ağır yaralanmaları engellemeye yetmemekte, kazalar yaşanmaya devam etmektedir. Bu nedenle uzmanların acil olarak bölgede yerinde inceleme yapması, kaza sebeplerini belirleyerek gerekli yapısal ve teknik önlemlerin coğrafyanın ekolojik ve kültürel özellikleri dikkate alınarak planlama ve çalışmanın yapılması gerekmektedir.

Dersim kent merkezi ile Erzincan yönünü birbirine bağlayan 66 kilometrelik Dersim-Pülümür kara yolu da birçok yapısal sorun barındırmaktadır. Bu güzergâh üzerinde 1960'lı yıllarda inşa edilen 21 adet çığ tünelinin büyük kısmı günümüzde bakımsız, karanlık ve teknolojik altyapıdan yoksun haldedir. Tünellere girişlerde ışıklandırmanın yetersiz oluşu, özellikle iki yönlü seyir halinde olan araçların karşılıklı görüş alanını ciddi ölçüde kısıtlamaktadır. Bu durum, dar virajlarla birleştiğinde ölümcül sonuçlara neden olabilmektedir. Bugüne kadar aynı yerde aynı şekilde onlarca kaza, yaralanma ve can kayıpları yaşanmıştır.

Nitekim son birkaç yıldaki örneklerinden birisi olarak; 8 Ekim 2023 tarihinde, Ağlayankayalar mevkiinde bulunan 8. Çığ Tüneli'nde iki aracın kafa kafaya çarpışması sonucu 4'ü çocuk olmak üzere 11 kişi yaralanmıştır. En son 20 Temmuz 2025 tarihinde aynı güzergâhta gerçekleşen ve yine iki aracın kafa kafaya çarpışması sonucu gerçekleşen kazada 7 kişi yaralanmış, 1 kişi (Mehmet Boz) ise yaşamını yitirmiştir.

Dersim-Erzincan yolunda deformasyonlar, çukurlar ve kaya düşmeleri sıkça gözlemlenmekte; bazı tünel girişleri görünse de çıkışlarının net şekilde görülememesi, özellikle gece ve kış koşullarında görüş mesafesini büyük ölçüde azaltmaktadır. Bu durum, kaza riskini ciddi ölçüde artırmaktadır. Tünellerde asgari düzeyde dahi ışıklandırma ve bakım yapılmaması, kamu güvenliği açısından kabul edilemez bir durumdur.

Özellikle tünel içi ve çevresindeki ışıklandırma eksikliği nedeniyle, karşı yönlerden gelen araçlar giriş ve çıkışlarda birbirlerini zamanında fark edememekte ve bu nedenle kafa kafaya çarpışmalar yaşanmaktadır. Ne yazık ki bu çarpışmalar, neredeyse her yıl benzer biçimde tekrar eden ve "birbirinin aynısı" kazalar olarak can kayıplarına ve çok sayıda yaralanmaya neden olmaktadır. Bu öngörülebilir ve önlenebilir kazalar, gerekli önlemler, uyarılar ve yapılan çağrıların dikkate alınmaması ağır sonuçların yaşanmasına sebep olmaktadır.

Yukarıda aktarılan nedenlerle, Dersim'in bu iki ana ulaşım hattında acilen uzman incelemeleri yapılması; mevcut yolların yapısal olarak iyileştirilmesi, eksik olan güvenlik bariyerlerinin inşa edilmesi, çığ tünellerinin aydınlatılması ve kapsamlı bakım-onarım çalışmalarının hayata geçirilmesi hayati bir zorunluluk haline gelmiştir.

Bu bağlamda;

1- Karayolları Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğunda bulunan Dersim-Ovacık ve Dersim-Pülümür yollarında, bugüne kadar alınan güvenlik önlemleri nelerdir? Bu güzergâhlar için yapılmış mevcut risk analizleri kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?

2- Munzur Vadisi boyunca uzanan ve özellikle yaz aylarında trafik yoğunluğu artan 59 kilometrelik Dersim-Ovacık yolunun, dar virajlar ve kaya düşmesi riski taşıyan bölümlerinde neden hâlâ yeterli sayıda yol güvenlik bariyeri bulunmamaktadır?

3- Son 10 yıl içinde Dersim-Ovacık ve Dersim-Pülümür yollarında meydana gelen ölümlü ve yaralanmalı kazaların sayısı kaçtır? Bu kazaların kaçında ışıklandırma eksikliği, görüş kısıtlılığı ve yol yapısal sorunları doğrudan etkili olmuştur?

4- Dersim-Pülümür yolu üzerindeki 1960'lı yıllarda inşa edilen ve halen kullanılan 21 adet çığ tünelinde, son 20 yıl içinde bakım, yenileme ya da ışıklandırma çalışması yapılmış mıdır? Yapıldıysa hangi yıllarda, hangi tünellerde, ne tür işlemler gerçekleştirilmiştir?

5- Tünel giriş ve çıkışlarında karşı yönlerden gelen araçların birbirini görememesi nedeniyle her yıl benzer biçimde tekrar eden ve neredeyse "birbirinin aynısı" kazalara neden olan görüş kısıtlılığı ve ışıklandırma eksikliği sorunlarının giderilmesi için bir çalışma başlatılmış mıdır?

6- 8 Ekim 2023 tarihinde Ağlayankayalar mevkiindeki 8. Çığ Tüneli'nde meydana gelen ve 4'ü çocuk 11 yurttaşın yaralandığı kazaya ilişkin bakanlığınız ya da Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından bir inceleme başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa sonuçları nelerdir?

7- Dersim-Erzincan kara yolu üzerindeki tünellerin tamamında ışıklandırma sistemlerinin kurulması ve düzenli bakımının sağlanması yönünde bakanlığınızın kısa, orta ve uzun vadeli bir yatırım planı bulunmakta mıdır?

8- Tünellerdeki görüş mesafesini artıracak yansıtıcı levha, uyarı tabelası, reflektörlü zemin şeritleri gibi basit ama etkili güvenlik önlemleri neden şimdiye kadar hayata geçirilmemiştir?

9- Söz konusu yollar üzerinde bulunan tehlikeli virajlı ve dar bölgelerde yol genişletme, kaya tutucu ağlar, çelik bariyer sistemleri gibi yapısal iyileştirme çalışmaları yapılması planlanmakta mıdır? Varsa bu çalışmaların takvimi nedir?

10- Her yıl tekrar eden bu ölümlü kazaların önüne geçilebilmesi için Karayolları Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğunda bir kriz eylem planı veya acil müdahale paketi hazırlanması düşünülmekte midir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ayten KORDU
Tunceli Milletvekili

Dersim genelinde birçok virajlı yolun temel güvenlik gereksinimi olan yetersiz bariyer, pek çok kritik yerde yaşanan ışıklandırma sorunu ve uyarı levhaların da yaşanan eksik ve sorunların zamanında giderilmemesi ile ölümlü kaza kaza riski her geçen gün artmaktadır. Bununla birlikte mevcut yolların yeterli bakımı yapılmadığı gibi bu zor coğrafyadan geçen yolların daha kullanışlı ve güvenlikli hale getirilmesi, çeşitli sebeplerle sürekli olarak ötelenmektedir.

Dersim'in zorlu coğrafi yapısı nedeniyle, özellikle Munzur ve Pülümür Vadileri boyunca uzanan yollar sadece binek araçlarla değil, aynı zamanda yoğun bir biçimde tır, kamyon gibi ağır tonajlı vasıtalar tarafından da kullanılmaktadır. Bu yoğun ve ağır taşıma trafiği, yollar üzerindeki fiziki yükü artırmakta, deformasyonu hızlandırmakta ve kaza riskini yükseltmektedir. Ayrıca söz konusu vadilerdeki yollar, yamaçlardan sıklıkla düşen kaya ve taş parçalarıyla sık sık kapanmakta ya da daralmaktadır. Bu durum, sürüş güvenliğini tehdit ettiği gibi, acil müdahale gerektiren durumlarda da ciddi sorunlara yol açmaktadır. Bu nedenle, özellikle kaya ve taş düşmesine karşı yolların gün içinde belirli aralıklarla kontrol edilmesi ve temizlenmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu yollarının önemli kısmı Munzur Vadisi boyunca su yatağını takip ederek Ovacık'a bağlanan 59 kilometrelik Dersim-Ovacık yolu zaten normal koşullarda bile yetersizken, özellikle yaz aylarında aşırı artan trafiği ciddi endişelere ve kaza riskinin artmasına sebep

olmaktadır. Oldukça dar olan Ovacık yolunun büyük bölümü sert virajlardan oluşuyor, tepelerden yola sürekli kaya parçaları ve taşlar düşmesi sonucu ciddi risklerle karşı karşıyadır.

Örneğin 21 Nisan 2023 tarihinde Dersim-Ovacık (Pulur) karayolunun 40. kilometresi Tornava bölgesinde özel bir araç, bariyer olmadığı için Munzur Çayı'na uçması sonucu Azat Demiral, Mehmet Can Demiral ve Baran Aslan Taş yaşamını yitirdi. Örneğin kaza olmadan önce yolun güvenlik bariyerleri yapılmış olsaydı, söz konusu kaza belki ölümcül olmayabilirdi.

16 Haziran 2025 tarihinde ise Dersim'in Mazgirt ilçesinde, Karayolları Genel Müdürlüğü'ne ait bir köprüde meydana gelen trafik kazasında Ekin Bulat isimli yurttaşımız hayatını kaybetmiştir. Bu trafik kazası çok açık ve net önlenebilir bir ihmal sonucu yaşanmış bir can kaybı olarak değerlendirilmelidir.

Kazanın meydana geldiği yerin incelenmesi sonucunda, kamu güvenliği açısından son derece ciddi bazı eksiklikler tespit edilmiştir. Öncelikle, köprünün girişinde herhangi bir fiziksel engelleyici bariyer ya da suya karşı koruyucu yapı bulunmamaktadır. Bu durum, araçların kontrolünü kaybetmesi halinde köprüden aşağıya savrulmasını kolaylaştırmakta ve ölümcül sonuçlara yol açmaktadır.

Ayrıca, sürücüler için uyarıcı ya da yavaşlatıcı yeterli bir tabela sisteminin bulunmaması da dikkat çekicidir. Mevcut olan birkaç küçük tabela ise sürücüler tarafından fark edilmesi oldukça güç olacak şekilde konumlandırılmıştır. Bu da, özellikle bölgeye yabancı olan sürücülerin köprünün tehlikeli yapısını zamanında fark edememelerine neden olmaktadır.

Köprü giriş ve çıkışlarının özellikle gece saatlerinde ya da hızla gelen bir aracın kontrolünü kaybetmesi durumunda, ölümcül sonuçlara neden olabilecek kadar açık ve güvensiz yapıda olduğu tespit edilmiştir. Bu durum yalnızca Ekin Bulat'ın yaşamını yitirdiği kazaya değil, benzer koşullarda yaşanabilecek başka kazalara da zemin hazırlamaktadır.

Söz konusu köprü Karayolları Genel Müdürlüğü'ne ait olup, bu alanda gereken temel güvenlik önlemlerinin alınmamış olması, benzer kazaların tekrarlanma riskini artırmaktadır. Bu sebeple; köprü giriş ve çıkışlarına güvenlik bariyerlerinin yapılması, sürücülerin dikkatini çekecek şekilde daha büyük, görünür, ışıklı veya reflektif tabelaların yerleştirilmesi, gerekli

yerlerde hız kesici fiziksel önlemlerin alınması (kasis, yol daraltma vb.), ve bu tür riskli köprülerin tamamında tekrar bir güvenlik denetiminin yapılması hususlarında acil adımlar atılması elzemdir. Bu tür ihmallerin başka ailelerin de benzer acılar yaşamasına neden olmaması adına gerekli düzenlemelerin ivedilikle hayata geçirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Son olarak 23 Temmuz 2025 tarihinde Dersim merkez ilçesinde meydana gelen trafik kazasında, düğünden dönen Hasan Kırbağa isimli bir yurttaş Mameki Köprüsü üzerinde otomobilin çarpması sonucu hayatını kaybetmiştir. Dersim Mameki köprüsünün girişine 5 ile 10 metre yakınındaki Saklıköy düğün salonuna doğru bir tali yolun olduğu ve bu tali yolda herhangi bir uyarı levhasının bulunmaması, ayrıca köprü giriş ve çıkışında herhangi bir aydınlatmanın olmaması yayaların ve sürücülerin görüş mesafesini ciddi şekilde kısıtlamakta ve özellikle gece saatlerinde yaşanabilecek kazaların riskini artırmaktadır. Bu ihmallerin giderilmemesi, benzer olayların tekrar yaşanmasına zemin hazırlamaktadır. Gerekli uyarı sistemlerinin ve aydınlatma altyapısının acilen sağlanması artık Bahaneye yer bırakılmayacak kadar hayati önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1- Dersim-Ovacık yolu başta olmak üzere, il genelindeki dağlık ve virajlı yolların güvenli hale getirilmesi amacıyla bugüne kadar Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yapılmış herhangi bir fizibilite çalışması, risk analizi veya yatırım planı mevcut mudur?

2- Munzur Vadisi boyunca uzanan 59 kilometrelik Dersim-Ovacık kara yolunda, özellikle kaya düşmesi riski bulunan virajlı noktalarda neden hâlâ koruyucu bariyer sistemleri inşa edilmemiştir?

3- 21 Nisan 2023 tarihinde Tornava mevkiinde meydana gelen ve 3 yurttaşımızın hayatını kaybettiği kazaya ilişkin olarak bakanlığınız veya Karayolları Genel Müdürlüğü herhangi bir teknik inceleme başlatmış mıdır? Bu kazaya neden olan güvenlik açığı giderilmiş midir?

4- 16 Haziran 2025 tarihinde Mazgirt ilçesinde Karayolları sorumluluğunda bulunan bir köprüde yaşanan ve Ekin Bulat adlı yurttaşın hayatını kaybettiği kazada, köprünün giriş ve çıkışında neden güvenlik bariyeri veya koruyucu yapı bulunmamaktadır?

5- Mazgirt'te kazanın gerçekleştiği köprüde, sürücülerin dikkatini çekecek büyüklükte uyarı levhaları, ışıklı/reflectif yönlendirme sistemleri ve hız kesici fiziksel önlemler neden bugüne kadar yerleştirilmemiştir?

6- Bakanlığınız, Mazgirt'teki söz konusu köprüde tespit edilen güvenlik eksikliklerinin (bariyer eksikliği, görünür uyarı levhası yetersizliği, aydınlatma yoksunluğu gibi) ne zaman ve hangi takvimle giderileceğine dair bir planlama yapmış mıdır? Bu eksikliklerin giderilmesi için 2025 yılı içerisinde somut bir yatırım veya müdahale programı öngörülmekte midir?

7- Mameki Köprüsü girişine 5-10 metre mesafede yer alan tali yol üzerinde uyarı levhası ve köprü giriş/çıkışında aydınlatma bulunmamasının sebebi nedir? Bu eksiklikler giderilecek midir?

8- Son beş yıl içerisinde Dersim genelinde, Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluğundaki yollar ve köprülerde meydana gelen ölümlü ve yaralanmalı trafik kazalarının sayısı kaçtır? Bu kazaların kaçı doğrudan yol/yapısal eksikliklerden kaynaklanmıştır?

9- Bakanlığınızın, köprü ve yol bağlantılarında özellikle gece görüşünü artırmak için reflektif tabelalar, LED aydınlatmalar, yönlendirme lambaları gibi basit ama hayati önlemleri tüm yurtta yaygınlaştırma yönünde bir eylem planı mevcut mudur?

10- Karayolları Genel Müdürlüğü'ne bağlı teknik ekiplerin, Dersim'deki köprü ve yolların güvenlik açısından yeniden değerlendirilmesini içeren kapsamlı bir denetim süreci başlatması planlanmakta mıdır?

11- Bakanlığınız, Dersim'de her yıl tekrarlayan ve birbirinin aynısı kazalara neden olan yapısal güvenlik eksikliklerini ortadan kaldırmak üzere; tüm riskli bölgelerde standarda uygun bariyer, ışıklandırma ve tabela sistemlerini zorunlu hale getirecek düzenlemeler yapmayı planlamakta mıdır?

12- Dersim genelinde özellikle Munzur ve Pülümür Vadisi güzergâhlarında tır ve kamyon gibi ağır tonajlı araçların yoğun biçimde kullandığı yolların mevcut altyapı kapasitesine uygun olup olmadığı yönünde Bakanlığınız veya Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yapılmış teknik bir analiz veya sınırlayıcı düzenleme bulunmakta mıdır?

13- Kaya ve taş parçalarının sıkça düştüğü bu riskli bölgelerde, yolların gün içinde kaç kez kontrol edildiğine ve temizlik yapıldığına dair bir denetim ya da takip mekanizması mevcut mudur? Bu işlemler belirli periyotlarla yapılmakta mıdır, yapılmaktaysa hangi saat aralıklarında ve hangi ekipler tarafından yürütülmektedir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3072189
Konu : Tunceli Milletvekili Sayın Ayten KORDU'nun yazılı soru önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1679907 sayılı yazınız.

Tunceli Milletvekili Sayın Ayten KORDU'nun 7/31982 ve 7/31983 esas sayılı yazılı soru önergelerinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

TUNCELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN AYTEN KORDU'NUN 7/31982 VE 7/31983 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGELERİNİN CEVABI

Tunceli-Pülümür Yolu 8-10 m platform genişliğinde sathi kaplamalı olarak trafiğe hizmet vermekte olup, Yıllık Ortalama Günlük Taşıt (YOGT) değeri 2.397 araç/gün olarak tespit edilmiştir. Tunceli-Pülümür yolunda iyileştirme çalışmaları yapılmasına yönelik etüt proje işleri, çalışma programına alınmıştır.

Tunceli-Pülümür Devlet Yolu üzerinde 21 adet çığ, kaya ve teresubat tünelleri bulunmakta olup, uzunlukları 10 m ile 152 m arasında değişmektedir. Tünel güvenliği proje kriterlerinde; uzunluğu 500 metreden az olan tüneller için herhangi bir aydınlatma kriteri olmamasına rağmen, söz konusu yolda bulunan çığ tünellerinin aydınlatmasına yönelik planlamalar yapılmıştır.

Tunceli il genelindeki yolların fiziki yapısında herhangi bir kusur bulunmamaktadır. Yolların yatay ve düşey işaretlemeleri eksiksiz olarak tesis edilmiştir. Ayrıca şev koruması için 96.880 m^2 çelik ağ imalatı yapılmıştır. Otokorkuluk montajları da belirlenen program dahilinde gerçekleştirilmektedir. Tunceli-Ovacık ve Tunceli-Pülümür yollarında 7 gün 24 saat esasına göre bakım, onarım ve trafik güvenliği çalışmaları sürdürülmektedir.

Diğer taraftan; trafik kazası tespit tutanaklarının düzenlenmesi ve istatistiki verilerin toplanması İçişleri Bakanlığı'nın, istatistiklerin yayımlanması ve dağıtımı, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığının uhdesinde bulunmaktadır. Yol ve kavşak aydınlatılması işleri ise; Genel Aydınlatma Yönetmeliğinin 5. maddesi uyarınca, ilgili elektrik dağıtım şirketleri tarafından yapılmaktadır.

102.- Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, 6-8 Ekim olayları nedeniyle yapılan yargılamalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32003)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 23.07.2025

Vezir Coşkun PARLAK

Hakkari Milletvekili

Kamuoyunda Kobani Davası olarak bilinen davada başta HDP (Halkların Demokratik Partisi) önceki dönem Eş Genel Başkanları Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ olmak üzere birçok HDP'li siyasetçi tutuklu bulunmaktadır. Yıllar süren yargılama sürecinden sonra 2024'ün Mayıs ayında karar açıklanmış; ancak gerekçeli karar 1 yıldan fazla bekletilerek 2025'in Haziran ayında açıklanmıştır.

8 Temmuz 2025 tarihinde ise Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nden (AİHM) önceki dönem HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'la ilgili bir karar çıkmıştır. Mahkemenin "Selahattin Demirtaş v. Türkiye (No.4) (Başvuru no: 13609/20)" kararı, Demirtaş'ın uzun süredir devam eden hukuksuz tutukluluğuna ilişkin hak ihlali kararı vermiştir.

AİHM 2020 yılında verdiği Büyük Daire kararıyla Selahattin Demirtaş'ın tutukluluğunun siyasi saiklerle yapıldığına, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 5. Ve 18. maddelerinin ihlal edildiğine hükmetmişti. AİHS'nin 18. Maddesinin ihlal edildiğine ilişkin kararda Demirtaş'ın tahliye edilmesi gerektiği belirtilmişti. Fakat 2020 yılındaki bu karara rağmen Demirtaş ve diğer Kobani Davası tutukluları tahliye edilmemiştir.

Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni 4 Kasım 1950 tarihinde imzalamıştır. 10 Mart 1954 tarih ve 6366 sayılı Onay Kanunu, 19 Mart 1954 tarih ve 8662 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Onay belgeleri, 18 Mayıs 1954 tarihinde Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği'ne tevdi edilmiş ve Sözleşme, Türkiye bakımından bu tarihte yürürlüğe girmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 90/4 maddesi şu şekildedir:

"Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (Ek cümle: 7/5/2004- 5170/7 md.) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır."

Anayasanın bu maddesi uyarınca Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin denetim organı olan AİHM'nin kararları iç hukuk açısından bağlayıcıdır. Fakat Kobani Davasında AİHM kararları mahkemeler tarafından uygulanmamaktadır.

Bu bilgiler ışığında:

1- Anayasanın 90/4 maddesinde açıkça yazılmış olduğu halde Türkiye'deki yargı makamlarının AİHM kararlarını uygulamama gerekçesi nedir?

2- Kobani Davası'nın gerekçeli kararı neden olağan uygulamalardan çok daha uzun bir sürede açıklanmıştır?

3- Kobani Davasında yargılanan diğer kişilerle ilgili AİHM kararları mevcut mudur, bu kararlar Mahkemeler tarafından uygulanmış mıdır?

4- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Selahattin Demirtaş'a ilişkin verdiği üçüncü ihlal kararına rağmen Kobani Kumpas davası sanıklarının tahliye taleplerinin reddedilmesi, AİHM kararlarını yok saymak anlamına gelmiyor mu?

5- Kobani Davasında AİHM kararları doğrultusunda yeniden yargılama ya da tahliye için herhangi bir yasal düzenleme ya da değerlendirme yapılmakta mıdır?

6- AİHM kararları iç hukukta etkili değilse, Türkiye'nin Avrupa Konseyi üyeliği ve AİHM yargı yetkisini kabul etmiş olması ne anlam taşımaktadır?

7- Kobani Davasının iddianamesi, yargılama süreci ve gerekçeli kararının hiçbir somut delile dayanmadığı iddiaları hakkında Bakanlığınızın yürüttüğü bir denetim veya soruşturma var mıdır?

8- Tahliye taleplerinin reddedilmesinde, siyasi saiklerle hareket edildiğine dair kamuoyunda oluşan algıyı gidermek için hangi adımlar atılacaktır?

9- Kobani Davası örneğinde olduğu gibi, siyasetçilerin tutuklu yargılanması uygulaması, Türkiye'de ifade özgürlüğü ve siyaset yapma hakkı bakımından uluslararası sözleşmelere uygun mudur?

10- Kobani Davasındaki yargılamalarda, AİHM içtihatlarına uygunluk denetimi yapılmakta mıdır?

11- AİHM kararlarının uygulanmaması, Türkiye'yi Avrupa Konseyi nezdinde hangi yaptırımlarla karşı karşıya bırakabilir? Bu riskler Bakanlığınızca değerlendiriliyor mu?

12- Kobani Davasında tutuklu bulunan siyasetçilerin uzun tutukluluk süresi ve adil yargılanma hakkının ihlali hakkında Bakanlığınızın bir değerlendirmesi var mıdır?

13- Kobani Davasının siyasi gerekçelerle açıldığı ve sürdürüldüğüne dair iddialara ilişkin Bakanlığınızın görüşü nedir?

14- Türkiye, 2023 ve 2024 yıllarında AİHM tarafından en fazla hak ihlali kararı verilen ülkeler arasında kaçıncı sıradadır Bu tabloyu değiştirmek için Adalet Bakanlığı ne tür reform çalışmaları yürütmektedir?

15- Türkiye hakkında verilmiş ve kesinleşmiş AİHM kararlarından hangileri bugüne dek halen uygulanmamıştır? Uygulanmayan kararların gerekçesi nedir?

16- AİHM kararlarının uygulanmaması nedeniyle Türkiye hakkında Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nde başlatılmış ihlal süreci veya uyarı bulunan dosya sayısı kaçtır?

17- Hukukun üstünlüğü ve demokratik siyasetin korunması adına, AİHM kararlarına eksiksiz uyum sağlanması için yürütülen veya planlanan çalışmalar nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1358-4967/6891
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 14/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1681441 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32003 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1358-4966/6890
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

Sayın Vezir Coşkun PARLAK
Hakkâri Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32003 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- Temel hak ve özgürlüklerin daha etkin korunması, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının geliştirilmesi, hukuki güvenliğin güçlendirilmesi, adalete erişimin kolaylaştırılması, makul sürede yargılanma hakkının gözetilmesi, yargıya güvenin artırılması ve insan odaklı hizmet anlayışının geliştirilmesi, günümüzde ana ilke ve değerler olarak kabul edilmektedir. Ülkemizde 2002 yılından günümüze kadar aralıksız bir şekilde süregelen reform iradesi de bu ilke ve değerlerin geliştirilmesinin somut bir tezahürüdür.

2009, 2015 ve 2019 yıllarında açıklanan yargı reformu strateji belgeleriyle reform çalışmaları ivme kazanmıştır. Katılımcı bir anlayışla, uygulayıcı hâkim ve savcıların, baro temsilcilerinin, akademisyenlerin, sivil toplum kuruluşları ile birçok paydaşın görüşü alınarak Bakanlığımızca hazırlanan ve Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 23 Ocak 2025 tarihinde açıklanan 4. Yargı Reformu Strateji Belgesinde "Türkiye Yüzyılı Adaletin Yüzyılı" hedefi doğrultusunda "hukukun üstünlüğünü esas alan, gecikmeyen ve öngörülebilir bir adalet sistemi" vizyonu ön plana çıkarılmıştır.

Önceki reform belgelerinin devamı ve tamamlayıcısı durumunda olan 2025-2029 dönemini kapsayan ve 5 amaç, 45 hedef ve 264 faaliyetin yer aldığı yeni reform strateji belgesiyle, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının daha da güçlendirilmesi, hukuki güvenliğin kuvvetlendirilmesi, yargılamaların makul sürede tamamlanması, çözüm merkezli ve öngörülebilir bir adalet sisteminin oluşturulması, yargılama usullerinin sadeleştirilerek verimliliğin artırılması, yargıya ilişkin güven ve memnuniyetin yükseltilmesi, onarıcı ve telafi edici adalet uygulamalarının yaygınlaştırılması, ceza adalet sisteminin etkinlik ve caydırıcılığının tahkim edilmesi hedeflenmiştir. Söz konusu Belgede yer verilen faaliyetler, Bakanlığımızca hazırlanan Eylem Planında öngörülen uygulama takvimi çerçevesinde hayata geçirilecektir.

4. Yargı Reformu Strateji Belgesine Bakanlığımız "https://yargireformu.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

III- Bakanlığımız ile Dışişleri Bakanlığı arasında imzalanan 14/11/2011 tarihli işbirliği protokolü gereğince; 01/03/2012 tarihinden geçerli olmak üzere, daha evvel Dışişleri Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine (AİHM) yapılan başvurularda Hükûmeti savunma ve AİHM'in ihlâl kararlarının icrası görevi, dış politikayı ilgilendiren başvurular ve Devlet başvuruları için öngörülen istisnalar saklı kalmak kaydıyla, Bakanlığımız tarafından üstlenilmiştir.

IV- 10/07/2018 tarihli 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 40. maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı, Bakanlığımız hizmet birimleri arasında sayılmış olup, anılan Kararnamenin 49. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre; Dışişleri Bakanlığı ile işbirliği yapmak suretiyle, Türkiye Cumhuriyeti aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvuruları takip etmek, bu başvurulara ilişkin, ilgili tüm kurum ve kuruluşlardan her türlü bilgi, belge ve görüş istemek, savunmaları hazırlamak ve gerektiğinde oturumlara temsilci göndermekle görevlendirilmiştir.

V- AİHM'e yapılan bir başvuru, AİHM tarafından Ülkemize iletildiği zaman bilgi sahibi olunmaktadır. Başvuruların, AİHM tarafından Ülkemize iletilmesi, yapıldığı yıla göre değil, kendi kurduğu sistem çerçevesinde ele alma sırasına göre gerçekleştirilmektedir. Bu nedenle, AİHM'e hangi yılda kaç başvuru yapıldığı, ancak AİHM tarafından yapılacak bir istatistikî çalışma sonucunda öğrenilebilecek bir konudur.

VI- AİHM tarafından Ülkemiz aleyhine verilen kararlara ait istatistiklere Bakanlığımız İnsan Hakları Dairesi Başkanlığının "https://www.inhak.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

103.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Bolu F Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32004)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, ***Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ*** tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim.

Salihe AYDENİZ

Mardin Milletvekili

TBMM İdare Amiri

Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde tutulan en az 35 hükümlü ve tutuklunun, İdare ve Gözlem Kurulu kararlarıyla tahliyelerinin engellendiği, cezaevinde ciddi ve sistematik hak ihlallerinin yaşandığı yönünde kamuoyuna yansıyan bilgiler ciddi endişelere neden olmaktadır. Bu ihlaller arasında keyfi uygulamalar, subjektif değerlendirmeler ve adil yargılanma hakkının fiilen ortadan kalkmasına neden olan kurumsal pratiklerin bulunduğu iddia edilmektedir.

Söz konusu cezaevindeki hak ihlallerinin Meclis tarafından yerinde incelenmesi amacıyla, TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu (İHİK) bünyesindeki Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu tarafından çeşitli tarihlerde ziyaret kararları alınmış olmasına rağmen bu kararların hiçbirinin hayata geçirilmediği iddia edilmektedir. 12 Şubat 2025'te alınan ziyaret kararının önce 30-31 Mayıs, ardından 20-21 Haziran, daha sonra da 25 Haziran ve son olarak 2 Temmuz tarihlerine ertelendiği; fakat her seferinde komisyonun bu görevini yerine getirmediği anlaşılmaktadır.

Meclis Genel Kurulu tarafından yaz tatili boyunca çalışmasına karar verilen komisyonlar arasında İHİK ve alt komisyonları da bulunmasına rağmen, Bolu

Cezaevi'ne yönelik ziyaretin halen gerçekleştirilmemiş olması, komisyon kararlarının uygulanma sürecine ilişkin bilgi ihtiyacını gündeme getirmektedir.

Bu bağlamda;

1. Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde 35 hükümlünün tahliyesinin İdare ve Gözlem Kurulu kararlarıyla engellenmesinin gerekçesi nelerdir? Hangi somut kriterler esas alınmıştır?
2. İdare ve Gözlem Kurulu tarafından alınan kararların hukuki denetimi nasıl sağlanmaktadır? İtiraz süreçleri etkin işletilmekte midir?
3. Bolu F Tipi Cezaevi'nde İdare ve Gözlem Kurulu kararlarına karşı yapılan itirazlar sonucunda mahkemeler tarafından iptal edilen karar sayısı kaçtır?
4. Bolu Cezaevi özelinde 2023 ve 2024 yıllarında kaç mahpusun "iyi hal yok" gerekçesiyle tahliyesi ertelenmiştir?
5. Bu kararlarda yer verilen "topluma uyum riski", "pişmanlık göstermeme", "tutum ve davranış" gibi kriterler hangi ölçütlerle değerlendirilmektedir?
6. Bolu Cezaevi'nde yaşandığı iddia edilen sistematik hak ihlalleriyle ilgili olarak Bakanlığınıza ulaşan şikâyet sayısı nedir?
7. Bu şikâyetlerin içeriği ne tür hak ihlallerini kapsamaktadır? Bakanlığınız bu ihlalleri araştırmak üzere bir inceleme başlatmış mıdır?
8. TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu (İHİK) ziyaretlerinin yapılabilmesi için Adalet Bakanlığı'ndan alınması gereken özel bir izin veya prosedür var mıdır?
9. TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesindeki alt komisyonların Bolu Cezaevi'ne yönelik ziyaret taleplerine ilişkin Bakanlığınıza bağlı birimlerden herhangi bir ret, erteleme ya da kısıtlama bildirilmiş midir?
10. Ceza İnfaz Kurumlarında İdare ve Gözlem Kurullarının görev ve yetkilerini düzenleyen yönetmelik güncellenecek midir?
11. Bolu F Tipi Cezaevi'nde infaz rejimi, disiplin uygulamaları ve sosyal faaliyetler bakımından diğer F Tipi cezaevlerinden farklı bir uygulama mevcut mudur?
12. Türkiye genelinde F Tipi Ceza İnfaz Kurumları'nda son beş yıl içinde Adalet Bakanlığı'na yapılan insan hakkı ihlali temelli şikayet sayısı kaçtır? Bu

şikayetlerden kaçı Bakanlığınızca resmî olarak kayıt altına alınmış, kaç tanesi hakkında idari veya adli soruşturma, inceleme ya da denetim başlatılmıştır?

13. Bu şikayetlerin kaçının sonucunda ilgili ceza infaz kurumlarına yönelik herhangi bir idari yaptırım, disiplin işlemi veya personel hakkında cezai süreç uygulanmıştır?

14. Bakanlığınızca Türkiye genelindeki ceza infaz kurumlarında mevcut infaz uygulamalarında iyileştirme ya da yeniden düzenleme yapılmasına yönelik yürürlükte olan bir program ya da eylem planı var mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1359-4830/6728
Konu : Yazılı soru önergesi

13. / 10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 14/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1681441 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32004 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1359-4829/6727
Konu : Yazılı soru önergesi 13/10/2025

Sayın Salihe AYDENİZ
Mardin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32004 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 107. maddesinde, "Mükerrirlere ve bazı suç faillerine özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri" kenar başlıklı 108. maddesinde ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 17. maddesinde, koşullu salıverilme süreleri ve oranları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

B) 5275 sayılı Kanunun;

1- "Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı, disiplin cezalarının infazı ve kaldırılması" kenar başlıklı 48. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, disiplin cezalarının tamamı infaz edilip kaldırılmadıkça koşullu salıverilme işleminin yapılmayacağı, ancak bu sürenin hakederek salıverme tarihini geçemeyeceği; dördüncü fıkrasında, infaz edildiği tarihten itibaren disiplin cezasının kaldırılmasında ve iyi hâlin kazanılmasında verilen disiplin cezasının niteliğine göre fıkrada belirlenmiş sürelerin (onbeş gün ilâ bir yıl) esas alınacağı ve bu süreler sonunda yeni bir disiplin cezası almamak ve iyi hâlli olmak koşuluyla bu cezaların kaldırılacağı,

2- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 89. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra uyarınca yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı; altıncı fıkrasında, açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin olarak tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tabi tutulma sürelerinin bir yılı geçemeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

5275 sayılı Kanunun 89. maddesinde, 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla yapılan ve yukarıya alınan değişiklikler, 01/01/2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

C) 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin;

1- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 109. maddesinin; birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme risklerinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra gereğince yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirmeye yönelik psiko-sosyal ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetleri, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikaları, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı,

2- "Disiplin eylemi nedeniyle iyi hâl kararı verilmesine engel hâller ve şikâyet" kenar başlıklı 110. maddesinin birinci fıkrasında, gözlem değerlendirme raporu veya gelişim değerlendirme raporunda yazılı olup da henüz kaldırılmamış disiplin cezası bulunan hükümlü hakkında iyi hâl kararı verilemeyeceği, hükümlünün iyi hâline ilişkin değerlendirmenin, ancak daha önceden verilmiş olup da disiplin cezası infaz edilmiş ve bu cezası kaldırılmış olanlar hakkında yapılabileceği; ikinci fıkrasında, disiplin cezasını gerektiren bir eylemi işlemiş olmasına rağmen, koşullu salıverilme tarihinde bu eyleminden dolayı disiplin soruşturması henüz sonuçlandırılmayan hükümlüler hakkında iyi hâl kararının verilip verilmemesinin idare ve gözlem kurulunca takdir edileceği; üçüncü fıkrasında, idare ve gözlem kurulunca, hükümlü hakkında, süre belgesindeki muhtemel koşullu salıverilme tarihi de dikkate alınarak iyi hâle ilişkin olarak bir karar verileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Bu kapsamda idare ve gözlem kurulunca verilen kararlara karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı da ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz kanun yoluna başvurulabilmektedir.

III- 5275 sayılı Kanunun 37. maddesinin birinci fıkrasında, kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumlar, kusurlu olarak ihlâl edildiğinde, hükümlüler hakkında eylemlerinin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezalarının uygulanacağı hükmü yer almaktadır.

Kanunun 38. maddesinde hükümlü ve tutukluların belirtilen kurallara uymamaları hâlinde uygulanabilecek disiplin cezalarına yer verilmiş olup, 39 ilâ 44. maddelerinde disiplin cezalarının niteliği, uygulanma usulleri ile bu cezaları gerektiren eylemler, 47 ve 48. maddelerinde ise disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı halinde belirlenecek disiplin cezaları ile disiplin cezalarının soruşturulması, infaz edilmesi ve kaldırılması usulleri düzenlenmiştir.

Ayrıca hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin kendileriyle ilgili her türlü disiplin işlemine karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı ise ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunduğu malûmlarıdır. Bu şekilde bağımsız yargı denetiminden geçerek kesinleşen disiplin cezası kararları infaz edilmekte olup bu kararların uygulanmasında herhangi bir keyfilik söz konusu değildir.

IV- Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmeliğin "Milletvekillerinin görüşmeleri" kenar başlıklı 40. maddesinin birinci fıkrasında, milletvekillerinin, ceza infaz kurumlarındaki yaşam şartlarını yerinde görerek tespitlerde bulunmak, inceleme yapmak veya hükümlü ve tutuklular ile görüşmede bulunmak amacıyla yapmış oldukları istemlerinin, ceza infaz kurumu idaresine bilgi vermek koşuluyla yerine getirildiği, milletvekillerinin, hükümlü ve tutuklularla açık ziyaret şeklinde görüşebildikleri; ikinci fıkrasında, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Üçüncü Kısım Beşinci Bölüm, Dördüncü Kısım Dördüncü ve Beşinci Bölümleri ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda yer alan suçlardan tutuklu ve hükümlülerin milletvekilleri tarafından ziyaret edilmelerinde Bakanlığın yazılı izninin arandığı; üçüncü fıkrasında, ceza infaz kurumlarındaki tutuklu ve hükümlüler ile barındırıldıkları bölümlerin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ve diğer komisyonların başkan ve üyeleri ile yanlarında bulunan görevliler tarafından komisyon kararı ve görevleri çerçevesinde ziyaret edilebildiği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Bu kapsamda, anılan Yönetmeliğin 40. maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen suçlardan hükümlü ve tutuklu olanların milletvekilleri tarafından ziyaret edilmek istenilmesi durumunda; milletvekilinin talebi uygun görüldüğünde, Bakanlığımız tarafından tarihi ve ziyaret koşulları belirtilmek suretiyle izin verilmekte ve ziyaret gerçekleşmektedir. Anılan Yönetmeliğin 40. maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen suçlar dışındaki suçlardan hükümlü ve tutuklu olanların ziyaretleri için ise, herhangi bir izne ihtiyaç bulunmamakta olup milletvekilleri, bu kapsamda olan hükümlü ve tutukluları serbestçe ziyaret edebilmektedirler.

Öte yandan, TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu ve diğer Komisyonların kararları ve görevleri çerçevesinde yapılan ziyaretler; hükümlü ve tutukluların veya ziyaret edilmek istenilen kurumun özelliği dikkate alınmaksızın ve Bakanlıktan izin talep edilmeksizin yapılabilmektedir.

V- "Genç ve Yetişkin Hükümlü ve Tutukluların Eğitim ve İyileştirilme İşlemleri ve Diğer Hükümler" konulu, 27/07/2007 tarihli ve 46/1 Nolu Genelgenin "Eğitim-Öğretim Çalışmaları, Sosyal-Kültürel ve Sportif Faaliyetler" başlıklı Üçüncü Bölümünün "A- Genel Esaslar" kısmının 1 ilâ 5. maddelerinde, eğitim-öğretim çalışmaları ile sosyal-kültürel ve sportif faaliyetlerin Standartlar Sistemi çerçevesinde Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanarak kurumlara gönderilen "eğitim haritası" kapsamında yürütülmesi ile bu amaçla yapılacak duyuru, seçim ve yerine getirmeye ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir. Anılan Bölümün "B- Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumlarındaki Eğitim-Öğretim Çalışmaları, Sosyal-Kültürel ve Sportif Faaliyetlere İlişkin Esaslar" kısmının 1. maddesinde ise yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumlarında ve kapalı ceza infaz kurumlarının yüksek güvenlikli bölümlerinde kalan hükümlü ve tutukluların, bireysel veya 10 kişiyi aşmayacak gruplar hâlinde eğitim-öğretim, sosyal-kültürel ve sportif çalışmalardan genel esaslar çerçevesinde yararlandırılacağı belirtilmiştir.

VI- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma başlatılması, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar, Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

VII- Bolu Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 21/08/2025 tarihli cevapta; Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

104.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde kalan çocuklu bir mahkûmun tahliye talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32012)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

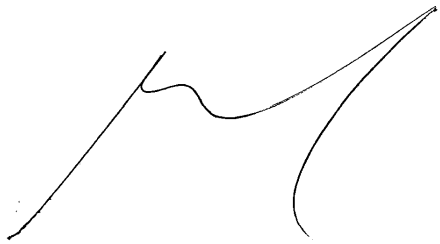

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; "Ablam Fatma Öztimur (T.C. Kimlik No:38197536316) çocukları ile Bakırköy Kapalı Kadın Cezaevi'nde kalmaktadır. 2 çocuğundan biri Kürşad Ali Öztimur (T.C. Kimlik No: 16874354200) 09.08.21 doğumlu, otizm tanılı, Hamza Göktuğ Öztimur (T.C. Kimlik No:47251342862) 01.12.2023 doğumlu, koğuşta düşüp çenesine dikiş atıldı. Şu anda 1,5 yaşında ve 4 yaşında 2 oğlu var. Küçük oğlu emzikli, büyük oğluna ise otizm tanısı kondu, dışarıda tedavi oluyordu. Cezası onandığında 10.02.2025'de polis evinden teslim almaya geldi, savcılığa götürüldüğünde, küçük oğlu 18 aylık olmadığı için 30 Mayıs 2025'te oğlu 18 aylık olduğunda teslim olmak şartıyla serbest bırakıldı. 30 Mayıs 2025 tarihinde Fatma Öztimur 2 çocuğuyla beraber teslim oldu. Bakırköy Cezaevi'ne konuldu. Büyük oğlu otizm tanısından da kaynaklı çok hareketli, konuşma yetisi zayıf, mesane kontrolü gelişmediğinden tuvalet eğitimi alamayan bir çocuk. Cezaevi şartlarında dar alanda kilitli olduğundan çok sıkıntı yaşıyor. Annesi hem büyük oğlunu kontrol etmeye hem de küçük oğluna bakmaya çalıştığından çok zorlanıyor. Çocuğun otizm tanısından dolayı tekrar denetimli serbestlik için başvuru yapmak istedik. Ancak bunun için Adli Tıp'tan rapor olması gerektiği söylendi. 25 gün boyunca bu rapor için çocuk hastaneye götürülmedi. Hastaneye götürüldüğünü öğrendik, heyet raporu çıkması gerektiği için süreç tamamlanmadı. Heyet raporu Adli Tıp Kurumu'na gitti ve ardından Adli Tıp'tan raporun gelme süreci beklenecek. Cezaevi psikoloğu çocuk için buranın uygun olmadığını, bakacak kimsesi yoksa sosyal hizmetlere çocuğu vereceklerini söyleyip bu konuda kardeşime baskı yapmaktadır. Kardeşim iki çocukla içerde ciddi sıkıntı yaşarken bu psikolojik baskı yüzünden çok daha zor durumdadır. Hastane süreci için bu kadar yavaş süre işlerken, sosyal hizmetler çocuğu almak için işlemleri başlattı. Cezaevinde de olsa 0-6 yaş arası çocuklar annelerine muhtaç olduğundan çocukların anneleri ile kalma hakları mevcut. Cezaevinde 4 yaş çocuk için kreş var ancak, çocuk bez kullandığı tuvalet eğitimi almadığı için kreşe kabul

edilmiyor. 3 yaş altı kreşe haftada 3 gün 2 saat kardeşi ile beraber annesiyle gidiyor. Bu çocuğu çok mutlu ediyor, ama o yaş için yeterli olmuyor. 5275 sayılı kanunun 105/A maddesinin üçüncü fıkrasına bendinde a) "sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan ve koşullu salıverilmesine iki yıl veya daha az süre kalan kadın hükümlülerin cezasının kalan kısmını denetimli serbestlik uygulanarak infaz edebilir. Hükmü gereğince kardeşimin kalan cezasını denetimli serbest olarak geçirme hakkına sahiptir. Kendisinin ifade edildiği üzere koşullu salıverilmesine 23 ay kalmıştır, 0-6 yaş arası bir değil iki çocuğu var ve büyük oğlu otizmli. Geçen hafta kardeşim küçük oğluna koğuşta yemek yedirirken, koğuşa gardiyan girince açılan kapıdan kaçmaya çalışan büyük oğlunu tutmaya çalışırken, (mama sandalyesi olmadığından küçük oğlunu annesi sandalyede çocuğu tutarak besliyor) bu sırada küçük oğlu eğilip sandalyenin üstünden aşağı düşmüştür. Düşme sonucu 1,5 yaşındaki çocuğun çenesi açılmış, 9 dikiş atılmıştır. Çocuk can havliyle dilini ısırıp, dişleri diline geçerek dilinde derin yaralar oluşmuştur. Kardeşimin değil 2 sene bu şartlarda, 1 saati dahi çok zor geçmektedir. Çocuk öncelikli deyip, kardeşimin büyük oğlunu yakınına ya da sosyal hizmetlere verme konusunda baskı yapılmaktadır. Kendi yazdıkları raporla, yakınları kabul etmezse sosyal hizmetlere anne baba rızası olmadan verileceği söylenmektedir. Sosyal hizmetler kardeşimin ve eşinin evine kontrole gelmek için harekete geçmiştir. Onların 2 yıl boyunca bu çocuğa bakma durumları yoktur. Yakınları kabul etmediğinde cezaevi çocuğu anne rızası olmadan sosyal hizmetlere alacağını bildirmiş, bu konuda süreci hızlandırmıştır. Çocuğun annesinin yanında olma ihtiyacı vardır, hiçbir anne de bu kadar küçük ve de sorunlu çocuğundan ayrı kalmak istemez." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Eğer bu iddialar doğruysa Fatma Öztimur isimli yurttaşın çocuğunun raporu Adli Tıp Kurumu tarafından incelenmiş midir? Eğer incelenmişse Adli Tıp Kurumu raporunun sonucu nedir?
3) Fatma Öztimur isimli yurttaşın çocuklarının kendisinden baskı ve tehdit ile çocuk esirgeme kurumuna götürülmek istenildiği iddiaları doğru mudur? Eğer bu iddialar doğruysa baskı ve tehdit uygulayan kurum personelleri hakkında açılmış bir soruşturma var mıdır? Varsa akıbeti ne durumdadır?
4) Fatma Öztimur isimli yurttaş ne zaman tahliye edilecektir?
5) Bahsi geçen hükümlü çocuklu annelerin erken tahliye edilmesi ile ilgili maddeden Fatma Öztimur isimli yurttaş yararlandırılacak mıdır?
6) Cezaevlerinde çocukları ile kalan hükümlülerin durum ve şartlarının iyileştirilmesi amacıyla bakanlığınızın yapmış olduğu çalışmalar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
7) Soru önergesinin yazıldığı tarih itibariyle çocukları ile birlikte cezaevlerinde kalan mahpus sayısı kaçtır?
8) Son 5 yılda her yıl itibari ile kaç anne kaç çocuğu ile birlikte cezaevlerinde kalmıştır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1367-4854/6752
Konu : Yazılı soru önergesi

13 /10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 14/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1681441 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32012 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1367-4853/6751
Konu : Yazılı soru önergesi

13. /10. /2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32012 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16.

maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adlî Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkrada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Çocuğunun hastalığı nedeniyle kadın hükümlünün cezasının infazının ertelenmesi" kenar başlıklı 16/A maddesinin birinci fıkrasında, infazına başlanmış olsa bile, toplam on yıl veya daha az süreli hapis cezasına mahkûm olan veya adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilen kadın hükümlünün, engelliliği nedeniyle bakıma muhtaç olan veya ağır bir hastalığa maruz kalan on sekiz yaşını doldurmamış çocuğunun bulunması ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağının değerlendirilmesi hâlinde, cezasının infazının Cumhuriyet Başsavcılığınca bir yıla kadar ertelenebileceği,

C) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin birinci fıkrasında, hükümlülerin dış dünyaya uyumlarını sağlamak, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini ve güçlendirmelerini temin etmek amacıyla; açık ceza infaz kurumunda veya çocuk eğitimevinde bulunan ve koşullu salıverilmesine bir yıl veya daha az süre kalan iyi hâlli hükümlülerin talebi hâlinde, cezalarının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına, ceza infaz kurumu idaresince hükümlü hakkında hazırlanan değerlendirme raporu dikkate alınarak, hükmün infazına ilişkin işlemleri yapan Cumhuriyet başsavcılığının bulunduğu yer infaz hâkimi tarafından karar verilebileceği, hükümlünün bu infaz usulünden yararlanabilmesi için beş günden az olmamak üzere koşullu salıverilme tarihine kadar ceza infaz kurumunda geçirmesi gereken sürenin en az onda birini ceza infaz kurumunda geçirmiş olmasının gerektiği; üçüncü fıkrasının (a) bendinde, sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan ve koşullu salıverilmesine iki yıl veya daha az süre kalan kadın hükümlülerin diğer şartları da taşımaları hâlinde birinci fıkrada düzenlenen infaz usulünden yararlanabilecekleri, (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

Ç) Geçici 6. maddesinin ikinci fıkrasında, 30/03/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere; sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile yetmiş yaşını bitirmiş hükümlüler hakkında 105/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "iki yıl"lık sürenin, "dört yıl" olarak uygulanacağı;

maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen altmışbeş yaşını bitirmiş hükümlülerin koşullu salıverilmeleri için ceza infaz kurumlarında geçirmeleri gereken sürelerin, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilebileceği; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca veya Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen bir raporla belgelendirileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

III- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

IV- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara, kuruma kabul aşamasında psikolog ve sosyal çalışmacılar tarafından Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi (BİSİS) kapsamında Araştırma Değerlendirme Formu (ARDEF) doldurulduğu, ARDEF ile hükümlünün risk ve ihtiyaçlarının ortaya konulduğu ve her hükümlü ve tutuklu için ekonomik, sosyal, hukuki, psiko-sosyal ve ruhsal ihtiyaçlarına uygun olarak bireysel ve grup müdahale programının belirlendiği, ARDEF'ten çıkan sonuçlar doğrultusunda hükümlü ve tutukluların, ihtiyaçlarına uygun bireysel müdahale ya da grup çalışmalarına yönlendirildiği,

B) Ceza infaz kurumlarında annesinin yanında barındırılan çocuklarla ilgili olarak;

1- Bakanlığımız ile Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) arasında 21/11/2011 tarihinde imzalanan "Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevlerinde Annesinin Yanında Kalan Çocukların Gelişimlerinin Desteklenmesi Hakkında İş Birliği Protokolü" çerçevesinde, ceza infaz kurumlarında annesinin yanında barındırılan 0-3 yaş (0-36 ay) grubu çocukların, Halk Eğitim Merkezlerinde çocuk gelişimi alanında eğitim almış usta öğreticilerin görevlendirildiği oyun alanlarından faydalandırıldıkları; 3-6 yaş (36-72 ay) grubundaki çocukların ise, öncelikli ve sıraya alınmaksızın MEB'e bağlı anaokulları ve ana sınıflarından ücretsiz olarak faydalandırıldıkları,

2- Ceza infaz kurumlarında annesinin yanında barındırılan çocukların psiko-sosyal gelişimlerinin öncelikle psiko-sosyal yardım servisleri tarafından desteklendiği ayrıca Bakanlığımız ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı arasında 27/06/2021 tarihinde imzalanan "Tutuklu, Hükümlü veya Yükümlüler ile Çocuklarının Sosyal Hizmetlerden Yararlandırılması Hakkında İş Birliği Protokolü" çerçevesinde anılan çocukların psiko-sosyal

gelişimlerinin desteklenmesi, eğitim, barınma ve benzeri ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik çalışmaların yapıldığı,

3- Çocukların fiziksel ve sosyal ortamlarının geliştirilmesi amacıyla gerçekleştirilen "Annemleyim" projesi kapsamında; ceza infaz kurumlarında annesinin yanında kalan çocuklar için 'Günlük Yaşam ve Eğitim Programı', kadın tutuklu ve hükümlüler için 'Ebeveynlik Programı' ile annesinin yanında kalan çocuklar ile çalışan personel için 'Anne ve Çocuklara Karşı Tutumlar Programı'nın geliştirildiği ve yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmaların devam ettiği,

4- Kurum yaşamının çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek ve çocukların gelişimine destek olmak amacıyla bazı kurumlarda anne çocuk üniteleri ve çocuk dostu alanların oluşturulduğu,

5- Ceza infaz kurumlarında annesinin yanında kalan çocukların ihtiyaç duydukları çocuk bezlerinin ödenek tahsis edilmesi beklenmeden temin edildiği ve temin edilen bu malzemelerin gecikmeye meydan verilmeden ayrım yapılmaksızın ücretsiz olarak kendilerine teslim edildiği,

Anlaşılmıştır.

V- Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 22/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılmaktayken, kendisiyle birlikte kalan çocuğu hakkında 5275 sayılı Kanunun 16/A maddesi kapsamında Adli Tıp Kurumu 11. İhtisas Kurulu tarafından düzenlenen 28/07/2025 tarihli rapora istinaden Cumhuriyet Başsavcılığının 07/08/2025 tarihli kararıyla adı geçenin cezasının infazının bir yıl ertelendiği ve Kurumdan tahliye edildiği,

B) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

C) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

105.- Kırklareli Milletvekili Fahri Özkan'ın, kredi borçlarını ödemeyen emeklilerin maaşlarına haciz uygulanmasına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/32017)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 22.07.2025

Fahri ÖZKAN
Kırklareli Milletvekili
AB Komisyonu Üyesi

Bilindiği üzere gerek İcra ve İflas Kanunu (İİK) ve gerekse 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu emekli aylıklarının haczedilmesini yasaklamıştır.

17 Temmuz 2025 tarihinde Yargıtay yeni bir "İçtihadı Birleştirme Kararıyla" emekli aylıklarına haciz yasağını ortadan kaldırmış, alınan kararla bankaların borç gerekçesiyle emekli aylıklarına el koyabilmesinin yolu açılmıştır.

Böylece, Kanunda açık bir yasak olmasına rağmen, bankalar artık emekli aylıklarına bloke koyabilmelerinin ve emekli maaşlarına konulan haciz yasağını aşmış olacaklar. Üstelik bu karar İçtihadı Birleştirme Kararı olduğu için hiçbir mahkeme bu karara aykırı karar veremeyecek. Böylece 5510 sayılı yasada yer alan haciz yasağı işlevsiz kalacaktır.

Buna Göre;

1- "5510 sayılı Kanun'un 93. maddesine göre sigortalılar ve hak sahiplerinin gelir, aylık ve ödenekleri devir ve temlik edilemez. Emekli gelir, aylık ve ödenekleri SGK prim alacakları ile nafaka borçları dışında haczedilemez. Aynı maddeye göre haczi yasaklanan gelir, aylık ve ödeneklerin haczedilmesine ilişkin talepler, borçlunun muvafakatının bulunmaması hâlinde, icra müdürü tarafından reddedilir. Dahası bu haczedilemezlik ilkesini ortadan kaldıran önceden yapılan sözleşmeler de geçersizdir." İfadesi var iken Yargıtay'ın bu yasayı emeklilerin aleyhine olacak şekilde yorumlamasının nedeni nedir?

2-Kanunlarda açık haciz yasağı varken, Yargıtay'ın bu kararla yasanın arkasından dolanarak emekliler açısından daha ağır bir uygulamaya izin vermesinin nedeni nedir?

3-Türkiye'de emekli sayısı kaç kişidir? Türkiye'de en düşük ve en yüksek Bağ-Kur, SSK, Emekli Sandığı emekli maaşları ne kadardır?

4-Türkiye'de bankalara ve diğer finans şirketlerine borçlu olan emekli sayısı kaç kişidir? Bu kişilerden maaş haczine muhatap olan emekli sayısı nedir? Maaş haczine muhatap olacak Bağ-Kur, SSK, Emekli Sandığı emeklisi sayısı kaç kişidir?

5-Banka ve finans şirketlerinin emekli maaşlarına haciz uygulaması yaptıkları işlemlerin maddi tutarları ne kadardır? Bu paraların ne kadarı bankalar tarafından sigorta şirketlerinden tahsil edilmiştir? Tahsil edilemeyen alacakların ne kadarı, hangi oranlarla tahsil edilmesi amacıyla sigorta şirketlerine devredilmiştir?

6-Emeklilerin maddi zorluklar ve geçim sıkıntıları nedeniyle sık sık banka kredisi kullandıkları veya borçlandıkları bilinirken bankaların mobil uygulamalar ile sundukları hızlı kredi çekme yöntemiyle emeklilerin hızla ve sık sık borç batağına çekilmesinin suçunun emeklilere yüklenmesinin nedeni nedir?

7-TÜİK'in enflasyon sepeti nedeniyle gelirleri sürekli azalan, açlık ve yoksulluk sınırı altında yaşamak zorunda bırakılan emekliler kredi tuzağına ve borç batağına düşürülürken, bankaların emeklilere kolay, cazip kredi imkânları sunmalarının engellenmesi için neden önlem alınmamaktadır?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-239 10. 10. 2025
Konu : Soru Önergesi (7/32017)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1681441 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Kırklareli Milletvekili Sayın Fahri ÖZKAN tarafından yöneltilen 7/32017 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Ek 19 uncu maddesi ile 5510 sayılı Kanun veya bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerine göre malullük ve yaşlılık sigortasından ödenen aylıklar ve aylıklar ile birlikte her ay itibarıyla yapılan ödemeler toplamının; dosya bazında 08.02.2006 tarihli ve 5454 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunun 1 inci maddesi uyarınca yapılacak ek ödeme dahil tutarı 2025 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecek 7539 sayılı Kanunun 4. maddesi ile 12.500 TL'den 14.469 TL'ye çıkarılarak aylıkların bu tutarın altında olamayacağı hüküm altına alınarak emeklilerin gelirlerini artırıcı düzenlemeler yapılmış iken son olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda yapılan düzenleme ile 14.469 TL olan tutar 2025 yılı Temmuz ayı itibariyle 2025 yılı Ocak- Haziran dönemi enflasyon oranı kadar artırılarak 16.881 TL'ye yükseltilmiştir.

Ayrıca, 5510 sayılı Kanunun 55. maddesi ikinci fıkrasında 'Bu Kanuna göre bağlanan gelir ve aylıklar, her yılın Ocak ve Temmuz ödeme tarihlerinden geçerli olmak üzere, bir önceki altı aylık döneme göre Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllı tüketici fiyatları genel indeksindeki değişim oranı kadar artırılarak belirlenir.' hükmüne amirdir.

Diğer taraftan, emeklilerin refahını artırmak için 2018 yılında, daha önce sosyal güvenlik sistemimizde olmayan bayram ikramiyesi ödemesi uygulaması getirilerek yılda iki kez toplamda 2.000 TL bayram ikramiyesi verilmeye başlanmıştır. Bu tutar, 2021 yılında 2.200 TL'ye, 2023 yılı için 4.000 TL'ye, 2024 yılında 6.000 TL'ye ve 2025 yılı için ise 8.000 TL'ye yükseltilmiştir.

Bununla birlikte, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 4. Maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi (4-1/(a)), (b) bendi (4/1-(b)) ve (c) bendi (4/1-(c)) kapsamındaki emekli sayılarına ilişkin veriler Sosyal Güvenlik Kurumu resmî web sitesinde (www.sgk.gov.tr) yayımlanmaktadır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

106.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, kayıt dışı istihdam oranına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/32018)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

Türkiye'de istihdam piyasasının karşı karşıya olduğu en önemli sorunlardan biri yüksek kayıtdışılık oranlan olup işgücü piyasasında adeta ikili bir yapı oluşmuştur. Nitekim 2024 yılında herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna kayıtlı olmadan çalışanların toplam çalışanlara oranı yüzde 26,5 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu kayıt dışılık olgusuna kadın-erkek ayırımında bakıldığında kadınlarda kayıt dışılık oranlarının yüzde 32,9 oranı ile erkeklerdeki yüzde 23,4 oranının üzerinde olduğu görülmektedir. Bu durum, kadınları ekonomik ve sosyal açıdan en hassas risk grubu haline getirmektedir.

Diğer taraftan, otomasyonun da etkisiyle yıllar itibarıyla düzenli olarak azalma eğiliminde olan kayıtdışılık oranının 2022-2024 yıllarını kapsayan son 3 yılda değişmeyerek aynı kaldığı görülmektedir.

Bunun yanı sıra, son yıllarda ülkemiz gündemini ciddi biçimde işgal eden düzensiz göçün istihdam piyasasının işleyişini olumsuz etkilediği ve kayıtdışılığı artırdığı konusu ekonomiyle ilgili çevrelerde sıklıkla tartışılmaktadır.

İstihdam piyasasında kayıtdışılık konusunda Bakanlığınıza yöneltmiş olduğum soru önergesine verilen cevap son derece yetersiz olup, konunun önemiyle orantısız ve özensiz bir yaklaşıma işaret etmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

1- Ülkemiz istihdam piyasasında gözlenen bu yüksek kayıtdışılık oranlarının nedenleri nelerdir?

2- İstihdam piyasasındaki kayıtdışılık oranlarının ekonomideki ana sektörler itibarıyla dağılımı nasıldır?

3- Kayıtdışılık oranlarının çalışanların yaş grupları itibarıyla dağılımı nasıldır?

4- Kayıtdışılık oranlarının çalışanların eğitim düzeyleri açısından dağılımı nasıldır?

5- Kadın istihdamında gözlenen yüksek kayıtdışılık oranları hangi faktörlerden kaynaklanmaktadır?

6- Kayıtdışılık oranının 2022-2024 yıllarını kapsayan son 3 yılda değişmeyerek aynı kalmasının sebepleri nelerdir?

7- 2024 yılında Bakanlığınız tarafından kayıtdışı çalışma ile mücadele amacıyla yapılan denetimlerin toplam işyeri sayısına oranı nedir?

8- 2024 yılında Bakanlık denetim elemanları olarak bu kapsamda kaç işyerine ceza kesilmiştir? Kesilen cezaların toplamı ne kadardır?

9- Bakanlığınız tarafından kayıtdışı çalışma ile mücadele amacıyla yapılan denetimleri yeterli buluyor musunuz?

10- Son dönemlerde ülkemiz gündemini de işgal eden düzensiz göçün kayıtdışı istihdamı artırdığı konusundaki tespitler ve görüşler hakkında ne düşünüyorsunuz?

11- Son 5 yılda ülkemiz vatandaşı statüsünde olmayan kaç kişiye çalışma izni verilmiştir.

12- Ülkemiz istihdam piyasasındaki yüksek kayıtdışılık oranlarını aşağıya çekmek için yürüttüğünüz çalışmalar var mıdır? Varsa bu çalışmalar nelerdir?

13- Ülkemizdeki kayıtdışılık oranlarını yüzde 5'ler seviyesine indirmek için öngördüğünüz bir takvim var mıdır?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-286
Konu : Soru Önergesi (7/32018)

10.10.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1681441 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ tarafından yöneltilen 7/32018 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 59. maddesi gereğince ve kayıt dışı istihdamla mücadelenin 'etkin denetim' stratejisi kapsamında, kayıt dışı çalışmaya ilişkin ihbar ve şikayete dayalı denetimler yanında sektörel denetimler, tarama denetimleri, yol kenarı denetimleri, kolluk birimleri veya diğer kurumların denetim elemanları ile birlikte yapılan ortak denetimler yoluyla kayıt dışı çalışanların kayıt altına alınması işlemleri gerçekleştirilmektedir.

2017 yılından itibaren ülke genelinde ihbar ve şikayete dayalı rutin denetimlerin dışında düzenli olarak Yıllık Denetim Programları hazırlanmakta ve uyarıcı/bilgilendirici mektup gönderilmesine rağmen eksik ücret bildirimi konusunda risk durumu değişmediği tespit edilen işyerlerine, veriler kullanılarak yapılan analizler sonucunda riskli olduğu belirlenen işyerlerine, kayıt dışı istihdamın yoğun olduğu sektörler ile küçük ölçekli işletmelere yönelik tarama şeklinde yaygın yoğun denetimler gerçekleştirilmektedir. Bu denetimlerin bir kısmı özellikle yabancı uyruklu çalışanlara ve yabancı uyruklu işverenlere yönelik olarak yapılmaktadır.

Bununla birlikte, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim elemanlarınca işyerlerinde yapılan denetimlerde sigortalılık kontrolü yapılması sağlanmış ve böylece denetim ağı genişletilmiştir. Kayıt dışı istihdamla mücadele stratejilerinden biri olan 'Kurumlar arası veri paylaşımı/çapraz kontroller' kapsamında, gerek kurum ve kuruluşlarla yapılan protokoller gerekse münferiden alınan istihdam verileri Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) kayıtları ile karşılaştırılmakta, SGK'de tescili bulunmadığı anlaşılan kişilerin sigortalılık tescil işlemleri yapılmaktadır.

Öte yandan, ülkemizde çalışmak isteyen yabancılara ilişkin çalışma izin başvuruları 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu ve diğer ilgili mevzuat kapsamında Bakanlığımızca değerlendirilmekte ve istemi uygun bulunanlara çalışma izni verilmektedir. Bakanlığımızca düzenlenen çalışma izinlerine ilişkin istatistikler, Resmi İstatistik Programı doğrultusunda Bakanlığımız resmî internet sitesi üzerinden ayrıntılı bir şekilde (https://www.csgb.gov.tr/uigm/yayin-ve-istatistik/istatistikler/) yayımlanmaktadır..

6735 sayılı Kanun'un 23'üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası, 'İşveren veya işveren vekili, çalışma izni bulunmayan yabancının ve varsa eş ve çocuklarının konaklama giderlerini, ülkelerine dönmeleri için gerekli masrafları ve gerektiğinde sağlık harcamalarını karşılamak zorundadır. Bu gider, masraf ve harcamaların Göç İdaresi Genel Müdürlüğü bütçesinden karşılanması hâlinde, bu madde gereğince ödenen tutarlar, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca işveren veya işveren vekilinden tahsil edilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ve Bakanlıkça müştereken belirlenir.' hükmünü amirdir. Bu minvalde, 'İzinsiz Çalıştığı İçin Haklarında Sınır Dışı Etme Kararı Alınan Yabancıların Çeşitli Masraflarının İşverenlerinden Tahsili Hakkında Yönetmelik' 23/7/2025 tarihli ve 32964 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış olup, anılan Yönetmelik, yukarıda zikredilen masrafların Göç İdaresi Başkanlığı bütçesinden karşılanması halinde, bu tutarların 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca işveren veya işveren vekilinden tahsiline dair usul ve esasları düzenlemektedir.

Diğer yandan, kayıt dışı istihdama ilişkin veriler Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmaktadır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

107.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, HGS geçişlerinde ihlalli geçiş yapan ve süresi içinde ücretini ödemeyen sürücülere başlatılan icra takiplerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32096)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ulaş KARASU
Sivas Milletvekili

Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) kapsamında Yap İşlet Devret (YİD) modeliyle yapılan ve özel şirketler tarafından işletilen köprü ve otoyollarda ücret toplamada HGS sistemi kullanılmaktadır.

İlgili mevzuata göre; YİD modeli ile işletilen otoyol, köprü ve tünel geçişlerinde ihlalli geçiş (kaçak geçiş) yapan araçlar için ihlalin yapıldığı tarihten itibaren 15 gün içinde ödeme yapıldığı takdirde herhangi bir ceza uygulanmamaktadır. Ancak, bu süre içinde ödeme yapmayan kullanıcılara işletici özel şirketler tarafından, derhal icra takibi yapıldığı konusunda yoğun şikayetler alınmaktadır.

Firmaların icra takiplerini yapan avukatlık bürolarının, icra takibi ile vatandaşları tehdit ederek kaçak geçişler için kanuni sınır olan geçiş ücretinin 4 katı cezanın yanı sıra vatandaşlardan çok yüksek dosya takip ücretleri talep ettikleri ve bu şekilde tahsilat yaptıkları yönünde vatandaşlardan yoğun şikayetler alınmaktadır. Ayrıca, YİD modeli ile işletilen otoyol, köprü ve tünel geçişlerinde ihlalli geçiş (kaçak geçiş) yapan araçlar için işletici firmalar adına icra takibi yapan bu avukatlık bürolarının sadece bakanlık bürokratları ve iktidara yakın kişilerle bağlantılı bürolar olduğu ve bu şekilde adeta bir "rant kapısının" oluşturulduğuna dair iddialar da bulunmaktadır. Bu çerçevede;

1. Ülkemizdeki Yap İşlet Devret modeli ile işletilen köprü ve otoyollardan, her biri ayrı ayrı gösterilmek üzere HGS kayıtlarına göre günlük, aylık, yıllık olarak kaç araç geçmektedir?

2. Yap İşlet Devret modeli ile işletilen köprü ve otoyollardan her bir yıl ayrı ayrı gösterilmek üzere son 3 yılda her bir özel firma işletici bazında ne kadar kaçak geçiş yapıldığı tespit edilmiştir?

3. Son 3 yıllık dönemde; köprü ve otoyollardaki kaçak geçişler nedeniyle kaç araç sahibine icra takibi uygulanarak ne kadar tahsilat yapılmıştır? Araçların sınıfı nedir, icra ve ceza tutarları ne kadardır?

4. YİD modeli ile işletilen köprü ve otoyolların işleten firmaların herhangi birinin icra takiplerini yapan avukatlık büroları hususunda bakanlığınıza önergenin yanıtlandığı tarihe kadar olan dönemde herhangi bir şikayet ulaşmış mıdır? Ulaşmış ise, bakanlığınızın yaptığı bir işlem olmuş mudur? Olmamış ise önergedeki iddialar ihbar kabul edilerek, herhangi bir girişimde bulunulacak mıdır?

5. Yap İşlet Devret modeliyle işletilen otoyol ve köprülerde ihlalli olarak geçmeyen araçlardan ihlalli geçmiş gibi gişelerde nakit ücret talep edildiği ve ayrıca HGS etiketlerine bağlı kredi kart veya banka hesaplarından da mükerrer ücret tahsil edildiği iddiaları doğru mudur?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3044472
Konu : Sivas Milletvekili Sayın Ulaş KARASU'nun yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1681441 sayılı yazınız.

Sivas Milletvekili Sayın Ulaş KARASU'nun 7/32096 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

SİVAS MİLLETVEKİLİ SAYIN ULAŞ KARASU'NUN 7/32096 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Ülkemizde 3996 sayılı "Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Kamu Özel İşbirliği Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun" uyarınca Kamu Özel İşbirliği kapsamında yapılan ve Görevli Şirket tarafından işletilen projelerde; Karayolları Genel Müdürlüğü ile Görevli Şirket arasında imzalanan ve özel hukuk hükümlerine tabi sözleşme uyarınca, işletmeye açılan otoyol ve köprülerdeki tüm iş ve işlemler; mevzuatına uygun olarak, uygulama sözleşmelerinde yer alan hükümler çerçevesinde yürütülmektedir.

Otoyol ve köprülerdeki ücret toplama sistemi, öncelikle HGS etiketleri üzerinden yürütülmektedir. HGS etiketlerinin çeşitli sebeplerle okunamaması durumunda plaka tanıma sistemleri devreye girmekte ve araç plakası tespit edilerek geçiş ücreti, plakaya tanımlı HGS hesabından tahsil edilmekte ya da ihlalli geçiş prosedürü uygulanmaktadır. Plaka tanıma sistemleri genel olarak yüksek doğrulukta çalışmakla birlikte; araç plakalarının standartlara uygun olmaması, kirli veya hasarlı olması ya da plaka üzerindeki karakterlere müdahale edilmesi durumlarında hatalı okuma gerçekleşebilmektedir.

Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) modeliyle işletilen otoyol ve köprülerde, ihlalli geçiş yapmayan araçlardan gişelerde nakit ücret talep edilmesi ve aynı araç için HGS hesabından mükerrer ücret tahsil edilmesi halinde; plaka numarası, otoyol bilgisi ve geçiş tarihi gibi bilgiler Karayolları Genel Müdürlüğüne iletildiği takdirde; gerekli incelemeler yapılmakta, hatalı tahsilatlar düzeltilmekte ve vatandaşların mağduriyeti giderilmektedir.

108.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkâri'de bir mezarlıkta kimsesizler bölümüne defnedilen cenazelere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32108)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, ***Adalet Bakanı Yılmaz Tunç*** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Hakkâri ilimizin merkezine bağlı Sümbül Mahallesi'nde bulunan Serê Solan Mezarlığı'nın kimsesizler bölümünde, farklı tarihlerde yaşamını yitirdiği bildirilen, HPG, YJA-STAR ve YPG mensubu oldukları iddia edilen 9 kişiye ait cenaze, yaklaşık 10 yıldır kimlikleri tespit edilmeden ve ailelerine teslim edilmeden tutulmaktadır.

Tanık anlatımlarına göre bu cenazeler, ailelerinin bilgisi ve rızası olmaksızın, çoğunlukla gece saatlerinde ve helikopterle taşınarak mezarlığın kimsesizler bölümüne defnedilmiş, mezarlara yalnızca "E" (erkek) ve "K" (kadın) harfleri yazılmıştır. Bu harflerin çoğu zamanla doğal koşullar nedeniyle aşınmış, mezarların fiziki bütünlüğü bozulmuş ve toprak karışması nedeniyle cenazelerin teşhisi daha da güçleşmiştir.

Mezarlıkta daha önce bulunan 19 cenazenin, alınan DNA örnekleriyle kimliklerinin tespit edilerek ailelerine teslim edildiği kamuoyuna yansımıştır. Ancak halen kimsesizler bölümünde gömülü olan 9 cenazeye ilişkin benzer bir işlem yapılmamıştır.

Bu durum hem ölüye saygı ilkesine hem de yakınlarının cenazeye ulaşma, dini ve kültürel defin hakkı gibi temel haklarına açıkça aykırılık teşkil etmektedir. Anayasa'nın 17. maddesi gereği, herkesin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma hakkı olduğu gibi, yaşamın sona ermesiyle birlikte de insan onurunun korunması yükümlülüğü devam eder. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatları ve Birleşmiş Milletler belgeleri de mezarların korunmasını, kayıpların bulunmasını ve ailelerin bilgilendirilmesini devletin pozitif yükümlülüğü olarak tanımlar.

Ayrıca, cenazelerin ailelerinin bilgisi ve rızası olmaksızın defnedildiği, gömü işlemlerinin usule ve hukuka aykırı biçimde gerçekleştirildiği, cenazelerin kimliklerinin tespitine yönelik yükümlülüklerin yerine getirilmediği dikkate alındığında, bu uygulamalarda ihmali veya kusuru bulunan kamu görevlileri hakkında derhal adli ve idari süreçlerin başlatılması hem hukukun üstünlüğü hem de toplumsal barış açısından elzemdir.

Bu çerçevede, Serê Solan Mezarlığı'nda bulunan cenazelerin kimliklerinin tespit edilerek ailelerine teslim edilmesi, insan onuruna uygun şekilde yeniden ve onurlu biçimde defnedilmeleri; ayrıca mezarlık alanının fiziki koşullarının iyileştirilerek mezar yerlerinin korunmasına yönelik gerekli adli ve idari işlemlerin ivedilikle başlatılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Serê Solan Mezarlığı'na defnedilen ve kimliği belirlenemeyen 9 cenaze ile ilgili bugüne kadar herhangi bir adli soruşturma yürütülmüş müdür?
2. Serê Solan Mezarlığı'nda ailelerinin bilgisi olmadan defnedilen ve kimlikleri tespit edilmeyen cenazeler hakkında, sorumluluğu bulunan kamu görevlileri hakkında şimdiye dek herhangi bir adli işlem başlatılmış mıdır? Başlatılmadıysa gerekçesi nedir?
3. Cenazelerin kimlik tespiti için alınan DNA örnekleri var mıdır? Varsa bu veriler neden ailelerle paylaşılmamaktadır?
4. Bu kişilerin "kimsesiz" olarak tanımlanmasına yönelik hangi yargı veya idari kararlara dayanılmıştır?
5. Bu cenazelerin ailelerinin başvurusuna rağmen teslim edilmemiş olması durumunda yasal gerekçeler nelerdir?
6. Cenazelerin yeniden defin edilmesi veya ailelerine teslim edilerek dini ve kültürel vecibeler doğrultusunda gömülmesine ilişkin herhangi bir yasal engel bulunmakta mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1370-4852/6750
Konu : Yazılı soru önergesi 13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 15/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1682310 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32108 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1370-4978/6902
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

Sayın Öznur BARTİN
Hakkâri Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32108 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Ölünün kimliğini belirleme ve adlî muayene" kenar başlıklı 86. maddesinin ikinci fıkrasında, ölünün adlî muayenesinde tıbbî belirtilerin, ölüm zamanı ve ölüm nedenini belirlemek için tüm bulguların saptanacağı,

2- "Otopsi" kenar başlıklı 87. maddesinin birinci fıkrasında, otopsinin, Cumhuriyet savcısının huzurunda biri adlî tıp, diğeri patoloji uzmanı veya diğer dallardan birisinin mensubu veya biri pratisyen iki hekim tarafından yapılacağı, müdafi veya vekil tarafından getirilen hekimin de otopside hazır bulunabileceği, zorunluluk bulunduğunda otopsi işleminin bir hekim tarafından da yapılabileceği, bu durumun otopsi raporunda açıkça belirtileceği,

3- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

4- "Şüpheli ölümün ihbarı" kenar başlıklı 159. maddesinin birinci fıkrasında, bir ölümün doğal nedenlerden meydana gelmediği kuşkusunu doğuracak bir durumun varlığı veya ölünün kimliğinin belirlenememesi halinde, kolluk görevlisi, köy muhtarı ya da sağlık veya cenaze işleriyle görevli kişilerin, durumu derhâl Cumhuriyet Başsavcılığına bildirmekle yükümlü oldukları,

5- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun

işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

6- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

7- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

C) Adlî Tıp Kurumu Kanunu Uygulama Yönetmeliğinin "Morg ihtisas dairesi" kenar başlıklı 10. maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendinde; otopsinin sonuçlanması veya hüviyetin tespitinden sonra morg ihtisas dairesiyle ilgisi kalmayan ceset veya beraberindeki materyalin, tahkikatı idare eden hâkim veya Cumhuriyet savcısı veya hüviyet tespiti için gönderilen makam tarafından gömülmesinde sakınca olmadığını bildiren yazılı belge üzerine ailesine veya yakınlarına veya kimsesiz ise onbeş gün içinde belediyeye veya mülki idare amirliğine teslim edileceği; kimliği tespit edilmiş olmasına rağmen ailesi veya yakınları tarafından beş gün içinde teslim alınmayan cesetlerin de belediyeye veya mülki idare amirliğine gömülmek üzere teslim edileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, şüpheli ölümler üzerine başlatılacak soruşturmalarda, ölü muayenesi ve otopsi de dâhil olmak üzere, tüm adlî işlemlerde yetki ve sorumluluk, Cumhuriyet savcılarına ait olup, Bakanlığımız veya başka herhangi bir makam, organ veya merci tarafından Cumhuriyet savcılarına müdahalede bulunulması söz konusu değildir.

II- Hakkâri Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 28/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde belirtilen hususa ilişkin olarak yürütülen soruşturmalar kapsamında, kimlik tespiti bekleyen herhangi bir cenazenin bulunmadığı, kimliği tespit edilemeyen cenaze bulunması halinde ilgili mevzuat hükümleri uyarınca Belediye tarafından koordinatları belirlenen ve krokileri çizilen mezar yerlerine defin işlemlerinin yapıldığı,

B) Yürütülen soruşturmalar kapsamında, kimliği belirsiz cenazelerin sahibi olduğunu ileri süren ailelerin müracaatı halinde cenazelerin teşhisine yönelik işlemlerin ivedilikle yerine getirildiği,

C) Soru önergesinde belirtilen sair iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

109.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, Hakkâri'de bir mezarlıkta kimsesizler bölümüne defnedilen cenazelere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32115)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Onur DÜŞÜNMEZ
Hakkari Milletvekili

Anayasa'nın 17. maddesi uyarınca herkes yaşama hakkına, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 2. ve 3. maddeleri yaşam hakkı ve insan onuruna uygun muamele yükümlülüklerini devlete açıkça yüklemektedir. Ölüye saygı ve ailelerin bilgilendirilmesi ilkeleri gereği, silahlı çatışma veya benzeri durumlarda yaşamını yitiren kişilerin cenazelerinin kimlik tespitinin yapılması, ailelerine teslim edilmesi ve defin süreçlerinin şeffaf yürütülmesi devletin sorumlulukları arasındadır.

Hakkari ilinde bulunan Serê Solan Mezarlığı'nda 2015-2024 yılları arasında defnedildiği iddia edilen ve HPG, YJA-STAR ve YPS üyesi oldukları ileri sürülen 39 cenazenin uzun yıllardır teşhis edilmeyi beklediği yönünde ciddi iddialar kamuoyuna yansımıştır. Tanık ifadelerine göre cenazelerin bir kısmının gece saatlerinde ve kimlik bilgisi belirtilmeden defnedildiği, mezar taşlarında kimlik, tarih ve cinsiyet bilgisi bulunmadığı belirtilmektedir.

Bu durum, hem ailelerin yakınlarına ulaşma hakkı, hem de ölüye saygı ve defin hakkı açısından ciddi insan hakları ihlali iddialarını gündeme getirmektedir. Aşağıdaki soruların yanıtlanması, kamu vicdanının tatmini ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi açısından önem arz etmektedir.

1. Hakkari ilindeki Serê Solan Mezarlığı'nda bulunduğu iddia edilen ve henüz kimliği tespit edilmeyen 39 cenaze ile ilgili olarak Bakanlığınızca herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?

2. Söz konusu cenazelerin kimlik tespiti için bugüne kadar adli tıp incelemesi yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir? Yapılmadıysa neden yapılmamıştır?

3. Cenazelerin defnedilme süreci hangi yasal prosedüre dayanılarak gerçekleştirilmiştir? Bu süreçte ailelere herhangi bir bilgilendirme yapılmış mıdır?

4. Kimliği belirlenmeyen veya belirlenmiş olmasına rağmen ailelerine teslim edilmeyen cenazelerin, ilgili mevzuata aykırı şekilde gömüldüğü yönündeki iddialar hakkında Bakanlığınızın görüşü nedir?

5. Ölüye saygı ve ailelerin bilgiye erişim hakkı kapsamında, söz konusu cenazelerin kimlik tespitinin yapılarak ailelerine teslim edilmesi için bir çalışma yürütülmekte midir?

6. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler gereği, cenazelerin gizlice defnedilmesi ve ailelere bilgi verilmemesi uygulamasının hukuka uygunluğu hakkında Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1377-4953/6865
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 15/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1682310 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32115 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1377-4952/6864
Konu : Yazılı soru önergesi

14 / 10 /2025

Sayın Onur DÜŞÜNMEZ
Hakkâri Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32115 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Ölünün kimliğini belirleme ve adlî muayene" kenar başlıklı 86. maddesinin ikinci fıkrasında, ölünün adlî muayenesinde tıbbî belirtilerin, ölüm zamanı ve ölüm nedenini belirlemek için tüm bulguların saptanacağı,

2- "Otopsi" kenar başlıklı 87. maddesinin birinci fıkrasında, otopsinin, Cumhuriyet savcısının huzurunda biri adlî tıp, diğeri patoloji uzmanı veya diğer dallardan birisinin mensubu veya biri pratisyen iki hekim tarafından yapılacağı, müdafi veya vekil tarafından getirilen hekimin de otopside hazır bulunabileceği, zorunluluk bulunduğunda otopsi işleminin bir hekim tarafından da yapılabileceği, bu durumun otopsi raporunda açıkça belirtileceği,

3- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

4- "Şüpheli ölümün ihbarı" kenar başlıklı 159. maddesinin birinci fıkrasında, bir ölümün doğal nedenlerden meydana gelmediği kuşkusunu doğuracak bir durumun varlığı veya ölünün kimliğinin belirlenememesi halinde, kolluk görevlisi, köy muhtarı ya da sağlık veya cenaze işleriyle görevli kişilerin, durumu derhâl Cumhuriyet Başsavcılığına bildirmekle yükümlü oldukları,

5- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun

işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

6- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

7- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

C) Adlî Tıp Kurumu Kanunu Uygulama Yönetmeliğinin "Morg ihtisas dairesi" kenar başlıklı 10. maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendinde; otopsinin sonuçlanması veya hüviyetin tespitinden sonra morg ihtisas dairesiyle ilgisi kalmayan ceset veya beraberindeki materyalin, tahkikatı idare eden hâkim veya Cumhuriyet savcısı veya hüviyet tespiti için gönderilen makam tarafından gömülmesinde sakınca olmadığını bildiren yazılı belge üzerine ailesine veya yakınlarına veya kimsesiz ise onbeş gün içinde belediyeye veya mülki idare amirliğine teslim edileceği; kimliği tespit edilmiş olmasına rağmen ailesi veya yakınları tarafından beş gün içinde teslim alınmayan cesetlerin de belediyeye veya mülki idare amirliğine gömülmek üzere teslim edileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, şüpheli ölümler üzerine başlatılacak soruşturmalarda, ölü muayenesi ve otopsi de dâhil olmak üzere, tüm adlî işlemlerde yetki ve sorumluluk, Cumhuriyet savcılarına ait olup, Bakanlığımız veya başka herhangi bir makam, organ veya merci tarafından Cumhuriyet savcılarına müdahalede bulunulması söz konusu değildir.

II- Hakkâri Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 28/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde belirtilen hususa ilişkin olarak yürütülen soruşturmalar kapsamında, kimlik tespiti bekleyen herhangi bir cenazenin bulunmadığı, kimliği tespit edilemeyen cenaze bulunması halinde ilgili mevzuat hükümleri uyarınca belediye tarafından koordinatları belirlenen ve krokileri çizilen mezar yerlerine defin işlemlerinin yapıldığı,

B) Yürütülen soruşturmalar kapsamında, kimliği belirsiz cenazelerin sahibi olduğunu ileri süren ailelerin müracaatı halinde cenazelerin teşhisine yönelik işlemlerin ivedilikle yerine getirildiği,

C) Soru önergesinde belirtilen sair iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

110.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, sahte diploma düzenleyen kişiler hakkında açılan soruşturmalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32117)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Hasan ÖZTÜRK
Bursa Milletvekili

Son dönemde sosyal medya platformlarında lise ve üniversitelere ait olduğu iddia edilen sahte diplomaların alenen satışa sunulduğu çok sayıda hesaba rastlanmaktadır. "Sorgulamada çıkıyor", "noter onaylı diploma hazırlanır" gibi ifadelerle vatandaşları hedef alan bu hesaplar, sadece dolandırıcılık suçu işlemekle kalmamakta, aynı zamanda kamu kurumlarında ve özel sektörde belge sahteciliğiyle istihdam sağlanmasının da önünü açmaktadır.

Bazı yurttaşlar, bu dolandırıcılardan sahte diploma satın aldıklarını ancak belgelerini alamadıklarını belirterek çeşitli şikâyet platformlarında paylaşımlarda bulunmuş, doğrudan dolandırıldıklarını ifade etmişlerdir. Ne var ki, tüm bu açık kanıtlara rağmen söz konusu hesapların faaliyetine devam ettiği, etkili bir müdahalenin gerçekleşmediği görülmektedir.

Toplumun vicdanını sarsan bir başka durum ise; İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun diplomasına yönelik siyasi nitelikte tartışmalarla iptal süreci başlatılırken, açıkça suç teşkil eden bu sahtecilik faaliyetlerine karşı yeterli bir mücadelenin gösterilmemesidir.

Bu bağlamda:

1. Sahte diploma hazırladığı veya satışa sunduğu tespit edilen sosyal medya hesaplarına yönelik olarak Bakanlığınıza ulaşan herhangi bir şikâyet bulunmakta mıdır? Bu hesaplara ilişkin bugüne kadar yapılan işlem sayısı kaçtır?

2. Şikayet platformlarında bazı kullanıcıların, sahte diploma satın aldıktan sonra "artık e-Devlet'te diplomamı görüyorum" diyerek şikâyetini geri çektiği görülmektedir. Bu ifadeler, sahte diplomaların e-Devlet sistemine işlenebildiği yönünde ciddi şüpheler uyandırmaktadır. Bu konuda Bakanlığınıza intikal eden herhangi bir inceleme veya soruşturma bulunmakta mıdır? e-Devlet sistemine dışarıdan veya usulsüz şekilde diploma eklenmesi mümkün müdür?

3. Sahte diploma düzenlediği belirlenen kişi ya da oluşumlara karşı bakanlığınız tarafından yapılan suç duyurusu var mıdır? Varsa, bu kapsamda yürütülen soruşturma veya kovuşturma sayısı nedir?

4. Eğitim kurumlarına ait diplomaların dijital doğrulama sistemine entegre edilmesi ve sahteciliğin önlenmesi amacıyla yürütülen bir çalışma var mıdır?

5. Sahte diploma temin ettiği tespit edilen kişiler hakkında hukuki bir işlem yapılmakta mıdır? Bu kişilerden kamu görevlisi olanların tespiti halinde disiplin veya adli süreç başlatılmakta mıdır?

6. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun diplomasına yönelik alınan karar sonrasında kamuoyunda oluşan belge güvenliği tartışmalarına ilişkin olarak Bakanlığınız bir değerlendirme yapmış mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1379-4864/6762
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 15/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1682310 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Bursa Milletvekili Hasan Öztürk tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32117 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1379-4863/6761
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

Sayın Hasan ÖZTÜRK
Bursa Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32117 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- Ankara Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 29/08/2025 tarihli cevapta; soru önergesinde belirtilen iddialarla ilgili olarak yürütülen iki soruşturma dosyası kapsamında 199 şüpheli hakkında kamu davası açıldığı ve bu soruşturmaların devamı niteliğinde olan bir dosya üzerinden de soruşturmanın hâlen devam ettiği bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

111.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Menemen R Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkûmun nakil talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32125)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

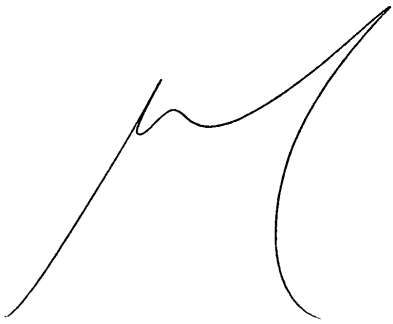

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; "Oğlum Mesut Bizci Menemen R Tipi Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmaktadır. Oğlum Menemen Cezaevi'nde iki mahkum tarafından darp edilmiştir fakat can güvenliği olmamasına rağmen hala başka kuruma sevk edilmemiştir." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Mesut Bizci isimli yurttaşın sağlık durumu nasıldır?
3) Konu ile ilgili soruşturma başlatılmış mıdır? Eğer başlatılmışsa akıbeti ne durumdadır?
4) Mesut Bizci isimli yurttaşın 2 mahpus tarafından darp edildiği iddiası doğru mudur?
5) Mesut Bizci isimli yurttaşın can güvenliği olmadığı gerekçesiyle başka bir kuruma sevk talebi var mıdır? Varsa talebi ile ilgili ne gibi iş ve işlemlerde bulunulmuştur?
6) Son 5 yılda kaç mahpus cezaevlerinde şiddet olayına karışmıştır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1387-5005/6942
Konu : Yazılı soru önergesi

13. /10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 15/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1682310 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32125 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1387-5004/6941
Konu : Yazılı soru önergesi 14 / 10 /2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32125 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hükümlülerin Nakilleri" başlıklı Dokuzuncu Bölümünün "Kendi istekleri ile nakil" kenar başlıklı 54. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlülerin kendi istekleri ile bulundukları kurumdan başka kurumlara nakledilebilmeleri için; gitmek istedikleri kurumlardan durumlarına uygun en az üç yeri belirten bir dilekçe vermeleri, çocuk hükümlüler ile maddi durumunun yetersiz olduğunu belgelendiren hükümlüler hariç olmak üzere nakil giderlerini peşin olarak ödemeyi kabul etmeleri, ceza infaz kurumlarında bulunması gereken sürenin üç aydan fazla olması, iyi hâl göstermeleri, disiplin cezası almamış veya kaldırılmış olması, istekte bulunulan kurumda yer, kapsama gücü ve sınıfının uygun bulunması ve tutukevi olmaması, mahkûmiyet sürelerine uygun hükümlülerin barındırıldığı bir kurum olması, daha önce disiplin nedeniyle ayrılmak zorunda kaldıkları kurum olmaması gerektiği; ikinci fıkrasında ise bu hükümlülerin nakledildikleri kurumlarda, eğitim öğretim veya hastalık nedeniyle nakil hariç, bir yıl kalmak zorunda olduğu, çocuklar bakımından bu sürenin altı ay olarak uygulanacağı hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

III- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma başlatılması, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla

birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar, Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

IV- İzmir ve Torbalı Cumhuriyet Başsavcılıklarıyla yapılan yazışmalara verilen cevaplarda;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Menemen R Tipi Açık Ceza İnfaz Kurumunda barındırılmaktayken nakil talebi uygun görülerek eğitim ve öğretim nedeniyle 24/06/2025 tarihinde Torbalı Açık Ceza İnfaz Kurumuna nakledildiği, 05/09/2025 tarihinde eğitim için izinli olarak Kurumdan ayrıldığı ancak aynı tarihte izinden dönmeyerek firar ettiği, hakkında yakalama emri çıkarıldığı,

B) Adı geçenin Kurumda barındırıldığı sürede şikâyetleriyle ilgili Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde diğer sağlık kuruluşlarının ilgili polikliniklerine sevkinin sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

C) Hükümlünün Menemen R Tipi Açık Ceza İnfaz Kurumunda barındırılmaktayken 19/05/2025 tarihinde görevli personele aynı koğuşta kalan diğer iki hükümlü tarafından darp edildiğini bildirdiği olayla ilgili olarak başlatılan adlî soruşturmanın devam ettiği,

Ç) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

112.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, alkollü araç kullanırken bir kişinin ölümüne sebep olan sanığın tahliye edilmesine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32126)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

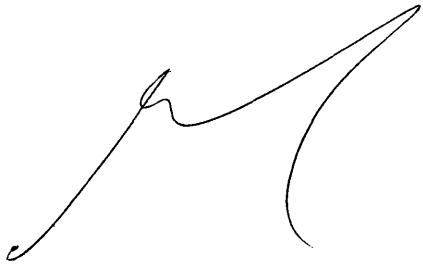

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; "23.02.2024 tarihinde aracımız arıza verdi ve araçtan iner inmez kardeşim Ömer Faruk Yükselten alkollü bir tır sürücüsünün aracımızın yanından çarpması sonucu vefat etti ve bende olay yerinde ayağımdan yaralandım. Yüksek oranda alkollü olan ve olay yerinden kaçan şahıs 6 ay sonra serbest bırakıldı. Alkollü sürücünün 2022 yılında benzer bir suçtan sabıkası bulunmakta. Mahkememiz devam etmektedir." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Ömer Faruk Yükselten isimli yurttaşa çarpıp ölümüne sebep olan kişinin serbest bırakıldığı iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa ölüme sebebiyet veren bir kişinin serbest bırakılmasının gerekçesi nedir?
3) Ömer Faruk Yükselten isimli yurttaşın ölümü ile ilgili davanın akıbeti nedir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1388-4769/6619
Konu : Yazılı soru önergesi

13. / 10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 15/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1682310 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32126 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1388-4768/6618
Konu : Yazılı soru önergesi 13 /10 /2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32126 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte, açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

II- Salihli Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 22/08/2025 tarihli cevapta; soru önergesinde belirtilen olaya ilişkin olarak yürütülen iki ayrı soruşturma neticesinde açılan kamu davalarında birleştirme kararı verildiği ve yargılamanın devam ettiği bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

113.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa 2 No.lu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun tahliyesinin ertelenmesine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32129)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; "Kardeşim Mustafa Akbaş Urfa 2 No'lu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalmaktadır. Yatar süresi bittiği halde gözlem kurulu tarafından tahliyesi 4 ay uzatıldı." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Eğer bu iddialar doğruysa Mustafa Akbaş isimli yurttaşın tahliyesinin uzatılma gerekçesi nedir?
3) Mustafa Akbaş isimli yurttaş ne zaman tahliye edilecektir?
4) Urfa 2 No'lu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde yatar süresi bittiği halde tahliye edilmeyen kişi sayısı kaçtır?
5) Son 5 yılda gözlem kurulları tarafından yatar süreleri bittiği halde tahliye edilmeyen mahpus sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1391-4848/6746
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 15/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1682310 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32129 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1391-4847/6745
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32129 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 107. maddesinde, "Mükerrirlere ve bazı suç faillerine özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri" kenar başlıklı 108. maddesinde ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 17. maddesinde, koşullu salıverilme süreleri ve oranları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

B) 5275 sayılı Kanunun;

1- "Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı, disiplin cezalarının infazı ve kaldırılması" kenar başlıklı 48. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, disiplin cezalarının tamamı infaz edilip kaldırılmadıkça koşullu salıverilme işleminin yapılmayacağı, ancak bu sürenin hakederek salıverme tarihini geçemeyeceği; dördüncü fıkrasında, infaz edildiği tarihten itibaren disiplin cezasının kaldırılmasında ve iyi hâlin kazanılmasında verilen disiplin cezasının niteliğine göre fıkrada belirlenmiş sürelerin (onbeş gün ilâ bir yıl) esas alınacağı ve bu süreler sonunda yeni bir disiplin cezası almamak ve iyi hâlli olmak koşuluyla bu cezaların kaldırılacağı,

2- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 89. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra uyarınca yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı; altıncı fıkrasında, açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin olarak tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tabi tutulma sürelerinin bir yılı geçemeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

5275 sayılı Kanunun 89. maddesinde, 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla yapılan ve yukarıya alınan değişiklikler, 01/01/2021 tarihinde yürürlüğe

girmiştir.

C) 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin;

1- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 109. maddesinin; birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme risklerinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra gereğince yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirmeye yönelik psiko-sosyal ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetleri, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikaları, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı,

2- "Disiplin eylemi nedeniyle iyi hâl kararı verilmesine engel hâller ve şikâyet" kenar başlıklı 110. maddesinin birinci fıkrasında, gözlem değerlendirme raporu veya gelişim değerlendirme raporunda yazılı olup da henüz kaldırılmamış disiplin cezası bulunan hükümlü hakkında iyi hâl kararı verilemeyeceği, hükümlünün iyi hâline ilişkin değerlendirmenin, ancak daha önceden verilmiş olup da disiplin cezası infaz edilmiş ve bu cezası kaldırılmış olanlar hakkında yapılabileceği; ikinci fıkrasında, disiplin cezasını gerektiren bir eylemi işlemiş olmasına rağmen, koşullu salıverilme tarihinde bu eyleminden dolayı disiplin soruşturması henüz sonuçlandırılmayan hükümlüler hakkında iyi hâl kararının verilip verilmemesinin idare ve gözlem kurulunca takdir edileceği; üçüncü fıkrasında, idare ve gözlem kurulunca, hükümlü hakkında, süre belgesindeki muhtemel koşullu salıverilme tarihi de dikkate alınarak iyi hâle ilişkin olarak bir karar verileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Bu kapsamda idare ve gözlem kurulunca verilen kararlara karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı da ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz kanun yoluna başvurulabilmektedir.

II- Şanlıurfa Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 26/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, iyi halli olmaması sebebiyle koşullu salıverilmesinin uygun olmadığına ilişkin 03/06/2025 tarihli Kurum İdare ve Gözlem Kurulu kararının infaz hâkimliği ve ağır ceza mahkemesinin denetiminden geçerek kesinleştiği,

B) Kurumdaki tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

114.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in, Ulusal İş Sağlığı ve Güveliği Konseyi üyelerine ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/32135)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat IŞIKHAN** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Cengiz ÇİÇEK
İstanbul Milletvekili

Türkiye'de her yıl yüzlerce işçi, iş cinayetleri, iş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle hayatını kaybetmekte veya yaralanmaktadır. İşçi sağlığı ve iş güvenliği politikalarının bilimsel, demokratik ve şeffaf bir şekilde yürütülmesi, can kayıplarının önlenmesi için elzemdir.

2012 yılında kurulan ve 2013 yılından itibaren Türk Tabipleri Birliği (TTB) ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin (TMMOB) bileşenleri arasında yer aldığı Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi'nin kuruluşunu düzenleyen 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun bazı maddeleri, 2018 yılında yayımlanan bir KHK ile yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak Anayasa Mahkemesi, 2023 yılında bu kaldırma kararını iptal etmiştir. 21 Haziran 2025 tarihinde yayımlanan 2025/11 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile yeniden kurulan Konsey'den TTB ve TMMOB çıkarılmış, bileşenleri arasında sayılmamıştır.

Bu durum, Anayasa'ya, 6331 sayılı Kanun'a, Anayasa Mahkemesi'nin 2023 tarihli iptal kararına ve Türkiye'nin taraf olduğu ILO'nun 155 ve 187 sayılı sözleşmelerine aykırıdır. Cumhurbaşkanlığı'nın, kanunla kurulan bir konseyin bileşimini ve işleyişini düzenleme yetkisi bulunmamaktadır.

TTB ve TMMOB'un bilimsel uzmanlığı ve mesleki denetim kapasitesi, işçi sağlığı ve iş güvenliği politikalarının etkinliği için vazgeçilmezdir. Bu kuruluşların dışlanması, yalnızca hukuka aykırı değil, aynı zamanda emek ve meslek örgütlerinin sistematik olarak dışlandığı bir yönetim anlayışını yansıtmaktadır. Bu yaklaşım, yetkinin merkezileştirilmesi, bağımsız denetim kanallarının daraltılması ve hesap verebilirlik zemininin zayıflamasına yol açmaktadır. Kartalkaya'da yaşanan felaket, denetim eksikliklerinin ve idari sorumluluğun yargılanmamasının çarpıcı bir örneğidir. İşçi sağlığı ve iş güvenliğinin bir demokrasi ve insan hakları meselesi olduğu vurgusuyla, TTB ve TMMOB'un Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi'ne yeniden dahil edilmesi ve işçilerin yaşam hakkını koruyan şeffaf, bilimsel politikalar geliştirilmesi talep edilmektedir.

Bu bağlamda;

1. 2025/11 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi hangi yasal yetkiye dayanılarak yayımlanmıştır? Genelge hazırlanırken Bakanlığınızın bilgi, katkı veya görüşü alınmış mıdır? TTB ve TMMOB'un Konsey'den çıkarılmasına dair Bakanlığınıza iletilen bir gerekçe var mıdır?
2. 6331 sayılı Kanun, Anayasa Mahkemesi'nin 2023 tarihli iptal kararı ve Anayasa yürürlükteyken, TTB ve TMMOB'un Konsey'den çıkarılmasının hukuka uygunluğu nasıl savunulmaktadır?
3. TTB'nin ILO'ya yaptığı başvuru sonrası, Bakanlığınız bu bildirimle ilgili bir değerlendirme yapmış mıdır? ILO sözleşmelerine uyumu sağlamak için hangi adımlar planlanmaktadır?
4. TTB ve TMMOB'un açtığı yürütmeyi durdurma ve iptal davası sonuçlanmadan Konsey'in fiilen çalıştırılması, hukuk güvenliği ve idarenin tarafsızlığı ilkeleriyle bağdaşmakta mıdır? Bakanlığınız bu süreçte nasıl bir tutum benimsemiştir?
5. TTB ve TMMOB gibi bilimsel ve mesleki uzmanlığa sahip kuruluşların Konsey'den çıkarılması, işçi sağlığı ve iş güvenliği politikalarının etkinliğini nasıl etkilemektedir?
6. Çoğunluğunu emek ve meslek örgütlerinin oluşturduğu, özerk, demokratik ve mali açıdan bağımsız bir İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurumu/Enstitüsü kurulması için Bakanlığınız bir yol haritası oluşturmayı planlamakta mıdır?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-262 10.10.2025
Konu : Soru Önergesi (7/32135)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1682310 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile İstanbul Milletvekili Sayın Cengiz ÇİÇEK tarafından yöneltilen 7/32135 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"İş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan gelişimin bir parçası olarak, 89/391/EEC sayılı Avrupa Birliği Çerçeve Direktifi ve ILO 155 ve ILO 161 sayılı Sözleşmelere uyumlu olarak hazırlanmış olan ve tüm çalışanları kapsayan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 30 Haziran 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Böylece iş sağlığı ve güvenliği ilk kez müstakil bir Kanunla ele alınmış ve ulusal mevzuat çok sayıda AB direktifi ve ILO sözleşmeleri ile uyumlu hale gelmiştir.

6331 sayılı Kanunun 21'inci maddesinin birinci fıkrasında ülke genelinde iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili politika ve stratejilerin belirlenmesi için tavsiyelerde bulunmak üzere Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi'nin kurulduğu hüküm altına alınmıştır. Yine Kanun'un Ek birinci maddesine göre Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyine yapılmış olan atıflar, Cumhurbaşkanınca belirlenen kurul veya merciye yapılmış sayılacağı hüküm altına alınmıştır. Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi'nin çalışma usul ve esaslarını düzenleyen 2025/11 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ise 21/6/2025 tarihli ve 32933 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

İş sağlığı ve güvenliği alanındaki 155, 161 ve 187 sayılı İLO sözleşmelerinde; ülke genelinde iş sağlığı, iş güvenliği ve çalışma ortamına ilişkin tutarlı bir ulusal politika geliştirmek ve uygulamak için en fazla temsil kabiliyetine sahip işçi ve işveren kuruluşlarına danışılması gerektiği hükmü yer almaktadır. 2025/11 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesinde de İLO sözleşmelerinde yer alan hükümlere paralel olarak işçi, işveren ve kamu görevlileri sendikalarından ulusal düzeyde temsil gücünü haiz ve en fazla üyeye sahip üç konfederasyonun katılımıyla Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi'nin çalışmalarını yürütüleceği hüküm altına alınmıştır. Ayrıca söz konusu Genelgede; 'Konsey çalışmalarında ihtiyaç duyulması halinde alt kurul, danışma ve çalışma grupları oluşturulabilecektir. İlgili kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, meslek birlikleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile özel sektör temsilcileri Konsey toplantılarına davet edilebilecek; alt kurul, danışma ve çalışma gruplarında yer alabileceklerdir.' hükmü bulunmaktadır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

115.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Tire-Belevi Yolu Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32221)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

İzmir ili, AKP iktidarları döneminde ulaştırma yatırımları alanında büyük bir ihmale uğramıştır. Yıllar itibarıyla Kamu Yatırım Programlarına özellikle karayolu ulaştırması açısından bakıldığında projelendirilen yatırımların tamamlanması için ayrılan kaynakların yetersizliği ve bu çerçevede tamamlanma tarihlerinin sürekli uzatıldığı dikkat çekmektedir.

Nitekim yapımına 2013 yılında başlanan Torbalı Tire Ayrımı-Belevi yolunun 2014 Yılı Yatırım Programında 2017 yılında tamamlanması planlanırken, yıllar itibarıyla gerekli kaynağın ayrılmaması neticesinde sürekli ertelenmesi söz konusudur.

Her yıl çok sayıda trafik kazasının meydana geldiği, yaralanmaların ve ölümlerin olduğu bu yolun hala bitirilememiş olması bölgede yaşayan vatandaşlarımız için çok büyük bir üzüntü kaynağıdır.

Buna rağmen 2025 Yılı Kamu Yatırım Programı incelendiğinde Tire-Belevi Bölünmüş Yolunun proje maliyetinin 2025 yılı fiyatlarıyla 979,7 milyon TL olduğu, 2024 yılı sonuna kadar 371,5 milyon lira harcama yapıldığı, 2025 yılında ise 210,2 milyon lira harcama yapılmasının planlandığı anlaşılmaktadır. Bu durum söz konusu projenin 2025 yılı sonunda ancak yüzde 59'unun tamamlanmış olacağını ortaya koymaktadır.

2023 Yılı Yatırım Programında 2026 yılında tamamlanması öngörülen Tire-Belevi Bölünmüş Yolunun 2024 Yılı Yatırım Programında 2027 yılında bitmesi, 2025 Yılı Yatırım Programında ise 2028 yılında bitmesi öngörülmüştür.

Bu bilgiler ışığında;

1- 2013 yılında yapımına başlanan Torbalı Tire Ayrımı-Belevi yolunun yatırımın planlanmasının üzerinden uzun yıllar geçmiş olmasına rağmen halen tamamlanmamış olmasını nasıl açıklıyorsunuz?

2- Yapımına 2013 yılında başlandığı eski yılların Kamu Yatırım Programları incelendiğinde kolaylıkla görülebilecek olan Tire-Belevi Bölünmüş Yolunun başlangıç yılının 2025 Yılı Yatırım Programında 2016 olarak belirtilmesinin sebebi nedir?

3- Her yıl çok sayıda trafik kazasının meydana geldiği, yaralanmaların ve ölümlerin olduğu bu yolun, bölgede yaşayan vatandaşlarımızın eleştirilerine ve feryatlarına rağmen hala bitirilememiş olmasının sorumluları kimlerdir?

4- Kamu Yatırım Programına alınmasına rağmen yatırımın bir türlü bitirilmemesinde Bakanlığınızın sorumluluğu olduğunu düşünmüyor musunuz?

5- Tire-Belevi Yolu projesi bütünüyle ne zaman tamamlanarak hizmete açılacaktır.

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3072474
Konu : İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ'nin yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1682310 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ'nin 7/32221 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAHMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN 7/32221 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Belevi-Tire Yolu projesi; 27,3 km uzunluğunda bitümlü sıcak karışım kaplamalı bölünmüş yol standardındadır.

Bugüne kadar söz konusu yolun 17,7 km'lik kesimi tamamlanarak trafiğe açılmış olup, kalan 9,6 km'lik kesimde bütçe ödenekleri ve iş programı doğrultusunda çalışmalar devam etmektedir.

116.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 2023'ten bu yana YHT seferlerinde yaşanan gecikmelere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32223)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **30/07/2025**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili

Yüksek Hızlı Tren (YHT) seferleri, Türkiye'de modern, güvenli ve konforlu ulaşımın simgelerinden biri olarak tanıtılsa da son dönemde artan rötarlar ve teknik aksaklıklar nedeniyle ciddi şekilde tartışılmaya başlanmıştır. Vatandaşların sosyal medyada ve kamuya açık platformlarda paylaştığı tecrübeler; özellikle Ankara–İstanbul, Ankara–Konya ve Ankara–Eskişehir hatlarında, seferlerin saatlerce geciktiğini, yeterli bilgilendirme yapılmadığını ve yolcuların ciddi mağduriyet yaşadığını ortaya koymaktadır.

Bir ulaşım sisteminin yalnızca altyapı yatırımlarıyla değil, bu sistemi yönetecek liyakatli kadrolar, doğru planlama ve sürdürülebilir işletme modelleriyle sağlıklı şekilde işleyebileceği açıktır. Ancak Türkiye'de, ulaşım gibi stratejik alanlarda partizan kadrolaşmanın ve liyakatten uzak

atamaların, hizmet kalitesini doğrudan etkilediği yönünde kamuoyunda güçlü bir kanaat oluşmuştur. Gelişmiş ülkelerde benzer sistemler, birkaç dakikalık gecikmeleri bile vatandaşlarına açıklama ihtiyacı hissederken; Türkiye'de saatleri bulan rötarlara rağmen sistematik bir özür, telafi ya da iyileştirme yapılmaması düşündürücüdür. Bu durum, hem vatandaşın devlete olan güvenini zedelemekte hem de kamu hizmetinin niteliğini düşürmektedir.

Ayrıca, rötar nedeniyle bağlantılı aktarmaları kaçıran, sağlık randevularına yetişemeyen, sınavlarını veya iş görüşmelerini aksatan binlerce vatandaşın yaşadığı mağduriyetin telafisi söz konusu dahi edilmemektedir. Kamu kaynaklarıyla işletilen bir ulaşım sisteminde bu tür aksaklıkların şeffaflıkla açıklanması, sorumlularının belirlenmesi ve çözüm odaklı yaklaşımın benimsenmesi büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda,

1- 2023 ve 2024 yıllarında YHT seferlerinde toplam kaç kez rötar yaşanmıştır? Rötarların ortalama süresi ve en uzun gecikme kaç dakikadır? 2025 yılının ilk 7 ayında bu sayı nedir?
2- Gecikmelerin başlıca sebepleri nelerdir? Teknik arızalar, personel eksikliği, altyapı sorunları veya yönetimsel hatalar gibi kategorik bir döküm yapılmakta mıdır?
3- Özellikle 2025 yaz aylarında rötar oranında gözlenen artışın nedenleri nelerdir?
4- Gecikmeler nedeniyle aktarma kaçıran, mağduriyet yaşayan yolculara yönelik hangi telafi mekanizmaları uygulanmaktadır? Ücretsiz bilet, ücret iadesi, bilgilendirme veya özür uygulamaları var mıdır?
5- YHT sisteminin yönetiminde görev yapan yöneticiler arasında demiryolu taşımacılığı konusunda uzmanlığı olmayan kaç kişi bulunmaktadır? Yöneticilerin atanma kriterleri nelerdir?
6- YHT sisteminin bakım-onarım bütçesi ve personel kapasitesi son 3 yılda nasıl değişmiştir? Teknik ekiplerde eksiklik olup olmadığı değerlendirilmiş midir?
7- Bakanlığınız, vatandaşların mağduriyetini önlemek amacıyla yeni bir bilgilendirme, önleme ve telafi politikası planlamakta mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3036283
Konu : Uşak Milletvekili Sayın Op. Dr. Ali KARAOBA'nın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1682310 sayılı yazınız.

Uşak Milletvekili Sayın Op. Dr. Ali KARAOBA'nın 7/32223 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

UŞAK MİLLETVEKİLİ SAYIN OP. DR. ALİ KARAOBA'NIN 7/32223 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

YHT seferlerinde yaşanan gecikmelerin ortalama süresi 10-15 dakika aralığında değişmektedir. Olumsuz hava koşulları, yüksek hava sıcaklıklarına bağlı olarak rayların aşırı ısınması ve özellikle yaz aylarında meydana gelen orman yangınları nedeniyle trenlerin zamanında varışları olumsuz yönde etkilenmektedir.

Seyahat eden yolcuların mağduriyetlerinin giderilmesine ilişkin hususlar ise; "Demiryolu İle Seyahat Eden Yolcuların Haklarına Dair Yönetmelik ve TCDD Taşımacılık A.Ş. Genel Müdürlüğü Yolcu Tarifesi" ile düzenlenmiş olup, olası mağduriyet halinde ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde gerekli işlemler tesis edilmektedir.

Diğer taraftan, TCDD Taşımacılık A.Ş. Genel Müdürlüğünde görev yapan yöneticiler; fakülte veya en az dört yıllık yüksekokullardan mezun, en az 10 yıl hizmeti bulunan, son beş yıl içerisinde ceza almamış olan personel arasından; "TCDD Taşımacılık A.Ş. Esas Sözleşmesi ve TCDD Taşımacılık A.Ş. Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği" hükümleri çerçevesinde atanmaktadır. 2025 yılı itibariyle YHT Araç Bakım birimlerinde ise; 80 memur, 36 işçi ve 166 hizmet alımı ile çalıştırılan personel olmak üzere toplam 282 kişi görev yapmaktadır.

117.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Hakkâri'de bir mezarlıkta kimsesizler bölümüne defnedilen cenazelere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32230)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Hakkari il sınırlarında bulunan Sere Solan Mezarlığı'nda yıllar içerisinde farklı tarihlerde defnedilmiş ve bugüne kadar kimlikleri tespit edilememiş en az 39 cenazenin bulunduğu kamuoyuna yansıyan bilgilerle teyit edilmiştir. Bu definlerden 30'u yakın zamanda ulaşılan yeni mezarlara, 9'u ise daha önce kimsesizler mezarlığında defnedilen cenazelere aittir. Aradan geçen uzun yıllara rağmen bu cenazelerin kimliklerinin belirlenmesine yönelik herhangi bir resmi adım atılmamış; adli tıp süreçleri, DNA eşleştirmeleri ya da aile bilgilendirmeleri gibi insani ve hukuki yükümlülükler yerine getirilmemiştir. Bu durum, hem Anayasa'da güvence altına alınan insan onurunun korunması ilkesine hem de Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle düzenlenen temel insan haklarına açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 17. maddesi, herkesin yaşam hakkını ve maddi-manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkını güvence altına alır. Bu hak yalnızca yaşarken değil, ölüm sonrasında da kişinin onuruna saygıyı, gömülme hakkını ve geride kalanların yas tutma hakkını da kapsar. Bir kişinin bedenine ulaşamamak, defnedildiğini bilmemek ya da cenazesine dair bilgiye erişememek; aileler açısından süregiden bir travma anlamına gelmekte, yas sürecinin tamamlanmasını engellemekte ve toplumsal vicdanda derin bir yara bırakmaktadır. Bu bağlamda devletin yalnızca müdahale etmeme değil, aynı zamanda pozitif yükümlülük çerçevesinde kayıpların akıbetini açıklığa kavuşturma, cenazeleri kimliklendirme ve yakınlarına teslim etme sorumluluğu bulunmaktadır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. ve 8. maddeleri ile Medeni ve Siyasal Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin 7. ve 10. maddeleri, bireylerin insanlık dışı muameleye maruz bırakılmama ve özel hayata saygı gösterilmesi haklarını garanti altına almaktadır. Aynı şekilde, Birleşmiş Milletler Zorla Kaybedilmelere Karşı Koruma Sözleşmesi ve BM İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi de ölüye saygı gösterilmesini, cenazelerin gömülmesini ve yakınlarının bilgiye erişimini devletin temel yükümlülükleri arasında saymaktadır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatları da defalarca kez kayıp kişilerin akıbeti konusunda etkin soruşturma yürütülmemesinin, hem kaybın kendisi hem de geride kalan yakınlarının yaşadığı sürekli belirsizlik nedeniyle AİHS'nin ihlali anlamına geldiğini ortaya koymuştur.

Hakkari'de isimsiz mezarlarda yıllardır bekletilen bu cenazelerin kimliklendirilmemesi, adli sürece dahil edilmemesi ve ailelerine teslim edilmemesi, devletin yükümlülüklerini yerine getirmediğini göstermektedir. Bu bağlamda cenazelerin teşhis edilmesi, ailelerine haber verilerek dini ve kültürel değerlere uygun şekilde definlerinin sağlanması; hem hukuki bir zorunluluk hem de vicdani bir sorumluluktur. Toplumsal barışın ve adaletin tesisi için, bu tür meselelerde şeffaf, izlenebilir ve insan haklarına dayalı bir yaklaşım benimsenmesi elzemdir. Bu nedenle, söz konusu cenazelerle ilgili yürütülen ya da yürütülmeyen tüm süreçlerin kamuoyuyla paylaşılması ve gerekli adımların atılması, hem yas tutma hakkının hem de insan onurunun korunmasının bir gereğidir.

Bu bağlamda:

1. Hakkâri il sınırlarında yer alan Sere Solan Mezarlığı'nda, bugüne dek kimlikleri tespit edilemeden defnedilmiş toplam kaç cenaze bulunmaktadır?
2. Bu cenazeler hangi yıllar arasında defnedilmiştir? Her birine ait ölüm kayıtları, otopsi raporları ve adli belgeler mevcut mudur?
3. Kimliği tespit edilemeyen bu cenazeler için herhangi bir DNA örneği alınmış mıdır? Bu örnekler ulusal veri tabanlarında ailelerle eşleştirme amacıyla kaydedilmiş midir?
4. Bu cenazelerin kimliklendirilmesi amacıyla bugüne kadar yürütülmüş resmi bir adli süreç veya idari girişim var mıdır? Varsa, hangi kurumlar ne zaman hangi işlemleri yürütmüştür?
5. Ailelerin cenazelerine ulaşabilmesi, bilgi alabilmesi ve gömülme sürecine katılabilmesi için Bakanlığınızca yapılmış bir duyuru, çağrı veya bilgilendirme faaliyeti olmuş mudur?
6. Kimliksiz olarak defnedilen bu kişilerin defin süreci, dini ve kültürel hassasiyetler gözetilerek mi gerçekleştirilmiştir? Bu sürece bağımsız gözlemciler ya da insan hakları kuruluşları dahil edilmiş midir?
7. Söz konusu cenazelerin bulunduğu mezarlık ve diğer kimsesizler mezarlıklarında cenazelerin kayıtlarının, mezar yerlerinin ve defin tarih/süreçlerinin şeffaf biçimde tutulmasını sağlamak üzere bir denetim gerçekleştirilmiş midir?
8. Bakanlığınız, kimliği tespit edilememiş cenazelerle ilgili olarak Anayasa'nın 17. maddesi ve taraf olduğumuz uluslararası insan hakları sözleşmeleri çerçevesinde hangi yükümlülükleri yerine getirmektedir?
9. Hakkâri dışında Türkiye genelinde benzer şekilde kimliği teşhis edilmeden defnedilen kişilerin bulunduğu başka mezarlıklar var mıdır? Varsa, bu mezarlıklarda toplam kaç cenaze teşhis edilmeyi beklemektedir?
10. Cenazelerin kimliğinin tespit edilmemesi nedeniyle ailelerin yaşadığı mağduriyetlerin giderilmesine yönelik olarak Bakanlığınızın yürüttüğü bir tazminat, telafi, bilgilendirme ya da destek süreci mevcut mudur?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1396-4921/6819
Konu : Yazılı soru önergesi 13/10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 15/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1682318 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Muş Milletvekili Sümeyye Boz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32230 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1396-4984/6909
Konu : Yazılı soru önergesi

15 / 10 /2025

Sayın Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32230 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Ölünün kimliğini belirleme ve adlî muayene" kenar başlıklı 86. maddesinin ikinci fıkrasında, ölünün adlî muayenesinde tıbbî belirtilerin, ölüm zamanı ve ölüm nedenini belirlemek için tüm bulguların saptanacağı,

2- "Otopsi" kenar başlıklı 87. maddesinin birinci fıkrasında, otopsinin, Cumhuriyet savcısının huzurunda biri adlî tıp, diğeri patoloji uzmanı veya diğer dallardan birisinin mensubu veya biri pratisyen iki hekim tarafından yapılacağı, müdafi veya vekil tarafından getirilen hekimin de otopside hazır bulunabileceği, zorunluluk bulunduğunda otopsi işleminin bir hekim tarafından da yapılabileceği, bu durumun otopsi raporunda açıkça belirtileceği,

3- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

4- "Şüpheli ölümün ihbarı" kenar başlıklı 159. maddesinin birinci fıkrasında, bir ölümün doğal nedenlerden meydana gelmediği kuşkusunu doğuracak bir durumun varlığı veya ölünün kimliğinin belirlenememesi halinde, kolluk görevlisi, köy muhtarı ya da sağlık veya cenaze işleriyle görevli kişilerin, durumu derhâl Cumhuriyet Başsavcılığına bildirmekle yükümlü oldukları,

5- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun

işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

6- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

7- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

C) Adlî Tıp Kurumu Kanunu Uygulama Yönetmeliğinin "Morg ihtisas dairesi" kenar başlıklı 10. maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendinde; otopsinin sonuçlanması veya hüviyetin tespitinden sonra morg ihtisas dairesiyle ilgisi kalmayan ceset veya beraberindeki materyalin, tahkikatı idare eden hâkim veya Cumhuriyet savcısı veya hüviyet tespiti için gönderilen makam tarafından gömülmesinde sakınca olmadığını bildiren yazılı belge üzerine ailesine veya yakınlarına veya kimsesiz ise onbeş gün içinde belediyeye veya mülki idare amirliğine teslim edileceği; kimliği tespit edilmiş olmasına rağmen ailesi veya yakınları tarafından beş gün içinde teslim alınmayan cesetlerin de belediyeye veya mülki idare amirliğine gömülmek üzere teslim edileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, şüpheli ölümler üzerine başlatılacak soruşturmalarda, ölü muayenesi ve otopsi de dâhil olmak üzere, tüm adlî işlemlerde yetki ve sorumluluk, Cumhuriyet savcılarına ait olup, Bakanlığımız veya başka herhangi bir makam, organ veya merci tarafından Cumhuriyet savcılarına müdahalede bulunulması söz konusu değildir.

II- Hakkâri Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 29/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde belirtilen hususa ilişkin olarak yürütülen soruşturmalar kapsamında, kimlik tespiti bekleyen herhangi bir cenazenin bulunmadığı, kimliği tespit edilemeyen cenaze bulunması halinde ilgili mevzuat hükümleri uyarınca Belediye tarafından koordinatları belirlenen ve krokileri çizilen mezar yerlerine defin işlemlerinin yapıldığı,

B) Yürütülen soruşturmalar kapsamında, kimliği belirsiz cenazelerin sahibi olduğunu ileri süren ailelerin müracaatı halinde cenazelerin teşhisine yönelik işlemlerin ivedilikle yerine getirildiği,

C) Soru önergesinde belirtilen sair iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

118.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, iş kazalarının önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/32232)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

Ülkemizde iş kazaları sorunu son derece ciddi bir noktada olup her yıl birçok çalışanımız hayatını kaybetmektedir. 30 Haziran 2012 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası da söz konusu kazaların azaltılmasını ve can kayıplarının önlenmesini sağlayamamış, iş kazaları ve can kayıpları artarak devam etmiş ve kamuoyunda iş cinayetleri olarak adlandırılmaya başlanmıştır.

Nitekim, İSİG Meclisi verilerine göre 2013 yılında 1.235, 2014 yılında 1.886, 2015 yılında 1.730, 2016 yılında 1.970, 2017 yılında 2.006, 2018 yılında 1.923, 2019 yılında 1.736, 2020 yılında 2.427, 2021 yılında 2.170, 2022 yılında 1.843, 2023 yılında 1.932 ve 2024 yılında 1.897 işçi olmak üzere 2013-2024 döneminde toplam 22.755 işçi iş cinayetleri nedeniyle hayatını kaybetmiştir.

Bu veriler, 6331 Sayılı Yasanın iş cinayetlerinin önlenmesinde veya azalmasında hiçbir etkisinin olmadığını göstermektedir. İş güvenliği uzmanlarının ve işyeri hekimlerinin işverenle ücret ilişkisi kurulması ve iş sağlığı ve güvenliği sisteminin piyasa yönelimli özel şirketlerce yerine getirilmesine dayalı "işyeri eksenli denetim" sisteminin işlemediğini son 12 yıllık veriler desteklemektedir.

Yine kamu kurumlarının bu sisteme dahil olması gerekirken yapılan yasal değişikliklerle yürürlük tarihinin sürekli olarak ertelenmesi de bütüncül bir sistemin devreye girmediğini göstermektedir.

Bu açıdan bakıldığında Türkiye'nin vakit kaybedilmeksizin iş sağlığı ve güvenliği sistemini yeniden gözden geçirmesi, özellikle inşaat, tarım ve madencilik işkollarına özel düzenlemeleri hayata geçirmesi, ILO normlarına uygun bir sistem kurması zorunluluğu bulunmaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

1- Ülkemizde yüksek ölümlü iş kazalarının görülmesinin sebepleri nelerdir?

2- 30 Haziran 2012 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın bugüne kadar işçi sağlığı ve güvenliği açısından herhangi bir katkısı olmuş mudur?

3- İş güvenliği uzmanlarının ve işyeri hekimlerinin işverenle ücret ilişkisi kurulması ve iş sağlığı ve güvenliği sisteminin piyasa yönelimli özel şirketlerce yerine getirilmesine dayalı "işyeri eksenli denetim" sisteminin işlemediğine yönelik tespitlere katılıyor musunuz?

4- Kamu kurumlarının iş sağlığı ve güvenliği sistemine dahil olması gerekirken yapılan yasal değişikliklerle yürürlük tarihinin sürekli olarak ertelenmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

5- Bu açıdan bakıldığında Türkiye'nin vakit kaybedilmeksizin iş sağlığı ve güvenliği sistemini yeniden gözden geçirmesi gerektiği konusundaki görüşünüz nedir?

6- İş kazalarının en yoğun olduğu inşaat, tarım, madencilik işkollarına özel düzenlemeleri hayata geçirmeye yönelik çalışmalarınız var mıdır?

7- Çalışma hayatında iş kazalarının önlenmesi amacıyla giderleri kamu tarafından finanse edilen özerk bir düzenleme ve denetleme otoritesine dayalı bir model kurulması konusundaki düşünceniz nedir?

8- Çalışma hayatında iş kazalarının önlenmesi ve azaltılmasına yönelik olarak ikincil yasal ve kurumsal somut adımların atılmasına, kalıcı çözümlerin oluşturulmasına yönelik politika ve programları ne zaman hayata geçirmeyi düşünüyorsunuz?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-263
Konu : Soru Önergesi (7/32232)

10.10.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1682318 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ tarafından yöneltilen 7/32232 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"Ülkemizde 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile yüksek standartlara sahip bir mevzuat alt yapısı oluşturulmuş, iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunlara çözümler getirilmiştir. Değişen ve gelişen koşullara göre iyileştirme çalışmaları yapılmaktadır.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun amacı; işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenlemek olup ilgili Kanun; kamu ve özel sektöre ait bütün işlere ve işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine, çırak ve stajyerler de dâhil olmak üzere tüm çalışanlarına faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanmaktadır. Çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamak için mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması işverenin yükümlülüğündedir. Kanununun 8 inci maddesinde iş güvenliği uzmanlarının hak ve yetkileri, görevlerini yerine getirmeleri nedeniyle kısıtlanamayacağı ve uzmanların, görevlerini mesleğin gerektirdiği etik ilkeler ve mesleki bağımsızlık içerisinde yürüteceği hüküm altına alınmıştır.

Ülkemizdeki iş kazalarının yoğun yaşandığı sektörlerden biri inşaat sektörü olup bu alanda alınacak sağlık ve güvenlik önlemlerine yönelik hususlar 5/10/2013 tarihli ve 28786 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği ile düzenlenmiştir. İş kazalarının yoğun yaşandığı bir diğer sektör olan maden işyerlerinde çalışanların sağlık ve güvenliğinin korunması için uyulması gereken asgari şartlar ise 19/9/2013 tarihli ve 28770 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği belirlenmiştir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun hükümlerinin uygulanmasının izlenmesi ve teftişi, iş sağlığı ve güvenliği yönünden teftiş yapmaya yetkili Bakanlığımız iş müfettişlerince yapılmakta olup işverenlerin iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde uygulanacak idari para cezaları ve uygulamalarına yönelik hususlar Kanunun 26 ncı maddesinde düzenlenmiştir.

Bununla birlikte, iş kazası soruşturmalarında; olayın iş kazası olup olmadığı, kazanın meydana gelmesinde kusuru bulunanların tespiti, sigortalı ve hak sahipleri için kısa vadeli sigorta kollarından sağlanacak hakların kusurlu kişilere rücu edilmesi hususlarına yönelik tespitler yapılmakta olup, bahse konu soruşturmalar sonucu düzenlenen raporlar, gerekli iş ve işlemlerin tesisi için ilgili birimlere intikal ettirilmektedir.

Diğer taraftan, yıllık çalışma plan ve programları ile her yıl belirlenen sektörlerde faaliyet gösteren işyerleri işverenlerine yönelik olarak iş kazası ve meslek hastalığı oldukları hakkında programlı rehberlik ve bilgilendirme faaliyetleri yapılmaktadır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

119.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlık ve bağlı teşkilatlarında 2018-2025 yılları arasında fiilen çalışmadığı halde maaş aldığı tespit edilen personele ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/32233)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci TBMM, İçtüzüğünün 96'ncı Maddeleri gereğince Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Av. Sevda ERDAN KILIÇ
İzmir Milletvekili

Kamuoyunda "bankamatik memuru" olarak bilinen; fiilen hiçbir görev yürütmemesine rağmen maaş almaya devam eden kişilere ilişkin çeşitli iddialar, kamu vicdanını ciddi biçimde rahatsız etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız ve bağlı taşra teşkilatlarında 2018-2025 yılları arasında; Fiilen görev yapmadığı halde maaş almaya devam eden personel tespit edilmiş midir? Tespit edildiyse bu kişilerin sayısı ve görev unvanları nedir?

2. Söz konusu kişiler hakkında idari ve/veya adli işlem başlatılmış mıdır?

3. Bu kişiler devletten toplamda ne kadar maaş ödemesi almıştır?

4. Bu meblağların herhangi bir kısmı geri tahsil edilmiş midir? Edildiyse miktarı nedir?

5. Bakanlığınız bu tür suiistimalleri önlemek amacıyla ne tür önlemler almıştır?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610- 264 10.10. . 2025
Konu : Soru Önergesi (7/32233)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1682318 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile İzmir Milletvekili Sayın Av. Sevda ERDAN KILIÇ tarafından yöneltilen 7/32233 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"21.04.2022 tarihli ve 73 sayılı Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Kurulması ile Kamu Personel İşlemlerinin Yürütülmesine İlişkin Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulan Bakanlığımızda fiilen görev yapmadığı halde maaş almaya devam eden personel bulunmamaktadır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

120.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlık ve bağlı teşkilatlarında 2018-2025 yılları arasında fiilen çalışmadığı halde maaş aldığı tespit edilen personele ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32295)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci TBMM, İçtüzüğünün 96'ncı Maddeleri gereğince Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Av. Sevda ERDAN KILIÇ
İzmir Milletvekili

Kamuoyunda "bankamatik memuru" olarak bilinen; fiilen hiçbir görev yürütmemesine rağmen maaş almaya devam eden kişilere ilişkin çeşitli iddialar, kamu vicdanını ciddi biçimde rahatsız etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız ve bağlı taşra teşkilatlarında 2018-2025 yılları arasında; Fiilen görev yapmadığı halde maaş almaya devam eden personel tespit edilmiş midir? Tespit edildiyse bu kişilerin sayısı ve görev unvanları nedir?

2. Söz konusu kişiler hakkında idari ve/veya adli işlem başlatılmış mıdır?

3. Bu kişiler devletten toplamda ne kadar maaş ödemesi almıştır?

4. Bu meblağların herhangi bir kısmı geri tahsil edilmiş midir? Edildiyse miktarı nedir?

5. Bakanlığınız bu tür suiistimalleri önlemek amacıyla ne tür önlemler almıştır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3019590
Konu : İzmir Milletvekili Sayın Av. Sevda ERDAN KILIÇ'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1682318 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Av. Sevda ERDAN KILIÇ'ın 7/32295 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. SEVDA ERDAN KILIÇ'IN 7/32295 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin Bakanlığımızda herhangi bir bilgi ve belge bulunmamaktadır.

121.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, İzmir Limanı Modernizasyonu Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32296)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

İzmir ili, AKP iktidarları döneminde ulaştırma yatırımları alanında büyük bir ihmale uğramıştır. Yıllar itibarıyla Kamu Yatırım Programlarına bakıldığında projelendirilen yatırımların tamamlanması için ayrılan kaynakların yetersizliği ve bu çerçevede tamamlanma tarihlerinin sürekli uzatıldığı dikkat çekmektedir.

Nitekim ilk çalışmalarına 2010 yılında başlanan İzmir Limanı Modernizasyonu Projesi'nin tamamlanma tarihi projeye yıllar itibarıyla gerekli kaynağın ayrılmaması neticesinde sürekli ertelenmektedir. Söz konusu projenin mahiyeti kamu yatırım programında Makine-Teçhizat, Rıhtım Bakım Onarımı, Tarama ve Üstyapı olarak belirtilmektedir.

Son olarak 2025 Yılı Yatırım Programında proje bedeli 2025 yılı fiyatlarıyla 8.178.009.000 olarak belirtilen İzmir Limanı Modernizasyonu Projesi'ne 2010-2024 döneminde 398.187.494 TL harcanmış olup, 2025 Yılı Yatırım Programında 278.241.729 TL harcama yapılması planlanmıştır. İzmir Limanı Modernizasyonu Projesi'ne 2010-2025 yılında yapılan harcamaların toplam projenin sadece yüzde 8,3'ünü oluşturduğu düşünüldüğünde projenin 2028 yılında tamamlanması mümkün gözükmemektedir.

Bu bilgiler ışığında;

1- 2010 yılında Kamu Yatırım Programına alınan İzmir Limanı Modernizasyonu Projesi'nin bugüne kadar tamamlanmamasının sebebi nedir?

2- Kalkınma Planlarında, Orta Vadeli Programlarda ve Yıllık Programlarda ülkemizde denizyolu ulaşımının geliştirilmesi gerektiği sürekli vurgulanırken, hem konteyner taşımacılığında önemli bir merkez olan hem de yüksek turizm potansiyeline sahip İzmir Limanının Modernizasyonu Projesi'nin bir türlü tamamlanmamasının ülkemizin denizcilik ve denizyolu ulaştırması alanındaki amaç ve hedefleriyle ciddi bir çelişki oluşturduğunu düşünmüyor musunuz?

3- Bu durum kamuoyunda da yoğun bir biçimde tartışılmakta olan söz konusu liman bölgesinin özelleştirmesindeki belirsizlikten mi kaynaklanmaktadır?

4- Bu modernizasyon projesinin gecikmesi aynı il sınırları içinde bulunan özel sektöre ait limanlar lehine rekabeti bozucu bir etki oluşturmakta mıdır?

5- Ülkemizin 3. büyük kenti olan ve hem tarım hem sanayi hem de hizmetler sektörlerinin birlikte faaliyette olduğu İzmir'in bu önemli yatırımının gerekli harcama yapılmayarak sürekli ertelenmesinin ortaya çıkardığı ekonomik maliyetin hesaplanması için yürüttüğünüz bir çalışma var mıdır?

6- Söz konusu yatırımın şu ana kadar sadece yüzde 8,3'lük kısmının yapıldığı düşünüldüğünde 2028 yılında tamamlanmasını mümkün görüyor musunuz?

7- Türkiye'nin üçüncü büyük kenti olan İzmir'in ulaştırma yatırımları alanında bu kadar ihmal edilmiş olmasının sebebini açıklar mısınız?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3025149
Konu : İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ'nin yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1682318 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ'nin 7/32296 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAHMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN 7/32296 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

İzmir Limanın yolcu ve yük limanı olarak yeniden yapılandırılması ve yük limanının genişletilmesi için; "İzmir Limanı Modernizasyon Projesi" kapsamında 2010 yılında yatırımlara başlanmıştır. İzmir Limanının Modernizasyonu Projesi; yıllara sari bir proje olup bir çok alt projeyi de içermektedir. İşletmecilik ihtiyaçlarına uygun olarak yatırımlar peyderpey tamamlanmaktadır. 127 m'lik Ro-Ro rıhtımı yapımı işinin inşaat çalışması devam etmekte olup 2026 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Proje kapsamında; limanda verilen konteyner hizmetlerinde otomasyon sistemi uygulamasına geçilmiş, 5 adet Gantry Vincinin Revizyonu tamamlanmış, 4 adet Transtainer (RTG) ile 3 adet MHC vinci hizmete alınmıştır. Ayrıca; 10 Adet çekici ve 10 adet treyler, 1 adet ekskavatör (dökme yük) ve 2 adet Reachstacker (dolu konteyner mobil vinci) alımı yapılmıştır.

Bunlara ilave olarak; İzmir Limanı Rehabilitasyon Projesi için nihai ÇED olumlu kararı alınmış olup İzmir Limanı mevcut 20-22 no.lu rıhtımların durum tespiti, 10-19 no.lu rıhtımların 30-40 metre ötelenmesi, 127 metrelik Ro-Ro rıhtımı ve 450 metrelik rıhtımların uygulama projelerinin yapılması işi tamamlanmıştır. 90 metrelik rıhtım inşaatı tamamlanarak rıhtım ile limandan gerçekleştirilen demiryolu taşımacılığının arttırılması amacıyla, Liman C-D kapıları arasında toplam 40.000 m² alanı kapsayan 8 adet demiryolu hattı ve 29.000 m² beton kaplama saha, "Yükleme-Boşaltma ve Lojistik Alanı" olarak düzenlenerek hizmete açılmıştır.

Ayrıca; proje kapsamında toplamda 352.500 m³'lük tarama yapılmış olup, su derinliklerinin arttırılması için liman baseni taraması, yaklaşma kanalı taraması, manevra dairesi taraması ve rıhtım önlerinin taranması kısım kısım gerçekleştirilmektedir.

Ülkemizin denizcilik ve denizyolu ulaştırması hedefleri doğrultusunda İzmir Limanı hinterlandında bulunan genel kargo, konteyner, dökme katı, dökme sıvı, Ro-Ro vb. yük türlerine yönelik taşımacılık ile yolcu taşımacılığı hizmetleri aksatılmadan devam etmektedir.

122.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, HGS'ye yönelik siber saldırılara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32297)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ulaş KARASU
Sivas Milletvekili

31 Temmuz 2025 tarihinde milyonlarca vatandaşımızın kullandığı Hızlı Geçiş Sistemi'ne (HGS) siber saldırı gerçekleşmiştir. Daha önce de "şaka amaçlı" olduğu öne sürülse de benzer bir saldırının meydana gelmiş olması, sistemin güvenlik açığına maruz kaldığını ve güvenlik zafiyetlerini ortaya koymaktadır.

Daha önce de pek çok kamu kurumuna ait birçok dijital platformuna yönelik sanal saldırıların gerçekleşmesi, vatandaşların kişisel bilgilerinin çalınarak internet ortamında satılması gibi olaylar yaşanmış, ancak alınan tedbirler yetersiz kalmıştır.

HGS gibi milyonlarca vatandaşın kullandığı bir sistemin çökertilmiş olması, hem vatandaşların ödeme bilgilerinin ve kişisel verilerinin korunması konusunda ihmali ortaya koymuş hem de devletin dijital altyapılarındaki güvenlik açıklarını bir kez daha gözler önüne sermiştir. Bu çerçevede;

1. Hızlı Geçiş Sistemi'ne yönelik gerçekleşen siber saldırının biçimi ve içeriği nedir? 2023 yılından önergenin yanıtlandığı tarihe kadar olan dönemde sisteme yapılan saldırıların kronolojisi nedir?

2. HGS kullanıcılarının, kişisel verilerini korumak adına bakanlığınız ne tür yazılım vb. kullanmaktadır?

3. HGS saldırısı konusunda herhangi bir açıklama yapılmamış olmasının gerekçesi nedir? Saldırıyla ilgili olarak bakanlığınız tarafından inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmış ise kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. Söz konusu saldırıda yurttaşların kişisel verilerinin ve ödeme bilgilerinin güvenliği hangi ölçüde tehlikeye girmiştir? Çalındığı iddia edilen verilerin internet ortamında paylaşılması veya satılmasına dair iddialar doğru mudur?

5. HGS'nin güvenlik altyapısı en son ne zaman denetlenmiştir? Bu denetimlerin sonuçları nelerdir? Denetimler sonucu, güvenlik altyapısının güçlendirilmesi adına yapılan çalışmalar nelerdir?

6. Saldırılar sonucu vatandaşların mağduriyetlerini gidermek ve benzer saldırıların tekrarını önlemek amacıyla hangi tedbirler alınmıştır?

7. 31 Temmuz tarihinde HGS'nin kullanıldığı gişelerden geçen toplam araç sayısı kaçtır? Aynı gün, saldırının ardından "Vatandaşla karşı karşıya gelmeyin, bariyerleri kaldırın" talimatı verildiği ve manuel geçişlerin olduğu doğru mudur? Doğru ise mevzuattaki yeri nedir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3025414
Konu : Sivas Milletvekili Sayın Ulaş KARASU'nun yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1682318 sayılı yazınız.

Sivas Milletvekili Sayın Ulaş KARASU'nun 7/32297 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

SİVAS MİLLETVEKİLİ SAYIN ULAŞ KARASU'NUN 7/32297 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

30.07.2025 tarihinde Hızlı Geçiş Sistemi (HGS) altyapısına yönelik bir siber saldırı girişimi tespit edilmiştir. Yapılan incelemelerde, saldırı kapsamında Ana Kontrol Merkezi (AKM) sistemlerine yetkisiz erişim teşebbüsünde bulunulduğu görülmüştür. Olayın tespitiyle birlikte, acil müdahale prosedürleri devreye alınmış, Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USOM) koordinasyonunda sızma girişimi kısa sürede kontrol altına alınarak bertaraf edilmiştir. Süreç içerisinde kritik hizmetler yardımcı sistemler üzerinden sürdürülmüş ve hizmetin aksamasına mahal verilmemiştir. Ağ segmentasyonu ve token/anahtar yönetimi uygulamaları nedeniyle ödeme verilerine doğrudan erişim söz konusu değildir. İncelemelerde kişisel veri sızıntısına dair bir bulguya rastlanmamıştır.

Konuyla ilgili olarak derhal teknik inceleme başlatılmış, log, imza ve bellek dökümleri üzerinden adli bilişim süreçleri yürütülmektedir. Olay sonrasında; ayrıcalıklı erişim yönetimi (PAM) sıkılaştırılmış, yapılandırma bütünlüğü denetimleri ve immütabl (değiştirilemez) yedekleme katmanı güçlendirilmiştir.

HGS sisteminde kişisel veriler ile işlem verileri için; uçtan uca şifreleme, ağ segmentasyonu, yetkilendirme ve çok faktörlü kimlik doğrulama (MFA), kayıt/olay yönetimi (SIEM), uç nokta tehdit tespiti (EDR), yasal saklama ve erişim kontrol politikaları uygulanmaktadır. Kişisel veriler, mevzuata ve Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) ilkelerine uygun biçimde işlenmekte ve korunmaktadır.

Güvenlik kontrolleri yıllık plan ve risk temelli takvim dâhilinde yürütülmekte; iç ve dış sızma testleri, zafiyet taramaları ve yapılandırma denetimleri periyodik olarak icra edilmekte olup 2023 yılından bugüne kadar perimetre ve uygulama katmanında periyodik ve rutin ölçekte çok sayıda tehdit/deneme anlık olarak engellenmiştir.

Bugüne kadar gerçekleştirilen siber saldırı nedeniyle vatandaşlarımızın herhangi bir mağduriyeti oluşmamıştır. Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM) sorumluluğunda bulunan otoyol ve boğaz köprülerinden 31.07.2025 tarihinde 1.746.893 adet araç geçiş yapmış olup, herhangi bir sorun yaşanmamıştır. KGM sorumluluğundaki otoyol ve köprü gişelerinde bariyer bulunmamaktadır.

123.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32323)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; " Eşim Faruk Bektaş (T.C. Kimlik No:11493008084) şu an Ankara Sincan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmaktadır. Sincan Cezaevi'nde denetimli serbestliği Mart 2025'de gelmesine rağmen iki kez kurula çıkartılıp iki kez ertelenmiştir kurul tarihi. En sonuncusu da Aralık 2025 tarihine ertelenmiş. Eşim 2020 Temmuz'daki tutukluluğundan önce 2016 ağustos- 2017 ocak arası Kocaeli-Kandıra da tutuklu kalmıştı. 2 yıla yakın nakil dilekçesi vermemize rağmen hiçbir şekilde nakli çıkmamıştır. Eşim içerdeyken kızımız 3. Sınıfı bitirdi ve artık yaşı babasının yokluğunu hissedecek ve mantığa aykırı olduğunu anlamlandıracak yaşa geldi. Cezaevinde psikoloğa çıkmış intihar etmeyi düşünüyorum demiş ve oradaki görev yapan psikolog "tamam, peki" gibi cevaplar vermiştir. Eşimin kurul ret dilekçesinde gönül bağının olduğunun devamı gibi bir şey yazılmış. Eşim içerdeyken eve haciz ve icralar geliyor, kartlara bloke koyuluyor yemek parasından dolayı." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Faruk Bektaş isimli yurttaşın tahliyesinin engellendiği iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa Faruk Bektaş isimli yurttaşın tahliyesinin ertelenmesinin gerekçesi nedir?
3) Faruk Bektaş isimli yurttaş ne zaman tahliye edilecektir?
4) Faruk Bektaş isimli yurttaşın intihar düşüncesi nedeniyle psikoloğa gittiği ve gerekli tedaviyi alamadığı iddiası doğru mudur?
5) Faruk Bektaş isimli yurttaş hakkında haciz ve icra kararları olduğu iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa cezaevinde bulunan kişi hakkında haciz ve icra kararlarının gerekçesi nedir?
6) Son 5 yılda cezaevi gözlem kurulları kararları ile tahliyesi engellenen mahpus sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1416-5002/6937
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 21/082025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1685623 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32323 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1416-4999/6932
Konu : Yazılı soru önergesi 13 /10 /2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32323 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Açık ceza infaz kurumları" kenar başlıklı 14. maddesinin üçüncü fıkrasında, hükümlülerin kapalı ceza infaz kurumundan açık ceza infaz kurumuna ayrılmalarına 89. madde uyarınca yapılan değerlendirme sonucunda karar verileceği; altıncı fıkrasında, hükümlülerin, suç ve ceza türlerine göre açık ceza infaz kurumlarına ayrılıp ayrılmamalarına, açık ceza infaz kurumlarında geçirecekleri sürelere, kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilmelerine, doğrudan açık ceza infaz kurumlarına alınmalarına, doğrudan açık ceza infaz kurumlarına alınanların kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilmelerine ve diğer hususlara ilişkin usul ve esasların yönetmelikte gösterileceği,

B) "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 89. maddesinin üçüncü fıkrasında, toplam on yıl ve daha fazla hapis cezasına mahkûm olanlar ile terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları, örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar, kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar ve uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarından mahkûm olanlar hakkında yapılacak açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin değerlendirmelerde idare ve gözlem kuruluna Cumhuriyet başsavcısı veya belirleyeceği bir Cumhuriyet savcısının başkanlık edeceği, ayrıca, idare ve gözlem kuruluna Cumhuriyet başsavcısı tarafından belirlenen bir izleme kurulu üyesi ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı il veya ilçe müdürlükleri tarafından belirlenen birer uzman kişinin katılacağı,

II- Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliğinin;

A) "Kapalı kurumdan açık kuruma ayrılacak hükümlüler" kenar başlıklı 6. maddesinin birinci fıkrasında, toplam cezaları on yıldan az olanların bir ayını, on yıl ve yukarı olanların ise onda birini kurumlarda infaz edip, iyi hâlli olan ve koşullu salıverilme tarihine yedi yıl veya daha az süre kalan hükümlüler ile müebbet hapis cezasına mahkûm olup koşullu salıverilme tarihine beş yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin ve cezaları yüksek güvenlikli kapalı kurumlar veya diğer kapalı kurumların yüksek güvenlikli bölümlerinde infaz edilenlerden toplam cezalarının üçte birini bu kurumlarda iyi hâlli olarak geçirenlerden koşullu salıverilme tarihine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin açık kurumlara ayrılabileceği; ikinci fıkrasının (ç) bendinde, terör ve örgütlü suçlardan hükümlü olup, mensup oldukları örgütten ayrıldıkları idare ve gözlem kurulu kararıyla tespit

edilenlerin koşullu salıverilme tarihine bir yıldan az süre kalması şartının da ayrıca aranacağı,

B) "Kapalı kurumdan açık kuruma ayırma kararı" başlıklı 10. maddesinin birinci fıkrasında, kapalı kurumlarda bulunan hükümlülerin talepleri üzerine, koşulları taşıdıklarının anlaşılması hâlinde kurum idare ve gözlem kurulu tarafından 5275 sayılı Kanunun 89. maddesi uyarınca yapılan değerlendirme sonucunda açık kurumlara ayrılmalarına karar verileceği, hükümlünün koşulları taşımadığının anlaşılması halinde ise talebin reddine dair verilen gerekçeli kararın ilgiliye tebliğ edileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

III- 5275 sayılı Kanunun "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin birinci fıkrasında, hükümlülerin dış dünyaya uyumlarını sağlamak, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini ve güçlendirmelerini temin etmek amacıyla; açık ceza infaz kurumunda veya çocuk eğitimevinde bulunan ve koşullu salıverilmesine bir yıl veya daha az süre kalan iyi hâlli hükümlülerin talebi hâlinde, cezalarının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına, ceza infaz kurumu idaresince hükümlü hakkında hazırlanan değerlendirme raporu dikkate alınarak, hükmün infazına ilişkin işlemleri yapan Cumhuriyet başsavcılığının bulunduğu yer infaz hâkimi tarafından karar verilebileceği, hükümlünün bu infaz usulünden yararlanabilmesi için beş günden az olmamak üzere koşullu salıverilme tarihine kadar ceza infaz kurumunda geçirmesi gereken sürenin en az onda birini ceza infaz kurumunda geçirmiş olmasının gerektiği, üçüncü fıkrasının (a) bendinde, sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan ve koşullu salıverilmesine iki yıl veya daha az süre kalan kadın hükümlülerin diğer şartları da taşımaları hâlinde birinci fıkrada düzenlenen infaz usulünden yararlanabilecekleri hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

IV- Ankara Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 03/09/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Sincan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, hakkında açık ceza infaz kurumuna ayrılmasının uygun görülmediğine ilişkin 22/05/2025 tarihinde Kurum İdare ve Gözlem Kurulunca verilen kararın infaz hâkimliği ve ağır ceza mahkemesinin denetiminden geçerek kesinleştiği,

B) Kurum psiko-sosyal servisinin adı geçenle çeşitli tarihlerde 12 defa görüşme sağladığı, hükümlünün 07/07/2025 tarihinde psikiyatri servisine sevkinin planlandığı, ancak adı geçenin dilekçe vererek gitmek istemediğini bildirdiği,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Ç) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

124.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Antalya S Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkûmun nakil talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32331)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; " Ben Ejder Yıldırım normal şartlarda altında Antalya S Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde kalmaktayım. Şu an yargılama nedeniyle Sincan 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'ndeyim. Ailem Ankara'da oturuyor ve Ankara iline nakil talep ediyorum." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Eğer bu iddialar doğruysa Ejder Yıldırım isimli yurttaşın nakil talebinin akıbeti ne durumdadır?
3) Soru önergesinin yazıldığı tarih itibariyle cezaevlerinde bulunan kaç mahpusun nakil talebi bulunmaktadır?
4) Son 5 yılda cezaevlerinde nakil talebi reddedilen mahpus sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1424-4870/6768
Konu : Yazılı soru önergesi

14 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 21/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1685623 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32331 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1424-4869/6767
Konu : Yazılı soru önergesi

14 / 10 /2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32331 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hükümlülerin Nakilleri" başlıklı Dokuzuncu Bölümünün "Kendi istekleri ile nakil" kenar başlıklı 54. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlülerin kendi istekleri ile bulundukları kurumdan başka kurumlara nakledilebilmeleri için; gitmek istedikleri kurumlardan durumlarına uygun en az üç yeri belirten bir dilekçe vermeleri, çocuk hükümlüler ile maddi durumunun yetersiz olduğunu belgelendiren hükümlüler hariç olmak üzere nakil giderlerini peşin olarak ödemeyi kabul etmeleri, ceza infaz kurumlarında bulunması gereken sürenin üç aydan fazla olması, iyi hâl göstermeleri, disiplin cezası almamış veya kaldırılmış olması, istekte bulunulan kurumda yer, kapsama gücü ve sınıfının uygun bulunması ve tutukevi olmaması, mahkûmiyet sürelerine uygun hükümlülerin barındırıldığı bir kurum olması, daha önce disiplin nedeniyle ayrılmak zorunda kaldıkları kurum olmaması gerektiği; ikinci fıkrasında ise bu hükümlülerin nakledildikleri kurumlarda, eğitim öğretim veya hastalık nedeniyle nakil hariç, bir yıl kalmak zorunda olduğu, çocuklar bakımından bu sürenin altı ay olarak uygulanacağı hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

II- Antalya Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 01/09/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Antalya S Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, hükümlünün çeşitli tarihlerde nakil talebinde bulunduğu, ancak talep ettiği Kurumların kapasitelerinin dolu olması nedeniyle taleplerinin uygun görülmediği,

B) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

C) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

125.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 1 No.lu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32333)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; " Ercan Kartal Tekirdağ 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nde kalmaktadır, 31 yıldır cezaevinde, 2022 yılında kalp krizi geçirmiş, anjiyo ve stent takılmış, kalp yetmezliği gelişmiş, pil takılacak, kalbi %30 çalışıyor, Mart 2023'ten beri Adli Tıp Kurumu'ndan cevap bekliyor, kitap yayın konusundaki sınırlamanın kalkması gerektiğini, ilaçlarda aksama olduğunu, cezaevinde bulunan doktorun mahpusların kronik ilaçlarını yazmadığı açlık grevinde olan Bolu F Tipi Cezaevi'ndeki Serkan Onur Yılmaz'ın ölüm tehlikesi olduğu, Ali Osman Köse'nin kanser hastası olduğu ve kötü durumda olduğu." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Eğer bu iddialar doğruysa Ercan Kartal isimli yurttaşın sağlığı ne durumdadır?
3) Ercan Kartal isimli yurttaşın tedavisi ne şekilde yürütülmektedir?
4) Ercan Kartal isimli yurttaşın Mart 2023 tarihinden beri Adli Tıp Kurumu'ndan cevap beklediği iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa Adli Tıp Kurumu 2 yılı aşkın süredir Ercan Kartal isimli yurttaş hakkında karar vermemesinin gerekçesi nedir?
5) Tekirdağ 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nde mahpuslara verilen kitap yayınların kısıtlandığı iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa mahpuslara verilen kitap ve yayınların artırılması ile ilgili cezaevi idaresinin yapmış olduğu çalışmalar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
6) Tekirdağ 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nde mahpuslara verilen ilaçlarda aksama olduğu iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa ilaçların zamanında verilmesi için yapılan işlemler nelerdir?
7) Tekirdağ 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nde bulunan doktorun mahpusların kronik ilaçlarını yazmadığı iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa mahpusların kronik ilaçlarının yazılmamasının gerekçesi nedir?
8) Bolu F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan Serkan Onur Yılmaz'ın sağlık durumu nasıldır?
9) Açlık grevinde olan Serkan Onur Yılmaz'ın taleplerinin karşılanması amacıyla bakanlığınızın yapmış olduğu çalışmalar nelerdir?
10) Ali Osman Köse isimli yurttaşın sağlığı ne durumdadır?
11) Ali Osman Köse isimli yurttaşın tedavisi ne şekilde yürütülmektedir?
12) Son 5 yılda cezaevleri ile ilgili tarafınıza iletilen şikayet sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1426-4988/6913
Konu : Yazılı soru önergesi

13 /10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 21/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1685623 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32333 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1426-4987/6912
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32333 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Hükümlü ve tutukluların; ayakta ve yatarak tedavilerinde muayene, tetkik, tahlil, kontrol, ilaç, diş protezi ve tıbbi malzemeleri Sağlık Bakanlığı, hastane tarafından temini mümkün bulunmayan tıbbi malzemeler (ortez, protez, gözlük, işitme cihazı, şeker ölçüm çubuğu vb.) ile ilaç bedelleri ise Adalet Bakanlığı tarafından karşılanmaktadır.

Bu kapsamda, söz konusu ilaç alımlarının sağlıklı bir biçimde yürütülmesi, denetiminin yapılması, tutuklu ve hükümlü sağlığının daha iyi korunması, ilaç kullanımının izlenebilir ve kontrol edilebilir hâle gelmesi ile ilaç kullanımındaki suistimallerin önüne geçilmesi ve finansman planlamasının öngörülebilmesi amacıyla Reçete Provizyon Sistemi (CETAS) kurulmuştur.

Ç) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adlî Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyete geçirilmiştir.

D) Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi (ACEP) kapsamında e-doktor görüntülü muayene işlemleri Adalet Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve

Türk Telekom iş birliği ile yürütülen çalışmalar sonucunda aktif olarak kullanılmaya başlanmıştır.

E-doktor uygulamasıyla; ceza infaz kurumlarındaki sağlık hizmetlerinin teknolojik gelişmelerden faydalanılarak geliştirilmesi, hükümlü ve tutukluların sağlık hakkına erişiminin hızlandırılması, ceza infaz kurumlarındaki sağlık uygulamalarının memnuniyetinin artırılması amaçlanmıştır.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adlî Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkrada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

C) Geçici 6. maddesinin ikinci fıkrasında, 30/03/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere; sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile yetmiş yaşını bitirmiş hükümlüler hakkında 105/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "iki yıl"lık sürenin, "dört yıl" olarak uygulanacağı; maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen altmışbeş yaşını bitirmiş hükümlülerin koşullu salıverilmeleri için ceza infaz kurumlarında geçirmeleri gereken sürelerin, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilebileceği; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca veya Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen bir raporla belgelendirileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

III- A) Süreli veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı, 5275 Kanunun 62. maddesinde düzenlenmiş olup, maddenin birinci fıkrasında hükümlünün, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla süreli ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma

hakkına sahip olduğu; ikinci fıkrasında resmî kurumlar, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından çıkartılan gazete, kitap ve basılı yayınların, hükümlülere ücretsiz olarak ve serbestçe verileceği; eğitim ve öğretimine devam eden hükümlülerin ders kitaplarının denetime tâbi tutulamayacağı; üçüncü fıkrasında kurum disiplinini, düzenini veya güvenliğini bozan ya da tehlikeye düşüren, hükümlülerin iyileştirilmesi amacına ulaşmayı zorlaştıran yahut müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayının hükümlüye verilmeyeceği; dördüncü fıkrasında ilan ve reklamın geçici süreyle kesilmesi hâli dışında Basın İlân Kurumu aracılığıyla resmî ilan ve reklam yayınlama hakkı bulunmayan gazetelerin, ceza infaz kurumuna kabul edilmeyeceği, yabancı dilde yayımlanmış gazete ve dergilerin ceza infaz kurumuna kabul edilmesinde Adalet Bakanlığının yetkili olduğu,

B) 5275 sayılı Kanunun, "Kütüphaneden yararlanma" kenar başlıklı 61. maddesinin birinci fıkrasında, ceza infaz kurumlarında, kurumun büyüklüğüne göre, kütüphane veya kitaplık oluşturulacağı, kütüphanelerde veya kitaplıklarda verilen derslere kaynaklık edecek kitapların yanı sıra olanaklar ölçüsünde hükümlülerin boş zamanlarını değerlendirmelerini, okuma alışkanlığı edinmelerini ve kültür bakımından ufuklarını geliştirmelerini sağlayacak kitapların da bulundurulacağı,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Hükümlü ve tutukluların odalarında bir defada bulundurabilecekleri kitap sayısıyla ilgili olarak, ceza infaz kurumu eğitim kurulları tarafından, 5275 sayılı Kanunun 35. maddesi, Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmeliğin 8. maddesi, Ceza İnfaz Kurumları Kütüphane ve Kitaplık Yönergesinin 10, 11, 12 ve 30. maddeleri uyarınca uygulama yapılmakta olup, hükümlü ve tutukluların odalarında bulundurabilecekleri kitap sayısı ile ilgili herhangi bir sınırlama bulunmamaktadır.

Ancak, özellikle mevcudu kalabalık ceza infaz kurumlarında, odalardaki düzensizliğin, bulundurulması yasak eşyaların ve örgütsel dokümanların saklanmasının, aramalar sırasında yaşanabilecek olumsuzlukların ve oda yakma olaylarında kitap ve dokümanların kullanılmasının önlenmesi amacıyla Ceza İnfaz Kurumları Kütüphane ve Kitaplık Yönergesinin 30. maddesinde yer alan "Verilecek yayın sayısı, kütüphane ve kitaplık hizmetlerini aksatmayacak, oda veya koğuş düzenini bozmayacak şekilde, oda veya koğuştaki hükümlü ve tutuklu mevcudu ile kütüphane veya kitaplıkta bulunan yayın sayısı dikkate alınarak eğitim kurulu kararıyla belirlenir." hükmü uyarınca eğitim kurulunca alınan kararla hükümlü ve tutukluların odalarında bulundurabilecekleri kitap sayısında sınırlamaya gidilebilmektedir.

IV- 5275 sayılı Kanunun "Hükümlünün kendisine verilen yiyecek ve içecekleri reddetmesi" kenar başlıklı 82. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlülerin, hangi nedenle olursa olsun, kendilerine verilen yiyecek ve içecekleri sürekli olarak reddetmesi halinde; bu hareketlerinin kötü sonuçları ile bırakacağı bedensel ve ruhsal hasarlar konusunda ceza infaz kurumu hekimince bilgilendirileceği, psiko-sosyal hizmet birimince de bu hareketlerinden vazgeçmeleri yolunda çalışmalar yapılacağı ve sonuç alınamaması hâlinde, beslenmelerine kurum hekimince belirlenen rejime göre uygun ortamda başlanacağı düzenlenmiştir.

V- Tekirdağ ve Bolu Cumhuriyet Başsavcılıklarıyla yapılan yazışmalara verilen 02/09/2025 ve 04/09/2025 tarihli cevaplarda;

A) Soru önergesinde adı geçen ve Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan hükümlülerden birinin çeşitli rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Tekirdağ Dr. İsmail Fehmi Cumalıoğlu Şehir Hastanesinin ilgili polikliniklerine sevkinin sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

Adı geçen hakkında 20/02/2025 tarihinde Tekirdağ Dr. İsmail Fehmi Cumalıoğlu Şehir Hastanesi tarafından sakatlık ve kocama hâli bulunmadığına dair rapor düzenlendiği,

B) Soru önergesinde adı geçen ve Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan diğer hükümlünün çeşitli rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Tekirdağ Dr. İsmail Fehmi Cumalıoğlu Şehir Hastanesi, Tekirdağ Devlet Hastanesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Hastanesi ile Trakya Üniversitesi Hastanesinin ilgili polikliniklerine sevkinin sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

Adı geçen hakkında Kurum tarafından re'sen başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 25/11/2024 tarihinde Tekirdağ Dr. İsmail Fehmi Cumalıoğlu Şehir Hastanesi tarafından ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettirebileceğine dair rapor düzenlendiği, ayrıca yine aynı hastane tarafından adı geçen hakkında 06/03/2025 tarihinde düzenlenen raporda sürekli hastalık, sakatlık ve kocama hâli bulunmadığının belirtildiği,

C) Soru önergesinde adı geçen bir diğer hükümlünün ise Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı,

Kurumda açlık grevi eyleminde bulunan hükümlü ve tutukluların sağlık durumlarının düzenli olarak takip edildiği, Kurum doktorlarının kontrolünde öncelikle B kompleks vitaminleri olmak üzere gerekli görülen vitaminlerin, tuz, şeker, limon ve sıvıların kendilerine verildiği, her gün sağlık birimi tarafından periyodik olarak tansiyon, şeker, kilo ve nabız ölçümlerinin yapıldığı,

Ç) Kurumlarda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

D) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

126.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 6 No.lu Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32334)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

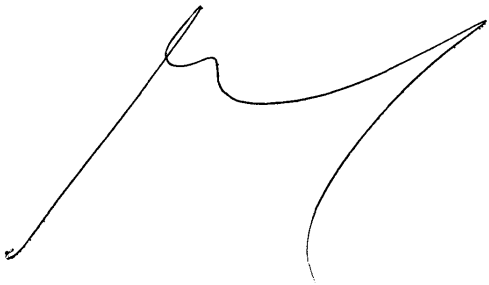

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; " Erhan Erkoç Marmara 6 No'lu Kapalı Cezaevi'nde MS hastası olarak kalmakta. Çam Sakura Şehir Hastanesi 4 aydır tedavi için randevu vermemiş." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Eğer bu iddialar doğruysa Erhan Erkoç isimli yurttaşın sağlığı ne durumdadır?
3) Erhan Erkoç isimli yurttaşın tedavisi ne şekilde yürütülmektedir?
4) Erhan Erkoç isimli yurttaşın tedavisinin 4 aydır aksadığı iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa Erhan Erkoç isimli yurttaşın tedavi edilmesi ile ilgili bakanlığınızın yapmış olduğu çalışmalar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
5) Soru önergesinin yazıldığı tarih itibariyle cezaevlerinde bulunan hasta mahpus sayısı kaçtır?
6) Son 5 yılda cezaevlerinde hayatını kaybeden mahpus sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1427-4977/6901
Konu : Yazılı soru önergesi

15 /10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 21/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1685623 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32334 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1427-4976/6900
Konu : Yazılı soru önergesi 13 / 10/2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32334 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adlî Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyete geçirilmiştir.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adlî Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkrada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A

maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

C) Geçici 6. maddesinin ikinci fıkrasında, 30/03/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere; sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile yetmiş yaşını bitirmiş hükümlüler hakkında 105/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "iki yıl"lık sürenin, "dört yıl" olarak uygulanacağı; maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen altmışbeş yaşını bitirmiş hükümlülerin koşullu salıverilmeleri için ceza infaz kurumlarında geçirmeleri gereken sürelerin, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilebileceği; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca veya Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen bir raporla belgelendirileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

III- Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 01/09/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Marmara 6 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, Kuruma ilk kabul muayenesinde, MS (Multiple Skleroz) hastalığı olduğunu beyan ettiği, farklı tarihlerdeki şikâyetleriyle ilgili olarak Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Marmara Ceza İnfaz Kurumları Devlet Hastanesi, Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi ve Silivri Devlet Hastanesinin ilgili poliklinikleri ile Büyükçekmece Ağız ve Diş Sağlığı Merkezine sevkinin sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

B) Adı geçen hakkında re'sen başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında Adli Tıp Kurumu 11. İhtisas Kurulu tarafından düzenlenen 15/08/2025 tarihli raporda, hükümlünün tedavisi ve önerilen aralıklarla düzenli poliklinik kontrolleri sağlanarak ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettirebileceğinin belirtildiği,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Ç) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

127.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, İzmir'in Karşıyaka ilçesinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/32347)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasanın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 96. Maddesi gereğince aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

06/08/2025
Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

İzmir'in Karşıyaka ilçesinde bulunan Bostanlı, Aksoy, Girne, Yeni Girne ve Örnekköy mahallelerinde, özellikle yaz aylarında artan sıcaklıklarla birlikte, uzun süreli elektrik kesintileri yaşandığına dair yoğun yurttaş şikayetleri kamuoyuna yansımıştır. Basına ve yerel kaynaklara göre, 2025 yılı Temmuz ayının son haftasında bölgede 8 ila 9 saate varan elektrik kesintileri meydana gelmiş; bu durum hem bireysel yaşamı hem de kamu sağlığını olumsuz etkilemiştir. Elektrik kesintileri, temel bir kamu hizmeti olan sürekli ve güvenilir enerji arzının sağlanamaması anlamına gelmekte olup, vatandaşların yaşam konforunu, sağlık koşullarını ve ekonomik faaliyetlerini doğrudan etkilemektedir. Özellikle sıcaklıkların 40°C'yi aştığı dönemlerde meydana gelen bu kesintiler; yaşlı, hasta ve bakıma muhtaç yurttaşlar açısından ciddi riskler doğurmaktadır.

Bu bilgilendirme ışığında:

1-Karşıyaka genelinde, özellikle sıcak hava koşullarında 8–9 saate varan elektrik kesintileri yaşandığı iddiaları gerçeği yansıtmakta mıdır?

2-GDZ Elektrik tarafında iletilen "klimalara yüklenme nedeniyle dönüşümlü kesinti" uygulaması resmi olarak yetkililerce doğrulanmış mıdır? Bu uygulamanın teknik gerekçeleri ve alınan önlemler nelerdir?

3-Karşıyaka'nın Bostanlı, Aksoy, Girne, Yeni Girne ve Örnekköy gibi mahallelerinde yaz aylarında yaşanan kesintilere karşı yatırım eksikliği konusunda ne tür adımlar atılmıştır? Özellikle 2024 yazından beri altyapı ya da bakım çalışması yapılmış mıdır?

4-Bu tür uzun süreli kesintiler sebebiyle, bölgede yaşayan ileri yaştaki vatandaşların özellikle de kronik hastaların sağlık ve güvenliği açısından Bakanlık tarafından herhangi bir destek mekanizması ya da acil müdahale planı oluşturulmuş mudur?

5-Yakın geçmişte yaşanan benzer sorunların tekrar etmemesi için, enerji dağıtım şirketlerine yönelik teknik denetimler, altyapı modernizasyonu, trafo kapasitesi ve tesis yatırımları açısından Bakanlığınız ne gibi somut planlar ve bütçeler uygulamaya koymuştur?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610-357259 10-10-2025
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-32347)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1685623 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Mustafa BİLİCİ'nin tarafıma tevcih ettiği 7/32347 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7/32347 Esas Numaralı Önerge Cevabı

	İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA BİLİCİ'NİN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/32347

Hava muhalefeti kaynaklı olayların dağıtım şebekesine olumsuz etkileri, şebekeye yapılan üçüncü şahıs müdahaleleri, tarımsal sulama tesisatları başta olmak üzere üçüncü şahıs hatlarında meydana gelen arızalar ve üçüncü şahıs elektrikçilerin bu arızalara müdahale yöntemlerinde gözlemlenen uygunsuz çözümler gibi nedenlerden dolayı plansız enerji kesintileri gerçekleşebilmektedir. Bununla birlikte, ilgili elektrik dağıtım şirketince uygulanan yatırım ve bakım çalışmaları kapsamında planlı kesintiler gerçekleşebilmektedir

Diğer yandan sıcak hava koşullarında artan klima kullanımı nedeniyle trafo, kablo ve iletim hatlarında termik zorlanmalar meydana gelebilmektedir. Buna karşın ilgili elektrik dağıtım şirketi tarafından alınan önleyici ve koruyucu tedbirler sayesinde şebekede oluşabilecek gerilim dalgalanmaları ve kesintiler en aza indirilerek tüketiciler için enerji arz güvenliği sağlanmakta olup, bu durum planlı veya dönüşümlü elektrik kesintisi gerektirmemektedir.

Bununla birlikte ilgili elektrik dağıtım şirketlerinin sorumluluk sahasında meydana gelen elektrik kesintilerinin sebepleri, sayısı ve ilçelere göre dağılımları aylık olarak ilgili elektrik dağıtım şirketinin internet adresinde yayımlanmakta olup, bu bilgiler aynı zamanda Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna (EPDK) aylık olarak bildirilmektedir. Gerçekleşen elektrik kesintileri Türkiye Elektrik Dağıtım Şirketi (TEDAŞ) ve EPDK nezdinde yapılan çalışmalar ile detaylı olarak incelenmekte ve kesintilerin önlenmesi için yatırım ve bakım programları oluşturulmaktadır. Meydana gelen elektrik kesintilerine yapılan önleyici ve koruyucu bakım onarım çalışmaları ile anında müdahale edilmekte, faaliyet alanındaki elektrik tesislerine yönelik periyodik arıza önleyici bakım programları uygulanmaktadır.

Bu kapsamda İzmir ilimizde elektrik dağıtım faaliyetlerini yürütmekle sorumlu olan GDZ Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 2021-2024 yılları arasında günümüz fiyatlarıyla 22.992.211.750 TL tutarında bakım ve yatırım harcaması gerçekleştirilmiş olup, 2025 yılı için planlanan bakım ve yatırım harcaması tutarı ise 28.741.566.390 TL'dir.

Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'nin "Tüketicilerin korunması" başlıklı 52'nci maddesinde; elektrikle çalışan diyaliz destek ünitesi, solunum cihazı ve benzeri mahiyette yaşam destek cihazlarına bağımlı olan ve destekleyici belgelere sahip tüketicilerin elektrik kesintilerinden etkilenmemeleri için gerekli düzenlemeler yapılmış olup, bu konuda dağıtım şirketlerine gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır.

Yine sağlık sorunu yaşayan vatandaşlarımızla ilgili olarak *"Ağır Kronik Hastalığı Nedeniyle Cihaza Bağımlı Olan Hastaların Bulunduğu Hanelerin Elektrik Fatura Bedeli ve Kesintisiz Güç Kaynağı İhtiyaçlarının Karşılanmasına İlişkin İlke Kararı"* çerçevesinde hak sahiplerine kesintisiz güç kaynağı sağlanmaktadır.

Bununla birlikte lisanslarında belirtilen bölgede dağıtım hizmeti veren elektrik dağıtım şirketleri, TEDAŞ tarafından 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında periyodik olarak denetlenmekte, icra edilen denetimler neticesinde tanzim edilen inceleme ve denetim raporları da gereği için EPDK'ya gönderilmektedir. Söz konusu raporların 6446 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat kapsamında değerlendirilmesi neticesinde mevzuata aykırı faaliyetleri sabit görülen elektrik dağıtım şirketleri hakkında idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

128.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkâri'de bulunan bir köyün yol, altyapı, elektrik ve su sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32384)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın ***Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU*** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü 'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **07/08/2025**

Öznur BARTİN
Hakkâri Milletvekili

Colemêrg'e (Hakkari) yaklaşık 50 kilometre uzaklıkta bulunan 30 hanelik Îde köyünün, yıllardır en temel yaşam hizmetlerinden mahrum bırakıldığı haberleri basına yansımıştır. Kurulduğu günden bu yana ne elektrik hattı ne de telefon şebekesi gibi hizmetlerin bulunmadığı köyde, yurttaşlar mağduriyet yaşamaktadır. Sağlık ve ulaşım başta olmak üzere en temel haklardan yoksun bırakılan ve geçimini hayvancılıkla sağlayan köylülerin elektrikten mahrum olmaları nedeniyle ürünleri çöp olmaktadır. Mevcut sorunların yanı sıra ağır hastalık durumlarında ulaşımın olmaması can kayıplarına neden olmakta, yurttaşların sağlık hakkına erişimi engellenmektedir, Yurttaşların elektrik ve ulaşım için CİMER, İl Özel İdaresi ve TEDAŞ'a yaptıkları sayısız başvuruya rağmen bugüne kadar atılan bir adım ise bulunmamaktadır. Kendi kaderine terk edilen köy sakinleri, yol, elektrik ve su şebekelerinin olmamasından kaynaklı daha önce köye gündüz gelip, akşam merkeze giderek çözüm bulabildiklerini, yetkililerin verdikleri sözleri tutmadıklarını, geçimini hayvancılıkla sağladıklarını ancak elektrik olmaması nedeniyle elde ettikleri ürünlerin bozulduğunu, dökmek zorunda kaldıklarını aktarmışlardır. Yerleşim yerine dönüştürülen köyde bugüne kadar hiçbir hizmet götürülmemesi, temel tüketim malzemelerinin bozulmasına, yapılmayan yollar nedeniyle hastalık durumlarında ambulans dahi çağırılamamasına neden olmakta, köy yaşamını daha da zorlaştırmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Colemêrg'e (Hakkari) yaklaşık 50 kilometre uzaklıkta bulunan 30 hanelik Îde köyünün 30 yıldır elektrik, ulaşım hizmetlerinden yoksun bırakılmasının gerekçesi nedir?
2. Yurttaşların defalarca yaptıkları başvurulara rağmen taleplerinin yanıtsız bırakılmasının gerekçesi nedir?
3. Colemêrg'e (Hakkari) yaklaşık 50 kilometre uzaklıkta bulunan 30 hanelik Îde köyünün yol, elektrik ve telefon taleplerinin karşılanması adına Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma var mıdır/varsa bu çalışma ne aşamadadır?
4. İde köyüne yol, elektrik ve telefon altyapısının sağlanması için Bakanlığınızın 2025 yılı yatırım planında veya bütçesinde herhangi bir ödenek ayrılmış mıdır?
5. Köylülerin taleplerini yerine getirmeyen yetkililer hakkında açılmış herhangi bir inceleme/soruşturma bulunmakta mıdır?
6. Geçimini hayvancılıkla sağlayan ve elektrik olmadığı için ürünlerini çöpe atmak zorunda kalan köy sakinlerinin zararlarının tazminine ilişkin Bakanlığınızın bir girişimi olacak mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3028723
Konu : Hakkari Milletvekili Sayın Öznur BARTİN'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1685623 sayılı yazınız.

Hakkari Milletvekili Sayın Öznur BARTİN'in 7/32384 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

HAKKARİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZNUR BARTİN'İN 7/32384 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu ve ikincil mevzuat kapsamında; Hakkari ili **Yüksekova** ilçesinde 10 adet, **Şemdinli** ilçesinde 5 adet yerleşim yerine mobil ses ve genişbant internet hizmeti, **Yüksekova** ilçesinde 1 adet, **Merkez** ilçesinde 5 adet yerleşim yerine sabit kablosuz ses ve internet hizmeti götürülmüştür. **Yüksekova** ilçesinde 2 adet yerleşim yerine daha mobil ses ve genişbant internet hizmeti götürülmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Diğer taraftan; soru önergesinde bahsi geçen Hakkari ili, Taşbaşı köyü İde mezrası yolu, Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluğundaki yol ağında yer almamaktadır.

129.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Kavak S Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32427)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Cezaevlerinde siyasi tutsaklara yönelik ayrımcı uygulamalar ve hukuki güvenlik ihlalleri, toplum vicdanını yaralamakta ve demokratik hukuk devleti ilkesine aykırı sonuçlar doğurmaktadır. Samsun Kavak S Tipi Cezaevi'nde tutulan siyasi tutsaklardan Cevzet Derse ve arkadaşlarının 20 kişilik siyasi koğuşu dağıtılmış; tek tek adli tutukluların bulunduğu koğuşlara yerleştirilmeye başlanmıştır.

Bu yerleştirme sonucunda, yeni koğuşlarda yatak kapasitesi yetersiz kalmakta, bazı tutuklular yerde yatmak zorunda bırakılmaktadır. Şu aşamada, söz konusu koğuşta yalnızca dört siyasi tutsak kalmış, kalanlar başka koğuşlara gönderilmiş; Cevzet Derse "Ertesi gün bize de sıra gelecek" diyerek süreci işaret etmektedir.

Siyasi mahpusların kamuoyuna ve demokratik denetim mekanizmalarına erişebilmesi için milletvekillerinin doğrudan cezaevine girerek görüşebilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu uygulamalar yalnızca barınma hakkını değil aynı zamanda düşünce ve örgütlenme özgürlüğü, kişisel güvenliği ve insani yaşam koşullarını tehdit etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Samsun Kavak S Tipi Cezaevi'ndeki siyasi tutsakların bulunduğu 20 kişilik koğuşun neden dağıtıldığına dair gerekçe nedir?
2. Cevzet Derse ve diğer siyasi tutukluların adli tutuklu koğuşlarına tek tek gönderilmesi kararı hangi kriterlere dayanılarak alınmıştır?
3. Yeni koğuşlara yerleştirilen siyasi tutsakların barınma koşulları nasıl denetlenmektedir? İlgili koğuşlarda yatak yetersizliği nedeniyle yerlerde kalmak zorunda kalanlar olduğu bilgisi doğru mudur?
4. Bakanlığınıza konuya dair kaç şikâyet, başvuru veya ihlal bildirimi ulaşmıştır? Bu bildirimlere ilişkin yürütülen işlem ve sonuçları nelerdir?
5. Samsun Kavak S Tipi Cezaevi'nde bu uygulamaların tespiti ve objektif değerlendirilmesi amacıyla bağımsız veya idari denetim yapılması planlanmakta mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1434-4815/6709
Konu : Yazılı soru önergesi

13. / 10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 27/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1687203 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32427 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1434-4814/6708
Konu : Yazılı soru önergesi 13. /10. /2025

Sayın Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32427 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza ve infaz mevzuatımızda "siyasi tutsak" veya "siyasi mahpus" kavramları bulunmamaktadır. 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 2. maddesinde terör suçlusu, 3. maddesinde ise terör suçları tanımlanmıştır. Ayrıca 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun, hükümlülerin gruplandırılmasını düzenleyen 24. maddesi ile hükümlünün barındırılması ve yatırılmasını düzenleyen 63. maddesinde "terör suçluları"ndan söz edilmektedir. Buna göre ceza infaz kurumlarında, terör suçlarından hükümlü terör suçluları ile terör suçlarından tutuklu veya hükümözlü kişiler barındırılmaktadır.

II- Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular hakkında, başta 5275 sayılı Kanun olmak üzere, ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılmakta olup, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarında, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

III- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

IV- 5275 sayılı Kanunun;

A) "Hükümlülerin gözlem ve sınıflandırılması" kenar başlıklı 23. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, hükümlülerin kişisel özellikleri, bedensel, aklî ve sağlık durumları, suç işlemeden önceki yaşamları, sosyal çevre ve ilişkileri, sanat ve meslek faaliyetleri, ahlâkî eğilimleri, suça bakış açıları, hükümlülük süreleri ve suç türleri belirlenerek, durumlarına uygun infaz kurumlarına ayrılmaları ve bunlara göre saptanacak infaz ve iyileştirme rejiminin; gözlem, inceleme ve değerlendirme yöntemiyle çalışan gözlem ve sınıflandırma merkezlerinde veya kapalı ceza infaz kurumlarının bu hizmete ayrılan bölümlerinde yapılacağı; hükümlülerin, işledikleri suç tiplerine, gösterdikleri eğilimlere, tutum ve davranışları nedeniyle sıkı gözetim ve denetim altında bulundurulmaları gerekip gerekmediğine göre yüksek güvenlikli ceza infaz kurumlarına veya normal güvenlikli ceza infaz kurumlarına veya açık ceza infaz kurumlarına gönderilecekleri,

B) "Hükümlülerin gruplandırılması" kenar başlıklı 24. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ilk defa suç işleyenler, mükerrirler, itiyadî suçlular veya suç işlemeyi meslek edinenler; aklî ve bedensel durumları nedeniyle veya yaşları itibarıyla özel bir infaz rejimine tâbi tutulması gerekenler; tehlike hâli taşıyanlar; terör suçluları ile suç örgütlerine veya çıkar amaçlı suç örgütlerine mensup olan suçlular şeklinde gruplara ayrılacağı; ikinci fıkrasında hükümlülerin ayrıca yaşları, hükümlülük süreleri ve suç türleri itibarıyla da gruplandırılacağı,

C) "Hükümlünün barındırılması ve yatırılması" kenar başlıklı 63. maddesinin üçüncü fıkrasında, kadınların erkeklerle, hükümlülerin tutuklularla, çocukların yetişkinlerle, örgüt veya çıkar amaçlı örgüt suçluları ile terör suçlularının Kanunda sayılan hâller dışında bir araya gelmelerine ve bağlantı kurmalarına izin verilmeyeceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

Bu kapsamda hükümlü ve tutukluların gözlem, sınıflandırma, gruplandırma ve odalara yerleştirme işlemleri, anılan mevzuat hükümleri doğrultusunda Ceza İnfaz Kurumları İdare ve Gözlem Kurulu kararlarıyla gerçekleştirilmekte olup, bu kararlara karşı yargı yolu açıktır.

V- Samsun Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 03/09/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Kavak S Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı,

B) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

C) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

130.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, okullarda görev yapan destek personelinin kadroya alınması ve TYP kapsamının genişletilmesi talebine ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/32462)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı** Sayın **Vedat IŞIKHAN** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 12.08.2025

M. Baki ERSOY
MHP Kayseri Milletvekili

En değerli varlıklarımız olan evlatlarımızı emanet ettiğimiz okullarımızda görev yapan personele yönelik istihdam koşulları ve çalışma şartlarının iyileştirilmesi, eğitim ortamının sağlıklı ve verimli hale gelmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Özellikle Toplum Yararına Programlar (TYP) kapsamında okullarda görev yapan çalışanlar, eğitime destek sağlama noktasında kritik bir rol üstlenmektedir. TYP, yalnızca istihdam imkânı sunmakla kalmamakta, aynı zamanda eğitim kurumlarımızın işleyişinde süreklilik ve verimlilik bakımından da önemli katkılar sağlamaktadır. Bu doğrultuda, söz konusu personelin kadroya alınması ya da kadroya alınması mümkün olmasa dahi, sözleşmeli olarak uzun süreli istihdam edilmesi; iş güvencesinin sağlanması, motivasyonun artırılması, hizmet kalitesinin yükseltilmesi ve kurumsal hafızanın korunması bakımından büyük fayda sağlayacaktır. Böyle bir istihdam modeli, personelin görev yaptığı okullara ve çevreye daha güçlü bir aidiyet geliştirmesine, görev bilincinin artmasına ve eğitim ortamlarının daha düzenli, güvenli ve verimli hale gelmesine önemli katkılar sunacaktır. Ayrıca, TYP'nin kapsamının genişletilmesi ve özellikle ihtiyacın daha az olduğu bölgelerde part-time veya geçici işçilerin TYP aracılığıyla istihdam edilmesi; kaynakların daha etkin kullanılması, bölgesel ihtiyaçlara uygun personel planlamasının yapılması ve hizmetlerin ülke genelinde daha dengeli yürütülmesi açısından da önem arz etmektedir.

Bu kapsamda;

1. Okullarda görev yapan destek personelinin kadroya alınması konusunda bakanlığınızın veya ilgili kurumların bir çalışması bulunmakta mıdır?
2. Kadro imkanı bulunmadığı durumlarda, bu personelin sözleşmeli olarak uzun süreli istihdam edilmesi için ne gibi planlamalar yapılmaktadır?
3. TYP kapsamında okullarda çalışan personelin eğitim kurumlarına katkıları ve projenin devamlılığı konusunda bir değerlendirme yapılmış mıdır?
4. TYP'nin kapsamının genişletilerek, ihtiyacın az olduğu yerlerde yarı zamanlı veya geçici işçilerin TYP kanalıyla çalıştırılması yönünde bir çalışma var mıdır?
5. Okullarda çalışan destek personelin mesleki gelişimi ve motivasyonunun artırılması amacıyla düzenlenen programlar var mıdır?
6. Eğitim kurumlarında görev yapan personelin çalışma şartlarının iyileştirilmesi ve iş

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610- 265
Konu : Soru Önergesi (7/32462)

10.10. 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1687203 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Kayseri Milletvekili Sayın M. Baki ERSOY tarafından yöneltilen 7/32462 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"Toplum Yararına Programların Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik çerçevesinde afet, salgın, acil durum dönemlerinde ve diğer mücbir sebeplerde kamu hizmetlerinin desteklenmesi yoluyla özel politika gerektiren gruplar başta olmak üzere işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engellemek ve bu kişilere geçici gelir desteği sağlamak üzere Kurumumuz tarafından aktif işgücü hizmetleri kapsamında kamu kurum ve kuruluşları ile iş birliği yapılarak Toplum Yararına Programlar (TYP) düzenlenmektedir.

Geçici nitelikte programlar olan TYP'ler herhangi bir istihdam modeli olarak nitelendirilmemektedir. Söz konusu Yönetmelik gereği bir katılımcı istisnai durumlar haricinde azami 270 gün programlardan yararlanabilmekte olup programlarda sözleşmede belirlenen sürenin bitimi ile kişilerin programdan ayrılışları yapılmaktadır.

Öte yandan kamunun işçi alım yöntemi kanun ve yönetmeliklerle belirlenmiş olup bu yöntemler dışında herhangi bir işçi alım yöntemi bulunmamaktadır. Bu nedenle işçi statüsünde değil de birer program katılımcısı/kursiyeri statüsünde olan TYP katılımcılarının kamuda daimi işçi olarak istihdam edilmeleri söz konusu değildir.

Ayrıca TYP'lerin amacına uygun olarak düzenlenebilmesi adına program süresince ilgili Yönetmelik kapsamında düzenli denetimler ve akabinde değerlendirmeler yapılmaktadır.

Diğer yandan Toplum Yararına Programlar dışında yarı zamanlı olarak İşgücü Uyum Programları (İUP) 2024 yılından bu yana uygulanmaktadır. Yeni bir aktif iş gücü programı olan İUP ile başta gençler olmak üzere özel politika gerektiren gruplara işgücü piyasasına geçişlerini sağlayacak bilgi, beceri, çalışma alışkanlığı ve disiplini kazandırılmasını hedeflenmektedir. Kamu kurumlarıyla iş birliği yöntemiyle uyguladığımız bu programlarda belirli eğitimler yoluyla yumuşak becerilerin kazandırılmasını, vatandaşlarımızın, özellikle gençlerimizin, öğrencilerin, kadınların ve uzun süre işsiz kalmış vatandaşlarımızın üretken bir yaşama geçmelerinin kolaylaştırılması amaçlanmaktadır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan

131.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, bir elektrik dağıtım şirketinin sebep olduğu mağduriyete ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/32477)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, ***Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar*** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğünün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. (04.08.2025)

Mehmet Zeki İRMEZ

Şırnak Milletvekili

Türkiye'de elektriğin özelleştirilmesi süreci, AKP iktidarı döneminde başlamamış olsa da, 2002 yılı itibarıyla ivme kazanmıştır. Sonuç olarak bugün Türkiye'de elektrik üretiminin yüzde 80'i, dağıtımın ise tamamı özel sektörün eline geçmiştir.

Ne yazık ki enerji politikaları, halkın yararına göre değil, sermayenin kârı ve çıkarı doğrultusunda şekillenmektedir. Özelleştirmelerle; hizmet kalitesinin artacağı, rekabetin ucuzluk getireceği, halkın hizmet alım sürecinde konfora kavuşacağı, kamunun zarar etmekten kurtulacağı gibi beyanlar, özelleştirme politikalarına kılıf yaratmak amacıyla dile getirilmiştir. Ancak gerçekler, bunun tam tersini göstermekte ve mevcut durumun acı sonuçlarına Türkiye halkları hep birlikte katlanmak zorunda kalmaktadır.

Elektrik dağıtım şirketleri yasal sorumluluklarını yerine getirmemekte, enerji nakil hatlarını yenilememekte ve halka, kabarık faturalar dışında kayda değer bir hizmet sunmamaktadır.

Özellikle Diyarbakır, Şanlıurfa, Mardin, Batman, Siirt ve Şırnak illerinde elektrik dağıtımından sorumlu olan özel şirket DEDAŞ, bölge halkına zulüm boyutuna varan uygulamalar gerçekleştirmektedir. İktidarın da şirkete arka çıkmasıyla "kamu-özel işbirliği" başka bir boyuta ulaşmıştır.

DEDAŞ'ın tüm bölgeye yayılan yaygın elektrik kesintileri, çiftçileri mağdur etmesi, halkın şikayetlerinin ciddiyete alınmaması, arıza ihbarlarına çözüm üretilmemesi, elektrik hatlarını,

trafoları yenilememesi ve bu olumsuz durumlardan kaynaklı her gün yaşanan sorun ve sıkıntılar; gündelik yaşamın kabul edilemez "olağanları" haline gelmiştir.

DEDAŞ geçtiğimiz günlerde Şırnak Merkeze bağlı Özveren Köyü'nde (Dehlabî) bulunan 35 haneye 60 ile 450 bin TL arası elektrik faturası kesmiştir. Üstelik bu faturalar, köydeki sayaçlar okunmadan, masa başında kesilmiştir. DEDAŞ'ın bu keyfî uygulaması köylülere büyük zorluk yaşatmaktadır

Bakanlığın öncelikle DEDAŞ'ın zorbalıklarına karşı acilen önlem alması, yurttaşı koruyacak mekanizmaları hayata geçirmesi, şirkete yönelik soruşturma açması gerekmektedir. Son kertede elektrik dağıtımını kamulaştırması hayati önemini korumaktadır. Yurttaşın yandaş elektrik şirketlerini zengin etmek gibi bir görevi söz konusu değildir!

Bu bağlamda:

1) DEDAŞ'ın, Şırnak Özveren (Dehlabî) Köyü'nde 35 haneye, sayaçlar okunmadan 60 ila 450 bin TL arası fatura kesmesinin yasal dayanağı var mıdır?
2) Ceza niteliği taşıyan bu faturalar iptal edilecek midir?
3) Bakanlığınız, DEDAŞ'ın bu keyfî ve hukuksuz uygulamalarına karşı herhangi bir idari veya cezai işlem başlatacak mıdır?
4) DEDAŞ'ın arıza bildirimlerine yanıt vermemesi ve enerji nakil hatlarını yenilememesi konusunda bakanlığınızca yapılan bir denetim var mıdır?
5) Dile getirilen konularla ilgili Bakanlık DEDAŞ'a herhangi bir cezai yaptırımda bulunmuş mudur? Son 10 yılda kesilen ceza miktarı yıllara göre nedir?
6) DEDAŞ ve diğer elektrik dağıtım şirketlerinin, halka kaliteli ve kesintisiz hizmet vermesi için bakanlığınız hangi somut yaptırımları uygulamaktadır?
7) Elektrik dağıtımında kamulaştırma seçeneği bakanlığınızın gündeminde midir?
8) Çiftçilerin sulama sezonunda karşı karşıya kaldığı elektrik kesintileri ve fahiş faturalar konusunda bakanlığınızın bir acil eylem planı var mıdır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 357241
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-32477)

10 -10- 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1687203 sayılı yazımız.

Şırnak Milletvekili Sayın Mehmet Zeki İRMEZ'in tarafıma tevcih ettiği 7/32477 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7/32477 Esas Numaralı Önerge Cevabı

	ŞIRNAK MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET ZEKİ İRMEZ'İN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/32477

Şırnak ilimizin merkezine bağlı Özveren Köyü'nde düzenlenen önergeye konu faturalar bölgede kaçak elektrik enerjisi tüketimi nedeniyle ilgili elektrik dağıtım şirketi tarafından düzenlenmiş olup, bu faturalara ilişkin yürütülen işlemler Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'nin "*Kaçak elektrik enerjisi tespit süreci başlıklı*" başlıklı 43/10'uncu maddesinde yer alan *"Kaçak elektrik tespiti için sahaya girilmesinin engellenmesi ve ilgili durumun tarih ve konum bilgisi içerecek şekilde fotoğraf veya video ile kayıt altına alınması halinde, kaçak tespit ve tahakkuk işlemleri için dağıtım şebekesinde kullanılan uzaktan okuma ve izleme sistemi gibi teknolojik imkanlar kullanılabilir. Bu durumda, sahada tespit yapıldığında gerekli düzeltmeler dağıtım şirketi tarafından yapılır."* hükmü uyarınca mevzuata bağlı kalınarak gerçekleştirilmiştir.

Tesis edilen işlemlere tüketiciler tarafından itiraz edilmesi halinde; Yönetmelik'in *"Ödeme"* başlıklı 47'nci maddesi gereğince ilgili elektrik dağıtım şirketine başvuru yapılabilmekte olup, hatalı işlem gerçekleştirildiğinin tespiti halinde dağıtım şirketi tarafından gerekli düzeltmeler yapılmaktadır.

Dağıtım şebekelerinin yenilenmesi işi, mevcut dağıtım şebekelerinin ekonomik ömrüne, kondisyon durumuna, kesinti süre ve sıklığı ile etkilenen kullanıcı sayısına (SAIDI, SAIFI), arızaya müdahale süresine, gerilim düşümü problemlerine, trafo güç yetersizliğine ve yeni bağlantı talebi kriterlerine göre değerlendirilmekte ve bu kriterlere göre bir programa bağlanmaktadır.

Bu çerçevede Şırnak ilimizde 2013-2024 yılları arasında ilgili elektrik dağıtım şirketi tarafından günümüz fiyatlarıyla toplam 4.612.224.030 TL tutarında yatırım harcaması gerçekleştirilmiştir.

Öte yandan; elektrik dağıtım şirketlerinin tedarik sürekliliği ile teknik kalite ve cihaz hasarlarına ilişkin yükümlülükleri Elektrik Dağıtımı ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliği (Yönetmelik) çerçevesinde düzenlenmiş olup, yıllık teknik ve teknik olmayan kayıp oranı %40'ın altında olan ilçelerde bulunan kullanıcıların Yönetmeliğin 18'inci ve 27'nci maddeleri kapsamında belirtilen yıllık kesinti eşik süre ve sayılarının aşılması durumunda tazminat hakkı doğmaktadır. Yıllık kesinti tazminatına ilave olarak günlük kesinti süresinin kentsel dağıtım bölgesinde 10 saat, kent altı dağıtım bölgesinde 11 saat ve kırsal dağıtım bölgesinde 12 saati aşan ve sebebi şebeke işletmecisi veya dışsal olan kesintiler için kullanıcıların başvurusuna gerek olmaksızın kesintiden etkilenen her bir kullanıcıya dağıtım şirketi tarafından uzun süreli kesinti tazminatı ödenmektedir.

Bu kapsamda elektrik dağıtım şirketlerine gerek çağrı merkezi kanalı ile gerekse de Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) Mobil uygulama ile gelen arıza ihbarlarına öncelikli olarak müdahale edilerek arızalar giderilmektedir. TEDAŞ mobil üzerinden yapılan ihbarların belli süre içerisinde giderilememesi durumunda ise cezai işlem uygulanmaktadır.

Bununla birlikte lisanslarında belirtilen bölgede dağıtım hizmeti veren elektrik dağıtım şirketleri, TEDAŞ tarafından 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında periyodik olarak denetlenmekte, icra edilen denetimler neticesinde tanzim edilen inceleme ve denetim raporları da gereği için Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna (EPDK) gönderilmektedir. Söz konusu raporların 6446 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat kapsamında değerlendirilmesi neticesinde mevzuata aykırı faaliyetleri sabit görülen elektrik dağıtım şirketleri hakkında idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

132.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Türkiye'de çıkarılan petrol ve doğal gazdan alınan devlet hissesinden illere aktarılan tutara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/32481)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan BAYRAKTAR tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 12.08.2025

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili

Türkiye'de madencilik faaliyetlerinden doğan kamusal gelirin bir bölümü il özel idareleri ile paylaşılmaktadır. 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 14. maddesi uyarınca, devlet hakkı olarak alınan gelirin %50'si il özel idarelerine aktarılmakta; bu da fiilen yaklaşık %2'lik bir gelir payının yerel idarelere yönlendirilmesini sağlamaktadır. Bu uygulama, maden faaliyetlerinin neden olduğu çevresel ve altyapısal yüklerin kısmen de olsa telafi edilmesini ve yerel hizmetlerin geliştirilmesini amaçlamaktadır.

Ancak aynı anlayış, 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu'nda karşılık bulmamaktadır. Mevcut düzenlemelere göre, Türkiye'de çıkarılan petrol ve doğalgazdan alınan devlet hissesi (%12,5) doğrudan merkezi bütçeye aktarılmakta, üretim faaliyetlerinin yapıldığı illere veya yerel idarelere herhangi bir pay ayrılmamaktadır.

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) başta olmak üzere özel şirketlerin faaliyet yürüttüğü iller arasında Batman, Adıyaman, Siirt, Diyarbakır, Mardin, Şanlıurfa ve Şırnak gibi sosyoekonomik olarak kırılganlık gösteren bölgeler bulunmaktadır. Örneğin sadece 2023 yılında Batman'da 1 milyon tonun üzerinde ham petrol üretimi gerçekleştirilmiştir. Buna

rağmen ilgili illerin, çevresel riskler ve altyapı yükü nedeniyle üstlendiği ek maliyetleri telafi edecek bir gelir paylaşımına dahil edilmediği görülmektedir.

Bu durum hem hukuki eşitsizliğe hem de yerel kalkınmada adalet sorununa yol açmaktadır. Ayrıca uluslararası örneklerde, doğal kaynak çıkarılan bölgelerin yerel idarelerine gelir aktarımı yapılması, yerel kamu hizmetlerinin güçlendirilmesi açısından yaygın bir uygulamadır.

Bu nedenlerle hem maden hem de petrol ve doğalgaz üretimi yapan şirketlerin devlete ödedikleri payların illere aktarılması boyutunun yeniden düzenlenmesi; üretim yapılan illerdeki belediyeler ve özel idarelerinin doğrudan pay alabilmesini sağlayacak yasal değişikliklerin gündeme alınması kamu yararı açısından önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu uyarınca, Türkiye'de çıkarılan petrol ve doğalgazdan alınan devlet hissesi, üretim yapılan illere aktarılmakta mıdır? Aktarılıyorsa hangi yöntemle ve hangi miktarda aktarılmaktadır?
2. 2018 – 2024 yılları arasında il bazında petrol üretim miktarı ne kadardır? Bu üretimin yıllara göre illere dağılımı nasıldır?
3. Aynı dönemde petrol ve doğalgaz üretiminden elde edilen devlet hissesi toplam tutarı nedir? Bu gelirlerin ne kadarı merkezi bütçeye aktarılmıştır?
4. Merkezi bütçe, Bakanlığınıza bağlı şirketler veya diğer kamu şirketleri aracılığıyla petrol çıkartılan illerin belediye ve özel idarelerine doğrudan veya dolaylı, nakdi veya ayni aktarımlar yapılmış mıdır?
5. Maden Kanunu'nda olduğu gibi, Türk Petrol Kanunu'na da il özel idareleri veya belediyelere gelir payı düzenlemesi eklenmesi yönünde Bakanlığınızın çalışması veya yasal düzenleme hazırlığı bulunmakta mıdır?
6. Petrol ve doğalgaz faaliyetlerinden doğan çevresel yüklerin (altyapı, atık, yol aşınması, arazi kullanımı, kirlilik vb.) minimize edilmesi için Bakanlığınızın il özel idareleri ya da yerel yönetimlerle birlikte yürüttüğü bir planlama süreci var mıdır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 357239 10-10-2025
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/32481)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1687203 sayılı yazınız.

Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin EKMEN'in tarafıma tevcih ettiği 7/32481 esas numaralı yazılı soru önergesi Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: Önerge Cevabı

	MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET EMİN EKMEN'İN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/32481

6491 sayılı Türk Petrol Kanunu uyarınca alınan Devlet hissesi merkezi bütçeye gelir olarak aktarılmaktadır. Ayrıca petrol gelirlerinden belediyelere veya il özel idarelerine doğrudan nakit aktarım sistemi mevzuatımızda bulunmamakla birlikte; 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun ile 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında yurdun tümünden elde edilen gelirler, gelirin elde edildiği il ayrımı yapılmadan tüm iller arasında adil ve ölçülü biçimde dağıtılmaktadır.

Petrol gelirlerinden il özel idareleri veya belediyelere gelir payı verilmesini amaçlayan bir taslak metin, Türk Petrol Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair 5574 sayılı Kanun Teklifi görüşmeleri sırasında tartışılmış, ancak bu düzenleme yeterli oy çoğunluğu sağlanamadığından Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) iradesiyle yasalaşmamıştır.

2018-2024 yılları arasında ham petrol üretiminin büyük çoğunluğunu yapan illerimiz aşağıdaki tabloda gösterilmiş olup, aynı dönemde petrol ve doğalgaz üretiminden elde edilen devlet hissesi toplam tutarı 33.771.025.863 Türk Lirası olmuştur.

İl Bazlı Ham Petrol Üretimi (varil)							
İl Adı	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Adıyaman	3.887.512	4.187.437	4.359.815	3.896.641	4.220.111	3.430.391	3.163.613
Batman	6.873.570	7.342.500	7.506.451	8.160.712	8.358.628	8.427.109	7.476.380
Diyarbakır	6.507.772	6.542.044	6.947.173	7.881.380	7.278.151	7.142.773	7.531.708
Mardin	594.556	537.857	444.376	418.407	363.433	283.568	241.440
Siirt	759.303	746.245	954.526	985.405	1.019.188	1.051.150	1.175.207
Şanlıurfa	733.007	930.918	1.592.587	1.989.764	2.128.666	2.364.666	1.890.238
Şırnak	282.173	294.857	296.821	399.230	1.257.310	5.692.096	16.374.971

Yürütülen faaliyetlerin çevresel etkilerine ilişkin olarak; Türk Petrol Kanunu Uygulama Yönetmeliğin 46'ncı maddesi; *"Petrol hakkı sahipleri, petrol işlemlerinin her safhasında; petrol varlığının korunması, savurganlığın önlenmesi, petrol sahalarının iyi niyetle işletilmesi iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ile çevrenin ve kültür varlıklarının korunmasına ilişkin mevzuata uygun olarak gerekli önlem ve tedbirleri almakla yükümlüdürler. İnsan sağlığını tehlikeye sokacak, doğaya, çevreye ve kültür varlıklarına zarar verecek şekilde faaliyette bulunamazlar."* hükmüne amir olup, ayrıca meri mevzuat kapsamında petrol arama ve üretim faaliyetleri sırasında oluşabilecek muhtemel olumsuz durumlara ilişkin yeterli önlemler alınmıştır. Bu tatbik neticesinde ise petrol faaliyetlerinin neden olduğu çevre kirliliğinin asgari düzeyde kaldığı gözlemlenmektedir.

133.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde bulunan Karacadağ bölgesinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/32482)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynakları Bakanı Alparslan BAYRAKTAR** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ferit ŞENYAŞAR

Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa ili Siverek ilçesi Karacadağ bölgesi ve köylerinde DEDAŞ tarafından uzun süreli elektrik kesintileri uygulanmaktadır. Bu kesintiler, bölge halkının günlük yaşamını olumsuz etkilemekte, tarımsal faaliyetleri aksatmakta ve en önemlisi evlerinde solunum cihazı, diyaliz makinesi gibi hayati öneme sahip tıbbi cihazlara bağlı yaşayan hastalar açısından ciddi sağlık riskleri doğurmaktadır. Ayrıca elektrik kesintilerinden en çok etkilenen kesimlerin başında çiftçiler gelmektedir. Sulama sistemlerinin durması, ürünlerin işlenememesi ve depolanamaması, tarımsal üretimde ciddi verim kayıplarına neden olmaktadır.

Elektrik enerjisi, kesintisiz şekilde sunulması gereken temel bir hizmettir. Bu nedenle kesintilerin gerekçelerinin ve alınan önlemlerin kamuoyuyla paylaşılması büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Şanlıurfa ili Siverek ilçesi Karacadağ bölgesi ve köylerinde son bir yıl içinde toplam kaç kez ve ne kadar süreyle elektrik kesintisi yaşanmıştır?
2. Bu kesintilerin gerekçeleri nedir?
3. Kesintiler sırasında tıbbi cihazlara bağlı yaşayan vatandaşlarımız için ne gibi acil önlemler alınmaktadır?
4. Elektrik kesintilerinin tarımsal sulama, ürün işleme ve depolama faaliyetlerine verdiği zararlar konusunda bakanlığınızın tespitleri nelerdir? Bu mağduriyetleri gidermek için ne tür destekler sağlanacaktır?
5. DEDAŞ ve ilgili kurumlar, kesinti öncesinde ve sonrasında vatandaşları bilgilendirme konusunda hangi yöntemleri kullanmaktadır?
6. Bu tür kesintilerin tekrarını önlemek amacıyla alınacak kalıcı tedbirler nelerdir?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610-353229
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/32482)

10-10-2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1687203 sayılı yazınız.

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ferit ŞENYAŞAR'ın tarafıma tevcih ettiği 7/32482 esas numaralı yazılı soru önergesi Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: Önerge Cevabı

	ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ SAYIN FERİT ŞENYAŞAR'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/32482

Hava muhalefeti kaynaklı olayların dağıtım şebekesine olumsuz etkileri, şebekeye yapılan üçüncü şahıs müdahaleleri, tarımsal sulama tesisatları başta olmak üzere üçüncü şahıs hatlarında meydana gelen arızalar ve üçüncü şahıs elektrikçilerin bu arızalara müdahale yöntemlerinde gözlemlenen uygunsuz çözümler gibi nedenlerden dolayı plansız enerji kesintileri gerçekleşebilmektedir. Bununla birlikte, ilgili elektrik dağıtım şirketince uygulanan yatırım ve bakım çalışmaları kapsamında planlı kesintiler gerçekleşebilmektedir

Gerçekleşen kesintiler ilgili dağıtım şirketlerinin internet adreslerinde yayımlanmakta olup, bu bilgiler aynı zamanda Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığı'na (EPDK) aylık olarak bildirilmektedir. Türkiye Elektrik Dağıtım Şirketi (TEDAŞ) ve EPDK nezdinde yapılan çalışmalar ile bu kesintiler detaylı olarak incelenmekte ve kesintilerin önlenmesi için yatırım ve bakım programları oluşturulmaktadır. Meydana gelen elektrik kesintilerine yapılan önleyici ve koruyucu bakım onarım çalışmaları ile anında müdahale edilmekte, faaliyet alanındaki elektrik tesislerine yönelik periyodik arıza önleyici bakım programları uygulanmaktadır.

Bakım faaliyetleri kapsamında; "*Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Planlı Bakım Harcamalarının Tarife Hesaplamalarında Dikkate Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar"* çerçevesinde geçici kabulü yapılmış tüm dağıtım tesisleri için birinci seviye planlı bakım faaliyetleri 2 yılda bir, ikinci seviye planlı bakım faaliyetleri enerji nakil hatları hariç diğer tesis ve teçhizat için 2 yılda bir, enerji nakil hatları için 5 yılda bir yapılmakta olup, üçüncü seviye planlı bakım faaliyeti ise öngörülen bütçenin altında olmamak kaydıyla bölgesel ihtiyaçlar dikkate alınarak belli periyotlarda gerçekleştirilmektedir.

Tüm bu çalışmalara ait bilgiler ise müşteri memnuiyeti göz önünde bulundurularak en az 48 saat öncesinde SMS ile vatandaşlarımıza bildirilmekte ve ilgili dağıtım şirketinin internet sitesinde yayımlanmaktadır.

Elektrik dağıtım şirketlerinin tedarik sürekliliğine ile teknik kalite ve cihaz hasarlarına ilişkin yükümlülükleri Elektrik Dağıtımı ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliği (Yönetmelik) çerçevesinde düzenlenmiş olup, yıllık teknik ve teknik olmayan kayıp oranı %40'ın altında olan ilçelerde bulunan kullanıcıların Yönetmeliğin 18'inci ve 27'nci maddeleri kapsamında belirtilen yıllık kesinti eşik süre ve sayılarının aşılması durumunda tazminat hakkı doğmaktadır. Aboneler elektrik dağıtım sisteminden kaynaklanan kalite sorunları nedeniyle teçhizatlarında oluşan hasara ilişkin zararın tazmini için dağıtım şirketlerine talepte bulunabilmekte, dağıtım şirketleri ile aboneler arasında uyuşmazlık olması durumunda ise bu uyuşmazlık tüketici hakem heyetlerinde ve/veya tüketici mahkemelerinde değerlendirilebilmektedir. Yıllık kesinti tazminatına ilave olarak günlük kesinti süresinin kentsel dağıtım bölgesinde 10 saat, kent altı dağıtım bölgesinde 11 saat ve kırsal dağıtım bölgesinde 12 saati aşan ve sebebi şebeke işletmecisi veya dışsal olan kesintiler için kullanıcıların başvurusuna gerek olmaksızın kesintiden etkilenen her bir kullanıcıya dağıtım şirketi tarafından uzun süreli kesinti tazminatı ödenmektedir.

Bu kapsamda elektrik dağıtım şirketlerine gerek çağrı merkezi kanalı ile gerekse de TEDAŞ Mobil uygulama ile gelen arıza ihbarlarına öncelikli olarak müdahale edilerek arızalar giderilmektedir. TEDAŞ mobil üzerinden yapılan ihbarların belli süre içerisinde giderilememesi durumunda ise cezai işlem uygulanmaktadır.

Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'nin (Yönetmelik) 52'nci maddesinde yer alan düzenlemeye göre elektrikle çalışan diyaliz destek ünitesi, solunum cihazı ve benzeri mahiyette yaşam destek cihazlarına bağımlı olan ve bu durumu destekleyici bilgi ve belgelerle yazılı olarak görevli tedarik ve dağıtım şirketlerine başvuru yapan vatandaşlarımız için gerekli kayıtlar oluşturularak işlem tesisi gerçekleştirilmektedir.

Yine sağlık sorunu yaşayan vatandaşlarımızla ilgili olarak *"Ağır Kronik Hastalığı Nedeniyle Cihaza Bağımlı Olan Hastaların Bulunduğu Hanelerin Elektrik Fatura Bedeli ve Kesintisiz Güç Kaynağı*

İhtiyaçlarının Karşılanmasına İlişkin İlke Kararı" çerçevesinde hak sahiplerine kesintisiz güç kaynağı sağlanmaktadır.

Bununla birlikte lisanslarında belirtilen bölgede dağıtım hizmeti veren elektrik dağıtım şirketleri, TEDAŞ tarafından 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında periyodik olarak denetlenmekte, icra edilen denetimler neticesinde tanzim edilen inceleme ve denetim raporları da gereği için EPDK'ya gönderilmektedir. Söz konusu raporların 6446 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat kapsamında değerlendirilmesi neticesinde mevzuata aykırı faaliyetleri sabit görülen elektrik dağıtım şirketleri hakkında idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

134.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, yapay zekâ tabanlı uygulamaların denetimine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32536)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı** Sayın **Abdulkadir URALOĞLU** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 12.08.2025

M. Baki ERSOY
MHP Kayseri Milletvekili

Son yıllarda dijital pazarlarda hızla yayılan yapay zekâ tabanlı uygulamalar; sağlık, eğitim, finans, iletişim, içerik üretimi ve günlük yaşamın pek çok alanında toplumun geniş kesimleri tarafından yoğun şekilde kullanılmaktadır. Ancak bu uygulamaların algoritmik şeffaflığı, veri güvenliği, yanlış veya yanıltıcı bilgi üretme ihtimali ve etik kullanım ilkelerine uyumu konusunda kamuoyunda soru işaretleri bulunmaktadır.

Özellikle kişisel verilerin korunması, çocukların çevrim içi güvenliği ve yapay zeka tarafından üretilen içeriklerin doğruluğunun denetlenmesi; vatandaşlarımızın dijital ortamda güven içinde hizmet alabilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede, dijital pazarlarda sunulan yapay zekâ uygulamalarının ulusal düzeyde güvenilirlik testlerinden geçirilmesi, denetim mekanizmalarının oluşturulması ve kamuoyuna şeffaf raporlamalar yapılması gerekmektedir.

Bu kapsamda;

1. Türkiye'de faaliyet gösteren dijital pazarlardaki yapay zeka tabanlı uygulamaların güvenilirliği konusunda yürütülen bir denetim çalışması var mıdır?

2. Bu tarz yapay zeka uygulamaları için kullanıcı verilerini koruma ve yanlış bilgi üretimini engelleme yükümlülüklerini amaçlayan standartlar belirlenmiş midir, bu minvalde ilgili kurumlar tarafından planlanan bir çalışma var mıdır?

3. Yapay zekâ uygulamalarının etik kurallara uygunluğunu sağlamak amacıyla ulusal bir denetim kurulu veya sertifikasyon sistemi oluşturulması yönünde bir planınız var mıdır?

4. Çocuk ve gençlerin bu tür uygulamaları güvenli şekilde kullanabilmeleri için alınan özel tedbirler nelerdir?

5. Uluslararası yapay zekâ güvenlik standartları ile uyumlu bir yasal düzenleme çalışmanız mevcut mudur?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3032575
Konu : Kayseri Milletvekili Sayın Mustafa Baki ERSOY'un yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1687203 sayılı yazınız.

Kayseri Milletvekili Sayın Mustafa Baki ERSOY'un 7/32536 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA BAKİ ERSOY'UN 7/32536 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Ülkemizde ulusal siber güvenliğin sağlanmasına ilişkin faaliyetler, 5809 sayılı Kanun çerçevesinde Bakanlığımız ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı (BTK) tarafından sürdürülmektedir.

Bu kapsamda; BTK Başkanlığı bünyesinde kurulan Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USOM) koordinasyonunda, kamu kurumları ve kritik altyapı sektörlerinde oluşturulan ve sayıları 2.317'ye ulaşan Kurumsal ve Sektörel SOME'ler (Siber Olaylara Müdahale Ekipleri), siber olaylara müdahale konusunda 7/24 görev yapmaktadır. Anılan çalışmalarda, yerli ve milli imkanlarla, tamamen iç kaynaklarla gerçekleştirilen, yapay zekâ ve makine öğrenmesi imkânlarını kullanan AVCI, AZAD, KASIRGA, ATMACA ve KULE gibi hızlı tespit ve erken müdahale sistemleri kullanılmaktadır.

Yönetmelik'te, elektronik ortamda başvuru sahibinin kimliğinin doğrulanmasına ilişkin "e-Devlet Kapısından kimlik doğrulama", "Yapay zekâ veya yetkili ile görüntülü kimlik doğrulama" ve "Yüz yüze yapılan işlemlerde kimlik doğrulama" olmak üzere üç farklı ana yöntem belirlenmiştir. Yönetmelik'in "Yapay zekâ veya yetkili ile görüntülü kimlik doğrulama" başlıklı maddesi ile yapay zekâ ile başvuru sahibinin sahip olduğu biyometrik özellikler ve davranış biçimleri kullanılarak kimlik doğrulama yapılabilmesine ilişkin hususlar belirlenmiştir. Yürürlükteki mevzuat kapsamında; Ülkemizde kimlik doğrulama sürecinde yapay zekâ kullanımının önünü açan bu düzenleme ile yapay zekâ ile kimlik doğrulama işlemi ile başvuru sahibinin yüz biyometrisi alınarak kimlik belgesindeki fotoğraf ile karşılaştırma yapmak suretiyle gerçekleştirilmesine imkân sağlanmıştır.

Bununla birlikte; BTK Başkanlığı tarafından yurt genelindeki okullarda öğrenci, öğretmen ve ebeveynlere internetin bilinçli, güvenli ve sorumlu kullanımına yönelik bilinçlendirme seminerleri verilmektedir. Başta çocuklar, gençler ve ebeveynler olmak üzere tüm vatandaşlarımızın bilinçlendirilmesi amacıyla yayında bulunan bilinçlendirme portallarından (Güvenli Web - https://www.guvenliweb.org.tr, İnternet Yardım -https://internetyardim.org.tr, Güvenli Oyna - https://www.guvenlioyna.org.tr, Güvenli Çocuk - https://www.guvenlicocuk.org.tr) daha detaylı bilgi alınabilir.

135.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri iline bağlı Sarız ilçesinde bulunan yolların iyileştirilmesi talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32537)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı** Sayın Abdulkadir URALOĞLU tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 07.08.2025

M. Baki ERSOY
MHP Kayseri Milletvekili

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımız tarafından son yıllarda ülkemiz genelinde gerçekleştirilen yatırımlar sayesinde ulaşım altyapımız güçlenmiş, vatandaşlarımızın güvenli ve konforlu seyahat imkânları artmıştır. Bu gelişmeler, kırsal bölgelerin ekonomik ve sosyal hayata entegrasyonu açısından da önemli bir ivme kazandırmıştır.

Kayseri ilimizin doğusunda yer alan Sarız ilçemizde özellikle kış aylarında yoğun kar yağışı ve zorlu coğrafi koşullar nedeniyle bazı yol güzergâhlarında ulaşımın zaman zaman aksadığı yönünde vatandaşlarımızdan talepler alınmaktadır. Ayrıca, ilçe ile bağlı mahalleler arasındaki bağlantı yollarında bakım-onarım ihtiyacının bulunduğu ifade edilmektedir.

Bu kapsamda:

1. Sarız ilçemizde Bakanlığınız tarafından son 5 yıl içinde gerçekleştirilen karayolu, bağlantı yolu ve bakım-onarım çalışmaları nelerdir?

2. İlçede özellikle kış aylarında ulaşımın zorlaştığı güzergâhlarda yol iyileştirme, genişletme veya asfaltlama çalışması yapılması planlanmakta mıdır?

3. Sarız ile Kayseri şehir merkezi arasındaki ulaşım süresinin kısaltılması veya ulaşım kalitesinin artırılması adına yeni bir proje planlanmakta mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3028822
Konu : Kayseri Milletvekili Sayın M. Baki ERSOY'un yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1687203 sayılı yazınız.

Kayseri Milletvekili Sayın M. Baki ERSOY'un 7/32537 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SAYIN M. BAKİ ERSOY'UN 7/32537 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Pınarbaşı-Sarız güzergahında 19,1 km'lik kesim; bitümlü sıcak karışım kaplamalı (BSK) bölünmüş yol olarak tamamlanmıştır. Kalan 39 km'lik kesimin de aynı standartlarda tamamlanması için iş yeri teslimi yapılarak çalışmalara başlanmıştır. Pınarbaşı-Kayseri yolunda bitümlü sıcak karışım kaplamalı bölünmüş yol çalışmaları iş programı ve ödenekler çerçevesinde devam etmektedir.

Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluk ağında bulunan tüm yollarda olduğu gibi Sarız ilçesi bağlantılı yollarda da 7 gün 24 saat esasına göre bakım, onarım ve trafik güvenliği çalışmaları yapılmaktadır. 2020-2025 yılları arasında Pınarbaşı-Sarız-Göksun Devlet Yolunda ve Sarız-Afşin il yolunda bakım ve onarım çalışmaları için 65.939 ton mekanik ve BSK malzeme ve 1.852 dekar sathi kaplama serimi yapılmıştır.

Ayrıca; karla mücadele çalışmalarının daha etkin ve verimli yürütülmesi amacıyla Sarız ilçesi sınırları içerisinde yeni bir Bakımevi kurulması için proje çalışmalarına başlanılmıştır.

136.- İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, Söke-Kuşadası kara yolunun Yaylaköy mevkiinde yaşanan çökmeye ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32538)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdülkadir Uraloğlu** tarafından Anayasanın 98'inci İçtüzüğün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Burcugül Çubuk

İzmir Milletvekili

Basına yansıyan görüntüleri ile de sabit olan, 10–11 Ağustos 2025 tarihlerinde, Söke–Kuşadası karayolunun Yaylaköy mevkiinde, tarlada yapılan kazı çalışması sonucu yol çökmüştür ve trafik tek yönlü veya tamamen kapatılmıştır. Görüntülerde yolun önemli bir kısmının derin bir şekilde çöktüğü gözlemlenmektedir.

Bu bağlamda;

1. Çökme olayına ilişkin olarak yetkili kurum ve kişiler olay yerine ne zaman müdahale etmiş ve süreç nasıl işletilmiştir?
2. Kazı çalışmasını hangi kurum veya firma yürütmüş, bu çalışmanın yol güvenliğine ilişkin risk analizi yapılmış mıdır?
3. Bakanlığınızın kayıtlarında, Söke–Kuşadası karayolunun dışında benzer çökme, asfalt sorunu veya yol güvenliği riski taşıyan kaç yol bulunmaktadır? Bu yollar hangileridir ve ne gibi önlemler planlanmaktadır?
4. Bölgede altyapı ya da ihmal koşullarına bağlı olarak yol güvenliğini tehdit eden başka uygulamalar veya kazılar var mıdır? Bunlara dair bir envanter veya değerlendirme mevcut mudur?
5. Bu tür olayların önüne geçmek adına, benzer güzergahlarda proaktif bir risk haritası, bakım-onarım planı veya acil müdahale protokolü geliştirmek üzere herhangi bir düzenleme veya planlama yapılmış mıdır?
6. Çökmenin sebepleri nelerdir? Bu gibi çökme riski olan yollara dair planlı bir çalışma Bakanlığınız tarafından ne zaman başlatılacaktır?
7. Basına yansıyan kadarı ile bu sene 3 farklı yerde yol çökmesi yaşanmıştır. Bakanlığınızın verilerine göre resmi olarak 2025 yılında kaç yol çökmesi gerçekleşmiştir? Geçtiğimiz yıllara oranla bu yol çökmeleri artmış ya da azalmış mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3074390
Konu : İzmir Milletvekili Sayın Burcugül ÇUBUK'un yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1687203 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Burcugül ÇUBUK'un 7/32538 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN BURCUGÜL ÇUBUK'UN 7/32538 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Kuşadası-Söke karayolunun yapımı; projesine uygun olarak 2008 yılında tamamlanmış olup heyelan tarihi olan 09.08.2025'e kadar herhangi bir kayma, çökme durumu meydana gelmemiştir. Yolun Yaylaköy mevkiinde meydana gelen heyelanın ilk belirtileri ortaya çıktığında Karayolları ekipleri tarafından yapılan kontrollerde yüzeyde çatlamalar olduğu tespit edilerek yolun Söke-Kuşadası istikameti trafiğe kapatılmış ve trafik güvenli olan alternatif güzergâhlara yönlendirilmiştir. Alınan tedbirler neticesinde kullanıcılara herhangi bir olumsuzluk yansımamıştır.

Söke-Kuşadası karayolunda meydana gelen olay üçüncü taraf altyapı çalışmaları kaynaklı olup, karayolları sorumluluk alanında dış müdahale veya sel, feyezan, deprem gibi afetler olmadan kendiliğinden kopacak ve trafiği tehlikeye atacak bir lokasyon bulunmamaktadır. Bahse konu kazı çalışması ise; TEİAŞ adına yüklenici firma tarafından yapılan ve Söke-Kuşadası karayolunun yol platformundan yatayda 37 metre düşeyde 17 metre mesafede yer alan sahadaki trafo merkezi inşaatı temel ve duvar kazısıdır. İlgili Kurumun inşaat yapacağı saha ile ilgili projesi bulunmaktadır.

Öte yandan, mevcut ve yeni yapılacak yol güzergahları için MTA tarafından hazırlanan ve tüm Türkiye'yi kapsayan heyelan haritası ve aktif fay haritasından yararlanılmaktadır. Ayrıca tüm karayolları; "Görüntü Tabanlı Coğrafi Bilgi Sistemleri" ile 7/24 takip edilmektedir. Mevcut yollarda riskli bir durumun oluşması halinde ise; temel sondaj, inklinometre, arazi ve laboratuvar deneyleri, arazi okumaları, oturma plakası teşkili çalışmaları yapılarak gereken tedbirler alınmaktadır.

137.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Diyarbakır'ın Bismil ilçesine bağlı Çavuşoğlu köyünde DEDAŞ tarafından kesilen elektrik faturalarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/32651)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 12.08.2025

Deniz YAVUZYILMAZ
Zonguldak Milletvekili

Yerel basında yer alan bir habere göre, Diyarbakır'ın Bismil ilçesine bağlı Çavuşoğlu Köyü'nde Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. (DEDAŞ) tarafından 40 haneye 50-70 bin TL arasında değişen fahiş elektrik faturaları kesilmiştir. Köylüler, DEDAŞ yetkililerinin sayaç okuma için köye gelmediğini, faturaların "sistem üzerinden keyfi olarak" oluşturulduğunu ve bu uygulamanın bir "cezalandırma yöntemi" haline geldiğini beyan etmiştir.

Özellikle depremzede olan ve iki engelli çocuğu bulunan Bedri Bertu gibi vatandaşlar, engelli maaşıyla geçindiklerini, 60 bin TL'lik faturaları ödeyemeyeceklerini belirterek derhal müdahale talebinde bulunmuştur.

İddialar doğruysa, söz konusu uygulama birden çok ihlal içermektedir:

Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği göre sayaç okunmadan tahmini fatura kesilemez. Çeşitli (mücbir) sebepler nedeniyle sayaç okuması ilgili dağıtım şirketi çalışanları tarafından okunamadıysa, bunun resmi yollarla bildirilmesi gerekmektedir.

Yoksul ve engelli vatandaşların mağdur edilmesi, enerji yoksulluğunu derinleştirmektedir.

DEDAŞ'ın mesai dışı fatura bildirimi (pazar günü SMS) ve keyfi tutarlar, bölgedeki denetim eksikliğini göstermektedir.

Buna göre;

1. DEDAŞ'ın Çavuşoğlu Köyü'ndeki 40 hane için sayaç okumadan 50-70 bin TL tutarında fatura kesmesi iddiaları doğru mudur? Doğru ise yapılan bu işlemin teknik ve hukuki gerekçesi nedir?

2. Elektrik faturalarının tahmini tüketimle belirlenmesi, Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'ne aykırı değil midir?

3. Söz konusu fahiş faturaların iptali ve gerçek tüketime dayalı yeniden hesaplama için ne gibi adımlar atılacaktır?

4. DEDAŞ'ın Diyarbakır başta olmak üzere bölgedeki keyfi uygulamalarını önlemek amacıyla Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) ne tür yaptırımlar uygulayacaktır?

5. Engelli, depremzede ve düşük gelirli vatandaşların bu tür haksız uygulamalardan korunması için ek sosyal politikalar (fatura erteleme, tarife desteği vb.) geliştirilecek midir?

12.08.2025

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610-357250
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/32651)

10-10-2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1687485 sayılı yazınız.

Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz YAVUZYILMAZ'ın tarafıma tevcih ettiği 7/32651 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7/32651 Esas Numaralı Önerge Cevabı

	ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ SAYIN DENİZ YAVUZYILMAZ'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/32651

Diyarbakır ilimiz Bismil ilçesi Çavuşlu lokasyonunda köyü besleyen dağıtım trafosundan alınan veriler ile abonelere ait tüketim hesabında %77 oranında kayıp/kaçak elektrik tüketimi bulunduğu ilgili dağıtım şirketi tarafından tespit edilmiştir.

Bu tespit çerçevesinde yapılacak işlemlere ilişkin olarak; 30.05.2018 tarih ve 30436 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'nin (Yönetmelik) "Kaçak ve Usulsüz Elektrik Enerjisi Tüketimi" başlıklı 42'nci maddesinde kaçak elektrik enerjisi tüketimi halleri düzenlenmiş olup, mezkûr Yönetmeliğin "Kaçak elektrik enerjisi tespit süreci" başlıklı 43'üncü maddesi çerçevesinde dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından kaçak elektrik enerjisi tüketimi tespitinin yapılması halinde Yönetmelik'in "Kaçak elektrik tüketim miktarının hesaplanması" başlıklı 44'üncü maddesi, "Kaçak elektrik tüketim miktarının hesaplanmasında ve faturalanmasında esas alınacak süre" başlıklı 45'inci maddesi, "Kaçak elektrik enerjisi tüketiminin faturalandırılması" başlıklı 46'ncı maddesi ve "Ödeme" başlıklı 47'nci maddesi uyarınca işlemlerin tekemmül ettirilmesi gerekmektedir.

Elektrik faturalarına ilişkin sayaç okuma işlemleri ilgili bölgede sorumlu elektrik dağıtım şirketleri tarafından mevzuata uygun şekilde gerçekleştirilmekte olup, bu şirketler Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'nin "Sayaç Okuma ve Faturalama" başlıklı 32'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan hükümlere uygun bir şekilde sayaç okuma ve faturalama işlemlerini yapmaktadırlar. Soru önergesinde bahsedilen hususlar kapsamında kendilerine mevzuata aykırı fatura düzenlenmesi gibi usulsüz işlemler yapıldığını değerlendiren tüketiciler öncelikle ilgili dağıtım şirketine ve görevli tedarik şirketine, sonuç alamaması durumunda ise Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na (EPDK) başvuruda bulunma hakkına sahiptirler. EPDK tarafından yapılacak soruşturmada söz konusu iddiaların doğruluğunun tespiti halinde ise ilgili şirketlere gerekli yaptırımlar uygulanmaktadır.

Ayrıca lisanslarında belirtilen bölgede dağıtım hizmeti veren elektrik dağıtım şirketleri, Türkiye Elektrik Dağıtım Şirketi (TEDAŞ) ve/veya EPDK tarafından periyodik olarak denetlenmekte, icra edilen denetimler neticesinde tanzim edilen inceleme ve denetim raporlarının gereği de EPDK tarafından yerine getirilmektedir. Söz konusu raporların 6446 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat kapsamında değerlendirilmesi neticesinde mevzuata aykırı faaliyetleri sabit görülen elektrik dağıtım şirketleri hakkında idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde kayıtlı ihtiyaç sahiplerine elektrik ve doğal gaz tüketim desteği sağlanmakta olup, belli dezavantajlı gruplara yönelik geliştirilecek sosyal politikalara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'ndan bilgi alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

138.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türk plakalı bazı tırların Çin'de rehin alındığı olaya ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/32697)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yer alan sorularımın Ticaret Bakanı Sayın Ömer Bolat tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **08.08.2025**

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Basına yansıyan bilgilere göre, Kazakistan'dan Çin'in Alashankou şehrine sevkiyat amacıyla gönderilen Türk plakalı tırlar, Çin vatandaşı Yerlan Ahan tarafından hukuka aykırı şekilde rehin alınmıştır. Araç sahipleri ve şoförler, yaklaşık iki aydır araçlarının iadesini beklemekte, tehditlere maruz kalmakta ve maddi-manevi zarara uğramaktadır. Türk araçlarının Çin'de rehin alınması, yalnızca bireysel bir mağduriyet değil, aynı zamanda dış ticaret güvenliği açısından stratejik bir sorundur. Ticari ihtilaf gerekçe gösterilerek üçüncü kişilere ait mallara veya araçlara el konulması, uluslararası ticaret hukuku kurallarına aykırıdır.

Türkiye'nin ihracat ve lojistik sektöründe güven kaybına yol açabilecek bu tür olaylar, hem devlet hem de özel sektör düzeyinde önleyici tedbirlerin alınmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu bağlamda;

1. BNK Lojistik firmasının Bakanlığınız nezdindeki kayıt durumu nedir?
2. Firma hakkında geçmişte şikâyet veya idari işlem yapılmış mıdır?
3. Çin'deki ticaret müşavirliklerimiz olaya müdahil olmuş mudur?
4. Uluslararası taşımacılıkta ticari ihtilafların üçüncü kişileri mağdur etmesini engelleyici düzenlemeler var mıdır?
5. Çin Ticaret Bakanlığı ile resmi görüşme yapılmış mıdır?
6. Araç sahiplerinin uğradığı zararın tazmini için Bakanlığınız girişimde bulunacak mıdır?
7. Türkiye-Çin taşımacılık anlaşmalarında bu tür rehin alma eylemleri yasaklanmış mıdır?
8. Benzer olaylar başka ülkelerde yaşanmış mıdır? Yaşandıysa sonuçları nedir?
9. Uluslararası taşımacılık garanti fonu kurulması yönünde çalışma yapılmakta mıdır?
10. Olayın tarafı Çinli şahıs veya firmaya karşı uluslararası tahkim veya yargı yoluna başvurulmasına destek verilecek midir?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00113700617-11453245 1 13.10.2025
Konu : Soru Önergesi (7/32697)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1687485 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL tarafından verilen 7/32697 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ömer Bolat

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'a Ait 7/32697 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-10) Dışişleri Bakanlığı tarafından bir Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) firması ile soru önergesinde bahsedilen şirket arasında yaşanan soruna ilişkin bilgi verilmiş olup, konu bu minvalde Bakanlığımızca da takip edilmektedir.

Mezkûr şirket hakkında Çin Halk Cumhuriyeti Büyükelçiliği Ticaret Mümessilliği tarafından Bakanlığımıza iki kez resmi bildirimde bulunulmuş olup, 18.03.2025 ve 28.07.2025 tarihlerinde Bakanlığımız ilgili birimlerince de görüşmeler yapılmıştır. Ayrıca, iki farklı Çinli firmaya ait eşyaya ilişkin olarak, Kazakistan ve Gürcistan sınır kapılarında CMR belgelerinde tahrifat yapıldığı yönünde iddialar üzerine, Kazakistan ve Gürcistan gümrük idareleri ile belgelerin doğrulanmasına yönelik çalışmalar yürütülmüş ve belgelerin uyumlu olmadığı anlaşılmıştır.

Diğer taraftan, Çinli firma tarafından söz konusu şirket hakkında suç duyurusunda bulunulmuş ve konu Savcılığa intikal etmiştir.

Ayrıca, ilgili Ticaret Müşavirliğimiz tarafından, olayın öncelikle Pekin Büyükelçiliğimiz Konsolosluk Birimine intikal ettiği anlaşılmıştır. Konu Büyükelçiliğimiz ilgili birimlerince yakından takip edilmektedir.

Konuyla bağlantılı olarak ÇHC Gümrük Genel İdaresi ile 21.03.2025 tarihinde Ticaret Müşavirliğimizce bir görüşme gerçekleştirilmiş ve konuya ilişkin mevcut durum, tespitler ve çözüm yolları ele alınmıştır. Ayrıca, konunun adli makamlara intikal etmesi nedeniyle sürecin takibinin de yapılmakta olduğu iletilmiştir.

Son olarak, uluslararası taşımacılıkta, taraflar arasındaki sözleşmeye doğrudan taraf olmayan üçüncü kişilerin (örneğin alıcı, sigortacı, aracı firma) ticari ihtilaflardan mağdur olmaması için hem sözleşme hem de kanuni koruma mekanizmaları mevcuttur. Uluslararası taşımacılıkta en yaygın olan koruma düzenlemeleri konvansiyonlar (sözleşmeler) yoluyla sağlanmaktadır.

Uluslararası taşımacılıkta sigorta, taşınan yükün, aracın ve taşımacının karşılaşabileceği riskleri teminat altına alması bakımından kritik öneme sahiptir. Bu alan hem ticari güvence hem de hukuki sorumluluk açısından uluslararası kurallarla düzenlenmiştir.

139.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türk plakalı bazı tırların Çin'de rehin alındığı olaya ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32699)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yer alan sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdülkadir Uraloğlu tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **08.08.2025**

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Basına yansıyan bilgilere göre, Kazakistan'dan Çin'in Alashankou şehrine sevkiyat amacıyla gönderilen Türk plakalı tırlar, Çin vatandaşı Yerlan Ahan tarafından hukuka aykırı şekilde rehin alınmıştır. Araç sahipleri ve şoförler, yaklaşık iki aydır araçlarının iadesini beklemekte, tehditlere maruz kalmakta ve maddi-manevi zarara uğramaktadır. Türk plakalı tırların rehin alınması, uluslararası karayolu taşımacılığı güvenliği açısından ciddi bir tehdittir. Bu durum, Karayolu Taşıma Kanunu ve CMR Konvansiyonu hükümlerine aykırıdır.

Olay, yalnızca araç sahiplerinin ekonomik kaybına değil, aynı zamanda Türkiye'nin taşımacılık sektöründeki itibarına zarar vermektedir. Bakanlığın görev alanı gereği, uluslararası lojistik faaliyetlerde güvenliğin sağlanması ve şoförlerin haklarının korunması kritik önemdedir.

Bu bağlamda;

1. Söz konusu araçların bağlı olduğu firmalar Bakanlığınız kayıtlarında mevcut mudur?

2. Uluslararası taşımacılık yapan firmaların yurt dışındaki güvenliği için hangi önlemler alınmaktadır?

3. Çin ve Kazakistan ulaştırma makamları ile resmi temas kurulmuş mudur?

4. Rehin alınan araçların iadesi için hangi adımlar atılmıştır?

5. Bu tür olaylarda sektör zararının telafisine yönelik sigorta veya teminat mekanizmaları var mıdır?

6. İlgili şirketler hakkında idari denetim yapılmış mıdır?

7. Son 10 yılda benzer mağduriyet yaşayan firma veya şoför sayısı kaçtır?

8. Bakanlığınızın lojistik sektörüne yönelik riskli güzergâh uyarı sistemi var mıdır?

9. Türk araçlarının üçüncü ülkeler üzerinden geçişlerinde güvenlik protokolleri gözden geçirilecek midir?

10. Mağdur şoförlerin ülkeye dönüşleri ve araçların geri getirilmesi sürecinde Bakanlığınız aktif rol oynamakta mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3019526
Konu : Şanlıurfa Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1687485 sayılı yazınız.

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'ın 7/32699 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. MAHMUT TANAL'IN 7/32699 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Çin sınırında tutulan Türk plakalı taşıtlar; uluslararası taşımacılık yapmaya imkan veren Bakanlığımızdan alınmış geçerli bir L2 yetki belgesinde kayıtlı olup, konunun araştırılması ve tarafımıza bilgi verilmesi amacıyla resmi kanallardan Çin makamları nezdinde girişimde bulunulmuştur. Ayrıca; Çin sınırında bekletilen taşıtların serbest bırakılması için Çin'in Ankara Büyükelçiliği ile de iletişime geçilmiştir.

Süreç devam etmekte olup, konu titizlikle takip edilmektedir. Yaşanan durumun ise farklı paydaşlar arasındaki ticari bir anlaşmazlıktan kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

Diğer yandan; söz konusu güzergahta sürücülerimize yönelik herhangi bir fiziki durum yaşanmamış olmakla birlikte riskli bir durum olması halinde firmalarımız bilgilendirilmekte ve alternatif güzergahlara yönlendirilmektedir.

140.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2024 yılında motosikletli kuryelerin karıştığı ölümlü kazalara,

Motosikletli kuryelerin sürüş güvenliği için yapılan çalışmalara,

İlişkin soruları ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32700), (7/32701)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 07.08.2025

Deniz YAVUZYILMAZ
Zonguldak Milletvekili

Kurye Hakları Derneği'nin **2024 Moto Kurye Ölümleri Raporu**'na göre trafik kazalarında hayatını kaybeden moto kuryeler, yol güvenliği ve motorcu dostu bariyer eksiklikleri gibi temel sorunlara dikkat çekilmiştir.

Buna göre;

1. Kurye Hakları Derneği'nin **2024 Moto Kurye Ölümleri Raporu**'na göre 2024 yılında ölen moto kuryelerin %90'ı trafik kazalarında yaşamını yitirmiştir. Kazaların önlenmesi için motosikletlere özel şeritler veya "motorcu dostu bariyer" dönüşümü için Bakanlığınız tarafından herhangi bir proje başlatılması planlanmakta mıdır?

2. Kurye Hakları Derneği'nin 2024 Moto Kurye Ölümleri Raporu'nda vurgulandığı üzere, kuryelerin "katil bariyerler" nedeniyle yaşadığı ölümcül kazalar için hangi altyapı revizyonları planlanmaktadır?

3. Ehliyetsiz moto kurye çalıştıran 17 işletmeye (Kurye Hakları Derneği'nin **2024 Moto Kurye Ölümleri Raporu'**nda belgelenmiştir) hangi cezalar yerilmiştir? Denetim sayılarınız nedir?

4. Trafik Şube Müdürlüğü, motosiklet kazalarında kurye ölümlerini ayrı istatistik olarak tutmamaktadır. Bu veri boşluğu ne zaman giderilecektir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 07.08.2025

Deniz YAVUZYILMAZ
Zonguldak Milletvekili

Kurye Hakları Derneği'nin **2023 Moto Kurye Ölümleri Raporu**'na göre, bariyerlerin motosiklet kazalarında "ölümcül yaralanmalara neden olduğu" ve motorcular tarafından "katil bariyer" olarak adlandırıldığı vurgulanmaktadır. Ayrıca 23 ölümle İstanbul, kaza oranında ilk sırada yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1. "Motorcu dostu bariyer" standartlarını karşılayan yeni bariyerlerin şehirlere montajı için 2024 bütçesinde ne kadar kaynak ayrılmıştır?

2. İstanbul, İzmir, Ankara gibi metropollerde "motosiklet özel şeridi" pilot uygulamasına başlanmış mıdır?

3. Yol aydınlatması, uyarı levhaları ve kasislerde motosiklet güvenliği için revize projeler tamamlanmış mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3072486
Konu : Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz YAVUZYILMAZ'ın yazılı soru önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1687485 sayılı yazınız.

Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz YAVUZYILMAZ'ın 7/32700 ve 7/32701 esas sayılı yazılı soru önergelerinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ SAYIN DENİZ YAVUZYILMAZ'IN 7/32700 VE 7/32701 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGELERİNİN CEVABI

Bakanlığımızca hazırlanan kurye ve kurye işletmecilerinin çalışma usul ve esaslarının düzenlendiği "Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde (KYT) Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik"; 15.05.2025 tarihli ve 32901 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapılan bu değişiklik ile; kurye faaliyetleri ilk defa tanımlanarak, hizmet kalitesini artırmak ve sektördeki tüm paydaşların (işletmeler, kuryeler ve müşteriler) hak ve sorumluluklarını net bir çerçeveye oturtmak amaçlanmış, ayrıca, koruyucu ekipman ve teslimat süreleri gibi moto-kuryelerin güvenliğini etkileyecek hususlar da anılan düzenlemenin kapsamına alınmıştır.

Yapılan düzenleme çerçevesinde, kurye işletmeciliği faaliyeti yürütecek gerçek veya tüzel kişilerin KTY'de öngörülen mali yeterlilik, mesleki yeterlilik ve mesleki saygınlık şartlarını sağlayarak P türü yetki belgesi almaları gerekmekte olup bu kapsamda halihazırda Bakanlığımızca yaklaşık 75.000 kurye işletmecisi yetkilendirilmiştir.

Ayrıca; motosiklet koruyucu ray sistemleri hakkında teknik şartname oluşturulmuş ve Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluğundaki yollarda motosiklet koruyucu ray sistemi montajına 2022 yılında başlanmıştır. 2024 yıl sonu itibariyle 239 kilometreden fazla motosiklet koruyucu ray sistemi montajı tamamlanmıştır. Bütçe ödenekleri dahilinde motosiklet koruyucu ray sistemi uygulamasına devam edilecektir.

Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluğunda bulunan yollarda Karayolu Trafik İşaretleme Standartlarına uygun şekilde yatay ve düşey işaretlemeler tesis edilmekte olup; çeşitli nedenlerle hasara uğramış olan levhaların bakımları, silinmiş olan yatay işaretlemeler ile hasarlı otokorkuluklar düzenli bir şekilde yenilenmektedir. Otoyol, devlet ve il yolları üzerinde trafik güvenliği açısından kasis yapılması uygun olmadığından kasis uygulaması yerine sürücülerin yavaşlaması gereken kesimlerde yavaşlama uyarı çizgileri çizilmektedir.

Diğer taraftan; trafik kazası tespit tutanaklarının düzenlenmesi ve istatistiki verilerin toplanması İçişleri Bakanlığı'nın, istatistiklerin yayımlanması ve dağıtımı ise, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığının uhdesinde bulunmaktadır.

141.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, Turizm Yolu Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32702)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir URALOĞLU tarafından yanıtlanması için gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim. 10.08.2025

Av. Aliye COŞAR
Antalya Milletvekili

Antalya'dan başlayan ve Manavgat-Kızılağaç'a kadar olması planlanan Turizm Yolu'nun ancak Serik Boğazkent'e kadar olan kısmı tamamlanmıştır. D-400 karayolunun trafik yoğunluğu ve yıllardır yapımı beklenen ancak ihalesi dahi yeni yapılan Antalya-Alanya Otoyol projesinin de faaliyette olmadığı dikkate alındığında mevcut D-400 karayolunun da yükünü de hafifletecek olan Turizm Yolu Projesi önem arz etmektedir. Bakanlık tarafından şimdiye kadar Turizm Yolu hakkında net bir açıklama yapılmamıştır.

Bu bağlamda;

1. Turizm Yolu Projesi'nin Manavgat-Kızılağaç'a kadar olan kısmı ne zaman tamamlanacaktır?

2. Turizm Yolu Projesi neden yıllardır bakanlığın gündeminde yer almamaktadır? Projenin tamamlanamama nedeni nedir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3057382
Konu : Antalya Milletvekili Sayın Av. Aliye COŞAR'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1687485 sayılı yazınız.

Antalya Milletvekili Sayın Av. Aliye COŞAR'ın 7/32702 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. ALİYE COŞAR'IN 7/32702 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Antalya ilinde bulunan Manavgat-Kızılağaç turizm yolu projesi; Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluğundaki yol ağında yer almamaktadır.

142.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, afet durumlarında mobil haberleşme altyapısında yaşanan sorunların önlenmesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32704)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdülkadir Uraloğlu** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 11.08.2025

İbrahim ARSLAN
Eskişehir Milletvekili

Türkiye, dünyanın en yüksek deprem riski taşıyan ülkelerinden biridir. Ancak her depremde ve büyük felakette aynı acı tabloyla karşı karşıya kalıyoruz.
GSM operatörlerinin altyapısı kısa sürede devre dışı kalıyor, vatandaşlarımız yakınlarına ulaşamıyor, arama-kurtarma faaliyetleri ağır şekilde aksıyor.

Bu sorun sadece depremlerle sınırlı değildir. Geçen ay Eskişehir'in Seyitgazi ilçesinde meydana gelen orman yangınında da iletişim altyapısında ciddi sorunlar yaşanmış, koordinasyon güçleşmiş, bu durumun can kayıplarına etkisi olabileceği yönünde kamuoyunda güçlü değerlendirmeler yapılmıştır.

GSM operatörleri her yıl milyarlarca lira kâr açıklamasına rağmen, afet anlarında ayakta kalacak kalıcı ve dayanıklı altyapı yatırımlarının yapılmadığı görülmektedir.

Şirketler, on yıllardır yaşanan sayısız felakete rağmen aynı sorunların tekrar etmesine engel olacak yapısal çözümleri üretmemekte, bunun yerine olay sonrası bölgeye geçici mobil baz istasyonları göndererek günü kurtarmaya çalışmaktadır.

Üstelik baz istasyonu yer seçimlerinde toplumsal rıza çoğu zaman gözetilmemekte, kamuoyunun bilgilendirilmesi yerine oldu-bittiye getirilen uygulamalar yapılmaktadır.
Bunun son örneklerinden biri, Eskişehir'de bir cemevi yerleşkesine kurulan baz istasyonu olmuştur. Ancak halkın tepkisi üzerine, cemevi vakıf yönetimi ile ilgili firmanın karşılıklı uzlaşması sonucu söz konusu baz istasyonu kaldırılmıştır. Bu olay, toplumun bilgilendirilmesi ve rızasının alınmasının ne kadar önemli olduğunu açıkça göstermektedir.

Tüm bu olumsuzluklar yıllardır defalarca yaşanırken ve her felakette tekrar ederken, kamunun yaptırım gücü yok mudur? Neden gerekli önlemlerin ve yatırımların yapılmamasına seyirci kalınmaktadır? Afetlerde iletişim altyapısının ayakta kalması, insan hayatı açısından vazgeçilmezdir.
Bu konuda kamunun denetim ve zorunlu düzenleme yetkisini etkin şekilde kullanması bir tercihten öte, anayasal ve vicdani bir zorunluluktur.

Bu kapsamda;

1. Son 10 yıl içinde meydana gelen büyük afetlerde (deprem, sel, yangın vb.) GSM altyapısının devre dışı kaldığı olay sayısı, etkilenen nüfus ve her bir afet için ortalama iletişim kesinti süresi nedir?

2. GSM operatörlerinin afet anlarında kesintisiz hizmet verebilmesi için bakanlığınızca belirlenen teknik kriterler ve altyapı zorunlulukları nelerdir?

3. Bu kriterlere uymayan operatörlere bugüne kadar hangi idari yaptırımlar uygulanmıştır?

4. Afet bölgelerinde ulusal dolaşım (roaming) uygulamasının hayata geçirilmemesinin gerekçesi nedir?

5. Operatörlerin son 5 yılda açıkladığı toplam net kâr ile afetlere dayanıklı kalıcı altyapı yatırımlarına ayırdığı bütçe ayrı ayrı nedir?

6. Mobil baz istasyonu (COW) ve geçici çözümler yerine kalıcı, afetlere dayanıklı altyapı yatırımlarının artırılması için bakanlığınızca herhangi bir zorunluluk getirilmiş midir?

7. Bakanlığınızın elinde, Türkiye genelindeki baz istasyonlarının afetlere dayanıklılık oranına (deprem, sel, yangın vb. durumlarda ayakta kalma yüzdesi) ilişkin güncel istatistik var mıdır? Varsa bu veriler nelerdir?

8. Afetlere rağmen iletişim altyapısındaki yapısal sorunların giderilmemesinin nedenleri nelerdir? Bakanlığınız bu sorunların kalıcı çözümü için hangi somut adımları atmıştır?

İbrahim ARSLAN
Eskişehir Milletvekili

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3057488
Konu : Eskişehir Milletvekili Sayın İbrahim ARSLAN'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1687485 sayılı yazınız.

Eskişehir Milletvekili Sayın İbrahim ARSLAN'ın 7/32704 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN İBRAHİM ARSLAN'IN 7/32704 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeciler, ilgili mevzuat ve yetkilendirmeye ilişkin hükümler kapsamında afet ve acil durumlara yönelik iş sürekliliği planlamalarını yapmakla yükümlüdür. İşletmecilerin çalışmaları ve planlamaları takip edilmekte ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı (BTK) tarafından yükümlülükleri denetlenmektedir. Yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde ise; söz konusu işletmecilere idarî yaptırım uygulanmaktadır.

Elektronik haberleşme altyapısının afetlere karşı daha da güçlendirilmesine yönelik, İstanbul başta olmak üzere afet riski olan illerimizdeki baz istasyonu ve transmisyon noktası bulunan binaların gözden geçirilmesi, afetlerde hasar görebilecek riskli sahaların tespit edilmesi ve ihtiyaç duyulanların kaldırılması çalışmaları işletmeciler tarafından yürütülmektedir.

Afetlerde haberleşmede kapsama ve kapasite desteği sunulması için mobil baz istasyonu, uydu destekli mobil baz istasyonu, acil iletişim aracı gibi afetlerde kullanılabilecek tüm kaynakların işletmecilerce artırılması sürekli olarak sağlanmaktadır.

Ayrıca, 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında; Eskişehir ili **Alpu** ilçesinde 2 adet, **Beylikoba** ilçesinde 2 adet, **Çifteler** ilçesinde 1 adet, **Han** ilçesinde 1 adet, **İnönü** ilçesinde 3 adet, **Mihalıççık** ilçesinde 4 adet, **Odunpazarı** ilçesinde 8 adet, **Sarıcakaya** ilçesinde 4 adet, **Seyitgazi** ilçesinde 5 adet, **Sivrihisar** ilçesinde 1 adet ve **Tepebaşı** ilçesinde 8 adet yerleşim yerine mobil ses ve genişbant internet hizmeti götürülmüştür. **Alpu, Beylikoba, Çifteler, Han, Mihalıççık, Seyitgazi** ve **Tepebaşı** ilçelerinde 11 adet yerleşim yerine daha mobil ses ve genişbant hizmeti götürülmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

143.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Kuşadası-Söke kara yolunda meydana gelen çökmeye ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32706)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ulaş KARASU
Sivas Milletvekili

Kuşadası-Söke karayolunda 11 Ağustos 2025 tarihinde meydana gelen çökme sonucu Kuşadası'na gidiş yönü trafiğe kapatılmıştır. Yolun, TEİAŞ tarafından trafo yerleştirmek amacıyla yapılan kazı çalışması sırasında çöktüğü belirtilmektedir. Bu çerçevede;

1. Belirtilen yol hangi firmaya ve ne kadar ihale bedeli karşılığında ihale edilmiştir?

2. Yolun hizmete girmesinden, önergenin yanıtlandığı tarihe kadar olan dönemde kronolojik olarak gösterilmek üzere kaç defa çökme olayı meydana gelmiştir? Onarım faaliyeti kaç gün sürmüş ve maliyeti ne olmuştur?

3. Yolun TEİAŞ tarafından trafo yerleştirmek amacıyla yapılan kazı çalışması sırasında çöktüğü iddiası doğru mudur? Doğru ise TEİAŞ, Karayolları'ndan izin almış mıdır?

4. Yolun yapımı esnasında ortaya çıkan mühendislik ve yapım hataları bulunduğu iddiası doğru mudur?

5. Yol çökmeden önce sadece delinatör (duba) işaretlemesi ile sürücülerin uyarıldığı iddiası doğru mudur? Can ve mal güvenliği ile sürüş emniyeti için başka hangi önlemler alınmıştır?

6. Çökmenin standart dışı dolgu malzemesi kullanımı, yol dolgusunun yetersiz sıkıştırılması, drenaj eksiklikleri, gerekli zemin etütleri yapılmadan yanlış proje tasarımı yapılması gibi nedenlerden oluştuğuna dair bulgular var mıdır?

7. Yolun çökmesiyle ilgili olarak sorumlu kişi ya da kişilerle ilgili herhangi bir idari işlem yapılmış mıdır? Yapılmış ise içeriği nedir?

8. Çöken yolun yeniden yapım süreci nasıl planlanmaktadır, bu süreç ne kadar sürecek ve kim tarafından yapılacaktır?

9. Bakanlığınıza bağlı karayollarında, bu tür çökmeler oluştuğunda yolu yapan firmaya herhangi bir yaptırım uygulanmakta mıdır? Ya da uygulanmadan, sadece hasar gören bölüm için yeniden ihaleye çıkılarak başka bir firmaya tekrar kamu bütçesinden ödeme yapılması işlemi mi uygulanmaktadır? Son 1 yıl içinde bu şekilde kaç ihale yapılmış ve ne kadar ödeme yapılmıştır?

10. Yapılan yolun yeniden çökmesini önlenmek amacıyla alınacak tedbirler nelerdir?

11. Benzer durumların yaşanmaması için bundan sonra yapılacak alınacak önlemler ve yolların kalitesinin artırılması adına herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır? Var ise içeriği nedir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3074366
Konu : Sivas Milletvekili Sayın Ulaş KARASU'nun yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1687485 sayılı yazınız.

Sivas Milletvekili Sayın Ulaş KARASU'nun 7/32706 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

SİVAS MİLLETVEKİLİ SAYIN ULAŞ KARASU'NUN 7/32706 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Kuşadası-Söke karayolunun yapımı; projesine uygun olarak 2008 yılında tamamlanmış olup heyelan tarihi olan 09.08.2025'e kadar herhangi bir kayma, çökme durumu meydana gelmemiştir. Yolun Yaylaköy mevkiinde meydana gelen heyelanın ilk belirtileri ortaya çıktığında Karayolları ekipleri tarafından yapılan kontrollerde yüzeyde çatlamalar olduğu tespit edilerek yolun Söke-Kuşadası istikameti trafiğe kapatılmış ve trafik güvenli olan alternatif güzergâhlara yönlendirilmiştir. Alınan tedbirler neticesinde kullanıcılara herhangi bir olumsuzluk yansımamıştır.

Söke-Kuşadası karayolunda meydana gelen olay üçüncü taraf altyapı çalışmaları kaynaklı olup, karayolları sorumluluk alanında dış müdahale veya sel, feyezan, deprem gibi afetler olmadan kendiliğinden kopacak ve trafiği tehlikeye atacak bir lokasyon bulunmamaktadır. Bahse konu kazı çalışması ise; TEİAŞ adına yüklenici firma tarafından yapılan ve Söke-Kuşadası karayolunun yol platformundan yatayda 37 metre düşeyde 17 metre mesafede yer alan sahadaki trafo merkezi inşaatı temel ve duvar kazısıdır. İlgili Kurumun inşaat yapacağı saha ile ilgili projesi bulunmaktadır.

Öte yandan, mevcut ve yeni yapılacak yol güzergahları için MTA tarafından hazırlanan ve tüm Türkiye'yi kapsayan heyelan haritası ve aktif fay haritasından yararlanılmaktadır. Ayrıca tüm karayolları; "Görüntü Tabanlı Coğrafi Bilgi Sistemleri" ile 7/24 takip edilmektedir. Mevcut yollarda riskli bir durumun oluşması halinde ise; temel sondaj, inklinometre, arazi ve laboratuvar deneyleri, arazi okumaları, oturma plakası teşkili çalışmaları yapılarak gereken tedbirler alınmaktadır.

144.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Fethiye Körfezi'ndeki temizlik çalışmalarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32707)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **12.08.2025**

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Muğla'nın Fethiye ilçesinde uzun süredir devam eden körfez kirliliği, deniz ekosistemini tehdit eden, turizmi ve balıkçılığı olumsuz etkileyen önemli bir çevre sorunudur. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu, seçim öncesinde yaptığı açıklamalarda, Fethiye ve Marmaris körfezlerinin yaz aylarına kadar temizleneceğini, bu kapsamda "Çamur V" isimli deniz dibi tarama gemisinin Fethiye'ye gönderildiğini duyurmuştur.

29 Mart 2024'te Fethiye'ye getirilen "Çamur V" gemisi, seçim sonrası herhangi bir temizlik faaliyeti gerçekleştirmeden ilçeden götürülmüştür. Bu durum, seçim öncesi verilen sözlerin samimiyeti ve kamu kaynaklarının etkin kullanımı konusunda ciddi soru işaretleri yaratmaktadır. Körfezde kirlilik her geçen gün artarken, geminin neden geri çekildiği ve temizliğin ne zaman başlayacağı belirsizdir.

Bu bağlamda;

1. 29 Mart 2024'te Fethiye'ye getirilen "Çamur V" gemisi seçim sonrası neden ilçeden götürülmüştür?

2. Geminin geri çekilmesinin gerekçesi teknik, idari veya mali nedenlere mi dayanmaktadır?

3. Fethiye Körfezi'nde planlanan temizlik çalışmaları neden seçimlerden sonra başlatılmamıştır?

4. Körfez temizliğinin başlaması için gerekli fizibilite raporu hazırlanmış mıdır? Hazırsa tarihi nedir, değilse ne zaman tamamlanacaktır?

5. Seçim öncesi açıklanan "yaz aylarına kadar temizleme" hedefi hangi sebeplerle gerçekleştirilememiştir?

6. "Çamur V" gemisinin teknik kapasitesi, Fethiye Körfezi'nin kirlilik düzeyine uygun mudur? Ek gemi veya ekipman görevlendirilmesi planlanmakta mıdır?

7. Fethiye Körfezi kirliliğinin giderilmesi için Bakanlığınız ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı arasında hangi somut işbirliği adımları atılmıştır?

8. Körfez temizliği çalışmalarına bugüne kadar ne kadar bütçe ayrılmış, bu bütçenin ne kadarı harcanmıştır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3019555
Konu : Şanlıurfa Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1687485 sayılı yazınız.

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'ın 7/32707 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. MAHMUT TANAL'IN 7/32707 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Fethiye Körfezi'nde planlanan temizlik çalışmaları için, bölgeye uygun tarama metodunun belirlenmesine ihtiyaç duyulmuş olup, tek başına bir gemi ile sürecin uzayacağı göz önünde bulundurularak, dökü yeri mesafesinin belirlenmesi ve uygun ekipman temini amaçlı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile çalışma yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Bu kapsamda; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından çalışmaların tamamlanması, bütçelenmesi ve uygun tarama ekipmanının tedarik çalışmaları devam etmektedir.

Hazırlanan fizibilite doğrultusunda, Bakanlığımız ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı arasında teknik işbirliği devam etmekte olup Bakanlığımızca bu proje için doğrudan bir bütçeleme veya harcama çalışması yapılmamıştır.

145.- İzmir Milletvekili Rıfat Turuntay Nalbantoğlu'nun, İzmir PTT Başmüdürlüğüyle ilgili bazı usulsüzlük iddialarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32709)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğün 96. Maddeleri gereğince arz ederim. 13.08.2025

Rıfat T. NALBANTOĞLU

İzmir Milletvekili

İzmir PTT Başmüdürlüğü'nde son dönemde gündeme gelen iddialar, kamuoyunda ciddi rahatsızlık yaratmıştır. Sendikaların aktardığı bilgilere göre; bazı taşeron firma personellerine işe gelmeden fazla mesai ücreti yazıldığı ve bu usulsüzlüklerin soruşturulmak yerine bazı merkez müdürleri aracılığıyla örtbas edildiği ileri sürülmektedir.

Ayrıca lojman tahsislerinde mevzuata aykırı işlemler yapıldığı, başmüdür ziyaretinde ayağa kalkmadığı gerekçesiyle bir posta dağıtıcısının uzak ilçeye sürgün edildiği, liyakatli personelin ise sistematik olarak görev yerlerinin değiştirildiği belirtilmektedir. Bu baskıların çalışanlarda ciddi psikolojik yıpranmaya yol açtığı, hatta bir personelin bu süreçler sonrası intihar ettiği iddia edilmektedir.

Sendikal faaliyetlerin engellendiği, sendika yöneticilerinin kurum binasına alınmadığı ve anayasal hakların ihlal edildiği yönünde de iddialar vardır. Yaşanan bu durum çalışma barışına aykırı olduğu gibi; çalışan personelin de sağlıklı hizmet etmesinin önünde çok büyük engel teşkil ettiğinden ciddi bir kamu kaynağı zararı da oluşmaktadır.

Bu bağlamda;

1. İzmir PTT Başmüdürlüğünde son dönemde gündeme gelen usulsüzlük ve mobbing iddiaları doğrultusunda; Bakanlığınızca başlatılmış bir inceleme veya soruşturma var mıdır?
2. Bazı taşeron firma personellerine işe gelmeden fazla mesai ücreti yazıldığı iddiası doğru mudur? Doğru ise sorumlular hakkında hangi işlemler yapılmıştır?
3. Lojman tahsislerinde mevzuata aykırı işlem yapıldığı iddiası araştırılmış mıdır? Bu uygulamalarda sorumluluğu bulunan yöneticiler hakkında hangi işlemler yapılmıştır?

4. Görevini yapan bir posta dağıtıcısının, başmüdür tarafından ayağa kalkmadığı gerekçesiyle uzak ilçeye sürgün edildiği iddiası doğru mudur? Bu uygulamanın hukuki dayanağı nedir?
5. İzmir PTT'de liyakatli ve sendikalı personelin görev yerlerinin sistematik olarak değiştirildiği iddiasına ilişkin inceleme başlatılmış mıdır?
6. Bir PTT çalışanının, baskılar ve sürgünler sonucu intihar ettiği iddiası Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Bu olay hakkında idari veya adli bir süreç yürütülmüş müdür?
7. Sendikal faaliyet kapsamında kurum binasına giriş yapmak isteyen sendika yöneticilerinin engellendiği iddiası doğru mudur? Bu durum Anayasa ve ILO sözleşmeleri ile uyumlu mudur?
8. Bakanlığınız, PTT'de bu tür usulsüzlük ve hak ihlallerinin tekrar etmemesi için hangi tedbirleri almayı planlamaktadır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3036261
Konu : İzmir Milletvekili Sayın Rıfat T. NALBANTOĞLU'nun yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1687485 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Rıfat T. NALBANTOĞLU'nun 7/32709 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RIFAT T. NALBANTOĞLU'NUN 7/32709 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

PTT A.Ş. Genel Müdürlüğünde fazla çalışma ödemeleri; gerekli kontroller yapıldıktan sonra mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmekte olup, hiçbir personele baskı, mobbing ya da sendikası nedeniyle ayrımcılık yapılmamaktadır.

Çalışanlar; anayasal bir hak olan sendikalaşma ve sendikal faaliyetleri serbestçe yapabilmektedir. Yer değiştirmeler ve geçici görevlendirmeler ilgili yönetmelikler çerçevesinde, lojman tahsisleri de "PTT A.Ş. Konut Prosedürü" doğrultusunda yapılmaktadır.

Soru önergesinde yer alan diğer hususlarla ilgili olarak ise, PTT A.Ş. Genel Müdürlüğünce inceleme başlatılmıştır.

146.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, PTT A.Ş. bünyesinde çalışan bazı taşeron işçilerin esnaf kurye modeline geçmeye zorlandığı iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32711)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. ***14.08.2025***

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili

Adana Seyhan ve Yüreğir ilçelerinde PTT A.Ş.'nin Kırtur Turizm adlı taşeron firması aracılığıyla çalışan 325 dağıtım işçisi, "esnaf kurye" modeline geçmeye zorlanmış ve bu dayatmayı kabul etmeyen işçiler tazminatsız işten atılmıştır. Bahsi geçen modelde, işçilere sigorta yapılmamakta, araç, akaryakıt, bakım ve ceza masrafları da çalışanlara yüklenmektedir. Yani, patronlar İş Yasası kapsamındaki tüm yükümlülüklerden kurtulmakta, tüm maliyet ve risk işçilerin sırtına yüklenmektedir.

Bu yeni sistemde işçilerin her biri, günlük ortalama 130 kargo dağıtmak zorunda bırakılmaktadır. Parça başı sistemle çalışan işçilere gönderi başına yalnızca 26 TL + KDV, yani 31 TL ödenmektedir. Aynı gönderi, firmaya 48 TL'ye faturalandırılmaktadır. Şirketlerse arada hiçbir üretim veya hizmet sağlamadan ve vergi yükümlülüğü olmadan 17 TL kâr elde etmektedir.

İşçiler iş güvencesi, sendikal hakları ve kıdem tazminatları da ortadan kaldıran bu sistemin bir kölelik sistemi olduğunu ifade etmektedir.

Bu bağlamda;

1. PTT bünyesinde kaç taşeron dağıtım işçisi çalışmaktadır? Taşeron şirketlerin isimleri ve işçi sayısı dağılımı nedir?
2. 1 Ağustos 2025 itibariyle işten atılan 325 taşeron işçilerin işten çıkartılma kodu SGK'ya ne olarak bildirilmiştir? İşçilerin tazminat, kıdem, ihbar ve diğer sosyal haklarının ödenmemesinin sebebi nedir?
3. "Esnaf kurye" modeline geçiş süreci yasal dayanağını nereden almaktadır? Fiiliyatta işçi olarak çalıştırılmaya devam eden kişileri işçi değilmiş gibi göstermek kanunu dolanmak değil midir? Bakanlığınız bu konuda ne tür adımlar atacaktır?
4. Bu sistemin sosyal güvenlik, iş güvenliği ve işçi sağlığı açısından denetimi nasıl sağlanacaktır?
5. Bakanlığınız PTT A.Ş. ve ilgili taşeron firma arasında yapılan sözleşmeleri ve işten çıkarma süreçlerini denetlemiş midir?
6. PTT'deki taşeron işçilerin kadrolu kamu işçisi yapılmasına yönelik herhangi bir çalışma Bakanlığınız nezdinde yürütülmekte midir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3025336
Konu : Gaziantep Milletvekili Sayın Sevda KARACA'nın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1687485 sayılı yazınız.

Gaziantep Milletvekili Sayın Sevda KARACA'nın 7/32711 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ SAYIN SEVDA KARACA'NIN 7/32711 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

PTT A.Ş. Genel Müdürlüğü; rekabette öncü ve yenilikçi ürün ve hizmetler ile söz konusu ürün ve hizmetlerin sunuluş biçimlerini çeşitlendirmeye ve rekabette avantaj sağlayacak alternatif iş modellerini uygulamaya devam etmekte olup "Esnaf Kurye" adı altında herhangi bir dağıtım modeli bulunmamaktadır.

PTT A.Ş. Genel Müdürlüğü bünyesinde toplam 8.591 dağıtım firma personeli çalışmakta olup istihdam edilen firma personelinin, işe alım ve işten çıkarma işlemleri dâhil olmak üzere tüm özlük hakları istihdam edildikleri firmalara ait olduğundan, işten çıkış bildirgeleri de ilgili firmalar tarafından verilmektedir. Firma personelinin tazminat, kıdem, ihbar ve diğer sosyal haklarının ödenmemesi durumu ise söz konusu değildir.

PTT A.Ş. Genel Müdürlüğünde işgücü hizmet alımı yoluyla çalıştırılan taşeron firma personeli hakkında, taşeron firma personelinin daimi işçi statüsüne geçirilmesi hakkındaki 696 sayılı KHK'nın 117'nci maddesine PTT bünyesinde çalışan taşeron firma personeli dahil edilmediğinden konu hakkında herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

147.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, Hakkâri'nin Yüksekova ilçesine otogar yapılması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32713)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğünün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Onur DÜŞÜNMEZ
Hakkari Milletvekili

Hakkari ili Yüksekova ilçesinde yıllar önce geçici olarak yapılan ve birkaç dükkândan ibaret olan otogar, ilçenin artan nüfusu ve ulaşım ihtiyaçları karşısında yetersiz kalmaktadır. 130 bini aşkın nüfusa sahip Yüksekova, İran ve Irak gibi iki ülkeye olan sınır konumuyla bölgesel ve uluslararası hareketliliğin yoğun olduğu bir merkezdir. Ancak buna rağmen ilçede hala modern ve kapsamlı bir şehirlerarası otogar bulunmamaktadır.

Mevcut durumda yolcular, yol kenarlarında indi-bindi yapmakta, bu durum hem güvenlik açısından tehlike yaratmakta hem de ilçenin görünümüne ve hizmet kalitesine zarar vermektedir. Lavabosu, bekleme salonu, dinlenme alanı ve ulaşım ağı olmayan bir alanda otogar hizmetinin verilmeye çalışılması, hem vatandaşlarımızı hem de esnafı zor durumda bırakmaktadır. Yurttaşlar, yerel yöneticiler ve sivil toplum temsilcileri yıllardır bu konuda çağrıda bulunmalarına rağmen şimdiye kadar somut bir adım atılmamıştır. Yüksekova ilçesine modern, kapsamlı ve ilçeye yakışır bir otogar yapılması gerekmektedir.

Bu bağlamda:

1. Yüksekova ilçesine modern, kapsamlı ve ilçeye yakışır bir otogar yapılması için Bakanlığınızın bir planlaması veya çalışması var mıdır?
2. Mevcut otogar alanının yetersizliği ve tehlike arz eden fiziki koşulları hakkında Bakanlığınıza iletilmiş bir şikâyet veya rapor bulunmakta mıdır?
3. Yüksekova'nın jeopolitik konumu göz önünde bulundurularak, uluslararası ulaşım planlamalarında bu ilçeye bir yatırım yapılması düşünülmekte midir?
4. Yüksekova'daki otogar sorununun çözümü için 2025 veya 2026 yatırım programlarında yer alan bir proje mevcut mudur?
5. Şayet bir proje planlanıyorsa, bu otogarın yeri, kapasitesi ve inşaat süreci hakkında kamuoyuyla paylaşılabilecek bilgiler nelerdir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3036174
Konu : Hakkari Milletvekili Sayın Onur DÜŞÜNMEZ'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1687485 sayılı yazınız.

Hakkari Milletvekili Sayın Onur DÜŞÜNMEZ'in 7/32713 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

HAKKARİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ONUR DÜŞÜNMEZ'İN 7/32713 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve Karayolu Taşıma Yönetmeliği çerçevesinde yolcu terminallerinin T1 veya T2 yetki belgesi alması zorunlu olup, otobüs terminali kurma, kurdurma, işletme, işlettirme veya bu yerlerin gerçek ve tüzel kişilerce açılmasına izin verme yetki ve sorumluluğu; 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümleri çerçevesinde Belediyelerde bulunmaktadır.

148.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, Hakkâri-Çukurca kara yolunda yürütülen yol çalışmasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32714)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğünün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Onur DÜŞÜNMEZ
Hakkari Milletvekili

Hakkari-Çukurca Karayolu'nda yürütülen satıh kaplama (mıcır) çalışmaları nedeniyle yola dökülen mıcırlar, bölgedeki sürücülere zor anlar yaşatmakta; toz bulutu sebebiyle görüş mesafesi azalmakta ve yol güvenliği ciddi şekilde tehlikeye girmektedir. Yol üzerindeki mıcır birikintileri; araç hâkimiyetinin kaybedilmesine, camların kırılmasına, araçlarda maddi hasara ve olası can kayıplarına yol açabilecek kazalara neden olmaktadır. Ayrıca yolun dar virajlı ve yüksek eğimli olması, küçük hataların dahi ölümcül sonuçlar doğurmasına sebep olabilmektedir.

Bu bağlamda:

1. Hakkari-Çukurca Karayolu'ndaki mıcır kaplama çalışmaları hangi tarihler arasında ve hangi kapsamda yürütülmektedir?
2. Yol güvenliğini sağlamak amacıyla çalışmalar süresince alınan önlemler nelerdir?
3. Mıcır nedeniyle yaşanan trafik kazalarına dair bakanlığınıza ulaşan veri ya da istatistik bulunmakta mıdır? Son 3 yılda bu yolda kaç trafik kazası meydana gelmiştir?
4. Araçlarda meydana gelen hasarlarla ilgili vatandaşların tazminat taleplerine yönelik bir mekanizma kurulmuş mudur?
5. Söz konusu yol güzergâhında mıcırların temizlenmesi ve yol güvenliğinin artırılması için herhangi bir kısa vadeli çözüm planı var mıdır?
6. Bu tür riskli yol çalışmalarında alternatif yolların sağlanması veya trafiğin kontrollü yönlendirilmesine dair bir uygulama yapılmakta mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3036114
Konu : Hakkari Milletvekili Sayın Onur DÜŞÜNMEZ'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1687485 sayılı yazınız.

Hakkari Milletvekili Sayın Onur DÜŞÜNMEZ'in 7/32714 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

HAKKARİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ONUR DÜŞÜNMEZ'İN 7/32714 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Hakkâri-Çukurca devlet yolunda yürütülen sathi kaplama çalışmaları, 06.08.2025 tarihinde başlamış olup 18.08.2025 tarihinde tamamlanmıştır.

Bahse konu çalışmalar yapılırken; yol güzergahında trafik akışı kontrollü bir şekilde sağlanmış, trafik güvenliği için gerekli tüm yatay ve düşey işaretlemeler yapılmış ve yol platformunda kalan serbest malzemeler süpürülmüştür. Hakkari-Çukurca devlet yolundaki sathi kaplama çalışmalarından kaynaklı Karayolları Genel Müdürlüğüne ulaşan herhangi bir dava ve/veya tazminat talebi de bulunmamaktadır.

Diğer taraftan; trafik kazası tespit tutanaklarının düzenlenmesi ve istatistiki verilerin toplanması İçişleri Bakanlığı'nın, istatistiklerin yayımlanması ve dağıtımı ise Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığının uhdesinde bulunmaktadır.

149.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, kara yolu yük taşımacılığı sektörünün sorunlarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32716)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasası'nın 98. maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. maddesi gereğince **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sn. Abdulkadir URALOĞLU** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 11.08.2025

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili

Türkiye, coğrafi konumu itibarıyla Asya ile Avrupa arasında köprü niteliğinde olup, bu avantaj lojistik sektöründe özellikle karayolu yük taşımacılığı alanında ülkemizi Avrupa'nın en büyük kara taşımacılık filosuna sahip ülke haline getirmiştir.

Taşınan yük miktarı ve araç sayısı arttıkça navlun gelirleri artmıştır. Uzun yıllar boyunca navlun gelirlerinde fazla veren Türkiye, 2024 yılı itibarıyla ilk kez yaklaşık 1 milyar dolarlık açık vermiştir.

Bu olumsuz dönüşün nedenlerine bakıldığında; taşımacılık maliyetlerindeki artış, finansmana erişimde yaşanan sıkıntılar, şoförlerin vize sorunları, geçiş belgelerindeki kısıtlar, denizyolu taşımacılığının artan cazibesi, Almanya, Irak ve Rusya pazarındaki daralma, Türkiye plakalı araçların ihracattaki payının %85'ten %70'e gerilemesi dolayısıyla yabancı plakalı araçların taşımacılıktaki payının yükselmesi sayılmaktadır.

Ayrıca, Türkiye'de kurulu lojistik firmalarının önemli bir kısmı son yıllarda yabancı şirket ve fonlar tarafından satın alınmış, sektörün yaklaşık üçte birinin mülkiyetinin yabancı sermayeye geçtiği tahmin edilmektedir. Bu gelişmeler, ülkemizin taşımacılık sektöründeki stratejik kapasitesinin ve yerli/milli yapısının zayıflamasına yol açabilecek ciddi riskler barındırmaktadır.

Bu bağlamda, aşağıdaki soruların yanıtlanması kamuoyunun bilgi alma hakkı açısından önem arz etmektedir;

1. 2024 yılında navlun ticaret dengesinin açık vermesinin temel nedenleri nelerdir?
2. Son 10 yılda uluslararası karayolu yük taşımacılığında Türkiye plakalı araçların payı kaç puan azalmıştır?
3. İhracatta kullanılan Türkiye plakalı araçların ne kadarı yabancı sermayeli şirketlere aittir?
4. Son 5 yılda kaç Türk lojistik firması yabancı şirket veya fonlar tarafından satın alınmıştır?
5. Yabancı sahipli lojistik firmalarının Türkiye taşımacılık sektöründeki toplam pazar payı nedir?
6. Yabancı plakalı araçların Türkiye'den ihraç edilen yükleri taşıma oranı son 5 yılda nasıl değişmiştir?
7. Türk şoförlerinin vize ve geçiş belgesi sorunlarının çözümü için hangi adımlar atılmıştır?
8. Türkiye'nin navlun gelirlerindeki düşüşün önlenmesi için hangi somut stratejiler uygulanmaktadır?
9. Bakanlığınız taşımacılık sektörünün finansmana erişim sorunu hakkında bir çözüm paketi hazırlamakta mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3036316
Konu : Manisa Milletvekili Sayın Şenol SUNAT'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1687485 sayılı yazınız.

Manisa Milletvekili Sayın Şenol SUNAT'ın 7/32716 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ŞENOL SUNAT'IN 7/32716 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Bakanlığımızda navlun gelirlerine ilişkin veriler bulunmamakla birlikte karayolu ile ihraç taşıma yapan Türk taşıtlarımızın sayısı 2023 yılında 1.554.742 olup 2024 yılında 1.603.122'ye yükselmiştir. Özellikle Rusya-Ukrayna krizi sonrasında taşımacılarımız sadece ihraç ve ithalat taşıması yapmamakta, özellikle Avrupa ülkelerinden Azerbaycan, Gürcistan, Kazakistan, Rusya gibi ülkelere de transit yükler taşımaktadır.

Türk plakalı taşıtlar ile yapılan taşıma sayılarında düzenli bir artış yaşanmaktadır. Türkiye'de yük taşımacılığı yapmak üzere yetki belgesi almış tüzel kişilerin Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş ve ticaret siciline tescil edilmiş olmaları, gerçek kişilerin ise Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde olmaları şartı bulunmaktadır.

Geçiş belgesi kotaları; ülkeler arasında karayolu taşımacılığı anlaşmaları uyarınca düzenlenen Karayolu Ulaştırması Karma Komisyonu (KUKK) toplantılarında karşılıklı olarak kararlaştırılmaktadır. 2019-2024 döneminde taşımacılarımızca kullanılmak üzere karayolu taşımacılığı anlaşmamız bulunan ülkelerden alınan belge sayısı ise 1.304.573 adetten 1.711.626 adete yükselmiştir. Macaristan geçiş belgesi kotamız 36 binden 145 bine, Almanya ile 160 binden 200 bine, Bulgaristan ile 250 binden 375 bine yükseltilmiş olup Romanya ile taşımalar serbestleştirilmiştir.

Vize konusu ise; esas itibariyle Dışişleri Bakanlığının uhdesinde olmakla birlikte, ilgili kurumlarımız ile koordineli olarak çalışmalar yürütülmektedir. Örneğin, Azerbaycan, Kazakistan, Moldova ve Ukrayna gibi ülkelerde sürücü vizesi sorunu çözülmüştür. Romanya ve Bulgaristan ile vize kolaylığı sağlayacak şekilde düzenlemeler yapılmıştır.

Bunun yanı sıra; 27.03.2025 tarihli ve 7546 sayılı Kanun değişikliği ile 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununun 26'ncı maddesi yeniden düzenlenmiş olup, anılan madde kapsamında ülkemiz sınırları içerisinde taşımacılık faaliyetinde bulunan yabancı plakalı taşıtlar için yeni yükümlülükler getirilmiştir. Ayrıca; uluslararası ve yurtiçinde lojistik işletmeciliği faaliyetinde bulunmak üzere Bakanlığımızdan L2 yetki belgesi almak isteyen gerçek ve tüzel kişilerin, Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin 14'üncü maddesinin 9'uncu fıkrasında belirtilen yetki belgelerine sahip olması ve en az 3 yıl süreli olacak şekilde taşımacılık tecrübesi bulunması gerekmektedir. Bu uygulama ile pazarda faaliyette bulunan firmaların haksız rekabet edecek şekilde orantısız artmalarının önüne geçilmesi ve rekabet ortamının korunması amaçlanmaktadır.

Diğer yandan, soru önergesinde yer alan diğer hususlar; Ticaret Bakanlığı'nın uhdesinde olup, taşımacılık sektörünün finansman sorunları Bakanlığımız görev ve yetki alanında bulunmamaktadır.

150.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Suriye'ye yapılan doğal gaz ihracatına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/32743)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 06.08.2025

Deniz YAVUZYILMAZ
Zonguldak Milletvekili

7/28618 Esas Nolu soru önergesine verilen yanıtta, *"Türkiye ve Suriye arasında imzalanan Enerji, Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında Mutabakat Zaptı kapsamında, 36 inç çapında ve takriben 339 metre uzunluğundaki boru hattı üzerinden Haziran 2025 tarihi itibariyle Suriye'ye yıllık yaklaşık 2 milyar Sm³ doğal gaz ihracatının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır."* denilmektedir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız tarafından açıklanan ve Haziran 2025 itibariyle başlaması planlanan Suriye'ye yıllık 2 milyar Sm³ doğal gaz ihracatında uygulanacak olan birim satış fiyatı (1.000 Sm³ veya 1 MWh başına ABD Doları cinsinden) nedir? Bu fiyatlandırma hangi uluslararası endekslere (Brent, TTF, JKM vb.) veya formüllere dayandırılmaktadır?

2. Söz konusu ihracat fiyatı, Türkiye'nin iç piyasada tüketicilere (sanayi, konut, elektrik üretimi) sattığı ortalama doğal gaz birim fiyatları ile kıyaslandığında ne düzeydedir? İhracat fiyatı, iç piyasa fiyatının altında mıdır üstünde midir?

3. Mutabakat Zaptı hangi tarihte yürürlüğe girmiştir?

4. Mutabakat Zaptı'nın yürürlüğe girdiği tarihten bugüne (Temmuz 2025 sonu itibariyle) kadar Suriye'ye ihraç edilen toplam doğal gaz miktarı (Sm³ cinsinden) nedir?

5. Mutabakat Zaptı'nın yürürlüğe girdiği tarihten bugüne (Temmuz 2025 sonu itibariyle) kadar Suriye'ye yapılan doğal gaz ihracatından elde edilen toplam gelir (ABD Doları ve Türk Lirası cinsinden) ne kadardır?

6. İhracat işlemlerinde ödeme şekli ve kullanılan döviz cinsi (USD, EUR, TRY vb.) nedir? Ödemeler düzenli olarak ve zamanında alınabilmiş midir?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610-357249
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/32743)

10-10-2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1688495 sayılı yazınız.

Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz YAVUZYILMAZ'ın tarafıma tevcih ettiği 7/32743 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7/32743 Esas Numaralı Önerge Cevabı

	ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ SAYIN DENİZ YAVUZYILMAZ'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/32743

Suriye'ye doğal gaz ihracatına yönelik boru hattı hazır hale getirilip işleme alınmış olup, Azerbaycan devlet şirketi SOCAR'dan alınan doğal gaz Boru Hatları İle Petrol Taşıma Anonim Şirketi (BOTAŞ) tarafından takas (swap) yoluyla Suriye'ye teslim edilmektedir.

151.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, 10 Ağustos 2025 tarihinde Balıkesir'de meydana gelen depremin ardından yaşanan iletişim sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32790)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından yanıtlanmasını arz ederim.

Burhanettin BULUT

Adana Milletvekili

Afet anında çöken iletişim sistemleri sadece teknik bir arıza değil, doğrudan can kayıplarına yol açabilecek bir yönetim zafiyetedir. Balıkesir'de yaşanan ve birçok ilimizde de hissedilen 6.1 büyüklüğündeki deprem sonrası GSM operatörleri, her felaket sonrası olduğu gibi yine sınıfta kalmış, saatlerce hizmet verememiştir. Afetin en kritik anlarında köyler ve kırsal bölgeler başta olmak üzere binlerce vatandaşımız iletişimden mahrum kalmış, yakınlarının durumunu öğrenememiş; arama kurtarma çalışmaları sekteye uğramıştır. Ülkemizde GSM operatörleri fatura kesmeye gelince varken, ancak felaket anlarında hizmet vermeye gelince ortada görünmemektedir. Türkiye, dünyanın en pahalı GSM hizmetlerinden birine ücret öderken, en kritik anlarda iletişim altyapısının devre dışı kalması kabul edilemez bir ihmal ve sorumsuzluktur. Bu tablo sadece özel şirketlerin yetersizliği değil denetim görevini yerine getirmeyen bakanlığınızın da açık bir sorumluluğudur. 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerinde yaşanan ve binlerce insanın hayatına mal olan iletişim felaketinden ders çıkarılmadığı bugün hala aynı sorunların devam etmesinden anlaşılmaktadır.

Bu çerçevede;

1. Balıkesir'de yaşanan deprem sonrası kaç köy, kasaba ve ilçe GSM hizmetlerinden ne kadar süreyle mahrum kalmıştır?
2. GSM operatörlerinin afet ve acil durumlarda kesintisiz hizmet verebilmesi için hangi teknik ve altyapısal tedbirler alınmaktadır?
3. GSM operatörlerinin acil durumlarda kesintisiz iletişim sağlama yükümlülüğü var mıdır?
4. Balıkesir depremi sonrası yaşanan iletişim kesintisi nedeniyle ilgili operatörler hakkında herhangi bir idari para cezası ya da başka bir yaptırım uygulanmış mıdır?
5. Afet anlarında hizmet veremeyen operatörlere son 10 yılda ne kadar idari para cezası kesilmiştir? Bu cezaların caydırıcı olmamasının sebebi nedir?
6. Bakanlığınızın, "fatura kesmeye gelince varlar, hizmet vermeye gelince yoklar" şeklinde özetlenebilecek bu tabloyu değiştirecek somut bir planı var mıdır? Yoksa vatandaş yine bir sonraki afette aynı çaresizliği mi yaşayacaktır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3072120
Konu : Adana Milletvekili Sayın Burhanettin BULUT'un yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1688495 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili Sayın Burhanettin BULUT'un 7/32790 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN BURHANETTİN BULUT'UN 7/32790 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeciler, ilgili mevzuat ve yetkilendirmeye ilişkin hükümler kapsamında afet ve acil durumlara yönelik iş sürekliliği planlamalarını yapmakla yükümlüdür. İşletmecilerin çalışmaları ve planlamaları takip edilmekte, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı (BTK) tarafından yükümlülükleri denetlenmektedir. Yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde ise; söz konusu işletmecilere idarî yaptırım uygulanmaktadır.

Elektronik haberleşme altyapısının afetlere karşı daha da güçlendirilmesine yönelik, İstanbul başta olmak üzere afet riski olan illerimizdeki baz istasyonu ve transmisyon noktası bulunan binaların gözden geçirilmesi, afetlerde hasar görebilecek riskli sahaların tespit edilmesi ve ihtiyaç duyulanların kaldırılması çalışmaları işletmeciler tarafından yürütülmektedir.

Afetlerde haberleşmede kapsama ve kapasite desteği sunulması için mobil baz istasyonu, uydu destekli mobil baz istasyonu, acil iletişim aracı gibi afetlerde kullanılabilecek tüm kaynakların işletmecilerce artırılması sürekli olarak sağlanmaktadır.

Evrensel Hizmet Projeleri kapsamında Balıkesir'e bağlı 17 yerleşim birimine hizmet vermek üzere 13 baz istasyonu kurularak 2G ve 4.5G teknolojilerinde mobil ses-internet hizmeti, 2 yerleşim birimine de Wimax teknolojisi ile sabit internet ve telefon hizmeti sağlanmıştır. Ayrıca; 10 yerleşim birimine daha 2G ve 4.5G teknolojilerinde mobil ses-internet hizmeti verilmesi planlanmaktadır.

152.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, bir bakan yardımcısının öz geçmişinde belirttiği eğitim durumuna ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32791)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırılmasını saygılarımla arz ederim. 05.08.2025

Barış BEKTAŞ
Konya Milletvekili

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nda, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'ndan (BTK) sorumlu Bakan Yardımcısı olarak görev yapan Sayın Dr. Ömer Fatih Sayan'ın kamuoyuna açık özgeçmişinde yer alan akademik geçmiş son günlerde basın ve sosyal medyada geniş yankı uyandırmıştır. Sayın Sayan'ın özgeçmişine göre; 6 farklı lisans programı, 2 yüksek lisans, 2 doktora programı ve 13 sertifika programı tamamladığı ifade edilmektedir.

Söz konusu eğitim programları arasında; İstanbul Üniversitesi Elektronik Mühendisliği, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Anadolu Üniversitesi'ne ait dört farklı lisans bölümü (İşletme, İktisat, Kamu Yönetimi, Uluslararası İlişkiler), Münih Teknik Üniversitesi'nde yüksek lisans, İstanbul Üniversitesi'nde yüksek lisans ve doktora, ayrıca Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nde Özel Hukuk alanında doktora yer almaktadır.

Akademik anlamda bu derece kapsamlı ve çok disiplinli bir eğitim sürecinin, bir yandan da üst düzey kamu görevleriyle eş zamanlı olarak yürütülmüş olması, eğitimlerin mahiyeti, süresi ve yasal uygunluğu açısından çeşitli soruları gündeme getirmiştir. Özellikle aynı yıllar içinde birden fazla lisans veya lisansüstü programa kayıt yapılmış olması ihtimali, üniversitelerin ve Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) yürürlükteki mevzuatları çerçevesinde ne ölçüde mümkündür sorusunu doğurmaktadır.

Sertifika programlarının sayısı, süresi ve niteliği hakkında da bugüne kadar kamuoyuna açık bir açıklama yapılmamış olması, bu alandaki belirsizlikleri artırmaktadır. Ayrıca yurt dışında eğitim aldığı belirtilen Münih Teknik Üniversitesi'nde yürütülen programın dönemiyle Türkiye'deki kamu görevlerinin örtüşüp örtüşmediği, bu süreçlerin izinli mi yoksa görevlendirme ile mi yürütüldüğü de henüz bilinmemektedir.

Kamu hizmetinde şeffaflık, hesap verebilirlik ve liyakat ilkeleri çerçevesinde, bu derece yoğun bir akademik geçmişin kamuoyuna açıklıkla izah edilmesi önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Sayın Ömer Fatih Sayan'ın özgeçmişinde yer alan her bir lisans, yüksek lisans ve doktora programının (üniversite adı, bölüm, başlama ve mezuniyet tarihi ile eğitim şekli – örgün, açık öğretim veya uzaktan eğitim – belirtilmek suretiyle) detaylı dökümü nedir?
2. Anadolu Üniversitesi'nden alınmış olan dört farklı lisans diploması (İşletme, İktisat, Kamu Yönetimi, Uluslararası İlişkiler) açık öğretim kapsamında mı alınmıştır? Bu bölümlere başlangıç ve mezuniyet tarihleri nedir?
3. İstanbul Üniversitesi Elektronik Mühendisliği ve Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi programlarının örgün eğitim olduğu dikkate alındığında, bu programlar hangi yıllar arasında tamamlanmıştır ve bu yıllarda Sayın Sayan herhangi bir kamu görevinde bulunmuş mudur? Bulunduysa, derslere ve sınavlara devam şartı nasıl sağlanmıştır?
4. Münih Teknik Üniversitesi'nde yürütülen yüksek lisans programı hangi tarihler arasında gerçekleşmiştir? Bu tarihlerde Sayın Sayan'ın Türkiye'de herhangi bir kamu görevi olup olmadığı, varsa bu eğitimle nasıl uyumlandırıldığı açıklanacak mıdır?
5. Sertifika programlarının sayısı 13 olarak belirtilmiştir. Bu programların her biri hangi kurumlar tarafından düzenlenmiştir? Sertifikaların içeriği, süresi, alınma tarihleri ve eğitim şekli nedir?
6. Sayın Sayan'ın tüm bu akademik programları yürüttüğü tarihler ile kamu görevinde bulunduğu tarihler örtüşmekte midir? Örtüşüyorsa, bu eğitimlerin yürütülmesi için kamu görevinden izin veya görevlendirme alınmış mıdır?
7. Sayın Sayan'ın bu derece yoğun bir akademik geçmişi, kamu görevleriyle eş zamanlı şekilde yürütmüş olması kamu hizmetinin kalitesi, sürekliliği ve etkinliği açısından herhangi bir denetime tabi tutulmuş mudur?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3044665
Konu : Konya Milletvekili Sayın Barış BEKTAŞ'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1688495 sayılı yazınız.

Konya Milletvekili Sayın Barış BEKTAŞ'ın 7/32791 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN BARIŞ BEKTAŞ'IN 7/32791 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Bakanlığımız Bakan Yardımcısı Sayın Dr. Ömer Fatih SAYAN'ın özgeçmişi Bakanlığımızın web sitesi www.uab.gov.tr adresinde yer almaktadır.

153.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Söke-Kuşadası kara yolunda çöken bir alana ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32793)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdülkadir Uraloğlu** tarafından Anayasanın 98'inci İçtüzüğün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

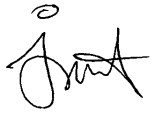

Basına yansıyan görüntüler ile de sabit olan, 10–11 Ağustos 2025 tarihlerinde, Söke-Kuşadası karayolunun Yaylaköy mevkiinde, tarlada yapılan kazı çalışması sonucu yol çökmüştür ve trafik tek yönlü veya tamamen kapatılmıştır. Görüntülerde yolun önemli bir kısmının derin bir şekilde çöktüğü gözlemlenmektedir.

Bu bağlamda;

1. Çökme olayına ilişkin olarak yetkili kurum ve kişiler olay yerine ne zaman müdahale etmiş ve süreç nasıl işletilmiştir?
2. Kazı çalışmasını hangi kurum veya firma yürütmüş, bu çalışmanın yol güvenliğine ilişkin risk analizi yapılmış mıdır?
3. Bakanlığınızın kayıtlarında, Söke-Kuşadası karayolunun dışında benzer çökme, asfalt sorunu veya yol güvenliği riski taşıyan kaç yol bulunmaktadır? Bu yollar hangileridir ve ne gibi önlemler planlanmaktadır?
4. Bölgede altyapı ya da ihmal koşullarına bağlı olarak yol güvenliğini tehdit eden başka uygulamalar veya kazılar var mıdır? Bunlara dair bir envanter veya değerlendirme mevcut mudur?
5. Bu tür olayların önüne geçmek adına, benzer güzergahlarda proaktif bir risk haritası, bakım-onarım planı veya acil müdahale protokolü geliştirmek üzere hangi düzenleme veya planlamalar yapılmıştır?
6. Çökmenin sebepleri nelerdir? Bu gibi çökme riski olan yollara dair planlı bir çalışma Bakanlığınız tarafından ne zaman başlatılacaktır?
7. Basına yansıdığı kadarıyla, bu sene 3 farklı yerde yol çökmesi yaşanmıştır. Bakanlığınızın verilerine göre resmi olarak 2025 yılında kaç yol çökmesi gerçekleşmiştir? Geçtiğimiz yıllara oranla bu yol çökmeleri artmış ya da azalmış mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3074329
Konu : İzmir Milletvekili Sayın İbrahim AKIN'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1688495 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın İbrahim AKIN'ın 7/32793 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN İBRAHİM AKIN'IN 7/32793 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Kuşadası-Söke karayolunun yapımı; projesine uygun olarak 2008 yılında tamamlanmış olup heyelan tarihi olan 09.08.2025'e kadar herhangi bir kayma, çökme durumu meydana gelmemiştir. Yolun Yaylaköy mevkiinde meydana gelen heyelanın ilk belirtileri ortaya çıktığında Karayolları ekipleri tarafından yapılan kontrollerde yüzeyde çatlamalar olduğu tespit edilerek yolun Söke-Kuşadası istikameti trafiğe kapatılmış ve trafik güvenli olan alternatif güzergâhlara yönlendirilmiştir. Alınan tedbirler neticesinde kullanıcılara herhangi bir olumsuzluk yansımamıştır.

Söke-Kuşadası karayolunda meydana gelen olay üçüncü taraf altyapı çalışmaları kaynaklı olup, karayolları sorumluluk alanında dış müdahale veya sel, feyezan, deprem gibi afetler olmadan kendiliğinden kopacak ve trafiği tehlikeye atacak bir lokasyon bulunmamaktadır. Bahse konu kazı çalışması ise; TEİAŞ adına yüklenici firma tarafından yapılan ve Söke-Kuşadası karayolunun yol platformundan yatayda 37 metre düşeyde 17 metre mesafede yer alan sahadaki trafo merkezi inşaatı temel ve duvar kazısıdır. İlgili Kurumun inşaat yapacağı saha ile ilgili projesi bulunmaktadır.

Öte yandan, mevcut ve yeni yapılacak yol güzergahları için MTA tarafından hazırlanan ve tüm Türkiye'yi kapsayan heyelan haritası ve aktif fay haritasından yararlanılmaktadır. Ayrıca tüm karayolları; "Görüntü Tabanlı Coğrafi Bilgi Sistemleri" ile 7/24 takip edilmektedir. Mevcut yollarda riskli bir durumun oluşması halinde ise; temel sondaj, inklinometre, arazi ve laboratuvar deneyleri, arazi okumaları, oturma plakası teşkili çalışmaları yapılarak gereken tedbirler alınmaktadır.

154.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesine araç muayene istasyonu kurulması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32794)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın ***Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdülkadir URALOĞLU*** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğünün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nejla DEMİR

Ağrı Milletvekili

Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde uzun yıllardır gündeme gelen, ancak hâlâ hayata geçirilmemiş olan araç muayene istasyonu ihtiyacı, bölge halkı açısından ciddi bir mağduriyet yaratmaktadır. İlçe halkı, araçlarını muayene ettirebilmek için 100 kilometreyi aşkın mesafedeki Ağrı, Iğdır ya da diğer çevre illere gitmek zorunda kalmaktadır.

Bu durum hem zaman hem de maliyet açısından ilçe halkını zor durumda bırakmakta; özellikle kırsal bölgelerde yaşayan yurttaşlar için ulaşım zorlukları ciddi bir kamu hizmeti eşitsizliğine yol açmaktadır. Ayrıca bölgede sabit bir araç muayene istasyonunun bulunmaması, trafik güvenliği ve yasal zorunlulukların yerine getirilmesi konusunda da aksaklıklara neden olmaktadır.

Yıllardır Doğubayazıt halkına bu hizmetin getirileceği yönünde sözler verilmiş, çeşitli girişimlerde bulunulmuş ancak somut bir adım atılamamıştır. Türkiye'nin dört bir yanında bu hizmetin verildiği dikkate alındığında, Doğubayazıt gibi büyük ve stratejik bir ilçede bu hizmetin hâlâ sunulamıyor olması, kamu vicdanını zedelemektedir.

Bu bağlamda;

1- Doğubayazıt ilçesine kayıtlı araç sayısı kaçtır? Günde ortalama kaç araç ilçeye giriş-çıkış yapmaktadır?
2- Doğubayazıt halkı tarafından yıllardır talep edilmesine rağmen araç muayene istasyonu kurulmamasının gerekçesi nedir?

3- İlçeye araç muayene istasyonu kurulması yönünde Bakanlığınızın veya bağlı kuruluşların geçmişte yürüttüğü herhangi bir proje veya planlama olmuş mudur? Olduysa neden hayata geçirilememiştir?
4- Doğubayazıt ilçesi için sabit araç muayene istasyonu ve egzoz pulu sisteminin kurulmasına yönelik kısa veya orta vadeli bir planınız bulunmakta mıdır?
5- Araç muayene istasyonlarının işletilmesine ilişkin mevcut imtiyaz sözleşmeleri Doğubayazıt gibi ilçelerde hizmet sunumunu engellemekte midir?
6- Vatandaşların yaşadığı bu mağduriyetin giderilmesi için Bakanlığınızın somut adım atma planı var mıdır

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3045667
Konu : Ağrı Milletvekili Sayın Nejla DEMİR'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07-1688495 sayılı yazınız.

Ağrı Milletvekili Sayın Nejla DEMİR'in 7/32794 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

AĞRI MİLLETVEKİLİ SAYIN NEJLA DEMİR'İN 7/32794 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Araç Muayene İstasyonlarının Yapımı, Bakımı ve İşletilmesi Hizmetlerine İlişkin İmtiyaz Sözleşmeleri; Bakanlığımız, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ve İşleticiler arasında 15.08.2007 tarihinde imzalanarak 20 yıl süre ile işletilmesi akde bağlanmıştır.

Yapılan ihale ile tüm illerimizi ve araç sayısı veya coğrafi koşullar nedeniyle bazı ilçelerimizi kapsayacak şekilde imzalan imtiyaz sözleşmesinde Ağrı ili dahil olmak üzere toplamda 189 adet sabit ve 38 adet seyyar araç muayene istasyonunun kurulması ön görülmüş olup, Ağrı ili Doğubayazıt ilçesine ise seyyar araç muayene istasyonuyla hizmet verilmesi sağlanmıştır.

Doğubayazıt ilçesine seyyar araç muayene istasyonu ile verilen hizmetin kapasiteyi karşılaması nedeniyle, sabit araç muayene istasyonu kurulmasına şimdilik ihtiyaç duyulmamaktadır. Bununla birlikte; Doğubayazıt ilçesindeki tescilli araç sayıları ve ilçeye giriş-çıkış yapan araç sayılarına ilişkin istatistiki veriler ise; İçişleri Bakanlığının uhdesinde bulunmaktadır.

155.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Bergama ilçesindeki bir mahallenin telekom altyapı sorununa,

İzmir'in Dikili ilçesindeki bir mahallenin internet altyapısı sorununa,

İzmir'in Dikili ilçesindeki bir mahallenin TELEKOM altyapı sorununa,

İzmir'in Güzelbahçe ilçesine bağlı Yelki Mahallesi'ne baz istasyonu kurulmasına,

İzmir'in Kınık ilçesindeki bir mahallenin mobil iletişim altyapısı sorununa,

İzmir'in Torbalı ilçesindeki bir mahallenin internet altyapı sorununa,

İzmir'in Urla ilçesindeki bir mahallenin internet altyapısı sorununa,

İzmir'in Torbalı ilçesine bağlı Ahmetli Mahallesi'ne baz istasyonu kurulmasına,

İzmir'in Bergama ilçesindeki bir mahallenin mobil iletişim altyapısı sorununa,

İlişkin soruları ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32795), (7/32796), (7/32797), (7/32798), (7/32800), (7/32801), (7/32802), (7/32803), (7/32804)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

11.08.2025

Tamer OSMANAĞAOĞLU

MHP İzmir Milletvekili

İzmir'in Bergama İlçesine bağlı Dağıstan Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımız yetersiz Türk Telekom altyapısı sebebiyle bazı mağduriyetler yaşamaktadır. Vatandaşlarımız devam eden ve bazı bölgelerde ise başlamayan altyapı çalışmalarının gerçekleştirilmesini ümit etmektedir.

Buna göre:

1. Bergama İlçesine bağlı Dağıstan Mahallesinde var olan Türk Telekom altyapısı eksikliğinin giderilmesi için gerçekleştirilen çalışmalar hangi aşamadadır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

11.08.2025

Tamer OSMANAĞAOĞLU

MHP İzmir Milletvekili

İzmir'in Dikili İlçesine bağlı Bademli Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımız yetersiz Türk Telekom altyapısı sebebiyle bazı mağduriyetler yaşamaktadır. Bölgedeki altyapının yer yer 1985 yılında oluşturulması aksaklıkların başlıca sebebi arasındadır.

Buna göre:

1. Dikili İlçesine bağlı Bademli Mahallesinde var olan Türk Telekom altyapısı eksikliğinin giderilmesi için bir çalışma başlatılması düşünülmekte midir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

11.08.2025

Tamer OSMANAĞAOĞLU

MHP İzmir Milletvekili

İzmir'in Dikili İlçesine bağlı Çukuralan Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımız yetersiz Türk Telekom altyapısı sebebiyle bazı mağduriyetler yaşamaktadır. Talepler doğrultusunda geçtiğimiz aylarda BTK temsilcilerinin bölgede inceleme yaptığı, ardından ise yer tespiti gerçekleştirdiği bilinmektedir.

Buna göre:

1. Dikili İlçesine bağlı Çukuralan Mahallesinde var olan Türk Telekom altyapısı eksikliğinin giderilmesi için başlatılan çalışmalar hangi aşamadadır?

2. Söz konusu çalışmaların bitirilmesi ve hizmetin verilebilmesi için öngörülen bir takvim bulunmakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

11.08.2025

Tamer OSMANAĞAOĞLU

MHP İzmir Milletvekili

İzmir'in Güzelbahçe ilçesine bağlı Yelki Mahallesinde yaşayan hemşehrilerimize hizmet veren baz istasyonunun bölgedeki inşaat çalışmaları sebebiyle geçtiğimiz yıllarda kaldırıldığı tekrar inşa edilmediği bilinmektedir. Söz konusu eksiklik vatandaşlarımızın verimli bir şekilde cep telefonu kullanamamasına sebep olmaktadır.

Buna göre:

1. Güzelbahçe'nin Yelki Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımızın mağduriyetine sebep olan baz istasyonu eksikliğinin giderilmesi için bir çalışmanız var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

11.08.2025

Tamer OSMANAĞAOĞLU

MHP İzmir Milletvekili

İzmir'in Kınık İlçesine bağlı Örtülü Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımız bölgelerinde var olan verici eksikliğinden dolayı GSM hattı ve internet kullanımında aksaklıklar yaşamaktadır. Mahallemizin kırsal mahalle olması, özellikle yayla mevkiinde vatandaşlarımızın özellikle cep telefonu kullanımına ihtiyaç duymaları bu eksikliğin bazı mağduriyetler doğurmasına da sebep olmaktadır.

Buna göre:

1. Kınık İlçesine bağlı Örtülü Mahallesinde var olan baz istasyonu eksikliğinin giderilmesine yönelik bir çalışmanız var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

11.08.2025

Tamer OSMANAĞAOĞLU

MHP İzmir Milletvekili

İzmir'in Torbalı İlçesine bağlı Fevzi Çakmak Mahallesi yaklaşık 17 bin nüfusuyla kalabalık bir mahallemizdir. Mahalle sakinleri özellikle internet altyapısı eksiliği sebebiyle bazı mağduriyetler yaşamaktadır. Altyapı gelmeyen yerleşim yerlerindeki vatandaşlarımızın internet aboneliği başvurusu yaptıklarında bölgelerinde altyapı olmaması gerekçe gösterilerek başvurularına ret cevabı aldıkları da vakıadır. Vatandaşlarımızın öncelikli beklentisi internet altyapı eksikliğinin giderilmesidir.

Buna göre:

1. İzmir'in Torbalı İlçesine bağlı Fevzi Çakmak Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımızın internet hizmetinden faydalanabilmesi için gereken altyapı çalışmasının yapılması düşünülmekte midir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

11.08.2025

Tamer OSMANAĞAOĞLU

MHP İzmir Milletvekili

Seçim bölgem İzmir'in Urla ilçesinin Denizli Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımız kaliteli bir internet hizmeti alamamaktan dolayı yıllardır şikâyetlerini dile getirmektedir. Hem muhtarlık hem de vatandaşlarımız nezdinde gerçekleştirilen girişimlerden bugüne kadar bir sonuç alınamadığı da bilinmektedir.

Buna göre:

1. Urla'ya bağlı Denizli Mahallesinde Türk Telekom altyapısından kaynaklanan mağduriyetlerin giderilmesi ve alt yapının geliştirilmesi için son bir yıl içinde hangi çalışmalar yapılmıştır?
2. Denizli Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımızın daha kaliteli internet hizmeti alması için gerekli altyapı çalışmalarının yapılmasıyla ilgili bir çalışmanız var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

11.08.2025

Tamer OSMANAĞAOĞLU

MHP İzmir Milletvekili

Seçim bölgem İzmir'in Torbalı İlçesinin Ahmetli Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımız bölgeye hizmet veren bir baz istasyonunun olmaması sebebiyle hem GSM hem de internet kullanımı konusunda bazı zorluklarla karşılaşmaktadır. Bölgede yapılacak bir baz istasyonunun sadece Ahmetli Mahallesi sakinlerine değil, Sağlık ve Yeniköy Mahallesi sakinlerine de hizmet vereceği bilinmektedir.

Buna göre:

1. Torbalı'ya bağlı Ahmetli Mahallesinde, hem Ahmetli mahallesinde hem de Sağlık ve Yeniköy Mahallesi sakinlerine de hizmet verecek bir baz istasyonun kurulmasına ilişkin bir çalışma var mıdır?
2. Söz konusu mahallelerin hizmet alabileceği bir baz istasyonunun bugüne kadar inşa edilmemesinin sebepleri nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

11.08.2025

Tamer OSMANAĞAOĞLU

MHP İzmir Milletvekili

İzmir'in Bergama İlçesine bağlı Karalar Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımız hiçbir GSM operatörü hizmetinden faydalanamamaktadır. Yıllardır gerçekleştirilen tüm taleplere rağmen halen bir baz istasyonun olmayışı vatandaşlarımızın bazı mağduriyetler yaşamasına da sebep olmaktadır. Karalar Mahallesinde inşa edilecek bir baz istasyonundan, aynı sorunu yaşayan Kırcalar, Katrancı, Halilağalar ve İkizce Mahalleleri de faydalanabilecektir.

Buna göre:

1. Bergama'ya bağlı Karalar Mahallesinde, Karalar Mahallesi ve diğer çevre mahallelerin de faydalanabileceği bir baz istasyonunun bugüne kadar kurulmamasının sebepleri nelerdir?
2. Karalar Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımız ile Kırcalar, Katrancı, Halilağalar ve İkizce Mahallelerinde yaşayan vatandaşlarımızın mağduriyetini giderecek bir baz istasyonu inşa edilmesine yönelik çalışmanız var mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3057557
Konu : İzmir Milletvekili Sayın Tamer OSMANAĞAOĞLU'nun yazılı soru önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1688495 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Tamer OSMANAĞAOĞLU'nun 7/32795, 7/32796, 7/32797, 7/32798, 7/32800, 7/32801, 7/32802, 7/32803 ve 7/302804 esas sayılı yazılı soru önergelerinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN TAMER OSMANAĞAOĞLU'NUN 7/32795, 7/32796, 7/32797, 7/32798, 7/32800, 7/32801, 7/32802, 732803 VE 7/32804 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGELERİNİN CEVABI

Bakanlığımızca yapılan incelemeler neticesinde; İzmir ili Dikili ilçesine bağlı **Bademli,** Güzelbahçe ilçesine bağlı **Yelki**, Torbalı İlçesine bağlı **Fevzi Çakmak Mahallesi** ve **Ahmetli,** Urla İlçesine Bağlı **Denizli Mahallelerinin**; Türk Telekom, Vodafone ve Turkcell tarafından 2N, 3N ve 4.5N teknolojilerinde, Bergama İlçesine Bağlı **Dağıstan Mahallesinin**; Türk Telekom tarafından 2N ve 4.5N, Turkcell tarafından 2N, 3N ve 4.5N ve Vodafone tarafından 2N, 3N ve 4.5N teknolojilerinde, Dikili ilçesine bağlı **Çukuralanı Mahallesinin;** Turkcell tarafından 2N, 3N ve 4.5N ve Vodafone tarafından 2N teknolojilerinde, Kınık İlçesine bağlı **Örtülü Mahallesinin**; Turkcell tarafından 2N, 3N ve 4.5N teknolojilerinde, Bergama İlçesine bağlı **Karalar Mahallesinin**; Türk Telekom tarafından 3N ve 4.5N, Turkcell tarafından 2N, 3N ve 4.5N ve Vodafone tarafından 2N ve 4.5N teknolojilerinde kapsanmış olduğu görülmektedir.

5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında; İzmir ili **Bayındır** ilçesinde 1 adet, **Bergama** ilçesinde 2 adet, **Dikili** ilçesinde 5 adet, **Kemalpaşa** ilçesinde 1 adet, **Kınık** ilçesinde 1 adet, **Kiraz** ilçesinde 1 adet, **Ödemiş** ilçesinde 1 adet ve **Tire** ilçesinde 1 adet yerleşim yerine mobil ses ve genişbant internet hizmeti götürülmüş olup, **Bergama** ve **Ödemiş** ilçelerimizde 5 adet yerleşim yerine daha mobil ses ve genişbant hizmeti götürülmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Diğer yandan; mobil elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmecilerin kapsama ve hizmet kalitesi yükümlülükleri BTK Başkanlığı tarafından sürekli ve düzenli takip edilmekte ve vatandaşların maksimum verimde hizmet alabilmesi için gerekli denetimler yapılmaktadır.

156.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Buca ilçesine bağlı Ufuk Mahallesi'ne PTT şubesi açılmasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32805)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

11.08.2025

Tamer OSMANAĞAOĞLU

MHP İzmir Milletvekili

Yaklaşık 75 bin nüfusun yaşadığı, Buca İlçesine bağlı Ufuk Mahallesinde, daha önce var olan PTT Şubesinin geçtiğimiz yıllarda Şirinyer'e taşınması vatandaşlarımızın PTT hizmetine ulaşmasını zorlaştırmaktadır. Bölgenin sanayi bölgesi olması, bölgede birçok işletmenin bulunması vatandaşlarımızın PTT hizmetlerine daha kolay ulaşabilmesi gerekliliğini de doğurmaktadır. Hem muhtarlık hem de vatandaşlarımız nezdinde gerçekleştirilen girişimlerden bugüne kadar sonuç alınamadığı da bilinmektedir.

Buna göre:

1. Buca İlçesine bağlı Ufuk Mahallesinde yeni bir PTT Şubesi açılmasına yönelik çalışmanız bulunmakta mıdır?
2. Buca İlçesine bağlı Ufuk Mahallesinde; Şirinyer'e taşınan PTT Şubesinin bir biriminin faaliyet gösterebilmesine yönelik bir çalışmanız var mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3024778
Konu : İzmir Milletvekili Sayın Tamer OSMANAĞAOĞLU'nun yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1688495 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Tamer OSMANAĞAOĞLU'nun 7/32805 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN TAMER OSMANAĞAOĞLU'NUN 7/32805 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

İzmir ili Buca ilçesine bağlı eski bir yerleşim yeri olan Ufuk Mahallesinde; Deprem Yönetmeliğine ve PTT hizmet standartlarına uygun fiziki şartlara sahip yeni iş yeri arama çalışmaları devam etmektedir.

157.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, TEİAŞ tarafından yapılan bir ihaleye ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/32841)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 14.08.2025

Deniz YAVUZYILMAZ
Zonguldak Milletvekili

TEİAŞ Genel Müdürlük tarafından **T Blok 2. Kat Yazılım Müdürlüğü Personel Çalışma Salonu'nun Tefrişat ve Modernizasyon İşi**'nin bir yüklenici firmaya verildiği ve söz konusu iş için bu firmaya avans ödendiği hususu mevcuttur.

Buna göre;

1. Bakanlığınıza bağlı TEİAŞ'ın T Blok Yazılım Müdürlüğü Personel Solonu Tefrişat ve Modernizasyon İşi İhalesi hangi alım yolu ile alınmıştır? Söz konusu belgelerin tamamını (sözleşme, şartname, birim fiyatlar vb.) talep ederim.

2. Söz konusu işin sözleşme tutarı, **KDV hariç** ne kadardır?

3. TEİAŞ tarafından söz konusu projede **Makam Oluru** alınırken hangi Daire Başkanlarının ve Genel Müdür Yardımcılarının onayı alınarak sözleşme imzalanmıştır? Söz konusu **e-imzalı Ön Makam Oluru** belgesini talep ederim.

4. Söz konusu işe ilişkin yüklenici firma ile Kurum arasındaki sözleşme devam etmekte midir? Sözleşme iptal edildi ise iptal tarihi ile bu iptalin hukuki ve teknik açıklaması nedir?

5. Sözleşmede yüklenici firmaya verilen avans tutarı ne kadardır? Sözleşme iptal edildi ise yüklenici firma Kuruma avans iadesini ne kadar süre içerisinde yapmıştır? İade yapılırken yasal faiz uygulanmış mıdır? Uygulandı ise bu yasal faiz tutarı nedir?

6. İhale şartnamesi EKAP'ta yayınlanmış mıdır? Yayınlanmamış ise bunun nedenleri nelerdir?

7. Söz konusu ihaleye katılan firmalar hangileridir?

8. Bakanlığınız tarafından konuya ilişkin söz konusu iş ile ilgili olarak sessiz kalınmasının ve sorumlular hakkında idari/yargısal işlem başlatılmamasının nedenleri nelerdir?

14.08.2025

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 357217
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-32841)

10 Ekim 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1689506 sayılı yazınız.

Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz YAVUZYILMAZ'ın tarafıma tevcih ettiği 7-32841 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99'uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7-32841 Esas Numaralı Önerge Cevabı

	ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ SAYIN DENİZ YAVUZYILMAZ'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28-3	ESAS NO 7-32841

Önergeye konu ihale; ilgili merkezde görev yapan hamile personelimiz ve alerjik/astım gibi rahatsızlıkları bulunan diğer personelimizin idareye vermiş oldukları dilekçelerde belirtilen *"havalandırma sisteminin yetersiz olduğu ve iyileştirilmesi gerektiği"* yönündeki talep ve şikayetlerin yanı sıra, aynı hususta iş yeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının yapmış oldukları tespit ve değerlendirmeler üzerine gerçekleştirilmiştir.

İlgili ihaleye Türkiye Elektrik İletim A.Ş (TEİAŞ) Satın Alma ve İhale Yönergesi'ndeki iş akışına uygun olacak şekilde; talep sahibi birimin Daire Başkanı, İdari Genel Müdür Yardımcısı ve İhale Yetkilisinin imzasıyla olur verilmiştir.

İhalenin tekemmül ettirilmesine müteakip yüklenici firma tarafından TEİAŞ'a verilen dilekçede özetle; ticari alanda ABD ve Çin arasındaki yaşanan ve tüm dünya ticaretini etkileyen vergi krizinin malzeme teminini önemli ölçüde etkilediği belirtilmiş olup, aynı dilekçe ekinde sunulan yurt dışı tedarikçisinin yazısı ile VRV Klima (Isıtma, soğutma ve temiz hava vb.) ürününün yurt dışı temin süresinin belirsizliğinin ortaya konması ve belgelerle tespitine müteakip Kamu İhale Tebliği ve yüklenici firma ile idare arasında bağıtlanan Sözleşme hükümleri kapsamında sözleşme feshedilmiştir.

Sözleşmenin feshedilmesi üzerine yükleniciye verilmiş olan avansın tamamı 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun" da belirtilen faiz üzerinden hesaplanarak faiziyle birlikte tahsil edilmiştir.

158.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak ve benzer iklim koşullarına sahip illerde yaz aylarında elektrik faturası için özel tarife uygulanması talebine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/32843)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın ***Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR*** tarafından Anayasa'nın 98. İçtüzüğün 96.ve 99.maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **15.08.2025.**

Nevroz Uysal Aslan

Şırnak Milletvekili

Şırnak ilinde son dönemde Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. (DEDAŞ) tarafından kesilen fahiş tutarlı elektrik faturaları, halkımızın ekonomik gücünü ciddi şekilde aşmış ve geniş bir mağduriyet yaratmıştır. Bölgemiz, yaz aylarında sıcaklıkların 50°C'ye ulaştığı aşırı sıcak iklim koşullarına sahiptir. Bu şartlarda klima ve soğutma cihazlarının kullanımı lüks değil, insan sağlığı ve yaşam hakkı açısından zorunluluk haline gelmiştir.

Mevcut yasal düzenlemeler gereği, belli bir kWh tüketim aşıldığında faturalar iki katına çıkmakta, bu durum özellikle yaz aylarında vatandaşın temel yaşam ihtiyacını karşılamasını imkânsız hale getirmektedir. Enerji tüketiminin kaçınılmaz olduğu bu dönemlerde, vatandaş lehine kalıcı düzenleme yapılması bir zorunluluktur.

Özellikle kronik hastalıkları nedeniyle evde tıbbi cihaz kullanan, sürekli enerjiye ihtiyaç duyan veya tedavi süreci devam eden yurttaşlarımız için elektrik enerjisi, doğrudan yaşam hakkının bir parçasıdır. Bu kesim için elektrik kesintisi veya fahiş fiyat uygulamaları, sağlık ve yaşam üzerinde doğrudan tehdit oluşturmaktadır.

Dolayısıyla, hem mevcut düzenlemelerin acilen gözden geçirilmesi hem de Şırnak ve benzeri iklim koşullarına sahip bölgeler için özel tarife, indirim ve muafiyetlerin hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1- Şırnak ilinde ve benzeri iklim koşullarına sahip bölgelerde, yaz aylarında aşırı sıcakların etkisi gözetilerek özel tarife veya indirimli fiyat uygulaması yapılması yönünde Bakanlığınızca herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?

2- Kronik rahatsızlığı bulunan, evde tıbbi cihazla yaşayan ve sürekli enerjiye ihtiyaç duyan vatandaşlarımız için elektrik enerjisinde indirim, muafiyet veya kesinti yasağı gibi özel düzenlemeler getirilmesi düşünülmekte midir?

3- Belirli kWh tüketim aşıldığında elektrik faturalarının iki katına çıktığı mevcut yönetmelikte, yaz aylarında tüketimin kaçınılmaz olduğu bölgeler için istisna veya esneklik sağlanmasına yönelik bir mevzuat değişikliği planınız var mıdır?

4- Son bir yıl içinde Şırnak ilinde kesilen elektrik faturalarının ortalama tutarları ve bu faturalarla ilgili Bakanlığınıza ulaşan şikâyet sayısı nedir?

5- Şırnak'ta elektrik faturalarının borç silme, faiz affı veya yüksek oranda indirim yapılması konusunda Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 357227
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/32843)

10-10-2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1689506 sayılı yazınız.

Şırnak Milletvekili Sayın Nevroz UYSAL ASLAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/32843 esas numaralı yazılı soru önergesi Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: Önerge Cevabı

	ŞIRNAK MİLLETVEKİLİ SAYIN NEVROZ UYSAL ASLAN'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28-3	ESAS NO 7-32843

Elektrik tarifesi; aktif enerji maliyeti, elektriğin üretim tesisinden son kullanıcıya kadar aktarılması için oluşan iletim ve dağıtım maliyetleri ile perakende satış hizmeti faaliyetinin yürütülmesi kapsamındaki maliyetlerden müteşekkildir. Perakende elektrik satış tarifesinin belirlenmesinde tarife konusu faaliyetlerle ilgili tüm maliyetlerin mevzuat gereği dikkate alınması gerekmekte olup, bu maliyetlerde gerçekleşen artışların/azalışların doğal sonucu olarak perakende satış tarifelerinde artışlar/azalışlar gerçekleşmektedir.

Bölgesel tarife uygulanması hususuna ilişkin olarak 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun "Ulusal Tarife Uygulaması" başlıklı geçici maddesinde; *"Düzenlemeye tabi tarifeler üzerinden elektrik enerjisi satın alan tüketicileri, dağıtım bölgeleri arası maliyet farklılıkları nedeniyle var olan fiyat farklılıklarından kısmen veya tamamen koruyacak şekilde tesis edilmiş ve uygulamaya ilişkin hususları Kurum tarafından hazırlanan tebliğ ile düzenlenmiş fiyat eşitleme mekanizması içerisinde tüm kamu ve özel dağıtım şirketleri ile görevli tedarik şirketleri yer alır.*

"... Fiyat eşitleme mekanizmasının uygulandığı süre boyunca ulusal tarife uygulamasının gerekleri esas alınır ve ulusal tarifede çapraz sübvansiyona yer verilir. Ulusal tarife, Kurumca hazırlanır ve Kurul onayıyla yürürlüğe girer. ..." hükümleri amir olup, söz konusu hükümler özetle; elektrik tarifelerinde ulusal tarifenin geçerli olduğunu, elektrik tarifelerinin faaliyetle ilgili maliyetler gözetilerek belirlenmesinin gerektiğini ve bu şekilde belirlenen tarifelerin herkes için bağlayıcı olduğunu ifade etmektedir.

Bu kapsamda görevli tedarik şirketlerinin enerji alım maliyetlerine 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında ulusal tarife uygulanmakta ve ulusal tarife düzenlemeleri bölgeye veya ile göre farklılık göstermemektedir.

Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'nin 52'nci maddesinde yer alan düzenlemeye göre elektrikle çalışan diyaliz destek ünitesi, solunum cihazı ve benzeri mahiyette yaşam destek cihazlarına bağımlı olan ve bu durumu destekleyici bilgi ve belgelerle yazılı olarak görevli tedarik ve dağıtım şirketlerine başvuru yapan vatandaşlarımız için gerekli kayıtlar oluşturularak işlem tesis edilmekte olup, aynı zamanda yaşam destek cihazlarına bağımlı olan bu vatandaşlarımız hakkında zamanında ödenmeyen borç sebebiyle elektrik kesintisi işlemi yapılmamaktadır.

Yine sağlık sorunu yaşayan vatandaşlarımızla ilgili olarak *"Ağır Kronik Hastalığı Nedeniyle Cihaza Bağımlı Olan Hastaların Bulunduğu Hanelerin Elektrik Fatura Bedeli ve Kesintisiz Güç Kaynağı İhtiyaçlarının Karşılanmasına İlişkin İlke Kararı"* çerçevesinde hak sahiplerine kesintisiz güç kaynağı sağlanmaktadır.

Mevcut durumda elektrikte mesken düşük kademe abone grubunda %58 ve mesken yüksek kademe abone grubunda %37 oranında Devlet desteği devam ediyor olmakla birlikte; belirli bölge veya amaca yönelik olarak herhangi bir tüketici grubunun desteklenmesi hususuna ilişkin 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 17'nci maddesinin yedinci fıkrasındaki; *"Belirli bölgelere veya belirli amaçlara yönelik olarak tüketicilerin desteklenmesi amacıyla sübvansiyon yapılması gerektiğinde, sübvansiyon fiyatlara müdahale edilmeksizin yapılır. Sübvansiyonun tutarı ile usul ve esasları Cumhurbaşkanı kararı ile belirlenir ve ilgili kurumun bütçesinden ödenir"* hükmü amirdir.

Yine Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından kronik hastalığı nedeniyle cihaza bağımlı hasta vatandaşların bulunduğu ve 3294 sayılı Kanun kapsamında ihtiyaç sahibi olarak tespit edilen hanelere elektrik tüketim desteği sağlanmakta olup, konuya ilişkin olarak Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'ndan bilgi alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

159.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, yurt dışındaki üniversitelerden mezun olup denklik belgesiyle Bakanlıkta işe başlayan personele,

- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, uyuşturucu bağımlılığına karşı alınan önlemlere,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İran'da öğrenim gören bir öğrencinin eğitimine Türkiye'de devam etme talebine,

- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak'ın Silopi ilçesinde bazı okul bahçelerine trafo kurulmasına,

- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Tekirdağ'da eğitim alanında yaşanan sorunlara,

- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Isparta'da depreme karşı güçlendirme yapılan okullara,

- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak'ın Silopi ilçesinde bulunan bir ortaokulun bahçesine trafo kurulmasına,

- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmasına,

- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, eğitim politikalarına,

- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Muğla'nın Ortaca ilçesine bağlı Fevziye köyünde bulunan öğrencilere sağlanan taşımalı eğitimin sonlandırılmasına,

- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, öğretmen atamalarına,

- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesindeki bazı okullarda taşımalı eğitimde kullanılan servislerin kaldırılmasına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/32868), (7/33176), (7/33623), (7/33625), (7/33719), (7/33720), (7/33804), (7/33809), (7/33810), (7/33811), (7/33891), (7/33894)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Sayın Prof. Dr. Yusuf Tekin tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğün 96'ncı maddeleri gereğince arz ederim. Saygılarımla.**20.08.2025**

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

Son dönemde kamuoyuna yansıyan haberlerde, yaklaşık 400+ kişinin sahte evrak ve belgelerle akademik unvan elde ettiği iddia edilmektedir. Bu kişilerin önemli bir bölümünün "doçent" ve "profesör" unvanı taşıdığı, bazı şahısların sahte diplomalar, taklit e-imzalar ve düzmece jüri kararlarıyla akademik kariyer basamaklarını geçtiği ifade edilmektedir. Daha da vahim olan husus, aralarında rektör, dekan, enstitü müdürü gibi kritik görevlerde bulunan kişilerin de olduğuna yönelik iddialardır.

Bu bağlamda, özellikle Balkan ülkelerinde, Kafkasya'da, Türkî Cumhuriyetler'de ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde faaliyet gösteren, **denklik sorunu bulunan üniversitelerden alınan diplomaların Türkiye'de nasıl değerlendirildiği,** bu diplomalarla kamuda görev yapan personelin sayısı ve dağılımı konusunda ciddi soru işaretleri bulunmaktadır. Ayrıca, KPSS puanı olmaksızın istisnai kadro statüsüyle bakanlık bünyesinde görevlendirilen personel sayısı da kamuoyunda merak konusudur.

Bu hususların şeffaf biçimde ortaya konulması, hem akademik sistemin güvenilirliği hem de kamu personel rejiminde eşitlik ve adaletin sağlanması bakımından önem arz etmektedir. Son olarak, akademik meşruiyeti tartışmalı olan üniversitelerden alınan diplomalarla çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarında Kamu Personel Seçme Sınavı olmaksızın sadece sözlü mülakat yapılarak personel alındığı iddialarının da açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız bünyesinde görev yapan personel arasında, **Balkan ülkeleri, Kafkasya, Türkî Cumhuriyetler ve KKTC'deki denklik sorunu olan üniversitelerden mezun olmuş kişi bulunmakta mıdır?**

2. Bu kişiler hangi unvanlarla görev yapmaktadır? (Öğretmen, akademisyen, idari personel vb.)

3. **Personel atamalarında, denklik belgelerinin doğruluğu nasıl ve hangi yöntemlerle teyit edilmektedir?**

4. Bu kişilerden herhangi birinin hakkında, sahte diploma veya sahte evrak iddiasıyla soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa sonuçları nelerdir?

5. Bakanlığınız bünyesinde, KPSS puanı ile göreve başlamayıp, istisnai kadro statüsünde çalışan kaç kişi bulunmaktadır?

6. Bu istisnai kadro personelinin unvan ve görev dağılımı nedir?

7. 2018-2025 yılları arasında bakanlığınızda istihdam edilen toplam personel sayısı içinde, istisnai kadro ile alınanların oranı nedir?

8. Bakanlığınızda, akademik meşruiyeti tartışmalı olan üniversitelerden alınan diplomalarla, Kamu Personel Seçme Sınavı olmaksızın sadece sözlü mülakat yapılarak işe başlayan personel var mıdır? Varsa sayısı kaçtır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Sayın Yusuf Tekin tarafından Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

27.08.2025

Tamer OSMANAĞAOĞLU

MHP İzmir Milletvekili

Geleceğimizin teminatı olan gençlerimiz arasında uyuşturucu kullanımının yaygınlaşmasının engellenmesine yönelik Bakanlığınız ve ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde girişimlerde bulunulduğu malumumuzdur.

Buna göre:

1. Evlatlarımızın uyuşturucudan korunması için aileleri de kapsayacak hangi bilinçlendirme faaliyetleri yapılmaktadır?
2. Uyuşturucuyla mücadele kapsamında Sivil Toplum Kuruluşlarıyla işbirliği yapılmakta mıdır?
3. STK'larla gerçekleştirilen işbirlikleri kapsamında uygulamaya konulan projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Sayın Yusuf Tekin** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

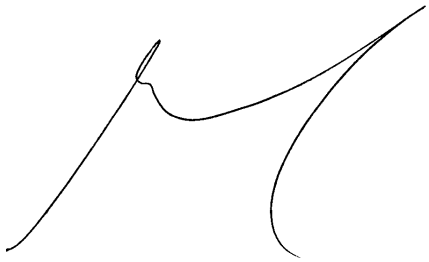

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; " Oğlum İran'da Tebriz Tıp Bilimleri ve Sağlık Tedavi Hizmetleri Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencisi ancak İran'da son günlerde başlayan ve hızla tırmanan savaş durumu nedeniyle çocuğumun hem can güvenliği hem de akademik geleceği ciddi anlamda tehlikeye girmiştir. Yaşanan çatışmalar sonucunda oğlumun üniversitesinde eğitiminin sürdürülebilirliği kalmamış, dersler iptal edilmiş ve şehir genelinde ciddi güvenlik sorunları ortaya çıkmıştır. Bu olağanüstü koşullar nedeniyle oğlumun İran'da eğitimine devam etmesi fiilen imkansız hale gelmiştir. Çocuğumun hayatı ve mesleki geleceğini koruyabilmek amacıyla, tıp eğitimine ülkemizde devam edebilmesi için gerekli işlemlerin yapılmasını talep ediyorum." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Eğer bu iddialar doğruysa konu ile ilgili öğrencilerin mağduriyetlerini gidermek amacıyla bakanlığınızın yapmış olduğu çalışmalar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
3) Soru önergesinin yazıldığı tarih itibariyle İran'da öğrenci olan Türkiye vatandaşı sayısı kaçtır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın ***Milli Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN*** tarafından Anayasanın 98. TBMM İç Tüzüğünün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim 04.09.2025.

Nevroz Uysal ASLAN
Şırnak Milletvekili

Bakanlığınız 2018 tarihli genelgesinde; okul bahçelerinde öğrenciler için ciddi ve yakın tehlike oluşturan trafo, yüksek gerilim hattı ve benzeri tehlike kaynaklarının ivedilikle kaldırılması gerektiği açıkça ifade edilmiştir. Buna rağmen Şırnak'ın Silopi ilçesinde DEDAŞ tarafından **Cumhuriyet İlkokulu, Cumhuriyet Ortaokulu, 23 Nisan İmam Hatip Ortaokulu ve İlçe Halk Eğitim Merkezi** bahçelerine elektrik trafosu inşa edilmiştir.

Bugüne dek elektrik kesintileri, fahiş faturalar ve köylerdeki baskıcı uygulamalarıyla halkın yaşamını cehenneme çeviren DEDAŞ, şimdi de öğrencilerin oyun alanlarına el atmıştır.

İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün özel izniyle gerçekleştiği belirtilen bu uygulama, öğrencilerin yaşam güvenliğini doğrudan riske atmakta; okul bahçelerinin eğitim ve oyun alanı olma işlevini ortadan kaldırmaktadır. Ayrıca inşa sırasında okul bahçelerindeki 20 yıllık ağaçların kesilmesi hem çocukların doğayla bağını zedelemekte hem de ekolojik tahribat yaratmaktadır. Çocukların yaşam hakkı, güvenli eğitim ortamı ve doğayla bağ kurma hakkı hiçe sayılmaktadır.

Veliler ve kamuoyunun tepkisine rağmen, öğrenciler için en güvenli alanlar olması gereken okul bahçelerinin sermayeye ve özel şirketlere açılması kabul edilemezdir. Olası bir patlama veya yangında telafisi imkânsız sonuçlar doğacaktır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınızın 2018 tarihli genelgesine rağmen Silopi'deki 4 okulun bahçesine elektrik trafosu kurulmasına nasıl izin verilmiştir?

2. Bugüne dek DEDAŞ'ın fahiş faturalar, elektrik kesintileri ve köylerdeki baskıcı uygulamalarıyla yarattığı mağduriyetler ortadayken, şimdi de okul bahçelerine trafo kurulmasına neden göz yumulmuştur?
3. İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün söz konusu izni verirken Bakanlığınızdan onay alıp almadığı ve hangi gerekçelere dayandığı hususunda kamuoyunu bilgilendirecek misiniz?
4. Bu trafolar için herhangi bir risk analizi veya çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
5. Okul bahçelerinde kesilen 20 yıllık ağaçların yerine yeni ağaçlandırma yapılması için herhangi bir planlama var mıdır?
6. DEDAŞ'ın eğitim kurumlarının alanlarını kullanmasına karşı Bakanlığınızın ilkesel tutumu nedir? Öğrencilerin oyun ve yaşam alanlarının korunması için hangi tedbirler alınacaktır?
7. Çocuklarını bu okullara göndermeyeceğini ifade eden velilerin tepkileri dikkate alınarak, güvenli bir eğitim ortamı sağlamak amacıyla alternatif bir çözüm geliştirilecek midir?
8. Silopi'deki Cumhuriyet İlkokulu, Cumhuriyet Ortaokulu, 23 Nisan İmam Hatip Ortaokulu ve İlçe Halk Eğitim Merkezi bahçelerine kurulan elektrik trafolarının, Bakanlığınızın 2018 tarihli genelgesine aykırı olması nedeniyle kaldırılması yönünde bir planınız var mıdır? Varsa hangi tarihte bu işlem başlatılacaktır?
9. Türkiye genelinde okul bahçelerine trafo kurulmasına ilişkin mevcut durum nedir? Kaç okulun bahçesinde halen trafo, yüksek gerilim hattı veya benzeri riskli yapı bulunmaktadır?
10. Bakanlığınız, özel şirketlerin kâr odaklı uygulamalarının çocukların yaşam ve eğitim hakkını tehdit etmesini engellemek için hangi düzenlemeleri hayata geçirecektir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 03.09.2025

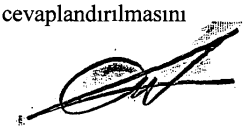

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

Millî Eğitim Bakanlığı resmi sayılarına göre 2023-2024 eğitim öğretim yılında Tekirdağ'da 235 bin 206 öğrenci, 13 bin 495 öğretmen ve 8 bin 90 derslik bulunmaktadır. Bu veriler ışığında şehrimizde ortalama derslik başına yaklaşık 30 öğrenci düşmektedir. Bununla birlikte Tekirdağ Namık Kemal Üniversitemizin bünyesinde ise 12 fakülte, 3 enstitü, 1 yüksekokul ve 12 meslek yüksekokulu bulunmaktadır. Burada 30 bini aşkın öğrenciye hizmet vermektedir.

İlimiz bu yüksek genç nüfus potansiyelinin yanında aynı zamanda sanayi, tarım ve turizm potansiyeli yüksek bir şehirdir. Şöyle ki; verimli toprakları, sanayiye sağladığı hammadde katkısı ve üretim potansiyeliyle, sahip olduğu OSB ve ASB'lerle, ulaşım güzergahı ve konumuyla ve nitelikli işgücü yapısıyla bütün sektörlerde ülke ekonomisine katkı sağlayan ilk 10 il arasındadır. Bu yapısıyla yoğun göç almakta ve her geçen gün altyapı yetersizliği artmaktadır.

Tekirdağ, doğal kaynaklar ve yer altı suyu rezervleri, pazar ve finans merkezi İstanbul'a yakınlığı, yüksek turizm potansiyeli, ulaşım açısından deniz limanlarına, sanayi bölgelerine ve Avrupa'ya bağlayan demiryolu, deniz yolu ve faal kara yollarına sahiptir. Bu yüksek potansiyele ve milli ekonomiye katkısına rağmen birçok hizmet alanında olduğu gibi eğitimde de gerekli fiziki altyapı ve nitelikli eğitime sahip değildir.

Bir taraftan ikili eğitim devam ederken diğer taraftan sosyal tesis eksiklikleri görülmektedir. 21 Ocak 2025 tarihinde öğretmenevine yönelik sorduğumuz önergemize cevaben; "*2022 yılında yapılan deprem tetkiki sonucunda, Tekirdağ ili Süleymanpaşa (Merkez) Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu hizmet binasının, ayrıca bu kuruma bağlı ek hizmet birimi olarak işletilen Arzum Sosyal Tesislerine ait merkez hizmet binası ile sahil bölümünde bulunan sosyal tesislerin deprem dayanıklılığı olmadığı tespit edilmiş olup Bakanlığımızca iş yeri sağlığı ve güvenliği (can güvenliği) yönüyle bütün faaliyetleri durdurulmuştur. Tekirdağ Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından adı geçen kurumun bundan sonraki faaliyetlerini sürdürebileceği alternatif hizmet binası arayışları devam etmekte olup Millî Eğitim Bakanlığı Kurum Açma, Kapatma ve Ad Verme Yönetmeliğinin "Genel Esaslar" başlıklı 5'inci maddesinin ilgili hükümlerinde belirtilen fiziki kriterlere sahip bir hizmet binası bulunması hâlinde Bakanlığımızca ilgili mevzuatı çerçevesinde değerlendirilecektir.*", şeklinde olmuştur.

Ayrıca şehir genelinde ikili eğitime geçişin hız kazandığı, deprem güçlendirmesi sebebiyle yıkılan veya boşaltılan birçok okulumuz hala yerinde duruyor ve diğer binalarda ikili eğitime devam ediliyor. Bununla birlikte ilimizin öğrenci potansiyeli göre Bilim Sanat Merkezleri, Halk Eğitim Merkezleri ve kursları ile kütüphane ve sosyal alan eksiklikleri görülmektedir.

Tekirdağ'ın nitelikli okulları %0,5'lik dilimlerle öğrenci almasına rağmen üniversitede en fazla %8'lik dilimle öğrenci mezun edilmektedir. Nitelikli okula giden öğrenci nasıl oluyorsa niteliğini kaybederek mezun olmaktadır. Şehrimizin sosyo-ekonomik durumu, stratejik konumu ve potansiyeli göz önüne alınarak gerek fiziki altyapı eksiklikleri ve gerekse eğitim kalitesi ve niteliği iyileştirilmelidir.

Bu bağlamda;

1. Tekirdağ'da ikili eğitim sisteminde olan okul sayısı kaçtır? Sınıf başına düşen öğrenci sayısı Türkiye ortalamasına göre nasıldır? Deprem sebebiyle riskli ilan edilen ve boşaltılan okulları güçlendirme ve bu dönemde hizmete açmaya ilişkin bir çalışmanız bulunmakta mıdır? İkili eğitimi sonlandırma ve nitelikli eğitim hizmeti sunma bakımından ne tür çalışmalar yapılmaktadır?

2. İlimizde 'uzman öğretmen' 'başöğretmen' unvanına sahip kaç öğretmenimiz bulunmaktadır? Bu unvanlara göre kişi başına düşen öğrenci sayısı kaçtır? 2025-2026 eğitim-öğretim döneminde Tekirdağ'da kaç öğretmen açığı bulunmaktadır? Bu öğretmen açığının branş bazında dağılımı nasıldır? Söz konusu ihtiyacı karşılamak üzere bu dönemde kaç 'ücretli öğretmenin' çalıştırılması planlanmaktadır? Bu ücretli öğretmenlerimizi seçme usul ve esasları nedir?

3. Şehrimizin yüksek genç nüfus potansiyelini göz önünü alarak çocukların gelişimi, yeni yetkinlikler edinmesi, teknik bilgi ve beceri kazanması için ilimizde kütüphane, halk eğitim merkezi, bilim ve teknoloji alanları gibi yerlerin nüfusa oranı nedir? Bu oranın yeterli olduğunu düşünüyor musunuz? Gerek yeni kütüphane gerekse halk eğitim merkezi açmak hususunda diğer ilgili kamu kurumlarıyla bir çalışmanız var mıdır?

4. Tekirdağ'ın bir sanayi şehri olduğu, stratejik konumu itibariyle gelişim potansiyeli ve genç nüfusu göz önüne alındığında kendine ait olmayan bir yerde sadece 420 kişilik kapasite ile hizmet veren bir Bilim Sanat Merkezinin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz? Söz konusu Merkezin kapasitesini geliştirme veya yeni merkezler açmaya ilişkin bir çalışmanız bulunmakta mıdır?

5. Tekirdağ'ın nitelikli okulları %0,5'lik dilimlerle öğrenci almasına rağmen üniversitede en fazla %8'lik dilimle öğrenci mezun edilmektedir. Nitelikli okula giden öğrenci nasıl oluyorsa niteliğini kaybederek mezun olmaktadır. Bu tespit karşısında ilimizin eğitim kalitesini ve niteliğini arttırmaya ilişkin ne tür tedbirler alınmaktadır?

6. 21 Ocak 2025 tarihinde öğretmenevine ilişkin verdiğimiz önergemize "*2022 yılında boşaltılan yerler için uygun yer bakıldığı*", şeklinde cevap verilmiştir. Bu kapsamda

üzerinden geçen 3 yıla yakın zamanda neden hala uygun bir yer bulunamamış veya inşa edilmemiştir? Öğretmenlerin sosyal, kültürel ve mesleki açıdan kendilerini geliştirebilecekleri ve dinlenebilecekleri bir alan oluşturmak için nasıl bir çalışma yapılmaktadır? Bu hususta Tekirdağlı hemşerilerimizi ve öğretmenlerimizi bilgilendirmeyi düşünüyor musunuz?

7. Ülkemizin ekonomik durumu ve ailelerin geçim şartları göz önüne alınarak Ülkemizde ve Tekirdağ'ımızda "1 öğün ücretsiz yemek" vermeye ilişkin bu eğitim-öğretim sezonunda bir çalışmanız bulunmakta mıdır? Bu hususta kamuoyunu bilgilendirmeyi düşünüyor musunuz?

8. Türkiye'de yaygın olarak görülen ve halk arasında 'okul kayıt parası' olarak bilinen uygulamaya ilişkin Tekirdağ'da ne tür tedbirler alınmıştır? Bu hususta tarafınıza ulaşan bir talep veya şikâyet var mıdır?

9. Ülke genelinde görüldüğü üzere Tekirdağ'da da okullarda gerek hijyen ve gerekse güvenlik sorunları yaşanmaktadır. Kalıcı temizlik ve güvenlik hizmeti verilmesi hususunda bir çalışmanız bulunmakta mıdır? Diğer kamu kurumlarıyla bu hususta bir iş birliğiniz var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğün 96. Maddeleri gereğince arz ederim. 05.09.2025

Hikmet Yalım Halıcı

Isparta Milletvekili

Isparta'da 2020 sonrası deprem güçlendirmesi yapılan okulların 13'ünün depreme dayanıksız olduğu ortaya çıkmıştır. Okullar eğitim hizmeti veremediğinden dolayı binlerce öğrenci ve aileleri mağdur olmuştur.

Isparta'da 2020 yılı sonrası "Depreme Karşı Güçlendirme" kapsamında ihale edilerek güçlendirme çalışması yapılan 13 okulun, son teknik testler sonucunda yine depreme dayanıksız çıkması; ihale süreçlerinin, uygulama aşamalarının ve denetim mekanizmalarının hukuka, kamu ihale mevzuatına ve mühendislik esaslarına uygun yürütülmediğine işaret etmektedir.

Okullarda güçlendirme ihaleleri alan şirketlerin, aynı gün imzalanan sözleşmelerle farklı projeleri üstlenmiş olması; ihale komisyonu kararlarının, yeterlilik belgelerinin ve yapı denetim raporlarının yeniden incelenmesini zorunlu kılmaktadır.

Bu süreçte ayrılan toplam kamu kaynağının 864 milyon TL olduğu belirtilmektedir. Yapı güvenliği sağlanamadığı için hem kamu zararı oluşmuş, hem de binlerce öğrencinin eğitim hakkı ihlal edilmiş; öğrenci, öğretmen ve okul çalışanlarının hayatı riske atılmıştır.

Bu bağlamda;

1-4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında "yeterlilik kriterleri" inşaat alanında uzmanlık ve deneyim gerektirmesine rağmen, esas faaliyet alanı inşaat olmayan şirketlere güçlendirme ihalesi verilmiş midir? Varsa bunlar hangi firmalardır ve bu firmalar hangi okullarda güçlendirme çalışmaları yapmıştır? Bu okulların şu anki akıbetleri nedir?

2-2020 sonrası Isparta'da deprem güçlendirme ihaleleri verilen tüm okulların isimleri, ihale tarihleri, ihale bedelleri ve yüklenici firmalar hangileridir?

3-Güçlendirme sonrası yapılan statik analizler, karot testleri ve deprem dayanıklılık raporları hangi firmalar tarafından hazırlanmıştır? Bu raporların Bakanlık tarafından onay süreçleri nasıl yürütülmüştür?

4-Depreme dayanıksız çıkan binalarda görev yapan kontrol teşkilatı, yapı denetim kuruluşları ve ihale komisyonu üyeleri hakkında soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa hangi aşamadadır?

5-Bu ihmaller nedeniyle kamu zararı tespiti yapılmış mıdır? Yapıldıysa zararın miktarı nedir ve sorumlulardan nasıl tahsil edilecektir?

6-Depreme dayanıksız çıkan okullara yönelik yeni güçlendirme mi, yoksa yıkım ve yeniden inşa mı planlanmaktadır? Bu süreçlerin ihale takvimi ve bütçe planlaması nasıldır?

7-Öğrencilerin eğitim hakkının korunması için hangi geçici eğitim tedbirleri alınmıştır ve alınacaktır?

8- Önergenin yanıtlandığı tarihe kadar geçen sürede; şu ana kadar kaç okulun depreme dayanıksız olduğu tespit edilmiştir? Bu okullarda okuyan toplam öğrenci sayısı kaçtır? Bunların kaçında dayanıklılık çalışması yapılmıştır? Şu anda bu okulların akıbeti nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın ***Milli Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN*** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. (03.09.2025)

Mehmet Zeki İRMEZ

Şırnak Milletvekili

DEDAŞ adlı elektrik dağıtım şirketinin faaliyet gösterdiği illerde, usulsüz ve hukuksuz işlemler kesintisiz devam ediyor. Hem yurttaşların hem de bölge milletvekillerinin şirketin yarattığı hayati problemleri gündem haline getirmesine ve çözüm taleplerine rağmen ilgili kamu kurumlarının söz konusu şirkete dair "görmezden gelme" ve her icraatına "arka çıkma, sahiplenme" politikasının ardı arkası kesilmiyor.

Son olarak Şırnak'ın Silopi ilçesinde bulunun Cumhuriyet Ortaokulu'nun bahçesine Milli Eğitim Bakanlığı'nın ***"Okullarda Güvenlik Önlemlerinin Alınması"*** konu başlıklı genelgesinde yer alan "***öğrenciler için tehlike oluşturan trafo, yüksek gerilim hatlarının okul bahçelerinden kaldırılması"*** yönündeki açık uyarısına rağmen ***"Trafo Köşkü"*** kurulması için var olan ağaçlar kesilerek çalışma başlatılmıştır.

Yine aynı şirket, geçtiğimiz yıllarda da Cizre'de bazı okulların bahçesine, öğrencilerin güvenliğini ve hayatını hiçe sayarak, bakanlığınızın da genelgesinde yer alan hükümlerin aksinde hareket etmiştir.

Bu yılın Haziran ayında Orta Afrika Cumhuriyeti'nin başkenti Bangui'deki bir okulda meydana gelen trafo patlamasında yaşanan izdiham sonucu 29 öğrenci hayatını kaybetmiştir. Türkiye'de de farklı tarihlerde birçok ilde, okullarda bulunan trafoların patlaması sonucu öğrencilerin yaşamı tehlikeye girmiştir.

Trafolar, çevrelerine elektromanyetik (EM) radyasyon yaymaktadır. Bu durum, özellikle trafonun yakın çevresinde bulunan insanlar ve özelde çocuklar için hayati önemde sağlık riski oluşturabilmektedir. Özellikle Türkiye'de üretilen ve kurulan trafoların manyetik alanı soğurabilecek ve dışarıya EM radyasyonunu sınırlayabilecek malzemeden yapılmadığı da bir başka gerçektir.

Trafoların kati suretle okullardan ve hatta yoğun yerleşim yerlerinde uzakta kurulması gerektiği açıktır. Trafoların yaydığı radyasyon ve patlama riskleri meydana gelebilecek can kayıplarının esas nedenidir. Hal böyle iken özel bir şirketin karına kar katmak için çocukların hayatını tehlikeye sokmasına göz yumulmamalı, konuya ilişkin bakanlık acilen devreye girmelidir.

Aksi takdirde yaşanacak elim bir facianın sorumlusu bu usulsüz ve hukuksuz işleme göz yumup, gereğini yapmayan kamu görevlilerine ve DEDAŞ'a aittir. Zarar görecek ve kaybedilecek hiçbir canın telafisi olmayacaktır. Yaşananlardan ders alınması gerekmektedir.

Bu bağlamda:

1) Silopi ilçesindeki Cumhuriyet Ortaokulu bahçesine DEDAŞ tarafından trafo kurulmasına başlandığı Bakanlığın bilgisi dahilinde midir?
2) Bakanlığınızın "Okullarda Güvenlik Önlemlerinin Alınması" başlıklı genelgesinde yer alan trafo ve yüksek gerilim hatlarının okul bahçelerinden kaldırılması yönündeki açık uyarıya rağmen bu inşaata neden izin verilmiştir?
3) Trafo Köşkü kurulmasının engellenmesine dair hangi adımları atacaksınız?
4) Cumhuriyet Ortaokulu'nun bahçesine trafo kurulması için DEDAŞ'tan ne kadar ücret alındı?
5) Bakanlığın okullarda trafo kurulmasına ilişkin DEDAŞ ile herhangi bir protokolü bulunmakta mıdır?
6) Şırnak ve ilçelerinde faaliyet gösteren kaç okulun bahçesinde trafo köşkü bulunmaktadır?
7) Geçmiş yıllarda Cizre'deki bazı okullara "trafo köşkü" kurulmuş mudur? Bu durumlara ilişkin Bakanlığınızca bir denetim veya soruşturma yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?
8) Okullarda tehlike arz eden yapıların okul bahçelerinden kaldırılmasına yönelik illerdeki ve ilçelerdeki Milli Eğitim Müdürlükleri üzerinde yeterli denetim sağlanmakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ayten KORDU

Tunceli Milletvekili

Türkiye'de yaşanan derin ekonomik kriz, toplumsal yaşamın her alanında eşitsizlikleri artırmakta; bu eşitsizlikler özellikle kadınlar ve kız çocuklarının eğitim hakkına erişiminde daha belirgin hale gelmektedir. Eğitim sistemi, fırsat eşitsizliklerini ortadan kaldırmak yerine mevcut sorunları daha da derinleştiren, tekçi ve cinsiyetçi bir anlayışla şekillendirilmektedir.

Kadınların ve kız çocuklarının eğitim süreçlerinde karşılaştıkları engeller sadece ekonomik değil, aynı zamanda politik ve kültürel müdahalelerden de beslenmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan bazı genelgelerde "toplumsal cinsiyet" kavramının yasaklanması, kız öğrencilerin kıyafetlerinden davranış biçimlerine kadar sınırlayıcı düzenlemeler yapılması, eğitim müfredatına militarist, tekçi ve cinsiyetçi uygulamaların dahil edilmesi bu durumun açık göstergesidir.

Eğitim, toplumsal cinsiyet eşitliğini güçlendirmek için en önemli araçlardan biri olması gerekirken; bugün gelinen noktada tam tersine eşitsizliği yeniden üreten bir mekanizmaya dönüşmektedir. Kız çocukları, yoksulluk ve ekonomik kriz koşulları nedeniyle eğitimden daha fazla dışlanmakta; ebeveynlerin maddi yetersizlikleri yüzünden eğitim hakkı parası olan ile olmayan arasında bir ayrıma indirgenmektedir. Bu süreçte, kadınlar ve kız çocukları hem fırsat eşitsizliğine hem de cinsiyetçi politikaların doğrudan hedefi haline gelmektedir.

Çocukların, özellikle kız çocuklarının, eğitim hakkının güvence altına alınması devletin temel sorumluluklarından biridir. Ancak mevcut uygulamalar, fırsat eşitsizliğini ortadan kaldırmak yerine derinleştirmektedir. Eğitim müfredatının laik, bilimsel ve eşitlikçi temelde yeniden düzenlenmesi gerekirken; bugün iktidarın politikaları kadınların, kız çocuklarının ve tüm dezavantajlı grupların eğitim hakkını kısıtlamaktadır.

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin yok sayıldığı, kadın ve kız çocuklarının daha fazla mağdur edildiği bir eğitim anlayışı, demokratik bir toplumun gereklilikleriyle bağdaşmamaktadır. Bu nedenle, Milli Eğitim Bakanlığı'nın bu konudaki yaklaşımı ve uygulamalarına dair kamuoyunun bilgilendirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda

1. Millî Eğitim Bakanlığı, eğitim müfredatında toplumsal cinsiyet eşitliğini gözeten politikalar geliştirmek yerine neden "toplumsal cinsiyet" kavramını yasaklayan genelgeler yayımlamaktadır?
2. Kız öğrencilerin kıyafetlerine ve davranışlarına ilişkin sınırlayıcı talimatların eğitim-öğretimle ne gibi bir ilgisi vardır? Bu uygulamaların pedagojik gerekçesi nedir?
3. Eğitimde fırsat eşitsizliği ve yoksulluğun kız çocuklarını daha fazla dışlamasına karşı Bakanlığınız hangi somut adımları atmaktadır?
4. İl Milli Eğitim Müdürlükleri aracılığıyla yürütülen militarist ve cinsiyetçi içerikli programların içeriği nedir? Bu programlar hangi gerekçeyle okullarda uygulanmaktadır?
5. Toplumsal cinsiyet eşitsizliklerine karşı farkındalık oluşturabilmesine dair eğitim müfredatında toplumsal cinsiyet konulu bir ders planlamanız var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, ***Milli Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN*** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **04.09.2025**

Gülderen VARLİ

Van Milletvekili

2025-2026 eğitim-öğretim yılı başlarken, ülkenin yapboza dönüşen birçok alanı gibi eğitim alanında da her yıl neredeyse farklı model ve değişikliklerle öğrenci, öğretmen ve veliler eğitime- öğretim yılına başlamaktadır. Yıldan yıla azalan nitelik sorununu gidermek yerine siyasi ve ideolojik Saiklerle farklı modellerle eğitim sistemi değişme uğramaktadır.

Türkiye genelinde özellikle sosyoekonomik olarak dezavantajlı bölgelerde yaşayan çocukların eğitime eşit, sürekli ve nitelikli erişimi önemli yapısal sorunlarla karşı karşıyadır. Çok dilli, çok kültürlü toplumsal yapıya sahip bölgelerde bu eşitsizlikler her yıl daha da derinleşmektedir. Milli Eğitim Temel Kanununun 4. maddesinde "Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayrımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz" denilse de uygulama farklı olmaktadır. Özellikle öğrenciler; ailelerinin ekonomik durumu, etnik kimliği, anadili, inancı ve yaşadıkları coğrafyanın olanakları nedeniyle eğitimden eşit düzeyde faydalanamamaktadır. Bu durum, kamusal, demokratik ve hak temelli bir eğitim sisteminin temel ilkeleriyle çelişmektedir.

Eğitim hakkının gerçek anlamda sağlanabilmesi için eğitimin kamusal kaynaklarla, ücretsiz, ayrım gözetmeksizin ve eşit koşullarda sunulması gereklidir. Ancak son yıllarda artan istismar vakaları, eğitimde şiddet, güvensizlik, cinsiyetçi uygulamalar, pedagojik niteliği zayıflatan uygulamalar eğitimcilerin, kamuoyunun ve toplumun ciddi tepkisine yol açmaktadır.

Sürekli değişen müfredatlar, karma eğitimin tartışmaya açılması, ÇEDES Projesinin yarattığı sorunlar, cinsiyete dayalı okul açma söylemleri ve Ankara'da bir ortaokulun açıldığı iddiası, pedagojik ilkelere ve toplumsal cinsiyet eşitliğine aykırıdır. Bu uygulamalar, başta kız çocukları olmak üzere birçok öğrencinin eğitime erişimini doğrudan etkilemektedir.

2025-2026 eğitim öğretim yılına ilişkin Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan genelgede; aile yılı teması, çevre duyarlılığı, dijital bağımlılık, öğretmen sorumlulukları gibi başlıklara yer verilmiş; ancak anadil hakkı, toplumsal barış süreci ve çok kültürlü yapının

eğitime yansıması gibi kritik konular tamamen göz ardı edilmiştir. Eğitimde kapsayıcı ve çoğulcu politikaların yokluğu, eşitsizlikleri derinleştirmektedir.

Özellikle kırsal bölgelerde; okul ve öğretmen yetersizliği, taşımalı eğitim sisteminde yaşanan aksamalar, yoksulluktan dolayı eğitim hakkına erişememe ve yaşanan devamsızlık, öğretmen sirkülasyonunun fazlalığı gibi nedenlerle çocukların eğitime erişimi sekteye uğramaktadır.

2024 yılında kamuoyuna sunulan "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli", bilimsel ve pedagojik temellerden uzak, cinsiyetçi, asimilasyoncu ve çoğulculuğu dışlayan ideolojik bir içerikle hazırlanmıştır. Türkiye'nin dilsel, kültürel ve inançsal çeşitliliğini yok sayan bu yaklaşım, eşitlik ve kapsayıcılığa dayalı demokratik bir eğitim anlayışına aykırıdır.

Anadil temelli, toplumsal cinsiyet eşitliğini önceleyen, çok kültürlü yapıyı tanıyan ve yerel ihtiyaçlara göre şekillenen bir eğitim politikası, yalnızca belirli bölgeler için değil, tüm Türkiye için hayati bir gerekliliktir.

Bu bağlamda;

1. 2025-2026 eğitim-öğretim yılı itibarıyla zorunlu eğitim çağında olup okula kayıt yaptıramayan veya kayıt yaptırdığı halde eğitime devam etmeyen çocuk sayısı kaçtır? Bu veriler toplumsal cinsiyet, etnik kimlik, inanç ve sosyoekonomik durum temelinde ayrıştırılmış mıdır?
2. Eğitime erişim önünde bulunan; taşımalı sistemde yaşanan aksamalar, okul ve öğretmen yetersizliği, ulaşım sorunları ve yoksulluk temelli devamsızlık gibi yapısal sorunların giderilmesi için Bakanlığınızca alınan önlemler nelerdir? Her il ve ilçe bazında özellikle alınman önlemler var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
3. Eğitimin eşitlikçi ve kamusal niteliği çerçevesinde, anadil temelli eğitimin tanınmasına ve çok dilli pedagojik uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik Bakanlığınızın herhangi bir çalışması var mıdır?
4. 2024-2025 yılı içinde ÇEDES Projesi kapsamında kaç okulda din görevlisi görevlendirilmiştir? Bu kişilerin pedagojik yeterliliği nasıl belirlenmektedir? Eğitim ortamlarında görev almaları yasal ve anayasal çerçevede nasıl değerlendirilmektedir?
5. Millî Eğitim Bakanı'nın kız çocuklarının eğitime katılımı için "gerekirse kız okulları açarız" şeklindeki açıklaması doğrultusunda kız çocukları için ayrı okul açılması planlanan il veya ilçeler var mıdır? Bu yaklaşımın pedagojik, anayasal ve toplumsal cinsiyet eşitliği bağlamında gerekçesi nedir? Ankara'da bu doğrultuda bir ortaokul açıldığı iddiası doğru mu?
6. 2025-2026 yılı genelgesinde yer verilmeyen anadil, toplumsal barış, toplumsal cinsiyet eşitliği gibi konular Bakanlığınız tarafından neden göz ardı edilmiştir? Bu konulara ilişkin ayrı bir stratejik planınız mevcut mudur?
7. Rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması, istismar ve şiddetin önlenmesi, kız çocuklarının okula devamının artırılması için 2025-2026 eğitim öğretim yılında yürütülecek özgün ve yerel odaklı çalışmalar nelerdir?
8. Yeni müfredatta "toplumsal cinsiyet eşitliği" kavramına yer verilmiş midir? Yer verilmemiş ise bunun gerekçesi nedir?

9. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin, özellikle kız çocuklarının özgür, eşit ve eleştirel düşünceye sahip bireyler olarak yetişme sürecine etkileri konusunda yapılmış bilimsel ya da kurumsal bir etki değerlendirme raporu bulunmakta mıdır?
10. Eğitim-Sen, KESK ve benzeri eğitim sendikalarının yeni müfredata yönelik eleştirileri Bakanlığınız tarafından değerlendirilmiş midir? Bu görüşler doğrultusunda herhangi bir revizyon veya geri çekme süreci gündeme gelmiş midir?
11. Türkiye'nin taraf olduğu CEDAW ve benzeri uluslararası sözleşmeler, toplumsal cinsiyet eşitliğini eğitim politikalarının ayrılmaz bir parçası olarak tanımlarken, yeni müfredatın bu yükümlülükleri karşılamaması, uluslararası hukuk açısından bir ihlal sayılmayacak mıdır? Buna ilişkin hazırlanan herhangi bir rapor var mıdır?
12. Eğitimin tüm çocuklar için nitelikli, güvenli ve kamusal temelde sağlanmasına yönelik bakanlığınızın uyguladığı politikalar nelerdir?
13. Eğitim kurumlarında yaşanan istismar, şiddet ve güvenlik ihlallerine ilişkin bakanlığınıza ulaşan resmi başvuru sayısı nedir? Bu olaylara karşı hangi yaptırımlar uygulanmıştır?
14. Rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması için 2025-2026 eğitim öğretim yılında alınan tedbirler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğün 96. maddeleri gereğince arz ederim. ***10.09.2025***

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili

Muğla'nın Ortaca ilçesine bağlı Fevziye köyünde, köy okulunun kapatılmasının ardından taşımalı eğitim uygulanmış ancak 2025-2026 eğitim ve öğretim yılında bu uygulama "maliyetin yüksek olması" gerekçesiyle sonlandırılmıştır. Taşımalı eğitimin keyfi şekilde kaldırılmasıyla birlikte köylülere servis ücreti yük edilmekte ve çocukların faydalandığı ücretsiz yemek hakkı da ellerinden alınmaktadır. Bu hususta köy muhtarı ve köylüler İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile görüşmüşse de bir sonuç alamamıştır.

Köy okullarının kapatılmasıyla birlikte mağdur edilen çocuklar, ailelere maddi yük bindirilmeyeceği vaadiyle taşımalı eğitime ve yatılı okullara tabi tutulmuş, yaşadıkları çevreden uzakta eğitim görmek zorunda bırakılmıştır. Şimdi ise tasarruf tedbiri bahanesiyle çocukların ücretsiz taşıma ve yemek hakları da gasp edilmektedir. AKP iktidarı, ücretsiz sunma görevi olan hizmetleri sırayla savmakta, kendi yarattığı yoksulluğun üstüne her türlü kamusal hizmeti para karşılığı satmaktadır. Özel okul patronlarına teşvikler yağdırılırken, kamu okullarında para verilmeyen herhangi bir hizmet kalmamıştır.

Bu bağlamda;

1- Fevziye köyünde taşımalı eğitimin sonlandırılmasının gerekçesi maliyet oluşturması ise bu yeni uygulama ile sağlanan tasarruf miktarı ne kadardır? Bu karar hangi kriterlere göre alınmıştır? Öğrencilerin ücretsiz servis ve yemek hakları hangi yasal dayanakla ortadan kaldırılmıştır?
2- Fevziye köyü örneği dışında Türkiye genelinde son 2 yılda kaç köyde taşımalı eğitim "tasarruf tedbirleri" gerekçesi ya da yeni taşıma yönetmeliği kriterleriyle sonlandırılmıştır?
3- Kamu kaynaklarının özel okullara teşvik olarak aktarılmasına devam edilirken, köylerde yaşayan çocukların en temel eğitim haklarının gasp edilmesini dair Bakanlığınızın açıklaması nedir?
4- Köy okullarının kapatılmasıyla başlayan sürecin, kırsalda yaşayan çocukların eğitimden koparılmasına dair Bakanlığınızın herhangi bir araştırması ve çalışması bulunmakta mıdır? Varsa sonuçları nelerdir?
5- Köy okullarını yeniden açma yönünde bir planınız bulunmakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Sayın Yusuf Tekin tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98. ve içtüzüğün 96. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 10.09.2025

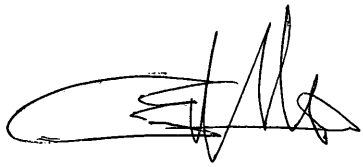

Av. Hasan ÖZTÜRKMEN
Gaziantep Milletvekili

Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, katıldığı bir programda öğretmen atamaları ile ilgili "Eksi rakamlar mümkün değil, onu yapacağız dersen bir kendi kendimizle çelişmiş oluruz. İkinci bir konu daha var çağ nüfusumuz sürekli azalıyor, bu da ilave bir durum. Üçüncüsü, öğretmenlerimiz emeklilik yaşları artıyor. Dolayısıyla şunu açık yüreklilikle söyleyeyim, umut tacirliği yapmak istemem" dedi. Tekin, açıklamasında "artık 40 bin, 50 binli atamalar mümkün değil" dedi.

Son açıklanan rakamlara göre ücretli öğretmen sayısında büyük artış yaşandı. 2025 yılı itibarıyla 78 ilde toplam 86.136 ücretli öğretmen görev yapıyor. Bu sayı, geçen yıla göre 13.413 kişilik bir artış gösterdi.

Bu bağlamda;

1 - Atama bekleyen öğretmen sayısı, eğitim fakülteleri ve pedagojik formasyonla beraber 1 milyona ulaştı. Ülkemizdeki 97 eğitim fakültesinden her yıl binlerce mezun verilmekte. Bu öğretmen adaylarımız ile ilgili nasıl bir istihdam düşünülüyor?

2 - 86.136 ücretli öğretmenin görev yaptığı bir eğitim sisteminde, en az bu kadar öğretmen açığı var demektir. Madem okullarda öğretmen açığı var, bunu ücretli öğretmenlerle dolduracağınıza kadrolu öğretmenlerle neden doldurmuyorsunuz?

3 - Sözleşmeli ve ücretli öğretmenlik sistemi ne zaman sonlandırılacaktır?

4 - Kadrolu öğretmenlere tanınan haklardan, ücretli öğretmenlerin yararlandırılmamasının haklı ve geçerli gerekçeleri var mıdır? Varsa bu gerekçeler nelerdir?

5 – 2025 yılını "Aile Yılı" ilan ettiniz ancak sözleşmeli öğretmenlerin tayin haklarının 3. Yılın sonunda başlaması, eşinden ve çocuklarından ayrı yaşamaya zorlanmaları, aile bütünlüğünün bozulmasına neden olmaktadır. Bu sorunlar Anayasa'nın 10. maddesinde düzenlenen "kanun önünde eşitlik" ilkesine ve yine 41. maddesinin ikinci fıkrasında ifadesinde bulunan "aile birliğinin sağlanması" ilkesine aykırı değil midir?

6 - Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "her yıl ortalama 40 bin öğretmen ataması yaptık" sözüne karşın verilen 15 bin atama sayısı çok büyük mağduriyetlere sebep olmuştur. Bu durum hem 2024 KPSS ile atama bekleyen öğretmenleri hem de 2025 yılında sınava giren öğretmenleri mağdur etmiştir. Bu yıl ek öğretmen ataması planlanıyor mu?

7 - 2024 yılı sözleşmeli öğretmen atama sürecinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından mülakatlar aracılığıyla mağdur edilen ve kontenjan dışında bırakılan öğretmenlerimizin mağduriyetlerinin giderilmesi için çalışmanız var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali ÖZTUNÇ
Kahramanmaraş Milletvekili

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde taşımalı eğitim kapsamında bazı okulların servis uygulamaları iptal edilmiş, Mükrimin Halil Lisesi ve Anadolu Lisesi öğrencilerinin ulaşım imkânı ortadan kalkmıştır. Öğrenciler bu nedenle Akşemsettin Kız Öğrenci Yurdu'na yerleştirilmek zorunda bırakılmıştır.

Yurt odaları normalde 4 kişilik olmasına rağmen ek ranza konularak 6 kişilik hale getirilmiştir. Yaklaşık 120 öğrencinin yurtta kalacağı, sadece 3 belletmenin görev yapacağı, ayrıca güvenlik görevlisinin bulunmadığı belirtilmektedir. Öğrenciler ailelerinin yanında kalmak istemelerine rağmen servis imkânının kaldırılması sebebiyle mecburen yurda yerleştirilmişlerdir.

Deprem sonrası zaten büyük mağduriyet yaşayan öğrencilerin bu şekilde zorunlu olarak yurtta kalmaya mecbur edilmesi ailelerde ve kamuoyunda ciddi kaygılara yol açmaktadır.

Buna istinaden;

1. Elbistan'daki taşımalı eğitim servislerinin iptal edilme gerekçesi nedir?

2. Servis uygulaması neden sadece bazı okullarda durdurulmuş, diğerlerinde devam etmektedir?

3. Akşemsettin Kız Öğrenci Yurdu'na yerleştirilen öğrencilerin barınma koşullarının standartlara uygun olmadığı yönündeki iddialar doğru mudur?

4. Normalde 4 kişilik olan odaların 6 kişiye çıkarılması yönetmeliklere uygun mudur?

5. 120 öğrencinin bulunduğu yurtta sadece 3 belletmen görevlendirilmesi yeterli midir? Belletmen sayısının artırılması planlanmakta mıdır?

6. Yurtta güvenlik görevlisi bulunmamasının gerekçesi nedir? Güvenlik görevlisi tahsis edilmesi için herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır?

7. Öğrencilerin ailelerinin yanında kalma talebine rağmen servis uygulamasının kaldırılması, depremden etkilenen öğrencilerin mağduriyetini artırmıyor mu? Bu konuda yeniden düzenleme yapılacak mıdır?

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-32661919-610- 105 14./10./2025
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 29/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1689506 sayılı yazınız.
b) 08/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1693983 sayılı yazınız.
c) 15/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1697698 sayılı yazınız.
ç) 16/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1699431 sayılı yazınız.
d) 19/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1700705 sayılı yazınız.
e) 23/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1702648 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d-e)'de kayıtlı yazıyla iletilen Muğla Milletvekili Selçuk ÖZDAĞ'ın 7/32868, İzmir Milletvekili Tamer OSMANAĞAOĞLU'nun 7/33176, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/33623, Şırnak Milletvekili Nevroz UYSAL ASLAN'ın 7/33625, Tekirdağ Milletvekili Cem AVŞAR'ın 7/33719, Isparta Milletvekili Hikmet Yalım HALICI'nın 7/33720, Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İRMEZ'in 7/33804, Tunceli Milletvekili Ayten KORDU'nun 7/33809, Van Milletvekili Gülderen VARLİ'nin 7/33810, Gaziantep Milletvekili Sevda KARACA'nın 7/33811, Gaziantep Milletvekili Hasan ÖZTÜRKMEN'in 7/33891 ve Kahramanmaraş Milletvekili Ali ÖZTUNÇ'un 7/33894 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi

MUĞLA MİLLETVEKİLİ SELÇUK ÖZDAĞ'IN 7/32868 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumları denetleme yetkisi; 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Teftiş Kurulu Başkanlığı" başlıklı 320'nci maddesinin (ç) fıkrasında yer alan "Bakanlık teşkilatı ve personeli ile Bakanlığın denetimi altındaki her türlü kuruluşun faaliyet ve işlemlerine ilişkin olarak, usulsüzlükleri önleyici, eğitici ve rehberlik yaklaşımını ön plana çıkaran bir anlayışla, Bakanlığın görev ve yetkileri çerçevesinde denetim, inceleme ve soruşturma iş ve işlemlerini yapmak" hükmü ile Teftiş Kurulu Başkanlığına; "Taşra Teşkilatı" başlıklı 327'nci maddesinin 3'üncü fıkrasında yer alan "İl millî eğitim müdürlüklerinde 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 24 üncü maddesi uyarınca eğitim müfettişi ve eğitim müfettiş yardımcısı istihdam edilebilir." hükmü ile de il millî eğitim müdürlüklerine verilmiş olup hazırlanan çalışma programları doğrultusunda denetimler yürütülmektedir.

Denetimler esnasında ya da ihbar ve şikâyetlere bağlı olarak mevzuata aykırı eylemde bulunduğu iddia/tespit edilen personel hakkında, bakanlık/valilik makamından alınan Olur'a istinaden müfettişler marifetiyle inceleme-soruşturma başlatılmakta, iddiaların doğrulanması halinde sorumluluğu bulunanlar hakkında durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre ilgili mevzuat maddelerinde belirlenen yaptırımlar teklif edilmektedir.

2021 ve 2022 yılları arasında Bakanlığımızın merkez ve taşra teşkilatına; KPSS puan üstünlüğüne göre mülakata tabi tutulmaksızın sözleşmeli personel pozisyonunda 260 fizyoterapist ve 5.872 destek personeli (aşçı ve aşçı yardımcısı) istihdam edilmiştir. 2023 ve 2024 yılları arasında da Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatına KPSS puan üstünlüğüne göre mülakata tabi tutulmaksızın sözleşmeli personel pozisyonunda (avukat, mühendis, hemşire, diyetisyen ve sözleşmeli büro personeli) 4.740 personel istihdam edilmiştir. 2019 ile 2024 yılları arasında Bakanlığımız merkez teşkilatına KPSS puanı ile 166, KPSS puanı ve mülakat ile 56, istisnai kadrolara ise 2018-2025 yılları arasında 12 personel alımı yapılmıştır.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından alınan 63082 sayılı konuya ilişkin yazıları Ek'te yer almaktadır.

Ek: Yazı

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-57802651-610-63082
Konu : Soru Önergeleri-7/32868

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA
(Strateji Geliştirme Başkanlığı)

İlgi : a) 10.09.2025 tarihli ve E-32661919-610-140490449 sayılı yazınız.
b) Kurulumuz Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığının 16.09.2025 tarihli ve E-16270968-610-62230 sayılı yazısı.

Muğla Milletvekili Doç. Dr. Selçuk ÖZDAĞ tarafından verilen 7/32868 esas sayılı Soru Önergesi Kurulumuz Başkanlığınca incelenmiştir.

Konuya ilişkin soru önergesine verilecek cevapları esas teşkil etmek üzere Kurulumuz Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığının vermiş olduğu bilgiler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

30574910911

Prof. Dr. Metin TOPCUOĞLU
Başkan Vekili

Ek: İlgi (b) yazı.

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-16270968-610-62230
Konu : Soru Önergeleri-7/32868

STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11.09.2025 tarihli ve E-57802651-610-61045 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazınız incelenmiştir.

Kurulumuzca düzenlenen diploma denklik belgelerinin doğrulamaları e-Devlet üzerinden yapılabilmektedir. Ayrıca kurumların ve kişilerin talepleri üzerine, Kurulumuzca resmi yazıyla cevap verilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

30574 0911

Ayşe İNAN
Daire Başkanı

İZMİR MİLLETVEKİLİ TAMER OSMANAĞAOĞLU'NUN 7/33176 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımızın ilgili birimlerince, öğrencilerimizin madde bağımlılığı konusunda bilinçlendirilmesi ve sağlıklı yaşam becerilerinin desteklenmesi amacıyla ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde 2024-2028 yılları arasını kapsayan Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı kapsamında birtakım faaliyetler yürütülmektedir.

Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumlarda görev yapan rehber öğretmenler/psikolojik danışmanların bağımlılıkla mücadele alanındaki bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla yürütülen Yaşam Becerileri Eğitim Programı Uygulayıcı Eğitimi Kursu, öğrencilerin bağımlılıkla ilişkili risklerden korunmasına katkı sunmayı hedeflemektedir. Kurs kapsamında, yaşam becerileri temelli bir yaklaşımla öğrencilerin benlik algısı, duygu düzenleme, akran ilişkileri, sağlıklı iletişim ve problem çözme gibi alanlardaki psikososyal yeterliliklerinin desteklenmesi amaçlanmaktadır. Eğitimi başarıyla tamamlayan kursiyerlerin, bağımlılık kavramı ve türleri, ergenlik döneminde görülen risk faktörleri ve koruyucu etkenler konusunda bilgi sahibi olmaları; birincil ve ikincil önleme çalışmaları çerçevesinde etkili müdahale ve uygulama becerileri kazanmaları beklenmektedir. Eğitim programı, öğrencilerin gelişimsel özellikleri doğrultusunda güvenli, destekleyici ve estetik öğrenme ortamları oluşturulmasına; rehber öğretmenlerin ise etkili iletişim, motivasyon kazandırma ve yaşam becerilerini güçlendirme uygulamalarında mesleki yeterliliklerini artırmalarına katkı sağlamaktadır.

Yürütülen tüm bu çalışmalar; rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri kapsamında planlı, sistemli ve bilimsel temelli bir yaklaşımla uygulanmakta; öğrencilerin madde bağımlılığına karşı farkındalıklarının artırılması ve sağlıklı yaşam alışkanlıklarının kazandırılması hedeflenmektedir.

Bakanlığımız, öğrencilerin madde kullanımından korunması ve sağlıklı gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla okul temelli rehberlik hizmetleri ve psikolojik destek uygulamalarını sistematik ve bütüncül bir yaklaşımla yürütmektedir. Bu kapsamda, 2024-2028 Bağımlılıkla Mücadele Strateji Belgesi ve Eylem Planı doğrultusunda, okullarda yürütülen önleyici, koruyucu ve müdahale edici rehberlik faaliyetlerinin etkinliği altı ayda bir olmak üzere düzenli olarak izleme ve değerlendirme süreçlerine tabi tutulmaktadır. Söz konusu değerlendirmeler, rehberlik hizmetlerinin etkililiğini artırmaya yönelik veri temelli iyileştirme çalışmalarına temel teşkil etmekte; uygulamaların sürekliliği, erişilebilirliği ve öğrenci ihtiyaçlarına uygunluğu bakımından analiz edilerek gerekli durumlarda güncellenmektedir.

2024-2028 yılları arası Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı kapsamında;

- Özellikle riskli bölgelerdeki eğitim kurumlarının güvenlik kamerası ile bahçe duvarı ve güvenlik görevlisi ihtiyaçları tespit edilerek eksiklerin giderilmesine devam edilmesi,
- Uyuşturucuyla mücadele kapsamında eğitim kurumları ve çevrelerindeki risklerin tespit edilerek gerekli önlemlerin alınması,
- Okul çevrelerine güvenlik kamera sistemlerinin kurularak Kent Güvenlik Yönetim Sistemi'ne (KGYS) entegre edilmesi,
- Eğitim kurumlarında yardımcı hizmetler sağlayan (temizlik personeli, güvenlik görevlisi, kantin görevlisi, okul servisi şoför ve diğer personelleri) kişilerin işe

başlamadan önce güvenlik soruşturma ve araştırmalarının düzenli olarak yapılmasına yönelik faaliyetler yürütülmektedir.

Okullarda madde bağımlılığı şüphesi olan öğrencilerin tespitine yönelik uygulanan bir protokol söz konusu olmayıp tüm öğrencileri bağımlılıklardan korumak amacıyla "Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı (TBM)", "Okulda Bağımlılığa Müdahale Programı (OBM)", "Yeşilay Yaşam Becerileri Eğitimi Programı (YYBE)" programları uygulanmaktadır. Konuya ilişkin takibin etkin yürütülmesi amacıyla "Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı (TBM) EBA ile entegre edilmiştir.

Bakanlığımız ile Türkiye Yeşilay Cemiyeti iş birliğinde öğrenci, veli ve öğretmenlerin bağımlılıklara karşı farkındalıklarını artırmak amacıyla gerçekleştirilen çalışmalara yönelik yürütülen protokoller tek bir çatı altında birleştirilerek 7 Şubat 2025 tarihinde "Bağımlılıkla Mücadele Çalışmalarına Yönelik İş Birliği Protokolü" imzalanmıştır.

Söz konusu protokolle, ülke genelindeki tüm resmî ve özel okullarda öğrenim gören öğrencilerin tütün, alkol, madde, teknoloji ve kumar bağımlılığına ilişkin T.C. Millî Eğitim Bakanlığı ile Türkiye Yeşilay Cemiyeti iş birliğinde geliştirilen "Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı (TBM)", "Okulda Bağımlılığa Müdahale Programı (OBM)", "Yeşilay Yaşam Becerileri Eğitimi Programı (YYBE)", "Sağlıklı Nesil Sağlıklı Gelecek Projesi" ve "Bağımlılıkla Mücadele Odaklı Sosyal Etkinlikler" kapsamında koruyucu ve önleyici etkinliklerden oluşan programların uygulanması ve ihtiyaç halinde programların yenilenmesi, yaygınlaştırılması ve rehber öğretmen/psikolojik danışmanların bağımlılıkla mücadele alanında izleme, değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi ve ikincil önleme çalışmalarına yönelik müdahale becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Bununla birlikte, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli öğretim programlarının temel yaklaşımı, öğrenci profili, erdem-değer-eylem çerçevesi, beceriler çerçevesi bileşenlerinin bir araya gelerek oluşturduğu sistematik bir bütüncül eğitim modelidir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni'nde; öğrenci profilini oluşturan iki bütünlük alanı, on profil özelliğe ayrılmıştır: *ahlaklı, bilge, cesaretli, estetik, iradeli, merhametli, sağlıklı, sorgulayıcı, üretken ve vatansever*'dir. Bu bileşenlerden *sağlıklı* bileşeninde; "*Bağımlılıktan kaçınan ve bağımlılıkla mücadele eden: Zararlı alışkanlıklardan kaçınır. Madde kullanımı gibi bağımlılık yapıcı davranışlardan uzak durur, bağımlılıkla mücadele eder.*" ifadesine yer verilmiştir. Buna göre söz konusu bileşene *fen bilimleri, hayat bilgisi* vb. derslerin öğretim programlarında yer verilmiş olup, konu ders kitapları ve elektronik içeriklerde metin, anlatım ve görsellerle desteklenmektedir.

Bütün bunlara ek olarak bağımlılıkla mücadelede farkındalık oluşturmak ve toplumsal bilinç düzeyini artırmak amacıyla hazırlanan "Güçlenmek: Bağımlılıktan Esenliğe" bülteni yayımlanmıştır. Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünün https://orgm.meb.gov.tr başlıklı internet sitesinde 2 Temmuz 2025 tarihinde paylaşılan bültende; bağımlılığın birey ve toplum üzerindeki etkilerine dair kapsamlı içeriklerin yanı sıra, madde, tütün, alkol bağımlılığı ile teknoloji, sosyal medya, oyun ve alışveriş gibi davranışsal bağımlılıklar ele alınmakta, bağımlılıkla mücadelede tüm paydaşlara rehberlik edecek içerikler yer almaktadır.

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NUN 7/33623 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından alınan 64609 sayılı konuya ilişkin yazıları Ek'te yer almaktadır.

Ek: Yazı

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-57802651-610-64609
Konu : Soru Önergeleri - 7/33623

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA
(Strateji Geliştirme Başkanlığı)

İlgi : a) 16.09.2025 tarihli ve E-32661919-610-141004140 sayılı yazınız.
b) Kurulumuz Veri Yönetimi İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığının 23.09.2025 tarihli ve E-14071587-610-63318 sayılı yazısı.
c) Kurulumuz Uluslararası İlişkiler Daire Başkanlığının 24.09.2025 tarihli ve E-95916564-610-64507 sayılı yazısı.

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU tarafından verilen 7/33623 esas sayılı Soru Önergesi Kurulumuz Başkanlığınca incelenmiştir.

Konuya ilişkin soru önergesine verilecek cevaplara esas teşkil etmek üzere Kurulumuz Veri Yönetimi İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı ile Kurulumuz Uluslararası İlişkiler Daire Başkanlığının vermiş olduğu bilgiler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Metin TOPCUOĞLU
Başkan Vekili

Ek:
1 - İlgi (b) yazı
2 - İlgi (c) yazı

Ek-1

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Veri Yönetimi İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-14071587-610-63318 23.09.2025
Konu : Soru Önergeleri-7/33623

STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18.09.2025 tarihli ve E-57802651-610-63206 sayılı yazınız.

İlgide belirtilen yazınızda, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU tarafından verilen 7/33623 esas numaralı yazılı soru önergesi gönderilerek bilgi verilmesi istenmektedir. Söz konusu soru önergesinin 3. maddesine verilen cevap aşağıda yer almaktadır.

3. Yurt dışına yükseköğretim eğitimi almak amacıyla gidişler bireysel başvuru yoluyla, üniversitenin izniyle ya da MEB'in 1416 sayılı kanun kapsamında Yükseköğretim ve Yurtdışı Eğitim Genel Müdürlüğü üzerinden öğrenci gönderimiyle mümkün olup ÖSYM veya YÖK tarafından yapılan bir sınavla gerçekleşmemektedir. Dolayısıyla Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi (YÖKSİS)'nde bu duruma dair veri bulunmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Abdullah Önder TÜRKOĞLU
Daire Başkanı

Ek-2

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Uluslararası İlişkiler Daire Başkanlığı

Sayı : E-95916564-610-64507 24.09.2025
Konu : Soru Önergeleri - 7/33623

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞINA
(Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı)

İlgi : 18.09.2025 tarihli ve E-57802651-610-63208 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıya cevaben, Dışişleri Bakanlığı ile dairemiz arasında yapılan görüşmeler çerçevesinde, İran tarafında yükseköğretim faaliyetlerinin devam ettiği bilgisine ulaşılmıştır. Zira; 13 Haziran 2025 ile 24 Haziran 2025 tarihleri arasında İran ve İsrail arasında gerçekleşen çatışma 12 gün sürmüş ve iki ülke arasında ateşkes ilan edilmiştir.

Bu çerçevede soru önergesinde yer alan sorulara ilişkin cevaplar aşağıda yer almaktadır:

1) Mevcut konjonktürde İran'da devam eden bir çatışma bulunmamaktadır. İran ve İsrail arasında gerçekleşen çatışma 12 gün sürmüş ve iki ülke arasında sağlanan ateşkes sonrası çatışma sona ermiştir. Taraflar arasında sağlanan ateşkes sonrası İran'da halihazırda yaklaşık 25 milyon öğrencinin eğitimine devam ettiği bilgisine ulaşılmıştır. Bu minvalde, iletilen söz konusu iddialar gerçeği yansıtmamaktadır.

2) Söz konusu iddialar gerçeği yansıtmadığından böyle bir durum söz konusu değildir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Doç. Dr. Esat İPEK
Daire Başkanı V.

ŞIRNAK MİLLETVEKİLİ NEVROZ UYSAL ASLAN'IN 7/33625 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatı ile okul/kurumlarında iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları ile iş kazalarının önlenmesi, çalışanlar için fiziksel, zihinsel ve ruhsal yönden mutlu, huzurlu ve sağlıklı bir ortamın hazırlanması hedeflenmektedir. Bu amaçla il millî eğitim müdürlükleri bünyesinde kurulan iş sağlığı ve güvenliği birimleri okul/kurumlarla koordineli biçimde muhtemel risklerin bertaraf edilmesi amacıyla birlikte çalışmaktadır. Bakanlığımız tarafından yayımlanan 2018/10 sayılı ve "Okullarda Güvenlik Önlemlerinin Alınması" başlıklı Genelge ile sağlıklı ve güvenli eğitim ortamı oluşturulmasına yönelik alınması gerekli tüm tedbirler sıralanmıştır.

Şırnak ili Silopi ilçesinde okul alanlarında bulunan trafo ve hatların yer altına alınması suretiyle güvenliğinin temin edilmesi ve açık alanlardan tamamıyla izole edilmiş bütüncül beton blok köşklerle enerji hattının kontrol altına alınması yer üstü bağlantı kablolarıyla tesis edilen enerji temininde bütünlük sağlanması talebiyle Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. Şırnak Yatırım Operasyonları Yöneticiliğine uygunluk görüşü bildirilmiştir.

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ CEM AVŞAR'IN 7/33719 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Soru önergesinde Resmî İstatistik Programı kapsamında talep edilen veriler; Bakanlığımızın "https://sgb.meb.gov.tr/www/resmi-istatistikler/icerik/64" internet adresinde yayımlanan "Millî Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim" adlı yayında yer alan " 1.12 İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması 3. düzey ve eğitim seviyesine göre okul, şube, öğretmen ve derslik başına düşen öğrenci sayısı" başlıklı tabloda yer almaktadır.

Bununla birlikte, Bakanlığımızın https://sgb.meb.gov.tr/yayinlarimiz/yayin/148 internet adresinde yayımlanan "Milli Eğitim Bakanlığı 2024 yılı İdari Faaliyet Raporu"nda eğitim kademelerine göre tekli eğitim oranlarına ilişkin yılsonu gerçekleşme verileri mevcuttur.

Eğitim kurumlarının öğretmen ihtiyacı; 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Açıktan ve nakil suretiyle atama sayıları" başlıklı 11'inci maddesi uyarınca 2016 yılından itibaren Bakanlığımıza tahsis edilen öğretmen kadroları çerçevesinde, sözleşmeli öğretmen istihdamı ile karşılanmaktadır.

Bakanlığımızca atama izni verilen öğretmen kadrolarının/pozisyonlarının dağılımı yapılırken ve alan bazlı kontenjan sayıları belirlenirken öncelikle öğretmen istihdamında güçlük çekilen ve kalkınmada birinci öncelikli yerler olmak üzere Bakanlık tarafından uygulanan eğitim politikaları da dikkate alınarak, alanlar bazında öğretmen ihtiyacının toplam öğretmen ihtiyacına oranı doğrultusunda ilk atama öğretmen kontenjanı belirlenmektedir. Bu çerçevede Bakanlığımızca; 15 bin sözleşmeli öğretmen alımına ilişkin duyuru 18 Nisan 2025 tarihinde personel.meb.gov.tr adresinden yapılmış, atama yapılacak alanlara ilişkin verilere ve diğer koşullara yayımlanan kılavuzda yer verilmiş ve 7 Mayıs 2025 tarihinde sözleşmeli öğretmenlik için sözlü sınava alınacak adaylara ilişkin sonuçlar personel.meb.gov.tr adresi üzerinden adaylarla paylaşılmıştır ve atama süreci devam etmektedir. Ayrıca Akademi Giriş Sınavı (AGS) sonucuna göre de 10.000 öğretmen ataması yapılacaktır.

Ek ders ücreti karşılığı öğretmen görevlendirilmesi eğitim öğretimin aksatılmadan sürdürülebilmesi bakımından aylıksız izinli veya raporlu olan öğretmenler ile o atama döneminde atama yapılamayan öğretmen kadrolarının yerine "Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Karar"a göre kısa ve belirli süreler için yapılmaktadır. Ek ders ücreti karşılığı öğretmen görevlendirilmesi zorunlu hallerde ve geçici olarak başvurulan bir yöntemdir.

Bakanlığımıza bağlı resmî kurumlarda öğrenim gören ve maddi durumu yetersiz ailelerin çocuklarına yönelik destekler, Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Resmi Okullarda Yatılılık, Bursluluk, Sosyal Yardımlar ve Okul Pansiyonları Yönetmeliği hükümleri kapsamında sağlanmaktadır. Bursluluk ve parasız yatılılık hizmetleri, söz konusu Yönetmelik kapsamında maddi durumu yetersiz olarak tespit edilen öğrencilere sunulmaktadır.

Bununla birlikte Bakanlığımızca, Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yürütülen Öğrenci Taşıma Uygulaması kapsamında taşınan ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri ücretsiz öğle yemeği hizmetinden yararlanmaktadır.

Ayrıca, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine öğrenci taşıma uygulaması kapsamında ücretsiz öğle yemeği hizmeti sunulan okullarda açılan özel eğitim sınıflarına devam eden öğrenciler ile taşıma merkezi okullarda eğitim gören öğrencilerden kapsam dışında olanlardan

Sosyal Yardım Dayanışma Fonu verileri doğrultusunda tespit edilen öğrenciler de ücretsiz öğle yemeği hizmetinden yararlanmaktadır.

Öte yandan 11.09.2025 tarihinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün internet adresinde yayımlanan duyuru ile maddi durumu yetersiz ailelerin çocuklarına yönelik Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti (SED) verileceği bildirilmiştir.

Eğitim ve öğretim süreçlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi, öğrenci ve velilerin haklarının korunması açısından son derece önemlidir. Bu bağlamda, Bakanlığımızın 2025-2026 eğitim öğretim yılına ilişkin yayımladığı 18.8.2025 tarihli ve 2025/53 No.lu Genelge'nin 17. maddesinde, "Öğrenci kayıtları esnasında kayıt parası veya başka ad altında ücret talebine ilişkin şikâyetlerin valiliklerce değerlendirilmesi" talimatı verilmiştir.

Bununla birlikte, okullarımızda kayıt işlemleri adrese dayalı kayıt sistemi esas alınarak yapılmakta, öğrencilerin ikamet ettikleri adreslere en yakın okullara kayıtları ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde otomatik olarak gerçekleşmektedir.

Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumları denetleme yetkisi; 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Teftiş Kurulu Başkanlığı" başlıklı 320'nci maddesinin (ç) fıkrasında yer alan "Bakanlık teşkilatı ve personeli ile Bakanlığın denetimi altındaki her türlü kuruluşun faaliyet ve işlemlerine ilişkin olarak, usulsüzlükleri önleyici, eğitici ve rehberlik yaklaşımını ön plana çıkaran bir anlayışla, Bakanlığın görev ve yetkileri çerçevesinde denetim, inceleme ve soruşturma iş ve işlemlerini yapmak" hükmü ile Teftiş Kurulu Başkanlığına; "Taşra Teşkilatı" başlıklı 327'nci maddesinin 3'üncü fıkrasında yer alan "İl millî eğitim müdürlüklerinde 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 24 üncü maddesi uyarınca eğitim müfettişi ve eğitim müfettiş yardımcısı istihdam edilebilir." hükmü ile de il millî eğitim müdürlüklerine verilmiş olup hazırlanan çalışma programları doğrultusunda denetimler yürütülmektedir.

Denetimler esnasında ya da ihbar ve şikâyetlere bağlı olarak mevzuata aykırı eylemde bulunduğu iddia/tespit edilen personel hakkında, bakanlık/valilik makamından alınan Olur'a istinaden müfettişler marifetiyle inceleme-soruşturma başlatılmakta, iddiaların doğrulanması halinde sorumluluğu bulunanlar hakkında durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre ilgili mevzuat maddelerinde belirlenen yaptırımlar teklif edilmektedir.

Bakanlığımız ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı arasında "Eğitim Kurumlarında Hijyen Şartlarının Geliştirilmesi ve Enfeksiyonu Önleme İş Birliği Protokolü", imzalanarak "Eğitim Kurumlarında Hijyen Şartlarının Geliştirilmesi ve Enfeksiyon Önleme Kılavuzu" hazırlanmıştır. Söz konusu kılavuz, okullarımızda hijyen ve enfeksiyon uygulamalarına yönelik sağlıklı bir rehber olarak değerlendirilmekte, bu bağlamda gerekli tedbirler alınmaktadır.

Okullarımızda temizlik hizmetleri; Bakanlığımızın 48.000 kadrolu temizlik personeline ek olarak 2025-2026 eğitim öğretim yılı için 70.000 Toplum Yararına Program (TYP) katılımcısı ve valiliklerce görevlendirilen 5.000 temizlik personeli ile birlikte toplamda 123.000 temizlik personeli tarafından yürütülmektedir.

Tekirdağ Valiliğince konuya ilişkin olarak;

Tekirdağ iline bağlı tüm ilçelerde Halk Eğitimi Merkezi bulunduğu ve bunların ihtiyaca cevap verdiği, il genelindeki okullar bünyesindeki kütüphaneler ile İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüne bağlı halk kütüphaneleri, halk eğitimi merkezleri ve okullar bünyesinde bulunan tasarım ve beceri atölyeleri sayısının toplamının il nüfusuna oranının 1/1.185 olduğu ve bu kapsamda iş birlikleri ve çalışmaların devam ettiği,

İl genelinde 4 bilim ve sanat merkezi bulunduğu, bunlardan Tekirdağ Bilim ve Sanat Merkezinde 444 öğrenci, Çerkezköy Bilim ve Sanat Merkezinde 288 öğrenci, Çorlu Bilim ve Sanat Merkezinde 568 öğrenci ve Kapaklı Bilim ve Sanat Merkezinde 95 öğrencinin eğitim

gördüğü, soru önergesine konu Tekirdağ Bilim ve Sanat Merkezinin 08.08.2025 tarihinde Hürriyet Mahallesi Öğretmenler Caddesi No: 22/7 adreste 3 katlı müstakil binaya taşındığı ve bu binada eğitim öğretime devam ettiği, ayrıca Süleymanpaşa ilçesi Hürriyet Mahallesi 703 ada 96 parsel sayılı taşınmaz üzerine, hayırsever tarafından yapılacak olan Bilim ve Sanat Merkezi binası ile ilgili protokol imzalandığı,

Öğrencilerin akademik başarı seviyelerinin yükseltilmesi için okullarda destekleme ve yetiştirme kurslarının açıldığı, MEBİ ve benzeri dijital platformlardan etkin ve verimli bir şekilde yararlanmaları için bilgilendirildikleri, 12. sınıfların haftalık ders çizelgesinde yer alan hedef temelli destek eğitimi dersinde öğrencilerin akademik başarılarının desteklenmesi ve yükseköğretim programlarına hazırlanmaları yönünde çalışmaların yapıldığı,

Tekirdağ Öğretmenevi deprem tahkik sonuçlarının yeniden değerlendirilmek üzere Millî Eğitim Bakanlığına iletildiği ve yeniden inceleneceği,

İl genelindeki resmî okullarda 225 kadrolu hizmetli ve 220 işçinin görev yaptığı, 2025-2026 eğitim öğretim yılı itibariyle Toplum Yararına Program (TYP) kapsamında 578 personelin görevlendirildiği, tüm okullarda güvenlik kamerası bulunduğu, il geneline polisin sorumluluk bölgesindeki 14 okulda 11 *okul kolluk görevlisi*; 264 okulda 252 *güvenli eğitim okul koordinasyon görevlisi*; 278 okulda 95 *okul giriş-çıkış devriye ekip görevlisi* ile jandarma sorumluluk bölgesinde bulunan 79 okulda 79 jandarma personelinin *güvenli eğitim koordinasyon görevlisi* olarak görev yaptığı,

bildirilmiştir.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ HİKMET YALIM HALICI'NIN 7/33720 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Isparta Valiliğince konuya ilişkin olarak;

Isparta ilinde güçlendirme ihtiyacı olan okullara yönelik çalışmaların Millî Eğitim Bakanlığının talimatları doğrultusunda programa alınarak yapıldığı, güçlendirme ihtiyacı olan okullardan eğitim öğretime devam açısından riskli bulunan okullarla ilgili gerekli tedbirlerin alındığı, bu okullardaki öğrencilerin yakın çevredeki okullarda eğitim öğretime devam ettiği, öğrenci ve öğretmenlerin güvenliği için gerekli tedbirlerin alındığı,

Isparta ilinde yapılan ihalelerin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında yapıldığı ve buna ilişkin bilgilerin Elektronik Kamu Alımları Platformu'nda (EKAP) yayımlandığı, 2020 yılı ve sonrasında 60 okulun güçlendirme ihalesinin yapıldığı, güçlendirme sonrası yapılan inceleme ve raporlama işlemlerinin Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi ve Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi akademisyenleri tarafından yapıldığı,

Soru önergesinde bahse konu okulların güçlendirme çalışmalarının 2018-2022 yılları arasında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu usullerine göre yapıldığı, güçlendirme çalışmaları için proje ve uygulama denetimlerinin Isparta İl Özel İdaresi ve Isparta Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü teknik ekiplerince yapıldığı,

Isparta Valiliği İl İdare Kurulu Müdürlüğünün 19.09.2025 tarihli ve 72803719-663.99-66675 sayılı yazısı ile depreme dayanıksız çıkan binalarda görev yapan kontrol teşkilatı, yapı denetim kuruluşları ve ihale komisyonu üyeleri hakkında inceleme-soruşturma çalışmaları ile idari soruşturmanın devam ettiği,

Depreme dayanıksız çıkan okullara yönelik güçlendirme, yıkım ya da yeniden inşa çalışmalarının planlamasının Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi ve Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitelerinin teknik raporları doğrultusunda yapılacağı, bu süreçte eğitim öğretimde herhangi bir aksaklığa meydan verilmeden gerekli tedbirlerin alındığı,

Depreme dayaksız olduğu tespit edilen 49 okulla ile ilgili yıkım kararı verildiği, 63 okulun güçlendirildiği, 11 okulda proje ve imalat hatası tespit edildiği ve bu okullardan 2 okulun tekrar güçlendirilerek mevcut okullarında eğitim öğretime devam edildiği, 9 okulda eğitim gören toplam 3.205 öğrencinin en yakın okullarda eğitim öğretime devam ettiği,

bildirilmiştir.

ŞIRNAK MİLLETVEKİLİ MEHMET ZEKİ İRMEZ'İN 7/33804 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatı ile okul/kurumlarında iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları ile iş kazalarının önlenmesi, çalışanlar için fiziksel, zihinsel ve ruhsal yönden mutlu, huzurlu ve sağlıklı bir ortamın hazırlanması hedeflenmektedir. Bu amaçla il millî eğitim müdürlükleri bünyesinde kurulan iş sağlığı ve güvenliği birimleri okul/kurumlarla koordineli biçimde muhtemel risklerin bertaraf edilmesi amacıyla birlikte çalışmaktadır. Bakanlığımız tarafından yayımlanan 2018/10 sayılı ve "Okullarda Güvenlik Önlemlerinin Alınması" başlıklı Genelge ile sağlıklı ve güvenli eğitim ortamı oluşturulmasına yönelik alınması gerekli tüm tedbirler sıralanmıştır.

Şırnak ili Silopi ilçesinde okul alanlarında bulunan trafo ve hatların yer altına alınması suretiyle güvenliğinin temin edilmesi ve açık alanlardan tamamıyla izole edilmiş bütüncül beton blok köşklerle enerji hattının kontrol altına alınması yer üstü bağlantı kablolarıyla tesis edilen enerji temininde bütünlük sağlanması talebiyle Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. Şırnak Yatırım Operasyonları Yöneticiliğine uygunluk görüşü bildirilmiştir.

TUNCELİ MİLLETVEKİLİ AYTEN KORDU'NUN 7/33809 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Eğitim sistemimizin temel amacı, tüm bireylerin yaşamı boyunca kapsayıcı ve nitelikli bir eğitime erişimini sağlamak; düşünme, algılama, problem çözme yeteneği gelişmiş, özgüven ve sorumluluk duygusuna, girişimcilik ve yenilikçilik özelliklerine sahip, demokratik değerleri ve millî kültürü özümsemiş, paylaşıma ve iletişime açık, sanat ve estetik duyguları güçlü, teknoloji kullanımına yatkın, çağın gerektirdiği bilgi farkındalığı yüksek, üretken ve mutlu bireyler yetiştirmektir. Öğretim programları toplumsal ihtiyaç ve bilimsel gelişmeler ışığında sadece belli bir aralıkta değil sürekli olarak güncellenmekte ve geliştirilmektedir. Bu durum program geliştirme süreçlerinin doğal seyridir. Program geliştirme çalışmaları süreçte edinilen tecrübe, uygulama dönütleri, yeni gelişmeler, ihtiyaç analizleri kapsamında birikimli bir biçimde ilerlemekte olup bir önceki çalışmalar üzerine inşa edilmektedir. Bunun yanı sıra tüm öğretim programlarımız 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda belirtilen Türk Millî Eğitiminin temel ilkelerine uygun bir biçimde geliştirilmektedir.

Kadın ve erkeklerin toplumdaki hak ve fırsatlardan eşit şekilde yararlanmaları; eğitim, sağlık ve istihdam gibi temel alanlarda eşit fırsatlara sahip olmaları ve ayrımcılığa uğramamaları öğretim programları ve ders kitaplarında öncelikle esas alınmaktadır. Bunun yanı sıra toplumda üstlendikleri roller ve karşılaştıkları durumlar ise sorumluluk ve fırsat eşitliği ilkeleri doğrultusunda ele alınmaktadır. Bu bağlamda uygulanmakta olan haftalık ders çizelgelerinde soru önergesinde ifade edilen başlıkta bir ders bulunmamaktadır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında geliştirilen öğretim programlarında "toplumsal cinsiyet eşitliği" kavramından hareketle belirlenmiş bir içerik yer almamakla birlikte disiplinler özelinde hazırlanan öğretim programlarının çerçevesini oluşturan Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni'nde; ötekileştirici veya ayrıştırıcı bir tutumu önleyen; hak ve özgürlükleri, eşitliği, etik davranmayı, hakkaniyeti, ön yargısızlığı, ölçülülüğü ve liyakati kapsayan "adalet" değeri ele alınmaktadır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli "Erdem-Eylem-Değer Çerçevesi D1. Adalet" değeri başlığı altında "Hak ve özgürlüklerini bilmek ve korumak, Hakkaniyetli davranmak, Ölçülü ve dengeli olmak, Liyakate önem vermek" eylemleri vurgulanırken eylemler; "Hak ve özgürlüklerinden yararlanırken diğer insanların haklarını da savunur.", "Toplumsal hayatta kadın ve erkeklerin eşit haklara sahip olduğunu bilir.", "Bireysel farklılıkların haklardan yararlanmaya engel olmaması gerektiğini bilir.", "Adalet ve eşitlik kavramlarını ayırt eder." ve "Yeterliğe göre yapılan tercihlerin adil olduğunu fark eder." şeklinde ifadesini bulan doğru yolu izleme, denge, dürüstlük ve tarafsızlık anlamlarını içeren adalet kavramı, hak ve eşitlik temelli bir anlayış ile ele alınmıştır. Öte yandan Talim ve Terbiye Kurulu Kararları doğrultusunda Bakanlığımızca onaylanan öğretim programları dışında gerek soru önergesine konu gerekse de başka herhangi bir konunun ders içeriği olarak belirlenmesi ve/veya işlenmesi yasal olarak mümkün değildir.

Bununla birlikte kadına şiddet konusu Hayat Bilgisi, Türkçe, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Peygamberimizin Hayatı Dersi, Türk Dili ve Edebiyatı ve İnsan Hakları, Vatandaşlık ve Demokrasi ders kitapları başta olmak üzere farklı sınıf ve seviyede yer alan ders kitaplarında ailede sevgi, saygı ve adalet temaları üzerinden doğrudan ele alınmaktadır. Ayrıca şiddetin bireyler ve toplumlar üzerindeki psikolojik etkilerini öğrencilerin

empati ve eleştirel düşünme becerileri üzerinden kazandırmaya yardımcı olacak yazılı ve görsel içerikler yer almaktadır.

Özellikle Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında hazırlanan eğitim öğretim programlarına yönelik olarak Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Ders Kitapları ve Eğitim Araçları ile Bunlara Ait Elektronik İçeriklerin İncelenmesinde Değerlendirmeye Esas Olacak Kriterler ve Açıklamaları"nın "1.3. Eşitlik ve Kapsayılıcılık" başlığı altında ders kitaplarının ve eğitim araçlarının eşitlikçi ve kapsayıcı şekilde tasarlanmasına yönelik ilkeler belirlenmiştir.

Ders kitapları hazırlanırken kadın erkek eşitliği ile ilişkili şu hususlara azami dikkat edilmektedir:

- İçerik, Anayasa'da ve Millî Eğitim Temel Kanunu'nda açıkça hükme bağlanmış eşitlik ilkesi gözetilerek temel insan hak ve özgürlüklerini destekleyen ve her türlü ayrımcılığı reddeden bir yaklaşımla hazırlanmaktadır.
- Konuların işlenişinde veya örneklerde, insanların betimlenmesi ve olayların sunulmasında, toplumsal eşitlik ilkesi gözetilmektedir.
- İçeriğin düzenlenmesinde bütün insanların eşit ve özgür olduğu ilkesi esas alınmaktadır.
- İçerikte eşitlik, din ve vicdan hürriyeti, düşünce ve ifade özgürlüğü, adalet, toplumsal barış ve insan hakları gözetilmektedir.
- İçerikte ırk, renk, dil, din, siyasi tercih, etnik köken, mülkiyet veya başka herhangi bir ayrım gözetilmeksizin evrensel insan haklarının herkes için geçerli olduğu ilkesi esas alınmaktadır.
- İçerik; öğrenciler için muzır tesirde bulunacak korku, şiddet, hakaret, aşağılama; cinsel içerikli öge vb. herhangi bir mesaj veya ima yer almayacak şekilde kontrol edilmektedir.
- Verilen örneklerde ve kullanılan karakterlerde kadın ve erkek dağılımı açısından makul bir denge gözetilmektedir.
- Kadın erkek temsilinde isnat, ön yargı, kalıp yargı vb. ifadeler bulunmayacak şekilde kontroller yapılmaktadır.
- Konuların işlenişinde veya örneklerde, insanların betimlenmesi ve olayların sunulmasında, toplumsal eşitlik ilkesi gözetilmektedir.
- İçerikteki unsurlarda millî ve manevi değerler, toplumsal hassasiyetler göz önünde bulundurulmaktadır.
- Toplumun bir kesiminin siyasi görüşünü veya düşünce biçimini küçük düşüren yahut bunlara karşı ön yargı oluşturabilecek anlatımlara yer verilmemektedir.
- İçerik; bireysel, sosyal, mesleki kimlikleri ve kişilikleri küçülten; toplumsal barış ve anlayışı bozan veya bunlara zarar veren herhangi bir ifade veya ima bulunmayacak şekilde kontrol edilmektedir.
- İçerik oluşturulurken toplumun tüm katmanlarına hitap edilerek toplumsal temsiliyet dikkate alınmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Öğrencilerinin Kılık ve Kıyafetlerine Dair Yönetmelik'in "Temel İlkeler" başlıklı 3. maddesinin 9. fıkrasında yer alan *"Okul kıyafeti temin edilmesine yönelik olarak okul-aile birliklerince kıyafet satışı ve serbest rekabet şartlarını ihlal eden yaklaşım ve yönlendirmeler yapılamaz."* hükmü kapsamında kıyafet temininde velilerin serbestçe hareket etmesi sağlanmıştır.

Bununla birlikte, "2025-2026 Eğitim ve Öğretim Yılı'na İlişkin İş ve İşlemler" konulu 18/08/2025 tarihli ve 138397167sayılı (2025/63) Genelge'nin 19. maddesi ile *"Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Öğrencilerinin Kılık ve Kıyafetlerine Dair Yönetmelik ile Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ve özel okul öğrencilerinin kılık ve kıyafetlerine dair usul ve esaslar*

belirlenmiştir. Velilerimize maddi külfet getirmeyecek şekilde ikinci dönem Öğretmenler Kurulunda belirlenmesi gereken kıyafetin rengi, kumaşı, tasarım özellikleri ile logoların okul aile birliği tarafından temin edilerek okulların internet sayfaları vasıtasıyla velilerin bilgilendirilmesi, bu doğrultuda gereken iş ve işlemlerin kontrollerinin yapılarak sürecin titizlikle takip edilmesi" talimatı *verilmiştir.*

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Görevler" başlıklı 301. maddesinin (d) fıkrasında yer alan *"Kız öğrencilerin, engellilerin ve toplumun özel ilgi bekleyen diğer kesimlerinin eğitime katılımını yaygınlaştıracak politika ve stratejilerin geliştirilmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, belirlenen politikaları uygulamak ve uygulanmasını koordine etmek"* hükmü ile başta kız öğrenciler olmak üzere engelliler ve diğer özel ilgi gruplarının eğitimine ilişkin tedbirlerin alınması görevi Bakanlığımıza verilmiştir. Bakanlığımızın 2024-2028 Stratejik Planı'nda da söz konusu yasal yükümlülük çerçevesinde tespitler ve ihtiyaçlara yer verilmiştir.

Bakanlığımızca, öğrencilerin okula devamlarının sağlanması ve devamsızlık sürelerinin azaltılması amacıyla birtakım politika ve projeler geliştirilerek hayata geçirilmiştir. Devamsızlık takip sistemi, rehberlik ve psikolojik destek, okul aile iş birliği, devamsızlık ile ilgili mevzuat düzenlemeleri, eğitime yönelik sosyal yardımlar bunlardan bazılarıdır. Millî Eğitim Bakanlığının 2024-2028 Stratejik Planı kapsamında, devamsızlık ile ilgili olarak aşağıdaki stratejiler belirlenmiştir:

Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı'nın 1. Amaç'ı; *"Temel eğitimde fırsat eşitliği ve eğitime erişimin sağlandığı, öğretim süreçleri ve eğitim ortamlarının etkin kullanıldığı bir ekosistem inşa ederek öğrencileri çağın gerektirdiği evrensel yeterliliklere sahip, millî ve manevi değerleri benimsemiş sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetiştirmek" olarak belirlenmiştir. Bu amacın hayata geçirilmesinde "İlkokul ve ortaokulda öğrenme kayıplarını azaltmaya yönelik destekleyici mekanizmalar güçlendirilecektir."* şeklinde ifade edilmiştir. Bu hedefi gerçekleştirmeye yönelik izlenecek stratejiler içinde özellikle öğrencilerin devamsızlık nedenlerinin analiz edilerek ailelere yönelik bilgilendirme çalışmalarının yapılması planlanmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı'nın 2. Amaç'ı ise *"Çağın ihtiyaç duyduğu bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazandıran, teknolojiyi üreten, tarih bilinci ve bilim aracılığıyla geleceği kurgulayan, nitelikli insan kaynağı yetiştiren, ekonomiye katkı sunan, değerleriyle bireyi hayata hazır kılan, empati ve nezaket kazandıran bir ortaöğretim yapısı ile öğrenciler yetiştirmek."* olarak belirlenmiştir. Bu amacın hayata geçirilmesi kapsamında *"Öğrencilerin yetkinliklerini ve niteliklerini geliştirmeye yönelik bireysel özellikleri de dikkate alınarak yapılacak çalışmalarla devamsızlık ve sınıf tekrarları azaltılacak ve eğitime katılımları artırılacaktır."* hedefi belirlenmiştir. Hedefi gerçekleştirmeye yönelik stratejiler arasında; *"Öğrencilerin ortaöğretime katılımlarının artırılmasına, devamsızlık ve sınıf tekrarlarının azaltılmasına ve örgün eğitim içinde kalmalarına yönelik çalışmaların yapılması"*, *"Ortaöğretimde öğrencilerin akademik, bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal, sportif faaliyetler ile sosyal sorumluluk programı kapsamındaki çalışmalara katılımlarının sağlanması"* hususları yer almaktadır.

Bakanlığımızca hazırlanan, 2025 yılında başlayan ve üç yıl sürmesi planlanan "Temel Eğitimde Devamsızlığın Azaltılması Projesi" kapsamında:

- Mevzuat ve alan yazını kapsamında devamsızlık tanımının analizi ve politika önerilerinin değerlendirilmesi,
- e-Okul üzerinde devamsızlık sayı/oranlarının il/ilçe/okul bazında analizi,
- İllere özgü sorun ve ihtiyaçların belirlenmesi,

- Sorunlara özgü faaliyet alanlarının belirlenmesi,
- İşbirliğine ihtiyaç duyulacak kurum/kuruluşların belirlenmesi,
- 81 ile özgü yerel katılımcıların desteğiyle eylem planlarının hazırlanması,
- Geliştirilen eylem planlarının izlenmesine yönelik internet tabanlı izleme modülünün geliştirilmesi,
- Geliştirilen eylem planları doğrultusunda bir model önerisi hazırlanması,
- Öğretmen, okul idarecileri, aile ve diğer paydaşlara yönelik eğitim içerikleri hazırlanması,
- Öğretmen, okul idarecileri, aile ve okulun diğer paydaşlarına yönelik elektronik içeriklerin hazırlanması,
- Geliştirilen öğretmen/aile elektronik içeriklerinin bakanlığımız platformlarında (EBA/ÖBA/HEMBA) yayınlanması planlanmaktadır.

27 Nisan 2024 tarihli ve 2024/5 sayılı "Mevsimlik Tarım İşçileri" konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'nin "Eğitim hizmetleri" başlıklı 3'üncü maddesinde eğitim hizmetlerine yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Bu doğrultuda Bakanlığımızca 06.08.2024 tarihinde yayımlanan "Mevsimlik Tarım İşçileri ile Göçer ve Yarı Göçer Aile Çocuklarının Eğitime Erişimi" konulu 2024/52 sayılı Genelge ile mevsimlik tarım işçisi aile çocuklarının eğitime erişimlerine yönelik tüm iş ve işlemler tanımlanmıştır. Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından 19-21 Ağustos 2024 tarihlerinde ilgili Genelge'de belirtilen "İl Eylem Planları"nın hazırlanmasına yönelik "Mevsimlik Tarım İşçileri ile Göçer ve Yarı Göçer Ailelerin Çocuklarının Eğitime Erişimi Eylem Planları Hazırlık Çalıştayı" düzenlenmiştir. Ayrıca 2024/52 sayılı Genelge kapsamında Bakanlık taşra teşkilatı tarafından mevsimlik tarım işçisi çocuklarına yönelik daimi ikametgâhlarına döndüklerinde il/ilçe/okul temelli tespitler ve planlamalar yapıldıktan sonra telafi/yetiştirme eğitimleri yapılacaktır.

IPA-II Dönemi'nde İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politikalar Sektörel Operasyonel Programı'nın "Herkese Erişim Sağlayarak Eğitim Erişimi ve Beceri Düzeylerinin Artırılması" aktivitesi altında yürütülen ve MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün *operasyon faydalanıcısı* olduğu Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması Teknik Destek Projesi kapsamında; herkesin (özellikle kız çocuklarının) ortaöğretime erişiminin artırılması için ağırlıklı olarak lise eğitimi çağındaki çocuklara, ailelerine ve eğitim personeline yönelik bir dizi önleme, müdahale ve telafi faaliyetleri yürütülmüştür.

Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin "Önleme, müdahale ve yönlendirme hizmetleri" başlıklı 59/A maddesi gereğince oluşturulan Önleme, Müdahale ve Yönlendirme Komisyonunca, devamsızlık nedeniyle sınıf tekrarı riski olan öğrenciler takip edilerek devamsızlık nedenlerini ortadan kaldırmaya yönelik öğrencilere önleyici çalışmalar yapılmaktadır.

Okuldan erken ayrılma/devamsızlık ile mücadele edilmesi amacıyla Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti ortak finansmanıyla yürütülmüş Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının *faydalanıcısı*, Millî Eğitim Bakanlığının *eş faydalanıcısı* olduğu Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması Projesi (ŞNT II) kapsamında Aile Psikoeğitim Programı, Akademik Becerileri Geliştirme Müdahale Programı ve Eğlenceli Eğitsel Grup Rehberliği Psikoeğitim Programları geliştirilmiştir. Söz konusu proje ile okuldan erken ayrılma ve okul devamsızlığını önleme ve müdahale programları geliştirilmiştir. Okul devamsızlıklarının azaltılması amacı ile yürütülen çalışmalarda söz konusu programlardan yararlanılmaktadır.

Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması Teknik Destek Projesi kapsamında, herkesin ortaöğretime erişiminin artırılması için ağırlıklı olarak lise eğitimi çağındaki çocuklara, ailelerine ve eğitim personeline yönelik olarak; öğrencilerin erken okul

terkini önlemek amacıyla farklı bileşenlerden oluşan entegre bir önleme, müdahale ve telafi modelinin geliştirilmesi ve uygulanması (pilot okullarda); devamsızlığın önlenmesi ve eğitim ve öğretimden erken ayrılmanın önlenmesine yönelik bir ulusal strateji belgesinin hazırlanması; her pilot okul için devamsızlığın ve eğitim ve öğretimden erken ayrılmanın önlenmesine yönelik eylem planlarının hazırlanması; kapsamlı eğitim programlarının tasarlanması ve uygulanması; MEB personeline, öğretmenlere, okul idarecilerine, öğrencilere ve velilerine, sivil toplum kuruluşlarına ve halka yönelik farkındalık artırma kampanyaları ve faaliyetlerinin geliştirilmesi ve uygulanması; pilot illerde saha ve izleme ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi gibi birtakım faaliyetler yürütülmüştür.

Örgün ortaöğretim kurumunda öğrenim görmek üzere tercih hakkını kullanmayan veya tercihte bulunmalarına rağmen yerleşemeyen öğrencilerden örgün ortaöğretime devam etmek isteyenlerin yerleştirme işlemi, il/ilçe öğrenci yerleştirme ve nakil komisyonlarınca boş kontenjanı bulunan ortaöğretim kurumlarına yapılmıştır.

Öte yandan, devamsızlıkların takip edilmesi ve azaltılması için önlemlerin alınması amacıyla Türkiye geneli aylık ve dönemsel olmak üzere öğrenci devamsızlık durumları izlenmektedir. Ortaöğretim Genel Müdürlüğüne bağlı tüm okullarda 2024-2025 eğitim öğretim yılında öğrenci devamsızlık ve okul terklerinin azaltılmasına yönelik yürütülecek çalışmalar kapsamında, illerimizdeki öğrenci devamsızlık nedenlerini ve uygulanacak tedbirleri de kapsayan izleme faaliyetlerini, disiplin cezası alan öğrencilerle ilgili verileri, okul pansiyonlarının doluluk oranlarını, okula devam oranlarının arttırılmasına yönelik yürütülen çalışmaları ve okullarda oluşturulması gereken önleme, müdahale ve yönlendirme komisyonlarının çalışmalarını da içeren yıllık okul eylem planlarının hazır hâle getirilmesi hususlarında il millî eğitim müdürlükleri bilgilendirilmiş, devamsızlık izleme formlarının düzenli olarak doldurulması sağlanmıştır.

Bununla birlikte Din Öğretimi Genel Müdürlüğünce, öğrencilerimizin akran ilişkilerini geliştirmek, sağlıklı aile, sağlıklı toplum için anne babaların çocuklarıyla sağlıklı iletişim kurmalarının önündeki engelleri kaldırmak, çocukların duygu ve düşüncelerini anlamalarında ve kuşak farklılığı bağlamında karşılaşılan güçlüklere çözüm üretme noktasında velilere rehberlik etmek amacıyla Aile Çocuk Eğitim Programı uygulanmaktadır. Bu program öğrenci ve velilerine yönelik eğitimleri kapsamaktadır. 2024 yılında 930 imam hatip okulunda uygulanmıştır.

Okula aidiyet duygusunun güçlenmesine ve öğrencilerin okula devamına katkı sunacağı düşünülen "Akran İlişkileri" ana temasında şu konulara yer verilmiştir:

- Olumsuz ve zorlayıcı akran davranışlarını (zorbalık) önlemek için aktif çalışmalar
- Kriz ve öfke yönetimi
- Zorlayıcı akran davranışlarına karşı değerler eğitimini güçlendirme
- Siber zorbalığın belirlenmesi ve önlenmesi

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda okul aidiyetinin artırılması ve engelleyici nedenlerin araştırılması amacıyla bir çalışma yapılmıştır. "Okul Aidiyetinin Artırılması ve Engelleyici Nedenlerin Araştırılması" başlıklı ankete ilişkin verilerin değerlendirilmesi ile devamsızlık oranı ortalamanın üzerinde olan yirmi okulun idarecisiyle yapılan toplantı sonucunda devamsızlık nedenlerinin analizi yapılmış ve alınacak tedbirler görüşülmüştür.

Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünün 17.02.2017 tarihli ve 90757378-220-E.2057687 sayılı yazısı ile mesleki ve teknik ortaöğretim okul ve kurumlarında devamsız öğrencilerin okula devamlarının sağlanması ve devamsızlık oranlarının azaltılması amacıyla il/ilçe millî eğitim müdürlükleri ve okul/kurum müdürlükleri tarafından yerel yönetimler ve

sivil toplum kuruluşları ile işbirliği hâlinde birtakım faaliyetler yürütülmesi kararlaştırılmıştır. Bu faaliyetler arasında, gençlik hizmetleri ve spor il müdürlükleri ile iletişim sağlanarak düzenlenecek kurslara öğrencilerin yönlendirilmesi konusunda işbirliği yapılması, aile ve sosyal politikalar il müdürlükleri ile iletişim kurularak uzman desteğinin sağlanması konusunda işbirliği yapılması ve okul-aile birlikleri ve yerel yönetimlerle birlikte maddi destek imkânlarının oluşturulması yer almaktadır.

VAN MİLLETVEKİLİ GÜLDEREN VARLİ'NİN 7/33810 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Soru önergesinde Resmî İstatistik Programı kapsamında talep edilen veriler; Bakanlığımızın "https://sgb.meb.gov.tr/www/resmi-istatistikler/icerik/64" internet adresinde yayımlanan Millî Eğitim Örgün Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim adlı yayımda yer alan "1.1.a Öğretim yılı ve eğitim seviyesine göre okullaşma oranı" başlıklı tabloda yer almaktadır. Yeni eğitim öğretim yılına ait veriler, Ulusal Veri Yayımlama Takvimi çerçevesinde Bakanlığımızın internet adresinde yayımlanacaktır.

Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı'nın 1. Amaç'ı; *"Temel eğitimde fırsat eşitliği ve eğitime erişimin sağlandığı, öğretim süreçleri ve eğitim ortamlarının etkin kullanıldığı bir ekosistem inşa ederek öğrencileri çağın gerektirdiği evrensel yeterliliklere sahip, millî ve manevi değerleri benimsemiş sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetiştirmek" olarak belirlenmiştir. Bu amacın hayata geçirilmesinde "İlkokul ve ortaokulda öğrenme kayıplarını azaltmaya yönelik destekleyici mekanizmalar güçlendirilecektir."* şeklinde ifade edilmiştir. Bu hedefi gerçekleştirmeye yönelik izlenecek stratejiler içinde özellikle öğrencilerin devamsızlık nedenlerinin analiz edilerek ailelere yönelik bilgilendirme çalışmalarının yapılması planlanmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı'nın 2. Amaç'ı ise *"Çağın ihtiyaç duyduğu bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazandıran, teknolojiyi üreten, tarih bilinci ve bilim aracılığıyla geleceği kurgulayan, nitelikli insan kaynağı yetiştiren, ekonomiye katkı sunan, değerleriyle bireyi hayata hazır kılan, empati ve nezaket kazandıran bir ortaöğretim yapısı ile öğrenciler yetiştirmek."* olarak belirlenmiştir. Bu amacın hayata geçirilmesi kapsamında *"Öğrencilerin yetkinliklerini ve niteliklerini geliştirmeye yönelik bireysel özellikleri de dikkate alınarak yapılacak çalışmalarla devamsızlık ve sınıf tekrarları azaltılacak ve eğitime katılımları artırılacaktır."* hedefi belirlenmiştir. Hedefi gerçekleştirmeye yönelik stratejiler arasında; *"Öğrencilerin ortaöğretime katılımlarının artırılmasına, devamsızlık ve sınıf tekrarlarının azaltılmasına ve örgün eğitim içinde kalmalarına yönelik çalışmaların yapılması"*, *"Ortaöğretimde öğrencilerin akademik, bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal, sportif faaliyetler ile sosyal sorumluluk programı kapsamındaki çalışmalara katılımlarının sağlanması"* hususları yer almaktadır.

Bakanlığımızca hazırlanan, 2025 yılında başlayan ve üç yıl sürmesi planlanan "Temel Eğitimde Devamsızlığın Azaltılması Projesi" kapsamında:

- Mevzuat ve alan yazını kapsamında devamsızlık tanımının analizi ve politika önerilerinin değerlendirilmesi,
- e-Okul üzerinde devamsızlık sayı/oranlarının il/ilçe/okul bazında analizi,
- İllere özgü sorun ve ihtiyaçların belirlenmesi,
- Sorunlara özgü faaliyet alanlarının belirlenmesi,
- İşbirliğine ihtiyaç duyulacak kurum/kuruluşların belirlenmesi,
- 81 ile özgü yerel katılımcıların desteğiyle eylem planlarının hazırlanması,
- Geliştirilen eylem planlarının izlenmesine yönelik internet tabanlı izleme modülünün geliştirilmesi,
- Geliştirilen eylem planları doğrultusunda bir model önerisi hazırlanması,
- Öğretmen, okul idarecileri, aile ve diğer paydaşlara yönelik eğitim içerikleri hazırlanması,
- Öğretmen, okul idarecileri, aile ve okulun diğer paydaşlarına yönelik elektronik içeriklerin hazırlanması,

- Geliştirilen öğretmen/aile elektronik içeriklerinin bakanlığımız platformlarında (EBA/ÖBA/HEMBA) yayınlanması planlanmaktadır.

27 Nisan 2024 tarihli ve 2024/5 sayılı "Mevsimlik Tarım İşçileri" konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'nin "Eğitim hizmetleri" başlıklı 3'üncü maddesinde eğitim hizmetlerine yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Bu doğrultuda Bakanlığımızca 06.08.2024 tarihinde yayımlanan "Mevsimlik Tarım İşçileri ile Göçer ve Yarı Göçer Aile Çocuklarının Eğitime Erişimi" konulu 2024/52 sayılı Genelge ile mevsimlik tarım işçisi aile çocuklarının eğitime erişimlerine yönelik tüm iş ve işlemler tanımlanmıştır. Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından 19-21 Ağustos 2024 tarihlerinde ilgili Genelge'de belirtilen "İl Eylem Planları"nın hazırlanmasına yönelik "Mevsimlik Tarım İşçileri ile Göçer ve Yarı Göçer Ailelerin Çocuklarının Eğitime Erişimi Eylem Planları Hazırlık Çalıştayı" düzenlenmiştir. Ayrıca 2024/52 sayılı Genelge kapsamında Bakanlık taşra teşkilatı tarafından mevsimlik tarım işçisi çocuklarına yönelik daimi ikametgâhlarına döndüklerinde il/ilçe/okul temelli tespitler ve planlamalar yapıldıktan sonra telafi/yetiştirme eğitimleri yapılacaktır.

Yatılı Bölge Ortaokulları Gelişim Projesi ile Temel Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı olarak eğitim öğretim hizmeti veren yatılı bölge ortaokullarının fiziki, sosyal-kültürel ve akademik yönden iyileştirilmesi ve bu okulların çağın gerektirdiği koşullara göre yeniden tasarlanması amacıyla Temel Eğitim Genel Müdürlüğünce yürütülen çalışmalar kapsamında yatılı öğrencilerin yüksek yararı gözetilerek pansiyonların fiziki koşullarının iyileştirilmesine öncelik verilmektedir.

ÇEDES Projesi, Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği ile Millî Eğitim Bakanlığı Sosyal Etkinlik İzinleri Yönergesi doğrultusunda, okullarımızda oluşturulan değerler kulübüne üye öğrencilerin veli izin belgesiyle gönüllü olarak katılımları ile yürütülmektedir. Okul dışında yapılan etkinlikler, okullardaki değerler kulübü öğretmenlerinin koordinesinde Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı görevlileri ile yürütülmektedir. Proje kapsamında başka bir kurum çalışanının okullarda görevlendirilmesi söz konusu olmayıp projeye tümüyle öğretmenlerimiz liderlik etmektedir.

Değerler eğitiminin çerçevesi; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik olup ÇEDES Projesi, öğretim programında yer alan kök değerler ile evrensel ve toplumsal değerleri kapsamaktadır.

Okul dışında yapılan etkinliklerde Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Diyanet İşleri Başkanlığı görevlileri, okulun değerler kulübü öğretmeni ile koordineli bir şekilde etkinlik planı yapmakta, plan yapılırken yayımlanan kılavuzun dışına çıkılmamaktadır.

Öğrencilerin erken yaşta ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir meslek alanına yönelmelerini sağlamak ve meslek edinimini desteklemek amacıyla 26/07/2014 tarihli ve 29072 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nde 17/1/2025 tarihli ve 32785 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan değişiklik ile meslek ortaokullarının açılmasına imkân sağlanmıştır.

Aynı Yönetmeliğin 11'inci maddesinin yedinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan *"Farklı program uygulayan ortaokullara kayıt ile varsa alan seçimine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir."* hükmü uyarınca hazırlanan *"Millî Eğitim Bakanlığı Meslek Ortaokullarına Kayıt, Kabul, Nakil, Geçiş ve Beceri Alanı Seçimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönerge"* 14.08.2025 tarihinde yürürlüğe girmiş ve Bakanlığımız birimlerine dağıtımlı yazı ile 18.08.2025 tarihinde duyurusu yapılmıştır.

Söz konusu Yönerge ile meslek ortaokullarında, bünyesinde açıldığı mesleki ve teknik ortaöğretim kurumunda bulunan alanlarda eğitim yapılacağı hükme bağlanmış ve meslek ortaokulunu tamamlayan öğrencilerin ortaöğretim kademesinde aynı okulda, eğitim aldıkları beceri alanının devamı olan alanlarda eğitimlerine devam etmelerinin teşvik edilmesi ve bu doğrultuda yönlendirilmeleri planlanmaktadır. Buna dayalı olarak meslek ortaokullarına,

bünyesinde açıldığı mesleki ve teknik ortaöğretim kurumunun öğretim türü (kız/karma) esas alınarak öğrenci alınması hususu ilgili yönergenin 5'inci maddesiyle düzenlenmiştir.

Bu itibarla, hâlihazırda Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 15'inci maddesine ve gerekçesinde gösterilen koşullara uygun olarak yalnızca kız öğrencilerin öğrenim gördüğü mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının bünyesinde açılmış olan ortaokullara sadece kız öğrencilerin kayıtlarının alınmasına yönelik uygulamanın, ülkemizin tarafı olduğu uluslararası sözleşmeler ve yürürlükte bulunan yasal düzenlemelere aykırılık oluşturmadığı, kız çocuklarının eğitim hakkının kısıtlanmasına neden olmanın aksine kız çocuklarının eğitime erişmelerine olumlu katkı sağladığı, meslek ortaokullarının açılmasında ortaya konulan amaç ve hedeflerle uyumlu olarak öğrenciler ile velilerin beklenti ve tercihlerine karşılık verdiği değerlendirilmektedir.

Yürürlükte olan İlköğretim Kurumları (İlkokul ve Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesi'nde yer alan ve öğrencilerin ortaokul kademesinde tüm sınıf düzeylerinde haftalık 2 ders saati, İmam Hatip Ortaokulu Haftalık Ders Çizelgesi'nde ise 5, 6 ve 7. sınıf düzeylerinde 1; 8. sınıf düzeyinde ise 1 veya 2 ders saati olarak seçebildikleri *yaşayan diller ve lehçeler* dersi kapsamında; Kürtçe (Kurmancca ve Zazaca); 5. Sınıf Öğretim Programı 2012/154, 6. Sınıf Öğretim Programı 2014/5, 7. Sınıf Öğretim Programı 2014/22, 8. Sınıf Öğretim Programı 2015/100 sayılı Talim ve Terbiye Kurulu Kararları doğrultusunda uygulanmaktadır.

Söz konusu derslere ilişkin ortaokul düzeyinde farklı kademelerde okutulacak ders araçlarına ilişkin liste 2025 yılı Ocak ayında 2806 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanmıştır. Listede Yaşayan Diller ve Lehçeler Kurmancî 5, Yaşayan Diller ve Lehçeler Kurmancî 6, Yaşayan Diller ve Lehçeler Kurmancî 7, Yaşayan Diller ve Lehçeler Kurmancî 8, Yaşayan Diller ve Lehçeler Zazaki 5, Yaşayan Diller ve Lehçeler Zazaki 6, Yaşayan Diller ve Lehçeler Zazaki 7 ve Yaşayan Diller ve Lehçeler Zazaki 8 başlıklı eğitim araçları yer almaktadır.

Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumlarımızdaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri kapsamında yapılan çalışmalar; eğitim kurumunun tür, kademe, özellikleri ile öğrencilerin ihtiyaçları, gelişim dönemi özellikleri ve risk altındaki öğrenciler dikkate alınarak ortak bir anlayış ve iş birliği içerisinde yapılmaktadır. Bununla birlikte deprem vb. nedenlerle ortaya çıkan dezavantajlı durumlara karşı Bakanlığımızca gerekli tedbirler alınmakta, dezavantajlı bölgelerde eğitim gören öğrencilerimize öncelik verilmektedir.

Eğitim sistemimizin temel amacı, tüm bireylerin yaşamı boyunca kapsayıcı ve nitelikli bir eğitime erişimini sağlamak; düşünme, algılama, problem çözme yeteneği gelişmiş, özgüven ve sorumluluk duygusuna, girişimcilik ve yenilikçilik özelliklerine sahip, demokratik değerleri ve millî kültürü özümsemiş, paylaşıma ve iletişime açık, sanat ve estetik duyguları güçlü, teknoloji kullanımına yatkın, çağın gerektirdiği bilgi farkındalığı yüksek, üretken ve mutlu bireyler yetiştirmektir. Öğretim programları toplumsal ihtiyaç ve bilimsel gelişmeler ışığında sadece belli bir aralıkta değil sürekli olarak güncellenmekte ve geliştirilmektedir. Bu durum program geliştirme süreçlerinin doğal seyridir. Program geliştirme çalışmaları süreçte edinilen tecrübe, uygulama dönütleri, yeni gelişmeler, ihtiyaç analizleri kapsamında birikimli bir biçimde ilerlemekte olup bir önceki çalışmalar üzerine inşa edilmektedir. Bunun yanı sıra tüm öğretim programlarımız 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda belirtilen Türk Millî Eğitiminin temel ilkelerine uygun bir biçimde geliştirilmektedir.

Kadın ve erkeklerin toplumdaki hak ve fırsatlardan eşit şekilde yararlanmaları; eğitim, sağlık ve istihdam gibi temel alanlarda eşit fırsatlara sahip olmaları ve ayrımcılığa uğramamaları öğretim programları ve ders kitaplarında öncelikle esas alınmaktadır. Bunun yanı sıra toplumda üstlendikleri roller ve karşılaştıkları durumlar ise sorumluluk ve fırsat eşitliği ilkeleri doğrultusunda ele alınmaktadır. Bu bağlamda uygulanmakta olan haftalık ders çizelgelerinde soru önergesinde ifade edilen başlıkta bir ders bulunmamaktadır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında geliştirilen öğretim programlarında "toplumsal cinsiyet

eşitliği" kavramından hareketle belirlenmiş bir içerik yer almamakla birlikte disiplinler özelinde hazırlanan öğretim programlarının çerçevesini oluşturan Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni'nde; ötekileştirici veya ayrıştırıcı bir tutumu önleyen; hak ve özgürlükleri, eşitliği, etik davranmayı, hakkaniyeti, ön yargısızlığı, ölçülülüğü ve liyakati kapsayan "adalet" değeri ele alınmaktadır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli "Erdem-Eylem-Değer Çerçevesi D1. Adalet" değeri başlığı altında "Hak ve özgürlüklerini bilmek ve korumak, Hakkaniyetli davranmak, Ölçülü ve dengeli olmak, Liyakate önem vermek" eylemleri vurgulanırken eylemler; "Hak ve özgürlüklerinden yararlanırken diğer insanların haklarını da savunur.", "Toplumsal hayatta kadın ve erkeklerin eşit haklara sahip olduğunu bilir.", "Bireysel farklılıkların haklardan yararlanmaya engel olmaması gerektiğini bilir.", "Adalet ve eşitlik kavramlarını ayırt eder." ve "Yeterliğe göre yapılan tercihlerin adil olduğunu fark eder." şeklinde ifadesini bulan doğru yolu izleme, denge, dürüstlük ve tarafsızlık anlamlarını içeren adalet kavramı, hak ve eşitlik temelli bir anlayış ile ele alınmıştır. Öte yandan Talim ve Terbiye Kurulu Kararları doğrultusunda Bakanlığımızca onaylanan öğretim programları dışında gerek soru önergesine konu gerekse de başka herhangi bir konunun ders içeriği olarak belirlenmesi ve/veya işlenmesi yasal olarak mümkün değildir.

Bununla birlikte kadına şiddet konusu Hayat Bilgisi, Türkçe, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Peygamberimizin Hayatı Dersi, Türk Dili ve Edebiyatı ve İnsan Hakları, Vatandaşlık ve Demokrasi ders kitapları başta olmak üzere farklı sınıf ve seviyede yer alan ders kitaplarında ailede sevgi, saygı ve adalet temaları üzerinden doğrudan ele alınmaktadır. Ayrıca şiddetin bireyler ve toplumlar üzerindeki psikolojik etkilerini öğrencilerin empati ve eleştirel düşünme becerileri üzerinden kazandırmaya yardımcı olacak yazılı ve görsel içerikler yer almaktadır.

Özellikle Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında hazırlanan eğitim öğretim programlarına yönelik olarak Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Ders Kitapları ve Eğitim Araçları ile Bunlara Ait Elektronik İçeriklerin İncelenmesinde Değerlendirmeye Esas Olacak Kriterler ve Açıklamaları"nın "1.3. Eşitlik ve Kapsayılıcılık" başlığı altında ders kitaplarının ve eğitim araçlarının eşitlikçi ve kapsayıcı şekilde tasarlanmasına yönelik ilkeler belirlenmiştir.

Ders kitapları hazırlanırken kadın erkek eşitliği ile ilişkili şu hususlara azami dikkat edilmektedir:

- İçerik, Anayasa'da ve Millî Eğitim Temel Kanunu'nda açıkça hükme bağlanmış eşitlik ilkesi gözetilerek temel insan hak ve özgürlüklerini destekleyen ve her türlü ayrımcılığı reddeden bir yaklaşımla hazırlanmaktadır.
- Konuların işlenişinde veya örneklerde, insanların betimlenmesi ve olayların sunulmasında, toplumsal eşitlik ilkesi gözetilmektedir.
- İçeriğin düzenlenmesinde bütün insanların eşit ve özgür olduğu ilkesi esas alınmaktadır.
- İçerikte eşitlik, din ve vicdan hürriyeti, düşünce ve ifade özgürlüğü, adalet, toplumsal barış ve insan hakları gözetilmektedir.
- İçerikte ırk, renk, dil, din, siyasi tercih, etnik köken, mülkiyet veya başka herhangi bir ayrım gözetilmeksizin evrensel insan haklarının herkes için geçerli olduğu ilkesi esas alınmaktadır.
- İçerik; öğrenciler için muzır tesirde bulunacak korku, şiddet, hakaret, aşağılama; cinsel içerikli öge vb. herhangi bir mesaj veya ima yer almayacak şekilde kontrol edilmektedir.
- Verilen örneklerde ve kullanılan karakterlerde kadın ve erkek dağılımı açısından makul bir denge gözetilmektedir.
- Kadın erkek temsilinde isnat, ön yargı, kalıp yargı vb. ifadeler bulunmayacak şekilde kontroller yapılmaktadır.

- Konuların işlenişinde veya örneklerde, insanların betimlenmesi ve olayların sunulmasında, toplumsal eşitlik ilkesi gözetilmektedir.
- İçerikteki unsurlarda millî ve manevi değerler, toplumsal hassasiyetler göz önünde bulundurulmaktadır.
- Toplumun bir kesiminin siyasi görüşünü veya düşünce biçimini küçük düşüren yahut bunlara karşı ön yargı oluşturabilecek anlatımlara yer verilmemektedir.
- İçerik; bireysel, sosyal, mesleki kimlikleri ve kişilikleri küçülten; toplumsal barış ve anlayışı bozan veya bunlara zarar veren herhangi bir ifade veya ima bulunmayacak şekilde kontrol edilmektedir.
- İçerik oluşturulurken toplumun tüm katmanlarına hitap edilerek toplumsal temsiliyet dikkate alınmaktadır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamındaki yeni müfredat taslağı, 26 Nisan-10 Mayıs 2024 tarihleri arasında askıya çıkarılmıştır. Kamuoyuna, görüş ve değerlendirmelerini Bakanlığımıza iletebilmeleri adına yaklaşık iki haftalık süre tanınmıştır. Müfredat taslağına askı süresince 67 bin 284 görüş iletilmiş, gelen tüm görüşler ilgili birimlerce incelenmiş ve değerlendirme süreci titizlikle yürütülerek uygun görülenler programlara yansıtılmıştır.

Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumları denetleme yetkisi; 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Teftiş Kurulu Başkanlığı" başlıklı 320'nci maddesinin (ç) fıkrasında yer alan "*Bakanlık teşkilatı ve personeli ile Bakanlığın denetimi altındaki her türlü kuruluşun faaliyet ve işlemlerine ilişkin olarak, usulsüzlükleri önleyici, eğitici ve rehberlik yaklaşımını ön plana çıkaran bir anlayışla, Bakanlığın görev ve yetkileri çerçevesinde denetim, inceleme ve soruşturma iş ve işlemlerini yapmak*" hükmü ile Teftiş Kurulu Başkanlığına; "Taşra Teşkilatı" başlıklı 327'nci maddesinin 3'üncü fıkrasında yer alan *"İl millî eğitim müdürlüklerinde 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 24 üncü maddesi uyarınca eğitim müfettişi ve eğitim müfettiş yardımcısı istihdam edilebilir."* hükmü ile de il millî eğitim müdürlüklerine verilmiş olup hazırlanan çalışma programları doğrultusunda denetimler yürütülmektedir.

Denetimler esnasında ya da ihbar ve şikâyetlere bağlı olarak mevzuata aykırı eylemde bulunduğu iddia/tespit edilen personel hakkında, bakanlık/valilik makamından alınan Olur'a istinaden müfettişler marifetiyle inceleme-soruşturma başlatılmakta, iddiaların doğrulanması halinde sorumluluğu bulunanlar hakkında durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre ilgili mevzuat maddelerinde belirlenen yaptırımlar teklif edilmektedir.

GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ SEVDA KARACA'NIN 7/33811 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Taşımalı eğitim uygulamasına yönelik iş ve işlemler, Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1. maddesinde yer alan "1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile tanınan eğitim hakkından yoksun kalması muhtemel ilköğretim, ortaöğretim ve özel eğitim okul/kurum/sınıflarına devam eden öğrenciler ile yaygın eğitim hizmetinden yararlanan özel eğitim kursiyerlerinin resmî okul/kurumlara taşıma yoluyla eğitime erişimlerini sağlamak için gerekli usul ve esasları belirlemektir." ile "Planlama komisyonunun görevleri" başlıklı 6. maddesinin (b) bendinde yer alan "Taşıma merkezi okula uzaklığı 30 kilometreden fazla olan, taşınması ekonomik olmayan, iklimi veya ulaşım şartları taşımaya elverişsiz olan yerleşim birimlerinde ikamet eden ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerini, zorunlu olarak yatılı bölge ortaokulları ve pansiyonlu okullara yerleştirdikten sonra taşıma hizmetinden faydalanacakları ve öğrencisi taşınacak yerleşim birimlerini gruplandırarak taşıma merkezi okul/kurumları belirlemek" hükümleri doğrultusunda taşıma merkezi okula uzaklığı 30 kilometreden fazla olan yerleşim birimlerindeki ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri, öncelikli olarak yatılı bölge okulları ve pansiyonlara yerleştirilmektedir. Bu kapsamda pansiyona yerleştirilemeyen öğrencilerin taşınmasına devam edilmektedir.

Öğrenci Taşıma Hizmetleri ihaleleri il/ilçe millî eğitim müdürlükleri tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, taşıma hizmet alımı ihalelerinde uygulanan temel usul, "Açık İhale Usulü" olup ihalelere bütün istekliler teklif verebilmektedir. İdarelerin teklifleri belirli kişi veya gruplarla sınırlama yetkisi bulunmamaktadır. İhale süreci, e-tekliflerin sunulması ve açılması "Elektronik Kamu Alımları Platformu" (EKAP) üzerinden gerçekleştirildiğinden, ihale süreçleri hizmetin ifası, şeffaflık ve denetim altında tutulmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Kurum Açma, Kapatma ve Ad Verme Yönetmeliği'nin "Okul öncesi eğitim ve ilköğretim kurumlarının açılması" başlıklı 6'ncı maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinde "Nüfusu az ve dağınık olan köy ve benzeri yerleşim yerlerinde en az 5 çocuk bulunması hâlinde ana sınıfı açılır." ve 2. fıkrasının (c) bendinde "Nüfusu az ve dağınık olan köy ve benzeri yerleşim yerlerinde öğrenci sayısına bakılmaksızın valilikçe uygun görülmesi durumunda Bakanlık onayı ile ilkokul açılır." ve (ç) bendinde "Nüfusu az ve dağınık olan köy ve benzeri yerleşim yerlerinde eğitim öğretime devam etmekte iken toplam öğrenci sayısı 10'un altına düşen ilkokulların valiliğin uygun görüşü üzerine Bakanlık onayıyla açık kalması sağlanabilir." hükümleri doğrultusunda nüfusu az ve dağınık olan köy ve benzeri yerleşim yerlerinde öğrenci sayısına bakılmaksızın ilkokullar açılabilmekte ve açık kalması sağlanmaktadır.

Muğla Valiliğince konuya ilişkin olarak;

Fevziye Mahallesine bağlı Çürükardı, Akdenizevleri ve Kükürt Mevki (Köyaltı) yerleşim yerlerinde herhangi bir toplu taşıma aracı bulunmaması nedeniyle bu yerleşim birimlerinde ikamet eden öğrencilerin taşıma yoluyla eğitime erişimlerinin sağlandığı ve öğle yemeği hizmetinden faydalandığı,

bildirilmiştir.

GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ HASAN ÖZTÜRKMEN'İN 7/33891 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Eğitim kurumlarının öğretmen ihtiyacı; 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Açıktan ve nakil suretiyle atama sayıları" başlıklı 11'inci maddesi uyarınca 2016 yılından itibaren Bakanlığımıza tahsis edilen öğretmen kadroları çerçevesinde, sözleşmeli öğretmen istihdamı ile karşılanmaktadır.

Bakanlığımızca atama izni verilen öğretmen kadrolarının/pozisyonlarının dağılımı yapılırken ve alan bazlı kontenjan sayıları belirlenirken öncelikle öğretmen istihdamında güçlük çekilen ve kalkınmada birinci öncelikli yerler olmak üzere Bakanlık tarafından uygulanan eğitim politikaları da dikkate alınarak, alanlar bazında öğretmen ihtiyacının toplam öğretmen ihtiyacına oranı doğrultusunda ilk atama öğretmen kontenjanı belirlenmektedir.

Sözleşmeli olarak istihdam edilecek öğretmenlerin seçilmelerini, yetiştirilmelerini, atanmalarını, haklarını, ödev ve sorumluluklarını, ödül ve cezalarını, kariyer basamaklarında ilerlemelerini düzenleyen hususlar ve öğretmenlik mesleğine ilişkin diğer hususları düzenleyen 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu, 18.10.2024 tarihli ve 32696 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Kanun'un geçici 1'inci maddesinin 1'inci fıkrasında *"1/9/2025 tarihine kadar yapılacak sözleşmeli öğretmen istihdamında, kadrolu öğretmen atamalarında ve yönetici görevlendirilmelerinde, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan mevzuat hükümleri uygulanır."* hükmü yer aldığından belirtilen tarihe kadar yapılan atamalarda 3/8/2016 tarihli ve 29790 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sözleşmeli Öğretmen İstihdamına İlişkin Yönetmelik'in "Sözlü sınav" başlıklı 12'nci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan *"Sözlü sınav başarı puanı KPSS puanının %50'si ile sözlü sınavdan alınan puanın %50'si alınarak belirlenir."* mevzuat hükmü uygulanacaktır.

Bu kapsamdaki sözlü sınavlar, öğretmen adaylarının teorik sınav başarısı yanında sahip olması gereken yeterliklerinin değerlendirilmesi amacıyla ders anlatım becerisini ölçen yüz yüze görüşmeler şeklinde yapılmaktadır. Adaylara hangi konulardan soru sorulacağı ve soruları nasıl cevaplandıracağı ile adayların ders anlatım becerisine dair kendilerinden neler beklendiğini anlatan bir rehber hazırlanmakta, sorular komisyondan bağımsız olarak bizzat aday tarafından elektronik kura ile belirlenmektedir. İllerde kurulan komisyonlar her gün değiştirilmekte, rasyonel ve tutarlı puanlama yapabilmesi, ülke genelinde birliktelik sağlanabilmesi için puanlama anahtarları oluşturulmaktadır.

Sözlü sınav esnasında adayın dijital ortamda sistem üzerinden rastgele belirlediği sorulara ilişkin cevap anahtarı ile verilen cevapta hangi hususların vurgulanacağı, eş zamanlı olarak yine dijital ortamda komisyon üyelerinin ekranına da yansıtılmaktadır. Adayların ve üyelerin kimlik bilgileri gizli tutularak hangi komisyonda mülakata alınacakları hiç kimse ile paylaşılmamakta, görüşme, adayların kimlik bilgileri yerine kendilerine başvuru esnasında verilen kod üzerinden gerçekleşmektedir. Aday, verdiği cevapları yazılı ve imzalı olarak da sunmakta, komisyon üyelerince görüşme bitiminde puan girişi gerçekleştirilerek o aday için puan girişi kapatılarak tüm süreç kamera ile kayıt altına alınmaktadır. Yapılan bu düzenlemeler ve alınan tedbirler çerçevesinde sözlü sınavlar herhangi tartışmaya mahal vermeyecek biçimde tamamlanmaktadır.

Bu çerçevede Bakanlığımızca; 15 bin sözleşmeli öğretmen alımına ilişkin duyuru 18 Nisan 2025 tarihinde personel.meb.gov.tr adresinden yapılmış, atama yapılacak alanlara ilişkin verilere ve diğer koşullara yayımlanan kılavuzda yer verilmiş ve 7 Mayıs 2025 tarihinde

sözleşmeli öğretmenlik için sözlü sınava alınacak adaylara ilişkin sonuçlar personel.meb.gov.tr adresi üzerinden adaylarla paylaşılmıştır ve atama süreci devam etmektedir. Ayrıca Akademi Giriş Sınavı (AGS) sonucuna göre de 10.000 öğretmen ataması yapılacaktır.

Sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilen personelin görev süresi; Millî Eğitim Bakanlığı Sözleşmeli Öğretmen İstihdamına İlişkin Yönetmelik'in "Öğretmen kadrosuna atama" başlıklı 18. maddesinin birinci fıkrasında yer alan *"Üç yıllık çalışma süresini tamamlayan sözleşmeli öğretmenler talepleri hâlinde görev yaptıkları yerde öğretmen kadrolarına atanır. Öğretmen kadrolarına atananlar mazerete bağlı olarak yapılacak yer değiştirmeler hariç olmak üzere bir yıl süreyle yer değiştiremezler."* hükmü gereği en az üç yıl olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte söz konusu Kanun'un "Kadrolu öğretmenliğe atama" başlıklı 16'ncı maddesinin birinci fıkrasında *"Üç yıllık çalışma süresini tamamlayan sözleşmeli öğretmenler talepleri hâlinde görev yaptıkları yerde öğretmen kadrolarına atanır."* hükmü bulunmaktadır.

Ek ders ücreti karşılığı öğretmen görevlendirilmesi eğitim öğretimin aksatılmadan sürdürülebilmesi bakımından aylıksız izinli veya raporlu olan öğretmenler ile o atama döneminde atama yapılamayan öğretmen kadrolarının yerine "Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Karar"a göre kısa ve belirli süreler için yapılmaktadır. Ek ders ücreti karşılığı öğretmen görevlendirilmesi zorunlu hallerde ve geçici olarak başvurulan bir yöntemdir.

KAHRAMANMARAŞ MİLLETVEKİLİ ALİ ÖZTUNÇ'UN 7/33894 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Kahramanmaraş Valiliğince konuya ilişkin olarak;

Taşımalı eğitim uygulamasına yönelik iş ve işlemlerin, Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1. maddesinde yer alan "1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile tanınan eğitim hakkından yoksun kalması muhtemel ilköğretim, ortaöğretim ve özel eğitim okul/kurum/sınıflarına devam eden öğrenciler ile yaygın eğitim hizmetinden yararlanan özel eğitim kursiyerlerinin resmî okul/kurumlara taşıma yoluyla eğitime erişimlerini sağlamak için gerekli usul ve esasları belirlemektir." ile "Planlama komisyonunun görevleri" başlıklı 6. maddesinin (b) bendinde yer alan "Taşıma merkezi okula uzaklığı 30 kilometreden fazla olan, taşınması ekonomik olmayan, iklimi veya ulaşım şartları taşımaya elverişsiz olan yerleşim birimlerinde ikamet eden ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerini, zorunlu olarak yatılı bölge ortaokulları ve pansiyonlu okullara yerleştirdikten sonra taşıma hizmetinden faydalanacakları ve öğrencisi taşınacak yerleşim birimlerini gruplandırarak taşıma merkezi okul/kurumları belirlemek" hükümleri doğrultusunda yürütüldüğü, taşıma merkezi okula uzaklığı 30 kilometreden fazla olan yerleşim birimlerindeki ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin, öncelikli olarak yatılı bölge okulları ve pansiyonlara yerleştirildiği, bu kapsamda pansiyona yerleştirilemeyen öğrencilerin taşınmasına devam edildiği,

Akşemsettin Kız Öğrenci Yurdu kontenjanının 128, doluluk oranının %84 olduğu, barınma koşullarının Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Resmi Okullarda Yatılılık, Bursluluk, Sosyal Yardımlar ve Okul Pansiyonları Yönetmeliği'ne uygun olduğu, pansiyondaki odaların dört kişilik olduğu, belletici görevlendirmelerinin söz konusu Yönetmelik'in "Belletici veya nöbetçi belletici öğretmenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 40. maddesinde yer alan *"Diğer okul pansiyonlarında yüz öğrenciye kadar iki, yüz bir ve üzeri sayıda öğrenci için üç belletici veya nöbetçi belletici öğretmen görevlendirilmesi esastır."* hükmü doğrultusunda yapıldığı,

bildirilmiştir.

160.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, afet durumlarında mobil haberleşme altyapısında yaşanan sorunların önlenmesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32905)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ulaş KARASU
Sivas Milletvekili

Ülkemizin afetlere ilişkin müdahalelerine yönelik kurum ve kuruluşların koordinasyonuna ilişkin tüm çalışmalar; Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMPP) kapsamında yürütülmektedir.

Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeciler, ilgili mevzuat ve yetkilendirmeye ilişkin hükümler kapsamında afet ve acil durumlara yönelik iş sürekliliği planlamalarını yapmakla yükümlüdür. İşletmecilerin çalışmaları ve planlamaları takip edilmekte ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı (BTK) tarafından yükümlülükleri denetlenmektedir. Yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde ise; söz konusu işletmecilere idari yaptırım uygulanmaktadır. Bu çerçevede, 6 Şubat depremlerinde çöken GSM şirketlerine soruşturma başlatılmıştır.

Ancak 23 Nisan'da Marmara ve 10 Ağustos'ta Balıkesir merkezli olarak meydana gelen ve pek çok ilimizde de hissedilen depremler sonrası altyapı yatırımlarına gerekli hassasiyeti göstermeyen, etkin denetimden geçmeyen ancak her geçen gün kabaran faturaları vatandaşa yükleyen GSM operatörleri yine sınıfta kalmış, saatlerce hizmet verememiş dolayısıyla vatandaşlar yine mağdur olmuşlardır.

Her afetin ardından, vatandaşımızın en temel hakları olan iletişimden mahrum kalması kabul edilemez. Yaşanan süreç iktidarın ihmal ve sorumsuzluğunu ortaya koymaktadır. Bu çerçevede;

1. Mobil haberleşme altyapısı ile özelde afetler esnasında altyapının daha dayanıklı hale getirilmesi amacıyla son üç yıl içerisinde Bakanlığınız ve BTK koordinasyonunda atılmış olan somut adımlar nelerdir? Bu çalışmaların her birine dair kronolojik süreç ve uygulama örnekleri nelerdir?

2. Vatandaşlarımıza yıllardır fahiş fiyatlı tarifeler uygulayan ve her depremde altyapısı çöken GSM operatörlerine yönelik yaptığınız yaptırımlar nelerdir? İlgili operatörlere yaptırım ve etkin denetim yapmak yerine ciddiyetsiz açıklamalar ve sosyal medya tavsiyeleri ile bu şirketlere sürekli arka çıkmanızın gerekçesi nedir?

3. Deprem ve diğer afetlerde vatandaşlarımızın kesintisiz iletişim sağlaması için bakanlık olarak yürüttüğünüz çalışma var mıdır?

4. Her depremde yaşanan kesintiler dikkate alındığında bu konuda bir çalışmanız olacak mıdır?

5. Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremlerde, işletmecilerin yükümlülükleri yerine getirmedikleri hususunda başlatılan soruşturmanın sonucu nedir? İlgili işletmeci operatörlere verilen idari ve/veya mali yaptırımlar nelerdir?

6. Türkiye Varlık Fonu bünyesindeki Türk Telekom ve Turkcell yönetim kurulu üyeleri 2025 yılı itibariyle ne kadar maaş ve huzur hakkı almaktadır? Bu yöneticilerin neredeyse tamamının önceki dönemlerde partinizin yöneticisi ve/veya milletvekillerinden oluşması tesadüf müdür?

7. İletişim operatör şirketlerinin son dönemde yaptığı fiyat artışlarının enflasyon oranlarının çok üzerinde olması hakkında bakanlığınızın bir değerlendirmesi bulunmakta mıdır?

8. Bakanlığınız, bu şirketlerin fiyat artışlarının şeffaflığını ve adilliği sağlamak adına yapacağı düzenleme olacak mıdır veya bu konuda bir denetim mekanizması geliştirmeyi planlamakta mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3032549
Konu : Sivas Milletvekili Sayın Ulaş KARASU'nun yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1689506 sayılı yazınız.

Sivas Milletvekili Sayın Ulaş KARASU'nun 7/32905 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

SİVAS MİLLETVEKİLİ SAYIN ULAŞ KARASU'NUN 7/32905 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Ülkemizin afetlere ilişkin müdahalelerine yönelik kurum ve kuruluşların koordinasyonuna ilişkin tüm çalışmalar; Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında yürütülmektedir.

Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeciler, ilgili mevzuat ve yetkilendirmeye ilişkin hükümler kapsamında afet ve acil durumlara yönelik iş sürekliliği planlamalarını yapmakla yükümlüdür. İşletmecilerin çalışmaları ve planlamaları, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı (BTK) tarafından takip edilmekte ve yükümlülükleri denetlenmektedir. Yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde ise; söz konusu işletmecilere idarî yaptırım uygulanmaktadır.

2019 yılında meydana gelen Silivri depremi sonrasında işletmeciler; Bakanlığımız ve BTK Başkanlığı koordinasyonunda mobil şebekelerde parametrik/mimari optimizasyonlar ve anlık çağrı kapasitesinin artırılması için çalışmalar yaparak kapasiteler yaklaşık 4 katına çıkarılmıştır. Ayrıca 6 Şubat 2023 yılında meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında Bakanlığımızca işletmecilerin uhdesindeki mobil haberleşme altyapılarına yönelik de bazı ilave tedbirler alınmıştır.

Bu çerçevede elektronik haberleşme altyapısının afetlere karşı daha da güçlendirilmesine yönelik, İstanbul başta olmak üzere afet riski olan illerimizdeki baz istasyonu ve transmisyon noktası bulunan binaların gözden geçirilmesi, afetlerde hasar görebilecek riskli sahaların tespit edilmesi ve ihtiyaç duyulanların kaldırılması çalışmaları işletmeciler tarafından yürütülmektedir.

Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilere mevzuata uygun olarak planlı ve re'sen olmak üzere BTK Başkanlığı tarafından düzenli şekilde denetimler gerçekleştirilmekte olup, söz konusu denetimler sonucu alınan kararlara ise; "https://www.btk.gov.tr/kurul-kararlari" resmî internet sitesinden ulaşılabilmektedir.

161.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, afet durumlarında mobil haberleşme altyapısında yaşanan sorunların önlenmesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32907)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasası'nın 98. maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. maddesi gereğince **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sn. Abdulkadir URALOĞLU** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 11.08.2025

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili

6 Şubat 2023'te meydana gelen Kahramanmaraş depremleri, yalnızca can kayıplarıyla değil aynı zamanda ülkemizin iletişim altyapısındaki ağır eksiklikleriyle gündeme gelmiştir. Afetin hemen ardından geniş bir coğrafyada milyonlarca vatandaş, GSM şirketlerinin yetersizliği nedeniyle iletişimsiz kalmıştır.

Aradan geçen 2,5 yıl içerisinde bu acı tecrübeden ders çıkarılması gerekirken, 10 Ağustos 2025'te Balıkesir Sındırgı'da yaşanan depremde benzer bir iletişim aksaklığı tekrar yaşanmıştır. Üstelik bu deprem, Kahramanmaraş depremlerine kıyasla çok daha düşük şiddette olmasına rağmen, GSM hizmetleri yine çökmüş; vatandaşlar köylerine, akrabalarına, acil yardım hatlarına ulaşamamıştır. Sındırgı Belediye Başkanı'nın "GSM operatörleri çalışmıyor, köylere ulaşamıyoruz" sözleri, yaşanan durumu net biçimde ortaya koymuştur.

Ulaştırma Bakanı her ne kadar "Operatörlerde kesinti olmadı, olumsuz bir durum yok" şeklinde açıklama yapsa da, deprem bölgesinde bizzat İçişleri Bakanı'nın canlı bağlantısının yarıda kesilmesi, resmi söylemlerle gerçekler arasındaki uçurumu ortaya koymuştur.

Türkiye'de telekomünikasyon altyapısının 2026'ya kadar Türk Telekom'un elinde bulunması ve bu imtiyazın uzatılması için başvuruda bulunulmuş olması, altyapı alanındaki tekelleşmenin devam edeceğini göstermektedir. Bu altyapı üzerinden hizmet veren yalnızca üç GSM operatörü vardır ve afet zamanlarında tüm ülke bu üç şirketin performansına mahkûm bırakılmaktadır. Vatandaşlar ise her ay yüksek faturalar ödemelerine rağmen en kritik anlarda hizmet alamamakta, iletişim güvenlikleri garanti altına alınamamaktadır.

Balıkesir depreminden sonra GSM operatörlerinin ücretsiz konuşma, internet ve SMS tanımlaması ise yaşanan iletişim kesintisini telafi etmemekte, aksine kriz anında hizmetin çöktüğünün bir itirafı niteliği taşımaktadır. Afet anında vatandaşın en temel hakkı olan iletişim güvenliği sağlanamıyorsa, burada hem ciddi bir kamu hizmeti zafiyeti hem de denetim eksikliği vardır.

Bu bağlamda, aşağıdaki soruların yanıtlanması kamuoyunun bilgi alma hakkı açısından önem arz etmektedir;

1. Bakanlığınıza göre Türkiye'de herhangi bir afet sonrasında neden iletişim şebekesi çökmektedir? Bu sorunun teknik veya idari yetersizlikleri nelerdir?

2. Bakanlığınız Türkiye'de herhangi bir afet sonrası vatandaşların iletişim güvenliğini garanti altında aldığını iddia edebilir mi?

3. 6 Şubat 2023 depremlerinin ardından GSM şirketlerinin yetersiz kalan iletişim hizmetlerinin güçlendirilmesi için bakanlığınız ne gibi denetim çalışmaları yürütmüştür?

4. 6 Şubat 2023 depremlerinin ardından yaşanan iletişim kesintileri sonrası GSM operatörlerine bugüne kadar hangi idari ve mali yaptırımlar uygulanmıştır?

5. 6 Şubat 2023 depremlerinin ardından bakanlığınız iletişim altyapısını güçlendirmek için hangi somut eylemleri hayata geçirmiştir? Bu eylemler neden Balıkesir depreminde işe yaramamıştır?

6. Afet anlarında GSM altyapısını güçlendirmek için 2023'ten bu yana ne kadar bütçe ayrılmıştır ve bu bütçe hangi yatırımlara harcanmıştır?

7. Kahramanmaraş depremlerinden 2,5 yıl sonra Balıkesir depreminde GSM altyapısının bir kez daha işlemediği görülmüştür. Bakanlığınız afet anında GSM şebekesinin çökmesini engelleyecek teknik yatırımları 2,5 yıldır neden yapmamıştır?

8. Afet anlarında iletişim hizmetinin çökmesi, GSM şirketlerinin teknik yetersizliğinden mi yoksa altyapı tekelleşmesinden mi kaynaklanmaktadır?

9. Bakanlığınıza göre Türkiye'nin iletişim altyapısının tekelleşmiş olması, afet anında ülkeyi iletişimsiz bırakma riskini artırmakta mıdır? Bu durum kamu yararı ve milli güvenlik açısından bir zafiyet midir?

10. Türk iletişim altyapısının özel sektör rekabetine açılamamasının nedenleri nelerdir?

11. Bakanlığınız Türk Telekom'un imtiyaz süresini uzatma başvurusunu; rekabeti azaltması, hizmet kalitesini düşürmesi ve kamu yararı açısından nasıl değerlendirmektedir?

12. Sındırgı depreminde, bakanlığınızın "kesinti olmadı" açıklamasına rağmen İçişleri bakanının yaşadığı bağlantı sorununu nasıl açıklayacaksınız?

13. GSM şirketlerinin kriz anında ücretsiz konuşma ve internet tanımlaması, hizmet çöküşünün örtülü bir kabulü müdür?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3057458
Konu : Manisa Milletvekili Sayın Şenol SUNAT'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1689506 sayılı yazınız.

Manisa Milletvekili Sayın Şenol SUNAT'ın 7/32907 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ŞENOL SUNAT'IN 7/32907 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeciler, ilgili mevzuat ve yetkilendirmeye ilişkin hükümler kapsamında afet ve acil durumlara yönelik iş sürekliliği planlamalarını yapmakla yükümlüdür. İşletmecilerin çalışmaları ve planlamaları takip edilmekte ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı (BTK) tarafından yükümlülükleri denetlenmektedir. Yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde ise; söz konusu işletmecilere idarî yaptırım uygulanmaktadır.

2019 yılında meydana gelen Silivri depremi sonrasında işletmeciler; Bakanlığımız ve BTK Başkanlığı koordinasyonunda mobil şebekelerde parametrik/mimari optimizasyonlar ve anlık çağrı kapasitesinin artırılması için çalışmalar yaparak kapasiteler yaklaşık 4 katına çıkarılmıştır. Ayrıca 6 Şubat 2023 yılında meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında Bakanlığımızca işletmecilerin uhdesindeki mobil haberleşme altyapılarına yönelik de bazı ilave tedbirler alınmıştır.

10 Ağustos 2025 Balıkesir Sındırlı'da meydana gelen depremin hemen ardından; Bakanlığımız ve BTK Başkanlığı koordinesinde operatörlerin mobil baz istasyonları, jeneratörler ve saha ekiplerinin depremden etkilenen yerlere intikali sağlanmış ve işletmecilerce gerekli çalışmalar yapılmıştır.

Depremin hemen sonrasında mobil şebekelerde işletmecilerin ses trafiği normal dönemdeki ses trafiğine oranla 10 katına kadar çıkmış ve yaklaşık 15 dakika sürmüştür. Ayrıca, mobil şebekelerde mobil kapsama ile ilgili herhangi bir sorun yaşanmamıştır. Mobil işletmecilerin şebekelerinde ve servislerinde genel itibariyle herhangi bir olumsuz durum veya kesinti olmamıştır. İnternet (veri) trafiği de 2 katına kadar çıkmış, sunulan söz konusu hizmetlerde herhangi bir sorun olmadan internet trafiği sorunsuz bir şekilde işletmecilerin altyapısı üzerinden karşılanmıştır.

Ayrıca, Ülkemizin iletişim altyapısının tekelleşmiş olduğu hususu gerçeği yansıtmamakta olup, 17 farklı yetkilendirme türünde 405 adet işletmeciye verilmiş toplam 752 yetkilendirme bulunmaktadır. Bu yetkilendirme türleri arasında yer alan Altyapı İşletmeciliği Hizmeti sunulabilmesine yönelik 2004 yılından bu yana alternatif işletmecilere yetkilendirme verilmekte olup 204 adet aktif yetkilendirilmiş işletmeci bulunmaktadır, dolayısıyla ilgili sektör 2004 yılından bu yana rekabete açılmış bulunmaktadır.

162.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, İzmir-Çeşme ayrımı, Balıkova-Mordoğan-Karaburun yolunun akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32908)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

İzmir ili, AKP iktidarları döneminde ulaştırma yatırımları alanında büyük bir ihmale uğramıştır. Yıllar itibarıyla Kamu Yatırım Programlarına özellikle karayolu ulaştırması açısından bakıldığında projelendirilen yatırımların tamamlanması için ayrılan kaynakların yetersizliği ve bu çerçevede tamamlanma tarihlerinin sürekli uzatıldığı dikkat çekmektedir.

Nitekim yapımına 2020 yılında başlanan İzmir-Çeşme ayrımı, Balıklıova-Mordoğan-Karaburun Yoluna 2020-2022 döneminde kaynak aktarılmamış, 2023 Yılı Kamu Yatırım Programında ilk defa kaynak aktarılarak 2026 yılında tamamlanması öngörülürken, 2024 ve 2025 yıllarında gerekli kaynağın ayrılmaması neticesinde tamamlanma yılı sürekli ertelenmiş, 2024 yılı Yatırım Programında 2027 yılında bitmesi, 2025 yılı Yatırım Programında ise 2028 yılında bitmesi öngörülmüştür.

2025 Yılı Kamu Yatırım Programı incelendiğinde İzmir-Çeşme ayrımı, Balıklıova-Mordoğan-Karaburun Yoluna proje maliyetinin 2025 yılı fiyatlarıyla 524 milyon 639 bin lira olduğu, 2024 yılı sonuna kadar 87 milyon 251 bin lira harcama yapıldığı, 2025 yılında ise 42 milyon 51 bin lira harcama yapılmasının planlandığı anlaşılmaktadır. Bu durum söz konusu projenin 2025 yılı sonunda ancak yüzde 25'inin tamamlanmış olacağını ortaya koymaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

1- Yapımına 2020 yılında başlanan İzmir-Çeşme ayrımı, Balıklıova-Mordoğan-Karaburun Yolunun gerekli kaynağın ayrılmaması nedeniyle halen yüzde 25'inin tamamlanmış olmasını nasıl açıklıyorsunuz?

2- Ülkemizin en önemli turizm merkezlerinin birleştirilmesine yarayacak bu yatırımın tamamlanamamasının ortaya çıkardığı ekonomik maliyetin hesaplanması için yürüttüğünüz bir çalışma var mıdır?

3- Söz konusu yatırımın tamamlanmasının sürekli ileriye atıldığı düşünüldüğünde 2028 yılında tamamlanması mümkün olabilecek midir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3072436
Konu : İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ'nin yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1689506 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ'nin 7/32908 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAHMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN 7/32908 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

(İzmir-Çeşme) Ayrım – Balıklıova – Mordoğan – Karaburun Yolu 51,1 km uzunluğundadır. Söz konusu yolun; 5,1 km'si sathi kaplamalı bölünmüş yol, 11 km'si bitümlü sıcak karışım kaplamalı tek yol ve 33 km'si ise sathi kaplamalı tek yol standardında olmak üzere toplam 49,1 km'si tamamlanarak hizmete açılmıştır.

Bölünmüş yol standardında tamamlanan Mordoğan geçişinin bitümlü sıcak karışım kaplamalı standardına yükseltilmesi ve kalan 2 km'lik kesimin sathi kaplamalı tek yol olarak yapımına yönelik çalışmalara bütçe imkanları ve iş programı dahilinde devam edilecektir.

163.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'ın Dörtyol ilçesinde faaliyet gösteren bir liman işletmesinin canlı hayvan sevkiyatı iznine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32910)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince, **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdülkadir Uraloğlu** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

NERMİN YILDIRIM KARA

CHP Hatay Milletvekili

İskenderun'da LimakPort üzerinden gerçekleştirilen canlı hayvan sevkiyatları çeşitli sorunlar yaratmaktadır. 2024 yılı itibarıyla Limak Port aracılığıyla yaklaşık 600 bin canlı hayvanın getirildiği belirtilmekte olup, bu süreçte hayvan dışkıları, ölü hayvan leşleri ve gemilerden kaynaklanan kirlilik, çevreye ve halk sağlığına zarar vermektedir.

Son dönemde Dörtyol ilçesinde faaliyet gösteren MMK liman işletmeciliğinin de canlı hayvan yükleme ve boşaltma izni aldığına dair iddialar kamuoyunda kendisine yer bulmuştur. Bu izin, İskenderun'da yaşanan canlı hayvan sevkiyatı kaynaklı sorunların Dörtyol ilçesinde de görülmesine; bu ilçemizde de çeşitli çevre ve halk sağlığı problemlerinin ortaya çıkmasına yol açabilir.

Bu bağlamda;

1. MMK liman işletmeciliğine ait Dörtyol'daki limanda canlı hayvan yükleme ve boşaltma izni aldığına dair bilgiler doğru mudur?
2. Bu bilgi doğru ise, ilgili sertifika veya izin ne zaman alınmıştır?
3. Eğer yetki verildiyse canlı hayvan sevkiyatları MMK limanı üzerinden ne zaman başlayacaktır?
4. MMK limanında başlaması muhtemel canlı hayvan sevkiyatlarının çevreye ve halk sağlığına olumsuz etkilerini önlemek için hangi çevresel ve hijyenik önlemler alınacaktır?
5. Eğer Dörtyol'daki limanda canlı hayvan sevkiyatı yapılacaksa Limak Port üzerinden yapılan sevkiyatlara son verilecek midir, yoksa her iki liman da hayvan sevkiyatları için kullanılacak mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3024961
Konu : Hatay Milletvekili Sayın Nermin YILDIRIM KARA'nın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1689506 sayılı yazınız.

Hatay Milletvekili Sayın Nermin YILDIRIM KARA'nın 7/32910 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN NERMİN YILDIRIM KARA'NIN 7/32910 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Kıyı tesisine Canlı Hayvan Taşıyıcı Geminin yanaştırılması hususu yalnızca Bakanlığımız uhdesinde bulunmayıp, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yayımlanmış olan "Hayvanların Nakilleri Sırasında Refahı ve Korunması Yönetmeliği"ne tabi bulunmakta olup, canlı hayvan gemilerinin yanaşacağı limanın seçimi ise; ithalatın yapılacağı bölge göz önünde bulundurularak Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından belirlenmektedir.

Canlı hayvan atıklarıyla ilgili çalışmalar; MARPOL 73/78 Konvansiyonu (Denizlerin Gemilerden Kirlenmesini Önleme Uluslararası Sözleşme) "Canlı Hayvan Atık Yönetmeliği" kapsamında yapılmaktadır. Liman operasyonlarında öncelikle insan sağlığı, temiz çevre ve kalite bütünlüğü çerçevesinde çağdaş teknolojiyi takip ederek uluslararası kabul edilen kurallar ve standartlar gözetilmektedir. Bu nedenle, çevre, insan ve toplum sağlığını tehdit eden bir ortamın oluşmasına zemin hazırlayacak hususlara yönelik gerekli tüm tedbirler alınmaktadır.

Ayrıca, ilgili liman tesisinin; gerek sağlık gerekse kötü koku hususunda gerekli önlemleri alma zorunluluğu bulunmaktadır. Alınan tedbirlerin takibi ise, ilgili kamu kurumları (Bölge Liman Başkanlığı, Sahil Sağlık Müdürlüğü, Zirai Karantina Müdürlüğü, Büyükşehir Belediyesi vb.) tarafından yapılmaktadır. Tüm bu işlemlerin olumlu bulunması halinde ve işletmecinin de talebinin olması halinde gerekli izin işlemlerine başlanılmaktadır.

Bu kapsamda; 18.11.2022 tarihli ve 32017 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Kıyı Tesisi İşletme İzni ve Kıyı Tesisi İşletmecileri Hakkında Yönetmelik"in ekleri arasında yer alan "Genel Kargo/Kuru Dökme Yük Elleçlenen Kıyı Tesisleri Teknik Kriterleri"ni sağlayan ve bu kapsam içerisinde bulunan gemilerin kıyı tesislerine; seyir emniyeti, can, mal ve çevre güvenliği açısından yeterliğine yönelik gerekli çalışmalar yapılarak uygun görülmesi halinde yanaşıp/ayrılmasına ve yüklerinin elleçlenmesine izin verilmektedir.

MMK Liman İşletmeciliğine verilmiş olan yük elleçleme izinleri de, söz konusu gemilerin kıyı tesisine gelmeden/yanaşmadan liman başkanlığından alacağı ordinolar ile gerçekleşmekte olup, bugüne kadar geçen sürede MMK Liman İşletmeleri tarafından Canlı Hayvan Taşıyıcı Gemisi izni talebinde bulunulmamıştır.

164.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Güzelbahçe ilçesine bağlı bir mahalleye baz istasyonu kurulması talebine,

İzmir'in Karaburun ilçesine bağlı bir mahallenin TELEKOM altyapı sorununa,

İzmir'in Kınık ilçesine bağlı bir mahalleye baz istasyonu kurulması talebine,

İzmir'in Gaziemir ilçesine bağlı bir mahallenin TELEKOM altyapı sorununa,

İzmir'in Gaziemir ilçesine bağlı bir mahallenin TELEKOM altyapı sorununa,

İzmir'in Gaziemir ilçesine bağlı Beyazevler Mahallesi'nin GSM ve internet altyapısı sorununa,

İlişkin soruları ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/32911), (7/32912), (7/32913), (7/32914), (7/32915), (7/32916)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

18.08.2025

Tamer OSMANAĞAOĞLU

MHP İzmir Milletvekili

İzmir'in Güzelbahçe ilçesine bağlı Mustafa Kemal Mahallesinde yaşayan hemşehrilerimiz baz istasyonu eksikliğinden dolayı verimli bir şekilde cep telefonu ve internet kullanımından mahrum kalmaktadırlar.

Buna göre:

1. Güzelbahçe'nin Mustafa Kemal Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımızın mağduriyetine sebep olan baz istasyonu eksikliğinin giderilmesi için bir çalışmanız var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

18.08.2025

Tamer OSMANAĞAOĞLU

MHP İzmir Milletvekili

İzmir'in Karaburun İlçesine bağlı Tepeboz Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımız altyapı eksikliğinden ve mevcut altyapının fiziki şartlarının eskimiş olmasından dolayı sağlıklı bir internet hizmeti alamamaktadır. Söz konusu eksikliğin giderilmesi için yapılan girişimler ise teknik yetersizliklerden dolayı sonuç vermemiştir.

Buna göre:

1. Karaburun İlçesine bağlı Tepeboz Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımızın mağduriyetine sebep olan Türk Telekom altyapısı eksikliğinin giderilmesi için bir çalışmanız var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

18.08.2025

Tamer OSMANAĞAOĞLU

MHP İzmir Milletvekili

İzmir'in Kınık İlçesine bağlı Örtülü Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımız bölgedeki baz istasyonu eksikliğinden dolayı sağlıklı bir şekilde GSM ve internet hattı kullanamamaktadır. Örtülü mahallesinde yaşayan hemşehrilerimiz bu eksiklikten kaynaklanan mağduriyetler yaşamaktadır.

Buna göre:

1. İzmir'in Kınık İlçesine bağlı Örtülü Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımızın mağduriyetinin giderilmesini sağlayacak bir baz istasyonunun inşa edilmesi için çalışmanız var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

18.08.2025

Tamer OSMANAĞAOĞLU

MHP İzmir Milletvekili

İzmir'in Gaziemir İlçesine bağlı Sarnıç Atatürk Mahallesi sakinleri bölgedeki Türk Telekom altyapı eksikliğinden dolayı internet ve cep telefonu kullanımında uzun yıllardır sorunlar yaşamaktadırlar. Gaziemir'in en büyük mahallelerinden birisi olan Sarnıç Atatürk Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımızın önde gelen beklentilerinin arasında mağduriyete sebep olan altyapı eksikliğinin giderilmesi bulunmaktadır.

Buna göre:

1. İzmir'in Gaziemir İlçesine bağlı Sarnıç Atatürk Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımızın mağduriyetinin giderilmesi için Türk Telekom altyapısının geliştirilmesine yönelik bir çalışmanız var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

18/08.2025

Tamer OSMANAĞAOĞLU

MHP İzmir Milletvekili

İzmir'in Gaziemir İlçesine bağlı Sarnıç Menderes Mahallesi sakinleri bölgedeki Türk Telekom altyapı eksikliğinden dolayı internet ve cep telefonu kullanımında uzun yıllardır sorunlar yaşamaktadırlar. Gaziemir'in en büyük mahallelerinden birisi olan Sarnıç Menderes Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımızın öncelikli beklentilerinin arasında Türk Telekom altyapı eksikliğinin giderilmesi bulunmaktadır.

Buna göre:

1. İzmir'in Gaziemir İlçesine bağlı Sarnıç Menderes Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımızın mağduriyetinin giderilmesi için Türk Telekom altyapısının geliştirilmesine yönelik bir çalışmanız var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

18.08.2025

Tamer OSMANAĞAOĞLU

MHP İzmir Milletvekili

İzmir'in Gaziemir İlçesine bağlı Beyazevler Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımız Türk Telekom altyapı eksikliğinden dolayı internet ve cep telefonu kullanımında uzun yıllardır sorunlar yaşamaktadırlar.

Buna göre:

1. İzmir'in Gaziemir İlçesine bağlı Beyazevler Mahallesinde yaşayan vatandaşlarımızın mağduriyetinin giderilmesi için Türk Telekom altyapısının geliştirilmesine yönelik bir çalışmanız var mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3068421
Konu : İzmir Milletvekili Sayın Tamer OSMANAĞAOĞLU'nun yazılı soru önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29.08.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1689506 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Tamer OSMANAĞAOĞLU'nun 7/32911, 7/32912, 7/32913, 7/32914, 7/32915 ve 7/32916 esas sayılı yazılı soru önergelerinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN TAMER OSMANAĞAOĞLU'NUN
7/32911, 7/32912, 7/32913, 7/32914, 7/32915 VE 7/32916
ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGELERİNİN CEVABI

Bakanlığımızca yapılan incelemeler neticesinde; İzmir ili Güzelbahçe ilçesine bağlı **Mustafa Kemal Paşa,** Karaburun ilçesine bağlı **Tepeboz Mahallelerinin;** Türk Telekom ve Turkcell tarafından 2N, 3N ve 4.5N Vodafone tarafından 2N ve 4.5N teknolojilerinde, Kınık ilçesine bağlı **Örtülü Mahallesinin;** Turkcell tarafından 2N, 3N ve 4.5N teknolojilerinde, Gaziemir ilçesine bağlı **Sarnıç Atatürk, Sarnıç Menderes** ve **Beyazevler Mahallelerinin;** Türk Telekom, Vodafone ve Turkcell tarafından 2N, 3N ve 4.5N teknolojilerinde kapsama olduğu görülmektedir.

5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında; İzmir ili **Bayındır** ilçesinde 1 adet, **Bergama** ilçesinde 2 adet, **Dikili** ilçesinde 5 adet, **Kemalpaşa** ilçesinde 1 adet, **Kınık** ilçesinde 1 adet, **Kiraz** ilçesinde 1 adet, **Ödemiş** ilçesinde 1 adet ve **Tire** ilçesinde 1 adet yerleşim yerine mobil ses ve genişbant internet hizmeti götürülmüş olup, **Bergama** ve **Ödemiş** ilçelerimizde 5 adet yerleşim yerine daha mobil ses ve genişbant hizmeti götürülmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Diğer yandan; mobil elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmecilerin kapsama ve hizmet kalitesi yükümlülükleri BTK Başkanlığı tarafından sürekli ve düzenli takip edilmekte ve vatandaşların maksimum verimde hizmet alabilmesi için gerekli denetimler yapılmaktadır.

165.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, maden işletmeleri tarafından yeraltı sularının kullanılması sebebiyle yaşanan sorunlara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/32967)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar tarafından, yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.21.08.2025

Burak AKBURAK
İstanbul Milletvekili

Türkiye'nin çeşitli illerinde artan su sıkıntısı, yalnızca iklim değişikliği ve yağış azlığı ile açıklanamayacak kadar çok boyutlu bir sorundur. Özellikle maden işletmelerinin faaliyet gösterdiği bölgelerde, yeraltı sularının yoğun şekilde kullanılması dikkat çekmektedir.

Yeraltı sularının madencilik faaliyetleri nedeniyle aşırı kullanımı, hem tarımsal üretimi hem ekosistemi hem de vatandaşlarımızın temel yaşam hakkı olan suya erişimini doğrudan etkilemektedir. Bakanlığınızın denetim mekanizmaları ve mevcut düzenlemeleri kamuoyunda merak konusudur.

Bu bağlamda;

1. Türkiye genelinde faaliyet gösteren maden şirketlerinin yıllık yeraltı suyu kullanımı ne kadardır?
2. Yeraltı suyu kullanımı için maden şirketlerine verilen izinler hangi kriterlere dayanmaktadır?
3. Uşak ve İzmir gibi su sıkıntısı yaşanan illerde, maden şirketlerinin su kullanımlarına ilişkin özel bir inceleme yapılmış mıdır?
4. Yeraltı sularını izinsiz veya kapasitesinin üzerinde kullandığı tespit edilen maden şirketleri var mıdır? Varsa bu şirketlere ne tür yaptırımlar uygulanmıştır?
5. Madencilik faaliyetlerinin su kaynakları üzerindeki etkilerini sınırlamak amacıyla Bakanlığınızca yürütülen veya planlanan çalışmalar var mıdır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 357222
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/32967)

10 Ekim 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1691507 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Burak AKBURAK'ın tarafıma tevcih ettiği 7/32967 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: Önerge Cevabı

	İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN BURAK AKBURAK'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/32967

3213 Sayılı Maden Kanunu'nda yeraltı suyu kullanımına yönelik maden şirketlerine verilen izinler hususu doğrudan düzenlenmemiş olmakla birlikte; konuya ilişkin mezkûr Kanun'un 7'nci maddesinde; *"Kazanılmış haklar korunmak kaydıyla içme ve kullanma suyu rezervuarının maksimum su seviyesinden itibaren 1000-2000 metre mesafe genişliğindeki şeritte galeri usulü patlatma yapılmaması, alıcı ortama arıtma yapılmadan doğrudan su deşarj edilmemesi şartıyla çevre ve insan sağlığına zarar vermeyeceği bilimsel ve teknik olarak belirlenen maden arama ve işletme faaliyetleri ile altyapı tesislerine izin verilir. 2000 metreden sonraki koruma alanı içinde çevresel etki değerlendirmesi raporuna göre yapılması uygun bulunan maden istihracı ve her türlü tesis yapılabilir. Ancak faaliyet sırasında alıcı ortama yapılacak deşarjlarda ilgili yönetmelikte belirtilen limitlere uyulması zorunludur."* hükmü ile 24'üncü maddesinde; *"III. Grup madenlerde, projede üretilmesi öngörülen madenler için gerekli su miktarı ve gaz debisi esas alınır. Bu grup madenler, rezervuar, beslenme alanı ve havzanın tabiî dengesini bozmayacak, kapasitesini aşmayacak ve işletme tesislerini kapsayacak şekilde ruhsatlandırılır."* hükmü yer almaktadır.

Bununla birlikte madencilik faaliyetlerinde entegre su yönetimi yaklaşımları çerçevesinde, yağmur suyu hasadı, saha içi su geri kazanımı ve su kirliliğini önleyici uygulamalar teşvik edilmekte; çevresel etki değerlendirme süreçlerinde su kıtlığı ve iklim riski analizleri dikkate alınmaktadır. Suya bağımlı altyapıların planlamasında havza bazlı iklim risk haritalarının kullanılması da öncelikli stratejiler arasında yer almaktadır.

Önergede yer alan ve diğer bakanlıkların görev alanına giren diğer hususlara ilişkin bilgilerin ilgili kurum/kuruluşlardan alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

166.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, gıda israfını önlemeye yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/33015)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT** tarafından, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla,

Av. Dr. Sezgin Tanrıkulu
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'ın merkez ilçelerinden Bağlar'da bir kadının, marketlerin çöpe attığı tarihi geçmiş gıda ürünlerini toplayarak evine götürmeye çalıştığı görüntüler basına yansımıştır. Bu görüntüler, kentin yoksul mahallelerinde yaşayan birçok ailenin temel ihtiyaçlarını dahi karşılamakta zorluk çektiğini bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Benzer durumların semt pazarlarında da yaşandığı, pazar sonunda atılan çürük sebze ve meyvelerin yoksul aileler tarafından toplandığı kamuoyuna yansımaktadır. Bu tablo, hem yoksulluğun geldiği acı boyutu hem de gıda israfı ile mücadelede etkin politikaların hayata geçirilemediğini göstermektedir.

Yoksulluk özellikle kadınları ve çocukları doğrudan etkilemekte; sağlıksız beslenme nedeniyle fiziksel ve ruhsal gelişim sorunlarına yol açmaktadır. Öte yandan, ülkemizde her yıl milyonlarca ton gıda çöpe atılmakta, ancak ihtiyaç sahibi ailelere sistematik biçimde ulaştırılmamaktadır. Gıda bankacılığı ve sosyal dayanışma mekanizmaları yetersiz kalmaktadır.

Bu bağlamda:

1. Market ve perakende zincirlerinin tarihi geçmiş ürünleri çöpe atması konusunda Bakanlığınızın denetim mekanizmaları nelerdir?

2. Son kullanma tarihi geçmiş ürünlerin imhası veya ihtiyaç sahiplerine yönlendirilmesi konusunda yasal bir düzenleme var mıdır?

3. Türkiye genelinde bu konuda yapılan denetim sayısı ve kesilen idari para cezaları kaçtır?

4. Tüketici hakları ve gıda güvenliği açısından marketlerin yükümlülükleri yeterince denetlenmekte midir?

5. Gıda israfının önlenmesi için perakende zincirlerine yönelik yeni bir yasal düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00113509139 - 11453233 13.10.2025
Konu : Soru Önergesi (7/33015)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.09.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1691507 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/33015 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ömer Bolat

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. Sezgin TANRIKULU'na Ait 7/33015 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-5) Bilindiği üzere, ürün güvenliği kapsamında gıdalarda piyasa gözetim ve denetim faaliyetleri, Tarım ve Orman Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir. Bununla birlikte, tüketicilerimizin ekonomik çıkarlarının korunması amacıyla, başta "fiyat etiketi" konusu olmak üzere 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve ilgili yönetmelikler kapsamında perakende satış noktalarında rutin denetimler gerçekleştirilmekte, tespit edilen ihlallerden dolayı mevzuatta belirtilmiş idari yaptırımlar uygulanmaktadır. Ayrıca, tüketicilerimizin bilgilendirilmesine ve farkındalığın artırılmasına, böylece tüketicilerimizde bilinçli tüketim alışkanlığının kazandırılmasına yönelik faaliyetler de yürütülmektedir.

Diğer taraftan, son kullanma tarihi yaklaşmış, paketleme veya üretim hatası bulunan, ihracat veya ihtiyaç fazlası gibi sebeplerden dolayı değerini kaybeden veya zayi olacak ürünlerin ihtiyaç sahiplerine bağışlanması esasına dayanan, bağışlanmış gıda, giysi, temizlik ve hijyen ürünlerini toplayan, ayrıştıran, depolayan ve ihtiyaç sahiplerine dağıtan bir sivil toplum örgütlenmesi olan "Gıda Bankacılığı" sistemi ülkemizde oluşturulmuştur. Her ne kadar "Gıda bankacılığı" sadece gıdayla ilgili gibi görünse de gıda dışında giyecek ve temizlik maddesi gibi temel ihtiyaç ürünlerini de kapsamaktadır. Ülkemizde, belediyeler ve dernek-vakıf gibi Sivil Toplum Kuruluşları (STK) bünyesinde faaliyetlerini yürüten "Gıda bankacılığı" sistemine, zincir marketler ve diğer perakendeciler gönüllülük esasına dayanarak dahil olabilmektedir.

Öte yandan, 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 6'ncı maddesinin beşinci fıkrası uyarınca ticarete konu malların ayıklanması, sınıflandırılması, hazırlanması, ambalajlanması, işaretlenmesi ve etiketlenmesine; taşıma ve muhafazasında kullanılan kap ve nakil vasıtalarına; gıda güvenilirliğine ve kalitesine ilişkin standartların Bakanlığımızca uygun görülmesi halinde ilgili mevzuatı çerçevesinde hazırlanıp, mecburî uygulamaya konulacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda; anılan Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan Sebze ve Meyve Ticareti ve Toptancı Halleri Hakkında Yönetmeliğin 9'uncu maddesi ile toptancı hallerinde bulunması gereken hizmet tesisleri ve nitelikleri belirlenmiş; Sebze ve Meyvelerin Toptan ve Perakende Ticaretinde Uyulması Gereken Standartlar Hakkında Tebliğ ile de ambalajlama, taşıma, depolama ve satış süreçlerine ilişkin usul ve esaslar düzenlenerek, özellikle çabuk bozulabilen ürünlerde raf ömrünün uzatılması ve gıda israfının önlenmesine yönelik soğuk zincir uygulamaları ile uygun ambalaj ve depo kullanımına ilişkin standartlar getirilmiştir.

167.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesinde bulunan PTT şubesinin kapatılacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33017)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu; Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 18.08.2025

Av. Uğur Bayraktutan
Artvin Milletvekili

Artvin iline bağlı Ardanuç İlçemizin en büyük sorunlarından birisi devlet kurumlarının peşi sıra kapanıyor olmasıdır. Artvin-Ardahan sınırında bulunan ve 49 köyden oluşan Artvin'in Ardanuç ilçesinde mal müdürlüklerinin kapatılacağı iddialarının ardından PTT'nin de kapatılacağı iddiası kamuoyunda infial yaratmıştır.

Bölge halkı; geçmişte köylerinde bile PTT, Tarım Kredi Kooperatifleri, sağlık ocakları, bölge yatılı okulları, birçok noktada jandarma karakolları bulunan Ardanuç'un merkezinde ise ORÜS fabrikası, Toprak Mahsulleri Ofisi, Sümerbank, Adliye, İş Bankası ve Halk Bankası gibi önemli kamu kurumları faaliyet gösterdiğini, ancak yıllar içinde bu kurumların tamamı kapanırken, bugün ilçede yalnızca Ziraat Bankası'nın hizmet vermeye devam ettiğini dile getirmektedir.

Artvin ili Ardanuç ilçesinde Mal Müdürlükleri ile birlikte PTT'nin de kapatılacağı iddiaları üzerine "Ardanuç köy olmasın" sloganıyla imza kampanyası başlatılmıştır.

Bu bağlamda:

1- Son 10 yılda Artvin ili Ardanuç ilçesinde kapatılan devlet kurum ve kuruluşlarını detaylarıyla birlikte listeler misiniz?

2- Artvin ili örneğinde olduğu üzere göç veren illerde devlet kurumlarının kapatılmasıyla ne amaçlanmaktadır?

3- Artvin ili Ardanuç ilçesindeki PTT'nin kapatılması adına bir çalışmanız mevcut mudur?

4- Ardanuç Halkının mağduriyetini katlayacak ilgili uygulamanın gerekçeleri nelerdir?

5- Ardanuç İlçesinde PTT'nin kapatılacağı iddialarının yarattığı infialin önlenmesi ve ilgili konuda kamuoyunun aydınlatılması adına gerekli açıklama ne zaman yapılacaktır?

6- PTT'nin kapatılacağı iddiaları doğruysa bu karardan dönülmesi ve Ardanuç Halkının yaşayacağı mağduriyetin önüne geçilmesi adına bir takvim açıklar mısınız?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3044406
Konu : Artvin Milletvekili Sayın Av. Uğur BAYRAKTUTAN'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.09.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1691507 sayılı yazınız.

Artvin Milletvekili Sayın Av. Uğur BAYRAKTUTAN'ın 7/33017 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

ARTVİN MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. UĞUR BAYRAKTUTAN'IN 7/33017 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Evrensel Posta Hizmetleri Yönetmeliği gereğince; PTT A.Ş. Genel Müdürlüğü'nün coğrafi alan farkı gözetmeksizin ülke sınırları içerisindeki her ilçede hizmet sunma yükümlülüğü bulunmakta olup, Artvin Ardanuç ilçesindeki posta hizmetini de posta iş yeri vasıtasıyla sürdürmeye devam edecektir.

168.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Van Çevre Yolu Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33018)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Aliye TİMİSİ ERSEVER
Ankara Milletvekili

Van ilinde 2010 yılında yapımına başlanan 41 kilometrelik Çevre Yolu Projesi, aradan geçen 15 yıla rağmen halen tamamlanamamıştır. Projenin sürekli ertelenmesinin başlıca nedenleri arasında kamulaştırma sorunları, imar itirazları, teknik revizyonlar ve tasarruf tedbirleri yer almaktadır. Farklı tarihlerde bitiş yılı olarak 2024, 2025 hatta 2026 açıklansa da bu tarihler yalnızca resmi beyanlarda kalmış, fiilen proje tamamlanamamıştır.

Projenin tamamlanamaması, ulaşım ve trafik güvenliği başta olmak üzere çeşitli alanlarda ciddi sorunlara yol açmaktadır. Bu durum, hem şehir içi trafiğin yoğunlaşmasına hem de ekonomik ve sosyal maliyetlerin artmasına neden olmaktadır.

Bu bağlamda;

1- Projenin başlangıç yılı olan 2010'dan bu yana, Van Çevre Yolu Projesi için yıllar itibarıyla ayrılan ödenek miktarı ile fiilen kullanılan kaynak tutarı nedir? Aynı dönem içerisinde yıllara göre kaç kilometrelik kısmı tamamlanmış ve hizmete alınmıştır?

2- Projede yaşanan gecikmenin temel sebepleri nelerdir? Bu sorunların giderilmesi için hangi önlemler alınacaktır?

3- Projenin bitiş tarihi nedir? 2025 yılı içinde tamamlanması mümkün müdür? 2025 yılı bütçesinden projeye ne kadar ödenek ayrılmış ve bugüne kadar ne kadarı kullanılmıştır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3072291
Konu : Ankara Milletvekili Sayın Aliye TİMİSİ ERSEVER'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.09.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1691507 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Sayın Aliye TİMİSİ ERSEVER'in 7/33018 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİYE TİMİSİ ERSEVER'İN 7/33018 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Van Çevre Yolu projesi; 41 km uzunluğunda, bitümlü sıcak karışım kaplamalı bölünmüş yol standardındadır.

Güzergah kapsamında kalan mütemmim cüzlerin bedelleri ödenerek kamulaştırma işlemleri tamamlanmıştır. Ancak bazı yapı sahiplerinin kamulaştırma bedellerini almalarına rağmen yapılarını boşaltmaması, bazı vatandaşların ise imar uygulamasının iptaline yönelik dava açıp kazanması sebebiyle yol yapım çalışmaları olumsuz yönde etkilenmiştir.

Bahse konu yolun 16,2 km'lik kesimi tamamlamış, kalan kesimlerdeki çalışmalar ise; iş programı ve bütçe imkanları doğrultusunda devam etmektedir.

169.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Muğla'da yapılan Göcek-1 ve Göcek-2 tünellerinden geçiş ücreti alınmasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33020)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **18.08.2025**

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Türkiye'de toplam 242 tünel bulunmasına rağmen bunların tamamı ücretsizken yalnızca Göcek Tüneli ve Avrasya Tüneli paralı geçişe tabidir. Muğla'nın Dalaman ve Göcek ilçeleri arasında bulunan Göcek Tüneli'nde durum farklıdır. Göcek 1 Tüneli, Yap-İşlet-Devret modeliyle özel bir şirkete yaptırılmış ve işletme hakkı verilmiştir. Ardından kamu kaynaklarıyla inşa edilen Göcek 2 Tüneli'nin de "ücretsiz olacak" denilmesine rağmen aynı şirkete devredilerek ücretli geçişe açılması ciddi kamu zararı doğurmuş ve vatandaş mağduriyetine yol açmıştır.

Vatandaş hem vergisiyle yapılan bir tünelin maliyetini karşılamakta hem de geçişte ikinci kez ücret ödemektedir. Bu durum, Anayasa'nın eşitlik, hukuk devleti ve kamu yararı ilkeleriyle bağdaşmamaktadır. Ayrıca Göcek Tüneli işletme sözleşmesinin hangi tarihte sona ereceği ve tünellerin ne zaman devlete devredileceği konusunda kamuoyuna kesin, net ve şeffaf bir açıklama yapılmamıştır. Kamu yararı açısından bu bilginin açıklığa kavuşturulması zorunludur.

Göcek Tüneli'nin özel bir şirkete devriyle kamu kaynaklarının zarara uğratılıp uğratılmadığının tespiti için Sayıştay tarafından ayrıntılı denetim yapılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınıza bağlı Karayolları Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğunda bulunan toplam kaç adet tünel vardır? Bu tünellerin kaçı ücretli geçişe tabidir?

2. Göcek 1 Tüneli'nin yapım ve işletme süreci hangi şartlarda özel şirkete verilmiştir? İmtiyaz sözleşmesinde vatandaşın haklarını korumaya yönelik hangi hükümler yer almaktadır?

3. Kamu kaynakları ile yapılan Göcek 2 Tüneli'nin de aynı şirkete devredilmesinin hukuki dayanağı nedir? Bu tünel neden ücretsiz hale getirilmemiştir?

4. Dönemin Başbakanı Ahmet Davutoğlu'nun 2015 yılında halka açıkladığı "Göcek 2 Tüneli ücretsiz olacak" sözü neden yerine getirilmemiştir?

5. Devletin yaptığı bir tünelden özel şirketin gelir elde etmesi kamu zararına yol açmıyor mu? Bakanlığınız bu konuda herhangi bir inceleme yapmış mıdır?

6. Göcek Tüneli işletme sözleşmesi hangi tarihte sona erecektir? Sözleşme bittiğinde tünellerin Karayolları Genel Müdürlüğü'ne devri kesin olarak hangi tarihte gerçekleşecektir?

7. Göcek Tüneli işletme sözleşmesi feshedilecek midir? Tünellerin Karayolları Genel Müdürlüğü'ne devredilmesi ve geçişlerin ücretsiz hale getirilmesi için herhangi bir çalışmanız var mıdır?

8. Göcek Tüneli'nin özel bir şirkete devredilmesiyle kamu zararına yol açılıp açılmadığının tespiti için Sayıştay denetimi yapılması konusunda Bakanlığınız bir girişimde bulunmuş mudur?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3072383
Konu : Şanlıurfa Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.09.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1691507 sayılı yazınız.

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'ın 7/33020 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. MAHMUT TANAL'IN 7/33020 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluğundaki Devlet Yolları, İl Yolları ve Otoyollarda (KÖİ kapsamında yapılan otoyollar dahil) toplam 825 km uzunluğunda 526 adet tünel bulunmakta olup, bu tünellerden 43 adedi ücretli geçişe tabidir.

Göcek Tüneli; Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) projesi olup sözleşme süresi halen devam etmektedir. 2030 yılında İdareye devredilecek olan Göcek-1 ve Göcek-2 tünelindeki her türlü bakım ve onarım, sözleşmesine göre Görevli Şirket tarafından yapılmaktadır. Ayrıca, YİD/KÖİ projelerinde tüm iş ve işlemler; mevzuatına uygun olarak, Uygulama Sözleşmelerinde yer alan hükümler çerçevesinde yürütülmektedir.

Diğer yandan; Göcek Tünellerine ücret ödemek istemeyen yol kullanıcıları için alternatif geçiş güzergahı olarak D-400 Devlet Yolu bulunmaktadır.

170.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, THY'nin Lefkoşa-Hatay uçuşları için belirlediği bilet fiyatlarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33021)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98 ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddesi gereğince **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir URALOĞLU** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Adnan Şefik ÇİRKİN
Hatay Milletvekili

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen deprem felaketinin ardından zarar gören Hatay Havalimanı, onarım ve modernizasyon çalışmalarının tamamlanmasının ardından ek tesisleriyle birlikte 1 Eylül 2025 tarihi itibarıyla yeniden hizmete alınacaktır.

Havalimanının yeniden faaliyete geçmesi memnuniyet verici olmakla birlikte, Türk Hava Yolları (THY) tarafından belirlenen bilet fiyatları kamuoyunda ciddi rahatsızlık yaratmıştır. THY'nin Lefkoşa (Ercan) – Hatay uçuşlarında gidiş-dönüş bilet fiyatları 12.128 – 12.272 TL bandında seyrederken, özel bir havayolu şirketi olan Pegasus'un aynı hatta uyguladığı fiyatların 2.700 – 2.800 TL olduğu görülmektedir. Aynı şekilde, THY'nin Lefkoşa – Adana hattında ise bilet fiyatları 2.800 TL civarındadır. Bu veriler ışığında, mesafe açısından oldukça benzer olan Adana ile Hatay uçuşları arasında neredeyse 4 ila 5 katı bulan fiyat farkı, kamuoyunca anlaşılmaz bulunmakta ve ciddi soru işaretlerine yol açmaktadır.

Bu doğrultuda:

1. THY'nin Lefkoşa – Hatay uçuşlarında uyguladığı yüksek bilet fiyatlarının gerekçesi nedir?
2. Aynı coğrafi bölgedeki Hatay ve Adana illerine uygulanan fiyatlar arasında bu denli büyük fark olmasının sebepleri kamuoyuna açıklanacak mıdır?
3. Hatay Havalimanı'nın yeniden hizmete açılması sürecinde oluşan maliyetlerin yolcu biletlerine doğrudan yansıtılması kamu yararıyla nasıl örtüşmektedir?
4. THY'nin fiyatlandırma algoritmaları, kamu hizmeti anlayışı gözetilerek denetlenmekte midir?
5. Özel havayolu şirketi Pegasus'un aynı hatta yüzde 400'e varan daha düşük fiyatlarla hizmet sunabilmesi karşısında, THY'nin kamu zararı oluşturabilecek bu fiyat politikasına yönelik bir inceleme başlatılacak mıdır?
6. Bakanlığınızın, deprem sonrası yeniden ayağa kalkmaya çalışan Hatay halkının ekonomik yükünü artıran bu tür fiyat politikalarına karşı bir düzenleme ya da müdahale planı var mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3036219
Konu : Hatay Milletvekili Sayın Adnan Şefik ÇİRKİN'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.09.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1691507 sayılı yazınız.

Hatay Milletvekili Sayın Adnan Şefik ÇİRKİN'in 7/33021 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN ADNAN ŞEFİK ÇİRKİN'İN 7/33021 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Havayolu işletmeleri; serbest piyasa koşullarında faaliyet gösteren ticari kuruluşlar olup, hava meydanlarına uçuş başlatılması, ilave hat konulması, uçuş saatlerinin değiştirilmesi, aktarmalı/aktarmasız uçuş ile seferin icra edilmesi vb. hususlar havayolu işletmelerinin kendi uhdelerinde bulunmaktadır.

Havayolu işletmeleri; filo yapıları, filo müsaitliği, slot saatleri ve filolarında bulunan hava araçlarının bağlantıları çerçevesinde uçuş saatlerini kendileri belirleyerek Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne talepte bulunmakta ve başvurular ilgili mevzuat kapsamında Bakanlığımızca değerlendirilmeye alınmaktadır.

Bu kapsamda; Hatay-Ercan hattında Pegasus Hava Yolları tarafından doğrudan seferlere başlanmış olup, Çukurova Havalimanı'ndan Ercan Havalimanı'na AJet, Pegasus ve SunExpress Hava Yolları tarafından doğrudan sefer bulunmaktadır.

Diğer yandan; Bakanlığımızca iç hatlarda uçuşları sürdürebilir kılmak ve vatandaşlarımızın hava ulaşımından daha fazla yararlanabilmesini sağlamak amacıyla 2013 yılından itibaren tavan fiyat uygulanması yapılmaktadır. Mevcut durumda, havayolu iç hat direkt uçuşlarda bilet tavan fiyatı; bir uçuştaki biletlerin %70'lik kısmı için 3.275 TL, biletlerin satılması sonucunda kalan %30'luk kısmı için 5.350 TL olarak belirlenmiştir. Tavan fiyat uygulamasına uyulmaması ve/veya aykırılık tespit edilmesi durumunda Bakanlığımızca gerekli incelemeler yapılmaktadır.

171.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesine doğal gaz altyapısı ulaştırılması talebine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/33050)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ferit ŞENYAŞAR

Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa ili Suruç ilçesi, uzun yıllardır doğalgaz hizmetinden yararlanamamaktadır. Geçmişte bu konuda yapılan çeşitli görüşmelere ve verilen sözlere rağmen, doğalgaz altyapısı ilçeye ulaştırılamamıştır. Bu nedenle vatandaşlar elektrik, odun ve kömür gibi alternatif ısınma yöntemlerine yönelmekte; bu durum da özellikle kış aylarında ciddi bir karbonmonoksit kirliliğine ve buna bağlı olarak halk sağlığının olumsuz etkilenmesine yol açmaktadır.

Bu bağlamda:

1. Suruç'a doğalgaz altyapısının ulaştırılması için bugüne kadar hangi çalışmalar yapılmıştır?
2. Bu çalışmaların sonuçsuz kalmasının nedenleri nelerdir?
3. Bakanlığınızın Suruç'a doğalgaz hizmetini ulaştırmaya yönelik kısa ve orta vadeli bir planı bulunmakta mıdır?
4. İlçede yaşanan karbonmonoksit kirliliği ile ilgili bakanlığınızın ya da ilgili diğer kamu kurumlarının yaptığı bir tespit veya ölçüm çalışması var mıdır?
5. Doğalgaz hizmeti sağlanana kadar halk sağlığını korumaya yönelik herhangi bir geçici çözüm planınız var mıdır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 357234
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/33050)

10-10-2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1692096 sayılı yazınız.

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ferit ŞENYAŞAR'ın tarafıma tevcih ettiği 7/33050 esas numaralı yazılı soru önergesi Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: Önerge Cevabı

	ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ SAYIN FERİT ŞENYAŞAR'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/33050

Doğal gaz dağıtım şirketleri 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun 2'nci bölüm 4'üncü maddesinde yer alan; *"...Doğal gaz dağıtım şirketleri, lisanslarında belirtilen dağıtım bölgesi kapsamında doğal gaz dağıtım faaliyeti yapmakla yetkili olup, dağıtım bölgesi kapsamında bulunan şehirlerin imarlı alanlar bütününde dağıtım faaliyeti yapmakla yükümlüdür."* hükmü kapsamında doğal gaz dağıtım faaliyetlerini yürütmektedir. Bununla birlikte, uygulama imar planı olmasına karşın yolların imar mevzuatına uygun olarak açılmamış olduğu alanlarda doğal gaz talebinin karşılanabilmesi için Belediyenin gerekli meclis kararını almasının yanı sıra Belediyenin, Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nde "Uygulama imar planında gösterilen yolun gerekli hesaplar yapıldıktan sonra kullanıma hazır kot" olarak ifade edilen yol kırmızı kotu verilerinin oluşturması ve bu kotun ilgili dağıtım şirketiyle paylaşması hâlinde ilçemize yönelik kademeli olarak doğal gaz altyapı yatırımları gerçekleştirilebilecektir.

172.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin'in Artuklu ilçesine bağlı Akbağ Mahallesi'nde kurulması planlanan GES'e ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/33053)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğünün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

Mardin'in Artuklu ilçesine bağlı Akbağ (Akres) Mahallesi'nde, köylülerin ortak kullanımında bulunan mera ve tarım alanına Güneş Enerji Santrali (GES) kurulmak istenmektedir. Köylülerin geçim kaynağı olan bu alan, uzun yıllardır hayvancılık ve tarımsal üretim için kullanılmaktadır. Ancak köylülerin hukuki girişimleri ve tüm itirazlarına rağmen şeffaf yürütülmeyen bir süreç neticesinde, yaklaşık iki ay önce GES inşaatına fiilen başlanmıştır.

GES gibi yenilenebilir enerji yatırımları, doğru planlama ve ekolojik prensiplerle hareket edildiğinde enerji üretiminde önemli katkılar sağlayabilir. Ancak mera ve tarım alanlarının bu projelere tahsis edilmesi, bölge halkının üretim imkânlarını kısıtlamakta, derinleşen yoksulluğu daha da artırmakta ve göçe sebep olmaktadır. Ayrıca tarımsal üretimin azalması, yalnızca köylüleri değil, bölgedeki gıda güvenliğini de doğrudan etkilemektedir.

Halkın rızası ve onayı dışında yapılan uygulamalar, hem demokratik katılımı zedelemekte hem de sosyal ve ekolojik açıdan geri dönülmez sonuçlar doğurmaktadır. Bu sebeple enerji politikalarının ekolojik dengeyi, toplumsal yaşamı ve üretim süreçlerini olumsuz etkilemeyecek şekilde planlanması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Mardin'in Artuklu ilçesi Akbağ (Akres) Mahallesi'ndeki mera ve tarım alanlarının GES projesine tahsis edilmesinin gerekçesi nedir?
2. Mera ve tarım arazilerinde yapılacak bu projenin köylülerin geçim kaynaklarına ve üretim süreçlerine olası etkileri hakkında bakanlığınızca herhangi bir etki analizi yapılmış mıdır?
3. Köylülerin tüm itirazlarına rağmen inşaata başlanmasının nedeni nedir? Halkın onayının alınmadığı projelerle ilgili bakanlığınızın tutumu nedir?
4. Bölgedeki enerji ihtiyacını karşılamak için, mera ve tarım arazilerini tahrip etmeden, ekolojik dengeye zarar vermeyecek alternatif alanlar değerlendirilmiş midir?
5. Bu projeden doğrudan etkilenecek köylülerin mağduriyetlerinin giderilmesi için herhangi bir planlama yapılmakta mıdır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 357253
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/33053)

10-10-2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07-1692096 sayılı yazınız.

Mardin Milletvekili Sayın Beritan GÜNEŞ ALTIN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/33053 esas numaralı yazılı soru önergesi Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7/33053 Esas Numaralı Önerge Cevabı

	MARDİN MİLLETVEKİLİ SAYIN BERİTAN GÜNEŞ ALTIN'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/33053

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin tanımlar bölümünde önlisans; *"Üretim faaliyetinde bulunmak isteyen tüzel kişilere, üretim tesisi yatırımlarına başlamaları için gerekli onay, izin, ruhsat ve benzerlerinin alınabilmesi için belirli süreli verilen izin"* şeklinde tanımlanmakta, aynı Yönetmeliğin *"Önlisans süresi içerisinde tamamlanması gereken iş ve işlemler"* başlıklı 17'nci maddesinde ise gerekli olan izin işlemlerinin başvuru sahipleri tarafından tamamlanması gerektiği hüküm altına alınmaktadır.

Bu çerçevede önergede bahsi geçen Mardin İlimizin Artuklu ilçesi Akbağ Mahallesi'nde kurulması planlanan ve henüz "önlisans" aşamasında olan güneş enerji santralleri ve YEKA alanları için başvuru sahibi tarafından meri mevzuat gereği Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği kapsamında alınan izin dahil tüm izinlerin tamamlanması gerekmekte olup, yapılacak olan faaliyetin çevreye olan etkileri yerel halkla beraber ilgili kurumlarca etraflıca değerlendirilmekte, bu izin süreçlerinin tamamlanamaması halinde verilmiş olan "önlisans" kendiliğinden sona ermektedir.

Ayrıca EPDK'nın 16/05/2019 tarihli Kurul Kararı ile belirlenen ve 21/05/2019 tarihli ve 30780 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Lisanssız Üretim Başvurularında Sunulması Gereken Bilgi ve Belgeler Listesi"nin 5'inci maddesinde; *"Çatı uygulaması dışındaki başvurular için; Mutlak tarım arazileri, Özel ürün arazileri, Dikili tarım arazileri, Sulu tarım arazileri, Çevre arazilerde tarımsal kullanım bütünlüğünü bozan alanları kapsamadığına ilişkin Tarım ve Orman Bakanlığı veya söz konusu Bakanlığın il müdürlüklerinden alınacak belge,"* hükümleri yer almakta olup, bu çerçevede lisanssız elektrik üretim tesisleri ilgili maddede sayılan vasıftaki araziler üzerine kurulamamaktadır.

ÇED sürecine ilişkin iş ve işlemler Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, meralara ilişkin iş ve işlemler ise Tarım ve Orman Bakanlığı uhdesinde yürütüldüğünden konuya ilişkin bu Bakanlıklardan bilgi alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

173.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak'ın İdil ilçesine bağlı Özbek köyünde DEDAŞ'a ait bir insansız hava aracının düşürülmesine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/33055)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın ***Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar*** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğünün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim 26.08.2025.

Nevroz UYSAL ASLAN
Şırnak Milletvekili

22.08.2025 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesine bağlı Özbek köyünde Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. (Dicle EDAŞ)' tarafından kullanılan bir drone köylüler tarafından düşürüldüğü basına yansımıştır.

Söz konusu olay üzerine tarafımızca SHGM aranmıştır. SHGM'den elde edilen bilgilere göre DEDAŞ'ın Şırnak bölgesinde kayıt dışı trafo ve kaçak elektrik kullanımının tespiti amacıyla herhangi bir resmi başvurusu bulunmamaktadır. Bu da şirketin drone faaliyetlerini hukuki çerçevenin tamamen dışında, izinsiz ve denetimsiz biçimde yürüttüğünü ortaya koymaktadır.

Bu çerçevede köylerin ve hanelerin görüntülenmesi Anayasa'nın 20'nci maddesinde güvence altına alınan özel hayatın gizliliğini ihlal etmektedir. İdil'de yaşanan olay da bu uygulamanın toplumsal meşruiyetinin bulunmadığını somut şekilde göstermiştir.

Bu bağlamda;

1. Şırnak'ın İdil ilçesine bağlı Özbek köyünde köylüler tarafından düşürülen drone hangi amaçla kullanılmıştır ve elde edilen görüntüler hangi kurum ya da hangi amaç doğrultusunda kullanılacaktır?
2. DEDAŞ'ın drone ile kaçak elektrik denetimi yapmasına hangi yasal düzenleme dayanak gösterilmektedir? Bakanlığınız bu uygulamaya izin vermiş midir?
3. Drone ile elde edilen görüntülerin hukuken geçerli delil olarak kabul edilmesi mümkün müdür? Bu konuda bakanlığınızın resmi görüşü nedir?
4. Anayasa'nın 20. maddesi uyarınca drone ile köylerin ve hanelerin görüntülenmesi özel hayatın gizliliğini ihlal değil midir?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 357247
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/33055)

10 -10- 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1692096 sayılı yazınız.

Şırnak Milletvekili Sayın Nevroz UYSAL ASLAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/33055 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7/33055 Esas Numaralı Önerge Cevabı

	ŞIRNAK MİLLETVEKİLİ SAYIN NEVROZ UYSAL ASLAN'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/33055

Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'nin 43'üncü maddesinin yedinci fıkrasında; "***(Değişik:RG-14/1/2025-32782)*** *Bu madde kapsamında yapılan tespit ve işlemler kullanım yerini de içerecek şekilde fotoğraflanır ve/veya video kaydına alınır. Söz konusu fotoğraf ve video kaydında kaçak elektrik tüketiminin yöntemine dair detaylı açıklamalara yer verilir. 42'nci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında yapılan işlemler ayrıca video kaydına alınır."* hükmü amir olup, bu çerçevede Şırnak ilimizin İdil ilçesine bağlı Özbek köyünde Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. (DEDAŞ) tarafından kaçak tarama faaliyetlerinde kullanılmak üzere Bozalan Jandarma Karakol Komutanlığı'na başvurularak drone kullanım izni alınmıştır.

Söz konusu uygulamada drone uçuşları yalnızca fiziken erişimin güvenlik gerekçeleriyle mümkün olmadığı, daha önce çalışanların güvenliğinin tehlikeye girdiği veya fiziken bulunmalarının riskli olduğu bölgelerde kullanılmakta, uygulamada ölçülülük ve sınırlılık ilkelerine riayet edilerek yalnızca kamu hizmeti yükümlülüğünün ifası amacıyla ve teknik zorunluluk halinde kullanılmaktadır. Drone uçuşları sırasında yalnızca şebeke unsurları ve kaçak kullanım ihtimalleri tespit edilmekte olup, kaçak kullanım tespit edilmemesi halinde herhangi bir kayıt alınmamaktadır.

Çekimler cihazın da çalışabilir durumda kalması amacıyla belirli bir mesafeden yapılmakta ve bu bağlamda kişisel teşhis edilebilirlik söz konusu olmamaktadır. Bu suretle elde edilen görüntüler ise yalnızca kaçak tarama faaliyet kapsamında değerlendirilerek herhangi bir kurum veya kuruluş ile paylaşılmamaktadır.

174.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, PTT AVM'nin ortaklık yapısına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33112)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ve talep ederim.

Cevdet AKAY
Karabük Milletvekili

21 Haziran 2018 tarihinde imzalanan sözleşmeyle PTT AVM hisselerinin yüzde 60'ı, EPT Ticaret ve Sanal Mağazacılık şirketine devredilmiştir. O tarihten bu yana, PTT AVM'nin gelir-gider tablosu, bilançoları, ciroları kamuoyuna açıklanmamıştır. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdülkadir Uraloğlu, kendisine yöneltilerin soruların büyük bir kısmını yanıtsız bırakırken, PTT AVM'nin mali yapısına ilişkin bilgi vermemektedir. Adı PTT AVM, sözde kamu iştiraki ancak özel bir şirket PTT'nin ismiyle karına kar katmaya devam etmektedir. Şirketin yıllık cirosu da sır gibi saklanmaktadır.

Bu bağlamda;

1- PTT AVM'nin ortaklık yapısı nasıl oluşmaktadır? Hisse sahipleri kimlerdir ve hisse dağılım oranları nasıldır? Özel bir şirket, neden PTT'nin ismini ve imkanlarını kullanmaktadır?

2- PTT AVM'nin 2024 yılı ile 2025 yılının ilk 6 ayında elde ettiği gelir ile gider ne kadardır?

3- HGS tahsilatlarını yapmaya devam eden PTT AVM, tahsilat tutarlarını kaç gün içinde PTT AŞ'ye aktarmaktadır?

4- PTT, yurt dışı kargo işlemlerini neden PTT AVM üzerinden yapmaktadır?

5- PTT AVM'nin yüzde 60'ına ortak olan EPT Ticaret şirketi kime aittir? Neden bu şirketle anlaşma yapılmıştır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3045725
Konu : Karabük Milletvekili Sayın Cevdet AKAY'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07-1692096 sayılı yazınız.

Karabük Milletvekili Sayın Cevdet AKAY'ın 7/33112 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

KARABÜK MİLLETVEKİLİ SAYIN CEVDET AKAY'IN 7/33112 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Pttavm markası; PTT A.Ş.Genel Müdürlüğünün %40 oranında paylarına sahip olduğu iştirak şirketi PTTEM Teknoloji ve Elektronik Hizmetleri A.Ş. tarafından işletilen e-ticaret platformunun adı olarak kullanılmaktadır. Adı geçen iştirakin kalan %60'lık payının sahibi ise EPT Ticaret ve Sanal Mağazacılık A.Ş.'dir.

PTT A.Ş. Genel Müdürlüğü; maliyet avantajı sağlayan ve menfaatine olan tüm alternatif iş birlikleri titizlikle değerlendirilmektedir. Bu kapsamda yurt dışı işlemlerinde sadece PTTEM Teknoloji ve Elektronik Hizmetleri A.Ş. ile değil, lokasyon, fiyat ve teslim süreleri baz alınmak suretiyle yurt dışı taşıma (havayolu, karayolu) ve dağıtım alanlarında Evrensel Posta Birliği (UPU) ağı üzerinden anlaşmalı olduğu yabancı posta idareleri ile yerli ve yabancı birçok firmayla iş birliği yapmaktadır.

Pttavm.com üzerinden yapılan HGS yüklemelerinin tamamı yüklemeden sonraki 33'üncü günde PTT HGS hesaplarına aktarılmaktadır. Söz konusu hesaplara yüklenen ve kullanılmayan bakiyelerin yönetimi/işletimi PTT A.Ş. Genel Müdürlüğüne aittir. PTT'ye ait marka, logo, tasarım, patent, faydalı model vb. her türlü sınai mülkiyet hakkı ile benzer tüm unsurların korunması ve kullanım şartlarının belirlenmesini teminen PTT ile İştirakleri arasında marka ve lisans kullanım sözleşmesi bulunmaktadır.

175.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, TEİAŞ Genel Müdürlük binasının tadilatında ana taşıyıcı kolonların kesildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/33138)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. **04.08.2025**

Deniz YAVUZYILMAZ
Zonguldak Milletvekili

TEİAŞ Genel Müdürlük binasında taşıyıcı sistemin usulsüz kesilmesi, can güvenliği riski ve Bakanlığın sessizliği kamuoyuna yansımıştır.

Basında yer alan bir habere göre;

TEİAŞ'ın 40 yıllık Bahçelievler'deki genel merkez binasında, 20 Haziran 2025 tarihli 109 milyon TL'lik **"Çatı Revizyonu ve Altyapı Bakımı"** sözleşmesi kapsamında, 13 Temmuz 2025 Pazar günü (resmi tatil) binanın statiğini etkileyen üç ana taşıyıcı perde duvarın kesildiği, bu işlemin proje ve sözleşme dışı olduğu, müteahhit firmanın itirazına rağmen TEİAŞ yetkililerince "Başka çaremiz yok." denilerek ısrarla onaylandığı, binanın daha önce **"riskli yapı"** olarak raporlandığı halde, hiçbir mühendislik analizi ve resmi kurum onayı alınmadan usulsüzce gerçekleştirildiği, 3.500 kamu personelinin hayatının riske atıldığı iddia edilmektedir. Ayrıca Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın konuya ilişkin sessiz kalması, kamuoyunda iddiaların doğruluğuna ilişkin kanıları güçlendirmektedir.

Buna göre;

1. Bakanlığınıza bağlı TEİAŞ'ın taşıyıcı sistemde yaptığı bu değişikliğe ilişkin yapı güvenlik raporu, statik hesaplamalar ve İl İdare Kurulu/Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı onayı mevcut mudur? Mevcut ise söz konusu belgeleri talep ederim.

2. Sözleşme kapsamında olmayan bu işlemi kim ya da kimler talimatlandırmıştır? Talimat veren TEİAŞ yetkililerinin isimleri ve görevleri nelerdir?

3. Müteahhit firmanın itirazına rağmen işlemin onaylanmasının hukuki ve teknik gerekçesi nedir?

4. Binanın "riskli yapı" olduğuna dair daha önce hazırlanmış resmi raporlar var mıdır? Varsa neden acil önlem alınmamıştır?

5. 3.500 personelin can güvenliği nedeniyle bina acilen boşaltılacak mıdır? Binada bağımsız teknik heyet incelemesi yapılması Bakanlığınız tarafından talep edilmiş midir? Edilmemiş ise talep edilmesi planlanmakta mıdır?

6. Bakanlığınız tarafından konuya ilişkin sessiz kalınmasının ve sorumlular hakkında idari/yargısal işlem başlatılmamasının nedeni nedir?

04.08.2025

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 357225 10 Ekim 2025
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-33138)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1689506 sayılı yazınız.

Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz YAVUZYILMAZ'ın tarafıma tevcih ettiği 7-33138 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7-33138 Esas Numaralı Önerge Cevabı

	ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ SAYIN DENİZ YAVUZYILMAZ'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28-3	ESAS NO 7-33138

Önergeye konu işlem öncesinde Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş bağımsız bir teknik müşavirlik firmasınca ve Gazi Üniversitesi Afet Yönetimi ve Deprem Mühendisliği Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından rapor hazırlanmış olup, çalışma sonrası güçlendirme projesi yapılacaktır.

Bahse konu iş sözleşme kapsamında ele alınmakta ve ihale amaçları arasında bina temeline ve bina içinde bulunan depo, arşiv, asansör kuyusu, elektrik panoları vb. kritik alanlara pis su ile yağmur suyunun gelmesinin engellemesi hedeflenmektedir.

Çalışmaların yapılabilmesi için mevcutta bulunan 90x220cm ebatlarındaki tuvalet kapılarının bitişiğine 140x220cm ebatlarında şaft içerisine giriş açılması zarureti hasıl olmuş, bu zorunluluk çerçevesinde geçici olarak açılan bu boşlukla da bina ana taşıyıcılarına zarar verilmemiştir. Nitekim bina ana taşıyıcı sistemi merdiven ve asansör kovaları ile bina dış cephesinde yer alan poligon kolonlardan müteşekkil olup, söz konusu tadilat çalışmalarının tamamlanmasına müteakip ana taşıyıcı olmayan söz konusu bu alanın güçlendirme projesi doğrultusunda güçlendirme yapılarak kapatılması planlanmaktadır.

Önergede iddia edilenin aksine müteahhit firma projesinde belirtilen işlemleri yapabilmek için çalışma alanında kapı genişletme talebini 09.07.2025 tarihinde Türkiye Elektrik İletim A.Ş.'ye (TEİAŞ) Ön Rapor ile iletmiş olup, kontrol teşkilatına "Ön Rapora Dayalı Detaylı Hesap ve Analizlerin" iletilmesi sonrasında 14.07.2025 tarihinde tutanak altına alınarak bahse konu işlem gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu bina için 2024 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi tarafından hazırlanan deprem performans raporları çerçevesinde aksiyon alınmış ve konuya ilişkin Cumhurbaşkanlığı nezdinde gerekli çalışmalar başlatılmıştır.

176.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, kırtasiye ürünlerinin fiyatlarında yaşanan artışa ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/33204)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasası'nın 98'inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince **Ticaret Bakanı Sn. Ömer BOLAT** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 21.08.2025

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili

2025-2026 eğitim-öğretim yılının başlamasına kısa bir süre kala okul alışverişi yapacak velilerin, kırtasiye ürünlerindeki fiyat artışları nedeniyle ciddi mali yüklerle karşı karşıya kaldığı görülmektedir. Sektörde yaşanan fahiş fiyat artışları kamuoyunda büyük tepkiye yol açmaktadır.

Tüm Kırtasiyeciler Derneği (TÜKİD) tarafından yapılan açıklamalara göre, kırtasiye sepeti geçen yıla göre yaklaşık yüzde 21 oranında artmakta, ortalama bir okul çantasının temel kırtasiye ürünleriyle birlikte dolum maliyeti 1.980 TL seviyesine yükselmektedir. Fabrika çıkış fiyatı 90 TL olan bir defterin kırtasiyelerde ve internet satış sitelerinde 649 TL'ye, hatta "kilitli günlük" adıyla satılan defterin 999 TL'ye kadar yükseldiği görülmektedir.

Üretici ile perakendeci arasındaki bu uçurum; hem velileri hem de öğrencileri mağdur etmektedir. Sektör temsilcileri ve esnaflar da "bu durum vicdan meselesi" diyerek tepki göstermektedir. Veliler, aile bütçesine ağır yük getiren bu fiyat politikaları karşısında devletin denetim ve fiyat kontrol mekanizmalarını etkin şekilde işletmesini talep etmektedir.

Milyonlarca ailenin eğitim giderlerini karşılamakta zorlandığı bir dönemde fırsatçılığın önlenmesi toplumsal bir zorunluluktur. Bu bağlamda, aşağıdaki soruların yanıtlanması kamuoyunun bilgi alma hakkı açısından önem arz etmektedir;

1. Bakanlığınız kırtasiye ürünlerinde fahiş fiyat oluşumunu engellemeye yönelik herhangi bir inceleme başlatmış mıdır?

2. Eğitim-öğretim dönemi öncesinde bakanlığınızın kırtasiye ürünlerine yönelik fiyat denetimlerinin artırılması yönünde bir planı var mıdır?

3. Bakanlığınız, üretici ile tüketici arasında ortaya çıkan bu büyük fiyat uçurumunu gidermek için ne tür tedbirler almayı planlamaktadır?

4. "Kilitli günlük" adıyla satılan defterlerin 999 TL'ye varan fiyatlarla satışa sunulması, serbest piyasa koşulları adı altında fırsatçılık değil midir? Bu konuda bakanlığınız hangi denetimleri yapmıştır?

5. Son bir yıl içinde kırtasiye ürünlerinde fahiş fiyat ve stokçuluk nedeniyle bakanlığınız kaç firmaya, ne kadar idari para cezası kesilmiştir?

6. Velilerin mağduriyet yaşamaması için kırtasiye ürünlerinde "TAVAN FİYAT" uygulaması veya KDV indirimi gibi geçici düzenlemeler yapılması bakanlığınızın gündeminde midir?

7. Özellikle dar gelirli ailelerin çocuklarının eğitim giderlerini karşılayabilmesi için bakanlığınızın kırtasiye ürünlerinde devlet destekli kampanyalar planlamakta mıdır?

8. Market zincirleri ile küçük kırtasiyeler arasındaki fiyat farklarının önlenmesi için rekabet eşitliği sağlanmasına dönük bakanlığınızın bir çalışmanız var mıdır?

9. Bakanlığınıza göre eğitim giderlerinin artması, okul terk oranlarını artırmakta mıdır? Bakanlığınızın bu konuda bir araştırması mevcut mudur?

10. Fahiş fiyat uygulayan işletmelerin kamuoyuna açıklanması ve ifşa edilmesi yönünde bakanlığınızın bir düzenleme yapması gündemde midir?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00113723332 – 11453227 5
Konu : Soru Önergesi (7/33204)

13.10.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.09.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1693983 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Manisa Milletvekili Sayın Şenol SUNAT tarafından verilen 7/33204 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ömer Bolat

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

Manisa Milletvekili Sayın Şenol SUNAT'a Ait 7/33204 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-10) 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında, fahiş fiyat artışı ile stokçuluk uygulamalarına yönelik denetim ve incelemeler yapmak ve gerektiğinde idari para cezası uygulamak üzere "Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu" oluşturulmuştur. Mezkûr Kanun'un "Fahiş fiyat artışı, stokçuluk ve Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu" başlıklı Ek 1'inci maddesinde, üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından; bir mal veya hizmetin satış fiyatında fahiş artış yapılamayacağı ve piyasada darlık yaratıcı, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetler ile tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyici faaliyetlerde bulunulamayacağı hükme bağlanmıştır.

81 ilde ticaret il müdürlüklerimiz tarafından; üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler günlük ve aralıksız olarak denetlenmektedir. Temel ihtiyaç malzemelerinde herhangi bir ayrım gözetilmeksizin, denetimler sonucunda tespit edilen aykırılıkların Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu toplantılarında görüşülmesi neticesinde, 2025 yılı için fahiş fiyat artışı yaptığı değerlendirilen işletmelere 143.930 TL'den 1.439.300 TL'ye; stokçuluk yaptığı değerlendirilenlere ise 1.439.300 TL'den 17.271.600 TL'ye varan tutarlarda idari para cezası uygulanabilmektedir. Uygulanan cezalar, Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu toplantılarının akabinde Bakanlığımız tarafından basın açıklamalarıyla kamuoyuna duyurulmaktadır.

Ayrıca, günlük ve rutin yapılan yoğun denetimlere ilâve olarak, eğitim-öğretim faaliyetlerinin başladığı dönemlerde; kırtasiyeler ve kırtasiye malzemeleri özelinde yapılan denetimler daha da sıklaştırılmaktadır. Öte yandan, diğer kurum ve kuruluşlarla da gerekli istişareler yapılmakta; fırsatçı uygulamalar ile her türlü piyasa davranışı titizlikle takip edilmekte ve bu yönde Bakanlığımıza iletilen tüm şikâyet ve ihbarlar yüksek hassasiyetle değerlendirilmektedir.

177.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, PTT bünyesinde gerçekleştirilecek olası bir yapılanmaya ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33208)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99'uncu maddeleri kapsamında yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 04.08.2025

İbrahim ARSLAN
Eskişehir Milletvekili

PTT A.Ş., geçmişte hem kamu kurumlarının zararlarını dengeleyen hem de Türkiye genelinde yaygın kamu hizmeti sunan kâr eden bir kurum iken, 2017 yılında Türkiye Varlık Fonu'na devredilmesinin ardından sürekli zarar eden, hizmet kapasitesi daralan ve çalışan memnuniyetinin hızla düştüğü bir yapıya dönüştürülmüştür.

Son günlerde hem kurum çalışanları hem de basında yer alan haberlere göre, PTT A.Ş. bünyesinde çok sayıda başmüdürlüğün kapatılacağı; bu kapsamda kurumsal yeniden yapılanma adı altında 10 bine yakın personelin, rızaları ve gönüllülük dışında, alternatif kurumlar sunulmadan Gelir İdaresi Başkanlığına aktarılacağı yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır.

Eskişehir'de ise yarısı taşeron statüsünde olan yaklaşık 460 personelin; şehrin uzun yıllardır fiilen bölgesel merkez işlevi gören PTT yapısının kaldırılmasıyla, bu çalışanların da mağdur edilmesi riski büyüktür.

PTT bünyesindeki hizmet noktalarının pek çok kırsal yerleşim için tek kamu erişim noktası olduğu dikkate alındığında, bu yeniden yapılanma hem kamu hizmetine erişim hakkını zayıflatacak hem de kurumun toplumsal işlevini tahrip edecektir.

Ayrıca taşeronlaşmanın yaygınlaştırılması, liyakat yerine siyasi referans ve sendikal bağlılıkla yapılan atamalar, kurumsal yapıyı zayıflatmakta ve çalışanlar arasında derin huzursuzluk yaratmaktadır.

Bu bağlamda:

1. PTT A.Ş. bünyesinde yürütülen yeniden yapılanma sürecinin kapsamı nedir? Türkiye genelinde kaç başmüdürlük kapatılacak ve kaç ilde yeni bölge müdürlüğü kurulacaktır?

2. Eskişehir'deki mevcut başmüdürlük yapısı kapatılmakta mıdır? Gerekçesi nedir? Eskişehir bundan sonra hangi il merkezine bağlanacaktır?

3. Eskişehir'de görev yapan yaklaşık 460 personelin yarısını oluşturan taşeron çalışanların ve kadrolu personelin istihdam güvencesi nasıl korunacaktır? Bu çalışanların başka illere rızaları dışında tayin edilmesi ya da farklı kamu kurumlarına devredilmesi yönünde bir planlama yapılmakta mıdır?

4. Kurum genelinde yaklaşık 10 bin PTT çalışanının Gelir İdaresi Başkanlığı'na devredileceği yönündeki iddialar doğru mudur? Bu devrin kapsamı, gerekçesi ve yasal dayanağı nedir?

5. Kurumda taşeron firmalar aracılığıyla istihdamın yaygınlaştırıldığı, yeni alımlarda siyasi referans veya sendikal yakınlık gibi kriterlerin öne çıktığı yönündeki iddialar hakkında Bakanlığınızca herhangi bir denetim yapılmakta mıdır?

6. Varlık Fonu'na devredildikten sonra PTT A.Ş.'nin zarar eder hale gelmesinin gerekçeleri nelerdir? Bu zarar kamu bütçesine ne kadar bir yük getirmiştir?

7. Kurum çalışanlarının baskıyla üye yapıldığını ifade ettiği ve yeniden yapılanma sürecine sessiz kaldığı belirtilen Birlik Haber-Sen sendikası hakkında Bakanlığınıza ulaşan şikayetler mevcut mudur? Bu sendikayla ilgili bir denetim ya da soruşturma yapılmış mıdır?

İbrahim ARSLAN
Eskişehir Milletvekili

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3057463
Konu : Eskişehir Milletvekili Sayın İbrahim ARSLAN'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.09.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1693983 sayılı yazınız.

Eskişehir Milletvekili Sayın İbrahim ARSLAN'ın 7/33208 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN İBRAHİM ARSLAN'IN 7/33208 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

23 Ekim 1840 tarihinde nazırlık olarak kurulan PTT, kuruluşundan itibaren ticari ve idari yapısında, haberleşme teknolojilerindeki gelişmelerde ve vatandaş ile müşterilerin talep, istek ve ihtiyaçlarındaki değişimlere paralel olarak birçok değişim ve dönüşüm süreci geçirmiştir.

Teknolojinin gelişmesi ile birlikte Dünyadaki diğer posta idarelerinde olduğu gibi ülkemizde de posta ve finansal hizmetler (PttBank) kapsamında sunulan ürün ve hizmetler yerini hızla dijital alternatiflerine bırakmış ve bundan dolayı dünya posta idarelerinin tamamında gelir kayıpları yaşanmaya başlamıştır.

Bu kapsamda Dünya Posta Birliği (UPU-Universal Postal Union) tarafından açıklanan 2013-2022 yılları arası istatistiklere göre; en çok posta gönderisi olan 20 UPU üyesi ülkedeki (ABD, Almanya, İngiltere, Fransa, Japonya, Kanada vb.) postanın gelirler içindeki payı %42,33'ten %34,23'e, posta hacmi ise 33 milyar adetten ortalama 21 milyar adede gerilemiştir. AB üyesi ülkelerde; postanın gelirler içindeki payının %52'den %47'ye, posta hacminin ise yaklaşık %39 oranında düştüğü, G20 Üyesi ülkelerde ise postanın gelirler içindeki payının %50'den %34'e, posta hacminin ise yaklaşık %24 oranında düştüğü görülmektedir.

PTT A.Ş Genel Müdürlüğü'nün 2013-2024 verilerine bakıldığında; 2013 yılında gelirler içinde %62,55'lik paya sahip olan posta hacmi 961,9 milyon adetten 2024 yıl sonu itibarıyla 241 milyon adede gerilemiştir. Sosyal Yardım Ödemelerinin dışındaki finansal hizmetler (PttBank) kapsamında yapılan işlemlerde ise %35'lik bir düşüş olmuştur.

Buna mukabil PTT A.Ş Genel Müdürlüğü, üstel biçimde büyüyen kargo hizmetleri ile posta ve finansal hizmetlerin dijital alternatifi olan teknolojilere yönelterek; 2013 yılında 42 milyon adet olan kargo hacmi 2024 yılında 197,3 milyon adede; 2013 yılında 298 adet olan Kayıtlı Elektronik Posta (KEP), Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi (UETS) ve E-Apostil gibi dijital posta ürünleri de 2024 yılında 77 milyon adede çıkmıştır.

Diğer yandan, PTT hizmetlerinin bir bölümü hizmet türlerine göre yürürlükteki kanun, yönetmelik ve ilgili mevzuatlar çerçevesinde alt yüklenici eliyle yürütülmekte olup işgücü hizmet alımı suretiyle istihdam edilen firma personelinin işe alım ve işten çıkarma dahil her türlü özlük hakları istihdam edildikleri firmalarına aittir.

Ayrıca, PTT A.Ş. Genel Müdürlüğünde hiçbir personele baskı, mobbing ya da sendikası nedeniyle ayrımcılık yapılmamaktadır. Anayasal bir hak olan sendikalaşma ve sendikal faaliyetler serbestçe yapılabilmektedir.

178.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Sivas Nuri Demirağ Havalimanı'nda uçuşları artırmak için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33210)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın **Abdulkadir Uraloğlu** tarafından yazılı olarak cevaplandırmasını saygılarımla arz ederim.

Mustafa Kaya
İstanbul Milletvekili

Bilindiği üzere ülkemiz yerli ve yabancı turizm açısından gelişme aşamasında olup, bu gelişimin daha da hızlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Marmara, Ege ve Akdeniz bölgelerimizde yaz turizmi; Karadeniz'de yayla turizmi, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da ise tarih turizminde önemli aşamalar kat edilmiştir. Ancak (Nevşehir, Kapadokya gibi özel örneklerin dışında) İç Anadolu bölgemizin bu açıdan daha fazla desteğe ihtiyaç duyduğu hepimizin malumudur.

Bunun yanında özellikle yurtdışında yaşayan Sivas ve yakın illerde yaşayan vatandaşlarımızın tatil dönemlerinde memleketlerine aktarma ile gelmek durumunda kalmaları, özellikle yaşlı ve çocuklu aileler için çeşitli zorluklar ortaya çıkarmaktadır.

Diğer taraftan İç Anadolu bölgemizde turizm noktasındaki gelişim zayıf olsa da gerek ülkemizin farklı bölgelerinde yaşayan gerekse yurtdışında hayatını idame ettiren birçok vatandaşımızın ata toprakları olması hasebiyle bölgeye seyahat etmelerinden dolayı özellikle yaz aylarında bölge nüfusu oldukça artmaktadır. Artan nüfusun büyük çoğunluğunun tatil için bulunması nedeniyle bölgeden diğer illere ve tatil sonunda yurtdışına seyahat ihtiyacı da artmıştır.

İş ve ticaret hayatının bölgede daha fazla yol kat etmesi noktasında ortak bir kanaat vardır.

Bu noktada nüfusunun büyük bölümü yurtdışında ve diğer büyük şehirlerde yaşayan, sanayi ve ticaret noktasında önemli bir potansiyeli bünyesinde barındıran Sivas'ta da bu ulaşım ihtiyacı artmış, ancak vatandaşlarımız sahil bölgelerine, diğer büyük şehirlere ve yurtdışına aktarmalı uçuşlarla gitmek durumunda kalmıştır. Bu durum yalnızca turizmi değil; doğal olarak ticareti de etkilemektedir. Zira Sivas Nuri Demirağ Havalimanı'ndan direkt uçuşlar yalnızca İstanbul ve İzmir'e yapılmakta, diğer illere ve yurtdışına ise uçuşlar aktarmalı olarak gerçekleştirilmektedir.

Bu bağlamda;

1- Sivas Nuri Demirağ Havalimanı'ndan yapılan uçuşları artırmak adına Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır? Varsa bu çalışmaların içeriği nelerdir?

2- Şu anda uçaklarda aktarmalı yolcu sayısının yüzde 50'nin çok üzerinde olduğuna dair tahminler vardır. Bu bağlamda yaz aylarında yurtdışına aktarmalı giden gurbetçi sayısı kaçtır?

3- Nuri Demirağ Havalimanı'ndan İstanbul veya İzmir aktarmasıyla Antalya başta olmak üzere farklı şehirlere alınan aktarmalı bilet sayısının yıllık ortalaması nedir?

4- Ülkemizde hizmet veren havayolu şirketlerinden Sivas'tan farklı illere direkt uçuş için yapılan bir başvuru var mıdır?

5- Özellikle Haziran – Eylül ayları döneminde Sivas ve bölge illerine hizmet verilmesi adına Düsseldorf, Amsterdam, Basel, Stuttgart gibi yurtdışı noktalarına, Türk Hava Yolları veya THY'ye bağlı diğer havayolu şirketlerinin (AJET, Sun Express) uçuş planlaması yapmasını düşünüyor musunuz?

6- Malumunuz olduğu üzere Sivas'a gelmek ve Sivas'tan diğer yerlere seyahat etmek isteyen vatandaşlarımız yoğunluk nedeniyle **"taşımalı ulaşım"** ile çevre illerde bulunan havalimanlarını kullanmak zorunda kalmaktadır. Nuri Demirağ Havalimanı'ndan çevre illerdeki havalimanlarına ulaşım sağlayan servis sayısı kaçtır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3068339
Konu : İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa KAYA'nın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.09.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1693983 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa KAYA'nın 7/33210 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA KAYA'NIN 7/33210 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Havayolu işletmeleri; serbest piyasa koşullarında faaliyet gösteren ticari kuruluşlardır. Hava meydanlarına uçuş başlatılması, ilave hat konulması, uçuş saatlerinin değiştirilmesi, aktarmalı/aktarmasız uçuş ile seferin icra edilmesi vb. hususlar; havayolu işletmelerinin kendi uhdelerinde olup, havayolları, filo yapıları, filo müsaitliği, slot saatleri ve filolarında bulunan hava araçlarının bağlantıları çerçevesinde uçuş saatlerini kendileri belirleyerek talepte bulunmaktadır. Uçuş başvurusu olması halinde, başvurular ilgili mevzuat kapsamında Bakanlığımızca değerlendirilmeye alınmaktadır.

THY tarafından İstanbul Havaalanı-Sivas hattında haftalık 14 sefer, AJet tarafından Sabiha Gökçen-Sivas hattında haftalık 7 sefer ve Pegasus tarafından da Sabiha Gökçen-Sivas hattında 7 sefer planlaması bulunmaktadır. Ayrıca, hava taşıma işletmelerince İzmir-Sivas hattında sefer gerçekleştirilmesi yönünde Bakanlığımıza izin başvurusu yapılmış olup, fizibilite çalışmalarının olumlu sonuçlanması ile 1 Ekim 2024 tarihi itibariyle haftalık 2 sefer olarak uçuşlara başlanmıştır.

Diğer taraftan, Sivas Nuri Demirağ Havalimanından çevre illere ulaşım sağlayan servis bulunmamaktadır.

179.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Kuş Yuvası tünelleri ile Mahmutlar arasındaki etap için ne zaman ihale yapılacağına,

D-400 Kara Yolu'nun Antalya'dan geçen bölümünün yol aydınlatmasına,

Antalya'nın Manavgat ilçesinden geçen D400 Kara Yolu'ndaki orta refüjde peyzaj düzenlemesi yapılmasına,

Antalya'nın Manavgat ilçesine köprülü kavşak yapılması talebine,

İlişkin soruları ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33212), (7/33213), (7/33214), (7/33215)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Aşağıda yer alan sorularımın T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 27.08.2025

Aykut Kaya
Antalya Milletvekili

Alanya–Taşkent–Hadim–Konya karayolu üzerinde bulunan Kuş Yuvası Geçidi, dar ve keskin virajlı yapısı ile yüksek uçurum kenarları nedeniyle sürücüler için ciddi güvenlik riski oluşturmaktadır. Yolun bazı kesimlerinde koruma bariyerleri ve diğer güvenlik tedbirlerinin eksikliği can ve mal güvenliğini tehlikeye atmaktadır.

2016'da bazı tüneller hizmete açılmış olmakla birlikte, Kuş Yuvası Tünelleri ile Mahmutlar arasındaki etap hâlen tamamlanmamıştır.

Bölgenin turizm ve tarımsal taşımacılık açısından stratejik önemi dikkate alındığında, hem güvenlik önlemlerinin ivedilikle tamamlanması hem de eksik kalan etabın takvime bağlanması gerekmektedir.

Buna göre;

1. Kuş Yuvası Tünelleri ile Mahmutlar arasındaki etap için ihale hangi tarihte yapılacaktır?

2. Söz konusu etabın tamamlanması için öngörülen bitiş tarihi nedir?

3. Yol boyunca uçurum kenarlarında eksik olan koruma bariyerleri ve güvenlik önlemleri ne zaman yapılacaktır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Aşağıda yer alan sorularımın T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 26.08.2025

Aykut Kaya
Antalya Milletvekili

Antalya'nın Manavgat ilçesi sınırlarında bulunan D-400 Karayolu'nun bazı kesimlerinde yol aydınlatmaları uzun süredir yanmamaktadır. Bu durum gece görüşünü azaltmakta ve trafik kazalarına neden olmaktadır.

Söz konusu güzergâh, Antalya ile Gazipaşa arasındaki ana ulaşım hattında yer almakta olup, turizmin yoğun olduğu bölgede mevcut durum ülkemizin imajı açısından da olumsuz bir tablo ortaya çıkarmaktadır.

Buna göre;

1) Manavgat sınırlarındaki yanmayan yol aydınlatmaları için Bakanlığımızın tespitleri nelerdir? Bu sorunların giderilmesine yönelik acil bir eylem planınız var mıdır? Varsa başlangıç tarihi nedir?

2) Kaş–Gazipaşa arasındaki ulaşım hattında yol aydınlatmalarının uzun süredir yanmadığı noktalar tespit edilmiş midir? Bu noktalara ilişkin çalışma ve giderme takviminiz nedir?

3) 2025 yılı için söz konusu kesimlerde yol aydınlatmalarına yönelik ödenek, personel ve ekipman yeterliliği sağlanmış mıdır? Sağlandıysa kapsamı nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Aşağıda yer alan sorularımın T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 26.08.2025

Aykut Kaya
Antalya Milletvekili

Antalya'nın Manavgat ilçesi her yıl milyonlarca turisti ağırlamakta ve Antalya'ya gelen turistlerin yaklaşık üçte birini misafir etmektedir. Ancak ilçemiz sınırlarından geçen D400 Karayolu'nun orta refüjünde ağaç ve bitkiler bakımsızlıktan kurumuş, peyzaj düzenlemeleri yapılmamıştır. Bu durum Antalya'nın turizm imajını olumsuz etkilemektedir.

Buna göre;

1. D400 Karayolu'nun Manavgat kesiminde orta refüjlerdeki bitkilerin düzenli bakımının yapılması ve kuruyanların yenilenmesi için bir programınız var mıdır? Varsa kapsamı ve takvimi nedir?

2. Orta refüj ve çevresinde yapılacak düzenlemeler için 2025 yılı bütçesinde ödenek ayrılmış mıdır?

3. Antalya'nın bir turizm vitrini olduğu dikkate alınarak, Manavgat'taki D400 orta refüjlerinde oraya yakışan yeni bir peyzaj düzenlemesi ve bitkilendirme projesi planlanmakta mıdır?

4. Mevcut olumsuz görüntünün ivedilikle giderilmesi amacıyla acil müdahale planınız var mıdır? Varsa hangi tarihte başlayacaktır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Aşağıda yer alan sorularımın T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 26.08.2025

Aykut Kaya
Antalya Milletvekili

Antalya'nın Manavgat ilçesi, her yıl milyonlarca turisti ağırlayan, aynı zamanda tarım ve ticaretin de yoğun yapıldığı bir bölgedir. Ancak ilçemiz sınırlarında bulunan D400 Karayolu'nun Gültepe, Ilıca, Evrenseki ve Çolaklı kavşaklarında trafik özellikle yoğun saatlerde tamamen kilitlenmektedir. Yaz aylarında Manavgat–Serik arası ulaşım bir saatin önce sağlanamamaktadır.

Bu trafik sıkışıklığı yalnızca Manavgatlı hemşehrilerimizi değil, Antalya ile Gazipaşa arasındaki tüm ulaşımı olumsuz etkilemektedir. Yıllardır söz verilmesine rağmen bu kavşaklarda köprülü kavşak projeleri hayata geçirilmemiştir. Bu durum hem vatandaşlarımız hem de bölge turizmi açısından ciddi sorunlar yaratmaktadır.

Buna göre;

1. Gültepe, Ilıca, Evrenseki ve Çolaklı kavşaklarında köprülü kavşak yapılması için Bakanlığınızın kesinleşmiş bir plan ve takvimi var mıdır? Varsa tarihleri nelerdir?

2. Bu kavşakların yapımı için 2025 yılı yatırım programına ödenek ayrılmış mıdır? Ayrılmadıysa hangi yılın programına alınması planlanmaktadır?

3. Köprülü kavşak projeleri tamamlanana kadar mevcut trafik yoğunluğunu azaltmak amacıyla hangi geçici tedbirleri almayı düşünüyorsunuz?

4. Her yıl milyonlarca turisti ağırlayan Manavgat'ta ve Antalya–Gazipaşa hattında yaşanan trafik sıkışıklığının bölge turizmine ve ekonomisine olumsuz etkileri konusunda Bakanlığınızca bir değerlendirme yapılmış mıdır?

5. Antalya genelinde yapılacak yeni yol ve kavşak projeleri arasında Manavgat'taki bu dört kavşağın öncelik sırası nedir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3074422
Konu : Antalya Milletvekili Sayın Aykut KAYA'nın yazılı soru önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.09.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1693983 sayılı yazınız.

Antalya Milletvekili Sayın Aykut KAYA'nın 7/33212, 7/33213, 7/33214 ve 7/33215 esas sayılı yazılı soru önergelerinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYKUT KAYA'NIN 7/33212, 7/33213, 7/33214 VE 7/33215 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGELERİNİN CEVABI

(Alanya-Gazipaşa) Ayrım-(Taşkent-Başyayla) Ayrım Yolu'nun proje uzunluğu 58 km olup bitümlü sıcak karışım kaplamalı tek yol standardındadır. Yolun 27,2 km uzunluğundaki kesimi tamamlanmıştır. Kalan kesimlerdeki çalışmalar iş programı dahilinde devam etmektedir.

Antalya il sınırlarında bulunan devlet ve il yollarında yeşil alan oluşturulması, peyzaj alanlarının bakımı, onarımı, sulama işleri; Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM) ile ilgili belediyeler arasında imzalanan protokol gereğince belediyeler tarafından yapılmaktadır.

Bu amaçla; 50 km mesafede 19 kavşağın bakımının Manavgat Belediyesi'nce yapılması için Manavgat Belediyesi ile KGM arasında peyzaj protokolü imzalanmıştır. Ancak, Manavgat Belediyesi; peyzaj bakımlarının yapılamayacağını bildirilerek kavşaklarda bulunan sulama sistemlerini (dalgıç pompalar, elektrik panoları, rotor ve springler vb.) sökerek almış ve protokolü tek taraflı olarak feshetmiştir. KGM tarafından derhal başlatılan sulama, onarım, tamirat ve bakım çalışmaları kapsamında; 7 adet kavşakta sulama sistemleri faal hale getirilmiş olup kalan kesimdeki çalışmalar da en kısa sürede tamamlanacaktır. Bu süreçte trafik güvenliğini tehlikeye atmayacak şekilde arazözle yeşil alanların sulama çalışmaları devam etmektedir.

Diğer yandan; Gültepe, Ilıca ve Evrenseki kavşaklarında Antalya–Alanya Otoyol bağlantı yolları ile eş zamanlı olarak farklı seviyeli kavşak planlaması için çalışmalar devam etmekte olup, Antalya-Alanya arasındaki diğer kavşaklarda da kapasite ve trafik güvenliğinin arttırılması için yapısal tedbirler ve çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca, otokorkuluk sistemlerinin yapılacağı kesimler; "Otokorkuluk Seçim ve Kullanım Kriterleri" çerçevesinde belirlenerek bahse konu yol kesiminde otokorkuluk ve uyarı levhaları yapılması zorunluluk arz eden yerlerde imalatlar tesis edilmektedir. Yol ve kavşak aydınlatılması işleri ise; Genel Aydınlatma Yönetmeliğinin 5'inci maddesi uyarınca, ilgili elektrik dağıtım şirketleri tarafından yapılmaktadır.

180.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'nın Mustafakemalpaşa ilçesindeki bor madenine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/33233)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla

Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU
Bursa Milletvekili

Türkiye dünya bor rezervlerinin yaklaşık %70'ine sahip olup, bu alanda stratejik bir öneme sahiptir. Bursa'nın Mustafakemalpaşa ilçesi Kestelek bölgesinde yer alan bor madeni sahası, ülkemizin önemli kaynaklarından biridir. Ancak yöredeki üretim miktarı, çevresel etkiler ve bölge halkına sağlanan ekonomik katkılar konusunda kamuoyunda çeşitli soru işaretleri bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Bursa Mustafakemalpaşa/Kestelek'te bulunan bor madeni sahasında halen hangi şirket veya kamu kuruluşu işletme yapmaktadır?
2. Söz konusu sahada yıllık üretim kapasitesi ne kadardır ve son 10 yılda ne kadar bor üretimi gerçekleştirilmiştir?
3. Bölgedeki bor madeninden elde edilen ürünler hangi sektörlerde değerlendirilmektedir?
4. İşletmenin bulunduğu köylere ve Mustafakemalpaşa ilçesine sağlanan ekonomik katkı (istihdam, altyapı yatırımları, sosyal sorumluluk projeleri vb.) ne düzeydedir?
5. Bor madeni sahasında çevresel etkilerin en aza indirilmesi için ne tür önlemler alınmaktadır?
6. Önümüzdeki dönemde Bursa'daki bor rezervlerinin işlenmesine yönelik yeni yatırım veya genişleme planı var mıdır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 357224
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/33233)

10 Ekim 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1695726 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Sayın Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/33233 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: Önerge Cevabı

	BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU'NUN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/33233

Önergeye konu bor maden sahası Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü (ETİ MADEN) uhdesinde bulunan Bigadiç Bor İşletme Müdürlüğü tarafından işletilmektedir. Söz konusu sahanın yıllık üretim kapasitesi 120 bin ton konsantre cevher olup, bu sahada 2015-2025 yılları arasında yaklaşık 1,1 milyon ton konsantre cevher üretimi gerçekleştirilmiştir.

Maden sahasının bulunduğu bölgede kolemanit ve üleksit olmak üzere iki önemli bor minerali bulunmaktadır. Kolemanit ve üleksit mineralleri tarım sektöründe mikrobesleyici gübre olarak kullanılmakla birlikte borosilikat cam ve fiberglas üretimi ile seramik, frit ve polimer kompozit üretiminde kullanılmaktadır. Ayrıca, kolemanit minerali borik asit üretiminde ve demir-çelik endüstrisinde metalürjik cüruf yapıcı olarak da kullanılmaktadır.

Bahse konu tesiste 1 memur, 20 sözleşmeli personel, 6 kadrolu işçi ve 47 hizmet alımı işçisi olmak üzere toplam 74 kişi istihdam edilmektedir.

ETİ MADEN uhdesinde bulunan işletme müdürlükleri bünyesinde yürüttüğü tüm faaliyetlerinde Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecini tamamlayarak faaliyete başlamakta olup, ÇED Raporlarında yer alan taahhütlere uymakta ve çevre mevzuatınca yapılması gereken beyan ve bildirimleri belirtilen formatta zamanında ve eksiksiz olarak yapmaktadır. Ayrıca, İşletme Müdürlüklerinin hepsinde *"Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği"* kapsamında alması gereken çevre izni/çevre izin ve lisans belgeleri mevcut olup madencilik ve üretim faaliyetleri yasal mevzuata uygun olarak sürdürülmektedir. Bunların yanı sıra, Kestelek bölgesinde bulunan bor cevherinin işletilmesi sonucunda oluşacak atıkların depolanacağı atık barajı 2022 yılında tamamlanmıştır.

181.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, esnaf ve sanatkârlar kooperatif başkanlarının sigorta prim ödemelerine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/33308)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Ticaret Bakanı Sayın Ömer Bolat tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü 'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.01.09.2025

Mahmut TANAL
CHP Şanlıurfa Milletvekili

Ülkemiz genelinde faaliyet gösteren Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri, esnafın finansmana erişiminde hayati bir rol üstlenmektedir. Ancak bu kooperatiflerde görev yapan başkanların sosyal güvenlik statüsü konusunda ciddi bir adaletsizlik söz konusudur.

Kooperatiflerde çalışan sekreter veya idari personelin sigorta primleri kooperatif tarafından ödenmekte iken, kooperatif başkanları fiilen tam zamanlı görev yapmalarına rağmen sosyal güvenlik kapsamı dışında kalmakta, sigorta primlerini kendi imkânlarıyla ödemek zorunda bırakılmaktadır.

Bu uygulama, Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesine ve 60'ıncı maddede güvence altına alınan sosyal güvenlik hakkına aykırılık teşkil etmekte, başkanların sağlık ve emeklilik haklarından mahrum kalmasına yol açmaktadır.

Sorular

1. Türkiye genelinde Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi başkanı olarak görev yapan kaç kişi bulunmaktadır?

2. Kooperatif başkanlarının sosyal güvenlik primleri neden kooperatifler veya devlet tarafından karşılanmamaktadır?

3. Aynı kooperatifte sekreterin sigortalı iken başkanın sigortasız olması eşitlik ilkesine aykırı değil midir?

4. Kooperatif başkanlarının sigortalılık statülerinin netleştirilmesi için Bakanlığınız tarafından herhangi bir yasal veya idari çalışma yürütülmekte midir?

5. Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi başkanlarının sigorta primlerinin kooperatif bütçesinden veya Hazine desteğiyle karşılanmasına yönelik bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?

6. Bu mağduriyetin giderilmesi için Bakanlığınızın öngördüğü somut çözüm nedir?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00113736239 - 11453259 7 13.10.2025
Konu : Soru Önergesi (7/33308)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10.09.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1695726 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mahmut TANAL tarafından verilen 7/33308 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ömer Bolat

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mahmut TANAL'a Ait 7/33308 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-6) Bakanlığımız Kooperatif Bilgi Sistemi (KOOPBİS) veri tabanında yapılan araştırma sonucunda; kooperatif başkanlarına yönelik bir veri bulunmadığı, öte yandan ülke genelinde 7.709 kişinin esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatiflerinin yönetim kurullarında asil üye olarak görev aldığı saptanmıştır.

Kooperatifçilik alanını düzenleyen ve temel kanun niteliğinde olan 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'na göre kooperatifler özel hukuk tüzel kişisidir. Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmekte olup, bu doğrultuda 1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu'nun "Üyelik şartları ve ücret" başlıklı 56'ncı maddesinin altıncı fıkrasında, "Yönetim Kurulu üyelerine genel kurulca belirlenen aylık ücret, huzur hakkı, risturn ve yolluk dışında hiç bir ad altında başkaca ödeme yapılamaz." hükmüne göre kooperatif yöneticilerinin, yönetici sıfatıyla kooperatife vermiş oldukları hizmetleri sebebiyle kooperatiften alabilecekleri ücretler genel kurulca belirlenmektedir. Bahse konu Kanunda, kooperatif başkanlarının sigorta primlerinin kooperatif tarafından ya da Hazine tarafından karşılanmasına yönelik bir düzenleme bulunmamaktadır.

182.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Kilis ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Hakkâri ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Tunceli ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Bingöl ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Bitlis ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Muş ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Van ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Ağrı ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Batman ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

Siirt ilinde aşırı sıcaklara karşı alınan önlemlere,

İlişkin soruları ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/33452), (7/33453), (7/33454), (7/33455), (7/33456), (7/33457), (7/33458), (7/33459), (7/33460), (7/33461), (7/33462)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT** *tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim*

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Konu: Aşırı sıcakların küçük esnaf ve açık pazar esnafı üzerindeki etkileri

Diyarbakır'da seyyar satıcılar, açık pazar esnafı ve küçük işletmeler sıcaklıklar nedeniyle hem sağlık riski yaşamakta hem de müşteri azlığı nedeniyle ekonomik kayıplar yaşamaktadır.

Bu bağlamda:

1. Diyarbakır'daki açık pazarlarda sıcak hava nedeniyle faaliyetini durduran esnaf sayısı kaçtır?

2. Küçük esnaf ve pazarcılara, aşırı sıcaklardan kaynaklı zararlar için herhangi bir destek veya teşvik sağlanmakta mıdır?

3. Ticaret odalarıyla iş birliği içinde sıcak hava koşullarına karşı alınan önlemler nelerdir?

4. Soğutma sistemleri kullanan esnafın enerji maliyetlerini azaltmaya yönelik herhangi bir vergi indirimi veya destek paketi planlanmakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT** *tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim*

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Kilis'de seyyar satıcılar, açık pazar esnafı ve küçük işletmeler sıcaklıklar nedeniyle hem sağlık riski yaşamakta hem de müşteri azlığı nedeniyle ekonomik kayıplar yaşamaktadır.

Bu bağlamda:

1.Kilis'deki açık pazarlarda sıcak hava nedeniyle faaliyetini durduran esnaf sayısı kaçtır?

2. Küçük esnaf ve pazarcılara, aşırı sıcaklardan kaynaklı zararlar için herhangi bir destek veya teşvik sağlanmakta mıdır?

3. Ticaret odalarıyla iş birliği içinde sıcak hava koşullarına karşı alınan önlemler nelerdir?

4. Soğutma sistemleri kullanan esnafın enerji maliyetlerini azaltmaya yönelik herhangi bir vergi indirimi veya destek paketi planlanmakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT** *tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim*

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Hakkari'da seyyar satıcılar, açık pazar esnafı ve küçük işletmeler sıcaklıklar nedeniyle hem sağlık riski yaşamakta hem de müşteri azlığı nedeniyle ekonomik kayıplar yaşamaktadır.

Bu bağlamda:

1.Hakkari'daki açık pazarlarda sıcak hava nedeniyle faaliyetini durduran esnaf sayısı kaçtır?

2. Küçük esnaf ve pazarcılara, aşırı sıcaklardan kaynaklı zararlar için herhangi bir destek veya teşvik sağlanmakta mıdır?

3. Ticaret odalarıyla iş birliği içinde sıcak hava koşullarına karşı alınan önlemler nelerdir?

4. Soğutma sistemleri kullanan esnafın enerji maliyetlerini azaltmaya yönelik herhangi bir vergi indirimi veya destek paketi planlanmakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT** *tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim*

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Tunceli'de seyyar satıcılar, açık pazar esnafı ve küçük işletmeler sıcaklıklar nedeniyle hem sağlık riski yaşamakta hem de müşteri azlığı nedeniyle ekonomik kayıplar yaşamaktadır.

Bu bağlamda:

1.Tunceli'deki açık pazarlarda sıcak hava nedeniyle faaliyetini durduran esnaf sayısı kaçtır?

2. Küçük esnaf ve pazarcılara, aşırı sıcaklardan kaynaklı zararlar için herhangi bir destek veya teşvik sağlanmakta mıdır?

3. Ticaret odalarıyla iş birliği içinde sıcak hava koşullarına karşı alınan önlemler nelerdir?

4. Soğutma sistemleri kullanan esnafın enerji maliyetlerini azaltmaya yönelik herhangi bir vergi indirimi veya destek paketi planlanmakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT** *tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim*

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Bingöl'de seyyar satıcılar, açık pazar esnafı ve küçük işletmeler sıcaklıklar nedeniyle hem sağlık riski yaşamakta hem de müşteri azlığı nedeniyle ekonomik kayıplar yaşamaktadır.

Bu bağlamda:

1.Bingöl'deki açık pazarlarda sıcak hava nedeniyle faaliyetini durduran esnaf sayısı kaçtır?

2. Küçük esnaf ve pazarcılara, aşırı sıcaklardan kaynaklı zararlar için herhangi bir destek veya teşvik sağlanmakta mıdır?

3. Ticaret odalarıyla iş birliği içinde sıcak hava koşullarına karşı alınan önlemler nelerdir?

4. Soğutma sistemleri kullanan esnafın enerji maliyetlerini azaltmaya yönelik herhangi bir vergi indirimi veya destek paketi planlanmakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT** *tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim*

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Bitlis'de seyyar satıcılar, açık pazar esnafı ve küçük işletmeler sıcaklıklar nedeniyle hem sağlık riski yaşamakta hem de müşteri azlığı nedeniyle ekonomik kayıplar yaşamaktadır.

Bu bağlamda:

1.Bitlis'deki açık pazarlarda sıcak hava nedeniyle faaliyetini durduran esnaf sayısı kaçtır?

2. Küçük esnaf ve pazarcılara, aşırı sıcaklardan kaynaklı zararlar için herhangi bir destek veya teşvik sağlanmakta mıdır?

3. Ticaret odalarıyla iş birliği içinde sıcak hava koşullarına karşı alınan önlemler nelerdir?

4. Soğutma sistemleri kullanan esnafın enerji maliyetlerini azaltmaya yönelik herhangi bir vergi indirimi veya destek paketi planlanmakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT** *tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim*

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Muş'da seyyar satıcılar, açık pazar esnafı ve küçük işletmeler sıcaklıklar nedeniyle hem sağlık riski yaşamakta hem de müşteri azlığı nedeniyle ekonomik kayıplar yaşamaktadır.

Bu bağlamda:

1.Muş'daki açık pazarlarda sıcak hava nedeniyle faaliyetini durduran esnaf sayısı kaçtır?

2. Küçük esnaf ve pazarcılara, aşırı sıcaklardan kaynaklı zararlar için herhangi bir destek veya teşvik sağlanmakta mıdır?

3. Ticaret odalarıyla iş birliği içinde sıcak hava koşullarına karşı alınan önlemler nelerdir?

4. Soğutma sistemleri kullanan esnafın enerji maliyetlerini azaltmaya yönelik herhangi bir vergi indirimi veya destek paketi planlanmakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT** *tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim*

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Van'da seyyar satıcılar, açık pazar esnafı ve küçük işletmeler sıcaklıklar nedeniyle hem sağlık riski yaşamakta hem de müşteri azlığı nedeniyle ekonomik kayıplar yaşamaktadır.

Bu bağlamda:

1. Van'daki açık pazarlarda sıcak hava nedeniyle faaliyetini durduran esnaf sayısı kaçtır?

2. Küçük esnaf ve pazarcılara, aşırı sıcaklardan kaynaklı zararlar için herhangi bir destek veya teşvik sağlanmakta mıdır?

3. Ticaret odalarıyla iş birliği içinde sıcak hava koşullarına karşı alınan önlemler nelerdir?

4. Soğutma sistemleri kullanan esnafın enerji maliyetlerini azaltmaya yönelik herhangi bir vergi indirimi veya destek paketi planlanmakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT** *tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim*

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Ağrı'da seyyar satıcılar, açık pazar esnafı ve küçük işletmeler sıcaklıklar nedeniyle hem sağlık riski yaşamakta hem de müşteri azlığı nedeniyle ekonomik kayıplar yaşamaktadır.

Bu bağlamda:

1. Ağrı'daki açık pazarlarda sıcak hava nedeniyle faaliyetini durduran esnaf sayısı kaçtır?

2. Küçük esnaf ve pazarcılara, aşırı sıcaklardan kaynaklı zararlar için herhangi bir destek veya teşvik sağlanmakta mıdır?

3. Ticaret odalarıyla iş birliği içinde sıcak hava koşullarına karşı alınan önlemler nelerdir?

4. Soğutma sistemleri kullanan esnafın enerji maliyetlerini azaltmaya yönelik herhangi bir vergi indirimi veya destek paketi planlanmakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT** *tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim*

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Batman'da seyyar satıcılar, açık pazar esnafı ve küçük işletmeler sıcaklıklar nedeniyle hem sağlık riski yaşamakta hem de müşteri azlığı nedeniyle ekonomik kayıplar yaşamaktadır.

Bu bağlamda:

1. Batman'daki açık pazarlarda sıcak hava nedeniyle faaliyetini durduran esnaf sayısı kaçtır?

2. Küçük esnaf ve pazarcılara, aşırı sıcaklardan kaynaklı zararlar için herhangi bir destek veya teşvik sağlanmakta mıdır?

3. Ticaret odalarıyla iş birliği içinde sıcak hava koşullarına karşı alınan önlemler nelerdir?

4. Soğutma sistemleri kullanan esnafın enerji maliyetlerini azaltmaya yönelik herhangi bir vergi indirimi veya destek paketi planlanmakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT** *tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim*

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Siirt'de seyyar satıcılar, açık pazar esnafı ve küçük işletmeler sıcaklıklar nedeniyle hem sağlık riski yaşamakta hem de müşteri azlığı nedeniyle ekonomik kayıplar yaşamaktadır.

Bu bağlamda:

1.Siirt'daki açık pazarlarda sıcak hava nedeniyle faaliyetini durduran esnaf sayısı kaçtır?

2. Küçük esnaf ve pazarcılara, aşırı sıcaklardan kaynaklı zararlar için herhangi bir destek veya teşvik sağlanmakta mıdır?

3. Ticaret odalarıyla iş birliği içinde sıcak hava koşullarına karşı alınan önlemler nelerdir?

4. Soğutma sistemleri kullanan esnafın enerji maliyetlerini azaltmaya yönelik herhangi bir vergi indirimi veya destek paketi planlanmakta mıdır?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00113788185 /01145477708 13.10.2025
Konu : Soru Önergeleri (7/33452 - 7/33462)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10.09.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1695737 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/33452, 7/33453, 7/33454, 7/33455, 7/33456, 7/33457, 7/33458, 7/33459, 7/33460, 7/33461 ve 7/33462 sayılı yazılı soru önergelerinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ömer Bolat

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergeleri Cevabı

Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na Ait 7/33452, 7/33453, 7/33454, 7/33455, 7/33456, 7/33457, 7/33458, 7/33459, 7/33460, 7/33461 ve 7/33462 Sayılı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-4) Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri aracılığıyla ya da Türkiye Halk Bankası tarafından kullandırılan düşük faizli ve esnek geri ödeme koşullarını haiz Hazine sübvansiyonlu krediler; halihazırda esnaf ve sanatkârlar işletmelerini sürdürmek, geliştirmek ve istihdam oluşturmak amacıyla yararlanılan birincil finansman kaynağı olup, Türkiye genelinde Ağustos ayı sonu itibarıyla 2025 yılı süresince 148.429 adet kullandırım kapsamında 109,94 milyar TL tutarında faiz indirimli kredi kullandırılmıştır.

2002 yılından bu yana ise bu kapsamdaki kullandırım, 4.450.000 civarında farklı kullandırımla 673,84 milyar TL'yi bulmuştur. Sektörlerden gelen talepler doğrultusunda, ilgili kurum ve kuruşlarla iş birliği içerisinde kredilere ilişkin iyileştirici düzenlemelere gelecek dönemde de devam edilecektir.

183.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, Uşak'ta faaliyet gösteren bir altın madeninin çevresel etkilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/33518)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 25.08.2025

Perihan KOCA
Mersin Milletvekili

Tüprag Metal Madencilik San. ve Tic. A.Ş. isimli firma Türkiye'de metalik maden aramaları yapmaktadır. İşletme bugüne kadar aldığı yüzlerce maden arama ruhsatıyla arama faaliyetleri gerçekleştirmiştir. Söz konusu arama çalışmaları bugün Uşak-Kışladağ ve İzmir-Efemçukuru gibi bölgelerde faaliyeti devam etmektedir.

Kanada menşeli bu maden şirketi Uşak'ın suyunun yüzde 10'unu tek başına tüketen bir işletme haline gelmiştir. Şirketin sadece bu yıl içerisinde Uşak halkının kullandığı tüm su rezervlerinin tek başına tüketimine neden olduğu bilinmektedir.

Aynı şirketin Rize'de de maden arama çalışmalarına başlamasıyla gündeme taşınan Kışladağ Altın Madeni geçtiğimiz günlerde yer altından yılda 1,13 milyon metreküp su çekmesiyle gündeme gelmişti.

Madencilik faaliyetleri hakkında bölge halkının ve avukatların Uşak İdare Mahkemesi'ne verdiği dilekçede, arsenik, mangan ve demir seviyelerindeki artışların altın madeni faaliyetlerinin su kaynakları üzerinde giderek artan etkisini gündeme getirmesine rağmen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bu şirkete ek ruhsat vermeye devam etmektedir.

Madencilik çalışmalarındaki su tüketimi ve su kirliliği, madenciliğin su varlıkları üzerindeki en görünen etkisidir. Su, öncelikle canlıların hakkıdır. Yaşamın sürdürülebilmesi, suya bağlıdır. Madencilikte kullanıldığında ise doğal olarak canlıların hakkının gasp edilmesi anlamına gelir. Özellikle yer altı madenciliğinde, galerilerin yeraltı su seviyesine ulaştığı durumda, yeraltı suyunu kirletmesi ve asit kaya drenajı oluşması çok sık karşılaşılan bir durumdur. Kuraklığın korkutucu boyutlara ulaştığı günümüzde madencilik faaliyetinin yarattığı tahribat büyük tepki çekmektedir.

Bu bağlamda;

1-Uşak'ta yaşanan su kıtlığının kaynağının maden şirketleri olduğu bilinmesine rağmen şirketlere yeni ruhsat verilme gerekçesi nedir?

2- Bakanlığınızca maden şirketlerinin kârları Uşak halkının sağlığı ve yaşamından daha mı önemli görülmektedir?

3-Uşak'taki su kıtlığının nedeni bakanlığınızca tespit edilmişi midir? Edilmiş ise su kıtlığının giderilmesine yönelik ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

4- Altın madenlerinin Uşak halkının yaşam alanlarını yok etmesi ve halkı susuz bırakmasına neden olduğu göz önüne alındığında bölgede yaşayan insanlar göçe mi zorlanmaktadır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 357218
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-33518)

10 Ekim 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1697712 sayılı yazınız.

Mersin Milletvekili Sayın Perihan KOCA DOĞAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7-33518 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7-33518 Esas Numaralı Önerge Cevabı

	MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN PERİHAN KOCA DOĞAN'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28-3	ESAS NO 7-33518

Maden sahalarında arama ve işletme ruhsat süreçlerinden sonra ruhsat sahipleri tarafından madencilik faaliyetlerine başlanabilmesi için "işletme izni" alınması gerekmekte olup, mevcut sahaların çok küçük bir alanına tekabül eden ve fiili olarak madencilik faaliyetinin yürütüldüğü alanı ifade eden işletme izinli alanlarda faaliyete başlanabilmesi için izin alanına yönelik olarak 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 7'nci maddesinde belirtilen; mülkiyet izninin (orman/mera/tapulu arazi vb.), ÇED Belgesi'nin, İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı'nın ve ilgili Bakanlık/Kurumlardan alınması zorunlu olan diğer tüm izinlerin (Sit, Milli Parklar, Turizm Bölgeleri Alanları ve Merkezleri ile Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ve duyarlı bölgeler için vb.) tamamlanması gerekmektedir.

Yapılacak olan madencilik faaliyetinin çevreye olan etkilerinin yerel halkla beraber ilgili kurumlarca etraflıca değerlendirildiği söz konusu izin süreçlerini tamamlayamayan hiçbir ocağın açılmasına ise Bakanlığımızca müsaade edilmemekte olup, bu bağlamda tek başına arama ve/veya işletme ruhsatına sahip olunması fiili olarak madencilik faaliyetlerinin başlatılabilmesi için yeterli olmamaktadır.

Öte yandan; 3213 Sayılı Maden Kanunu'nda yeraltı suyu kullanımına yönelik maden şirketlerine verilen izinler hususu doğrudan düzenlenmemiş olmakla birlikte; konuya ilişkin mezkûr Kanun'un 7'nci maddesinde; *"Kazanılmış haklar korunmak kaydıyla içme ve kullanma suyu rezervuarının maksimum su seviyesinden itibaren 1000-2000 metre mesafe genişliğindeki şeritte galeri usulü patlatma yapılmaması, alıcı ortama arıtma yapılmadan doğrudan su deşarj edilmemesi şartıyla çevre ve insan sağlığına zarar vermeyeceği bilimsel ve teknik olarak belirlenen maden arama ve işletme faaliyetleri ile altyapı tesislerine izin verilir. 2000 metreden sonraki koruma alanı içinde çevresel etki değerlendirmesi raporuna göre yapılması uygun bulunan maden istihracı ve her türlü tesis yapılabilir. Ancak faaliyet sırasında alıcı ortama yapılacak deşarjlarda ilgili yönetmelikte belirtilen limitlere uyulması zorunludur."* hükmü ile 24'üncü maddesinde; *"III. Grup madenlerde, projede üretilmesi öngörülen madenler için gerekli su miktarı ve gaz debisi esas alınır. Bu grup madenler, rezervuar, beslenme alanı ve havzanın tabiî dengesini bozmayacak, kapasitesini aşmayacak ve işletme tesislerini kapsayacak şekilde ruhsatlandırılır."* hükmü yer almaktadır.

Mezkûr hükümler uyarınca madencilik faaliyetlerinde entegre su yönetimi yaklaşımları çerçevesinde yağmur suyu hasadı, saha içi su geri kazanımı ve su kirliliğini önleyici uygulamalar teşvik edilmekte; çevresel etki değerlendirme süreçlerinde su kıtlığı ve iklim riski analizleri dikkate alınmaktadır. Suya bağımlı altyapıların planlamasında havza bazlı iklim risk haritalarının kullanılması da öncelikli stratejiler arasında yer almaktadır.

Bununla birlikte su kaynaklarının korunmasına ve sürdürülebilir bir şekilde kullanılmasına dair politikaların oluşturulması amacıyla çalışmalar yapmak ve ulusal su yönetimini koordine etmek görevleri Tarım ve Orman Bakanlığı'nın, ÇED sürecine ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesi görevi ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın görev alanına girmekte olup, bu çerçevede Önerge içeriğinde yer alan ve diğer bakanlıkların görev alanına giren diğer hususlarda ilgili kurum/kuruluşlardan alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

184.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, OYAK'ın faaliyetlerine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/33546)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların, Milli Savunma Bakanı Sayın Yaşar GÜLER tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğünün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Eylem Ertuğ ERTUĞRUL
Zonguldak Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK) 205 sayılı kanun çerçevesinde, özel hukuk hükümlerine tabi, mali ve idari bakımdan özerk, tüzel kişiliği olan bir kuruluştur. Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı mensupları ve kanunda belirtildiği şekliyle siviller dahil kendi isteğiyle katılan çalışanlardan oluşmaktadır. OYAK, üyelerinin tüm birikimlerini yediemin sıfatıyla karlılık, verimlilik ve kurumsal yatırım ilkelerine göre yönetmektedir.

OYAK'ın misyonu, tamamlayıcı mesleki emeklilik fonu olarak, üyelerine yönelik yardım ve hizmetleri en üst standartlarda yerine getirmek, üye birikimlerini doğru yatırımlarla korumak ve sürdürülebilir şekilde büyütmek üye memnuniyetini sağlamaktır.

OYAK'ın vizyonu, üyelerinin beklentilerini göz önünde tutarak, karlı ve verimli yatırımlarla ülke ekonomisine katkıda bulunurken, OYAK'ı Türkiye ve dünyada güçlü ve örnek bir kuruluş olarak gelecek kuşaklara taşımaktır.

Ancak OYAK'ın en başarısız yönetimi, 2004 yılından bu yana 2024 yılına kadar geçen sürede üyelerine verdiği nemalar enflasyon karşılama oranları da değerlendirildiğinde görevden ayrılan yönetim olmuştur. Öyle ki 2024 yılında yapılan genel kurulda sosyal konutlarda üyelerine tanınan öncelikli alım hakkı kaldırılmıştır.

OYAK'ın kuruluş kanunundaki amaçlardan bir tanesi emeklilikte üyelerine destek olmak, bir diğeri onlara konut sağlamak, bir diğeri ise olağanüstü dönemlerde üyelerine düşük faizli uzun vadeli kredi verilmesini sağlamaktır. Ancak, halihazırda önceki yönetimin bir kısım üyeleri tarafından da daha önce Total, M-Oil, Sagra ve Tamek şirketlerinin satın alınması işlemlerinde OYAK Kanunu'nun 3. ve 17. Maddelerini ihlal edilerek bahse konu şirketlerin alımlarının yapıldığı hatırlarda durmaktadır. Bir diğer hatırlarda kalan konu ise İstanbul Başakşehir OYAKKENT SİLÜET Projesi'ndeki 1003 konut, 23 villa ve 20 ticari ünitenin herkese açık olarak (bütün yerli ve yabancılara Arap yatırımcılar dahil olmak üzere) satışa sunulması olayıdır. Satışın ilan edildiği dönemde, satış ofisi civarında izdihamla dikkat çeken görüntülerden birisi de yüzlerce emlakçının, üzerinde emlak ofislerinin ad ve iletişim bilgilerinin bulunduğu lüks araçları ile bölgede hazır olmalarıydı. Bu satışın OYAK yetkilileri

tarafından ertelenmesinden sonra OYAK ile hiçbir alakası olmayan gruplar OYAK satış yetkililerini protesto etmişti. Son dönemlerde de OYAK mensuplarının maaşlarıyla alamayacağı çok yüksek maliyetleri olan lüks konutlara yönelim devam etmektedir. İstanbul'daki Prime Tower Maslak projesi ve İzmir Karaburun'daki Mormarin projesi bu projelere örnektir.

OYAK gibi Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin emeklilik tasarruflarını değerlendiren kritik bir kurumun faaliyetlerinin şeffaf ve hesap verilebilir bir anlayışla yürütülmesi hayati önem taşımaktadır. OYAK yönetimi, kanundan kaynaklanan sorumluluklarını yerine getirirken, TSK personelinin hak ve menfaatlerini de gözetmesi gerekmektedir. Aksi bir durum, OYAK'ın tüm kazanımlarına gölge düşürecektir. Bahse konu bu bilgiler ve 205 Sayılı OYAK Kanunu'nun 5. Maddesinde belirtilen Genel Kurulun üyesi olarak görevlerinize ve sorumluluklarınıza istinaden aşağıdaki sorularımın bakanlığınızca cevaplandırılmasını talep ederim.

Bu çerçevede;

1- Subay ve astsubayların maaşlarından yapılan kesintilerle yapılan harcama kalemleri ne şekildedir?
2- Geçmişte yapılan yatırımlarda (TOTAL, M-OİL v.b gibi) dikkate alındığında 205 Sayılı OYAK Kanunu dikkate alınmadan benzer uygulama ve eylemler devam edecek midir? Devam etmesi durumunda kurumun kurumsal kimliğinden ayrılarak keyfi yönetimi olan bir kuruma dönüşeceği ve sonucunda kanunda belirtilmiş kuruluş amaç ve felsefesinden ayrılacağı düşünülmekte midir?
3- Konut satışlarının vatandaşlık garantisi ile tanıtılması ve dolayısıyla OYAK tarafından inşa edilen konutların satışı ile emlak alımı yoluyla vatandaşlık kazanılması; emlakçılar ve çoğunluğunu yabancıların oluşturduğu bir gruba satılması ihtimali düşünüldüğünde; OYAK gibi üyelerinin tamamının vatan millet sevgisi ile donatılmış bir üye grubundan oluşan kurumun kurumsal kimliğine aykırı bir durum teşkil etmemekte midir?
4- OYAK'ın Türkiye'de örnek bir tamamlayıcı mesleki emeklilik fonu modeliyle kurulduğu günden bu yana üyelerinin refahını artırma yönündeki diğer faaliyetleri neleri kapsamaktadır? Bu konuda muvazzaf ve emekli personellerinin görüş ve önerileri alınmış mıdır?
5- OYAK, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkelerine sürekli olarak yer vermektedir. Ancak üyeler, kamuya açık olanların dışında hiçbir faaliyetle, hesapla, firmaların kar/zarar hesapları ile ya da nema oranlarının ne şekilde hesaplandığı ile ilgili bilgi sahibi olamamaktadır. Bu çerçevede, OYAK, yönetim, denetim, yatırım ve kar payı dağıtım/nema hesaplama süreçlerinde ne kadar şeffaftır?
6- 2024 yılındaki genel kurulda OYAK üyesi askerlerin, OYAK tarafından yapılan konutlarda öncelikli alım hakkı kaldırılmıştır. Bu karar hangi gerekçe ile alınmıştır? OYAK üyesi emekli ve muvazzaf askerlerin yıllara sair birikimleriyle alınan arsalar üzerine yapılan konutlarda üyelerin öncelikli alım hakkının kaldırılması kararı yine kurum kimliğine zarar verecek bir karar değil midir?
7- Yine, son yıllarda OYAK tarafından üyeler için üretilen konutların fiyatlarının yükselmesiyle üyeler uygun fiyatlı konut edinme imkanını da kaybetmiştir. OYAK'ın, üyelerinin alamayacağı tutarlarda lüks projelere yönelmesinin nedeni nedir?

8- OYAK üyelerinde, OYAK tarafından son yıllarda yapılan yatırımlar ve şirket alımlarında basiretli bir tüccar gibi davranmadığı endişesi doğmuştur. Hatta OYAK'ın siyasi saiklerle bazı alımları yaptığı görüşü hakimdir. Bu endişelerden haberdar mısınız? Bu konuda bir denetiminiz olmuş mudur?
9- OYAK ve bağlı şirketlerinde usulsüzlük yapan veya kurumu zarara uğratanlar hakkında herhangi bir yaptırım uygulanmış mıdır? Üyelerde oluşan endişelerden biri de OYAK'ta siyasi saiklerle karar alarak kurumu gelir kaybına uğratan yöneticilerin cezasız kaldığı yönündedir. Bakanlık olarak, OYAK'ın kötü yönetilmemesi ve suistimal edilmemesi için nasıl bir rol üstleniyorsunuz?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2025/7147-5310848 08 Ekim 2025
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1697712 sayılı yazınız.

Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ ERTUĞRUL tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/33546 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK), 205 sayılı Kanun ile kurulmuş, üyelerine anılan kanunda belirtilen yasal yardım ve sosyal hizmetleri sağlayan, özel hukuk hükümlerine tabi bir tüzel kişi olup üyelerinin tüm birikimlerini kârlılık, verimlilik ve kurumsal yatırım ilkelerine göre yönetmekte; üyelerine bireysel eşitlik ve kaynakların adil dağılımı prensipleri çerçevesinde hizmet vermektedir. OYAK'ın tüm faaliyetleri 205 sayılı Kanun ve bu kapsamda düzenlenen mevzuat ile genel kurul kararları çerçevesinde yetkili organları eliyle yürütülmektedir.

Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

185.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, PTT'nin taşeron firmalar aracılığıyla yaptırdığı işlere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33564)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim. 21.08.2025

Mehmet TAHTASIZ
Çorum Milletvekili

1- PTT tarafından hangi işler taşeron firmalar aracılığıyla yaptırılmaktadır?

2- 22 bine yakın çalışanı olan PTT, posta-kargo ayrım ve dağıtım işini hangi sebeple dışarıdan hizmet alımı olarak yapmaktadır?

3- PTT'nin posta-kargo ayrım ve dağıtım işini hangi firma yapmaktadır? Ayrım ve dağıtım işi hangi usul ihale yöntemiyle ne kadar bedelle verilmiştir?

4- PTT'nin yüklenici işçilerinin sayısı 18 bin civarındadır. PTT'de taşeron olarak çalışan bu işçilerin işe alımı hangi kriter ve yöntemle yapılmaktadır?

5- Yüklenici firma için yapılan alımlar da PTT Genel Müdürlüğü'nün veya Ulaştırma Bakanlığı'nın dahli var mıdır? Yoksa işe alımlar yüklenici firmalar tarafından mı yapılmaktadır?

6- İddia edildiği gibi PTT'de gerek kurum bünyesine gerekse yüklenici firmalar bünyesine yapılan alımlarda Adalet ve Kalkınma Partisi'ne yakınlık aranmakta mıdır? Taşeron bünyesine alınan işçilerin çoğunun iktidar partisi üyesi olduğu veya iktidar partisi referansıyla işe alındığı iddiası doğru mudur?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3074408
Konu : Çorum Milletvekili Sayın Mehmet TAHTASIZ'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.09.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1697712 sayılı yazınız.

Çorum Milletvekili Sayın Mehmet TAHTASIZ'ın 7/33564 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

ÇORUM MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET TAHTASIZ'IN 7/33564 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ve Evrensel Posta Hizmetleri Yönetmeliği kapsamında; PTT hizmetlerinin eksiksiz yerine getirilmesi ve rekabetçi kargo piyasasında, kamu/özel/bireysel müşteri memnuniyetinin sağlanması, değişen piyasa koşullarında rakip firmalarla etkin bir şekilde rekabet edilebilmesi amacıyla, ayrım, dağıtım, sevk, güvenlik, temizlik ve lojistik operasyonları gibi alanlarda PTT A.Ş. Genel Müdürlüğünce hizmet alımı yoluna gidilmektedir.

Söz konusu hizmet alımları, artan iş hacmi, teknolojik dönüşüm, bölgesel ve dönemsel iş gücü ihtiyacı gibi nedenlerle operasyonel esnekliğin sağlanmasına katkı sunmakta; hizmetlerin müşteri odaklı ve rekabetçi hizmet anlayışıyla kesintisiz, verimli ve kaliteli bir şekilde yürütülmesine olanak tanımaktadır.

"Gönderilerin Toplanması, Yüklenmesi, Boşaltılması, Ayrımı, Sevki ve İşlenmesi, Gönderilerin Adresten Kabulü, Cihet Ayrımı ve Dağıtım/Teslimi Yürütülmesi Hizmet Alımlarının 7 Bölgede Yürütülmesi İşi"; PTT A.Ş. Mal ve Hizmet Alımı Prosedüründe yer alan hükümler kapsamında ihale edilmekte olup, rekabet, saydamlık, eşit muamele, güvenilirlik, gizlilik, kamuoyu denetimi, kârlılık ve verimlilik esas alınarak mali ve teknik yeterliliğe sahip deneyimli firmalarca sunulan teklifler değerlendirilmek suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklifi sunan firmalarla sözleşmeler imzalanmaktadır.

Bu çerçevede; hizmet türlerine göre yürürlükteki mevzuat çerçevesinde imzalanan sözleşmeler kapsamında alt yüklenici eliyle yürütülmekte olan söz konusu hizmetlerde istihdam edilen personelin işe alım ve işten çıkarma, özlük işleri dahil her türlü işlem; istihdam edildikleri firmaların uhdesinde yer almaktadır.

186.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Gabar Dağı'ndaki petrol üretimine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/33604)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğünün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sn. Alparslan Bayraktar tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 29.08.2025

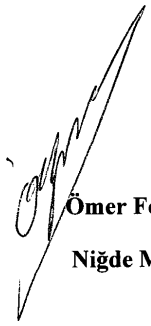

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

1- TPAO'nun Şırnak Gabar bölgesinde petrol üretimi yıllık toplam ham petrol üretimine ne kadar artış etkisi yapmıştır?

2- Bölgedeki üretimin başlamasından bu yana ne kadar ham petrol geliri sağlanmıştır?

3- Bu bölgede kaç çalışan hizmet vermektedir?

4- Hedeflenen üretim seviyelerine ulaşılmış mıdır?

5- BOTAŞ ve EÜAŞ yatırımları için ne kadar dış proje kredisi kullanılmıştır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Stratcji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 357255
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/33604)

10-10-2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15/09/2024 tarihli ve E-43452547-120.07-1697698 sayılı yazınız.

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'in tarafıma tevcih ettiği 7/33604 esas numaralı yazılı soru önergesi Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7/33604 Esas Numaralı Önerge Cevabı

	NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'İN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/33604

Gabar Bölgesi'nde yer alan Şehit Aybüke Yalçın, Şehit Esma Çevik, Şehit Teğmen Akdeniz, Bulmuşlar, Mehmet İrfan Güler ve Bülent Sadioğlu sahalarında toplam günlük üretim 80 bin varile ulaşmış olup, bölge için belirlenen 2025 yılı hedefine ulaşılmıştır.

Keşfedilen ham petrolden elde edilen gelir, petrol fiyatları, döviz kuru ve yıllık gerçekleşen üretim miktarı gibi ekonomik faktörlerin yanı sıra, jeopolitik gelişmeler, uluslararası ticaret politikaları ve küresel arz-talep dengeleri gibi dışsal faktörlere bağlı olarak; sahada görevlendirilen personel sayısı ise operasyonun yoğunluğu ve kapsamına göre değişkenlik göstermektedir.

Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğü ve Elektrik Üretim A.Ş Genel Müdürlüğü yatırımları için herhangi bir dış proje kredisi kullanılmamıştır.

187.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Kulp Çayı üzerinde bulunan HES'in çevresel etkilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/33606)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

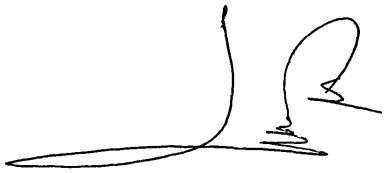

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde, Kulp Çayı üzerinde 2009 yılında devreye alınan ve Yıldızlar Grup tarafından işletilen bir hidroelektrik santralinin (HES) ciddi çevresel tahribata yol açtığı iddia edilmektedir. Yerel halkın bildirimine göre, Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında barajdan doğaya bırakılması gereken su şirket tarafından elektrik üretimi amacıyla tutulmuş, bu sebeple Kulp Çayı'ndaki su akışı neredeyse tamamen durma noktasına gelmiştir. Suyun kesilmesiyle birlikte çayın birçok noktasında kurak bir görüntü oluşmuş, su seviyesinin düşmesi nedeniyle toplu balık ölümleri yaşanmıştır. Bölge halkının cep telefonlarıyla kaydettiği görüntülerde balıkların su yetersizliği yüzünden çırpınarak yaşam mücadelesi verdiği görülmekte, yetkililerin sessiz kalması karşısında vatandaşlar hortumlarla çaya su vererek balıkları hayatta tutmaya çalışmaktadır. Yöre halkı ve çevre aktivistleri, "Şirketin ekonomik çıkarları uğruna doğa yok ediliyor... Yetkililer seyirci kalıyor" diyerek kamuoyuna ve basına yaşanan bu ekolojik tahribat karşısında duyarlılık göstermeye çağrı yapmıştır.

Bu olay bölgede ilk defa yaşanan bir durum değildir. Örneğin 2021 yazında da kuraklık ve bilinçsiz tarımsal sulama nedeniyle su seviyesi azalan Kulp Çayı, HES'in faaliyetiyle birlikte tamamen kurumuş ve binlerce balığın ölümü gerçekleşmiştir. Yıllardır devam eden bu sorun karşısında, yerel halkın iddiasına göre yetkililer etkili bir önlem almamış ve yaşanan tahribat her yıl büyüyerek devam etmiştir.

Bilindiği üzere mevzuata göre HES işletmecileri, nehir ekosisteminin devamlılığını sağlamak için dere yatağına "can suyu" adı verilen asgari suyu bırakmakla yükümlüdür. "Su Kullanım Hakkı" yönetmeliğine göre, dereye bırakılacak can suyu miktarı, HES projesine esas alınan son on yıllık ortalama akımın en az yüzde onu olmak zorundadır. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi, çevre mevzuatının ve HES'in işletme şartlarının ihlali anlamına gelecektir. Kulp Çayı örneğinde, eğer şirket gerçekten canlı yaşamı için gerekli suyu bırakmadıysa, bu durum hem yasal bir ihlal hem de ekosistem için telafisi zor bir zarar oluşturmaktadır. Nitekim kütlesel balık ölümleri ve su ekosisteminin tahribatı, bırakılan can suyu miktarının yetersiz kaldığını veya hiç bırakılmadığını göstermektedir.

Öte yandan, HES işletmecisi Yıldızlar Enerji A.Ş. iddiaları reddeden bir açıklama yapmıştır. Şirket, suyun kâr amaçlı tutulup balık ölümlerine yol açıldığı iddiasının "kesinlikle doğru olmadığını" belirtmiş; yaklaşık 15 yıldır EPDK lisansı ve çevre mevzuatına uygun şekilde dereye düzenli olarak can suyu bıraktığını savunmuştur. Şirketin yazılı açıklamasında, bölgede yaşanan su seviyesindeki düşüşün esas olarak iklim değişikliği ve kuraklıktan kaynaklandığı vurgulanmış; Temmuz ve Ağustos aylarında çeşme suyu ve sulama ihtiyacını gözetmek için elektrik üretiminden feragat edildiği ifade edilmiştir. Ayrıca firma, HES sonrasındaki kesimde Kulp ilçe içme suyu tesisi, şantiyeler ve izinsiz sulama kanallarınca kontrolsüz su çekildiğini, sosyal medyada paylaşılan kuruyan çay ve ölü balık görüntülerinin de bu su çekiminin yapıldığı noktaların aşağısındaki alanlara ait olduğunu iddia etmektedir.

Yerel halkın gözlemleri ile şirketin beyanları arasındaki bu keskin çelişki, konunun derinlemesine araştırılmasını zorunlu kılmaktadır. HES işletmecisinin yasal yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği, getirmediyse neden denetlenmediği; eğer şirketin iddia ettiği gibi esas sorun kuraklık ve izinsiz su kullanımıysa, bu durumun neden engellenemediği ve ekosistemin korunması için ne gibi tedbirler alındığı belirsizliğini korumaktadır. Sonuç olarak Kulp Çayı'nda yaşam alanı yok olan balıklar ve zarar gören dere ekosistemi, ilgili kamu otoritelerinin hem şirketi hem de su kullanımını denetleme konusundaki sorumluluklarını yerine getirip getirmediği konusunda soru işaretleri doğurmaktadır.

Bu bağlamda;

1- Kulp HES'in üretim lisansı kapsamında dereye bırakılması gereken asgari can suyu miktarı nedir? Bu yükümlülüğün yerine getirilip getirilmediği denetlenmiş midir?
2- HES'in suyu kestiği iddiaları karşısında Bakanlığınız veya EPDK tarafından bir inceleme yapılmış mıdır? Şirketin elektrik üretiminden feragat ettiği yönündeki beyanları doğrulanmış mıdır?
3- Şirketin doğaya bırakması gereken suyu tutarak çevreye zarar verdiği tespit edilirse hangi idari yaptırımlar uygulanacaktır? Lisans iptali gündeme gelebilir mi?
4- Enerji üretimi ile halkın su ihtiyacı ve ekosistem arasında denge kurulması için Bakanlığınızın aldığı önlemler nelerdir?
5- Türkiye genelinde nehir tipi HES'lerin neden olduğu benzer sorunlara dair Bakanlığınızda bir envanter bulunmakta mıdır? Gelecekte bu sorunları önlemek için hangi yapısal tedbirler alınacaktır?
6- HES işletmecisinin enerji üretimiyle ilgili kapasite raporları ve üretim verileri kamuoyuyla şeffaf şekilde paylaşılmakta mıdır?
7- Enerji üretimi nedeniyle su rejiminde yaşanan değişimlerin yerel tarım ve hayvancılığa etkisi değerlendirilmiş midir?
8- HES'in lisans süresi ne zamana kadardır? Bu lisansın yenilenmesi ya da iptali gündeme gelebilir mi?
9- Türkiye genelinde son beş yılda HES işletmeleri hakkında kaç kez "can suyu bırakmama" gerekçesiyle idari para cezası kesilmiştir?
10- Bakanlığınız, enerji yatırımlarının çevresel sürdürülebilirliği için yeni kriterler getirmeyi planlamakta mıdır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 357236
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/33606)

10-10-2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1697698 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Serhat EREN'in tarafıma tevcih ettiği 7/33606 esas numaralı yazılı soru önergesi Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: Önerge Cevabı

	DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN SERHAT EREN'İN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/33606

İşletmede veya proje aşamasında olan elektrik üretim tesislerinin bulunduğu iller ile bu tesislerin adet, tür ve kurulu güçlerine ilişkin bilgilere Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) https://lisans.epdk.gov.tr/epvys-web/faces/pages/lisans/elektrikUretim/elektrikUretimOzetSorgula.xhtml internet adresinden ulaşılabilmektedir. Bununla birlikte enerji üretimi ile ilgili kapasite raporları ve üretim verileri Türkiye Elektrik İletim A.Ş. ve Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. tarafından kamuoyuyla şeffaf şekilde paylaşılmaktadır.

Su yönetimine ilişkin olarak; 6200 sayılı "Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunu" kapsamında lisans sahibi şirket ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) arasında "Su Kullanım Anlaşması" imzalanmakta olup, mezkur Kanun uyarınca işletmeye açılan hidroelektrik santrallerin su kullanım hakkı anlaşmalarına uygun olarak işletilip işletilmediğini kontrol etmek, bunlarla ilgili her türlü hesap ve tahsilât işlemlerini yapmak, Hidroelektrik santral projelerini elektrik enerjisi üretimi açısından değerlendirmek, söz konusu projelerin fizibilitelerini incelemek ve enerji amaçlı kullanımına uygun olup olmadığını tespit etmek görev ve yetkisi DSİ'ye verilmiştir.

Bu çerçevede konuya ilişkin hususlarda Tarım ve Orman Bakanlığı'na bağlı DSİ'den görüş alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

188.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de yapılması planlanan havaalanının akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33659)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğünün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sn. Abdulkadir Uraloğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 28.08.2025

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

1. Niğde ilinde 1996 yılında temeli atılan ve temel olarak havaalanı 2026 yılında yapılması için bir ödenek ayrılmış mıdır?

2. Niğde İli Bor ilçesinde havaalanı inşaatının tamamlanıp uçuşa açılması hangi tarihte gerçekleşecektir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3072331
Konu : Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.09.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1697698 sayılı yazınız.

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'in 7/33659 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'İN 7/33659 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Havalimanlarının yapımı; hava ulaşımına yönelik talep tahmin analizleri ve diğer ulaşım modları da (hızlı tren hatları, demiryolu, karayolu vs.) dikkate alınarak planlanmakta olup, Niğde Stol Tipi Havalimanının proje ve yapım faaliyetleri, yolcu potansiyelindeki artış doğrultusunda yürütülecektir.

Mevcut durumda Niğde ili ve çevresine havayolu ile ulaşım; yaklaşık 125 km mesafede bulunan Nevşehir Kapadokya Havalimanı ve yaklaşık 140 km mesafede bulunan Kayseri Havalimanından sağlanmaktadır.

189.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Eskişehir Hasan Polatkan Havalimanı'ndan tarifeli uçak seferi yapılması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/33660)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdülkadir Uraloğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Utku Çakırözer

Eskişehir Milletvekili

Eskişehir halkı yıllardır Hasan Polatkan Havalimanı'ndan tarifeli uçak seferlerinin başlatılmasını talep etmektedir. Ancak aradan geçen yıllarda farklı şehirlerimizde tarifeli uçak seferleri başlatılırken, Eskişehir'de yeterli yolcu kapasitesi ve havalimanı olmasına rağmen tarifeli uçak seferleri yapılmamaktadır.

Bu bağlamda;

1. Eskişehir'de Hasan Polatkan Havalimanı'ndan tarifeli uçak seferlerinin başlatılmamasının gerekçesi nedir?
2. 1 milyon Eskişehirlinin talebi doğrultusunda, Hasan Polatkan Havalimanı'ndan diğer şehirlere tarifeli uçak seferlerinin başlatılması için herhangi bir çalışmanız var mıdır?
3. Eskişehir'de tarifeli uçak seferleri ne zaman başlayacaktır?
4. 2024 ve 2025 yılları içinde Türkiye'de hangi havalimanlarında tarifeli uçak seferleri başlatılmıştır?
5. Son 10 yıl içinde, Eskişehir Hasan Polatkan Havalimanı'ndan iç hat ve dış hat olmak üzere uçak ve yolcu trafiği rakamları nedir? Bu sayıların yıllara göre dağılımı nasıldır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3068221
Konu : Eskişehir Milletvekili Sayın Utku ÇAKIRÖZER'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.09.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1697698 sayılı yazınız.

Eskişehir Milletvekili Sayın Utku ÇAKIRÖZER'in 7/33660 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN UTKU ÇAKIRÖZER'İN 7/33660 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Eskişehir Hasan Polat Havalimanından 2016-2025 (Ağustos ayı sonu) yılları arasında (İç hat ve Dış hat) toplam 50.992 uçak trafiği ile 867.595 yolcu trafiği gerçekleşmiştir.

Ülkemizdeki sivil hava ulaşımına açık havalimanlarından mevcut durumda sadece Çanakkale-Gökçeada, Balıkesir Merkez, Uşak ve Eskişehir havalimanlarında tarifeli uçuş bulunmamaktadır. Kocaeli Cengiz Topel Havaalanı'ndan 9 Ağustos 2024 itibarıyla Trabzon Havaalanı'na dönemsel tarifeli seferler başlamış ve 2025 yılında bu seferler devam etmemiştir. 2025 yılında ise tarifeli sefer düzenlenen yeni bir havalimanı bulunmamaktadır.

Diğer yandan, havayolu işletmeleri; serbest piyasa koşullarında faaliyet gösteren ticari kuruluşlardır. Hava meydanlarına uçuş başlatılması, ilave hat konulması, uçuş saatlerinin değiştirilmesi, aktarmalı/aktarmasız uçuş ile seferin icra edilmesi vb. hususlar; havayolu işletmelerinin kendi uhdelerinde olup, havayolları, filo yapıları, filo müsaitliği, slot saatleri ve filolarında bulunan hava araçlarının bağlantıları çerçevesinde uçuş saatlerini kendileri belirleyerek talepte bulunmaktadır. Uçuş başvurusu olması halinde, başvurular ilgili mevzuat kapsamında Bakanlığımızca değerlendirilmeye alınmaktadır.

190.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, TOKİ tarafından ülke genelinde yapılması planlanan toplu sığınaklara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/33741)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim.

Özgür CEYLAN
Çanakkale Milletvekili

Son günlerde Milli İstihbarat Akademisi (MİA) tarafından hazırlandığı söylenen Türkiye'nin güvenliğine ilişkin "12 Gün Savaşı ve Türkiye için Dersler" başlıklı raporun Bakanlar Kurulunda görüşüldüğü ve söz konusu raporda: "*Hava saldırılarına karşı uyarı ve alarm sistemleri tesisi edilmeli. Stratejik tesislere alçak hava savunma sistemlerine özel önem verilmeli. İsrail gelişmiş hava savunma sistemlerine rağmen hipersonik füzeleri engellemede tam başarılı değil. Türkiye balistik ve hipersonik füze konusunda yatırıma hız vermeli*" gibi başlıkların olduğu çeşitli basın yayın organlarında yer aldı. Yine aynı şekilde büyük şehirlerde ulaşımı kolay kitlesel sığınaklar yapılması yönünde Cumhurbaşkanı'nın Çevre ve Şehircilik Bakanlığı üzerinden TOKİ marifetiyle sığınak projesinin başlatılması talimatını verdiği de ifade edilmektedir.

İran-İsrail arasında yaşanan çatışma "sığınak" ve "sığınak delici mühimmatlar" konusunu yeniden gündeme taşımıştır. TOKİ'ye 81 ilde, metrelerce derinliğe varacak şekilde toplu sığınak inşası fikri; ülke nüfusu, jeolojik gerçeklikler, deprem riski, şehir planlaması ve çağdaş savunma konseptleriyle bağdaşmayan, **maliyeti ülkeyi yeniden inşa etmekle yarışacak** ölçekte bir mega projenin hangi tehdit değerlendirmeleri sonucu ortaya konduğu da gizemini korumaktadır.

Mevcut gelişmiş sığınak delici mühimmatlar ve CBRN (kimyasal-biyolojik-radyolojik-nükleer) tehditleri karşısında bu tür derin, kapalı ve kalabalık yapılar; **etkisiz kaldığı anda kitlesel can kaybı riskini büyüten** kapalı hacimlere dönüşebilme riski taşımaktadır. Bu yaklaşım; kaynakları hava savunma, erken uyarı, sivil hazırlık ve yaygın kentsel dayanıklılık yerine betona gömen bir tercihin ötesinde yapılacak sığınakların gerçek bir koruma sağlayıp sağlamayacağı bilimsel anlamda tartışmalıdır. Bu anlamda kamu güvenliği adına, karar alma süreci, bilimsel dayanaklar, maliyet-fayda analizi ve hukuki-mevzuat boyutunun şeffaf biçimde ortaya konması zorunludur.

Buna ilişkin olarak;

1. Türkiye Cumhuriyeti'nin, ülke genelinde toplu sığınak inşasına dair herhangi bir stratejik planı veya çalışması mevcut mudur? 81 ilde toplu sığınak inşasına dair resmî bir karar alınmış mıdır? Alındıysa bu karar hangi kurul/kurum raporlarına ve hangi tehdit senaryolarına dayanarak alınmıştır?
2. 81 ilde milyonlarca insanı kapsayacak toplu sığınak inşası için öngörülen yaklaşık maliyet nedir? Bu karar için yapılan maliyet–fayda analizi nedir? Türkiye'nin bütün kentlerinin yeniden inşası için öngörülen bütçelerle kıyaslandığında nasıl bir tablo ortaya çıkmaktadır? Ülkenin kıt kaynakları hava savunma/erken uyarı sistemleri ve sivil hazırlığa yönlendirilirse koruma etkisi ve maliyeti ne olurdu? Bu konuda bir çalışma

yapılmış mıdır? Projenin toplam yatırım ve işletme maliyeti nedir? Hangi finansman modeli ile uygulanması planlanmaktadır?

3. Günümüzde kullanılan sığınak delici mühimmat teknolojileri göz önüne alındığında, yapılacak sığınakların fiilen vatandaşlarımızın güvenliğini sağlayacağına dair bilimsel ve teknik bir çalışma yapılmış mıdır?
4. Toplu sığınak projelerinin, olası bir saldırı anında "korunak" işlevinden ziyade "kitlesel risk" yaratabileceği ihtimali de Cumhurbaşkanlığı Kabinesinde değerlendirilmiş midir?
5. Savunma ve halkın güvenliği için, sığınak inşası dışında daha etkin ve çağdaş hangi alternatif koruma yöntemleri üzerinde çalışmalar yürütülmektedir? Hava savunma sistemlerini geliştirerek (katmanlı hava savunması, erken uyarı/algılama, füze savunma, aktif-pasif korunma) ulusal güvenliğin sağlanması daha efektif bir çözüm değil midir? Bu sistemlere ayrılan mevcut ve öngörülen bütçeler nedir?
6. Söz konusu karar alınırken merkezi, devasa ve derin yapılar yerine; dağıtık, küçük ölçekli, mahalle bazlı sığınak/korunak, güçlendirilmiş metro–otopark–altgeçit gibi uyarlanabilir çözümler değerlendirilmiş midir?
7. Ülkemiz bina altı sığınak envanteri güncel midir? Envanter, kapasite ve erişilebilirlik verilerini kamuoyu ile paylaşabilir misiniz?
8. Mevcut Sığınak Yönetmeliği ve ilgili mevzuat ne ölçüde uygulanmaktadır? Son 20 yılda hangi illerde kaç binanın sığınağı fiilen denetlenmiş, kaçı yeterli/yetersiz bulunmuştur? Gerekli nitelikleri taşımadığı tespit edilenlere hangi idari yaptırımlar uygulanmıştır?
9. Her il için zaman çizelgesi ve önceliklendirme nedir? Nihai durumda nüfusun yüzde kaçı bu sığınaklardan kaç dakika içinde yararlanabilecektir?
10. Bu projelerin inşası sırasında şehirlerde oluşacak trafik, gürültü, toz ve afet anında şantiye güvenliği riskleri nasıl yönetilecektir?
11. Sığınak delici mühimmatlar ve ardışık darbe senaryolarına karşı, duvar/tonoz kalınlığı, sarsıntı ve şok dalgası dayanımı için kullanılan mühendislik standartları ne olacaktır? Bağımsız test/validasyon çalışmaları yapılmış mıdır? 100 metreyi aşan derinliklere nüfus eden mühimmatlar, yüksek yoğunluklu kimyasal-biyolojik ajanlar karşısında sığınakların filtre sistemleri hangi standarda göre seçilecektir? İnşasına başlandığı ifade edilen sığınaklarda hangi kriterler esas alınmıştır? Gelişen savaş teknolojisi karşısında doyum, baypas, filtre zehirlenmesi ve bakım riskleri nasıl bertaraf edilecektir? Sürekli enerji, havalandırma, su ve sanitasyon için yedekleme (UPS/jeneratör/akü) ömürleri ve sürdürülebilir lojistik ikmal planı nedir?
12. Söz konusu proje dolayısıyla ortaya çıkacak milyonlarca ton hafriyat için plan nedir? Hangi sahalara taşınacaktır? ÇED (Çevresel Etki Değerlendirmesi) süreçleri başlatılmış mıdır? Toprak, yeraltı suyu ve ekosistem etkileri için öngörülen telafi/rehabilitasyon planları nelerdir?
13. Yerin yüzlerce metre altına inşa edilmesi öngörülen" sığınaklar için tespit edilen alanlar nerelerdir? Bu alanlarda jeolojik uygunluk (zemin, yeraltı suyu, fay hatları) ve deprem performansı için hangi bağımsız etütler yapılmıştır? Sonuçları nedir? Ben talimat verdim oldu bitti anlayışı ile mi süreç yönetilecektir?
14. Olası alarm anında vatandaşların bu sığınaklara erişimi nasıl sağlanacaktır? Yaya/araç, toplu taşıma, engelli erişimi, gece–gündüz ve kötü hava senaryoları için kapasite hesapları yapılmış mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-334020
Konu : Soru Önergeleri-287

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1700705 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Çanakkale Milletvekili Sayın Özgür CEYLAN tarafından verilen 7/33741 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

191.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bir futbol kulübüne verilen cezaya ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/33742)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Av. Dr. Sezgin Tanrıkulu
Diyarbakır Milletvekili

Türkiye'de sporun sadece bir oyun olmadığı, aynı zamanda barışın, kardeşliğin ve demokratik değerlerin birleştirici gücü olduğu sık sık vurgulanmaktadır. Ancak, Amedspor'a yönelik verilen cezalar, organize linç kampanyaları ve futbol üzerinden yürütülen ayrımcı uygulamalar, sporun toplumsal barışa katkı sağlaması gereken işlevini zedelemektedir.

Kamuoyunda bu cezaların "hukuksuz ve haksız" olduğu yönünde geniş bir kanaat oluşmuş; ayrıca hakemler, VAR yönetimi ve federasyon kurulları eliyle sistematik bir baskı mekanizmasının işletildiği iddia edilmiştir. Bu tür uygulamalar, demokratik bir ülkede hiçbir spor kulübünün maruz kalmaması gereken, ayrıştırıcı ve dışlayıcı pratiklerdir.

Türkiye'nin geleceği, demokratik değerlerin güçlenmesi, toplumsal barışın korunması ve terörden arındırılmış bir ülkenin inşası ile mümkündür. Spor kulüplerine yönelik ayrımcı yaklaşımlar, bu hedefleri baltalayan ve "eski Türkiye" özlemiyle hareket eden odakların varlığına işaret etmektedir.

Toplumsal barış ve demokrasinin sürdürülebilirliği açısından, sporun kirli hesaplardan arındırılması ve adaletin tesis edilmesi zorunludur.

Bu bağlamda:

1. Sporun toplumsal barışa katkısı ve demokrasi kültürünün güçlenmesi için Amedspor gibi kulüplerin adil, eşit ve ayrımcılıktan uzak şekilde muamele görmesi hususunda Cumhurbaşkanlığı nezdinde bir çalışma yapılmakta mıdır?

2. Türkiye'de spor müsabakalarının barışı, kardeşliği ve ortak aidiyeti güçlendirmesi gerekirken, ayrıştırıcı ve ötekileştirici bir zemin haline gelmesi konusunda Cumhurbaşkanlığı düzeyinde alınan önlemler nelerdir?

3. Amedspor'a yönelik verilen cezaların ve linç kampanyalarının, Diyarbakır halkında ve bölge kamuoyunda devlet kurumlarına güveni zedelediği yönündeki eleştirileri gidermek için hangi adımlar atılacaktır?

4. Futbol Federasyonu ve Merkez Hakem Kurulu içerisinde "eski Türkiye özlemiyle hareket eden odakların" bulunduğu iddiaları hakkında Cumhurbaşkanlığı düzeyinde bir inceleme yapılmakta mıdır?

5. Sporun, demokratik değerlerin ve barış ortamının pekişmesi için kullanılmasını sağlamak üzere hükümetin kısa ve orta vadeli politikaları nelerdir?

6. Terörden arındırılmış, demokratik, barış içinde bir Türkiye vizyonu çerçevesinde; spor kurumlarında şeffaflık, tarafsızlık ve adaletin tesisi için hangi somut reformlar planlanmaktadır?

7. Türkiye'de her kulübün eşit ve adil biçimde muamele görmesini güvence altına alacak, ayrımcılığa karşı yasal veya idari düzenleme yapılması gündemde midir?

8. Amedspor örneğinde olduğu gibi, sporda ayrımcı uygulamaların toplumda kutuplaşmayı artırması ve barış ortamını zedelemesi karşısında Cumhurbaşkanlığı olarak doğrudan devreye girme düşünceniz var mıdır?

9. Sporun "birleştirici güç" olması, Türkiye'nin demokratikleşme süreci ve toplumsal barış hedefleri açısından nasıl değerlendirilmektedir?

10. Cumhurbaşkanlığı, Amedspor başta olmak üzere ayrımcılığa maruz kalan tüm kulüplerin, "terörsüz bir Türkiye" ve "demokratik bir gelecek" hedefinde eşit yurttaşlık temelinde desteklenmesi için hangi adımları atacaktır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-334022
Konu : Soru Önergeleri-287

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1700705 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Diyarbakır Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/33742 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Gençlik ve Spor Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

192.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, TOKİ tarafından ülke genelinde yapılması planlanan toplu sığınaklara ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/33813)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Savunma Bakanı Sayın Yaşar Güler tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim.

Özgür CEYLAN
Çanakkale Milletvekili

Son günlerde Milli İstihbarat Akademisi (MİA) tarafından hazırlandığı söylenen Türkiye'nin güvenliğine ilişkin "12 Gün Savaşı ve Türkiye için Dersler" başlıklı raporun Bakanlar Kurulunda görüşüldüğü ve söz konusu raporda: "*Hava saldırılarına karşı uyarı ve alarm sistemleri tesisi edilmeli. Stratejik tesislere alçak hava savunma sistemlerine özel önem verilmeli. İsrail gelişmiş hava savunma sistemlerine rağmen hipersonik füzeleri engellemede tam başarılı değil. Türkiye balistik ve hipersonik füze konusunda yatırıma hız vermeli*" gibi başlıkların olduğu çeşitli basın yayın organlarında yer aldı. Yine aynı şekilde büyük şehirlerde ulaşımı kolay kitlesel sığınaklar yapılması yönünde Cumhurbaşkanı'nın Çevre ve Şehircilik Bakanlığı üzerinden TOKİ marifetiyle sığınak projesinin başlatılması talimatını verdiği de ifade edilmektedir.

İran-İsrail arasında yaşanan çatışma "sığınak" ve "sığınak delici mühimmatlar" konusunu yeniden gündeme taşımıştır. TOKİ'ye 81 ilde, metrelerce derinliğe varacak şekilde toplu sığınak inşası fikri; ülke nüfusu, jeolojik gerçeklikler, deprem riski, şehir planlaması ve çağdaş savunma konseptleriyle bağdaşmayan, **maliyeti ülkeyi yeniden inşa etmekle yarışacak** ölçekte bir mega projenin hangi tehdit değerlendirmeleri sonucu ortaya konduğu da gizemini korumaktadır.

Mevcut gelişmiş sığınak delici mühimmatlar ve CBRN (kimyasal-biyolojik-radyolojik-nükleer) tehditleri karşısında bu tür derin, kapalı ve kalabalık yapılar; **etkisiz kaldığı anda kitlesel can kaybı riskini büyüten** kapalı hacimlere dönüşebilme riski taşımaktadır. Bu yaklaşım; kaynakları hava savunma, erken uyarı, sivil hazırlık ve yaygın kentsel dayanıklılık yerine betona gömen bir tercihin ötesinde yapılacak sığınakların gerçek bir koruma sağlayıp sağlamayacağı bilimsel anlamda tartışmalıdır. Bu anlamda kamu güvenliği adına, karar alma süreci, bilimsel dayanaklar, maliyet-fayda analizi ve hukuki-mevzuat boyutunun şeffaf biçimde ortaya konması zorunludur.

Buna ilişkin olarak;

1. Türkiye Cumhuriyeti'nin, ülke genelinde toplu sığınak inşasına dair herhangi bir stratejik planı veya çalışması mevcut mudur? 81 ilde toplu sığınak inşasına dair resmî bir karar alınmış mıdır? Alındıysa bu karar hangi kurul/kurum raporlarına ve hangi tehdit senaryolarına dayanarak alınmıştır?
2. 81 ilde milyonlarca insanı kapsayacak toplu sığınak inşası için öngörülen yaklaşık maliyet nedir? Bu karar için yapılan maliyet–fayda analizi nedir? Türkiye'nin bütün kentlerinin yeniden inşası için öngörülen bütçelerle kıyaslandığında nasıl bir tablo ortaya çıkmaktadır? Ülkenin kıt kaynakları hava savunma/erken uyarı sistemleri ve sivil hazırlığa yönlendirilirse koruma etkisi ve maliyeti ne olurdu? Bu konuda bir çalışma

yapılmış mıdır? Projenin toplam yatırım ve işletme maliyeti nedir? Hangi finansman modeli ile uygulanması planlanmaktadır?

3. Günümüzde kullanılan sığınak delici mühimmat teknolojileri göz önüne alındığında, yapılacak sığınakların fiilen vatandaşlarımızın güvenliğini sağlayacağına dair bilimsel ve teknik bir çalışma yapılmış mıdır?
4. Toplu sığınak projelerinin, olası bir saldırı anında "korunak" işlevinden ziyade "kitlesel risk" yaratabileceği ihtimali de Cumhurbaşkanlığı Kabinesinde değerlendirilmiş midir?
5. Savunma ve halkın güvenliği için, sığınak inşası dışında daha etkin ve çağdaş hangi alternatif koruma yöntemleri üzerinde çalışmalar yürütülmektedir? Hava savunma sistemlerini geliştirerek (katmanlı hava savunması, erken uyarı/algılama, füze savunma, aktif-pasif korunma) ulusal güvenliğin sağlanması daha efektif bir çözüm değil midir? Bu sistemlere ayrılan mevcut ve öngörülen bütçeler nedir?
6. Söz konusu karar alınırken merkezi, devasa ve derin yapılar yerine; dağıtık, küçük ölçekli, mahalle bazlı sığınak/korunak, güçlendirilmiş metro–otopark–altgeçit gibi uyarlanabilir çözümler değerlendirilmiş midir?
7. Ülkemiz bina altı sığınak envanteri güncel midir? Envanter, kapasite ve erişilebilirlik verilerini kamuoyu ile paylaşabilir misiniz?
8. Mevcut Sığınak Yönetmeliği ve ilgili mevzuat ne ölçüde uygulanmaktadır? Son 20 yılda hangi illerde kaç binanın sığınağı fiilen denetlenmiş, kaçı yeterli/yetersiz bulunmuştur? Gerekli nitelikleri taşımadığı tespit edilenlere hangi idari yaptırımlar uygulanmıştır?
9. Her il için zaman çizelgesi ve önceliklendirme nedir? Nihai durumda nüfusun yüzde kaçı bu sığınaklardan kaç dakika içinde yararlanabilecektir?
10. Bu projelerin inşası sırasında şehirlerde oluşacak trafik, gürültü, toz ve afet anında şantiye güvenliği riskleri nasıl yönetilecektir?
11. Sığınak delici mühimmatlar ve ardışık darbe senaryolarına karşı, duvar/tonoz kalınlığı, sarsıntı ve şok dalgası dayanımı için kullanılan mühendislik standartları ne olacaktır? Bağımsız test/validasyon çalışmaları yapılmış mıdır? 100 metreyi aşan derinliklere nüfus eden mühimmatlar, yüksek yoğunluklu kimyasal-biyolojik ajanlar karşısında sığınakların filtre sistemleri hangi standarda göre seçilecektir? İnşasına başlandığı ifade edilen sığınaklarda hangi kriterler esas alınmıştır? Gelişen savaş teknolojisi karşısında doyum, baypas, filtre zehirlenmesi ve bakım riskleri nasıl bertaraf edilecektir? Sürekli enerji, havalandırma, su ve sanitasyon için yedekleme (UPS/jeneratör/akü) ömürleri ve sürdürülebilir lojistik ikmal planı nedir?
12. Söz konusu proje dolayısıyla ortaya çıkacak milyonlarca ton hafriyat için plan nedir? Hangi sahalara taşınacaktır? ÇED (Çevresel Etki Değerlendirmesi) süreçleri başlatılmış mıdır? Toprak, yeraltı suyu ve ekosistem etkileri için öngörülen telafi/rehabilitasyon planları nelerdir?
13. Yerin yüzlerce metre altına inşa edilmesi öngörülen" sığınaklar için tespit edilen alanlar nerelerdir? Bu alanlarda jeolojik uygunluk (zemin, yeraltı suyu, fay hatları) ve deprem performansı için hangi bağımsız etütler yapılmıştır? Sonuçları nedir? Ben talimat verdim oldu bitti anlayışı ile mi süreç yönetilecektir?
14. Olası alarm anında vatandaşların bu sığınaklara erişimi nasıl sağlanacaktır? Yaya/araç, toplu taşıma, engelli erişimi, gece–gündüz ve kötü hava senaryoları için kapasite hesapları yapılmış mıdır?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2025/7151 -5310862 08 Ekim 2025
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1700705 sayılı yazınız.

Çanakkale Milletvekili Özgür CEYLAN tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/33813 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Milli Savunma Bakanlığı hava savunması ve kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehditler de dâhil olmak üzere her türlü tehdit ve tehlikeyi bertaraf edecek azim ve kararlılığa sahiptir. Bu gayeyle yüksek donanımı, tecrübeli personeli ve üstün harekât kabiliyetiyle Türk Silahlı Kuvvetleri, hudutlarımızın güvenliğinin sağlanmasından tüm terör örgütleriyle etkin ve kararlı bir şekilde mücadeleye, Mavi ve Gök Vatanımızdaki hak ve menfaatlerimizin korunmasından uluslararası barış ve istikrarın desteklenmesine, geniş kapsamlı tatbikatların icrasından yerli ve millî savunma sanayimizin geliştirilmesine kadar üstlendiği tüm görevleri başarıyla yerine getirmeye büyük bir azim ve kararlılıkla devam etmektedir.

Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

193.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, vergi muafiyeti tanınan bir vakfa ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/33821)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğün 96. Maddeleri gereğince arz ederim. 08.09.2025

Hikmet Yalım Halıcı
Isparta Milletvekili

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın yayımladığı "Vergi Muafiyeti Tanınan Vakıfların Listesi"ne göre, Karz-ı Hasen Vakfı'na 27.08.2025 tarihli ve 10272 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile vergi muafiyeti tanınmıştır. Aynı güncellemeyle "vergi muafiyeti tanınan vakıfların" toplam sayısı 340'a ulaşmıştır.

Vakıflara vergi muafiyeti tanınması 4962 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Kanunun 20'nci maddesi ile çerçevelenmiş; usul ve esaslar 1 Seri No'lu "Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Genel Tebliğ" ve müteakip değişiklikleriyle belirlenmiştir. 2025 yılı için başvuru eşiği ve asgari büyüklükler de Hazine ve Maliye Bakanlığı (GİB) tarafından ilan edilmiştir.

Bu bağlamda kamu maliyesi, vergi harcamaları ve bağış-indirim rejimi üzerinde etkileri bulunan söz konusu karar ve uygulamaya ilişkin aşağıdaki sorularımın yanıtlanması kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi açısından önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1 - Karz-ı Hasen Vakfı'na vergi muafiyeti tanınmasına ilişkin 10272 sayılı kararın dayanağı olan değerlendirme raporu hangi tarihlerde, hangi birimlerce ve kimlerden oluşan komisyon/heyet tarafından hazırlanmıştır? Raporda kullanılan ölçüt seti ve puanlama metodolojisi nedir?

2 - 4962 sayılı Kanun m.20 ve ilgili Tebliğ uyarınca, vakıf resmi senedinde yıllık brüt gelirlerin en az 2/3'ünün sağlık, sosyal yardım, eğitim, Ar-Ge, kültür, çevre koruma ve ağaçlandırma amaçlarına harcanacağı yönünde hüküm bulunduğu; son bir yılda veya son iki yılın ortalamasında bu şartın fiilen sağlandığı belirtilmektedir. Karz-ı Hasen Vakfı söz konusu 2/3 harcama şartını hangi yıllarda, hangi tutarlarla yerine getirmiştir? Bu oranların bağımsız denetim veya idari denetim bulguları nelerdir?

3 - 2015'ten 2025'e yıllar itibarıyla kaç vakfa ve kaç derneğe muafiyet verilmiş, kaçı iptal edilmiştir? Muafiyeti sona erdirilen veya askıya alınan dernek vakıfların gerekçeleri nelerdir?

4 - Vergi muafiyeti alan vakıf/derneklerle ilgili kararlar sonrasında bağış ve yardımların vergiden indirimi kapsamında tanıtım-kampanya faaliyetlerinde kamuyu yanıltıcı beyanların önlenmesi için öngörülen idari yaptırımlar nelerdir? Son üç yılda bu nedenle uygulanan yaptırım sayısı kaçtır?

5 – Vakıf ve derneklere muafiyet tanınmasına esas Cumhurbaşkanı Kararı ve ekleri (tezkere, değerlendirme raporu, başvuru dosyası, mali tablolar, denetim raporları, kuruluş senedi ve tadilleri) ile komisyon tutanaklarının TBMM ile paylaşılacak mıdır? Bulmuyorsanız gerekçeleri nelerdir?

6 – 2015 ila 2025 yılları arasında; vergi muafiyeti talep eden ancak başvuruları reddedilen vakıf ve dernekler hangileridir? Bunların reddedilme gerekçeleri nelerdir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-334025
Konu : Soru Önergeleri-288

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1702648 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Isparta Milletvekili Sayın Hikmet Yalım HALICI tarafından verilen 7/33821 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Hazine ve Maliye Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

194.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, yurt dışı çıkış harcına yapılan zamma ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/33822)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ tarafından Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **10.09.2025**

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

9 Eylül 2025 tarihinde Resmî Gazetede yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yurt dışı çıkış harcı 710 TL'den 1.000 TL'ye yükseltilmiştir. Bu artış, 2024 yılı sonunda yapılan %42 oranındaki zammın ardından gerçekleşmiştir. 2024 yılı aralık ayında yapılan zamla beraber bir yıl içerisinde yurt dışı çıkış harcına %100 oranında zam yapılmıştır.

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre, 2025 yılı ağustos ayında yıllık enflasyon oranı %32,95 olarak gerçekleşmiştir.

Yurt dışı çıkış harcına yapılan toplam artış oranı, TÜİK tarafından açıklanan enflasyon oranından daha yüksek olmuştur.

Bu Bağlamda;

1. Yurt dışı çıkış harcına enflasyon oranından da yüksek yapılan artışın gerekçesi nedir?
2. Yurt dışı çıkış harcının belirlenmesinde, enflasyon oranı ve vatandaşların alım gücü gibi ekonomik göstergeler dikkate alınmakta mıdır?
3. Bu artışın, vatandaşların yurt dışı seyahatlerini nasıl etkileyebileceği konusunda bir değerlendirme yapılmış mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-334027
Konu : Soru Önergeleri-288

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1702648 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mahmut TANAL tarafından verilen 7/33822 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Hazine ve Maliye Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

195.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Afyonkarahisar'da bulunan mermer üreticilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/33856)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan Bayraktar** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **01/09/2025**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili

Afyonkarahisar ve özellikle İscehisar ilçesi, Türkiye'nin en önemli mermer üretim merkezlerinden biri olup, "Dünya Mermer Başkenti" olarak tanınmaktadır. Ancak sektör, son yıllarda özellikle enerji ve akaryakıt maliyetlerindeki yüksek artış nedeniyle büyük bir darboğaz yaşamaktadır.

2023 seçimlerinden bu yana mazot fiyatlarının yüzde 100'e yakın artması, elektrik fiyatlarındaki sürekli yükseliş ve enerjiye bağlı üretim maliyetlerinin döviz artışının dahi üzerinde gerçekleşmesi, üreticileri ciddi şekilde zorlamaktadır. Mermer üretiminde kesim, işleme, nakliye ve ihracat süreçlerinin büyük bölümü enerjiye bağımlıdır. Bu nedenle enerji maliyetlerindeki artış, sektörün hem iç piyasada hem de ihracatta rekabet gücünü zayıflatmaktadır.

Bölgedeki işletmeler ayrıca, enerji ve madencilik mevzuatındaki sık değişiklikler, ruhsat ve izin süreçlerinde yaşanan gecikmeler nedeniyle planlı üretim yapmada zorluk yaşamaktadır. Bu durum hem ihracat hedeflerini hem de istihdamı olumsuz etkilemektedir. Doğaya zarar vermeden yapılması gereken faaliyetlerde yenilenebilir enerji miktarının da arttırılması sektöre katkı sağlayacaktır.

Afyonkarahisar mermer sektörünün sürdürülebilir üretim yapabilmesi için enerji maliyetlerinin kontrol altına alınması, mevzuatın sadeleştirilmesi ve altyapı yatırımlarının artırılması büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda,

1- Afyonkarahisar ve İscehisar'daki mermer üreticilerine yönelik enerji maliyetlerini düşürmek amacıyla planlanan veya yürürlükte olan özel bir destek veya teşvik programları nelerdir? Bu programdan yararlanan üretici sayısı kaçtır?

2- Mazot ve elektrik fiyatlarındaki artışın üretim maliyetlerine etkisini azaltmak için 2025 yılı içinde hayata geçirilecek bir sübvansiyon ya da vergi indirimi uygulaması olacak mıdır?

3- Mermer sektöründe enerji verimliliğini artırmak amacıyla AR-GE projelerine verilen destekler nelerdir? Son 5 yılda Afyonkarahisar'da kaç proje bu desteklerden faydalanmıştır?

4- Afyonkarahisar'daki mermer ocak ve fabrikalarının enerji ihtiyacının yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılanabilmesi için Bakanlığınızca yürütülen çalışmalar var mıdır?

5- Madencilik ve enerji mevzuatında sıkça yapılan değişikliklerin daha öngörülebilir ve planlı hale gelmesi için bir yol haritanız bulunmakta mıdır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 357221
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/33856)

10 Ekim 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1702648 sayılı yazınız.

Uşak Milletvekili Sayın Ali KARAOBA'nın tarafıma tevcih ettiği 7/33856 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek:
1 - 7/33856 Esas Numaralı Önerge Cevabı
2 - 7/32842 Esas Numaralı Önerge Cevabı

	UŞAK MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ KARAOBA'NIN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR	DÖNEM 28/3	ESAS NO 7/33856

Önergede yer alan ve daha önce 7/32842 nolu başka bir önerge ile Bakanlığımıza iletilen hususlar, Bakanlığımızın 03/10/2025 tarih ve 64272063-610-355794 sayılı yazısı ile cevaplandırılmış olup, söz konusu önergeye ilişkin cevap yazısı Ek-2'de gönderilmektedir.

Madencilik faaliyetlerindeki teşviklerle ilgili 3123 Sayılı Maden Kanunun 9'uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında; *"Madencilik faaliyetleri Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen teşviklerden yararlandırılır. Ancak hazır beton, asfalt ve yapı elemanları üretim tesisleri, imalat sanayi sektörü dışında madencilik faaliyeti kapsamında değerlendirilmez.*

Ürettiği madeni yurt içinde ve kendi tesisinde işleyip ek katma değer sağlayanlardan, bu tesislerde üretimde değerlendirilen maden miktarı için Devlet hakkının %50'si ve IV. Grup (c) bendi madenlerden altın, gümüş ve platin için ise Devlet hakkının %40'ı alınmaz. (Ek cümle: 29/12/2005-5446/1 md.; Değişik ikinci cümle: 4/2/2015-6592/5 md.) Bu hüküm I. Grup madenler, II. Grup (a) ve (c) bendi madenler ve mıcır ile kaba inşaat, baraj, gölet, liman, yol ve benzeri yapılarda kullanılan her türlü yapı hammaddesi için uygulanmaz." hükümleri ile yine aynı Kanunun 14'üncü maddesinin altıncı fıkrasında *"Yeraltı işletme yöntemi ile üretim yapılması durumunda ödenmesi gereken Devlet hakkının %50'si alınmaz."* hükmü yer almakta olup, bu çerçevede 2024 yılında mezkûr kanun hükümlerine göre Afyonkarahisar ilimizde II-b (Mermer, Traverten, Granit, Andezit, Bazalt gibi blok olarak üretilen taşlar ile dekoratif amaçla kullanılan doğal taşlar) ruhsatına sahip olan ve devlet hakkı teşvikinden yararlanan firma sayısı 42'dir.

24.09.2024 tarihli ve 32672 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Orman Kanunu'nun 16'ncı Maddesinin Uygulanması Hakkında Yönetmelik" ile orman alanlarındaki maden ruhsat sahalarında, madencilik faaliyetlerinin enerji ihtiyacının karşılanabilmesi için lisanssız elektrik üretim tesisleri kurulabilmesi sağlanmıştır. Yine aynı Yönetmelikle, maden işletmecilerinin ruhsat sahalarında ya da komşu arazilerde lisanssız tesis için yer bulamamaları durumunda, öz tüketim amacıyla başka yerlerde lisanssız elektrik üretim santrallerini kurabilmelerinin önü açılmıştır.

Ayrıca, Bakanlığımız bünyesinde enerji verimliliği uygulama projelerinin desteklenmesi kapsamında Verimlilik Artırıcı Proje (VAP) destek programları bulunmaktadır. Enerji tüketen verimsiz ekipmanların (fan, pompa, kazan, fırın, basınçlı hava sistemleri, buhar kapanları, elektrik motorları vb.) değişimi, rehabilitasyon ve proses düzenleme gibi yöntemlerle enerji verimliliğinin artırılması, ısıtma ve soğutma sistemleri, atık enerjinin geri kazanılması, ısı ve elektrik enerjisinin aynı anda üretildiği kojenerasyon sistemleri ve yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı ısı üretimi konularındaki projeler destek programının kapsamında yer almaktadır.

Madencilik ve enerji mevzuatında yapılan düzenlemeler, kamu yararını esas alınarak Ülkemiz kaynaklarının verimli kullanılması, cari açığın azaltılması ve istihdamın artırılması hedefleri doğrultusunda gerçekleştirilmekte; hayata geçirilen bu düzenlemelerde küresel ölçekte hızla değişen ekonomik, teknolojik ve çevresel koşulların göz önüne alınmasının yanı sıra, bu düzenlemelerin Kalkınma Planları, Orta Vadeli Programlar ve Stratejik Planlarla uyumlu olmasına dikkat edilmektedir.

Önergede yer alan ve diğer bakanlıkların görev alanına giren hususlara ilişkin bilgilerin ilgili kurum/kuruluşlardan alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

196.- Van Milletvekili Sinan Çiftyürek'in, futbol kulüpleri tarafından yurt dışından yapılan transferlere ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/33908)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sinan ÇİFTYÜREK
Van Milletvekili

Süper Lig başta olmak üzere, futbol kulüplerinin milyonlarca Euro'luk transfer harcamaları kamuoyunda tartışılmakta, bu harcamaların kaynağı, ticari faaliyetlerle uyumu ve uluslararası para hareketlerinin denetimi konusunda ciddi soru işaretleri bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Süper Lig kulüplerinin yurtdışından yaptığı transfer sözleşmeleri Bakanlığınız tarafından denetlenmekte midir? Son 5 yılda yapılan denetimlerde hangi kulüplerde usulsüzlük tespit edilmiştir?
2. Futbol kulüplerinin yabancı kulüplerle yaptığı yüksek bedelli transfer sözleşmelerinde para kaynağı beyan edilmekte midir?
3. Kulüplerin sponsorluk, lisanslama ve reklam gelirlerinin transfer harcamalarıyla uyumuna ilişkin bakanlığınızın bir denetimi var mıdır?
4. Transfer süreçlerinde aracılık yapan menajerlik ve danışmanlık şirketlerinin ticari faaliyetleri hangi kriterlere göre denetlenmektedir? Son beş yılda toplam kaç şirket denetlenmiştir? Denetimlerin sonuçları nelerdir?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00114304576 /011453 2608 13.10.2025
Konu : Soru Önergesi (7/33908)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23.09.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1702648 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Van Milletvekili Sayın Sinan ÇİFTYÜREK tarafından verilen 7/33908 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ömer Bolat

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Van Milletvekili Sayın Sinan ÇİFTYÜREK'e Ait 7/33908 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-4) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 210'uncu maddesi uyarınca, ticaret şirketlerinin bu Kanun kapsamındaki işlemleri, Bakanlığımız denetim elemanları tarafından denetlenmekte olup, spor kulüplerinin transfer sözleşmeleri ya da transfer sürecine aracılık eden danışmanlık şirketlerinin bu kapsamda gerçekleştirdikleri işlemler Bakanlığımız denetimine tabi bulunmamaktadır.

197.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, limon ve elma ihracatının kısıtlanmasına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/33909)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.09.2025

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili

Resmî Gazete'de yayınlanan ve Ticaret Bakanlığının 11 Eylül 2025 tarihli açıklamasına göre, limon ve tatlı limon ile elma ihracı izne tabi mallar listesine eklenmiştir. Bahse konu uygulamanın, gıda arz güvenliğinin temini ve iç piyasa istikrarının korunması amacıyla dış ticaret politikası tedbirlerinin devreye alınması sonucu gerçekleştirildiği belirtilmektedir. Ancak alınan bu karar; üretici, ihracatçı ve tüketiciler açısından farklı etkiler yaratmakta; piyasada belirsizliklere ve endişelere neden olmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Bu ürünlerin ihracatının kısıtlanmasında temel alınan veriler nelerdir?
2. Söz konusu uygulama geçici mi yoksa uzun vadeli bir politika değişikliğini mi yansıtmaktadır?
3. İhracat izni verilmesinde hangi kriterler göz önünde bulundurulacaktır?
4. Bu kararın yerli üretici ve ihracatçı üzerindeki ekonomik etkileri nasıl öngörülmektedir?
5. Gıda arz güvenliğinin tehdit altında olduğu belirtilmektedir. Bu bağlamda ülkemizdeki limon ve elma üretim ile stok miktarı nedir?
6. İç piyasadaki fiyat artışlarının önüne geçmek amacıyla başka hangi önlemler alınmıştır ya da alınması planlanmaktadır?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00114277709-11495444 83
Konu : Soru Önergesi (7/33909)

13.10.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23.09.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1702648 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin EKMEN tarafından verilen 7/33909 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ömer Bolat

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin EKMEN'e Ait 7/33909 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-6) 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun çerçevesinde, Bakanlığımızca fiyat hareketlerine yönelik denetim faaliyetleri yürütülmekte olup, mevzuata aykırı eylemleri gerçekleştiren kişiler hakkında gerekli cezai işlemler uygulanmaktadır.

Öte yandan, bu yıl içinde birkaç defa yaşanan zirai don afetinin yol açtığı üretim arzındaki muhtemel olumsuz etki göz önünde bulundurularak, Tarım ve Orman Bakanlığımız ile yapılan istişareler neticesinde, soru önergesinde bahsi geçen limon ve tatlı limon ile elma ihracatı kayda bağlanmıştır.

198.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, Türkiye ile Katar arasında imzalanan Ticari ve Ekonomik Ortaklık Anlaşması'na ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/33923)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet YILMAZ tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. **19.09.2025**

Sadullah KISACIK
Adana Milletvekili

Türkiye ile Katar arasında 2018 yılında imzalanan Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşması (TEOA) çerçevesinde hazırlanan ve 27 Temmuz 2025 tarihli Cumhurbaşkanı Kararı ile onaylanan ikincil düzenleme, 1 Ağustos 2025 itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Bu yeni düzenlemeyle birlikte iki ülke arasındaki pek çok ürün ve hizmet kaleminde karşılıklı olarak gümrük vergileri sıfırlanmış; mal ve hizmet ticaretinde kapsamlı serbestleşme öngörülmüştür. Ticaret Bakanlığı ve Resmî Gazete'de yayımlanan listelere göre, Katar'dan ithal edilen keten ve kendir ürünleri, kum, kuvars, sünger taşı ve kükürt gibi doğal mineraller, tütün ve hurma gibi tarım ürünleri, anorganik kimyasallar ve asal gazlar, ahşap, cam, plastik ve metal eşya, LED ışıklar ile rafine petrol ve petrokimya ürünleri gibi birçok kalemde artık gümrük vergisi uygulanmamaktadır. Bu durum, Katar'dan gelecek düşük maliyetli ürünlerin Türkiye pazarında doğrudan rekabet yaratacağı ve yerli üreticilerin fiyat, kapasite ve pazar payı açısından olumsuz etkileneceği yönünde ciddi endişelere neden olmuştur.

Ayrıca, anlaşma kapsamında Katar menşeli şirketlerin Türkiye'deki kamu alımlarına, hizmet sektörlerine ve yatırım projelerine erişim koşullarına dair yeterli şeffaflık sağlanmamış; ticari serbestleşmenin sınırları, geçiş süreleri ve denetim mekanizmaları konusunda kamuoyuna net bilgi verilmemiştir. Anlaşmanın üretim, yatırım ve istihdam üzerindeki etkilerinin bütüncül biçimde analiz edilmesi ve ilgili sektör temsilcileriyle paylaşılması, ekonomik güvenlik ve sosyal denge açısından büyük önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Katar ile yapılan Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşması çerçevesinde gümrük vergilerinin kaldırıldığı sektörler hangileridir? Özellikle hangi sektörlerde yerli üretici risk altına girmiştir?

2. Anlaşma kapsamında Türk kamu ihalelerine Katar menşeili şirketlerin erişimi nasıl tanımlanmıştır? Bu durum Türkiye'deki KOBİ'ler ve yerli firmalar açısından haksız rekabet yaratmayacak mıdır?
3. Anlaşmada Katar'a tanınan özel düzenlemeler kapsamında, Türkiye'nin yatırımcı devlet tahkimi gibi uluslararası yargı yollarına açık hâle gelip gelmediği hususunda kamuoyuna neden bilgi verilmemiştir?
4. Ticaret dengesinde Türkiye lehine görünen fazlanın, büyük ölçüde sınırlı ürün gruplarına ve kamuya dayalı satışlara dayandığı göz önünde bulundurulduğunda; bu anlaşmanın orta ve uzun vadede sürdürülebilir ticaret artışı sağlayacağı nasıl öngörülmektedir?
5. Türkiye'nin anlaşma kapsamında tarım, gıda ve su ürünleri gibi hassas sektörlerde herhangi bir koruma önlemi öngörüp öngörmediği açıklanacak mıdır?
6. Bu anlaşmanın müzakere sürecine dair kamuoyuna, meslek örgütlerine ve üretici temsilcilerine herhangi bir danışma yapılmış mıdır? Görüş ve öneriler dikkate alınmış mıdır?
7. Söz konusu anlaşmanın şeffaflık, toplumsal etki analizi ve rekabet koruma kriterleri açısından iç denetim mekanizmaları nelerdir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-334029
Konu : Soru Önergeleri-289

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 26.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1704863 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Adana Milletvekili Sayın Sadullah KISACIK tarafından verilen 7/33923 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Ticaret Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

199.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi bir kadının hayatını kaybetmesi üzerine yürütülen soruşturmaya ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/34028)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın ***Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet YILMAZ*** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **15.09.2025**

Gülderen VARLİ

Van Milletvekili

Son yıllarda Türkiye'de kadına yönelik şiddet ve şüpheli kadın ölümlerinde ciddi bir artış yaşanmaktadır. Bu vakaların çoğu intihar ya da kaza olarak kaydedilse de kamuoyunda ve ailelerde ölümlerin ardında farklı nedenlerin olabileceğine dair güçlü şüpheler oluşmaktadır. Ayrıca Van'da son yıllarda artan şüpheli kadın ölümlerine ilişkin yetkililerin yetersiz müdahalesi kamuoyunda ciddi endişelere neden olmaktadır. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi 21 yaşındaki Rojin Kabaiş, 27 Eylül 2024'te kaldığı yurttan ayrıldıktan sonra kaybolmuş, 18 gün sonra Van Gölü kıyısında cansız bedeni bulunmuştu. Rojin'in otopsi raporlarında ölüm nedeni "boğulma" olarak kaydedilse de soruşturma dosyasına getirilen gizlilik kararıyla birlikte, Kabaiş'in bedeninde iki farklı erkeğe ait DNA örneği tespit edildiği yönündeki iddialar kamuoyuna yansımıştır. Ayrıca dosyada şüpheli olarak adı geçen iki kişiyle ilgili herhangi bir resmî açıklama yapılmamış, bu durum kamuoyundaki şüpheleri daha da artırmıştır.

Bunlarla beraber, sosyal medyada Rojin Kabaiş için yapılan en az 200 paylaşım ve hesabın erişime engellendiği, bu talebin üniversite tarafından iletildiği basına yansımıştır. Üniversitenin kendi öğrencisinin ölümüne dair adalet talebi yerine, kamuoyunu bilgilendirmeyi engelleyen bir tutum sergilemesi toplumsal güveni zedelemektedir. Bu tür uygulamalar, ifade özgürlüğünü ve demokratik denetim hakkını ihlal etmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. maddesi uyarınca ifade özgürlüğü yalnızca düşünce açıklama değil, bilgiye erişim ve kamu denetimi hakkını da kapsar. Rojin Kabaiş'in ölümüne dair adalet arayışının bastırılması, yalnızca bu dosyaya özgü olmayıp, kadınların yaşam hakkına yönelik artan ihlaller karşısında toplumsal cezasızlık algısını da derinleştirmektedir.

Aradan geçen süreye rağmen etkin ve şeffaf bir soruşturma yürütülmemesi, kamuoyunun bilgilendirilmemesi ve adalet isteyen hesapların engellenmesi, bu sürecin toplum vicdanında

yara açmasına neden olmaktadır. Rojin Kabaiş'in şüpheli ölümünün tüm yönleriyle aydınlatılması, gizlilik kararının kaldırılması ve varsa adli süreçteki ihmal ya da müdahalelerin ortaya çıkarılması hem hukuki hem de toplumsal açıdan büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Son 10 yılda Van ilinde yaşanan kadın cinayetleri, şüpheli kadın ölümleri ve kaybolan kadın sayısı kaçtır?
2. Van ilinde artan şüpheli ölümlere ilişkin bakanlığınız tarafından alınan önlemler nelerdir?
3. Van ilinde kadın cinayetlerini ve kadına yönelik şiddeti önlemeye yönelik Bakanlığınızca yürütülen özel bir çalışma ya da eylem planı var mıdır?
4. Rojin Kabaiş'in ölümüne ilişkin başlatılan adli ve idari soruşturmanın mevcut durumu nedir? Olayla ilgili herhangi bir gözaltı, tutuklama veya suç duyurusu yapılmış mıdır? Soruşturma kapsamında şüpheli ya da şüpheliler tespit edilmiş midir?
5. Rojin Kabaiş'in ölümü resmi kayıtlara nasıl geçmiştir?
6. Rojin Kabaiş'in yurttan ayrıldığı, kaybolduğu ve bulunduğu güne ilişkin kamera kayıtları emniyet veya savcılık makamlarınca incelenmiş midir? Söz konusu kayıtlar neden kamuoyuyla paylaşılmamaktadır?
7. Rojin Kabaiş'in bedeninde iki farklı erkeğe ait DNA örneklerinin bulunduğu iddiası doğru mudur? Bu DNA örneklerinin kimlere ait olduğu tespit edilmiş midir?
8. Rojin'in cansız bedeninin bulunduğu sahil ile kaybolduğu yurt arasındaki mesafenin nasıl oluştuğu konusunda soruşturma kapsamında net bir değerlendirme yapılmış mıdır?
9. Soruşturma dosyasına getirilen gizlilik kararının gerekçesi nedir? Kararın kaldırılması yönünde bakanlığınızın bir girişimi oldu mu?
10. Olayla ilgili sosyal medyada yapılan en az 200 gönderi ve sosyal medya hesabı hakkında erişim engeli kararı alınma gerekçesi nedir? Olayın aydınlatılması yerine Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi tarafından sosyal medya hesaplarına engelleme talebi hakkında Üniversite için başlatılan bir soruşturma var mıdır? Üniversitenin hesapları engelleme yönündeki gerekçesi nedir?
11. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinin sosyal medya hesaplarını ve paylaşımları engelleme talebinin gerekçesi kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?

12. Bir üniversitenin, kendi öğrencisinin şüpheli ölümüyle ilgili toplumsal adalet talebine karşı ifade özgürlüğünü sınırlandırıcı bir pozisyon almasının yasal ve etik gerekçesi nedir? Hangi gerekçe ile hesaplara engelleme kararı alınmıştır?
13. Soruşturmanın aradan geçen süreye rağmen olayın sonuçlandırılamamış olmasının gerekçesi nedir? Etkin bir soruşturma yürütülmediği yönündeki kamuoyu algısına karşı Bakanlığınızca herhangi bir denetim veya inceleme yapılmış mıdır?
14. Rojin Kabaiş dosyasındaki belirsizliklerin giderilmesi, kamuoyunun bilgilendirilmesi ve benzer olayların tekrarının önlenmesi adına Bakanlığınızca alınan veya alınması planlanan tedbirler nelerdir?
15. Soruşturmaya dair bilgi talep eden sosyal medya kullanıcılarının içeriklerine erişim engeli getirilmesinin ifade özgürlüğü ve kamuoyunun bilgi edinme hakkı bakımından değerlendirilmiş midir?
16. Bakanlığınız, Rojin Kabaiş'in ölümünün aydınlatılması ve benzer vakalarda cezasızlık algısının ortadan kaldırılması için herhangi bir özel denetim veya inceleme başlatmayı planlamakta mıdır?
17. 2020–2025 yılları arasında Türkiye genelinde kayıtlara geçen şüpheli kadın ölümü sayısı kaçtır? Bu vakalardan kaçının cinayet olduğu açığa çıkmıştır?
18. Şüpheli kadın ölümlerine ilişkin etkin bir izleme, soruşturma ve raporlama mekanizması kurulmasına yönelik Bakanlığınızın yürüttüğü bir çalışma var mıdır?
19. Kadınların yaşam hakkını güvence altına almak, özellikle şüpheli kadın ölümlerini önlemek amacıyla alınması planlanan yeni tedbirler var mıdır? Varsa bu tedbirler nelerdir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-335644
Konu : Soru Önergeleri-290

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02.10.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1709499 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Van Milletvekili Sayın Gülderen VARLİ tarafından verilen 7/34028 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Adalet Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

200.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Harran Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesindeki derslik sayısına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/34204)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince, **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet YILMAZ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ferit ŞENYAŞAR

Şanlıurfa Milletvekili

23 Eylül 2025 tarihinde basına yansıyan haberlerde, Harran Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerinin, fakültede yeterli derslik bulunmaması sebebiyle ilk derslerini fakülte bahçesinde işlemek zorunda kaldıkları ifade edilmiştir. Fakülte yönetiminin çözüm arayışında olduğunu belirtmesine rağmen, öğrencilerin derslerini açık alanda sürdürmek zorunda kalmaları hem eğitim kalitesini olumsuz etkilemekte hem de üniversite altyapısındaki yetersizlikleri gözler önüne sermektedir. Bu durum, yükseköğretimde fırsat eşitliği, öğrenci hakları ve nitelikli eğitim standartları açısından ciddi bir sorun oluşturmaktadır.

Bu bağlamda:

1. Harran Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde kaç derslik bulunmaktadır ve bu dersliklerin toplam kapasitesi nedir?
2. Mevcut öğrenci sayısı ile mevcut derslik kapasitesi arasındaki fark kaçtır?
3. Derslik yetersizliği nedeniyle kaç ders bahçede işlenmiştir ve hangi bölümler bu durumdan etkilenmiştir?
4. Eğitim kalitesinin olumsuz etkilenmemesi için hangi tedbirler alınmaktadır?
5. Fakültedeki derslik ihtiyacını karşılamak amacıyla yeni derslik inşası, mevcut mekânların düzenlenmesi veya prefabrik sınıf kurulması yönünde bir çalışma yapılmakta mıdır? Varsa, bu çalışmanın takvimi nedir?
6. Yükseköğretim kurumlarının fiziki altyapı ihtiyaçlarının karşılanması için üniversitelere sağlanan kaynakların dağıtımında hangi kriterler esas alınmaktadır?
7. Harran Üniversitesi'nde yaşanan bu sorunun çözümü için özel bir kaynak veya proje desteği sağlanması planlanmakta mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-335650
Konu : Soru Önergeleri-292

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.10.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1712094 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ferit ŞENYAŞAR tarafından verilen 7/34204 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Milli Eğitim Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı